Ad nostra usque tempora, habita aut tractata:

Ex Autographis, infra Secretiores ARCHIVORUM REGIORUM Thesaurarias per multa Sæcula reconditis, fideliter exscripta.

IN LUCEM MISSA DE MANDATO NUPERÆ REGINÆ.

Accurante

THOMA RYMER,

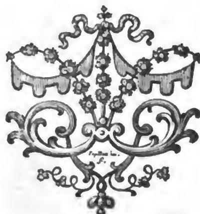
Ejusdem Serenissimæ Reginæ Historiographo.

EDITIO TERTIA,

Ad originales Chartas in Turri Londinensi denuo summa fide collata & emendata, studio

GEORGII HOLMES.

TOMI QUINTI PARS III. ET IV.

HAGÆ COMITIS,
Apud JOANNEM NEAULME.
MDCCXLI.

Pat. 11. E. 4. p. 1. m. 25.

ac certa Scientia & mero Motu nostris, *Pardonavimus*, *Remisimus*, & *Relaxavimus Georgio Archiepiscopo Eborum*, aliàs dicto *Georgio Nevyll Archiepiscopo Eborum*, seu quocumque alio Nomine censeatur, Sectam Pacis nostræ, quæ ad Nos versus ipsum pertinet seu pertinere poterit, pro omnimodis Proditionibus, Murdris, Rebellionibus, Insurrectionibus, Feloniis, Congregationibus, Convocationibus, Conspirationibus, Cambipartiis, Manutenentiis, & Imbraciariis, ac aliis Transgressionibus, Offensis, Negligentiis, Extortionibus, Mesprisionibus, Ignorantiis, Contemptibus, Concelamentis, Forisfacturis, & Deceptionibus, per ipsum ante Tertiumdecimum Diem hujus Mensis Aprilis ultimò præteritum factis sive perpetratis, ac omne id quod ad Nos versus *ipsum Archiepiscopum* pertinet seu pertinere posset ex Causis supradictis, ac etiam Utlagarias in ipsum *Archiepiscopum* promulgatas pro aliqua Causarum supradictarum, & firmam Pacem nostram ei indè Concedimus; ita tamen quòd stet Recto in Curiâ nostrâ, si quis versus eum loqui voluerit de Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Data, &c.

De Proclamationibus pro Rege, super Titulo & Jure ad Regna Angliæ & Franciæ, tam in Parliamento declaratis, quam in Pugna per Victoriam approbatis.

Ann. D. 1471. An. 11. E. 4. Claus. 11. E. 4. m. 16. dors.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Præcipimus Tibi, firmiter injungentes, quòd statim, post Receptionem Præsentium, in singulis Locis infra Comitatum prædictum magis necessariis & expedientibus, publicas & solempnes Proclamationes fieri facias in hæc verba,

* XI. 710.

* *Where we* Edward the Fourth, *by the disposition of our Lord God and right of Enheritaunce, be verey and rightwyse* Kyng of England and of France and Lord of Irland, *which our Right and Title, afore this time, in dyvers maners, have be openly and solempnely Declared and Approved, both by Jugement yeven in dyvers Parlements and by Auctorite of the same, as alsoe by* Victorye *yeven unto us by our Lord Almighty God in dyvers Battailles ayenst* our Grete Adversaire Herry *and his Adherents, and in especiall now late at the Fest of Pasch last past* in the Feld bysyde Barnet *in the Counte of Middlesex, where Battaille was moeved and levved ayenst us for the Partie of the* said Herry, *by* Harry *late* Duc of Excestre, John Marques Mountague, Richard Erle of Warwyk, John Erle of Oxenford, *and many other in grete Multitude, our Rebelles Adherentes to the* feid Herry our grete Adversarye,

In which Conflict and Batall the said Marques Mountacu *and* Richard Erle of Warrewyk *with many other were Slayen, soo that not only by reason and auctoritie, but also by dyvers Victories in Battailles, the Trouth, Right, and Will of God appereth evydently, to every wyse, indifferent and well disposed Man, for our Party,*

Considered, namely, in such Division and Contraversie, moved betwyxt Princes uppon the high Soveraigne Power Roiall, more evydent Preve or Declaration of Trouth, Right, and Godd's Will may

No consideration had to the Premisses, nother to th' auctorite of that holy Fadir Richard Scrope, *sometyme Archbyshop of Yorke, which for the Right and Title of oure* Auncestrie *(whos Astate we now here and have) dyed and suffred Deth and Martyrdome,*

Neyther alsoe to the solempne Publications and Sermons of Affirmation and declaring of our said Right and Title, aswell at Powles Crosse in our Cite of London as dyvers other places of our land, by Georg now Archbishop of Yorke, *in such manere and fourme as is openly knowne, which estsones, in the Vigile of Pasche last past, in the Presence of Us and many other Lordes in likewise, Affermed and Declared and estsones made unto us Othe of Fidelity, upon the holy Evangelies, and receyved thereupon the blissed Sacrament of our Lordes Body, as to his King and Soverain Lige Lord,*

Margarete, calling her Quiene *(which is a Frenshwoman borne, and Daughter to hym that is extreme Adversarie and Mortall Enemye to all this our Land and People of the same) and her* Sonne Edward, *assembled unto theym a grete Nombre of Frensh Men, besydes others Traitours and Rebelles Adherent unto theym, now late have entred this our Realme, Robbyng and Spoyling, and have moeved and levved Werre and Battaille agenst us, in their intent to the Subversion and Destruction of Us and of the seid our Realme and good Pollecie of the same, which to the uttermost of our Power We woll Socour, Defend, and Maintaine,*

Wherefore, sith it is and must be to the Displeasure of God, and alsoe contrary to all gode Pollecie infinitely, to procede in such Querelles with soe grete Effusion of Christen Blode, which by all ways possible unto us we entend to eschewe, to th' entent that no Man shall mowe probably here after pretend Ignorance in this Partie, by any maner colour, we Notefie and Declare,

The seid Margaret,
Edward her Son,
Herry late Duke of Exceter,
Edmund Beauford *calling himselfe* Duke of Somerset,
John Erle of Oxenford,
John Courtenay *calling him* Erle of Devonshire,

William late Vicont Beaumont,
John Beauford *Knyght*,
Hugh Courtnay *Knyght*,
Thomas Fulford *Knyght*,
John Fortescue *Knyght*,
Thomas Seymour *Knyght*,
Thomas Tresham *Knyght*,
Gerveys Clyfton *Knyght*,
John Delves *Squyer*,
John Leukenore *Squyer*,
Rauf Makerell *Clerke*,
John Whelpdale *Clerke*,
John Beedon *Clerke*,
Freer John Gaseley,

And every of theym, which have been Adherentes to the seid Herry, Margaret, *and* Edward, *to be oure open and notarie Traitours, Rebelles and Enemies.*

Willing therefore and in the straitest wyse Charging and Commaunding all maner Persones within this our Realme, upon Payn of Deth and Forfeitment of their Goodes and Lyvelode, and of all that they may forfait unto us, that they or noon of theym in any wyse from hensforth, Help, Assist, Favour, or Socour,

The said Margaret,
Edward her Son,
Herry late Duke of Exeter,
* Edmund Beauford,
John late Erle of Oxonford,
John Courtnay,
William late Vicont Beaumont,
John Beauford,
Hugh Courtnay,
Thomas Fulford,
John Fortescue,
Thomas Seymour,
Thomas Tresham, * XI. 711.
Gerveys Clyfton,
John Delves,
John Leukenore,
Raufe Makerell,
John Whelpdale,

Pro Episcopo Wynton. de Pardonatione.

Ann. D. 1471. *An.* 11. *E.* 4. *Pat.* 11. *E.* 4. *p.* 1. *m.* 24.

REX Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, ex certa Scientiâ & mero Motu nostris, *Pardonavimus*, *Remisimus*, & *Relaxavimus* Venerabili Patri *Willielmo Waynflete Episcopo Wyntoniensi*, quocumque Nomine censeatur, omnes Proditiones, Murdra, Insurrectiones, Rebelliones, Conspirationes, Confœderationes, Congregationes, Coadunationes, Riotas, Routas, Conventicula illicita, Insidiationes falsas, Allegantias, Trangressiones, Extortiones, Mesprisiones, Offensas, Concelamenta, & Cognitiones eorumdem seu eorum alicujus, Contemptus, Impetitiones, Cambipartias, Manutenentias, Imbraciarias, & Negligentias, per *ipsum Episcopum* ante præsentem Diem qualitercumque facta sive perpetrata, & Sectam Pacis nostræ ac omne id quod ad Nos versus *ipsum Episcopum* pertinet seu pertinere poterit occasione Præmissorum seu alicujus eorumdem,

Nolentes quòd *idem Episcopus*, Hæredes velExecutores sui, ratione sive Prætextu Præmissorum seu alicujus eorumdem, per Nos, vel Hæredes nostros, Justiciarios, Escaetores, Vicecomites, aut alios Ballivos seu Ministros nostros vel Hæredum nostrorum quoscumque, futuris temporibus, Occasionetur, Impetatur, Respondere teneatur, Molestetur, Perturbetur in aliquo seu Gravetur, Occasionentur, Impetantur, Respondere teneantur, Molestentur, Perturbentur in aliquo seu Graventur; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, Restrictione, Re, vel Materiâ quacumque, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tricesimo die Maii.

Per ipsum Regem, & de Dat. &c.

---

* XI. 712.

* *Super Custodia Henrici Regis, de Custubus & Expensis.*

Post Festum Sanctæ Trinitatis Die Mercurii xij Die Junii.

Ann. D. 1471. *An.* 11. *E.* 4. *Pell. Exit. Pascha. An.* 11. *E.* 4.

ROberto Radclyff, in Denariis sibi liberatis per Manus proprias de præstito, super Expensis *Henrici de Windesore*, nuper *de Facto & non de Jure Regis Angliæ*, per Breve Generale currens inter Mandata de hoc Termino. xl *s.*

RESPONDEBIT.

Willielmo Sayer Armigero, in Denariis sibi liberatis per Manus proprias de præstito, super Expensis *dicti Henrici* per Breve prædictum. xx *s.*

RESPONDEBIT.

Roberto Cosyn, in Denariis sibi liberatis per Manus proprias de præstito, pro Provisione Robarum, Lectorum, & aliorum Necessariorum, per ipsum *Robertum* pro *dicto Henrico*, infra Turrim Londoniæ existente, providendorum per Breve prædictum. x *l.*

RESPONDEBIT.

Roberto Radclyff & *Willielmo Sayer* Armigeris, in Denariis eis liberatis per Manus suas proprias ad Vices; videlicet, unâ Vice vi *l.* ix *s.* vi *d.* tàm pro Vadiis & Dietis suis, quàm pro Dietis &

De Custubus & Expensis circa Sepulturam prædicti Henrici.

Die Martis xxiv Die Junii.

ROberto Radclyff Armigero, in Denariis sibi liberatis per Manus proprias de præstito, super Expensis *Henrici*, nuper *de Facto & non de Jure Regis Angliæ*, infra Turrim existentis; videlicet, xxiv die Aprilis ultimo præterito, per Breve prædictum. xl *s.* Ann. D. 1471. *An.* 11. *E.* 4. *Ibid.*

RESPONDEBIT.

Hugoni Brice, in Denariis sibi liberatis per Manus proprias pro tot Denariis * per ipsum solutis tàm pro Clero, Telâ lineâ, Speciebus, & aliis Ordinariis Expensis, per ipsum Appositis & Expenditis circa Sepulturam *dicti Henrici de Windesore*, qui infra Turrim Londoniæ *Diem suum clausit Extremum*; ac pro Vadiis & Regardis diversorum Hominum portantium Tortos, a Turre prædicta usque Ecclesiam Cathedralem Sancti Pauli Londoniæ, & abinde usque Chertesey, cum Corpore præsente, per Breve prædictum. xv *l.* iii *s.* vi *d. ob.* * XI. 713.

Magistro *Richardo Martyn*, in Denariis sibi liberatis ad Vices; videlicet, unâ Vice per manus proprias ix *l.* x *s.* xi *d.* pro tot Denariis per ipsum solutis pro xxviij Ulnis Telæ lineæ de Holandia, & Expensis factis tàm infra Turrim prædictam ad *Ultimum Vale dicti Henrici*, quàm apud Chertesey in *Die Sepulturæ* ejusdem, ac pro Regardo dato diversis Soldariis Calesii Vigilantibus circa Corpus, & pro Conductu Bargearum cum Magistris & Nautis Remigantibus per Aquam Thamisis usque Chertesey prædicta; & aliâ Vice viii *l.* xii *s.* iii *d.* pro tot denariis per ipsum solutis iv. Ordinibus Fratrum infra Civitatem Londoniæ, & Fratribus Sanctæ Crucis in eadem, & in aliis Operibus Caritativis; videlicet, *Fratribus Carmelitis* xx *s.* *Fratribus Augustinis* xx *s.* *Fratribus Minoribus* xx *s.* *Fratribus Prædicatoribus* pro Obsequiis & Missis Celebrandis xl *s.* & dictis *Fratribus Sanctæ Crucis* x *s.* ac pro Obsequiis & Missis Dicendis apud Chirtesey prædictam, in *Die Sepulturæ dicti Henrici*, lii *s.* iii *d.* per Breve prædictum. xviii *l.* iii *s.* ii *d.*

Super Expensis & Dietis Margaretæ Reginæ.

Die Martis xxiv Die Junii.

BAwder Herman, in denariis sibi liberatis per manus proprias de præstito ad Vices, super Expensis & Dietis *Margaretæ* nuper *nuncupatæ Reginæ*, & aliarum Personarum Attendentium super ipsam *Margaretam*; videlicet, unâ Vice c *s.* aliâ Vice x *Marc.* aliâ Vice viii *l.* aliâ Vice x *l.* aliâ Vice x *l.* x *l.* aliâ Vice x *Marc.* & aliâ Vice viii *l.* super hujusmodi Expensis & Dietis, per Breve generale de Privato Sigillo inter Mandata de hoc Termino. liv *l.* vi *s.* viii *d.* Ann. D. 1471. *An.* 11. *E.* 4. *Pell. Exitus Pasch. An.* 11. *E.* 4.

RESPONDEBIT.

Willielmo Mulso Armigero, in Denariis sibi liberatis ad Vices per manus proprias de præstito, super Expensis & Dietis *dictæ Margaretæ* nuper *nuncupatæ Reginæ*, & aliarum Personarum super ip-

pro Conductu Trium Lectorum per tempus supradictum, per Breve generale Currens de Privato Sigillo inter Mandata de hoc Termino. xxiii *s.*

Eidem Willielmo Sayer, in Denariis sibi liberatis per Manus proprias, tàm super Dietis *dicti Ducis* quàm Dietis suis & aliorum Attendentium super Custodiâ ejusdem *Ducis*, juxtà Ratam xxiii *s. pro qualibet Septimana*, cum xvi *d.* pro Conductu Trium Lectorum per Septimanam (viz.) unâ Vice lxix *s.* pro Tribus Septimanis finientibus xxviij die Junii dicto Anno xi. aliâ Vice iv *l.* xii *s.* aliâ Vice xlvi *s.* aliâ Vice xlvi *s.* pro Octo Septimanis finientibus xi Die Augusti eodem Anno & aliâ Vice cxvi *s.* iv *d.* pro Quinque Septimanis finientibus xv Die Septembris, dicto Anno xi. cum xvi *d.* ultra sibi liberatis de præstito super hujusmodi Dietis per Breve generale currens ut supra. xviii *l.* ix *s.* iv *d.*

Pro Principe Walliæ, de Recognitione, Juramento, & Subscriptionibus.

Ann. D. 1471. *An.* 11. E. 4. Claus. 11. E. 4. *m.* 1. *dors.*

MEMORANDUM Quòd, Tertio Die Julii, Anno Regni Regis *Edwardi Quarti xi.* apud Westmonasterium, in Camera Parliamenti, Venerabilis Pater *Thomas Cardinalis Archiepiscopus Cantuariensis*, ac alii Domini Spirituales & Temporales, ac etiam quidam Milites (quorum Nomina subscribuntur) fecerunt Recognitionem Juramentumque præstiterunt *Edwardo Primogenito* dicti Domini nostri *Regis Edwardi Quarti* Illustri *Principi Walliæ, Duci Cornubiæ*, & *Comiti Cestriæ*, in forma sequenti, & ad Corroborationem Præmissorum Singuli eorum Manibus propriis scripserunt sua Nomina,

I Thomas Cardinall, Archbisshop of Canterbury, *Knowlege, Take, and Repute you* Edward, Prince of Wales, Duke of Cornewaill, *and* Erle of Chestre, *furst begoten Son of our Soveraigne Lord* Edward the IV*th*. King of England, and of France, and Lord of Ireland, *to be verey and undoubted Heyre to our said Soveraigne Lord, as to the Corones and Reames of England and of Fraunce and Lordship of Ireland*,

And Promitte and Swere that, in cas hereafter it happen you, by Goddis Disposition, to overlive our said Souveraine Lord, I shall then Take and Accept you for true very and rightwis King of England, &c. *And Feith and Trouth to you shall bere, and in all things Truly and Faithfully behave me towardes You and your Heyres, as a true and faithful Subject oweth to behave hym to his Soveraigne Lord and rightwys King of England*, &c.

SO HELP ME GOD AND HOLIDOM, AND THIS HOLY EUVANGELISTE.

T. Cardinall Cant.	*G. Clarence.*
G. Eborac.	*R. Glouceßre.*
T. London. Episcopus.	*Norff.*
Laur. Dunelmen.	*H. Bukinghame.*
W. Winton. Episcopus.	*J. Suffolke.*
R. Episcopus Sarum.	
Will. Gray Elien.	*Arundell.*
T. Roffen.	*H. Essex.*
R. Bathonien.	*E. Kent.*
E. Karliolen.	*Rivers.*

ipsum Episcopum ante dictum Tertium Diem Julii qualitercumque factis sive perpetratis, ac etiam Utlagarias, si quæ in ipsum *Episcopum* hiis occasionibus seu earum aliquâ fuerint promulgatæ, & *firmam Pacem nostram ei indè Concedimus*; ita tamen quòd *stet Recto in Curia nostra*, si quis versus eum loqui voluerit de Præmissis vel aliquo Præmissorum:

Et ulterius, *Pardonavimus*, *Remisimus*, & *Relaxavimus eidem Episcopo* omnimoda Escapia Felonum, Catalla Attinctorum & Convictorum, necnon Catalla Felonum & Fugitivorum, Catalla Utlagatorum & Felonum de se, Deodanda, Vasta, Impetitiones, ac omnimodos Articulos Itineris, Destructiones & Transgressiones de Viridi vel Venatione, Venditiones Boscorum infra Forestas & extra & aliarum rerum quarumcumque, ante dictum Tertium Diem Julii, infra Regnum nostrum Angliæ & Marchias Walliæ Emersa & Eventa, unde Punitio caderet in Demandam debitam seu in Finem & Redemptionem, aut in alias Pœnas Pecuniarias, seu in Forisfacturam Bonorum & Catallorum, aut Imprisonamenta seu Amerciamenta Communitatum, Villarum, vel singularium Personarum, vel in Onerationem Liberetenentium eorum qui nunquam Transgressi fuerunt, ut Hæredum Executorum vel Terræ tenentium Escaetorum, Vicecomitum, Coronatorum, & aliorum hujusmodi, & omne id quod ad Nos versus *ipsum Episcopum* pertinet seu pertinere posset ex causis supradictis:

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimodas Actiones & Demandas, quas Nos solus vel Nos conjunctim cum aliis Personis vel alia Persona habemus seu habere poterimus versus *ipsum Episcopum*, ratione seu occasione Præmissorum vel eorum alicujus quoquomodo, ante dictum Tertium Diem Julii; ac etiam Utlagarias in *ipsum Episcopum* promulgatas pro aliqua Causarum supradictarum;

Proviso semper quòd PRÆSENS PARDONATIO nostra non se extendat ad Escapium seu Evasionem *Willielmi Martyn* Clerici de Felonia Convicti, nuper in Custodia *dicti Episcopi* existentis ut dicitur.

Et Volumus quòd PRÆSENS PARDONATIO nostra, quoad Præmissa seu aliquod Præmissorum, non cedat in Dampnum, Præjudicium vel Derogationem alicujus alterius Personæ, quàm Personæ nostræ dumtaxat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Data prædicta, &c.

---

* *De Pardonatione pro Episcopo Coventrensi & Lichfeldensi.* * XI. 716.

Ann. D. 1471. *An.* 11. E. 4. *Ibid. m.* 17.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, ex certa Scientiâ & mero Motu nostris, *Pardonavimus*, *Remisimus*, & *Relaxavimus* Venerabili Patri *Johanni Hals Episcopo Coventrensi & Lichfeldensi*, aliàs dicto *Johanni Halse Episcopo Coventrensi*, seu quocumque alio Nomine censeatur, omnimodas Proditiones, Murdra, Insurrectiones, Rebelliones, Conspirationes, Confœderationes, Congregationes, Coadunationes, Riotas, Routas, Conventicula illicita, Insidiationes falsas, Alligantias, Transgressiones, Extortiones, Mesprisiones, Offensas, Concelamenta, & Cognitiones eorumdem seu eorum alicujus, Contemptus, Impetitiones, Cambipartias, Manutenentias, Imbraciarias, & Negligentias, per *ipsum Episcopum* ante Vicesimum quintum Diem Julii ultimò præteritum qualitercumque facta

garum inter Regem & præfatum Consanguineum suum captarum, hinc indè factorum,

Cum Quadringentis Personis vel infra, & totidem Equis, ac Bogeis, Manticis, Fardellis, Literis, Papiris, Scriptis, & Instructionibus, necnon aliis Rebus & Hernesiis suis licitis quibuscumque, conjunctim vel divisim, tàm per Terram quàm per Mare, pedestre vel equestrè, seu aliis equitaturis, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exindè ad Partes suas proprias transeundo & redeundo, liberè & absque impedimento, impetitione, aresto, seu gravamine quocumque, aliqua Marqua, Contromarqua, sive Reprisalia, concessâ vel concedenda, non obstante;

Proviso semper quòd prædicti, *Episcopi*, *Comites*, *Jacobus*, *Willielmus*, *Abbat*, *Archibaldus*, *Martinus*, & *Gilbertus*, ac secum Commitantes, se benè & honestè erga Regem, *&c. prout in ejusmodi de Conductu Literis.*

Teste Rege apud *Westm.* 7 die Aug.

• XI. 717.

* *De Proclamationibus super Attemptatis contra Treugas Scotiæ.*

Ann. D. 1471. *An.* 11. E. 4. *Claus.* 11. E. 4. *m.* 23. *d*

REX Vicecomitibus Londoniæ & Middlesexiæ, Salutem. Præcipimus vobis, firmiter Injungentes, quòd statim, post Receptionem Præsentium, in singulis Locis, infra Civitatem prædictam & Suburbia ejusdem ac Comitatum prædictum, tàm infra Libertates quàm extra, ubi magis expediens videritis, ex parte nostra publicas Proclamationes fieri faciatis in hæc verba,

WHEREAS *heretofore have been concluded and had certain Trewes betwixt* the Kyng our Soveraine Lord *and his* Cousyn of Scotland *and Subgettez of both Realmes for the Wele of the same, which by many Yeres have bene observed,*

Yet, for soe muche as the Kyng our Soveraine Lord is credibly enformed, that by the Subgettez of both Realmes certeyn Wronges and Injuries have been committed of late, in Attempting ayenst the said Trewes, it is Appointed, betwixt the King *our said Soveraigne Lord, and his said* Cousyn, *That the* Twenty third Day of September next comeyng, *at the* TOWNE OF ALNEWYKE, *shall be kept a* DYET, *by the grete Commissioners of both Landes, for Reforming of the said Wrongs and Injuries,*

Wherefore the Kyng *our Soveraine Lord by these Presents Yeveth Warnyng to all his Subgettz so Wronged, that they, according to the old Use and Custume woned at such Meteing to be observed, Appere afore his Commissioners at the said* DAY *and* PLACE, *where and when his seid Commissioners by his Commaundement shall Entend and put theym in their devoyrez for good Reformations to be had in that behalve,*

And therefore the King *our said Soveraigne Lord straitly Chargeth and Commandeth all and every of his said Subgettes, that they in all wyse kepe Pease without any Quarrell making or otherwyse, Attempting agayen the said Trewes, betwixt this and the said xxiij. Day, as they will eschewe the Paynes of his Lawes in that Partie, and his grevous Indignation.*

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Augusti.

in Westmarchiis & Estmarchiis versus Scotiam, contra formam Treugarum & Guerrarum Abstinentiarum, inter *Nos* ac nostros & Consanguineum nostrum *Regem Scotorum* ac suos captarum, initarum, & conclusarum, hinc indè habitis ac qualitercumque factis sive perpetratis,

Necnon debitam Reformationem & Reparationem Querelarum, Gravaminum, Offensarum, & Attemptatorum prædictorum fieri Petendum, ac fieri Promittendum,

Et super Præmissis & eorum Dependentiis Appunctuandum, Concordandum, & Concludendum,

Universaque & singula, quæ pro Reparatione & Reformatione Præmissorum necessaria fuerint & oportuna, ac qualitercumque debita & requisita, juxta Leges & Consuetudines Marchiarum prædictarum, Faciendum, Excercendum, & Exequendum, unà cum Prorogatione Dierum & Locorum:

Dantesque ulterius & Concedentes eisdem Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus, Quatuordecim, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum aliquem prædictorum *Episcopi Dunolmensis*, *Comitis Northumbriæ*, *Johannis Alcok*, & *Willielmi Hatteclif* unum esse volumus) plenam Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, cum Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus præfati Consanguinei nostri sufficientem Potestatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Conveniendi,

Ac Communicandi, & Tractandi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi & finaliter Concludendi, tàm de & super Pace perpetua, quàm de & super Treugis seu Guerrarum Abstinentiis, ac Amicitiâ, Confœderatione, & Concordiâ, inter *Nos*, ac Hæredes & Successores nostros, ac Regna & Dominia nostra, ac Subditos, Alligatos, Confœderatos nostros, ac alios Nobis Adhærentes quoscumque, & dictum Consanguineum nostrum *Regem Scotorum*, ac Loca, Dominia, Subditos, Alligatos, & Adhærentes suos ineundis, capiendis, & habendis,

Cæteraque omnia & singula, quæ inter eos appunctuata, conventa, conclusa, & concordata fuerint, Roborandi & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis Præmissis, ac Dependentiis ab eisdem, omnes & omnimodas Securitates, Promissa, Obligationes, ac Literas sigillatas, Concedendi, Faciendi, & Expediendi, prout eisdem Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus nostris videbitur expedire, quæ talem tantamque Vim, Auctoritatem, & Effectum volumus realiter optinere, ac si ea in propriâ Personâ fecissemus,

Et, si necesse fuerit, *Dietam*, ac *Diem & Locum* pro eadem, Appunctuandi & Assignandi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis conclusa, concordata, & confirmata fuerint, Expediendi, Perficiendi, & pro Parte nostrâ Perimplendi, ac debitè Exequendi, etiam si majora sint & Mandatum de sui natura magis exigant speciale, & quæ nosmetipsi facere possemus si personaliter præsentes essemus in Explicatione & Conclusione Præmissorum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per Commissarios, Deputatos, & Procuratores nostros prædictos, Quatuordecim, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum aliquem præfatorum *Episcopi Dunolmensis*, *Comitis Northumbriæ*, *Johannis Alcoc*, & *Willielmi Hatteclif* unum esse volumus) in formâ prædicta

Necnon Concordiam, Ligas, Treugas, Amicitias, Alligantias, Confœderationes, & Assensus hujusmodi, viis & modis quibus expedire videbitur, Vallandi & Roborandi,

Et nichilominus, si eisdem Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis nostris, aut Duobus eorum, expediens visum fuerit, cum *præfato Principe*, aut ejus Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem ad hoc Potestatem habentibus, de & super perpetua & reali Pace, Treugis, seu Guerrarum Abstinentiis, inter Nos, Reges, ac Regna nostra, Terras, Dominia, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes prædictos, Capiendis, Ineundis, & Confirmandis, Conveniendi ac Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi sub Modis, Formâ, & Conditionibus, de quibus inter dictos nostros Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, aut Duos eorum, & præfatum *Principem* seu ipsius Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios prædictos poterit concordari,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum, seu circa ea aut eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictos Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros, aut Duos eorum, in Forma prædicta, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Admittendo ad Ligeantiam Regis.

Ann. D. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1471. Sciatis quòd Nos,
An. 11. De Fidelitate, industriâ, & Circumspectione providâ Dilecti
E. 4. Consanguinei nostri *Willielmi Comitis Pembrochiæ*, ac Dilecti &
Pat. 11. Fidelis nostri *Walteri Deverenx* de * Ferrers Militis, quampluri-
E. 4. *p.* 1. mùm confidentes,
m. 1. Dedimus & Commisimus, ac Tenore Præsentium Damus &
* XI. Committimus, eisdem *Comiti* & *Waltero* plenam Potestatem &
710. Auctoritatem, ad Recipiendum & Admittendum ad Obedientiam & Ligeantiam nostras omnes & singulos illos Rebelles nostros, qui infra Southwalliam & Marchias Walliæ nunc existunt, Gratiæ & Ligeantiæ nostræ Se Submittere volentes, quos juxta Discretiones suas expediens & necesse viderint receptandos, ac eis juxta Discretiones suas Promittendum, & sub Sigillo Armorum ipsius Comitis Concedendum Gratiam & Pardonationem nostras; tàm de Vita, Terris, Bonis, & Catallis suis, quàm de quibuscumque Proditionibus, Rebellionibus, Feloniis, Insurrectionibus, Trangressionibus, & aliis Malefactis & Offensis, Nobis seu contra Nos per eos seu eorum aliquem qualitercumque factis sive perpetratis,

Necnon ad Habendum & Perquirendum, de Gratia nostra, Literas nostras Patentes de hujusmodi Pardonatione, sub Magno Sigillo nostro eis & eorum cuilibet de Præmissis conficiendas, si pro eis Prosequi voluerint;

hujusmodi nulla Dubietas fuisset exorta; dictis nichilominus Capitulis Pacis & Amicitiæ Ratis & firmis manentibus, quibus per præsens nostræ Protectionis Indultum, ex habundanti cautela Emanatum, nullatenus volumus Derogari:

Proviso semper quòd Nobis de Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis, Nobis pro Bonis & Mercandisis prædictis debitis, fideliter respondeatur ut est justum; Et quòd prædicti Mercatores, Magistri, & Marinarii se benè & honestè erga Nos & Populum nostrum habeant, nec aliquid, quod in nostri Contemptum seu Præjudicium aut Populi nostri Dampnum cedere valeat, attemptari faciant quovis modo;

Et ideò vobis Mandamus quatinus Mercatores Provinciarum prædictarum, cum suis Navibus, Magistris Navium, Marinariis, Factoribus, ac Rebus, Hernesiis, & Mercandisis supradictis, nostrâ Concessione hujusmodi liberè uti ac gaudere permittatis, nullum eis Gravamen seu Molestiam inferendo.

In cujus, &c. a Quartodecimo die Mensis Martii proximò futuro per duos Annos immediatè tunc sequentes duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono die Augusti.

Per ipsum Regem.

* *Consimiles Literas Regis Patentes habent Mercatores Civitatis Hispalensis & Partium Maritimarum superioris Hispaniæ*, &c. ut supra, mutatis mutandis. * XI. 711.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Commissariis ad Tractandum cum Adversario Franciæ.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, 1471.
Ex certis Causis & Considerationibus, Honorem & Laudem *An.* 11.
Dei, Defensionem Orthodoxæ Fidei ac Christianæ Religionis, *E.* 4.
Pacemque, Tranquillitatem atque communem Utilitatem Regno- *Franc.* 11.
rum Angliæ & Franciæ ac universæ Reipublicæ Christianitatis *E.* 4. *m.*
concernentibus, 10.
Nonnullorum Amicorum nostrorum Consiliis & Exhortationibus adquiescentes, Deliberavimus uti omnimodis Viis & Modis, Rationi & Æquitati consonis & oportunis, quantum in Nobis est, quibus ad finalem Pacem inter dicta Regna Angliæ & Populos eorumdem perveniri possit,

Nos igitur, ad effectum hujusmodi,

De Fidelitate, Prudentia, & Circumspectione, dilectorum Consiliariorum nostrorum, Magistri *Jacobi Goldwell* Decani Ecclesiæ Cathedralis Sarum Legum Doctoris, & *Thomæ Vaghan* Thesaurarii Cameræ nostræ, plenariè confidentes,

Constituimus, Deputavimus, & Ordinavimus, ac Tenore Præsentium Constituimus, Deputamus, & Ordinamus, ipsos *Jacobum* & *Thomam* Commissarios, Procuratores, & Deputatos nostros;

Dantes & concedentes eisdem plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum generale & speciale ad Tractandum & Communicandum, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimo Principe Consanguineo nostro *Ludowico Adversario nostro Franciæ*, aut cum Commissariis, Procuratoribus, Nunciis, aut Deputatis suis quibuscumque, seu Commissario, Procuratore, Nuncio,

In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Septembris.

Per ipsum Regem, & de Data prædicta, &c.

• XI.
722.

** Ratificatio Treugarum Franciæ.*

Ann. D. 1471. *An.* 11. *E.* 4. *Franc.* 11. *E.* 4. *m.* 20.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,
Cùm nuper,
Per Dilectos Consiliarios nostros, Magistrum *Jacobum Goldewell* Decanum Ecclesiæ Cathedralis Sarisburiensis Legum Doctorem, & *Thomam Vaghan* Thesaurarium Cameræ nostræ, Commissarios, Procuratores, & Deputatos nostros, atque Magistrum *Petrum de Cerisay* Decanum Ecclesiæ Andegavensis, Commissarium, Procuratorem, & Deputatum Illustrissimi Principis Consanguinei nostri *Lodowici Adversarii nostri Franciæ*, sufficientem hinc inde Potestatem habentes,
Certæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ per Terram, Mare, Flumina, & Aquas dulces,
Duraturæ usque ad Occasum Solis Primi Diei Mensis Maii proximò extunc venturi,
Pro Nobis, Regno nostro Angliæ, Terris, Dominiis, Patriis, Subditis, Confœderatis, Alligatis, & Amicis nostris, atque pro dicto Illustrissimo Principe *Lodowico Franciæ*, Terris, Dominiis, Patriis, Subditis, Confœderatis, Alligatis, & Amicis suis, Initæ, Captæ, Concordatæ, & Conclusæ fuerunt, sub certis Modo & Forma, in Literis dictorum Commissariorum, Procuratorum & Deputatorum, superinde ex utraque parte confectis, latiùs expressis, prout in eisdem Literis pleniùs continetur,
Nos,
Visis & intellectis per Nos omnibus & singulis Capitulis, Materiis, & Rebus, per præfatos Commissarios, Procuratores, & Deputatos nostros, pro Nobis & Nomine nostro, cum prædicto Magistro *Petro* Commissario, Procuratore, & Deputato supradicti Illustrissimi Principis *Lodowici*, pro Parte & Nomine suo, Concordatis, Conventis, & Conclusis,
Ea omnia & singula pro Parte nostra *Confirmavimus*, *Laudavimus*, *Ratificavimus*, & *Approbavimus*, atque *Confirmamus*, *Laudamus*, *Ratificamus*, & *Approbamus* per Præsentes, secundùm Vim, Formam, & Effectum prædictarum Literarum inde ut præmittitur confectarum;
Promittentes, in bonâ Fide & Verbo Regio, Nos ea Rata, Grata, & Firma habituros, atque pro Parte nostra firmiter observaturos, absque Infractione & Contraventione, Fraude, Dolo, & Malo Ingenio quocumque.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto die Septembris.

Per ipsum Regem, & de Data, &c.

Treugarum, ac etiam Intercursus cum Duce Britanniæ, Renovatio.

Ann. D. 1471. *An.* 11. *E.* 4. *Ibid.* *m.* 5.

EDward, par la grace de Dieu, *Roy d'Engleterre & de France, & Seigneur d'Irland*, a toutz ceulx, qui ces presentes Lettres verrount, Salutz.
Come, des le *Moys de May*, *l'An Mil*, *Quatrecent*, *Soixant*

Pour Honneur & Reverence de Dieu [illegible]
& pour obvier a l'effusion du Sangue humaine, & aux aultres grandz & execrables Maulx Inconveniens & Pecches detestables, qui au moyen de Guerre veray semblablement se puent ensuer, nourire & augmentier la Byen de Paix & Tranquillite a la Louange & Reverance de Dieu, & pour plusours aultres Causes resonables ad ceo Nous meovaunts,
Facte Traite, Prins & Accorde, avesquez le dit Hault & Puissant Prince nostre Treschier & Tresame Cousin *Francoys Duc de Bretaigne*,
Pour Luy, ses Heires & Successeurs, pour son Paiis & Duchie de Bretaigne, & generalment & especialment pour toutz & chescunes ses Hommes, Vassaulx, Feodaulx, Subjects, Servitures, Paiis, Places, Terres, & Seigneuries, sur Meer ou sur Ripviere, ou ailleurs, en quelconque Lieu, qu'ilz soient situez & assis, en son dit Paiis & Duchie de Bretaigne,
Suer Estate, True, & Abstinance de Guerre en la manier qui cy ensuyt, Commensant le *Dousisme Jour* de cest present Mois de *Jungue*, & durant le Temps & Terme que serra dit cy apres; C'estassavoir,
Que Nous avons Promys & Promittons, en bone Foy & par sez ditz Presents, pur Nous, nous Heyres & Successours, que, durant le dit Trues, Seure Estate, & Abstinence de Guerre, nous ne ferouns, ne ne soferons, Permettrons, ou ferons faire, ne nos ditz Heires, ne Successours ne ferount, ne sufferount, permetterount, ou ferount faire Guerre, Grief, Prejudice ne Damage par Meer ne par Terre, en manier quelconques, par Nous, nos dits Heires & Successours, ne par nous Hommes, Vasseaulx, Feodaulx, Serviteurs, ou Subgiets, ne par ceulx que nous avons ou purrouns, ou que nos ditz Heires & Successeurs auront ou porront avoir cy apres en Gard & Governement, ne par aulcune d'iceulx, a nostre dit Treschier & Tresame Cousin *Francoys Duc de Bretaigne*, ses dits Heires & Successours, leurs Hommes, Subjetts, Servitures, Places, Paiis, Terres, & Seignouries quelesconques, ou estans, & que a Luy & sez ditz Heires appartenderont ou qui serrount en leur Garde & Governement:
Et auxi ne sustenderons, sufferons, ne permetterons, ne noz ditz Heires & Successeurs ne sustenderount, sufferount, ne permetteront sustener aulscune ou aulscunez, de quelque Estate ou Condition qu'ils soient, en nulles de nos Portes, Places, Villes, ne Fortressez de nos dit Royaume, Paiis, Terres, Seigneuries & Villes dessuisdits, a Nous appartenaunts ou esteans en nostre dict Obeisauns, Garde, & Governement:
Ne ne bailleron, ne nos dicts Heires ne Successours auxi ne baillerount, Gens a Prisonne quelconquez, soit a Querele de Nous, ou de nos dicts Heires & Successours, ou a Querele d'aultry, pour faire Guerre ne pour portier Grief, Prejudice ou Domage a nostre dit Cousin *le Duc de Bretaigne*, sez dicts Heyres ou Successeurs, ne a leurs Hommes, Vassaulx, Feodaulx, Subjets, Serviteures, Paiis, Terres, Seigneuries, qu'il ait de present & aura cy apres a Luy ou a sez dicts Heyres & Successours, appartenauns ou esteans en leur Garde & Governement, ne a ascune de ceulx come dit est:
Ne sufferons auxi, & nos dicts Heires & Successours ne sufferount ou permetterount, que ascunes de nos Capitaignes, Feaulx, Vassaulx, Subgiets, ou Serviteurs quelesconques, ne auxi ceulx de nos dicts Successours, soit a Querele de Nous, nos ditz Heyres & Successours, ou a Querele d'aultrey, face Guerre, port Grief, Prejudice, ou Dammage a nostre dit Cousin *le Duc de Bretaigne*, sez dicts Heires & Successours, ne a sez dicts Hommes, Vassaulx, Feodaulx, Subgietts, Servitures, Paiis, Places,

dicts Trues & Abstinans de Guerre, par Meer, par Terre, par Ripviers & Eaus doulcez, aler, venier, sojourner, & demourer ez pais & obeisaunz de chescune dez ditz parties comprins es ditz Abstinencez de guerre, auxi qui il leur plaira, pur bosoignier es Ambassades, Messages, & Commissions, qui leur ferront Commises & Ordonnees par lez Princes d'une Partie ou de l'autre respectement, & eulx en retourner en leur Partie, quant il leur plaira, surement & saulvement, sans ceo qu'il leur soit bosoigne d'avoir aultre Saufconduyt ne Suerte d'une partie ne d'aultre, mais soulement que ils monstrent porter Lettres ou Messagies des Princes de l'une Partie a l'autre.

ITEM, &, s'il advenoit que, par ascune ou ascunes Subgietts de nous, nos Heyres & Successours, ou de nostre dit Cousin le Duc de Bretaigne, sez Heyres ou Successours, feust commise ou attempt ascune chose, contraire ou prejudiciable a cestez dits Trues & Abstinences, fuist par voy de fait, de Guerre, ou aultrement, icellez Trues & Abstinences ne ferront pur taunt Rompues ne Enfraintez, mais lez Infracteurs ou faisans Guerre ferront tenues & constrantes de Reparer leur Attemptez & Meffaiz que ils auront en ceo Commis, & auxi seront ils punyes Come Infracteurs de Trues, solonque l'Exigence dez cas (C'estassavoir) nos Hommes & Subgietts, comprins en ceitz ditz Abstinences, par Nous noz ditz Heyres & Successours, & les Hommes Subgietts, & Serviteurs de nostre dit Cousyn le Duc de Bretaigne, semblablement comprins en ces ditz Abstinences, par iceluy Duc sez dit Heyres & Successours.

ITEM, les quels Abstinencez de Guerre Trues & sure Estate seront & demoront en leur Force, Vertuez, & Valeur, depuis *le dit xij Jour de Jungne*, jesques a Trent Ans apres continuelment ensuyans; & de la en avaunt, jesques a ceo y l'une de Nous ou nostre dit Cousin le Duk de Bretayn, ou des Heyres & Successeurs de Nous ou de nostre dit Cousin, s'en voudra ou vouderount departier;

En quel cas celuy, qui en vouldra departier, serra tenue de faire savoir a l'autre Partie qu'il se voult departier des ditz Trues, Abstinancez, & Seurestate, & le dite partement signifiera & fera savoir duement, par Lettres Patentez, Cinkes Ans entiers avaunt ceo qu'il se puisse Movier ne Portier Guerre a l'autre Partie; C'estassavour,

La partie de nostre dicte Cousin le Duke de Bretaigne a nous,
* XI. 715. en la Ville * de Calais, au Governour, & Capitaigne du dit Calays, ou a son Lieutenant illec qui pur temps serra:

Et la Partie de Nous a nostre dit Cousin le Duc de Bretaigne, a la Cite de Rennes, au Seneschall du dit Lieu de Rennes, qui pur le tems serra:

Et, les dictes Trente Ans passes, & apres par icellez manier, chescun ou chescuns des ditz parties demourra quite franche & dislie de cestez ditz Abstinances, Trues, & Seurestate, de Guerre.

ITEM, pur garder & entreteiner, de la parte de nous, & de nous dict Heires & Successeurs, cestes dicts presentes Trues, Abstinence & sure Estate, & tout le contenue en cestes presentes, en ceo que a nous & nos Heires & Successours puet toucher, nous avons Ordeine & Comis, Ordonnons & Committons, par cests dicts presentes, Conservatures d'icelles Abstinances & Surestate, les Chaunceller, Constable, & Treforer d'Angleterre, & nostre Chambellain, qui a present sount, ou qui pour lors ferront; *Richard Evesque de Salisbury, Humfrey Seigneur de Stafford de Sutbwyk, William Seigneur de Herbert, John Seigneur Denham*; aus-

duement publier,

Et, pur pluisgraunt Surete & fermete,

Et en tesmoignage de tout ceo que dit est Nous avons Signe ceste presents de nostre magne, & icelles fait seeller de nostre Seelle.

Donne a *Westm.* le ix Jour de Jung, l'An del Incarnacion nostre Seigneur Jehu Criste, Mil. CCCC. Sexaunt Huit, & de nostre Reigne huiume.

ITEM, ensuit la Tenure de la Lettre de l'entrecourse, des dits Merchaundisez, & Pescheries, & aultres Choses necessaires,

Edward, par la Grace de Dieu, Roy d'Angleterre, *& Seigneur d'Irland*, a tourz ceulx, qui cestes presents Lettres verront, Salut.

Comme, par cy devaunt, ait eu Trues & Abstinaunce de Guerre, entre Nous, nos Paiis & Subgietts, d'une parte, & hault & puissant Prince nostre Treschier & Tresame Cousin Francoys, par icel mesme Grace, Duc de Bretaigne, Counte de Montfort, de * *Richemond*, Destempes, & de Vertues, & sez Paiis & Sub- * XI.
gietts du dit Duchie de Bretaigne, d'aultre Parte, & auxi, En- 716.
trecours de Merchandise entre lez Subgietts d'une Parte & d'aultre,

Lez queles Treues, Abstinens de Guerre, & Entrecours de Merchandise, aient este continues & entretenues jesques a present, & uncores de present soient les dits Trues & Abstinence de Guerre, entre nous, pour nous, nos Paiis & Subgitts de nostre Partie, & nostre dit Cousin le *Duc de Bretaigne*, pour luy, sez Paiis & Subgietts d'aultre Partie, accordes, faitez & concludez, jesques a Terme de Trent Ans advenier, & pluisavaunt, ausi que il est contenu es Lettres sur ceo fauctes recours a icelles,

Et que, pur la Bien Commune des Paiis, Seigneuries, & Subgietts taunt d'une Parte que d'aultre, soit necessarie & expedient accorder, entreteiner, & garder, entre les Paiis & Subgietts d'une Parte & d'aultre, pur temps avenier, Entrecours & Communication de Merchandisez & Pescheries de Meer, & d'aultres choses necessaries pur la Bien & Utilite commune d'une Part & d'aultre,

Savoir faisons que Nous,

Pour Nous, nos Heires & Successours, pur nostre Roialme d'Angleterre, & Seignurie d'Irland, Ville & Marche de Calais, & aultres nos Paiis, Villes, & Seigneurries, Subgietts, & Habitans d'iceulx,

Avons, de & sur le dite Entrecours & Communication de Merchandise & Pescherie de Meer, & aultres Choses necessaries pur la Bien & Utilite Communge d'une Parte & d'aultre, faicte, traicte, prise, accorde, & conclude, avesquez nostre treschier & tresame Cousin *Francoys Duc de Bretaigne*, pur luy, sez Heires & Successeurs, pour son dit Paiis & Duchie, Subgietts & Habitans de Bretaigne, pur le *Temps & Terme de Trent Ans*, a commencier le jour de la Date de cestes, lez Pointes & Articles que ensuent,

Primerement, que tourz Merchans, tant de nostre dit Roialme d'Angleterre, d'Irland, & de Calais, come les Marchans du Paiis & Duchie du Bretaigne, soient Merchans de Laines, de Draps, de Toilles, de Vins, & de Fruictes, de Cuirs, de Vitailles, de Harnois, d'Armures, d'Artilleries, de Chivaulx, ou d'aultres Bestiaulx, ou de quelconques aultres Merchandises, leurs Factures &

ceincier pur fois les Subgietts de semblablement faire Guerre aus dicts nos Rebelles & aultres de nostre Roialme, & les Prender & Pillier la par tout que ils les Troveroient,

* XI. 727. * Mais, apres ceo que, a l'Aide de nostre Creatore, nostre Royame fuist Remys en nostre Obeisance, par la Victorie, a Nous done & optenue de sa Grace, a l'encontre de nos dicts Rebelles & Adversaires, nous avons fort desire (nonn obstaunts a cestees Rouptures & Prinses dessuisdites) faire Conserver, Continuer, & Garder les dites Trues & Entrecours de Merchandise de nostre Partie, mais que ainsi nostre *dit Cousin* le feisist de la sienne,

Sur quoy Nous avons fait Proclaimer la Conservation d'icellez Trues & Entrecours en nostre dict Royame d'Angleterre, & aultres Lieux de nostre Obeisaunce accustumes de ce faire,

Mais, pur pluis graunte Suerte des Subgietts d'une & d'aultre Partie, Nous semble ancore estre bien requis les Confermer, Ratifier, & Approuver par Lettres d'une Partie & d'autre,

Savoir faisons que Nous,

Considerans le Bien, Proufit, & Utilite que vraisemblablement puist avenir a l'une & a l'autre Part, par moyen des dicts Trues & Entrecours de Marchandises, & les execrables Males & Dammagez qui ce puent ensuer par la Roupture d'iceles, voulans Norrier & Augmentier le Bien de Paix & Tranquilite a la Louange & Reverence de Dieu nostre Redempture, & pur plusures aultres raisonables Causes a ceo Nous movans,

Avons, au Jourduy, de nostre Counsell, Conferme, Ratifie, & Approue, Confermons, Ratifions, & Approuons par sez Presentes, les dicts Trues & Entrecource de Merchandise, solonque les Pointes, Condicions, & Effect de nos Lettres cy devaunt incorporees, les queles volons fortire effect & execution pur le temps avenier, sans ascunement y estre contrevenieu ne attempte de nostre Partie:

Et auxi l'avons Promis & Promettons, de bone Foy, en Parolle de Roy, & sur nostre Honeur, Observer, Gardier, & Entreteiner inviolablement & sans enfraindre, veu q'il a pleu a nostre dicte Cousin aussi le faire de sa Parte, & que sur ce il a baille sez Lettres, &c.

En Tesmoigne de ceo Nous avons faite mettre nostre Graunde Seel a ces Presentes, Signes de nostre Maine.

Donne a *Westm.* le Trente Jour de Septembre, l'An de l'Incarnation nostre Seigneur Jhesu Criste M. CCCC. LXXI. & de nostre Reigne Unzime.

Per ipsum Regem, & de Dat. &c.

De Requestu super Peregrinatione & Voto solvendo.

Ann. D. 1471. An. 11. E. 4. Pat. 11. E. 4. p. 2. m. 28. REX universis & singulis Serenissimis Regibus, Fratribus, Consanguineis nostris carissimis, Salutem plurimam & felices ad Vota successus: Reverendissimis, Reverendis, necnon Illustribus, Ecclesiasticis, & Secularibus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, Proceribus, Dominis, Domicellis, Militibus: Provinciarum, Civitatum, Villarum, Opidorum, Castrorum, Fortaliriorum, Civitatumque, Politiarum seu Communicatum Rectoribus, Senatoribus, Consulibus, Senescallis, Praesidibus, Ballivis, Praetoribus, Praefectis, Praepositis, Castellanis, Potestatibus, Judicibus, Justiciariis, Majoribus, Aldermannis, Scabinis, Burgimagistris, Vicecomitibus, Vicariis Ge-

... Solvere, eidem Consanguineo nostro, ut Vota sua ac Peregrinationes exequendi Licentiam concedere dignaremur & instantissimè & humillimè Supplicanti, libenter Annuimus, Licentiamque Dedimus.

Cupientes itaque ut ubicumque locorum cum eo, tanquam Carissimo ac Dilectissimo *Consanguineo nostro*, amicè & benivolè agatur, Universitati vestrae ipsum ex animo affectuosissimè Recommittimus, hisce Literis nostris vos & quemlibet vestrûm rogatos esse volentes, Subditis autem Terrarum Dominiorum nostrorum expresè Mandantes, quatinus dictum Dominum *Antonium Comitem* & Consanguineum nostrum, Euntem, Stantem, Transeuntem, ac Redeuntem per Regna, Principatus, Terras, Dominia, Districtus, Civitates, Opida, Villas, Portus, Maria, Aquas dulces, Pontus, Passus, & quaecumque alia Loca, cum Quingentis Personis in Comitiva sua & totidem Equis, vel minori numero eorumdem, Auro, Argento, Moneta, Jocalibus, Valisiis, Bulgiis, Fardellis, Literis, Indumentis, caeterisque Bonis & Rebus suis quibuscumque, Nostri & suae Nobilitatis intuitu, benignè suscipere, humanè ac favorabiliter tractare, tractarique facere velitis,

Ipsumque & suos, absque ulla Theolonei, Tributi, Dacii, Pedagii, Gabellae, Custumae, seu cujusvis alterius debiti Solutione vel Actione, Ire, Transire, Stare, Pernoctare, Morari, Redire, & Reverti permittatis, liberè, tutè, securè, pacificè, & quietè, quibusvis ammotis Impedimento & Disturbio, in Corporibus seu in Bonis; de salvo Conductu, dum per eum aut alterum suo Nomine fueritis requisiti, quotiens opus fuerit, deque Victualibus, caeterisque suis Expensis rationabilibus, sibi & suae Comitivae providentes.

In cujus, &c.

Dat. in *Urbe nostra Londoniae*, duodecimo die Octobris.

Per ipsum Regem, & de Dat. &c.

De Pardonatione pro Episcopo Herefordensi.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1471. An. 11. E. 4. Ibid. m. 25.

Sciatis quòd Nos, ex certa Scientiâ & mero Motu nostris *Pardonavimus, Remisimus, & Relaxavimus* Venerabili in Christo Patri *Johanni Episcopo Herefordensi*, aliàs dicto *Johanni Stanbery Episcopo Herefordensi*, aliàs dicto *Johanni Stanbery Episcopo Herefordensi*, seu quocumque alio Nomine censeatur, omnimodas Proditiones, Murdra, Insurrectiones, Rebelliones, Conspirationes, Confoederationes, Congregationes, Coadunationes, Riotas, Routas, Conventicula illicita, Insidiationes falsas, Alligantias, Transgressiones, Extortiones, Mesprisiones, Offensas, Concelamenta, & Cognitiones eorumdem seu eorum alicujus, Contemptus, Impetitiones, Cambipartias, Manutenentias, Imbraciarias, & Negligentias, per *ipsum Episcopum* ante Vicesimum tertium Diem instantis Mensis Octobris qualitercumque facta sive perpetrata, & Sectam Pacis nostrae ac omne id quod ad Nos versus *ipsum Episcopum* pertinet seu pertinere poterit occasione Praemissorum seu alicujus eorumdem,

Nolentes quòd *idem Episcopus*, Haeredes vel Executores sui, ratione seu Praetextu Praemissorum sive alicujus eorumdem, per Nos, vel Haeredes nostros, Justiciarios, Escaetores, Vicecomites, aut alios Ballivos seu Ministros nostros vel Haeredum nostrorum quoscumque, futuris temporibus, Occasionetur, * Impetatur, Respondere teneatur, Molestetur, Perturbetur in aliquo seu * XI. 729.

Gra-

ras, ac omnimodos Fines adjudicatos, Amerciamenta, & Exit. forisfact. Nobis ante dictum Vicesimum quartum Diem per praefatum *Episcopum* qualitercumque debitos sive pertinentes, necnon omnimodas Actiones, Sectas, Querelas, Impetitiones, Executiones, & Demandas, quas Nos habemus seu habere poterimus versus *ipsum Episcopum* pro Praemissis vel aliquo Praemissorum; aliquibus Statutis, Ordinationibus, Provisionibus, Restrictionibus, sive Actibus, in contrarium factis sive editis, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tricesimo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Dat. &c.

Pro Oppido de Middelburgh de Privilegio concesso.

Ann. D. 1471. An. 11. E. 4. Ibid. m. 1.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Considerantes & ad memoriam reducentes bona & laudabilia Obsequia, quae Strenuus Miles *Petrus Bladelyn*, Dominus Temporalis Opidi Middelburgensis in Flandria, noster fidus ac dilectus Amicus, Nobis & Nostris antea impendit & indies impendere studet,

Necnon Contemplatione Illustrissimi Principis ac carissimi Fratris nostri Domini *Karoli Ducis Burgundiae, &c.* pro ipso *Domino Petro* apud Nos Intercedentis,

De Gratiâ nostrâ speciali ac ex certâ Scientiâ nostrâ, pro Nobis & Successoribus nostris Regibus Angliae, Dedimus & Concessimus, ac per Praesentes Damus & Concedimus, in Vim & Modum Specialis Privilegii perpetui & irrevocabilis, quòd exnunc in antea omnes Mercatores, in dicto Opido de Middelburgh Commorantes & Habitantes, sive Mechanico *Officio Bateriae* vulgariter appellato insudent, sive aliis Artibus Vivendi & * Negotiationibus intendant quibuscumque, praesentes & futuri, & eorum quilibet, sint Exempti & Immunes per totum Angliae Regnum, ab omni Theoloneo, Impositione, Collecta, & aliis Oneribus quibuscumque, debitis occasione suarum Mercandisarum & Rerum suarum, omnibus Modis & Formis quibus illi de Dynanto, ante ejus Subversionem, Libertatibus, Franchesiis, Immunitatibus, & Exemptionibus suis per nostrum Angliae Regnum praedictum uti & gaudere consueverunt, (* XI. 730.)

Non obstante quòd dictum Opidum de Middelburgh in Hansa Germanica sive Theutonica non comprehendatur.

Mandamus igitur omnibus Officiariis nostris, Gardianis, Firmariis, Receptoribus nostrorum Theoloneorum, Pontium, Portuum, Passagiorum, Districtuum, & Locorum nostri Regni Angliae, & aliis cunctis Subditis nostris Regni Angliae praesentibus & futuris quibuscumque, eorum vel Locatenentibus, & cuilibet eorum, quòd de praesenti nostra Gratia & Concessione & de cunctis in hiis Praesentibus contentis permittant praedictum *Petrum Bladalyn*, & suos Successores Dominos de Middelburgh in Flandria praedicta, cunctosque Mercatores in eodem Opido de Middelburgh Commorantes & Inhabitantes, sive illo Officio Mechanico *Bateriae* appellato intendant, sive aliis quibuscumque Mercandisis seu Negotiationibus insudent, & generaliter omnes qui in futurum in dicto Opido Residebunt, plenè, pacificè, & quietè, perpetuis temporibus, uti & gaudere,

Non Permittendo eisdem fieri quodcumque Impedimentum nunc nec in futurum, nec Arestum, Molestiam, aut Turbationem quamcumque, in Corpore nec in Bonis, quocumque modo,

denburgh, de Hemfrode, de Phalays, &c. ac Burgimagistrorum, Franc. 11.
Scabinorum, & Consulum, necnon Communitatis Villae praedicti E. 4. m.
Consanguinei nostri *de Veer*, in Comitatu Zelandiae, 17.

Nobis est intimatum quòd in Villâ illâ tàm Mercatores Inhabitantes ejusdem Villae, quàm Mercatores Regni nostri Angliae, ac aliarum Partium sub Dominio nostro existentes, & aliorum Regnorum, Partium, & Dominiorum Christianitatis, a tempore non modico, Mercandisare consueverunt,

Occasione cujus Villa illa *de Veer* conservatur, & a tempore illo semper conservata fuit, ipsique Inhabitatores in Regnum nostrum praedictum, ac alia Loca, * Dominia, & Terras, sub Potestate & Regimine nostris existentia, Causâ Mercandisandi indies reparare, & Concursum plus solito habere nituntur & intendunt, si Benivolentiam nostram, sub certis modo & formâ, Nobis per ipsos *Comitem* Consanguineum nostrum, Burgimagistros, Scabinos, Consules, & Communitatem declaratis, consequi valeant, (* XI. 731.)

Nos proinde,

Ac pro Commodo Regni nostri supradicti, occasione Intercursûs Mercandisarum tàm per dictos Inhabitatores & Communitatem in Regnum nostrum praedictum Angliae, ac alia Loca, Dominia, & Terras, sub Potestate & Regimine nostris existentia, quàm per Subditos & Ligeos nostros & Haeredum nostrorum in praedictam Villam de Veer, ac Libertates & Franchesias ejusdem, Habendi & Continuandi,

Ac in Recompensam magnorum & gratuitorum Servitiorum Nobis pro Utilitate totius Regni nostri Angliae per *praefatum Comitem* ante haec tempora impensorum, & quae speramus ipsum & Haeredes suos in futurum Nobis & Nostris fore impensura, & certis aliis Causis Nos ad hoc specialiter moventibus,

De Gratiâ nostrâ speciali, Auctoritate nostrâ, ac ex certâ Scientiâ & mero motu nostris, *Concedimus* per Praesentes, pro Nobis & omnibus Haeredibus & Successoribus nostris Regibus Angliae, *praefato Comiti* Consanguineo nostro *Domino de Veer*, & omnibus Haeredibus suis Possidentibus sive Possessuris dictam *Villam de Veer*, necnon Burgimagistris, Scabinis, & Consulibus ejusdem Villae ac Libertatum & Franchesiarum ejusdem, necnon Communitati & Inhabitatoribus eorumdem qui nunc sunt & qui exnunc futuris temporibus perpetuis erunt, Haeredibus & Successoribus suis Inhabitatoribus ibidem, & eorum cuilibet, quòd ipsi & eorum quilibet per se, ac Factores & Servitores suos, cum omnibus Navibus, & Mercandisis suis quibuscumque pro tempore non prohibitis, in quoscumque Partes & Portus Regni nostri praedicti, ac Dominiorum & Terrarum praedictorum sub Dominio & Potestate nostris existentium, liberè, pacificè, & quietè Reparare, & Recursum habere valeant & valeat,

Necnon in & ad illos & eorum quaslibet adducere possint & possit omnes suas Mercandisas & Mercantias, & illas Discarcare seu Disonerare ac ad Terram Ponere, easque pro majori Commodo Vendere,

Alias quoque Mercantias & Mercandisas quascumque (Lanis, Pellibus lanutis, & caeteris Mercandisis, ad nostram Stapulam Calesii spectantibus & pertinentibus, duntaxat exceptis) in praedicto Regno nostro, ac Locis, Dominiis, & Terris sub Potestate & Regimine nostris existentibus, Emere, Vendere, & Providere, ac eas vel illas, quas sic emerint vel providerint, ad quascumque Partes Extraneas, singulis Temporibus praesentibus & futuris, Traducere & Cariare valeant & valeat;

Dummodo Nobis & Haeredibus & Successoribus nostris Regibus Angliae, de & pro omnibus, sic Vendendis, Adducendis, Emendis, & Traducendis, Mercantiis, ipsi & eorum quilibet dabunt & dabit, solvent & solvet pro & de *qualibet Libra Sterlingorum Tres Denarios Sterlingorum* solùm & non plus imperpetuum,

demandare:

Proviso semper quòd omnes & singuli Subditi nostri & Hæredum nostrorum, ad dictam *Villam de Veer* ac Libertates & Franchesias ejusdem pro tempore Reparantes, sive Concursum habentes aut facientes temporibus futuris, in Mercandisis suis, seu aliàs pro Personis suis, & pro omnibus Bonis, Rebus, & Mercandisis suis quibuscumque, in dicta Villa de Veer & Franchesiis ejusdem, pro perpetuo erunt Liberi & Quieti erga prædictum Consanguineum nostrum *Dominum de Veer* & suos Hæredes & Successores, necnon Scabinos, Burgimagistros, Consules, Communitatem & Inhabitatores prædictos, imperpetuum de omnibus Impositionibus, Subsidiis, Tallagiis, Contributionibus, Exactionibus, & Demandis, nunc impositis aut in futurum qualitercumque imponendis per eosdem,

Et quòd nichil *eidem Domino de Veer*, pro tempore existenti, sive Rectoribus, Scabinis, Burgimagistris, Consulibus, Communitati, & Inhabitatoribus de Veer prædictis, solvent de prædictis, jam Impositis & in futurum imponendis, pro quacumque Causa vel occasione:

Et quòd idem *Dom. de Veer* Consanguineus noster faciat seu fieri faciet Nobis, Hæredibus & Successoribus nostris, ac omnibus Subditis & Ligeis nostris, Sufficientem Concessionem de omnibus illis Privilegiis, Libertatibus, Franchesiis, & Exonerationibus, adeò plenè & integrè prout superius anotatur; & Concessionem illam Nobis vel Hæredibus nostris, citra Festum Paschæ proximò venturum, sub Magno Sigillo suo & Signo suo manuali, ac sub Sigillo prædictæ Villæ de Veer, deliberet seu deliberari faciet:

Et ulterius, ex ampliori Gratia nostra, Cognoscentes & Considerantes Sapientiam, Providentiam & Nobilitatem prædicti nostri Consanguinei *Domini de Veer*, ipsum eundem Acceptavimus & per Præsentes Acceptamus in Consiliarium & Cubicularium nostrum, ac ad Jura & Honores simul & Profectus ad hæc pertinentia, unde ipse Nobis præstitit Fidem in Manibus nostris; &, cum hoc, ipsum, omnesque suos Homines, Servitores, Familiares, Cives, Incolas, & Inhabitantes in prædictis Villa & Franchesiis de Veer, ac omnes alios suos Subditos, Acceptavimus & per Præsentes Ponimus in Securitatem, Protectionem, Salvamgardiam & specialem Salvum Conductum, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, ad Eundum & Converlandum in singulis & omnibus nostri Regni Terris, & Dominiis, per Maria & per Terras, imperpetuum, suas Mercantias, ut præmittitur, Excercendo, & aliàs seu alio modo prout eis & cuilibet eorum necessarium fuerit;

Salvo semper Juramento præfati *Domini de Veer* Consanguinei nostri, per eundem nostro prædilecto ac præcarissimo Fratri *Karolo*, Dei gratiâ, *Duci Burgundiæ* præstito.

Damus igitur in Mandatis, pro Nobis & omnibus Hæredibus & Successoribus nostris, omnibus & singulis nostris Justiciariis, Officiariis, Capitaneis, Gentibus Armorum, per Maria & per Terras, Pactionariis, Redditüariis, Custumariis omnium & singulorum Theolonorum & Custumarum Portuum & Passagiorum totius Regni nostri Angliæ præsentibus & futuris, & omnium eorum Locatenentibus, & cuilibet eorum in solidum, super Præscripta requisitis, quatenus hac præsenti Gratiâ, Privilegio, Concessione, Salvo Conductu, Salvagardia, atque de toto Tenore Præsentium Literarum, permittant & faciant nostrum *prædictum Consanguineum*, & suos Hæredes prædictos, Burgimagistros, Scabinos, Incolas, & Inhabitatores prædictæ *Villæ de Veer* & Franchesiarum & Libertatum ejusdem, exnunc imperpetuum, & irrevocabiliter, totaliter, & integre, pacificè, quietè, & liberè Uti, Frui, ac Gaudere, eodem modo ut suprascriptum est; non fa-

nensis, *Comitis Northumbriæ*, Magistri *Henrici Sharp*, *Johannis Lilleford*, & *Johannis Coke* unum esse volumus) plenam Potestatem & Auctoritatem, *Vicesimo quinto Die Aprilis* proximò futuro, *apud Novum Castrum super Tynam*, vel in quocumque alio Loco congruo & oportuno, Conveniendi cum Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus præcarissimi Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum*, sufficientem Potestatem in hac parte habentibus,

Ac Tractandi & Communicandi de & super quibuscumque Querelis, & Gravaminibus, ac Offensis, & Attemptatis, tàm per Ligeos & Subditos nostros quàm Ligeos & Subditos ipsius Consanguinei nostri *Regis Scotorum*, in Westmarchiis & Estmarchiis versus Scotiam seu alibi, contra Formam Treugarum seu Guerrarum Abstinentiarum, inter *Nos* & dictum Consanguineum nostrum *Regem Scotorum* captarum, initarum, & conclusarum, hinc indè habitis ac qualitercumque factis sive perpetratis,

Necnon debitam Reformationem & Reparationem Querelarum, Gravaminum, Offensarum, & Attemptatorum prædictorum fieri Petendi, ac fieri Promittendi,

Et super Præmissis & eorum Dependentiis Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Universaque & singula, quæ pro Reparatione & Reformatione Præmissorum necessaria fuerint & oportuna, ac qualitercumque debita & requisita, juxta Leges & Consuetudines Marchiarum prædictarum, & aliàs prout expediens hinc indè visum fuerit, Faciendi, Excercendi, & Exequendi, unà cum Prorogatione Dierum & Locorum:

Dantesque ulterius & Concedentes eisdem Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus, Quatuordecim, Treldecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum aliquem prædictorum *Episcopi Dunolmensis*, *Comitis Northumbriæ*, *Henrici Sharp*, *Johannis Lilleford*, & *Johannis Coke* unum esse volumus) plenam Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, cum Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus præfati Consanguinei nostri sufficientem Potestatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Conveniendi,

Ac Communicandi, & Tractandi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi & finaliter Concludendi, tàm de & super Pace perpetua, quàm de & super Treugis seu Guerrarum Abstinentiis, ac Amicitia, Confœderatione, & Concordiâ, inter *Nos*, ac Hæredes & Successores nostros, ac Regna & Dominia nostra, ac Subditos, Alligatos, Confœderatos nostros, ac alios Nobis Adhærentes quoscumque, & dictum Consanguineum nostrum *Regem Scotorum*, ac Loca, Dominia, Subditos, Alligatos, & Adhærentes suos ineundis, capiendis, & habendis,

* Cæteraque omnia & singula, quæ inter eos appunctuata, conventa, conclusa, & concordata fuerint, Roborandi & Asse- * XI. 734.
curandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis Præmissis, & Dependentiis ab eisdem, omnes & omnimodas Securitates, Promissa, Obligationes, ac Literas sigillatas Concedendi, Faciendi, & Expediendi, prout eisdem Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus nostris videbitur expedire, quæ talem tantamque Vim, Auctoritatem, & Effectum volumus realiter optinere, ac si ea in propriâ Personâ fecissemus,

Et, si necesse fuerit, *Dictam*, ac *Diem & Locum* pro eadem, Appunctuandi & Assignandi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis conclusa, concordata, & firmata fuerint, Expediendi, Perficiendi, & pro Parte

Appellatus, Impetitus, Rectatus, Attinctus, vel Adjudicatus extitit, aut Judicari, Appellari, Impetiri, Rectari, Attingi, vel Adjudicari contigerit in futurum, ac etiam Utlagariis, si quæ in ipsum *Johannem* hiis occasionibus seu earum aliqua fuerint promulgatæ, & Firmam Pacem nostram ei inde Concedimus; ita tamen quòd Stet *Recto in Curia nostra*, si quis versus ipsum Loqui voluerit de Præmissis vel aliquo Præmissorum; aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, indè in contrarium factis, editis, sive ordinatis, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Data prædicta, &c.

• XI. * *Pro Ducissa Burgundiæ super Lana Claccanda.*

735.
Ann. D. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1472. Sciatis quòd, certis Considerationibus Nos specialiter mo-
An. 11. ventibus, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero
E. 4. Motu nostris, Concessimus & Licentiam Dedimus, ac per Præ-
Pat. 11. sentes Concedimus & Licentiam Damus, pro Nobis, & Hære-
E. 4. p. 2. dibus nostris, quantum in Nobis est, Præcarissimæ Sorori nostræ
m. 13. *Margaretæ Ducissæ Burgundiæ*, quòd ipsa, aut, ipsâ Defunctâ, Executores sui vel Administratores Bonorum & Catallorum suorum, aut ejus vel eorum Factores sive Attornati, Indigenæ vel Alienigenæ, Lanas qualcumque Berdare, Claccare, & Mundare possint vel possit,

Quodque ipsi seu eorum aliquis Quinquaginta Saccos hujusmodi Lanarum Berdatarum, Claccatarum, & Mundatarum, tàm de Bonis suis propriis, quàm alienarum Personarum quarumcumque, vel alterius Personæ cujuscumque, in quocumque Portu sive in quibuscumque Portubus Regni nostri Angliæ, vel in eorum aliquibus vel aliquo, in quacumque Galea, Carraca, Nave, sive Vase, aut in quibuscumque Galeis, Carracis, Navibus, vel Vasis, unâ Vice vel diversis Vicibus, ad libitum suum, Eskippare & Carcare, ac Eskippari & Carcari facere, & Lanas illas sic Eskippatas per Strictus de Marrok Traducere & Cariare, ac Traduci & Cariari-facere valeat & valeant,

Absque aliquibus Custumis seu Subsidiis aut aliis Deveriis Calesio pro eisdem Lanis seu aliqua indè Parcella Nobis vel Hæredibus nostris reddendis sive solvendis,

Et absque Impetitione vel Impedimento Nostri vel Hæredum nostrorum prædictorum, aut aliorum Officiariorum sive Ministrorum nostrorum, vel dictorum Hæredum nostrorum quorumcumque, vel alterius Personæ cujuscumque,

Et absque Comporo, seu aliquo alio Nobis vel dictis Hæredibus nostris pro eisdem Lanis sive aliqua indè Parcella, seu pro aliquibus Custumis aut Subsidiis eorumdem, seu alicujus indè Parcella, aut aliis Deveriis prædictis reddendis seu solvendis quovis modo,

Et absque aliqua Bullione, seu aliqua Uncia de Bullione Auri, seu Valore ejusdem de Argento, pro quolibet sive aliquo Sacco Lanarum prædictarum Magistro Monetæ Turris Londoniæ seu alicui alii portandâ,

Et absque aliquâ Securitate per *ipsam Ducissam*, Executores vel Administratores suos prædictos, aut ejus vel eorum Factores sive Attornatos suos prædictos in hac parte, sive eorum aliquem, Custumariis sive Collectoribus Custumarum & Subsidiorum in Por-

aut ejus vel eorum Factorum sive Attornatorum suorum prædictorum, vel alicujus eorum; aut eo quòd expressa mentio de vero Valore Præmissorum aut de aliis Donis sive Concessionibus *eidem Ducissæ* per Nos ante hæc tempora factis in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque non obstantibus:

Volumus etiam & per Præsentes Concedimus *præfatæ Ducissæ*, Executoribus & Administratoribus suis prædictis, quòd Cancellarius noster Angliæ, ac Custos Privati Sigilli nostri qui pro tempore fuerit, fieri faciat & deliberari *eisdem Ducissæ*, Executoribus & Administratoribus suis prædictis, aut ejus vel eorum Factoribus sive Attornatis prædictis, & eorum cuilibet, tot & talia Brevia & Waranta, tàm Custumariis sive Collectoribus in Portubus prædictis & eorum cuilibet pro tempore existentibus, quàm Thesaurario & Baronibus de Scaccario nostro pro tempore existentibus, & aliis quibuscumque dirigenda, quot & qualia *eidem Ducissæ*, Executoribus ac Administratoribus suis prædictis aut ejus vel eorum Factoribus sive Attornatis prædictis, & eorum cuilibet, tàm pro Eskippatione Lanarum prædictarum, quàm pro Exoneratione Custumariorum sive Collectorum prædictorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna:

Concessimus etiam *præfatæ Ducissæ* Executoribus & Administratoribus suis prædictis, quod, si præsentes Literæ nostræ Sibi, Factoribus sive Attornatis suis prædictis, vel eorum alicui, quoad Præmissa seu aliquod eorumdem, Invalidæ aut minus Sufficientes existant, vel existere contigerint, tunc Cancellarius noster Angliæ qui pro tempore fuerit, *eidem Ducissæ*, Executoribus & Administratoribus suis prædictis, aut ejus vel eorum Factoribus sive Attornatis, & eorum cuilibet, tot & tanta Literas nostras Patentes bonas & efficaces ac Brevia nostra, sub Magno Sigillo nostro debitè conficienda, de tempore in tempus, fieri faciet & deliberari, absque aliqua Prosecutione sive Waranto inde penes Nos vel Hæredes nostros prædictos faciendis, quot & qualia *dictæ Ducissæ*, Executoribus vel Administratoribus suis prædictis, aut ejus vel eorum Factoribus sive Attornatis, & eorum cuilibet, in hac parte necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna; aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium facto, edito, sive ordinato, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Data, &c.

Pro Roberto Episcopo Bathon. & Wellen. de Pardonatione.

REX Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
1472.
Sciatis quòd de Gratia nostra speciali, & ex certa Scientia & An. 11.
mero Motu nostris, PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELA- E. 4.
XAVIMUS Venerabili Patri *Roberto Episcopo Bathoniensi & Wellensi*, Pat. 11.
aliàs dicto *Roberto Bathoniensi & Wellensi Episcopo*, aliàs dicto *Ro-* E. 4. p.
berto Episcopo Bathoniensi & Wellensi Decano Liberæ Capellæ no- 2. m. 9.
stræ Sancti Martini Magni Londoniæ, aliàs dicto *Roberto Bathoniensi & Wellensi Episcopo Decano Liberæ Capellæ nostræ Sancti Martini Magni Londoniæ*, aliàs dicto *Roberto Episcopo Bathoniensi & Wellensi ac Decano Liberæ Capellæ nostræ Sancti Martini Magni Londoniæ*, aliàs dicto *Roberto Bathoniensi & Wellensi Episcopo* ac *Decano Liberæ Capellæ nostræ Sancti Martini Magni Londoniæ*,

aliàs

seu habere poterimus versus ipsum *Robertum Episcopum* pro Præmissis vel aliquo Præmissorum, aut pro aliqua alia Re, Causa, vel Materia quacumque; aliquibus Statutis, Ordinationibus, Provisionibus, Restrictionibus, sive Actibus, in contrarium factis sive editis, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem, & de Dat. &c.

De Communicando & Tractando cum Duce Burgundiæ.

Ann. D. 1472. An. 11. E. 4. Franc. 11. E. 4. m. 7. REX Omnibus ad quos, &c. Salutem,

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Venerabilis Patris *Thomæ Episcopi Roffensis* Custodis Privati Sigilli nostri, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Willielmi Hastynges* Militis Domini de Hastynges Camerarii nostri, Magistri *Willielmi Hatteclyffe* Secretarii nostri, & Magistri *Johannis Russell* Secundarii in Officio Privati Sigilli nostri, Consiliariorum nostrorum, plenariè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis nostris, Tribus, Duobus, & Uni eorum (quem præfatum *Willielmum Hatteclyffe* esse volumus) plenam & sufficientem Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, cum Illustrissimo Principe Fratre nostro carissimo *Karolo*, Dei gratiâ, *Duce Burgundiæ*, *&c.* seu ejus Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, seu Nunciis, aut Ambassiatore, Commissario, Procuratore, Deputato, seu Nuncio, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Fratre nostro habentibus vel habente, Conveniendi,

Ac Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi, de & super reali, firma, & perpetua Pace, Ligis, Amicitiis, & Confœderationibus quibuscumque, inter Nos, Hæredes, & Successores nostros, Regna, Terras, Dominia, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes nostros quoscumque ex Parte una, & *præfatum Fratrem nostrum*, Hæredes & Successores suos, Loca, Dominia, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes & Adhærentes suos quoscumque, ex Parte altera, Contrahendis, Ineundis,

* XI. 738. Firmandis, & Roborandis, Auxiliisque & * Assistentiis pecuniariis, ac aliis quibuscumque, Nobis ac ipsi Fratri nostro invicem præstandis, Modoque, Forma & Quantitate eorum, Ordinandi, Firmandi, & Roborandi Viis, Modis, & Formis quibuscumque,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum vel circa ea aut eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, Faciendi, Excercendi & Expediendi, etiam si Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum pro perpetuo habituros totum & quicquid per præfatos Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros, Tres, Duos, vel Unum eorum (quem præfatum *Willielmum Hatteclyffe* esse Volumus) Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis vel aliquo Præmissorum.

plenius confidentes,

Ipsos, Octo, Septem, Sex, Quinque, aut Quatuor eorum (quorum dictorum *Johannis Scotte*, *Willielmi Hatteclyffe*, *Johannis Russel*, & *Ricardi Martyn* Duos esse Volumus) Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales per Præsentes,

Damus & Concedimus eisdem Octo, Septem, Sex, Quinque, aut Quatuor eorum, in forma præmissa, Potestatem generalem & Mandatum speciale ad dictam Villam Brugensem in partibus Flandriæ se Transportandi, & ibidem, seu alibi si necesse fuerit, cum *dicto Fratre* nostro, Commissariisve aut Deputatis ab eodem ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, de & super Differentiis & Difficultatibus quibuscumque supratactis Communicandi, Tractandi, Ordinandi, Appunctuandi, Statuendi, & Concludendi,

Media & Articulos, pro Pacificatione & finali Abolitione Differentiarum earumdem utilia seu oportuna, Concipiendi ac eisdem Consentiendi,

Unamque seu plures Literam aut Literas, per modum Capitulorum seu Articulorum, aut aliter, prout visum fuerit, desuper Conficiendi, Expediendi, & Sigillandi,

Aliam seu *Novam Dietam*, pro Præmissis forsitan necessariam, Statuendi & Concludendi,

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

* Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & * XI. 739.
Firmum perpetuò habituros quicquid per dictos Ambassiatores nostros, in Forma præmissa, Gestum, Actum, seu Conclusum fuerit in hac parte.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quarto die Martii.

Per ipsum Regem, & de Data prædicta, &c.

De Tractando, cum Gubernatoribus Patriarum Hanzæ Teutonicæ, super Pace perpetua.

EDwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1472. An. 12. E. 4. Franc. 12. E. 4. m. 23.

Illa Consuetudo rectè Regnantium, ille Mos justè Principantium semper fuit, Bonum Commune Subditorum quibuscumque Privatis præferre Commodis, talibusque Rempublicam munire Præsidiis, per quæ posset a Bellorum & Guerrarum Dispendiis secura & quieta persistere, ac sub Tranquillitate Pacis votivaque Felicitate lætari; quod tunc satis utiliter creditur promoveri, cùm Cristiani Principes & alii Seculi Potentes in veræ Amicitiæ & Amoris Fœdere, unâ Mentis consonantiâ, conveniunt, ac indissolubili modo copulantur.

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, nostrorum Fidelium & Dilectorum, *Johannis Scotte* Militis Marescalli Villæ nostræ Calesii, Magistrorum, *Willielmi Hatteclyff* Secretarii, *Johannis Russell*, Berke, ac *Ricardi Martyn*, Londoniæ, Archidiaconorum, Consiliariorum nostrorum, *Johannis Tonge* & *Johannis Crosseby* Militum, *Willielmi Rosse* Vitellarii dictæ Villæ nostræ Calesii, *Hugonis Brice* Clerici in Officio Contrarotulatoris Monetæ nostræ, ac *Johannis Pickering* Consulis Mercatorum Regni nostri

moderationes hujusmodi, viis & modis omnibus quibus expedire videbitur, Vallandi & Roborandi,

Et nichilominus, si eisdem Ambassiatoribus, Commissariis,
* XI. 740. Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis nostris expediens * visum fuerit, cum præfatis Spectabilibus & Egregiis Viris, ac Universitatibus, Societatibus, Principibus, & Dominis, Gubernatoribus, & Rectoribus, aut eorum Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem habentibus, de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, ac Mercandisarum Intercursu, tàm per Mare, quàm per Terram,

Inter Nos & Ipsos, ac Regna, Terras, Civitates, Villas, Opida, Castra, Patrias, & Dominia, tàm Nostra quàm Sua quæcumque, ac nostros & suos Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes & Adhærentes prædictos, Capiendis & Firmandis,

Conveniendi, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi, sub Modis, Formâ & Conditionibus, de quibus inter dictos nostros Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos & Nuncios, & præfatos Spectabiles & Egregios Viros, ac etiam Universitates, Societates, Principes, Dominos, Gubernatores, & Rectores prædictos, seu eorum Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos & Nuncios, poterit concordari,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis vel aliquo Præmissorum, seu circa ea aut eorum aliquod, necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Ac quæ qualitas & natura hujusmodi Negotii exigunt & requirunt, & quæ Nosmetipsi facere possemus si personaliter interessemus, etiamsi talia forent quæ de se Mandatum quantumcumque exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid, per dictos Ambassiatores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros, in formâ prædictâ, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, Quinto die Martii, Anno Regni nostri duodecimo.

Per ipsum Regem, & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

De salvo Conductu pro Ambassiatoribus Scotiæ, cum 200 Personis in Comitiva sua.

Ann. D. 1472. An. 12. E. 4. Scot. 12. E. 4. m. 21.

EDWARDUS, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Custodibus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis & Subditis nostris quibuscumque, infra Libertates & extra, tàm per Terram, quàm per Mare, constitutis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras

salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, x die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Data, &c.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Oxon.
Escaetori Regis in Com. Notyngh.
Escaetori Regis in Com. Leyc.
Escaetori Regis in Com. Norht. & Rotel.
Escaetori Regis in Com. Bed. & Buk.
Escaetori Regis in Com. Hertf.
Escaetori Regis in Com. Cantebr. & Hunt.
Dilecto Regis Willielmo Edward *Majori Civitatis suæ Londoniæ, ac Escaetori suo in eadem Civitate.*
Majori Civitatis Regis Lincolniæ, ac Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Renovatio Antiquorum Fœderum cum Portugalia.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1472.
INSPEXIMUS Tractatum Pacis, Concordiæ, & perpetuæ Amicitiæ, inter Consanguineum nostrum Carissimum *Ricardum* nuper *Regem Angliæ* Prædecessorem nostrum, pro Se, Hæredibus, Regno, Terris, Dominiis, Vassallis, & Subditis ejus, ex una; & Carissimum Fratrem nostrum *Johannem Regem Portugaliæ & Algarbii*, pro Se, Hæredibus, Regno, Terris, Dominiis, Vassallis, & Subditis suis quibuscumque, ex altera Parte, modo & formâ prout inferius continetur. An. 12. E. 4. Franc. 12. E. 4. m. 21.

Nos, *Ricardus Abberbury, Johannes Clanvowe* Milites, & *Ricardus Ronhale* Legum Doctor, Serenissimi Principis & Domini Domini *Ricardi*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, Domini nostri Illustrissimi, Procuratores & Commissarii, ad Infrascripta specialiter Deputati, Salutem in omnium Salvatore.

Illud pium Propositum rectè Regnantium, illaque finalis Intentio justè Principantium esse debet, Bonum Commune Subditorum Privatis præferre Commodis, talibusque subjectam eis Rempublicam munire Præsidiis, per quæ, exclusis cæcis Inquietationum Turbinibus, exterminatisque Adversantium Incursibus, Plebs fidelis, quæ talibus gubernatur Auctoritatibus, nedùm augeatur Prosperis, set sub optatæ Quietis & Pacis amœnitate conservetur continuè in Adversis; quod reverâ tunc aptiùs procurari speratur, cùm Christianissimi Reges & Principes, in vera Unitate & Obedientia sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ persistentes, in unam Mentis consonantiam conveniunt, & invicem indissolubilis Amoris Fœdere copulantur.

Hoc siquidem Serenissimus Princeps & Dominus noster Metuendissimus supradictus in profundæ suæ Considerationis revolvens examine, nobis Tractandi & Firmandi Nomine suo Ligas, Amicitias, & Confœderationes reales & perpetuas,

Cum, Nobilibus & Discretis Viris, Domino *Fernando Magistro Ordinis Militiæ Sancti Jacobi* in Regnis Portugaliæ & Algarbii

& Dominia intrare, & cum ipsis Subditis mutuo Conversari & Mercari, ibidemque Morari, & deinde ad Lares proprios Reverti, vel quocumque placuerit se Divertere, adeò liberè & pacificè, sicuti in propria Patria hoc liceret; & quòd una Pars in Regnis, Terris, & Dominiis alterius, adeo amicabiliter Receptetur, & honestè Tractetur in singulis Partibus, ad quas declinare contigerit, sicuti Gentes dictarum Partium, paris Conditionis, Tractari debeant aut solebant; Solvendo Regi & aliis Dominis Partium dictarum Custumas & Deveria in Partibus illi solvi hactenus consueta, necnon Custodiendo Leges & Statuta Regum & Terrarum supradictorum ubi sic ut prædictum est, intraverint vel eos morari contigerit.

Item, mutuò Concordatum est quòd nullo modo liceat dictis Regibus, nec alicui Subditorum, Terrarum & Dominiorum prædictorum (cujuscumque Gradûs, Statûs, seu Conditionis extiterint) Dare seu Facere quovismodo Concilium, Auxilium, vel Favorem Terræ, vel Dominio, sive Nationi, quæ alteri Parti eorumdem Inimica fuerit vel Rebellis: nec Inimicis hujusmodi Naves, Galeas, seu quævis alia Navigia, quæ in Gravamen alterius Partis cedere poterint, quovismodo Locare, Concedere, seu aliud Suffragium (cujuscumque generis vel naturæ fuerit) hujusmodi Inimicis vel Rebellibus, quocumque Titulo, Cooperatura, Palliatione vel Colore, directè vel indirectè, publicè vel occultè, quovismodo facere, vel Succursum Inimicis seu Rebellibus hujusmodi, qui in Gravamen alterius Partis cedere possit, impendere vel præstare; quin potiùs quilibet dictorum Regum, & Regnorum, Terrarum & Dominiorum suorum, & Hæredum ipsorum, Inimicos & Rebelles alterius eorumdem, ut eorum proprios & Capitales Inimicos, Vitare Persequi & Destruere totis Viribus teneantur; &, si quis dictorum Subditorum, contra Præmissa seu aliquod Præmissorum, aliquid attemptasse Convictus extiterit, absque Diffugio vel Simulatione Puniri debebit legittimè, ad Beneplacitum & Voluntatem illius Regis, in cujus Offensam sic fuerit attemptatum.

Item, est concorditer Ordinatum quòd, si, futuris temporibus, una Pars Regum prædictorum, Hæredumve suorum, indigeat alterius Supportatione vel Succursu, & pro habendo hujusmodi Auxilio Partem alteram legitimè requisierit; quòd Pars Requisita hujusmodi Auxilium seu Succursum Parti Requirenti (si & quatinus, propter occurrentia Sibi, Regnis, Terris, Dominiis, & Subditis suis Pericula, hoc facere poterit) cessante dolo, frau-
• XI. 743. de, seu fictione * quibuscumque, facere Teneatur, & ad hoc faciendum, ut præmittitur, per præsentes Ligas firmiter Obligetur; Requirentis tamen rationabilibus Sumptibus & Expensis, prout inter dictos Reges vel eorum Deputatos seu Concilia poterit concordari; Proviso semper quòd Requisitio Auxilii vel Succursûs hujusmodi fiat per Sex Menses antequam Executioni demandari debebit.

Insuper, Ordinatum est quòd omnia Bona mobilia & se moventia (cujuscumque generis extiterint seu speciei) quæ per Gentes alicujus Regum prædictorum, Hæredumve aut Successorum suorum, in Obsequio alterius ipsorum Regum existentes, super Inimicos Regis, Auxilium vel Succursum requirentis, adquiri contigerit & lucrari, sint ipsius Regis & Gentium suarum inconcussè qui Succursum fecerit vel Auxilium, ad Disponendum de eisdem secundùm Consuetudinem in Regno suo usitatam: Proviso semper quòd, si per Mare hujusmodi Bona hostiliter Capiantur, Tertia Pars eorumdem erit illius Regis, qui Sumptus & Expensas principaliter fecerit, in hac parte, ad Nocendum & Resistendum Inimicis prædictis: Si autem aliquos Duces Bellorum seu Conflictuum, seu magnos Capitaneos super Mare vel Terram, de Inimicis hujusmodi capi contigerit, statim, sine Contradictione qua-

rum [illegible]
tum fuerit seu quomodolibet Injuriatum, quòd *Rex ille* (cujus Subditi taliter attemptaverint & injuriati fuerint) & Hæredes sui pro tempore existentes teneantur, & quilibet eorum pro tempore suo teneatur, Reparare, Reformare, Emendare, & ad Statum debitum Attemptata hujusmodi Reducere, ac Delinquentes hujusmodi debitè Corrigere & Punire ad Voluntatem & Discretionem *illius Regis* cui sic Injuriatum extiterit, cum omni celeritate quâ citiùs fieri poterit, & ad minus infra Sex Menses postquam super Reformatione & Punitione fiendis fuerint debitè Requisiti, vel eorum aliquis indè fuerit Requisitus; fraude, dolo, dilatione, & Malitiâ cessantibus quibuscumque; proviso semper quòd præsentes Alligantiæ pro tanto non censeantur seu habeantur in aliquo Fractæ, Dissolutæ, seu Irritæ, set semper in suo Robore maneant & virtute.

Et ulteriùs, pro Conservatione dictarum Alligantiarum fortiùs, Ordinatum existit quòd, pro nullo Articulo suprascripto, neque pro omnibus simul junctis, etiam si Mors vel Mutilatio Personarum ex eisdem fuisset (quod absit) subsecuta, neque pro quacumque alia Violentia quæ fieri seu præmachinari poterit, cujuscumque foret qualitatis vel * conditionis, præsentes Alligantiæ dissolvi po- • XI. 744.
terunt vel infringi, quinimmo semper attemptata, ut præmittitur, Reformari debebunt; præsentibus Ligis in suis Firmitate & Robore nichilominus continuè duraturis;

Set, si contingeret futuris temporibus (quod absit) quòd unus Præmissorum Regum Hæredumve suorum, pro tempore existentium, per Se, Subditos suos, vel alios, de eorumdem Regum Mandato, Voluntate, Approbatione, vel Consensu, vellent seu vellet, contra Formam & Effectum Alligantiarum & Amicitiarum prædictarum, contra alterum de facto Malignari, faciendo fieri vel per se, vel per suos, aut fieri permittendo seu procurando, Parti alteri apertam Guerram, per Terram vel per Mare, vel aliàs præfatam Partem alteram Dampnificando vel Molestando, quovis quæsito Titulo vel Colore, Ordinatum est & unanimiter Concordatum quòd Pars illa, quæ Excessum & Injuriam seu Violentiam hujusmodi commiserit, perdat Beneficium præsentium Ligarum ad Partis alterius, contra quam sic Attemptatum fuerit, Voluntatem; & quòd ipsa Pars Injuriata præfatas Alligantias, in Præjudicium alterius, si hoc voluerit, Infringendi, vel aliàs, ipsis Ligis, in Favorem præfatæ Partis Injuriatæ, in suo Robore permanentibus, ad Reformationem Attemptatorum, per quascumque vias sibi magis expediens videbitur, Procedendi (absque aliqua nota Perjurii, Infamiæ, seu cujuscumque alterius Pœnæ seu Culpæ) Liberam habeat Optionem

Item, Concordatum est quòd omnes Hæredes & Successores Regum prædictorum, singuli suis temporibus successivis, infra Annum a Die Coronationis suæ continuè Computandum, Teneantur, & quilibet eorum pro tempore suo Teneatur, præsentes Alligantias solempniter & publicè, in Personarum Nobilium & Autenticarum Præsentiâ, Jurare, ipsasque Renovare, Ratificare, Confirmare sub Testimonio publico & Sigillis Majoribus eorumdem; super quibus, sic Juratis, Renovatis, Approbatis, & Confirmatis, Teneantur Literas seu Documenta publicâ conficere, & ipsas Literas, Sigillo suo Majori, ut præmittitur, Communitas, Parti alteri, citiùs quo commodè fieri poterit, cum Persona secura & fidedigna transmittere seu destinare, fraude, dolo, malitia, seu negligentia cessantibus quibuscumque.

Item, Ordinatum est quòd præsentes Ligæ, postquam Concordatæ, Scriptæ, & Sigillatæ fuerint, nedùm per Nos Commissarios & Procuratores supradictos in Animabus Dominorum nostrorum prædictorum, set per præfatos Dominos Reges Principales solempniter jurentur, priusquam Partibus liberentur.

To-

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, ac quæ qualitas & natura hujusmodi Negotii exigunt & requirunt, & quæ nosmetipsi facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum exigerent quantumcumque speciale,

Ipsos, *Ricardum*, *Johannem*, & *Ricardum*, & Duos eorum, nostros legitimos & indubitatos Procuratores, Negotiorum Gestores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Creamus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes;

Promittentes, bonâ Fide, & in Verbo Regio, ac sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per dictos Procuratores nostros, vel Duos eorum, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, & singulis Præmissorum; aliis Mandatis seu Procuratoriis nostris in suo nichilominus Robore duraturis.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, Sigilli nostri Magni appositione communitas.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, Duodecimo Die Aprilis, Anno Regni nostri Nono.

Tenor autem Potestatis seu Procuratorii, per Ambassiatores & Nuncios Domini *Regis Portugaliæ* exhibiti (de quo superius mentio habetur) sequitur & est talis,

Johannes, Dei gratiâ, *Portugaliæ & Algarbii Rex*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quod Nos,

De Probitate, Fidelitate, Circumspectionis Industria, Nobilium & Discretorum Virorum, Dominorum, *Fernandi Magistri Ordinis Militiæ Sancti Jacobi* in prædictis Regnis nostris Portugaliæ & Algarbii, & *Laurentii Johannis Fogata* Militis Cancellarii nostri, plenariè confidentes,

Ipsos simul Facimus, Constituimus, ac etiam Ordinamus nostros certos, veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Actores, Factores, & Negotiorum nostrorum infrascriptorum Gestores, ac Nuncios speciales, ita quòd unus sine altero nequeat expedire,

Dantes & Concedentes eisdem plenam & liberam Potestatem ac Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, Tractandi, Ineundi, Paciscendi, Concordandi, & Firmandi, cum Serenissimo Principe ac Domino Domino *Ricardo Rege Angliæ*, ac Illustri & Magnifico Principe & Domino Domino *Johanne Rege Castellæ & Legionis* ac Duce Lancastriæ, & quibuscumque Viris Inclitis ac Nobilibus & Personis aliis (cujuscumque Dignitatis, Honoris, Status, & Conditionis existant) quoscumque Tractatus Colligationis, Annexationis, Unionis, Confœderationis, & Amicitiæ, de quibus eisdem Procuratoribus nostris videbitur Nomine & Vice nostrâ, super Gentibus Armorum & Flecheriis, ad Nos ad Auxilium nostrum & dictorum nostrorum Regnorum mittendis, sub Modis & Formis, Conventionibus, Conditionibus, Obligationibus, Pactionibus, de quibus eis videbitur,

Necnon Contrahendi Mutuum, & mutuò Recipiendi, eisdem Nomine & Vice, cum & a quibuscumque Personis, seu quibuscumque Obligationibus, Conventionibus, Unionibus, Pactis, & Conditionibus, illas Pecuniarum quantitates, quæ pro Solvendis Gentibus Armorum & Flecheriis, ac aliis Negotiis nostris &

ac Domino Domino *Johanne Episcopo Eborensi*, *Gundisalvo Menendi* de Vasconcellis, Walasta *Martini de Merloe*, Militibus, *Egidio de Sensu*, *Johanne de Regulis*, & *Martino Alfonsi*, Legum Doctoribus, & aliis Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis,

Et me *Johanne Alfonsi* Columbriensi, Publico Auctoritate supradicti Domini Regis in universo Dominio suo, in quo dicta Civitas Columbriensis consistit, generali Tabellione, seu Notario, qui Præmissis omnibus & singulis, dùm ut præmittitur per supradictum Dominum Regem agerentur & constituerentur, unà cum dictis Testibus, præsens fui, & de Mandato ejusdem has præsentes Procuratorias Literas propriâ Manu scripsi, & superius interlineavi Verba omissa in uno Loco ubi legitur *Confœderationis*, & in alio ubi legitur *nunc*, Signoque meo solito signavi in Fidem & Testimonium Præmissorum.

Sancta Maria Intercede pro me.

Post hæc Nos, Commissarii suprascripti, fecimus & præstitimus, Nomine dicti Domini nostri Regis & in Animam ipsius, Sacramentum corporale, ad Sancta Dei Evangelia, in Præsentia dictorum Nunciorum & Procuratorum dicti Regis Portugaliæ, ad Custodiendum præsentes Ligas, necnon Tenendum & Complendum easdem in omnibus firmiter & legaliter, sine fraude, dolo, malo ingenio, & fictione quibuscumque.

In quorum Testimonium Sigilla nostra propria Præsentibus apposuimus.

Dat. apud *Wyndesore*, Nono Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Octogesimo sexto, in Præsentia, Venerabilium in Christo Patrum Dominorum, *W. Wynton*, *Johannis Dunolm. Walteri Coventr. & Lich.* Episcoporum, ac, Nobilium Virorum Dominorum, *Edmundi Ducis Eborum* Patrui dicti Domini Regis, *Willielmi de Monte Acuto Sarum*; *Henrici de Percy Northumbriæ*, Comitum, & *Simonis de Burley* Subcamerarii præfati Domini nostri Regis Angliæ, ac Dominorum, *Willielmi de Dyghton*, *Johannis de Wendlyngburgh*, Ecclesiæ Sancti Pauli Londoniæ Canonicorum, & *Johannis de Kirkeby* Clerici.

Et ego *Johannes de Bothland* Clericus Karliolensis Diœcesis, publicus Apostolicâ Auctoritate Notarius, dictarum Ligarum, Amicitiarum, Confœderationum, Unionum Lecturæ, Procuratoriorum Exhibitioni & Publicationi, ac Juramentorum Præstationi, Sigillorumque Appositioni, prout inferiùs describitur, cæterisque Præmissis omnibus & singulis dùm sic ut præmittitur per dictos Procuratores & Commissarios agerentur, Anno Domini ab Incarnatione, secundùm Cursum & Computationem Ecclesiæ Anglicanæ, supradicto, Indictione Nonâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri *Domini Urbani* Divinâ Providentiâ *Papæ Sexti* Anno Nono, Mensis Maii Die Nona, in Domo Capitulari Capellæ Regiæ Collegiatæ Sancti Georgii infra Castrum Regale de Wyndesore Sarum Diœcesis, unà cum dictis Reverendis in Christo Patribus, Nobilibus & Testibus supradictis & infrascriptis, Præsens interfui, eaque sic fieri vidi & audivi, diversis occupatus Negotiis per alium scribi & in hanc Publicam Formam redigi feci, me tamen subscripsi, Signumque meum apposui præsentibus consuetum rogatus in Fidem & Testimonium Præmissorum,

Ac Dominus *Johannes Clanvowe* Miles, unus Procuratorum & Commissariorum prædictorum, Sigillum suum ibidem præsentibus apposuit,

Subsequenter verò, eisdem Anno, Indictione, Pontificatu, Men-

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, Vicesimo quarto Die Februarii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Octogesimo Septimo, & Regnorum nostrorum Anno Undecimo.

Nos autem, *Edwardus Rex Angliæ* supradictus, Tractatus, Confœderationes, Conventiones, Alligantias, Amicitias, Pactiones, Conditiones, Promissiones, Fœdera, & quæcumque Ligamina supradicta, in Modo & Formâ supradictis Tractata, Ordinata, Conventa, Inita, seu aliàs Disposita in Præmissis, Ore Regio Approbamus, Laudamus, Renovamus, Ratificamus, necnon Præsentibus Confirmamus, ac etiam Promittimus, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, & Causam a Nobis habentibus, Præmissa omnia & singula pro perpetuo Tenere, & non Contrafacere eisdem vel alicui eorum, vel Venire contra eadem vel aliquam Partem eorumdem, per Nos, nec per aliquem Hæredum, seu Successorum nostrorum, vel alium, seu alios, a Nobis Causam habentes, set ea omnia & singula supradicta firmiter & illæsa, quantum ad Nos & ad Hæredes & Successores nostros attinet, sicut in Literis dictorum Ligaminum seu Pactionum continetur, & prout superiùs contenta sunt & tractata fuerunt, Promittimus Observare & Observari facere, & contra ea nullatenus devenire:

Quæ omnia & singula, prout superiùs Contenta sunt, & Tractata & Concordata fuerunt, inviolabiliter Observare & Observari facere, & contra ea nullatenus venire, per Sancta Dei Evangelia, per Nos inspecta & corporaliter tacta, Promittimus & Juramus.

In cujus rei Testimonium atque Fidem præsentes has Literas nostras, in Publicam Formam per Clericum nostrum, Notarium Publicum, Magistrum *Henricum Sharp* infrascriptum, fieri & publicari, in Modum Instrumenti Publici, Mandavimus, nostrique Sigilli Magni appensione easdem Fecimus Communiri.

Dat. in *Palatio nostro Westmonasterii*, undecimo Die Martii, Anno ab Incarnatione Domini, secundùm Cursum & Stilum Ecclesiæ Anglicanæ, Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo Primo, & Regnorum nostrorum Anno Duodecimo.

Per ipsum Regem, & de Data, &c.

---

* *Pro Monasterio de Heveringlaund.*

* XI. 748.

Ann. D. 1472. *An.* 12. E. 4. *Ex Autogr.*

S*ixtus Episcopus*, Servus Servorum Dei, Dilectis Filiis, *Priori & Conventui Monasterii de Heveryngland*, per Priorem soliti gubernari, Ordinis Sancti Augustini Norwicensis Diœcesis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cùm a Nobis petitur quod justum est & honestum, tàm vigor Æquitatis quàm ordo exigit Rationis ut id, per sollicitudinem Officii nostri, ad debitum perducatur Effectum.

Ea propter, Dilecti in Domino Filii, vestris justis Postulationibus grato concurrentes Assensu, omnes Libertates & Immunitates, a Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sive per Privilegia vel alia Indulta, vobis & Monasterio vestro Concessas, necnon Libertates & Exemptiones Secularium Exactionum a Regibus & Principibus ac aliis Christi Fidelibus vobis & eidem Monasterio rationabiliter indultas, specialiter autem Decimas, Primitias, Fructus, Redditus, Proventus, Domos, Ortos, Terras, Vineas, Prata, Pascua, Silvas, Nemora, Molendina, aliaque mobilia & immobilia Bona ad Monasterium prædictum legitimè spectantia, sicut ea omnia justè & pacificè possidetis, vobis &

& *Johannis Conyers*, Militum, & *Thomæ Wytham*, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Deputatos, & Procuratores speciales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus nostris, Quindecim, Quatuordecim, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum aliquem prædictorum *Episcopi Dunolmensis*, *Comitis Northumbriæ*, *Johannis Lilleford*, *Willielmi Potman*, & *Thomæ Wytham* unum esse volumus) plenam Potestatem & Auctoritatem, *Vicesimo quinto Die Aprilis* proximò futuro, *apud Novum Castrum super Tynam*, vel in quocumque alio Loco congruo & oportuno, Conveniendi cum Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus præcarissimi Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum*, sufficientem Potestatem in hac parte habentibus,

Ac Tractandi & Communicandi de & super quibuscumque Querelis, & Gravaminibus, ac Offensis, & Attemptatis, tàm per Ligeos & Subditos nostros quàm Ligeos & Subditos ipsius Consanguinei nostri *Regis Scotorum*, in Westmarchiis & Estmarchiis versus Scotiam, seu alibi, contra Formam * Treugarum & Abstinentiarum Guerræ, inter *Nos* ac dictum Consanguineum nostrum *Regem Scotorum* captarum, initarum, & conclusarum, hinc indè habitis ac qualitercumque factis sive perpetratis, * XI. 749.

Necnon debitam Reformationem & Reparationem Querelarum, Gravaminum, Offensarum, & Attemptatorum prædictorum fieri Petendi, ac fieri Promittendi,

Et super Præmissis & eorum Dependentiis Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Universaque & singula, quæ pro Reparatione & Reformatione Præmissorum necessaria fuerint & oportuna, ac qualitercumque debita & requisita, juxta Leges & Consuetudines Marchiarum prædictarum, & aliàs prout expediens hinc indè visum fuerit, Faciendi, Excercendi, & Exequendi, unà cum Prorogatione Dierum & Locorum:

Dantesque ulterius & Concedentes eisdem Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus nostris, Quindecim, Quatuordecim, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum aliquem prædictorum *Episcopi Dunolmensis*, *Comitis Northumbriæ*, *Johannis Lilleford*, *Willielmi Potman*, & *Thomæ Wytham* unum esse volumus) plenam Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, cum Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus præfati Consanguinei nostri, sufficientem Potestatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Conveniendi,

Ac Communicandi, & Tractandi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi & finaliter Concludendi, tàm de & super Pace perpetua, quàm de & super Treugis seu Guerrarum Abstinentiis, ac Amicitiâ, Confœderatione, & Concordiâ, inter *Nos*, ac Hæredes & Successores nostros, ac Regna & Dominia nostra, ac Subditos, Alligatos, Confœderatos nostros, ac alios Nobis Adhærentes quoscumque, & dictum Consanguineum nostrum *Regem Scotorum*, Hæredes & Successores suos, ac Loca, Dominia, Subditos, Alligatos, & Adhærentes suos ineundis, capiendis, & habendis,

Cæteraque omnia & singula, quæ inter eos appunctuata, conventa, conclusa, & concordata fuerint, Roborandi & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramenti in Animam nostram præstationem,

Ac de & super omnibus & singulis Præmissis, & Dependentiis ab eisdem, omnes & omnimodas Securitates, Promissa, Obligationes,

m. 21. *tem Comitem de Craufurd* Dominum Lyndsay, *Nicholaum Comi-*
• XI. *tem de Ergyll*, *Willielmum Comitem Cathnasse*, *Archibaldum Ab-*
750. *batem de Halirudehous*, *Johannem Dominum de Rule*, *Jacobum Dominum Hamilton*, *Georgium Dominum Seton*, *Robertum Dominum Lile*, *Archibaldum Whitelawe* Archidiaconum Louthian. Secretarium carissimi Consanguinei Regis *Jacobi Regis Scotorum*, *Johannem de Otturburn* Officialem de Seint Andrews Professorem de Metheuen, Magistrum *Martinum Reaun* Cancellarium de Glasgu, Magistrum *Gilbertum Kerik* Archidiaconum de Glasgu, & Magistrum *David Guthre* Clericum Registri ipsius Consanguinei Regis, Ambassiatores & Commissarios præfati Consanguinei Regis, in Regnum Regis Angliæ,

Ad Communicandum & Tractandum cum Commissariis Regis, de & super Reformatione Attemptatorum, contra Formam Treugarum, inter Regem & præfatum Consanguineum Regis captarum, hinc indè factorum,

Cum Quadringentis Personis, vel infra, & totidem Equis, ac Bogeis, Manticis, Fardellis, Literis, Papiris, Scriptis, & Instructionibus, necnon Rebus & Hernesiis suis licitis quibuscumque, conjunctìm & divisìm, tàm per Terram, quàm per Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, aut aliis equitaturis, veniendo, ibidem morando & perhendinando, & exindè ad Partes suas proprias transeundo, *&c. prout in ejusmodi de Conductu Literis*.

Dat. decimo sexto Die Martii.

Pro Priore & Conventu de Snapes.

Ann. D. 1472. An. 12. E. 4. Ex Autogr.

SIxtus *Episcopus*, Servus Servorum Dei, Dilectis Filiis, *Priori* & *Conventui Monasterii beatæ Mariæ de Snapes*, per Priorem soliti gubernari, Ordinis Sancti Benedicti, Norwicensis Diœcesis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cum a Nobis petitur quod justum est & honestum, tàm vigor Æquitatis quàm ordo exigit Rationis ut id, per solicitudinem Officii nostri, ad debitum perducatur Effectum.

Ea propter Dilecti in Domino Filii, vestris justis Postulationibus grato concurrentes Assensu, omnes Libertates & Immunitates, a Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sive per Privilegia vel alia Indulta, vobis & Monasterio vestro Concessas, necnon Libertates & Exemptiones Secularium Exactionum a Regibus & Principibus & aliis Christi Fidelibus vobis & eidem Monasterio rationabiliter indultas, specialiter autem Decimas, Census, Fructus, Redditus, Terras, Ortos, Campos, Grangias, Agros, Prata, Pascua, Possessiones, Molendina, Jura, Jurisdictiones, aliaque mobilia & immobilia Bona ad dictum Monasterium legitimè spectantia, sicut ea omnia justè & pacificè possidetis, vobis & per vos eidem Monasterio Auctoritate Apostolicâ *Confirmamus*, & præsentis Scripti Patrocinio *Communimus*; salvâ in prædictis Decimis Moderatione Concilii Generalis.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Confirmationis & Communitionis infringere, &c.

Dat. *Romæ* apud *Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo primo, Quartodecimo Kal. Aprilis, Pontificatûs nostri Anno primo.

Jo. de Tartarinis.

Sub Filis sericis flavi rubeique Coloris.

*Tom. V. P. III.

Conclu, Advise, & Contracte, avec les Gens, Commis, & Deputez de nostre dit Frere & Cousin *le Duc de Bourgoingne*, ayans aussi Povoir quant a ce d'icelui nostre Frere & Cousin, certain Treue, Sceur Estat, & Abstinence de Guerre, Commenceant *le xxii Jour de Mois de Mars* derrenement passe, & Finissant *le Premier Jour de Mois d'Avril* prouchainement venant, que l'en dira Mil, Quatrecens, Lxxiij, le dit Jour inclut, ainsi que s'ensuit.

Nous *Vincent*, par la Permission Divine, *Evesque de Leon* & Conseillier de mon Tres redoubte & Souverain Seigneur Monsieur *le Duc de Bretaigne*, *Conte de Stampes & de Vertus*, &c. & President de ses Comptes, Faisons savoir a tous, qu'il appartendra, que, pour ou Nom de mon dit Seigneur *le Duc*, & en usant du Povoir & Commission par lui a nous donne par ses Lettres Patentes, & en vertu du Povoir a lui sur ce baille par *le Roy* (les quelz Povoirs sont inserez en la fin de ces Presentes) Nous avons Fait, Conclu, Advise, & Contracte avec Nobles & Puissans Seigneurs, Messire *Guillaume Hugonet Seigneur de Saillant & de Liz* Chivaler & Chanceiler, Messire *Guy de Brunen Seigneur de Humbercourt* & *Conte de Meghe* Chambellan & Lieutenant General es Païs de Liege & de Loz, & Messire *Guillaume de Bisches Seigneur de Clary* Premier Maistre d'Ostel, aussi Chevaliers & Conseilliers de Treshault & Trespuissant Prince Monsieur *le Duc de Bourgoingne*, ayans aussi Povoir quant a ce de mon dit Seigneur de Bourgoingne (le quel Povoir est semblablement insere en la fin de ces dites Presentes) bonne & loyale Treue entre *le Roy* & mon *Seigneur de Bourgoingne* sans Prejudice ou Innovation de la Treue encores durant, & icelle neantmoins demourant en sa Force & Vertu pour le Temps) en la Forme, & soubz les Conditions qu'il est contenu & declaire es Articles qui s'ensuivent.

Pour plus convenablement & aiseement parvenir a l'Apaisement des Guerres, Questions, & Differens estans entre *le Roy* & Monseigneur *le Duc de Bourgoigne*, a este faitte, conclue, & accordee, entre les dites Seigneurs, bonne, secure, & loyale Treue, sans Prejudice de la Treue presentement courant, & qui Expirera le *Premier Jour d'Avril* prochainement, en la forme & maniere contenue & declairee en Articles qui s'ensuivent.

Premierement, bonne, seure, & loyale Treue, Seur Estat, & Abstinence de Guerre sont Prinses, Fermees, Conclutes, & Accordees, par Terre, par Mer, & Eaues doulces, entre *le Roy* & mon dit *Seigneur de Bourgoingne*, leurs Païs, Terres, & Seigneuries, Subgetz, & Serviteurs, icelles Trues, Seur Estat, & Abstinence de Guerre, Commancant *le Jour d'huy*, & Finissant *le Premier Jour d'Avril* que l'en dira l'An Mille, Quatrecens, Soixante treize, le dit Jour inclu; pendant les quelles Treues, Seur Estat, & Abstinence de Guerre, cesseront, d'une part & d'autre, toutes Guerres, Hostilitez, & Voyes de Fait, & ne seront faiz par ceulx de l'un Party sur l'autre, de quelque estat qu'ilz soient, aucuns Explois de Guerre, Prinses ou Entreprinses de Villes, Citez, Chasteaulx, Forteresses, ou Places, tenues & estans en la Main & Obeissance de l'un ou de l'autre, quelque Part quelles soient scituees & assises, par Assault, Sieges, Emblees, Eschellemens, Composicions, ou autrement en quelque forme ou
maniere que ce soit, suppose que les Habitans * des dites Villes, • XI.
Citez, Chasteaulx, Places, ou Forteresses, ou ceus qui en auront 752.
la Garde, les voulsissent Rendre, Bailler, & Delivrer de leur voulente, ou autrement, ou eulx mettre ou Parti & en Obeissance de ceulx de Parti Contraire: Ou quel cas, s'ils advenoit, celui pour le quel ou l'adveu du quel auroit este Prinse la Ville, ou

de cette presente Treue, Seur Estat, & Abstinence de Guerre, ou d'aucuns des Points & Articles, qui y sont contenuz, ce ne touchera ou portera Prejudice fors a l'Infracteur, ou Infracteurs seulement, la ditte presente Treue tousjours demourant en sa Force & Vertu le dit Temps durant: Les quelz Infracteur ou Infracteurs en seront Pugnis si griefment que les Cas le requerront, & seront les Infractions, s'aucunes sont, Reparees & Remises au Premier estat par les Conservateurs cy apres nommez presentement se la Chose y est disposee, ou du plustart commenceront a y besoingner dedens Six Jours apres que les dite Infractions seront venues a leur Cognoissance; Et ne departeront les diz Conservateurs, d'une Part ne d'autre, d'ensemble, jusques a ce qu'ilz auront Appointie, & fait faire les dittes Reparations, ainsi qu'il appertiendra & que les Cas le requerront.

ITEM, & pour la Part *du Roy* seront Conservateurs pour la Conte du Saint Walery, & les autres places a l'environ Monsieur *le Mareschal de Gamaches*,

Pour Amiens, Beauvoisiz & Marches environ, Monsieur *le Mareschal de Lobeac*,

Pour Compeiengne, Noyon & Marches environ, *le Bailli de Vermendois*,

Pour Hein. *Jehan Manchlir*,

Pour Saint Quentyn Boham & les Deppendences, & la Conte de Guise, *Monsieur de Moy*,

Pour la Terrache & Rochelois *Monsieur de Villiers*,

Pour la Chastellenie de la Fere & Laon, *le Prevost de la Cite de Laon*,

Pour toute la Champaigne *Monsieur de Chastillon*, y pourra commettre,

Pour le Paiis du Roy, environ les Marches de Bourgoingne, Monsieur *le Conte Dauphin d'Avergnes*, y pourra commettre,

Pour le Baillie de Lionnois, *le Bailli de Lion*,

Pour toute la Coste de la Mer de France, Monsieur *l'Admiral*, y pourra Commettre.

ITEM, pour la Paiis de mon dit *Seigneur de Bourgoingne* seront Conservateurs pour les Paiis de Ponthieu & de Vymeu Messire *Phelip de Crevecueur, Seigneurs des Guerdes*,

• XI. 753. • Pour Corbie, & *la Prevoste de Feulloy* & *Beauquesne* le *Seigneur de Contay*,

Pour Peronne & la Prevoste du dite Peronne, *le Seigneur de Hargerie*,

Pour Mondidier & Roye Beaulieu & Nele, Messire *Jaques de Montmartin*,

Pour Artois, Cambresiz, & Beaurenoir *Jehan de Longueval Seigneur de Veaulx*,

Pour la Conte de Marle *Monsieur de Humbercourt*,

Pour les Paiis de Haynnau *Monsieur d'Aymeries*, Grant Bailli de Haynnau,

Pour les Paiis de Liege & de Namur *Monsieur de Humbercourt* Lieutenant de mon dit Seigneur es dites Paiis,

Pour le Paiis de Lucembourg *le Gouverneur de Lucembourg Marquis de Ruchelin*,

Pour les Paiis de Bourgoingne, Duchie & Conte, & les Villes, Places, & Paiis Conquises a l'environ, *Monsieur de Rouss* Gouverneur de Bourgoingne, qui y commettra en chascun Lieu particulierement ou il sera besoing,

Pour le Paiis de Mascomn. & Places Conquises a l'environ *Monsieur de Clessy* Gouverneur du dite Masconnois,

Pour le Paiis & Conte d'Auxerre & Places Conquises a l'environ, Messire *Cristian de Thoulongen*, Gouverneur du dite Auxerre,

Pour la Ville & Chastellenie de Bar sur Seine, & Places Conquises a l'environ, *Monsieur d'Eschavens*,

en les Limites, il sera en ce Cas tenus le signifier au Conservateur es Limites, du quel il Maintiendra les dittes Infractions estre advenues; le quel Conservateur, ou Cas qu'il ne voudra entreprendre la Charge d'Entendre seul a la ditte Reparation, sera tenu d'Assembler avec l'autre Conservateur, qui lui aura fait ou fait faire la ditte Signiffication, pour ensemble avec le Conservateur & Conservateurs de l'autre Coste besoingner es dittes Reparations par la maniere dessusditte.

ITEM, & seront les Jugements, que feront les dites Conservateurs d'une part & d'autre, Executez realment & de fait, & a ce seront Contraints les Subgetz d'une part & d'autre, non obstant Oppoficions & Appellations quelzconques, & sans ce que les Condempnez puissent avoir & obtenir aucuns Remedes au contraire en quelque maniere que ce soit.

ITEM, & s'il avenoit, que Dieu ne vueille, que la Chose retournast en Guerre, les dittes Infractions ne laisseront pas pour tant a estre Reparees, & les Infractions des dittes Treues Pugniz & Corrigez; Mais seront tenuz les diz Conservateurs de les faire, ou faire faire • chascun de sa Part, ainsi & en la maniere que dit est. • XI. 754.

ITEM, en ceste presente Treue sont Comprins les Aliez d'une Part & d'autre, assavoir pour la part *du Roy*, Tres hauls & Tres puissans Princes, *le Roy de Castille & de Leon*,

Le Roy d'Escosse,
Le Roy de Dampmarche,
Le Roy de Iherusalem, & de Cecille, & d'Arragon,
Le Roy de Hongurie,
Le Duc de Savoie,
Le Duc de Milan & de Gennes,
L'Evesque de Mex,
La Seigneurie & Communaulte de Florence,
La Seigneurie & Communaulte de Berne, & leurs Aliez.

Ceulx de la Langue de la haulte Alemaigne, & ceulx du Paiis de Liege, qui se sont declairez pour le Roy,

Se Comprins y vueillent estre, & dont ilz feront declaration, en dedens le Premier Jour de Juillet prouchainement venant.

Et pour la part de mon dit *Seigneur de Bourgoingne*, il y comprent des maintenans *le Roy d'Angleterre* & *le Duc de Bretaigne*, les quels se sont declairez y voulloir estre comprins;

Et aussi y seront Comprins,
L'Emperor,
Le Roy d'Escoce,
Le Roy de Portugal,
Le Roy Fernande de Cecille,
Le Roy d'Arragon,
Le Roy de Cecille,
Prince de Castille Filz d'icelui Roy d'Arragon,
Le Roy de Dampmarche,
Le Roy de Hongerie,
Le Roy de Poulaine,
Le Duc de Calabre & de Lorraine,
Madam de Savoie,
Le Duc son Filz,
Le Conte de Romont,
Et *Maison de Savoie*,
Le Duc d'Autriche,
Le Duc & Seigneurie de Venise,
Le Conte Palatin,
Le Duc de Clever,
Et *le Duc de Julliers*,
Les Arcevesques de Mayans, Treves, Coulongne;
Et *Conte d'Armignac*,
Les Evesques de Liege du Trech, & de Munstre;

Se

de toutes Places de Guerre d'une Part & d'autre, & pour ce faire Passer & Rappasser, par les Terres l'une de l'autre, pourveu que le Chemin directement se adonne; & ne pourront nulz autres
* XI. que les dessus * mencionnez es Articles precedens Converser, sur
III. les Limites l'un de l'autre, sans Seurte & Sauf Conduit de Personne ayant Povoir a ce.

ITEM, & pour finablement Appaiser tous les dites Differens, & Besoingner a la Paix final, a la milleur sceure & honneste Forme que faire se pourra, sera tenu par les Gens *du Roy* & de mon dit *Seigneur de Bourgoingne*, & aussi par les Gens de Monseigneur *le Duc de Bretaigne*, telz qu'il leur plaira commettre, *une Journee & Convention, en la Ville de Clermont en Beauvoisis, le Vintieme Jour de Juillet, prouchainement venant*; a la quelle sera Traictie & Pourparle de la Paix final, ou autre Appointement de tous les Differens quelz qu'ilz soient; Et ou cas que les Gens *du Roy*, de mon *dit Seigneur de Bourgoingne*, & de mon dit *Seigneur de Bretaigne*, ne pourroient a la ditte Journee & Convention Pacifier iceulx Differens, sera Prinse *autre Journee* & *Convention*, a tel Jour & Lieu qu'ilz s'adviseront.

ITEM, pour ce que mon dit *Seigneur le Duc de Bourgoingne* entend & maintient que les Places de Saint Walery, & de Rambures, Prinses par les Gens *du Roy* sur les Gens de mon dit *Seigneur le Duc*, Lui doivent estre Rendues & Restituees, en l'Estat quelles estoient au temps de leur Prinse, pour les Causes a plain declairees, par les Ambassadeurs de mon dit Seigneur, a este Accorde & Appointe, en ensuant de ce qui en estoit Dit & Appointe en la Treue precedente, que de & sur ce sera Parle & Appointe a la Journee, qui se tiendra pour le Fait de la Paix, & que, pendant & durant la ditte Treue, les dites Places ne seront Brulees ne Demolies, & aussi ne seront Fortiffiees ne Reparees autrement qu'elles estoient au Jour de la ditte Prinse faitte par les dites Gens *du Roy*; Et; se le contraire se faisoit, mon dit *Seigneur le Duc* sommera les Facteurs & les dites Places, de les Reparer prestement: & en leur Deffault, viij Jours apres, il y pourra pourveoir & proceder par voye de Fait sur les dites Facteurs & Places, sans enfraindre la dit Treue, ne que par ce *le Roy* ou ses Gens la puissent dire ou pretendre estre Rompue ou Enfrainte par mon dit Seigneur, ne que les dittes Places par *le Roy* ou ses Gens puissent estre Aides ou Secourues ou cas dessusdit; Mais demoura la ditte Treue bone & vaillable durant le dit Temps.

ITEM, aussi en la ditte *Journee* sera Parle & Appointe de & sur la Restitution des Places & Forteresses que mon dit Seigneur *le Duc*, ou ses Gens pretendent avoir este Prinses depuis durant & ou Prejudice de la Presente Treue qui Expirera le Premier Jour d'Avril prouchainement venant; Et aussi sera Parle & Appointe a icelle Journee des Places & Forteresses que le Roy ou ses Gens pretendent avoir este Prinses, depuis & durant la ditte presente Treue & ou Prejudice d'icelle.

ITEM, & pour ce que a l'occasion des Limites pourroient sourdre plusieurs Debatz, Questions, & Differens, au Moin des quelz se pourroient accepter plusieurs Choses au Prejudice de la ditte Treue, a este & est Advise que, xv Jours apres la Publication d'icelle Treue, les dits Conservateurs d'une Part & d'autre en chacune Marche se Assembleront pour Determiner des dites Limites se faire le peuent; Et, ou Cas que faire ne le pourroient, feront la Rapport de leur Different, a Messirs les Deputez pour la Paix a la ditte *Journee de Clermont*, pour par eulx en estre fait Appointe & Ordonne, ainsi qu'ilz verront appartenir par raison.

LA QUELLE TREUE & chacun des Points & Articles, contenuz & declairez en icelle, avons Promis & Promettons de bonne Foy, & soubz nostre Loyaulte faire Garder & Entretenir invio-

le Douze.

Ainsi Signe,

Par le Roy,

R. DU BOVEIL.

S'ensuit aussi le Povoir & Commission a nous baille par mon dit Seigneur le Duc.

François, par la grace de Dieu, *Duc de Bretaigne*, *Conte de Montfort*, *de Richemont*, *de Stampes*, *& de Vertus*.

Comme ainsi soit que Monseigneur *le Roy*, ait voulu que Nous Employassions pour parvenir au Bien de Paix, & du tout Appointer & Estaindre les Differens & Questions qui sont entre Lui d'une Part, & nostre Treschier & Tresame Frere *le Duc de Bourgoingne* d'autre, & que a icelle cause nous envoyassions de noz Gens devers nostre dit Frere, & pour avoir Temps & Espasse plus convenable de ce faire, Nous ait donne Povoir & Faculte de Prendre, ou faire Prendre, ou Proroguer par Nous, ou noz Commis entre Lui & nostre dit Frere, telles Treues & Abstinences de Guerre, & jusques a tel temps convenable que verrons estre a faire, selon que de tout ce puet plus a plain apparoir, & qu'il est contenu es Lettres Patentes de mon dit Seigneur *le Roy*,

Savoir faisons que Nous confians & acertene des Sens, Discretion, bonne Preudomie, Loyaulte, & Conduite, qui sont en la Personne de Reverend Pere en Dieu nostre bien Ame & Feal Conseillier *Vincent Evesque de Leon*, icelui Envoions presentement a la ditte Cause devers nostre *dit Frere*, pour lui faire Ouverture des Choses qui nous semblent estre requises pour le Bien des Matieres dessusdittes; O Povoir que Nous avons Donne & Donnons a nostre dit Conseillier, de pour & ou Nom de Nous, & par y au du Povoir de ce Nous baille par mon dit Seigneur *le Roy*, Proroguer ou Prendre entre mon dit Seigneur *le Roy* & nostre dit Frere telle Treue & Abstinence de Guerre, & jusques a tel Temps qu'il verra estre a faire; Promettans & Promettons en bonne Foy & Parolle de Prince, que Nous aurons Aggreable tout ce que par nostre dit Conseiller sera Fait & Besoingne en la ditte Matiere, & le Ratiffierons se mestier est.

Donne en nostre *Ville de Nantes*, le xxix Jour de Janvier, l'An Mille, Quatrecens, Soixante Douze.

Ainsi Signe,

FRANCOYS,

Par le Duc de son Commandement.

R. DE GOUZ.

Et semblablement s'ensuit le Povoir baille par mon dit *Seigneur de Bourgoingne* a mes dites *Seigneurs de Saillant* son Chancelier, & *de Humbercourt* son Chambellan, & Messire *Guillaume de Bisches*, son Premier Maistre d'Ostel.

Charles, par la grace de Dieu, *Duc de Bourgoingne*, *de Lothreic*, *de Brabant*, *de Lembourg*, & *de Lucembourg*, *Conte de Flandres*, *d'Artois*, *de Bourgoingne*, *Palatin de Hanaeu*, *de Holland*, *de Zelland*, & *de Namur*, *Marquis du Saint Empire*, *Seigneur de Frise*,

Garder, & Entretenir sans la Rompre, ne faire ou Commancer Guerre *au Roy*, tant qu'il Entretiendera & Gardera la dite Treue, & les Points contenuz en icelle.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre nostre Seel a ces Presentes.

Donne en nostre *Ville de Brouxell.* le xxi Jour de Mars, l'An de Grace Mille, Quatrecens, LXXII.

Ainsi Signe,

Par Monseigneur le Duc.

J. Gros.

En Tesmoing de ce Nous avons ces presentes Signees de nostre Main, & icelles fait seeller de nostre Seel le xxij Jour de Mars, l'An Mille, Quatrecens LXXII.

Ainsi Signe,

Vincent Evesque de Leon.

Laquelle Treue, Seur Estat, et Abstinence de Guerre, & tout le contenu es Articles cy dessuz inserez, Nous avons eu, & avons Agreable, Ferme, & Estable, & iceulx Louez, Agreez, Ratiffiez, Confermez, & Approuvez, & par la Teneur de ces presentes Louons, Aggreons, Ratiffions, & Approuvons, & les avons promis & promettons en bonne Foy & Parolle de Roy, & sur nostre Honneur, Garder, & faire Garder, Tenir, & Observer de Point en Point, selon la Forme & Teneur des dites Articles.

Et, s'aucune Chose estoit faitte au contraire par noz Chiefs de Guerre, & autres noz Subgetz & Serviteurs, de les faire Reparer, & en faire telle Pugnition qu'il appartiendra; & pour icelle tant mieulx faire Garder & Entretenir, & Pugnir les Transgresseurs d'icelle s'aucuns en y a,

Nous avons Commis & Ordonne Conservateur d'icelle (c'estassavoir) pour la Conte du Saint Walery, & les autres places d'environ, nostre Ame & Feal Conseillier & Chambellan *le Seigneur de Gamaches* Mareschal de France,

Pour Amiens & Beauvoisiz & Marches d'environ nostre Ame & Feal Cousin Counseillier & Chambellan *le Sire de Loheac*, aussi Mareschal de France,

Pour Compiengne Noion & Marches d'environ, *Bailli de Vermendois*,

Pour Hem *Jehan Manchlir*,

Pour Saint Quentin Bohain & les deppendences, & la Conte de Guyse nostre Ame & Feal Conseillier & Chambellan *le Seigneur de Moy*,

Pour la Terrache & Rochelois, nostre Ame & Feal Conseillier & Chambellen *le Sire de Villers*,

Pour la Chastellenie de la Fere & de Laon *le Prevost de la Cite du dit Laon*,

Pour toute la Champaigne, nostre Ame & Feal Conseillier & Chambellan *le Sire de Chalentan* a presente nostre Lieutenant ou dite Paiis, y pourra commettre,

Pour tous noz Paiis estans sur & environ les Marches de Bourgoingne, nostre Treschier & Tresame Frere & Cousin *le Duc de Bourbon*, y pourra aussi commettre,

Pour le Baillie de Lionnois, *le Bailli de Lion*,

Et pour toute la Coste de la Mer de France, nostre Chier &
* XI. 758. Ame Cousin *le* * *Conte de Rousillon*, Admiral de France, y pourra commettre,

Tilhart.

En Tesmoing de ce *Nous Official* dessusdit avons fait mettre a ces Presentes le Seel de la Court Espirituelle du dite Cambray, dont l'on use en semblables Choses, & Nous *Bourgmaistres*, *Eschevins*, & *Conseil* dessusditz, y avons pareillement fait mettre le Seel aux Causes de la ditte Ville de Brouxelles le Vinctime Jour d'Avril, l'An Mille, Quatrecens, Soixante Treize, apres Pasques.

Sub Duobus Sigillis, primo, viz. (Curia Ecclesiastica de Cambray) de rubrâ; Secundo (Villa Brucellensis) de Viridi cerâ, pendentibus a Caudis Pergamenæ.

De Proclamationibus Treugarum Scotiæ.

Rex Vicecomiti Kantiæ Salutem. — Ann. D. 1472.

Præcipimus tibi firmiter injungentes, quòd statim, post Receptionem Præsentium, in singulis Portubus & Locis infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates quàm extra, ubi magis expediens videris, ex parte nostra publicas Proclamationes fieri facias in hæc verba, — An. 12. E. 4. Claus. 12. E. 4. m. 35. dors.

Forasmoche *as the Trewes and Abstinencez of Werre, before tyme taken, betwene the* King our Soveraign Lord *and his Cousyn the* King of Scots *and either Realmez, by the Ambassatours and Commissioners of either Partie, at the Dyet now late holden as the* Towne of New Castle upon Tyne, the xxvth Day of April last past, *be Prorogued and Renewed to be observed and kept after the fourme and effect of the same,*

Oursaid Soveraigne Lord *straitly Chargeth and Commaundeth that none of his Subgettez presume do Hurt or take or make any Impediment to any of the Subgetts of his seid* Cousyn of Scottez, *that may be to the Breach or Violation of the seid Trewes and Abstinence of Werre (especially to the Month of Juyll that shall bee in the Tere of our Lord M. CCCC. LXXIII.) upon Peyn of the Lawes and Statutes thereuppon Ordeyned, at which tyme a* New Dyet *to be holden is by the said Ambassiatourr and Commissioners appointed.*

Et hoc nullatenus omittas sub Periculo incumbenti.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quinto die Maii.

Per ipsum Regem, &c.

* Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus, ac aliis Officiariis subscriptis, in Comitatibus, Civitatibus, & Villis subscriptis, sub eadem Data; videlicet, — * XI. 759.

Essex.	*Dors.*
Sussex.	*Lincoln.*
Suthampt.	*Cumbr.*
Devon.	*Civitatis London.*
Eborum.	*Civitatis Eborum.*
Westmerland.	*Villæ Novi Castri super Tynam.*
Hertford.	*Villæ de Kyngeston super Hull.*
Norff.	*Villæ Suthampt.*
Somers.	*Villæ Cales.*
Cornub.	*Constabular. Castri Dovorr. ac Custodi Quinque Portuum vel ejus Locumtenenti ibidem.*
Northumbr.	
Surr.	
Suff.	

De

que, & Quatuor vestrûm (quorum aliquem vestrûm vos præfati *Johannes Howard*, *Johannes Scotte*, *Johannes Donne*, & *Ricarde Whetehill* unum esse volumus) ac Vobis, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor vestrûm (quorum aliquem vestrûm vos præfati *Johannes Howard*, *Johannes Scotte*, *Johannes Donne*, & *Ricarde Whetehill* unum esse volumus) plenam Potestatem & Auctoritatem Damus & Committimus ad *Palam prædictam* Supervidendum,

Ac ad Tractandum & Communicandum cum Commissariis sive Deputatis præfati Fratris nostri, sufficientem Potestatem in ea parte habentibus, de & super Reformatione Attemptatorum, occasione *Palæ prædictæ* hinc inde factorum & habitorum, & Attemptata illa Discutiendum & Terminandum,

Necnon *Palam prædictam*, juxta Metas & Bundas ejusdem ab antiquo factas & limitatas de Novo, si opus fuerit, Limitandum & Assignandum,

* XI. 760. * Ac omnia alia & singula, in ea parte, pro Limitatione *Palæ prædictæ* necessaria & oportuna, Faciendum & Exercendum;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta,

Ac Nobis & Concilio nostro de toto Facto vestro in hac parte, cùm præsens Mandatum nostrum executi fueritis, sub Sigillis vestris, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, vel Quatuor vestrûm (quorum aliquem vestrûm vos præfati *Johannes Howard*, *Johannes Scotte*, *Johannes Donne*, & *Ricarde Whetehyll* unum esse volumus) distinctè & apertè sine dilatione Certificetis:

Damus autem universis & singulis Officiariis & Ministris, cæterisque omnibus & singulis Personis fidelibus & Ligeis & Subditis nostris, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Auxiliantes, & Obedientes in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Communicando cum Duce Britanniæ.

Ann. D. 1472. An. 12. E. 4. Ibid. m. 14.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus carissimi Consanguinei nostri *Antonii Comitis de Ryvers*, ac, Dilectorum & fidelium nostrorum, *Johannis Sapcots* Armigeri pro Corpore nostro, & *Willielmi Slefeld* unius Secretariorum nostrorum, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Oratores, & Commissarios speciales Ordinavimus & Constituimus,

Dantes & Concedentes eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, & Commissariis, & Duobus eorum (quorum *præfatum Comitem* unum esse volumus) plenam Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, cum carissimo Consanguineo nostro *Francisco Duce Britanniæ*, seu ejus Ambassiatoribus, Oratoribus, Commissionariis sufficientem Potestatem & Auctoritatem, ab eodem Duce ad hoc habentibus, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, & finaliter Concludendi, de & super omnibus & omnimodis Treugis, Ligis, Alligan-

ctum Militem nostrum *Galliardum de Dureford Dominum de Duras & Blanquefort* ante hæc tempora multipliciter impensum, intimè considerantes, ac ut Ipse Statum suum decentius manutenere sustinereque valeat, E. 4. Pat. 12. E. 4. p. 1. m. 7.

De Gratia nostra speciali, ac ex certa scientia & mero Motu nostris, *Dedimus & Concessimus*, ac per Præsentes *Damus & Concedimus*, *eidem Galliardo Dominium Castrum & Villam de la Sparre* in Ducatu nostro Aquitanniæ, ac omnia Castra, Maneria, Hundreda, Terras, Tenementa, Prata, Pascua, Pasturas, Redditus, Servitia, Warda, Maritagia, Relevia, Escaetas, Aquas, Piscarias, Warenna, Curias Letas, Visum Franciplegii, Advocationes Abbatiarum, Prioratuum, Ecclesiarum, Capellarum, & Cantariarum, & omnia alia Proficua, Emolumenta, Commoditates, & Pertinentias quæcumque, infra Dominium & Villam prædicta existentia, aut dictis Dominio Castro & Villæ de la Sparre sive eorum alicui quoquo modo pertinentia sive Spectantia,

Habenda & Tenenda Dominium, Castrum & Villam de la Sparre prædicta, ac omnia & singula alia Præmissa, cum eorum pertinentiis universis, *præfato Galiardo*, *& Hæredibus suis Masculis*, de Nobis & Hæredibus nostris imperpetuum; Eo quòd expressa mentio de Valore Annuo singulorum Præmissorum, seu eorum alicujus, sive de aliquibus aliis Donis & Concessionibus per Nos *præfato Galiardo* ante hæc tempora factis & concessis, in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Restrictione, seu Provisione, in contrarium indè factis, editis, ordinatis, seu provisis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

Commissio pro Domino supradicto.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, Ann. D.

Cùm quandam armatam Potentiam, ad proficiscendum versus 1472.
Partes Transmarinas, cum Dilecto & Fideli nostro *Galliardo de* An. 12.
Dureford Domino de Duras, in Resistentiam Adversariorum & Ini- E. 4.
micorum nostrorum, Ordinaverimus, Ibid.

Assignavimus *ipsum Galliardum* (de cujus Fidelitate & providâ Circumspectione plenam fiduciam optinemus) ac ei plenam Potestatem & Auctoritatem, Tenore Præsentium, Damus & Committimus ad Armatam prædictam Conducendum, Regendum, & Gubernandum,

Et ad Adversarios & Inimicos nostros prædictos, viis & modis quibus poterit, Expugnandum & Debellandum,

Necnon ad quoscumque de Armata prædicta, ac alios ad *ipsum Galliardum* Confluentes, quos Regimini, Gubernationi, Mandatis, Proclamationibus, & Ordinationibus suis, in hac parte faciendis & ordinandis, Contrarios seu Inobedientes invenerit, justa sanam Discretionem suam & eorum Demerita, Castigandum & Puniendum, & Castigari & Puniri faciendum,

Omniaque alia & singula, in Præmissis necessaria & oportuna, Faciendum, Exercendum, & Exequendum;

Damus autem universis & singulis de Armata prædicta, ac aliis quorum interest in hac parte, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd eidem *Galliardo* Intendentes sint & Obedientes in omnibus diligenter.

In

dinata, Conventa, Inita, seu alias Disposita in Præmissis, *Ore Regio* Approbamus, Laudamus, Renovamus, Ratificamus, necnon præsentibus Confirmamus: atque etiam Promittimus pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, & Causam a Nobis habentibus, Præmissa omnia & singula perpetuò Tenere & non Contrafacere eisdem vel alicui eorum, vel Venire contra eadem vel aliquam Partem eorumdem per Nos, nec per aliquem Hæredum seu Successorum nostrorum, vel alium seu alios a Nobis Causam habentes; sed ea omnia & singula supradicta firmiter & illæsa, quantum ad Nos & ad Hæredes & Successores nostros attinet, sicut in Litteris dictorum Ligaminum seu Pactionum continetur, & prout superiùs Contenta sunt, & Tractata & Concordata fuerunt, promittimus Observare & Observari facere, & contra ea nullatenus venire, & per Sancta Dei Evangelia, per Nos inspecta & corporaliter tacta, Promittimus & Juramus.

In cujus Rei Testimonium has præsentes Patentes Litteras nostras fieri fecimus, & solitâ Subscriptione nostrâ subscripsimus, atque fecimus communiri appensione Sigilli Plumbei nostri consueti.

Data in *Urbe nostra Conimbria*, penultimâ Die Mensis Augusti, Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo secundo.

EL REY.

Et ego Martinus Lupus, *Publicus Auctoritate prædicti Serenissimi Regis Portugaliæ ac in omnibus Regnis sui prædictis, Notarius, Approbationi, Laudationi, Revocationi, & Ratifficationi suprascriptorum Tractatus, Confœderationum, Conventionum, Alligantiarum, Amicitiarum, Pactionum, Conditionum, Promissionum, Fœderum, & quorumcumque Ligaminum prædictorum, sub modo & forma præscriptis Tractatorum, Ordinatorum, Conventorum, & alias quomodolibet ut præfertur Dispositorum, per præfatum Serenissimum Dominum nostrum* Alfonsum Regem Portugaliæ *&* Algarbiorum citra & ultra Mare in Africa *factis, necnon ejusdem Domini nostri Regis ad Sacrosancta Dei Evangelia per eum tunc inspecta & corporaliter tacta Juramenti, cæterisque omnibus & singulis supradictis, dum sic ut præmittitur per eundem Dominum nostrum Regem Approbarentur, Laudarentur, renovarentur, ratificarentur, promitterentur, agerentur, & fierent, unà cum Reverendis in Christo Patribus, & Dominis*, Domino Georgio Archiepiscopo Ulixbonensi, *& Domino* Johanne Galuom Episcopo Columbriensi, Comite Sanctæ Columbæ, *ac Serenissimi dicti Domini nostri Regis Majore Referendario, necnon Illustri Domino Domino* Fernando Duce Vimarensi,
* XI. 763. *atque, Magnificis Dominis, Domino* * Alfonso Comite de Farom, *& Domino* Petro Comite de Villa Real, *& Domino* Alfonso Comite Penelle, *Consanguineis dicti Serenissimi Regis, atque Domino* Valasco de Ataide *Priore Ordinis Sancti Johannis Jherosolimitani in præfatis Regnis Portugaliæ, pluribusque aliis Spectabilibus & Nobilibus Viris ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis, sub Anno Domini, Mense, & Die quo supra, in quadam Camera inter Palatium Regium situata, præsens interfui, eaque omnia & singula, modo & formâ præscriptis, fieri Vidi & Audivi, & icirco eis præsentibus Literis Regis, per me in minuciori Litera conscriptis, & Plumbei Sigilli Domini nostri Regis appensione munitis, de ipsius Regis Mandato, me subscripsi, easque Signo meo & Nomine solitis & consuetis in pleniorem Fidem Præmissorum Signavi.*

Sigillo utrimque uniformiter Filis de Serico Rubei Azureique Colorum.

Mercium Subditorum nostrorum, ... *Facunbriscum* & per suos Socios, Complices, & Secaces,

Dantes insuper liberam & plenam Facultatem *præfato Ambaxiatori nostro* ut possit, & dictorum Regnorum ac Subditorum nostrorum Nomine, si aliquid Dubii tàm de Jure quàm de Facto, in Toto aut in Parte, evenerit inter præfatum *Regem Angliæ* & eundem *Ambaxiatorem nostrum* circa Restitutionem dictarum Navium, Rerum, & Mercium dictorum Subditorum nostrorum, Compromittere in Clarissimum Principem Consanguineum nostrum Carissimum *Ducem Burgundiæ*, tanquam in Arbitrum vel Arbitratorem aut amicabilem Compositorem & Mediatorem, cum appositione cujusvis Pœnæ & Juramenti in Animam nostram Præstandi & Apponendi, ad majorem Firmitatem & Validitatem dicti Compromissi, Laudi, vel Arbitramenti aut amicabilis Compositionis & eorum debitam effectualem ac realem Executionem,

Et cum Potestate, Nomine quo supra, Præfigendi & Constituendi Diem & Terminum certum, intra quem dictus *Orator noster*, Nomine quo supra, & quicumque alter qui per dictum *Regem Angliæ* ad id constituetur, teneantur Sese Exhibere & Repræsentare coram *præfato Duce*, ad Petendum, Instandum, & Requirendum dicti Laudi, Compromissi, Arbitramenti, seu amicabilis Compositionis susceptionem & debitam executionem,

* Et cum Potestate, Nomine quo supra, a præfato *Rege Angliæ* Requirendi & Recipiendi Litteras quasdam suas Patentes Ju- * XI. 764.
ramenti Amicitiarum, Confœderationum, & Alligantiarum, initarum & compositarum inter Portugaliæ Reges Prædecessores nostros & Regna nostra, ac Reges Angliæ præfati *Regis Edwardi* Prædecessores & Regna sua, quas quidem Litteras prædicti Juramenti *Johannes Guiliberti* Miles insignis Regis præfati Ambaxiator ad Nos superioribus diebus deferebat,

Et ut idem *Orator noster*, susceptis Litteris dicti Juramenti, nostro Nomine alias Patentes Litteras nostras, consimilis Juramenti prædictarum Amicitiarum, Confœderationum, & Alligantiarum, dicto Regi dare & consignare possit;

Promittentes in Verbo Regio Ratum, Gratum, & Firmum Nos habituros quicquid per præfatum *Ambaxiatorem nostrum*, circa omnia in hiis Litteris Mandati & Procurationis contenta, aut quodlibet eorum sigilatim & particulariter, Dictum, Factum, Gestum, Concordatum, Transactum, Compositum, Factumve erit, sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, sublevantes eundem Oratorem nostrum ab omni Onere Satisdationis.

In quorum omnium plenam Fidem has Mandati & Procurationis Litteras nostro & Regnorum ac Subditorum nostrorum Nomine fieri mandavimus & Subscripsimus, ac Plumbei Sigilli nostri appensione communiri fecimus.

Datum in *Urbe nostra Conimbria*, Secundo Kal. Septembris, Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo secundo.

EL REY.

Et ego Martinus Lupi, *Publicus Auctoritate Serenissimi* Regis Portugaliæ *in omnibus Regnis suis Notarius, omnibus & singulis in infrascriptis Literis Mandati & Procurationis contentis, dum sic per præfatum Serenissimum* Regem Portugaliæ & Algarbiorum citra & ultra Mare in Africa *constituerentur, ordinarentur, agerentur, & fierent, Præsens interfui, eaque omnia & singula modo & formâ prædictis fieri vidi & audivi; Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, Reverendis in Christo Patribus & Dominis*, Domino Georgio Archiep. Ulixbonensi, *& Domino* Johanne Galuom Episcopo Columbriensi, Comite Sanctæ Columbæ, *atque præfati Serenissimi Domini nostri Regis majore Referendario, & Domino* Velasco A-

taide

765. *nuper de Bray in Comitatu* Buk *Gentilman*, *&* Edmundo Lamberde *de Fowleston in Comitatu Wiltesiæ Armigero, ac diversa alia Literas Patentes & Brevia de Cursu, in Præsentia Magistri* Ricardi Martyn *Archidiaconi Londoniæ*, Willielmi Bolton, *&* Ricardi Wodeward, *Clericorum, & aliorum de Curia Cancellariæ prædictæ, apertè Sigillavit, & sic de tempore in tempus quando necessitas exigebat.*

Pro Comite Wynton.

Ann. D. 1472. An. 12. E. 4. Pat. 12. E. 4. p. 1. m. 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Nos pridem, in pleno Parliamento nostro, ad Requisitionem & Rogatum totius Communitatis Regni nostri Angliæ, in Parliamento nostro existentis, in Laudem Nobilis & Magnifici Domini Domini *Lodowici de Brugges de la Gruthuse*, *Principis de Steenhuse*, *Domini de Avelghiem de Spyere de Aemstede* & *de Oestampe*, ob ejus multiplicia Promerita & impensa Nobis Obsequia gratissima per id temporis quo in Transmarinis versabamur, IPSUM LODOWICUM, tanquam Regni nostri prædicti nostrique felicis Statûs Zelatorem, congruis Honoribus Præmiantes, in *Comitem Wyntoniæ* EREXERIMUS & CREAVERIMUS, ac EUM de & cum STILO, TITULO, NOMINE, & HONORE, eidem debitis, per CINCTURAM GLADII, realiter INVESTIVERIMUS,

Habenda & *Tenenda* eadem STILUM, TITULUM, NOMEN, & HONOREM COMITIS WYNTONIÆ *eidem Lodowico de Brugges, & Hæredibus suis Masculis de Corpore suo exeuntibus imperpetuum*, prout in Cartâ nostrâ, indè confectâ, plenè liquet,

Jamque nos, ulteriùs considerantes quòd quamquam Clarus sit Origine, & in Natali sua Provincia plurimum ac diversorum Locorum Principatum & Dominationem Jure obtinuerit hæreditario, Arma quoque & Insignia suæ Nobilitatis simul & Donationum Clarissimos habuerit Testes, in hoc dicto nostro nichilominus Regno Arma sibi desunt, quibus eum, tàm hic quàm alibi, per Orbem, ut Comitem Anglicum, Insigniis Comitæ dignis ornari deceat & agnosci,

Proinde, Clarissimæ suæ Nobilitatis contemplatione, ac ut Domi Forisque & Bello & Pace nostrâ Largitione Decoratus incedat ornatior, Arma & Insignia pro Comitatu suo Wyntoniæ sibi dari & assignari cupientes, de Liberalitate & Gratia nostris ac Præmissorum consideratione *Dedimus*, *Concessimus*, & *Assignavimus*, ac Tenore Præsentium *Damus*, *Concedimus*, & *Assignamus eidem Lodowico*, & Hæredibus suis Masculis de Corpore suo exeuntibus Wyntoniæ Comitibus, ARMA & INSIGNIA ARMORUM modo & forma hic depicta,

Habenda, *Portanda*, & *Utenda eidem Lodowico* & Hæredibus suis prædictis in Pace & in Guerra, in Regnis, Locis, Dominiis, Provinciis, Terris, & Regionibus quibuscumque, imperpetuum, absque Impetitione, Calumpnia, seu Injuria cujuscumque,

In Gallico sic discernenda,

Il Porte *d'Azure a Dix Mascles d'Or en orne d'ung Canton de nostre Propre Armes d'Engleterre* (C'estassavoir,) *de Goules a Ung Lepard passaunt d'Or Armee d'Asure*, si comme le Picture demonstre.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Vicesimo tertio die Novembris.

Per ipsum Regem, & de Data, &c.

Vacatur Irrotulamentum infrascriptum, quia Literæ indè Paten-

Procuratoribus & Nunciis sufficientem in hac parte Potestatem habentibus, ac etiam quibuscumque *Universitatibus*, *Societatibus*, *Principibus*, *Dominis*, *Gubernatoribus* & *Rectoribus* Terrarum, Patriarum, Civitatum, Opidorum, Villarum & Dominiorum quorumlibet seu *Terræ Alemanniæ*, aut cum eorum Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus & Nunciis sufficientem ad hoc Potestatem habentibus, Conveniendi, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi de & super perpetua & reali Pace atque Concordia, tàm per Mare quàm per Terram, necnon Ligis, Amicitiis, & Confœderationibus quibuscumque, inter *Nos*, Heredes, & Successores, Regna, Terras, Dominia nostra, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes & Adhærentes nostros quoscumque, ex parte una, & *Communitatem*, *Societatem*, seu *Collegium Hanzæ Teutonicorum* prædictæ, & præfatos Egregios & spectabiles Viros *Gubernatores Patriarum* & *Civitatum Hanzæ* prædictæ, ac etiam inter *Universitates*, *Societates*, *Principes*, *Dominos*, *Gubernatores*, & *Rectores* Terrarum, Civitatum, Opidorum, Villarum, & Dominiorum quorumlibet seu *Terræ Alemanniæ*, Terras, Civitates, Opida, Villas, Castra, Patrias & Dominia sua, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes suos quoscumque, ex Parte altera, contrahendi, incundi, & firmandi,

Omnesque & singulas Differentias, Lites & Discordias, inter Partes prædictas habitas, motas, & pendentes, Discutiendi, Componendi, Pacificandi, Terminandi & finaliter Abolendi,

Necnon Pacem & Concordiam, Ligas, Amicitias, & Confœderationes hujusmodi, viis & modis omnibus quibus expedire videbitur, Vallandi & Roborandi,

Et nichilominus, si eisdem Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis nostris expediens visum fuerit, cum præfatis Communitate, Societate, seu Collegio Hanzæ Teutonicorum prædictorum, spectabilibus & Egregiis Viris, ac Universitatibus, Societatibus, Principibus, & Dominis, Gubernatoribus, & Rectoribus, aut eorum Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis & Nunciis sufficientem Potestatem habentibus, de & super Treugis, Guerrarum Abstinentiis, & Mercandisarum Intercursu, tàm per Mare, quàm per Terram, inter ipsos, ac Regna, Terras, Civitates, Villas, Opida, Castra, Patrias & Dominia, tàm Nostra quàm Sua quæcumque, ac nostros & suos Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes & Adhærentes prædictos, Capiendi & Firmandi, Conveniendi, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi, sub Modis, Formâ, & Conditionibus, de quibus inter dictos nostros Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos & Nuncios, & Communitatem, Societatem, seu Collegium Hanzæ Teutonicorum prædictæ, ac prædictos Spectabiles & Egregios Viros, ac etiam Universitates, Societates, Principes, Dominos, Gubernatores, & Rectores prædictos, seu eorum Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos & Nuncios, poterit Concordari,

Ac Tempus & Locum, Convenientia pro Executione Præmissorum, seu * eorum alicujus, cum dictis Spectabilibus & Egregiis Viris, ac etiam Universitatibus, Societatibus, Principibus, Dominis, Gubernatoribus, & Rectoribus prædictis, seu eorum Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis & Nunciis, Limitandi, Appunctuandi, ac in ipsa Consentiendi & Concordandi; ad quæ Partes prædictæ suos hinc inde Oratores, Ambassiatores, seu Commissarios, ad Præmissa & pro Præmissis sufficienter auctorizatos & instructos, mittere teneantur, * XII. 767.

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, Expediendi, quæ in Præmissis vel aliquo Præmissorum, seu circa ea aut

D

eorum

Nos, Præmissa considerantes, de Gratia nostra speciali, & ad Instantiam & Rogatum Carissimi Fratris nostri *Fernandi Siciliæ Jerusalem & Hungariæ Regis*, ac in Corroborationem Amicitiarum prædictarum, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, præfatos, *Fernandum*, *Petrum*, *Johannem de Conafrubias*, *Johannem Lopes*, *Jacobum*, *& Sancheum*, Mercatores, & *Johannem* Factorem ipsorum Mercatorum, ac quoscumque eorum & cujuslibet ipsorum Attornatos, Factores & Servientes, ac Bona & Mercandisas sua quæcumque (*Aluminibus dumtaxat Exceptis*) in Regnum nostrum Angliæ, Villam nostram Caletii, ac alia Dominia, Jurisdictiones & Territoria nostra quæcumque, conjunctim vel divisim, tàm per Terram quàm per Mare, *&c. prout in ejusmodi de Conductu Literis.*

Dat. 22. Februarii.

Contra Piratas, qui Naves Portugaliæ sæpe memoratas Spoliarunt, de Inquirendo.

Ann. D. 1472. REX, Venerabili in Christo Patri, *J.* eadem Gratiâ, *Episcopo*
An. 12. *Roffensi*, ac, Dilectis & Fidelibus suis, *Johanni Dynham* de
E. 4. Dynham Militi, *Waltero Blounte* de Mountjoye Militi, necnon,
Pat. 12. Dilectis & Fidelibus Clericis suis, *Johanni Morton* Custodi Ro-
E. 4. p. tulorum Cancellariæ suæ, & *Johanni Russel* Secundario in Offi-
2 m. 5. cio Privati Sigilli nostri, Salutem.
dorf. Sciatis quòd, per Nobilem Virum *Johannem de Elbys* Militem, in Jure Civili Licentiatum, Oratorem, Ambassiatorem, & Procuratorem, sive Advocatum Fiscalem Præcarissimi Consanguinei no-
* XI. 768. stri *Alfonsi Regis Portugaliæ*, Nobis, * ex Parte tàm ipsius Consanguinei nostri, quàm Subditorum & Vassallorum suorum, Conquerentem est Monstratum,

Qualiter quidem Rebellis noster vir Scelestissimus, *Thomas Bastardus Fauconberge*, cæterique quamplures Piratæ, Prædones & Malifici sui Complices ignoti, suæ Temeritatis Ausu, nonnullas Naves dicti Regni Portugaliæ, Bonis & Mercandisis dictorum Subditorum & Vassallorum ejusdem Consanguinei nostri Carcatas & Onustas, per Costeras sive Confinia Maris huic Regno nostro adjacentia, sub spe & confidentia Ligarum, Amicitiarum, & Guerrarum Abstinentiarum, inter *Nos & ipsum Consanguineum nostrum* initarum & factarum, supra Mare Anno Regni nostri nono velantes, Ceperunt, & easdem Naves cum Bonis & Mercandisis prædictis, ad diversos dicti Regni nostri Portus Duxerunt, easque de Bonis & Mercandisis illis necnon de Apparatu earumdem non modici Valoris ibidem spoliaverunt & ad Libitum suum inde disposuerunt, aliaque Dampna & Mala quamplurima eisdem Subditis dicti Consanguinei nostri perpetrarunt, in nostri Contemptum, ipsorumque Subditorum gravia Dampnum & Deperditum, ac contra formam Ligarum, Amicitiarum, & Abstinentiarum prædictarum,

Unde præfatus *Johannes de Elbys*, Auctoritate sufficienti ad hoc fulsitus, Nomine dicti Consanguinei nostri suorumque Subditorum sic Spoliatorum, Nos instanter requisivit ut debitam Restitutionem & Satisfactionem in hac parte fieri jubere dignaremur,

Nos,

Ligas, Amicitias, & Abstinentias prædictas pro Parte nostra firmiter Teneri, & eas Impugnantes juxta eorum Demerita Castigari, ulteriusque quod justum est in hac parte fieri volentes,

Assignavimus vos, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, ad Inquirendum, tàm per Sacramentum proborum & legalium Hominum, cujuscumque Comitatûs Regni nostri Angliæ, tàm infra Libertates quàm extra, quàm omnibus aliis viis, modis, & mediis quibus melius sciveritis & poteritis, de Modo & Formâ Spoliationis Navium, Bonorum & Mercandisarum prædictorum, & qui Malefactores & Piratæ adtunc Complices *dicti Bastardi*, unà cum

De Restitutione Temporalium Episcopatus Norwicensis.

REX, Escaetori suo in Comitatibus Norffolciæ & Suffolciæ, Ann. D.
Salutem. 1473.
Cùm Dominus, *Summus Pontifex*, nuper vacante Sede Episco- An. 12.
pali Ecclesiæ Cathedralis Norwicensis, per Mortem bonæ memo- E. 4.
riæ *Walteri* ultimi *Episcopi Loci illius*, Personam Venerabilis * ibid.
Viri, Magistri *Jacobi Goldwell*, ejusdem Ecclesiæ Electi in ipsius p. 2. m.
Ecclesiæ Episcopum Præfecerit & Pastorem, sicut per Literas ip- 6.
sius *Summi Pontificis*, quas unà cum Præsentibus mittimus, con- * XI.
stare poterit, 769.

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, per *Johannem Fogge* Attornatum suum, pro eo quod *idem Electus* in Curia Romana in Obsequio nostro existit, coram nobis palàm & expresse Renunciavit, Fidelitatemque *ipsius Electi*, Nobis in hac parte debitam, usque Adventum suum in Angliam, duximus Respectuandum, & Restitutionem Temporalium Episcopatûs prædicti *eidem Electo* liberari volumus,

Et ideo tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxv die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Essex.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Dilecto Regis Philippo Best *Majori Civitatis Norwici, ac Escaetori in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Super Navibus Portugaliæ Spoliatis, Relaxatio & Acquietantia.

UNIVERSIS CHRISTI FIDELIBUS, ad quos præsentes Literæ Ann. D.
pervenerint, Ego *Johannes de Elbis* Miles, in Jure Licen- 1473.
tiatus, atque Procurator sive Advocatus Fiscalis Invictissimi Prin- An. 12.
cipis *Alphonsi*, Dei gratiâ, *Regis Portugalliæ & Algarbiorum citra* E 4.
& ultra Mare in Africa, Ambassiator Orator Nuncius & Procu- Ex Autogr.
rator ad Infrascripta legitimè Constitutus, Salutem in omnium Salvatore.

Serenissimus enim ille Princeps,

Suo commendans Animo quæ Belli sit Sævitia, quibusque Calamitatibus atque Ærumpnis Regna premuntur Bellis Concussa, quàm celsa sit Gloria atque Beatitudo Principibus Quiete, Tranquillitate, atque Amicitia Confœderatis, quantisque retroactis temporibus firmæ Pacis atque Amicitiarum Fœdera, inter, inclitæ memoriæ, suos Progenitores Reges Portugalliæ ex una, & Potentissimos Principes Reges Angliæ gloriosissimè successivè Regnantes ex altera Partibus, ab olim infra, quasi Inconcussè Servata fuere, Ipsaque Fœdera inviolabiliter servari totis visceribus affectans,

Michi Conveniendi, Pasciscendi, atque Transigendi, Nomine suo, Regnorum atque Subditorum suorum, cum Victoriosissimo Principe *Edwardo Rege Angliæ & Franciæ*, & super quibuscumque Navibus, Mercibus, & aliis Rebus Subditorum Regis Portugalliæ, superioribus temporibus, per Incolas sive Subditos ipsius *Regis*

Transacta, Firmata, Curataque fuerint, sub Obligatione omnium Bonorum.

In quorum omnium plenam Fidem has Mandati & Procurationis Literas, Nostro & Regnorum ac Subditorum nostrorum Nomine, fieri Mandavimus & Subscripsimus.

Dat. in *Civitate nostra Columbria*, Secundo Kalendas Septembris, Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo secundo.

Quarum igitur Literarum Vigore atque Auctoritate ego *Johannes de Elbis*, Ambassiator, Orator, Nuncius, & Procurator suprascriptus, maturâ mente revolvens quòd ipse Christianissimus Princeps *Edwardus Rex Angliæ & Franciæ*, quasdam Naves quorumdam Subditorum *Regis Portugaliæ*,

Per Virorum Scelestissimum *Bastardum Faucunbrige*, & ejus Complices atque Adhærentes, sive alios Rebelles ipsius Illustrissimi Principis *Regis Edwardi*, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo Primo, & præsertim tempore calamitosæ Turbinis dicti Regni Angliæ atque nephandissimæ Rebellionis *ejusdem Bastardi*, contra Ipsum indubitatum atque naturalem Dominum suum Supremum, præter & contra *Scitum Animum* atque Ratificationem ejusdem Illustrissimi Principis *sui Edwardi*, nequiter Spoliatas atque Vi Deprædatas,

Quæ ad Manus suas devenerunt, Restitui Mandavit, atque michi, Auctoritate qua supra Restitutionem petenti, realiter Restitui fecit,

Super aliisque Navibus, Mercibus, atque Rebus, per præfatum *Bastardum*, & ejus Complices atque Adhærentes, sive Rebelles prædictos, tempore quo supra, ut præmittitur, a Subditis prædicti Illustrissimi Principis *Regis Portugaliæ* spoliatis, Michi, Nomine ejusdem Principis mei *Alphonsi*, suorumque Regnorum & Subditorum, Jus reddere benignissimè promisit, Literasque suas, Magno ejus Sigillo munitas, certis Judicibus ad hoc per eum Delegatis, satis æque superinde fieri fecit, cum eodem Illustrissimo *Principe Edwardo*, Nomine & Auctoritate qua fungimur in hac parte, dictis Navibus, ut præmittitur, per Sacram ejus Regiam Majestatem Michi Restitutis, & per Me Receptis, Conveni, Pepegi, atque Transegi, eidemque Illustrissimo Principi *Regi Edwardo* stipulanti, Serenissimi Principis mei *Alphonsi* antedicti suorumque Regnorum atque Subditorum Nomine, Auctoritate qua supra, spospondi atque Promisi, prout per Præsentes Spondeo atque Promitto, quòd nec ipse Potentissimus Princeps *Rex Edwardus*, nec sui Successores, neque aliquis Incola, Vassallus, aut Subditus ipsius aut Successorum Suorum, extra Regnum Angliæ, in aliquo Regno, Provincia, Patria, aut Loco, pro Navibus, Mercibus, seu Rebus, per *Bastardum de Faucumbrige*, vel ejus Complices, sive Adhærentes, aut Rebelles prædictos, à Subditis dicti Serenissimi Principis *Reg. Port.* ut præmittitur, Spoliatis & Deprædatis, neque pro ipsis Spoliatione & Deprædatione, per ipsum Illustrissimum Principem *Alphonsum Regem Portugalliæ*, suosve Successores, aut ejus vel eorum Subditum sive Subditos quoscunque, post hæc tempora Vexabitur, Inquietabitur, aut quovis modo Molestabitur, Vexabuntur, Inquietabuntur, Implacitabuntur, aut quovis modo in anteà Molestabuntur; sed quòd tantummodo Conveniri poterit & poterunt, si qui superinde sint Conveniendi per Subditos *Regis Portugalliæ*, infra Regnum Angliæ, coram Judicibus per ipsum Serenissimum *Regem Angliæ* ad hoc Deputatis,

* XI. 771. Atque eidem Serenissimo Principi *Edwardo*, suisque Successoribus, Nomine * Illustrissimi Principis *Alphonsi* antedicti suo-

Et ego Henricus Sharp, *Legum Doctor*, *Auctoritate Imperiali Notarius Publicus*, *& Metuendissimi Domini nostri* Regis Edwardi *Quarti suprascripti in Cancellaria sua & alibi Prothonotarius*, *qui Præmissis Subscriptioni*, *Sigillationi*, *& Recognitioni omnium suprascriptorum per suprascriptum Dominum* Johannem de Elbis *Militem*, *& cæteris Gestis & Habitis*, *ut præmittitur*, *unà cum prænominatis Testibus*, *personaliter interfui*, *eaque sic fieri vidi & audivi*, *ad specialem & personalem Rogatum præfati Domini* Johannis de Elbis, *Manu propria subscripsi*, *& Signo meo solito signavi in Fidem & Testimonium Præmissorum*, *Anno*, *Mense*, *Die*, *& Loco suprascriptis.*

I. S. I. H. S.

Pro Thoma Cardinali, *Archiepiscopo Cantuariensi.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.

Scitis quòd, 1473.

Cùm Custodia omnium Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Reddituum, & Servitiorum, ac aliorum Hæreditamentorum quorumcumque, quæ nuper fuerunt *Roberti Watton* Defuncti, qui de Nobis tenuit in Capite, in Comitatu Kantiæ, Die quo obiit, & *Katerinæ Filiæ* & Hæredis ejusdem *Roberti*, ac Custodia & Maritagium ejusdem *Katerinæ*, occasione Præmissorum, ad Nos pertineant, *An.* 12. *E.* 4. *Pat.* 12. *E.* 4 *p.* 2. *m.* 2.

Nos, pro certâ Pecuniarum Summâ, per Carissimum Consanguineum nostrum *Thomam Cardinalem Archiepiscopum Cantuariensem*, Nobis præ Manibus solutâ, Concessimus eidem, & per Præsentes Concedimus, tàm Custodiam omnium Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Reddituum, & Servitiorum, ac aliorum Hæreditamentorum prædictorum quorumcumque, unà cum Exitibus & Proficuis eorumdem Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Reddituum, & Servitiorum, & cæterorum Præmissorum, quæ tàm per Mortem prædicti *Roberti*, quàm ratione Minoris Ætatis *præfatæ Katerinæ*, ad Manus nostras devenerunt, quàm Custodiam & Maritagium *ejusdem Katerinæ* absque Disparagatione,

* Habenda & Tenenda Custodiam & Maritagium prædicta, cum cæteris Præmissis, præfato *Thomæ Cardinali*, & Assignatis suis, a tempore Mortis prædicti *Roberti*, durante Minore Ætate *ejusdem Katerinæ*, & usque ad plenam & legitimam Ætatem ejusdem Hæredis, & ulterius quamdiu Maneria, Terræ, Tenementa, & cætera Præmissa in Manibus nostris contigerit remanere: * XI. 772.

Et, si de Hærede illo Humanitùs contingat antequam ad plenam & legitimam Ætatem suam pervenerit, Hærede suo infra Ætatem existente, tunc præfatus *Thomas Cardinalis* habeat Custodiam omnium Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Servitiorum, ac cæterorum Præmissorum, cum Pertinentiis, durante Minore Ætate ejusdem Hæredis, & ulterius quamdiu eadem Maneria, Terræ, Tenementa, & cætera Præmissa in Manibus nostris contigerint remanere, ac Custodiam & Maritagium illius Hæredis sic infra Ætatem existentis, & sic de Hærede in Hæredum quousque aliquis Hæredum prædictorum ad plenam & legitimam Ætatem suam pervenerit, ac idem *Thomas Cardinalis* effectum Maritagii alicujus Hæredum illorum debitè fuerit assecutus; eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo Maritagii prædicti, seu de aliis Donis sive Concessionibus eidem *Thoma*

multa Enormia (velut Homicidia, Incendia, Rapinæ, Deprædationes) & Maleficia plurima, contra prædictas Treugas indies perpetrantur, quæ in tantum crescere possunt quòd, nisi de celerioris Reparationis Remedio ab utraque Parte provideatur, demùm ad dictarum Treugarum Violationem & in Parte Rupturam tendere veresimiliter conspiciuntur,

Quâ in re, ad uberioris Cautelæ suffragium, & ut prædictæ Treugæ seu Guerrarum Abstinentiæ confirmiùs observentur, ac Majoris Firmitatis robore stabiliantur, Spectabilium Prudentum & Disertissimorum Virorum, Magistrorum, *Folpardi de Amerongen*, ac *Georgii Baert*, Clarissimi Principis Consanguinei Cognati & Confœderati nostri Amantissimi *Burgundionum Ducis* Ambassiatorum, relatione, certis ex causis suum Inclitissimum Animum moventibus, suæ Serenitatis Votum & Desiderium esse perpendimus quòd dictæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, inter Serenissimum Angliæ Regem, & Nos, ac Regna, Dominia, Subditos, Vassallosque nostros, sub Majoris Specialitatis & Securitatis formâ (si major Firmitas aut Securitas dictis Treugis adici poterit) pro tempore competenti (quo durante dictas Treugas Revocare non liceat aut Bella Commovere) Munirentur, Corroborentur, & Ratificentur, absque tamen præjudicio Treugarum, primitùs
* XI. apud * *Civitatem Eboracensem*, & Prorogationum earumdem
773. apud *Novum Castrum* Initarum, eisdem Treugis & Guerrarum Abstinentiis in suis semper Robore Firmitate & Valitudine duraturis,

Nos igitur *Jacobus Scotorum Rex*, qui cum Universis Christi Fidelibus, & præsertim cum præfato Excellentissimo & Potentissimo Principe *Edwardo Angliæ Rege*, quantum suadet honestas, Pacem semper habere & Vitam secum in Caritate agere & Tranquillitate concupiscimus, Serenissimi & Potentissimi Principis Clarissimi *Burgundionum Ducis* Carissimi nostri Consanguinei Cognati & Confœderati Amantissimi Votis & Desideriis annuentes, Treugas & Guerrarum Abstinentias cum dicto Serenissimo Principe *Edwardo Angliæ Rege* ad Biennium, a die decimo Mensis Aprilis proximè & immediatè sequens, sub prædictâ Specialitatis formâ, & absque Treugarum sequentis temporis & Prorogationum earumdem præjudicio, Inimus, Confirmamus, Corroboramus, & Assecuramus, sic quòd, occasione præteritorum Attemptatorum aut futurorum, Treugas & Prorogationem Treugarum non Infirmabimus aut Revocabimus, Guerram aut Strictam Aciem eidem Excellentissimo Principi *Edwardo Angliæ Regi* Regno Dominiis aut Subditis suis non Movebimus, aut Bellum eidem Indicemus,

Quarum Treugarum ac etiam Specialitatis vigore, dicto durante Biennio, Attemptata præterita Pollicitata & Adjudicata Reparari Resarciri & Reformari, quam citiùs commodè poterimus, fraude dolo malóve ingenio semotis, omni labore & diligentiâ pro nostrâ Parte faciemus: Et de futuris Attemptandis, pro nostra Parte pariformiter, secundùm Effectum & Formam Treugarum, per nostros Marchiarum Gardianos, Deputatos, Officiarios Treugarum Conservatores, ac nostros Magnos Commissarios, effectualiter & indilatè ad debitum Reparationis, Solutionis, Reformationis, & Restitutionis effectum deducere curabimus; Præsupposito semper quòd, dicto durante Biennio, de singulis Attemptatis Adjudicatis & Pollicitatis, & de in futurum Attemptandis, Reparationem, Solutionem, & Restitutionem secundùm vim, formam, & effectum Treugarum (Guerris pro eodem Biennio omnio cessantibus) nostra pro Parte exigemus:

Quæ omnia Nos observaturos (similibus Litteris Nobis per dictum Serenissimum Principem *Edwardum Angliæ Regem* præstitis & donatis) sub Verbo Regio, bonâ Fide, Dolo Fraude Malo Ingenio semotis, Promittimus & firmiter Pollicemur,

In cujus rei Testimonium Magnum Sigillum nostrum præsentibus est appensum, apud *Edinburgh*, Vicesimo quinto die Mensis & Discretissimorum Virorum, Magistrorum, *Folpardi de Amerrogen*, ac *Georgii Baert*, Clarissimi Principis Fratris & Confœderati nostri Amantissimi *Burgundionum Ducis* Ambassiatorum, relatione, certis ex causis suum Inclitissimum Animum moventibus, suæ Serenitatis Votum & Desiderium esse perpendimus quòd dictæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, inter Serenissimum *Scotorum Regem*, & *Nos*, ac Regna, Dominia, Subditos, Vassallosque nostros, sub Majoris Specialitatis & Securitatis formâ (si major Firmitas aut Securitas dictis Treugis adici poterit) pro tempore competenti (quo durante dictas Treugas Revocare non liceat aut Bella Commovere) Munirentur, Corroborentur, & Ratificentur, absque tamen præjudicio Treugarum, primitùs apud *Civitatem Eborum*, & Prorogationum earumdem apud *Novum Castrum* initarum, eisdem Treugis & Guerrarum Abstinentiis in suis Robore, Firmitate, & Valitudine duraturis,

Nos igitur, qui cum universis Christi Fidelibus, & præsertim cum præfato Excellentissimo & Potentissimo Principe *Jacobo Scotorum Rege*, quantum suadet honestas, Pacem semper habere & Vitam secum in Caritate agere & Tranquillitate Concupiscimus, Serenissimi & Potentissimi Principis clarissimi *Burgundionum Ducis* Fratris nostri Carissimi & Confœderati Amantissimi Votis & Desideriis annuentes, Treugas & Guerrarum Abstinentiis cum dicto Serenissimo Principe *Jacobo Scotorum Rege* ad Biennium, ab hoc Die decimo Mensis Aprilis instantis proximò & immediatè sequens, sub prædicta specialitatis forma, & absque Treugarum sequentis temporis & Prorogationum earumdem Præjudicio, Inimus, Confirmamus, Corroboramus, & Assecuramus, sic quòd, occasione præteritorum Attemptatorum aut futurorum, Treugas & Prorogationem Treugarum non Infirmabimus aut Revocabimus, Guerram aut Strictam Aciem eidem Excellentissimo Principi *Jacobo Scotorum Regi*, Regno, Dominiis, aut Subditis suis non movebimus aut Bellum eidem indicemus,

Quarum Treugarum etiam specialitatis Vigore, dicto durante Biennio, Attemptata præterita pollicitata & adjudicata Reparari Resarciri & Reformari, quamcitiùs commodè poterimus, fraude, dolo, malóve ingenio semotis, omni labore & diligentiâ pro nostrâ Parte faciemus; & de futuris Attemptandis, pro nostrâ Parte pariformiter, secundùm Effectum & Formam Treugarum, per nostros Marchiarum Gardianos, Deputatos, Officiarios, Treugarum Conservatores, ac nostros magnos Commissarios, effectualiter & indilatè ad debitum Reparationis, Solutionis, Reformationis, & Restitutionis effectum deducere curabimus, præsupposito semper quòd, dicto durante Biennio, de singulis Attemptatis, Adjudicatis, & Pollicitatis, & de in futurum Attemptandis, Reparationem, Solutionem, & Restitutionem, secundùm Vim, Formam, & Effectum Treugarum (Guerris pro eodem Biennio omninò cessantibus) nostrâ pro Parte Exigemus:

Quæ omnia Nos observaturos (attento quòd similes Literæ nobis per dictum Serenissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* præstitæ & donatæ sunt) sub Verbo Regio, bonâ Fide, dolo, fraude & malo ingenio semotis, Promittimus & firmiter Pollicemur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem, & de Dat. &c.

E. 4. Jhesu Christi, qui Pacem suam donavit Nobis, Pacemque suam
Franc. 13. reliquit Nobis, insequendo Doctrinam, ea quæ ad Pacem sunt
E. 4. summoperè duximus amplectanda.
m. 10. Quamquam itaque, aliàs, per Nostros, atque Serenissimi Principis Domini *Cristierni Daciæ*, *Sueciæ*, *Norwegiæ*, *&c. Regis* Ambassiatores & Nuncios, tunc in Opido Hamburgensi, Bremensi Diœcese, ad hoc Congregatos, inter *Nos*, præfatumque *Daciæ*, *&c. Regem*, Regnorumque nostrorum hinc inde Incolas & Subditos, Concepta, & Inita, & Celebrata, atque expost Approbara & Confirmata, Pacis, Concordiæ, & Amicitiæ Liga seu Confœderatio, temporis successu, Perversorum (quorum totus Conatus ad Turbandum Pacem anhelat) sinistris Actibus Violata Interruptaque sit,

Nos tamen atque præfatus *Rex Daciæ* (ad quos, pervigili Solicitudinis oculo, Regnorum atque Subditorum nostrorum Profectum atque Salutem contueri pertinet) Considerantes quòd veluti Discordiâ Res Magnæ Periere, Concordiâ Res Parvæ Crescere consueverunt, sic ex Pacis Interuptione prædictâ Regnorum nostrorum hincinde Incolis & Subditis nullus Fructus Salutis, set undicumque Dampnum & Detrimentum subortum est, Perversorum itaque Conatibus hujusmodi obviare, Pacisque Reparationi summo Studio intendere decrevimus,

Et post, eo prætextu, de novo inter Nos habita Scripta, Ambassiatas, atque Tractatus, tandem (Septiformi Munere ab Alto gratiosè superinfuso) *Nos* atque præfatus *Rex Daciæ* ad has Resolidatæ devenimus Concordiæ Metas & Puncta articulatim subinserta.

PRIMÒ itaque Confitemur, quòd inter *Nos* & dictum *Daciæ Regem* Conventum atque Conclusum est, quòd, non obstantibus quibuscumque sinistris Actibus, quibus contra Confœderationem prædictam quomodolibet actum illaque Violata esse poterit, Volumus tamen *Nos* atque *Rex Daciæ* præfatus, ex nunc Incipiendo, & ad Biennium proximò futurum inclusivè Continuando, Ligam & Confœderationem prædictam, prout illa aliàs inter Nos Concepta, Celebrata, atque Sigillata est, in omnibus suis Punctis & Articulis firmiter & inconcussè, ac si nunquam interrupta fuisset, Observare, neque Eidem aliquatenus, quacumque Ratione vel Causâ, in Toto vel in Parte, Contravenire.

SECUNDO, Determinatum atque Conventum est, quòd omnes & singulæ Actiones, per tempus interruptæ Confœderationis prædictæ, inter *Nos* & præfatum *Daciæ Regem* & nostrorum & illius Regnorum Incolas exortæ, atque Subditis nostris suisque quomodolibet vicissim (alteri videlicet, contra alterum) Competentes, in Amicitia integra manebunt suspensæ usque ad *Dietam* infrascriptam, sub Biennio prædicto celebrandam, nec ante Finem ejusdem aliquis Subditorum nostrorum vel dicti Daciæ Regis, conjunctim aut divisim, per Se vel per Alios, viâ Juris vel Facti, contra se invicem quomodolibet ex Causis prædictis attemptabunt.

TERTIO, Conclusum est quòd, Biennio hujusmodi currente, quamprimùm Oportunitas permiserit, aliqua competentia Loca & Tempora pro *Dieta* inter *Nos* & præfatum *Daciæ Regem* celebranda deputentur; ubi tunc Inclitus *Rex Scotiæ*, atque Illustris *Dux*
* XI. 776. *Burgundiæ*, aut alii Principes Fratres (quos *Nos* & * idem *Rex Daciæ* duxerimus Eligendos) per Se aut suos Ambassiatores, tamquam Arbitri & amicabiles Compositores, omnia & singula, post & contra Confœderationem prædictam quomodolibet Acta Audiant, Examinent, Judicent, Reforment, atque Differentias & Causas prædictas in Amicitia aut Jure Terminent, ac perpetuo Silencio Finiant, Confœderationemque prædictam Renovent, Reso-

firmiorem Fidem ac evidentius Testimonium, harum Literarum Duæ, unius quidem Effectûs, set Una sub Nostris, alia verò sub dicti *Daciæ Regis* Nominibus Sigillis atque Manuum nostræ & suæ propriarum Subscriptionibus, Confectæ, Conscriptæ, atque Sigillatæ sunt; quarum Una, videlicet, præsens sub nostro Nomine, Sigillo, & Subscriptione, apud præfatum *Regem Daciæ*, & Alia, videlicet, sub sæpefati *Regis Daciæ* Nomine, Sigillo, & Subscriptione expeditæ, apud Nos erunt & remanebunt.

Dat. apud *Westmonasterium*, primo die Maii.

Per ipsum Regem.

De Attemptatis, contra Treugas Scotiæ, Reformandis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1473.
Sciatis quòd Nos,
De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Venerabilium Patrum, An. 13. E. 4.
Willielmi Eliensis Episcopi, Scot. 13.
Laurentii Dunolmensis Episcopi, E. 4.
Edwardi Carliolensis Episcopi, m. 16.
Ricardi Assavensis Episcopi:
Carissimorum Consanguineorum nostrorum,
Henrici Comitis Northumbriæ,
Et *Johannis Comitis Salopiæ*:
Ac,
Dilectorum Nobis in Christo,
Thomæ Abbatis Monasterii beatæ Mariæ extra Muros Civitatis nostræ Eborum,
Et *Ricardi Prioris Dunolmensis*:
Necnon,
Dilectorum & Fidelium nostrorum,
Humfridi Dacre Domini de Dacre Militis,
Magistri *Willielmi Potman*, Legum Doctoris,
Willielmi Parre Consiliarii nostri,
Jacobi Strangways, * XI.
* *Johannis Conyers*, 777.
Militum,
Et *Thomæ Witham*,
Quamplurimùm confidentes,
Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Deputatos, & Procuratores speciales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus nostris, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum aliquem prædictorum *Episcoporum*, *Comitis Northumbriæ*, *Thomæ Abbatis*, *Prioris*, & *Willielmi Potman* unum esse volumus) plenam Potestatem & Auctoritatem, *Sextodecimo Die Junii* proximò futuro, *apud Novum Castrum super Tynam*, apud *Annewike*, vel in quocumque alio Loco congruo & oportuno, Conveniendi cum Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus præcarissimi Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum*, sufficientem Potestatem in hac parte habentibus,

Ac Tractandi & Communicandi de & super quibuscumque Querelis, & Gravaminibus, ac Offensis, & Attemptatis, tàm per Ligeos & Subditos nostros quàm Ligeos & Subditos ipsius Consanguinei nostri *Regis Scotorum*, in Westmarchiis & Estmarchiis versus Scociam, seu alibi, contra Formam Treugarum & Ab-

di per Fidei interpositionem & Juramenti in Animam nostram praestationem,

Ac de & super omnibus & singulis Praemissis, & Dependentiis ab eisdem, omnes & omnimodas Securitates, Promissiones, Alligationes, & Literas sigillatas Concedendi, Faciendi, & Expediendi, prout eisdem Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus nostris videbitur expedire, quae talem tantamque Vim, Auctoritatem, & Effectum volumus realiter optinere, ac si ea in propriâ Personâ fecissemus,

Et, si necesse fuerit, *Dietam*, ac *Diem & Locum* pro eisdem, Appunctuandi & Assignandi,

Caeteraque omnia & singula, quae in Praemissis conclusa, concordata, & firmata fuerint, Expediendi & Perficiendi, & pro Parte nostrâ Perimplendi, ac debitè Exequendi, etiam si majora sint & Mandatum de sui natura magis exigant speciale, & quae nosmetipsi facere possemus si personaliter praesentes essemus in Explicatione & Conclusione Praemissorum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per Commissarios, Deputatos, & Procuratores nostros praedictos, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex,

* XI. 778. Quinque, & Quatuor eorum (quorum aliquem praefatorum * *Episcoporum*, *Comitis Northumbriae*, *Thomae Abbatis*, *Prioris*, & *Willielmi Potman* unum esse volumus) in Formâ praedictâ Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Praemissis, seu aliquo Praemissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Maii.

Per ipsum Regem, & de Data, &c.

De Difficultatibus, super Intercursu Burgundiae, Removendis.

Ann. D. 1473. An. 13. E. 4. Franc. 13. E. 4. m. 24.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm pridem quaedam *Dieta* inchoata & tenta fuerit apud *Brugez*, inter nostros & Illustrissimi Principis *Caroli Ducis Burgundiae* Fratris nostri Ambassiatores & Commissarios, de & super nonnullis Differentiis & Difficultatibus, inter Subditos utriusque Partis hincinde super Facto, Usu, & Excercitio Mercandisae multipliciter exortis & dependentibus, indiscussis,

Quodque licet varia Colloquia & Advisamenta, de & super Abolitione & Extirpatione Differentiarum & Difficultatum hujusmodi, per ipsos Commissarios facta, concepta, ac in Scriptis redacta extiterint,

Obstantibus tamen nonnullis Articulis, super quibus ad amborum Partium Principes pro pleniore Informatione eorumdem recurri ac relationem fieri oportebat, communicata & advisata hujusmodi nondum debitum sortita sunt Effectum,

Volentes igitur ut ad finalem Pacificationem Differentiarum & Difficultatum earumdem, ac aliarum de Novo Emergentium, si quae occurrerint, sine ulteriori dilatione, efficaciter procedatur,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Willielmi Hastynges Domini de Hastynges* Militis, *Johannis Howard Domini de Howard* Militis, *Johannis Scotte* Militis Marescalli Villae nostrae Calesii, Magistrorum, *Willielmi Hatteclyff* Secretarii, *Johannis Russell*, Berks, ac *Henrici Sharpe*, Bedfordiae, Archidiaconorum, Consiliariorum nostrorum *Johannis Crosseby* Militis, *Willielmi Rosse* Vitellarii dictae Villae nostrae Calesii, *Willielmi Bracebrigge* Mercatoris Stapu-

Ann. D. 1473. An. 13. E. 4. Franc. 13. E. 4. m. 24.

REX Universis & Singulis, ad quorum Notitiam praesentes Literae pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Maturè considerantes quae Dampna, Depraedationes, Spoliationes, & Injuriae, quantaeque Calamitates ex Discordiis, Guerris, atque Inimicitiis, inter *Nos*, Regna, Terras, Dominia, atque Subditos nostros, & Civitates *Hanzae Teutonicae Sacri Romani Imperii*, & eorum Subditos atque Confoederatos, quantaque Dispendia propter Impedimenta Intercursûs Mercantiarum, qui superioribus temporibus inter Nostrates & Ipsos de Hanza praedicta opulentissimè viguit, cum maximo Incommodo a certis Annis jam nuper effluxis hincinde evenerunt,

Volentesque Unitatis atque Pacis Foedera inter *Nos*, Regna Terras Dominia, & Subditos nostros, atque *Ipsos de Hanza*, a nonnullis temporibus citra quasi inconcussè servata, Reformari, cunctaque Amicitiarum Impedimenta pro viribus Tolli atque Extirpari,

Primam Diem Julii proximò futuram pro unâ *Dietâ* in *Civitate Trajectensi*, inter Nos & ipsos de Hanza observanda, pro debita Reformatione hincinde Attemptatorum & Injuriarum Reparatione Illatarum, Abstinentia Guerrarum, Treugis, Pace, perpetua atque finali Concordia, inter *Nos*, Regna Terras Dominia, Subditos, Amicos, Alligatos & Confoederatos nostros, atque *Ipsos de Hanza praedicta*, per Oratores atque Legatos, sufficienti Auctoritate atque Potestate in ea parte fulcitos hincinde, tunc & illuc transmittendos, Reuniendis atque Stabiliendis, ad Laudem Omnipotentis Dei, & pro Bono Christianae Religionis, quantum in Nobis est & pro Parte nostra, Praefiximus atque Statuimus,

Ipsamque *Dietam* ex Parte nostra firmiter Tenebimus atque Observabimus, nostrosque Oratores Nuncios atque Legatos, sufficienti Potestate sic super Praemissis Auctorizatos, ad ipsam *Dietam*, Loco & Tempore sicuti praemittitur celebrandam, proculdubio Transmittemus,

Ad Communicandum, Tractandum, Appunctuandum, Conveniendum, & Concludendum, pro Nobis & Nomine nostro, Regnis, Terris, Dominiis, Subditis, Amicis, Alligatis, Confoederatis, Faventibus & Adhaerentibus nostris quibuscumque, cum Oratoribus & Deputatis praedictarum Civitatum *dictae Hanzae*, de & super Differentiis, Guerris, Inimicitiis, Discordiis, Injuriis, attemptatis hincinde & illatis, atque ea concernentibus ac ex eis emergentibus quibuscumque,

Ad finem bonarum Pacis & Concordiae de caetero habendarum, fovendarum, tenendarum & observandarum; per & inter *Nos*, Regna, Terras, Dominia, Subditos, Amicos, Alligatos, & Confoederatos nostros, & *Ipsos de Hanza* praedicta, suosque Confoederatos, Faventes & Adhaerentes quoscumque, ad finem quoque quòd, per Interruptionem & Suspensionem Guerrarum utrobique inter Nos, Regna nostra Terras Dominia & Subditos, ex unâ, & Civitates Hanzae praedictae, eorumque Subditos & Confoederatos, aliâ ex Partibus, congruentiùs & commodiùs Tractari, Communicari, & finaliter poterit Concordari, de bona & finali Pace atque Concordia, de caetero habenda fruenda & intertenenda inter Partes praedictas, per has Literas nostras Concordamus, Facimus, & Stabilimus pro Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, & Subditis nostris, bonas & securas Treugas, cum omnimoda Guerrarum Abstinentia & Suspensione, per Terram Mare & Aquas dulces, *a vicesima quinta die Mensis Junii* proximò futura, usque ad *primam diem Octobris* extunc immediatè sequentem inclusivè, cum ipsis Civitatibus Hanzae praedictae Confoederatis & Subditis suis quibuscumque, duraturas.

In cujus, &c.

Teste

ritate & Imperiali Auctoritatibus Notarii, ac nonnullis Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis,

In Refectorio Claustri Fratrum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmeli in Villa Burgensi, Spectabili Magistro *Willielmo Hattecliff* Oratore & Deputato Serenissimi Principis Domini *Regis Angliæ, &c.* ex unâ, &, Honorabilibus Viris, *Johanne Durkop* & *Bertrando Bercboff* ad præsens Aldermannis Mercatorum Hansæ Theotonicæ Burgges Residentium, de Commissione & Nomine *Communium Civitatum Hanzæ* præfatæ, ex alia Partibus,

Ad finem quo de Loco Conventionis Oratorum & Deputatorum utriusque Partis, ad Extinguendum, Tollendum, & Adnichilandum omnes atque singulas Inimicitias, Discordias, & Guerras Capitales hincinde seu alterutrùm pluribus hucusque retroactis temporibus factas & illatas, in Derogationem non modicam ac Præjudicium Reipublicæ prædictarum, quibuscumque Hominibus utrarumque Partium, ac Concipiendum Pacem & Concordiam quibus Mercantiarum Intercursus ammodò Revigere incipiat, Tenerique valeat inconcusse, Continuari & Observari, illamque finaliter Concludendum, tractari & concludi poterit, congregatis & existentibus,

Cùm iidem, ab utraque Parte Deputati, post plures Communicationes & Colloquia, Persuasionesque & Aperturas varias in Medium adductas ad Finem prænominatum, convenitle noscantur cum se invicem in certum modum,

Juxta Tenorem & Continentiam cujusdam Publici Instrumenti, per antefatum Dominum *Johannem Scoditt*, tanquam Publicum Notarium ad hoc, in Fidem & Testimonium, coram eodem de & super eisdem Materiis hincinde peractis, Requisitum & Rogatum, desuper confecti,

Nos, *Proconsules, Consules*, & *tota Communitas Imperialis Civitatis Lubecensis*,

Nè per Nos, aut præfatæ nostræ *Hansæ Civitates*, & es, quo minus ad effectum prædictorum perveniatur, aliquo modo stare putetur,

Primo & ante omnia Ratificando, Approbando, & Emologando omnia & singula Acta, Dicta, Gesta, Tractata, Concepta, & Conclusa per supradictos spectabilem Regium Oratorem & Aldermannos Mercatorum Hansæ Theotonicæ Burges Residentium, secundùm omnem Modum, Vim, & Formam præmentionati Instrumenti Nobis exhibiti,

Tenore præsentium Litterarum, publicè Attestamur & Declaramus, pro ipsa *Dieta* supradicta Tenenda & Servanda, Nostros & totius Hansæ nostræ Oratores, eoque Nomine sufficienter Fundatos & Auctorizatos, ad Trajectensem * Civitatem prima die Julii proxima adveniente per Nos fore & esse mittendos, * XI. 781.

Quos, ut prædicitur, inibi tunc, Deo dante, habebimus ad Communicandum, Tractandum, Appunctuandum, Conveniendum, & Concludendum,

Pro & ex Parte *Nostri* & totius *dictæ Hansæ*, cum supradicti Serenissimi Domini *Regis Angliæ, &c.* Oratoribus & Deputatis & Deputandis,

De & super omnibus & singulis præfactis Differentiis, Guerris, Inimicitiis, & Discordiis Injuriisque, dictis Partibus & earumdem Subditis utrumque mutuò seu alterutrùm illatis, & eas vel eos concernentibus aut ex eis emergentibus quibuscunque,

Ad finem bonarum Pacis & Concordiæ de cætero Habendarum, Fovendarum, Tenendarum, & Observandarum, per & inter ipsas Ambas Partes ac utrarumq; Subditos, Suspensionemque prædictarum Guerrarum & Supersedentiam,

Quas a *vicesima quinta Die Mensis Junii*, proximò adveniente, usque ad primam diem Octobris proximò futuram inclusivè condem faciant, sicut & ipsæ Literæ Originales, ubilibet in agendis.

Et quia Litteris prædictis, transumptis & exemplatis, Comperuimus & Invenimus Transumptum & Exemplar hujusmodi benè & per omnia cum dictis Litteris Originalibus concordare, per Nos factâ Collatione diligenti, ideò, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum, Sigillum nostri Majoratûs Officii, unà cum Signo Subscriptione & Nomine præfati *Willielmi Dollyng* solitis & consuetis, Præsentibus apposuimus.

Dat. & Acta sunt hæc, prout suprascribuntur & recitantur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die & Loco, in Exordio Litterarum nostrarum pleniùs descriptis.

Et Ego Willielmus Dollyng, *Clericus Sarum Diœcesis, Publicus Sacris Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus Notarius, præfatarum Litterarum Suspensionis & Supersedentiæ Guerrarum Exhibitioni & Præsentationi (dum sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco, in principio præsentium Litterarum pleniùs Descriptis, Præsentata & Exhibita fuerunt) præsens personaliter interfui, ipsas quoque Literas, de Mandato & speciali Rogatu præfati venerabilis Viri* Willielmi Brigham *Armigeri & Majoris antedicti, * transumsi & exemplavi, atque in hanc publicam formam redegi, aliunde quoque occupatus per alium scribi feci, Manuque meâ propriâ Me hic subscripsi, ac Signo & Nomine meis solitis & consuetis signavi rogatus & requisitus in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.* * XI. 782.

WILLIELMUS DOLLYNG.

Sub Sigillo Ceræ rubræ, a duplici Cauda Pergamena pendente.

Memorandum de Magno Sigillo.

MEMORANDUM quòd, *quinto die Mensis Junii*, Anno Regni Domini Regis *Edwardi Quarti*, Tertiodecimo, idem Dominus Rex Mandavit Literas suas Missivas, Privato Signeto suo signatas, Venerabili Patri *Bathoniensi & Wellensi Episcopo* Cancellario Angliæ, Ann. D. 1473. An. 13. E. 4. Claus. 13. E. 4. m. 11. d.

In quibus, inter alia, continebatur quòd idem Cancellarius, ob diversas urgentes Causas dictum Dominum Regem moventes, eo citiùs quo comodè potuit, post Visum Literarum Domini Regis prædictarum, ad ipsum Dominum Regem accedere se disponeret, differens secum Magnum Sigillum suum in ejus Custodia existens, quo ad tunc idem *Dominus Rex* carere non potuit:

Et quòd, si idem Cancellarius, ob Infirmitatem sive aliud Impedimentum, ad ipsum Dominum Regem in propria Persona accedere non valeret, tunc idem Cancellarius dictum Magnum Sigillum Domini Regis Dilecto & Fideli Clerico suo Magistro *Johanni Morton* Custodi Rotulorum Cancellariæ suæ Deliberaret; quem idem *Dominus Rex*, ad dictum Sigillum suum ab ipso Cancellario, casu quo supra, recipiendum assignavit, & illud sibi indilatè defferendum, per alias Literas suas Missivas, eidem *Johanni* mandavit:

Super quo *idem Cancellarius*, adversâ laborans Valitudine quo minus Celcitudinem Regiam personaliter aggredi valuit, prout asseruit, juxta Mandatum dicti Domini Regis, octavo die prædicti Mensis Junii, circa Horam secundam post Meridiem, in Præsentia *Hugonis Damet* Clerici, *Thomæ Ive*, & *Simonis Reynold*, apud Che-

rumque plurimorum, præfato Comiti, apud Londoniam, infra Hospitium suum, in quadam Parlura adjacente Gardino, Deliberavit:

• XI. 783. • Qui quidem *Comes* illud Sigillum, toto Termino Trinitatis tunc instanti, sub ejus Custodia servavit, & cum eo Brevia, Literas Patentes, Commissiones, & alia quæ per ipsum Sigillum expediri debuerant Sigillari fecit:

Et postmodùm, ex Mandato Regis, *idem Comes*, *Decimo septimo Die Mensis Julii* tunc proximò sequente, Sigillum illud, in Bagâ prædicta inclusum, & Signeto suo, Figuram LE CUFFE continente, in albâ Cerâ impresso, signatâ sive sigillatâ, præfato *Custodi* Rotulorum, in dictâ Parlurâ suâ, infra Mansionem suam apud Londoniam, circa Horam Novenam ante Meridiem, in Præsentiâ *Thomæ Tyrell* Militis, *Willielmi Bolton*, & *Ricardi Wodward*, Clericorum Curiæ Cancellariæ, & aliorum, ad deferendum illud *Domino Regi* deliberavit:

Quod quidem Sigillum idem *Custos Rotulorum* tunc & ibidem in Præsentiâ antedictâ Recepit, & illud *Vicesimo Septimo Die ejusdem Mensis Julii*, circa Horam Undecimam ante Meridiem ejusdem Diei, in Bagâ prædictâ sic inclusum, & Signeto *ejusdem Comitis* sigillatâ, in Manus proprias dicti *Domini Regis*, in Refectorio Domûs Fratrum Minorum Villæ de Staunford, in Præsentia Venerabilium Patrum, *Willielmi Episcopi Wintoniensis*, *Willielmi Episcopi Eliensis*, *Johannis Episcopi Coventrensis & Lichfeldensis*, *Johannis Episcopi Exoniensis*, *Thomæ Episcopi Lincolniensis* Custodis Privati Sigilli, *Henrici Comitis Essexiæ*, *Henrici Comitis Kantiæ*, *Johannis Sutton* de Dudley Militis, *Johannis Audley* de Audeley Militis, *Henrici Grey* de Bodenore Militis, *Willielmi Hastynges* de Hastynges Militis, *Walteri Blount* de Mountjoy Militis, *Johannes Dynham* de Dynham, *Willielmi Stourton* de Stourton Militis, & aliorum plurimorum de Concilio dicti Domini Regis, Deliberavit:

Habitoque modico Intervallo idem *Dominus Rex*, in Præsentiâ dictorum Dominorum & aliorum, Sigillum suum prædictum, sic in dictâ Bagâ inclusum, Venerabili Patri *Laurentio Dunolmensi Episcopo* Deliberavit, quem in ejus Cancellarium tunc ibidem constituit, & eidem Custodiam dicti Sigilli sui commisit:

Qui quidem Venerabilis Pater *Episcopus Dunolmensis*, *eodem Vicesimo septimo Die Mensis Julii*, circa Horam Secundam ejusdem Diei post Meridiem, illud Sigillum, sic in Bagâ prædicta inclusum, & dicto Signeto *Comitis Essexiæ* sigillatâ, in Hospitio suo, infra Prioratum Sancti Cuthberti juxta Staunford, in Præsentiâ Venerabilis Patris *Thomæ Episcopi Lincolniensis*, *Henrici Comitis Essexiæ*, *Willielmi Hastynges* de Hastynges Militis, & aliorum, aperiri, & cum eo nonnulla Brevia & Literas Patentes sigillari fecit; deindeque illud Sigillum sub Custodiâ ejusdem *Episcopi Dunolmensis* Cancellarii Auctoritate Regia prædicta remansit.

Pro Episcopo Dunolmensi de Obolis Fabricandis.

Ann. D. 1473. *An.* 13. *E.* 4. *Pat.* 13. *E.* 4. *p.* 1. *m.* 12.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

Cùm Venerabilis Pater *Laurentius* nunc *Episcopus Dunolmensis*, ac Possessores sui Episcopi Loci illius, a tempore quo non extat memoria, Monetam Sterlingorum, inter alia, juxta Libertatem suam Regalem, Dunolmi fabricari fecerint & consueverint,

Hinc est quòd *idem Episcopus* Monetam Obolorum, infra Libertatem prædictam, nostra Displicentia minimè mediante, fabricari facere intendit, ut accepimus,

Et, licet *idem Episcopus* hujusmodi Monetam Obolorum infra

Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Venerabiles in Christo Patres, *Abbertum Lubecensem* & *Knoutum Wyburgensem Episcopos*, Nobilesque Viros *Ericum Otonis* Senescallum Daciæ, *Nicholaum Ramowe* Marescallum Daciæ, *Strang. Nicholason* Militem, *Auxellum Laweson* Militem, *Johannem Oxe* Militem, *Georgium Lawrenson* Militem, *Johannem Nicholas* Cancellarium Daciæ, *Escall Guy* Militem, Magistrum *Jasperum de Copenhaven*, & *Johannem de Embek* Secretarium, Serenissimi Principis *Cristierni Daciæ*, *Sueciæ*, *Norwegiæ*, *Slavorum Gothorumque Regis* Fratris nostri Carissimi Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, sive Oratores, in Regnum nostrum Angliæ, ac alia Dominia, Terras, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcumque, tàm per Mare & Aquas dulces, cum Duabus Navibus cujuscumque Portagii fuerint, unà cum sufficientibus Magistris & Marinariis pro Gubernationibus earumdem, quàm per Terram, equestrè vel pedestrè, seu aliâ equitaturâ, cum Trecentis Personis in Comitiva sua, cujuscumque Statûs, Nationis, seu Conditionis fuerint, Nobis non Rebellibus, Armatis vel non Armatis, ac cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Hernesiis, Literis, Papiris, Instrumentis apertis & non apertis, Manticis, Bogeis, & Fardellis, conjunctim vel divisim, Veniendo, ibidem Die ac Nocte Morando, Perhendinando, Sojornando, Conversando, & Itinerando,

Ac cum Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, sive Nunciis nostris Negotia & Materias, Nos & dictum Serenissimum Principem Fratrem nostrum, ac Regna, Dominia, ac Subditos, & Vassallos utriusque nostrûm concernentia, Tractando, ac de & super eisdem Communicando, Appunctuando, Concludendo, & Determinando,

Et ab eodem Regno nostro, ac aliis Dominiis, Terris, Jurisdictionibus, & Territoriis prædictis, ad quascumque Partes Exteras, cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Hernesiis, Literis, Papiris, Instrumentis, Manticis, Bogeis, & Fardellis prædictis, transeundo, & iterum in Regnum, Dominia, Terras, Jurisdictiones, & Territoria nostra prædicta, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu nostro, in formâ prædictâ Reveniendo, & ab eisdem Redeundo, absque Impetitione seu Impedimento nostri aut aliorum quorumcumque, aliqua Marqua, Contromarqua, seu Reprisalia concessa vel concedenda, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, seu Restrictione, in contrarium factis, editis, ordinatis, seu provisis, aut eo quòd Nomina Navium prædictarum ac Magistrorum & Portagia earumdem in Præsentibus non expressantur, juxta formam Statuti indè editi & provisi, aut aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque non obstantibus;

Et ideò, &c.

Proviso semper quòd præfati Ambassiatores, Commissarii, Procuratores, Nuncii, sive Oratores prædicti Serenissimi Principis Fratris nostri, ac secum Committantes, se benè & honestè erga Nos & Populum nostrum habeant & gerant, absque quicquam, quod in nostri Contemptum seu Præjudicium aut Populi nostri prædicti Dampnum seu Gravamen cedere valeat, attemptando vel faciendo,

Quodque ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum, seu Villarum nostrarum firmatarum, absque eo quòd ipsi præsentes Literas nostras de Salvo Conductu Capitaneis, Majoribus, seu Gubernatoribus eorumdem primitùs demonstrent, ingrediantur, nec eorum aliquis ingrediatur quovis modo,

• Et, si contingat aliquem prædictorum *Episcoporum*, *Erici*, *Nicholai*, *Strang. Axellmi*, *Johannis*, *Georgii*, *Johannis*, *Escall. Jasparis*, & *Johannis*, aut secum Committantium, præsentem salvum Conductum nostrum infringere, nolumus tamen alicui, dictum Salvum Conductum nostrum minimè infringenti, aliquod Dam- • XI. 785.

falvo Conductu nostro, Veniendo, ibidem Nocte Dieque Morando, Perhendinando, Pausando Quiescendo, Itinerando, Tractando, & Expectando, quamdiu dicto Serenissimo Principi *Cristierno* aut suis bonum videbitur & placebit, & exindè ad quascumque Partes Exteras, ubicumque sibi placuerit, unà cum suis Rebus & Bonis hujusmodi quibuscumque, Transeundo, Revertendo, & Redeundo, liberè & absque Impedimento, Impetitione, Perturbatione, Molestatione, Aresto, seu Gravamine quocumque, eidem Serenissimo Principi *Cristierno*, seu aliquibus vel alicui de Societate suà prædictà, in Corporibus vel in Bonis, per Nos, aut Officiarios, Ministros, seu Subditos nostros quoscumque, Pacto, Conditione, vel Colore quocumque, directè vel indirectè, Præstando, Irrogando, vel Inferendo, aliquà Marquâ, Contromarquâ, sive Reprisaliâ concessâ vel concedendâ, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, seu Restrictione in contrarium factis, ordinatis, seu provisis, aut eo quòd Nomina Navium prædictarum ac Magistrorum & Portagia earumdem in Præsentibus non exprestantur juxta formam Statuti indè editi & provisi, aut aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque non obstante:

Et ideò, &c.

Proviso semper quòd præfatus Serenissimus Princeps *Cristiernus* ac secum Committantes se benè & honestè erga Nos & Populum nostrum habeant & gerant, absque quicquam, quod in nostri Contemptum seu Præjudicium aut Populi nostri prædicti Dampnum seu Gravamen cedere valeat, attemptando vel faciendo,

Quodque ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum, seu Villarum nostrarum firmatarum, absque eo quòd ipsi præsentes Literas nostras de Salvo Conductu Capitaneis, Majoribus, seu Gubernatoribus eorumdem primitùs demonstrent, ingrediantur, nec eorum aliquis ingrediatur quovis modo,

Et, si contingat aliquem prædictorum de Comitivâ prædicti Serenissimi Principis *Cristierni* præsentem Salvum Conductum no-
* XI. strum Infringere, nolumus tamen * exindè alicui præsentem Salvum
786. Conductum nostrum minimè Infringenti aliquod Dampnum seu Præjudicium generari, set illi vel illis sic Infringenti vel Infringentibus.

In cujus, &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud *Staunford*, vicesimo septimo die Julii.

Per ipsum Regem, & de Dat. &c.

De Tractando cum Commissariis Scotiæ.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1473. Sciatis quòd Nos,
An. 13. De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Venerabi-
E. 4. lis Patris *Johannis Episcopi Coventrensis & Lichfeldensis*,
Scot. 13. Ac,
E. 4. m. Præcarissimi Consanguinei nostri *Henrici Comitis Northumbriæ*,
15. Necnon,
Dilectorum & Fidelium nostrorum,
Radulphi Graystok de Graystok Militis,
Johannis Scrop de Bolton Militis;
Humfridi Dacre de Dacre Militis,
Ricardi Prioris Dunolmensis,
Ac Magistri *Roberti Mason*,
Magistri *Johannis Lilford*,
Et Magistri *Johannis Fox*,

putatis, & Procuratoribus nostris, Tredecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, & Sex eorum, plenam Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, cum Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus præfati Consanguinei nostri, sufficientem Potestatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Conveniendi,

Ac Communicandi, Tractandi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi & finaliter Concludendi, de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, &, si eis visum fuerit, de Pace perpetuâ, ac Amicitiâ, Confœderatione, & Concordiâ, inter *Nos*, ac Hæredes & Successores nostros, ac Regna, Dominia, Subditos, Alligatos, & Confœderatos nostros, ac alios Nobis Adhærentes quoscumque, & dictum Consanguineum nostrum *Regem Scotorum*, ac Loca, Dominia, Subditos, Alligatos, & Adhærentes suos ineundis, capiendis, & habendis,

Cæteraque omnia & singula, quæ inter eos appunctuata, con-
venta, * conclusa, & concordata fuerint, Roborandi & Assecu- * XI.
randi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram 787.
præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis Præmissis, & Dependentiis ab eisdem, omnes & omnimodas Securitates, Obligationes, ac Literas sigillatas Concedendi, Faciendi, & Expediendi, prout eisdem Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus nostris videbitur expedire, quæ talem tantamque Vim, Auctoritatem, & Effectum volumus realiter optinere, ac si ea in propria Personâ fecissemus,

Et, si necesse fuerit, *Dietam*, ac *Diem & Locum* pro eisdem, Appunctuandi & Assignandi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis Conclusa, concordata, & firmata fuerint, Expediendi, Perficiendi, & pro Parte nostrâ Perimplendi, ac debitè Exequendi, etiam si majora sint & Mandatum de sui natura magis exigant speciale, & quæ nosmetipsi facere possemus si personaliter præsentes essemus in Explicatione & Conclusione Præmissorum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid, quòd per Commissarios, Deputatos, & Procuratores nostros prædictos, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, & Sex eorum, in Formâ prædictâ, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Lichefeld*, vicesimo quarto die Augusti.

Per ipsum Regem, & de Data, &c.

Commissio Regis Scotorum.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum* Universis & Singulis, ad Ann. D.
quorum Notitias præsentes Litteræ pervenerint, Salutem. 1473.
Sciatis Nos, An. 13.
De Fide, Legalitate, & Prudentia Reverendi ac Venerabilium E. 4.
in Christo Patrum, Consanguineorum, & Consulum nostrorum Ex Autogr.
prædilectorum, (videlicet) *Thomæ Episcopi Abirdonensis*, *David Comitis Craufurdiæ* & Domini Lindesay, *Roberti Abbatis de Calco*, *Roberti Abbatis de Jedworth*, *Jacobi Domini Hamiltoun*, Magistri *Alexandri Inglis* Decretorum Doctoris, ac nostrarum Requestarum Magistri, & *Duncani de Dundas* Armigeri, quamplurimùm confisi,

• XI. 788. • Datum sub Magno Sigillo nostro apud *Edinburgh*, Decimo Die dicti Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo Tertio, & Regni nostri Decimo quarto.

Sigillo avulso.

Tractatus & Appunctuamenta cum Commissariis prælibatis.

Ann. D. 1473. An. 13. E. 4. Ex Autogr. THIS INDENTUR,

MADE at *Alnewyk* the xxviij Day of the Moneth of Septembre, the Zher of our Lorde M. Fourehundreth Sevinty thre Zher, BETUIX a Reverend Fader in Gode *John Bishop of Coventre and Lichfeld*, *Henry Erle of Northumberland*, *Rauf Graystoh* of Graystoke, *Humfray Dacre* of Dacre, Knythts, *Richarde Priour of Durhame*, Master *John Fox* Doctour of the Lawis, and *Irland King of Armys*, Commissioners and Ambaxiatours of the most Cristen Hie and Myghty *Kyng Edward*, be the Grace of Gode, *King of Ingland and of France* on the ta Part, and a Reverend Fader in Gode *Thomas Bishop of Aberden*, *Davide Erle of Cranfurde* and Lord Lyndesay, *Robert Abbot of Jedworth*, *James Lorde Hamyltone*, Master *Alexander Inglis* Doctour of Decreis, and *Duncane of Dundas* Squyer, Commissioners and Ambaxiatours to the most Hie and Myghty *Kyng James*, be the Grace of Gode *Kyng of Scotts* on the tother Part,

PROPORTES and BERES WITNES that it is Aggreit, Appoyntit, and Concludit, betuix the Lordis Commissioners of botht the Realms forsade, in Maner, Forme, and Effect as after folowis; that is to say,

That the Aggremente and Appoyntmente, Made, Endentit, and Selit at *the New Castell*, betuix the grete Commissioners of botht the Realms, the *Fyrst Day of the Moneth of May the Zer of oure Lorde, &c. lxxij*, shall be Observid and Kepit in all Forme and Effect, as is contenyt in the ENDENTURE, made thar upon and put to due Execution, be the Lordis Wardains, or thare Lieutennants and Deputis, in Redressyng and Reformationn of all Compleyntis gevin in be athir of the Parties, Endentit and Subscrivit be the Lordis Commissioners at the forsade *Diett*.

And whare Sleuth and Negligence hath bene, in Tymys by passit, othir be Lordis Wardains, Lieutennants or thare Deputis, in Default of Metyng and Keping of the Dayis of Redresse upon the Bordours, in tyme cummyng thai shall be more diligent and Wakyng upon the Observyng and Kepyng of the *Diette of Metyng*, and Redresse all such Compleyntis as is aggreit at *the New Castell*, and in like wise of all Attemptatis committed sen the sade Day hethirwarde:

And, for the more effectuale Performyng of the sade Appoyntement, the Lordis hath Ordand a Metyng to be had, betuix the Louetennants, *at Newbxggynfurde*, *the xx Day of the Moneth of Octobre* next to cum, with Continuation of Dayis,

And, within viij Dayis thair after, ane uther Metyng *at Ridanehurne*,

And, sine viij Dayis thar after, ane uthir Metyng to be had *at Gammyllispeth*,

And, Foure Dayis thaire after, ane othir Metyng at *Bell*,

And, syne thaire after xv Dayis, ane uthir Metyng at *Loumabanestane* for Ananderdale and Esdale,

And, sine viij Dayis next thaire after, ane uthir Metyng *at Korsabopbrig*,

And this *Diette* to be had be the Leutennants and the Deputis of all the Bordours, which shall be Institute by the Wardains, nyng, to be Justifiet or Raunsoned at the Will of the Partye Complenyng, within xv Dayis after that thai shall be requirit thaire to, of lesse than the Slayre or the Slaars be Fugitive: And, yff the Slaare or the Slaars be Fugitive, thay shall be put to the Kingis Horne, and declared the Kings Rebells, and not to be Reconsalyt onto the tyme that the Partie be Satisfiet: And yff any Persone or Personns, what degre or condicioun thai bene Inglise or Scottis, that Resettis any such Rebellis or Rebell, after that he be Fugitive and Proclamed, and that lathfully proved, that he be Delyverit to the Partie Complenyng, to incur and abide suche like Pane at the Will of the said Complenar or Complenars, as the said Rebellis or Rebell shuld hafe had and suffred, and thai or any of thaim had bene Delyverit.

ITEM, it is Avisit, Aggreit, and Concludit, that when the *Diet of Metyng* at set betuix Wardains, Leutenants, or thaire Deputis, that when thai com to thaire *Diet of Metyng*, they shall cum in pessable wise, without Harnesse, Ax, Bill, Speyr, or Bow, and without all uthir fensable Wapping (sause Suerde and Knysse) under the Payne of Eschetyng of thaire Wappyings; and the Persone or Personns, doars herof, to be Delyvered to the uthir Partie as Prisoner, to be Punysed for the Defaute; And that thai shall not excede this Nowmer; the Wardains a Thowsand Personns: the Lieutenants v. Hundreth Personns: and the Deputis Twa Hundreth Persons, or within; upon Payne of every Persone that excede the sade Nowmer, of one Inglise Noble to be payt to the toyer Partye be Warden, Louetennant, or Deput of aither Partie being present for the tyme: And as for Compleynts, gevin in of New at this present *Diets*, the Lordis Aggreis and Concludit that all such Bill, as shall be indentit, be geven to the Wardains, or Leutenants now furthwith, and all uthir Bill of any Partie Attemptat sen the sade ix Day; the which Lordis, Wardains, or thaire Leutennants shall mak the Parteis, upon wham it is complenit, within the Bounds of thair Office, be Arrestit to thir Dietts appoynted upon the Bourdours above writin; whair to the Parteis Complenyng shall hafe Justice ministerit unto thaim, withoutyn any dilatour or delais, accordyng to the Vertu of the Trewis.

ITEM, as touchyng the Bill concernyng the Schyp called the Salvatour, which wes put on to the Commissionars at the last *Diets haldin at the Newcastill*, it is Avysyt, Aggreit, and Concludit that the Act, made in the behalf at that tyme, stande Ferme and Stable and in Strynth in like forme as wes than aggreit; Bot, for Somekill as the Lordis forsade of the Partie of Scotlande allege, and thynk that it be and sufficiently Provid that the Guddis com on Lande, and the Marchandis and Mariners in sufficient Nowmer beand present in the tyme to hafe Recoverit and kepit thair Guddis, and that thai wer be Force and Violence Takyn and put in Pruson, and uthir men unlathfully Takand and Intromettand with thair Guddis, contrare the Vertu of the Trewis, that the Persons, so gevin thaim Impediment in the Recoveryng and Kepyng of thaire Guddis, • and syne intromectyng with the same, should mak thaime Restaurens and Reof • XI. 790.
thaire hale Guddis accordyng to the commone Law and the Vertu of the Trewis; which the Commissioners of the Inglis Party dennit, and sade that any such Personns, that had Takyn or Witholdin any Guddis of the sade Schip, is not Bond nor Auth, noyer be Custume of the Merchez, nor be Vertu of the Trewis, nor be resone of the Comone Law, to mak Restitutioun of more than can be foundin be sufficient Pruse that thay hath so Takyn or Witholden: In the which mater of Variance it is Avisit and Aggreit, be the Commissioners of both the Parties forsade, desyring allways the Gude of Pece, Providing for

Re-

his Cause: And that now furth that all the Complenar of any Attemptate, committed be the Se, be Warnyt be opyn Proclamation, to Compere befor the Admirall or his Leutennant, the fade Day and Place, with fuch Allegatiouns and Pruvis as he will use, at his awn Perell, and wha fo fans herof, without raisonable Cause, to fall fro his Cause.

ITEM, the Lordis Aggreis and Concludit that all Bill of botht the Parteis, that ar Filyt of befor shall furthwith be Redressed at the next Dayis of Merchez forsade.

ITEM, as to the Compleynt gevin in be the Merchand of the Newcastill upon *David White*, the Lordis think at the fade Schip wes unlauthfully Takyn be hym: and as for Redresse thar the fade Merchandis desir to hafe of the fade Schip of *Robert of Laudre*, *Will of Nesbet* and uthirr thar Complicis, the Lordis Ordains thaime to be Summond, to the fade viij Day of Januar, to answer for thaimself as efter: And Attournements at Dayis of Metyng be kept on the Bourdours fra xx Davis till xx Dayis, like as wes Aggreit and Concludit at the last *Diett baldin at the Newcastell*.

ITEM, as tochyng the Rebell of Eidale, the tyme of thair being Rebell to the King, and at his Horn, the Lordis Commissioners Aggreis and Accordit that the Inglismen, that come with thaim for the tyme, shall be constrenyt to Redresse no forthir than can be Privit be the Law of the * Bordour that thay intrometric with for that tyme, without Prejudice in tyme to cum; Providing always at nothing her writtin be prejudiciale to the Trewis takyn of before betwix the Princes.

* XI. 791.

And to the Obiervyn, Keping, and Fulfilling of all and synder thir Appoyntments, Articlis, and Conditionns above writin, lelily and treuly, without fraude or gile, athir of the fade Lordis Commissionars hath feithfully Promittid, als fere as in yare Pouer is, and, for the more securite, to the Part of this INDENTURS hath interchangeable Sett to yair Selis, and Subscrivit thaim with thar awn Hands, Day, Zer, Moneth, and Place before Writtin.

Thomas Episcopus Abberden. *James Lorde Hamilton.*
Davide Erle of Crauffurde. *Alexander Inglis, &c.*
Robertus de Jeddeworth Abbas. *Duncan of Dundas.*

Sub Sigillis suis, Ceræ rubræ, a duplici Cauda Pergamenæ pendentibus.

De Sagittariis pro Duce Burgundiæ.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Pat. 14. E. 4. p. 1. m. 21.

REX Dilecto & Fideli suo *Johanni Parre* Militi, ac Dilecto sibi *Johanni Sturgeon* Armigero, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus Vos, conjunctim & divisim, ad Monstrum sive Monstrationem Tresdecim Hominum ad Arma armatorum, & Mille Sagittariorum, quos ad Partes Transmarinas Præcarissimo Fratri nostro *Carolo Duci Burgundiæ* Transmitti ordinavimus & appunctuavimus, in aliquo Loco prope Suthwerk Capiendum & Supervidendum, & ad Nos & Concilium nostrum de Numero Hominum & Sagittariorum prædictorum, ac de Modo, Forma, & Sufficientia Araiationis eorumdem in omnibus, distinctè & apertè Certificandum:

Et ideò, &c.

Quocirca Vobis Mandamus quod, sub Privato Sigillo nostro, Literas nostras super hoc, Cancellario nostro Angliæ dirigendas, prout moris est, in forma debita fieri faciatis; & hæ Literæ nostræ vobis erunt sufficiens Warantum.

Dat. sub nostro Signeto apud *Palatium nostrum Westm.* Vicesimo sexto die Junii, Anno Regni nostri Quartodecimo.

Dorf.

Sincerè dilecto Clerico ac Consiliario nostro Magistro Johanni Russel *Custodi Privati Sigilli nostri.*

De Solutione Pecuniæ quam Rex, nuper Brugas Profugus, Mutuaverat.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Ibid. m. 40.

EDward, by the Grace of God, *King of England and of Fraunce, and Lorde of Irland*, to the Tresourer and Chambrelains of our Eschequier Greting.

Wher oure Trusty and Welbeloved *Thomas Grafton*, Merchaunt of oure Staple at Caleys, the xvij Daye of Feverer, in the Tenth Yere of oure Reigne, in oure last being oute of this oure Reame, in oure grete Necessitee and for oure singuler profit and pleasir, at Bruges, delivered unto oure Servant *Thomas Fowler* and to oure Use the *Somme of C lib.* wherof he never as yet had any Paiement or Contentacion,

We,

Having Consideracion thereunto, and that the same *C lib.* was Expended in our Besinesses to oure wele in manere and fourme by us therein appointed, and that the same *Thomas* is Endetted unto our Servant *Piers House* Squier *C lib.* and that the same *Thomas* willeth the same *Piers* to have Paiement of the said *C lib* by the saide *Thomas* delivered to our Use as above is specefied, by th'Assent and Aggrement of the same *Thomas*,

Wol and Carrge you that, of suche Money of ours now being or nex hereafter commyng in or to your hands, ye Paye unto the same *Piers House* the Somme of *C lib.* or elles make unto him suffisant Assignement of the Somme of *C lib.* by Taille or Tailles for him in due and sufficient fourme, to be rered at the Receipt of oure sade Eschequier, in such Place or Places to be had wherby he maye have and opteine Redy Paiement of that Some, and, the Taille or Tailles so Levied, ye deliver or doo Paye unto him the same Somme without preit or any othre charge therin upon him to be sette or laied; and thies our Letters shall be to you herein Warrant suffisant and Discharge anenst us in all wise.

Yeven undre oure Prive Seall at oure *Palois of Westm.* the xvj Day of July the xiv Yere of oure Reigne.

TILGHMAN.

Pro Pecunia, de qua supra fit mentio, Obligatio Regis.

R. E.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Ibid.

WE *Edward*, by the Grace of God, *King of England and of Fraunce, and Lord of Irland*, KNOWLAGE to Owe to oure Welbeloved Subgiet *Thomas Grafton*, Marchaunt of oure Staple

Ipsi tandem, cum Oratoribus Hansæ supradictæ, Appunctuârunt, Convenerunt, Concordârunt & Concluserunt, Vice & Nomine nostris, in omnibus & per omnia, prout in eorum Literis, Tenore subsequenti desuper expeditis, plenissimè continetur.

UNIVERSIS ET SINGULIS, PRÆSENTIUM SERIEM INSPECTURIS Nos,

Willielmus Hatteclyff Excellentissimi & Potentissimi Principis Domini *Edwardi*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ, & Domini Hiberniæ* Secretarius, *Johannes Russel* Decretorum Doctor Archidiaconus Barkshire in Ecclesia Sarisburiensi, ac *Willielmus Rosse* Vitellarius Villæ Calesii, Oratores, Commissarii, & Procuratores ejusdem Domini Regis, ex unâ,

Ac *Johannes Osthusen* utriusque Juris Doctor, & *Johannes Bersenbrugge*, Secretarii Lubecenses, *Henricus Murmester* Legum Doctor, Proconsul Hamburgensis, ac *Bernhardus Pawest* Consul de Dansticke, cum aliis adjunctis (videlicet) Spectabilibus & Circumspectis Dominis, Oratoribus, *Christoforo Hinpsteberch* Proconsule Tremomensi, *Henrico Reutsunk* Consule Monasteriensi, Magistro *Johanne Marquardi*, & *Johanne Borien*, Proconsulibus, ac Magistro *Stephano Terwerd* Secretario Davatriensi, Magistro *Tidemanno de Veen*, & *Henrico Kuenetorff*, Proconsulibus, & Magistro *Jacobo Bundop* Secretario Campen. *Johanne Darkoep* Aldermanno, & Magistro *Gerardo Bruns* Secretario Mercatorum Hansæ in Bruggys, necnon Magistro *Hermanno Wammaten* Secretario Mercatorum Hansæ in Londonia, Communium, Civitatum & Opidorum Hansæ Teutonicæ Oratores, Procuratores & Nuncii, ex altera Partibus,

Per Literas Superiorum nostrorum quarum Tenores de verbo ad verbum inferiùs inseruntur, ad Infrascripta auctorisati & commissi,

NOTUM FACIMUS quòd, post nonnullos Tractatus, per certos Angliæ & Hansæ Oratores in hac Civitate Trajectensi, Mensibus Julii & Septembris ultimò effluxis, de & super quamplurimis Differentiis, Litibus, Guerris, Injuriis, & Discordiis, inter Homines Partium prædictarum motis & pendentibus, Indiscussis, habitos atque factos, tandem, comparentibus Nobis, instanti Mense Februarii, in dicta Civitate Trajectensi, post maturam & plenam Deliberationem, super omnibus hincinde propositis habitam & observatam, inspirante Pacis Auctore, pro Pacificandis & Abolendis Differentiis, Litibus, Guerris, Inimicitiis, & Discordiis hujusmodi, atque pro Reducendo & Restituendo omnes & singulos Homines utriusque Partis prædictæ ad pristinam amicabilem & mutuam Communicationem & Conversationem liberumque Intercursum Mercandisandi, Appunctuatum, Conventum, Concordatum & Conclusum est inter Nos, Vice, Auctori-

* XI. 194. tate & Nominibus Superiorum nostrorum, pro Se suisque * Successoribus & Subditis universis & singulis præsentibus & futuris, in modum subsequentibus & subscriptis Articulis comprehensum.

IN PRIMIS, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum existit quòd, ab hac Die imperpetuum, inter Serenissimum *Regem Angliæ* suosque Hæredes & Successores ipsius, & eorum Ligeos atque Subditos, ex una, atque *Communitates & Homines de Hansa Teutonica* præsentes & futuros, ex altera Partibus, Cessabunt de cætero & penitùs Conquiescent ac finaliter Exterminabuntur omnes Bellorum Motus, Hostilitates atque Inimicitiæ ubique, per Terram, Mare, & in Aquis dulcibus, ita quòd Homines utriusque Partis omnes & singuli possint & debeant liberè, tutè, & securè, ubique locorum, insimul aut separatim, ad eorum beneplacitum, Ire, Redire, Navigare, Morari &

Adhærentes, cum universis Rebus, ejusdem Dissensionis occasione Captis, nullo modo per unam aut alteram Partem, in quacumque etiam Regione fuerint, ex Causis prædictis Arrestentur, Turbentur, Molestentur, aut quomodolibet Inquietentur.

ITEM, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum existit quòd, ad Majorem Securitatem Hominum Hanzæ prædictæ, providebitur Eis & eorum Successoribus, per Literas Domini *Regis Angliæ* validas & efficaces, & per Actum Parliamenti, nè Ipsi aut eorum aliquis Graventur, Onerentur, seu Impediantur in futurum, in eorum Personis, Navibus, Bonis, Mercibus sive Rebus, occasione alicujus Sententiæ latæ, aut Judicii redditi, Reprisaliarumve concessarum & indultarum per dictum Dominum Regem & suum Concilium, in & adversus Nationem seu Personas *ejusdem Hanzæ* quandocumque ante præsentem Diem; Ita quòd ab ulteriori Executione Sententiæ & Judicii hujusmodi Supersederi debet omninò; Quodque simpliciter & omninò omnes & singulæ Promissiones, Obligationes, & Fidejussiones, prætextu hujusmodi Sententiæ aut Literarum Reprisaliarum, a Mercatoribus Hanzæ, tunc in Anglia existentibus, factæ, sint sublatæ, & iidem Mercatores per Regiam Celsitudinem ab eisdem simpliciter Absoluti.

ITEM, Appunctuatum, Conventum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, quòd omnes & singuli Mercatores, & alii Subditi & Ligei Domini *Regis Angliæ* pro tempore existentes, cujuscumque Statûs fuerint, poterunt & possunt, totiens quotiens * eis libuerit & placuerit, salvò & securè * XI. 195.
Terram Pruciæ & alia *Loca Hanzæ* Intrare, ibidem Morari & Conversari, Exire & Redire, Emere & Vendere, cum quibuscumque Personis, ita & in eo modo ac adeò liberè, sicut umquam ante hæc tempora Emere & Vendere, Intrare & Exire potuerunt & consueverunt; solutis Custumis & Deveriis, de Mercandisis suis debitis & consuetis; Quodque omnes & singuli Mercatores, & alii Subditi, & Ligei Domini *Regis Angliæ* hujusmodi, in Terra Pruciæ & aliis Locis Hanzæ, omnibus & singulis illis Libertatibus & Liberis Consuetudinibus uti plenè debeant & gaudere, quibus unquam aliquo tempore rationabiliter usi sunt & gavisi: Nullæque Prisæ, Exactiones novæ; seu Præstationes aliquæ super eorum Personas vel Bona imponantur, aliter vel alio modo quàm ante Decem, Viginti, Triginta, Quadraginta, Quinquaginta, ymò & Centum Annos & ultra impositæ sunt vel fuerunt: Simili modo quòd, versâ vice, omnes & singuli *Mercatores & Homines de Hanza prædicta*, præsentes & futuri, cujuscumque Statûs fuerint, poterunt & possunt, totiens quotiens eis libuerit & placuerit, *Terram Angliæ* & Potestatem & Dominia Serenissimi Domini Regis Intrare, ibidem Morari & Conversari, Exire & Redire, salvò & securè Emere & Vendere, secundùm formam & tenorem Cartarum Privilegiorum eis seu eorum Prædecessoribus indultorum; solutis tamen Custumis & aliis Deveriis indè debitis, secundùm eorumdem Privilegiorum vim, formam & effectum: Quodque iidem omnes & singuli Mercatores & Homines de Hanza prædicta, præsentes & futuri, quibuscumque Privilegiis & Libertatibus, ipsis aut eorum Antecessoribus per Reges Angliæ indultis & concessis, uti plenè debeant & gaudere, prout unquam ante hæc tempora eis rationabiliter usi sunt & gavisi: Nullæque Prisæ, Præstationes, Exactiones novæ, aut aliqua Subsidia super eorum Personas vel Bona imponantur, ultra Vim atque Formam Privilegiorum eis ut præmittitur concessorum.

ET, ad omne Dubium, quod in Præmissis seu circa ea posset oriri, Removendum,

Nè, videlicet, occasione Guerrarum & Turbationum jam nuper contingentium, prætendi valeat tàm memorata Privilegia Hanzæ

eo; Continui Provisione observanda Subditis *Regis Angliæ* in *Terris Hansæ* & eorum districtibus quibuscumque.

ITEM, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, * confirmatis sive innovatis Cartis Privilegiorum
* XI. 796. & Concessionum, omnibus & singulis memoratis Dominus Rex expediet per Cancellarium suum Literas; Brevia, & Mandata Edictaque & Proclamationes publicas ad omnes & singulos Portus atque Loca Regni Angliæ de quibus videbitur expedire, ad finem ut dicta Privilegia ipsis Mercatoribus, juxta omnem vim, formam, & effectum eorumdem, conserventur, utque Abusionibus, Interruptionibus, & Impedimentis, olim per Officiarios Domini Regis, ut prætenditur, contra & adversus Tenores Privilegiorum hujusmodi Intervenientibus atque factis, de cætero efficaciùs obvietur; Et quòd totiens quotiens dictus *Dominus Rex* aut suus Cancellarius ad hoc per Mercatores fuerit requisitus.

ITEM, pariformiter Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, Casu quo Civitas, Villa, vel Opidum aliquod, vel Officialis aut Custumarius, vel alius Subditus quicumque Illustrissimi *Domini Regis Mercatorem vel Nautam de Hansa* in aliquo, contra Tenorem & Contenta Cartæ Privilegiorum suorum, Gravare, Onerare, Arrestare, vel Molestare præsumpserit, extunc Dominus Cancellarius Angliæ pro tempore oportuna Brevia concedet & dabit congrua Mandata ad illum vel illos sic Gravantem vel Gravantes, ut a talibus Oneribus, Gravaminibus, & Molestationibus sub Pœna ad statim desistant. Et quod sub certa Pœna Officiarii & Custumarii in futurum talia non temptabunt, & quòd ab eis desistent jam ceptis si qua fuerint.

ITEM, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quod Serenissimus *Rex Angliæ*, ad uberiorem Satisfactionem & Recompensam omnium & singulorum Dampnorum, Injuriarum, & Contumeliarum, de quibus per Subditos Coronæ *Hominibus Hansæ* factis & perpetratis multipliciter querelatum est, præter & ultra alias Recompensas quascumque concordatas & advisatas, certas Domos & Mansiones, eis & eorum Successoribus imperpetuum possidendas & habendas, appropriabit seu appropriari faciet; videlicet, quandam Curiam Londoniæ sitam vocatam *Staelhoeff* aliàs *Stylgerd*, cum eidem Adhærentibus Ædificiis, & ejusdem universis Juribus, usque ad Guildehaldam Theutonicorum inclusivè se extendentem: *Item*, in Villa de Boston Curiam de *Staelhoeff*, aliàs dictam *Stylierd*: Et quòd in Villa de Lenna una Domus consimilis pro Usu & Utilitate dictorum *Mercatorum Hansæ* juxta Aquas ordinetur, ac similiter per eundem Dominum Regem eis & eorum Successoribus imperpetuum possidenda appropriëtur: Proviso quòd Onera perpetua, prædictæ Domui (videlicet, *Staelhoeff*) cum sibi Adhærentibus, petitis in Londonia ex antiquis Fundationibus, seu Christi Fidelium ultimis ¡Voluntatibus, ad exhibitionem Personarum Ecclesiasticarum, seu ad alios Pios Usus annexa & incumbentia, per dictos Mercatores & eorum Successores agnoscantur, supportentur, & perimpleantur in omnibus & per omnia, prout Proprietarii earumdem moderni ipsa Onera agnoscere, supportare, & perimplere tenentur; ac proviso, per Literas Regias, quòd *Mercatoribus Hansæ prædictæ* & eorum Successoribus licebit supradictas Domos & Mansiones Regere & Gubernare, antiqua earumdem Tigna Submovere, & nova Injungere, ipsasque Domos & Mansiones, cum universis earum Ædificiis, in toto vel in parte simpliciter tollere, & alia pro sua Voluntate reædificare, cum plenissima Potestate utendi & fruendi ad libitum suæ voluntatis, absque alicujus novæ Præstationis, ultra Præmissa, vel alterius cujuscumque Oneris impositione, Cumque Renunciatione & Cessione perpetuâ & irrevocabilè & fideliter perimpletis, dicti *Oratores Hansæ* fatentur & recognoscunt, Nomine totius Hanzæ, *ipsum Dominum Regem*, suosque Successores, Subditos, & Ligeos Coronæ Angliæ, præsentes & futuros, ab omnibus & singulis Dampnis, Injuriis, Spoliationibus, Rapinis, Incarcerationibus, Arrestationibus Personarum, Bonorum, & Mercandisarum, Alienationibus, Distributionibus, Partitionibusque eorumdem, in & adversus Mercatores & Homines Hanzæ, per Regem & Reges Angliæ, suosve Subditos, per viam Facti, per viam Judicii & Sententiæ, seu Executionis, aut aliter quomodocumque Commissis seu Attemptatis, Exoneratos, Absolutos, & Quietos, ipsosque & eorum quemlibet, in eventum & casum supradictum, de eisdem acquietant & absolvunt firmiter per Præsentes.

Est insuper, pro majori certitudine Præmissorum, inter præfatos Oratores Dictum, Advisatum, & Concordatum quòd, in omnibus & singulis Portubus & Locis, sub Obedientia Domini *Regis Angliæ*, ubi Mercatores Hansæ Mercandisas suas adduxerint seu eduxerint, durante tempore quo in Satisfactionem Summæ prædictæ Custumas suas retinere debent, ut præfertur, debeant fieri Scripta Indentata, de tempore in tempus, inter Officiarios Domini Regis, sive sint Custumarii sive alii, per Regem ad id deputandos ex una Parte, & Mercatorem seu Mercatores *Hanzæ* ex altera Parte, ad finem ut *Dominus Rex* possit, de Anno in Annum, super Summa antedicta, & quantum de eadem solvenda restiterit, Certificari ut est justum.

ITEM, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, ante omnia, *Rex præfatus* dictis Mercatoribus Solutionem faciet *Quadringentarum Octuaginta quatuor Librarum Sterlingorum*, quæ dictos Mercatores, exclusis Coloniensibus, pro Ratâ suâ contingunt, quas suæ Majestati novissimè in Angliæ Carceribus Mancipati mutuo amicabili concesserunt, vel saltem eosdem assecuret de modo & formâ Solutionis hujusmodi faciendæ, si & in quantum constiterit Pecuniam hujusmodi Mutuatam & non solutam.

ITEM, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, si quæ Civitatum, Communitatum, aut Personarum quarumcumque Confœderationis *Hanzæ Theutonicæ*, per aliarum Civitatum & Communitatum ejusdem Hanzæ Oratores, ex Causis eos moventibus, a cæteris Civitatibus & Locis Hansam facientibus Separata aut Dimembrata extitat, aut futuris ullis temporibus separetur aut dimembretur; aut quæ earumdem sua sponte seipsam separet & dimembret, Dominus Rex Angliæ, ad Certificationem & Requisitionem Oratorum earumdem Civitatum & Communitatum Hanzæ hujusmodi, statim sine ulteriore Causæ cognitione, totiens quotiens ipsam fieri contigerit, reputabit Civitates, Comunitates, aut Personas, sic sibi Certificatas, tanquam Alienigenas & Forenses, nulloque Privilegio munitas quoad Regnum suum Angliæ, nec eisdem Nova Majora aut Similia Hanzæ Privilegia Dabit, aut talibus in Regno Angliæ gaudere permittet, donec per Literas *Oratorum Hanzæ* de Civitatum, Communitatum, aut Personarum hujusmodi Reunione & Reconciliatione Certioratus fuerit.

ITEM, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd Civitas Londoniæ acceptare debebit quoscumque Tractatus, Compacta, & Obligationes inter eundem *Dominum Regem* & Civitates & Oratores Hanzæ intervenientes atque factos absque contradictione perpetuis temporibus observandas, necnon sub ejusdem Civitatis auctentoco, & ad hujusmodi sufficienti Sigillo & Literis Patentibus, omnes & singulas Compositiones & Contractus antiquos, ac per eorum Consilium pro * Mercatoribus * XI.
Hansæ quascumque latas Sententias renovare & reassumere, su- 798.

Officium Mensuratoris Pannorum Lineorum extensis per omnia & de eodem pariformiter intellectis.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd *Dominus Rex*, de tempore in tempus, providebit contra certum Gravamen, quo plurimum gravantur per Custumarios dicti Mercatores, ratione Mercium suarum advenientium in Angliam, quas Anglici ipsos Mercatores, mora protractâ occasione statuendæ Custumæ, non permittunt pro sua Libertate commutare.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd *Dominus Rex* providebit nè Scrutatores, qui nullum Defectum reperiunt circa Merces *Mercatorum Hanzæ*, aliqua faciant Impedimenta quo minus ipsos Mercatores & Nautas sine aliquo Onere cum suis Bonis relinquant.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd providebitur ne *Mercatores Hanzæ*, a Litoribus per Terram venientes cum Federaturis aliisque Pretiosis Pellibus & Mercibus, graventur per Custumarios aut alios quoscumque ibidem ex Parte Regis aut aliorum existentes, præsertim in Civitate Cantuariensi aut Roffensi, aut in Villa de Gravesend, aut alibi, in Apertura Vasorum in quibus hujusmodi Pelles reponi contigerit, casu quo Federaturæ & Bona prædicta, post præstitam Custumam, Sigillata ac Warantum desuper datum fuerint; attento quod Apertura hujusmodi sine magno Præjudicio & Notabili Dampno fieri non potest.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, Providebitur quòd Mercatores prædicti Exonerabuntur a quadam Exactione, vulgariter dicta *Princemoney* sive *Lafkoep*, & a Præstatione Quatuor Denariorum, per quendam Assertum Officiarium, vocatum *le Prikker*, ultra Custumas solitas illos extorquentes, si de Jure non debeant eos habere.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd *Dominus Rex* faciet Provisionem quod Naves & Bona quibus onustantur, Naufragium in Anglia qualitercumque passa, saltem condignâ pro illis salvandis Mercede Laboris constitutâ, eis Restituantur quibus ante Naufragium pertinuerunt; dummodò aliquod Vivum Animal ex Navi hujusmodi periclitante, sit Homo, Canis, Gallus, Cattus, aut aliud Animal, ad Terram salvum adveniat.

* XI. 799. * Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quod Providebitur, per totum Regnum Angliæ, de hiis, qui Casu fortuito, ex aliqua Navi in Pellagiis Maris præcipitati, aut aliàs intra vel extra Navim, ex Conflictu vel alia Causâ quacumque Vulnerati vel Mortui fuerint, nè de eis aut aliis quibuscumque Causis, Mercatores tangentibus, Admirallus Cognitionem habeat aut Jurisdictionem exerceat, nec propterea Navis, Merces, & Bona in eadem Navi existentia in commissum cadant, neque Mercatores aliquod Dampnum vel Periculum patiantur aut sustineant; sed quòd, eo Casu & aliis quibuscumque, fiat Causæ Cognitio prout singulari Statuto Provisum existit in Parliamento *Domini Regis Ricardi Secundi apud Westmonasterium, Anno Regni sui Quintodecimo* edito quod incipit; *Quòd de omnibus Contractibus, Placitis, & Querelis, & de omnibus aliis Rebus factis sive emergentibus, infra Corpora Comitatuum tàm per Terram quàm per Aquam, ac etiam Wreccum Maris, &c.*

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd *Dominus Rex* adhibebit Diligentiam pro oportuna Provisione facienda circa Pannos Laneos Angliæ, ut Defectus in eis reperti tam in Qualitate Lanarum quàm in Pannorum Longitudine & Latitudine, possint reformari.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd Providebitur per *Dominum Regem* ut, sufficienti

descripta & contenta, nullis Literis, Privilegiis, Libertatibus, Concessionibus, Indultis, Concordiis, & Tractatibus, ante tempora Datæ Præsentium, per Illustrissimos Angliæ Reges & alios quoscumque, Mercatoribus & Hominibus Hanzæ Datis & Concessis, aut inter dictos Reges & alios ac Mercatores & Homines Hanzæ qualitercumque factis & concordatis, Præjudicium aliquod generetur; sed quòd illa omnia & singula cum Præsentibus universis, & hæc eadem cum illis, in suis permaneant Robore & Virtute; sic quòd *Mercatores Hanzæ* communiter, & singuli, præfatis Literis, Libertatibus, Concessionibus, Indultis, Concordatis, & Tractatibus, cum præsentibus Appunctuatis, Conventis, Concordatis, & Conclusis, in quibuscumque suis Articulis & Punctis, prout eis ad Utilitatem eorum meliùs & pertinentiùs interpretari, ac etiam ipsis liberiùs & utiliùs Valere & convenientiùs expedire poterunt, imperpetuum liberè & pacificè Frui debeant; contrariâ vel aliquâ aliâ Interpretatione circa ea minimè faciendâ, * ac Contradictione cujuscumque non obstante. * XI. 800.

Quæ omnia et singula Nos, Oratores Angliæ supranominati, Promittimus bonâ Fide, & Pollicemur per Metuendissimum *Dominum nostrum Regem*, suosque Hæredes & Successores, Ligeosque & Subditos Coronæ Angliæ, universos & singulos, præsentes & futuros, quoad ipsos concernunt aut concernere poterunt, Tenenda inviolabiliter imperpetuum pariter & Observanda, & per Literas Auctenticas & Patentes ejusdem Domini Regis Ratificanda, Approbanda pariter & Confirmanda, Literis hujusmodi Confirmatoriis in Opido Burgensi, sub visu Aldermanni Mercatorum Hanzæ ibidem, in manus ejusdem Aldermanni, aut alterius ad hoc Potestatem ex parte Hanzæ habentis, Literas similes Confirmationis pro *Parte Hanzæ* apportantis, & tunc cum effectu Nuncio regio ad hoc mittendo Tradere parati, primo Die Mensis Augusti proximò futuro deliberandis pariter & consignandis.

In quorum omnium & singulorum Testimonium atque Fidem has Literas, penes Oratores Hanzæ supranominatos pro Parte Hanzæ remanentes, Nos *Willielmus Hattclyff*, *Johannes Russel*, & *Willielmus Rosse*, Oratores in Literis Procuratoriis infra insertis specialiter nominati, Sigillis, Nominibusque, & Signis nostris Manualibus subscriptis roborari faciemus pariter & communiri.

Tenores vero Literarum Procuratoriarum, de quibus supra fit mentio, sequuntur & sunt tales.

Edwardus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm in quadam *Dieta*, Mensibus Julii & Septembris ultimo elapsis, in *Civitate Trajectensi*, per Certos pro Parte nostra, & per Alios pro Parte *Civitatum Hanzæ Theutonicæ* Oratores, nonnulla Media Pacis & pristinæ Amicitiæ, inter Incolas & Subditos utriusque Partis Renovandæ, Excogitata, Communicata, Tractata, & sub spe Conclusionis Appunctuata fuerunt, prout in Actis ejusdem *Dietæ*, inter Oratores hincinde conscriptis, & per eos subscriptis, de Data in *Civitate Trajectensi Decimo nono die Septembris*, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo tertio, pleniùs continetur,

Sicque ipsa *Dieta*, *primum ad Quintumdecimum Diem Mensis Decembris*, *deinde ad Quintumdecimum Diem Mensis Januarii* proximò extunc sequentem, continuata, ad finem ut tunc de & super Materiis & Rebus, remanentibus indiscussis, finalis Conclusio caperetur, Paxque firma & perpetua inter Partes componeretur & stabiliretur,

Hinc

Ipsasque Differentias, Lites, Quæstiones, & Discordias Discutiendi, Determinandi, & finaliter omnibus modis, quibus ipsis videbitur, Pacificandi & Abolendi,

Ac de & super perpetua & reali Pace atque Concordia, tàm per Mare quàm per Terram, Flumina, & Aquas dulces, necnon Ligis, Amicitiis & Confœderationibus quibuscumque, inter Nos, Hæredes, & Successores nostros, ac Regna, Terras, Dominia nostra, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes nostros quoscumque, ex Parte una, & præfatos Egregios & Spectabiles Viros Gubernatores Patriarum & *Civitatum Hanzæ* prædictæ, ac etiam inter Universitates, Societates, Principes, Dominos, Gubernatores & Rectores Terrarum, Civitum, Opidorum, Villarum, & Dominiorum quorumlibet dictæ *Terræ Almaniæ*, Terras, Civitates, Opida, Villas, Castra, Patrias & Dominia sua, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes & Adhærentes suos quoscumque, ex Parte altera, contrahendis, ineundis, & firmandis, Tractandi, Appunctuandi pariter & Concludendi,

Necnon Pacem & Concordiam, Ligas, Amicitias, & Confœderationes hujusmodi, viis & modis omnibus quibus expedire videbitur, Vallandi & Roborandi,

Communicationemque mutuam ac liberum Intercursum Mercandisarum, Securumque Statum pro Hominibus utriusque Partis præsentibus & futuris, tàm in Regnis, Patriis, Civitatibus, Dominiis & Locis unius & alterius Partis prædictæ, quàm aliàs ubilibet tàm in Terra quàm in Mari, Fluminibus, & Aquis dulcibus, unà cum Treugis, Abstinentiis Guerrarum, aliaque *Dieta*, si ipsis visum fuerit, Appunctuandi, Concordandi, pariter & Concludendi sub Modis, Formâ, & Conditionibus, de quibus inter dictos nostros Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, ac præfatos Spectabiles & Egregios Viros, ac etiam Universitates, Societates, Principes, Dominos, Gubernatores, & Rectores prædictos, seu ipsorum Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios prædictos poterit concordari,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum, seu circa ea conjunctim aut divisim necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, ac quæ qualitas & natura hujusmodi Negotii exigunt & requirunt, & quæ Nosmetipsi faceremus aut facere possemus si Præsentes personaliter essemus, etiam si talia forent quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid per dictos Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros, in forma prædicta, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westm.* Vicesimo secundo die Decembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

Per ipsum Regem, & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

Ive.

Universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, lecturis seu legi audituris, *Nos*, *Proconsules* & *Consules* totius Consula-

Post varios Tractatus, in Civitate Trajectensi, Mensibus Julii & Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo tertio, de & super pluribus Differentiis, Litibus, Querelis, Injuriis, & Discordiis, inter Homines Partium prædictarum motis & pendentibus, habitos æque factos,

Tandem, inspirante Pacis Auctore, pro Pacificandis & Abolendis Differentiis, Litibus, Guerris, Injuriis, & Discordiis hujusmodi, atque pro Reducendo & Restaurando omnes & singulos Homines utriusque Partis prædictæ ad pristinam amicabilem & mutuam Comunicationem & Conversationem, liberumque Intercursum Mercandisandi, quædam Concordata & Conclusa, quædam verò per Modum Advisamentorum Appunctuata sunt, inter prædictos Oratores & Commissarios hincinde,

Et, eorum occasione, inter eosdem Oratores finaliter Conclusum & Concordatum existit quod, tàm præfatus Serenissimus *Rex Angliæ*, &c. quàm *Civitates Hanzæ* prædictæ, utriusque suos Oratores & Ambassiatores, cum sufficienti Mandato & plena Instructione, in supradicta *Civitate Trajectensi*, Decima quinta Die Januarii proximò sequenti, habeant, ad omnia & singula supratractata Concludendum, ad Pacem firmam & perpetuam Stabiliendum, &c. in modis Patentibus & sigillatis eorumdem Oratorum & Commissariorum Literis, ipsis Oratoribus & Commissariis suprascriptis alterutrum exhibitis, & Dat. in Civitate Trajectensi Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo tertio, Die verò Decimâ nonâ Septembris Dominicâ (quas hic pro insertis haberi placet) comprehensum.

Hinc est quòd, in Eventum & Finem præfatos,

De matura circumspectione & probitate Spectabilium & Circumspectorum Dominorum Civitatum & Opidorum (videlicet) *Johannis Osthusen* utriusque Juris Doctoris, & *Johannis Bersenbrugge*, Secretariorum Lubecensium, *Henrici Murmester* Legum Doctoris Proconsulis, & *Laurentii Rodtideken* Secretarii Hamburgensis, ac *Bernardi Pawest* Consulis de Dantzike, plenissimè confidentes,

Ipsos omnes, & eorum quemlibet in solidum, Præsentium exhibitores & exhibitorem (ita tamen quòd non sit melior conditio primitus Occupantis, nec deterior subsequentis, sed quod per unum eorum Inceptum fuerit alius prosequi valeat mediare & finire) omnibus melioribus modo, viâ, jure, causâ, stilo, & formâ, quibus meliùs & efficaciùs potuimus & debuimus, possimusque & debemus, quòd ad Præmissa omnia & singula, Fecimus, ac Præsentium Tenore Facimus, Constituimus, & Ordinamus nostros & præfatæ Hanzæ veros, certos, legittimos, & indubitatos Procuratores, Nuncios, & Oratores generales & speciales, sic tamen quòd generalitas specialitati non deroget, nec e contra,

Dantes & Concedentes eis omnibus, & eorum cuilibet in solidum, plenam & omnimodam Potestatem, Auctoritatem, Mandatum, & Facultatem, per se dumtaxat, aut unà cum aliis Honorabilibus quarumcumque Civitatum & Opidorum dictæ Hanzæ veris Oratoribus, Procuratoribus, sive Nunciis, ad Præmissa specialiter Deputatis vel Deputandis, in præfata *Trajectensi Civitate* præmentionata, *Decimâ quintâ Die Mensis Januarii*, ac posteriùs quandocumque, se nostro & totius Hanzæ prædictæ Nomine Constituendi & Præsentias suas Exhibendi, ac cum universis & singulis supradicti Potentissimi & Excellentissimi Principis Domini *Angliæ & Franciæ* * *Regis*, &c. Venerabilibus & Egregiis Do- XI. 803.
minis, Oratoribus, Procuratoribus, & Nunciis specialibus, in ea parte Potestatem & Mandatum habentibus, eorum causâ & occasione, quæ, ut prædicitur, inter prænominatos Oratores & Commissarios, sive per Modum Concordatorum & Conclusorum, sive per

tentes Literis Sigillo Civitatis Lubecen. quo eadem appendente ad præsens utimur, communiri fecimus.

Dat. in eadem *Civitate Lubecensi* Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quarto, Die Primâ Mensis Januarii.

Dat. in *Civitate Trajectensi* ultimo Die Mensis Februarii, Anno Domini secundùm Cursum & Computationem Ecclesiæ Romanæ Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quarto, Ecclesiæ verò Anglicanæ Anno, &c. Septuagesimo tertio.

Nos igitur *Edwardus Rex* suprascriptus, habentes certam discretam & indubiam Notitiam de omnibus & singulis Tractatibus, Communicatis, Appunctuatis, Conventis, Concordatis, & Conclusis inter præfatos Oratores, Nuncios, & Procuratores nostros ex una Parte, ac Dilectos, Spectabiles, & Circumspectos Viros Oratores Hanzæ ex altera, prout in Articulis memoratis seriosiùs est expressum, ea omnia & singula, Nomine nostro Facta atque Gesta, de certâ Scientiâ nostrâ, nullo Juris seu Facti Errore ducti, atque omnem quantum in Nobis est supplentes defectum, gratantes Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus, Volentes & Decernentes eadem per Nos, Hæredes & Successores nostros, quantum in Nobis est, necnon per Vassallos, Ligeos, & Subditos nostros, ac Successorum nostrorum quoscumque, perpetuis futuris temporibus, inviolabiliter observari deberi, nec eisdem aut eorum alicui Contraveniri ullo modo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Julii.

Per ipsum Regem, & de Dat. &c.

• XI. 804. * *Appunctuamenta Amicitiæ perpetuæ inter Regem & Ducem Burgundiæ.*

Ann. D. 1474. *An. 14. E. 4. Ex Autogr.*

CArolus, Dei gratiâ, *Dux Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantiæ, Limburgiæ, Lutzemburgiæ, & Guelriæ, Comes Flandriæ, Arthesii, Burgundiæ, Palatinus Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Namurci, & Zutphaniæ, Sacrique Imperii Marchio*, ac *Dominus Frisiæ, Salinarum, & Mechliniæ*, universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm maximè deceat Christianum quemque Principem laboranti impræsentiarum Orthodoxæ Religioni succurrere, ac de Subditorum Quiete Utilitateque cogitare, necnon suæ sic Posteritati consulere quòd illius Principatus ætate nulla depereat,

Quas ad Res conficiendas perquam utile sit Fœdera cum illis stabilire Principibus, qui perpetuò velint & facile possint suis Confœderatis favere atque auxiliari,

Cùm etiam animo advertamus quantâ Constantiâ, Integritate & Fide splendeat Excellentissimus ac Potentissimus Princeps Dominus & Frater noster Honorandus *Edwardus*, Dei gratiâ, *Franciæ Rex & Angliæ*, cui, pro Fœderis, Sanguinis, Affinitatis, & immortalis nostræ Benivolentiæ Jure, usque adeò devincimur, ut nullius Principis Amicitiam, Ligam, & Confœderationem magis appetamus, quandoquidem ipse nostram experat Desiderio non minore Nobisque pari Affectione respondeat, & præterea Terras, Patrias, & Dominia habeat amplissima nostris convicina,

NOTUM FACIMUS quòd, hiis & aliis justis de Causis, Rationi

[illegible] dum, cum suis aut Conductis vel Commodatis Navigiis, Phustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Sarcinulis, Bonis, & Rebus quibuscumque, absque ullo Impedimento, tàm in Terrâ quàm in Mari & Aquis dulcibus, quemadmodum propriis in Patriis hæc omnia ipsis licerent; ita quòd alio nullo Salvo conductu generali aut speciali indigeant; salvis tamen semper Regionum Urbium * ac Locorum Legibus, Statutis, & Consuetudinibus, quibus nichil quoad cætera per Præmissa censetur derogatum. • XI. 805.

ITEM, quòd Serenissimus *Dominus Rex*, & sui pro tempore Hæredes & Successores, in quibuscumque aliis Confœderationibus cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut alia qualibet Persona contrahendis, semper teneantur expressè & nominatim Reservare Illustrissimum Dominum *Ducem Burgundiæ*, suosque Hæredes & Successores; &, versâ vice, Illustrissimus *Dominus Dux* & sui pro tempore Hæredes & Successores, in quibuscumque aliis Confœderationibus, cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut aliâ qualibet Personâ contrahendis, semper teneantur expressè & nominatim reservare Serenissimum *Dominum Regem*, suosque Hæredes & Successores.

ITEM, Conventum & Concordatum extitit quòd neutra Partium præstabit Auxilium, Consilium, vel Favorem notoriis Inimicis, Hostibusve alterius Partis per Terram, Mare, vel Aquas dulces; sed bonâ fide Se mutuis Auxiliis Militaribus Gentium Armatorum adjuvabunt quotiens opus fuerit; in quorum Auxiliorum Præstatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit facultatis Ratio illius Partis quæ de ferenda Ope rogabitur seu interpellabitur; ut, scilicet, non in plus teneatur quàm tunc facere poterit commodè, consideratâ temporis oportunitate ac statu Rerum suarum.

Quæ omnia & singula, sic ut præmittitur, capitulata & in præcedentibus Articulis contenta, Nos, ex certa nostra Scientia, in Verbo Principis, bonâ Fide solemniter Promisimus, & Promittimus per Præsentes, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis nostris præsentibus & futuris, tàm Ecclesiasticis, quàm Secularibus quibuscumque, perpetuò inviolabiliter observare:

Submittentes & Afficientes ad hæc expressim ipsas Patrias nostras & Dominia præsentia & futura; omni dolo & fraude semotis, omnibusque aliis Pactionibus, Conventionibus, Confœderationibus, Ligis, Amicitiis, Promissionibus, & Obligationibus, inter Nos & Fratrem nostrum antedictum seu ab altero nostrûm aut Nominibus nostris ante hæc seu jam concurrenter initis, factis, concordatis, habitis, & conclusis, in omnibus semper salvis.

In quorum Fidem, Robur, & Testimonium Sigillum nostrum præsentibus Litteris duximus apponendum.

Datum Die Vicesimo quinto Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, & Septuagesimo quarto.

Per Dominum Ducem.

TOULON.

Sub Sigillo rubeo pendente a Cauda Pergamena.

Per-

clusa inter Serenissimum, Excellentissimum, & Potentissimum Principem Dominum *Edwardum*, Dei gratiâ, *Regem Angliæ*, *&c. prout supra (mutatis mutandis) in Literis præeuntibus Ducis Burgundiæ.*

In quorum Fidem, Robur, & Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quinto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Dat. &c.

De Auxilio, a Duce Burgundiæ Regi præstando, ad Regnum Franciæ Recuperandum.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Ex Autogr. CAROLUS, Dei gratiâ, *Dux Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Limburgiæ*, *Luxemburgiæ*, & *Gheldriæ*, *Comes Flandriæ*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, *Palatinus Hanoniæ*, *Hollandiæ*, *Zelandiæ*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, *Sacrique Imperii Marchio*, ac *Dominus Frisiæ*, *Salinarum*, & *Mechliniæ*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Quòm Inclitissimum Franciæ Regnum intollerabili, pro dolor! Tyrannide impræsentiarum prematur, usque adeò ut nec Pietati, nec Juri, nec Justitiæ, nec Religioni Locus usquam relictus sit, sed pateant in illo undique Rapinæ, Violentiæ, Cædes, Proditiones, Veneficia, & si quid hiis pejus dici possit, unde miserabile paratur ipsi Regno Excidium, nisi Divinâ Benignitate in melius reformetur,

Quæ omnia ex *Ludovico*, præfati Regni Usurpatore, duxerunt Originem, quemadmodum Finitimi Externique cognoverunt,

Quòm itaque nostrâ maximè intersit Regnum istud in Dei Timore benè atque justè Gubernari, præsertim per eum ad quem Jure Hæreditario pertinet (videlicet) per Excellentissimum ac Potentissimum Principem Dominum & Fratrem nostrum Honorandum *Edoardum Regem Franciæ & Angliæ*, *&c.* quandoquidem illis omnibus Virtutibus habundet quæ ad rectè & sanctè Regnandum requiruntur,

NOTUM FACIMUS quòd Nos, cupientes Populo, per *Ludovicum* præfatum oppresso, Subvenire, & Justitiam in Regno ipso Franciæ, unde exulavit, Exaltare, ut etiam prædicto Domino & Fratri nostro pro viribus faveamus, quo Ducatus suos Normaniæ ac Acquitaniæ ac præterea Regnum ipsum Franciæ Ope nostrâ atque Operâ faciliùs recuperet, cum eodem *Domino & Fratre nostro* super hiis Convenimus, Capitulavimus, Tractavimus, & Conclusimus, secundùm quod in Capitulis & Articulis sequentibus continetur,

Quorum Tenor est talis,

HÆC SUNT Pactionum, Conventionum, & Contractuum Capitula, pro fælici Reductione Ducatuum Normaniæ & Acquitaniæ, ac etiam Regni Franciæ, proque Principum infra nominatorum communi Utilitate atque Gloriâ, Consilii maturâ Deliberatione Contracta, Conclusa, & Firmata inter Serenissimum & Potentissimum Principem Dominum *Edoardum*, Dei gratiâ, *Regem Franciæ & Angliæ*, *&c.* ex una Parte, & Illustrissimum ac Potentissimum Principem Dominum *Carolum*, eadem gratiâ, *Ducem Burgundiæ & Brabantiæ*, *&c.* ex Parte alterâ.

IMPRIMIS Serenissimus Dominus *Edoardus Rex Franciæ & Angliæ*, pro Ducatuum suorum Normanniæ & Acquitanniæ ac etiam sui Regni Franciæ Recuperatione, Sese Exercitumque requisitus.

ITEM, quòd Principes prædicti, in suis Dominiis, Patriis, & Provinciis, Declarari faciant & solempniter Publicari præfatum *Ludovicum* esse communem Hostem eorum, quamprimùm ipsi aut eorum alter contra eundem *Ludovicum* seu quemvis alium pro Querelâ, de qua supra, Hostile Bellum actu excercebunt.

ITEM, postea quam pro Jure ac Titulo Domini Regis adversus *Ludovicum* ipsum aut quemvis alium Bellum Indictum cœptumque fuerit, unusquisque Principum præfatorum Communem Hostem pro viribus infestabit quibuscunque in Locis ad hoc comodioribus & magis ydoneis; duntamen ea usque adeò disjuncta non sint seu abinvicem distantia, quin alter Principum prædictorum, ab altero in casu verisimilis Necessitatis requisitus, valeat Opem ferre requirenti.

ITEM, si Hostis Communis, seu illius Locumtenens, Exercitusve suus, alium ex Principibus prædictis in tantum premeret, quòd vel Obsidione distringeretur, vel Cogeretur Copiam facere Dimicandi, aut si Hostis ipse ab uno dictorum Principum Obsideretur; hiis in Casibus Princeps alter, qui pro tempore ab eo loco abierit, tenebitur proprio Sumptu, quamprimùm fuerit Interpellatus, ad Interpellantem cum Excercitu suo proficisci, ac Vires suas Viribus Interpellantis adjungere, communem cum eo Fortunam experturus; & hoc quotiens durante Bello Gallico id acciderit: Et, quod de Principibus ipsis dictum est, etiam de illorum Locumtenentibus dictum esse intelligitur.

ITEM, Cœpto in Galia ab ipsis Principibus Bello, ut prædictum est, neutri eorum licebit illud deserere quamdiu ab altero continuabitur, sed tenebitur per se si præsens, vel per Locumtenentem si absens fuerit, hujusmodi Bellum gerere; ita tamen quòd Locumtenens Absentis semper debeat Principi deferre atque parare in hiis quæ communi Negotio conducere videbuntur; nec alio Pacto possit in Hyberna, seu Munitiones, atque Opida reduci ullus eorum Excercitus, quàm si id cum Deliberatione & Consensu amborum Principum fiat; quod si, communi Consensu Reductis in Hyberna Excercitibus, Principum alter statuerit suum Excercitum ex Ybernis Munitionibus Opidisque educere, ad ejus Requisitionem alter Excercitum suum, in Munitionibus & Opidis Ybernantem, personaliter vel per ejus Locumtenentem educere consimiliter tenebitur, seu illam Excercitûs Portionem quam ambo Principes eorumve Locumtenentes arbitrabuntur sufficere, ut utrobique servetur Æqualitas & ociùs Principes ipsi Victoriâ potiantur.

Quæ omnia & singula Præmissa & quodlibet eorum Promittimus, bonâ Fide & in Principis Verbo, pro Nobis, * Hæredibus, & Successoribus nostris, Observare & Adimplere; salvis quibuscunque aliis Confœderationibus, Amicitiis, Ligis, Conventionibus, Intelligentiis, Promissionibus, & Obligationibus, inter dictum Dominum ac Fratrem nostrum & Nos seu Nominibus nostris antea aut jam concurrenter initis. * XI. 808.

In quorum omnium Robur, Fidem, & Testimonium Sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Datum vicesimo quinto Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, & Septuagesimo quarto.

Per Dominum Ducem,

TOULON.

Sub Sigillo rubeo pendente a Caudâ Pergamenâ.

Hæc sunt Pactionum, Conventionum, & Tractatuum Capitula, pro felici Reductione Ducatuum Normanniæ & Acquitanniæ ac etiam Regni Franciæ, proque Principum infra nominatorum Comuni Utilitate atque Gloriâ, Consilii maturâ deliberatione contracta, conclusa & firmata inter Serenissimum & Potentissimum Principem Dominum *Edwardum*, Dei gratiâ, *Regem Franciæ, &c. prout supra (mutatis mutandis) in Literis præfati Ducis, & sub eadem Data.*

Explanatio Articuli de præstando Auxilio.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Ex Autogr. CArolus, Dei gratiâ, *Dux Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantiæ, Limburgiæ, Lucemburgiæ, & Gheldriæ, Comes Flandriæ, Artheſii, Burgundiæ, Palatinus Hannoniæ, Hollandiæ, Zellandiæ, Namurci,* & *Zutphaniæ, Sacrique Imperii Marchio*, ac *Dominus Frisiæ, Salmarum*, & *Mechliniæ*, universis & singulis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Quòm Excellentissimus ac Potentissimus Princeps Dominus & Frater noster Honorandus *Edwardus Rex Franciæ & Angliæ*, pro Se, suis Hæredibus, Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis quibuscumque, & *Nos* consimiliter pro Nobis, Hæredibus, Successoribusque nostris, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis quibuscunque Contraxerimus, Firmaverimus, * & Concluserimus perpetuam Pacem, Amicitiam, Ligam, Confœderationem, & Unionem, quemadmodùm in Litteris indè confectis plenius continetur, quarum Data est Vicesima quinta die Julii Anno infrascripto, (* XI. 809.)

Quomque in illis, inter cætera, Caveatur quòd in Auxilio, ab altera Partium præstando, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit facultatis Ratio illius Partis quæ de ferendâ Ope Rogabitur seu Interpellabitur, ut (scilicet) non in plus teneatur quàm tunc facere poterit commode, consideratâ Temporis oportunitate ac Statu Rerum suarum,

Notum facimus quòd, nè Obscuritas vel Incertitudo ulla possit ex Verborum prædictorum generalitate Resultare, præfatus *Dominus Rex* ac Frater noster & *Nos*, volentes hujus Auxilii præstationem certiùs & pleniùs Declarare, super hoc certum & determinatum Articulum Concepimus, & communi Pactione Conventioneque Firmavimus & Conclusimus,

Cujus Tenor sequitur & est talis,

Serenissimus & Potentissimus Princeps Dominus *Edwardus*, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ, &c.* ex Parte una, & Illustrissimus & Potentissimus Princeps Dominus *Carolus*, eadem gratiâ, *Dux Burgundiæ, Brabantiæ, &c.* ex Parte altera, pro Se, eorumque Hæredibus, Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis quibuscumque, hinc indè perpetuò convenerunt quòd, quotienscumque una Partium prædictarum Bellum geret, licebit ei requirere exigereque Auxilium a Parte altera usque ad Numerum Sex Milium Armatorum & infra; quem quidem Numerum Pars requisita tenebitur præstare:

Quod verò ad ipsorum Armatorum impensam Stipendiaque attinet, ita Conventum est; quod, ubi Pars, Auxilium requirens, suscipiet Bellum ad suam Defensionem, tunc Pars requisita teneatur ex prædicto Numero Sex Milium Stipendiare Millia Tria & Sexcentos proprio Ære suo atque Sumptu; reliqui vero Auxiliares, qui erunt Duo Milia & Quadringenti, ad Impensam pertinebunt requirentis:

Quòd, si Bellum non suscipiatur Defensionis Causâ, sed aliàs inferatur, Pars rogata seu requisita de Auxilio præstando, debebit

Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis quibuscumque, Contraxerimus, Firmaverimus, & Concluserimus perpetuam Pacem, Amicitiam, Ligam, Confœderationem, & Unionem, quemadmodùm in Literis indè confectis pleniùs continetur, quarum Data est Vicesimâ quintâ Die Julii Anno infrascripto, (m. 11.)

* Cumque in illis, inter cætera, Caveatur quòd in Auxilio, ab altera Partium præstando, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit Facultatis ratio illius Partis quæ de ferenda Ope rogabitur seu interpellabitur, ut (scilicet) non in plus teneatur quàm tunc facere poterit commodè, consideratâ Temporis opportunitate ac statu Rerum suarum, (* XI. 810.)

Notum facimus quòd, nè Obscuritas vel Incertitudo ulla possit ex Verborum prædictorum generalitate resultare, Nos & præfatus Frater noster, Volentes hujus Auxilii præstationem certiùs & planiùs Declarare, super hoc certum & Determinatum Articulum Concepimus, & comuni Pactione Conventioneque Firmavimus & Conclusimus,

Cujus Tenor sequitur & est talis,

Serenissimus & Potentissimus Princeps Dominus *Edwardus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, &c.* ex Parte unâ, & Illustrissimus ac Potentissimus Princeps Dominus *Carolus*, eadem gratiâ, *Dux Burgundiæ & Brabantiæ, &c.* ex Parte altera, pro Se, eorumque Hæredibus, Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis quibuscumque, hincinde perpetuò Convenerunt quòd, quotienscumque una Partium prædictarum Bellum geret, licebit ei requirere exigereque Auxilium a Parte altera usque ad Numerum Sex Millium Armatorum & infra, quem quidem Numerum Pars Requisita tenebitur Præstare:

Quo verò ad ipsorum Armatorum Impensam Stipendiaque attinet ita Conventum est; quòd ubi Pars, Auxilium Requirens, suscipiet Bellum ad suam Defensionem, tunc Pars Requisita teneatur ex prædicto Numero Sex Milium Stipendiare Millia Tria & Sexcentos proprio Ære suo atque Sumptu, reliqui verò Auxiliares, qui erunt Duo Millia & Quadringenti, ad Impensam pertinebunt Requirentis:

Quòd, si Bellum non suscipiatur Defensionis causâ, set alias inferatur, Pars Rogata seu Requisita de Auxilio præstando debebit præbere Parti illud Roganti seu Requirenti Sex Millia duntaxat Armatorum sine ullo Sumptu suo, & Stipendiabuntur Armati ipsi Expensis illius Partis quæ Auxilio Uti volet:

Quòd si in uno vel altero Casuum prædictorum Pars Requirens Auxilium velit de minori Numero quàm Sex Millium contentari, tenebitur Pars Requisita Numerum hujusmodi sic expetitum præstare juxta Ratam & Formam superiùs specificatas, Stipendiorum Onera proportionabiliter partiendo.

Quæ omnia & singula, in prædicto Articulo contenta, Nos, in Verbo Regio, Promittimus, bonâ Fide, pro Nobis & Hæredibus nostris, perpetuò & inviolabiliter Observare & Adimplere; salvis quibuscumque aliis Confœderationibus, Amicitiis, Ligis, Conventionibus, Intelligentiis, Promissionibus, & Obligationibus, inter Nos ac dictum Fratrem nostrum seu Nominibus nostris antea aut jam concurrenter initis.

In quorum omnium & singulorum Testimonium Sigillum nostrum, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo & de Dat. &c.

In

justis ad hoc Nos merito moventibus, ex certa nostra Scientia, pura mera Voluntate, & liberalitate Regia, Concilii maturâ Deliberatione habitâ, præfato *Duci Carolo* Fratri nostro *Donavimus*, *Cessimus*, & *Transportavimus* perpetuò, in Recompensationem prædictorum, pro Se, suis Hæredibus & Successoribus quibuscumque, & per Præsentes *Donamus*, *Cedimus*, & *Transportamus*, prorsus efficaciori & validiore modo quo id fieri potest, Principatus, Terras, Dominia, & Jura Qui Quæve infra scribuntur, cum omnibus & singulis suis Titulis, Pertinentiis, & Appendentiis quibuscumque, nullum in eis Jus Superioritatis aliudve quodcumque Nobis aut Successoribus nostris penitùs Reservantes;

Donamus quidem *Cedimus* & *Transportamus* eidem *Fratri nostro*,

INPRIMIS, *Ducatum Barrisien*, *de Bar.* vulgariter nuncupatum,

Comitatum Campaniæ,

Comitatum Nivernensem, Gallico vocabulo dictum *de Nevers*,

Comitatum Rethell.

Comitatum de Eu,

Comitatum de Guyse,

Baroniam de Douzi,

Civitatem Tornacensem, cum Ballivatu, Territorio, & Districtu Tornacensi,

Civitatem Lingonensem, cum Patria, Ballivatu, & Pertinentiis,

Castrum & Villam de Pynqguey,

Opida & Dominia citra & ultra Somonam Fluvium ipsi Fratri nostro ante hac Impignorata sive Nomine Ypothecæ Concessa,

Et, præterea, *Terras omnes Dominiaque omnia*, quas quæve ad præsens *Ludovicus de Luxemburgo*, dictus *Comes Sancti Pauli*, possidet; dummodò non sint de antiquo Domanio seu Patrimonio Ducatuum Normanniæ & Acquitaniæ aut Coronæ Franciæ,

Quæ omnia & singula Dominia, sic ut præmittitur efficaciter Donata a Nobis & Transportata, cum eorum Pertinentiis & Appendentiis universis, quocumque Nomine aut Titulo censeantur, *prædictus Frater* noster suique Hæredes & Successores imperpetuum Libera & Exempta a Nobis & Corona nostra Franciæ Tenebunt & Possidebunt, cum omni Superioritatis Jure;

Ita quòd nec pro præfatis Dominiis, nec etiam pro Ducatu Burgundiæ, nec ratione Comitatuum Flandriæ, Arthesii, Cadralensis, Matisconensis, Authisiodorensis, aliorumve quorumcumque Locorum & Dominiorum ab ipso Fratre nostro in præsentia Possessorum, idem Frater suique Hæredes & Successores unquam teneantur Nobis, Successoribusve nostris, vel Alteri cuipiam, aliquod Homagium, Feudum, Servitium, Fidelitatisve Juramentum ullo Pacto præstare; set sint in illis Dominiis suis veri, soli, directi, & supremi Domini & Principes, nullum Superiorem Superioresve recognoscentes nec recognoscere debentes, quin Fatemur per Præsentes & Declaramus eos esse in præfatis Dominiis Superiores & habere omnia Superioritatis Jura, sine Reservatione quacumque; ut omni tempore Ipsi & quæcumque Dominia sua pro meris Vicinis Regni nostri Franciæ censeantur, & ab omni Homagio, Feudo, Servitio, Fidelitate, Recognitione, Subjectione, Ressortoque imperpetuum pro Liberis habeantur:

Et quoniam tàm in præfatis Dominiis, a Nobis Translatis, quàm in aliis, ab ipso Fratre nostro hæreditario Jure Possessis, nichil Juris prorsùs Retinemus, nec intendimus Retinere, set quæcumque Superioritatis Jura *eidem Fratri nostro* pro Se, & suis Hæredibus, Successoribusque *Remisimus* & *Remittimus*, Nos

Quæ omnia & singula Præmissa & quodlibet ipsorum Promittimus, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus & Successoribus nostris, inviolabiliter perpetuò Observare & Adimplere, nec eisdem ullo Pacto Contravenire; salvis aliis quibuscumque Pactionibus, Conventionibus, Confœderationibus, Amicitiis, Ligis, Intelligentiis, Promissionibus, & Obligationibus, inter *Nos* & *dictum Fratrem nostrum* Nominibusve nostris antea seu jam concurrenter initis.

In quorum, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Dat. &c.

Super Solutione Stipendiorum Excercitus Ducis Burgundiæ, Pactum.

CArolus, Dei gratiâ, *Dux Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Limburgiæ*, *Luxemburgiæ*, *& Gheldriæ*, *Comes Flandriæ*, *Burgundiæ*, *Palatinus Hanoniæ*, *Hollandiæ*, *Zellandiæ*, *Namurci*, *& Zutphaniæ*, *Sacrique Imperii Marchio*, ac *Dominus Frisiæ*, *Salinarum & Mechliniæ*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Ex Autogr.

Quòm, certis & justis ex Causis, ad hoc Nos moventibus, Promiserimus Opem ferre Excellentissimo & Potentissimo Principi Domino & Fratri nostro Honorando *Edwardo*, Dei gratiâ, *Regi Franciæ & Angliæ*, ad Recuperationem Ducatuum suorum Normanniæ & Acquitaniæ ac etiam Regni Franciæ, contra *Ludovicum illorum injustum Occupatorem*, & alios quoscumque Occupatores præsentes futurosve, quemadmodùm in Litteris indè confectis, sub Data Vicesimi quinti Diei Julii Anni infrascripti, pleniùs continetur, in quibus tamen nulla sit expressa mentio de Modo Auxilii quod præstare debemus eidem *Domino Regi* & Fratri nostro, nec de Satisfactione impensarum quas in hanc Causam facturi sumus, tametsi super hoc Convenerimus invicem,

NOTUM FACIMUS quòd, ut comodiùs tanti momenti Res optatum exitum fœliciter sortiatur, inter præfatum *Dominum Regem* & Fratrem nostrum, ex unâ Parte, & *Nos*, ex aliâ, Tractatum extitit & Conventum prout in sequenti Articulo de verbo ad verbum cavetur,

Serenissimus Princeps Dominus *Edwardus*, Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ*, *&c.* & Illustrissimus Dominus *Karolus*, eadem gratiâ, *Dux Burgundiæ*, *Brabantiæ*, *&c.* pro Belli Gallici ab ipsis * gerendi Expeditione, Tractaverunt & Concluserunt, quòd Dominus *ipse Dux* Conducet ad Servitia Militaria præfati Domini Regis supra Decem Milia Armatorum, infra tamen Milia Viginti, qui Militare debebunt, in Locis in quibus id Majestati Regiæ videbitur expedire, pro Recuperatione prædictorum suorum Ducatuum & Regni, * XI. 813.

Horum autem Armatorum Stipendia *Dominus Rex*, ante finem cujusque Anni, assignabit *Domino Duci* supra Terras, durante hujusmodi Bello conquirendas, facta semper earum Extimatione secundum Valorem Redditruum in Annis xiv; Ita tamen quòd *inprimis* hæc Assignatio fiat in illis Terris Conquerendis, quas *Dominus Rex*, per Litteras suas Patentes, sub Data Vicesimi Diei Julii eodem Anno, Donavit, Cessit, & Transportavit *Domino Duci*,

lesimo, Quadringentesimo, & Septuagesimo quarto.

Per Dominum Ducem.

TOULON.

Sub Sigillo rubro pendente a Caudâ Pergamenæ.

Quod Rex possit Coronari & Inungi Remis, non obstante Donatione facta Duci Burgundiæ.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Ex Autogr.

CArolus, Dei gratiâ, *Dux Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantiæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, & Gheldriæ, Comes Flandriæ, Arthesii, Burgundiæ, Palatinus Hanoniæ, Hollandiæ, Zelandiæ, Namurci, & Zutphaniæ, Sacrique Imperii Marchio,* ac *Dominus Frisiæ, Salinarum, & Mechliniæ*, universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Quòm Excellentissimus & Potentissimus Princeps Dominus & Frater noster Honorandus *Edoardus* Dei gratiâ, *Rex Franciæ & Angliæ* Nobis, inter cætera, Donaverit, Cesserit, & Transportaverit Comitatum Campaniæ, per Nos, Hæredesque, & Successores nostros perpetuò Tenendum & Possidendum, cum omnibus Pertinentiis & Appendentiis suis omnique Superioritatis Jure, prout in Literis indè confectis pleniùs continetur, quarum Data est de Mense Julii Die Vicesimo sexto, Anno infrascripto,

* XI. 814. * Et consueverunt Franciæ Reges, in eorum prima Assumptione, CORONAM ET UNCTIONEM REGIAM *Remis* suscipere, quæ est Civitas Campaniæ, & ad Nos vigore hujus Donationis pertinet,

Ea propter præfatus *Dominus Rex* & Frater noster, Prædecessorum suorum Vestigia insequendo, cupiat ad ipsum etiam Sibi suisque Hæredibus & Successoribus licere, sine præjudicio Superioritatis quam in dicta Civitate habemus & cujuscunque alterius Juris nostri,

NOTUM FACIMUS quòd Nos, prædicto *Domino Regi* & Fratri nostro complacere desiderantes in hac parte, Volumus & Consentimus, Volumus quoque & Consentimus per Præsentes, ut ipse suique Hæredes & Successores in ipso Franciæ Regno possint, pro Majorum & Prædecessorum suorum more, CORONAM ET UNCTIONEM REGIAM in prædicta *Remensi Civitate* recipere, ac pro earum Receptione Accessum, Ingressum, Exitumque habere Liberum & Securum, si ibi CORONARI & INUNGI elegerint; & hoc absque ullo Jurium nostrorum tàm Superioritatis quàm aliorum quorumcumque Præjudicio, quibus per hoc nichil intelligimus derogare, sed ea omnia Salva atque Integra manere, & Donationem de qua superius facta est mentio in suo Robore perdurare:

Quod si prædictus *Dominus & Frater noster*, aut sui in dicto Regno Franciæ Hæredes & Successores, non Remis sed alibi in aliqua Civitate sua Opidóve ipsius Regni duxerint CORONAM UNCTIONEMQUE suscipere, tunc Volumus & Consentimus quòd possint INFULAM seu AMPULAM ad hoc Deputatam ex dicta Civitate Remensi exportare, quam tamen, UNCTIONE PERFECTA (quoniam Sacra est) ad Locum solitæ Custodiæ, in eadem Civitate Remensi ordinatum, Restituere tenebuntur.

Quæ omnia & singula Nos in Principis Verbo Promittimus bonâ Fide pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Observare & Adimplere; salvis semper omnibus aliis Confœderationibus,

necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, prout per Literas Patentes ejusdem Consanguinei nostri, Sigillo suo Magno sigillatas, de Data apud Edinburgh Decimo Quinto Die Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quarto, pleniùs continetur,

Nos igitur,

Ob zelum Augendæ Dilectionis & Benivolentiæ inter Nos & eundem Consanguineum nostrum nostrosque & ipsius Subditos firmius in futurum, * Cupientes propositis Rebus intendere, & * XI. 815.
cum bonis Conditionibus Matrimonium supradictum inter ipsius Filium & Hæredem nostramque Filiam memoratam tempore suo perducere ad effectum,

De Fidelitate, Probitate, & Circumspectione, Dilectorum nostrorum, Reverendorum Patrum, *Laurentii Dunolmensis*, & *Edwardi Carliolensis, Episcoporum*, *Johannis de Scrope*, *Johannis de Dudeley*, Militum, & Magistri *Johannis Russell* Archidiaconi Berkshire Custodis Privati Sigilli nostri, Consiliariorum nostrorum, plenissimè confidentes,

Ipsos Deputavimus & Ordinavimus nostros Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes eisdem, Quatuor, Tribus, aut Duobus eorum, Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, de & super Sponsalibus & Matrimonio, inter præfatum *Jacobum Filium* unicum & Hæredem ipsius Consanguinei nostri *Regis Scotorum*, ex una Parte, nostramque *Filiam Juniorem Ceciliam* prædictam, ex altera Parte, contrahendis, ac super Dote & Dotalitio, Donationeque propter Nuptias, cum eisdem Ambassiatoribus, sub Modis & Formis de quibus inter ipsos mutuò poterit concordari, Communicandi, Advisandi, Appunctuandi, & Concludendi, deque reali & perpetua Amicitia, Treugisque & Abstinentia Guerrarum, mutuisque Assistentiis, inter Nos & dictum Consanguineum nostrum, pro Patriis & Subditis nostris, conficiendis, promittendis & præstandis, conjunctim aut divisim prout ipsis videbitur, Communicandi, Advisandi, & Appunctuandi,

De & super Reparatione Attemptatorum, & præsertim in Spoliatione Navis dictæ le Salvator quæ periit Naufragio prope Bamburgh, contra Vim & Effectum instantium Treugarum, per Subditos nostros ut fertur perpetratorum, Transigendi & Componendi,

Aliamque *Dietam*, pro Executione Præmissorum, si oporteat, Statuendi & Præfigendi,

Generaliterque omnia & singula Faciendi, Exercendi, Tractandi, & Expediendi, quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes Nos, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Rata & Grata habere & habituros totum & quicquid per dictos nostros Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios, Quatuor, Tres, aut Duos eorum, in Forma prædicta, Communicata, Advisata, Tractata, Appunctuata, Concordata, seu Conclusa fuerint in Præmissis aut aliquo Præmissorum, sub Ypoteca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Data, &c.

[illegible] generalem & Mandatum speciale in Regnum Scotiæ & versus præfatum Consanguineum nostrum Regem se transportandi,

Ibidemque, pro Nobis & Nomine nostro, de & super Sponsalibus & Matrimonio, inter dictum *Jacobum Filium* nostramque *Filiam Cecilian* memoratam contrahendis, Doteque, Dotalitio, seu Donatione propter Nuptias, Vi & Virtute Matrimonii hujusmodi Promittendis, Dandis, & Persolvendis, cum dicto Serenissimo Principe *Rege Scotorum* Consanguineo nostro carissimo, aut suis Oratoribus, Commissariis, seu Procuratoribus, sufficientem habentibus Potestatem, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Locorum, Temporum, Modorum, Conditionum, Cautionum, & Securitatum, quibus Præmissa compleantur & perficiantur, Certitudinem, Specificationem & Qualitatem statuendi, & super eisdem Consentiendi & Concordandi,

De & super firma, perpetua, & reali Pace & Amicitia, Ligisque & Confœderationibus, Treugisve & Abstinentiis Guerrarum, pro Nobis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Ligeis, Subditis, Hæredibus, Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis nostris, & utriusque nostrûm, ineundis, contrahendis, & firmandis, mutuisque hinc indè Assistentiis & Auxiliis præstandis, Tractandi, Consentiendi, Concordandi, & Concludendi,

Aliamque *Dietam* pro Præmissis, si oporteat, statuendi & præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, ea omnia habituros Nos Rata, Grata, & Firma imperpetuum, quæ per dictos nostros Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios, aut Duos eorum, Tractata, Communicata, Appunctuata, Concordata, seu Conclusa fuerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum, sub Ipoteca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Wyndesore*, decimo quinto die Augusti.

Super Recuperatione Regni Franciæ de Tractando cum Rege Siciliæ.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Franc. 14. E. 4. m. 18.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ad nostri Regni Franciæ Recuperationem, in Normanniam seu alias Franciæ Partes, Secundo Vento, Nos Traicere decreverimus, omnem illuc Laborem, Operam, Studium atque Curam accuratissimè consumere uti *Lodovicum* ipsum, Franciæ Regnum injustè Occupantem, indè Pellere, nostræque id Ditioni Viribus & Virtute justè Reducere valeamus,

Cumque tanti Operis Conductum diligentiùs Nobiscum fuerimus recordati, non putavimus esse alienum eorum Opem requirere, omnibus Amicitiæ Officiis diligenter Sancteque servatis, quibus Vetustate, Amore, Consuetudine, atque pari Vinculo astringimur, quorumque Auxilio nostris in rebus felicem facile nancisci queamus Exitum;

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis Reverendi

[illegible] Cathedralis Herefordensis, per Mortem bonæ memoriæ *Johannis* *Stanbury* ultimi Episcopi Loci illius, Personam sincerè Dilecti Magistri *Thomæ Millyng*, in Sacra Theologia Professoris, ejusdem Ecclesiæ Electi, in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat, E. 4. Pat. 14. E. 4. p. 2. m. 22.

Nos,

Pro eo quòd idem *Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit,

Fidelitatem *ipsius Episcopi* Cepimus, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Woburn*, decimo quinto die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Data, &c.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Salop. ac Marchiis Walliæ, &c.
Escaetori Regis in Com. Glouc. ac March. Wall.
Dilecto Regis Johanni Tate *Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori Regis in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Servitio in Guerra Franciæ.

THIS INDENTURE, Ann. D.
MADE betwene the Kyng oure Soverayne Lord *Edward* 1474.
the Fourth of the one Part, and his Trusty and Welbeloved An. 14.
Richard Tunstall Knight on that other Party, E. 4.

WITNESSETH that the same *Richard* is Retain'd and Beleft Ex Bundell. Indentur. Infra Turrim.
towards the same our Soverayne Lord, to doe him Service of Werre in his Duchie of Normandy, and in his Reame of France, for one hole Yere, with Ten Speres himself accompted, and one Hundred Archers well and sufficiently Abiled, Armed, and Arraied, taking Wages for *Hymself of ij s. by the Day*, for everiche of the said *Speres* xiid. *by the Day*, and Rewardes of vi d. *by the Day for everich of the said* * *other Speres*, and for everich of the said *Archers* vid. *by the Day*, * XI. 818.

Of which Wages and Rewardes, as well for him as for everich of his Retinue, the said *Richard* shall be Paid, for the first Quarter of the seid whole Yere, at Westminster, the last day of January next comyng, by the handes of the Tresorer of England for the tyme being,

At which last day he shall have knowleche, on the King's behalfe, When and at what Place he shall make the hole Mustrez of Himselfe and his hole Retinue abovesaid,

At which Day of Mustrez the said Yere shall beginne,

And, for the Second Quarter of the said Yere, the said *Richard* shall be Paid of the Wages and Rewardes of Him and iche of his seid Retinue, of making of Mustres of him and the same his Retinue afore such Commissarys as shall be deputed thereto by the

Third of Thirds whereof his Retinue answering unto him of their Wynnyngs of Werre, duryng the tyme aforesaid, beit Prisoners, Prayes, or other Goods or Cattels whatsoever it be; of which Third and Third of Thirdz the said *Richard* shall answer unto our said Soveraigne Lord, in his Exchequer in England, by his Othe, or by the Othe of his Deputy or Deputys accompting for him in this Party:

And, as touching the Prisoners and Praiez, that, during the said terme, shal be taken by the said *Richard* or any of his said Retinue, the said *Richard*, or he or thay that soe shall take such Prisoners or Prayes, shall within viii. Dayes after the taking thereof, or assone as thay resonably shal mowe, Certifye unto the Constable, or Marshall, or one of them, aswell the names of the said Prisoners as thaire Estate, Degree, and Condition, and alsoe the Nature, Quantity, and Value their said Getings by estimation, upon Payn of Forfeiture of the Prisoners and Wynnyngs abovesaid:

Also the said *Richard* shall have all maner of Prisoners, that shall happe to be taken by him or by any of his said Retinue, during the Terme abovesaid, except the King his Adversarie, and all Kings and Kings Sons his Adversarys of France, and also all the Lieutenants and Cheftains having the said Adversarys Power, which shall be and abide Prisoners unto the King our said Soveraign Lord; for the which he shall make resonable agrement with the Takers of them:

* XI. 819. And our said *Soveraign Lord* Wol and Graunteth that in cas any Lands or * Tenements fall unto the said *Richard* by Descent or otherwise in England, during the tyme that he shall be in the King's Service, such Lands and Tenements, for Defaute of Homage, Fealtee, or any other Service, shall not be reteigned in the King's Hands by his Eschetour or other Minstres, but the same Homages Fealtees and Services shall be respited unto the comyng of the said *Richard* into England, and by Processe in Chauncery they shall be delivered unto the Attournaye of the said *Richard*, without contradiction or impechement of any Persone or Persones:

And also *the King* Willeth and Graunteth that, during the said Terme, noon Assise generall ne especial shall be granted ayenst any Persone of the said Retinue, ner noon Entre shall be made unto thair Livelods, but that the said *Richard* and every Persone of his seid Retenue shall have, during the said Terme, Lettres of Protection undre the Kings Privy Seal and Grete Seal, as many as shall be necessary unto them, by the Testification and Certificat of the said *Richard* undre the Seal of his Armes, to be brought unto the Keeper of the King's Prive Seal for the tyme being,

In Witnesse whereof to the Partie of this present ENDENTURE, remaigning towards our said Soveraigne Lord the King, the seid Richard hath doo bee put his Seel.

Yeven at *Westm.* the xx Day of August, the Yere of the Raigne of our Soveraign Lord abovesaid.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Ex Rum. dell. Indentrarum Infra Tur.

Forma Retentionis Costerelli pro Guerra Franciæ.

THIS INDENTURE,

Made bytwyx our Soveraigne Lord the *King Edward* the ivth on that oon Party, and his Trusty and Welbeloved *Thomas Grey* Squyer, on that other Party,

WITNESSETH that the said *Thomas* is Retayned and Be-

De Fidelitate Prioris Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ. * XI. 820.

MEMORANDUM quòd, vicesimo primo die Augusti, Anno Regni Regis *Edwardi quarti* Quartodecimo, *Johannes Malory*, *Marmaducus Lomley*, *Johannes Turbervyle*, & *Johannes Kendall*, Confratres Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, & Præceptores, Nomine omnium Religiosorum Fratrum & Præceptorum dicti Hospitalis, Præsentarunt *præfato Domino Regi*, in quadam Camera sua infra Palatium suum vocatum le Warderobe apud Londoniam tunc existenti, Fratrem *Robertum Multon* eorum Confratrem Priorem suum Hospitalis prædicti, quem Ipsi & omnes Confratres ejusdem Hospitalis, post Mortem *Willielmi Torney* Prioris ibidem, unanimiter in Priorem dicti Hospitalis elegerunt, Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Claus. 14. E. 4. m. 5. dors.

Supplicantes eidem *Domino Regi* quòd Ipse, juxta antiquas & laudabiles Consuetudines in Religione sua habitas, præfatum *Robertum*, sic Priorem Electum, Admittere, & Ipsum *Priorem* ea omnia & singula quæ ad ipsum Hospitale pertinent Administrare & inde Disponere permittere dignaretur,

Super quo idem *Dominus Rex* præfatum *Robertum in Priorem* dicti Hospitalis adtunc & ibidem Admisit,

Idemque Prior, in Præsentia quamplurimorum Dominorum Spiritualium & Temporalium de Consilio ipsius Domini Regis tunc ibidem existentium, fecit eidem *Domino Regi* Fidelitatem in forma sequenti,

I shall be Feythfull and True and Feyth and Trowth shall bere to the Kyng oure Soveraygne Lord, and to his Heires Kynges of England, of Lyf and Lymme and of Erthely Worship, for to Lyve and Dye ayenst all People,

And diligently I shall be intendaunt unto the Kynges Nedes and Besoignes after my Witte and Power,

And the Kynges Counsell I shall kepe and layne,

And to Hym and his Commaundementes, in that that to me atteyneth and belongeth, I shall be Obeyssaunt,

AS GOD HELPE ME AND HIS SEYNTES.

Sub Protestatione tamen quòd hujusmodi Fidelitas, sic per ipsum facta, non cedat in Præjudicium dicti Prioris vel Successorum suorum in futurum.

Relaxatio sive Acquietantia pro Nave vocata le Salvator.

JACOBUS, Dei Gratiâ, *Rex Scotorum*, omnibus & singulis, Præsentia visuris vel audituris, Salutem. Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Ex Autogr.

Sciatis quòd Nos *Jacobus Rex* Remisimus, Relaxavimus, & imperpetuum, pro Nobis & Subditis ac Ligeis nostris universis, Quietum clamavimus Serenissimo Principi *Edwardo*, eadem gratiâ, *Regi Angliæ*, &c. Consanguineo nostro Carissimo, suisque Ligeis ac Subditis universis omnes Actiones, Sectas, Demandas, Prosecutiones, Quæstiones, Querimonias, Petitiones, & omnia Juris & Facti Remedia, quas & quæ habuimus, habemus, aut habere possemus contra & adversus Consanguineum nostrum Regem antedictum, suosve Ligeos, ac Subditos, occasione Spolii cujusdam Navis de partibus Regni nostri Scotiæ dictæ *le Salvator*, quæ periit Naufragio prope Castrum de Bamburgh, per nonnullos Subditos dicti Consanguinei nostri, contra formam

Litteras Patentes Tenoris infrascripti, ac Nobilis Dominus *Johannes de Scrope* Miles & Confrater Incliti Ordinis Gartarii, Excellentissimi Principis Domini *Edwardi* Dei gratiâ, *Regis Angliæ, &c.* per Litteras Patentes ejusdem Regis, Tenoris infra inserti, ad Negotium infrascriptum Procuratores specialiter Constituti,

Post mutuam Exhibitionem, Inspectionem, & Lecturam Commissionum sive Literarum Procuratoriarum prædictarum,

Asseruerunt & dixerunt suas Intentiones existere commissa sibi Officia Procuratoria hujusmodi in Sese assumere exequi pariter & excercere, Sponsaliaque inter Illustrissimum Principem *Jacobum Primogenitum & Hæredem dicti Regis Scotorum*, ex unâ, ac Illustrissimam Principissam Dominam *Ceciliam Filiam dicti Regis Angliæ*, ex altera Partibus, Vice & Nominibus dictorum Regum, ac Virtute & Auctoritate Commissionum & Litterarum Procuratoriarum earumdem, facere & contrahere,

Unde dictus Dominus *David Comes Craufurdiæ*, præfati Regis Scotorum Procurator, & Procuratorio Nomine, animo, ut asseruit, Sponsalia contrahendi, pro *dicto Filio & Hærede ipsius Regis* ipsum Constituentis, ac ejusdem Regis Vice & Nomine, cum præfatâ *Ceciliâ Filiâ Regis Angliæ*, in quâdam Ceduiâ papireâ, quam tenebat in Manu, legit, dixit, & protulit verba quæ sequuntur,

Ego David Lindesaye Comes Craufurdiæ & Dominus de Lindesaye, *Excellentissimi & Potentissimi Principis & Domini mei Metuendissimi Domini* Jacobi *Dei gratiâ* Regis Scotorum *Procurator, per Litteras Patentes ejusdem Domini mei Metuendissimi, ad Contrahendum Sposalia, Nomine suo, pro Illustrissimo Principe Domino* Jacobo Filio Primogenito *& Hærede dicti Domini mei Regis, Ætate adhuc Juniore, cum Illustrissima Domina Domina* Cecilia, *Filia Juniore Serenissimi & Excellentissimi Principis* Edwardi Regis Angliæ, *etiam Ætate Juniore, legittime Constitutis, Nomine & Vice ejusdem Domini mei Regis, animo Contrahendi Sponsalia, & futuras Nuptias Promittendi, inter dictos* Jacobum Filium *&* Ceciliam Filiam *prædictorum Regum, melioribus modis, viis, & formis quibus potero, promitto & do Fidem in manus tuas, Honorabilis* Domine Procurator dicti Regis Angliæ, *eundem Dominum meum* Regem Scotiæ, *Patrem ejusdem* Jacobi Principis, *Curaturum, Acturum, & Facturum ut Det eundem* Filium suum *dictæ* Ceciliæ Filiæ *Regis Angliæ, Ætate superveniente legittimâ, in Maritum, & ad hoc Nomine ejusdem Domini mei Regis Patris ejusdem Principis ego in futuras Nuptias hujusmodi Consentio & easdem Promitto, Sponsaliaque pro eodem* Jacobo *Filio & Hærede Domini mei Regis Scotorum cum dicta* Cecilia *Filia Regis Angliæ Facio & Contraho, Nomine & Vice ejusdem Domini mei Regis, me Constituentis, ad omnem Juris effectum qui ex hoc sequi poterit aut debebit.*

Qui quidem Dominus *David Comes Craufurdiæ* & Dominus Lindesay, Procurator ipsius Regis Scotorum, in Proferendo dicta Verba, *Do Fidem in manus tuas Honorabilis Domine Procurator*, Accepit præfatum *Dominum de Scrope* per manum Dexteram, sub visu & aspectu nostrûm Notariorum prædictorum & Testium subscriptorum,

* XI 812. Et consequenter dictus *Dominus Scrope*, præfati Regis Angliæ Procurator, & Procuratorio Nomine, Animo, ut * asseruit, Sponsalia Contrahendi, pro dicta *Cecilia* Filia ipsius Regis Angliæ ipsum Constituentis, ac ejusdem Regis Vice & Nomine, cum præfato *Jacobo* Filio & Hærede Regis Scotorum, in quadam Cedula Papirea, quam tenebat in Manu, legit, dixit, & protulit verba quæ sequuntur,

ciliam dicti Illustrissimi Principis *Edwardi Regis* Juniorem natu Filiam, cùm ad Ætatem legittimam pervenerint, per Dei Gratiam Contrahendo, tractari ceptum sit, cupimusque Rem ipsam ad optatum perduci Effectum, a talique Opere incipere quod ab eisdem Personis, effectis majoribus, de facili posset & verisimiliter debeat ratificari,

De Fide igitur, Legalitate, Circumspectione, & Industriâ Dilecti nostri Consanguinei *David Comitis Craufurdiæ* & Domini de Lindesay plenariè confidentes,

Ipsum nostrum Commissarium, Procuratorem, & Nuncium specialem, melioribus modis, viis, formis quibus possumus, Facimus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eidem *David* Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum dicto Excellentissimo Principe *Edwardo Angliæ Rege* Consanguineo nostro, suisve Commissariis aut Commissario Potestatem ad infrascripta per Litteras suas Patentes sufficientem habentibus seu habente, in futuras Nuptias, inter prædictum *Jacobum* nostrum Filium unicum & Dominam *Ceciliam* dicti Consanguinei nostri Filiam supradictam tempore legittimo Contrahendas, Consentiendi, hujusmodique Nuptias & Sponsalia, temporibus legitimis supervenientibus, Contrahi & Fieri Promittendi,

Ipsaque Sponsalia ex habundante inpræsentiarum Contrahendi & Firmandi,

Fidem quoque & Juramentum quodque, licitum seu Canonicum, in hac parte requisitum, in Animam nostram Dandi & Præstandi,

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nosipsi faceremus seu facere possemus, etiamsi talia fuerint quæ de se Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, habituros Nos Ratum & Gratum quicquid per dictum *David Comitem Craufurdiæ* nostrum Consanguineum, Commissarium & Procuratorem * prædictum, nostro Nomine, Actum, Gestum, Dictum, Promissum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum, sub Ypotecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum. * XI. 813.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras sub Magno Sigillo nostro fieri fecimus Patentes apud *Edinburgh*, Decimo octavo Die Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quarto, & Regni nostri Decimo quinto.

Edwardus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Quia, inter Nos & Illustrissimum ac Serenissimum Principem *Jacobum Regem Scotorum* Consanguineum nostrum carissimum de Matrimonio, inter *Jacobum Filium* ejus unicum & Hæredem Filiamque nostram *Ceciliam*, Ætate adhuc Juniores, cum ad Ætatem legitimam pervenerint, per Dei Gratiam, Contrahendo, Tractari ceptum sit, cupiamusque Rem ipsam, quantum in Nobis est, ad optatum perduci Effectum, a talique Opere incipere quod ab eisdem Personis, effectis majoribus, de facili possit & de verisimili debeat ratificari,

De Fidelitate igitur, Circumspectione, & Industriâ, Dilectorum nostrorum, *Radulphi Domini de Grastok*, & *Johannis Domini de Scrop*, Militum, plenariè confidentes,

Ip-

SUPER QUIBUS OMNIBUS ET SINGULIS prædicti *David Comes Craufurdiæ* & *Johannes Dominus le Scrope*, Procuratores prædictorum Serenissimorum Principum *Regum Scotiæ & Angliæ*, petierunt a nobis Notariis præsentibus subscriptis eis confici & fieri Publicum seu Publica Instrumentum seu Instrumenta.

Acta erant hæc in Camera Bassa Fratrum Prædicatorum Villæ de Edinburgh Sancti Andreæ Diœcesis, Horâ Duodecimâ in Meridie vel eo circa, sub Anno, Die, Mense, Indictione, & Pontificatu quibus supra;

Præsentibus ibidem,

Nobilibus & Potentibus Dominis,
Andrea Domino Abendale Cancellario Scotiæ,
Colino Comite de Ergile Domino Cambell & Lorn,
Johanne Comite de Lusi,
Jacobo Schaw de Salquhi,
Malcomo Fleming Filio & Hærede Apparente *Roberti Domini Fleming*,
Alexandro Hexburne de Quhitsu,
Magistro *Willielmo Leumax* de Cale,
Johanne B itbe,
Johanne Portingtone,
Willielmo Chanterell,
* XI. 814. * *Tuchero Boulde*,
Thoma Haldmby.
Christofero Conyers,
Roberto Spalding,
Armigeris,
Et *Rogero Latonne*,
Unà cum multis aliis Testibus ad Præmissa vocatis pariter & rogatis.

Et ego Willielmus Scheves, *Artium Magister, Sancti Andreæ Archidiaconus, Principalis Ecclesiæ Collegiatæ de Crethtoun Diœcesis ejusdem Præpositus, Publicus Auctoritatibus Apostolicâ & Regali Notarius, quia Præmissis, Commissionum Præsentationi, Lectioni Potestatum, Acceptationi Sponsalitiorum, Verborum Recitationi, futuri Matrimonii Policitationi, cæterisque omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, Dicerentur, Agerentur, & Fierent, unà cum prænominatis Testibus & Notario subscripto, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri scivi vidi & audivi & in Notam sumpsi, ideoque hoc præsens Publicum Instrumentum, alienâ Manu, Me aliis occupato Negotiis, scriptum, inde confeci & in publicam Formam redegi, Signoque & Nomine meis solitis & consuetis signavi, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum, rogatus ad hoc specialiter & requisitus.*

W. SCHEVES.

Et ego Thomas Smyth *Clericus Norwicensis Diœcesis, Publicus Auctoritate Apostolicâ Notarius, quia Præmissis, Commissionum Præsentationi, Lectioni Potestatum, Acceptationi Sponsalitiorum, Verborum Recitationi, futuri Matrimonii Policitationi, cæterisque omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, Dicerentur, Agerentur, & Fierent, unà cum prænominatis Testibus & Notario suprascripto præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri scivi vidi & audivi, & in Notam sumpsi, ideoque hoc præsens Publicum Instrumentum, Manu alienâ scriptum, inde confeci & in Publicam Formam redegi, Signoque & Nomine meis solitis & con-*

Qui quidem Oratores, ... eis ab utraque Parte commissarum, Communicarunt, Appunctuârunt, Concordarunt, & Concluserunt, prout in eorum Indentatis Literis (Quarum Tenores de Verbo ad Verbum subsequuntur) plenissimè continetur,

Primæ verò Indenturæ Tenor talis est,

* THIS INDENTUR,

MAID, at *Edinburgh*, the xxvj Day of October, the Zer of oure Lord God M. CCCC. LXXIV. * XI. 815.

WITNESSETH that,

Quhare amang certane Appunctiments passit betueyn certane Commissaris of the *King of England* of the o Syde, and uthir fend fro the *King of Scotland* of the othir Syde, at *Westmenstere*, the xxx Day of July last passit, concerning Aliancez be waye of Mariage betueyn the *Sonn and Aier* of Scotland and the *Zongest Dochtir* of the King of Ingland, and uthir gud and Resonnable Conventions for the Wele and Prosperite of both the Realmes,

It wes in ane Article expresit that the *King of Ingland* suld send his Ambassiatouris into Scotland, at the ferrest be the viij Day of this Month of October, for a persite Conclusionn to be takin and had in the samyn,

And that tharuppon, according to the same Articule, the Richt Reverend Fadir in God *Laurence Bischop of Durham*, *Johnn Lord Scrop* Knicht and Bruthir of the Honorabill Ordour of the Gairter, Mastir *John Russale* Archidene of Berkshire Kepare of the Prive Seile, and Mastir *Robert Boith* Doctour of Lawis, Conselouris and Ambassiatours of the Richt Excelient and Michti Prince *Edward King of Ingland*, &c. have cummyn and apperit, in the Tounne of Edinburgh, within the Realme of Scotland, at the said viij Day of October, on the behafue of thare Soverane Lord, to Passe and Conclud upponn all the said Appointiments, according to thare Autorite and Pouer, quhilk by the Commissionns to thame gevin (quharof the Tennour is sett at the end of this Presente) clerli may appeire, eftir that certane notabill Personns, Deputit and Commisit be the Richt Hie and Michti Prince *James King of Scotland*, to Trecte, Advise, and Conclud with thame of Ingland upponn the Premisses (that is to say) the Reverend Fader in God *Johnne Bishop of Glasgu*, *Williame Bischop of Orknay* Prive Sele, *Colline Erle of Ergile*, *David Erle of Craufurde*, *Archibaulde Abbot of Halirudhouse of Edinburgh*, and Mastir *Archibaulde of Quhitelaw Archidene of Saint Andres* within the Part of Louthian Secretare, thai having sufficient Pover and Auctorite touching all the Appointments and Matters befor entendid, as be thar Commissions (quher of the Tennour hereftir enseuyth) also it doith appeir,

The said Oratours, Commissares, and Deputes of boith the Partys, be Long and Ryp Deliberationn, have Passit, Accordit, and Concludit, in the Names of thare Princis the Kingis of Scotland and Inglande, and be Vertu of the said Poueres and Auctoriteis to thame gevin, in Maner and Form as in the Articulis inseuyng at large it is expresit.

Here following the Thingis and Matteris, quhilk have bene Advisit, Appointit, Accordit, and Concludit, be the Counsalis of the Kingis of Scotland and Ingland, for an Aliaunce of Mariage, to be had in the Bloide of the same Princes, and for tendirnes of Luf and Affection to grow and Incres betuix thame, to the wele of Peax and Tranquillite of thare Realmes, Contreis, and Subjectis,

FORALSMEKIL as this *Nobill Ile*, callit *Gret Britanne*, can nocht be kepit and manteinit bettir in Welth and Prosperite than such Thingis to be practizit and concludit betueyn the Kingis of boith

duce and mak a perfyt Peax, Amite, and Aliaunce betuix thame, thar Aiers, Landis, and Cuntreis.

ITEM, it is Aggreit, Accordit, and Concludit, betuen the ſaid Kingis, for thame thar Aieris and Succeſſours, that nouthir of thame, during the tyme of the Trewis, ſall Favour nor gif Aſſiſtence to uyeris Tratours or Rebellis, bot thai ſal be bound that, at quhat tyme ony Perſone of evill diſpoſition, of quhat Degre, Eſtate, or Conditioun ſo ever thai be, wauld tak uppon thame to make Rebellion or Commotion againe the Soverane of the Land, in ony maner of wiſe, and gif it pleſe the Prince, that ſuch Rebellion or Commotion is maide agains, to ſignify the ſame to the othir Prince, and Require him to gif to him his Aſſiſtence and Help to the Repreſſing of the ſame Rebellion or Commotion, the ſaid Prince, ſo being requirit, ſall faithfulli gif his Aſſiſtence and Aied to the othir Prince, in likwiſe as he wauld have done to himſelve in Caiſe ſimilable, and thus to be extendit and underſtandin als wele betuix the Prince Sonnes and Aieris, as betuix thame ſelve; the Expenſis tharof to be maid and done be the Prince that ſo ſall Require.

ITEM, as tuiching the ſaid Mariage, quhilk is thoght to be the verray Rute and Eſtabliſment of all the Luf, Favour, and Aſſiſtence that the on Party ſall owe onto the othir, it is Adviſit, Appointtit, Accordit, and Concludit that, foralſmekil as the ſaid Prince is as zit bot tender conſtitute and being in the ſecund Zere of his Aige, the ſaid Princes alſo of the Aige of four Zeris, ſo that nor thai nor nouthir of thame may mak Contraict of Matrimoni nor of Spouſalis in thar Perſonns, the ſaid Kingis, Faderis to the ſaid Prince and Princes, ſal be Bundin, in the maiſt lauthfull, honorable, and ſure Manes and Forme, oother of thame to uthir, to th'entent and effect as folouyth,

FIRST, the ſaid *King of Ingland* ſall Promit and Obliſe himſelve to do and Procur, alſfer as in him ſal be, that his *Zongaſt Dochter callit Cecile*, in alſo gudli and convenient time, efter that She and the ſaid Sone and Aire of Scotlande ſal be at thare lauthfull Aige, to mak the Band of Matrimoni, or within Six Monethis eftir at the ferreſt ſal be Aſſoverit unto the ſaid Zoung Prince *James* Sone unto *the King of Scotland* that now is, and with him make and perfite the Contract of Matrimoni, the ſame to be Solemniſyt, within the ſaid tyme, eftir the fourme and be the Auctorite of Hali Kirk.

ITEM, in likewiſe the ſaid *King of Scotland* ſall Promit and Obliſe himſelve to do and procure, alſfer as in him ſal be, that his Sone *James*, Aire of the Realme of Scotland, in alſo gudli and convenient tyme, eftir that he ſal be at his lauthfull Aige, to mak the Band of Matrimoni, or within Six Monethis eftir at the ferreſt ſal be Aſſoverit unto the ſaid Zoung Princes *Cecile Dochtir to the King of Ingland* that now is, and with hir mak and perfyte the Contract of Matrimoni, the ſame to be Solemniſyt, within the ſaid tyme, eftir the Forme and be the Auctorite of the Kirk.

ITEM, it is Appointit, Accordit, and Concludit that the ſaid Princes ſall have, in Doure and in Jointe-feffement, all and haile the Landis, Rentis, and Revennewis partening to the auld Heretage of the Prince Sone and Aire of Scotland, during the Liftyme of his Faidir; That is to ſay, *the Duchery of Rotheſſay, the Erledom of Carrik, the Lordſchippis of the Stewart Landes of Scotland*, with all Comodities, Proffitis, and Appartinencis of the ſame; and, gif it hap the ſaid Prince to be King, or his Modir Deceſe, and the Douri that the Queyne haith not void, Sche

ony of the boith Zoung Prince and Princes Deceſe (that God forbeide) or ellis that the Caiſe ſo happin that the Matrimoni, quharofe is mention before maid, tak none effect, nouthir betuix the ſaid Prince and Princes, nouthir betuix ony uthir of the Childir of the ſaid Kingis, than that all Soumes of Moneye, as by the *King of Ingland* ſall hap to be Pait afor unto *the King of Scotland*, for and becauſe of the Mariage as is before ſaid, ſal be to *the King of Ingland* and his Aieris haile and entierli Repait be the ſame *King of Scotland* and his Aieris.

PROVIDIT and ſene alwey that, gif the Soume or Soumes, ſo Pait be the *King of Ingland*, excede not *Tua Thouſand and Five Hundred Markis Inglis*, *the King of Scotland* be nocht boundin in ony of the ſaid Caiſe that Soume to Refound nor to Repay in ony wiſe; the quhilk Sowme of *Tua Thouſand and Five Hundred Markis the King of Ingland* is content to Pay unto the ſaid *King of Scotland* thoth all (that God forbeide) the one or the uthir of the ſaid Prince or Princes Deceſe, and that none of the ſaid Matrimonis tak na Concluſion nor Effect.

ITEM, as for Cautions and Souerteis of the Paymentis and Repaymentis in the Caiſe befor tochit, it is Aggreit, Accordit, and Concludit that, over and above the Forme of the Boundis of this Treti, thoth all it be Confermit and Ratifyt hereftir in all Pointis enterchangeabilli be the Lettres Patentis of boith the Princes,

The ſaid *King of Ingland* ſall gif his ſeveralis Lettres Patentis of Obligation to the *King of Scotland*, tuiching the Payment and Contentation of the ſaid *XX. Thouſand Markis*, for the Cauſe and at the Termes before ſpecifyt, binding Himſelve and his Aieris, in the Word of a King and be his Honour, to the Payment and Redi Contentation of the ſame, in gud, ſufficient, and lauthfull Forme,

And, in likwiſe, the ſaid *King of Scottis* ſall gif his ſeveralis Lettres Patentis, owir and above all the Premiſſis, Binding Himſelve and his Aieris, in the Worde of a King and be his Honour, to the Repayment of all the Soumes of Money quhilk ſall hap be *the King of Ingland* to be Pait for the Cauſe above tuicht, in Caiſe of the farteting of the on and the othir Matrimonys before intendit, except the ſaid Soumes of *Tua Thouſand and Five Hundred Markis* quilk ſall not be Repait

The ſame Tua Lettres of Obligationn to pas, and to be maid, and gevin be the ſame Kingis, undir thar Gret Selis, in Maner and Forme as folouyth.

• *Edwardus*, &c. Omnibus ad quos præſentes Literæ pervenerint Salutem. • XI. 828.

Cùm inter Nos & Sereniſſimum Principem *Jacobum Regem Scotorum* Conſanguineum noſtrum cariſſimum, pro Incremento Dilectionis & Affectionis Fraternæ inter Nos & Hæredes noſtros Introducendo, ad Pacem & Quietem Subditorum noſtrorum hincinde, de Matrimonio, inter *Jacobum ipſius Primogenitum & Hæredem* noſtramque *Filiam Juniorem Ceciliam*, Ætate adhuc Juniores, cùm ad Annos legitimos pervenerint, contrahendo, ſeriosè Tractatum & Concordatum ſit,

Noſque eidem Regi, Nomine Dotis cum Filia noſtra, certas Pecuniarum Summas, ad certos Annos, juxta Capitula ejuſdem Tractatûs & Concordiæ, Dare & perſolvere Teneamur,

Hinc eſt quòd Nos *Edwardus Rex* memoratus Fatemur & Recognoſcimus per Præſentes Nos teneri & firmiter Obligari dicto *Jacobo Regi Scotorum*, causâ & occaſione Matrimonii ſupradicti,

ac

… pro incremento Dilectionis & Affectionis Fraternæ inter Nos & Hæredes nostros introducendo, ac Pacem & Quietem Subditorum nostrorum hincinde, de Matrimonio, inter *Jacobum nostrum Primogenitum* & Hæredem, ipsiusque Regis *Filiam Juniorem Ceciliam*, Ætate adhuc Minores, cùm ad Annos legittimos pervenerint, Contrahendo, seriose Tractatum & Concordatum sit,

Ipseque Consanguineus noster Nobis certas Pecuniarum Summas, Nomine Dotis, cum Filia sua, ad certos Annos, juxta Capitula ejusdem Tractatûs & Concordiæ, Dare & Persolvere teneatur, prout in Litteris Obligatoriis ejusdem Regis, desuper emanatis, pleniùs continetur,

Sitque, inter cætera, etiam in eisdem Capitulis Dictum, Advisatum, & Conclusum quòd, in eventum Defectus Matrimonii inter prædictas Proles nostras, per Obitum earum alterius ante Solempnizationem ejusdem Matrimonii seu aliter contingentis, de omnibus & singulis Pecuniæ Summis, quas causâ & occatione prædictis ipsum *Regem Angliæ* Nobis solvere contigerit, eidem Regi suisve Hæredibus & Successoribus integraliter Satisfactionem & Promptam Resolutionem facere Teneamur,

Hinc est quòd Nos *Jacobus Rex* prædictus Fatemur & Recognoscimus, per Præsentes, Nos Teneri & firmiter Obligari dicto *Edwardo Regi Angliæ* in omnibus & singulis Pecuniarum Summis, quas per Acquietantias nostras desuper concedendas, ipsum Regem Nobis, ante eventum Deficientis Matrimonii hujusmodi, Casu quo speratum Effectum sortiri nequeat, exsolvisse apparuerit;

Ita tamen quòd, si Summæ persolutæ hujusmodi *Bis Mille & Quingentas Marcas* non excesserint, ipsas *Bis Mille & Quingentas Marcas* nullatenus refundere nec resolvere teneamur; Residuum autem hujusmodi Pecuniæ persolutæ, quantumcumque fuerit,
• XI. 829. infra Quatuor * Annos, in eventum Deficientis Matrimonii prædicti, immediatè sequentes, in Ecclesiâ Parochiali Sancti Nicholai, in Villa de Novo Castro, ad Tertium Diem Februarii, qui in singulis ipsorum Quatuor Annorum evenerit, dicto Regi aut suo certo Procuratori seu Attornato æquis Portionibus resolvemus:

Ad quas quidem Resolutiones, in Eventu & Casu prædictis, benè & fideliter faciendas, *Obligamus*, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos, Hæredes, & Successores nostros, ac Bona nostra presentia & futura;

Proviso quòd, in singulis Resolutionibus memoratis, Procurator seu Attornatus, hujusmodi legalem Acquietantiam, sub Sigillo Magno ipsius Regis, ad Nostram & Hæredum nostrorum Exonerationem, de Receptis afferens, pro Nobis & Nomine nostro, Pecunias easdem tradat & deliberet effectualiter ut est justum.

In cujus rei Testimonium, nostrum Magnum Sigillum præsentibus est appensum, &c.

All which Thingis and Materis, sa Aggreit and Accordit, in Maner and Forme above expreisit, We, the fornemmit Oratouris and Ambassiatouris of the King of Scotland, be vertue of oure Commissionns, Promittis, in good Feith, in the Name of our said Soveraine Lord *James King of Scotlande*, that our said Soveraine Lord sauld Kepe and Observe, alsfer as thei tuiching or concerning him, and that he sall Ratify and Conferme all the Premissis Wourde for Wourde, and that uppon gif his Lettres Patentis of Ratification and Confirmation, with the said severallis Lettres of Obligation, Selit undir his Gret Seile, to be deliverit, in the Parische Kirk of Northame, the Fowrth Day of Januare nixt to cum, to thame or him quhilk sal be auctorisit be the King of Inglande to Ressave the same; and to delivrer and then and thare deliverit lyke for the part of the *King of Inglande* according to thaim that is above advisit and accordit, onles than the Prin-

… gum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, plenissimè confidentes,

Ipsos nostros Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis, Quinque, Quatuor, Tribus, aut Duobus eorum, Potestatem generalem & Mandatum speciale in Regnum Scotiæ & versus præfatum Consanguineum nostrum Regem se transportandi,

Ibidemque, pro Nobis & Nomine nostro, de & super Sponsalibus & Matrimonio, inter dictum *Jacobum Filium* nostramque *Filiam Ceciliam* memoratam contrahendo, Doteque, Dotalitio, seu Donatione propter Nuptias, Vi & Virtute Matrimonii hujusmodi Promittendis, * Dandis, & Persolvendis, cum dicto • XI. 830.
Serenissimo Principe *Rege Scotorum* Consanguineo nostro carissimo, aut suis Oratoribus, Commissariis, seu Procuratoribus, sufficientem habentibus Potestatem, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Locorum, Temporum, Modorum, Conditionum, Cautionum, & Securitatum, quibus Præmissa compleantur & perficiantur, Certitudinem, Specificationem & Qualitatem statuendi, & super eisdem Consentiendi & Concordandi,

De & super firma, perpetua, & reali Pace & Amicitia, Ligisque, Confœderationibus, Treugisve & Abstinentiis Guerrarum, pro Nobis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Ligeis, Subditis, Hæredibus, Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis nostris, & utriusque nostrûm, ineundis, contrahendis, & firmandis, mutuisque hinc indè Assistentiis & Auxiliis præstandis, Tractandi, Consentiendi, Concordandi, & Concludendi,

Aliamque *Dietam* pro Præmissis, si oporteat, statuendi & præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, ea omnia habituros Nos Rata, Grata, & Firma imperpetuum, quæ per dictos nostros Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios, aut Duos eorum, Tractata, Communicata, Appunctuata, Concordata, seu Conclusa fuerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum, sub Ipoteca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Wyndesore*, Decimo quinto die Augusti, Anno Regni nostri Quarto decimo.

Per ipsum Regem, & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

Jacobus, Dei Gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm nulla permittatur Hosti Humani Generis in Administrando Pericula Dissensionum Potentia tanta, quod pro suo Beneplacito non possit & velit Benignitas Omnipotentis Gratiam vicissim infundere Concordiæ & Unitatis, novissimè Diebus istis de Sursum Datum est ut inter *Nos* & Serenissimum ac Illustrissimum Principem *Edwardum Angliæ Regem* Consanguineum nostrum Carissimum, post multa Prædecessorum nostrorum commissa Prælia, de Modis & Mediis Reconsiliandi Amoris & Amicitiæ Sermo & Tractatus haberetur,

Adeoque inter nostros & ipsius Consanguinei nostri Commissarios

Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Locorum, Temporum, Modorum, Conditionum, Cautionum, & Securitatum, quibus Præmissa compleantur & perficiantur, Certitudinem, Specificationem & Qualitatem Statuendi, & super eisdem Consentiendi & Concordandi,

De & super firmis Treugis seu Guerrarum Abstinentiis, Amicitiâ & Unitate, pro Nobis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Ligeis, Subditis, Hæredibus, Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis nostris, & utriusque nostrûm, ineundis, contrahendis, firmandis, mutuisque hinc inde Assistentiis & Auxiliis præstandis, Tractandi, Consentiendi, Concordandi, & Concludendi,

Aliamque *Dietam*, pro Præmissis, si oporteat, Statuendi & Præfigendi,

Cæteraque omnia Faciendi, Exercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, ea omnia habituros Nos Rata, Grata, & Firma imperpetuum, quæ per dictos nostros Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios, aut Duos eorum, Tractata, Communicata, Appunctuata, Concordata, seu Conclusa fuerint in Præmissis seu aliquo Præmissorum, sub Ypoteca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras sub Magno Sigillo nostro fieri fecimus Patentes, apud *Edinburgh* decimo octavo Die Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quarto, & Regni nostri Decimo quinto.

In Witnes quharof We, the said Oratouris and Ambassiatouris of the King of Scotland, has Subscrivit this Presentis with oure Names and Signis Manualis, and set to oure Selis, *at Edinburgh*, the xxvi Day of October, the Zer of oure Lord God M CCCC LXXIV. to remain with the Part of the said King of Ingland.

Secundæ verò Indenturæ Tenor talis est,

Hæc Indentura,

Facta inter Nos, *Laurentium*, Dei Gratiâ, *Dunolmensem Episcopum*, *Johannem Dominum de Scrop* Militem, *Johannem Russell* Archidiaconum Berkshire Custodem Privati Sigilli, & *Robertum Boith* Legum Doctorem, Consiliarios, Oratores, & Ambassiatores Serenissimi & Excellentissimi Principis *Edwardi*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ*, *&c.* ex una Parte, &, Reverendos Patres in Christo, *Johannem*, Dei Gratiâ, *Episcopum Glasguensem*, *Wilhelmum Episcopum Orkadensem* Custodem Privati Sigilli, *Colinum Comitem de Ergile*, *David Comitem de Craufurde*, *Archibaldum Abbatem Monasterii Sanctæ Crucis de Edenburgh*, & *Archibaldum Quhitelau Archidiaconum Sancti Andreæ* infra Archidiaconatum Laudoniæ Secretarium, Excellentissimi & Illustrissimi Principis *Jacobi Scotorum Regis* Commissarios Parte ex altera,

Testatur quòd, Nobis Commissariis, Procuratoribus prædictis, in *Villa de Edinburgh*, instanti Mense Octobris, mutuò Convenientibus, post Ostensionem Commissionum nostrarum (quarum Tenores superius inseruntur) postque diversas Communi-

Decimum Nonum suprascriptum, secundùm formam, vim, & effectum omnium & singulorum Articulorum, in *Indenturis*, *apud Eboracum* inter Commissarios ut præmittitur confectis & expeditis, seriatim descriptorum (quos hic haberi volumus pro expressis) per ipsos Principes & eorum Successores atque Subditos universos & singulos inviolabiliter observari.

Quæ omnia & singula, ita inter Nos mutuò Concordata, Confessata, Recognita, Ratificata, Admissa & Approbata, Nos Oratores & Commissarii Regis Angliæ supranominati Promittimus per ipsum Metuendissimum Dominum nostrum Regem, suosque Successores, quoad ipsum & ipsos attinet, deberi in omnibus & per omnia Teneri inviolabiliter & observari,

Præsentemque *Indenturam*, per Literas Patentes ejusdem Domini nostri Regis, suo Magno Sigillo sigillandas, ratificari & confirmari, ipsasque Literas ratificatorias, citra Quartum Diem Januarii proximò futurum, aut ad ultimum in ipso Quarto Die, in Ecclesia Parochiali de Norrhame, Nuncio Regis Scotorum, similes Literas pro ipso Rege afferenti, tradi & deliberare debere.

In quorum omnium Testimonium atque Fidem huic Parti Indenturæ, penes Commissarios dicti *Regis Angliæ* Remansuræ, Nos Oratores dicti *Regis Scotiæ* Sigilla nostra, cum Nominibus & Signis nostris Manualibus, apposuimus.

Dat. apud *Edinburgh*, vicesimo sexto Die Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quarto.

Quas quidem Indenturas, & dictarum Treugarum apud Civitatem Eboracensem Conventiones & Pactiones, ac earumdem apud *Villam Novi Castri* Prorogationes, Affinitates initas, cæterosque Tractatus, Compositiones, Ligas, Amicitias, aliaque omnia, Contenta, Passata, Concordata, Declarata, & Expressata in Præmissis, Nos *Jacobus Rex Scotorum*, ex nostra Scientia proprioque Motu, in omnibus suis Articulis, Punctis, Membris, & Clausulis, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, Terris, Dominiis, Ditionibus, Ligeis, Subditis, Amicis, Confœderatis, Adhærentibus & adhæsuris, necnon omnibus quorum interest aut intererit quomodolibet in futurum, laudamus, acceptamus, ratificamus, validamus, roboramus, & approbamus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, Subditis, & Ligeis nostris, ea omnia & singula, quantum ad Nos attinent, firmiter Tenturos, Observaturos pariter & Perimpleturos, nec eisdem Contraveniemus ullo Pacto.

In cujus rei Testimonium Præsentibus Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus, apud *Edinburgh*, Tertio Die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quarto, & Regni nostri Decimo quinto.

Sub Sigillo Magno Scotiæ Ceræ albæ a duplici Caudâ Pergamenæ pendente.

Primæ verò Indenturæ Tenor talis est,

THIS INDENTUR,

MADE at *Edinburgh*, the xxvi Day of October, the Year of our Lord, *&c. prout supra in Literis Regis Scotorum dat.* 3 *Novembris, tunc fit,*

Quas quidem INDENTURAS, & dictarum Treugarum apud Civitatem Eborum Conventiones & Pactiones, ac earumdem apud *Villam Novi Castri* Prorogationes Affinitates initas, cæterosque Tractatus, Compositiones, Ligas, Amicitias, aliaque omnia, Contenta, Pacta, Concordata, Declarata, & Expressata in Præmissis, Nos *Edwardus Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ* memoratus, ex nostra certa Scientia proprioque Motu, in omnibus suis Articulis, Capitulis, Punctis, Membris, & Clausulis, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, Terris, Dominiis, Ditionibus, Ligis, Subditis, Amicis, Confœderatis, Adhærentibus & Adhæsuris, necnon omnibus quorum interest aut intererit quomodolibet in futurum, laudamus, acceptamus, ratificamus, validamus, roboramus, & approbamus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, Subditis, & Ligeis nostris, ea omnia & singula, quantum ad Nos attinet, firmiter Tenere, Observare, & Perimplere, nec eisdem Contravenire ullo Pacto.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*.

De Treugis Scotiæ Proclamandis.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Claus. 14. E. 4. m. 20. d. * XI. 834.

REX Vicecomitibus Londoniæ & Middlesexiæ, Salutem.

Præcipimus Vobis, firmiter Injungentes, quod statim, post Receptionem Præsentium, in singulis Locis, infra Civitatem & Comitatum prædictos & Libertates ejusdem, ubi magis expediens fuerit, publicas Proclamationes fieri faciatis in hæc verba,

* FORASMOCHE *as*, the xxvjth Day of Octobre *last passed*, *at* Edynburgh *in Scotland, th'Ambassatours of* oure Soveraigne Lord the Kyng *and the Commissaries the of High and Mighty Prince* the Kyng of Scottes, *in that Partie sufficiently instruct and auctorized, amongs other Thinges,*

To the intent that such Tretees, Appointements, and Conclusions, that afore this tyme, concerning Trues and Abstinences of Werre, betwixt both Princes their Reames and Subgettes, should the more firmely in all and everiche of their Chapitres and Articles be Observed and Kept,

Have Proroged, Continued, and Innued the said Trues and Abstinence of Werre, from the said xxvj Day of Octobre, unto the last Day of Octobre that shall bee in the Yere of our Lord God M. D. XIX. that is to sey by the Terme of xlv Yere, as more at large is conteyned and expressed in the Appointmentz and Lettres thereuppon interchaungeably Made, Sealed, and Delivered in that behalve,

Oure said Soveraigne Lord Edward, *by the Grace of God*, King of England and of Fraunce, and Lord of Ireland, *Will and in the most straitest wise Chargeth that all and everich of his Subgettes (of what Estate, Degree, or Condition soever they be) well, truly, and diligently Observe and Kepe the said Appointments and Trues, in all and everiche of the Articles and Pointes conteyned therein, after the Effect and Purport of the same, without any thing to be doo or attempt, or suffering to be doo or tempted by any other, as moche as in theym or any of theym shall be, as they and eche of*

Pacis & Amicitiæ Fœdere connexi, eorum [illegible] agant, atque pro Christianæ Fidei Defensione suas æquo animo Operas præstent,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Johannis Morton* Legum Doctoris Custodis Rotulorum Cancellariæ nostræ, *Thomæ Mountgomery* Militis pro Corpore nostroque Dapiscide, & *Willielmi Hattclyff* Secretarii nostri, quamplurimùm confidentes,

* Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Oratores, * XI. Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales, Assignamus, 835. Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, *Johanni Morton*, *Thomæ Mountgomery*, & *Willielmo Hateclyff*, ac cuilibet eorum per Se, plenam Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, Nomine nostro, & pro Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Faventibus, & Adhærentibus nostris quibuscumque, cum Illustrissimo ac Potentissimo Principe *Frederico*, Divinâ Clementiâ, *Imperatore* semper Augusto, seu ejus Ambassiatoribus, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis, sufficientem Potestatem ab eodem Illustrissimo & Potentissimo Principe semper Augusto ad hoc habentibus Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenarie & integrè Determinandi & finaliter Concludendi tàm de & super firmâ, perpetuâ, & reali Pace atque Concordiâ, quàm de & super Ligis, Amicitiis, Alligantiis, & Confœderationibus quibuscumque, inter Nos, ac Regna, Terras, Dominia nostra, ac Subditos, Confœderatos, Alligatos nostros, & alios Nobis Faventes & Adhærentes quoscumque, ex unâ, atque dictum Illustrissimum & Potentissimum Principem semper Augustum, Imperium, Loca, Terras, & Dominia sua, Subditos, Vassallos, Confœderatosque, & Alligatos suos & sibi Faventes & Adhærentes quoscumque, ex altera Partibus,

Atque Pacem, Ligas, Amicitias, & Confœderationes hujusmodi, Pactiones, Conventionesque, contra *Lodowicum*, Regnum & Coronam Franciæ impræsentiarum nequiter *Usurpantem*, melioribus viis & modis quibus expedire videbitur, Ineundi, Vallandi, & Roborandi,

Ac etiam, si necesse fuerit, Assignandi, Deputandi, & Capiendi unam aut plures *Dietam* vel *Dietas* in tali Loco vel talibus Locis, & inibi Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & finaliter de & super omnibus & singulis Præmissis Concludendi, prout eisdem, *Johanni Morton*, *Thomæ Mountgomery*, & *Willielmo Hatclyff*, aut uni eorum per se, expediens aut oportunum visum fuerit,

Universaque & singula, quæ per eos, aut, ut præmittitur, per unum eorum, Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assecurandi, per Fidei interpositionem, & Juramentum in Animam nostram præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis Præmissis, ac Dependentiis ab eisdem, omnes & omnimodas Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Pœnas, Astrictiones, ac Literas sigillatas validas & efficaces, pro Parte nostra, Promittendi, Concedendi, Faciendi, Expediendi, Tradendi, & Liberandi, Literasque alias consimilis effectûs & vigoris ex altera Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula Faciendi, Exercendi, & Exequendi, prout eisdem, *Johanni Morton*, *Thomæ Mountgomery*, & *Willielmo Hatclyff*, vel uni eorum, per se, melius videbitur expedire, quæ talem tantamque vim & effectum

[illegible],

Ipsos nostros & indubitatos Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, *Johanni Morton*, *Thomæ Mountgomery*, & *Willielmo Hatclyff*, ac cuilibet eorum, per Se, plenam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, Nomine nostro, & pro Nobis, & Successoribus nostris, Regnis, Terris, Dominiis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Faventibus, & Adhærentibus nostris quibuscumque, cum Illustrissimo Principe, ac Præcarissimo Consanguineo nostro eadem Gratia, *Hungariæ Rege*, seu ejus Ambassiatoribus, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, & finaliter Concludendi, tàm de & super firmâ, perpetuâ, & reali Pace atque Concordiâ, quam de & super Ligis, Amicitiis, Alligantiis, & Confœderationibus quibuscumque, inter Nos ac Hæredes & Successores nostros, ac Regna, Terras, & Dominia nostra, ac Subditos, Confœderatos, Alligatos nostros, & alios nobis Faventes & Adhærentes quoscumque, ex una, atque dictum Illustrissimum Principem & Consanguineum nostrum, Hæredes & Successores suos, atque Regnum, Loca, Terras, & Dominia sua, Subditos, Vassallos, Confœderatos, & Alligatos suos & sibi Faventes & Adhærentes quoscumque, ex altera Partibus,

Atque Pacem, Ligas, Amicitias, & Confœderationes hujusmodi, Pactiones Conventionesque contra *Lodowicum*, Regnum & Coronam Franciæ impræsentiarum nequiter *Usurpantem* melioribus viis & modis quibus expedire videbitur, Ineundis, Vallandis, & Roborandis,

Ac etiam, si necesse fuerit, Assignandi, Deputandi, & Capiendi unam aut plures *Dietam* vel *Dietas*, in tali Loco vel talibus Locis, *&c. prout supra*, *mutatis mutandis*.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, secundo die Decembris.

Per ipsum Regem, & de Dat. &c.

Appunctuamenta super Conductione Dotis Ceciliæ Regis Filiæ, & super Piscaria litigata.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Ex Autogr.

THIS WRITING,

MADE at Westmynstre the thirde Daye of Decembre, the Yere of our Lord God MCCCCLXXIV.

BERETH WITNESSE that,

A Communication had bitwene certaine of the Counseill of the Right Excellent and Right Mighty Prince *Edwarde King of Englande and of France*, and *Lord of Irlande* of the oo Side, and *Lyon King of Armes* Servant to the Right High and Mighty Prince *James King of Scottes* of the other Side, of and upon the maters ensuyng, the said *Lyon* Auctorized and Instructed by his Souveraine Lorde in the same,

Hit hath be Appoincted, Agreed, and Accorded betwixt thaym, in the Name of thair Princes, in manier and fourme as foloweth,

FIRST that, where the *King of Englande* is Bounde, for the Dowar of my Lady *Cecile his Doughter*, to the said *King of Scottes* in certaine Somes of Money, to be paied certaine Yeres at

che nex to cume.

ITEM, it is Agreed that both Princes shall Wright and Gefe stractly in Charge to thir Subgiettes, of eithre Side, that, during the saide Inquisition, noon of thaym be so hardy to make any Rode, Dispoille, Brennyng, or Worre upon the othir, by occasion of setting upp or taking downe of the saide Fishgaert, nor for noon othir Matier ne Cause; but that the Trewes be Observed and Kept, and that they, that fyndeth hem self Wronged or Grieved, sue for Redresse to thair Superiors as reason requireth.

IN WITNESSE hereof thies INDENTURES be entrechangeably Signed, by the Handes of Maister *Richart Langport* Clerk of the Counseill for the Parte of the King of Englande, and of the said *Lyon King of Armes* for the Parte of the forseide *King of Scotlande*, the Place and Tyme above specyfied.

R. LANGPORT.

The Couter-Part is Signed per

LYON R. ARMORUM.

De Arcubus & Sagittis pro Viagio Regis.

REX Vicecomitibus Londoniæ & Middlesexiæ, Salutem. Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Claus. 14. E. 4. m. 7 dors.

Quia pro omnibus & singulis Ordinationibus, necessariis & oportunis Exercitui nostro, quem ad Proficiscendum nobiscum, in propriâ Personâ nostrâ, ad Regnum nostrum Franciæ, pro Recuperatione ejusdem & Juris nostri ibidem, Altissimo concedente, Ordinavimus, & specialiter pro Arcubus & Sagittis, in hac parte maximè necessariis & oportunis, providere volumus,

Vobis Præcipimus, firmiter Injungentes, quòd statim, post Receptionem Præsentium, in singulis Locis, infra Civitatem prædictam & Libertatem ejusdem & Comitatum prædictum, ubi magis expediens videritis, ex parte nostra publicas Proclamationes fieri faciatis in hæc verba,

FORASMOCHE *as the Kyng, our Souveraigne Lord*, Edward, *bi the Grace of God*, Kyng of England and of Fraunce, *and* Lord of Irland, *Preparreth and Redieth Hymselfe, by might and sufferaunce of* * *Almighty God, to take his Journey, in his propre Persone, toward his Realme of Fraunce, his Old and Due Enheritaunce, for Recovery thereof his Right and Coroune of the same, with his Oste therefore Ordeyned and Prepared, considering that, among other Ordinaunce, Bowes and Arrowes be most special requisite and necessarie*, * XI. 838.

Therefore our said Souveraigne Lord streitly Chargeth and Commaundeth that noe Flecther make ne doo to be made any maner of Tacle for Shoting but only Shefe Arowes, and that all Bowiers make and doe to be made all their Bowestaves into Bowes, and that the Bowiers and Flecchers, and also all Makers of Arowe Hedys and Stringez for Bowes, every of thies as apperteigneth to his occupation, in all Hast possible, Make and doe to be Made Bowes, Arrowes, Hedys and Stringez good and sufficient, soe that noe Defaute be found in theym, undre Peyne of the Kyng's grete Displesire, and as they will answere to his Highness, if any De-

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Pat. 14. E. 4. p. 2. m. 16. dors.

REX, Dilecto sibi, *Ricardo Copcott*, Salutem.

Scias quòd,

Cùm Nos, pro omnibus & singulis Ordinationibus, Excercitui nostro, quem ad Proficiscendum Nobiscum ad Regnum nostrum Franciæ, pro Recuperatione ejusdem & Juris nostri ibidem, Altissimo concedente, necessariis & oportunis, provideri volentes,

Inter alia, Publicas separales Proclamationes in Comitatibus nostris Berk. Oxon. Buk. Bed. Northt. & Rotel. tàm infra Libertates, quàm extra, per Vicecomites nostros Comitatuum illorum fieri fecerimus,

Quòd nullus Petillarius aliquod genus Petillarum, nisi solomodo Sagittas vocatas Shefe Arowes, faciant quoquo modo,

Et quòd Petillarii illi Sagittas, ac omnes & singuli Artifices sive Operarii Arcuum Arcus, & omnes Baculos suos, vocatos Bowestaves, in Arcus, & Fabri, Capita pro Sagittis facientes, hujusmodi Capita, ac Artifices, vocati Stringers, Cordas pro Arcubus, omni Festinatione qua poterunt, Excusatione quacumque cessante, bona & sufficientia faciant, ut in Proclamationibus illis plenè liquet,

Nos igitur,

* XI. 839. * Pro sufficienti Stuffura Arcuum, Sagittarum, Capitorum pro Sagittis, & Cordarum pro Arcubus, ex Causa prædicta, præparari volentes,

Ac de Fidelitate tua pleniùs confidentes,

Assignavimus Te ad Solutiones de præstito præfatis Petillariis, Artificibus, & Operariis Arcuum, Capitorum, & Cordarum prædictorum, per *Indenturas*, indè inter te & ipsos Petillarios, Artifices, & Operarios, Numerum Arcuum, Sagittarum, Capitorum, & Cordarum, per Te præstandum, Testificantes, debitè conficiendas, faciendum, & ad Nos & Concilium nostrum de Numero illo omni festinatione debitè Certificandum;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd circa Præmissa diligenter intendas, & ea facias & exequaris in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Senescallis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, tàm infra Libertates quàm extra, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Tibi, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Assistentes & Obedientes in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Decembris.

REX, Dilecto sibi, *Johanni Wysberd*, Salutem, *&c. ut supra usque ibi*, Proclamationes, *& tunc sic*, in Comitatibus nostris Norff. Suff. Cantebr. & Hunt. tàm infra Libertates quàm extra, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

REX, Dilecto sibi, *Thomæ Blaunchford*, *&c. ut supra usque ibi*, Proclamationes, *& tunc sic*, in Com. Warr. Staff. Derb. Notyngh. & Ley. tàm infra Libertates quàm extra, Civitate Coventre, & Villa Notyngh. per Vicecomites nostros Com. Civitatis & Villæ illorum, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

REX, Dilecto sibi, *Thomæ Bestney*, *&c. ut supra usque ibi*, Proclamationes, *& tunc sic*, in Com. Wiltes. Gloucestr. Hereford. Salop. & Wigorn. tàm infra Libertates, quàm extra, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

summè oportunum est providere & præparare, 5. dors.

* Nos igitur, * XI. 840.

De Fidelitate & providâ Circumspectione tuâ pleniùs confidentes,

Assignavimus Te ad omnia & singula Vasa & Naves, Portagii Sexdecim Doliorum & supra, in quibuscumque Portubus, Cricis, & Locis Comitatuum nostrorum Devoniæ & Cornubiæ, & Villæ nostræ Bristolliæ, Arestandum & Capiendum,

Et ad ea usque Thamisim & alibi, ad Mandatum nostrum, Ducendum, & Duci faciendum, ad Deserviendum Nobis pro Conductione Excercitûs nostri prædicti, & aliter interim, prout Nobis visum fuerit Ordinandum,

Et ad Præstita & Solutiones in hac parte Faciendum & Assignandum,

Necnon ad sufficientes Magistros & Marinarios, pro Gubernatione Navium & Vasorum prædictorum, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates quàm extra, similiter Arestandum & Capiendum, & eos in Navibus & Vasis prædictis, Nobis ad Vadia nostra in eisdem Deservituros, Ponendum & Poni faciendum,

Ac eis Regendum & Gubernandum,

Recusantesque & tibi in hac parte Inobedientes Arestandum & Capiendum, & Prisonis nostris Committendum in eisdem salvò Custodiendos quousque pro eorum Deliberatione duxerimus ordinandum.

Et ideò, &c. Damus autem, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud

Per ipsum Regem, &c.

REX universis & singulis Admirallis, & eorum Locatenentibus, Majoribus, Vicecomitibus, Ballivis, Constabulariis, Custodibus Portuum Maris & Passagiorum, Magistris & Marinariis quorumcumque Navium & Vasorum Regni nostri Angliæ, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris, ubilibet tàm infra Libertates quàm extra constitutis, Salutem.

Cùm, per Literas nostras Patentes, inter alia, assignaverimus Dilectum Armigerum nostrum *Alveredum Cornburgh* ad omnia & singula Vasa & Naves, sexdecim Doliorum & supra, in quibuscumque Portubus, Cricis, & Locis in Comitatibus nostris Devoniæ & Cornubiæ, & Villæ nostræ Bristolliæ, Arestandum & Capiendum, & ad ea usque Thamisim & alibi, ad Mandatum nostrum, Ducendum & Duci faciendum, ad Deserviendum nobis pro Conductione Excercitûs nostri, quem ad proficiscendum Nobiscum ad Regnum nostrum Franciæ, pro Recuperatione ejusdem ac Juris & Coronæ nostræ ibidem, Deo Duce, ordinavimus, prout in Literis nostris prædictis pleniùs continetur,

Et quia debitam & celerem Executionem omnium & singulorum in Literis nostris prædictis Contentorum ac Instructionum nostrarum, ex Causa illa præfato *Alveredo*, juxta Literas illas, per Nos datarum, fieri & exequi volentes,

Vobis, & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinet & pertinere poterit, sub Forisfactura omnium quæ nobis forisfacere poteritis, injungimus & firmiter Præcipimus quòd præfato *Alveredo*, in Executione Literarum nostrarum prædictarum, & cujuslibet Partis earumdem, & Instructionum nostrarum prædictarum, prout per præfatum *Alveredum* ex Parte nostra requisiti fueritis, intendentes sitis, auxiliantes, & ei obedientes,

Et, in casu quo aliquis ausu temerario Præmissa seu eorum aliquod exequenda Resistere præsumat, ipsum sic Resistentem, ad Man-

Pro Mercatoribus Provinciæ de Guipuscoa.

Ann. D. 1474. An. 14. E. 4. Pat. 14. E. 4. p. 2. m. 9.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm Nos,

Pro Satisfactione fiendâ, occasione Attemptatorum per Subditos nostros Angliæ in & adversus Provinciales Maritimos Serenissimi Fratris nostri *Regis Castellæ & Legionis* factorum, in Præjudicium Pacis & Amicitiæ inter Nos & ipsum Fratrem nostrum & Regna nostra hinc indè contractæ & firmatæ, Hominibus Provinciæ Guipuscoæ, occasione Dampnorum eisdem per Subditos nostros, ante Annum Nativitatis Domini Millesimum, Quadringentesimum, Septuagesimum secundum, quomodolibet illatorum,

In *Quinque Milibus Coronarum* Teneamur,

Et pro Dampnis, ab eodem Anno, per Subditos nostros Provincialibus prædictis, usque ad Diem Vicesimum octavum Mensis Maii ultimò præteritum, illatis, eisdem Hominibus Provinciæ Guipuscoæ suprascriptæ in *Sex Milibus Coronarum* similiter teneamur,

Quæ quidem Dampna *Sex Milium Coronarum* ipsi Provinciales, per Scripta Depositionum Testium, Supplicationes, & alia Instrumenta, nobis exhibita atque data, probare debent,

Et quod Nos, pro Executione Præmissorum, per Literas nostras Patentes, assignaremus Solutionem tàm dictorum *Quinque Milium* quàm etiam *Sex Milium Coronarum* prædictarum, Probatione desuper factâ, ut præfertur, per Modum Retentionis Custumarum, de & super Mercandisis Hominum Provinciarum Hispaniæ Maritimarum, Nobis in Portubus Regni nostri Angliæ, ubi eos applicare contingeret, spectantium, debemus,

Ita & eo modo quòd Mercatores & Homines hujusmodi Mediam Custumam de omnibus & singulis Mercandisis suis, quas in Regnum nostrum Angliæ adduci seu ab eodem educi contingeret, sibi ipsis retinere valerent, donec & quousque utraque Summa prædicta foret plenariè persoluta,

Et appreciatur qualibet Corona ad Tres Solidos & Quatuor Denarios Monetæ Angliæ & non ultra,

Prout in quodam Appunctuamento, superindè confecto, pleniùs poterit apparere,

Nos,

Appunctuamentum prædictum in omnibus observari volentes,

Ac quoad tempus plenæ & sufficientis Probationis, super dictis *Sex Milibus* faciendæ, ipsis Mercatoribus hac vice Gratiam specialem facere cupientes,

Considerato quàm grata Servitia Homines Provinciæ Maritimarum prædictarum contra Adversarium nostrum Franciæ promiserunt,

De Gratiâ nostrâ speciali Concessimus & Licentiam Dedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, Dilectis Nobis Mercatoribus & Hominibus Provinciarum Hispanniæ prædictarum quòd ipsi, seu eorum aliqui, vel aliquis, aut ejus vel eorum Factores sive Attornati, Indigenæ vel Alienigenæ, habeant & retineant in Manibus suis propriis Medietatem omnium Custumarum nostrarum, Nobis pro omnibus Mercandisis ipsorum Mercatorum & Hominum propriis, per ipsos seu eorum aliquem in Regnum nostrum Angliæ in quemcumque Portum ejusdem Regni adducendis, & ab eodem Regno nostro educendis, spectantium, quousq; eisdem Mercatoribus & Hominibus, seu eorum alicui, tàm de dicta Summa *Quinque Milium Coronarum*, quàm de dicta Summa *Sex Milium Coronarum*,

nostris Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ballivis, Custumariis, cæterisque Ministris, Ligiis, & Subditis nostris, infra Libertates & extra, tàm per Terram quàm per Mare, constitutis, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem. E. 4. Ex Autogr.

Cùm sacrum Matrimonii Sacramentum sit a Summo omnium Conditore Deo in Paradiso statu Innocentiæ Institutum, quo Populus posteà, Naturæ necessitate indiès ad Interitum & Mortem vergens, extinctam restauraret Propaginem, quo etiam Principes Affinitatis Ligâ firmâ Amicitiâ Connectuntur, & Pacis Fœdus, Amor & Tranquillitas inter eosdem roboratur,

Hinc est quòd,

Cùm, Serenissimus & Potentissimus Princeps, *Edwardus Angliæ Rex*, Consanguineus noster carissimus, pro sua *Minore nata Filia Cecilia*, & Nos pro nostro *Filio Primogenito & Hærede Jacobo*, adhuc Impuberibus, ob Pacis Bonum & Regnorum Scotiæ & Angliæ Subditorum Quietem, Sponsalia & futurum Matrimonium inter ipsas nostras Proles, cùm ad Ætatem legittimam Sponsalibus & Matrimonio congruentem hincinde pervenerint, Polliciti sumus,

Et quia ob id Serenissimus Princeps pro sua Juniore Filia, Nobis certam Pecuniæ Summam, Dotis nomine, Annis aliquot futuris, ad Diem Tertium Februarii, infra Burgum nostrum de Edinburgh, Solvere Teneatur, prout in Indenturis & Litteris, indè confectis, pleniùs continetur,

Justum videtur & Æquitati congruum, ut dicti Excellentissimi Principis Servis, ab ipso, Partem Dotis, singulis Annis, Nobis soluturis, destinandis, ad aliquos futuros Annos convenienti Securitate infra Regnum nostrum assistamus, ac firmum & stabilem nostrum Salvum Conductum ad dictos Annos donemus, & expeditum eisdem, Partem Dotis portantibus, præbeamus Commeatum,

Suscepimus igitur & Tenore Præsentium suscipimus quoscumque dicti carissimi Consanguinei nostri *Regis Angliæ* Subditos, ab ipso pro Solutione dictæ Summæ Dotis aut Partis ejusdem singulis Annis mittendos & destinandos (cujuscunque Statûs, Gradûs, aut Conditionis existant) ad Numerum Quadraginta Personarum vel infra Anglicos (dummodò dictum Numerum non excedant) in Regnum nostrum, cum suis Equis, Hernesiis, Rebus, Bulgeis, Casketis, Bonis, Auro Argento monetato & non monetato, Jocalibus, Litteris, Scripturis clausis & apertis, conjunctim vel divisim, per Terram seu per Mare aut Aquas dulces, salvò & securè veniendo, ibidem morando, dictas Pecuniarum Summas * * XI. 843.
particulatim Numerando, Deliberando, & Solvendo, Quittantias de Solutis Recipiendo, ac ad Partes proprias, cum suis Equis, Hernesiis, Rebus, Bulgeis, Kasketis, Bonis, Jocalibus, Quittantiis, conjunctim seu divisim, per Terram vel per Mare aut Aquas dulces, liberè Redeundo, Revertendo, & Repatriando, absque Impedimento vel Perturbatione nostri aut Ligiorum nostrorum quorumcumque;

Quare vobis Præcipimus & Mandamus quatenus dictos carissimi Consanguinei nostri *Regis Angliæ* Subditos, in Regnum nostrum cum Summis prædictis destinandos & mittendos, ut præmittitur, Veniendo, ibidem Morando, Conversando, & Exspectando, per Quadraginta Dies singulis Vicibus, si eis placuerit, ac ad Partes proprias, conjunctim vel divisim, per Terram seu per Mare, aut Aquas dulces, Redeundo, Revertendo, & Repatriando, manuteneatis, protegatis, & defendatis,

Non inferentes eis aut eorum alicui, seu quantum in vobis est ab aliis inferri permittentes, in Personis, Rebus, aut Bonis, Malum, Molestiam, Injuriam, Violentiam, Arrestam, Dampnum ali-

navimus vos, conjunctim & divisim, tàm ad tot Marinarios quot pro Gubernatione & Conductione Navis prædictæ necessarii fuerint & opportuni, quàm ad Bumbatores, Fabros, & Carpentarios, vocatos Shipwrites, & alios Operarios quoscumque, pro Reparatione Navis prædictæ necessarios & oportunos, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates quàm extra, Arestandum & Capiendum, & eos, cùm sic capti fuerint, in Navi prædicta, Nobis ad Vadia nostra deservituros, Ponendum & Poni faciendum.

Et ideò, &c.

Damus autem, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Januarii.

Consimiles Literas Regis Patentes habent subscripti, sub eadem Datâ; videlicet,

Willielmus Harper, Magister cujusdam Navis vocatæ *la Mary Ratclyff*, & *Ricardus Fyssher* Burcerius ejusdem Navis.

Ricardus Bygge, Magister cujusdam Navis vocatæ *le Anne*, & *Johannes Drewe* Burcerius ejusdem Navis.

Ricardus William, Magister cujusdam Navis vocatæ *la James*, & *Willielmus Gardyner* Burcerius ejusdem Navis.

Johannes Power, Magister cujusdam Navis vocatæ *le Trinite*, & *Nicholaus Clas* Burcerius ejusdem Navis.

• XI. 844. * *De Solutione Vadiorum de primo Quarterio, pro Viagio Franciæ.*

PERSOLVUNTUR,

Ann. D. 1475. An. 14. E. 4. Exit. Annis 14. E. 4. Pen. Cler. Pell.

JOhanni Ferrers Militi, Retento penes Dominum Regem ad Proficiscendum cum ipso Domino Rege, in propria Persona sua, versus Partes Franciæ, vel alibi, de Vadiis *Duorum Hominum ad Arma*, Seipso computato *ut Milite*, ad ij *s.* per Diem, & pro alio Homine ad Arma ad xij. *d.* per Diem, & vi *d.* ultra de Regardo, & xx. Sagittariorum, cujuslibet ad vi *d.* per Diem de hujusmodi Vadiis suis (videlicet) pro Primo Quarterio unius Anni per Manus proprias lxvi *l.* viij *s.* vi *d.*

Waltero Hungerforde Armigero, Retento penes dictum Dominum Regem ad Proficiscendum secum versus Partes prædictas, de Vadiis suis pro *Duobus Hominibus ad Arma*, Seipso computato, utroque ad xij *d.* per Diem, & vi *d.* ultra de Regardo, & xx. Sagittariis cujuslibet ad vi *d.* per Diem, de hujusmodi Vadiis suis, videlicet pro dicto Primo Quarterio, per Manus proprias lix *l.* iij *s.*

Johanni Maulyverer Militi de Vadiis suis pro iij *Hominibus ad Arma*, Seipso computato *ut Milite* ad ii *s.* per Diem, & pro aliis ij. *Hominibus ad Arma* utroque ad xij *d.* per Diem & vi *d.* ultra de Regardo, & pro xxx Sagittariis quolibet ad vi *d.* per Diem lxxxi *l.*

Halnath Maulyverer Armigero de Vadiis suis pro *uno Homine ad Arma* ad xij *d.* per Diem & vi *d.* ultra de Regardo, & pro xx. Sagittariis quolibet ad vi *d.* per Diem lij *l.* vi *s.* vi *d.*

riis

Ricardo Pommerey Armigero pro *uno Homine ad Arma* & pro xij. Sagittariis xxxiv *l.* ij *s.* vi *d.*

Roberto Radclyff de Catushall uni Armigerorum pro Corpore Domini Regis pro v *Hominibus ad Arma*, Seipso computato, & pro lx Sagittariis Clxx *l.* xij *s.* vi *d.*

Radulpho Hastynges Baneretto ac Militi pro Corpore Domini Regis pro vij *Homibus ad Arma*, Seipso computato, ut *Baneretto* ad iv *s.* per Diem & pro C. Sagittariis CCxciij *l.* ix *s.* vi *d.*

Thomæ Howarde Armigero pro Corpore Domini Regis pro vi *Hominibus ad Arma*, Seipso computato & pro lx Sagittariis Clxxvij *l.* ix *s.*

* *Galfrido Warton* Armigero pro *uno Homine ad Arma* & pro vj Sagittariis xx *l.* ix *s.* vj *d.* * XI. 845.

Johanni Elrington Armigero Thesaurario Guerræ Domini Regis pro *uno Homine ad Arma* & pro xxx Sagittariis. lxxv *l.* vxviij *d.*

Johanni Sapcote Armigero pro Corpore Domini Regis pro iij *Hominibus ad Arma*, Seipso computato, & pro xl Sagittariis Cxj *l.* ix *s.* vj *d.*

Waltero Deverreux Domino Ferrers pro xx *Hominibus ad Arma*, Seipso computato *ut Barone*, ad iv *s.* per Diem & pro aliis xix *Hominibus* quilibet ad xij *d.* per Diem DCij *l.* xvij *s.* vj *d.*

Thomæ Fowler Armigero uni Hostiariorum Cameræ Domini Regis pro *uno Homine ad Arma* & pro xx Sagittariis lij *l.* vj *s.* vj *d.*

Humfredo Talbot, Militi, pro Corpore Domini Regis, pro x *Hominibus ad Arma*, Seipso computato, *ut Milite*, ad ij *s.* per Diem & pro C. Sagittariis CCxcviij *l.* vj *d.*

Thomæ Seintleger Armigero pro Corpore Domini Regis, pro xx *Hominibus ad Arma*, Seipso computato & pro CC Sagittariis ac iij Valettis vocatis *Yomen Armeres*, quilibet ad vj *d.* per Diem Dvcviij *l.* vj *s.* vj *d.*

Henrico Rolston Armigero pro *uno Homine ad Arma* & pro iij Sagittariis xiij *l.* xiij *s.*

Johanni Aston ûni Hostiariorum Cameræ Domini Regis pro *uno Homine ad Arma* & pro xij Sagit. xxxiv *l.* ij *s.* vj *d.*

Alueredo Cornburgh Armigero pro Corpore Domini Regis pro ij *Hominibus ad Arma*, Seipso computato, & pro xl Sagittariis Civ *l.* xiij *s.*

Thomæ Domino Stanley Senescallo Hospitii Domini Regis pro xl *Hominibus ad Arma*, Seipso computato, *ut Barone*, ad iv *s.* per Diem & pro CCC. Sagittariis DCCCClxvi *l.* xvij *s.* vj *d.*

Johanni Stanley Armigero pro *uno Homine ad Arma* & pro xxiv Sagittariis lxj *l.* viij *s.* vj *d.*

Johanni Cheyne Armigero pro Corpore Domini Regis pro vij *Homi-*

rum *Militum* quilibet ad ii *s.* per Diem, & xcix aliis Hominibus ad Arma quilibet ad xij *d.* per Diem, & vi *d.* ultra de Regardo, & pro *Mille Sagittariis*, MMMCxciij *l.* vj *s.* x *d.*

* XI. 846. * *Johanni Comiti Ormonde* pro *Duobus Hominibus ad Arma* Seipso computato *ut Comite*, ac pro *xvj Sagittariis*, lxxiij *l.* xj *s.* ij *d.*

Rogero Bekeley uno Valettorum Regis de Corona pro *uno Homine ad Arma* & pro *Sex Sagittariis*, xx *l.* ix *s.* vj *d.*

Nicholao Darby Armigero pro *uno Homine ad Arma* & pro *Quatuor Sagittariis*, xv *l.* xviij *s.* vj *d.*

Egideo Daubeney Armigero pro *iv Hominibus ad Arma* Seipso computato, & pro *l Sagittariis*, Cxlij *l.* xij *d.*

Thomæ West Armigero pro *quatuor Hominibus ad Arma* Seipso computato, & pro *xxx Sagittariis*, xcv *l.* xj *s.*

Thomæ Warde Armigero pro *uno Homine ad Arma*, & pro *Sex Sagittariis*, xx *l.* ix *s.* vj *d.*

Willielmo Domino Hastynges pro *xl Hominibus ad Arma* Seipso computato, *ut Barone*, & pro *Trescentis Sagittariis*, DCCCCl xvj *l.* xviij *s.* vj *d.*

Galfrido Gate Militi pro *quinque Hominibus ad Arma* Seipso computato *ut Milite*, Cl *l.* iij *s.*

Thomæ Barough Militi pro *xvi Hominibus ad Arma* Seipso computato ad iv *s.* per Diem, & per speciale Warantum de Privato Sigillo, & pro *Clx Sagittariis*, CCCClxxxiv *l.* xj *s.* vj *d.*

Willielmo Laken Armigero pro *uno Homine ad Arma*, & pro *Tribus Sagittariis*, xiij *l.* xiij *s.*

David Gammes Armigero pro *uno Homine ad Arma*, & pro *Tribus Sagittariis*, xiij *l.* xiij *s.*

Gilberto Talbot Armigero pro *Tribus Hominibus ad Arma* Seipso computato, & pro *xx Sagittariis*, lxv *l.* xix *s.* vj *d.*

Willielmo Radmylde Armigero pro *uno Homine ad Arma* & pro *Sex Sagittariis*, xx *l.* ix *s.* vj *d.*

Edmundo Holt uni Valettorum Regis de Corona pro *uno Homine ad Arma*, & pro *duobus Sagittariis*, xj *l.* vij *s.* vj *d.*

Willielmo Tymperley Gentilmam & Servienti cum Magistro *Johanne Morton* Clerico Rotulorum Cancellariæ Regis, pro *uno Homine ad Arma*, & pro *xiii Sagittariis*, xxxvj *l.* viij *s.*

Henrico Wentworth Juniori Armigero pro *iv Hominibus ad Arma* Seipso computato, & pro *xxiv Sagittariis*, lxxxj *l.* xviij *s.*

Johanni Duci Norffolciæ pro *xl Hominibus ad Arma* Seipso computato *ut Duce*, & pro *CCC Sagittariis*, Mxiij *l.* xvij *s.* x *d.*

Thomæ Mountgomery Baneretto & Militi pro Corpore Domini putato *ut Milite* & pro *xx Sagittariis*, lxj *l.* viij *s.* vj *d.*

Johanni Parre Militi pro Corpore Domini Regis pro *x Hominibus ad Arma* Seipso computato *ut Milite* & pro *Centum Sagittariis*, CCxcviij *l.* vj *d.*

Willielmo Rosse Contrarotulatori Ordinationum Regis pro *duobus Hominibus ad Arma* Seipso computato ad iv *s.* per Diem, & pro *decem Sagittariis*, xlvij *l.* xv *s.* vj *d.*

David Gogh Armigero pro *uno Homine ad Arma* ad xij *d.* per Diem & vj *d.* ultra de Regardo & pro *xij Hominibus ad Arma* vocatis Escuers quilibet ad viij *d.* per Diem xliij *l.* iv *s.* vj *d.*

Henrico Comiti Northumbriæ pro *lx Hominibus ad Arma* Seipso computato *ut Comite* ad vj *s.* viij *d.* per Diem ac Novem eorum computatis *ut Militibus* quilibet ad ij *s.* per Diem, & pro aliis l. Hominibus ad Arma quilibet ad xij *d.* per Diem & vj *d.* ultra de Regardo, & pro CCCl Sagittariis, MCCxlix *l.* xiv *s.* viij *d.*

Thomæ Patyngeham uno Provisorum & Conductorum Cariagiorum & Ordinationum Regis ejusdem *Thomæ* ad xij *d.* per Diem, & pro *sex Hominibus vocatis Charyotmen* quolibet ad viij *d.* per Diem, necnon pro *xxx Hominibus vocatis Carteris* quolibet ad vj *d.* per Diem, sub Gubernatione *Johannis Sturgeon* Magistri Ordinationum Regis de hujusmodi Vadiis suis, videlicet, pro dicto primo Quarterio per manus proprias xcj *l.*

Johanni Brygges alio Provisorum & Conductorum Cariagiorum & Ordinationum Regis de Vadiis ejusdem *Johannis* ad xij *d.* per Diem, & *Sex Hominum vocatorum Chareotmen* cujuslibet ad, viij *d.* per Diem, necnon *xxx Hominum vocatorum Carters* cujuslibet vj *d.* per Diem, sub Gubernatione dicti *Johannis Sturgeon*, xcj *l.*

Richardo Copcote Tertio Provisorum & Conductorum Cariagiorum & Ordinationum Regis de Vadiis ejusdem *Richardi* ad xij *d.* per Diem, & *Sex Hominum vocatorum Chariotmen* cujuslibet ad viij *d.* per Diem, necnon *xxx Hominum vocatorum Carters* cujuslibet ad vj *d.* per Diem, sub Gubernatione dicti *Johannis Sturgeon*, xcj *l.*

Simoni Paxmam alio Provisorum & Conductorum Cariagiorum & Ordinationum Regis de Vadiis ejusdem *Simonis* ad xij *d.* per Diem, & *Sex Hominum vocatorum Chariotmen* cujuslibet ad viij *d.* per Diem, necnon *xxx Hominum vocatorum Cartes* cujuslibet ad vj *d.* per Diem, sub Gubernatione dicti *Johannis Sturgeon*, xcj *l.*

Johanni Moklowe Clerico Vigilatori Ordinationum Regis ad xij *d.* per Diem & *xxxv Hominum Laboratorum* vocatorum *Manyoucrers*, *Casters of Dyks and Trenchis* & aliorum Operum necessariorum in eadem Ordinat. cujuslibet ad vj *d.* per Diem de hujusmodi Vadiis suis videlicet pro dicto primo Quarterio per manus proprias, lxxxiv *l.* iij *s.* vj *d.*

Willielmo Warde de Vadiis ejusdem *Willielmi* ad xij *d.* per Diem & *xxxv Hominum* vocatorum *Manyoucrers*, *&c.* cujuslibet ad vj *d.* per Diem lxxxiv *l.* iij *s.* vj *d.*

Thomæ Bestency ad xij *d.* per Diem, & *xxxv Hominum* vocatorum *Manyoucrers*, *&c.* cujuslibet ad vj *d.* per Diem, lxxxiv *l.* iij *s.* vj *d.*

... *Homine ad Arma* & pro
xv *l.* xviij *s.* vj *d.*

Magistro *Johanni Coke* Doctori Legum pro Vadiis suis ad ij *s.* per Diem & pro Vadiis cujusdam Notarii Publici ad xij *d.* per Diem, & pro aliis Personis cum eodem Magistro *Johanne Coke* cuilibet ad vj *d.* per Diem pro Attendentiis suis super Personam Regiam in Servitio suo Guerræ ultra Mare profecturis de hujusmodi Vadiis suis, videlicet, pro dicto primo Quarterio per Manus proprias,
xxix *l.* xj *s.* vj *d.*

Richardo Garnet Armigero Servienti Pavilionum Regis de Vadiis ejusdem *Richardi* ad iv *s.* per Diem & ij *Valettorum* utriusque ad xij *d.* per Diem, ac pro Vadiis *xxij Valettorum* cujuslibet ad vj *d.* per Diem,
lxxvij *l.* vij *s.*

Johanni Erlington Armigero Thesaurario Guerræ Domini Regis pro Vadiis *Mathei Scarden* Petiti Domini Regis in Servitio suo Guerræ, per Breve de Privato Sigillo de Vadiis suis, videlicet, pro dicto Primo Quarterio per Manus proprias,
xlv *s.* vj *d.*

Ryce ap Morice pro *uno Homine ad Arma* & pro *xiv Sagittariis*,
xxxviij *l.* xiij *s.* vj *d.*

Magistro *Willielmo Dudley* Clerico Concilar. & Decano Capellæ Regis pro Vadiis suis ad ij *s.* per Diem pro Attendentiis suis super Personam Regiam in Servitio suo Guerræ ultra Mare profecturo, de hujusmodi Vadiis suis, videlicet, pro dicto Primo Quarterio per Manus proprias,
ix *l.* ij *s.*

Richardo Solond uni Clericorum Capellæ Regis pro Vadiis suis ad xiv *d.* per Diem & pro Vadiis Quinque Puerorum & unius Valetti cujuslibet ad vj *d.* per Diem pro Attendentiis suis super Personam Regiam in Servitio suo Guerræ ultra Mare profecturis, de hujusmodi Vadiis suis, videlicet, pro dicto Primo Quaterio per Manus proprias,
xviij *l.* xix *s.* ij *d.*

Richardo Eyre & *Hugoni Eyre* Gentilmen de Vadiis ipsorum utriusque ad vij *d.* per Diem & vj *d.* ultra de Regardo, & pro *iv Sagittariis*,
xviij *l.* iv *s.*

Thomæ Mauntell Armigero pro *uno Homine ad Arma* & pro *iv Sagittariis*,
xv *s.* xviij *l.* vj *d.*

Johanni Hareman, *Edwardo John*, & *Willielmo Hundegate* Clericis Capellæ Regis ut de præscripto super Vadiis eorumdem Clericorum cujuslibet ad xiv *d.* per Diem, & pro Vadiis unius Valetti ad vj *d.* per Diem pro Attendentiis suis super Personam Regiam in Servitio suo Guerræ ultra Mare profecturis, de hujusmodi Vadiis suis; videlicet, pro dicto Primo Quarterio per Manus proprias,
xviij *l.* iv *s.*

Super Viagio Regis, de Proclamationibus faciendis.

Ann. D. 1475. An. 14. E. 4. Claus. 14. E. 4. m. 6. dors.

REX Vicecomiti Middlesexiæ, Salutem.

Præcipimus Tibi, firmiter injungentes, quod statim, post Receptionem Præsentium, in singulis Locis, infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates quàm extra, ubi magis expediens videris, ex parte nostra publicas Proclamationes fieri facias in hæc verba,

FORASMOCHE *as the* King, our Soveraigne Lord,

... ta; videlicet,

Eborum.
Kanc.
Glouc.
Devon.
Lincoln.
Salop.
Wigorn.
Cornub.
Warr. & Leic.
Cantebr. & Hunt.
Essex. & Hertf.
Oxon. & Berk.
Northumbr.
Cumbr.
Rotel.
Staff.
Wilts.
Northampt.
Hereford.
Suthampt.
Notingh. & Derb.
Bedf. & Buk.
Norff. & Suff.
Surr. & Sussex.
Somers. & Dors.
Westmerl.
London.
Civitati Eborum.
Civitati Coventr.
Civitati Lincoln.
Civitati Norwici.
Civitati Cantuar.
Villæ Bristoll.
Villæ de Kyngeston super Hull.
Villæ Novi Castri super Tynam.
Villæ Notyngh.
Villæ Suthampton.
Constabulario Castri sui Dovorr. & Custodi Quinque Portuum suorum vel ejus Locumtenenti ibidem.

REX Cancellario suo in Comitatu Palatino Lancastriæ, Salutem.

Mandamus vobis firmiter injungentes quòd per Breve nostrum, sub Sigillo nostro Comitatûs prædicti debitè conficiendum, Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti detis in Mandatis, quòd ipse statim post receptionem Brevis prædicti, in singulis Locis infra Ballivam suam, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi magis expediens viderit, publicas Proclamationes ex parte nostra fieri faciat in hac verba,

FORASMOCHE, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

---

* *Littera Acquietantiæ pro Prima Solutione Dotis Ceciliæ.*

* XI. 850. Ann. D. 1475. An. 14. E. 4. Ex Autogr.

JAcobus, Dei Gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis Nos recepisse ab, Excellentissimo Principe, *Edwardo Rege Angliæ*, nostro Consanguineo carissimo, per Manus Discreti ac Magnæ Prudentiæ Clerici Magistri *Alexandri de Lye*, dicti carissimi Consanguinei nostri Elimosinarii, in *Ecclesia Beati Egidii de Edinburgh*, *Tertio Die Mensis Februarii*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Septuagesimo quarto*, Summam *Duorum Millium Marcarum* bonæ & legalis Monetæ Angliæ, in partem Solutionis Summæ *Viginti Millium Marcarum* ejusdem Monetæ, Nobis per præfatum Consanguineum nostrum carissimum cum Illustri Principissâ *Ceciliâ suâ Juniore Filiâ*, Nomine Dotis & Causâ Matrimonii cum Illustri Principe *Jacobo nostro Primogenito* Hærede & Filio unico carissimo, debitarum, prout in *Indenturis*, inter Nos & Dominum Consanguineum nostrum carissimum indè confectis, latiùs continetur.

De quâ quidem Summâ *Duorum Millium Marcarum* Monetæ prædictæ fatemur Nos benè Pacatos, Contentos, & plenariè in Pecunia numerata Persolutos, & dictum Excellentissimum Principem

Sigillo avulso.

De Arestando & Capiendo pro Recuperatione Regni Franciæ.

Ann. D. 1475. An. 14. E. 4. Pat. 14. E. 4. p. 2. m. 8. dors. * XI. 851.

REX, Dilectis sibi, *Rogero Treuman* Magistro cujusdam Navis nostræ vocatæ *Grace Dieu*, & *David White* Purcerio ejusdem Navis, ac *Johanni Trace*, & *Petro Chace*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Pro Conductione Armatæ nostræ, quam ad proficiscendum nobiscum, in propria Persona nostra, ad Regnum nostrum Franciæ, pro Recuperatione ejusdem & Juris nostri ibidem, Altissimo concedente, Ordinavimus, providere volentes,

* Assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad tot Marinarios, quot pro Gubernatione Navis prædictæ necessarii fuerint & oportuni, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates quàm extra, Arestandum & Capiendum, & eos in Navi prædicta, Nobis ad Vadia nostra ibidem Deservituros, Ponendum & poni faciendum.

Et ideò vobis, &c.

Damus autem, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto Die Februarii.

Consimiles Literas Regis Patentes habent Personæ subscriptæ, sub eadem Datâ; videlicet,

Carolus Dynham Armiger, ac *Johannes Buck* Magister cujusdam Navis vocatæ *Marye Asshe*, *&c.*

De Tractando & Communicando cum Commissariis Regis Scotiæ pro le Fishgarth.

Ann. D. 1475. An. 14. E. 4. Scot. 14. E. 4. m. 4.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm pendentibus Treugis inter *Nos* & Serenissimum Principem Fratrem & Consanguineum nostrum carissimum *Jacobum Regem Scotorum*, exorta sit jam nuper inter Subditos nostros atque suos, hincinde habitantes juxta Ripariam de Eske in Marchiis Occidentalibus versus Scotiam, Materia Quæstionis de & super quadam Piscaria sive Jure Piscandi in dicta Riparia,

Nostris Subditis asserentibus Jus erigendi & habendi, in certo Loco ejusdem Fluminis seu Ripariæ, quandam Sepem seu Clau-

debito Terminandi,

Ulteriusque Decernendi, Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Aliamque *Dietam* seu alias *Dietas*, pro commodiori Expeditione Præmissorum, si necesse fuerit, Statuendi & Præfigendi,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum perpetuò habituros quicquid dicti Commissarii & Deputati nostri seu eorum aliqui, in * Formâ prædictâ Communicaverint, Tractaverint, Determinaverint, Decreverint, Fecerint, seu Expedierint in Præmissis seu aliquo Præmissorum: * XI. 852.

Damus autem universis & singulis Officiariis & Subditis nostris in Mandatis quòd dictis *Episcopis*, *Dominis*, *Priori*, *Doctoribus*, & *Militi* suprascriptis, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, seu Tribus eorum, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Obedientes, & Auxiliantes, nec quòd Guerram, Hostilitatem, seu Dampnum quodcumque, occasione Præmissorum, contra ipsorum Decreta & Ordinationes, faciant seu facere attemptent quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Castrum nostrum de Wyndesore*, xxij Die Februarii.

Per Concilium.

De Aurifabris Arestandis pro Apparatibus Personæ Regis.

Ann. D. 1475. An. 14. E. 4. Pat. 14. E. 4. p. 2. m. 4. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, *Thomæ Vaghan* Armigero pro Corpore nostro, &, Dilectis sibi, *Ricardo Laurence*, & *Roulando Forster*, Clericis Jocalium nostrorum, Salutem.

Sciatis quod,

Pro eo quòd oportunum est Nobis, pro diversis Apparatibus Personæ nostræ, ac aliis Personis circa Personam nostram Attendentibus, de Aurifabris & aliis Operariis, Misteræ illi pertinentibus, provideri,

Assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad tot Aurifabros & alios Operarios Misteræ illius, quot pro Apparatibus nostris prædictis necessarii fuerint & oportuni, tàm infra Libertates quàm extra, Arestandum & Capiendum, & eos in Operibus nostris hujusmodi, Nobis ad Vadia nostra deservituros, Ponendum & Poni faciendum;

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxvij die Februarii.

FINIS TOMI XI. EDITIONIS LONDINENSIS.

*XII. 1. Ann. D. 1475. An. 15. E. 4. Pat. 15. E. 4. p. 1. m. 5. d.

* De Conducendo Armatam Potentiam supra Mare.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos quandam Armatam Potentiam, ad proficiscendum supra Mare cum Dilectô & Fideli nostro *Johanne Dynham* de Dynham Milite, in Resistentiam Adversariorum & Inimicorum nostrorum ibidem se tenentium, ordinavimus,

E. 4. in hæc verba,
Pat. 15. E. 4. p. 2. m. 24.

Edward, by the Grace of God, *King of England and of Fraunce*, *Lord of Ireland*,

Remembryng the Pretence and Clayme of *John Lord Scrop*, shewed unto us, for the Beryng of th'Armes of *th'Erle of Man*, which nowe oure Right Trusti and Right wel beloved *Thomas Lord Stanely* Stuard of oure Housholde Berith, for brevenes of tyme havyng no convenyant Season to know the Determynation of the same, and provydyng that no Variaunce therefore be hadde nowe in oure Voiage,

Have Wolled and Desyred that, for the Tymes and Seasons that the seid Lordes shall contynue in oure Service, in oure Realme of Fraunce, Duchie of Normandie, and els where byyonde the See, and also unto oure and Their retournyng next to this oure Realme of England, or either of theym, that the said *Lord Scrop* shall Absteyne and Forbere the Use and Weryng of the seid Armes of *th'Erle of Man*, whereunto for the seid desire he is agrede,

Alwey forseyn that the said Wille, Desire, Abstinence, and Forbereyng be not prejudiciall nor damage in that behave unto the seid *Lord Scrop*, ne to his Heyres, nor be of non effect, strengh, nor vertue but for the tyme above expressed.

Et hoc omnibus, quorum interest in hac parte, innotescimus per Præsentes.

In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo Die Maii.

Appunctuata, prius cum Henrico nuper Rege Castellæ, Ratificantur cum Rege Ferdinando.

Ann. D. 1475. An. 15. E. 4. Fran. 15. E. 4. m. 19.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, *Alfonsus Civitatensis Episcopus*, olim in Regnum nostrum Angliæ, ab Illustris memoriæ Domino *Henrico Rege Castellæ & Legionis* Consanguineo nostro carissimo, jam Vitâ functo, transmissus erat, ad Ineundum & Contrahendum Nobiscum, Nomine dicti Regis, certas Confœderationes & Alligantias infrascriptas,

Nosque, consequenter, Reverendo Patri, Consanguineo nostro prædilecto, *Willielmo Episcopo Eliensi* dederimus in Mandatis, per Literas nostras Patentes, ad Tractandum, Communicandum, Appunctuandum, Concordandum, & Concludendum cum dicto Venerabile Patre *Alfonso* super eisdem Confœderationibus & Aligantiis ineundis & concludendis ut præfertur,

Ipsi quidem Episcopi, Commissarii, Procuratores, & Deputati Principum suorum ad Infrascripta sufficienter constituti, Vice Auctoritate & Nomine eorumdem mutuò Convenientes, tandem in quosdam Articulos reales & perpetuæ Amicitiæ atque Pacis condescenderunt, ipsosque Articulos conceperunt, formârunt, concordârunt, & concluserunt Tenore subsequenti,

Inprimis, Conventum & Concordatum est, inter Nos Commissarios, Procuratores, & Deputatos antedictos, nominibus dictorum Dominorum *Henrici & Edwardi* Regum, *&c. ut supra in Literis Dat. sexto Die Mensis Julii, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Sexagesimo septimo;*

Præsentibus discretis Viris, Magistris, *Henrico Sharpe* Legum

Per ipsum Regem.

De Liga cum Ferdinando prædicto.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, 1475.

Cùm quædam Liga, Confœderatio, & perpetua Amicitia, inter Nos & præcarissimum Consanguineum nostrum *Henricum* nuper *Regem Castellæ & Legionis*, ac Regna, Dominia, Jurisdictiones, & Territoria, Ligeos & Subditos nostros, Hæredes & Successores nostros, & utriusque nostrûm, sub certis Modo & Formâ captæ sint, initæ, & conclusæ, An. 15. E. 4. Ibid. m. 12.

Ac Nos,

Ligam, Confœderationem, & Amicitiam prædictas, inter *Nos* & Præpotentem Principem *Fernandum Modernum Regem Castellæ & Legionis* Consanguineum nostrum carissimum pro Parte nostrâ firmiter Teneri & inviolabiliter Observari volentes,

Ligam, Confœderationem, & Amicitiam illas per Literas nostras Patentes pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris Approbaverimus, Ratificaverimus, & Confirmaverimus,

Nosque, de Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Barnardi de la Force* Armigeri, & *Johannis Wyndesore* Heraldi & Marescalli Armorum, pleniùs confidentes,

Assignavimus ipsos, *Barnardum & Johannem*, & eorum alterum, Oratores & Legatos nostros, ac eis & eorum alteri plenam Potestatem & Auctoritatem Damus & Committimus, per Præsentes, ad Literas nostras prædictas præfato Consanguineo nostro *Fernando Regi Castellæ & Legionis*, seu ejus in hac parte Commissario sive Deputato, sufficientem Potestatem ad id ab eodem Consanguineo nostro habenti, Nomine nostro & pro Nobis Deliberandum;

Ita tamen quòd iidem, *Barnardus & Johannes*, seu eorum alter, Literas Patentes præfati Consanguinei nostri, de consimili Approbatione, Ratificatione, & Confœderatione Ligæ, Confœderationis, & Amicitiæ perpetuæ prædictarum, pro Parte suâ, Hæredum & Successorum suorum, ab eodem Consanguineo nostro, seu ejus in hac parte Commissario sive Deputato, sufficientem ad hoc habente Potestatem, Recipiant seu Recipiat.

In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quinto die Maii.

Per ipsum Regem.

* *De Salvo Conductu pro Rege Scotorum.* * XII. 4.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem. Ann. D.
Quia intelleximus Excellentissimum & Illustrissimum Principem *Jacobum Regem Scotorum*, Fratrem & Consanguineum nostrum Amantissimum, Devotionis ac Peregrinationis causâ, votique per eum emissi complementi, ad Partes Exteras, & præsertim ad Civitatem Ambianensem, se velle Transferre & Proficisci, 1475. An. 15. E. 4. Scot. 15. E. 4. m. 2.

Dubitantemque Transitum Maris suæ Complectioni ac Corporis Sanitati non mediocriter sibi fore nocivum,

Quâ in re, per suos Ambassiatores, Nos de securo Transitu & salvo

Et si quis eis seu eorum alicui, &c.

In cujus, &c. per Quindecim Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Westmonast.* decimo quinto die Maii.

Per ipsum Regem, & de Data, &c.

De Marinariis arestandis, pro Viagio Franciæ.

Ann. D. 1475. An. 15. E. 4. Pat. 15. E. 4. p. 1. m. 7. d.

REX, dilecto sibi *Willielmo Philpotte*, Magistro cujusdam Navis vocatæ *la Petyr de Londoniis*, Salutem.

Scias quòd,

Cùm quandam Armatam Potentiam ad proficiscendum Nobiscum versus Regnum nostrum Franciæ, in Recuperationem ejusdem Regni, Altissimo concedente, Ordinaverimus,

Nos, tàm pro Conductione Armatæ prædictæ, quàm Victualium & Ordinationum in hac parte necessariorum, ordinare volentes, Assignavimus Te ad tot Marinarios, quot pro Conductione Navis prædictæ necessarii fuerint & oportuni, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates quàm extra, Arestandum & Capiendum, & eos in Navi prædicta, Nobis ad Vadia nostra ex causâ prædictâ deservituros, Ponendum & Poni faciendum;

• XII. 5. • Et ideò, &c.

Damus, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo Die Maii.

Consimiles Literæ diriguntur Personis subscriptis, in formâ prædictâ, sub eadem Datâ; videlicet,

Willielmo Bowland, Magistro cujusdam Navis vocatæ le *John of London.*

Richardo Tood, Magistro cujusdam Navis vocatæ *la Trinite de London.*

Thomæ Longge, Magistro cujusdam Navis vocatæ *la Marie de London.*

Johanni Lokyngton, Magistro cujusdam Navis vocatæ *la Clement de London.*

Johanni Monde, Magistro cujusdam Navis vocatæ *le Lytyll Trinite de London.*

Pro Prospero Camilio de Medicis.

Ann. D. 1475. An. 15. E. 4. Franc. 15. E. 4. m. 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos Indebitati simus Venerabili Patri *Prospero Camilio de Medicis*, Collectori Apostolico in Angliâ, pro certis Dispensationibus & Gratiis Apostolicis, de nostris Voluntate & Mandato per ipsum impetratis, in Summa *Centum Marcarum.*

[...]gatii, ac Factores, Attornati, sive Servientes prædicti, & eorum quilibet, quàm Custumarii sive Collectores prædicti, & eorum quilibet, de omnimodis Pecuniarum Summis, Custumis, Subsidiis, Deveriis, Exactionibus, & Demandis, quæ ab ipsis, seu eorum aliquo, pro Præmissis, seu aliquo Præmissorum, aut aliâ Exactione seu Demandâ quacumque, ad Opus nostrum seu Hæredum nostrorum exigi vel pertineri poterint quovis modo, sive undè ipsi aut eorum aliquis erga Nos vel Hæredes nostros impeti aut onerari poterunt, erga Nos & dictos Hæredes nostros omninò exonerentur & acquietentur, & eorum quilibet exoneretur & acquietetur imperpetuùm; aliquibus Statutis, Actubus, Ordinationibus, Concessionibus, Provisionibus, Assignationibus, • Restrictionibus, aut Mandatis, in contrarium factis vel faciendis; eo quòd expressa mentio de vero Valore Præmissorum, seu alicujus indè Parcellæ, aut aliis Donis sive Concessionibus eisdem, *Prospero Camilio* aut *Nicholao*, per Nos ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta existit; aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstantibus. • XII. 6.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tricesimo Die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Regali Viagio, de Privilegiis concessis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1475. An. 15. E. 4. Pat. 15. E. 4. p. 1. m. 1.

Sciatis quòd,

Cùm Nos,

Per quendam Actum, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, Sexto Die Octobris Anno Regni nostri Duodecimo, inchoato & tento, editum,

De avisamento Dominorum Spiritualium & Temporalium ac Communitatum Regni nostri Angliæ, in dicto Parliamento nostro existentium, ac Auctoritate ejusdem Parliamenti,

Inter alia, Voluerimus, Concesserimus, Ordinaverimus, & Inactitaverimus quòd omnes hujusmodi Personæ & earum quælibet, quæ Gratiâ Divinâ Nobiscum in *nostris Regali Viagio & Servitio* Transfretabunt, & in eodem Servitio morabuntur, & Feoffati ad usum cujuslibet earum, habere valeant & habeant, habere valeat & habeat, Licentiam, sub Magno Sigillo nostro, absque Feodo vel Fine Nobis solvendis, faciendi Feoffamenta, Alienationes, & Concessiones de suis Honoribus, Castris, Maneriis, Terris, & Tenementis, Redditibus, Servitiis, Annuitatibus, vel aliis Hæreditamentis & Possessionibus, cum suis Pertinentiis, hujusmodi Personis prout eis placeret, prout in Actu prædicto plenius continetur,

Nos, Actum prædictum, ac omnia & singula in eodem contenta, juxta vim, formam, & effectum ejusdem, in omnibus Observari volentes, de Gratiâ nostra speciali Concessimus & Licentiam Dedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Dilecto & Fideli nostro *Thomæ Burgh* Militi, qui Nobiscum in Viagio & Servitio nostris prædictis, Deo dante, infra breve transfretabit, & ibidem morabitur, quòd ipse, absque Fine seu Feodo ad Opus nostrum solvendis, juxta vim, formam, & effectum Actûs prædicti, Medietatem Baroniæ de Midforde, & Castri sive Dominii de Midforde, in Comitatu Northumbriæ, ac omnium Terrarum, Tenementorum, Reddituum, Reversionum, Feodorum Militum, Advocationum Ecclesiarum, Visuum Franciplegii, Curiarum Letarum, & Warennarum suorum, cum Per-

Et eisdem, *Episcopis*, *Comiti*, *Willielmo*, *Thomæ Mountgomery*, *Johanni*, *Willielmo*, *Briano*, *Guidoni*, *Willielmo*, *Willielmo*, *Roberto*, *Johanni*, *Johanni*, *Richardo*, *Willielmo*, & *Richardo*, quòd ipsi seu eorum aliqui vel aliquis Medietates, Reversiones, & Manerium prædicta, ac cætera Præmissa cum Pertinentiis, a præfato *Thoma Burgh* recipere possint, & tenere Sibi & Hæredibus suis prædictis de Nobis & Hæredibus nostris prædictis, per Servitia prædicta, sicut prædictum est, imperpetuum, Tenore Præsentium, similiter Licentiam dedimus specialem,

Nolentes quòd præfatus *Thomas Burgh*, vel Hæredes sui, aut præfati, *Episcopi*, *Comes*, *Willielmus*, *Thomas Mountgomery*, *Johannes*, *Willielmus*, *Brianus*, *Guido*, *Willielmus*, *Willielmus*, *Robertus*, *Johannes*, *Johannes*, *Richardus*, *Willielmus*, & *Richardus*, vel Hæredes sui, ratione Præmissorum, per Nos vel Hæredes nostros, Justiciarios, Escaetores, Vicecomites, aut alios Ballivos seu Ministros nostros, vel Hæredum nostrorum quoscumque, futuris temporibus, Occasionentur, Molestentur in aliquo, seu Graventur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Junii.

Pro Laurentio de Medicis, super Pecunia mutuata.

Ann. D. 1475 *An.* 15. E. 4. *Franc.* 15. E. 4. *m.* 14.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Summa *Quinque Millium Librarum*, Dilectis Nobis, *Laurentio de Medicis*, *Juliano de Medicis*, *Thomæ de Portynariis*, *Thomæ Gudetty*, *Fulconi de Portynariis*, & *Alexandro de Portynariis*, Civibus & Mercatoribus de Florentia, per Nos debeatur, prout in Recepta Scaccarii nostri pleniùs poterit apparere,

Nos,

Solutionem & Contentationem Summæ prædictæ præfatis, *Laurentio*, *Juliano*, *Thomæ*, *Thomæ*, *Fulconi*, & *Alexandro*, fieri volentes, ut est justum,

De Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Concessimus & Licentiam Dedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, præfatis, *Laurentio*, *Juliano*, *Thomæ*, *Thomæ*, *Fulconi*, & *Alexandro*, quòd ipsi, seu eorum aliquis, aut, ipsis Defunctis, Executores sui, seu alicujus eorum, aut ejus vel eorum Factores sive Attornati, Indigenæ vel Alienigenæ, Lanas quascumque Berdare, Claccare, & Mundare possint vel possit,

Quodque ipsi seu eorum aliquis vel aliqui tàm tot & tantos Saccos & Clavos hujusmodi Lanarum Berdatarum, Claccatarum, & Mundatarum, sive non Berdatarum, non Claccatarum, aut non Mundatarum, ac Pannos Laneos in Grano vel sine Grano, cujuscumque Coloris Panni illi fuerint, Pecias Stanni, & Fodras Plumbi, tàm de Bonis suis propriis, quàm alterius Personæ cujuscumque, in Portubus Civitatis nostræ Londoniæ, & Villarum nostrarum Sandewici & Suthamptoniæ, vel in eorum aliquibus vel aliquo, in quibuscumque Galeis, Carracis, Navibus, vel Vasis, unâ Vice vel diversis Vicibus, Eskippare & Carcare, ac Eskippari & Carcari facere, & Lanas illas, sic Eskippatas, per Strictus de Marrok, ac Pannos Laneos Stannum & Plumbum prædicta ad quascumque Partes Exteras, Traducere & Cariare, ac Traduci & Cariari facere, quàm alias Mercandisas quascumque, de quacumque Crescentia, tàm de Bonis suis propriis quàm alterius cujuscumque, a Partibus Exteris, in hujusmodi Galeis, Carracis, Navibus, vel Vasis similiter eskippare & carcare, ac eskippari & carcari facere, & in Regnum nostrum Angliæ, in Portus rentum, *Julianum*, *Thomam*, *Thomam*, *Fulconem*, & *Alexandrum*, seu eorum aliquem, vel Executores suos prædictos, seu alicujus eorum, aut ejus vel eorum Factores sive Attornatos prædictos, seu eorum aliquem, prætextu Literarum nostrarum Patentium eskippando,

Aliquibus Statutis sive Ordinationibus, in contrarium factis sive ordinatis, non obstantibus,

In plenam Satisfactionem & Contentationem dictæ Summæ *Quinque Milium Librarum*, eisdem, *Laurentio*, *Juliano*, *Thomæ*, *Thomæ*, *Fulconi*, & *Alexandro*, per Nos, ut prædictum est, debitarum, & quousque eisdem, *Laurentio*, *Juliano*, *Thomæ*, *Thomæ*, *Fulconi*, & *Alexandro*, seu eorum alicui, vel Executoribus suis prædictis, seu eorum alicujus, aut ejus vel eorum Factoribus sive Attornatis prædictis, vel eorum alicui, de eàdem Summâ in formâ prædictâ plenariè satisfactum fuerit & contentatum,

Per INDENTURAS, indè inter ipsos, *Laurentium*, *Julianum*, *Thomam*, *Thomam*, *Fulconem*, & *Alexandrum*, seu eorum aliquem, vel eorum Factores sive Attornatos prædictos, seu eorum aliquem, & Custumarios sive Collectores Custumarum & Subsidiorum, in Portubus prædictis, seu eorum aliquibus vel aliquo, pro tempore existentes, extra quos vel quem Lanas, Pannos Laneos, Stannum, & Plumbum, seu aliquam indè Parcellam sic eskippari & traduci, aut in quos vel quem Mercandisas prædictas sic adduci contigerit, Eskippationem, Traductionem, sive Adductionem illas, de tempore in tempus, debitè conficiendas, Testificantes,

Per quarum quidem INDENTURARUM alteram Partem, & has Literas nostras, ac Brevia nostra, superinde Custumariis sive Collectoribus Custumarum & Subsidiorum, in Portubus prædictis, & in eorum quolibet pro tempore existentibus, dirigenda, volumus & per Præsentes concedimus quòd tàm iidem, *Laurentius*, *Julianus*, *Thomas*, *Thomas*, *Fulco*, & *Alexander*, & eorum quilibet, & Executores sui prædicti, & cujuslibet eorum, ac ejus vel eorum Factores & Attornati, & eorum quilibet, quàm Custumarii & Collectores prædicti & eorum quilibet, de omnimodis Pecuniarum Summis, Custumis, Subsidiis, Exactionibus, & Demandis, quæ ab ipsis seu eorum aliquo pro Præmissis vel aliquo Præmissorum, aut aliâ Exactione seu Demandâ quacumque, ad Opus nostrum seu Hæredum nostrorum exigi seu pertinere poterint quovis modo, sive unde ipsi aut eorum aliquis erga Nos impeti aut onerari poterint, erga Nos & Hæredes nostros omnino exonerentur & acquietentur; aliquibus Statutis, Actibus, Ordinationibus, Concessionibus, Provisionibus, Assignationibus, Restrictionibus, aut Mandatis, in contrarium factis vel faciendis; eo etiam quod Lanæ, Panni Lanei, Stannum, Plumbum, & Mercandisæ prædictæ non sint vel fuerint, aut aliqua indè Parcella non sit aut fuerit, propria Bona ipsorum, *Laurentii*, *Juliani*, *Thomæ*, *Thomæ*, *Fulconis*, & *Alexandri*, seu alicujus eorum, vel Executorum suorum prædictorum, seu alicujus eorum, aut ejus vel eorum Factorum * sive Attornatorum prædictorum, vel eorum ali- * XII. 9.
cujus, eo etiam, quòd expressa mentio de vero Valore Præmissorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, eisdem, *Laurentio*, *Juliano*, *Thomæ*, *Thomæ*, *Fulconi*, & *Alexandro*, seu eorum alicui, per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstantibus,

Volumus etiam & per Præsentes Concedimus præfatis, *Laurentio*, *Juliano*, *Thomæ*, *Thomæ*, *Fulconi*, & *Alexandro*, & eorum cuilibet, ac Executoribus suis prædictis, & eorum cuilibet, quòd Cancellarius noster Angliæ, aut Custos Privati Sigilli nostri qui pro tempore fuerit, fieri faciant & deliberari eisdem, *Laurentio*, *Juliano*, *Thomæ*, *Thomæ*, *Fulconi*, & *Alexandro*, & eorum cuilibet,

Parliamenti.

Super Solutione Pecuniæ memorata.

Ann. D. 1475. An. 15. E. 4. Claus. 15. E. 4. m. 17.

REX Custumariis sive Collectoribus Parvæ Custumæ nostræ in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, qui nunc sunt, & qui pro tempore fuerint, Salutem

Cum Nos, *Sexto Die Junii* ultimò præterito, per Literas nostras Patentes, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Concesserimus & Licentiam Dederimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Dilectis Nobis, *Laurentio de Medicis*, *Juliano de Medicis*, *Thomæ de Portynariis*, *Thomæ Gwydetts*, *Fulconi de Portynariis*, & *Alexandro de Portynariis*, Civibus & Mercatoribus de Florentia, quòd ipsi, seu eorum aliquis, aut, ipsis Defunctis, Executores sui, seu alicujus eorum, aut ejus vel eorum Factores sive Attornati Indigenæ vel Alienigenæ, Lanas quascumque Berdare, Claccare, & Mundare possent vel posset,

Quodque ipsi seu eorum aliquis vel aliqui tàm tot & tantos Saccos & Clavos hujusmodi Lanarum Berdatarum, Claccatarum, & Mundatarum, sive non Berdatarum, non Claccatarum, aut non
• XII. 10. Mundatarum, ac Pannos Laneos in * Grano vel sine Grano, cujuscumque Coloris Panni illi forent, Pecias Stanni, & Fodras Plumbi, tàm de Bonis suis propriis, quàm alterius Personæ cujuscumque, in Portubus Civitatis nostræ Londoniæ, & Villarum nostrarum Sandewici & Suthamptoniæ, vel in eorum aliquibus vel aliquo, in quibuscumque Galeis, Carracis, Navibus, vel Vasis, unâ Vice vel diversis Vicibus, Eskippare & Carcare, ac Eskippari & Carcari facere, & Lanas illas, sic Eskippatas, per Strictus de Marrok, ac Pannos Laneos Stannum & Plumbum prædicta ad quascumque Partes Exteras, Traducere & Cariare, ac Traduci & Cariari facere, quàm alias Mercandisas quascumque, de quacumque Crescentia, tàm de Bonis suis propriis quàm alterius cujuscumque, a Partibus Exteris, in hujusmodi Galeis, Carracis, Navibus, vel Vasis similiter eskippare & carcare, ac eskippari & carcari facere, & in Regnum nostrum Angliæ, in Portus prædictos seu eorum aliquos vel aliquem, adducere valerent vel valeret,

Quorum omnium Saccorum & Clavorum Lanarum prædictarum Custumæ & Subsidia, juxta Ratam (videlicet) *Quatuor Marcarum tantum* & non ultra, pro Custumis & Subsidiis, ac aliis Deveriis Calesii, de seu pro quolibet Sacco Lanarum prædictarum, ac Custumæ & Subsidia Pannorum Laneorum, Stanni & Plumbi, ac aliarum Mercandisarum prædictarum, ad dictam Summam *Quinque Milium Librarum* in toto se attingerent,

Absque aliquibus Custumis seu Subsidiis, aut aliis Deveriis prædictis, pro eisdem Lanis, Pannis Laneis, Stanno, Plumbo, & Mercandisis, seu aliqua indè Parcella, Nobis vel Hæredibus nostris reddendis seu solvendis,

Et absque Impetitione nostri vel Hæredum nostrorum, aut aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque, vel alterius cujuscumque,

Et absque Composito seu aliquo alio, Nobis vel Hæredibus nostris prædictis, pro eisdem Lanis, Pannis Laneis, Stanno, Plumbo, & Mercandisis, seu aliqua indè Parcella, seu pro aliquibus Custumis & Subsidiis eorumdem, vel alicujus indè Parcellæ, eskippari & traduci, aut in quos vel quem Mercandisas prædictas sic adduci contingeret, Eskippationem, Traductionem, sive Adductionem illas, de tempore in tempus, debitè conficiendas, Testificantes,

Per quarum quidem INDENTURARUM alteram Partem, & Literas nostras * prædictas, ac Brevia nostra, superinde Custumariis sive Collectoribus Custumarum & Subsidiorum, in Portubus prædictis, & in eorum quolibet pro tempore existentibus, dirigenda, Voluerimus & per Literas nostras prædictas Concesserimus quòd tàm iidem, *Laurentius*, *Julianus*, *Thomas*, *Thomas*, *Fulco*, & *Alexander*, & eorum quilibet, & Executores sui prædicti & cujuslibet eorum, ac ejus vel eorum Factores & Attornati, & eorum quilibet, quàm Custumarii & Collectores prædicti & eorum quilibet, de omnimodis Pecuniarum Summis, Custumis, Subsidiis, Exactionibus, & Demandis, quæ ab ipsis seu eorum aliquo pro Præmissis vel aliquo Præmissorum, aut aliâ Exactione seu Demandâ quacumque, ad Opus nostrum seu Hæredum nostrorum exigi seu pertinere poterint quovis modo, sive unde ipsi aut eorum aliquis erga Nos imperi aut onerari possent, erga Nos & Hæredes nostros omnino exonerarentur & acquietarentur, prout in Literis nostris prædictis plenius continetur, • XII. 11.

Vobis Præcipimus quòd ipsos, *Laurentium*, *Julianum*, *Thomam*, *Thomam*, *Fulconem*, & *Alexandrum*, seu eorum aliquem, aut, ipsis Defunctis, Executores suos seu alicujus eorum, aut ejus vel eorum Factores sive Attornatos Indigenas vel Alienigenas, tàm tot & tantos Saccos & Clavos Lanarum Berdatarum, Claccatarum, & Mundatarum, sive non Berdatarum, non Claccatarum, aut non Mundatarum, ac Pannos Laneos in Grano vel sine Grano, cujuscumque Coloris Panni illi fuerint, Pecias Stanni, & Fodras Plumbi, tàm de Bonis propriis quam alterius Personæ cujuscumque, in dicto Portu Londoniæ, in quibuscumque Galeis, Carracis, Navibus, vel Vasis, unâ Vice vel diversis Vicibus, eskippare & carcare, ac eskippari & carcari facere, & Lanas illas, sic Eskippatas, per Strictus de Marrok, ac Pannos Laneos, Stannum, & Plumbum prædicta ad quascumque Partes Exteras traducere & cariare, ac traduci & cariari facere, quàm alias Mercandisas quascumque, de quacumque Crescentia, tàm de Bonis suis propriis, quàm alterius cujuscumque, a Partibus Exteris in hujusmodi Galeis, Carracis, Navibus, vel Vasis similiter eskippare & carcare, ac eskippari & carcari facere, & in Regnum nostrum Angliæ in prædictum Portum Londoniæ adducere.

Quorum omnium Saccorum & Clavorum Lanarum prædictarum Custumæ & Subsidia, juxta Ratam, videlicet, *Quatuor Marcarum tantum* & non ultra, pro Custumis & Subsidiis ac aliis Deveriis Calesii, de seu pro quolibet Sacco Lanarum prædictarum, ac Custumæ & Subsidia Pannorum Laneorum, Stanni, & Plumbi, ac aliarum Mercandisarum prædictarum, ad dictam Summam *Quinque Milium Librarum* in toto se attingent,

Absque aliquibus Custumis seu Subsidiis aut aliis Deveriis prædictis, pro eisdem Lanis, Pannis, Laneis, Stanno, Plumbo, & Mercandisis, seu aliqua indè Parcella, Nobis vel Hæredibus nostris reddendis seu solvendis,

Per INDENTURAS, indè inter vos & præfatos, *Laurentium*, *Julianum*, *Thomam*, *Thomam*, *Fulconem*, & *Alexandrum*, seu eorum aliquem, aut, ipsis Defunctis, Executores suos prædictos seu alicujus eorum, aut ejus vel eorum Factores sive Attornatos prædictos, Eskippationem, Traductionem, & Adductionem prædictas, debitè, de tempore in tempus, conficiendas, Testificantes,

tum Demerita, Castigandum & Puniendum, ac Castigari & Puniri faciendum,
Omniaque alia & singula, in Præmissis necessaria & oportuna, Faciendum & Exequendum:
Damus autem, &c.

In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo Die Junii.

Per ipsum Regem, & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

De Communicando cum Duce Britanniæ.

Ann. D. 1475. *An. 15. E. 4. Franc. 15. E. 4. m. 12.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd Nos,
De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Domini de Audeley*, & *Galliardi de Dureford Domini de Durat*, Militum, ac Magistri *Oliveri King* in Legibus Licentiati unius Secretariorum nostrorum, Consiliariorum nostrorum, quamplurimùm confidentes,
Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales Ordinamus & Constituimus,
Dantes & Concedentes eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis, Tribus, Duobus, & Uni eorum, plenam Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale cum præcarissimo Consanguineo nostro *Francisco Duce Britanniæ*, seu ejus Ambassiatoribus, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Conveniendi, Tractandi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, & finaliter Concludendi tàm de Pace perpetuâ ac reali Ligâ & finali Concordiâ, si eis videbitur, faciendis, quàm de & super omnibus & omnimodis Treugis, Alligantiis, Confœderationibus, Pactionibus, mutuis Auxiliis, & Promissionibus, inter *Nos*, Hæredes, & Successores nostros, ac Regna & Dominia nostra, ac Subditos, Alligatos, & Confœderatos nostros & alios Nobis Adhærentes quoscumque, & dictum *Consanguineum nostrum*, Hæredes & Successores suos, atque Loca & Dominia sua, Subditos, & Alligatos suos & sibi Adhærentes, ineundis, capiendis, & habendis,
Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis Conclusa, Concordata, & Firmata fuerint, Expediendi, Perficiendi, & pro parte nostra Perimplendi ac debitè Exequendi, etiam si majora sint & Mandatum de sua natura magis exigant speciale, & quæ Nosmetipsi facere possemus si personaliter præsentes essemus in Explicatione & Conclusione Præmissorum;
Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios nostros prædictos, Tres, Duos, & unum eorum, in forma prædicta, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo Die Junii.

Nos,
Volentes Quietudini Prælatorum, Magnatum, & aliorum Fidelium nostrorum dicti Regni, dùm sic Absentes fuerimus, providere,
Dilecto & Fideli nostro *Edwardo Filio nostro Primogenito, Principi Walliæ, Duci Cornubiæ, & Comiti Cestriæ, Custodi dicti Regni & Locum nostrum tenenti in eodem*, plenam, Tenore Præsentium, Concedimus Potestatem Capitulis Ecclesiarum Cathedralium & Conventualium, per Mortem vel Cessionem seu quovis alio modo Vacantium, cùm hujusmodi Vacationes prædicto Custodi per dicta Capitula præsentatæ fuerint, Concedendi Licentiam Eligendi Personas idoneas in Pastores & Præsidentes Ecclesiarum prædictarum,
Et, cùm de Licentiâ prædictâ Electiones in dictis Ecclesiis fuerint celebratæ, & Personæ Electæ per Literas dictorum Capitulorum Nobis vel Sibi nostro Nomine Præsentatæ, Assensum & Favorem Regium Electioni factæ de Minoribus Prælatis, nisi rationabilis Causa subfuerit quare dictis Electionibus hujusmodi Assensum denegare debeat, adhibendi,
Et ulterius, pro Confirmatione Electorum quibus sic prohibetur Assensus, illis, ad quos pertinet, more solito transcribendi,
Et, cùm Electi vel Electæ hujusmodi confirmati fuerint, Fidelitates, Nobis in hac parte debitas, Recipiendi, ac Temporalia Ecclesiarum illarum dictis Electis Restituendi,
Ita quòd *idem Custos* Assensum Regium Electionibus, factis de Majoribus Prælatis, non adhibeat, nec Fidelitatem ab eis recipiat, nec Temporalia Ecclesiarum illarum, ad quarum Regimen eliguntur seu postulantur, liberet seu restituat, quousque Nos super hoc duxerit consulendum, vel aliud a Nobis inde habuerit in Mandatis,
Quascumque etiam Fidelitates, pro quibuscumque Terris, Tenementis, seu Hæreditatibus Nobis debitas, Recipiendi, ac Terras, Tenementa, & Hæreditates hujusmodi illis, ad quos pertinent, prout justum fuerit, Liberandi & Restituendi; Homagiis Nobis, pro dictis Terris, Tenementis, & Hæreditatibus nobis debitis, Reservatis, quæ usque ad Redditum nostrum in Angliam volumus per *dictum Custodem* Respectuari,
Necnon ad omnes Ecclesias, ad nostram Donationem seu quamcumque Dispositionem nostram spectantes, Taxationem *Viginti Marcarum* excedentes, & Taxationem *Quadraginta Marcarum* * non excedentes, cùm vacaverint, præsentandi, * XII. 14.
Reservantes Nobis Præsentationes, Donationes, & Collationes omnium aliarum Ecclesiarum, Dignitatum, Præbendarum, Decanatuum, Liberatum Capellarum, Hospitalium, & omnium aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, ad Præsentationem, Donationem, seu Collationem nostram spectantes, cùm vacaverint; Ecclesiis Taxationis *Viginti Marcarum & infra*, ad quas Cancellarius noster præsentet, prout hactenus est fieri consuetum, dumtaxat exceptis.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Sandewicum*, vicesimo Die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro eodem Custode.

Ann. D. 1475. *An. 15. E. 4. Ibid.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Quia volumus quòd Officium Marescalciæ nostræ, dùm extra Regnum nostrum Angliæ fuerimus, in eodem Regno, in Præsentiâ

E. 4. Ex Autogr. Infra Tur. re Lord M. CCCC. LXXV. oure said Soverain Lord, being in his Felde beside a Village call'd *Seyntre*, within *Vermandose*, a litell from *Peron*,

Being then and there with his Highnes,

My Lordes,

The *Duc of Clarence*,
And the *Duc of Gloucestre*,
His Brethern,
The *Duc of Norffole*,
The *Duc of Suffole*,
The *Busshop of Lincoln* his Chaunceller,
The *Merqisse of Dorset*,
* XII. 15. *Th'Erl of Northumbreland*,
Th'Erl of Rivners,
Th'Erl of Pembroke,
The *Lorde Grey Ruthin*,
The *Lord Scrop*,
The *Lord Grey Codnore*,
The *Lord Stanley*,
The *Lord Hastynges*,
The *Lord Ferrers*,
The *Lord Howard*,
Th'Erl Douglas,
The *Lord Lisle*,
The *Maister of the Rolles*,
The *Dean of the Kynges Chapel*,
The *Dean of Welles*,
The *Dean of Westmynstre*,
* Sir *Thomas Mongomery*,
Sir *Thomas Borough*,
Sir *William Parre*,
Sir *Richard Tunstall*,
Thomas Selynger,
And,
John Ekyngton Tresorer of the Kynges Werres,

Upon certeyn *Offres* and *Requestes*, made unto *his Highnes* be the *Frenssh Kyng*, for a Treux an Abstinence of Werre, and other Intelligences to be had betwixt them both,

Consideryng the Povertie of his Armye, the nygh approchyng of Wynter, and smale Assistence of his Allies,

Called than and there before his Highnes the said *Lord Howard*, *Maister of the Rolles*, *Dean of his Chapell*, and *Thomas Selynger*, Charging and Commaunding them and every of them to goo unto the said *Frenssh Kyng*, or such as he shuld Depute for his Partie, Geving them Power and Auctorite, and also Charged them to Conclude with Him, or his said Deputees, under Fourme folowing, That is to say,

If the *Frenssh King* woll Bynde him, his Cuntreis, and Subgects to Paie, within xv Daies, unto oure *said Soveraigne Lord lxxv M. Scutes*,

And at Ester then next folowing *xxv M. Scuts*,

And at Michelmas than next folowing other *xxv M. Scuts*,

And soo continuelly forth yerely *l M. Scutes* during their both Lyves,

And also if the said *Frenssh Kyng* woll doo Marie his Son, called *the Delphyn*, at his Charge and Cost, to his *Furst or the Second of oure said Soveraigne Lord's Daughters*, indowing her with *lx M. Lib.* of Rent yerely after the Estimation of Fraunce,

That thain thei shuld bynd oure said *Soveraigne Lord* to withdraw his Armie incontinent upon the Receipt of the said *lxxv M. Scuts* into England, and to Bynde him to ley Pleggés too to doo, too that the said Pleggis shuld be deliverd at such Tyme as oure said Soverain Lord with the more part of his Armie were descended in England.

And, over that, thei shuld make a private Amyte betwixt them both, byndirig them to a mutuell Assistence in Case any of them both were be their Subgects wronged or disobeied.

And also to make betwixt them both a Treux and Abstinence of Werre, with Intercourse of Merchaundises for their Cuntries and Subgects, to endure for vij Yere next folowing.

An. 15. E. 4. Ex Autogr. Ibid.

REX universis & singulis, ad quorum notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm inter Potentissimos Anglorum Francorumque Principes Calamitosa, retroactis temporibus, Bella, Cædes, innumeraque Discrimina, ad Dampna eorum Subditorum immensa, enormeque universæ Religionis Christianæ Dispendium, hactenus acta fuere,

* Quæ & maturiùs & sanctiùs nequiunt terminari quàm si eorum Lites debitè cedantur, atque sua cuique Jura, ritè examinata, justè tribuantur, * XII. 16.

Hinc est igitur quòd Nos,

Christicolarum Sanguinis effusionem vitare summopere anhelantes, Juraque nostra potiùs aliorum Laudo & arbitrio quàm cruenti Ensis formidine obtinere cupientes,

Cum Illustrissimo Principe *Lodovico Franciæ* Consanguineo nostro charissimo Perfecimus, Convenimus, Conclusimus, & Appunctuavimus, ea omnia & singula, quæ & prout in Articulis & Capitulis sequentibus continentur,

Imprimis, Consentimus, Volumus, Convenimus, & Appunctuamus quod omnes Lites, Quæstiones, Querelæ, & Demandæ, pendentes in præsentiarum Indiscussæ inter *Nos & eundem Consanguineum nostrum Franciæ* antedictum, in Reverendissimum Patrem *Thomam Archiepiscopum Cantuariensem Cardinalem* Avunculum nostrum, & charissimum Fratrem nostrum *Georgium Ducem Clarentiæ*, per Nos & ex Parte nostra, & Reverendissimum Patrem *Carolum Archiepiscopum Lugdunensem*, & *Johannem Comitem de Denesio*, per dictum Consanguineum nostrum & ex Parte sua, Arbitros seu amicabiles Compositores in hac parte nominatos & electos, Supponantur & Compromittantur,

Sic quod, si contingat aliquem vel aliquos dictorum Arbitrorum decedere aut adversâ Valetudine laborare, quo minus dictarum Litium Examinationi commodè vacare valeat aut valeant, alius seu alii in ejus eorumve locum, per Nos si de nostris, aut per dictum Consanguineum nostrum si de suis sint, deputentur & subrogentur,

Dantes & Concedentes eisdem Arbitris Potestatem & Auctoritatem ipsas Lites & Quæstiones, a Datâ Præsentium usque ad Tres Annos proximè futuros inclusivè, Componendi, Decidendi, & Terminandi,

Promittentes & Obligantes Nos stare Laudo, Arbitrio, & Determinationi dictorum Arbitrorum, super Præmissis, sub Pœnâ *Trium Milium Milium Scutorum*, ab eo, qui dicto eorum Laudo non steterit, obtemperanti in fine dictorum Trium Annorum solvendorum,

Et quòd iidem Arbitri, aut loco eorum ut præmittitur Deputati & Subrogati, primò coram Nobis in Angliâ, pro ipsarum Decisione Litium, citra Festum Paschæ proximò futurum, & de post coram dicto Consanguineo nostro in Franciâ, citra Festum Sancti Michaelis Archangeli extunc proximè futurum, conveniant, atque nostra ipsiusque Jura debitè examinent, & felici tramite terminent.

Item, Volumus, Promittimus, Convenimus, & Concludimus quòd, postquam receperimus a præfato *Consanguineo nostro Franciæ*, *Septuaginta quinque Milia Scutorum Auri* (unoquoque eorum Scutorum Triginta tres Magnos Albos valente) aut prædictam Summam in aliâ legali & bonâ Monetâ tanti Valoris, quòd extunc, omni convenienti maturitate & cum effectu, Exercitum, & Armatam nostram quam nunc hic Nobiscum habemus, absque frau-

falium majores, Vires suas uniant, Treugarum Pacis Amicitiæque Fœdera componant, & Charitatis vinculo se invicem copulent,

Cúmque innumerabiles Bellorum Calamitates, inæstimabilesque Principibus atque eorum Dominiis & Subditis Pacis & Amicitiæ felices sint eventus,

Notum facimus quòd cum Illustrissimo Principe *Ludovico Franciæ*, Consanguineo nostro charissimo Inivimus, Contraximus, Perfecimus, Convenimus, Conclusimus, & Appunctuavimus, & per Præsentes Inimus, Contrahimus, Perficimus, Convenimus, & Concludimus bonas, sinceras, veras, firmas, & perfectas Treugas, Guerrarum Abstinentias, Ligas, Intelligentias, & Confœderationes, inter *Nos*, Regnum nostrum Angliæ, Patrias & Dominia nostra, Hæredes, Successores, Vassallos, Subditos præsentes & futuros, Alligatos & Confœderatos nostros quoscumque (qui in ipsis Treugis velint comprehendi) & præfatum Serenissimum Principem *Ludovicum Franciæ* Consanguineum nostrum Charissimum, Patrias & Dominia sua, Hæredes, Successores, Vassallos, Subditos præsentes & futuros, Alligatos & Confœderatos suos quoscumque (qui in eis etiam Treugis velint comprehendi) per Septem Annos a Datâ Præsentium proximò futuros duraturas, modo & formâ in Articulis seu Capitulis sequentibus contentis,

Quorum Tenor sequitur, & est talis,

INPRIMIS, quòd bonæ, sinceræ, veræ, firmæ, & perfectæ sint & inviolabiliter habeantur Treugæ, Guerrarum Abstinentiæ, Ligæ, Intelligentiæ, & Confœderationes inter dictos Potentissimos Angliæ & Franciæ Principes, Patrias & Dominia sua quæcumque, Hæredes, Successores, Vassallos, Subditos præsentes & futuros, Alligatos & Confœderatos utriusque eorum (qui in ipsis Treugis, ut præmittitur, Comprehendi voluerint) necnon inter inclitissima Angliæ & Franciæ Regna, per Terram, Mare, Portus Maris & Aquas dulces,

Et quòd dictæ Treugæ, Guerrarum Abstinentiæ, Ligæ, & Confœderationes incipiant, quoad Principes antedictos, & eorum Patrias, Dominia, Subditos & Vassallos, ab hac Die, & quoad dictorum Principum aut alterius eorum Alligatos & Confœderatos a tempore quo se declaraverint in dictis Treugis Comprehendi velle, & ipsa Declaratio antedictis Principibus notificata fuerit; sic tamen quòd ipsi Alligati, qui in ipsis Treugis velint Comprehendi, taliter se declarent Principi cum quo confœderantur; & ipse Princeps, cui sic declaratur, alteri Principi suis Literis id referat intra Tres Menses post Datam Præsentium proximè sequentes; & quòd ab hac eadem Die durent usque ad Finem Septem Annorum proximè sequentium inclusivè, sic quod finiant in vicesimo nono Die Mensis Augusti, post Solis Occasum ejusdem Diei, qui erit in Anno Domini 1482.

ITEM, quòd, durante dicto Septennio & Treugis prædictis, Bella, Guerræ, & Hostilitates quæcumque inter præfatos Angliæ & Franciæ Principes, utriusque eorum Hæredes, Successores, Vassallos, Subditos, & Confœderatos quoscunque (qui in ipsis Treugis, ut præmittitur, velint Comprehendi) necnon inter dicta Inclitissima Angliæ & Franciæ Regna, Patrias & Dominia sua quæcumque ubique locorum, per Terram, Mare, & Aquas dulces omninò cessabunt.

ITEM, quòd omnes & singuli utriusque dictorum Principum, aut eorum Alligatorum in hiis Treugis comprehensorum, Vassalli & Subditi (sive sint Principes, Archiepiscopi, Episcopi, Duces, Comites, Barones, Mercatores, aut cujusvis Status Conditionisve existant) durantibus Treugis antedictis, ubivis locorum sese mutuis Officiis prosequantur & honestâ Affectione pertractent, possint-

Treugarum Termino, in contrarium attemptata, nec Treugæ rumpantur nec terminentur; sed in suis viribus usque ad Finem dictorum Septem Annorum permaneant, & pro ipsis attemptatis solummodò puniantur ipsi attemptantes & damnificantes & non alii.

ITEM, pro matura & inviolabili harum Treugarum, Abstinentiarum Guerrarum, Ligarum, & Confœderationum Observantiâ & Conservatione, Electi & Nominati sint, ex parte Serenissimi Principis *Angliæ Regis*, Conservatores,

Charissimi Fratres sui, *Dux Clarenciæ*, & *Dux Gloucestriæ*, *Cancellarius Angliæ*, *Custos Privati Sigilli*, & *Custos Quinque Portuum* in Angliâ, & *Præfectus* sive *Locumtenens dicti Regis Calesii*, pro tempore existentes,

Et ex parte dicti Illustrissimi *Principis Franciæ*, Clarissimus Vir Frater & Consanguineus suus Charissimus *Comes de Bello Joco*; & *Johannes Bastardus de Borbonio* Admirallus Franciæ,

Qui quidem Conservatores dictorum Principum ac utriusque eorum, & Duo aut Unus eorum, ex parte saltem Principis Subditorum Damnificantium, si qui sint, sic Nominati Nominatusve, Authoritatem & Potestatem habeant & habeat ipsos Damnificantes Puniendi, Attemptata & Damna, contra Vires harum Treugarum illata, unà cum Expensis Damnificatorum, Reficiendi & Reparandi,

Et, si contingat ipsos Conservatores, per ipsos Principes, ut præmittitur, Nominatos, super Reformatione aliquorum dictorum Attemptatorum fore discordes & inter eos super inde concordare non valentes, quòd tunc Causa illa referatur Concilio Principis Subditorum sic Damnificantium, aut, si opus sit, utriusque Principis; dum tamen Causa illa summariè & de plano coram eis examinetur & felici fine terminetur.

ITEM, quòd in præsentibus Treugis, Abstinentiis Guerrarum, Ligis, & Confœderationibus comprehendantur Alligati & Confœderati hincinde postea nominati, si in eis comprehendi velint; videlicet.

Ex parte Serenissimi Principis *Angliæ Regis*,
Serenissimus & Illustrissimus Princeps semper Augustus *Rex Romanorum*,
Rex Castellæ & Legionis,
Rex Scotiæ,
Rex Portugaliæ,
Rex Hierusalem & Ciciliæ citra Farum,
Rex Aragoniæ,
Rex Ciciliæ ultra Farum,
Rex Daciæ,
Et,
Rex Hungariæ,
Potentissimique *Duces Burgundiæ & Britanniæ*,
Necnon *Communitas & Societas de Hansa Teuthonica*,
Et ex parte dicti Illustrissimi Principis *Franciæ*,
Romanorum Imperator,
Sacri Imperii Electores,
Reges,
Castellæ & Legionis,
Scotorum,
Daciæ,
Hierusalem & Ciciliæ,
Et Hungariæ,
Duces,
Sabaudiæ,
Mediolani,
Januæ,
Ex *Lotharingiæ*,

Episco-

XII. 19.

[illegible] quâ Cives vigent, Principes honorantur & sublimantur, Jacturis atque Calamitatibus pressi eriguntur, innumeraque Bona a Pace proficiscuntur:

E. 4. Ex Autogr. Ibid. *Notum facimus* quòd, imminentia instantis temporis totius Christianitatis Perfidorum Rabie Turchorum Pericula & Discrimina maturè contemplantes, cum Serenissimo Principe *Ludovico Franciæ* Consanguineo nostro carissimo Amicitiam, Ligam, Intelligentias, atque Confœderationem Inivimus, Contraximus, Perfecimus, Convenimus, & Conclusimus, & per Præsentes Inimus, Contrahimus, Perficimus, Convenimus, & Concludimus, modo & formâ in Articulis quæ sequuntur,

Quorum Tenor sequitur & est talis,

INPRIMIS, quòd inter Illustrissimum Principem Angliæ Regem & Serenissimum Principem *Ludovicum Franciæ* Consanguineum suum Carissimum vera, sincera, & perfecta sit Amicitia, a Datâ Præsentium, Vitâ utriusque eorum Principum manente, duratura; sic quòd, quamdiu vixerint, Guerræ, Bella, & Hostilitates inter eos omninò Cessabunt, ymmo & Benivolentiâ & Amore Se & Sua mutuò pertractabunt.

ITEM, quòd præfatus Illustrissimus *Princeps Franciæ* in & adversus Subditos *Regis Angliæ*, qui cum Armis invadent & in Regno suo Angliæ, Patriis, Dominiis suis Rebellionem facient, eum succurret & juvabit: Et pariformiter Serenissimus *Rex Angliæ* in & adversus Subditos dicti *Consanguinei sui Franciæ*, qui cum Armis invadent & in Patriis & Dominiis suis Rebellionem facient, eum succurret & juvabit.

ITEM, quòd neuter dictorum Angliæ & Franciæ Principum Auxilium & Juvamen eorum alterius Subditis, ad eorum Principem Armis Invadendum, & Guerram apertam in suis Patriis & Dominiis adversus eum faciendum, nullatenus impendet & præstabit; nec tales Subditos sic invadentes, in alterius Principis Præjudicium, in ejus Patriis & Dominiis receptabit & sustinebit.

• XII. 20. • ITEM, si contingat aliquem dictorum Principum, Dolo, Calliditate, & Inobedientiâ Subditi Subditorumve alicujus eorum a Patriis & Dominiis suis (quod Deus avertat) expelli, alteriusque eorumdem Principum Partes propter ejus Succursum petere, & de ejus Ope atque Auxilio ipsum requirere & interpellari; quod eo tunc ipse Princeps, sic Requisitus & Interpellatus, ipsum Principem sic Expulsum omni cum humanitate recipiet, & eum atque suos juxta vires suis facultatibus sustinebit, seque & sua, ut in Statum proprium & pristinum reponatur & restituatur, Guerram apertam faciendo, cum omni diligentiâ & affectione exponet.

ITEM, quòd neuter dictorum Principum aliquas Ligas seu Intelligentias amodò, cum aliquo alterius eorum Confœderato & Alligato, contrahet & faciet; nisi prius ipso Principe, cum quo sic confœderatur, superindè consulto & hoc consentiente.

ITEM, quòd, infra Annum a Datâ Præsentium, per antedictos Principes Nova statuatur DIETA, in quâ eorum Legati & Deputati talem Pecuniæ & Monetæ, utriusque Regni Angliæ & Franciæ, Æstimationem & Valorem apponant & statuant, quo ipsa Regna dictorumque Principum Subditi exindè magis habundare & ad comune eorum Bonum utiliùs prosperari valeant.

ITEM, Casu quòd aliquid, in hac Amicitia impræsentiarum contentum, infringi amodò contingat, quòd ea propter præfata Amicitia, inter antedictos Principes, ut præmittitur, contracta, minimè Violetur seu Rumpatur; sed talia, contra dictam Amicitiam sic attemptata, maturiori modo quo fieri poterit Reparen-

INSPEXIMUS Literas Patentes carissimi Consanguinei nostri *Ludovici*, nuper Francorum Regis Defuncti, in hæc verba, An. 15. E. 4. Ex Autogr.

L*Udovicus*, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd Concessimus, Promisimus, & Obligavimus Nos, & per Præsentes Concedimus, Promittimus, & Obligamus Nos, solvere & realiter & cum effectu deliberare, in Civitate Londoniarum in Anglia, Illustrissimo Principi *Edwardo*, eadem gratiâ, *Angliæ Regi*, Consanguineo nostro carissimo, singulis annis, Vitâ utriusque nostrûm durante, *Quinquaginta Millia Scutorum Auri* (unoquoque eorum Scutorum Triginta tres magnos Albos valente) sub modo & formâ quæ sequuntur; videlicet,

• Solvemus & deliberabimus, solvi ve & deliberari faciemus, eidem Consanguineo nostro *Regi Angliæ*, in Civitate Londoniæ, *Viginti quinque Millia Scutorum Auri*, Valoris & Æstimationis prædictæ, in Festo Paschæ proximò futuro, • XII. 21.

Et *Viginti quinque Millia Scutorum Auri*, ejusdem Æstimationis & Valoris, in Loco prædicto, in Festo Sancti Michaelis Archangeli extunc proximò sequente,

Et sic, de Anno in Annum, solvemus & deliberabimus, solvi ve & deliberari faciemus, dicto Consanguineo nostro, Loco & Terminis præfatis, Vitâ utriusque nostrûm durante, *Quinquaginta Millia Scutorum Auri*, Valoris antedicti, ad dictos Duos Paschæ & Sancti Michaelis singulorum Annorum Terminos, per æquales, ut præmittitur, Portiones,

Ad quam quidem Solutionem, fideliter & firmiter, singulis Annis, per Nos, ut præfertur, Vitâ utriusque nostrûm durante, continuò faciendam, promittimus, astringimus, & obligamus Nos bonâ Fide & in Verbo Regio, tactis superinde Sacrosanctis Ewangeliis, Hæredes, Executores, & Successores nostros, Regnum, Patrias, Dominia, & Bona nostra præsentia & futura, singulos Subditos nostros atque eorum Bona ubicumque fuerint reperta,

Et ad omnium & singulorum Præmissorum securiorem Observatiam Obligamus Nos sub Pœnis Cameræ Apostolicæ, & per Obligationem de *Nisi*.

Ac, insuper, per Præsentes, Promittimus & Obligamus Nos quòd procurabimus & faciemus Societatem & Socios *Banci de Medicis*, pro antedictis *Quinquaginta Milibus Scutorum*, eidem Consanguineo nostro *Regi Angliæ*, modo & formâ prædictis, inviolabiliter annuatim solvendis, debite & legitimè Obligari, eorumque Cautionem, in Scriptis ritè superinde confectam, eidem Consanguineo nostro præstari & deliberari, aut Rescriptum Apostolicum, Sigillo plumbeo munitum, Sumptu & Ære nostro impetrare & obtinere, ipsique Serenissimo *Regi Angliæ*, citra Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum, in Anglia deliberare deliberarive realiter facere.

Quæ omnia & singula Præmissa Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmentur, appositis Pœnis Interdicti in Regnum Patrias & Dominia nostra antedicta, atque Excommunicationis in Personam nostram, si omnia & singula Præmissa, ut præfertur, minimè servaverimus & perimpleverimus.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium his præsentibus Literis nostris Patentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. in *Civitate nostra Ambianensi* Die vicesimâ nonâ Mensis Au-

An. 15. E. 4. Ex Autogr.

REX, Dilecto & Fideli suo, *Thomæ Mongomery* Militi, Salutem.

Cùm aliàs Custodiæ, Dilecti & Fidelis nostri, *Thomæ Thwaytes* Serenissimam Dominam *Margaretam*, *Filiam* Illustrissimi Principis *Regis Reignati* commiserimus,

Et nuperimè eidem *Thomæ Thwaytes* quòd ipse eandem *Margaretam* Manibus vestris liberaret Mandaverimus,

Vobis Mandamus quòd ipsam *Margaretam* à præfato *Thoma Thwaytes* Recipiatis, & eam Serenissimo Principi *Lodowico Franciæ* Consanguineo nostro carissimo, aut aliis Personis quibuscumque, prout inter præfatum Consanguineum nostrum & vos Nomine nostro concordari poterit, deliberetis deliberarive faciatis,

Volumus enim vos pro Deliberatione illâ erga Nos penitùs exonerari.

Teste, &c. decimo tertio Novembris.

Nova Ratificatio Treugarum Britanniæ.

Ann. D. 1476. An. 15. E. 4. Ex Autogr.

FRancois, par la Grace de Dieu *Duc de Bretaigne*, *Conte de Montfort*, *de Richemond*, *d'Estampes*, & *de Vertuz*, a touz ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme, des le *Second Jour du Moys de May*, *l'An Mille*, *Quatrecens*, *Soixante Ouict*, Nous eussons, pour Nous, noz Successeurs, Paiis, Terres, Seigneuries, & Subgitz, Fait, Traicte, Prins, & Accorde, avecques Treshault & Trespuissant Prince mon Treshonore Seigneur & Cousin *Edouart Roy d'Angleterre*, pour Lui, ses Royaulme, Paiis, Seigneuries, & Subgitz, sceur Estat, Treues, & Abstinence de Guerre, & aussi Entrecours & Communication de Marchandise & Pescherie de Mer, & d'autres Choses necessaires pour le Bien & Utilite commun d'un Partie & d'autre, jusques au Temps & Termes de Trente Ans lors ensuivans & plus avant, o les Poins & sellon la Forme & Teneur de noz Lettres sur ce faictes & emanees, du Date que dessus,

Et d'empuis (savoir) *le Vingt troysesme Jour d'Augst*, *l'An Mille*, *Quatrecens*, *Soixante onze*,

Pour ce que aucunement avoit este contrevenu es dites Treues & Entrecours de Marchandise par feu le *Conte de Varvich* & ses Adherenz, pendant le temps que nostre dit Seigneur & Cousin avoit este absent de son Royaulme, & Resident es Parties de Flandres,

Eussons neantmoins, par noz Lettres Patentes, Confirme, Ratiffie, & Aprouve les dites Treues & Entrecours de Marchandises, sellon les Poins, Conditions, & Effect de nos dites Lettres, & semblablement l'ait ainsi fait de sa part nostre dit Seigneur & Cousin,

Savoir faisons que Nous,

Considerans le Bien, Proffit, & Utillite, que vroy semblablement pouent advenir a l'un & autre Party, par Moien les dites Treues & Entrecours de Marchandises, & les Excecrables maulx & Dommaiges qui se peuent ensuir par la Rompture d'icelles, voulans nourrir & augmenter le Bien de Paiis & Transquilite, a la Louenge & Reverence de Dieu nostre Redempteur, & pour plusieurs Raisonnables Choses a ce Nous mouvans,

Avons aujourduy, par Deliberation de nostre Council, derechieff Conferme, Ratiffie, & Approuve, Confermons, Ratiffions, & Aprouvons, par ces Presentes, les dites Treues & Entrecours de Marchandise, selon les Poins & Conditions contenues & declerees par noz precedentes Lettres des Dates que dessus, les quelles voulons sortir a effect & execution ores &

de Secundo Termino Solutionis Summæ *Viginti Millium Marcarum* ejusdem Monetæ, Nobis per præfatum nostrum Consanguineum carissimum, cum Illustri Principissa *Cecilia sua Juniore Filia*, Nomine Dotis & causâ Matrimonii cum Illustri Principe *Jacobo nostro Primogenito Hærede & Filio unico* Carissimo debitarum, prout in INDENTURIS, inter Nos & dictum Consanguineum nostrum carissimum indè confectis, latiùs continetur,

De quâ quidem Summâ *Duorum Millium Marcarum* Monetæ prædictæ fatemur Nos benè Pacatos, Contentos, & plenariè in Pecunia Numerata Persolutos, & dictum Excellentissimum Principem *Edwardum Regem Angliæ*, suosque Hæredes & Successores, ac Regnum ejusdem, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, ac Regno nostro, de eadem Summa *Duorum Milium Marcarum* Quietos Clamamus & imperpetuum Exoneramus per Præsentes.

In cujus Rei Testimonium Magnum Sigillum nostrum Præsentibus apponi fecimus apud *Edinburgh*, Tertio Die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quinto, & Regni nostri Decimo sexto.

Sub Sigillo Magno de Cerâ albâ, pendente a Caudâ Pergamenæ.

Pro Duce Britanniæ, de Relaxando. ¶¶

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1476.

Licet, pro nonnullis variis Oneribus & Expensis, per Nos, in favorem Illustrissimi Principis Consanguinei nostri carissimi *Francisci Ducis Britanniæ*, supportatis, mittendo & stipendiando nonnullos Armatos versus Partes Britanniæ, tàm ad primam Guerram de Anceins, quàm ad tempus istius ultimi Passagii nostri, possemus, æquitate suadente, Resolutionem & Recompensam earumdem Expensarum a dicto Consanguineo nostro Nobis fieri demandare, An. 16. E. 4. Franc. 16. E. 4. m. 7.

Nos tamen, ex certis bonis respectibus nos moventibus, attento quòd idem *Consanguineus noster* Nos atque Subditos nostros quoscumque acquietavit de Prosecutionibus & Demandis, quas ipse & Subditi ipsius habent aut habere possunt erga Nos, occasione Deprædationum seu quorumlibet aliorum Attemptatorum, in & adversus Subditos ejusdem Consanguinei nostri, per Subditos nostros, post Mensem Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo secundo, in Mari commissorum sive perpetratorum, in præjudicium Conventionum Treugarum & Intercursûs Mercandisarum, pridem inter Partes hinc inde conclusarum,

Quæ quidem Prosecutiones & Demandæ secundùm Declarationes desuper factas, ascendunt, ut prætenditur, ad plus quàm *Quinquaginta Milia Coronarum*,

* Idcirco eidem *Consanguineo nostro*, Hæredibus & Successoribus suis, omnem Recompensam & Resolutionem Expensarum nostrarum prædictarum Remittimus, Relaxamus, & imperpetuum, pro Nobis & Hæredibus nostris, Quietos Clamamus per Præsentes. * XII. 24.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Bukden.* decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

De

... Causes a ce Nous mouvans,
Avons a jourduy, par Deliberation de nostre Conseil, derechief Conferme, Ratiffie, & Approve, Confermons, Ratiffions, & Approvons, par ces Presentez, les dites Treues & Entrecours de Merchandise, selon les Poins & Conditions contenues & declarees par noz precedentez Lettres, sur ce passees, & celles de nostre dit Cousin, des Dates que dessus, les quelles volons fortir a effect & execution ores & pour le temps avenir, sans aucunement y estre Attempte de nostre Party, non obstant quelques Traictes & Appountemens d'empuis entrevenues, les queulx ne Desrogent ne n'entendons Desroger aus dites Treues & Entrecours & Contenu de ces presentes, & aussi l'avons Promis & Promettons, de bon Foy, en Parolle du Roy, & sur nostre Honneur, Observer, Garder, & Entretenir inviolablement & sans enfrandre, considerce qu'il a pleu a nostre *dit Cousin* ainsi faire & ratifier de sa Parte, & Nous a envoie ses Lettres Patentez Donnes a *Nantes* le xxij Jour de Januer, l'An Mil, Quatrecens, Soixant & quinze.

En Tesmoigne de ce Nous avons faict faire ces presentes Scelees de nostre Grande Seel.

Donne a *Bukden*, le Seisme Jour de Marche, l'An de nostre Reigne Seisme.

Per ipsum Regem.

---

* XII. 15. *Super Confœderatione cum Rege Daciæ redintegranda.*

Ann. D. 1476. REX, universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentes nostræ Literæ pervenerint, Salutem, Gaudium & Pacem.

An. 16. E. 4. Franc. 16 E. 4. m. 12. Quamquam aliàs, per *Nostros* atq; Serenissimi Principis Domini *Cristierni Daciæ*, *Sweciæ*, *Norwegiæ*, *&c. Reg.* Ambassiatores & Nuncios, tunc in Opido Hamburgensi Bremensis Diœcesis ad hoc congregatos, inter *Nos* præfatumque *Daciæ*, *&c. Regem* Regnorumque nostrorum hincinde Incolas & Subditos, Concepta, Inita, & Celebrata, atque ex post Approbata & Confirmata Pacis, Concordiæ, & Amicitiæ Liga seu Confœderatio, temporum Successu, Perversorum, quorum totus Conatus ad Turbandum Pacem anelat, sinistris Actibus violata interruptaque sit, Nos tamen atque præfatus *Rex Daciæ*, ad quos pervigili solicitudinis oculo Regnorum atque Subditorum nostrorum Profectum atque Salutem contueri pertinet, considerantes quòd, sicut Discordiâ Res magnæ perire atque Concordiâ Res parvæ crescere consueverunt, sic ex Pacis interruptione prædictis Regnorum nostrorum hincinde Incolis & Subditis nullus Fructus Salutis, sed undicumque Dampnum & Detrimentum subortum est, perversorum itaque Conatibus hujusmodi obviare Pacisque Reparationi summo Studio intendere decrevimus; & post, eo prætextu, de novo inter Nos habita Scripta Ambaxiatas atque Tractatus tandem Septiformis munere ab Alto gratiosè superinfuso, *Nos* atque præfatus *Rex Daciæ* ad has Resolidatæ devenimus Concordiæ Metas & Puncta articulatim subinserta.

PRIMO itaque, Confitemur quòd inter *Nos* & dictum *Daciæ Regem* Conventum atque Conclusum est, quòd, non obstantibus, quibuscumque Sinistris Actibus, quibus contra Confœderationem prædictam quomodolibet actum, illaque Violata esse poterit, volumus tamen *Nos* atque *Rex Daciæ* præfatus, incipiendo *ad Primum Diem Mensis Junii proximò futurum*, & *ad Biennium* ab illo Die proximò futurum inclusivè, Continuando Ligam & Confœderationem prædictam, prout illa aliàs inte Nos concepta, celebrata, atque sigillata est in omnibus suis Punctis & Articulis, idem *Daciæ Rex nostris* Incolis & Subditis, totiens quotiens requisiti seu requisitus fuerimus seu fuerit, dabimus & dabit; prout & Nos *Edwardus Rex* prælibatus hujusmodi Securum & Salvum Conductum exnunc *Regis Daciæ* Subditis, melioribus modis & formâ quibus ipsis validiùs & efficaciùs dare poterimus, per totum Biennium prædictum validè atque plenariè, vigore hujusmodi nostrarum Literarum Concedimus & impartimur; hoc specialiter excepto, quòd Incolæ Regni nostri Angliæ prædicti, sine speciali Licentiâ atque Salvo Conductu a dicto Serenissimo Principe *Cristierno Rege Daciæ* sæpefato specialiter obtinendo, per hujusmodi Biennium Terram Islandiam nullatenus visitabunt, aut inibi suas Mercantias excercebunt; quos quidem Articulos & Puncta, Causâ Confœderationis, inter *Nos* & præfatum *Daciæ Regem*, pro Nostrorum atque illius Regnorum eorumdemque Incolarum Salute, Renovandæ, Reintegrandæ, Resolidandæ, atque Recontinuandæ, Nos *Edwardus*, in vim hujusmodi nostrarum Literarum, acceptamus, approbamus, gratificamus, Gratos & Ratos habere volumus, sub Fide Regalis nostræ Majestatis, omnia & singula, in hujusmodi nostris Literis contenta, firma & inconcussa, quantum ad Nos spectat & pertinet, inviolabiliter observare, nec contravenire eisdem per Nos, neque per alium, seu per alios, quovis quæsito colore vel ingenio, de Jure vel de Facto.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Robur atque Fidem has nostras Patentes Literas fieri fecimus, ut in Manu ipsius Regis Daciæ remaneant; aliis, similibus & paris per omnia Effectûs, ex parte sua Nobis & in nostram Manum pariformiter consignatis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Bukden*, Decimo sexto Die Martii.

Per ipsum Regem.

De Officio Principalis Secretarii in Lingua Gallica concesso.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, ex certâ Scien- 1476.
tiâ & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per An. 16.
Præsentes Damus & Concedimus, Dilecto Servienti nostro *Oli-* E. 4.
vero Kyng, Septem Liberalium Artium Magistro, ac in Legibus Pat. 16.
Licenciato, Officium *Primi & Principalis Secretarii* nostri in *Lin-* E. 4. p. 1.
gua Gallica, necnon ipsum *Oliverum* Primum & Principalem Se- m. 25.
cretarium nostrum in Lingua Gallica Constituimus & Ordinamus, cum tanto & consimili Feodo legalis Monetæ Angliæ, sicut Magister *Gervasius*, quondam in Angliâ Secretarius in eadem Lingua, aliàs habuit, Solvendo eidem Servitori nostro, durante Vitâ suâ, per æquales Portiones, ad Duos Anni Terminos, per Manus Custumariorum nostrorum in Portubus Maris, aut per Manus aliorum Officiariorum nostrorum infra Regnum nostrum prædictum, ubi eum commodè assignari pro dictâ Summâ contigerit,

Habendum, Tenendum, & Occupandum Officium prædictum, cum memorato Feodo, ad Terminum Vitæ suæ, unà cum omnimodis Libertatibus, Præeminentiis, Prærogativis, Regardis, Emolumentis, & Proficuis quibuscumque, adeò liberè, quietè, & integrè sicut dictus *Gervasius*, vel aliquis alius, ante hac, dictum Officium habuit seu occupavit,

Et insuper, de uberiori Gratiâ nostrâ, Damus & Concedimus, per Præsentes, quòd memoratus *Oliverus* poterit, de tempore in tempus, ut supra, Billas omnimodas manu nostrâ signatas accipe-

Consimiles Literas Regis Patentes habent Personæ subscriptæ, & sub eadem Datâ; videlicet,

Dilectus Consiliarius Regis Magister *Johannes Morton* Custos Rotulorum Cancellariæ Regis.

Dilectus & Fidelis Regis Magister *Willielmus Dudley* Decanus Capellæ Regis.

Dilectus & Fidelis Regis *Thomas Selynger* Armiger.

De Salvo Conductu pro Ambassiatoribus Regis Daciæ.

Ann. D. 1476. An. 16. E 4. Franc. 16. E. 4. m. 11.

REX, per Literas suas Patentes, per Sex Menses proximò futuros duraturas, de Gratiâ suâ speciali, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales, Dominum *Johannem Petyr* Canonicum Ecclesiæ Cathedralis Roskylden. & Magistrum *Matheum Hyrsburg*, Secretarios, *Nicholaum Boetii* Scutiferum, & *Michaelem Thomæ*, Ambassiatores Carissimi Consanguinei nostri *Regis Daciæ*, in Regno Regis Angliæ jam existentes, cum Viginti & Quatuor Personis, ac totidem Equis, vel infra, Rebus, Jocalibus, Literis, Papiris, & Cariagiis suis quibuscumque, de Die & de Nocte, Morando, Expectando, & Perhendinando, & abinde ad quascumque Partes Scotiæ, Eundo, Transeundo, & iterum in Regnum, Dominia, Jurisdictiones, & Territoria Regis prædicta, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti salvo Conductu Regis, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, Reveniendo, ibidem Morando, Expectando, & Perhendinando, & ab eisdem ad Partes suas proprias vel alias Partes quascumque Transeundo & Redeundo, liberè & absque impedimento aliquo Regis, Officiariorum seu Ministrorum Regis quorumcumque;

Et ideò, *&c. prout in ejusmodi de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Maii.

Per ipsum Regem.

• XII. 18.

* *Pro Feretro nuper Ducis Eborum, Patris Regis, de Providendo.*

Ann. D. 1476. An. 16. E. 4. Pat. 16. E. 4. p. 1. m. 17.

REX, dilecto sibi, *Thomæ Martyn*, Salutem.

Scias quòd Nos (de Fidelitate & provida Circumspectione tuis pleniùs confidentes) assignavimus te, tàm ad sufficiens Cariagium pro Conductione Feretri Præcarissimi Patris nostri *Richardi Ducis Eborum* pro Sepultura sua ordinati, quàm ad Carpentarios, Junctores, Pictores, Candelatores, qui in hac parte necessarii fuerint & oportuni, ac Ceram, Roceam, & Filum, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates quàm extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) Arestandum & Capiendum, & ad eosdem Carpentarios, Junctores, Pictores, & Candelatores, Nobis in Operibus nostris, circa Feretrum prædictum, ad Vadia nostra, deservituros, Ponendum & Poni faciendum:

Et ideò, &c.

Damus autem, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo septimo die Junii.

tibus, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certa [illegible] tu nostris, necnon pro bono & gratuito Servitio Nobis ante hæc tempora impenso, Concessimus & per Præsentes Concedimus Venerabili in Christo Patri *Laurentio Bothe Episcopo Dunolmensi* Custodiam omnium Temporalium Archiepiscopatûs Eborum cum Pertinentiis, ac omnia Exitus & Proficua eorumdem quorumcumque, necnon quascumque Portiones & Pensiones, quæ Nobis per Mortem, bonæ Memoriæ, Consanguinei nostri *Georgii*, nuper ultimi *Archiepiscopi Loci prædicti*, & ratione Vacationis ejusdem Archiepiscopatûs, aliquo modo pertinent seu pertinere poterunt aut debent, — E. 4. Ibid.

• XII. 19. * Habendam & Tenendam Custodiam prædictam *eidem Episcopo*, Assignatis, & Executoribus suis, unà cum Exitibus & Proficuis prædictis, a tempore Mortis præfati nuper Archiepiscopi, quamdiu Temporalia prædicta in Manibus nostris contigerint remanere, ac unà cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Abbatiarum, Prioratuum, Ecclesiarum Collegiatarum, Decanatuum, Præpositurarum, Cappellarum, Cantariarum, Archidiaconatuum, Præbendarum, Hospitalium, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, absque aliquo Nobis vel Hæredibus nostris pro Præmissis Reddendo aut Solvendo, seu Compoto inde faciendo:

Et ulteriùs Concessimus *præfato Episcopo* plenariam Potestatem & Auctoritatem, Tenore Præsentium, omnia hujusmodi Ecclesias, Abbatias, Prioratus, Ecclesias Collegiatas, Præposituras, Decanatus, Capellas, Cantarias, Archidiaconatus, Præbendas, Hospitalia, & alia Beneficia Ecclesiastica quæcumque, Nobis Ratione Vacationis prædictæ pertinentia, cuicumque sibi placuerit, cùm & quotiens vacaverint seu aliquod eorum vacaverit, ad libitum suum Concedendi, Conferendi, Præsentandi, sive Donandi,

Et quoscumque Senescallos, Receptores, Ballivos, ac alios Officiarios quotcumque, & Officia quæcumque Archiepiscopatui prædicto pertinentes, ac quoscumque & quæcumque hujusmodi Officiarios & Officia, quos & quæ aliquis Archiepiscopus Eborum perantea legittimè assignavit, fecit, seu donavit, durante Vacatione prædictâ, assignandi, faciendi, & donandi, absque Impetitione, Impedimento, Perturbatione, seu Gravamine nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Ballivorum, seu aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; eo, quòd expressa mentio de vero Valore annuo, aut certitudine Præmissorum, seu alicujus eorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus *eidem Episcopo* per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, inde in contrarium factis, editis, sive ordinatis, aut aliquâ aliâ Re, causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo Die Junii.

Per ipsum Regem.

De Licentia Eligendi pro Archiepiscopo Eborum.

REX, Dilectis Nobis in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Beati Petri Eborum*, Salutem. — Ann. D. 1476.

Ex parte vestra nobis est humiliter Supplicatum ut, — An. 16.

Cùm Ecclesia vestra prædicta, per Mortem, commendabilis memoriæ, Consanguinei nostri *Georgii*, *ultimi Archiepiscopi ejusdem*, sit Pastoris Regimine destituta, — E. 4. Pat. 16. E 4. p. 2. m. 19.

Alium vobis Eligendi in Archiepiscopum & Pastorem ejusdem Ecclesiæ Licentiam vobis concedere dignaremur,

Nos, Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati, Licentiam

quàm per Mare, Confœderationibus & Conventionibus quibuscumque, inter Nos, Regna, Terras, Patrias, & Dominia nostra, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes nostros quoscumque, ex parte una, & præfatum Serenissimum Principem *Cristiernum*, Regna, Terras, Civitates, Opida, Villas, Castra, Patrias, & Dominia sua, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes suos quoscumque, ex Parte altera, Tractandi, Conveniendi, Concordandi, & Concludendi,

Necnon Pacem, Concordiam, Ligas, Amicitias, Treugas, Guerrarum Abstinentias, Mercandisarum Intercursum, Confœderationes, & Conventiones hujusmodi, viis & modis quibus eis melius expedire videbitur, Contrahendi, Ineundi, Firmandi, Vallandi, & Roborandi,

Attemptataque quæcumque contra Pacem, Treugas, sive Conventiones, inter *Nos & dictum Consanguineum nostrum* ante hæc tempora initas, Reformandi, Reformationemque Petendi, atque pro eisdem, prout rationis fuerit, Satisfaciendi, Satisfactionemque Postulandi & Exigendi, Novamque Dietam sive Dietas Appunctuandi & Statuendi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis seu circa ea aut eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, Faciendi, Excercendi, & Exequendi, etiam si talia sint quæ de se Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum pro perpetuo habituros totum & quicquid, quod per præfatos Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, nono Die Julii.

Per Concilium.

Pro Lodowico Franciæ, de Acquietando.

Ann. D. 1476. An. 16. E. 4. Ibid. m. 5.

EDwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ, &c.* universis & singulis, præsentes Literas nostras inspecturis, Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo & Potentissimo Principe *Lodowico Franciæ* Consanguineo nostro carissimo, per Manus *Gullielmi Restout*, *Viginti & Quinque Millia Coronarum Auri*, in Festo Paschæ ultimò præterito Nobis solvi debitarum, in Partem Solutionis *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* annuatim Nobis solvendarum, prout in Literis superinde confectis pleniùs continetur,

De quibus quidem *Viginti & Quinque Millibus Coronarum Auri* fatemur Nobis fideliter esse Solutum, & eundem Consanguineum nostrum superinde fore Quietum.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud *Castrum nostrum de Fodringhey*, ultimo Die Julii, Anno Regni nostri Sextodecimo, & Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo sexto.

Per ipsum Regem, & de Dat. &c.

REX, Reverendissimo in Christo Patri, *Thomæ Cardinali Archiepiscopo Cantuariensi*, totius Angliæ Primati, Consanguineo nostro carissimo, ac Venerabili Patri *Johanni Abbati Westmonasteriensi*, Salutem. Ann. D. 1476. An. 16. E. 4. Ibid.

Sciatis quòd,

Cùm, ut accepimus, Sanctissimus Dominus & Pater noster *Sixtus Papa* modernus, ad Recommendationem nostram, Prædilectum & Fidelem Clericum nostrum Magistrum *Johannem Russell* ad Ecclesiam Roffensem, per Translationem Venerabilis Patris *Johannis* nuper *Episcopi Roffensis* ad Ecclesiam Wigorniensem in Romanâ Curiâ vacantem, promovit,

Nos, ob grandes Causas & Considerationes Nos specialiter moventes, de Fidelitate & providâ Circumspectione vestrâ & utriusque vestrûm quamplurimùm confidentes, Assignavimus vos, ac vobis & utrique vestrûm, conjunctim & divisim, plenam Potestatem & Auctoritatem Damus & Committimus, tàm ad Literas Apostolicas quascumque, Nobis directas, ipsius Clerici nostri Promotionem supradictam concernentes, Recipiendum, & Aperiendum, quàm ad Fidelitatem ejusdem Clerici ut *Episcopi Roffensis*, Nobis ratione Episcopatûs Roffensis faciendam, Capiendum, Renunciationésque quascumque, quas in ea parte facere voluerit, Nomine nostro & pro Nobis Recipiendum & Acceptandum, ac ipsum Gratiæ nostræ in ea parte Admittendum;

Et ideò vobis & utrique vestrûm Mandamus quòd Fidelitatem & Renunciationes prædictas, in formâ præmissâ, recipiatis,

Et, cùm eas receperitis, Nobis indè, in Cancellariâ nostrâ, sub Sigillis vestris, aut alterius vestrûm Sigillo, distinctè & apertè, sine dilatione, certificetis, unà cum præsentibus & Literis Apostolicis memoratis; ut, per Certificationem vestram, aut alterius vestrûm, ut præfertur, absque aliquo alio Waranto in ea parte prosequendo, dictus Clericus noster Restitutionem Temporalium hujusmodi recipere • valeat & habere per Brevia in hoc casu consueta. • XII. 31.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Bukden*, sexto Die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium Landaven.

REX, Escaetori suo in Comitatu Herefordiæ, ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus, Salutem. Ann. D. 1476. An. 16. E. 4. Ibid.

Cùm Dominus *Sixtus Summus Pontifex*, nuper vacante Sede Episcopali Ecclesiæ Cathedralis Landavensis, per Liberam & spontaneam Cessionem Venerabilis Viri Fratris *Johannis Hunden* ejusdem Ecclesiæ ultimi Pastoris & Episcopi, Personam Venerabilis Viri Magistri *Johannis Smyth*, in Theologiâ Professoris, ejusdem Ecclesiæ Electi, in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Summi Pontificis, quas unà cum præsentibus mittimus, constare poterit,

Nos,

Pro eo quòd idem *Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et

Volentes igitur ut ad finalem Pacificationem Differentiarum & Difficultatum earumdem, ac aliarum de novo emergentium, siquæ occurrerint, sine ulteriori dilatione, efficaciter procedatur,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Scotte* Militis Marescalli Villæ nostræ Calesii, Magistrorum, *Willielmi Hattecliff* Secretarii, *Johannis Coke* Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, *Thomæ Thwates* Thesaurarii, ac *Willielmi Rosse* Vitellarii, dictæ Villæ nostræ Calesii, plenius confidentes,

Ipsos Quinque, Quatuor, aut Tres eorum, Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales per Præsentes,

XII. 33. Damusque & Concedimus eisdem Quinque, Quatuor, aut Tribus eorum Potestatem generalem & Mandatum speciale, Nomine nostro, ad dictam *Villam Brugensem*, in Partibus Flandriæ, se Transportandi,

Et ibidem, seu alibi si necesse fuerit, tàm in Loco seu Locis, Obedientiæ nostræ quàm Obedientiæ dicti *Fratris nostri*, cum dicto Fratre nostro, Commissariis aut Deputatis ab eodem, ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, de & super Differentiis & Difficultatibus supra tactis, cæterisque Quæstionibus, Querelis, & Demandis, inter *Nos* nostrosve Subditos & antedictum Fratrem nostrum *Burgundiæ Ducem* ejusve Subditos quoscumque quomodolibet pendentibus Indecisis, Communicandi, Tractandi, Ordinandi, Appunctuandi, Statuendi, & Concludendi,

Capitula & Articulos, pro Pacificatione & finali Decisione Differentiarum, Difficultatuum, Quæstionum, & Querelarum earumdem utilia seu oportuna, Concipiendi, ac eisdem Consentiendi,

Unumque seu plures Literam aut Literas, per modum Capitulorum seu Articulorum, aut aliter prout visum fuerit, desuper Conficiendi, Expediendi, & Sigillandi,

Aliam seu novam Dietam, pro Præmissis forsitan necessariam, Statuendi & Præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis seu eorum aliquo necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per dictos Ambassiatores & Commissarios nostros Gestum, Actum, seu Conclusum fuerit in hac parte, & superinde Literas nostras Patentes Ratificatorias, Approbatorias, & Confirmatorias, in formâ debitâ & autenticâ, daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Bukden*, duodecimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Super Differentiis prælibatis, de Concludendo.

Ann. D. 1476. An. 16. E. 4. Franc. 16. E. 4. m. 6.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm in variis *Dietis*, inter *Nostros* & Potentissimi Principis Fratris nostri carissimi *Caroli Ducis Burgundiæ*, *&c.* Commissarios, de & super Ordinationibus & Regimine Stapulæ nostræ Calesii tentis & observatis, sæpe Interlocutum sit Deliberatumque & Advisatum quòd, pro Communi Bono, Utilitate, atque Commodo, tàm Subditorum dicti Fratris nostri ad præfatam Stapulam nostram Calesii confluentium, quàm Mercatorum ejusdem Stapulæ nostræ, necesse sit unam certam Stapulam pro Lanis Partium Borialium Regni nostri, *Lanis de Novo Castro* vulgariter nuncupatis, in aliquo Loco, sub Obedientia ipsius

tulorum seu Articulorum, aut aliter prout visum fuerit, desuper Conficiendi, Expediendi, & Sigillandi,

Aliam seu novam *Dietam*, pro Præmissis forsitan necessariam, Statuendi & Præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quidquid per dictos Ambassiatores & Commissarios nostros in formâ præmissâ Gestum, Actum, seu Conclusum fuerit in hac parte, nostrasque Literas Ratificatorias & Confirmatorias in formâ debitâ & autenticâ desuper daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Bukden*, duodecimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium Wygorn.

REX Escaetori suo in Comitatu Wigorniæ, Salutem. Ann. D. 1476.

Cùm Dominus *Sixtus Summus Pontifex* ad Ecclesiam Wigorniensem, Pastore carentem, per liberam & spontaneam Cessionem Venerabilis Viri *J. nuper Episcopi* ibidem, Reverendum Patrem *J. nuper Roffensem Episcopum*, a vinculo, quo dictæ Roffensi Ecclesiæ tenebatur, de Fratrum Consilio & Apostolicæ Potestatis plenitudine, absolvens, transtulerit, eumque illi præfecerit in Episcopum & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Summi Pontificis, Nobis inde directas, videmus pleniùs contineri,

An. 16. E. 4. Pat. 16. E. 4. p. 1. m. 10.

Nos,

Pro eo quòd idem nuper *Roffensis Episcopus*, ad Ecclesiam Wigorniensem sic Translatus, omnibus & singulis verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *J. nuper Roffensis Episcopi*, ad dictam Ecclesiam Wigorniensem Translati, & Temporalia ipsius Episcopatûs, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *J. nuper Roffensi Episcopo*, sic ad dictam Ecclesiam Wigorniensem Translato, Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Bugden*, vicesimo quinto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori suo in Com. Glouc. & Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Escaetori suo in Com. Warr.

Escaetori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De

[illegible] eidem Comitatui adjacentibus.

Dilecto Regis Majori Villæ de Kyngeston super Hull ac Escaetori suo in eadem Villa.

Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Eborum ac Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Restitutione Temporalium Dunolmen.

Ann. D. 1476. An. 16. E. 4. Ibid. m. 25.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, vacante Ecclesiâ Dunolmensi, per Translationem Reverendi in Christo Patris *Laurentii* nuper *Episcopi ibidem*, Dominus *Summus Pontifex* Dilectum Clericum nostrum Magistrum *Willielmum Dudley* in Episcopum Dunolmensem Auctoritate Apostolicâ præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

De Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Concedimus *eidem Præfecto* omnia Redditus, Firmas, Exitus, Proficuas, Reventiones, Commoditates, & Emolumenta, de Episcopatu Dunolmensi prædicto ac de omnimodis Dominiis, Maneriis, Terris, Tenementis, Redditibus, Servitiis, Regalitatibus, & Jurisdictionibus ejusdem Episcopatûs, a tempore dictæ Vacationis prædicti Episcopatûs hucusque provenientia aut crescentia,

Habenda, Percipienda, & Levanda *eidem Præfecto*, per Manus suas proprias, aut Receptorum, Firmariorum, Occupatorum, sive Tenentium eorumdem, & cujuslibet sive alicujus indè Parcelle, pro tempore existentium, absque aliquo alio Compoto, seu aliquo alio Nobis indè reddendo seu solvendo,

Et insuper, de uberiori Gratiâ nostrâ, pro eo quòd *idem Præfectus* omnibus & singulis Verbis, in dictis Literis Bullatis contentis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, coram Nobis penitùs & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius præfecti*, & omnia Temporalia, Possessiones, Regalitates, & Jurisdictiones ejusdem Episcopatûs, cum Pertinentiis, *eidem Præfecto* Restituimus, & Licentiam Damus *eidem Præfecto* quòd ipse, absque aliquâ Liberatione ullo modo aliter prosequenda sive fienda, in omnia & singula Temporalia, Possessiones, Regalitates, & Jurisdictiones ejusdem Episcopatûs, cum Pertinentiis, ingredi, intrare ac Possessionem & liberam Administrationem inde optinere habere & gaudere valeat, absque Impetitione Nostri aut Hæredum nostrorum, Escaetorum, Vicecomitum, seu aliorum Officiariorum aut Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo Præmissorum, aut de aliis Donis & Concessionibus per Nos *eidem Præfecto* ante

* XII. 36. hæc tempora factis, in præsentibus facta non existit, aut aliquo * Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, seu Restrictione quacumque, ante hæc tempora factis, editis, seu provisis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ, pro communi Honore, Utilitate, & Quiete tàm Nostri quàm præfati Regis, cum dicto Rege aut suo Concilio, pro suâ Discretione, viderit facienda pariter & concludenda;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid dictus Magister *Thomas*, Nomine nostro, in Præmissis seu ea concernentibus, Dixerit, Appunctuaverit, Promiserit, Concordaverit, Concluserit, sive Fecerit, ut præfertur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Coloniensibus Hansæ Reconciliatis Certificatorium.

Ann. D. 1476. An. 16. E. 4. Ex Autogr.

SErenissimo Invictissimoque Principi & Domino Domino *Edwardo Angliæ & Franciæ Regi*, & *Domino Hiberniæ*, *&c.* Domino Gratiosissimo, *Proconsules atque Consules Imperialis Civitatis Lubicensis*, Vice & Nomine totius *Ansæ Theutonicæ* ad Infrascripta legittimè auctorisati, humilimam nostrorum Obsequiorum cum Præsentium notitiâ veritati Exhibitionem.

Pridem, habitâ maturâ Circumspectione, atque tentis variis Tractatibus, per Egregios Viros, prænotæ Ansæ nostræ Confœderationis Oratores, Nuncios, & Ambassiatores, in *Dieta Bremensi* ad Placita congregatos, de & super aliquot Displicentiarum Rebus,

Quarum Causâ Civitas Coloniensis, cum universis Personis suis, a cæteris Civitatibus, Locis, & Personis, *Ansam* ipsam facientibus, aliquamdiu Seperata fuit atque Dimembrata,

Inter præfatæ nostræ Confœderationis Ansæ Theutonicæ, ex unâ, & dictæ * Civitatis Coloniensis, ex altera Partibus, Mercatores & Homines, provenientibus & exortis quomodocumque, * XII. 37.

Et ob id *ejusdem Ansæ* cum ipsius Civitatis Coloniensis Magnifici Magistratûs Oratoribus atque Nunciis, spe Componendæ Reformandæque Pacis atque Veteris Amicitiæ per certos ibidem Dies mutuò remanentibus, quousque, dictâ Pace & Amicitiâ inter Oratores ipsos Nomine suorum Superiorum benè compositis alterutrùm, easdem Partes sibi invicem Reunitas & Reconciliatas constabat atque constat,

Tandem, pro Parte supradictæ Civitatis Coloniensis ejusdem Magistratûs Mercatorum & Hominum, Nobis Supplicatum fuit instanter, quatenus Vobis, Serenissimo Domino Regi supradicto, hujusmodi, inter præfatas Partes factas, Unionem & Reconciliationem Intimare, Insinuare, atque Notificare, Litterasque Intimatorias desuper date & concedere dignaremur.

Itaque, attendentes Supplicationem hujusmodi justam fore & consonam rationi, vestræ Regali Clementiæ, quibus supra Vice & Nomine, præmentionatas Uniones & Reconciliationes, cum Honore atque Reverentiâ debitis, Intimamus, Insinuamus, & Notificamus, ac ad vestræ Præcellentissimæ Majestatis Notitiam deducimus seu deduci peroptamus.

In quorum Testimonium præsentes Litteras fieri, nostroque Sigillo eisdem subimpresso communiri fecimus.

Datas in *Civitate Lubicensi*, Anno Domini, &c. LXXVI, Die verò vicesimâ sextâ Mensis Novembris.

K

Pro

Dat. apud *Palatium nostrum Westmonasterii*, primo Die Julii, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Sexagesimo octavo, Regni verò nostri octavo.

Nos,

Satis sentientes nil Fidei humanæ magis congruum esse, quàm ea, quæ inter Partes placuerunt, servare, volentesque Literas illas ac in eisdem contenta, juxta Tenorem earumdem, debitè observari,

Ipsas Literas & omnia in eis inclusa pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, in quantum opus est, Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus;

* XII. 38. * Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, in eisdem Literis, ut præmittitur, contenta, inviolabiliter observare, juxta Vim, Formam, & Effectum earumdem, & prout Literæ illæ testantur.

In cujus, &c.

Dat apud *Palatium Regis Westm.* Tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Annuitate Franciæ Acquietantia.

Ann. D. 1476. An. 16. E. 4. Ibid. EDwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ, &c.* universis, præsentes Literas nostras inspecturis, Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse* & *Habuisse*, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo & Potentissimo Principe *Lodowico Franciæ* Consanguineo nostro carissimo, per Manus *Willielmi Restout*, *Viginti & Quinque Millia Coronarum Auri*, in Festo Sancti Michaelis ultimò præterito Nobis solvi debitarum, in Partem Solutionis *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* annuatim Nobis solvendarum, prout in Literis superinde confectis pleniùs continetur,

De quibus quidem *Viginti & Quinque Millibus Coronarum Auri* fatemur Nobis fideliter esse Solutum, & eundem Consanguineum nostrum superinde fore Quietum.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud *Manerium nostrum de Grenewych*, septimo Die Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo sexto, & Regni nostri Sextodecimo.

Per ipsum Regem.

Procuratorium inter Personas Privatas sub Sigillo Civitatis Lubicensis.

Ann. D. 1476. An. 16. E. 4. Ex Autogr. UNiversis & singulis, quorumcumque Dignitatis, Gradûs, Ordinis, Statûs, vel Conditionis extiterint, præsentes Litteras visuris, lecturis, aut legi audituris, *Proconsules* & *Consules Imperialis Civitatis Lubicensis* promptissimos Obsequiorum affectus cum subscriptorum notitia veritatis.

Coram Nobis personaliter constituti,

Circumspecti & nostri Præchari Concives, *Hermannus Dorsschouw*, *Marquardus de Reyne*, *Henricus Hoveman*, & *Nicolaus Sobele*, omnibus melioribus Modo, Viâ, Stilo, Jure, & Causâ quibus meliùs & efficaciùs potuerunt & debuerunt, Constitue-

[illegible] fuerit Jurandum, in Causâ seu Causis Concludendum & Concludi petendum & videndum, unum quoque vel plures Procuratorem vel Procuratores Loco sui Substituendum, ac eum vel eos Revocandum & Removendum, quotiens sibi visum fuerit seu expedire videbitur, præsente Procuratorio nichilominus in suo Robore duraturo,

Et generaliter ad omnia alia & singula Faciendum, Dicendum, Gerendum, Excercendum, & Procurandum, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, ac quæ ipsimet Constituentes & eorum quivis Facerent, Dicerent, Gererent, Procurarent, & Exercerent, si Præmissis omnibus & singulis Præsentes & personaliter interessent, etiam si talia forent quæ Mandatum exigerent magis speciale quàm præsentibus est expressum,

Publicè Nobis, bonâ Fide, Promittentes se perpetuò Observaturos totum id & quidquam per supradictum eorum Procuratorem, & ab eodem Substituendum vel Substituendos, Actum, Dictum, Factum, seu quomodolibet Gestum fuerit in Præmissis.

In quorum evidens Testimonium præsentes Litteras nostro Sigillo eidem appenso communiri fecimus.

Datas Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagelimo sexto, Vicesimâ Quartâ Die Mensis Decembris.

Sub Magno Sigillo Burgi de Lubeck, Ceræ albæ a duplici Caudâ Pergamenæ pendente.

Super Amicitia cum Rege Daciæ Resolidanda.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1477.

Cùm, inter cætera, jam ultima Æstate, inter *Nos* & Serenissimum Principem *Cristiernum*, Dei gratiâ, *Daciæ*, *Swetiæ*, An. 16.
Norwegiæ, *&c.* Regem, pro medio Reconsolidandæ inter Nos E. 4.
& nostra hincinde Regna Pacis & Amicitiæ, Tractata pariter & Franc. 16.
Concordata, Dictum Appunctuatum & Conclusum extiterit quòd, E. 4. m. 4.
infra Biennium, a Mense Junii ultimò transacti proximò secuturum, debeat certa DIETA teneri pariter & observari, inter Commissarios & Oratores tàm suos quàm nostros, talibus Loco & Tempore de quibus inter Nos invicem poterit concordari, ad finem ut Commissarii & Oratores hujusmodi, adhibitis, si oporteat, aliis Principibus Amicis utriusque Partis, omnia & singula, post & contra Confœderationem prædictam quomodolibet acta, Audiant, Examinent, Judicent, Reforment, atque Differentias & Causas prædictas in Amicitiâ aut Jure Terminent, ac perpetuo Scilentio finiant, Confœderationemque prædictam Renovent, Resolident, ac in pristinos Punctos Reducant atque continuent, prout rationi consonum ac ipsis visum fuerit expedire,

Nos,

Volentes *Dietam illam* speratum per omnia sortiri effectum,

De Fidelitate & Discretione Dilecti & Fidelis Servitoris & Heraldi nostri *Clarenceux Armorum Regis* plenè confidentes,

Ordinavimus & Deputavimus eundem ad se Transportandum versus dictum Serenissimum Principem *Daciæ Regem*,

Dedimusque & Damus eidem Potestatem generalem & Mandatum speciale, Nomine nostro, cum ipso *Rege Daciæ*, seu ipsius Commissariis & Deputatis quibuscumque, in certum Locum ubi *Dieta* illa celebrari & teneri, & quo Die incipere debeat, ac cujus Statûs seu Conditionis Personæ ab utraque Parte hincinde ad illam

uthir Day or Place sene spedefull to thame, and to Ressave, in oure Name, for a Maist Excellent Prince oure Derrest Cousing *Edwarde King of Ingland*, or ony uthir Persone send fra him, in his Name, having Power, the Some of *Twa Thowsand Markes Inglis* of the Gude and usuale Money of the Realme of Ingland, aucht to Ws be ouro saide Derrest Cousing at the saide Daye, in Parte of Payment of the Soume of *Twenty Thowsand Mark Inglis* of the saide Money, for cause of Matermonze and Tothir betwix a Noble and Worthi Prince oure Derrest anerly Sone *James Duc of Rothissaye*, *Erle of Carrik*, *and Lord of Cunynghame*, and a Ritht Noble and Wourthi Princesse *Cecile the Third Dothter of oure saide Derrest Cousing the King of Ingland*, as into the Indenturis, made betuix oure saide Derrest Cousing and Ws thareuppon, mare planely is contenit,

And, eftir the Restate of the saide Soume of *Twa Thowsand Mark Inglis*, to deliver our Quittance yeruppon, undir our Grete Sele, to the saide oure Derrest Cousing, or to quham he sendis Deliverarie thareof,

And all uthir and sundri thingis to Do and Exerce, that to the Restate of the saide Soume sal be sene expedient to thame, Halding and for to Hald ferme and stable all and quhatsuevir thing oure saide Commissaris, or Thre of thame conjunctly, as saide is, in the thingis above Writin, in oure Name Ledith to be Done.

In Witnes of the quhilk thing we have gert setoure Prive Sele to thir present Lettrez at *Edinburgh*, the last Day of Januare, the Zere of oure Lorde a Thowsand, Foure hundreth, Sevinty and six Zeris, and of oure Regne the xvij Zere.

Per S. D. N. Regem.

Schevez.

James R.

Locus Sigilli.

• XII. 41.

* *Pro Dote praetacta, de Salvo Conductu.*

Ann. D. 1477. An. 16. E. 4. Ex Autogr.

James, be the Grace of God, *King of Scottis* til the Serviteurs of oure Derrast Bruthir *the King of Englande*, Bringars of the the Money aucht to Ws be said oure Derrast Bruthir, of yis Terme of the Purification of oure Lady callit Candilmes, eftir the Forme, Tenour, and Effect of the Indentures maid betuix Him and Ws, Greting.

Wit yhe ws to have sende, for the traist siklier and souner Convoying and Keping of yhou in the Bringage of the said Money to Ws, oure Traist and Welebelovete Cousing *Alexander Lord Hume*, *Robert of Lawdir* of Edringtone Sonne and apperande Are til oure Lovete *Robert of Lawdir* of the Bass, and *Adam of Blacbacbatir* of that ilk,

Quhilks Persons, or ony Twa or One of thaim togidder, with oure Traist and Welbelovete Servitour *Lyon King of Armes*, we have Ordanit for our said souner Convoying and Bringing of zow till Ws til Edinburgh, according to the forme of the saids Indentures,

And, as for Salfe Conduct, oure Conduct dormant wes deliverit, be oure said Servitour *Lyon King of Armes*, of oure Com-

De quâ quidem Summâ *Duorum Millium Marcarum Monetæ prædictæ*, *de Tertio Termino Solutionis ejusdem*, ut præmittitur, fatemur Nos benè Pacatos Contentos & in Pecuniâ numeratâ Persolutos,

Et dictum Serenissimum Principem *Edwardum Angliæ Regem*, suosque Hæredes & Successores, ac Regnum ejusdem, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, ac Regno nostro, de eâdem Summâ *Duorum Millium Marcarum* Quietos Clamamus & imperpetuum Exoneramus per Praesentes.

In cujus Rei Testimonium Magnum Sigillum nostrum præsentibus apponi fecimus apud *Edinburgh*, dicto Tertio Die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo, sexto, & Regni nostri Decimo septimo.

Sign.

James.

Sub Sigillo Magno de cerâ albâ pendente a Caudâ Pergamenæ.

---

* *De Praesentatione pro Episcopo Rathlurensi.* • XII. 42.

Ann. D. 1477. An. 16. E. 4. Pat. 16. E. 4. p. 2. m. 11.

Dilectus Clericus Regis, Frater *Thomas Ingleby*, *Episcopus Rathlurensis*, habet Literas Regis Patentes de Præsentatione ad Ecclesiam Parochialem de Sutton Bonyngton Eborum Dicecesis, Vacantem, & ad Regis Donationem spectantem,

Et Literæ illæ diriguntur Venerabili in Christo Patri *L.* eadem gratiâ, *Archiepiscopo Eborum*.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto Die Februarii.

De Communicando & Tractando cum Rege Castella. 55

Ann. D. 1477. An. 17. E. 4. Franc. 17. E. 4 m. 5.

Rex Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm, in Animo nostro sit Confœderationes & Amicitias, quas cum Inclitissimis *Domibus Castellæ & Arragoniæ* habemus, Modis omnibus licitis & honestis augmentare,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum Consiliariorum, Magistrorum, *Richardi Martin* Licenciati in Decretis Archidiaconi Londoniæ, ac *Thomæ Langton* Decretorum Doctoris, plenè confidentes,

Ipsos nostros Oratores, Commissarios, & Procuratores Facimus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Damusque & Concedimus eis & eorum utrique Potestatem generalem & Mandatum speciale, Nomine nostro, & pro Nobis, cum, Serenissimis & Excellentibus Principibus Consanguineis nostris Honoratissimis, Domino *Ferdinando*, Dei gratiâ, *Castellæ*, *Legionis*, *Siciliæ*, *&c. Rege*, Principe & Primogenito Aragonum, ac Dominâ *Isabellâ* Conjuge suâ *Reginâ* Regnorum prædictorum, seu Deputatis aut Deputandis ab eisdem, de & super Sponsalibus & Matrimonio inter *Edwardum Primogenitum nostrum Principem Walliæ*, *Ducem Cornubiæ*, & *Comitem Cestriæ*, ex una Parte, ac *Dominam Isabellam Filiam unicam dictorum Regis & Reginæ*, ex alterâ Parte, Dei adjutorio Contrahendis, Communicandi, Tractandi, & Appunctuandi, Modos, Formas, &

oporteat, superaddere Incrementa,

De Fidelitatibus igitur, Circumspectionibus, & Industriis, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Dunn* unius Militum pro Corpore nostro, & Magistri *Johannis Coke* Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, ac *Lodowici Bretell* Armigeri & Familiaris nostri, pleniùs confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Ambassiatores, Procuratores, Commissarios, & Nuncios speciales, Facimus, Ordinamus, & Constituimus per Praesentes,

Damusque & Concedimus eisdem, *Johanni*, *Johanni*, & *Lodowico*, & Duobus eorum (quos Duos praefatos *Johannem* & *Johannem* esse volumus) Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, Oratores dicti Domini Imperatoris, si quid, quod Nos aut Dominia nostra praedicta tangere poterit, proponere velint, audiendi, & cum eisdem de & super Pace, Amicitiâ, Confoederatione, & Alligantiâ, quae inter Sacrum Imperium Romanum & Inclitum Regnum nostrum Angliae ab antiquo, ut praemittitur, initae & contractae fuerint, Tenendis, Observandis, & Augmentandis, deque aliis Incidentibus & Proponendis de novo, Comunicandi, Conferendi, Colloquendi, & Tractandi,

Deque Communicatis, Collatis, Collocutis, & Tractatis hujusmodi Nos Advisandi & certiores Reddendi, ad finem ut super eisdem Deliberationem & Conclusionem, quae in hac parte consentaneae videbuntur, capere possimus,

Caeteraque Faciendi & Excercendi quae in Praemissis & ea concernentibus necessaria videbuntur seu quomodolibet oportuna,

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Archiepiscopo Dublinensi.

Ann. D. 1477. * An. 17. E. 4. Pat. 17. E. 4. p. 1. m. 15.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm laudabile sit & Regiae convenit Dignitati Subditos suos, praesertim illos qui non solum Bona sua set etiam Periculum Vitae & Membrorum suorum pro Jure Regni sui exposuerint & subicerint, a Pressuris, Dampnis, & Injuriis, praeservare,

Hinc est quòd Nos,

Bona & laudabilia Servitia, quae Venerabilis Pater *Johannes Archiepiscopus Dublinensis* Hiberniae Primas, neque Personae neque Facultatibus suis parcendo, Nobis ante haec tempora multipliciter impendit & impendere desiderat in futurum, considerantes,

Volentesque *eundem Archiepiscopum*, Nobis praedilectum, gratiosis Favoribus communire, ut quanto per Nos specialiùs sit Protectus, tanto Adversariorum suorum, ipsum inquietare volentium, quiescat & cesset Malitia,

De Gratiâ nostrâ speciali ac Praemissorum intuitu *ipsum Archiepiscopum*, ac omnia Terras & Tenementa, Res, Redditus, Dominia, & Possessiones sua, & Archiepiscopatûs sui sive Ecclesiae Dublinensis antedictae quaecumque in salvas & securas Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras Suscepimus & per Praesentes Suscipimus speciales,

Et ulterius Volumus & Concedimus *praefato Archiepiscopo*, quòd ipse per Se, Officiarios, Ministros, & Servientes suos, in Temporalia Archiepiscopatûs sui & Ecclesiae suae praedictae, necnon quamlibet indè Parcellam, ac in Ecclesiarum & Praebendarum Advocationes & Collationes, per quoscumque Officiarios seu Mi-

possint, providere volentes, ac de Fidelitatibus & provida Circumspectionibus vestris quamplurimùm confidentes, assignavimus vos ad vos de Litibus, Discordiis, & Contraversiis praedictis, omnibus viis, modis, & mediis quibus sciveritis, Informandum & de eis debitè Perscrutandum, & Inquirendum,

Ac, Discordiis & Contraversiis illis per vos cognitis & intellectis, vobis plenam Potestatem & Auctoritatem Damus & Committimus quòd, vocatis vobis juxta discretionem vestram discretis & magis indifferentibus Personis Terrae nostrae praedictae, ad omnes & singulos Dominos, Magnates, & Proceres ejusdem Terrae, cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint, inter quos aliquae particulares Lites, Debatae, Discordiae, & Contraversiae pendent & existunt, coram vobis Nomine nostro Evocandum, & eos super Praemissis Examinandum, & Querimonias suas Audiendum, & eas inter Pertes praedictas Pacificandum & Determinandum, & quoscumque Contrarios in hac parte, si Casus exigerit, mediantibus hiis quae de Jure incurrere deberent, ad Pacificationem & Determinationem hujusmodi, Mediis debitis, Compellendum,

Et ad Nos & Concilium nostrum de toto Facto vestro in hac parte, ac de Nominibus omnium & singulorum, Mandatis & Injunctionibus, eis in hac parte Nomine nostro per vos faciendis & imponendis, Contradicentium & Inobedientium, & de eorum Factis & Gestibus, de tempore in tempus, debitè Certificandum ut pro eorum Punitione in ea parte, in aliorum Exemplum taliter Delinquentium, providere possimus,

Et, in Casu quo Praemissa pacificare & finire non poteritis, assignavimus vos, ac vobis plenam Potestatem & Auctoritatem Damus & Committimus, ad hujusmodi Ordinationes & Directiones ac Mandata generalia & specialia in Praemissis faciendum & ordinandum, ac Injunctiones, juxta Discretiones vestras, quibuscumque, vobis in hac parte contrariis, Nomine nostro dandum & imponendum, nè ipsi nec eorum aliquis quicquam, quòd in nostri Contemptum aut Pacis nostrae Laesionem, aut Populi nostri Terrae nostrae praedictae Perturbationem, Molestationem, seu Inquietationem cedere valeat, attemptent aut attemptari praesumant quoquo modo,

Caeteraque omnia & singula, in ea parte necessaria & oportuna, Faciendum & Exequendum;

Et ideò, &c.

Damus autem universis & singulis Dominis, Justiciariis, Majoribus, Praepositis, Vicecomitibus, ac aliis Officiariis & Ministris nostris Terrae nostrae praedictae (cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint) ac aliis Fidelibus & Ligeis nostris ibidem, Tenore Praesentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Executione Praemissorum, Intendentes sint, Assistentes, & Auxiliantes in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Junii.

Per ipsum Regem.

---

* *Pro Archiepiscopo Armachanensi.* * XII. 45.

Ann. D. 1477. An. 17. E. 4. Pat. 17. E. 4. p. 1. m. 10.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, & ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Concessimus & per Praesentes Concedimus Reverendo in Christo Patri *Edmundo Connesburgh Archiepiscopo Armachanensi* Custodiam omnium Temporalium Archiepiscopatûs praedicti, cum suis Pertinentiis, in Manibus nostris existentium,

Ha-

Hospitii, Magistrum *Oliverum le Rous* Dominum Belli Visûs Magistrum Ordinarium Compotorum, *Johannem le Breton* Generalem Monetarum Guerrarumque Thesaurarium, & *Franciscum Texier* Notarium & Secretarium suum, ad Nos nuperrimè transmiserit, ejus Nomine Nobiscum, nostrisve cum Commissariis & Deputatis Tractaturos de & super Prorogatione Treugarum, inter *Nos* & eundem Fratrem & *Consanguineum nostrum* in Civitate Ambianensi novissimè initarum, atque verâ Æstimatione, & Valore, & Intercursu singularum Auri & Argenti tàm nostrarum quàm ejusdem Fratris & Consanguinei nostri Monetarum, super cæterisque Rebus & Materiis, eorum Legationis Munus concernentibus, facturos prout eâ in Parte eorum Potestas exigit & requirit,

Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, Doctrinâ, & Experientiis, Reverendorum in Christo Patrum, *Roberti Bathoniensis & Wellensis*, & *Willielmi Dunolmensis*, Episcoporum, Prædilectorum Consanguineorum nostrorum, *Willielmi Arundellæ*, & *Henrici Essexiæ*, Comitum, necnon, *Johannis Dudley Domini de Dudley*, *Johannis Dynham Domini de Dynham*, *Johannis Howard Domini de Howard*, Baronum, *Thomæ Mongomery* pro Corpore nostro Militis, *Johannis Morton* Legum Doctoris Rotulorum Cancellariæ nostræ Custodis, *Johannis Gunthorp* Capellæ nostræ Ecclesiæque Cathedralis Wellensis Decani, *Richardi Tunsall*, & *Johannis*
* XII. *Wyngfeld*, Militum, * Consiliariorum nostrorum, plurimùm
46. confidentes,

Ipsos Commissarios, Procuratores, & Deputatos nostros Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis nostris, Undecim, Decem, Novem, & Octo eorum, plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum ejusdem Serenissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri Franciæ Legatis, Oratoribus, sive Ambaxiatoribus antedictis, sufficientem Potestatem in hac parte habentibus, Conveniendi, Comunicandi, Tractandi, Componendi, Concludendi, & Terminandi, de & super dictarum Prorogatione, Continuatione, sive Extensione Treugarum & Guerrarum Abstinentiæ, inter *Nos* & eundem Fratrem & *Consanguineum nostrum Franciæ* in dictâ Civitate Ambianensi Conventarum, Initarum, & Conclusarum, quemadmodum in Literis indè confectis pleniùs continetur, quarum Data est *Vicesimo nono Die Mensis Augusti*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Septuagesimo quinto*,

Hujuscemodique Treugas ac Guerrarum Abstinentias, cum singulis in earum Capitulis inclusis, ac omnia in dictis Literis indè confectis contenta, ad Terminum Vitæ nostræ & ipsius Fratris & Consanguinei nostri Franciæ, & per unum Annum integrum post Mortem alterius nostrûm primò Decedentis, Extendendi, Continuandi, & Prorogandi,

Verumque Valorem & Æstimationem omnium & singularum Auri & Argenti tàm nostrarum quàm dicti Fratris & Consanguinei nostri Monetarum, atque debitum pro earum mutuo Intercursu Ordinem, cæteraque ipsas Monetas concernentia, ad nostra ipsiusque Fratris & Consanguinei nostri Comodum & Utilitatem, Determinandi, Statuendi, & Stabiliendi,

Necnon de & super Amicitiis, Intelligentiis, Mercimoniorum Intercursu, aliisque Rebus, nostri nostrorumve Subditorum, & dicti Fratris Consanguineique nostri ejusve Subditorum, antedictorumque Angliæ & Franciæ Regnorum, atque cæterarum Terrarum, Patriarum, & Dominiorum utriusque nostrûm, Com-

meliorem, cùm nuper Treugas, Bellorum quoque ac Guerrarum
Abstinentias, inter *Nos* & Serenissimum * Potentissimumque * XII.
Principem Fratrem & Consanguineum nostrum carissimum *Re-* 47.
gem Ludovicum Franciæ, Regna nostra, nostrosque Subditos, jam ex *Vicesima nona Die Mensis Augusti*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Septuagesimo quinto*, tractari firmarique voluit & concludi,

Quæ licet Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, ex Literis super hoc confectis, Septennio coartarentur, posteà tamen, missis ab ipso carissimo Fratre & Consanguineo nostro apud Nos & a Nobis apud ipsum hincindè Nunciis, fuit de ipsarum Treugarum uberiori & longiori Prorogatione Tractatum,

Nos autem,

Omnibus Nos accomodare & disponere cupientes quæ ad Pacem Sedationemque Guerrarum, inter Nos & ipsum Serenissimum Fratrem & Consanguineum nostrum, & ad utriusque Angliæ & Franciæ Regnorum Utilitatem & Felicitatem, oportuna videbantur,

Nonnullos nostros Commissarios, Procuratores, & Deputatos Fecimus,

Qui a Nobis & per Patentes Literas nostras plenissimâ & sufficienti super hoc Commissione & Potestate suffulti, cum Legatis, Oratoribus, sive Ambassiatoribus prædicti Fratris & Consanguinei nostri carissimi, eâ Causâ ad Nos missis, prædictas Treugas & Guerrarum Abstinentias,

Quæ *inter Nos* & *præfatum Fratrem & Consanguineum nostrum*, *ex prædicta Vicesima nona Die Mensis Augusti*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Septuagesimo quinto*, Tractatæ & Conclusæ pro *Septem Annis* dumtaxat extiterant,

Ad nostram & ipsius Fratris & Consanguinei nostri *Vitam*, & quamdiu Nos & Ipse ageremus in humanis, & per *Unum Annum* integrum post Obitum illius nostrûm qui primò decederet, Extenderunt, Continuârunt, & Prorogârunt,

Quemadmodum in Literis, super hoc per ipsos nostros & ipsius Fratris & Consanguinei nostri Deputatos hincindè confectis, in Civitate Londoniensi, *Die Vicesimâ primâ Mensis Julii*, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo septimo, pleniùs diffusiusque continetur,

Quarum Literarum (per Oratores, Procuratores, & Deputatos ipsius præfati Fratris ac Consanguinei nostri carissimi nostris Deputatis superius traditarum & Nobis redditarum) Tenor sequitur & est talis,

Universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentes Literæ pervenerint, *Guido Archiepiscopus & Comes Viennæ*, *Oliverus Guerun* Domicellus Dominus de Columbiers Præfectus Magistratui Hospitii, *Oliverus de Roux* Dominus Belli Visûs Magister Ordinarius Compotorum, *Johannes le Breton* Generalis Monetarum, Consiliarii, & *Franciscus Texier* Notarius & Secretarius Cristianissimi ac Clarissimi *Franciæ Regis*, Principis Metuendissimi, Domini nostri Suppremi, Oratores & Ambassiatores transmissi ad Serenissimum, Excellentissimum, Potentissimumque Principem *Regem Angliæ* ejus Fratrem & Consanguineum carissimum, & ad Infrascripta Deputati, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nonnulli, summæ Prudentiæ Viri Dissertissimi, felicis Statûs Franciæ & Angliæ Regnorum Zelatores præcipui, maximoperè appetunt anhelantque Treugas, inter ipsorum Principes non longè antea initas, pauloque post hac perituras, longiora ad tempora (nè Res eorum publica luctuosam Bellorum Calamitati-

bus

gaulx Conseillers, *l'Arcevesque de Vienne*, *Olivier Guerin* Escuier Segneur de Colombiers nostre Maister d'Ostell, Maister *Oliver le Roux* Seigneur de Beauvoir Maistre ordinair de noz Comptes, *Jehan le Breton* General de noz Monnoyes & Tresorier des Guerres, *Jehan Jouglet*, & *Francoys Texier* nostre Notaire & Secretaire, & pour la grant Suertee & confiance que Nous avons de leurs Parsonnes,

A iceulx, ou aux Cinqe, Quatre, ou Trois d'eux en l'Absence des autres (dont vous *l'Arcevesque de Vienne* serres tourtzioures l'ung) avons Done & par la Teneur de ces Presentes Donons plaine Pouoir, Commission, Auctorite, & Mandement expres & especiall de vous Transporter par devers & a Parsonne de nostre Frere & Cosyn *le Roy d'Engleterre*,

Et avec luy, ou ces Commissaires & Deputes, tielx & en tiel Nombre qu'il lui plaira Commettre & Ordonner, Traicter, Parler, Adviser, Communiquer, & Conclure, de & sur les dites Prorogation de Treus, bonnes Amitees, & Intelligences, & sur tous autres Choses, qui seront advises, d'un Partie & d'autre, estre honestes & utilles & prouffitables pour le Bien de Nous & nostre dit Frere & Cosyn, & des dites Deux Royaumes de France & d'Angleterre, de la Communication & Entrecours de Merchandise, & de Bien, Prouffit, & Utillite de toutes les Subgettes & Habitans en iceulx Royaumes, & en tourz les autres Pais, Terres, & Seigneuries de Nous & de nostre dit Frere & Cosin,

Et de ce, que parentre eulx serra Advise, Traicte, Parle, Communicque, & Conclude, bailler & rescevoir, d'une Part & d'autre, Lectres bonnes & vailables en forme due & autentique & les meilleurs & pluis amples que fair se pourra;

Promettans, en bonne Foy & en Parolle de Roy, avoir & tenir Ferme, Estable, & Agreable tout ce que par nos ditz Ambaxadeurs, ou les Cinque, Quatre, ou Trois d'eulx, en l'absence dez autres (dont vous *l'Arcevesque de Vienne* serres tousjours l'ung come dit est) serra Fait, Parle, Communicque, Advise, & Conclude, touchant les Chouses desusdites & les Dependences, & en baillerons noz Lettres Patentes de Confirmation, Ratification, & Approbation si tost & deslors que requis en serons.

En Tesmoing de ce Nous avons signes ces dites Presentes de nostre Main, & a icelle fait mettre nostre Seal.

Done a *Cambry*, le Premier Jour de Juing, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Soixante, Dix sept, & de nostre Reigne le xvj.

Cum, Reverendis in Christo Patribus, *Roberto Bathoniensi & Wellensi*, *Willielmo Dunolmensi*, Episcopis, *Willielmo Arundeliæ*, & *Henrico Essexiæ*, Comitibus, *Johanne Dudley* Domino de Dudley, *Johanne Dynham* Domino de Dynham, *Johanne Howart* Domino de Howart, *Johanne Morton* Rotulorum Cancellariæ Angliæ Custode, *Johanne Gunthorp* Capellæ Regis Angliæ & Ecclesiæ Cathedralis Wellensis Decano, *Ricardo Tunstall*, & *Johanne Wyngfeld*, Militibus, Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis dicti Serenissimi Regis Angliæ ad Infrascripta per ipsius Literas,

Quarum Tenor sequitur, in hæc verba,

Edwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Illustrissimus Princeps Frater & Consanguineus noster carissimus *Ludovicus Franciæ*, suos Legatos, Oratores, sive Ambaxiatores (videlicet) Reverendissimum in Christo Patrem *Guidonem Archiepiscopum Viennæ, &c. prout supra in Literis Dat. 20 Julii, tunc sic*,

tur, alteri Principi, ... proximò sequentes, referet & notificabit,

Eâ verò Modificatione adhibitâ, quòd ipsarum præfatarum Obligatio Treugarum & Guerrarum Abstinentiarum, in Civitate Ambianensi inter dictos Principes, ut præmittitur, conclusarum, hac earum Prorogatione minimè tollatur innoveturve, set suo in Robore, secundùm dictarum Literarum, superindè confectarum, Tenorem, maneat, & effectum.

INSUPER Promittimus, & eundem Cristianissimum Principem nostrum *Franciæ Regem* per Præsentes, Potestate, ut præmittitur, Nobis commissâ, Obligamus quòd idem Princeps noster omnia & singula Præmissa Ratificabit, Auctorizabit, & Confirmabit, eaque realiter & cum effectu exequetur & faciet quæ Præmissorum Tenor exigit & requirit, suasque Literas Patentes, superindè debitè confectas, Magno ejus Sigillo munitas, Illustrissimo Principi Fratri & Consanguineo *Regi Angliæ* antedicto, cùm ad hoc requisitus fuerit, deliberabit deliberarive, faciet; salvis aliis Pactionibus, Conventionibus, Confœderationibus, Amicitiis, Intelligentiis, Promissionibus, Obligationibus quibuscumque, inter nostrum Principem *Franciæ Regem* ejusque Fratrem & *Consanguineum Angliæ* antedictum, Nominibusve eorum, antea initis.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis præsentibus, Manibus propriis subscriptis, Sigilla nostra apposuimus.

Datum in *Civitate Londoniarum* Die Vicesimâ primâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo, Septuagesimo septimo.

Et,

Licet hanc Treugarum, pro nostrâ & ipsius Consanguinei nostri Vitâ, & uno Anno post Obitum illius nostrûm qui primò decesserit, Prorogationem, per nostros Deputatos superius nominatos sic factam, nos semper Firmam, Gratam, & Ratam tenuerimus & habuerimus, teneamusque & habeamus,

Nè tamen Pacis & Generis Humani Inimici Fraudibus, ac etiam nostrorum & prædicti Fratris & Consanguinei nostri Æmulorum Susurrationibus, quicquam contra harum Treugarum & Abstinentiæ Guerrarum Prorogationem moliri valeat, & ut omnia majori & securiori Firmitate lætentur,

Multi Magnates, & Proceres, utriusque Regni Pacis Zelatores, Spiritu Sancto, ut arbitramur, inspirante, virtuosâ Sollicitudine, apud Nos & prædictum Consanguineum nostrum, pluribus Suasionibus, interpellarunt ut, ad Tollendum omnium rerum quæ obici possent Ambiguitatem, prædicta Treugarum Prorogatio iterùm a Nobis & prædicto Consanguineo nostro ratificaretur & confirmaretur,

* Ad quam Ratificationem & Confirmationem prædictæ Prorogationis Treugarum faciendas Assensum præbuimus. * XII. 50.

Notum igitur facimus quòd Nos,

Excellentiâ & strenuitate Virtutum, quibus ipse Serenissimus & Potentissimus Princeps Frater & Consanguineus noster carissimus *Ludovicus Franciæ*, inter cæteros Orbis Principes, Famâ & Rerum Claritate refulget, allecti,

Nichil Nobis conspicientes esse commodius aut desiderabilius quàm pro utriusque nostrûm Vitæ Termino sub quieta invicem Pace & Tranquillitate versari, Utilitatem etiam atque Felicitatem Regnorum & Subditorum nostrorum, Commerciorumque & Mercanciarum inter eos Communicationes & Concursus, ex cordis medullis visceraliter affectantes,

Ipsam Treugarum & Abstinentiæ Guerrarum Extensionem & Prorogationem, per prædictum Bathoniensem Episcopum aliosque nostros

cipem Illustrissimum *Lodowicum Franciæ* Consanguineum nostrum Carissimum inita & conclusa, nullaque Ætate nostri Defectu peritura, inconcussè servari,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Howard* Militis Domini de Howard, *Richardi Tunstall* Militis, & Magistri *Thomæ Langton* Decretorum & Theologiæ Doctoris, Consiliariorum nostrorum, pleniùs confidentes,

Ipsos nostros veros & Indubitatos Ambassiatores, Oratores, & Commissarios speciales Assignamus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, & Commissariis nostris plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale se ad Illustrissimum Principem *Lodowicum Franciæ* Consanguineum nostrum Carissimum antedictum Transferendi,

Et cum eodem, ejusve Commissariis, Procuratoribus, sive Deputatis, sufficientem Potestatem in hac parte habentibus, de & super quibuscumque Rebus, Materiis, & Negotiis, ipsum Consanguineum nostrum & Nos, ac Bonum & Utilitatem Statûs nostri, atque ejusdem Consanguinei nostri, necnon Regnorum, Patriarum, Dominiorum, & Subditorum nostrorum quorumcumque, & utriusque nostrûm, qualitercumque concernentibus, Communicandi & Tractandi.

* XII. 51. * Ipsaque, sic Communicata & Tractata, Audiendi, Nobisque Referendi,

Cæteraque omnia & singula, in Præmissis requisita & oportuna, Faciendi, Excercendi, & Exequendi,

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tricesimo Die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Literis Acquietantia pro Parte Financiæ Margaretæ Reginæ.

Ann. D. 1478. An. 17. E. 4. Ibid.

REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis Nos Recepisse & Habuisse, Die confectionis Præsentium, per Manus *Johannis Howard* Militis Domini de Howard, *Ricardi Tunstall* Militis, & Magistri *Thomæ Langton* Decretorum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, ab, Illustrissimo & Potentissimo Principe, *Lodowico Franciæ*, Consanguineo nostro Carissimo, *Decem Millia Coronarum Auri*, in Festo Sancti Michaelis ultimò præterito nobis solvi debitarum, in Partem Solutionis *Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, Nobis, infra Quinque Annos, pro Prænobili Principissa Domina *Margareta Regis Regnati Filia* solvendarum, prout in Literis ejusdem Consanguinei nostri, superindè confectis, pleniùs continetur;

De quibus quidem *Decem Millibus Coronarum Auri* fatemur Nobis fideliter esse solutum, & eundem Consanguineum nostrum superindè fore Quietum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio Die Martii.

Per ipsum Regem.

Judices, necnon *Communitates*, *Societates*, *Homines*, & eorum veros Hæredes, *Partium Terræ Frisiæ* prædictarum (videlicet) *de Hostergo & Westergo*, singulosque Subditos & Vassallos ipsius Terræ & Partium Frisiæ, ex alterâ Parte, pro Sese, Hæredibus, & Successoribus hincinde, * perpetuis temporibus in futurum, vera, perpetua, & realis Pax, Amicitia, & Concordia, ita quòd Homines utriusque Partis possint salvò & securè, per Terram, Mare, & Aquas dulces, Ire, Redire, liberè invicem Conversari & Mercari, absque eo quòd per Homines hujus Partis Dampnum aut Detrimentum fiat aut inferatur Hominibus alterius Partis, in Personis, Bonis, aut Rebus quibuscumque, quavis arte aut occasione quovisve quæsito colore; salvis semper Regionum, Urbium, ac Locorum Legibus, Statutis, & Consuetudinibus, quibus nichilominus, quoad cætera, per Præmissa censebitur Derogatum. * XII. 52.

ITEM, Conventum & Concordatum est quòd benè licebit Hominibus Regni cæterisque Subditis Coronæ Angliæ præsentibus & futuris, quotiens eis libuerit, ad Terram & Partes Frisiæ supradictas, Portus, Civitates, Villas, atque Opida ejusdem Terræ, cum eorum Navibus, Bonis, Rebus, Mercibus, Equis, Plaustris, Vehiculis, & aliis sibi Necessariis quibuscumque, Applicare & Declinare, atque ab eadem Terra & Locis memoratis, cum eorum Navibus, Bonis, & Rebus supradictis, pro eorum beneplacito, Recedere & Abire quo duxerint Abeundum:

Et, versâ vice, quòd benè licebit Hominibus Terræ & Partium Frisiæ memoratarum omnibus & singulis præsentibus & futuris, quotiens eis libuerit, ad Regnum Angliæ supradictum, Dominium Hiberniæ, Villam & Marchias Calesii, Portusque, Civitates, Villas, atque Opida, Regni & Dominii supradictorum, cum eorum Navibus, Bonis, Rebus, Mercibus, Equis, Plaustris, Vehiculis, & aliis sibi Necessariis quibuscumque, Applicare & Declinare, atque ab eodem Regno & Locis memoratis, cum eorum Navibus, Bonis, & Rebus supradictis, pro eorum beneplacito, Recedere & Abire quo duxerint abeundum.

In cujus, &c

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Termino, pro Querelis, inter Angliæ & Franciæ Reges pendentibus, per Arbitros Decidendis, Prologando.

REX universis, Literas præsentes inspecturis, Salutem. Ann. D. 1478.

Cùm inita Pacis Foedera inter Principes, qui Christianorum Sanguinem sitire non deberent, observare Divinum quid, apud omnes Christianæ Religionis sanæ Mentis Viros, arbitratur; An. 18. E. 4. Ibid. m. 14.

Hinc est quòd Nos,

Consideratis Literis Patentibus *Lodowici* Illustrissimi *Franciæ Principis* Consanguinei nostri Carissimi, Datis in *Civitate Ambianensi*, *Die Vicesimâ nonâ Mensis Augusti*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Septuagesimo quinto*,

Quarum Tenor, in substantialibus Clausulis, quoad Propositum attinet, sequitur in hac forma,

INPRIMIS, Consentimus, Volumus, Convenimus, & Appunctuamus quòd omnes Lites, Quæstiones, Querelæ, & Demandæ, pendentes inpræsentiarum Indiscussæ inter *Nos* & Consanguineum nostrum *Regem Angliæ*, in Reverendissimum Patrem *Karolum Archiepiscopum Lugdunensem* & Galliarum Primatem, & Con-

plenam Auctoritatem & Potestatem prædictum Triduì Annorum Terminum Prorogandi,

Novumque Terminum, ad tanta tempora, pro hujusmodi Litibus Terminandis, Statuendi & Præfigendi, prout eis melius videbitur expedire,

Necnon Arbitrum vel Arbitros, amicabilem Compositorem vel Compositores, novum vel novos, in Loco alicujus aliquorumve prædictorum Deputandi, Subrogandi, & Constituendi,

Eo tamen Moderamine semper adhibito, quòd, si contingat eorum aliquem vel aliquos ex Humanis decedere, aut adversâ Valetudine laborare, aliâve rationabili Causâ impediri, quo minus dictarum Litium Examinationi commodè vacare valeat aut valeant, alium seu alios in ejus eorumve Locum Nominare, Deputare, Subrogareque valeamus,

Eisdemque Arbitris, sic per eos, aut Nos & dictum Consanguineum nostrum nominatis, deputatis, subrogatisve, Mandatum, Potestatem, & Auctoritatem plenariam, pro Nobis & Nomine nostro, Concedendi, Tribuendi, & Conferendi ad Decidendum & Terminandum dictas Lites & Quæstiones, inter *Nos & dictum Consanguineum nostrum* sic pendentes, nondum Sopitas & Discussas,

Damus etiam & Concedimus præfatis Legatis, Deputatis, & Procuratoribus nostris plenariam Potestatem Nos & Personam nostram sub Pœna *Trium Milium Milium Scutorum* firmiter Obligandi, ad Standum, Obtemperandum, & Obediendum Laudo & Arbitrio dictorum Arbitrorum, per eos, ut præmittitur, aut Nos & dictum Consanguineum nostrum nominandorum, deputandorum & subrogandorum,

Aliaque Pacis Media honesta, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum Continuandæ & Firmandæ, Nobis & Subditis nostris Utilia, Tractandi & Componendi, novamq; *Dietam* Statuendi,

Cæteraque omnia & singula, in hac parte necessaria seu quomodolibet oportuna, Faciendi, Excercendi, & Exequendi, etiam si talia sint quæ de se Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid quod per dictos Procuratores, Legatos, & Deputatos nostros Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio Die Martii.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu pro Rege Scotorum, cum Mille Personis in Comitiva sua.

R. E.

MEMORANDUM *quòd decimo tertio die Martii, Anno Regni Regis* Edwardi Quarti *decimo octavo, ista Billa liberata fuit* Domino Cancellario Angliæ *apud Westmonasterium Exequenda.*

Ann. D. 1478. *An.* 18. E. 4. *Infra Turr. Ex Autogr.*

REX, universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Cùm inter Christianæ Religionis Principes, saltem Majores, nil Amicitiæ observantiâ præstantius, amabilius, copulatiusque sit, quâ eorum Jura tutantur & conservantur, suisque Ditionibus Subditi locupletiores efficiuntur, & Immanissimi Barbari Thurcique Christi inimicissimi expugnantur,

Nec equidem Epistolis vel Internuntiis ipsa Amicitia ita copu-

Conventionis, ac aliis Motivis non obstantibus quibuscumque.

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsum Confratrem & Consanguineum nostrum, cum Viris seu Servientibus suis prædictis, in Regnum nostrum prædictum, in forma prædicta, cum Equis, Hernesiis, Bogeis, Jocalibus, Moneta, Auro, Argento monetato sive non Monetato, Literis, Scripturis, Bonis, & Rebus suis quibuscumque prædictis, salvò & securè Veniendo, ibidem Morando, Perhendinando, Peregrinando, & Conversando, ac totiens quotiens eis visum fuerit expedire, equestrè vel pedestrè, per Terram, Mare, vel Aquas, durante præsenti Salvo Conductu nostro, in formâ prædictâ, Repatriando, Revertendo, & Redeundo, cum eâ quâ decet Reverentiâ recipiatis, manuteneatis, protegatis, & defendatis,

Non inferentes ei aut ejus alicui Servientum, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen,

Et, si quid ei seu ejus alicui Servientum Forisfactum sive Injuriatum fuerit, id ei & ejus cuilibet Servientum sine dilatione debitè corrigi & reformari faciatis;

Concedimus insuper, & Volumus, licet per aliquem aliquosve quoscumque dictorum Virorum sive Servientum ejusdem Confratris nostri, ad hujus nostri Salvi Conductûs Forisfacturam, aliquid Actum, Gestum, sive perperratum fuerit, quòd iste Salvus Conductus noster quoad eundem Consanguineum nostrum & cæteros prædictos Viros sive ejus Servientes non eo minus in suo robore maneat & effectu.

In cujus, &c. per Duos Annos duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo septimo Die Martii.

De Restitutione Temporalium pro Episcopo Cicestrensi.

REX Escaetori suo in Comitatibus Surriæ & Sussexiæ, Salutem. Ann. D. 1478.

Cùm, *Dominus Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesiâ Cathedrali Cicestrensi, per Mortem, bonæ memoriæ, *Johannis Arundell*, nuper Episcopi Loci illius, Venerabilem Patrem *Edwardum*, nuper *Karliolensem Episcopum*, a Vinculo, quo dictæ Ecclesiæ Karliolensi tenebatur, absolverit, & ipsum ad dictam Ecclesiam Cicestrensem Transtulerit, ipsumque in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Summi Pontificis, Nobis indè directas, Nobis constat, *An.* 18. E. 4. *Pat.* 18. E. 4. p. 2. m. 28.

Nos,

Pro eo quòd idem *Edwardus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

* Cepimus Fidelitatem ipsius *Edwardi*, & Temporalia dicti Episcopatùs Cicestrensis Restituimus eidem; * XII. 55.

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Edwardo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub Datâ prædictâ, videlicet,

Escaetori Regis in Com. Midd.

Dilecto Regis Humfrido Hayford *Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori Regis in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

De

prosequamur,
Hinc est quòd Nos,
Qui dudùm, inter cætera, Voluimus & Ordinavimus quòd, per quancunque Signaturam, deinceps faciendam, nulli (cujuscunque Dignitatis, Statûs, Gradûs, vel Conditionis foret, certis tunc expressis Personis duntaxat exceptis) daretur Dispensatio quòd Duas Parrochiales Ecclesias aut Dignitates, Majores post Pontificales in Cathedralibus, seu Principales in Collegiatis Ecclesiis, vel unam cum reliqua earum insimul, Retinere valeret, nisi ipsæ Parrochiales Ecclesiæ adeò contiguæ & invicem propinquæ forent quòd eis per Unum commodè deservire posset, illarumque Fructus, Redditus, & Proventus ultra *Viginti Quatuor Florenos Auri* de Camera, secundum communem Æxtimationem, *non valerent Annuatim*,

Et, si per Præoccupationem vel aliàs Litteræ super tali Dispensatione confectæ repperirentur, illæ nullius existerent Roboris vel Momenti,
Volentes Te,
Qui, ut asseris, Parochialem Ecclesiam de Esthildisley Sarisbiriensis Diœcesis inter cætera obtines,
Præmissorum Meritorum tuorum intuitu, Favore prosequi gratioso,
Teque a quibuscunque Excommunicationis Suspensionis & Interdicti ac aliis Ecclesiasticis Sententiis Censuris & Pœnis, a Jure
• XII. 56. vel ab Homine quavis occasione vel causâ latis, quibus forsan • quomodolibet Innodatus existis, ad effectum Præsentium duntaxat consequendum, harum serie Absolventes & Absolutum forè censentes, necnon omnia alia & singula Beneficia Ecclesiastica sine Cura quæ obtines, ac cum Cura & sine Cura quæ expectas, necnon in quibus & ad quæ Jus tibi quomodolibet competit quæcunque, quotcunque & qualiacunque sint,
Eorum ac dictæ Ecclesiæ de Esthildisley Fructuum, Reddituum, & Proventuum veros Valores annuos præsentibus pro expressis habentes,
Tuis in hac parte Supplicationibus inclinati, tecum, ut, unà cum dictâ Ecclesiâ de Esthildisley, quodcunque aliud, seu, illâ per Te Dimissâ, quæcunque Duo alia Curata seu aliàs invicem Incompatibilia Beneficia Ecclesiastica, etiam si Parrochiales Ecclesiæ, vel earum Perpetuæ Vicariæ, seu Cantariæ aut Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis vel Collegiatis Ecclesiis, & Dignitates ipsæ in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales Majores, seu Collegiatis Ecclesiis hujusmodi Principales, aut tales mixti fuerint, & ad illas ac Personatus Administrationes vel Officia hujusmodi consueverint qui per Electionem assumi, eisque Cura immineat Animarum, si Tibi aliàs canonicè conferantur, aut eligaris, præsenteris, vel assumaris ad illa & instituaris in eis, recipere & quoad vixeris insimul retinere, illaque simul vel successivè simpliciter vel ex Causa Permutationis, quoties tibi placuerit, dimittere, & loco Dimissi vel Dimissorum aliud vel alia simile vel dissimile aut similia vel dissimilia Beneficium seu Beneficia, Ecclesiasticum vel Ecclesiastica, duo duntaxat invicem Incompatibilia, similiter recipere, & quoad vixeris, ut præfertur, retinere liberè & licitè valeas,
Voluntate priori & Ordinatione præmissis, necnon Generalis Concilii aliisque Apostolicis, ac bonæ memoriæ *Octonis* & *Octoboni*, olim in Regno Angliæ Apostolicæ Sedis Legatorum, ac in Provincialibus & Sinodalibus Conciliis editis Generalibus vel Specialibus, Constitutionibus & Ordinationibus, Statutis quoque & Consuetudinibus Ecclesiarum, in quibus Incompatibilia Beneficia

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Aprilis.

• Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, sub eadem Data; videlicet, • XII. 57.

Escaetori suo in Com. Lincoln.
Escaetori suo in Com. Midd.
Escaetori suo in Com. Derb.
Escaetori suo in Com. Westmerl.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Literis, Conventionum cum Rege Daciæ Confirmatoriis tradendis & recipiendis.

REX universis & singulis, ad quorum notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem, Gaudium, & Pacem. Ann. D. 1478.
Quamquam aliàs, per nostros atque Serenissimi Principis Domini *Cristierni Daciæ, Sueciæ, Norwegiæ, &c. Regis* Ambassiatores & Nuncios, tunc in Opido Hamburgensi, Bremensis Diœcesis, ad hoc congregatos, inter Nos præfatumque *Daciæ, &c. Regem* Regnorumque nostrorum hincinde Incolas & Subditos concepta, inita, & celebrata, atque ex post approbata & confirmata Pacis, Concordiæ, & Amicitiæ Liga seu Confœderatio, temporum successu Perversorum, quorum totus conatus ad Turbandum Pacem anelat, sinistris Actubus violata interruptaque sit, An. 18. E. 4. Franc. 18. E. 4. m. 1.
Nos tamen atque præfatus *Rex Daciæ*,
Ad quos pervigili sollicitudinis oculo Regnorum atque Subditorum nostrorum Profectum atque Salutem contueri pertinet,
Considerantes quòd, sicut Discordiâ Res magnæ perire, atque Concordiâ Res parvæ crescere consueverint, sic ex Pacis interuptione prædictorum Regnorum nostrorum hincinde Incolis & Subditis nullus fructus Salutis, set undecumque Dampnum & Detrimentum suborium est,
Perversorum itaque Conatibus hujusmodi obviare, Pacisque Reparationi summo studio intendere decrevimus,
Et post, eo prætextu, de novo inter Nos habita Scripta Ambaxiatas atque Tractatus, tandem, septiformis Munere ab alto gratiosè superinfuso, *Nos* atque præfatus *Rex Daciæ* ad has resolidatæ devenimus Concordiæ Metas & Puncta articulatim subinserta,

PRIMO itaque confitemur quòd inter Nos & dictum *Daciæ Regem* Conventum atque Conclusum est, quòd, non obstantibus quibuscumque Sinistris Actibus, quibus contra Confœderationem prædictam quomodolibet actum illaque violata esse poterit, Volumus tamen *Nos* atque *Rex Daciæ* præfatus, incipiendo ad Decimum Diem Mensis Junii proximò futurum, & ad Biennium ab illo Die proximò futurum inclusivè continuando, Ligam & Confœderationem prædictas, prout illa aliàs inter Nos concepta, celebrata, atque sigillata est, in omnibus suis Punctis & Articulis firmiter & inconcussè ac si nunquam interupta fuisset observare, neque eidem aliquatenus quacumque Ratione vel Causâ in toto vel in parte contravenire.

dus Rex prælatus dicti *Regis Dac.* Incolis & Subditis, & idem *Daciæ Rex* nostris Incolis & Subditis, totiens quotiens requisiti seu requisitus fuerimus seu fuerit, dabimus & dabit; prout & Nos *Edwardus Rex* prælibatus hujusmodi securum & salvum Conductum exnunc *Regis Daciæ* Subditis, melioribus modis & formâ quibus ipsis validius & efficaciùs dare poterimus, per totum Biennium prædictum, validè atque plenarie vigore hujusmodi nostrarum Literarum concedimus & Impertimur; hoc specialiter excepto quòd Incolæ Regni nostri Angliæ prædicti, sine speciali Licentia atque salvo Conductu a dicto Serenissimo Principe *Cristierno Rege Daciæ* sæpefato specialiter optinendo, per hujusmodi Biennium, Terram Islandiam nullatenus visitabunt aut inibi suas Mercansias excercebunt.

Quos quidem Articulos & Puncta, causâ Confœderationis, inter Nos & præfatum *Daciæ Regem*, pro nostrorum atque illius Regnorum eorumdemque Incolarum Salute, Renovandæ, Reintegrandæ, Resolidandæ, atque Recontinuandæ, Nos *Edwardus*, in vim hujusmodi nostrarum Literarum, Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, Gratos & Ratos habere volumus, sub Fide Regalis nostræ Magestatis omnia & singula, in hujusmodi nostris Literis contenta, firma & inconcussa, quantum ad Nos spectat & pertinet, inviolabiliter observare, nec contravenire eisdem per Nos neque per alium seu per alios, quovis quæsito colore vel ingenio, de Jure vel de Facto.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Robur atque Fidem has Literas Patentes fieri fecimus, ut in Manu ipsius *Regis Daciæ* remaneant; aliis, similibus & paris per omnia effectûs, ex Parte suâ Nobis & in Manum nostram pariformiter consignatis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Edmundo Archiepiscopo Armachanensi.

Ann. D. 1478. *An.* 11. *E.* 4. *Pat.* 18. *E.* 4. *p.* 1. *m.* 12.

REX, &c. quibuscumque Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Rectoribus, & Personis Ecclesiasticis quibuscumque, Locumtenenti nostro infra Terram nostram Hiberniæ, vel ejus Deputato ibidem, Comitibusque, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, infra Terram nostram prædictam, tàm infra Libertates quàm extra, ubilibet constitutis, Salutem.

Cùm nuper, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, per Literas nostras Patentes, Dederimus & Concesserimus, Reverendo in Christo Patri, *Edmundo*, dicto sive nominato *Archiepiscopo Armachanensi*, Custodiam omnium Temporalium Archiepiscopatûs Armachanensis in Terrâ nostrâ prædictâ, cum omnibus suis Pertinentiis, Habendam & Possidendam Custodiam illam, quamdiu Temporalia illa in Manibus nostris remanere contigerint, absque aliquo Compoto seu Ratiocinio indè Nobis reddendo seu solvendo,

Nos, *præfatum Venerabilem Patrem* Concessione nostrâ prædictâ ac intentione nostrâ in hac parte, juxta vim, formam, & effectum earumdem, plenariè uti & gaudere volentes, vobis & vestrûm cuilibet, prout ad eum pertinet & pertinere poterit, districtiùs quo possumus Injungimus, Mandamus, & Præcipimus, quòd præfatum Venerabilem Patrem Custodiam prædictam Habere, Occupare, & Tenere permittatis, juxta Tenorem Literarum nostrarum prædictarum, ipsum contra Tenorem earumdem, non Molestantes in aliquo sive Gravantes,

Et, si quis, Ausu temerario, super se assumere præsumat *ipsum Venerabilem Patrem*, in Custodia prædictâ, aut in Temporalibus, aut in Rebus quibuscumque Temporalibus illis pertinentibus, in cujus vel cujuscumque alterius Rei sive Actionis, versus *præfatum Agnellum* seu versus Galeasiam suam prædictam, ad Sectam seu Sectas alicujus Personæ seu Marinarii aut aliquarum Personarum vel Marinariorum dictæ Galeasiæ, ante hæc tempora habitarum sive motarum, seu imposterùm, durantibus præsentibus Protectione & salvâ Gardiâ nostris, habendarum seu movendarum,

Inseratur,

Pro Indempnitate *ipsius Agnelli* prospicere volentes ut tenemur,

Suscepimus *ipsum Agnellum*, & Deputatos suos, ac Galeasiam prædictam, unà cum omnibus indè Apparatubus quibuscumque, necnon omnia Bona & Catalla *dicti Agnelli* mobilia & immobilia, in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem, & salvam Gardiam nostras speciales,

Nolentes quòd *ipse Agnellus*, ad Prosecutionem Marinariorum prædictorum, aut alicujus eorum, occasione Debiti, Transgressionis, Conspirationis, Actionis, Placiti, Contractûs, realis vel personalis, seu Condempnationis *ipsius Agnelli*, aut aliquarum Contentiarum vel Querelarum per *ipsum Agnellum* prædictis Marinariis aut eorum alicui debitarum, durantibus præsentibus Protectione & Salva Gardia nostris prædictis, per Justiciarios nostros, Vicecomites, Majores, Locumtenentes, Ballivos, Senescallos, Constabularios, Castellanos, Præpositos, Officiarios, seu alios Ministros nostros, & quoscumque nostros Subditos, vel aliquem eorumdem, tàm infra Regnum nostrum Angliæ quàm alia Dominia nostra ubicumque constitutos, & eorum singulos Locumtenentes arrestetur, inquietetur, vexetur, perturbetur, seu in Prisona detineatur, aut per Galeasiam prædictam seu per Bona & Catalla sua distringatur, aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium factis, non obstantibus;

Damus etiam universis & singulis Justiciariis nostris, Vicecomitibus, Majoribus, Locumtenentibus, Ballivis, Senescallis, Constabulariis, Castellanis, Præpositis, Officiariis, & omnibus aliis Ministris & Subditis nostris prædictis, tàm infra Regnum nostrum Angliæ quàm alia Dominia nostra ubicumque constitutis, & eorum singulis Locumtenentibus tàm infra Libertates quàm extra, ad quos Præsentes pervenerint, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd *ipsum Agnellum*, & Deputatos suos prædictos, ac Galeasiam prædictam, cum omnibus indè Apparatubus, ab omni Actione, durantibus præsentibus Protectione & salva Gardia nostris, sine Impedimento, Aresto, Vexatione, vel Perturbatione, salvò & securè ire, permanere, accedere, & recedere permittant.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, per totum tempus præsentis Viagii dicti *Agnelli* duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

* *Pro Archiepiscopo Eborum Relaxatio.* • XII. 60.

NOverint *universi*, per Præsentes, *Nos*, *Willielmum*, Dei gratiâ, *Dunelmensem Episcopum Remisisse*, *Relaxâsse*, & omninò, pro Nobis, Successoribus, & Executoribus nostris, *Quietum Clamâsse*, Reverendissimo in Christo Patri, *Laurentio*, *Eborum Archiepiscopo*, Angliæ Primati, & Apostolicæ Sedis Legato, omnimodas Actiones tàm Reales quàm Personales ac Demandas, quas versus eundem *Laurentium Eborum Archiepiscopum*, nuper *Dunelmensem Episcopum*, habuimus, habemus, seu quovismodo in futurum a Principio Mundi usque in Diem confectionis Præsentium habere poterimus, ratione non Reparationis, Emendationis, Vasti, & Dilapidationis Ecclesiæ Cathedralis Dunelmensis, ac omnium & singulorum & quorumcumque Castrorum & Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum,

Ann. D. 1478. *An.* 18. *E.* 4. *Claus.* 18. *E.* 4. *m.* 21. *dorf.*

specialiter constituti, Hansam prædictam Repræsentantes, post humilimas nostrorum Obsequiorum exhibitiones, Tenore Præsentium Literarum, *Notum fore cupimus* quòd,

Cùm inter, ab unà, Præcellentissimi Domini Regis supradicti, ac nostros, ab aliâ Partibus, Venerabiles & Egregios Viros, Dominos Oratores, Commissarios, atque Procuratores (Mandatis hincinde Partium ac Potestate plenè suffultos (earum Vice & Nominibus, certis Modis, Viis, & Formis, Causâ & Occasione Pacis & Treugarum, inter se alterutrum & earum Subditos, dudùm (videlicet) Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagelimo quarto, in Trajectensi Civitate appunctuasse, convenisse, concordâsse, & conclusisse constiterit evidenter, prout in nonnullis dictorum Dominorum Oratorum, Commissariorum, & Procuratorum desuper expeditis, & aliis propterea Partium supradictorum Acceptationis, Approbationis, & Confirmationis indè emanatis Litteris, pleniùs expressum habetur, inter alia quendam Articulum * in se continentibus Tenoris hujus subsequentis,

* XII. 61.

Item, *Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quod, si qua Civitatum, Communitatum, aut Personarum quarumcumque Confœderationis Hansæ Theutonicæ, per aliarum Civitatum & Communitatum ejusdem Hansæ Oratores, ex Causis eos moventibus, a cæteris Civitatibus & Locis Hansam facientibus Seperata aut Dimembrata existat, aut futuris ullis temporibus Seperetur aut Dimembretur, aut quæ earumdem suâ sponte seipsam Seperet & Dimembret, Dominus* Rex Angliæ, *ad Certificationem & Requisitionem Oratorum earumdem Civitatum & Communitatum Hansæ hujusmodi, statim, sine ulteriori Causæ cognitione, totiens quotiens ipsam fieri contigerit, reputabit Civitates, Communitates, aut Personas, sic sibi Certificatas, tamquam Alienigenas & Forenses, nulloque Privilegio munitas quoad Regnum suum Angliæ, nec illis nova, majora, aut similia Hansæ Privilegiis dabit, aut talibus in Regno Angliæ gaudere permittet, donec per Litteras Oratorum Hansæ, de Civitatum, Communitatum, aut Personarum hujusmodi Reunione & Reconsiliatione Certioratus fuerit,*

Et jam Nobis innotuerit providos ac circumspectos Viros *Proconsules & Consules Communitatis & Civitatis Colbergensis*, Camniensis Diœcesis, pro se & eorum Concivibus universis, ipsorum Vice & Nominibus, a Nobis & cæteris Civitatibus atque Locis Hansam facientibus, se, in supradictarum Pacis & Treugarum Materia, suâ sponte Seperâsse & Dimembrâsse,

Ea propter de hoc, vos omnes certam & indubitatam Notitiam habere desiderantes, vobis Serenissimo Domino Regi, ac cunctis aliis supradictis, id ipsum Notificandum, Intimandum, & Insinuandum curavimus, illisque præsentibus Notificamus, Intimamus, & Insinuamus.

In cujus Fidem & Testimonium Præmissorumque omnium præsentes Literas Sigillo Civitatis Lubicensis eisdem appendente roborari fecimus, expressis ad hoc Voluntate & Consensu supradictorum Proconsulum & Consulum ejusdem Lubicensis Civitatis accedentibus; quòd Nos iidem Proconsules & Consules antefati publicè attestamur.

Datas in *eadem Civitate* Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo octavo, Primâ Die Mensis Junii.

rissimus, tunc prope Civitatem Ambianensem existentes, zelo 61. Christianæ Religionis accensi, & eâ quæ Catholicos Principes decet moti Clementiâ, ut Christianorum Sanguinis effusioni parceretur, Bellis, Querelis, & Dissidiis, quæ inter eos eorumque Prædecessores ex multis ante hac temporibus extiterunt, Finem ponere cupientes, & Pacem, quod speciale Dei Donum est, summo studio amplecti, eamque suis Terris, Dominiis, & Subditis, quantum in eis est, elargiri voluerint, Convenerint, Consenserint, & Appunctuaverint quòd omnes Lites, Quæstiones, Querelæ, & Demandæ, pendentes Indiscussæ inter eos, in Reverendissimum in Christo Patrem *Thomam Cantuariensem Archiepiscopum* Cardinalem nostri Principis Invictissimi Avunculum, & Regis nostri Serenissimi Carissimum Fratrem *Georgium Clarenciæ Ducem*, per Regem nostrum Serenissimum ex sua Parte, & in Reverendissimum in Christo Patrem *Karolum Archiepiscopum Lugdunensem* nunc Cardinalem de Borbonio vulgariter nuncupatum, *Johannem Comitem de Dunesio*, per dictum Regis nostri Incliti Carissimum Franciæ Consanguineum & ex Parte suâ, Arbitros seu amicabiles Compositores in hac parte nominatos & electos, Supponerentur & Compromitterentur,

Et, si contingeret aliquem vel aliquos dictorum Arbitrorum decedere, aut adversâ Valitudine laborare quominus dictarum Litium Examinationi commodè vacare valeret aut valerent, alius seu alii in ejus eorumve Locum per Regem nostrum Serenissimum si de suis, aut per dictum Regis nostri Consanguineum si de suis, Deputarentur aut Subrogarentur,

Quibus supra nominatis Arbitris ab utroque Principe Data & Concessa fuit Potestas & Auctoritas, ipsas Lites & Quæstiones Componendi, Decidendi, & Determinandi, a Data Literarum, quæ prædictâ Vicesimâ nonâ Die Augusti confectæ fuerunt, usque ad Tres Annos tunc proximò futuros,

Promiserunt que & Obligaverunt Seipsos stare Laudo, Arbitrio & Determinationi prædictorum Arbitrorum super Præmissis, sub Pœna *Trium Millium Millium Scutorum*, ab eo qui dicto Laudo non steterit obtemperanti in Fine dictorum Trium Annorum solvendorum,

Et quòd dicti Arbitri, aut eorum Loco, ut præmittitur, Deputati & Subrogati, primò coram Illustrissimo Rege nostro in Angliâ, pro ipsarum Litium Decisione, citra Festum Paschæ tunc proximè futurum, & de post coram dicti Regis nostri Consanguineo in Franciâ, citra Festum Sancti Michaelis extunc proximè futurum convenirent, ac utriusque Principis Jura debitè examinarent, & felici tramite terminarent, quemadmodum in Literis, ab utraque Parte confectis & traditis, latiùs continetur,

Cùm autem, non ex culpa nostri Serenissimi Principis, neque etiam prædicti Consanguinei sui, sed propter diversa quæ utrique Principi supervenerunt Impedimenta, ipsæ Conventiones Diebus statutis minimè fieri & celebrari huculque potuerunt, nec posthac facile poterunt, cum & eorum Arbitrorum aliquis Mortem obierit, alii verò Senectute aut adversâ Valitudine impediti convenire non possint, & temporis præfixi Terminus adeò prope instat ut, si omnes Arbitri Superstites essent, secundaque Valitudine fruerentur, tantis tamque arduis Negotiis, ante Termini eis assignati Lapsum, vix Finem ponere valerent,

Serenissimus Rex noster suusque Consanguineus Franciæ Carissimus, funestas Strages & crudelia Discrimina considerantes, quæ, occasione Bellorum, Querelarum, & Quæstionum prædictarum, sibi ipsis Principibus, splendidissimisq; Angliæ & Franciæ Regnis, eorumque Subditis, frequenter acciderunt, & quæ in futurum verisimile accidere poterunt, hoc tempore maximè quo Christia-

attinet, sequitur in hac forma,

Inprimis, Consentimus, Volumus, Convenimus, & Appunctuamus quòd omnes Lites, Quæstiones, Querelæ, & Demandæ, pendentes inpræsentiarum Indiscussæ inter *Nos* & Consanguineum nostrum *Regem Angliæ*, in Reverendissimum Patrem *Karolum Archiepiscopum Lugdunensem* & Galliarum Primatem Consanguineum nostrum carissimum, & Consanguineum nostrum *Johannem Comitem de Dunesio*, per Nos ex parte nostra, & in Reverendissimum Patrem *Thomam Archiepiscopum Cantuariensem* Cardinalem, & Illustrissimum Principem *Georgium Ducem Clarenciæ*, per dictum Regem Angliæ Consanguineum nostrum & ex parte sua, Arbitros seu amicabiles Compositores in hac parte nominatos & electos, Supponantur & Compromittantur,

Sic quòd, si contingat aliquem vel aliquos dictorum Arbitrorum decedere, aut diversà Valitudine laborare quominus dictarum Litium Examinationi commodè vacare valeat aut valeant, alius seu alii in ejus eorumve Locum, per Nos si de nostris, aut per dictum Consanguineum nostrum si de suis sunt, deputentur & subrogentur,

Dantes & Concedentes eisdem Arbitris Potestatem & Auctoritatem ipsas Lites & Quæstiones, *a Data Præsentium, usque ad Tres Annos proximò futuros inclusivè*, Componendi, Decidendi, & Terminandi,

Et quia temporis præfixi Terminus adeò instat, ut citra ejusdem Temporis Lapsum difficile erit finaliter prædictas Lites Decidere & Terminare, tùm quia fortè eorum Arbitrorum aliquis vel aliqui præpeditus vel præpediti sint Morte, Senectute, aut adversà Valitudine, quavisve alià rationabili Causà, quominus dictarum Litium Examinationi vacare valeat vel valeant,

Ac de Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Johannis Howard* Militis Domini de Howard, *Richardi Tunstall* Militis, & Magistri *Thomæ Langton* Decretorum Doctoris, plurimùm confisi,

Eosdem, *Dominum Johannem Howard*, *Richardum Tunstall*, & Magistrum *Thomam Langton*, Procuratores, Legatos, & Deputatos nostros speciales Constituimus, Ordinamus, & per Præsentes Deputamus,

Dantes eisdem Procuratoribus, Legatis, & Deputatis nostris plenam, Auctoritatem & Potestatem prædictum Trium Annorum Terminum Prorogandi,

Novumque Terminum, ad tanta tempora, pro hujusmodi Litibus Terminandis, Statuendi & Præfigendi, prout eis melius videbitur expedire,

Necnon Arbitrum vel Arbitros, amicabilem Compositorem vel Compositores, novum vel novos, in Loco alicujus aliquorumve prædictorum Deputandi, Subrogandi, & Substituendi,

Eo tamen Moderamine semper adhibito, quòd, si contingat eorum aliquem vel aliquos ex Humanis decedere, aut adversà Valitudine laborare, aliave rationabili Causà impediri, quo minus dictarum Litium Examinationi commodè vacare valeat aut valeant, alium seu alios in ejus eorumve Locum Nominare, Deputare, Subrogareque valeamus,

Eisdemque Arbitris, sic per eos, aut Nos & dictum Consanguineum nostrum nominatis, deputatis, subrogatisve, Mandatum, Potestatem, & Auctoritatem plenariam, pro Nobis & Nomine nostro, Concedendi, Tribuendi, & Conferendi ad Decidendum & Terminandum dictas Lites & Quæstiones, inter *Nos & dictum Consanguineum nostrum* sic pendentes, nondum Sopitas & Discussas,

Quadringentesimi, Octuagesimi primi inclusive.

Item, Consentimus, Volumus, & Appunctuamus quòd omnes Lites, Quæstiones, Querelæ, & Demandæ, pendentes inpræsentiarum Indiscussæ, inter *nostrum Principem* Serenissimum & eundem *Consanguineum suum Franciæ* antedictum, in Reverendissimum Patrem *Thomam Archiepiscopum Cantuariensem* Cardinalem nostri Principis Avunculum, & Illustrem ac Magnificum Incliti Regis nostri Carissimum Fratrem *Richardum Gloucestriæ Ducem*, Illustrem *Henricum Bukkynghamiæ Ducem*, Reverendum *Thomam Lincolniæ Episcopum* Angliæ Cancellarium, & Spectabilem *Anthonium Comitem de Revers*, per Nos antedictos Legatos, Procuratores, & Deputatos & ex Parte Regis nostri Angliæ Serenissimi, & in Reverendissimum Patrem *Cardinalem de Borbonio* Archiepiscopum Lugdunensem, Illustrem *Ludovicum Aurelianensem Ducem*, Illustrem *Johannem Borbonii Ducem*, spectabilem *Petrum Doriole* Militem Franciæ Cancellarium, & Spectabilem *Johannem Comitem de Dunesio*, per eundem Regis nostri Consanguineum Franciæ antedictum & ex Parte suà, Arbitros seu amicabiles Compositores in hac parte nominatos & electos, Supponantur & Compromittantur,

Et, si prædicti Arbitri omnes Examinationi & Discussioni Litium dictarum interesse non poterint vel non interfuerint, Volumus, Consentimus, & Appunctuamus quòd Quatuor, Tres, vel Duo nominatorum sive nominandorum ex utraque Parte possint & valeant prædictas Lites discutere & componere, & felicem hujus Compromissi effectum terminare,

Ita tamen quòd non possit esse Major Numerus Arbitrorum nominatorum sive nominandorum pro Parte prædicti Serenissimi *Regis Ludovici* Illustrissimi Regis nostri *Consanguinei* quàm pro sua, nec pro sua quàm pro Parte dicti Consanguinei; sed nominatorum sive nominandorum Arbitrorum pro utraque Parte Numerus sit æqualis,

Et, si contingat aliquem vel aliquos dictorum Arbitrorum Decedere, aut adversà Valitudine Laborare, aut alià quavis Causà impediri quominus dictarum Litium Examinationi commodè vacare valeat aut valeant, alius seu alii in ejus eorumve Locum, per *Regem nostrum* Illustrissimum si de suis, aut per dictum Consanguineum suum Franciæ si de suis sint, deputetur & subrogetur, sive deputentur & Subrogentur,

Quibus Arbitris, superiùs nominatis sive nominandis, eo modo quo supradicitur, Nos, præfati Legati, Procuratores, & Deputati, & Serenissimi Regis nostri Consanguineus prædictus carissimus Damus & Concedimus Auctoritatem & Potestatem ipsas Lites & Quæstiones, a Data Præsentium *usque ad Vicesimam Nonam Diem Mensis Augusti, Anni Domini Millesimi,* • *Quadringentesimi, Octuagesimi primi inclusivè*, Componendi, Decidendi, & Terminandi, • XII. 65.

Promittentes etiam, virtute prædictæ Auctoritatis Nobis commissæ, Obligantésque *Regem nostrum* Serenissimum, eum stare Laudo, Arbitrio & Determinationi dictorum Arbitrorum super Præmissis, sub Pœna *Trium Millium Millium Scutorum*, ab eo qui dicto eorum Laudo & Arbitrio non steterit, obtemperanti in Fine temporis dictæ Prorogationis solvendorum,

Et quòd iidem Arbitri *primò* coram Illustrissimo *Rege nostro* in Anglia, pro ipsarum Decisione Litium, citra Festum Paschæ proximè futurum, & *post* coram Serenissimo Principe Regis nostri incliti Consanguineo *Ludovico* in Francia, citra Festum Sancti Michaelis Archangeli, Anni Domini Millesimi, Quadringentesimi, Septuagesimi nomi, Conveniant, atque utriusque Principis Jura ritè ac debitè Examinent, & felici tramite terminent.

Insuper Promittimus, & eundem Serenissimum Principem nostrum *Angliæ Regem*, per Præsentes, & Potestate ut præmittitur

tur

Pro Annuitate Franciæ, de Acquietantia.

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. Franc. 18. E. 4. m. 8.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die Confectionis Præsentium, per Manus *Johannis Crawford* unius Valectorum Coronæ nostræ, ab Illustrissimo & Potentissimo Principe *Ludowico Franciæ* Confratre & Consanguineo nostro carissimo, *Quindecim Millia Coronarum Auri*, in plenam Solutionem *Viginti & quinque Millium Coronarum Auri* ad Festum Paschæ ultimò præteritum solvi debitarum, in Partem Solutionis *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* annuatim Nobis solvendarum, prout in Literis superindè confectis pleniùs continetur;

De quibus quidem *Quindecim Millibus Coronarum Auri* fatemur Nobis fideliter esse Solutum, & eundem Consanguineum nostrum superindè fore Quietum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto Die Junii.

•XII. 66.

• De Pardonatione pro Episcopo Bathon.

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. Pat. 18. E. 4. p. 2. m. 11.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper Nobis denunciatum fuerit quòd Venerabilis Pater *Robertus Episcopus Bathoniensis & Wellensis* nonnulla, Nobis & Statui nostro præjudicialia, post & contra Juramentum Fidelitatis suæ, jamdudùm Nobis ab eo præstitum, fecisset & perpetrâsset,

Postmodùm *idem Episcopus*, coram Nobis & aliis nonnullis Spiritualibus & Temporalibus Dominis Regni nostri Angliæ, Nobis assistentibus, Innocentiam & Fidelitatem suam in ea parte, nichilque fecisse aut perpetrâsse contra Juramentum suum Fidelitatis prædictæ, claris Probationibus & Evidentiis sufficienter ostendit & manifestavit,

Undè Nobis humiliter supplicavit ut Sibi, ac Statui suo, Opinionique & Famæ suæ (quam occasione Præmissorum non mediocriter læsam esse asseruit) oportunè providere, de Benignitate Regiâ dignaremur,

Nos igitur, hujusmodi Supplicationi suæ annuentes ac Integritati Status Famæ & Opinionis suæ quantum in Nobis est providere cupientes, Tenore Præsentium Declaramus & Attestamur ipsum *Robertum Episcopum* antedictum fuisse & esse verum Fidelem nostrum, nichilque contra Juramentum suum Fidelitatis, Nobis ut præmittitur præstitum, fecisse aut perpetrâsse, ipsumque pro tali & ut talem Habemus, Reputamus, & Acceptamus,

Quæ omnia vobis omnibus & singulis Notificamus per Præsentes;

Et ulterius, de uberiori Gratiâ nostrâ, volentes Securitati & Quieti *dicti Episcopi* oportunè providere, de Gratia nostrâ speciali ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Pardonavimus, Remisimus, & Relaxavimus *præfato Roberto Episcopo Bathoniensi & Wellensi*, seu quocumque alio Nomine aut Additione Nominis censeatur, omnimoda Transgressiones, Mesprisiones, Contemptus, Conspirationes, Confœderationes, Impetitiones, Insurrectiones, Concelamenta, ac etiam omnimoda Proditiones, Felonias, Riotas, Routas, Conventicula illicita, ac alias Offensas & Malefacta quæcumque, per prædictum *Robertum Episcopum* ante præfati Serenissimi Domini Regis, tam ab ipso Intercursu dependentibus, quàm Mercatores Stapulæ Villæ Calesiæ & alios ad ipsam Stapulam pro Lanis emendis Confluentes concernentibus, necnon in Facto Monetarum & earum Exaltationibus, in Patriis nostris adtunc Cursum habentium, ipsisque Monetis ad Æquitatem Reducendis, ac in æquabili & proportionabili Æstimatione & Valore ponendis, multæ & variæ Communicationes, Prolocutiones, & Dietæ, inter nostros & ipsius Serenissimi Regis Oratores, Commissarios, & Deputatos, in diversis Locis, habitæ & tentæ, nullæ tamen super his Conclusiones ad plenum factæ fuerint,

Volentesque, pro Bono & Commodo Mercatorum & Subditorum Regni & Dominiorum prædictorum hincinde, prætatum Intercursum intertenere, necnon extendi & ampliari, ac prædictis Querimoniis & Gravaminibus cæterisque Præmissis Finem & Conclusionem imponi,

De Fidelitate igitur, Circumspectione, & Industriâ, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Magistrorum, *Thomæ de Plana* Gubernatoris nostræ Cancellariæ Burgundiæ, & *Justi Baldini*, utriusque Juris Doctorum ac Requestarum Domûs nostræ Magistrorum, pleniùs confidentes,

Eosdem Magistros, *Thomam de Plana* & *Justum Baldinum*, Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, & Deputatos speciales per Præsentes,

Damusque & Concedimus eisdem Potestatem generalem & Mandatum speciale, cum Egregio Legum Doctore Magistro *Johanne Cooke*, Consiliario & Oratore præfati Serenissimi *Domini Regis* in hac parte specialiter Deputato, de & super hujusmodi Intercursu ac Communicatione Mercantiæ necnon Piscatione super Mare, ipsiusque Intercursûs sive Communicationis Extensione & Ampliatione, & novis Capitulis sive Articulis super ipsis concipiendis & eisdem addendis; necnon Querimoniis & Gravaminibus Subditorum nostrorum & Subditorum ejusdem Serenissimi Regis, sive ab ipso Intercursu dependentibus, aut aliis quibuscunque; necnon super Facto Monetarum prædictarum, & earum Exaltationibus Reformandis, & ad Statum debitum Reducendis, Tractandi, Comunicandi, Concordandi pariter & Concludendi,

Unamque seu plures Litteram aut Litteras, per modum Capitulorum seu Articulorum, aut aliter prout visum fuerit, desuper conficiendi, Expediendi & Sigillandi,

Aliam seu novam Dietam, pro aliquibus forsan Præmissorum necessariam, Statuendi & Præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna;

Promittentes, in Verbis Principum, Nos Rata, Grata, & Firma perpetuò habituros omnia & singula, per dictos Magistros *Thomam de Plana* & *Justum Baldinum*, Commissarios nostros, in forma præmissa, Acta, Gesta, seu Conclusa fuerint in hac parte, nostrasque Litteras Ratificatorias & Confirmatorias in forma debita & autentica daturos.

In cujus Rei Testimonium has Litteras fieri fecimus Patentes, & Sigillo nostro, quo in talibus utimur, communiri.

Datum & Actum in *Castris nostris apud Pontem Wendinum*, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo octavo, Mensis Julii Die quartâ.

Per Dominos Duces.

Sub rubeo Sigillo pendente a Cauda Pergamena.

ipsius quoque Intercursûs sive Communicationis Extentione & Ampliatione, novisque Capitulis sive Articulis super ipsis concipiendis & eisdem addendis, nonnullis insuper Subditorum ambarum Partium Querimoniis & Gravaminibus, tàm ab ipso Intercursu dependentibus, quàm aliis, ad bonum Finem & Conclusionem deducendis, multæ & variæ Communicationes & Prolocutiones habitæ fuerint,

Quarum quidem Literarum Patentium Tenores sequuntur, & sunt tales,

Edwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm, superioribus Annis, inter *Nos*, & pro Regno nostro Angliæ, Dominio Hiberniæ, necnon Villa & Marchiis Calesiæ, Parte ex una, ac Excellentis & Recolendæ memoriæ Dominum *Karolum Ducem Burgundiæ* Fratrem nostrum carissimum *nuper Defunctum*, pro Ducatu Brabantiæ, Comitatibus Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeelandiæ, Villa & Territorio Mechliniæ, & aliis Patriis & Dominiis adtunc suis, pro communi Bono & Utilitate ipsorum Regni, Ducatûs, Comitatuum, Dominiorum, Villarum, & Locorum prædictorum, hincinde habitus, factus, & conclusus fuerit certus Modus Intercursûs sive Communicationis Mercantiæ & Piscationis super Mare, pro certis Annis nondum transactis,

Cumque etiam de & super multis variisque Querimoniis & Gravaminibus Subditorum nostrorum ac Subditorum Fratris nostri prædicti, tàm ab ipso Intercursu dependentibus, quàm Mercatores Stapulæ nostræ Calesiæ & alios ad ipsam Stapulam pro Lanis emendis confluentes concernentibus; necnon & in facto Monetarum & earum Exaltationibus, in Patriis ejusdem Fratris nostri ad tunc Cursum habentium, ipsisque Monetis cum nostris ad Æqualitatem Reducendis, ac in æquabili & proportionabili Æstimatione & Valore Ponendis, multæ & variæ Communicationes, Prolocutiones, & Dietæ, inter *Nostros* & ipsius *Ducis Karoli* Fratris nostri Oratores, Commissarios, & Deputatos, in diversis Locis habitæ & tentæ, nullæ tamen super illis Conclusiones ad plenum factæ fuerint,

Volentesque, pro Bono & Commodo Mercatorum & Subditorum Regni & Dominiorum prædictorum hincinde, præfatum Intercursum interteneri, necnon extendi & ampliari, & prædictis Querimoniis & Gravaminibus cæterisque Præmissis Finem & Conclusionem imponi,

De Fidelitate igitur, Circumspectione, & Industriâ, Dilecti & Fidelis Consiliarii nostri, *Johannis Coke* Legum Doctoris, in Officio Privati Sigilli nostri Secundarii, plenius confidentes,

Eundem Magistrum *Johannem* Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus nostrum verum & indubitatum Ambassiatorem, Commissarium, Procuratorem, & Nuncium specialem, per Præsentes, Damusq; Concedimus eidem Potestatem generalem & Mandatum speciale se Transportandi ad Locum, ubi Potentissimus Princeps *Maximilianus Dux Austriæ & Burgundiæ* Consanguineus noster carissimus, ipsiusve Commissarii & Deputati ad Infrascripta, sufficienti Potestate suffulti, fuerit seu fuerint,

Et cum dicto Potentissimo Principe, Deputatisve aut Depu-
* XII. tandis ab eodem, ad hoc sufficientem Potestatem * habentibus,
69. de & super hujusmodi Intercursu ac Communicatione Mercantiæ necnon Piscatione super Mare, ipsiusque Intercursûs sive Communicationis Extensione & Ampliatione, & novis Capitulis sive Articulis super ipsis concipiendis & eisdem addendis, necnon Querimoniis & Gravaminibus Subditorum nostrorum ac Subdi-

Cùm, superioribus Annis, inter, Excellentis & Recolendæ memoriæ, Dominum *Karolum Ducem Burgundiæ*, Socerum & Patrem nostrum carissimum, nuper Defunctum, pro Ducatu Brabantiæ, Comitatibus Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeelandiæ, Villâ & Territorio Mechliniæ, & aliis Patriis & Dominiis, Parte ex una, ac Serenissimum Principem Dominum *Edwardum*, eadem gratiâ, *Regem Angliæ*, *Dominum Hiberniæ*, &c. pro Regno suo Angliæ, Dominio Hiberniæ, necnon Villa & Marchiis Calesiæ, Parte ex alterâ, pro Communi Bono & Utilitate ipsorum Regni, Ducatûs, Communitatum, Dominiorum, Villarum, Locorum prædictorum, hincinde habitus, factus, & conclusus fuerit certus Modus Intercursûs, sive Communicationis Mercantiæ, & Piscationis super Mare, pro certis Annis nondum transactis,

Cumque etiam de & super multis variisque Querimoniis & Gravaminibus Subditorum *prædicti Soceri & Genitoris nostri* & *præfati Serenissimi Domini Regis*, tàm ab ipso Intercursu dependentibus, quam Mercatores Stapulæ Villæ Calesiæ & alios ad ipsam Stapulam pro Lanis emendis Confluentes concernentibus, necnon in Facto Monetarum & earum Exaltationibus, in Patriis nostris adtunc Cursum habentium, ipsisque Monetis ad Æqualitatem Reducendis, ac in æquabili & proportionabili Æstimatione & Valore ponendis, multæ & variæ Communicationes, Prolocutiones, & Dietæ, inter nostros & ipsius Serenissimi Regis Oratores, Commissarios, & Deputatos, in diversis Locis, habitæ & tentæ, nullæ tamen super hiis Conclusiones ad plenum factæ fuerint,

Volentesque, pro Bono & Commodo Mercatorum & Subditorum Regni & Dominiorum prædictorum hincinde, præfatum Intercursum intertenere, necnon extendi & ampliari, ac prædictis Querimoniis & Gravaminibus cæterisque Præmissis Finem & Conclusionem imponi,

De Fidelitate igitur, Circumspectione, & Industriâ, Dilectorum & Fidelium Magistrorum, *Thomæ de Plana* Gubernatoris nostræ Cancellariæ Burgundiæ, & *Justi Baldini*, utriusque Juris Doctorum & Requestarum Domûs nostræ Magistrorum, pleniùs confidentes,

Eosdem Magistros, *Thomam de Plana* & *Justum Baldinum*, Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, & Deputatos specia-
les per Præsentes, damusq; & concedimus eisdem * Potestatem * XII.
generalem & Mandatum speciale, cum Egregio Legum Docto- 70.
re Magistro *Johanne Cooke*, Consiliario & Oratore præfati Serenissimi *Domini Regis* in hac parte specialiter Deputato, de & super hujusmodi Intercursu ac Comunicatione Mercantiæ necnon Piscatione super Mare, ipsiusque Intercursûs sive Comunicationis Extensione & Ampliatione, & novis Capitulis sive Articulis super ipsis concipiendis & eisdem addendis; necnon Querimoniis & Gravaminibus Subditorum nostrorum & Subditorum ejusdem Serenissimi Regis, sive ab ipso Intercursu dependentibus, aut aliis quibuscunque; necnon super Facto Monetarum prædictarum, & earum Exaltationibus Reformandis, & ad Statum debitum Reducendis, Tractandi, Comunicandi, Concordandi pariter & Concludendi,

Unamque seu plures Litteram aut Litteras, per modum Capitulorum seu Articulorum, aut aliter prout visum fuerit, desuper conficienda, Expediendi & Sigillandi,

Aliam seu novam Dietam, pro aliquibus forsan Præmissorum necessariam, Statuendi & Præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna;

Promittentes, in Verbis Principum, Nos Rata, Grata, & Fir-

ma

bus, invicemque Communicare & Mercari, quam aliis quibuscumque,

Ipsaque Ducere & Reducere, sive Duci & Reduci facere ad eorum libitum & voluntatem, de Calesia in Brabantiam, Flandriam, Hannoniam, Hollandiam, Zeelandiam, Mechliniam, & alia Dominia *Dominorum Ducum* prædictorum, & de Brabantia, Flandria, Hannonia, Hollandia, Zeellandia, Mechlinia, & aliis Dominiis præfatis in Calesiam,

Quodque Mercatores unius Partis, eorum Factores & Familiares, & ipsorum quilibet qui magis indiguerit, poterunt a Mercatoribus alterius Partis Victualia liberè Emere, ipsaque per Terram Ducere (videlicet) illi de Anglia, Hibernia, & Calesiâ, in Brabantiam, Flandriam, Hannoniam, Hollandiam, Zeellandiam, Mechliniam, & alia Dominia *Dominorum Ducum* prædictorum, &, e contra, *illi de Brabantia*, Flandria, Hannonia, Hollandia, Zeellandia, Mechlinia, & aliis Patriis & Dominiis *Dominorum Ducum* prædictorum ab ipsis Patriis & Dominiis *in Angliam*, Hiberniam, & Calesiam, sine aliquo Impedimento aut Prohibitione quacumque in contrarium, absque eo quòd propterea aliquam Pœnam incurrant, seu quod per Dominos Patriarum & prædictorum
• XII. Dominiorum hincinde, aut • eorum Officiarios & Justiciarios,
71. possint inde redargui, accusari vel puniri.

Item, quòd omnes *Mercatores Angliæ*, Hiberniæ, Calesiæ, tàm Coriorum, Victualium, quàm aliarum Mercantiarum quarumcumque, necnon eorum Factores, Familiares, & Ministri, Nautæ seu Magistri Navium & Marinarii, poterunt de cætero ire & transire per Mare, & Eundo & Redeundo conversari, venire, esse, & morari securè in dictis *Patriis Brabantiæ*, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliis Patriis & Dominiis *Dominorum Ducum* prædictorum, & in dictarum Patriarum & Dominiorum Littoribus & Portubus, cum eorum Bonis, Mercandisis, & Navibus,

Ibidemque cum Mercatoribus Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliarum Patriarum, *Dominorum Ducum* prædictorum, & eorum Factoribus, Familiaribus, & Ministris mercari seu Mercandisam facere, tàm Victualium quàm cujuslibet alterius Generis Mercimoniorum,

Et, pari modo, *Mercatores Brabantiæ*, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliarum Patriarum *Dominorum Ducum* prædictorum, tàm Mercatores Coriorum, Victualium, quàm aliarum Mercantiarum quarumcumque, necnon eorum Factores, Familiares, & Ministri, Nautæ seu Magistri Navium & Marinarii, poterunt Ire, Transire, & Redire per Mare, conversari, esse, & morari securè in Regno Angliæ, Dominio Hiberniæ, & Villa Calesiæ, & etiam in Portubus seu Littoribus ipsorum per Regem auctorisatis, in illis (videlicet) ubi Custumarii & alii Officiarii Regii sunt ordinati super Introitu & Exitu Navium & Mercandisarum, & non alibi, cum eorum Bonis, Mercandisis, & Navibus, & cum Mercatoribus Angliæ seu eorum Factoribus, Familiaribus, vel Ministris de quibuslibet Mercantiis, tàm Victualium quàm aliis, mercari & Mercandisam facere,

Poteruntque, in prædictis Portubus Angliæ, Hiberniæ, & Calesiæ, tàm eorum Bona propria, quàm etiam Bona ad alios prædictarum Patriarum Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechlinæ, & aliarum Patriarum *Dominorum Ducum* prædictorum spectantia, ducere vel duci facere, & ab ipsis Portubus seu Littoribus Recedere & Redire securè cum eorum Bonis, Mercantiis, & Navibus,

Poteruntque Mercatores unius Partis, seu eorum Factores & Familiares, & ipsorum quilibet, qui magis indiguerit, habere & emere liberè Victualia a Mercatoribus alterius Partis, & ipsa per

ri securè in Brabantiâ, [illegible] dià, Mechliniâ, & aliis Patriis *Dominorum Ducum* prædictorum, & in ipsarum Portubus seu Littoribus, cum eorum Bonis, Navibus, & Mercandisis Victualium & aliis quibuscumque,

Et, pari modo, *Mercatores Brabantiæ*, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliarum Patriarum *Dominorum Ducum* prædictorum, & eorum Factores, Familiares, Nautæ, seu Magistri Navium & Marinarii, poterunt esse, conversari & morari securè in Regno Angliæ, Dominio Hiberniæ, Villâ & Marchiis Calesiæ, & in ipsorum Portubus seu Littoribus, absque eo quòd, per Mercatores & Subditos Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliarum Patriarum *Dominorum Ducum* prædictorum, aut per alios (cujuscumque Nationis vel Conditionis existant) fiat aut fieri possit aliquod Dampnum vel Impedimentum Mercatoribus Angliæ, Hiberniæ, & Calesiæ, seu per Mercatores & Subditos Angliæ, Hiberniæ, & Calesiæ, aut alios (cujuscumque Nationis vel Conditionis existant) Mercatoribus Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliarum Patriarum *Dominorum Ducum* prædictorum, seu Mercatorum utriusque Partis Factoribus, Ministris, Nautis, seu Magistris Navium & Marinariis, occasione Guerræ vel Deprædationum & Attemptatorum antea factorum vel fiendorum, aut quavis aliâ Causâ;

Proviso tamen quòd Mercatores aliarum Patriarum & Nationum erunt & morabuntur securè, cum eorum Bonis, Mercandisis, & Navibus, in Brabantiâ, Flandriâ, Hannoniâ, Hollandiâ, Zeellandiâ, Mechliniâ, & cæteris Patriis & Dominiis *Dominorum Ducum* prædictorum, & in ipsorum Portubus vel Littoribus, absque eo quod eis, per Mercatores Angliæ, Hiberniæ, & Calesiæ, aliquod Malum vel Impedimentum fiat, seu fieri vel inferri possit; nec etiam, per Mercatores & Subditos aliarum Patriarum & Nationum, Mercatoribus Angliæ, Hiberniæ, Calesiæ, eorum Factoribus, Familiaribus, & Ministris, in dictis Patriis Brabantiæ, Flandriæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliis Patriis *Dominorum Ducum* prædictorum, aliquod Dampnum vel Impedimentum in eorum Personis vel Bonis fieri vel inferri poterit.

Item, quòd *omnes Piscatores*, tàm Angliæ, Hiberniæ, & Calesiæ, quàm etiam Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeelandiæ, Mechliniæ, & aliarum Patriarum *Dominorum Ducum* (cujuscumque Conditionis existant) poterunt ire ubique per Mare, securè Piscari, absque aliquo Impedimento, Licentiâ vel Salvo Conductu.

Et, si contingeret aliquos ex Piscatoribus Angliæ, Hiberniæ, & Calesiæ, per Fortunam, Tempestatem Maris, Vim Hostium, aut alio modo, compelli intrare aliquem Portuum vel Districtuum Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliorum Dominiorum *Dominorum Ducum* prædictorum; vel si contingeret aliquos ex Piscatoribus ipsarum Patriarum in aliquem Portuum vel Districtuum Angliæ & Calesiæ intrare, ibidem pacificè & amicabiliter recipientur & tractabuntur Piscatores unius Partis, quibus talia contingerent, a Subditis alterius Partis; solvendo in locis, ubi applicabunt, Jura & Theolonia prædicta; & ab illis Portubus & Locis poterunt liberè Recedere & Redire, cum eorum Navibus & Bonis, sine aliquo Impedimento; dummodo tamen per ipsos Piscatores non committatur Fraus, seu per ipsos aliis Dampnum fiat.

Item, quòd in *Portubus sive Littoribus Brabantiæ*, Flandriæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, & aliarum Patriarum *Dominorum Ducum prædictorum nulli Piratæ*, tàm Nationis Flandriæ, Franciæ, quàm alterius Nationis cujuscumque, aliquo modo Receptabuntur, nec eis erit Permissum in ipsis Portubus habere Introitum vel

Inimicas uni Parti nec alteri, in quibuscumque Vasis vel Navibus ducendis, non erit per unam Partem nec per alteram factum aliquod Impedimentum.

ITEM, quotiensumque contingeret quòd aliquæ Naves, Oneratæ & non Ordinatæ ad Guerram, Partium Angliæ, Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliorum Dominiorum *Dominorum Ducum* prædictorum, per Tempestatem Maris, Vim Hostium, vel aliam Causam compellantur in aliquem Portum unius Partis vel alterius applicare vel intrare, Navis illius Partis, quibus talia contingent, cum Mercatoribus & Nautis seu Marinariis in ipsis existentibus, in alterius Partis Portubus securè erunt & Recipientur, & ab ipsis Portubus poterunt liberè Recedere, cum eorum Bonis Mercandisis, sine Contradictione & Impedimento; proviso quòd Bona seu Mercantias, quæ in ipsis Navibus erunt, non ponent ad Terram, nec in aliis Navibus, sine Licentiâ Officiariorum Principis Patriæ, vel aliorum ad hoc Potestatem habentium.

ITEM, quòd *Nautæ seu Magistri Navium, & Marinarii Partium Angliæ*, post Adventum eorum ad Portum Brabantiæ, Flandriæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, & aliorum Dominiorum *Dominorum Ducum* prædictorum, poterunt imponere eorum Naves in eisdem Portubus, sive Littoribus ligare, eo modo quo poterunt Subditi ipsorum *Dominorum Ducum* prædictorum; & iisdem licebit *Nautis seu Magistris Navium & Marinariis Brabantiæ*, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliarum Patriarum prædictarum, in Portubus, Angliæ, Calesiæ, & Hiberniæ,

ITEM, *Mercatores, Nautæ, seu Magistri Navium*, Marinarii & Subditi Patriarum Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliarum Patriarum *Dominorum Ducum* prædictorum, non adducent aut adduci facient per Mare, fraudulosè vel quocumque colore, aliqua Bona seu Mercandisas Inimicorum Angliæ, Hiberniæ, vel Calesiæ, & de hoc, quotiensumque per Subditos Angliæ, Guerræ Operam dantes, fuerint interrogati, tenebuntur facere justam & veram Confessionem & Declarationem:

Et, pari modo, Mercatores, Nautæ, seu Magistri Navium, Marinarii, & Subditi Partium Angliæ, non ducent vel duci facient, fraudulosè vel quocumque colore, aliqua Bona vel Mercandisas aliorum Forensium, Hostium, & Inimicorum Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliorum Dominiorum *Dominorum Ducum* prædictorum; &, quotiensumque erunt super hoc per Subditos Patriarum prædictarum, in Guerrâ laborantes, interrogati, tenebuntur facere veram & justam Confessionem & Declarationem.

ITEM, quotiensumque contigerit aliquam *Navem Partium Angliæ*, Bonis & Mercandisis Oneratam, per Tempestatem Maris, vel aliàs, tangere ad Terram, vel alio modo perire vel periclitari, prope Portus vel in Portubus Patriarum Brabantiæ, Flandriæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, & aliorum Dominiorum prædictorum, si in ipsa Navi remaneat Vir, Mulier, Puer, Canis, Cattus, vel Gallus vivens, Bona & Mercandisæ, quæ ad Terram applicabunt vel aliter salvari & recuperari poterunt, illis, ad quos spectabant, restituentur, solvendo tamen hiis, quorum Operâ & Diligentiâ talia Bona recuperabuntur, rationabile Salarium: nec poterunt, in Casu prædicto, talia Bona alligari seu dici Perdita vel Confiscata:

* XII. 74. * Et idem observabitur in Littoribus & Portubus Angliæ, Hiberniæ, & Calesiæ, quoad Naves Brabantiæ, Flandriæ, Hollandiæ, Zeellandiæ, Mechliniæ, & aliorum Dominiorum *Dominorum Ducum* prædictorum, quæ, tangendo ad Terram vel alio modo, peribunt seu periclitabuntur.

ITEM, quòd *Mercatores Angliæ*, Hiberniæ, & Calesiæ poterunt [...] ditis Patriarum *Dominorum Ducum* prædictorum adversus eorum Debitores in Tribus Curiis (videlicet) in Curiis Cancellarii, Conestabularii, & Magni Concilii, etiam super Oblationibus factis ultra Mare & in Monetâ Flandriæ, etiam quarum Solutio Destinata est ad aliquem Locum Patriarum *Dominorum Ducum*, dummodo Dies Solutionis sit præterita; non obstantibus quibuscumque Ordinationibus vel Consuetudinibus Civitatum, Opidorum, seu Locorum Angliæ in contrarium: in quibus quidem Curiis tenebuntur Anglici Debitores peremptoriè procedere, absque eo quod ipsas seu earum alteram ex aliquâ Causâ possint declinare.

ITEM, quòd mandabitur *Capitaneo Castri de Sclusa* quòd, quotiensumque contigerit Mercatores vel Subditos Partium Angliæ, per ignorantiam intrare Portam ipsius Castri de Sclusa, quòd sic intrantes honestè & cum omni decentiâ tractet, absque eo quòd quicquam de eis propterea exigat.

ITEM, quòd *Officiariis Dominorum Ducum* prædictorum, ad Scrutandum Mercandisas in Navibus existentes ordinatis, strictè sub certâ Pœnâ mandabitur, ut, in visitando Anglicorum Mercantias vel Naves, nil Dampnificent de Bonis seu Mercibus ipsorum Anglicorum, absque violenter Frangendo, cum Pugionibus vel aliis Instrumentis, Pipas, Barillos, & Fardellos; sed quòd eas honestè visitent, & Contrafacientes punientur: Et idem fiet in Angliâ, per Officiarios *Domini Regis*, in Scrutando Mercantias Subditorum Dominorum Ducum prædictorum.

ITEM, quòd de cætero, in Patriis *Dominorum Ducum* prædictorum, non fient Scrutinia Billonæ super Anglicis, nisi per Commissarios *Dominorum Ducum* specialiter ad hoc deputandos, vel per Officiarios suarum Villarum, sine aliquâ Exactione ab ipsis Scrutandis petendâ seu exigendâ, & hoc solum in Opidis, aut Portubus, sive Littoribus dictorum Principum; ex parte quorum fient Edicta prohibitoria, per loca magis convenientia & opportuna, sub gravibus Mulctis & Pœnis; alibi verò per alios non fient hujusmodi Scrutinia Billonæ: Et idem observabitur in Angliâ quoad Subditos Dominorum Ducum scrutandos, nisi in Opidis, Portubus, vel Villis, ut supra.

* ITEM, poterunt *Mercatores & Subditi Regis Angliæ* deinceps quascumque Massas Auri vel Argenti, vocatas Billionem, extra Patrias, Excellentis quondam & Recolendæ memoriæ, *Domini Ducis Karoli*, noviter Defuncti, per eos seu eorum Deputatos vel Factores emptas vel aliter acquisitas, seu imposterum emendas vel acquirendas, licenter & impunè per quæcumque Loca Patriarum *Dominorum Ducum* prædictorum ducere seu duci facere, & ab eisdem Locis & Patriis in Regnum Angliæ, totiens quotiens voluerint, Conducere & Transportare poterunt & valebunt; Proviso quòd dicti Anglici, seu eorum Factores, hujusmodi Billonam, per Se aut Factores suos Emptam, seu, ut præmittitur, Acquisitam, unà cum Certificatione autenticâ Villæ vel Opidi ubi ipsam Billonam emerint vel aliter acquisierint, & de Emptione seu Acquisitione ipsius Billonis & quantitatis ejusdem, principali Officiario *Dominorum Ducum*, vel in ipsius Absentia suas Vices gerenti, proximæ Villæ, post Introitum suum in Patrias *Dominorum Ducum*, exhibeant & ostendant; super quâ Ostensione ipsi Ostendentes Testimoniale seu Certificatorium, Manu dicti Officiarii, vel ipso absente suas Vices gerentis, signatum vel ipsius Sigillo sigillatum, ab eo cui talis Ostensio fiet, recipient & habebunt; nichil penitùs pro dicto Testimoniali aut aliâ quacumque Causâ solvendo, præter unum Solidum Grossorum Flandriæ: Et Casu quo dictus Anglicus hujusmodi Billonam, per Se vel suos Factores Emptam, seu, ut præmittitur, Acquisitam, educere voluerit, & in Exitu a Patriis Testimoniale seu Certificatorium prædictum non exhibuerit; tunc Pœnam illam incurret, quam incurrerent extrahentes Billonam, infra Patrias *Dominorum Ducum* prædictorum

[illegible] ut asserit, ipsis Anglicis, ultra eorum debitum Pondus, tantum quantum trahere potest suis Digitis: *Sed quando Anglici vendunt eorum Bona seu Merces Mercatoribus prædictis*, ipsi illa ponderant proprio & privato Pondere, quod vocatur Pondus parvum, & non cum Pondere Regio quod Magnum Pondus appellatur; certè hujusmodi Error realiter & cum effectu Auctoritate Domini Regis tolletur.

ITEM, quotiescumq; contigerit, *Anglicos a Subditis Dampnificari*, non poterunt propterea alii Mercatores seu Subditi *Dominorum Ducum* prædictorum, qui Dampna non intulerint, ad Petitionem Dampnificatorum vel aliquo modo * arrestari, in Perso-
* XII. 36. nis vel Bonis debitis, Summationibus vel Monitionibus non præcedentibus; prout etiam antea aliquando factum extitit;

Notum facimus quòd Nos, Vigore & Virtute Facultatum, Auctoritatum & Potestatum, per supradictas Patentes Literas seu Commissiones Nobis traditarum & concessarum, omnia supradicta Capitula & Articulos, pro & Nominibus ipsius *Domini Regis & Dominorum Principum prædictorum*, in quantum ipsos ipsorumque hincinde Dominia & Subditos tangere seu concernere possunt, modo & formâ quibus superiùs sunt Concordata, Acceptata, & Conclusa, Acceptavimus, Emologavimus, & ipsis Consentimus, ac per Præsentes ipsa Acceptamus, Emologamus, & ipsis Consentimus;

Promittentes Nos, *Thomas de Plana & Justus Baldinus*, utriusque Juris Doctores, Commissarii, Deputati, & Procuratores antedicti, pro dictis *Dominis Ducibus*, quòd ipsi prædictum Intercursum, ac omnia & singula præscripta Capitula & Articulos, per Literas suas Patentes Ratificabunt, Confirmabunt, Approbabunt, tradenturque Literæ Ratificatoriæ *Dominorum Ducum*, in Villâ Calesiæ, in Manibus Domini Locumtenentis, sive in ejus Absentiâ Marescalli dictæ Villæ Calesiæ, infra Tres Menses proximò futuros;

A quo Domino Locumtenente sive Marescallo tunc & ibidem ille vel illi, qui Literas dictorum *Dominorum Ducum* tradet seu tradent, consimiles Literas pro Parte *Domini Regis* recipiet seu recipient.

In quorum omnium Fidem & Testimonium Præmissorum Nos, Commissarii, Deputati, & Procuratores prædicti, præsentes Manibus nostris subsignavimus, ipsisque Sigilla nostra apposuimus.

Datum in *Opido Insulensi*, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo octavo, Mensis Julii Die Duodecimâ.

J. COOKE.
T. DE PLEINE.
JUSTUS BALDINUS.

Sub Sigillis suis Ceræ rubræ pendentibus a Caudis Pergamenæ.

Super Intercursu memorato & Gravaminibus Mercatorum.

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. Ex Autogr.

JOhannes Cooke, Legum Doctor, in Officio Privati Sigilli Christianissimi & Invictissimi Principis & Domini Domini *Edwardi*, Dei gratiâ, *Regnorum Angliæ & Franciæ Regis, ac Domini Hiberniæ* Secundarius, & ad infrascripta ejusdem Domini Regis Ambassiator, Commissarius, Procurator, & Nuncius specialis,

SEQUUNTUR *Capitula Concordata & Conclusa super Querimoniis & Gravaminibus Mercatorum Stapulæ Calesiæ,*

INPRIMIS,

Super eo quòd Mercatores Stapulæ sæpissimè Conquesti sunt, quòd excludebantur a Receptione suorum Debitorum, per hoc quod Subditi Dominorum Ducum *suas Obligationes negabant per eos in Calesia factas & admissas pro Lanis & Pellibus lanutis per eos ibidem Emptis, & quòd solo Juramento sic Negantium, secundum Consuetudinem Patriæ, creditur, in dicta Stapulæ Mercatorum Præjudicium non modicum & Gravamen,*

Inter Ambassiatores & Oratores dictorum Principum Concordatum, Conclusum, & finaliter Appunctuatum est, quòd deinceps hujusmodi Juramenta non admittentur contra Obligationes publicas vel privatas (non obstantibus Constitutionibus & Privilegiis Locorum in contrarium facientibus) nisi Creditor ad hoc consenserit.

ITEM,

Quoad Querimoniam Mercatorum dictæ Stapulæ Calesiæ de & super Appellationibus, quæ per Subditos Dominorum Ducum *fiunt & emittuntur Parisius, a Sententiis per Legislatores* Dominorum Ducum *latis,*

Inter eosdem Oratores & Ambassiatores Concordatum & Conclusum est, quòd hujusmodi Appellationes de cætero non Recipientur nec Admittentur.

ITEM,

Ubi per Mercatores Stapulæ Conquestum fuerat, quòd in nonnullis Villis & Locis dictorum Dominorum Ducum *practicatur quædam Astutia (videlicet) quòd, dum unus ex Subditis* Dominorum Ducum *tenetur alteri in certa Pecuniarum Summa, Creditor Debitori suo concedit aliam Summam, puta viginti vel triginta Libras vel ultra, quâ pergunt Calesiam & Emunt ibi Lanas partim in Promptu solvendas & partim sub Credentia; & quamprimum ille, qui sic Emerit Lanas in Calesia, easdem conduxerit ad Villam seu Locum ubi Moram trahit, talis primus Creditor suus facit arrestari omnes hujusmodi Lanas per ipsum, ut præmittitur, Emptas, tanquam propria Bona Debitoris sui, & per Dolum & Fraudem facit ipsum condempnari, & sic Recuperat omne suum Debitum tam primò quàm secundo malitiosè sibi præstitum; & sic Mercatores Stapulæ dicunt se sæpius Defraudatos, qui Lanas suas ad Credentiam vendiderunt,*

Super quo Ambassiatores & Oratores *Dominorum Ducum* dicunt & promittunt quòd super Præmissis providebitur Dampnificatis debitè, ita quòd erit singulis aliis Truphatoribus in Exemplum Justitiâ mediante; & si Reperiant Bona sic dolosè Empta seu Vendita, Restituentur ipsis Venditoribus.

ITEM,

Quoad Querimoniam de Lanis & Pellibus lanutis, non Custumatis in Anglia, adductis in Patrias Dominorum Ducum, *& ibidem Distributis,*

Inter dictos Ambassiatores & Oratores Concordatum est & Conclusum, quòd Lanæ & Pelles lanutæ, quæ de sui natura debent Stapulari in Calesia, non adducentur neque permittentur Vendi in Patriis & Dominiis dictorum Dominorum Ducum, si prius non fuerint Stapulatæ in Calesia, & *Domino Regi Angliæ* in Anglia fideliter Custumatæ: Et, si quæ tales inposterùm Reperiantur, veniant Confiscandæ; & ipsæ, sic Confiscatæ, in

cisè Emere ab eo cui sic minus offerebant; Compellebant etiam illi de Stapula tàm Emptorem quàm Venditorem sollemne Juramentum præstare, quòd non erant Transgressi Ordinationem Pretii per Stapulam ordinati,

Concordatum est, inter amborum Principum Oratores, quòd de cætero prætensa Gravamina non fient.

ITEM,

Ubi conquerebantur Mercatores prædicti de eo, quòd Pecunia, quæ solvebatur, solebat tradi in manibus Thesaurarii Stapulæ, & Distribui inter alios non Vendentes Lanas, cuilibet secundum suam Quantitatem; quòd Redundabat in Præjudicium Mercatorum tàm Anglicorum *quàm Patriarum* Dominorum Ducum,

Concordatum est quod talia de cætero amplius non fient.

SUPER *alio Gravamine, quo conquerebatur, ex eo quòd Mercatores Stapulæ exigunt & volunt aliquando habere Partem Solutionis Lanarum Venditarum in Billona; &, si non possunt, cogunt Emptores ad aliquam Recompensam Pecuniarum loco Billonæ,*

Concordatum est quòd, si haberi non possit Billona (ad quam tamen habendam Mercatores instare poterunt) nichil in Recompensam exigetur, & si quid Exactum sit, Restituetur.

UBI *autem conqueruntur Mercatores prædicti de eo, quòd Lanæ Lavatæ mixtæ sunt cum non Lavatis, in grave præjudicium ipsorum,*

Concordatum est quòd Lanæ Lavatæ de cætero Paccabuntur de per se, & apponetur Signum quòd sint hujusmodi, & punientur qui eas cum aliis Miscuerint, & super ipsis Lanis non statuetur Pretium per Stapulam.

SEQUUNTUR *alia Querimoniæ Mercatorum & Subditorum* Dominorum Ducum *prædictam Stapulam Calesiæ concernentes, quæ in parte Concordatæ sunt, & in Parte manent in suspenso non Concordata,*

Conqueruntur insuper Mercatores & Subditi *Dominorum Ducum* de Duobus Gravaminibus, ab invicem satis dependentibus,

PRIMÒ, *de Fraudibus, quæ cotidiè inveniuntur in Paccaturis Lanarum, & aliàs causâ fraudulosæ Nominationis Lanarum fiunt, nominando Lanas unius Patriæ seu Regionis Lanas alterius, in maximum præjudicium Mercatorum Patriarum* Dominorum Ducum,

Quare petunt (prout iteratis vicibus aliis Diebus petitum est) quòd talis Ordo & Provisio ponatur super ipsis Paccaturis, mediantibus quibus ipsæ Fraudes de cætero non fiant aut comperiantur.

SECUNDÒ, *de certa Consuetudine, ymò potius Corruptela, quam habent illi de Stapula, quia non permittunt Mercatoribus Patriarum* Dominorum Ducum *Emere Lanas Novas sine Antiquis, etiam licet Antiquas Emere noluerint, quia ymmò ipsos compellunt Emere Antiquas cum Novis; Quâ de Causâ ipsi Mercatores sæpenumerò coguntur Inviti Emere Antiquas Lanas, licet Pejores & Deteriores sint Novis, pro cariori Pretio & in Pecunia prompta &*
• XII. *numerata; quod nec Juri * consonum est (secundum quod non debet*
79. *Invitus quis cogi ad aliquid Emendum) nec Æquitati, cùm Subditi* Domini Regis Angliæ *possunt in Dominiis* Dominorum Ducum *quæcumque volunt Emere & Vendere, Æquum ergo est ut Subditis* Dominorum Ducum *liceat idem facere in Dominiis Domini* Regis Angliæ,

Quod, ut ita fiat, instanter Petunt & Requirunt Oratores Dominorum Ducum.

Sed, isto Responso Oratores Dominorum Ducum non contenti, dixerunt quòd, etiam dato & præsupposito quòd prædictis Statutis & Ordinationibus Statutum & Ordinatum esset quemadmodum Oratores Angliæ supradixerunt, attamen semper est Juri & Rationi contrarium quòd quis cogendus sit Rem aliquam Invitus Emere; verum, si Lana Vetus in eadem Bonitate vendetur sicut Nova, ut continet Responsio Oratorum *Domini Regis*, ita libenter emetur sicut alia, & maximè cum pro eodem Pretio dabitur, & consequenter nullum poterunt Mercatores Antiquarum Lanarum Dampnum consequi:

Et, quod arguitur, favorabile esse nè Vetus Lana pereat, sed in Venditione cum Novâ concurrat, cum soluta sint Jura Regis &c. Istud nichil concludit, quia in Emptione Rerum solum Inspicienda est Intrinseca Bonitas Rerum & Desiderium Emptoris; sicut videmus in Speciebus & aliis Rebus, quæ ducuntur ex Candia & aliis Locis maximè distantibus cum multo majori Periculo & majoribus Expensis Theoloneorum & aliorum Jurium quàm ducantur Lanæ Calesiam; tamen compellitur quisquam Emere Veteres cum Novis; sed possunt ipsas Anglici Emere tales quales volunt, quemadmodùm & Emere possunt omnes alias Mercandisas aut Mercimonia in Patriis *Dominorum Ducum*, etiam licet Antiquarum Mercandisarum omnia Jura & Theoloneorum & aliorum Onerum soluta fuerint, aut etiam servando servari non possint, sicut sunt Garantiæ & multæ aliæ;

Quare iterùm Oratores Dominorum Ducum petunt quatinus Reciprocè idem liceat Mercatoribus & Subditis *Dominorum Ducum* in Dominiis Regis.

Ad quod dicunt Oratores *Domini Regis* quòd, licet regulariter verum sit Desiderium Emptoris in Rebus Emendis debere attendi, nec præcisè quem cogendum ad id Emendum quod habere non desiderat, tamen cùm Contractus Emptionis & Venditionis utrique Parti voluntarius esse debeat, nec in eo Emptor super Venditorem aliquod Privilegium * habeat speciale, & negari non • XII.
potest quòd Venditor imminens Dampnum vitando, & contra 80.
futura Pericula cautè sibi & Rebus suis consulendo, ac sic Res, quæ simul Venditæ majorem afferunt Commoditatem, eas non seperatim sed simul Vendens neminem offendit, & maximè ubi Emptor ex eo nullum subiturus est Incommodum vel Jacturam; quod fit dùm Mercator Stapulæ, timens Lanas suas, diutiùs custoditas, Verniculosas effici, vel aliter Corrumpi posse, Emptori, voluntariè venienti & ad Emendum non compulso, dicit Lanas suas non Vendendas nisi Antiquæ cum Novis vendantur; & sic, cessante Coactione, utrasque Lanas Emptor simul Emat, vel ambas Inemptas dimittat.

Dixerunt ultra Oratores *Domini Regis*, si Subditis *Dominorum Ducum* liberè permitteretur Emere Lanas Novas sine Antiquis, ex Astutia Ementium veniret quòd semper Emerent Novas & nullas Antiquas, & sic Antiquæ remanerent in Manibus Mercatorum quousque adeò Deteriorarentur, quòd dicti Mercatores pro Vili Pretio & Indigno eas, non sine gravi Dispendio, dare compellerentur.

Et, ubi per Oratores *Dominorum Ducum* dicitur Solutionem Custumarum *Domini Regis* & Supportationem aliorum Onerum non concludere ad effectum quod Veteres Lanæ cum Novis vendi debeant, cum Mercandisæ Novæ, puta Species ductæ de Candia in Patriis *Dominorum Ducum*, sine Veteribus licitè pro voto Mercatoris emantur, Theoloneorum Solutionibus ac aliorum Onerum Supportationibus in aliquo non obstantibus;

Ad hoc dixerunt Ambassiatores *Domini Regis* diversam Considerationem haberi debere super Lanis & Speciebus, quia Species sunt

Comitatum illum in quo eas colligit vel colliget deinceps, sub Pœna Forisfacturæ totius Lanæ illius in uno Comitatu collectæ & in alio paccatæ:

Et, quia Comitatus Eboraci & Lincolniæ sunt Comitatus ampli, habentes Patrias diversas, in quibus inveniuntur Lanæ multùm differentes secundùm Diversitatem Locorum, distincti igitur sunt illi Comitatus quilibet in Tres diversas Patrias,

Ut, primò, Comitatus Eboraci in Tria Loca, communiter vocata *Rydings*; Ordinatum est igitur in illo Comitatu quòd Lanæ quæcumque, ortum habentes in unaquâque illarum Patriarum vocatarum *Rydings*, nullibi paccari debeant nisi in eadem *Ryding* unde Ortæ sunt,

* XIII 81. * Comitatus Lincolniæ dividitur in Tres diversas Partes sive Patrias (videlicet) Lindesey, Kesteven, & Hollandia; Ordinatum itaque est quòd Lanæ, Ortum vel Crescentiam habentes in quavis istarum Partium sive Patriarum Plaga, paccari debeant omninò in eadem Patria ubi creverunt, & non alibi, sub Pœna prædictæ Forisfacturæ.

ITEM, Ordinatum est quòd quilibet Paccator de cætero, exerciturus Officium seu Occupationem Paccaturæ in Angliâ, antequam ad hoc admittatur aut permittatur illud Exercitium exercere, præstet Juramentum, coram Thesaurario & Baronibus Scaccarii Regis, quòd, absque Fraude, Collusione, aut Deceptione quacumq; faciat Paccaturam Lanarum indifferenter & sufficienter: Et quod fideliter nominabit quascumque pro Patriis suis sive unde Ortæ sunt, & pro nulla alia Patria quovismodo; signando vel signari faciendo quodcumque Sarplerium, Saccum, Poke, & Poket de Lanis, dictis EUDE WELLES, in Fine Sarplerii, Sacci, Poke, vel Poket, illis Signo vel Signis, per Dominum Regem ad hoc ordinatis, & de Lanis, dictis CLISTEWELLES, super Latus Sarplerii, Sacci, Poke, vel Poket, talibus formâ & modo, quòd Signum vel Signa, sic apposita, nequeant tolli sine Ruptura Sarplerii, Sacci, Poke, vel Poket; & quisque Paccarius huic Ordinationi contraveniens, sic punietur ut aliis sit in Exemplum, & faciet Emendam Parti gravatæ eâ occasione.

ITEM, Ordinatum est quòd Custumarii & Contrarotulatores cujuscumque Portûs, unde evehuntur Lanæ, scribent seu scribi facient, seperatim & distinctè, in eorum Libris seu Registris, Nomina cujuscumque Mercatoris vel alterius immittentis Lanas vel Pelles lanutas in Navim vel Naves infra Portum illum, faciendo mentionem in suis Libris seu Registris de Anno & Die quo immittuntur Lanæ vel Pelles lanutæ hujusmodi in Navem vel Naves supradictas, simul de Numero & Pondere omnium Sarpleriorum, Saccorum, Pokes, vel Pokets: facient idem Custumarii & Contrarotulatores Transcripta fidelia Librorum seu Registrorum hujusmodi de tempore in tempus, & eadem transmittent Domino Thesaurario Angliæ pro tempore existenti infra Mensem postquam hujusmodi Lanæ fuerint Eskippatæ.

ITEM, Ordinatum est quòd solùm illæ Lanæ, quæ Apportatæ fuerant Calesiam in Februario ultimò transacto vel ante, & Remanserunt ibidem non Venditæ Sextâ Aprilis ultimò præteritâ, Nominabuntur & Reputabuntur Lanæ Veteres: Et quæcumque Apportatæ sunt Calesiam citra Mensem Februarii prædicti, vel a tunc apportabuntur usque ad Sextam Aprilis, quæ erit Anno Domini Lxxviij semper Nominabuntur & Reputabuntur Lanæ non Veteres: & similiter de Pellibus lanutis; nullum omninò habituræ Præferrementum, in expositione ad Venditionem, Privilegium vel Beneficium, juxta Modos & Regulas seu quascumque Ordinationes, antehac habitas seu usitatas in Stapulâ, super vel de Lanis aliàs ante dictis Veteribus, Pellibus lanutis Veteribus, aut aliqua ... ditionem, ut præfertur.

ITEM, Ordinatum est, sub Gravibus Pœnis, quòd nullus de Stapula Vendat alicui Mercatori seu Pannifici Lanas seu Pelles lanutas Veteres, absque eo quod in omnibus observet istam Ordinationem, neque aliquo modo eum artet aut inducat contra formam ejusdem, si contrarium fecerit, graviter punietur.

Ordinationes concernentes Visitationem Lanarum, quæ fit in Calesia.

PRIMO, Commissarii, ad infrascripta per *Dominum Regem* in Calesiâ specialiter deputati, videbunt & diligenter examinabunt utrum omnia & singula Capitula, concernentia Visitationem Lanarum & Pellium lanutarum in Angliâ, super Lanis & Pellibus lanutis ad Calesiam adductis, debitè sint Observata, an non; Et, si quâ Inquisitione invenient Custumarios, Contrarotulatores, Paccarios, vel alios quoscumque dictas Ordinationes, pro manutenentia Stapulæ positas, in aliquo Violasse, vel eas debitè non Observasse, dicti Commissarii, cum omni diligentiâ, Dominum Regem Certiorabunt de omnibus & singulis Offensis perpetratis & commissis, unà cum Nominibus & Cognominibus ipsorum Offendentium, ut Regia Magestas ipsos Offendentes condignâ Severitate puniat & castiget.

ITEM, dicti Commissarii non permittent aliquas Lanas seu Pelles lanutas, ad Calesiam adductas, exponi Venditioni priusquam per eosdem Commissarios diligens Inquisitio fiat, vocatis ad hoc Paccariis & aliis quos duxerint advocandos, an dictæ Lanæ & Pelles lanutæ sint benè & fideliter, pro Patriis & Locis ubi creverunt, nominatæ, & consignatæ per Paccarios in Angliâ; &, si invenerint quòd non sint fideliter nominatæ, tunc Lanæ malè nominatæ per dictos Commissarios in Manus *Domini Regis* venient confiscandæ.

ITEM, erunt duo Paccarii Jurati, continuam Moram in Calesiâ facientes, qui, priusquam ad Exercitium Officii sui admittantur, Juramentum corporale præstabunt & subibunt, quòd ipsi in Personis suis omnes Ordinationes, Paccarios Lanarum in Angliâ concernentes, plenè & fideliter Observabunt: Qui quidem Paccarii Calesiæ omnes Sarplerias Lanarum, ad Calesiam de tempore in tempus adducendas, aperient, & eas de Novo paccabunt, ac Nomina & Signa sua eisdem apponent, cæteraque facient quæ de Paccariis in Angliâ superiùs sunt dicta.

ITEM, tàm Custumarii quàm Contrarotulatores, de & super Pellibus lanutis & Lanis ad Calesiam adductis & adducendis, Libros & Certificatoria sua Thesaurario & Baronibus Scaccarii *Domini Regis* in Angliâ danda & deliberanda facient & deliberabunt, modo & formâ quibus Custumarii & Contrarotulatores Portuum in Angliâ tradere & deliberare tenentur.

ITEM, si dicti Commissarii reperiant, per eorum Inquisitiones, vel aliis Mediis, Custumarios, Contrarotulatores, vel Paccarios Calesiæ circa Præmissa Deliquisse, vel in aliquo Offendisse, sic Punient Offendentes quòd eorum Pœna erit Metus multorum.

Quibus ad longum Visis, Lectis, & Intellectis, Oratores *Dominorum Ducum*, per modum Communicationis, Respondendo gradatim & articulatim super quolibet Articulo, dixerunt,

Protestando Dicendis per eos posse addere quæcumque, pro Bono & Commodo Mercatorum & Subditorum *Dominorum Ducum*, ante Recessum Oratorum Anglicorum, eis videbuntur addenda,

rorum Ducum Novam Lanam Emere voluerint sive non.

Super secundo Articulo ipsius Ordinationis noluerunt etiam dicti Oratores multum insistere; quâ de re (sub Protestatione prædictâ, non Consentiendo quòd Mercatores seu Subditorum *Dominorum Ducum* quicquam de Antiquâ Lanâ Emere compellentur) Concordatum est quòd, per Modum Provisionis donec aliter fuerit Ordinatum, de Lanis Veteribus eo modo fiat quemadmodum in ipso Articulo de ipsis Lanis, & de Pannifice seu Mercatore contentum est: Et, quia, per Textum ipsius Ordinationis, dubitari potest an contenta in ipso Secundo Articulo solummodò sunt duratura usque ad sextam Diem Aprilis Anno Lxxviii. proximè futuri, an etiam ultra, petierunt instanter Oratores *Dominorum Ducum*, sub Protestatione prædictâ, ut, per modum Provisionis, tempus illud clarè & expresè prorogetur; super quo Oratores prædicti concesserunt quòd Ordinata in ipso Secundo Articulo, quoad hoc ut Lana Vetus, Biennio durante, nullum habebit Prætermentum, nisi ut concurrat in Venditione cum Novâ modo ibi ordinato, &c. etiam, ipso Biennio Elapso de cætero observabuntur; quare concordatum est quòd per Modum Provisionis ita fiet.

Quoad Sequentem Articulum, quo in effectu Statuitur quòd, si in hujusmodi Lanis Veteribus Fraus fuerit comperta aut indebita Nominatio facta, tenebitur Venditor ad Dampna, Expensas, & Interesse Emptoris, Judicio aliquorum Proborum Virorum, qui per Locumtenentem Calesiæ Deputabuntur, non tamen illorum qui Primæ Visitationi interfuerunt, benè videbitur optimum Oratoribus *Dominorum Ducum* quàm Mercatoribus & Subditis suis, fiat in Calesiâ bona & brevis Justitia contra illos de quibus ibi conquerentur; verumptamen propterea non intelligunt quòd Mercatores & Subditi *Dominorum Ducum* teneantur solummodo Mercatores Stapulæ, Venditores Lanarum in quibus comperientur Fraudes & Defectus, in Calesiâ prosequi, sed quod, modo consueto per Wardarios aut aliis Mediis quibus de Jure melius poterunt, possint eorum Dampna & Interesse Recuperare; *Dixerunt insuper, addendo* in casu quo in Nominatione Lanarum inventa fuerit Fraus ex parte Mercatoris Stapulæ, quòd, non obstante Punitione quâ hac de Causâ veniet Fraudator Puniendus, erit tamen in Optione Mercatoris, per ipsam fraudulosam Nominationem defraudati, Lanam ipsam capere vel dimittere, qui fortasse ipsam Lanam, si benè & justè Nominata fuisset, non emisset.

Quartus verò Articulus videbitur rationabilis quoad Primam Partem, quo verò ad aliam Partem, concernentem Veterem Lanam, dicunt Oratores *Dominorum Ducum* ut supra, attamen sub prædictâ Protestatione de non Desistendo, &c. per modum Provisionis, Concordatum est quòd contenta in ipso Articulo observabuntur, donec aliter super Facto Veteris Lanæ Concordatum fuerit.

Tandem ultimo Articulo ordinatur, Statuto Pœnali, sub Gravibus Pœnis, nè Mercator Stapulæ de cætero vendat aliquas Lanas, absque servando prædicta in Ordinationibus contenta; super quo dixerunt Oratores *Dominorum Ducum* credere se ita fuisse Ordinatum, sed non omninò Observatum: Nam, ut asserunt Mercatores, citra tempus prædictarum Ordinationum, inventæ

* XII. 84. sunt * nonnullæ Fraudes in Paccaruris Lanarum: dicunt etiam quòd, licet ab antiquo Statutum & Ordinatum fuerat certum Pretium seu certus Valor Libris, quibus emuntur Lanæ (videlicet) cuilibet Libræ Pretium *xxii. Solidorum & viii. d.* & quòd communi & antiqua Observantia consuetum fit certam Partem Pretii solvere in Pecunia prompta, & aliam Partem certis Terminis (videlicet) quoad aliquas Lanas de Sex Mensibus in Sex Menses, & quoad aliquas de Octo Mensibus in Octo; attamen sæpenumerò Mercatores Stapulæ, dictas Ordinationes & Consuetudinem In-

per modum Provisionis, ...

pulæ, habens Antiquam Lanam, eam vendere Mercatoribus & Subditis *Dominorum Ducum* eam emere volentibus, sive ab ipsomet Mercatores ipsi Subditi *Dominorum Ducum* Novam Lanam emere voluerint sive non, consentiunt Oratores *Domini Regis* quòd ita fiet de cætero; Concordatum ergo est quod ita fiet.

Quoad Dicta super sequenti Articulo, mentionem faciente de Punitione Fraudum, in Paccaturis vel fraudulosis Nominationibus compertarum, dicunt de Jure & Æquitate nullos talium Fraudum posse esse Judices alios quàm Deputatos in Calesiâ, cùm Actor teneatur sequi Forum Rei; Mercator igitur & Subditus *Dominorum Ducum*, qui de Fraude in Paccaturis Lanarum compertâ agere & conqueri vult, tenetur sequi Forum Rei Venditoris; est etiam Judicium, quod, mediantibus Wardariis, redditur in Patriis *Dominorum Ducum* super Defectibus Lanarum, iniquum & nullum, cùm fiat Parte absente & inauditâ, difficilimeque potest sciri in Partibus *Dominorum Ducum* an Fraus, quæ in Lanis ibi invenitur, commissa sit in Stapulâ, an per Emptorem Mercatorum, qui mediat inter Mercatorem Stapulæ & Pannarium, quod tamen per Remissionem Lanarum Calesiam clarè constare posset: Ex quibus inferunt Ordinata & Statuta in hac parte esse rationabilia, ipsosque Oratores *Dominorum Ducum* debere contentari; benè consentiunt quòd, quotienscumque fiet fraudulosa Nominatio Lanarum per Mercatorem Stapulæ, in Emptoris optione sit tales Lanas accipere vel eas dimittere, aut Emendam prosequi; & *Concordatum* est quòd ita fiet.

Quoad Dicta ad ultimum Articulum, super Observantiâ Ordinationum, quòd *Rex*, qui cum magnâ Deliberatione & magnis Laboribus prædictas Ordinationes condidit, nè in vanum laborasse videatur, ipsas strictissimè indubitanter observari faciet, neque credunt citra tempus ipsarum Ordinationum inventas fuisse Fraudes in Paccaturis Lanarum; & nichilominus offerunt Defraudatis, * Fraude & Dolo in Calesiâ repertis, restitui facere omnia sua Dampna & Interesse, si ipsas Lanas Calesiam remittere * XII. 85.
voluerint.

Sed, quod attinet ad Valorem Libris Ordinatum, & Terminos Solutioni Lanarum statutos non Observatos, Dixerunt, verum esse quòd Libris, quibus emuntur Lanæ, Pretium *xxii. Solid.* & *viii. d.* statutum est, quod, Exaltationibus Monetarum, in Partibus *Dominorum Ducum* Cursum habentium, debitè reformatis, prout super Facto Monetarum *præsenti Dietâ* per particularem Literam conclusum est, omninò observabunt, punienturque Transgressores; aliter verò ipsum Pretium *xxii. Solid.* & *viii. d.* non posset observari, cùm secundùm Valorem Monetarum quæ in Partibus *Dominorum Ducum* Cursum habent, earumdemque Exaltationem vel Diminutionem, necesse sit Pretium Libris Calesiæ statutum; attamen certus Modus Solutionis Pretii Lanarum non est ordinatus, sed talis in quo Venditor & Emptor simul convenire possunt: *Oratores vero Dominorum Ducum*, in eorum Responsionibus persistentes, Dixerunt, ut supra, quo attinet Forum & Judicium, Lanarum fraudulosarum Ordinationem ipsam nullo pacto esse rationabilem; tùm quia valdè Incommodum esset & Dampnosum Lanas defectivas ex Partibus *Dominorum Ducum* reducere ad Calesiam, & maximè Mercatori seu Pannifico Quantitatis Lanarum, cui melius & commodius esset supportare Fraudem quàm Calesiæ suum Dampnum prosequi; tùm quia laudabili Consuetudine in Possessione sunt, a tanto tempore, cujus Initii non extat memoria, in contrarium, faciendi ipsas Visitationes & Judicia Recta desuper hoc dandi: Nichil autem est quod dicitur in Partibus *Dominorum Ducum* vix sciri posse an Fraus comperta, per Mercatorem Stapulæ commissa sit, an per Emptorem, &c. nunquam enim Inventum est quòd talis Fraus commissa fuerit per Mercatorem Emptorem Lanarum Partium *Dominorum Ducum*, vel

nentis, vel in ejus Absentiâ Marescalli dictæ Villæ, Calesiæ, infra Tres Menses proximò futuros;

A quo Domino Locumtenente sive Marescallo tunc & ibidem ille vel illi, qui Literas dictorum *Dominorum Ducum* tradet seu tradent, consimiles Literas pro Parte *Domini Regis* recipiet seu recipient.

Dimittentes insuper alios Articulos superiùs contentos, qui in
* XII. 86. Difficultate & Differentiâ remanserunt non acceptati * seu concordati, & quoscumq; alios prædictam Stapulam Calesiæ concernentes, in *anterioribus Dietis* communicatos, & in Libro super hoc confecto declaratos, de quibus inter Nos *præsente Dietâ* nulla Communicatio fuit habita, per modum Recessûs *præsentis Dietæ*, in quantum ipsos Articulos concernunt, in Statu in quo sunt, in Suspenso, usque ad *proximam Dietam*, vel *alias futuras Dietas*, inexpeditos inconclusos & non Determinatos.

In quorum omnium Fidem & Testimonium Præmissorum Nos, Commissarii & Procuratores prædicti, præsentes Manibus nostris subsignavimus, ipsisque Sigilla nostra apposuimus.

Dat. in *Opido Insulensi* Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo octavo, Mensis Julii Die Duodecimâ.

J. Cooke.
T. de Pleine.
Justus Baldinus.

Sub Sigillis Commissariorum, pendentibus a Caudis Pergamena.

Procuratorium pro Episcopo Eluensi Legato Franciæ.

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. Ex Autogr.

LUdovicus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm Treugas, Guerrarum Abstinentias, Mercium Intercursus, Amicitiam, Confœderationes, aliasque Conventiones cum Illustrissimo Principe Confratre & Consanguineo nostro carissimo *Edwardo*, eadem Gratiâ, *Angliæ Rege* Potentissimo, ad Vitam utriusque nostrûm duraturas, partim per Nos, partim per Commissarios, Legatos, & Deputatos nostros, sufficientem ad hoc Potestatem a Nobis habentes, Iniverimus, Contraxerimus, Perfecerimus, Convenerimus, & Concluserimus,

Cumque etiam Promiserimus, Concesserimus, & Obligaverimus Nos Solvere, & in Civitate Londoniarum in Anglia realiter deliberare, eidem Confratri & Consanguineo nostro *Regi Angliæ*, singulis Annis, Vitâ utriusque nostrûm durante, *Quinquaginta Milia Scutorum Auri*,

Necnon super omnibus Litibus, Quæstionibus, & Querelis, inter Nos & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum pendentibus inpræsentiarum Indiscussis, Promiserimus & sub certis Pœnis Obligaverimus Nos, ad certa Tempora inter Nos concordata & limitata, stare & obtemperare Laudo, Determinationi, Judicio, & Arbitrio diversorum Arbitrorum, seu amicabilium Compositorum inter Nos nominatorum & electorum, quemadmodùm in certis Literis, super omnibus & singulis Præmissis confectis, pleniùs, latiùs, diffusiusque continetur,

Notum facimus quòd Nos,

Non minus Luctu quàm Mœrore, præ oculis habentes quo in

sores nostros, Regnum, Patrias, Terras, omniaque & singula Dominia nostra, & Subditos nostros, eorumque Bona quæcumque ubicumque fuerint reperta, ad Solvendum, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus suis, in Civitate Londoniæ in Anglia, *Quinquaginta Milia Scutorum Auri*, ejusdem Valoris & Æstimationis prout sunt inpræsentiarum in Regno Franciæ, singulis Annis, Centum Annorum, post Mortem primo Nostrûm Decedentis proximè futurorum, astringendique Nos Hæredes & Successores nostros Obligari Jurejurando & sub Pœnis Cameræ Apostolicæ, necnon aliis modis sicuti eis videbitur ad firmam & securam ejusdem Solutionis Observantiam,

Ulteriusque, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Promittendi, atque Nos & Ipsos Obligandi, quòd Nos, Hæredes, & idem Successores nostri, durante Termino dictorum Centum Annorum, post Mortem illius Nostrûm qui primò Decesserit, si Lites, Quæstiones, & Differentiæ, pendentes inter Nos & eundem Consanguineum nostrum nunc indiscussæ, interim non Terminentur, Prorogabimus quoque & Innovabimus, de Triennis in Triennium, aut in Tempora longiora, Potestatem Arbitrorum, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum, ut præmittitur, Electorum, aut in loco ipsorum alicujusve eorum Eligendorum,

Et si contingat aliquem vel aliquos dictorum Arbitrorum, ex Parte nostrâ Hæredum Successorumve nostrorum Electorum aut Eligendorum, Decedere, aliave Causâ impediri quominus dictarum Litium, Quæstionum, & Differentiarum Examinationi commodè vacare valeat aut valeant, quòd Nos, Hæredes, & Successores nostri, alium vel alios, in Locum ipsius ipsorumve, cum simili Potestate Deputabimus & Subrogabimus,

Damusque eidem Legato, Procuratori, & Oratori nostro plenam Potestatem & Auctoritatem Literas super omnibus & singulis Præmissis eaque concernentibus Conficiendi, & eidem Consanguineo nostro ejusve Commissariis eas Deliberandi, atque ad omnium eorum & singulorum Præmissorum Observantiam Nos, Hæredes, & Successores nostros, per easdem Litteras, modo & formâ quibus eis meliùs videbitur, Astringendi & Obligandi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis vel circa eorum aliqua necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, Faciendi, Excercendi, & Exequendi, prout Nos faceremus si personaliter interessemus:

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum pro perpetuo habituros totum & quicquid quod per præfatum Legatum, Procuratorem & Oratorem nostrum Actum, Gestum, Conclusum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, vel eorum aliquo:

Nolumus tamen quòd, vigore aut colore hujus Commissionis nostræ, aliquæ Confœderationes, Amicitiæ, Ligæ, Treugæ, Guerrarum Abstinentiæ, Conventiones, Intelligentiæ, Promissiones, seu Obligationes, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum seu Nominibus nostris, aut pro Nobis contractæ & initæ, in parte vel in toto violentur, invalidentur, aut infirmentur, nec earum aliqua violetur, invalidetur, aut infirmetur; ymmò volumus quòd ipsæ & quælibet earum atque omnia & singula in eis contenta, prout in Literis superindè confectis pleniùs continetur, in suo firmo Robore & Effectu, juxta vim, formam, & effectum earumdem Literarum, permaneant & inviolabiliter observentur.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium, præsentes Literas Manûs nostræ subscriptione signavimus, & Sigilli nostri fecimus appensione communiri.

Dat.

ris & Successorum, dicta *Duo Millia Librarum*, si Vacatio Episcopatûs illius a tempore Mortis dicti *Willielmi Gray* per unum Annum duraverit,

Et, si Episcopatum illum minori vel majori tempore quàm per unum Annum a tempore Mortis dicti *Willielmi nuper Episcopi* vacare contigerit, quòd tunc iidem, *Willielmus Hastynges*, *Thomas Burgh*, & *Thomas Seintleger*, & assignati sui habeant & percipiant per Manus dictorum *Prioris & Conventus* & Successorum suorum, omnes ac tantas & hujusmodi Denariorum Summas, quæ ad Nos per Mortem præfati *Willielmi nuper Episcopi*, & ratione Vacationis Episcopatûs illius, pertinent aut pertinere poterint seu debuerint, juxta Ratam *Duorum Millium Librarum per Annum*, pro Rata Temporis quo Episcopatum illum, a tempore Mortis dicti *Willielmi nuper Episcopi*, per minus vel majus Tempus vacare contigerit, & omne id quod ad Nos de *Duobus Millibus Librarum* prædictis, occasione Vacationis prædictæ, pertinet aut pertinere debeat seu poterit,

Habendas, Tenendas, & Percipiendas eisdem, *Willielmo Hastynges*, *Thomæ Burgh*, & *Thomæ Seyntleger*, & Assignatis suis prædictis, de Dono nostro, adeò plenè integrè & liberè prout Nos vel Hæredes nostri, occasione hujusmodi Vacationis Episcopatûs prædicti, haberemus aut perciperemus si præsens Concessio nostra facta non fuisset,

Et insuper, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris prædictis, Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris prædictis, præfatis, *Willielmo Hastynges*, *Thomæ Burgh*, & *Thomæ Seyntleger*, & Assignatis suis prædictis, omnia & omnimoda Feoda Militum, quæ tenentur de Episcopatu prædicto, ac Advocationes Ecclesiarum, Capellarum, Cantariarum, Hospitalium, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, & Escaetas Terrarum & Tenementorum, ac Bonorum & Catallorum quorumcumque, cum Pertinentiis, prædicto Episcopatui Eliensi qualitercumque pertinentia, spectantia, sive incumbentia, ac Custodiam omnium eorumdem, quæ per Mortem dicti *Willielmi nuper Episcopi*, durante Vacatione hujusmodi ejusdem Episcopatûs, ad Manus nostras sive ad Nos devenerunt aut acciderunt, seu devenire aut accidere debuerunt, debent, aut debebunt, seu devenient, a tempore Mortis ejusdem *nuper Episcopi*, durante hujusmodi Vacatione ejusdem Episcopatûs, ac omnes Denariorum Summas de Præmissis sive eorum aliquo provenientium,

Habenda & Tenenda omnia eadem Feoda Militum, Advocationes, & Escaetas cum Pertinentiis, ac Custodiam * omnium
* XII. 89.
eorumdem, & Denariorum Summas, eisdem, *Willielmo Hastynges*, *Thomæ Burgh*, & *Thomæ Seyntleger*, & Assignatis suis prædictis, a tempore Mortis prædicti *Willielmi nuper Episcopi*, quamdiu Episcopatum illum Vacare contigerit, ac omnia cætera Præmissa, absque aliquo Nobis vel Hæredibus nostris pro Præmissis seu aliquo Præmissorum reddendo seu faciendo, & absque Impetitione, Molestatione, Perturbatione, sive Inquietatione Nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, aut aliorum Ballivorum seu Ministrorum nostrorum sive Hæredum nostrorum quorumcumque,

Et insuper, ex certa Scientia & mero Motu prædictis, Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris prædictis, quòd tàm prædicti *Willielmus Hastynges*, *Thomas Burgh*, & *Thomas Seyntleger*, & Assignati sui prædicti, quàm *Prior & Conventus* & Successores sui prædicti, & eorum quilibet, de dictis *Duobus Millibus Librarum per Annum*, & qualibet indè Parcella pro Rata, indè Nobis pertinentibus, pro Tempore quo Episcopatum prædictum, a tempore Mortis dicti *Willielmi nuper Episcopi*, Vacare contigerit, pertinet, pertinebit, aut pertinere debuerit, erga Nos & Hæredes nostros Exonerentur & Acquietentur per Præsentes;

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Notyngham*, nono Die Augusti.

De Tractando super Sponsalibus & Filia Regis Dotatione, in Francia.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1478.
Sciatis quòd, An. 18. E. 4.
Cùm aliàs, inter Nos & Serenissimum Principem *Lodowicum Franciæ* Consanguineum carissimum, Promissum, Conventum, Franc. 18.
Concordatum, & Conclusum fuerit quòd Matrimonium contraheretur inter Illustrissimum Principem *Karolum*, dicti Serenissi- E. 4. m.
mi Principis *Lodowici Franciæ* Consanguinei nostri carissimi *Filium*, 6.
& Serenissimam Dominam *Elizabetham*, *Filiam nostram* præcarissimam, cùm ad Annos Nubiles pervenirent,

* Et quòd idem Serenissimus Princeps *Lodowicus* ipsam *Dominam Elizabetham* a Regno Angliæ, pro Solempnizatione ejusdem Matrimonii, in partes Franciæ, Sumptibus & Expensis suis, Conduceret Conducive faceret, * XII. 90.

Ipsamque ad *Sexaginta Millia Librarum Redditûs Annui in Assieta*, secundùm Consuetudinem Regni Franciæ, annuatim Dotaret, illaque Dos assignaretur eidem Dominæ quamprimùm ipsa ad Annos Nubiles perveniret,

Ad quod quidem Matrimonium sic, ut prædicitur, absque fallo Celebrandum Nos Promiserimus, & uterque nostrûm in Verbo Principis & Fide præstitâ promiserit, omnibus suis viribus suas apponere Manus Adjutrices, & cum effectu suos ad hoc continuè impendere Labores, prout in Literis Patentibus, superindè confectis (quarum Data est, in *Civitate Ambianensi*, *Die Vicesimâ Nonâ Mensis Augusti*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Septuagesimo quinto*) pleniùs continetur,

Cumque idem Illustrissimus Princeps *Karolus* (etsi Sponsalia contrahere valeat) indissolubile Matrimonium, ob suæ Ætatis defectum, cum eadem Filia nostra Elizabetha (quæ modo Duodecim est Annorum complete & ultra) inpræsentiarum contrahere nequeat,

Nos,

Inviolabilem Amicitiæ, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum contractæ, Observantiam, dictumque Matrimonium felicem juxta Promissa consequi effectum (quo nil Nobis, Res inter secundas, placabilius contingere queat) summoperè anhelantes,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Richardi Tunstall* Militis, & Magistri *Thomæ Langton* Decretorum Doctoris, pleniùs confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Oratores, Procuratores, & Deputatos speciales Ordinamus & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis nostris plenam Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, ac pro præfata Serenissima Domina *Elizabetha* & ejus Nomine, ut Sponsalia, ad Requisitionem dicti Consanguinei nostri, inter eundem Illustrissimum Principem *Karolum* ejus Filium & ipsam nostram Filiam *Elizabetham* ritè & debitè contrahantur, Promittendi, Assentiendi, & Consentiendi,

Dotemque *dictarum Sexaginta Millium Librarum Redditûs Annui in Assieta*, secundùm Consuetudinem Regni Franciæ, eidem Serenissimæ Dominæ *Elizabethæ* Filiæ nostræ ad nunc, juxta effectum

tentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se Submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Lancastr.* decimo octavo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo, & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

Consimile Breve dirigitur Escaetori subscripto, in Comitatu subscripto, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori suo in Comitatu Salopiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Literis Acquietantiæ pro Margareta Regina.

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. Franc. 18. E. 4. m. 6.

REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis Nos Recepisse & Habuisse, Die Confectionis Præsentium, per Manus *Gerardi Canizan*, ab Illustrissimo & Potentissimo Principe *Lodowico Franciæ* Consanguineo nostro carissimo, *Decem Millia Coronarum Auri*, in Festo Sancti Michaelis Archangeli ultimò præterito Nobis solvi debitarum, in Partem Solutionis *Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, Nobis infra Quinque Annos pro Prænobili Domina Principe *Margareta Regis Regnati Filia* Solvendarum, prout in Literis ejusdem Consanguinei nostri superinde confectis, plenius continetur;

De quibus quidem *Decem Millibus Coronarum Auri* fatemur Nobis fideliter esse solutum, & eundem Consanguineum nostrum superinde fore Quietum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quarto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Tractatuum, duodecimo Die Mensis Julii habitorum, Ratificatio.

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. Ex Autogr.

MAximilianus & *Maria*, Dei gratiâ, *Austriæ*, *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Carniolæ*, *Lamburgiæ*, *Lucemburgiæ*, & *Gheldriæ*, Duces, *Flandriæ*, in *Hapsburg*, *Tirolis*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, Palatini, *Hannoniæ*, *Hollandiæ*, *Zellandiæ*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, Comites, *Sacrique Imperii* Marchiones, Burgovii Landgravii, *Alsatiæ*, *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Sclavoniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, & *Mechliniæ* Domini, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Quarum Literarum Tenor sequitur in hæc verba,

Johannes Coke Legum Doctor, *&c. ut supra de Dat. 12 Julii 1478. ad hæc verba.*

Notum igitur facimus quòd, prædictis consideratis, maximè quòd Statuta, Ordinationes, Puncta, & Articuli, modo præscripto tractati, conclusi, accordati, & de verbo ad verbum ut præfertur superius inserti, Utilitatem & Commoditatem Reipublicæ nostrarum Patriarum, cujus Autores fore desideramus, permaximè concernunt, Præhonorando etiam Consanguineo nostro *Regi Edwardo*, Nobisque & utrarum Partium Subditis, Regno Angliæ ac Patriis & Dominiis nostris, ut speramus, maximam Pacem, Unionem, & Tranquillitatem inducent, habitaque super hæc maturâ Consiliariorum nostrorum Deliberatione, Accepimus, Laudavimus, Ratificavimus, & Approbavimus, Tenoreque Præsentium Literarum Accepimus, Laudamus, Ratificamus, & Approbamus Statuta, Ordinationes, Puncta, & Articulos, in dictis Literis Oratorum utrarumque Partium superius de verbo ad verbum declarata,

Juravimusque & promisimus, Juramus etiam & Promittimus, in Verbo Principum, & sub Fide & Honoribus nostris, Obligationeque omnium Bonorum nostrorum mobilium & immobilium præsentium etiam & futurorum, omnia prædicta, in toto & in parte, fideliter & inviolabiliter, per Nos, nostrosque Hæredes & Subditos, perpetuis futuris temporibus, observare & adimplere, ac observari & adimpleri facere, realiter & cum effectu; submittentes Nos, quantum ad hoc, Cohertioni cujuscumque Principis & Domini Temporalis ac Ecclesiastici.

Et, quia de hiis præsentibus uti continget in pluribus & diversis Locis, volumus quòd Coppiæ aut Transumpto Præsentium Literarum, factis sub Sigillis autenticis, tanta Fides adhibeatur, sicuti præsentibus Originalibus,

Ut etiam Res hæc firma atque stabilis permaneat, Nos easdem Manu propriâ signavimus, & Sigilli nostri appensione duximus comuniri.

Dat. in *Opido nostro Bruxellensi*, Die decimâ Mensis Octobris, Anno Domini M. CCCC. LXXVIII.

Per Dominum Ducem & Dominam Ducissam.

GOUPEBEKE.

Sub Sigillo Magno Ducum Ceræ rubræ pendente a Cauda Pergamenæ.

** Pro Episcopo Sarum.* * XII. 93

EDward par la grace de Dieu, *Roy d'Angleterre & de France & Seigneur Dirlande*, a tous ceulx, qui ces presentes verront ou orront, Salut. Ann. D. 1478. An. 15.

Come, entre les Offices de nostre *Ordre de la Gartiere*, il n'y ait nul *Office de Chanceller* par les premiers Estatuz d'icelluy Ordre, le quel Office est bien licite & necessarie au dite Ordre, E. 4. Pat. 15. E. 4. p. 3. m. 18.

Yo:

Pro Ambaxiatoribus Hispaniæ.

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. Infra Pell. Bag. E. 4. Band. 1. N. 38.

EDward, by the Grace of God, *King of England and of Fraunce, and Lord of Irland*, to the Tresourer and Chamberlaine of our Eschequier Greting.

We Wol and Charge you that, incontinent upon the sight of thies oure Letters, ye Delivere unto the *Prothonotarie de Lucena* and the Knight his Felaw, Ambassadours of Spaygne, nowe beyng here, the Somme of lxxx *l.* in Redy Money, by wey of Rewarde, betwixt theim equally to be devyded,

And also xx *l.* more, to be Delivered, by way of Reward, to the *Messanger of Spaigne*, which broght us Letters of the *Birth of the Yonge Prince* there,

And theis our Letters shal be your Warrant sufficient at alle tymes in this behalf.

Yeven under our Pryve Seall *atte oure Palays of Westminster*, the fourteenth Daye of October, the eighteenth Yere of oure Reigne.

HORWOD.

---

* XII. 94.

* *Super Mercandisis, ad Partes Daciæ traducendis, Licentia Regis.*

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. Franc. 18. E. 4. m. 6.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Licet in Statuto, in Parliamento apud Westmonasterium, Anno Regni *Henrici Sexti*, nuper *de Facto & non de Jure Regis Angliæ*, octavo, tento, edito, Prohibitum sit & Stabilitum,

Ne quis Ligeorum & Subditorum nostrorum, propriæ Temeritatis ausu aliqua Regna, Terras, Dominia, Districtus, Territoria, Jurisdictiones, & Loca carissimi Consanguinei nostri Regis Daciæ, Norwegiæ, Sweciæ, *Causâ habendi vel optinendi Pisces, aut alia quæcumque Bona & Mercandisas, præterquam ad Stapulam suam de* Norberne, *adire ingredi seu intrare præsumat, sub Pœna Forisfacturæ omnium Bonorum suorum mobilium & Imprisonamenti Personæ suæ ad Voluntatem nostram,*

Prout in Statuto prædicto pleniùs continetur,

Nos tamen, de Gratia nostra speciali, Concessimus & Licentiam Dedimus, ac per Præsentes Concedimus & Licentiam Damus *Roberto Alcok*, quòd ipse, per Se, aut Factores, sive Attornatos suos, in quocumque Portu sive in quibuscumque Portubus Regni nostri Angliæ, quandam Navem Regni nostri Angliæ, Portagii Ducentorum & Quadraginta Doliorum, vel infra, quibuscumque Bonis & Mercandisis (Stapulæ nostræ Calesii non pertinentibus) tàm de Bonis suis propriis quàm alienis, Nomine suo proprio, aut Factorum sive Attornatorum suorum, Carcare, & eandem Navem sic Carcatam, unà cum Magistro & Marinariis pro Gubernatione ejusdem Navis competentibus, versus & usque quascumque Partes Islandiæ, totiens quotiens eis placuerit, dur ante præsenti Licentia nostra, Traducere & Cariare; & Terram illam Intrare & Ingredi, & Bona & Mercandisas prædicta inibi Vendere, aliaque Bona Pisces & Mercandisas quæcumque ibidem Emere, & Navem illam cum eisdem Recarcare, & eam sic Recarcatam in dictum Regnum nostrum Angliæ Reducere valeat licitè & impunè, absque impedimento seu impetitione Nostri aut

in forma prædicta ...

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio die Novembris.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Sutht.
Escaetori Regis in Com. Surr & Suffex.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Cornub.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Injuriis per nuper Ducem Clarenciæ perpetratis.

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. ibid. m. 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Inclitæ memoriæ nostræ reducentes de grandibus Injuriis, Gravaminibusque Offensis, non solùm Carissimo Consanguineo nostro *Antonio Comiti Ryvers*, verùm etiam Nobilibus Parentibus suis, per *Georgium Ducem Clarenciæ* indignè perpetratis, & quòd *idem Dux*, Die quo obiit & anteà, voluit & intendebat quòd *prædictus Comes* omninò Recompensaretur,

Nos Præmissa considerantes, Salutemque Animæ intimè scitientes,

De Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus *præfato Comiti* Maneria nostra de Sweynefton, Brighteston, Thorney, & Wellowe, cum omnibus suis Membris & Pertinentiis quibuscumque,

Feodis Militum & Advocationibus Ecclesiarum, in Insula Vecta dictis Maneriis & eorum cuilibet pertinentibus sive spectantibus, Escaetis, Maritagiis, Wardis, & Releviis Nobis & Hæredibus nostris omninò Exceptis & Reservatis,

Habenda & Tenenda Maneria prædicta ac cætera Præmissa, cum suis Pertinentiis (exceptis præexceptis) *præfato Comiti* & Assignatis suis, a Festo Paschæ ultimò jam præterito, usque ad Finem & Terminum Sex Annorum extunc proximò sequentium & plenariè complendorum;

Proviso quòd ad Finem Termini prædicti Nobis respondeat de toto eo, quod indè recipiet ultra Summam *Mille Marcarum*,

Concessimus etiam *eidem Comiti* omnia Exitus, Reventiones, & Proficua Maneriorum prædictorum, ac cæterorum Præmissorum, cum suis Pertinentiis, provenientia a prædicto Festo Paschæ, absque aliquo alio, Nobis vel Hæredibus nostris, pro Maneriis prædictis, seu cæteris Præmissis, aut eorum aliquo, reddendo seu solvendo, aut Compoto indè faciendo; eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo Maneriorum prædictorum, seu cæterorum Præmissorum, aut alicujus eorum, seu de aliis Donis aut Concessionibus *eidem Comiti* per nos ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta existit; aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium factis, editis, sive ordinatis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De

[illegible] Flaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, *Mercimoniis, Sarcinulis, Bonis, & Rebus quibuscumque absque impedimento tàm in Terra quàm in Mari & Aquis dulcibus, quemadmodùm propriis in Patriis hæc omnia ipsis licerent, ita quòd alio nullo Salvo Conductu generali aut speciali indigeant; salvis tamen semper Regionum Urbium ac Locorum Legibus, Statutis, & Consuetudinibus, quibus nichil quoad cætera per Præmissa censetur Derogatum.*

Nos igitur *Rex præfatus*, volentes præfata hujusmodi Confœderationum Capitula firmiter & inviolabiliter observari, ea pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis nostris præsentibus & futuris, Illustrissimis & Potentissimis Principibus Dominis *Maximiliano & Mariæ, Austriæ, Burgundiæ, Brabantiæ, &c.* Ducibus, *Flandriæ, Hanoniæ, Hollandiæ, Zelandiæ, &c.* Comitibus, tanquam Hæredibus & Successoribus præfati *Karoli*, Tenore Præsentium, Confirmamus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Tractando super Æqualitate Monetarum.

Ann. D. 1478. An. 18. E. 4. Ibid. m. 3.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm inter ea,

Quæ nuper per Nostros & Illustrissimorum Principum Dominorum *Maximiliani & Mariæ Austriæ, Burgundiæ, &c.* Ducum Consanguineorum nostrorum Carissimorum Oratores, pro prospero & felici Intercursu Mercandisarum inter Subditos hincinde exercendo, Tractata, Communicata, Concordata, & Conclusa fuerunt,

Articuli ipsi, qui Factum Exaltationis Monetarum in Patriis eorumdem Consanguineorum nostrorum concernebant, tamquam Diffusiores & majori difficultati subnixi, ad quandam Dietam,

Duodecimo Die Mensis Januarii proximò futuro, inter Oratores nostros atque suos, in Villa Macalinæ, aut in alio Loco ubi Carissima Soror nostra *Margareta Ducissa Burgundiæ* tunc Residere dinosceretur, tenendam,

Respectuati sunt, ad Finem ut omnes & singulæ Monetæ hujusmodi ad Æqualitatem & Proportionabilem Æstimationem & Valorem reducerentur,

Nos igitur,

Volentes Reductionem hujusmodi debitum sortiri effectum, nec valentes bono modo Incomoda, quæ per exaltationem hujusmodi Nobis & Regno nostro pervenerunt, diutius sustinere,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Prædilectorum Consiliariorum nostrorum, *Thomæ Mongomery* pro Corpore nostro ac Ordinis nostri Garterii Militis, Magistri *Johannis Cook* Legum Doctoris Secundarii in Officio Privati Sigilli nostri, ac *Hugonis Bryce* Aldermanni Civitatis nostræ Londoniæ Magistri Monetæ nostræ, plenissimè confidentes,

Eosdem, *Thomam, Johannem, & Hugonem*, Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales, * per Præsentes, Damus & Concedimus eisdem & Duobus

* XII. 97. eorum Potestatem generalem & Mandatum speciale se Transportandi ad dictam Villam Macalinæ, aut alium Locum in quo *præ-*

bis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quarto Die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Norff. & Suff.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaet. Regis in Com. Essex. & Hertf.
Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Et Mandatum est Dilectis Regis in Christo *Priori & Conventui de Ely* quòd se de Temporalibus Episcopatûs prædicti ulterius in aliquo nullatenus intromittant.

Teste ut supra.

De Tractando cum Ambassiatore Franciæ, super Elongatione & Extentione Conventionum.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Treugas, Guerrarum Abstinentias, Mercium Intercursus, Amicitiam, Confœderationes, aliasq; Conventiones cum Illustrissimo Principe *Lodowico Franciæ* Consanguineo nostro Carissimo ad Vitam utriusque nostrûm duraturas, partim per Nos, partim per Commissarios, Legatos, & Deputatos nostros, sufficientem ad hoc Potestatem a Nobis habentibus, Iniverimus, Contraxerimus, Perfecerimus, Convenerimus, & Concluserimus, Ann. D. 1479. An. 18. E. 4. Franc. 18. E. 4. m. 4.

* Cumque etiam Promiserimus, & sub certis Pœnis Obligaverimus Nos ad certa Tempora, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum concordata & limitata, super omnibus Litibus, Quæstionibus, & Querelis, inter Nos & eundem *Consanguineum nostrum* pendentibus inpræsentiarum Indiscussis, stare & obtemperare Laudo, Determinationi, Judicio, & Arbitrio diversorum Arbitrorum, seu amicabilium Compositorum, inter Nos nominatorum & electorum, quemadmodum in certis Literis, super omnibus & singulis Præmissis confectis, pleniùs, latiùs, diffusiusque continetur, * XII. 98.

Notum facimus quòd Nos,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis Venerabilis in Christo Patris *Roberti Episcopi Bathoniensis & Wellensis*, Dilecti Nobis in Christo *Johannis Electi Eliensis*, carissimorum Consanguineorum nostrorum, *Henrici Comitis Essexiæ, & Antonii Comitis Ryvers*, ac, Dilectorum Consiliariorum nostrorum, *Johannis Dudley* de Dudley Militis, *Johannis Dynham* de Dynham Militis,

Jo-

nostris, in Civitate nostra Londoniæ in Angliâ, singulis Annis, Centum Annorum, post Mortem primò Nostrûm sic ut præmittitur Decedentis proximè futurorum, per dictum Illustrissimum Principem *Lodowicum* Consanguineum nostrum carissimum, Hæredes & Successores suos, solvendorum, Petendi, Exigendi, Acceptandi, & Recipiendi.

Ulteriusque, promittendi, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, atque Nos & Ipsos Obligandi, quòd Nos, Hæredes, & iidem Successores nostri, durante Termino dictorum Centum Annorum, post Mortem illius Nostrûm qui primò Decesserit, si Lites, Quæstiones, & Differentiæ, pendentes inter Nos & eundem Consanguineum nostrum nunc indiscussæ, interim non Terminentur, Prorogabimus quoque & Innovabimus, de Triennio in Triennium, aut in Tempora longiora, Potestatem Arbitrorum, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum, ut præmittitur, Electorum, aut in loco ipsorum alicujusve eorum Eligendorum,

Et, si contingat aliquem vel aliquos dictorum Arbitrorum, ex Parte nostrâ Hæredum Successorumve nostrorum Electorum aut Eligendorum, Decedere, aliave Causâ impediri, quominus dictarum Litium, Quæstionum, & Differentiarum Examinationi commodè vacare valeat aut valeant, quòd Nos, Hæredes, & Successores nostri, alium ve alios, in Locum ipsius ipsorúmve, cum simili * Potestate Deputabimus & Subrogabimus,

* XII. 99. Damusque eisdem Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis nostris, *Septem*, *Sex*, *Quinque*, *Quatuor*, *Tribus*, vel *Duobus* eorum plenam Potestatem & Auctoritatem Literas super omnibus & singulis Præmissis eaque concernentibus Conficiendi, & eidem Venerabili Patri *Episcopo Eliensi* Deliberandi,

Atque ad omnium eorum & singulorum Præmissorum Observantiam Nos, Hæredes, & Successores nostros, per easdem Literas, modo & formâ quibus eis meliùs videbitur, Astringendi & Obligandi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis vel circa eorum aliqua necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, Faciendi, Exercendi, & Exequendi, prout Nos faceremus si personaliter interessemus:

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum pro perpetuo habituros totum & quicquid quod per præfatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros, *Septem*, *Sex*, *Quinque*, *Quatuor*, *Tres*, vel *Duos* eorum, Actum, Gestum, Conclusum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, vel eorum aliquo:

Nolumus tamen quòd, vigore aut colore hujus Commissionis nostræ, aliquæ Confœderationes, Amicitiæ, Ligæ, Treugæ, Guerrarum Abstinentiæ, Conventiones, Intelligentiæ, Promissiones, seu Obligationes, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum seu Nominibus nostris, aut pro Nobis contractæ & initæ, in parte vel in toto violentur, invalidentur, aut infirmentur, nec eorum aliqua violetur, invalidetur, aut infirmetur; ymmò volumus quòd ipsæ & quælibet earumdem atque omnia & singula in eis contenta, prout in Literis superindè confectis pleniùs continetur, in suo firmo Robore & Effectu, juxta vim, formam, & effectum earundem Literarum, permaneant & inviolabiliter observentur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Januarii.

Per ipsum Regem.

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

* *De Conventionibus cum Rege Daciæ.*

* XII. 100. Ann. D. 1479. An. 18. E. 4. Franc. 18. E. 4. m. 2.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis,

Quamquam aliàs, per Nostros atque Serenissimi Principis Domini *Cristierni Daciæ*, *Sweciæ*, *& Norwegiæ Regis* Ambassiatores & Nuncios, tunc in *Opido Hamburgensi*, *Bremensis Diœcesis*, ad hoc congregatis, inter *Nos* præfatumque *Daciæ Regem* Regnorumque nostrorum hincinde Incolas & Subditos Concepta, Inita, & Celebrata, atque expost Approbata & Confirmata Pacis, Concordiæ, & Amicitiæ Liga seu Confœderatio, temporum successu, Perversorum (quorum totus conatus ad Turbandum Pacem anhelat) Sinistris Actibus Violata Interruptaque sit,

Nos tamen atque præfatus *Rex Daciæ*, ad quos pervigili Solicitudinis oculo Regnorum & Subditorum nostrorum Profectum atque Salutem contueri pertinet,

Considerantes quòd, veluti Discordiâ Res Magnæ Perire, atque Concordiâ Res Parvæ Crescere consueverunt, sic ex Pacis Interuptione prædictâ Regnorum nostrorum hincinde Incolis & Subditis nullus Fructus Salutis sed undecumque Damnum & Detrimentum subortum est,

Perversorum itaque Conatibus hujusmodi obviare Pacisque Reparationi summo studio intendere Decrevimus,

Et post, eo prætextu, de Novo inter Nos habitis Scriptis, Ambassiatis, atque Tractatibus, tandem, Septiformis Munere ab Alto gratiosè superinfuso, *Nos* atque præfatus *Rex Daciæ* ad has resolidatæ devenimus Concordiæ Metas & Puncta, articulatim subinserta,

Primo itaque confitemur quòd inter *Nos* & dictum *Daciæ Regem* Conventum atque Conclusum est, quòd, non obstantibus quibuscumque Actibus Sinistris, quibus contra Confœderationem prædictam quomodolibet actum, illaque Violata esse poterit, volumus tamen, sicut & jam volumus *Nos* atque *Rex Daciæ* præfatus, Incipiendo *ad Primum Diem Mensis Octobris ultimò elapsum*, *& ad Biennium ab illo Die proximò futurum inclusivè continuando*, Ligam & Confœderationem prædictas, prout illa aliàs inter Nos Concepta, Celebrata, atque Sigillata est, in omnibus suis Punctis & Articulis firmiter & inconcussè, ac si nunquam Interupta fuisset, Observare, neque eidem aliquatinus quacumque ratione vel causâ in toto vel in parte contravenire.

Secundo, Determinatum atque Conventum est quòd omnes & singulæ Actiones, per tempus Interuptæ Confœderationis prædictæ inter *Nos* & præfatum *Daciæ Regem* & nostrorum & illius Regnorum Incolas exortæ, atque Subditis nostris suisque quomodolibet vicissim (alteri, videlicet, contra alterum) competentes, in Amicitia integra manebunt suspensæ usque ad Dietam infrascriptam sub Biennio prædicto celebrandam, nec ante Finem ejusdem aliqui Subditorum nostrorum vel dicti *Daciæ Regis*, conjunctim aut divisim, per Se vel per alios, viâ Juris vel Facti, contra se invicem quomodolibet ex Causis prædictis attemptabunt.

Tertio, Conclusum est *Dietam ipsam*, inter *Nos* & antefatum *Daciæ Regem*, *in Civitate Hamburgensi*, *Die beati Petri ad Vincula*, *sub Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Octogesimo*,

Quos quidem Articulos & Puncta, causâ Confœderationis inter *Nos* & præfatum *Daciæ Regem*, pro nostrorum atque illius Regnorum eorumdemque Incolarum Salute, Renovandæ, Reintegrandæ, Resolidandæ, atque Recontinuandæ conceptos, Nos *Edwardus* in vim hujusmodi nostrarum Literarum Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, Gratos & Ratos habere volumus, sub Fide nostræ Regalis Magestatis, omnia & singula in hujusmodi nostris Reconsiliationis Literis contenta, firma & inconcussa, quantum ad Nos spectat & pertinet, inviolabiliter Observare, nec Contravenire eisdem per Nos neque per alium seu per alios, quovis quæsito colore vel ingenio, de Jure vel de Facto.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Robur atque Fidem has nostras Patentes Literas fieri fecimus, ut ad Manum ipsius *Regis Daciæ*, vel in Manus Reverendi in Christo Patris *Episcopi Lubicensis*, infra Solempnitatem Paschalem proximò adventuram, juxta desuper præconventa, fideliter Transmittantur.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.* duodecimo Die Februarii.

Per ipsum Regem.

Litera de Annuo Censu continuando.

Ann. D. 1479. An. 18. E. 4. Ex Autogr.

UNiversis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, *Carolus de Martigny*, Divinâ Permissione, *Eluensis Episcopus*, Christianissimi Principis *Ludovici*, Dei gratiâ, *Francorum Regis* Legatus, Procurator, & ad Infrascripta sufficienter Deputatus, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm dictus Illustrissimus Princeps *Ludovicus Francorum Rex* Concesserit, Promiserit, & se Obligaverit Solvere & realiter Deliberare Serenissimo Principi *Edwardo*, eadem gratiâ, *Angliæ Regi*, in Civitate Londoniarum, singulis Annis Vitâ utriusque eorum durante, *Quinquaginta Millia Scutorum Auri*, quemadmodum in Literis indè confectis,

Quarum Data est, in Civitate Ambianensi, Vicesimo nono Die Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quinto,

Pleniùs continetur,

Ego præfatus *Carolus Eluensis Episcopus*, Legatus, Procurator, & Deputatus supradictus, pro Serenissimo Principe *Francorum Rege* antedicto, ejusque Hæredibus & Successoribus, atque ejus & eorum Nomine, Auctoritate michi ab ipso Rege per suas Literas Patentes in hac parte nuper commissâ,

Quarum Tenor sequitur, & est talis,

Ludovicus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm Treugas, *&c. ut supra in Procuratorio Dat. 13 Julii, tunc sic.*

Concessionem, Promissionem, & Obligationem Annuæ Solutionis dictorum *Quinquaginta Millium Scutorum*, ad Vitam tantùm dictorum Principum, vigore dictarum Literarum, modo & formâ in ipsis Literis specificatis, impræsentiarum duraturas, ipsamque

Ad quam quidem Solutionem, per ipsum Regem Franciæ durante ejus Vitâ, & per ipsius Hæredes & Successores durantibus dictis *Centum Annis* Mortem alterius ipsorum Principum ut prædicitur primò Decedentis proximò sequentibus, benè, fideliter, & firmiter singulis Annis, ut præmittitur, faciendam, Auctoritate michi commissâ & omnibus Viribus quibus possum Astringo & Obligo dictum Principem *Ludovicum Regem Francorum*, suosque Hæredes & Successores, Regnum, Patrias, Dominia, & Bona sua præsentia & futura, atque singulos ejus & eorum Subditos, necnon eorum Bona ubicumque fuerint reperta,

Atque Nomine ipsius *Regis Franciæ*, suorumque Hæredum & Successorum, necnon pro eo & eis, Renuncio cuicumque Exceptioni Doli mali, Vis, Metûs, Fraudis in Factum, Actioni, Conditioni Indebiti ob turpem Causam, sine Causâ, & ex injustâ Causâ, non sic celebrati Contractûs, aliter fuisse Dictum sive Recitatum quàm Scriptum vel Factum, & è converso, Petitioni Libelli, necnon Privilegiis Feriarum, Messium, Vindemiarum, Appellationum, Querelarum, & Supplicationum, Remedio & Recursui ad Arbitrium boni Viri, quibuscumque Constitutionibus, Gratiis, Privilegiis, Indultis aut Indulgendis, Statutis specialibus & generalibus localibus & temporalibus a Jure vel ab Homine editis, ac in genere & specie concessis vel concedendis, omnibusque & singulis aliis Exceptionibus, Juribus, & Defensionibus, per quos, quas, & quæ hujusmodi Summæ *Quinquaginta Millium Scutorum*, ut prædicitur, Solutio nullo modo impediri quomodolibet vel differri poterit, & specialiter Juri dicenti Generalem Renunciationem non valere nisi præcesserit specialis.

INSUPER, pro eodem Serenissimo Principe *Ludovico Francorum Rege*, ejusve Nomine, dicto *Regi Angliæ* Spondeo & Promitto, ymmò eundem *Ludovicum Regem* Potestate michi commissâ eidem *Angliæ Regi* Astringo & Obligo, quòd idem *Rex Ludovicus* ad omnium & singulorum Præmissorum inviolabilem Observantiam Obligabit se solempni Juramento, tactis per eum corporaliter Sacrosanctis Ewangeliis, atque sub Pœnis Cameræ Apostolicæ, & per Obligationem de *Nisi*,

Quodque procurabit & faciet Societatem & Socios *Banci de Medicis* proinde Obligari, eorumque Cautionem, in Scriptis ritè superinde confectam, dicto *Regi Angliæ* deliberabit deliberarive faciet,

Aut Rescriptum Apostolicum Sigillo plumbeo munitum, quo omnia & * singula Præmissa Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmentur, appositis Pœnis interdicti in Regnum, Patrias, & Dominia sua, atque Excommunicationis in Personam suam & Hæredum atque Successorum suorum, si ea ut præfertur non servaverit & perimpleverit, aut non servaverint & perimpleverint, Sumptu & Ære suo proprio impetrabit & obtinebit, impetrarive & obtineri faciet, * XII, 103.

Ipsamque Obligationem sive Cautionem Sociorum *Banci de Medicis*, aut Rescriptum Apostolicum sic per ipsum impetratum, dicto Serenissimo *Regi Angliæ*, ejusve Deputato, infra Octodecim Menses post Datam Præsentium proximò sequentes, in Anglia Deliberabit, Deliberarive realiter faciet,

Quodque præfatus *Francorum Rex* omnia & singula Præmissa, in his Literis contenta, suis Literis Patentibus, Magno suo Sigillo sigillatis, Manuque propria subscriptis, innovabit aut ratificabit & confirmabit, & ea, sic per ipsum innovata aut ratificata & confirmata, per Tres Status Regni Franciæ (videlicet) per Prælatos, Clerum, Nobiles, & Plebem ejusdem Regni, infra Duodecim Menses proximos post Datam Præsentium, Ratificari, Confirmari, & Auctorizari faciet, necnon a Sede Apostolicâ & per Au-

Ecclesiæ Anglicanæ, Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo octavo.

CAROLUS ELUENSIS EPISCOPUS.

Sub Sigillo suo, Ceræ rubræ, pendente a Cauda Pergamenæ.

Conventionum, prius Ambianis Appunctuatarum, Extentio & Prolongatio.

Ann. D. 1479. An. 18. E. 4. Ex Autogr. UNiversis & singulis, ad quorum Notitiam præsentes Literæ pervenerint, *Karolus de Martigny Episcopus Eluensis*, Illustrissimi Principis Metuendissimi Domini mei Suppremi *Lodovici*, Dei gratiâ, *Francorum Regis* Commissarius, Procurator, & ad Infrascripta Deputatus, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, inter multa præclara atque salutaria Infirmitatis Humanæ Remedia, sive divino Munere Nobis sive humano Studio & Labore inventa, nil profectò Amicitiâ & Benivolentiâ utilius, nil tàm Naturæ aptum tamque conveniens, ad Res vel Secundas vel Adversas ferendas, nil melius, nil ad benè beateque Vivendum accommodatius, nec potest esse summo illi Deo, qui omnem hunc Mundum Regit, gratius nil acceptius quàm * Cœtus, Conventus Hominum, Reges Catholicos & Regna Catholica Amore & Benevolentiâ sociari, * XII. 104.

Omnes autem Virtutes, quæ ad Consiliandum Observandumque Hominum inter se Benivolentiam & Societatem plurimùm valent, nulla tamen Dignior, nulla Præstantior, nulla Utilior videri solet quàm illa quam Amicitiam vocamus, cujus in Nos Beneficia atque Commoda quotiens memoriâ repetimus, totiens eam Nervum & Sustentaculum Rerum publicarum, omniumque inter se Hominum Conjunctionum & Societatum Causam esse animadvertimus, adeò ut, qui eam colant & observent, hiis ad Communem Utilitatem & Generis Humani Conservationem nati esse videantur,

Eo, Amicitiam, inter dictum Illustrissimum Principem meum *Francorum Regem* & Serenissimum Principem Confratrem & Consanguineum suum carissimum *Edwardum Angliæ Regem* jam paulo ante divinitùs contractam, pro eorum Vita tantummodo duraturam, ad longiora Tempora, pro utriusque eorum Utilitate, eorumque Hæredum & Successorum necnon Regnorum, Dominiorum, Patriarum, atque Subditorum suorum, Extendi & Prorogari summoperè anhelans, pro eodem Principe meo *Francorum Rege*, atque suis Hæredibus & Successoribus, ejusque & eorum Nomine, Auctoritate sua per Literas suas Patentes, & Sigillo suo Magno sigillatas, michi commissâ,

Quarum Tenor sequitur & est talis,

Ludovicus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm Treugas, *&c. ut in Procuratorio supramemorato.*

Dato in *Civitate nostra Atrebatensi*, Die Tertiâ decimâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo octavo, & Regni nostri Decimo septimo.

Cùm, Reverendis in Christo Patribus, *Roberto Bathoniensi & Wellensi*, & *Johanne Eliensi*, Episcopis, ac *Henrico Essexiæ* & *Antonio Ryvers*, Comitibus, necnon *Johanne Dudley* de Dudley Milite, *Johanne Dynham* de Dynham Milite, *Johanne Howard* de Howard Milite, & *Johanne Gunthorp* Decano Ecclesiæ Cathedralis Wellensis, dicti Illustrissimi Principis *Edwardi Regis Angliæ* Legatis, Procuratoribus, Oratoribus, sive Ambaxiatoribus, ad Infrascripta, per ipsius Literas Patentes, Magno ejus Sigillo munitas, Deputatis,

Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Ordinaverit, Fecimus, & Constituimus,

Dantes & Concedentes, per Præsentes, eisdem Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis * nostris, *Septem*, *Sex*, *Quinque*, *Quatuor*, *Tribus*, vel *Duobus* eorum plenam, perfectam, & sufficientem Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, Nomine nostro, & pro Nobis, Hæredibus, atque Successoribus nostris, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Subditis, Faventibus, & Adhærentibus nostris quibuscumque, cum Venerabili Patre *Karolo de Martigny Eluensi Episcopo*, Oratore, Procuratore, Legato, Ambassiatore, Commissario, & Nuncio Illustrissimi Principis *Lodowici Franciæ* Consanguinei nostri antedicti, sufficientem Potestatem & consimilem Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro pro Se, Hæredibus, atque Successoribus suis, Patriis, Terris, Dominiis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Subditis, Faventibus, & Adhærentibus suis, ad hoc habente, Communicandi, Tractandi, & Conveniendi, * XII. 105.

Atque Treugas, Guerrarum Abstinentias, Mercium Intercursus, Amicitiam, Confœderationes, atque Conventiones antedictas, cum eodem Consanguineo nostro ut præmittitur, initas, contractas, & conclusas, Prorogandi, Elongandi, & Extendendi ad Centum Annos post Mortem primò nostrûm Decedentis duraturas & inconcussè observandas,

Treugasque, Guerrarum Abstinentias, Mercium Intercursus, Pacem, Ligas, Amicitias, Confœderationes, Pactiones, aliasque Conventiones, post Mortem primò Nostrûm Decedentis, ad Centum Annos, extunc proximò futuros, continuò duraturas & illibatè inconcusseque observandas, prout eis meliùs visum fuerit, Ineundi, Firmandi, Vallandi, & Roborandi,

Necnon Juramentum, Cautiones, & Obligationes, sub Pœnis Cameræ Apostolicæ, ac alias Obligationes & Astrictiones quascumque, prò firma & secura Solutione *Quinquaginta Millium Scutorum Auri*, ejusdem Valoris & Æstimationis prout sunt inpræsentiarùm in Regno Franciæ, Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, in Civitate nostra Londoniæ in Angliâ, singulis Annis, Centum Annorum, post Mortem primò Nostrûm sic ut præmittitur Decedentis proximè futurorum, per dictum Illustrissimum Principem *Lodowicum* Consanguineum nostrum carissimum, Hæredes & Successores suos, solvendorum, Petendi, Exigendi, Acceptandi, & Recipiendi,

Ulteriusque Promittendi, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, atque Nos & Ipsos Obligandi, quòd Nos, Hæredes, & iidem Successores nostri, durante Termino dictorum Centum Annorum, post Mortem illius Nostrûm qui primò Decesserit, si Lites, Quæstiones, & Differentiæ, pendentes inter Nos & eundem Consanguineum nostrum nunc indiscussæ, interim non Terminentur, Prorogabimus quoque & Innovabimus, de Triennio in Triennium, aut in Tempora longiora, Potestatem Arbitrorum, inter Nos & eundem Consanguineum nostrum, ut præmittitur, Electorum, aut in loco ipsorum alicujusve eorum Eligendorum,

Et, si contingat aliquem vel aliquos dictorum Arbitrorum, ex Parte nostrâ Hæredum Successorumve nostrorum Electorum aut Eligendorum, Decedere, aliave Causâ impediri, quominus dictarum Litium, Quæstionum, & Differentiarum Examinationi commodè vacare valeat aut valeant, quòd Nos, Hæredes, & Successores nostri, alium vel alios in Locum ipsius ipsorumve, cum simili Potestate Deputabimus & Subrogabimus,

Damusque eisdem Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis nostris, *Septem*, *Sex*, *Quinque*, *Quatuor*, *Tribus*, vel *Duobus* eorum plenam Potestatem & Auctoritatem Literas super omnibus & singulis Præmissis eaque concernentibus Conficiendi, & eidem Venerabili Patri *Episcopo Eluensi* Deliberandi,

Atque ad omnium eorum & singulorum Præmissorum Observandam Nos, Hæredes, & Successores nostros, per easdem Literas,

omnia Capitula & Articuli & singula, in ipsis Articulis inclusa, in præfatis Litteris contenta, dictam Amicitiam concernentia, *ad Centum Annos, post Mortem alterius dictorum Franciæ & Angliæ Principum primò Decedentis proximò futuros*, & ad eorumdem *Centum Annorum Finem* Prolongentur, Extendantur, Continuentur, & Prorogentur,

Ipsamque Amicitiam, & omnia Capitula & Articulos eam concernentia, in præfatis Literis ut præmittitur contenta, ego, dicti *Regis Francorum* Deputatus antedictus, &, dicti Reverendi Patres, *Robertus Bathon. & Wellen.* & *Johannes Elien.* Episcopi, ac *Henricus Comes Essexiæ*, *Antonius Comes Ryvers*, *Johannes Dudley*, *Johannes Dynham*, *Johannes Howard*, & *Johannes Guntborp*, Nomine dictorum *Franciæ & Angliæ Principum*, & pro eis, eorumque Hæredibus & Successoribus, Potestate & Auctoritate michi, & eisdem Reverendis Patribus, *Roberto Bathon. & Wellen.* & *Johanni Elien.* Episcopis, ac *Henrico Comiti Essexiæ*, *Antonio Comiti Ryvers*, *Johanni Dudley*, *Johanni Dynham*, *Johanni Howard*, & *Johanni Guntborp*, in hac parte commissis, *ad & per Centum Annos, proximò post Mortem alterius dictorum Principum, ut præmittitur, primò Decedentis, duraturam*, Prolongamus, Extendimus, Continuamus, & Prorogamus,

Capitula verò, Matrimonium, Assignationem, & Dationem Dotis, Traductionem, cæteraque dictum Matrimonium concernentia, modo & formâ de quibus in dictis Litteris fit mentio, Volumus in suo Robore & Firmitate permanere,

Et, ad pleniorem aliquorum dictorum Capitulorum & Articulorum intellectum, firmioremque eorum Observantiam, ego, dicti *Regis Francorum* Deputatus supradictus, & antedicti Reverendi Patres, *Robertus Bathon. & Wellen.* & *Johannes Elien.* Episcopi, ac *Henricus Comes Essexiæ*, *Antonius Comes Ryvers*, *Johannes Dudley*, *Johannes Dynham*, *Johannes Howard*, & *Johannes Guntborp*, dicti Illustrissimi Principis *Regis Angliæ* ut præmittitur Deputati, Nomine dictorum Franciæ & Angliæ Principum, & pro eis, atque eorum utroque eorumque Hæredibus & Successoribus, Auctoritate prædictâ michi & eis commissâ, Amicitiam, Ligam, Intelligentias, atque Fœdera Contraximus, Convenimus, & Conclusimus, & per Præsentes Contrahimus, Convenimus, & Concludimus, modo & formâ in Articulis qui sequuntur, contentis,

Quarum Tenor sequitur & est talis,

Inprimis, quòd, inter Potentissimum Principem *Ludowicum Regem Francorum* antedictum ipsiusque Hæredes & Successores, & Serenissimum Principem *Edwardum Regem Angliæ* Confratrem & Consanguineum suum carissimum supranominatum atque ipsius Hæredes & Successores, vera, sincera, & perfecta sit Amicitia, a Data Præsentium, durante eorumdem Principum Vitâ, juxta dictarum Litterarum, in Civitate Ambianensi, ut præmittitur, confectarum, vim, formam, & effectum, & *per Centum Annos proximò post Mortem alterius primò dictorum Principum Decedentis futuros*; sicque ad eorum Principum Vitam, & usque ad
* XII. 107. Finem dictorum *Centum * Annorum*, Guerræ, Bella, & Hostilitates inter eos eorumque Hæredes & Successores omninò cessabunt, ymmò & Benivolentiâ & Amore Se & Sua mutuo interim pertractabunt.

Item, quòd præfatus Illustrissimus *Princeps Franciæ*, ejusque Hæredes & Successores, in & adversus Subditos dicti Regis Angliæ, atque ipsius Hæredum & Successorum, qui eum aut eos, durante Amicitiâ prædictâ, Armis Invadent, & in Regno, Patriis, & Dominiis suis Rebellionem facient, eum & eos Succur-

Item, in Casu quòd hæc Amicitia in aliqua ejus Parte amodò violetur, aut aliquid, in hiis Capitulis sive Articulis contentum, non Observetur aut Infringatur, quòd ea propter præfata Amicitia, inter prædictos Principes eorumque Hæredes & Successores, ut præmittitur, contracta, minimè Violetur sive Rumpatur; sed talia, contra dictam Amicitiam sic Attemptata, maturiori modo quo fieri poterit Reparentur & in Statum debitum Reducantur, ipsâ Amicitiâ in suo Robore & Effectu semper remanente.

Item, quòd præfatus Illustrissimus Princeps Franciæ dictam Amicitiam, sic inter eum ejusque Hæredes & Successores & antedictum *Regem Angliæ* atque ipsius Hæredes & Successores ut præmittitur contractam, atque omnia & singula Capitula prædicta in hiis Literis contenta, Literis suis Patentibus, suo Magno Sigillo Sigillatis, Manuque propriâ subscriptis, Innovabit, aut Ratificabit, & Confirmabit, ipsamque Amicitiam & dicta Capitula, sic per eum innovata, aut ratificata, & confirmata, per Tres Status Regni Franciæ (videlicet) per Prælatos & Clerum, Nobiles & Plebem ejusdem Regni, infra Duodecim Menses proximos post Datam Præsentium, Ratificari, Confirmari, & Auctorizari faciet; & peræquè dictus Serenissimus *Rex Angliæ* Amicitiam & Capitula antedicta suis Literis Patentibus, Magno suo Sigillo Sigillatis, atque Manu propriâ subscriptis, Innovabit, aut Ratificabit, & Confirmabit, ipsamque Amicitiam & ea Capitula, sic per eum innovata, aut ratificata, & confirmata, per Tres Status Regni sui Angliæ (videlicet) per Prælatos, & Clerum, Nobiles & Plebem ejusdem Regni, infra alios Duodecim Menses antedictos Duodecim Menses proximò sequentes, Ratificari, Confirmari, & Auctorizari faciet,

Quodque *uterque Principum* prædictorum prædictam Amicitiam,
& omnia * Capitula antedicta, per Sedem Apostolicam, & per * XII.
Auctoritatem ejusdem Confirmari, Vallari, & Roborari procura- 108.
bit & cum effectu faciet,

Eâ tamen Modificatione Præsentibus adhibitâ, quòd Amicitia, Matrimonii Promissio, cæteraque alia in Civitate Ambianensi, inter prædictos Principes, in dictis Litteris, ut præmittitur, contracta, conventa, sive conclusa, hac Prorogatione, Conventione, sive hiis præsentibus, minimè tollantur innoventurve, aut eis Præjudicium aliquod in parte vel in toto inferatur, sed in suo Robore, secundùm Literarum superinde confectarum Tenorem, maneant & effectu.

Insuper ego *Karolus de Martigny Episcopus Elnensis*, Serenissimi *Regis Francorum* Deputatus antedictus, Promitto, & eundem *Regem Francorum* Dominum meum Suppremum, Potestate, ut præmittitur, ab ipso michi commissâ, per Præsentes Obligo, quòd idem *Rex Francorum* omnia & singula Præmissa Ratificabit, Auctorizabit, & Confirmabit, eaque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet quæ Præmissorum Tenor exigit & requirit, suasque Literas Patentes, superinde debitè confectas, Magno suo Sigillo munitas, Illustrissimo Principi Confratri & Consanguineo suo carissimo *Regi Angliæ* sæpedicto, cùm ad hoc debitè requisitus fuerit, deliberabit deliberarive faciet;

Salvis omnibus & singulis aliis Pactionibus, Conventionibus, Confœderationibus, Amicitiis, Intelligentiis, Promissionibus, & Obligationibus quibuscumque, inter antedictos *Franciæ* & *Angliæ Principes*, Nominibusve eorum, aut pro eis, ante hæc tempora, quovis Pacto Initis, Celebratis, aut Conventis.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus, Manu propriâ subscriptis, Sigillum meum apposui.

Duces, Principes, ac Nobiles Italiæ, se transferendi,

Et certa Negotia nostra, *Statum Orthodoxæ Fidei* & totius Religionis Cristianæ, Nos & Regnum nostrum Angliæ, & Subditos nostros ejusdem, concernentia, coram eodem Sanctissimo in Christo Patre & Consistorio Generali Curiæ Romanæ, juxta effectum quarumdam Instructionum eis indè per Nos traditarum & deliberatarum, Proponendi & eadem Negotia nostra Declarandi, ac cum *eodem Sanctissimo in Christo Patre* de & super Negotiis prædictis & eorum Circumstantiis, pro Nobis & Nomine nostro, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & finaliter Concludendi,

*XII. 109. * Et eadem Negotia vel alia coram eodem *Illustrissimo Principe Confratre nostro carissimo*, ac Ducibus, Principibus, & Nobilibus antedictis, juxta effectum quarumdam Instructionum, per Nos in hac parte similiter traditarum & deliberatarum, Proponendi & Negotia illa declarandi, & cum eodem *Illustrissimo Principe Confratre nostro* carissimo, ac Ducibus, Principibus, & Nobilibus antedictis, de & super Negotiis illis & eorum Circumstantiis, pro Nobis & Nomine nostro, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & finaliter Determinandi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis seu circa ea & eorum quodlibet necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, Faciendi, Exercendi, & Exequendi, prout Nos faceremus si personaliter interessemus, etiam si talia sint quæ de se Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum pro perpetuo habituros totum & quicquid, quod per præfatos Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Legatos, & Nuncios nostros Actum, Gestum, sive Conclusum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo septimo Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Locumtenente Hiberniæ, de Potestate Deputatos Constituendi.

Ann. D. 1479. *An.* 19. E. 4.

RICARDUS *Secundus Filius* Illustrissimi Principis *Edwardi Quarti*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, & *Domini Hiberniæ*, *Dux Eborum & Norffolciæ*, *Comes Warrenæ*, *Surriæ*, & *Notinghamiæ*, *Comes Marescallus* & *Marescallus Angliæ*, ac *Dominus de Segrave*, *de Mowbray*, & *de Gower*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm idem Excellentissimus Princeps Pater & Dominus meus Metuendissimus *Edwardus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, per Literas suas Patentes, quarum Data est *apud Wyndesoram* Quinto Die Maii, Anno Regni sui Decimo nono, ordinaverit Nos præfatum *Ricardum* Locumtenentem suum dictæ Terræ suæ Hiberniæ,

Habendum, Tenendum, & Occupandum dictum Officium pro Termino Duorum Annorum, post Datam prædictam proximò sequentium & plenariè complendorum,

Dans & Concedens Nobis eidem *Ricardo*, Vigore Literarum Patentium, sub Nobis Facere, Ordinare, & Constituere Deputatum nostrum Terræ prædictæ, ad eandem Terram in Absentiâ nostrâ Custodiendam & Gubernationem indè habendam,

Dans insuper & Concedens, vigore earumdem Literarum Patentium, quòd Deputatus noster, in Absentia sua, Deputatum suum, durante Termino prædicto, sub Magno Sigillo Angliæ

De Matrimonio, inter Primogenitum Ducis Austriæ & Annam Regis Filiam, Promisso.

REX universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1479. *An.* 19. E. 4. *Franc.* 19. E. 4. *m.* 3.

Cùm, ex Parte Potentissimi Principis *Maximiliani*, eadem gratiâ, *Ducis Austriæ*, &c. Consanguinei nostri carissimi, pro Bono Matrimonii, inter Illustrissimum Principem *Philippum* dicti nostri Consanguinei Filium & *Annam* Filiam nostram Dilectissimam, Deo annuente, Contrahendi, per eumdem Consanguineum nostrum & Serenissimam Principem *Mariam* ejus Conjugem novissimè Nobis Promissum fuerit, quòd, infra Tres Annos, non facient nec procurabunt fieri ullam Affinitatem, ratione Matrimonii per eorum Filium contrahendi, cum aliqua alia aut in alio Loco quàm cum dicta Filia nostra, prout in eorum Literis indè confectis pleniùs continetur, quarum Data est apud *Sanctum Audomarum Decimo octavo Die Julii*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Septuagesimo nono*,

Sciatis quòd Nos, dictum Matrimonium honestis Mediis fieri atque celebrari sumoperè anhelantes, in Verbo Regio, peræquè Promittimus quòd, durantibus dictis Tribus Annis, non faciemus nec fieri procurabimus, aliquam Affinitatem, Vigore Matrimonii per dictam Filiam nostram contrahendi, cum aliquo alio aut in alio Loco, quàm cum dicto Illustrissimo Principe *Philippo* nostri Consanguinei Filio.

In cujus rei Testimonium hiis præsentibus Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. in *Villa nostra de Guldeford*, Sextodecimo Die Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo Nono, Regni verò nostri Decimo nono.

Per ipsum Regem.

De Matrimonio, inter Primogenitum Castellæ Regis, & Katerinam, Regis Angliæ Filiam, appunctuando.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1479. *An.* 19. E. 4. *Ibid.* *m.* 7.

Licet non solum, superioribus Annis, inter Nobiles Progenitores nostros, ex una, atque Serenissimos *Regis Castellæ & Legionum*, ex altera Partibus, verumetiam, temporibus nostris, inter *Nos* & bonæ memoriæ Dominum *Henricum dictorum Regnorum Regem*, nuper Defunctum, nonnulla Capitula perpetuæ Pacis & Amicitiæ, ad Utilitatem Principum & Regnicolarum hincinde contracta, firmata, & observata fuerint, perpetuis futuris temporibus Domino annuente inviolabiliter duratura,

Mediantibus tamen quibusdam gravibus & circumspectis Personis, perpetuum ipsius Pacis & Amicitiæ Robur summâ mente zelantibus, desuper addendo novo quodam Nexu atque firmissimo Vinculo ejusdem Pacis Sermo & Tractatus haberi cœpit, ita (videlicet) ut Matrimonium inter Excellentissimum *Infantem Johannem*, Serenissimi Principis Domini *Ferdinandi*, Consanguinei nostri carissimi, *Regnorum Castellæ*, *Legionum*, *Aragoniæ*, *& Siciliæ Regis*, suæque Conthoralis, Reginæ eorumdem Regnorum, *Primogenitum & Hæredem*, nostramque Filiam Juniorem *Katerinam*, superveniente Ætate legitimâ, Divinâ mediante Gratiâ, contrahi posset & deberet,

* Nos

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, ea omnia habituros Nos Rata, Grata, & Firma imperpetuùm, quæ per dictos nostros Ambassiatores, Oratores, & Nuncios, Tractata, Communicata, Appunctuata, Concordata, seu Conclusa fuerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum, sub Ypoteca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Guldeford*, vicesimo octavo die Augusti.

De Literis Acquietantiæ pro Lodowico Franciæ.

Ann. D. 1479. An. 19. E. 4. Ibid.

REX universis & singulis præsentes Literas nostras inspecturis, Salutem.

Sciatis Nos Recepisse & Habuisse, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo & Potentissimo Principe *Lodowico Franciæ* Consanguineo nostro carissimo, per Manus *Petri le Roy Viginti & quinque Milia Coronarum Auri*, Nobis in Festo Paschæ ultimò præterito solvi debitarum, in Partem Solutionis *Quinquaginta Milium Coronarum Auri* annuatim Solvendarum, prout in Literis superinde confectis, pleniùs continetur;

De quibus quidem *Viginti & quinque Milibus Coronarum Auri*, fatemur Nobis fideliter esse solutum, dictumque Consanguineum nostrum superinde fore Quietum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cicestr.* octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

• XII. 112.

* *Acquietantia pro Parte Annui Census.*

Ann. D. 1480. §§ An. 20. E. 4. Franc. 10. E. 4. m. 14.

EDwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ, & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, universis, præsentes Literas nostras inspecturis, Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo & Potentissimo Principe *Lodowico Franciæ* Consanguineo nostro Carissimo, per Manus *Petri le Roy Viginti & quinque Milia Coronarum Auri*, in Festo Sancti Michaelis ultimò præterito Nobis solvi debitarum, in Partem Solutionis *Quinquaginta Milium Coronarum Auri* annuatim Nobis solvendarum, prout in Literis superinde confectis pleniùs continetur;

De quibus quidem *Viginti & quinque Milibus Coronarum Auri*, fatemur Nos fideliter esse Solutos, & eundem Consanguineum nostrum superinde fore Quietum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo primo Die Martii, Anno Regni nostri Vicesimo.

Totaliter Destruere & Subicere infra breve intendit ut accepimus, quod absit,

Super quibus Dilectus & Fidelis noster Frater *Johannes Kendall* Miles, *Turcoplerius Rhodi* & Locumtenens *Magni Magistri* in Italia, Anglia, Flandria, & Hibernia, cunctis Christicolis per totam Christianitatem, qui Manus Adjutrices ad Defensionem Christianæ Fidei, & Manutenentiam dictorum Ordinis Sancti Johannis Insulæ de Rhodes, ac aliarum Insularum eidem pertinentium, necnon dicti Castri de Seynt Piere apponent, a Sanctissimo in Christo Patre *Sixto Papa* moderno quamplures Indulgentias & Remissiones nuper optinuit, sicut per Literas Bullatas, & Transumpta earumdem superinde confecta, pleniùs poterit apparere,

• Cujus rei Executionem, in præfata Terra nostra Hiberniæ, • XII. 113.
idem Sanctissimus *Pater* præfato *Johanni Kendall Turcoplerio* ac ejus Commissariis sive Subrogatis injunxit & commisit,

Volumus igitur & Mandamus quòd eundem *Johannem Kendall Turcoplerium*, ejusque Commissarios, sive Subrogatos in hac parte, & eorum quemlibet, benignè, honestè & omni humilitate Recipere & Tractare curetis, adhibentes eidem *Johanni Kendall Turcoplerio*, ejusque Commissariis sive Subrogatis, & eorum cuilibet, prompto animo & diligentiâ, Consilia, Auxilia, & Favores singulis suis Agendis; quâ in Re, ab Altissimo, magnam Remunerationem accepturi, Nobis singulariter complacebitis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Willielmo Saunderson Milite Elemosinæ Regis constituto.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1480. An. 20. E. 4. Pat. 20. E. 4. p. 1. m. 22.

Sciatis quòd, de Gratia nostra speciali, consideratione laudabilis fidelis & continuati Servitii, quod Dilectus Nobis *Willielmus Saunderson* tàm inclito Principi Nobilis Memoriæ Patri nostro quam Nobis ante hæc tempora, in omnibus nostris Victoriosis Conflictibus & Necessitatibus, impendit, Concessimus eidem *Willielmo* quòd ipse, exnunc durante Vitâ suâ, sit unus *Militum Elemosinæ* nostræ infra Collegium nostrum *Sancti Georgii infra Castrum nostrum de Wyndesore*,

Habenda & Percipienda in eodem omnimoda Jura, Deveria, Privilegia, & Commoditates, eidem aliquo modo de Jure debita & spectantia, durante Vitâ suâ, in tàm amplis modo & formâ, prout aliquis *Miles Elemosinæ* ibidem, temporibus Progenitorum sive Prædecessorum nostrorum, habuit & percepit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo Die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Communicando & Tractando super Conventionibus Franciæ. Ann. D. 1480. An. 20. E. 4. Franc. 20. E. 4. m. 13.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm dudùm, inter Nos & Serenissimum Principem *Lodowicum Consanguineum nostrum Franciæ* carissimum, Treugæ, Guerrarum

expeditas,

Per eundem *Consanguineum nostrum* Approbari, Ratificari, & Confirmari,

Literasque suas Patentes approbatorias & confirmatorias desuper per eundem *Consanguineum nostrum* debitè & sufficienter fieri & expediri,

Ac ipsas, sic factas & expeditas, eisdem Commissariis dari, tradi, & liberari,

Damus insuper & Concedimus Commissariis & Oratoribus nostris prædictis plenam & omnimodam Potestatem & Auctoritatem Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & finaliter Concludendi, cum eodem *Consanguineo nostro*, suisve in ea parte Deputatis aut Deputandis quibuscumque, de & super reali, effectuali, & celeri Traductione *Elizabethæ Filiæ nostræ carissimæ* ab Anglia in Franciam, ac de Loco & Tempore, Modo & Formâ hujusmodi Traductionis fiendæ, aliisque in ea parte Necessariis & Requisitis quibuscumque,

Necnon Requirendi, Exigendi, & Petendi Dominia, Terras, & Possessiones, Redditus & Proventus, ad *Valorem Annuum Sexaginta Millium Librarum in Assisa*, dictæ *Filiæ nostræ* carissimæ, ad Terminum Vitæ suæ, pro honorabili Sustentatione Status suæ Personæ ac Onerum ei incumbentium Supportatione, dari & assignari,

Ipsam quoque Filiam nostram carissimam ac ejus Nomine dictos nostros Commissarios in omnium & singulorum Dominiorum, Terrarum, Reddituum, & Proventuum, sic datorum & assignatorum, seu dandorum & assignandorum, naturalem & civilem Possessionem, ad omnem Juris effectum, poni, mitti, & realiter induci, necnon omnia & singula, dictam carissimam *Filiam nostram* quoad Præmissa concernentia seu qualitercumque respicientia, tàm per Tres Status Regni Franciæ, quàm per Sacrosanctam Sedem Apostolicam, sub Pœnis Cameræ Apostolicæ ac quibuscumque aliis Censuris & Pœnis approbari, ratificari, & confirmari,

Damus insuper Potestatem eisdem Procuratoribus, Commissariis, & Oratoribus nostris, cum præfato *Consanguineo nostro* carissimo, de & super Treugis, Guerrarum Abstinentiis, inter eundem *Consanguineum nostrum* carissimum ex una Parte, & Dilectum Consanguineum nostrum *Maximilianum Austriæ Ducem* ejusque *Consortem Mariam* Parte ex altera, ineundis, contrahendis, faciendis, & firmandis, ac Modis, Conditionibus, & Temporibus, sub & in quibus ipsæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ Incipere, Finire, & Durare valeant, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & Concludendi,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos facere possemus si Præsentes personaliter interessemus, etiam & si talia essent quæ de se Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid, quod per dictos Procuratores, Commissarios, & Oratores nostros, sub eorum Signis manualibus & Sigillis, Communicatum, Tractatum, Appunctuatum, & Conclusum fuerit in Præmissis, seu eorum aliquo, aut aliquibus Præmissorum, sub Ypotheca & Obligatione omnium & singulorum Bonorum nostrorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo Die Maii.

Per ipsum Regem.

tur,

Nos, pro nostra Parte vim & effectum Tractatûs & Declarationis hujusmodi pariformiter Observare volentes, Statuimus, Ordinamus, & Volumus, per Præsentes, quòd memoratæ Monetæ, si aliquando in Regno nostro Angliæ, aut aliis Locis Nobis subjectis, reperti fuerint, sub altiori Pretio quàm supra limitatum est, nullatenus Recipi debeant sive possint.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Duce Gloucestriæ, de Potestate commissa, contra Invasionem Scotorum.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1480.

Quanquam Treugæ Guerrarumque Abstinentiæ inter Nos & *Jacobum Scotiæ Regem* paulò ante contractæ, conclusæ, & initæ fuerint, prout in Literis indè confectis plenius continetur, idem tamen *Scotiæ Rex*, inveteratâ Inimicitiâ, induratâque Malitiâ involutus, spretâ ipsius Nominis omnisque Nobilitatis Famâ, perculsum per eum Fœdusque suum in hac Parte Promissionem Violare cupiens, Bellum contra Nos, citiùs re quàm Verbo, Indicere, nostratesque Armis subitò Invadere, prout nobis datur intelligi, Decrevit, An. 20. E. 4. Pat. 20. E. 4. p. 1. m. 8.

Nos igitur, ejus Malitiis obviare, tantamque Injuriam propulsare intendentes, Præcarissimum Fratrem nostrum *Ricardum Gloucestriæ Ducem*, in quem, non modo propter ejus Sanguinis Propinquitatem atque Fidelitatem, verumetiam propter ejus approbatam in Artibus Bellicosis Militiam cæterasque ejus Virtutes, plenissimè confidimus, *Locumtenentem nostrum generalem*, in nostri Absentia, ad dictum *Scotiæ Regem* nostrum Inimicum Capitalem ejusque * Subditos Adhærentes & Faventes Devincendum, Debellandum, & Expugnandum, quotiens opus fuerit, si nostri Regni sive Ditionis Fines Limitesve modo hostili Ingredi temptaverit temptaverintque, Nominavimus, Deputavimus, & Ordinavimus, prout per Præsentes Nominamus, Deputamus, & Ordinamus, * XII. 116.

Dantes & Concedentes eidem *Fratri Locumtenenti nostro* Potestatem & Auctoritatem plenariam, omnes & singulos Ligeos & Subditos nostros, tàm in Marchiis nostris versus Scotiam, quàm in Comitatibus eisdem Marchiis adjacentibus (cujuscumque Status, Gradûs, aut Conditionis fuerint) Evocandi & Levandi, ut Nobis Serviant, ipsique *nostro Locumtenenti* Assistentiam, Succursum, Auxilium, & Juvamen, in Bello contra præfatum *Scotiæ Regem* nostrum Inimicum gerendo, quotiens idem *Frater noster* in eodem personaliter interesse voluerit, præstent,

Eosdemque Subditos & Ligeos nostros, sic Evocatos & Levatos, cùm personaliter interesset, Ducendi, Regendi, & Gubernandi, atque Belli Ordinandi, necnon omnia & singula, quæ pro Defensione Regni & Marchiarum prædictorum necessaria fuerint & oportuna, in propriâ Personâ suâ Faciendi & Exequendi, sicut ea faceremus si personaliter interessemus:

Damus autem universis & singulis Ligeis & Subditis nostris Marchiarum & Comitatuum prædictorum, tàm Gardianis Marchiarum illarum quàm aliis quibuscumque (cujuscumque Gradûs seu Conditionis fuerint) Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis,

[illegible] solvendo, seu Compoto indè faciendo,

Et ulterius Concessimus *præfato Episcopo* plenariam Potestatem & Auctoritatem, Tenore Præsentium, omnia hujusmodi Ecclesias, Abbatias, Prioratus, Ecclesias Collegiatas, Præposituras, Decanatus, Capellas, Cantarias, Archidiaconatus, Præbendas, Hospitalia, & alia Beneficia Ecclesiastica quæcumque, Nobis ratione Vacationis prædictæ pertinentia, cuicumque sibi placuerit, cùm & quotiens vacaverint, seu aliquod eorum vacaverit, ad libitum suum, Concedendi, Conferendi, Præsentandi, sive Donandi, & quoscumque Senescallos, Receptores, Ballivos, ac alios Officiarios quoscumque, & Officia quæcumque Archiepiscopatui
• XII. 117. prædicto pertinentia, ac quoscumque & quæcumque • hujusmodi Officiarios & Officia, quos & quæ aliquis Archiepiscopus Eborum perantea legitimè assignavit, fecit, seu donavit, durante Vacatione prædictâ, Assignandi, Faciendi, & Donandi, absque impetitione, impedimento, perturbatione, seu gravamine nostri, vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Ballivorum, seu aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Eo, quòd expressa mentio de vero Valore annuo aut certitudine Præmissorum, seu alicujus eorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, *eidem Episcopo* per Nos ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, indè in contrarium factis, editis, sive ordinatis, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto Die Maii.

Per ipsum Regem.

De Licentia Eligendi.

Ann. D. 1480. An. 20. E. 4. Pat. 20. E. 4. p. 1. m. 13.

REX, Dilectis Nobis in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis beati Petri Eborum*, Salutem.

Ex Parte vestra Nobis est humiliter Supplicatum quòd,

Cùm Ecclesia vestra prædicta, per Mortem felicis recordationis *Laurentii nuper Archiepiscopi* Loci illius, Pastoris sit solatio destituta,

Alium vobis Eligendi in Archiepiscopum & Pastorem Licentiam vobis concedere dignaremur,

Nos (Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati) Licentiam illam vobis duximus Concedendam;

Mandantes quòd talem vobis Eligatis in Archiepiscopum & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiæ vestræ Necessarius, Nobisque & Regno nostro Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo Die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

[illegible] Arma, Armatorum, Hobelariorum, & Sagittariorum prædictorum, & eorum Arraiatione, sub Sigillis vestris, vel unius vestrûm, distinctè & apertè, sine dilatione Certificandum;

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm Mandamus, firmiter Injungentes, quòd statim, visis præsentibus, vos ipsos armari & parari, & omnes & singulos Homines Estrithingi prædicti, per quos Arraiatio & Munitio hujusmodi melius fieri poterit & debeat, ad certos Dies & Loca, quos ad hoc provideritis, venire & vocari, & eos armari, arraiari, & muniri, & eos armatos, arraiatos, & munitos in hujusmodi Arraiatione, ex causa prædicta, teneri faciatis.

Damus, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo Die Junii.

Consimiles Literas Patentes Regis habent Personæ subscriptæ, in Comitatibus & Locis subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Ricardus Dux Gloucestr.
Henricus Comes Northumbr.
Radulphus Graystok de Graystok Miles.
Franciscus Lovell de Lovell.
Ricardus Fitzhugh de Fitzhugh.
Johannes Scrope de Bolton Miles.
Thomas Scrope de Massam.
Robertus Graystoke Armiger.
Willielmus Parre Miles.
Johannes Conyers Miles.
Ricardus Strangways Miles.
Edwardus Hastinges Miles.
Radulphus Asshton Miles.

} in Northrithingo in Com. Eborum.

Ricardus Dux Gloucestr.
Henricus Comes Northumbr.
Humfridus Dacre de Dacre Miles.
Christoferus Moresby Miles.
Thomas Strikland Miles.
Thomas Middelton.
Jacobus Pykering.
Willielmus Thornburgh.
Ricardus Mulgrave Jun.
Ricardus Musgrave Sen.
Thomas Wharton.
Reginaldus Wercop.

} in Com. Westmer.

Ricardus Dux Gloucestr.
Henricus Comes Northumbr.
Radulphus Graystoke de Graystoke Miles.
Jacobus Haryngton Miles.
Willielmus Gascoyn Miles.
Willielmus Redman Miles.
Thomas Martynfeld Miles.
Henricus Vavasour Miles.
Robertus Ryder Miles.
Johannes Nevyld de Leversegge.
Thomas Fitz William.
Thomas Wirteley.
Johannes Sayvile.
Carolus Pylkington.

} in Westrithingo in Com. Eborum.

hincinde factis, perpetratis, & commissis, nonnullæ Quæstiones & Differentiæ hucusque remaneant suspensæ & indecisæ,

Nos omnibus & omnimodis Dampnis, Rapinis, Deprædationibus, ac Attemptatis hujusmodi, necnon Quæstionibus & Differentiis quandam Obligationem, per quendam Henricum Æmulum & Adversarium nostrum notoriè existentem ac Jura nostra Regia aliquamdiu Usurpantem factam, concernentibus, licet ipsius prætensæ Obligationis Onus, divino humanove Jure, agnoscere in Nosve suscipere minimè teneamur, quantum tamen cum Deo & Æquitate possumus Finem imponi cupientes,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Dilectorum Consiliariorum nostrorum, Magistri *Johannis Coke* Secundarii in Officio Privati Sigilli nostri, & Magistri *Johannis Fox*, Legum Doctorum, plenissimè confidentes,

Ipsos nostros veros & legitimos Commissarios, Procuratores, Factores, Negotiorum nostrorum Gestores, ac Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Deputato vel Deputatis, Commissario seu Commissariis, Nuncio vel Nunciis, Procuratore vel Procuratoribus, dictorum Consanguineorum nostrorum *Regis & Reginæ Castellæ* Gubernatorumve, aut Communitatum Provinciæ Biscaiæ, necnon quorumcumque Subditorum ipsius Regis, tàm de & super omnibus & singulis hujusmodi Spoliationibus & Attemptatis, per nostros ipsorumve Consanguineorum nostrorum Subditos quomodocumque factis, perpetratis, & commissis, quàm super dictâ Obligatione & Contentis in eadem, Tractandi, Communicandi, Componendi, Concordandi, & Concludendi, necnon finaliter Determinandi, & Diffiniendi,

Ac de & super hujusmodi Tractatis, Communicatis, Compositis, Concordatis, & Conclusis Literas, Scripturas, Instrumenta quæcumque Faciendi, Dandi, Tradendi, & Liberandi,

Et alia quæcumque in Præmissis necessaria seu oportuna, ad Commodum & Utilitatem nostram, Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis seu eorum aliquo necessaria fuerint, seu quomodolibet oportuna, Faciendi & Excercendi;

Promittentes, bonâ Fide & Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Stabile habituros totum & quicquid quod per dictos Commissarios, Procuratores, Factores, Gestores, & Nuncios Nomine nostro Tractatum, Communicatum, Compositum, Concordatum, Conclusum, Determinatum, & Diffinitum fuerit in Præmissis seu eorum aliquo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo Die Junii.

Per ipsum Regem.

De Liga & Confœderatione cum Rege Daciæ.

Ann. D. 1480. An. 20. E. 4. Ibid. m. 2.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cum prosperorum Successuum incrementis, per eum qui in Terris Nobis Ceptra commisit, Salvatoris nostri Jhesu Christi, qui Pacem suam Nobis donavit, Pacemque suam reliquit, insequendo Doctrinam, ea quæ ad Pacem sunt summoperè duximus amplectenda,

Quamquam itaque aliàs,

Per Nostros atq; Serenissimi Principis Domini *Cristierni Daciæ* nes & singulæ Actiones, per tempus interruptæ Confœderationis prædictæ inter *Nos* & præfatum *Daciæ Regem*, &c. nostrorum & illius Regnorum Incolas exortæ, atque Subditis nostris suisque quomodolibet vicissim (alteri, videlicet, contra alterum) competentes, in Amicitia integra manebunt suspensæ usque ad Dietam infrascriptam sub Biennio prædicto celebrandam, nec ante Finem ejusdem aliquis vel aliqui Subditorum nostrorum vel dicti *Daciæ Regis*, conjunctim aut divisim, per Se vel per alios, viâ Juris vel Facti, contra se invicem ex Causis prædictis attemptabit seu attemptabunt.

TERTIO, Conclusum est quòd, Biennio illo currente, quamprimùm oportunitas permiserit, aliqua competentia Loca & Tempora, pro *Dietâ* inter *Nos* & antefatum *Daciæ Regem* celebrandâ, deputentur; ubi tunc Ambassiatores utriusque Partis omnia & singula, post & contra Confœderationem prædictam quomodolibet Acta, Audiant, Examinent, Judicent, Reforment, atque perpetuo Silentio Finiant, Confœderationemque prædictam Renovent, Resolident, & in pristinos Punctos Reducant atque Contineant, prout Rationi consonum & ipsis visum fuerit expedire.

QUARTO, Diffinitum est, quòd, infra Biennium antedictum, Mercatores Incolæque nostrorum & dicti *Daciæ Regis* Regnorum prænominatorum, & quilibet ipsorum, pro libito suæ Voluntatis, securè & liberè, quotiens placuerit, Regna prædicta hincinde (de Anglia, videlicet, ad Daciam, Sweciam, & Norwegiam, atque de Dacia, Swecia, & Norwegia ad Angliam) poterint, cum Rebus & Mercibus suis, tam per Mare quàm per Terram, visitare in omnibus & per omnia, juxta prædicta olim concepta, celebrata, & sigillata Confœderationis vim, formam, & tenorem, sub libero atque securo salvo Conductu: quem Nos *Edwardus Rex* præfatus dicti *Regis Daciæ* & idem *Daciæ Rex nostris* Incolis & Subditis, totiens quotiens requisitus seu requisiti fuerimus seu fuerit, dabimus & dabit: prout Nos, *Edwardus Rex* prælibatus hujusmodi securum & salvum Conductum exnunc *Regis Daciæ* Subditis, melioribus modo & formâ quibus ipsis validiùs & efficaciùs dare poterimus, per totum Biennium prædictum validè atque plenariè, vigore hujusmodi Literarum nostrarum, Concedimus & Impartimur;

Hoc specialiter excepto, quòd Incolæ Regni nostri Angliæ, sine speciali Licentiâ atque Salvo Conductu a *Cristierno Rege* sæpefato specialiter obtinendo, per hujusmodi Biennium, Terram suam Islandiam nullatenus Visitabunt, aut inibi suas Mercancias exercebunt,

* Quos quidem Articulos & Puncta, Causâ Confœderationis inter *Nos* & *Regem Daciæ* præfatum, pro nostrorum atque illius Regnorum eorumque Incolarum Salute, Renovandæ, Reintegrandæ, Resolidandæ, atque Recontinuandæ concepta, Nos, *Edwardus Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ* antedictus, in vim hujusmodi Literarum nostrarum, Acceptamus, Approbamus, Gratosque & Ratos habere Volumus, * XII. 121.

Promittentes, sub Fide nostræ Regiæ Majestatis, omnia & singula, in hujusmodi nostris Reconciliationis Literis contenta, firma & inconcussa, quantum ad Nos spectat & pertinet, inviolabiliter Observare, nec Contravenire eisdem per Nos, neque per alium seu alios, quovis quæsito Colore vel Ingenio, de Jure vel de Facto.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum majus Robur, firmiorem Fidem ac evidentius Testimonium, harum Literarum nostrarum Duæ unius quidem effectûs (scilicet, Una sub Nostris, Alia verò sub dicti *Regis Daciæ* Nominibus, Sigillis, atque Manuum nostræ & suæ propriarum Subscriptionibus) confectæ,

Communicandi, Tractandi, Concordandi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, & finaliter Concludendi, tàm de & super Pace perpetuâ, quàm de & super Treugis seu Guerrarum Abstinentiis, ac Amicitiâ, Confœderatione, & Concordiâ, inter *Nos*, Hæredes, & Successores nostros, ac Regna & Dominia nostra, ac Subditos, Alligatos, Confœderatos nostros, ac alios Nobis Adhærentes quoscumque, & dictum *Regem Daciæ*, *&c.* Hæredes & Successores suos, atque Loca & Dominia sua, Subditosque Alligatos suos & sibi Adhærentes, ineundis, capiendis, & firmandis, necnon de & super omnibus Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Interfectionibus Subditorum alicujus Partium prædictarum, Dampnis, Injuriis, Deprædationibus, tàm per Mare, quàm per Terram, ac etiam super quibuscumque Causis, Querelis, Litibus, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ inter *Nos* & *præfatum Regem*, ac Loca, Dominia, Subditos, Alligatos, & Adhærentes prædictos, hincinde pendere noscuntur Indecisa,

Universaque & singula, quæ inter eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Roborandi & Assecurandi
* XII. per Fidei Interpositionem & * Juramentum in Animam nostram
122. præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis Præmissis, ac Dependentiis ab eisdem, omnes & omnimodas Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, ac Literas sigillatas Concedendi, Faciendi, & Expediendi, prout eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis prædictis, Tribus seu Duobus eorum, ut præfertur, videbitur expedire,

Quæ talem tantamque Vim, Auctoritatem, & Effectum volumus optinere, ac si ea in Præsentia fecissemus,

Et, si necesse fuerit, *Dietam* ac Diem & Locum pro eadem appunctuandi & assignandi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis Conclusa & Concordata fuerint, Expediendi & Perficiendi, & pro Parte nostra Perimplendi ac debitè Exequendi, etiam si majora sint & Mandatum de sui natura exigant magis speciale, & quæ Nosmetipsi facere possemus si personaliter præsentes essemus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Rata, Grata, & Firma habituros totum & quicquid per dictos Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, Tres vel Duos eorum, ut præfertur, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto Die Julii.

Per ipsum Regem.

De Requestu.

Ann. D. REX universis & singulis Regibus, Principibus, Ducibus,
1480. Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Dominis, Nobili-
An. 20. bus, Præsidibus, Potestatibus, Gubernatoribus, Rectoribus, &
E. 4. Custodibus Regionum, Provinciarum, Patriarum, Civitatum,
Ibid. Villarum, Opidorum, & Locorum Rectoribus, Portuum, Pontium, Passagiorum, Districtuum, & aliorum Locorum, Exercituum Ducibus, Armiferorum Capitaneis, Castellanis, Locatenentibus, Constabulariis, Marescallis, Admirallis, Viceadmirallis, Præpositis, Majoribus, Scabinis, cæterisque Justiciariis, Officia-

per Passus, Loca, & Dominia vestra, & cujuslibet * vestrûm, * XII.
ut præfertur, rationabilibus eorum Sumptibus & Expensis ordi- 123.
nando,

Et, si quid (quod absit) eis & eorum cuilibet, in Personis vel Rebus eorum, in aliquo Injuriatum fuerit, id eis indilatè Reformari faciatis, nostris Precibus & Amore,

Nos siquidem Subditis vestris & cujuslibet vestrûm, cùm ad Regna seu Dominia nostra aliquos ex ipsis declinare contigerit, Favorem consimilem seu majorem, si indiguerit, grato Animo impendere promittimus, & de Facto veraciter impendemus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto die Julii.

De Literis Acquietantiæ pro Censu Annuo.

REX universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salu- Ann. D.
tem. 1480.
Sciatis Nos *Recepisse* & *Habuisse*, Die Confectionis Præsen- *An.* 20.
tium, ab Illustrissimo & Potentissimo Principe *Lodowico Franciæ* *E.* 4.
Consanguineo nostro Carissimo, per Manus *Petri le Roy Viginti* *Ibid.*
& quinque Milia Coronarum Auri, Nobis in Festo Paschæ ultimò *m.* 5.
præterito Solvi debitaram, in partem Solutionis *Quinquaginta Milium Coronarum Auri*, annuatim Nobis solvendarum, prout in Literis superinde confectis pleniùs continetur;

De quibus quidem *Viginti & quinque Milibus Coronarum Auri* fatemur Nos fideliter esse Solutum, dictumque Consanguineum nostrum superinde fore Quietum per Præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Conventionum, cum Carolo nuper Burgundiæ Duce, per Modernos Duces Ratificatio.

MAximilianus & Maria, Dei gratiâ, Duces *Austriæ*, *Burgun-* Ann. D.
diæ, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Lymburgiæ*, *Lucemburgiæ*, 1480.
& *Gheldriæ*, Comites *Flandriæ*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, Palatini *An.* 20.
Hannoniæ, *Hollandiæ*, *Zellandiæ*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, *Sa-* *E.* 4.
crique Imperii Marchiones, ac Domini *Frisiæ*, *Salinarum*, & *Ex Au-*
Mechliniæ, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Sa- *togr.*
lutem.

Cùm perpetuas Amicitias inire Sanctum sit, initas Confirmare & Continuare Sanctius, quo pacto Pax & Tranquilitas inter Christianos Principes Fimbrias suas dilatant, Catholicæ Fidei nostræ Sustentacula non parva ponuntur, Infidelium Conspirationes, Scismaticorum Divisiones hiis Mediis, tanquam Propugnaculis firmissimis, a Provinciis nostris longius depellentur,

Ad Universitatis vestræ Notitiam deducimus, & deduci volumus per Præsentes, quòd,

Cùm in Litteris, de & super perpetuis Amicitiis, Ligis, & Confœderationibus, superioribus Annis initis,

Inter Serenissimum & Potentissimum Principem & Consanguineum nostrum Præhonorandum *Edwardum*, Dei gratiâ, *Regem Angliæ*, *&c.* pro Se, suis Hæredibus, Successoribus, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis, Parte ex una, & bonæ memoriæ Socerum & Patrem nostrum carissimum *Ducem Carolum*, *&c.*

Def-

vo Conductu generali aut speciali indigeant; salvis tamen semper Regionum Urbium ac Locorum Statutis & Consuetudinibus; quibus nichil quoad cætera per Præmissa censetur Derogatum.

ITEM, quòd Serenissimus Dominus *Rex*, & sui pro tempore Hæredes & Successores, in quibuscumque aliis Confœderationibus, cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut alia qualibet Persona contrahendis, semper teneantur expresse & nominatim Reservare Illustrissimum Dominum *Burgundiæ Ducem*, suosque Hæredes & Successores; &, versâ vice, Illustrissimus Dominus *Dux*, & sui pro tempore Hæredes & Successores, in quibuscumque aliis Confœderationibus cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut aliâ qualibet Persona contrahendis, semper teneantur expresse & nominatim Reservare Serenissimum Dominum *Regem* suosque Hæredes & Successores.

ITEM, Conventum & Concordatum extitit quòd neutra Partium præstabit Auxilium, Consilium, vel Favorem notoriis Inimicis Hostibusve alterius Partis, per Terram, Mare, vel Aquas dulces; sed bonâ Fide se mutuis Auxiliis Militaribus Gentium Armatorum adjuvabunt quotiens opus fuerit: In quorum Auxiliorum præstatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit facultatis Ratio illius Partis, quæ de ferenda Ope rogabitur seu interpellabitur, ut (scilicet) non in plus teneatur quàm tunc facere poterit commodè, consideratâ temporis opportunitate & statu Rerum suarum.

Nos igitur, *Duces prædicti*, Recognoscentes omnia & singula prædictæ Confœderationis Capitula ex Animo & certâ Scientiâ dicti Soceris & Patris nostri carissimi *Ducis Caroli* indubitanter processisse, nichilque Rationabile aut Legitimum obstitisse aut obstare quominus præfata Confœderationis Capitula perpetuum Robur Firmitatis obtineant, tanquam ea quæ in Nostri, Hæredum, & Subditorum nostrorum summam Utilitatem tendere manifeste dinoscuntur, ea omnia & singula Nos, tanquam, causâ & prætextu Matrimonii inter *Nos* contracti, dicti Soceri & Patris nostri carissimi *Ducis Caroli* Hæredes & Successores, pro Nobis & quibuscumque futuris Hæredibus & Successoribus Nobis *Mariæ Ducissæ* præfatæ, Patriis, Dominiis, Vassallis, Subditis nostris præsentibus & futuris, dicto Consanguineo nostro Domino *Regi Angliæ*, suisque Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis præsentibus & futuris, Tenore Præsentium, Ratifficamus, Approbamus, & Confirmamus, perpetuumque Robur & Firmitatem habere volumus,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Principis, sub Honore nostro, & sub Obligatione & Ypothequâ omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, omnia & singula Capitula supradicta Consanguineo nostro Domino *Regi Angliæ*, *&c.* prædicto, ipsiusque Hæredibus, Successoribus, Patriis, & Dominiis inviolabiliter, ut præmittitur, Observare; omni Fraude & Dolo semotis.

In cujus Rei Testimonium præsentibus Litteris Sigillum nostrum apposuimus.

• XII. 115. • Dat. in *Opido nostro Bruxellensi*, Die Primâ Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo.

Per Dominos Duces in eorum Concilio, *in quo vos*, *Dominus* Comes de Chimay *Primus Cambellanus Domini*, *Dominus* Co-

Consilii maturâ deliberatione firmata & conclusa inter Serenissimum, Excellentissimum, & Potentissimum Principem Dominum *Edwardum*, Dei gratiâ, *Regem Franciæ & Angliæ*, & *Dominum Hiberniæ*, pro sua Celsitudine, suis Hæredibus & Successoribus, Regnis, Patriis, & Dominiis, Vassallis & Subditis præsentibus & futuris, ex una Parte, & Illustrissimum & Potentissimum Principem Dominum *Carolum*, eadem gratiâ, *Ducem Burgundiæ*, *&c.* pro Se, suis Hæredibus, Successoribus, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis præsentibus & futuris, ex altera Parte, ad summi maximique Dei & gloriosæ Virginis & Divi Georgii Laudem & Gloriam, de & super perpetuis Amicitiis, Ligis, & Confœderationibus, hiis actis diebus, initis & conventis.

INPRIMIS, Voluerunt, Consenserunt, & Convenerunt prædicti Principes, Voluntque, Consentiunt, & Conveniunt, quòd ab hac Die in sempiternum sit bona, sincera, vera, integra, perfecta, firma, sancta, & perpetua Pax, Amicitia, Liga, Confœderatio, & Unio, per Terram, Mare, & dulces Aquas, *omni Ævo atque Tempore* duratura, inter eos eorumque Hæredes, Successores, Regna, Patrias, Dominia, Vassallos, & Subditos quoscumque præsentes & futuros, tàm Ecclesiasticos, quàm Seculares, cujuscumque Gradûs & Conditionis existant.

ITEM, quòd omnes utriusque Principis Vassalli & Subditi, ubivis locorum, sibi invicem faveant, seque mutuis Officiis prosequantur, & honestâ Affectione pertractent, possintque tutè & liberè hincinde ad Portus, Dominia, & Districtus quoscumque ipsorum Principum, citra & ultra Mare, accedere, in eisque commorari quamdiu velint, & securè abire quotiens duxerint abeundum, cum suis aut conductis vel commodatis Navigiis, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Sarcinulis, Bonis, & Rebus quibuscumque, absque ullo Impedimento, tàm in Terra quàm in Mari & Aquis dulcibus, quemadmodum priùs in Patriis hæc omnia ipsis licerent; ita quòd nullo alio Salvo Conductu generali aut speciali indigeant: salvis tamen semper Regionum Urbium ac Locorum Legibus, Statutis & Consuetudinibus; quibus nichil quoad cætera per Præmissa censetur Derogatum.

• ITEM, quòd Serenissimus Dominus *Rex*, & sui pro tempore Hæredes & Successores, in quibuscumque aliis Confœderationibus, cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut alia qualibet Persona contrahendis, semper teneantur expresse & nominatim Reservare Illustrissimum Dominum *Burgundiæ Ducem*, suosque Hæredes & Successores; &, versâ vice, Illustrissimus Dominus *Dux*, & sui pro tempore Hæredes & Successores, in quibuscumque aliis Confœderationibus cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut aliâ qualibet Persona contrahendis, semper teneantur expresse nominatim Reservare Serenissimum Dominum *Regem* suosque Hæredes & Successores. • XII. 116.

ITEM, Conventum & Concordatum extitit quòd neutra Partium præstabit Auxilium, Consilium, vel Favorem notoriis Inimicis Hostibusve alterius Partis, per Terram, Mare, vel Aquas dulces; sed bonâ Fide se mutuis Auxiliis Militaribus Gentium Armatorum adjuvabunt quotiens opus fuerit: In quorum Auxiliorum præstatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit facultatis Ratio illius Partis, quæ de ferenda Ope rogabitur seu interpellabitur, ut (scilicet) non in plus teneatur quàm tunc facere poterit commodè, consideratâ temporis oportunitate ac statu Rerum suarum.

Nos igitur, *Rex antedictus*, Recognoscentes omnia & singula præfatæ Confœderationis Capitula ex nostris Animo & Scientiâ cer-

Hæredibus, Successoribus, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis suis quibuscumque, Contraxerimus, Percusserimus, Firmaverimus, & Concluserimus, prout in Literis indè confectis pleniùs continetur,

Quarum Data est, Vicesimo quinto die Junii, Anno Regni nostri Quartodecimo.

Et in eisdem Literis, inter caetera, continetur,

Quòd in Auxilio, ab altera Partium præstando, quoad Numerum attinget Armatorum, habenda erit Facultatis Ratio illius Partis, quæ de ferendâ Ope rogabitur, seu interpellabitur, ut (scilicet) in plus non teneatur quàm tunc facere poterit commodè, (consideratâ temporis Oportunitate Rerumque suarum Statu,

* XII. 127. Quarum quidem Literarum Capitula, in eisdem Literis contenta, Illustrissimis Principibus *Maximiliano* & *Mariæ* ejus * Conjugi, tanquam Filiæ & Hæredi dicti *Ducis Karoli*, *Austriæ Ducibus*, jam Confirmaverimus,

Cumque *præfati Duces*, per *Regem Lodowicum Franciæ* gravissimè, ut asserunt, Injuriati, Oppressi, suisque Terris, Patriis, & Dominiis ad maximum eorum Dispendium spoliati, Nos sæpenumerò rogaverint & interpellaverint ut, pro Injuriâ dicti *Regis Lodovici* propulsandâ, & ad suam Patriarumque suarum Defensionem, Auxilium, & Juvamen, certum numerum Virorum Armatorum, eorum Sumptibus, eis concedere & præstare velimus,

Nos, sentientes quòd nil magis Æquitati naturali est conveniens quàm Pacta servare, Nolentesque dictos Consanguineos nostros *Austriæ Duces*, nostro ex Defectu aut Culpa, tantis Dampnis & Injuriis affici, Concessimus & per Præsentes Promittimus & Concedimus eisdem Consanguineis nostris, ad dictam Injuriam propulsandam, & in suam Patriarumque suarum Defensionem, Succursum, & Juvamen, *Sex Milia Virorum Architenentium* & infra ex nostris Subditis, Expensis eorum Consanguineorum nostrorum, prout, inter eos concordari poterit, aut Expensis eorum rationabiliter per Nos taxandis Casu quo inter eos aliter concordari non poterit, locandorum, transmittendorum, & stipendiandorum; quos verò transmitti faciemus totiens quotiens per dictos Consanguineos nostros debitè ad hoc requisiti fuerimus.

In quorum, &c.

Dat. Tertio Die Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo.

Per ipsum Regem.

Super Annuitate Franciæ, de Securitate per Duces Burgundiæ præstanda.

Ann. D. 1480. An. 20. E. 4. Ex Autogr.

M*aximilianus* & *Maria*, Dei gratiâ, Duces *Austriæ*, *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Limburgiæ*, *Luxemburgiæ*, & *Gheldriæ*, Comites *Flandriæ*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, Palatini *Hannoniæ*, *Hollandiæ*, *Zeelandiæ*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, *Sacrique Imperii* Marchiones, ac Domini *Frisiæ*, *Salinarum*, & *Mechliniæ* Domini, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Cùm Nos,

Vigore & virtute quarumdam Confœderationum, inter Serenissimum Principem Dominum & Consanguineum nostrum Præ-

Menses postea quam dictus *Rex Ludovicus* a Solutione dictorum *Quinquaginta Milium Scutorum* cessaverit, & dictus *Dominus Rex* in Guerram adversus eum inciderit,

Et alia *Viginti quinque Milia* infra alios Sex Menses sequentes,

Et consequenter, similibus Terminis, de Anno in Annum, Vitâ Domini *Regis Angliæ* durante, solvemus seu solvi faciemus fideliter, in Civitate Londoniæ, ipsi Domino *Regi Angliæ*, seu Deputatis aut Commissariis suis habentibus, in ea parte, Literas sufficientes Acquietantiarum, sub Magno Regis Sigillo, quas solventi seu Solventibus Pecunias ipsas nominibus nostris incontinenti tempore Solutionis hujusmodi dabunt & liberabunt,

Ad quam quidem annuam Præstationem sive Solutionem dictorum *Quinquaginta Milium Scutorum*, in forma præmissa, dicto Domino *Regi Angliæ* faciendam, *Obligamus* Nos, Hæredes & Successores nostros, sub Pignore & Ypothequa omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum;

Promittentes insuper, in Verbo Principum, quòd, pro ampliori Securitate Obligationis & Præstationis hujusmodi, Literas Obligatorias Trium Statuum Patriarum nostrarum *Flandriæ*, *Brabantiæ*, *Hollandiæ*, & *Zellandiæ*, sufficientes & legitimas, simul & alias nostras Literas Obligatorias per Sanctissimum Dominum nostrum *Papam*, sub quibuscumque Sententiis, Censuris, & Pœnis, & sub Pœnis Cameræ Apostolicæ confirmandas, fieri & expediri, dictoque Domino *Regi Angliæ* tradi & liberari faciemus, infra Duos Annos Datam Præsentium proximè sequentes.

In cujus Rei Testimonium præsentibus Litteris Sigillum nostrum apposuimus.

Dat. in *Opido nostro Bruxellensi*, Die Quintâ Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo.

Per Dominos Duces in Concilio eorum, *in quo vos Dominus* Comes de Chimay *Primus Chambellanus Domini*, *Dominus* Comes de Vincestre *Miles Honoris Dominæ*, *Dominus* Martinus de Polleim, *& alii quamplures erant.*

De Berre.

Sub Sigillo Magno Ducum, Cera rubra, pendente a Cauda Pergamenæ.

Tractatus Matrimonii inter Philippum Comitem Cadrelesii Filium & Hæredem Maximiliani & Mariæ Ducum Burgundiæ, & Annam Filiam Regis.

M*aximilianus* & *Maria*, Dei gratiâ, Duces *Austriæ*, *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Limburgiæ*, *Luxemburgiæ*, & *Gheldriæ*, Comites *Flandriæ*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, Palatini *Hanoniæ*, *Hollandiæ*, *Zellandiæ*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, *Sacrique Imperii* Marchiones, ac Domini *Frisiæ*, *Salinarum*, & *Mechliniæ*, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1480. An. 20. E. 4. Ex Autogr.

Cùm, superioribus Diebus, pro stabiliendis Fœderibus inter Angliæ, ex unâ, Austriæque Burgundiæ, ex altera Parte, Familias & Domos, variis hincinde Legationibus, Prolocutum sit de Matrimonio inter Prædilectum Filium nostrum *Philippum Comitem Cadrelesii*, & Illustrissimam Principem Dominam *Annam Filiam* Se-

Sustentatione, annuam Pensionem *Sex Milium Coronarum Auri*, ejusdem Valoris & Æstimationis prout Datæ harum Litterarum tempore in Francia sunt, annuatim & continuè solvent & realiter dabunt, quousque ambo futuri Conjuges ad Annos Nubiles pervenerint,

Item, dicti Illustrissimi Principes *Austriæ Duces* eidem *Annæ*, in Dotem, Dotalitium, sive Donationem propter Nuptias, Dominia, Terras, Redditus, & Tenementa, ad Valorem annuum *Duarum Milium Librarum Grossorum Monetæ Flandriæ*, ante dicti Matrimonii inter *Eam* & præfatum *Philippum* ut præmittitur Contractum, & ejusdem Contractûs Solemnizationem, nominabunt, assignabunt, & dabunt, ad talem finem & effectum quòd ipsa ejusdem Dominiis, Terris, Redditibus, & Tenementis, si post Solemnizationem prædictam, ipsâ superstite, dictus *Philippus* Decedat ab Humanis, utatur, fruatur, & gaudeat, Vitâ suâ naturali durante; salvis tamen eidem *Dominæ Annæ* omnibus aliis Juribus, quæ sibi de Jure Patriarumve Consuetudine, prætextu aut vigore hujusmodi Matrimonii quovismodo pertinent pertinereve poterunt aut debebunt.

Item, quòd ipsam *Annam* a Regno Angliæ, pro Solemnizatione ejusdem Matrimonii, in eorum Partes Flandriæ, aut alibi ubi ipsa Solemnizatio celebrabitur, Sumptibus & Expensis suis iidem *Austriæ Duces* honorificè conducent conducive facient.

Item, si contingat dictum *Philippum Annamve* præfatam ante hujusmodi Matrimonii Solemnizationem Mortem obire, quod Deus avertat, quòd tunc inter dictum *Philippum* seu alium vel aliam ejusdem *Ducis Filiam aut Filium* & Hæredem, & ipsam *Annam* sive aliam vel alium dicti *Regis Filiam aut Filium*, quos eis Deus dederit, in Ætate tamen Propinquiores, consimile Matrimonium contrahetur atque solemnizabitur,

Ipsaque alia dicti *Regis Filia* a Regno Angliæ in eorum Partes Flandriæ alibive Sumptibus ipsorum *Austriæ Ducum*, aut alia ipsorum Filia & Hæres in Partes Angliæ ipsius *Regis Angliæ* Sumtibus honorificè conducetur, & eisdem temporibus modo & formâ, sicuti de Domino *Philippo* & Domina *Anna* supra fit mentio, Mulieris Sustentatio Dos atque Dotalitium seu Donatio propter Nuptias, tàm a *præfato Rege*, quàm *dictis Ducibus*, Nominabitur, Assignabitur, Dabitur, Solvetur, atque realiter Tradetur.

Item, omnes & singuli Principes antedicti Promiserunt, Tactisque per eos Sacrosanctis Euvangeliis Jurârunt, se pro viribus facturos, curaturos, atque omnem eorum Operam Impensuros quòd inter dictorum *Regis* & *Ducum* Liberos hujusmodi Matrimonium, sicuti prædicitur, omni seclusô dubio, contrahetur & solemnizabitur.

Quæ omnia & singula, sicut præmittitur, Capitulata, Concordata, Conclusa & in præcedentibus Articulis contenta, Nos, ex certa nostra Scientia, in Verbo Principis, bonâ Fide solenniter Promittimus & Promittimus per Præsentes, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus * nostris, quatinus Nos concernunt, Facere, Observare, & Perimplere, nec eis Contravenire ullo modo.

* XII. 130.

In cujus Rei Testimonium præsentibus Litteris Sigillum nostrum apposuimus.

Dat. in *Opido nostro Bruxellensi* Die Quintâ Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo.

Per Dominos Duces in Concilio eorum, *in quo vos Dominus* Comes de Chimay *Primus Cambellanus Domini*, *Dominus* Comes

Inprimis, Voluerunt, Consenserunt, & Convenerunt dicti Principes, Volunt, Consentiunt, & Conveniunt, quòd inter Illustrissimum Principem *Philippum Comitem Cadrelesii*, dictorum Illustrissimorum Principum *Maximiliani* & *Mariæ Austriæ* & *Burgundiæ* Ducum *Filium*, & Serenissimam Principem *Annam*, dicti Invictissimi Principis *Regis Angliæ Filiam*, Matrimonium contrahetur, & solempnisabitur quamprimum ipsi *Philippus* & *Anna* ad Annos Nubiles pervenerint.

Item, præfatus *Angliæ Rex* dabit cum Filia sua Domina *Anna* antedicta, Causâ & Nomine Dotis suæ, Centum Millia Scutorum: quorum Quinquaginta Milia infra Mensem post Datam Præsentium, & alia Quinquaginta Milia infra Duos Annos dicti Matrimonii Solempnisationem proximò sequentes, præfatis Principibus *Maximiliano* & *Mariæ* Ducibus ipsisve contrahentibus solventur.

Item, quamprimùm ipsa *Anna* ad Duodecim Annorum Ætatem pervenerit, dicti *Austriæ Duces* eidem *Annæ*, pro ejus Sustentatione, Annuam Pensionem *Sex Milium Coronarum Auri*, ejusdem Valoris & Æstimationis prout Dat. harum Literarum tempore in Franciâ sunt, annuatim & continuè solvent & realiter dabunt, quousque ambo futuri Conjuges ad Annos Nubiles pervenerint.

Item, dicti Illustrissimi Principes *Austriæ Duces* eidem *Annæ*, in Dotem, Dotalitium, sive Donationem propter Nuptias, Dominia, Terras, Redditus, & Tenementa, ad Valorem annuum Duorum Milium Grossorum Monetæ Flandriæ, ante dicti Matrimonii inter * eam & præfatum *Philippum*, ut præmittitur, Contractum, & ejusdem Contractûs Solempnisationem, nominabunt, * XII. 131.
assignabunt, & dabunt, ad specialem finem & effectum quòd ipsa eisdem Dominiis, Terris, Redditibus, & Tenementis, si post Solempnisationem prædictam, ipsâ superstite, dictus *Philippus* decedat ab humanis, utatur, fruatur, & gaudeat, Vitâ suâ naturali durante; salvis tamen eidem Dominæ *Annæ* omnibus aliis Juribus, quæ sibi de Jure Patriarumve Consuetudine, prætextu aut vigore hujusmodi Matrimonii, quovis modo pertinent pertinereve poterint aut debebunt.

Item, quòd ipsam *Annam* a Regno Angliæ, pro Solempnisatione ejusdem Matrimonii, in eorum Partes Flandriæ, aut alibi ubi ipsa Solempnisatio celebrabitur, Sumptibus & Expensis suis, iidem *Austriæ Duces* honorificè conducent conducive facient.

Item, si contingat dictum *Philippum Annamve* præfatam, ante hujusmodi Matrimonii Solempnisationem, Mortem obire (quod Deus avertat) quòd tunc inter ipsum *Philippum* seu alium vel aliam ejusdem *Ducis Filium* aut *Filiam* & Hæredem, & ipsam *Annam* sive aliam vel alium dicti Regis Filiam aut Filium, quos eis Deus dederit, in ætate tamen propinquiores, consimile Matrimonium contrahetur & solempnisabitur,

Ipsaque alia dicti Regis Filia a Regno Angliæ in eorum Partes Flandriæ alibive, Sumptibus ipsorum *Austriæ Ducum*, aut alia ipsorum *Ducum* Filia & Hæres in Partes Angliæ, ipsius *Regis Angliæ* Sumptibus, honorificè conducetur, & eisdem temporibus modo & formâ, sicuti de Domino *Philippo* & Domina *Anna* supra fit mentio, Mulieris sustentatio, Dos, atque Dotalitium, seu Donatio propter Nuptias, tàm a præfato Rege, quàm dictis Ducibus, nominabitur, assignabitur, dabitur, solvetur, atque realiter tradetur.

Item, omnes & singuli Principes antedicti promiserunt, tactisque per eos Sacrosanctis Evangeliis jurârunt, se pro Viribus facturos, curaturos, atque omnem eorum operam impensuros, quòd inter dictorum Regis & Ducum Liberos hujusmodi Matrimonium, sicuti

Tractatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est inter Principum Partes supradictorum, quod quamprimum dicti Illustrissimi Principes Dominus Philippus *&* Domina Anna *ad Ætatem Nubilem pervenerint, & dicta Domina* Anna *in dictum Dominum* Philippum *tanquam in Virum suum consenserit, nec a suo sic legitimo*
• XII. 132. *Consensu de post • Recesserit, sic quod per ipsum non steterit quominus inter eos promissum Matrimonium suum debitum sortiatur effectum, habebit & recipiet a præfatis* Austriæ Ducibus, *pro ejus Sustentatione, durante ipsius Vitâ, Dominia, Terras, & Redditus ad Valorem* Octo Milium Librarum Arthesiensium *annuatim,*

Si vero ipsa Domina Anna *post Duodecimum Annum Dissentiat, prout Dissentire non debet, & ab ipso sic promisso per eam Matrimonio recedat, ita quod per eam steterit quominus ipsum Matrimonium debitum suum sortiatur effectum, quod tunc* Quadraginta Milia Librarum Arthesiensium *præfatus* Dominus Rex *& sui Hæredes & Successores dicto* Philippo, *infra Annum dictum Dissensum proxime sequentem, Solvant & realiter Tradant,*

Quæ omnia & singula, in præsenti Articulo contenta, Nos *Duces* antedicti, ex certa nostrâ Scientia, & bonâ Fide, & in Verbo Principum, Promisimus, & Promittimus per Præsentes, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus nostris, quatinus Nos concernunt, Facere, Observare, & Perimplere, nec eis ullo modo Contravenire; Renunciando & Renunciamus omnibus & omnimodis Exceptionibus, Allegationibus, & Deffensionibus, aliisque tàm Facti quàm Juris Remediis quibuscunque, per quæ præsens Concordia annullari, infirmari, derogari, seu impugnari posset quoquomodo.

In cujus Rei Testimonium præsentibus Litteris Sigillum nostrum apposuimus.

Dat. in *Opido nostro Namurcensi*, Die septimâ Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo.

Per Dominos Duces in Concilio eorum, *in quo vos, Dominus* Comes de Chimay *Primus Cambellanus Domini, Dominus* Comes de Vincestre *Miles Honoris Dominæ, Dominus* Martinus de Pollein, *& quamplures alii erant.*

DE BEERE.

Sub rubeo Sigillo, pendente a Cauda Pergamenæ.

Consimiles Literæ ex Parte Regis Dat. ut supra.

Ann. D. 1480. An. 20. E. 4. Franc. 20. E. 4. m. 9.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Inter cætera,

Quæ nuper de & super Matrimonio prolocuto, inter Carissimum Consanguineum nostrum *Philippum Comitem Cadrelesii*, Illustrissimorum Principum *Maximiliani* & *Mariæ Austriæ, Burgundiæ, &c. Ducum*, Consanguineorum nostrorum Carissimorum, & nostram *Filiam Carissimam Annam*, per Dei gratiam contrahendo, Tractata, Concordata, & Conclusa sunt,

Nos *Edwardus Rex memoratus* cum dictis Consanguineis nostris, & ipsi Nobiscum, pro majori Securitate dicti Matrimonii, Convenimus, Concordavimus, & Conclusimus ea, quæ in sequenti Articulo continentur,

Maximilianus & *Maria Austriæ, Burgundiæ, &c. Duces* Nobis, E. 4.
per Literas suas, Promiserunt & Polliciti fuerint, in eventum Franc. 20.
quòd, si *Rex Ludovicus* cessaverit a Solutione Annuæ Pensionis E. 4. m.
Quinquaginta Milium Scutorum, quam Nobis solvere debet & 8.
consuevit, & ipsam de facto subtraxerit, Nosque in Guerram adversus dictum *Regem Ludovicum* devenerimus, Nobis in horum Recompensam solvere Summam *Quinquaginta Milium Scutorum* quolibet Anno, Vitâ nostrâ durante, Terminis in Literis, de hoc mentionem facientibus, plenè specificatis & designatis, prout hæc omnia per easdem Literas latiùs constare possunt,

Unde cùm Consanguinei nostri *Duces prædicti*, per alias Literas suas, Summam *Centum Milium Scutorum*,

Quam Nos, in Favorem & Contemplationem Matrimonii, prolocuti, tractati, & conclusi, inter *Philippum Comitem Cadrelesii eorum Filium* & *Annam Filiam nostram* Carissimam, eidem *Annæ* Causâ & Nomine Dotis Constituerimus & Promiserimus, Nobis liberaliter Quietaverint & Remiserint,

Nos igitur, hæc attendentes, & propter alias certas & rationabiles Causas ad hoc moventes, eisdem Consanguineis *Ducibus prædictis*, pro Se & eorum Hæredibus & Successoribus, exnunc prout extunc, cùm dictam Recompensam Locum habere contigerit & suum sortiri effectum, Quietamus & Remittimus Summam *Quinquaginta Milium Scutorum*, quam ipsi primo Anno aliàs Nobis virtute dictarum Literarum solvere tenerentur.

In quorum, &c.

Dat. decimâ Die Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo.

Per ipsum Regem.

De Succursu præstando, nisi Ludovicus Franciæ steterit Arbitrio Regis.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1480.

Cùm inter Majores nostros Angliæ Reges Serenissimos, & An. 20.
Austriæ, Burgundiæ, & Flandriæ Familias Nobilissimas, Illustrissimorum Principum *Maximiliani* & *Mariæ Conjugis suæ Austriæ*, E. 4.
Burgundiæ Ducum Antecessores, vetustissima Fœdera inita Sanctæque Amicitiæ contractæ fuerint, Ibid. m. 11.

Et jam novissimè cum, recolendæ memoriæ, Principe Confratre nostro carissimo *Karolo Defuncto Burgundiæ, Brabantiæ, &c. Duce*, pro Nobis, nostrisque & suis Hæredibus, Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis quibuscumque, certas Ligas & Amicitias contraxerimus, ut in Literis superinde confectis, *Vicesimo quinto Die Julii Regni nostri Anno Quartodecimo Datis*, plenius continetur,

Quarum Ligarum & Amicitiarum Capitula Illustrissimis Principibus *Maximiliano* & *Mariæ* ejus Conjugi, ut *Filiæ & Hæredi præfati Ducis Karoli*, Confirmaverimus, quemadmodùm in hujusmodi Confirmatoriis Literis plenissimè liquet, quarum Data est, &c.

Jam verò præfati *Austriæ Duces*, per *Ludovicum Franciæ* gravissimè, ut asserunt, Injuriâ lacessiti, & Spoliis oppressi, suisque Patriis, Terris, & Dominiis ad maximum eorum Dispendium
exuti, Opem eis ferre, Partem eorum amplecti, • & pro eis • XII. 134.
con-

Regem Ludovicum, dicto Festo Paschæ lapso, in eorum Tuitam, Auxilium, Succursum, & Juvamen Nos Declarantes.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Acquietantia Dotis 100000 *Scutorum promissorum per Regem pro Dote Filiæ suæ Annæ.*

Ann. D. 1480. *An.* 20. *E.* 4. *Ex Autogr.* MAximilianus & Maria, Dei gratiâ, Duces *Austriæ*, *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, & *Gheldriæ*, Comites *Flandriæ*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, Palatini *Hanoniæ*, *Hollandiæ*, *Zellandiæ*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, *Sacrique Imperii* Marchiones, ac Domini *Frisiæ*, *Salinarum*, & *Mechliniæ*, universis, præsentes Litteras visuris vel audituris, Salutem.

Cùm in Tractatu Matrimonii,

Quod nuper Prolocutum, Tractatum, & Conclusum est inter *Philippum Comitem Cadrelesii Filium nostrum carissimum*, Parte ex una, & Illustrissimam Principem Dominam *Annam Angliæ Filiam* Illustrissimi, Excellentissimi, & Potentissimi Principis & Consanguinei nostri Præhonorandi *Edwardi*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ*, Parte ex altera,

Inter cætera continetur & cavetur,

Quod idem Dominus Rex *Dabit cum Filia sua* Domina Anna, *causâ & nomine Dotis suæ*, Centum Milia Scutorum, *quorum* Quinquaginta *infra Mensem post Datam Literarum Tractatus dicti Matrimonii*, *& alia* Quinquaginta Milia *infra duos Annos dicti Matrimonii Solemnizationem proximè sequentes Nobis seu ipsis contrahentibus solvere tenebitur*,

Prout hæc per Litteras Tractatûs dicti Matrimonii ampliùs constare possunt,

Notum facimus quòd, propter certas Causas & Considerationes, ad hoc Nos moventes, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, dictam integram Dotem seu Summam *Centum Milium Scutorum*, per dictum *Dominum Regem* dictæ Dominæ *Annæ* Filiæ suæ, in favorem * & contemplationem dicti Matrimonii, nomine Dotis constitutam & promissam, eidem *Domino Regi* suisve Hæredibus & Successoribus Remisimus, Relaxavimus, & Acquittavimus, ac sic Remittimus, Relaxamus, & Acquittamus per Præsentes; neque poterimus Nos seu Hæredes & Successores nostri a dicto *Domino Rege*, ejusve Hæredibus & Successoribus unquam, causâ & nomine Dotis prædictæ, quovismodo quicquam petere seu exigere.

* XII. 135.

In cujus Rei Testimonium præsentibus Litteris Sigillum nostrum apposuimus.

Dat. in *Opido nostro Namurcensi*, Die vicesimâ Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo.

Per Dominos Duces in Concilio eorum, *in quo vos*, *Dominus* Comes de Chimay *Primus Cambellanus Domini*, *Dominus* Comes de Vincestre *Miles Honoris Dominæ*, *Dominus* Martinus de Polkein, *& alii quamplures erant*.

De Beere.

ves & optatos exitus consequi ..., candi, Appunctuandi, Concordandi pariter & Concludendi,

Cæteraque Faciendi, Excercendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea seu eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid, quod per præfatos Oratores, Procuratores, & Deputatos nostros nostro Nomine Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis & Præmissorum quolibet.

In cujus, &c.

Teste Rege in *Civitate Londoniarum*, vicesimo quarto die Augusti.

Per ipsum Regem.

---

* *De Restitutionibus Eborum.* • XII. 136.

Ann. D. 1480. *An.* 20. *E.* 4. *Pat.* 20. *E.* 4. *p.* 2. *m.* 3. REX, Escaetori suo in Comitatu Eborum, Salutem.

Cùm Dominus *Sixtus Summus Pontifex*, Reverendissimum in Christo Patrem *Thomam* nuper *Episcopum Lincolniensem* a Vinculo, quo dictæ Ecclesiæ Lincolniensi, cui tunc præerat, tenebatur, de Apostolicæ plenitudinis Potestate Absolvens, ipsum ad Eborum Ecclesiam Auctoritate Apostolicâ Transtulerit, ipsumque in Archiepiscopum Loci illius Præfecerit & Pastorem, sicut per Litteras Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Thomas* omnibus Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Thomæ*, Nobis pro Temporalibus dictæ Ecclesiæ Eborum debitam, & *eidem Thomæ* Temporalia Archiepiscopatûs illius, prout moris est, Restituimus;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Thomæ* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, nono die Septembris.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub Datâ prædictâ; videlicet,

Esc. Regis in Com. Northumbr.
Esc. Regis in Com. Notyngh. & Derb.
Esc. Regis in Com. Lincoln.
Esc. Regis in Com. Oxon.
Esc. Regis in Com. Midd.
Esc. Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.
Dilecto Regis Majori Villæ de Kyngeston super Hull *ac Escaetori suo in eadem Villa.*
Dilecto Regis Majori Civitatis Eborum *ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Lincolniæ *ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Armata Potentia in Succursum Ducis Burgundiæ Conducenda.

Ann. D. 1480. An. 20. E. 4. Pat. 20. E. 4. p. 1. m. 1.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, ad specialem Requisitionem Præcarissimi Consanguinei nostri *Maximiliani Austriæ & Burgundiæ Ducis, &c.* quandam Armatam Potentiam de Subditis nostris, ad ejus Vadia & Stipendia, & ad & in suam suarumque Patriarum Defensionem & Munitionem, ad Partes suas transmitti concesserimus,

Nos, pro Conductione Armatæ prædictæ providere volentes, ac de Fidelitate & provida Circumspectione Dilecti & Fidelis Militis nostri pro Corpore nostro *Johannis Middelton* plenius confidentes, eidem *Johanni* plenam Potestatem & Auctoritatem, Tenore Præsentium, Damus & Committimus ad Armatam prædictam ad Patrias prædictas Conducendum, Regendum, & Gubernandum,

Necnon ad quoscumque de Armata prædicta, quos Regimini & Gubernationi Mandatis Proclamationibus Ordinationibus *ipsius Johannis*, Nomine nostro in hac parte faciendis & ordinandis, Contrarios seu Inobedientes invenerit, juxta Discretionem suam & Delinquentium Demerita Castigandum & Puniendum, ac Castigari & Puniri faciendum,

Omniaque alia & singula, in Præmissis necessaria & oportuna, Faciendum & Exequendum;

Nolumus tamen quòd *præfatus Johannes*, aut aliquis de Comitiva prædicta, Terras, Dominia, seu Territoria aliquorum, seu alicujus, de nostra Liga, Confœderatione, seu Amicitia, existentium, ad aliquod Dampnum, Bellum, Præjudicium, aut Gravamen Terris, Dominiis, seu Territoriis illis vel Inhabitantibus eorumdem inferenda, ingrediatur quoquo modo:

Damus autem universis & singulis Ligeis & Subditis nostris, de Comitiva prædicta, firmiter in Mandatis quòd *præfato Johanni*, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, & Obedientes, aliisque Justiciariis & Ministris nostris, quorum interest in hac parte, Auxiliantes & Assistentes existant in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Ducissa Burgundiæ.

Ann. D. 1480. An. 20. E. 4. Ibid. p. 1. m. 9.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratia nostra speciali, ac ex certis Considerationibus Nos specialiter moventibus, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus, Præcarissimæ Sorori nostræ *Margaretæ Ducissæ Burgundiæ* Potestatem & Auctoritatem, quòd ipsa annuatim, durante Vitâ suâ, per Se Factores vel Assignatos suos, Mille Boves & Duo Millia Arietum

tractus, Deceptiones, Negligentias, Ignorantias, Forisfacturas, & alia Malefacta quæcumque, per ipsum ante eundem præsentem Diem qualitercumque facta sive perpetrata, necnon omnimoda Escapia & Evasiones quorumcumque Felonum & Clericorum Convictorum sive Attinctorum quoquo modo Custodiæ suæ commissorum, & firmam Pacem nostram ei indè Concedimus per Præsentes,

Eo quod expressa mentio de certitudine alicujus Recordi, Præmissa seu aliquid Præmissorum concernentis sive tangentis, in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, vel Restrictione, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, in contrarium factâ, editâ, ordinatâ, habitâ, seu provisâ, in aliquo non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Instrumentum Publicum tangens Matrimonium inter Philippum Comitem Caldrelesii, & Dominam Annam Filiam Regis.

IN NOMINE DOMINI AMEN. Ann. D. 1480. An. 18. E. 4. Ex Autogr.

Per hoc præsens Publicum Instrumentum cunctis patent evidenter, & sit notum, quòd Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo, Indictione Decimâ tertiâ, Die verò Sabbati Decimâ sextâ Mensis Decembris, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Sixti*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Quarti* Anno Decimo, in quâdam altâ Camerâ infra Domum Residentiæ Illustrissimæ Dominæ, Dominæ *Margaretæ Ducissæ Burgundiæ, Brabantiæ, &c.* infra Opidum Brugense, me Notario Publico & Testibus infrascriptis tunc præsentibus, personaliter constitutis, Illustrissimi, Potentissimi, ac Metuendissimi Principes & Domini Domini *Maximilianus & Maria Austriæ, Burgundiæ, &c. Duces*, Exposuerunt, Recitaverunt, & Dixerunt qualiter per eos, & suos Oratores, Parte ex unâ, necnon Illustrissimum & Christianissimum Principem *Edwardum Angliæ & Franciæ Regem*, suosque Oratorés, ex alterâ, certus Tractatus de & super Matrimonio habendo, inter Serenissimos Principes *Dominum Philippum Cadrelesii Comitem*, Filium suum Primogenitum & Hæredem, ac Dominam *Annam* dicti *Edwardi Regis Filiam*, habitus & conclusus extitit, sub certis Formis, Conditionibus, & Capitulis, in Literis desuper confectis, de Data *Quintâ Die Augusti ejusdem Anni Octuagesimi*, eorum Magnis Sigillis sigillatis, latiùs declaratis,

Et quia in dicto Tractatu, inter cætera, expressè contineri dixerunt, quòd Principes præfati hincinde hujusmodi Tractatum, & omnia & singula in eo contenta firmiter inviolabiliter observaturos, * & completuros jurare promiserunt; ipsique volentes pro * XII. 139.
Parte sua omnia & singula in dictis Litteris contenta Facere, Observare, & Perimplere,

Igitur ad Nobilis Circumspectorumque Virorum, Domini *Thomæ Moutgommery* Ordinis Garterii Militis, *Johannis Cock* Legum Doctoris, in Officio Privati Sigilli Secundarii, & *Guillermi Slifyldis* Secretarii apud eosdem Duces dicti Regis Ambassiatorum, & Oratorum instantiam, ex eorundem certâ Scientiâ in Excellentis Dominæ *Margaretæ Ducissæ præfatæ*, ac Potentissimorum

Ann. D. REX, Dilecto sibi, *Ricardo Symondes*, Magistro Navis nostræ
1481. vocatæ le Grace de Dieu, Salutem.
An. 20. Scias quòd,
E. 4. Cùm Nos quandam Armatam Potentiam, ad proficiscendum su-
Pat. 20. pra Mare in Resistentiam illius Infidelis & antiqui Inimici nostri
E. 4. p. 2. *Regis Scottorum*, Ordinaverimus,
m. 5. Assignavimus Te ad tot Marinarios, quot pro Conductione & Gubernatione Navis prædictæ necessarii fuerint & oportuni, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates, quàm extra, Arestandum & Capiendum, & eos in Navi prædicta, Nobis ad Vadia nostra deservituros, Ponendum & Poni faciendum;

Et ideò, &c.

Damus, &c

In cujus, &c. per Dimidium Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quinto Die Februarii.

Consimiles Literæ Regis Patentes diriguntur Personis subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Roberto Michelson Magistro Navis Regis vocatæ *le Mary*.
Ricardo Hubbard Magistro Navis Regis vocatæ *le Antony*.
Johanni Stevens Magistro Navis Regis vocatæ *le Great Portingale*.
Johanni Hamond Magistro Navis Regis vocatæ *le Spaynard*.
Waltero Cokke Magistro Navis Regis vocatæ *le Mary Asshe*.
Johanni Cappe Magistro Navis vocatæ *la George Cobbam*.
* XII. 140. * *Simoni Miller* Magistro Navis vocatæ *la Marye de Lynne*.
Thomæ Coke Magistro Navis vocatæ *la Kervell de Gippewico*.
Thomæ Wilkilson Magistro Navis vocatæ *la Pakker de Harwiche*.
Ricardo Lokewode Magistro Navis vocatæ *la Kateryne*.

Super invasione Scotorum de Providendo.

Ann. D. REX, Dilecto sibi, *Willielmo Tempyll*, Salutem.
1481. Scias quòd, ut accepimus, *Jacobus Rex Scotorum* Regnum
An. 20. nostrum Angliæ cum Armata Potentia, ad Mala quæ Nobis &
E. 4. Ligeis nostris inferri poterit, ingredi intendit,
Pat. 20. Nos, Maliciæ suæ obviare, & pro Defensione Marchiarum
E. 4. p. 2. nostrarum versus Scotiam prospicere volentes, ac de Fidelitate &
m. 14. Circumspectione tuis plenius confidentes,
dors. Assignavimus Te tàm ad Carpentarios vocatos Whelers & Cartwryghtes, quàm alios Carpentarios, Lathomos, Fabros, Plumbatores, & alios Artifices & Operarios quoscumque pro Operationibus Ordinationum nostrarum, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates quàm extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat excepto) pro Denariis nostris in hac parte rationabiliter solvendis, Arestandum & Capiendum, necnon ad Bumbardos, Canones, Culverynes, Fowelers, Serpentynes, & alios Canones quoscumque, ac Pulveres Sulphureos, Saltpetre, Petras, Ferrum, Plumbum, & omnimodas alias Stuffuras pro eisdem Canonibus necessarias & oportunas, necnon Arbalistas & Tractum pro eisdem, Arcus, Sagittas, Bowestrenges, Langdebeves, Lanceas, Glevyes, & Malias, ac omnia alia pro Ordinationibus nostris prædictis necessaria & oportuna, necnon Cariagium sufficiens pro eisdem, tàm per Terram quàm per Aquas, ac Equos vocatos

Prædicto Contingentibus ... gis, Amicitiis, Confœderationibus, & Intelligentiis amicabilibus, inter Nos ex unâ Parte, ac *dictum Comitem* & suos ex alterâ, ineundis, componendis, * & firmandis, Tractandi, Communi- * XII. 141.
candi, Appunctuandi, Conveniendi, Concordandi, & Concludendi,

Ac hujusmodi Amicitias, Ligas, Confœderationes, & Intelligentias, sub Modis & Conditionibus quibus eis videbitur, Faciendi, Componendi, & Contrahendi,

Nosque ad firmam Observantiam earumdem, sub Sacramento in Animam nostram præstando, Obligandi,

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per dictos Procuratores & Commissarios nostros, seu Duos eorum, Nomine nostro, Tractatum, Conventum, Factum, Contractum, seu Conclusum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum, sub Pignore & Ipothecâ omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo Die Junii.

Per ipsum Regem.

De Curia Adjornanda, propter Resistentiam Scotorum.

REX Justiciariis suis, ad Placita coram Nobis tenenda assig- Ann. D.
natis, Salutem. 1481.
Quia, ob certas Causas Nos & Bonum Regni nostri Angliæ ad An. 21.
præsens tangentes, & præsertim propter Resistentiam Inimicorum E. 4.
& Adversariorum nostrorum Scotiæ, de avisamento Concilii no- Claus. 21.
stri, Ordinavimus quòd omnia Placita, Loquelæ, Brevia, & Præ- E. 4. m.
cepta, quæ coram Nobis ab Octabis Sanctæ Trinitatis proximò 1.
futuris, ac, tàm in Crastino Sancti Johannis Baptistæ & Quindena Sanctæ Trinitatis, quàm in Octabis & Quindena Sancti Johannis Baptistæ, extunc proximè futuris, aut interim, ab eisdem Octabis Sanctæ Trinitatis, Diem habentia Placitari, seu Retornari deberent, vel Diem habent, ab eisdem Octabis Sanctæ Trinitatis, usque Octabas Sancti Michaelis tunc proximò sequentes Adjornentur,

Vobis Mandamus quòd omnia Placita, Loquelas, Brevia, & Præcepta, coram Nobis, tàm in prædictis Crastino Sancti Johannis & Quindena Sanctæ Trinitatis, vel in Octabis & Quindena Sancti Johannis, aut interim ab prædictis Octabis Sanctæ Trinitatis ad aliquem Diem Retornanda, sive Diem habentia, ab Octabis Sanctæ Trinitatis prædictis usque dictas Octabas Sancti Michaelis sine dilatione adjornetis & adjornari faciatis,

Et Partibus in eisdem Placitis, Loquelis, Brevibus, & Præceptis, easdem Octabas Sancti Michaelis coram Nobis indè Præfigatis,

Mandantes insuper singulis Vicecomitibus, Officiariis, & aliis Ministris nostris quibuscumque, Regni nostri Angliæ, quòd ipsi omnia & singula Brevia & Præcepta, coram Nobis, tàm in dictis Crastino Sancti Johannis & Quindena Sanctæ Trinitatis, quàm in dictis Octabis & Quindena Sancti Johannis, aut interim, ab prædictis Octabis Sanctæ Trinitatis ad aliquem Diem Retornabilia, penes

Amicitias, Ligas, & Confœderationes; in quibus utrinque & permixtim Hæredes & Successores, Regna, Ducatus, Patrias, Dominia, Vassallos, & Subditos comprehendimus, secundùm Articulorum & Capitulorum sequentium formam,

Quorum Tenor est talis,

Hæc sunt perpetuarum Amicitiarum, Ligarum, Affinitatum, & Confœderationum Capitula,

Maturâ Consilii Deliberatione firmata & conclusa inter Serenissimum, Excellentissimum, & Potentissimum Principem Dominum *Edovardum*, Dei gratiâ, *Angliæ Regem*, pro Se, suis Hæredibus & Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis, Vasallis, & Subditis præsentibus & futuris, ex Parte unâ, & Illustrissimum ac Serenissimum Principem Dominum *Franciscum*, eadem gratiâ, *Britanniæ Ducem*, &c. pro Se, suis Hæredibus, Successoribus, Patriis, Dominiis, Vassallis, & Subditis præsentibus & futuris, ex alterâ Parte, ad suam maximique Dei ac Gloriosæ Virginis Laudem & Gloriam,

INPRIMIS, inter *Edovardum Angliæ Regem* & *Franciscum Britanniæ Ducem*, Principes antedictos, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd Matrimonium contrahetur inter Excellentissimum Principem *Edovardum Principem Walliæ*, dicti Serenissimi Regis Primogenitum, & Inclitissimam Dominam *Annam*, *præfati Ducis Filiam Seniorem*, cùm ipsi ambo ad Annos nubiles pervenerint.

ITEM, quòd, si dicta Domina *Anna* (quod Deus avertat) Decedat ante Annos Nubiles hujusmodi, vel priusquam Matrimonium præfatum Contractum & Consummatum extiterit, Domina *Ysabellis Secunda Filia præfati Ducis*, aut, ipsâ Decedente, *alia ipsius Ducis Filia*, si qua in Humanis tunc fuerit, eidem *Domino Principi*, in Ætate suâ Nubili, ut præfertur, matrimonialiter conjungetur.

ITEM, quòd, quousque cum dicta Domina *Anna* Matrimonium prælocutum hujusmodi Solemnizatum & Consummatum fuerit, non fiet Contractus neque Tractatus Matrimonialis ubivis locorum pro dicta Domina *Ysabella*, neque pro *alia qualibet dicti Ducis Filia*, casu quo dicta Domina *Anna* præmortua fuerit, quousque dictam Dominam *Ysabellam* præfato Domino *Principi Walliæ* matrimonialiter conjunctam esse constiterit;

PROVISO tamen quòd Matrimonium ipsum, cum unâ aut aliâ de Filiabus supradictis contrahendum, & solemnizetur incontinenti postquam ipsa Filia Duodecimum suæ Ætatis Annum expleverit.

ITEM, quòd, si Dominus *Princeps Walliæ* ab hoc migraverit Seculo (quod Deus avertat) ante Consummationem dicti Matrimonii, eo in Casu contrahetur Matrimonium inter alium *dicti Serenissimi Regis* Filium Seniorem non Maritatum, & Filiam *dicti Ducis* Seniorem tunc in Humanis agentem, dùm tamen *Filius Regis* sit Ætatis non nimiùm Discrepantis ab Ætate *Filiæ ipsius Ducis*.

* XII. 143. * ITEM, quòd *Dominus Dux* Conducet Conducive faciet *Filiam suam* hujusmodi, propriis suis Expensis, ad Civitatem res rien seu London, ubi Solemnizatione institui contigerit; & hoc quamprimùm ipsa ad Ætatem ydoneam & legitimam pervenerit, ut prædicitur.

ITEM, quòd in eventu Matrimonii prædicti, postquam Solemnizatum & Consummatum fuerit, si dictus Dominus *Princeps Walliæ* venerit in Britanniam, *Dominus Dux* eum tractabit in omnibus sicut proprium Filium vel melius, nec erit sibi opus recurrere nisi ad Personam ipsius Ducis.

Annis exindè proximò futuris, per æquales Portiones;

Proviso tamen quòd, quocumque Casu qui accidere poterit, juxta Contingentiam Præmissorum, si *Dominus Rex* habuerit *Filiam Filio Domini Ducis* Ætate Parem, aut ab ipsius Ætate per Quatuor, Quinque, aut Sex Annos sub aut supra non discrepantem, quæ quidem *Filia*, prout supradictum est, *tali Filio* Copulari debet, tunc *postrema Centum Millia* supradicta de Dote *Filiæ Domini Ducis* detrahi debent, atque ita in suis manibus retineri tanquam a *Domino Rege* fuissent data in Dotem & pro Matrimonio *Filiæ suæ*, unà cum omnibus aliis quæ, ultra Summam prædictam, placuerit *Domino Regi* donare pro Matrimonio *Filiæ suæ* supradictæ.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter dictos *Regem* & *Ducem*, quòd Dominus *Rex* Teneatur Domino *Duci* in Verbo Regio & sub Honore suo, & dictus Dominus *Dux* teneatur Domino *Regi* in Verbo Principis & sub Honore suo, se facturos & curaturos quòd præfatæ ipsorum *Proles* maritabuntur adinvicem, prou supratactum est, quamprimùm ad suos Ætates Nubiles pervenerint, aliasque Securitates, quas de Jure facere possunt, invicem præstabunt.

ITEM, habebit *Filia Domini Ducis*, pro Dotalitio suo, ratione Matrimonii inter ipsam & dictum Dominum *Principem* contrahendi, *Viginti Millia Scutorum* Angliæ Annui Redditûs, casu quo dictus *Dominus Princeps Walliæ*, post hujusmodi Matrimonii Solemnizationem, Decesserit ante Dominum *Regem* Patrem suum: quod si supervixerit, ipsa Dotabitur eo modo & tàm amplè, * * XII.
quemadmodum aliqua alia Regina Angliæ Dotata fuerit temporibus retroactis. 144.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd de cætero, sint & habeantur bonæ & firmæ Amicitiæ, Ligæ, & Intelligentiæ inter dictos Dominum *Regem* & *Ducem*, eorumque Hæredes & Successores; per quas tenebitur *Dominus Rex* Adjuvare *Dominum Ducem*, ejusque Hæredes & Successores, de toto Posse suo, pro Defensione ipsorum Patriæque & Ducatûs sui Britanniæ, contra quoscumque volentes Ipsos aut Patriam suam prædictam invadere: & per quas pariformiter *Dominus Dux* Tenebitur ad Adjuvandum *Dominum Regem*, & ejus Hæredes & Successores, de toto Posse suo, ad Defensionem eorum & Regni sui ac Terrarum & Dominiorum suorum, contra omnes qui Ipsos aut Regnum, Terras, & Dominia sua hujusmodi invadere voluerint.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter dictos *Regem* & *Ducem*, quòd, Casu quo *Rex Ludovicus Franciæ*, *Delphinus Viennæ*, suive aut alterius eorum Hæredes & Successores, aut alia Persona seu Natio quæcumque, per Opem & Favorem dicti *Regis Ludovici* ejusve Hæredum & Successorum, invadat præfatum *Dominum Ducem* aut ejus Hæredes & Ducatum suum Britanniæ, & fecerit sibi Guerram, Tenebitur Dominus *Rex Angliæ* Succursum præstare *Domino Duci*, & ejus Hæredibus, de Tribus Milibus Sagitariorum, Stipendiandorum ad Expensas *Domini Regis* & de ejus proprio Ære, pro tempore & spatio Trium Mensium simul, & de alio Numero sufficiente quem *Dux Britanniæ* antedictus ejusve Hæredes requirent ad proprias Expensas *Domini Ducis* sive Hæredum suorum, & usque ad Numerum Quatuor Millium Sagitariorum si tantum requirent:

Quos quidem Sagitarios, & Numerum alium sufficientem, ut præmittitur, a *Duce* aut ejus Hæredibus petitum, dictus *Dominus Rex* mittet versus *Dominum Ducem*, aut ejus Hæredes, infra Mensem aut Sex Septimanas a tempore Requisitionis per *Ducem* aut ejus Hæredes factæ, in quantum possibile fuerit; Proviso quòd

 ipse

bus suis, & specialiter ipse Dominus *Dux* gaudebit Comitatibus *de Montfort*, *d'Estampes*, & *de Vertus*, & aliis Terris & Hæreditatibus suis dicto Conquestu novo te simul & Comita ensi sibi sub Ypotheca Ducentorum Millium Scutorum Auri obligato.

ITEM, quòd Mercatores Britanniæ tractabuntur in Regnum Angliæ, quantum ad Custumas & cæteras Res, concernentes Ini Nationes quæcumque

* XII. 145. non habentes Privilegia eorumdem mca * ibidem fiet Continuatio & Prorogatio Intercursûs merca *Regem* ejusque Hæredes & Successores pro Se & Subditis suis, & dictum *Ducem* ejusque Hæredes & Successores pro Se & Subditis suis, ad tempora longiora, quamprimùm alter Principum alterum requisierit.

Quos quidem Articulos & Capitula suprascripta, omniaque & singula in eis contenta & specificata, modo & formâ superius descriptis & declaratis, Nos, *Franciscus*, Dei gratiâ, *Britanniæ Dux* supradictus, Promittimus & Obligamus Nos, Hæredes, & Successores nostros, in Verbo Principis, sub Honore nostro, medio Juramento, & sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, Tenere, Adimplere, & inviolabiliter Observare.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium, & ad inviolabilem eorum pro Parte nostrâ Hæredum & Successorum nostrorum observantiam, Nos, *Franciscus Britanniæ Dux* antedictus, hiis præsentibus Literis nostris Patentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. in *Civitate nostra Nannetensi*, Die vicesimâ secundâ Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo primo.

FRANCOYS.

Per Ducem de ejus mandato.

GUEGUEN.

Sub Sigillo Magno suo, Ceræ rubræ, pendente a Cauda Pergamena.

De Acquietantia, super Solutione Annui Census.

Ann. D. 1481. An. 21. E. 4. Franc. 21. E. 4. m. 9.

REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis Nos Recepisse & Habuisse, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo & Potentissimo Principe *Ludovico Franciæ* Consanguineo nostro carissimo, per manus *Petri le Roy*, *Viginti & Quinque Milia Coronarum Auri*, in Festo Paschæ ultimò præterito Nobis solvi debitarum, in Partem Solutionis *Quinquaginta Milium Coronarum Auri* annuatim Nobis solvendarum, prout in Literis superindè confectis pleniùs continetur;

De quibus *Viginti & Quinque Milibus Coronarum Auri* fatemur Nos fideliter esse solutos, & eundem Consanguineum nostrum superinde fore Quietum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto Die Augusti.

Per ipsum Regem.

tum & eorum qualibet parte, cum omnibus & singulis Clausulis, Condicionibus, & quibuscunque aliis Incidentibus & Emergentibus, in dictis Tractatibus appositis, & illos quovis modo concernentibus,

In quorum Corroborationem Promittimus & Juramus, ad Sancta Dei Evangelia, corporaliter tactis Scripturis, pro Nobis Successoribusque nostris, quòd perpetuò & omni tempore illos semper in totum & qualibet eorum parte fideliter Servabimus, Manutenebimus, Custodiemus, & inviolabiliter Adimplebimus, & nullo tempore per Nos vel per alios illos in aliqua eorum parte Violabimus, Rumpemus, vel Infringemus, sec toto nostro Posse semper operam dabimus quatenus, cessante omni dolo, & quacunque alia machinatione, per quam fraus fiat dictis Tractatibus, præfata Pax, Amicitia, & Concordia manuteneatur, conservetur, & adimpleatur, secundùm sui totalem Formam,

Cæterùm Operam dabimus, quantum de jure ex forma dictorum Tractuum obligamur, ut semper Stabiles, Firmi, & omni tempore Inviolati permaneant sub quacunque Pœnâ Conventionali & Juratoria, in dictis Tractatibus, sive inter dictos Reges quondam Concordatis, Firmatis & Juratis, comprehensa,

Quâ quidem Pœna commissâ, solutâ vel non solutâ, Volumus nichilominus & sic Promittimus & Juramus eo modo quo supra, quòd Tractatus, Pax, Amicitia, Concordia, & Confœderatio, necnon omnia & singula in eis contenta, semper & omni tempore sint firma, rata, stabilia, & perpetuò duratura.

In cujus rei Testimonium has præsentes Literas Patentes, præsente publico Notario in Regnis nostris, nostra Regia Auctoritate, Testibus infra nominatis, fieri jussimus, nostro proprio Nomine firmatas & Sigillo plumbeo munitas.

Datas in *Opido Montis majoris*, octavo Die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo secundo.

EL REY.

Sub Sigillo pendente a Filis sericis multicolor.

De Liga cum Incolis de Guipuscoa.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm, superioribus Annis, nonnullæ Ligæ, Guerrarum Abstinentiæ, ac certæ amicabiles Intelligentiæ, inter *Nos* Ligeos & Subditos nostros ex una Parte, ac *Inhabitantes & Incolas Nobilis & Fidelis Provinciæ de Guipuscoa* ex altera, factæ, tentæ, & observatæ fuerint, quas non solum futuris temporibus observari, set etiam ampliari cupimus & desideramus, Ann. D. 1482. An. 21. E. 4. Fran. 21. E. 4. m. 6.

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Roberti Morton* Rotulorum Cancellariæ nostræ Custodis, *Johannis Coke* in Officio Privati Sigilli nostri Secundarii, & *Henrici Aynesworth*, Legum Doctorum, plenissimè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Procuratores, Commissarios, & Deputatos speciales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Damusque & Concedimus eis, & eorum Duobus, Potestatem generalem & Mandatum speciale, Nomine nostro & pro Nobis, Ligeis, & Subditis nostris, cum, Discretis & providis Viris, *Sebastiano de Olacaball* Bacallario, *Johanne de Aymes*, & *Martino Petri de Percastegui*, Procuratoribus, Deputatis, Oratoribus, & Com-

intervenientibus tamen quibusdam gravibus & circumspectis Personis, perpetuum ipsius Pacis & Amicitiæ robur summâ mente zelantibus, de superaddendo novo quodam Nexu atque firmissimo Vinculo ejusdem Pacis Sermo & Tractatus haberi cepit, ita (videlicet) ut Matrimonium inter Excellentissimum *Infantem Johannem* Serenissimi Principis Domini *Ferdinandi* Consanguinei nostri carissimi *Regnorum Castellæ, Legionum, Arragoniæ, & Siciliæ Regis* suæque Conthoralis Reginæ eorumdem Regnorum *Primogenitum & Hæredem, unamque de nostris Filiabus* etiam in Ætate Infantili constitutam, superveniente Ætate legitimâ, Divinâ mediante gratiâ, contrahi posset & deberet,

Nos igitur,

Summoperè cupientes Sermonem & Tractatum ejusmodi quoad in Nobis est felicem sortiri effectum,

De Fidelitate, Probitate, & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri *Henrici Aynesworth* Legum Doctoris, *Bernardi de la Force* Armigeri & Servitoris nostri Domestici, ac *Arnoldi Trussell*, plenissimè confidentes,

Ipsos nostros Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis Potestatem generalem & Mandatum speciale ad Regna Castellæ & Legionum, seu eorum alterum, versus præfatos Consanguineos nostros, ipsorum Regnorum *Regem & Reginam*, seu ipsorum Consiliarios, se transportandi,

Ibidemque, pro Nobis & Nomine nostro, de & super Sponsalibus & Matrimonio, inter dictum Excellentissimum *Infantem Johannem* nostramque *Filiam Katerinam*, aut, ipsâ (quod absit) decedente, *Aliam* convenientis Ætatis, sive (quod absit) *dicto Johanne* decedente, inter *Alium* eorumdem *Regis & Reginæ Filium* & Hæredem, dictamque *Katerinam* seu *Aliam de Filiabus nostris* Ætatis aptioris contrahendo, Doteque & Dotalitio seu Donatione propter Nuptias, vi & virtute Matrimonii hujusmodi, Promittendis, Dandis, & Persolvendis, necnon super sic Promissis, Datis, & Persolutis Repetendi & Restituendi, cum dictis Serenissimis Rege & Regina Consanguineis nostris carissimis, aut suis Oratoribus, Commissariis, seu Procuratoribus sufficientem habentibus Potestatem, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Locorum, Modorum, Conditionum, Cautionum, & Securitatum, quibus Præmissa compleantur & perficiantur, certitudinem specificationem & qualitatem Statuendi & super eisdem Consentiendi & Concordandi,

De & super firmâ, perpetuâ, & reali Pace & Amicitiâ, Ligisque & Confœderationibus, Treugisve & Abstinentiis Guerrarum, pro Nobis, Amicis, * Alligatis, Confœderatis, Ligeis, Subditis,
* XII. 148. Hæredibus, Successoribus, Regnis, Patriis, & Dominiis, hincinde Ineundis, Contrahendis, aut, prius Contractis, Renovandis, & Confirmandis, necnon super quibuscumque, per Subditos hincinde contra Pacem, Amicitiam, & Confœderationes, priùs contractas, perpetratis, & commissis, Reformandis, Tractandi, Communicandi, Conveniendi, Concordandi, Concludendi, & Componendi, *aliamque Dictam* pro Præmissis si oporteat Statuendi & Præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæ-

INPRIMIS, quòd inter Serenissimum *Regem Angliæ* antedictum, pro Se, Hæredibus, Successoribus, Hominibus, Vasallis, Ligeis, Subditis, Regnis, Patriis, Terris, & Dominiis suis quibuscumque, ex una Parte, ac Nobiles & Probos Viros Gubernatores, Incolas, Homines omnes & singulos dictæ *Provinciæ de Guipuscoa*, pro Se, Hæredibus, Successoribus, Terris, Patriis, Dominiis, Villis, & Locis quibuscumque, Parte ex altera, erunt de cætero bonæ & firmæ Ligæ, Abstinentiæ Guerrarum, & amicabiles Intelligentiæ tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces; ita quòd Homines unius aut alterius Partium prædictarum sese mutuò ubique locorum amicabiliter tractabunt, & hæc durante spatio Decem Annorum a Die Datæ Præsentium proximò futurorum & plenariè completorum; nisi dictus *Dominus Rex Angliæ*, per Sex Menses integros, *Dominum Regem Castellæ* præmonuerit quòd sub hujusmodi Liga & Abstinentia diutiùs persistere noluerit, vel è converso *Dominus Rex Castellæ Dominum Regem Angliæ*, per hujusmodi Sex Menses integros, præmonuerit quòd Homines antedictæ Provinciæ hujusmodi Ligam & Abstinentiam diutiùs observare noluerint.

ITEM, quòd, durantibus Ligis, Abstinentiis, & Intelligentiis memoratis, benè licebit Hominibus unius Partis liberè accedere ad Terras, Patrias, & Loca alterius Partis, & ibidem cum Hominibus cujuscunque Nationis, illuc pro tempore repertis, conversari & mercari, Emendo, Vendendo, Communicando, * seu * XII. 149.
quodlibet aliud genus Mercimonii cujuscumque Exercendo, taliter & eo modo sicut eis in eorum propriis Patriis liceret; salvis Juribus & Consuetudinibus, Civitatibus, Villis, & Locis hactenus ab antiquo concessis & ab eis usitatis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, per publicas Proclamationes, in singulis Portubus utriusque Partis quamtociùs faciendis, mandabitur quòd nulla Navis Armata prius ad Mare exponatur, quàm Præsidentibus Gubernatoribus hujusmodi Portuum & Locorum sufficienter Cautum fuerit, per Possessores Vittellarios seu Magistros ejusdem, quòd nihil attemptabitur per Homines illius Navis contra formam & effectum Ligarum, Abstinentiarum, & Intelligentiarum prædictarum: Et, si contingat, durantibus Ligis, Abstinentiis, & Intelligentiis supradictis, aliquid (quod absit) in contrarium attemptari, si Malefactores absint vel non sint Solvendo, statim, sine dilatione aliquâ, ad Literas Serenissimi *Domini Regis Angliæ*, certificantes talem Prædam esse factam, facient Satisfieri Damnificatis de Bonis Fidejussorum; vel, si Fidejussores reperti fuerint non solvendo, tunc de Bonis Gubernatorum Villæ, Opidi, vel Portûs, unde hujusmodi Malefactores cum Navibus exierunt; &, eis non solvendo existentibus, de Bonis publicis Villæ, Opidi, seu Portûs hujusmodi dicti Domini Gubernatores fieri facient Damnificatis integram Satisfactionem; & simili modo, in omnibus & per omnia, *Dominus Rex Angliæ*, pro Parte suâ fieri faciet & exequetur super Subditos suos aliquid contra hujusmodi Treugas & Intelligentias Attemptantes.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, durantibus Intelligentiis supradictis, si contigerit aliquas Reprisalias ob prætensum Defectum Justitiæ, per Principem unius aut alterius Regnorum prædictorum, super Homines aut Subjectos alterius Principis concedi, propter aliqua Attemptata quæ Homines illius Provinciæ originaliter non concernunt, non patietur *Dominus Rex Angliæ* Reprisalias, a se contra Hispanos concessas, in Personis aut Rebus Hominum dictæ Provinciæ, nec illi de *Provinciâ Guipuscoa* antedictæ patientur Reprisalias, a *Rege Castellæ* adversus Anglicos fortassis concedendas, infra Loca seu Portus ejusdem

Rebus suis, & mandando provideri eis de Victualibus & aliis Rebus eisdem necessariis; cum eodemmet amore cupimus, quando casus evenerit, tractare res vestras, pro reddendo * debitum Amicitiæ & Confœderationis, quæ inter Vos & Nos stant situatæ, pro quo sumus parati semper, & quandocumque ad Nos recurrerint, & quòd in omnibus servetur Amicitia quæ est inter Vos & Nos, per Domenjon Goncalez, Nomine prædictæ Provinciæ, Nobis supplicatum extitit demus Licentiam prædictis de dictâ Provinciâ ad situandum & capitulandum certas Res concernentes Bonum & Proficuum vestrorum Subditorum & nostrorum, & ad conservationem Pacis & Amicitiæ, taliter quòd Tractantes unius & alterius Partis securi possint ambulare, & Malefactores castigentur, & Damnificati satisfiant, pro quibus Nos & Serenissima Regina, nostra carissima & amantissima Uxor, providimus in certa forma, secundùm quòd per Latorem Præsentium vobis dicetur.

* XII. 150.

Proinde vos rogamus quòd, cum eadem Affectione & Voluntate, cum qua hucusque fecistis pro dictis de dicta Provincia, cum eademmet vos habeatis deinceps, habendo eos tàm in particulari quàm in generali specialiter recommendatos, sicut & Nos faciemus erga Subditos vestros & Res vestras quandocunque casus evenerit; nam Voluntas nostra est quòd ea, quæ per eos, servato Servitio nostro, erunt situata & capitulata, circa dictam Pacem, ab eis serventur & adimpleantur, secundùm quod verbis locuti sumus cum *Arnoldo Trussell* Alumpno seu Servitore vestro, & latiùs de Voluntate nostrâ Vos informabit Lator Præsentium, quem pro eo mittimus; & oneravimus quòd, ex parte nostrâ, loquatur vobis; Rogamus Vos quòd eidem fides adhibeatur.

Serenissime Rex, noster Carissime & Amantissime Consanguinee, Sancta Trinitas sit vestra continua Protectio.

Dat. *Barchinonæ* decimo sexto Septembris, Anno Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo primo.

E. REX.

Celsissime ac Clarissime ac Potentissime Princeps, Rex, & Domine, humiles Servitores Celsitudinis vestræ, *Procuratores & Gubernatores nobilis & legalis Provinciæ Guipuzcoæ*, qui stamus coadunati in Juncta, in loco assueto de Ussarraga, cum humillima ac debita Reverentia, vestras Regias Manus osculamur, ac vestræ Celsæ Dominationi Nos commendamus,

Cui scire placeat quòd ad Celsitudinem vestram mittimus *Sebastianum de Olacabal* Bacalarium Præsidentem nostrum, & *Johannem de Ayunes*, & *Martinum Petri de Percastegni*, & *Johannem Antonii de Guibztegnius*, Fratres nostros, pro aliquibus rebus condecentibus Servitio Dei, & Regis & Reginæ, nostrorum Dominorum, ac Celsitudinis vestræ, & Conservationi priorum Intelligentiarum, & Quieti & amicabili Contractioni & Conversationi inter Subditos Celsitudinis vestræ, & inter Habitantes istius dictæ Provinciæ, præcedente Licentiâ, pro hoc & aliis *Nobis*, per Celsitudines suas Nobis concessâ.

Et quòd, *Potentissime Domine*, circa hæc & alia, habuimus Practicas vestras cum *Bernardo de la Forse*, & *Arnaldo Trussell*, & quòd omnia hæc & alia prædicti nostri Nuncii Celsitudini vestræ esplanabunt, non facimus verba latiora, salvo quod Regali vestræ Magestati supplicamus eisdem Fidem adhiberi placeat, & ea quæ justa ex parte nostra petierint adimpleri mandare; in quibus Celsitudo vestra Deo Servitium impendet, & præfatis nostris Supremis Placitum, & Nobis maximam Mercedem.

Serenissime ac Potentissime Princeps, Rex, & Domine, Omnipotens conservet & arrestat Vitam & Statum Regalem vestræ Celsitudinis fiant, & possitis facere super Præmissis qualevis Obligationes & Contractus & Scripturas quæ opus fuerint, servato ut prædictum est in omnibus Servitio nostro.

Et Nos, viso quòd vestra Supplicatio est justa & decens Servitio nostro, & Bono comuni dictæ Provinciæ, habuimus illud pro bono, & Mandavimus dare & dedimus hanc nostram Cartam, per quam damus vobis Licentiam & Facultatem ad hoc, quòd nunc & inposterum, quamdiu nostra voluntas fuerit, possitis assentire & capitulare cum dicto *Rege Angliæ*, vel cum Ambaxiatoribus suis, qualesvis Contractationes & Capitula, cum qualibusvis Obligationibus & Scripturis, quæ opus fuerint,

Ad hoc quòd dicti Tractantes & aliæ Personæ unius ad alteram Partem & alterius ad alteram possint ambulare & ambulent securi, & quod Dampnificati utriusque Partis sint Satisfacti de Dampnis, quæ ex una Parte alteri & alterius alteri fuerint illata.

Quam dictam Contractationem & Capitulationem, quam sic feceritis, Volumus & est Voluntas nostra valere & Firmam fore quamdiu nostra Voluntas fuerit, servato semper in omnibus Servitio nostro.

Rursùm volumus quòd, quandocumque Vobis Mandatum miserimus quòd ulterius non utamini dictâ Contractatione & Assensu, quam cum dicto *Rege Angliæ* feceritis vel cum Ambaxiatoribus suis, quòd sic servetis & ponatis in opere sicut vobis Mandatum miserimus.

Sed, ut *dictus Rex* & dictum Regnum Angliæ non patiantur Dolum, Volumus & est Intentio nostra quòd ex Die, quâ dictum Præceptum nostrum vobis fuerit notificatum, usque ad Sex Menses primò sequentes, possitis uti dicta Contractatione & Capitulatione quam sic feceritis, non obstante dicto nostro Præcepto, eo quod, durante dicto tempore dictorum Sex Mensium, possitis notificare *dicto Regi* & Regno *Angliæ*, & omnibus Locis dictæ Provinciæ, qualiter misimus vobis mandare quòd ulterius non servetis dictum Capitulationem & Assensum, quem cum *dicto Rege* & Regno Angliæ fecistis,

Super quibus mandavimus dare hanc Cartam nostram, Nominibus nostris roboratam, & Sigillo nostro sigillatam.

Dat. in Nobili Civitate *Barchinonæ*, Tertiâ Die Mensis Septembris, Anno a Nativitate Domini nostri Jesu Christi Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo primo.

EGO REX.
EGO REGINA.

Ego *Alfonsus de Avila*, Secretarius Regis & Reginæ Dominorum nostrorum, feci eam scribi Mandato suo.

Concordata, *Rodericus* Doctor, Hmel. Doctor.

Registrata, Doctor *Didacus Vazquez* Cancellarius.

Et eo quòd Concesserimus certa Capitula in unum cum Magistro *Bernardo de la Forsa* & *Arnaldo Trussell*, Ambaxiatoribus dicti Domini *Regis Angliæ*, & illi Nobiscum, ad Conservationem Quietis & amicabilis Contractationis unius & alterius Partis, ideò Concedimus & Confitemur quòd Facimus, Ordinamus, Constituimus, & Stabilimus nostros sufficientes & abundantes Procuratores, & totius dictæ Provinciæ, & Villarum & Locorum & Habitantium illius, *Sebastianum de Olacabal* Bachalarium, & *Johannem de Ayunes*, & *Martinum Petri* de Percastegni, & *Johannem Antonii* de Guithztegni, omnes in unum, & quemlibet eorum in solidum, taliter quòd dictus *Sebastianus de Olacabal* Bachalarius sit in illo,

Ad hoc quod pro Nobis & Nomine nostro possint Præsentare & Præ-

Scribam fidelem, & nostro Sigillo sigillatam.

Facta fuit & Concessa, in dicto loco de *Usarraga*, Vicesimâ Die Mensis Octobris, Anno a Nativitate Domini nostri Jesu Christi Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo primo; Praesentibus, Auctoritate & Mandato Junctae, & Procuratorum dictae Provinciae Guipuscoae,

DOMENJON.

Edwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliae & Franciae*, & *Dominus Hiberniae*, omnibus, ad quos praesentes Literae pervenerint, Salutem.

Cùm, superioribus Annis, nonnullae Ligae, Guerrarum Abstinentiae, ac certae amicabiles Intelligentiae, inter *Nos Ligeos* & Subditos nostros ex una Parte, ac *Inhabitantes & Incolas Nobilis & Fidelis Provinciae de Guipuscoa* ex altera, factae, tentae, & observatae fuerint, quas non solum futuris temporibus observari, set etiam ampliari cupimus & desideramus,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Roberti Morton* Rotulorum Cancellariae nostrae Custodis, *Johannis Coke* in Officio Privati Sigilli nostri Secundarii, & *Henrici Aynesworth*, Legum Doctorum, plenissimè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Procuratores, Commissarios, & Deputatos speciales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Praesentes,

Damusque & Concedimus eis, & eorum Duobus, Potestatem generalem & Mandatum speciale, Nomine nostro & pro Nobis, Ligeis, & Subditis nostris, cum, Discretis & providis Viris, *Sebastiano de Olacaball* Bacallario, *Johanne de Aynues*, & *Martino Petri de Percastegui*, Procuratoribus, Deputatis, Oratoribus, & Commissariis *Provinciae de Guipuscoa*, ac Villarum, Locorum, & Inhabitantium in eadem, de & super Treugis, Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Foederibus, & aliis amicabilibus Intelligentiis, mutuaque Communicatione & Intercursu Mercandisarum, inter Subditos & Incolas utriusque Partis observandis, ac de & super Reformatione Attemptatorum, hincinde, contra Vim & Effectum Intelligentiarum hujusmodi, Communicandi, Tractandi, & Conveniendi, Concordandi, & Concludendi secundùm Modos, Conditiones, & Formas, prout inter eos meliùs poterit concordari,

Caeteraque Faciendi, Exercendi, & Expediendi, quae in Praemissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quae Mandatum de se magis exigant speciale;

* XII. 153. * Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per dictos, *Robertum*, *Johannem*, & *Henricum*, aut Duos eorum, Tractatum, Conventum, Concordatum, seu Conclusum fuerit in Praemissis, seu aliquo Praemissorum, sub Pignore & Ipothecâ omnium Bonorum nostrorum praesentium & futurorum.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo Die Februarii, Anno Regni nostri vicesimo primo.

Per ipsum Regem.

IVE.

Nos fideliter esse solutos, & eundem Consanguineum nostrum superinde fore Quietum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

Restitutiones pro Episcopo Sarum.

REX, Escaetori suo in Comitatibus Suthamptoniae & Wiltesire, Salutem. Ann. D. 1482.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesiâ Cathedrali Sarum, per Mortem bonae memoriae *Ricardi ultimi Episcopi Loci illius*, eidem Ecclesiae de Dilecto Clerico nostro Magistro *Leonello Wydeville* providerit, & ipsum in Episcopum Loci illius Praefecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat, An. 22. E. 4. Pat. 22. E. 4. p. 1. m. 16.

Nos,

Pro eo quòd idem *Leonellus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronae nostrae praejudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiae nostrae humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiose,

* XII. 154. * Cepimus Fidelitatem *ipsius Leonelli*, & Temporalia dicti Episcopatûs Sarum Restituimus eidem,

Et ideò Tibi Praecipimus quòd *eidem Leonello* Temporalia praedicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in forma praedicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Esc. Regis in Com. Somers. & Dors.
Esc. Regis in Com. Lincoln.
Esc. Regis in Com. Oxon. & Berk.
Esc. Regis in Com. Surr. & Sussex.
Esc. Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliae eidem Comitatui adjacentibus.
Dilecto Regis Willielmo Heryot *Majori Civitatis Londoniae ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Paupere Milite in Collegio de Windesor.

Ann. D. 1482.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, & pro certis considerationibus Nos specialiter moventibus, Concessimus Dilecto Servienti nostro *Thomae Holme*, aliàs dicto *Clarenceux uni nostrorum Regum Armorum*, quòd ipse de caetero, durante Vitâ suâ, An. 22. E. 4. Ibid. m. 17.

into this our Realme, to doo us Service upon the See, with oon Humdred Souldyers in his Company, for the space of eight Wekes the Date hereof next ensuyng.

Wherfor we Wol and Charge you that, of such oure Treasoure as restith in youre hands, ye doo Delivere, aswel for the said *James* and his Retynue, as for the Vitailing of the said Carvell, such Somes of Money as, during the said Season, other our like Souldyours rately have hade in tyme passed, withouten any Prest or other Charge to be had or sett upon hym or theim for the same,

And thise oure Letters shal be youre Warraunt sufficient anempst us in that behalve.

Yeven, &c.

* XII. 155. * And thise oure Letters, &c. Yeven undre oure Signet at oure *Palays of Westm.* the ix Day of May the xxij Yere of oure Reigne.

GREGORY.

Dorf.

To the Right Reverend Fadre in God our Right Trusty and Welbeloved the Bishop of Lincoln Keper of our Prive Seall.

De Liga cum Domicello Insularum Schellingiæ.

Ann. D. 1482. An. 22. E. 4. Franc. 22. E. 4. m. 14.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm nostræ mentis intentio ea semper fuerit ut cum iis, qui nostram Pacem & Amicitiam expetunt, amicabiliter conversemur, hinc est quòd,

Animadvertentes gratum & benivolum Animum quem Spectabilis Vir *Folkerus Reyner*, *Insularum Scellingiæ Dominus sive Domicellus*, Nobis & Subditis nostris debet, quantamque Affectionem gerit ut Regni nostri dictarumque Insularum Incolæ sese mutuis Affectionibus, tàm in Mercandisarum Intercursu quàm omnibus aliis justis & rationabilibus Mediis, prosequantur,

Volentes cum *dicto Folkero*, suisque Civibus, Incolis quoque & Habitatoribus Insularum prædictarum omnibus & singulis, eorumque Hæredibus & Successoribus, Pacem & Amicitiam habere,

Convenimus, Concordavimus, & Conclusimus, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Subditis, Amicis, Alligatis, & Confœderatis nostris præsentibus & futuris, cum dicto, *Folkero*, pro Se, Hæredibus, Successoribus, Insulis, Terris, Patriis, Dominiis, Incolis, Civibus, Subditis, Amicis, Alligatis, & Confœderatis suis quibuscumque præsentibus & futuris, bonas, veras, & sinceras Amicitias, Ligas, & Confœderationes, prout in sequentibus Articulis continetur.

INPRIMIS, inter Serenissimum Principem Dominum *Edwardum Regem Angliæ & Franciæ*, ac *Dominum Hiberniæ*, ex una, ac Spectabilem Virum *Folkerum Reyner*, *Dominum sive Domicellum Insularum Scellingiæ*, ex altera Partibus, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd de cætero cessabunt inter eos, suosque Hæredes, Successores, Subditos, Amicos, Alligatos, & Confœderatos, hincinde, omnes Bellorum Motus, Hostilitates atque Inimicitiæ ubique per Terram, Mare, & Aquas dulces, eruntq; inter Partes & Habitatores Partium prædictarum universos & singulos, a Die Datæ Præsentium, imperpetuum bonæ & firmæ Ligæ, Confœderationes, & amicabiles Intelligentiæ ubique Locorum; Ita quòd Homines unius & alterius Partium prædictarum sese mutuò amicabiliter Tractabunt, possintque & debeant liberè, tutè, & securè, insimul aut separatim, ad eorum

and at his Majesty ... all my Powar in all His and thare Tytillis and Quharellis aganys all zerdly Pryncis and Personys, and never to gyf Help nor Aide to ony of his or thare Enymyes or Rebellis contrare to hym, thaim, or the Realme of England. *Ex Autogr.*

ITEM, I sall do my Fewte and Homage, for my Realme of Scotland, on to the saide *King of Englande* within vj Monetht efter that I am Possest of the Crown ande the Marpart of the Realme of Scotlande, without it be by the samy Kingis of Englande Assent to be put to ony langer Day; the quhilk Day, sa differit, I sal than in semable wyes obserse and Kepe.

ITEM, I sall Breke and cause to be uterly Brokyn the Confederationes and Allyance, the quhylk has beyn maide and contenuyt betuexe the Realmys of Scotlande and France, and sall not fra this Day forwarde mak ony new Allyance or Confederationes with ony King, Prince, or Communite, contrare to the said Kingis of England and hys Heyrs or hys Realme of Englande.

ITEM, I sall mak reall ande perpetuall Transport of the Town and Castell of Berwyk with thar Partenence, ande Deliver or do to be Deliverit, to the uterest of my Power, the samy Town ande Castell, with the Partenantis, unto the saide King of Englande and hys Heyris, within Fourten Days next efter that the Ost of the samy King of England has broht me unto Edinburg, or also efter as sal be thoht to the Lordis haffyng the Conduyt of the Ost of the King of England, than beande present, convenable and possible.

In Wytnes quharof I the saide *Alexander* haffe subscriwyt thir Presentis at the *Castell of Fodringay*, the Tenth Day of Juyn the Zer of God One thousande four hundred eighty two Zer.

ALEXANDER R.

Sub Sigillo suo Cera rubra.

Appunctuamenta inter Ipsum & Edvardum Regem.

TO ALL CRISTYN PEPILLE, tyle quhom thir Presentis sal com, Ann. D. 1482.

BE IT KNOWYN that it is Promisitt, Aggreyt, Cowennantit, and Contraitit betwen *Edwarde*, be the Grace of Gode, *King of Englande and of France, and Lord of Irland*, on the ta Parte, and *Alexander King of Scotlande*, be the Gyfte of the King of England, on the tother Parte, in Maner and Form as foloys. An. 22. E. 4.

FIRST, the said *Alexander King of Scotlande* Oblyssis and Byndis hymself and hys Heirs, fra this Day furtht, to tak the Parte of the said *King of England* and his Heyris, and to Help and Aide hym and thaim, at all thar Power, in all Titillis and Quharrelles partenyng to the said King of England, agains all zerdly Prince and Personnes, and to gyfe na Help nor Aide to ony of Enimyis of the said King, his Heyris, or the Realme of England.

INLYKWYIS, the saide *King of England* Oblyssis and Byndis hymselfe and his Heyris to Help and Aide the saide *Alexander* to the Gettyng and Enjoissing of the said Realme of Scotland and of the Crown of the samyn Land, with all Landdis, and other Partenentis tharto belunging, the quhylk *James*, now holding the Crowne of Scotland, at this tyme occupyis or in ony thym passit hade occupyit, and to Deffend the *said Alexander* and his Heyris agains the *same James*, and all thaim that sall mak ony

castell Northward into the seid Parties of Scotland, and also that ye paye CC *Marc* of Money for the Bying of ii Mil. Sheves of Arrowes to be spent in the seide Parties for the Subduyng of oure seid Rebelles and Enemyes the Scotts in the seid Viage,

And that ye overse aswel the Provision of the seid CXX. Draught Horses, as the Bying and Provision of the forseid ii Mil. Sheves of Arrowes,

And thise oure Letters, undre oure Prive Seale, shal be to you sufficiant Warrant and Discharge upon your Accomptez annempst Us at all tymes in that behalve.

Yeven, &c.

And thise oure Letters shal be to you sufficiant Warrant.

Yeven undre oure Signet at oure *Tour of London* the xxx. Day of Juyn the xxii. Yere of our Reigne.

GREGORY.

Dors.

To the Right Reverend Fadre in God, Right trusty and welbeloved the Bishop of Lincoln, Keper of oure Prive Seale.

In Wytnessyng quher of the Princis abovesaide has Signect thir Presentis with thar Signetis Manuellis, ande interchangellabylly put to thar Selles, at the *Castell of Fodringay*, the xi. Day of Juyn, the Zer of oure Lorde a M. iv. C. Lxxxii Zer.

ALEXANDER R.

Sub Sigillo suo manuali ceræ rubræ, a duplici caudâ pergamena pendente.

Pro Ricardo Duce Gloucestriæ Locumtenente Generali constituto contra Scotos.

Ann. D. 1482. An. 22. E. 4. Scot. 22. E. 4. m. 3.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Quamquam Treugæ Guerrarumque Abstinentiæ inter *Nos* & *Jacobum Scotiæ Regem* paulo ante contractæ, conclusæ, & initæ fuerint, prout in Literis indè confectis plenius continetur,

Idem tamen *Scotiæ Rex*, inveteratâ Inimicitiâ induratâque Malitiâ involutus, spretâ ipsius Nominis omnisque Nobilitatis famâ, perculsum per eum Fœdus suamque in hac parte Promissionem violavit, Bellum contra Nos tàm Re quàm Verbo indicere, Nostrasque Armis subitò Invadere decrevit,

Nos igitur, ejus Malitiis obviare, tantamque Injuriam propulsare intendentes, præcarissimum Fratrem nostrum *Ricardum Gloucestriæ Ducem*,

In quem non modò propter ejus Sanguinis Propinquitatem atque Fidelitatem, verumetiam propter ejus approbatam in Artibus Bellicosis Militiam cæterasque ejus Virtutes, plenissimè confidimus,

Locumtenentem nostrum Generalem, in nostri Absentia, ad dictum *Scotiæ Regem* nostrum Inimicum capitalem, ejusque Subditos, Adhærentes, & Faventes, Devincendum, Debellandum, & Expugnandum, quotiens opus fuerit, Nominavimus, Deputavimus, & Ordinavimus, prout per Præsentes Nominamus, Deputamus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eidem *Fratri nostro* Locumtenenti nostro Potestatem & Auctoritatem plenariam, omnes & singulos Ligeos & Subditos nostros, tàm in Marchiis nostris versus Scotiam quàm in Comitatibus eisdem Marchiis adjacentibus (cujuscumque Status, Gradûs, aut * Conditionis fuerint) evocandi & levandi ut nobis serviant, ipsiq; nostro Locumtenenti Assistentiam, Succursum, Auxilium & Juvamen in Bello, contra præfatum *Scotiæ Regem* nostrum Inimicum gerendo, quotiens idem *Frater noster* in eodem personaliter interesse voluerit, præstent, eosdemque Subditos & Ligeos nostros sic Evocatos & Levatos, cùm personaliter interesset, Ducendi, Regendi, & Gubernandi, atque Acies Belli Ordinandi, necnon omnia & singula, quæ tàm pro Invasione in dictum Regnum Scotiæ quàm pro Defensione Regni nostri Angliæ & Marchiarum prædictarum necessaria fuerint & oportuna, in propria Persona sua Faciendi & Exequendi, sicut ea faceremus si personaliter interessemus,

* XII. 158.

Damus autem universis & singulis Ligeis & Subditis nostris Marchiarum & Comitatuum prædictorum, tàm Gardianis Marchiarum illarum quàm aliis quibuscumque (cujuscumque Gradûs seu Conditionis fuerint) Tenore Præsentium, firmiter in Manda-

---

* *Restitutiones pro Episcopo Menevensi.* * XII. 159.

REX, Escaetori suo in Comitatu Herefordiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus, Salutem. An. D. 1482.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesiâ Cathedrali Menevensi, per Mortem bonæ memoriæ *Roberti ultimi Episcopi Loci illius*, eidem Ecclesiæ Menevensi de Dilecto Consiliario nostro Magistro *Ricardo Martyn* provident, & ipsum in Episcopum Loci illius Præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat, A. 22. E. 4. Pat. 22. E. 4. p. 1. m. 14.

Nos,

Pro eo quòd idem *Ricardus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palam & expresse Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Ricardi*, & Temporalia dicti Episcopatûs Menevensis Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Ricardo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimile Breve dirigitur Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo Die Julii.

Per ipsum Regem.

A. Stewarde.
Erl of Ergyle.

Sub Quatuor Sigillis.

---

* XII. 163.

* *De Provisionibus pro Armata praedicta, & de Intendendo.*

Ann. D. 1482. An. 22. E. 4. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, *Roberto Radclyf* Armigero pro Corpore nostro, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos quandam Armatam Potentiam, ad Proficiscendum in Comitivâ vestrâ supra Mare, in Resistentiam Inimicorum & Adversariorum nostrorum ibidem se tenentium, Ordinaverimus,

Ac de Fidelitate & providâ Circumspectione vestris plenius confidentes,

Assignavimus vos ad tot Naves & alia Vasa, quot pro Conductione Armatae praedictae necessaria fuerint & oportuna, necnon Marinarios, Magistros Navium, Soldarios, Carpentarios vocatos Shipwrightes, Fabricatores Arcuum & Sagittarum, Plumbatores, Sirurgicos, ac alios Artifices pro hujusmodi Navibus necessarios quoscumque, ac Homines vocatos Trumpettis, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates quàm extra (Feodo Ecclesiae dumtaxat excepto) Arestandum, Capiendum, & Providendum,

Et eos in Navibus & Vasis praedictis, Nobis ad Vadia nostra ibidem deservituros, Ponendum & Poni faciendum,

Necnon ipsos de Armatâ praedictâ, ac Soldarios, Marinarios, Magistros Navium, Artifices, & alios praedictos Regendum & Gubernandum, & vobis in hac parte Contrarios seu Proclamationibus vestris, per vos in hac parte faciendis, Inobedientes seu Rebelles (si quos inveneritis) juxta Casûs exigentiam & Delinquentium Demerita Castigandum & Puniendum,

Et insuper assignavimus vos ad Arcus, Sagittas, Petras, Ferrum, Plumbum, Lanceas, Langdebeuys, Gleyves, & Mallias, ac omnia alia pro eisdem Navibus & Armatâ similiter necessaria & oportuna, & Victualia quaecumque, ubicumque inveniri poterunt, tàm infra Libertates quàm extra (Feodo Ecclesiae, ut praedictum est, excepto) pro Denariis nostris, in hac parte, ut praemittitur, rationabiliter solvendis, Capiendum & Providendum:

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Praemissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma praedicta:

Damus autem universis & singulis de Armatâ praedictâ, ac aliis quorum interest in hac parte, quòd vobis, in omnibus & singulis Praemissis faciendis & exequendis, Pareant, Obediant, & Intendant in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

Magnatum Scotiae, ex parte Jacobi Regis, Obligatio pro Securitate & Indempnitate Ducis Albaniae.

Ann. D. 1482. An. 22. E. 4. Ex Autogr.

BE IT KEND TILL ALL MEN, be thir present Letters, we, *William Archbischop of Sanct Andrew*, *James Bischop of Dunkeld*, *Andrew Lord Anendale* Chanceler of Scotland, *Coline Erle of Ergile Lord Cambell and Lorne*, to be Bundin and Oblast, and, be thir present Letters and the Fathis in our Bodys, lelily and

---

Prepositus, tota Societas Mercatorum, & Communitas Edinburgi se Obligant ad satisfaciendum Regi Angliae, super Facto Matrimonii & Pecuniae solvendae.

BE IT KEND TO ALL MEN, be thir present Letters, We *Walter Bertrahame* Provest of the Tone of Edinburgh in Scotland, and the hale Fellowschip of Merchandes, Burgesses, and Communite of the same Toune, to be Bundin and Oblist, be thir Presentes, unto the maist Excellent and maist Mithti Prince *Edwarde*, be the Grace of God, *King of Ingland*, — Ann. D. 1482. An. 22. E. 4. Ex Autogr.

That, quhair as it was Commound and Aggreit betuix his Excellens on the ta Part, and the Ritht Hie and Mithti Prince oure Soverane Lord *James King of Scottes* on the tothir Part, that Mariage and Matrimone suld have bene Solemnizit and haid betuixt a Mithti and Excellent Prince *James the First begottin Son and Are apperand to oure Soverane Lord forsaid* and a Ritht Noble Princes *Cicile Dothtir to the said Edwarde King of Ingland*,

And for the said Mariage to have bene Performit certain and diverse Gret Sommes of Money bene Payit and Contentit be the maist Excellent Prince unto oure Soverane Lord forsaid, as be certane Writtings, betuix the said Prince theruppone maid, more at large planly apperis,

That gif it be the plesure of the said *Edward King of Ingland* to haf the said Mariage to be Performit and Completit according to the said Communicatione and Writting, that than it sal be wele and treuly, without fraud, disfate, or collusione, obserwet, kepit, and accomplesit on the Party of our Soverane Lord forsaid, and the Noblis Spirituale and Temporale of the Realme of Scotland,

And, gif it be not the plesure of the said Excellent Prince *Edward King of Ingland* to have the said Mariage performit and completit, that than We, *Walter Provest*, *Burgess*, *Merchandes*, and Commons of the above nemit Toune of Edinburgh, or ony of Ws, sall Pay and Content unto the *King of Ingland* forsaid, all the said Soumes of Money that was Payt for the said Mariage, at sic like Times and Dais immediately enswevin efter the Refusale of the said Mariage, and in sic like maner and forme as the said Soumes war of for Deliverit, Contentit and Payt,

That than this Obligatione and Band be void and of na strenth; and ellis to be gud and effectuale;

Providit allwais that the said *Edward King of Ingland* sall gif knawlege of his Plesour and Electione in the Premisses, in Takin or Refusin of the said Mariage, or of the Repayment of the said Soumes of Money, to our said *Soverane Lord* or *Lordes of his Counsale*, or to Ws the said *Provest*, *Merchandes*, or ony of Ws, within the Realme of Scotland, being for the time, betuix this and the Feste of all Hallowis nixt to cum,

To the quhilk Payment, wele and treuly to be maid, We Binn and Oblis Ws, and every of Ws, oure Aires, Successiours, Executours, and all our Gudes, Marchandicis, and Thingis quhatsoever that be, quharesoever or in quhat place, be Water or be Land, on this side of the Sey or beyond, we sall happin to be fundin; ony Lieg, Treux, or Saufgard, maid or to be maid, notwithstandig. * XII. 163.

In witnes quhareof to this our present Writing and Letters of Band

Sororem suam, citra Primum Diem Novembris proximò futurum, Traducet Traducive faciet honorificè, suis propriis Sumptibus & Expensis, per Regnum nostrum Angliæ, ad Locum, pro Solempnisatione ipsius Matrimonii infra idem Regnum nostrum, & ubi nos tunc cum Curiâ nostrâ personaliter constituti fuerimus, deputandum & assignandum,

Nos,

Securitati præfatæ *Dominæ Margaretæ*, & omnium secum commitantium usque Numerum Trecentarum Personarum seu infra, sub modis infrascriptis, providere volentes,

Suscepimus &, Tenore Præsentium, suscipimus dictam *Dominam Margaretam*, & quoscumque alios præfati Fratris & Consanguinei nostri *Regis Scotorum* Subditos, etiam si Pontificis, Comitatûs, seu alterius cujuscumque Ecclesiasticæ aut mundanæ Dignitatis, Titulis prædicti fuerunt, in Comitiva ipsius *Dominæ Margaretæ*, pro suâ Traductione prædictâ, usque ad Numerum memoratum seu infra, mittendos aut destinandos, in salvam & securam Protectionem nostram,

Damusque & Concedimus, Tenore Præsentium, eis & eorum cuilibet, usque ad Numerum supradictum (cujuscumque Sexûs, Statûs, seu Conditionis fuerint) liberum, salvum, & securum Conductum nostrum, in & per Regnum nostrum prædictum, cum suis Equis, Hernesiis, Rebus, Bulgeis, Kaskettis, Bonis, Literis, Scripturis clausis seu apertis, Auro Argento monetato & non monetato, Jocalibus, & cæteris Ornamentis & Necessariis suis quibuscumque, Veniendo, Perlustrando, ibidemque Morando & Expectando, & ad Partes proprias cum suis Equis, Hernesiis, & cæteris suprascriptis, conjunctim, seu divisim, per Terram vel per Mare aut Aquas dulces, liberè Redeundo, Revertendo, & Repatriando, absque Impedimento vel Perturbatione nostri aut Ligeorum nostrorum quorumcumque;

Quare vobis Præcipimus & Mandamus quatenus dictam *Dominam Margaretam*, & quoscumque alios Subditos præfati Fratris nostri *Scotorum Regis*, usque ad Numerum supradictum, pro Tra-
* XII. 163. ductione ejusdem *Dominæ* * *Margaretæ*, in Regnum nostrum Angliæ, conjunctim aut divisim, mittendos (cujuscumque Sexûs Statûs & Conditionis fuerint) ut præfertur, Veniendo, Morando, Conversando, & Expectando, ac ad Partes proprias, conjunctim vel divisim, per Terram, Mare, seu Aquas dulces, Redeundo, Revertendo, & Repatriando, Manuteneatis, Protegatis, & Defendatis,

Non inferentes eis aut eorum alicui, seu quantum in vobis est ab aliis inferri permittentes, in Personis, Rebus, aut Bonis, Molestiam, Injuriam, Violentiam, Arestum, Dampnum aliquod seu Gravamen; Marcâ, Contromarcâ, Reprisaliâ, aut aliâ quavis Materiâ seu Causâ, non obstantibus:

Et si quæ eis vel eorum alicui Forisfactum vel Injuriatum fuerit, id eis & eorum cuilibet debitè corrigi, emendari, & reformari faciatis:

Proviso tamen quòd dictæ Personæ benè & honestè in Regno nostro se gerant & habeant, & quòd nichil in Regni nostri vel Ligeorum nostrorum Præjudicium faciant aut attemptent aut facere seu attemptare procurent quoquomodo; nolentes tamen præsentem Conductum nostrum, ex Delicto alicujus Personæ aut aliquarum singularium Personarum, infringi, set quòd Delinquentes Personæ solomodo, juxta Quantitatem Delicti, puniantur; Præsentibus per Sex Menses a Die Datæ Præsentium & non ultra in suo Robore duraturis.

Paci, quâ nichil melius Deus Optimus Generi humano dare potuit, studere oportet; ipsa certè facit ut in quietâ Vitâ æternam beatitudinem consequantur.

Nos autem, hujusmodi Sententiam secuti quantum nobis possibile erit, Duce Altissimo Deo, omni Diligentiâ ipsam conservare conabimur, prout Majores nostri cum Christi Fidem colentibus facere soliti sunt.

Considerantes igitur inter Serenissimum & Clarissimum, bonæ memoriæ, *Regem Dominum Jo.* Dominum & Proavum meum, & Serenissimos felicis recordationis *Ricardum* & *Henricum*, quondam *Reges Angliæ & Franciæ*, summâ quadam Religione, veram Pacem, Amicitiam, Concordiam, & Confœderationem per longam temporum continuationem fuisse servatam & custoditam, *&c. prout supra in Literis Datis in Oppido Montis Majoris, Octa-*
vo Die * *Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo secundo.* * XII. 164.

Nos itaque *Edwardus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ* antedictus,

Prælibati Serenissimi Principis Fratris nostri præcarissimi Caritatis Zelo, & dictarum Pacis Dilectionis & Concordiæ ac Amicitiarum mutuarum tàm fervido Zelatori fraterno, congratulantes affectu,

Cupientesque ut Tractatus, Pax, Concordia, Amicitiæ, & Confœderationes ipsi in toto & qualibet sui parte inviolabiliter observentur, custodiantur, & manuteneantur,

De avisamento & assensu Concilii nostri Approbamus, Laudamus, Confirmamus, & Ratos Habemus eosdem in toto & in parte qualibet eorumdem, Promittimusque & Juramus, ad Sancta Dei Evangelia, corporaliter tactis Scripturis, pro Nobis, Successoribusque nostris quantum in Nobis est, quòd eos ac omnia & singula contenta in eisdem fideliter Servabimus, Manutenebimus, Custodiemus, & inviolabiliter Adimplebimus, & nullo unquam tempore per Nos vel per alios illos in aliquâ eorum Parte Violabimus, Rumpemus, vel Infringemus, set toto nostro Posse curabimus quòd (omni dolo, machinatione, fraude, maloque ingenio cessantibus) Firmi & omni tempore inviolati serventur, & secundùm omnem vim, formam, & effectum eorumdem fideliter impleantur, sub quacumque Pœnâ, Conventionali & Juratoriâ, in dictis Tractatibus, inter dictos Reges quondam concordatis, firmatis, & juratis, comprehensâ;

Quâ quidem Pœnâ commissâ, solutâ vel non solutâ, volumus nichilominus & sic Promittimus & Juramus, eo modo quo supra, quòd dicti Tractatus, Pax, Concordia, Amicitiæ, & Confœderationes, ac omnia & singula in eis contenta, semper & omni tempore sint firma, rata, stabilia, & perpetuò duratura.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium has Literas nostras Magni Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

Aug. tunc sic,

We therefore the said *Mair and Aldermen*, understondyng the Desire and Petition of the said *Gartier King of Armes* to be goode, lawful, and * necessary, Knowlege and Confesse that the said Originall Letters be of the Tenour and sealed in maner and fourme before expressed,

* XII. 165.

And therefore, at the Instance, Desire, and Petition of the *said Gartier*, we have Decerned and Decerne the said Letters to be Exemplified and Transsumed under the Seale of our Office of Mairaltie, and that no lesse Feith be geven unto the Transsumpt so passed and made, than unto the said Letters Originalles neither in Jugement nor out of Jugement.

In witnesse whereof, in the presence of the discrete Persone *John Parker* Notary Publique, and of *William Dunthorn* Secretary of the said Citee, *John Hert* Gentilman, and *Pers Legeander*, Witnesses by us, at the request of the said *Gartier*, therto called and required, we have made our said Seale of Office of Mairaltie to be put to thise presentes, and commaunded the said Notary to set his Signe Notariall to the same, the said eleventh Day of Octobre, the Yere of our Lord God MCCCCLXXXII. and the Yere of the Reign of our said moste Dradde Soveraigne Lord xxii.

And I John Parker, *Notary Publique by Auctorite Imperiall, unto the seid shewing of the seid* Gartier King of Armes *of the seid Letters, in Paper sealed in Placquart wise, unto the seid Right Worshipful* Mair and Aldermen *in the Counseill Chamber aforeseid, and to other the Premisses, like as they were doon afore the seid Right Worshipful* Mair and Aldermen, *the seid eleventh Day of Octobre, the seid Yere of our Lord MCCCCLXXXII. and the twelfth Yere of the Pontificacie of our moost Holy Fader and Lord* Pope Sixte the Fourth, *and the Yere of the Regne of our seid moost Dradde Soverain Lord the xxii. and the xvi. Indiction, togiders with the Witnesses afore reherced, I was present in my propre Persone, and alle those thyngs so to be doon I sawe and herde, and therfor these present Letters or this present Transumpt, truly writen by an other Mannes Hande, atte Commaundement of the seid Right Worshipful* Mair and Aldermen, *and atte request of the seid* King of Armes, *I have Published and Dressed in Publique Fourme, and my Name and Signe Notariall accustumed I have sette unto the same, with myn owne proper Hande, required therunto in more Witnesse of the Premisses.*

JOHANNES PARKER.

Sub Sigillo præfatorum Majoris & Communitatis Civitatis Londoniæ de Cera rubea pendente a duplici cauda Permagenæ.

Commissio ad Notificandum Voluntatem Regis super Conventionibus pralibatis.

Ann. D. 1482. An. 22. E. 4. Ex Autogr.

EDward, by the Grace of God, *King of England and of Fraunce and Lorde of Ireland*, to all, to whom thes present Wrytting schall com, Gretyng.

We have seyne certayne Letters, made and passed, under the Comone Seal of the Towne of Edinbourgh in Scotland, by the ... yng the Premisses, wythin the tyme in the seide Letters expressed, for dyverse greate Causes and Considerations us movyng, have chosen the Partye to have the Repayment of all suche Money as we have payde in contemplation of the seide Mariage, Refusyng and Refuse for the seid Causes and Considerations the perfourmyng and accomplysshement of the seide Mariage,

And therefore We let you *wytte*, that, trustyng upon the Feith, Trouth, and Diligence of our Trusty and Welbeloved Servante *Gartier Kyng of Armes*, and of *Northumberland Herault*, We have Made, Ordeigned, and Constitute, jointly and severally, the same *Gartier* and *Northumberland*, our Ambassadours, Oratours, Procuratours, Factours, and Messeagers,

Charging and commaundyng theym, and over that gevyng to theym and either of theim, by thes Presentes, full Power, Licence, and Auctorite to go and adresse theymself unto the Royme of Scotland, there to Notifye unto such Persones as, by vertue of the seide Letters, Notification or Knowledge ought to be made unto, namely and principally to the *Provest, Burgeisses, Marchauntes*, and *Communalte* of the seid Towne of Edinburgh or eny of theim within the seid Royaulme of Scotland for the tyme being, afore the Feste of All halowys nexte to com Oure Plesser and Election in the Premisses,

And that we have utterly refusyd the seid Mariage, and Takyn us to have the Repayment of alle such Sommes of Money as for occasion of the seide betrusted Mariage We have payde and contented afore thys tyme,

Promittyng in the Word of a Kyng that by all suche Notification, Declaration and Knowlege of our said Plesser and Election as the saide *Gartier* and *Heraults*, or the on of theym shall, in fourme above expressed, make and publisshe in thys Party, We shall abyde and the same holde ferme and stable to th'entent in the seid Letters conteigned, under Obligation and Plege of all oure Goodes.

In Witnesse whereof We have doon thies oure Lettres to be made Patentes.

Yeven under our Greate Seale at oure *Palais of Westminster* the xii Day of October in the xxii Yere of our Reigne.

IVE.

Per ipsum Regem.

Sub Magno Sigillo de Cerâ glauci coloris, pendente a caudâ Pergamenæ.

Pro Monasterio Ecclesiæ Christi Cantuariensis.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1482.

Sciatis quòd,

Cùm, prætextu ac virtute Concessionum, per Progenitores carissimi Consanguinei nostri *Lodowici Franciæ*, Prædecessoribus nunc *Prioris & Conventûs Monasterii Ecclesiæ Christi Cantuariensis* & eorum Successoribus factarum, de Triginta & Tribus Doliis Vini, annuatim de Crescentia Partium Franciæ, Gasconiæ, & Burdegaliæ, in Regnum Angliæ adducendis, iidem *Prior & Conventus* habeant & percipiant aut habere & percipere debeant sibi

An. 22. E. 4. Pat. 22. E. 4. p. 2. m. 28.

&c

quietentur, & eorum quilibet Exoneretur & Acquietetur; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, sive Restrictione quacumque, ante hæc tempora factâ, editâ, sive provisâ, aut quòd expressa mentio de vero Valore Annuo Custumarum & Subsidiorum prædictorum in præsentibus facta non existit, in aliquo non obstante.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo Die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Instrumentum super Executione Commissionis nuper memorata.

Ann. D. 1482. *An.* 22. *E.* 4. *Ex Autogr.* IN DEI NOMINE AMEN. Per præsens Publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter quòd, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Octuagesimo secundo*, Indictione primâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Sixti*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Quarti* Anno duodecimo, Mensis verò Octobris Die vicesimo septimo, in Vestibulo Ecclesiæ Parochialis Sancti Ægidii Villæ de Edinbourgh Diœcesis Sancti Andreæ in Scotia situatæ, coram Venerabilibus, Discretis, & Honestis Viris, *Patricio Baron* Præposito, *David Crawford* Ballivo, ac *Waltero Bartrem*, *Roberto of Bonkyll*, *Georgio Bartrem*, *Bartholomeo Carins*, *Georgio Barker*, *Roberto Vassyr*, *Willielmo Farley*, Mercatoribus & Burgensibus dictæ Villæ de Edinburgh, ac nonnullis aliis ejusdem Villæ Mercatoribus, Burgensibus, & Communitatibus in mei *Johannis Rickardson* Notarii Publici subscripti, & Testium infranominatorum Præsentiâ, constitutus personaliter Discretus Vir *Gartier Rex Armorum*, Nuncius, Serviens, Procurator, Orator, Factor, & Ambassiator, ut asseruit, Cristianissimi Principis & Domini Domini *Edwardi*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, ac *Domini Hiberniæ*, tenens & habens in manibus suis quandam Pergament Scedulam, & inter cætera tunc ibidem communicatam idem *Gartier* eandem Scedulam & Contenta in eadem publicè altâ & intelligibili voce legit, sub isto qui sequitur Tenore Verborum,

I Gartier Kyng of Armys, *Servaunt*, *Proctour*, *and Messager unto the most High and Myghty Prince my moost Drad Souverain Lord Lord* Edward, *by the Grace of God*, King of England and
• XII. 168. of France, and Lord of Irland, *by vertue* • *of certaine Lettres of Procuracye here redy to be shewed by me by my seid Souverain Lord made and yeven*, *make Notice*, *and yeve Knowlich unto you* Provost, Burgeyses, Marchannts, *and* Communite of the Towne of Edinbourgh in Scotland, *that whereas it was somtime Comowned and Agreed betwix my seid* Souverain Lord *on the oon Partye*, *and the Right High and Myghty Prince* Jamys King of Scotts *on the other Partye*, *that Mariage and Matrimonye should have ben solemnized and had bitwix* James the First begoten Son of the seid King of Scotts *and* Cicile Doughter *to my seid Souverain Lord the* King of England, *and for the seid Mariage ben performed*, *certain and diverse grete Sommes of Money ben paid and contentid by my said Souverain Lord*, *which Sommes of Money*, *in caas of Refusal of the said Mariage by my said Souverain Lord to be made and declared*, *ye the said* Provost, Burgeses, Marchannts *and* Comminaulte, *and every of you be Bound and Obliged by you*

Patricius Præpositus memoratus ipsa Procuratorium & Scedulam a manibus *dicti Gartier* gratanter, ut apparuit, recepit, & penes se custodivit; & consequenter *Vicesimo nono Die dicti Mensis Octobris*, Anno Domini, Indictione, Pontificatu, & Loco in Principio præsentis Instrumenti designatis, coram eisdem Venerabilibus Viris *Patricio Præposito*, & *David Ballivo* prædictis, ac *Archibaldo of Tovrick* & *Patricio Bawbrynny* Ballivis, *Thomâ Zare* & *Wiellielmo of Rynde* Burgensibus & Mercatoribus, ut asserebatur, dictæ Villæ de Edinburgh, & nonnullis aliis dictæ Villæ Mercatoribus & Burgensibus, in mei *Johannis Notarii* supradicti & Testium infranominatorum præsentiâ constitutus personaliter quidam *Ricardus Lawson*, dictæ Villæ Communis Clericus sive Recordator, *supradicto Gartier*, tunc ibidem præsenti, ista verba subsequentia, sive alia eis in effectu consimilia, publicè altâ & intelligibili voce dixit, protulit, & emisit, viz.

We understand by your Kyngs Writting, *and by you*, *the Pleasure and Election of* your King *according to his Writting*; *and we trust to God that at the Day of Payment of the Money*, *your Kings Grace shall be so contentid*, *that he shall hold hym pleased*, *and your Kings Writting is right welcome unto us*: *And we pray you of your good Report to* your King, *and that ye will recommend us to hym.*

• Super quibus Præmissis *ipse Gartier* me Notarium Publicum • XII. 169.
subscriptum sibi unum vel plura Publicum seu Publica Instrumentum sive Instrumenta conficere requisivit.

Acta sunt hæc, prout suprascribuntur & recitantur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Diebus, & Loco prædictis, Præsentibus tunc ibidem in supradictæ Scedulæ Lectione, ipsiusque Procuratorii Exhibitione, Ostensione, Liberatione, & Receptione eorundem, *Willielmo Wra* aliàs *Cok of Wra* & *Petro Geander*, Dunelmensis & Lanrigarensis Diœcesuum; Præsentibus etiam in dictorum Verborum, sic ut præfertur, per ipsum *Ricardum Lawson* prolatorum, Emissione & Prolatione dictis *Willielmo Wra* aliàs *Cok of Wra*, & *Petro Geander*, ac *Northumberland Haraldo* Armorum, *Nicholao Hawley*, & *Roberto Lavunder*, Cicestrensis, Coventrensis, & Lichfeldensis, ac Eborum Diœcesuum, Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego Johannes Richardson *Clericus Karliolensis Diœcesis*, *Publicus Auctoritate Apostolica Notarius*, *præmissa Scedula Lectioni*, *ac dicti Procuratorii Exhibitioni*, *Ostensioni*, *Liberationi*, *& Receptioni*; *cæterisque Præmissis omnibus & singulis*, *dum sic*, *ut præmittitur*, *sub Anno Domini*, *Indictione*, *Pontificatu*, *Mense*, *Diebus*, *& Loco prædictis agebantur & fiebant*, *unà cum prænominatis Testibus Præsens personaliter interfui*, *eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi*, *præsens quoque Publicum Instrumentum*, *manu meâ propriâ scriptum*, *exindè confeci*, *publicavi*, *& in hanc Publicam Formam redegi*, *Signoque & Nomine meis solitis & consuetis signavi rogatus & requisitus in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.*

Et constat michi Notario antedicto de Interlineatione harum Dictionum *Lord*, *right*, *witt takin*, quas approbo ego Notarius memoratus.

Ad imum Signi,

JOHANNES RICHARDSON.

infra Regnum Angliæ quàm Villa Calesii, ac partibus eidem adjacentibus, aut alibi ubicumque in Locis, Jurisdictionibus, Potestati & imperio nostris quomodolibet subjectis, qualitercumque

* XII. 170. commissa concernentibus, & * ad nostram Cognitionem, Correctionem, & Punitionem, ex Prærogativa, Corona, & Imperio nostro, mero aut mixto Jure seu Consuetudine spectantia & pertinentia, Causas & Negotia hujusmodi sive Crimina & Excessus, ex Officio mero mixto vel promoto, seu ad Partis alicujus instantiam contigerit inchoari aut attemptari, cum omnibus & singulis suis emergentibus, incidentibus, dependentibus, & Connexis quibuscumque, Audiendum, Discutiendum, & Fine legitimo atque debito Terminandum & Exequendum,

Necnon ad Procedendum de & super Excessibus, Criminibus etiam Læsæ Magestatis per Accusationem, Inquisitionem, seu Denunciationem, summariè & de plano sine strepitu & figura judicii, prout vobis Commissariis nostris antedictis videbitur expedire, solâ Facti veritate inspectâ, ac Appellatione remotâ, cum cujuslibet Pœnæ sive Cohertionis legitimæ in hac parte plenariâ Potestate,

Cæteraque omnia & singula quæ ad Officium prædictum pertinent & pertinere debent Faciendum, Excercendum, Expediendum, & Exequendum, assumpto vobis in Actorum vestrorum Scribam aliquo fideli Tabellione qui singula conscribat Acta in præmissis Negotiis, Tenore Præsentium, Committimus Vices nostras,

Volumus etiam & Deputamus Dilectum & Fidelem nostrum *Thomam Grey* Militem in hac vice Vicemarescallum nostrum, & quòd præfatis Viceconstabulario & Commissariis associetur & assistat judicialiter in Præmissis,

Mandantes *eidem Thomæ* Præsentium per Tenorem quòd omnia, quæ ad Officium Vicemarescalli pertinent facienda, faciat & exequatur, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto Die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu pro Rege Scotorum, cum Mille Personis in Comitiva sua.

Ann. D. 1482. An. 22. E. 4. Scot. 22. E. 4. m. 5. REX universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Custodibus Portuum Maris, & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque infra Libertates & extra, tàm per Terram quàm per Mare constitutis, ad quos, &c. Salutem.

Cùm inter Christianæ Religionis Principes saltem Majores nil Amicitiæ observantiâ præstantius, amabilius, copulatiusque sit, quâ eorum Jura tutantur & conservantur, suisque Ditionibus Subditi Locupletiores efficiuntur, & Immanissimi Barbari Thurcique Christi Inimicissimi facilius expugnantur,

Nec equidem Epistolis Internunciisve ipsa Amicitia ita copulata efficitur, sicuti cùm Principibus coram celebratur & Celebrata firmatur,

Et quia Potentissimus *Scotorum Princeps*, Confrater Consanguineusque noster carissimus, cum quo & Affinitate & Amicitiæ & Defendatis,

Non inferentes ei, aut ejus alicui Servientium, seu quantum in vobis est ab aliis inferri permittentes, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen;

Et si quid ei, seu ejus alicui Servientum Forisfactum sive Injuriatum fuerit, id ei & ejus cuilibet Servientum sine dilatione debitè Corrigi & Reformari faciatis;

Concedimus insuper & Volumus, licet per aliquem aliquosve quoscumque & quotcumque dictorum Virorum sive Servientum ejusdem *Confratris nostri*, ad hujus nostri Salvi Conductûs Forisfacturam, aliquod Actum, Gestum, sive Perperratum fuerit, quòd iste Salvus Conductus noster quoad eundem *Consanguineum nostrum*, & cæteros prædictos Viros sive ejus Servientes, non eo minus suo Robore maneat & Effectu.

In cujus, &c. per Biennium duraturas.

Teste Rege apud *Oburn*, vicesimo tertio die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Matrimonio pro Sorore Regis Scotorum.

REX universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Ann. D. 1482. An. 22. E. 4. Ibid. m. 6.

Cùm inter Excellentissimum & Potentissimum Principem Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum *Jacobum*, Dei gratiâ, *Scotorum Regem*, ex una, *Nosque*, ex altera Partibus, nonnulla Colloquia & Internuncia superioribus Diebus intervenerunt, de & super Fœdere Matrimoniali inter Illustrissimam Dominam Consanguineam nostram carissimam *Margaretam Sororem Germanam ipsius Fratris nostri*, ac prædilectum Consanguineum nostrum *Antonium Comitem de Ryvers Dominum de Scales*, per Dei Gratiam contrahendo,

Nos,

Volentes Negotium hujusmodi debitum & felicem fortiri Effectum,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Reverendi in Christo Patris *Johannis Roffensis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, ac Prædilecti nostri *Edwardi Widevile* Militis, pleniùs confidentes,

Ipsos nostros veros Commissarios, Oratores, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Oratoribus, Commissariis, & Nunciis nostris Potestatem generalem & Mandatum speciale, Nomine nostro, & pro Nobis, cum Honorabilibus Viris, Magistro *Alexandro Inglyssh* Decano Dunkeldensi, & *Lyon Armorum Rege*, Ambaxiatoribus, Oratoribus, & Commissariis præfati *Fratris nostri*, de & super Negotio hujusmodi Matrimoniali Tractandi & Communicandi, Advisamentum, Consilium, & Consensum nostrum ad Perfectionem ejusdem Matrimonii Adhibendi & Præstandi,

Promittendique & Nos Obligandi ad Procurandum, quantum in Nobis est, quòd *dictus Comes* præfatam *Dominam* * *Margaretam* legittimè accipiet in Uxorem, Terrasque ad valorem an- * XII. 172.
nuum qualis inter Partes prædictas poterit concordari, pro Dotalitio *eidem Margaretæ* assignabit, & de eisdem ipsam aut alias Personas, de quibus præfato *Fratri nostro* videbitur, juxta Consuetudi-

nes Ambassatores, Commissarios, ac Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes dictis meis Ambassiatoribus & Commissariis, ac eorum Duobus, conjunctim, meam plenariam Potestatem, Facultatem, & Mandatum speciale,

Ad Communicandum, Tractandum, Concludendum, Indentandum, & Sigillandum cum Serenissimo & Potentissimo Principe *Edwardo Rege Angliæ*, ea quæ inter suam Serenitatem inclitam & Me, apud Castrum de Fothringahame Communicata, Tractata, & Acta fuere,

Ac omnia alia & singula Faciendum, Appunctuandum, Concludendum, & Sigillandum, quæ pro sui incliti Statûs, suorumque Hæredum & Successorum, ac mei, meorum Hæredum & Successorum, alto Honore communique Felicitate & Utilitate expedientia pro perpetuo videbantur & oportuna;

Promittens Me Juramento solempni ac Fide optimâ Ratum & Gratum, Firmumque Stabile habere & habiturum totum & quicquid dicti mei Ambassiatores & Commissarii cum memorato Principe & Rege Inclitissimo, pro Se, Hæredibus, & Successoribus suis, ac pro Me, Hæredibus, & Successoribus meis imperpetuum commodè duxerint Concludendum & Sigillandum.

Dat. sub Sigillo meo apud *Castrum de Dunbar*, Duodecimo Die Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo secundo.

Sub Sigillo præfati Ducis de cerâ rubeâ pendente a duplici caudâ Pargamenæ.

• XII. 173. * *De Communicando & Tractando cum præfatis Ambassiatoribus.*

Ann. D. 1483. An. 22. E. 4. Scot. 22. E. 4. m. 3.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fide, Legalitate, & Fiduciâ, Carissimi & Fidelis Consanguinei nostri *Henrici Comitis Northumbriæ*, Prædilecti & Fidelis nostri *Johannis Domini de Scrope*, ac Dilecti & Fidelis nostri *Willielmi Parre* Militis, Consiliariorum nostrorum, plenissimè confidentes,

Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, necnon, Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, & Ordinamus eosdem, *Henricum*, *Comitem*, *Johannem*, & *Willielmum*, nostros veros, indubitatos, & solempnes Procuratores, Oratores, Commissarios, & Nuncios speciales;

Dantes & Concedentes eisdem, aut Duobus eorum, plenam Potestatem, Facultatem, & Mandatum speciale, ad Communicandum, Tractandum, Concludendum, Indentandum, & Sigillandum cum Nobilibus Viris & Dominis, *Archibaldo Comite Angusiæ*, *Andrea Domino le Gray*, & *Jacobo Liddale* de Halverston Milite, Ambassiatoribus & Commissariis Prænobilis & Potentis Principis Carissimi Consanguinei nostri *Alexandri Ducis Albaniæ*, de & super Tractatis & Actis inter *Nos* & *præfatum Ducem* in Castro nostro de Foderingay,

Ac omnia & singula Faciendum, Appunctuandum, Concludendum, & Sigillandum, quæ pro utriusque Nostrûm Statûs Hæredumque & Successorum nostrorum alto Honore, communique Felicitate & Utilitate, expedientia pro perpetuo videbuntur & oportuna;

cluded bitwene the said Commissaries, that from this Daye fourth shal be good Amitie, Love, * Favour, and Friendly Intelligence • XII.
bitwene the moost Excellent Prince *Edward King of England and of France* of the oo side, and the High and Mighty Prince *Alexander Duc of Albanye* of the Reaume of Scotland, on the othre side; so that bothe the saide Princis shall eithre to othre gyve all the convenient Assistence, Aide, and Supplie that they can or may to the upholde, maynteyne, and encreace of their both Estatis against alle Persones that wolde attempte the contrarye. 174.

ITEM, that bitwene the Subgittis, Lovers, and Wele-Willers of eithre Prince dwelling within the oo Reaume or the othre, shal be from this Day fourth, and now by thies Presentis is made, contracted, appoincted, and accorded werrey true, lawfull, and assured Treux and Abstinence of Werre for oon hool Yere by Land and Fresh Waters; Provided alwey, that the saide Subgittis, Lovers, and Wele Willers of the *Duc of Albanye*, be playnly and certainly Declared in Writing, to be sent unto the bothe Wardeyns of England toward Scotland from the said *Duc*, under his Seale, by the last Day of Marche next to come; and that suche Persones as wille not take the Parte of the *saide Duc*, namely, dwelling nigh the Marches of England, be also expressly Named and Certefied in the saide Writing, to th'entent that such Advantage may be taken against theim as shall be behovefull for the Partie of bothe Princes.

ITEM, it is Appoincted, Covenaunted, and Accorded, that during the tyme of the saide Treux and Abstinence of Werre, if any Persone or Persones belonging to the oone or the othre of the Parties aforesaide doo or attempte by wey of Fete, Hostilitie, Robberye, or otherwise any thing contrary to the Wele and Prouffit of any of the othre Partie, that Restitution and Amendis shall be made unto the Harme takers of and upon the Goodis and Persones of suche as have doon it with as good maner and diligence as it hath been at eny tyme best used, when Treux have be kept bitwene both Reames; for th'execution whereof to be truely and surely doon, *th'Erle of Northumbreland* for the Partie of England, and *th'Erle of Anguyse* for the Partie of Scotland, have promysed to put theim for this next Yere in their effectuell Devoires, as toching th'Est and Middle Marches of bothe Reaumes; and as for the West Marches, it shal be practized that my *Lord of Glowcestre* of England, and my *Lord of Albany* for Scotland, shall assure eche othre by their Writing to doo the same.

ITEM, the saide Embassadeurs of the *Duc of Albany* Promitte and Oblige the *saide Duc*, their Maister by thies Presentes to Entende dailye during the saide Treux, and after if nede be, to the Conquest of the Corone of Scotland, to his propre use, soo and in suche wise that thereby he ande alle the Nobles of Scotland, taking his parte, may doo the *King of England* and his Heires grete and mighty Service against the Occupiours of the Coroune of Fraunce.

ITEM, that the *King of England* assisting the *said Duc* in that Quarell, and helping him with resonnable Nombre of Men and Goodis to the Conquest of the saide Coroune of Scotland, the *saide Duc* shall never leve that opinion for eny Offre or Trety that can be made unto him of the Partie of *James* that now occupieth the Coroune there, or eny of his Issue, nor Lyve under the Ligeaunce of any of theim.

ITEM, the said Ambassadeurs of the saide *Duc of Albanye*, all three of theim, as thei be named before, have Promised and Obliged theimself by their Feithes, Honneurs, and Knighthod, that in

[illegible] whensoever it shall please the *King of England* to Write unto the *Duc of Albanye*, for Restitution of *James Erle of Douglas* unto his Landis, within the Realme of Scotland, they shall provide and see that he be incontynent therunto Restored according to such Convention as hath been made at this tyme bitwene *th'Erle of Anguyse* and *Him*, and also bitwene *Him* and the saide *Embassadeurs*.

Item, that the *Duc* being King and at Fredom of Mariage, shall take oon of the Kingis Doughters in Mariage, withoute any Charge to be borne by the King.

Item, the Commissaries of the *King of England* aforesaide, in Consideration of the Offeres afore reherced, have, for and in the Name of the *King of England*, their Souveraign Lord, Promysed and Graunted, that the *King of England* will and shall Helpe and Assiste the saide *Duc of Albanye* to the Conquest of the Coroune of Scotland and for that entent sende in alle goodly haste his Brothre the *Duc of Gloucestre*, his Cousin *th'Erle of Northumberland*, Wardeins of the Marches toward thoos Parties, they alwey to be redy upon convenyent Warnyng, to gif and sende such Aide of Archiers and othre Warrely Men *to the Duc*, for th'entent abovesaid, as shall be thought necessary for the Season; and namely to the Nombre of three thousand Archiers, Soulded and Paied at the Kingis Charge for six Wekis; and in cas there happe a grete Day of Rescus of *the Duc*, or eny othre necessary Defense for him to be Appoincted, *the King* will see that *the Duc* be Assisted and Helped by suche a Notable Armee joyned to his Friends, as with Goddis Grace shall suffise.

Alle which Things and Articles so agreed and accorded in maner and fourme above expressed, We Embassadours, Proctours, and Commissaries of the saide High and Mighty Prince *the Duc of Albanye* our Master afore-named, as wele for oure owne Interesse, as by vertue of oure Commission, Promitte in gode Feith in the Name of the same *Duc*, and also in oure owne Names, that both the said *Duc* oure Master and We shall holde, kepe, and observe in alle Poyntis as ferre as they touche and concerne the *saide Duc* and *Us* joyntly or severally,

The Tenours of the Commissions wherof is made mention before be suche as folowe,

Universis & singulis ad quorum Notitas præsentes Litteræ pervenerint, *Alexander Dux Albaniæ*, *Comes Marchiæ*, *Marr*, & *Garyeth*, *Dominusque Vallis Annandiæ*, *&c. ut supra in Literis Dat. sub Sigillo meo apud* Castrum de Dumbar *Duodecimo Die Mensis Januarii*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Octuagesimo secundo*.

Edwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fide, Legalitate, & Fiducia Carissimi & Fidelis Consanguinei nostri, *&c. ut supra in Literis Datis nono Die Februarii.*

* XII. 176. In Wittenesse wherof We the saide Ambassadeurs, Proctours, and * Commissaries of the *saide Duc of Albanye* oure Maister, have made thies Presentes, to be delivered to the saide Oratours, Proctours, and Commissaries of the saide *King of England*, subscribed with our Names and Signes Manuells, and set to oure Sealles at the said King of England's *Palais at Westminster*, the eleventh Day of February the Yere of our Lord God above writen.

glish Partie, may [illegible]
Occupie the same during the said Treux and Abstinence, and that alle suche Landis as be Occupied at this Daie by suche Persones as be under the Protection of my *Lord of Gloucestre*, remayne Peasible unto the said Persones, withoute any thing to be attempted to the contrary by them of the Partie of the said *Duc of Albanye* during the said Abstinence.

Yeven at *Westminster*, the Yere and Day above expressed.

De Protectione pro Jacobo Comite Douglas.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1483. An. 22. E. 4. Franc. 22. E. 4. m. 5.

Sciatis quòd Nos,

Ob certas notabiles & urgentes Causas & Materias Nos tangentes, Dilectum & Fidelem nostrum *Jacobum Comitem Douglas* ad Partes Scotiæ, pro Defensione Regni nostri Angliæ, contra Inimicos & Rebelles nostros ibidem, destinare & transmittere intendimus,

Hinc est quòd,

De gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ scientiâ & mero motu nostris, Securitati & Quieti *ipsius Jacobi*, dùm sic in Partibus illis super Defensione prædictâ moretur, pro Indempnitate suâ, & nè illi aliqua Violentia, Arestum, Destrictio, Imprisonamentum, vel aliquod aliud Detrimentum, occasione alicujus Debiti, Transgressionis, Conspirationis, vel alicujus alterius Contractûs, Placiti realis sive Personalis, seu Condempnationis ipsius *Jacobi*, occasione Præmissorum, seu alterius rei cujuscumque ad Sectam alicujus de Populo nostro versus *ipsum Jacobum* ante hæc tempora attemptata, habita, sive mota, seu impostenim, durante præsenti Protectione * nostrâ habenda seu movenda inferatur, prout nostræ Regiæ convenit prærogativæ gratiosè prospicere volentes, * XII. 177.
ut tenemur,

Suscepimus *præfatum Jacobum*, seu quocumque alio Nomine sive Cognomine censeatur, Homines, Tenentes, Servientes, Attornatos & Deputatos suos, Terras, Tenementa, Res, Redditus, & omnes Possessiones suas, necnon Bona & Catalla sua quæcumque in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales,

Nolentes quòd ipse ad Prosecutionem alicujus, de Populo nostro prædicto, occasione alicujus Contractûs, Debiti, Transgressionis, Conspirationis, Actionis, Placiti realis & personalis seu mixti, aut Condempnationis *ipsius Jacobi*, aut aliquarum Sententiarum vel Querelarum per *ipsum Jacobum* alicui de dicto Populo nostro factarum, durante præsenti Protectione nostra, per Nos vel Hæredes nostros, Justiciarios, Escaetores, Vicecomites, Majores, Locumtenentes, Ballivos, Senescallos, Constabularios, Castellanos, Præpositos, Officiarios, seu alios Ministros nostros quoscumque, vel aliquem eorundem, tàm infra Regnum nostrum Angliæ quàm alia Dominia nostra ubicumque constitutos, Arestetur, Inquietetur, Vexetur, Perturbetur, seu in Prisonâ Detineatur, aut per Terras, Res, Redditus, vel Bona & Catalla sua quæcumque, aliqualiter Distringatur,

Set quòd interim sit Quietus de omnibus & singulis Placitis & Querelis, & quòd nullus Terras, Tenementa, nunc in Possessione ipsius *Jacobi* existentia, quoquomodo ingrediatur; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, in contrarium factis sive ordinatis, non obstantibus;

Damus autem universis & singulis Justiciariis nostris, Vicecomitibus,

Vicecom. Derbiæ.	*Vicecom. Devon.*
Vicecom. Warwici.	*Vicecom. Wiltes.*
Vicecom. Leyc.	*Vicecom. Somers.*
Vicecom. Bed.	*Vicecom. Dors.*
Vicecom. Buks.	*Vicecom. Suthampt.*
Vicecom. Eborum.	*Vicecom. Kantiæ.*
Vicecom. Cantebr.	*Vicecom. Midd.*
Vicecom. Hunt.	*Vicecom. Essexiæ.*
Vicecom. Norht.	*Vicecom. Herts.*
Vicecom. Rotel.	*Vicecom. Norff.*
Vicecom. Oxon.	*Vicecom. Suff.*

• XII. 180. * *Super Intercursu Norwegiæ de Licentia concessa.*

Ann. D. 1483. An. 1. E. 5. Franc. 1. E. 5. m.

EDwardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Licet nuper, in Statuto *Henrici Sexti*, nuper de Facto & non de Jure *Regis Angliæ*, Anno Regni sui Octavo tento, edito, Prohibitum sit ne quis Ligeorum nostrorum, propriæ temeritatis ausu, aliqua Regna, Terras, Dominia, Districtus, Territoria, Jurisdictiones, seu alia Loca Regis Daciæ, Norwegiæ, Swegiæ, causâ optinendi vel habendi Pisces aut aliqua quæcumque Bona seu Mercandisas, præterquam ad Stapulam suam de Norbarne, adire, ingredi, seu intrare præsumat, sub Pœna Forisfacturæ omnium Bonorum suorum mobilium & Imprisonamenti Personæ ad Voluntatem nostram, prout in Statuto prædicto plenius continetur,

Nos tamen, de Gratiâ nostrâ speciali, Concessimus & Licentiam Dedimus, Dilecto Nobis, *Roberto Alcock*, Mercatori de Kyngeston super Hull, quòd ipse per Se, aut Factores, Attornatos, seu Servientes suos, quandam Navem, Portagii Ducentorum & Quinquaginta Doliorum vel infra, quibuscumque Bonis & Mercandisis Stapulæ nostræ Calesii minimè pertinentibus, Carcare seu Carcari facere, & dictam Navem sic Carcatam usque Terram Islandiæ, cum Magistro & Marinariis pro Gubernatione & Defensione Navis prædictæ competentibus, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Licentiâ nostrâ, traducere & transmittere, aut traduci seu transmitti facere, & Terram illam in quocumque Portu seu alio Loco ejusdem ingredi & intrare, ac ibidem morari & Mercandisas hujusmodi vendere, ac alia Bona & Mercandisas quæcumque ibidem emere, & cum eisdem Navem prædictam recarcare seu recarcari facere, & Navem illam sic Recarcatam in Regnum nostrum Angliæ adducere seu adduci facere possit licitè & quietè, absque impedimento, impetitione, molestatione, seu gravamine quocumque nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; Statuto prædicto, aut alio Statuto, Actu, vel Ordinatione, in contrarium factis, ordinatis, seu provisis, non obstantibus;

Proviso semper quòd de Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis, Nobis pro Bonis & Mercandisis prædictis debitis, fideliter respondeatur, ut est justum.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, per Unum Annum duraturas.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto Die Aprilis, Anno Regni nostri Primo.

Ducendum seu Mittendum, ... Regnum nostrum, juxta discretionem ipsius Ducis,

Et ulteriùs Præcipimus omnibus & singulis Vicecomitibus, Coronatoribus, Ballivis, & aliis Ministris nostris prædictis, ac cuilibet Ligeorum & Subditorum nostrorum in Comitatibus prædictis, qui nunc sunt & qui imposterùm erunt, quòd eidem Duci in ea parte, in Execucione hujus Concessionis & * Mandati nostri, • XII. 181. Intendentes sint, Obedientes, & Auxiliantes, sub periculo incumbente.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Ordine Militari suscipiendo.

Ann. D. 1483. An. 1. E. 5. Claus. 1. E. 5. m. 1.

REX Vicecomiti Middlesexiæ Salutem.

Præcipimus Tibi quòd, per totam Ballivam tuam, tàm infra Libertates quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias quòd omnes illi, qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs per Annum in manibus suis vel ad eorum usum in manibus Feoffatorum habuerunt, & Milites non sunt, penes Præsentiam nostram, Ordinem Militarem suscepturi, citra Decimum Octavum Diem Junii proximò futurum ad ultimum, sub periculo incumbenti accedant,

Et de Nominibus eorum, qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs in Balliva tuâ habent, diligenter inquiras, & Nos de Nominibus illis in Cancellariâ nostrâ ante dictum Decimum octavum Diem Junii constare facias: Et hoc nullatenus omittas; remittens nobis hoc Breve.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

London.	*Oxoniæ, Berks.*
Kantiæ.	*Bedfordiæ, Bukinghamiæ.*
Surriæ.	*Essexiæ, Hertfordiæ.*
Sussexiæ.	*Cantabrigiæ, Huntingtoniæ.*
Suthamptoniæ.	*Norffolciæ, Suffolciæ.*
Wiltesiæ,	*Lincolniæ.*
Somersetiæ.	*Northamptoniæ.*
Dorsetiæ.	*Rotelandiæ.*
Devoniæ.	*Eborum.*
Cornubiæ.	*Notinghamiæ, Derbiæ.*
Staffordiæ.	*Northumbriæ.*
Salopiæ.	*Westmerlandiæ.*
Herefordiæ.	*Cumbriæ.*
Wigorniæ.	*Lancastriæ.*
Gloucestriæ.	*Warrewici, Leycestriæ.*

R   De

de Drougheda, in Terrâ nostrâ prædictâ, provenientibus, per manus Collectorum, Firmariorum, & aliorum Occupatorum eorumdem Custumarum & Coquettorum pro tempore existentium, ac etiam de Feodi Firmâ Villæ nostræ de Drougheda prædicta crescentibus sive provenientibus per manus Majoris, Vicecomitis, seu aliquorum aliorum Officiariorum ejusdem Villæ pro tempore existentium, ad prædicta Festa Paschæ & Sancti Michaelis æquis Portionibus,

Damus autem universis & singulis Officiariis, Ministris, & Ligeis nostris, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd *eidem Roberto*, Officium prædictum per Se vel per hujusmodi Deputatum suum debitè exercendo, Intendentes sint, Respondentes, Obedientes, & Auxiliantes, prout decet; eo quòd expressa mentio de vero Valore Annuo Præmissorum, aut aliquibus aliis Donis seu Concessionibus per Nos *eidem Roberto* ante hæc tempora factis sive concessis, in præsentibus minimè facta existit; aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, sive Restrictione, in contrarium, tàm infra Regnum nostrum Angliæ quàm Terram nostram Hiberniæ prædictæ, ante hæc tempora factis, editis, sive provisis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Menevensi Electo.

Ann. D. 1483. An. 1. E. 5. Ibid. m. 5.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus Prædilecto & Fideli Clerico *Th. Langton* Custodiam omnium Temporalium Episcopatûs Menevensis, simul cum Advocationibus Ecclesiarum, Præbendarum, Capellarum, Cantariarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, in Manibus nostris, per Mortem, bonæ memoriæ, *Richardi Episcopi Menevensis* Vacantis existentium,

Habendam Custodiam prædictam *præfato Thomæ*, a tempore Mortis *prædicti Richardi nuper Episcopi*, absque aliquo Nobis indè reddendo seu Compoto indè faciendo, quamdiu in Manibus nostris remanere contigerint:

Et ulteriùs quòd, quamquam in Parliamento Domini *E. nuper Regis Angliæ*, Progenitoris nostri, apud Westmonasterium tento, de Communi Consilio ejusdem Progenitoris nostri, inter alia provisum sit & ordinatum quòd omnes illi, qui impetraverint in Curiâ Romanâ Decanatus, Archidiaconatus, Præposituras, vel alias Dignitates, Officia, Capellas, vel alia Beneficia Ecclesiastica quæcumque, ad Collationem, Donationem, Præsentationem, vel Dispositionem ipsius Progenitoris nostri, vel alterius Laicalis Patroni de Regno suo spectantia, vel impetrarent extunc hujusmodi Beneficia, per quæ Dampnum, Præjudicium, vel Impetitio fuerit vel extunc fieri posset eidem Progenitori nostro vel Subditis suis, in Personis, Hæreditatibus, Possessionibus, Juribus, vel Bonis quibuscumque, aut Legibus, Usibus, Consuetudinibus, Franchesiis, & Libertatibus ejusdem Regni & Coronæ, unà cum omnibus Manutentoribus, Consiliariis, Abettatoribus, & aliis sibi Auxiliantibus & Fautoribus scientibus, tàm ad Sectam ipsius Progenitoris nostri, quàm Partis seu alterius cujuscumque de Regno invenientis Plegiam & Securitatem de Prosequendo contra eos, in isto Casu Pœnas, in Statuto prædicto contentas, incurrerent,

Nos tamen,

Per Breve de Privato Sigillo.

De Officio Virgibajuli concesso.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. — Ann. D. 1483. An. 1. E. 5. Ibid.

Sciatis quòd,

Cùm Nobilis & Prædilectissimus Dominus *Edwardus nuper Rex Angliæ* Pater noster, Vicesimo Die Julii, Anno Regni sui undecimo, per Literas suas Patentes, concesserit *Willielmo Evington* OFFICIUM VIRGIBAJULI aliàs dictum VIRGARII, ad Portandum Virgam coram dicto Patre nostro & Hæredibus suis ad Festum Sancti Georgii infra Castrum de Wyndesore, Tenendum annuatim cum Feodis & Vadiis eidem Officio debitis, prout in eisdem Literis Patentibus pleniùs continetur,

Jamque *idem Willielmus* in voluntate existit easdem Literas Patentes in Cancellariam nostram restituere Cancellandas, ad intentionem quòd Nos Officium prædictum *eidem Willielmo* ac Dilecto Servitori nostro *Edwardo Harg yll* Armigero, uni Hostiariorum Cameræ nostræ, concedere dignaremur,

Nos proinde, bona & gratuita Servitia prædictorum *Willielmi* & *Edwardi* intimè ponderantes, ac pro eo quod idem *Willielmus* easdem Literas Patentes in Cancellariam nostram restituit Cancellandas, Concessimus eisdem *Willielmo* & *Edwardo* OFFICIUM VIRGIBAJULI, aliàs dictum VIRGARII, ad portandum Virgam coram Nobis & Hæredibus nostris ad Festum Sancti Georgii infra Castrum nostrum de Wyndesore annuatim,

Tenendum, Habendum, & Occupandum Officium illud præfatis *Willielmo* & *Edwardo*, per Se, vel per sufficientes Deputatos suos, aut sufficientem Deputatum suum, pro Termino Vitæ eorum, & eorum alterius diutiùs viventis,

Percipiendo in eodem Officio Feoda & Vadia, eidem Officio debita & consueta, de Firmis, Exitibus, Proficuis, & Reventionibus, de Dominio sive Manerio nostro de Coldkenyngton in Comitatu Middlesexiæ cum Pertinentiis provenientia, per Manus Firmariorum, Ballivorum, Receptorum, aut aliorum Occupatorum ejusdem Dominii sive Manerii pro tempore existentium, aut per Manus Vicecomitis Comitatûs Middlesexiæ pro tempore existentis, unà cum omnibus Placeis, Mansionibus, Proficuis, & Commoditatibus dicto Officio qualitercumque pertinentibus sive spectantibus;

Eo quod expressa mentio de vero Valore annuo Feodorum & Vadiorum prædictorum & cæterorum Præmissorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus per Nos aut per dictum Patrem nostrum eisdem *Willielmo* & *Edwardo* & eorum * alteri ante hæc tempora factis, non existit; aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium factâ, non obstante. — * XII. 184.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Officio Eleemosinarii concesso.

Ann. D. 1483. An. 1. E. 5. Ibid. m. 4.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione Dilecti Clerici nostri *Walteri Felde* pleniùs confidentes,

De Gratiâ nostrâ speciali, ac ex advisamentis Præcarissimi Avun-

ipsa sic levata & collecta per Se, ubi meliùs sibi videbitur, pro Nobis in Eleemosinam distribuenda, absque Compoto seu aliquo alio indè Nobis vel Hæredibus nostris reddendo seu solvendo,

Mandamus autem & Præcipimus universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Coronatoribus, Escaetoribus, Constabulariis, ac omnibus aliis Officiariis & Ministris nostris, tàm infra Libertates quàm extra, & eorum cuilibet, Tenore Præsentium, quòd *præfato Eleemosinario* nostro ac Deputatis suis prædictis, in executione Præmissorum, Supportantes sint, Intendentes, Confortantes, Auxiliantes, & Defendentes, sub Periculo quòd incumbit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* XII. 185.

* *Pro Ducissa Burgundiæ.*

MEMORANDUM *quòd Tertio Die Junii Anno subscripto hoc Breve liberatum fuit Domino Cancellario Angliæ apud Westmonasterium exequendum.*

Ann. D. 1483. An. 1. E. 5. Ex Bundel. infra Turrim London. n. 10. temp. E. 5.

EDward, by the Grace of God, *King of Ingland and of Fraunce, and Lord of Irland*, to the Right Reverend Fader in God *John Bisshop of Lincoln* our Chaunceller, Greting.

FORASMUCHE as We, of our speciall Grace, and by th'Advyse of oure Derrest Oncle *the Duc of Gloucestre Protector and Defender of this oure Reaume*, and at the speciall Request and Praier of oure Derrest Awnte *the Duchesse of Bourgoigne*, have Graunted and Yeven Licence unto *Costny Wittezoen*, hir Factour and Attourney Berer of these, that he shall now do lade and to be charged in his Ship, nowe being in oure Porte of Kingeston upon Hulle, Two Hundred Quarters of Otes, which he hath Bought or shall Buye in thoos Parties, to th'Use of oure said Awnte, and that for the same he shall Paye unto Us such Custumes and Dueties, as th'Inhabitants or Merchants of the Towne and Lordship of Camfer in Zeland ben used or owen to Paie in like cas, and noon othre; any Acte, Ordenaunce, or Restreint, heretofore into the contrary had or made, notwithstanding:

We therfore Woll and Charge yow that, under oure Grete Seall, ye do make our Letters Patentes in due and effectuell Fourme.

Yeven undre oure Prive Seall, at oure *Towre of London*, the Second Daie of Juyn, the Furst Yere of oure Reigne.

BELE.

John Stanley.
Gravile.
William Bermygam.
Thomas Butteler of Beawsey.
John Beron.
William Trowtbek.
Milbourn.
The Lord Dormond.
The Lord Sturton.
Cornewaill Lord of Burford.
Nevill Son and Heir of the Lord Bergeveny.
Th. Hamden of Hamden.
Thomas Darcy.
Rauf Langford.
Babyngton.
Henry Colet Alderman of London.
Kyngeston.
John Paulet.
Thomas Wyndesore.
John Roger of Fresolke.

De Restitutione Temporalium Prioratus de Monte Acuto.

REX Escaetori suo in Comitatibus Somersetiæ & Dorsetiæ, Salutem. Ann. D. 1483. An. 1. E. 5. Pat. 1. E. 5. m. 4.

Cùm nuper, vacante Prioratu Apostolorum Petri & Pauli de Monte Acuto, Ordinis Cluniacensis, Bathon. & Wellen. Diocesis, per Mortem, bonæ memoriæ, Dompni *Johannis Doore* ultimi Prioris ejusdem Prioratûs, Licentiâ nostrâ Regiâ prius superinde petitâ pariter & optentâ, *Johannes Montegewe* Supprior Prioratûs prædicti & ejusdem Loci Conventus providum & discretum Virum Dompnum *Johannem Water*, Fratrem & Commonachum, de votis & voluntatibus suis in Priorem Prioratûs prædicti, juxta & secundum Jura & ipsius Ordinis Statuta & Consuetudines, debitè Ordinaverint, Elegerint, & Præfecerint, sicut per Literas Patentes *Supprioris* & *Conventus* Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos eidem *Johanni Water*, in forma prædicta Ordinato, Electo, & Præfecto, nostrum Regium Assensum adhibentes, Fidelitatemque ipsius *Johannis Water* per Dilectum Nobis in Christo *Abbatem de Mochelney* capi mandavimus, ac Temporalia Prioratûs illius, prout moris est, restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Johanni Water* Temporalia Prioratûs prædicti, cum Pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, nono Die Junii.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub Datâ prædictâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Suthampt. & Wiltes.
Escaetori Regis in Com. Devon.
Escaetori Regis in Com. Cornub.
Escaetori Regis in Com. Gloucestriæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Magno Sigillo Deliberando.

Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Claus. 1. R. 3. m. 101. d.

MEMORANDUM *quòd Die Veneris Vicesimo septimo Die Junii, Anno Regni* Regis Ricardi Tertii *Primo, circa Horam Tertiam post Nonam ejusdem Diei, in quadam alta Camera juxta Capellam in Hospitio Dominæ* Ceciliæ Ducissæ Eborum, *juxta Aquam Thamisiæ vocatam* Baynarde Castell, *in Temystrete London*, *idem* Dominus Rex,

In Præsentia,

Venerabilium Patrum,
R. Bathon. & Wellen.
J. Norwicen.
Et P. Exon.
Episcoporum:
Henrici Ducis Buk.
Thomæ Stanley de Stanley *Militis*,
Et Johannis Gunthorp *Custodis Privati Sigilli ipsius Domini Regis*,
Et aliorum plurimorum,

Magnum Sigillum suum Regium in quadam Baga de albo Corio inclusum, & Signeto ipsius Domini Regis *sigillatum, Venerabili Patri* J. Episcopo Lincoln. *deliberavit, quem in ejus Cancellarium tunc ibidem constituit, & ei Custodiam dicti Sigilli sui commisit*,

Idemque Venerabilis Pater Sigillum prædictum de præfato Domino Rege *recepit, & usque ad Hospitium suum in Parochia Sancti Andreæ in Holborn vocatum Vetus Templum London. secum asportari fecit*;

Et Vicesimo octavo Die Junii tunc proximò sequente, circa Horam secundam post nonam, idem Cancellarius Sigillum illud in Baga prædicta sic inclusum, & Signeto præfati Domini Regis, *ut præmittitur, sigillatum, in dicto Hospitio præfati Cancellarii*,

In Præsentia,

Roberti Morton *Custodis Rotulorum Cancellariæ præfati Domini Regis*,
Willielmi Morland,
Willielmi Bolton,
Et Ricardi Skypton,
Clericorum,
Et aliorum,

Aperiri, & cum eo diversa Brevia sigillari fecit;

Deindeque Sigillum illud sub Custodia ejusdem Episcopi Lincolniensis *Cancellarii, Auctoritate Regiâ prædictâ, remansit.*

---

* De Marescallo Angliæ constituto.

* XII. 190. Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Pat. 1. R. 3. p. 1. m. 18.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus, carissimo Consanguineo nostro, *Johanni Howard* Baroni & Domino de Howard, Officium Marescalli Angliæ, ac Nomen, Titulum, & Honorem Comitis Marescalli Angliæ, unà cum omnibus & singulis Officiis, Commoditatibus, Proficuis, & aliis suis Pertinentiis quibuscumque, tàm in Curiis nostris quàm alibi, eidem Officio Marescalli qualitercumque spectantibus sive pertinentibus,

Ac etiam Damus & Concedimus eidem *Duci* Officium Marescalli coram Nobis in Banco nostro, ac Officium Marescalli de Scaccario nostro, necnon Officium Proclamatoris Marescalli coram Senescallo & Marescallo Hospitii nostri, ac omnia alia Officia prædicto Officio Marescalli Angliæ pertinentia sive spectantia,

Quæ quidem *Johannes* nuper *Dux Norffolciæ* defunctus tenuit sibi & Hæredibus suis Masculis, de Corpore suo exeuntibus, & quæ tàm per Mortem prædicti nuper *Ducis*, qui sine Hærede Masculo de Corpore suo exeunte obiit, ad manus nostras devenerunt, & in nostrâ donatione existunt,

Habendum & Tenendum præfato *Consanguineo nostro* & Hæredibus Masculis de Corpore suo exeuntibus, de Nobis & Hæredibus nostris, per servitium indè ab antiquo debitum & de jure consuetum imperpetuùm, tàm amplis modo & formâ prout *Johannes* nuper *Dux Norffolciæ* nuper Marescallus Angliæ, vel aliquis alius, vel aliqui alii ante ipsum habuit seu habuerunt, & ea de Nobis seu Progenitoribus nostris quondam Regibus Angliæ tenuerunt;

Et quòd eadem Officia, & omnia alia Officia in quibuscumque Curiis nostris quæ ad dictum Officium Marescalli Angliæ, retroactis temporibus, aliqualiter pertinuerunt & pertinere consueverunt, ad dictum Officium Marescalli Angliæ integrè remaneant, annectantur & uniantur imperpetuùm;

Et quòd ipse & Hæredes sui prædicti dictum Officium Marescalli coram Nobis in Banco nostro, ac dictum Officium Marescalli de Scaccario, necnon dictum Officium Proclamatoris Marescalli coram Senescallo & Marescallo Hospitii nostri quibuscumque Personis idoneis dare, concedere vel conferre possint liberè & impunè, absque aliquo impedimento nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, aut aliorum quorumcumque;

Damus etiam & Concedimus per Præsentes eidem *Consanguineo nostro*, quòd ipse & Hæredes sui prædicti Marescalli Angliæ, ratione Officii sui prædicti, habeant, gerant, & deferant, tàm in Præsentia nostra & Hæredum nostrorum quàm in Absentia nostra & Hæredum nostrorum, quendam Baculum aureum ad utrumque finem de nigro annulatum, & cum Signo Armorum nostrorum in superiore fine dicti Baculi, & cum Signo Armorum dicti Ducis in inferiore fine ejusdem Baculi ornatum, licitè & impunè, absque impetitione nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Officiariorum, seu aliorum Ministrorum nostrorum quorumcumque,

Et ut idem *Consanguineus noster* ut Comes Marescallus Angliæ, juxta dicti Nominis decentiam, & Status sui nobilitatem possit honorificentiùs se habere, dedimus & concessimus, & hac Carta nostra confirmavimus, pro Nobis & Hæredibus nostris prædictis præfato Comiti Marescallo, pro Statu suo Comitis Marescalli manutenendo, Viginti Libras habendas & annuatim percipiendas præfato *Comiti* & Hæredibus suis prædictis imperpetuùm, de Feodi firmâ Villæ nostræ Gippewici, per manus Ballivorum Villæ prædictæ pro tempore existentium ad Terminos Sancti Michaelis Archangeli & Paschæ per æquales Portiones; & hoc, absque Fine & Feodo Nobis in Hanaperio nostro, vel alibi, pro præsentibus Literis solvendo seu capiendo;

Eo quòd expressa mentio de vero valore annuo Officiorum prædictorum, seu cæterorum Præmissorum, aut alicujus eorum, aut de aliis donis sive concessionibus eidem *Duci* per Nos ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta, existit; aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, seu Restrictione, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In

Aliamque Dietam, si oporteat, pro Executione Præmissorum, statuendi & præfigendi,
Cæteraque faciendi, excercendi, & expediendi, quæ pro intertenentia instantium Treugarum, ad Utilitatem Subditorum utriusque Regni, per ipsorum Principes, ut præfertur, captarum, necessaria videbuntur, seu quomodolibet oportuna;
Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid Vos aut Deputati seu Deputandi vestri hujusmodi feceritis aut fecerint, eorumve aliqui fecerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo Octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

Super Officio Senescalli, ad Coronationem Regis, de Intendendo.

Ann. D. 1483. *An.* 1. *R.* 3. *Pat.* 1. *R.* 3. *p.* 1. *m.* 12.

REX, carissimo Consanguineo suo, *Johanni Duci Norffolciæ*, Salutem.
Sciatis quòd Nos,
De Industriâ & Circumspectione vestris pleniùs confidentes,
Assignavimus vos ad omnia & singula quæ ad Officium Senescalli Angliæ ad Coronationem nostram pertinent hac vice tantum faciendum & excercendum;
Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini modo & formâ debitè antiquitùs usitatis.
In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tricesimo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Coronatoribus Eligendis.

Ann. D. 1483. *An.* 1. *R.* 3. *Claus.* 1. *R.* 3. *m.* 72.

REX Vicecomiti Cumbriæ, Salutem.
Quia nullus Coronator in Comitatu tuo, ad præsens de Mandato nostro electus existit, ut accepimus, Tibi Præcipimus quòd, si ita est, tunc in pleno Comitatu tuo, de assensu ejusdem Comitatûs, eligi facias tot Coronatores quot infra Comitatum tuum prædictum esse debent & solent, qui, præstitis Sacramentis prout moris est, extunc ea faciant & conservent quæ ad * Officium Coronatoris pertinent in eodem Comitatu; & tales eos eligi facias qui melius sciant & possint Officio illi intendere; & Nomina eorum Nobis scire facias. * XII. 192.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tricesimo die Junii.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub Datâ prædictâ; videlicet,

Vicecom. Westmerlandiæ.	*Vicecom. Notynghamiæ.*
Vicecom. Northumbriæ.	*Vicecom. Derbiæ.*
Vicecom. Lincolniæ.	*Vicecom. Warwici.*

R
Quia nullus Viridarius in Foresta nostra de Rokyngham; *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

REX Vicecomiti Hunt. Salutem.
Quia nullus Viridarius in Forestis nostris de Wawbrigge & Sapley, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Pro Episcopo Menevensi, de Custodia Temporalium Concessio.

Ann. D 1483. *An.* 1. *R.* 3. *Pat.* 1. *R.* 3. *p.* 1. *m.* 10.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus Prædilecto & Fideli Clerico *Thomæ Langton* Custodiam Temporalium Episcopatûs Menevensis, simul cum Advocationibus Ecclesiarum, Præbendarum, Capellarum, Cantariarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, in Manibus nostris, per Mortem, bonæ memoriæ, *Richardi Episcopi Menevensis*, Vacantes, existentium,
Habendam Custodiam prædictam *præfato Thomæ*, a tempore Mortis *prædicti Richardi nuper Episcopi*, absque aliquo Nobis indè reddendo seu Compoto indè faciendo, quamdiu in Manibus nostris remanere contigerint:
* Et ulteriùs quòd, quamquam in Parliamento Domini *E. nuper Regis Angliæ*, Progenitoris nostri, apud Westmonasterium tento, de Communi Consilio ejusdem Progenitoris nostri, inter alia provisum sit & ordinatum quòd omnes illi, qui impetraverint in Curiâ Romanâ Decanatus, Archidiaconatus, Præposituras, vel alias Dignitates, Officia, Capellas, vel alia Beneficia Ecclesiastica quæcumque, ad Collationem, Donationem, Præsentationem, vel Dispositionem ipsius Progenitoris nostri, vel alterius Laicalis Patroni de Regno suo spectantia, vel impetrarent extunc hujusmodi Beneficia, per quæ Dampnum, Præjudicium, vel Impetitio fuerit vel extunc fieri posset eidem Progenitori nostro vel Subditis suis, in Personis, Hæreditatibus, Possessionibus, Juribus, vel Bonis quibuscumque, aut Legibus, Usibus, Consuetudinibus, Franchesiis, & Libertatibus ejusdem Regni & Coronæ, unà cum omnibus Manutentoribus, Consiliariis, Abettatoribus, & aliis sibi Auxiliantibus & Fautoribus scientibus, tàm ad Sectam ipsius Progenitoris nostri, quàm Partis seu alterius cujuscumque de Regno invenientis Plegium & Securitatem de Prosequendo contra eos, in isto Casu Pœnas, in Statuto prædicto contentas, incurrerent, * XII. 193.
Nos tamen,
Ob sinceras Dilectionem & Affectionem quas ad Personam prædicti Consiliarii nostri *Thomæ Langton* Clerici nunc Menevensis Electi gerimus & habemus, considerantesque quòd Bona, Beneficia, necnon Maneria, Terræ, Tenementa, Redditus, & aliæ Possessiones, eidem Episcopatui pertinentia, in tantum diminuta sunt & subtracta, tantamq; Dilapidationem patiuntur & Ruinam, quòd idem nunc *Electus*, cùm Gravamen Episcopatûs illius super se assumpserit, Statum & Dignitatem suas ac alia Onera eidem Episcopatui incumbentia honorificè, uti debeat, sustentare minimè valeat seu manutenere,
De Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, & ut *idem Electus* Statum, Honorem, & Dignitatem

R. 3. vientis nostri, *Bernardi de la Forssa* plenius confidentes,

Franc. 1. R. 3. m. 9. Fecimus, Ordinavimus, & Constituimus *ipsum Bernardum* Oratorem, Procuratorem, Commissarium, & Nuncium nostrum specialem,

Dantes & Concedentes eidem Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimis Principibus *Rege & Regina Castella*, Amicis & Consanguineis nostris carissimis, cumque Gubernatoribus Provinciarum Guipuscoæ & Biscaiæ, ac * cæterorum Locorum Maritimorum dictis Principibus Subjectorum, de & super observatione Amicitiarum & Confœderationum inter dictorum Principum ex una parte, ac nostros Antecessores ex altera parte quomodolibet initarum, ac super Reformatione Attemptatorum hincinde Tractandi, Communicandi, Conveniendi pariter, & Concludendi,

* XII. 194.

Dietamque pro firmiori Executione Præmissorum Appunctuandi, Statuendi, & Præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia fuerint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum pro perpetuo habituros quicquid dictus *Bernardus* nomine nostro fecerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Duce Britanniæ.

Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Ibid. m. 30.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, discretione, & industriâ, dilecti & fidelis Servitoris & Capellani nostri Magistri *Thomæ Hutton* Decretorum Doctoris, plenius confidentes,

Fecimus, Ordinavimus, & Constituimus ipsum Magistrum *Thomam* Oratorem, Procuratorem, Commissarium, & Nuncium nostrum specialem,

Dantes & Concedentes eidem Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe *Francisco Duce Britanniæ* Amico & Consanguineo nostro carissimo, de & super observatione Amicitiarum & Confœderationum, Treugarumque & Intercursûs Mercandisarum, inter, Clarissimæ Memoriæ, Dominum *Edwardum* nuper *Regem Angliæ* Fratrem nostrum ex unâ Parte, & *ipsum Ducem* ex altera Parte initarum, ac super Reformatione Attemptatorum hincinde Tractandi, Communicandi, Conveniendi pariter, & Concludendi,

Dietamque pro firmiori executione Præmissorum Appunctuandi, Statuendi, & Præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiamsi talia fuerint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum pro perpetuo habituros quicquid dictus Magister *Thomas*, Nomine nostro, fecerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

Et etiam Sexaginta Libras inde habendas & percipiendas *eidem Johanni* annuatim ab eodem Vicesimo septimo Die Junii, de omnimodis Custumis & Subsidiis nostris, & de eorum quolibet & qualibet indè Parte in Portu Villæ de Pole, & in singulis Portubus & Locis eidem Portui adjacentibus, provenientibus & crescentibus, proventuris & crescituris, per Manus Custumariorum sive Collectorum eorumdem Custumarum & Subsidiorum ibidem, & eorum cujuslibet sive eorum alicujus pro tempore existentium,

Et Centum ac viginti Libras inde habendas & percipiendas annuatim eidem *Johanni* a dicto vicesimo septimo Die Junii, de omnimodis Custumis & Subsidiis nostris, & de eorum quolibet & qualibet indè Parte in Portu Villæ nostræ Bristoliæ, & in singulis Portubus & Locis eidem Portui adjacentibus, provenientibus & crescentibus, proventuris & crescituris, per Manus Custumariorum sive Collectorum eorumdem Custumarum & Subsidiorum ibidem, & eorum cujuslibet sive eorum alicujus pro tempore existentium,

Et Centum Libras inde habendas & percipiendas annuatim *eidem Johanni* a dicto vicesimo septimo Die Junii, de omnimodis Custumis & Subsidiis nostris, & de eorum quolibet & qualibet indè Parte in Portu Villæ nostræ Suthamptoniæ, & in singulis Portubus & Locis eidem Portui adjacentibus, provenientibus & crescentibus, proventuris & crescituris, per Manus Custumariorum sive Collectorum eorumdem Custumarum & Subsidiorum ibidem, & eorum cujuslibet sive eorum alicujus pro tempore existentium,

Ac etiam Decem & octo Libras, Sex Solidos, & Octo Denarios, residuum de dictis Trescentis sexaginta & quinque Libris per Annum habendas & percipiendas annuatim *eidem Johanni* a prædicto vicesimo septimo Die Junii, de omnimodis Custumis & Subsidiis nostris, & de eorum quolibet & qualibet indè Parte in Portu Villæ nostræ de Briggewater, & in singulis Portubus & Locis eidem Portui adjacentibus, provenientibus, & crescentibus, proventuris & crescituris, per manus Custumariorum sive Collectorum eorumdem Custumarum & Subsidiorum ibidem, & eorum cujuslibet sive eorum alicujus pro tempore existentium, quamdiu & pro toto tempore quo ipsum *Johannem* in Officio Custodis Privati Sigilli nostri, ut prædictum est, stare contigerit;

Eo quod expressa mentio de aliis Donis sive Concessionibus per nos eidem *Johanni* ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta existit; aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione quacumque, ante hæc tempora facta, edita, sive provisa, in aliquo non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Tractando cum Commissariis Franciæ.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1483.

Quia super Reformatione eorum, quæ contra vim & effectum instantium Treugarum per Subditos Regnorum Angliæ & Franciæ attemptata hinc inde dinoscuntur, Communicatum & Tractatum extitit de quadam Dieta inter Commissarios utriusque Principis tenenda & observanda, An. 1. R. 3. Franc. 1. R. 3. m. 28.

Nos,

Volentes, quantum in Nobis est, Reformationem hujusmodi debitum sortiri effectum,

De

in cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem.

De Custodia Temporalium Episcopatûs Midensis.

Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Pat. 1. R. 3 p. 1. m. 8.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Excellentissimus Princeps Dominus *E. Quartus* Nobilis Frater noster, per Literas suas Patentes, quarum Data est apud Westmonasterium Quintodecimo Die Februarii Anno Regni sui Vicesimo secundo, de Gratiâ suâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu suis Concesserit, Dilecto sibi in Christo, *Johanni Payn* in Theologia Doctori, Priori Provinciali Ordinis Fratrum Prædicatorum in Anglia Custodiam omnium Temporalium Episcopatûs Midensis in Terrâ suâ Hiberniæ, in Manibus suis per Mortem *Willielmi ultimi Episcopi* Loci illius existentium,

Habendam Custodiam prædictam præfato *Johanni* & Assignatis suis, unà cum Advocationibus Ecclesiarum, Præbendarum, Dignitatum, Capellarum, Cantariarum, Hospitalium, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, eidem Episcopatui pertinentium, a tempore Mortis præfati *Willielmi*, & quamdiu Temporalia prædicta in Manibus suis contigerint remanere, absque aliquo Compoto, seu aliquo alio præfato Fratri nostro, vel Hæredibus suis, pro Custodiâ prædictâ Reddendo seu Solvendo, prout in Literis illis pleniùs continetur,

Nos de certis Causis, Nos specialiter moventibus, Confirmamus, Ratificamus, & Approbamus dictas Literas præfatis *Johanni* & Assignatis suis esse bonas & efficaces, secundùm formam & effectum superiùs recitatos,

Et de uberiori Gratiâ nostrâ Concessimus, & per Præsentes Concedimus, præfato *Johanni* dictam Custodiam cum cæteris Præmissis a Nono Die Aprilis ultimò præterito, quo Die idem *Frater noster* ab hoc migravit Seculo, & quamdiu dicta Temporalia ac cætera Præmissa in Manibus nostris contigerint remanere,

Habendam sibi & Assignatis suis, absque aliquo Compoto, seu aliquo alio Nobis vel Hæredibus nostris indè Reddendo seu Solvendo,

Eo quod expressa mentio de vero Valore omnium Præmissorum, aut * alicujus indè Parcellæ, aut de aliis Donis sive Concessionibus eidem *Johanni* per dictum Fratrem nostrum aut Nos ante hæc tempora factis in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium factis, editis, sive ordinatis, aliquibusve Donis sive Concessionibus de hujusmodi Vacatione Locumtenenti Terræ nostræ Hiberniæ, aut alicui ali perantea factis, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante. * XII. 197.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Et pro Sex Solidis & Octo Denariis solutis in Hanaperio.

nostrarum prædictarum,

Recipientes a præfato *Johanne*, de tempore in tempus, Literas suas Acquietantiæ, quæ pro Nobis sufficientes fuerint in hac parte, per quas & præsens Mandatum nostrum vobis indè in Compoto vestro ad Scaccarium nostrum, de tempore in tempus, debitam Allocationem haberi faciemus.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto Die Julii.

Consimilia Brevia diriguntur Custumariis sive Collectoribus subscriptis, in Portubus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Custumariis sive Collectoribus Custumarum & Subsidiorum nostrorum in Portu Villæ nostræ de Pole, & in singulis Portubus & Locis eidem Portui adjacentibus, &c. ut supra, pro Summa Sexaginta Librarum.

Custumariis sive Collectoribus Custumarum & Subsidiorum nostrorum in Portu Villæ nostræ Bristolliæ, & in singulis Portubus & Locis eidem Portui adjacentibus, &c. ut supra, pro Summa Centum & Viginti Librarum

Custumariis sive Collectoribus Custumarum & Subsidiorum nostrorum in Portu Villæ nostræ Suthamptoniæ, & in singulis Portubus & Locis eidem Portui adjacentibus, &c. ut supra, pro Summa Centum Librarum.

* *Custumariis sive Collectoribus Custumarum & Subsidiorum nostrorum in Portu Villæ nostræ de Briggewater, & in singulis Portubus & Locis eidem Portui adjacentibus*, &c. ut supra, pro Summa Decem & Octo Librarum, Sex Solidorum, & Octo Denariorum. * XII. 198.

De Tractando cum Rege & Regina Castellæ.

Ricardus, Dei Gratiâ, &c. Salutem. Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Franc. 1. R. 3. m. 26.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Discretione, & Industriâ, Dilecti & Fidelis nostri *Bernardi de la Forsse* unius ex Consiliariis nostris pleniùs confidentes,

Fecimus, Ordinavimus, & Constituimus ipsum *Bernardum* Oratorem, Procuratorem, Commissarium, & Nuncium nostrum specialem,

Dantes & Concedentes eidem Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimis Principibus *Rege & Regina Castellæ*, Amicis & Consanguineis nostris carissimis, cumque Gubernatoribus Provinciarum Guipuscoæ & Biscaiæ, ac cæterorum Locorum Maritimorum dictis Principibus subjectorum, de & super Observatione Amicitiarum & Confoederationum inter dictos Principes ex una Parte, ac nostros Antecessores ex altera, quomodolibet initarum, ac super Reformatione Attemptatorum hincinde Tractandi, Communicandi, Conveniendi pariter, & Concludendi,

Dietamque pro firmiori Executione Præmissorum Appunctuandi, & Præfigendi,

Cæteraque Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Pro-

sufficientem Potestatem ad id ab eis Consanguineis nostris habenti, Nomine nostro & pro Nobis Deliberandum;

Ita tamen quòd idem *Bernardus* Literas Patentes dictorum Consanguineorum nostrorum, de consimili Approbatione, Ratificatione, & Confirmatione Ligæ, Confœderationis, & Amicitiæ perpetuæ pro Parte sua Hæredum & Successorum suorum, ab

* XII. 199. eisdem Consanguineis nostris, seu eorum in hac * Parte Commissario sive Deputato sufficientem ad hoc habente Potestatem recipiat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tricesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Confirmatione prædictæ Ligæ.

Ann. D. 1483. *An.* 1. *R.* 3. *Ibid. m.* 27.

R*Icardus*, Dei gratiâ, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Venerabilis Pater *Alfonsus Civitatensis Episcopus*, olim ab, Illustris memoriæ, Domino *Henrico*, *quondam Rege Castellæ & Legionis* Consanguineo nostro carissimo, jam Vitâ functo, ad Serenissimum Principem *Edwardum nuper Regem Angliæ & Franciæ* Defunctum Fratrem nostrum carissimum Transmissus fuerat ad Ineundum & Contrahendum cum præfato Fratre nostro, Nomine dicti nuper *Regis Castellæ & Legionis*, certas Confœderanes & Alligantias infrascriptas,

Ac idem *Frater noster* consequenter Reverendo Patri Consanguineo suo Prædilecto *Willielmo Eliensi Episcopo* similiter jam Defuncto, per Literas suas Patentes, dederit in Mandatis, ad Tractandum, Communicandum, Appunctuandum, Concordandum, & Concludendum cum dicto Venerabili *Patre Alfonso*, super eisdem Confœderationibus & Allegantiis, ut præfertur, ineundis & concludendis,

Ipsi quidem *Episcopi*, Commissarii, Procuratores, & Deputati Principum suorum prædictorum, ad Infrascripta sufficienter constituti, Vice, Auctoritate, & Nominibus eorumdem mutuò Convenientes, tandem in quosdam Articulos realis & perpetuæ Amicitiæ atque Pacis condescenderunt, ipsosq; Articulos Conceperunt, Formârunt, Concordârunt, & Concluserunt Tenore subsequenti.

* *Nimirum Editionis Londinensis, cujus folia hic in margine notantur.*

INPRIMIS, Conventum & Concordatum est, &c. *ut in Tom. XI. f.* 583. * *usque hæc verba*, & *Johanne de Ribas* Armigero.

Nos autem *Ricardus Rex Angliæ & Franciæ* memoratus, volentes, ut est justum, Pacem, Amicitiam, Concordiam, & Confœderationem hujusmodi, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, cum Serenissimo & Potentissimo Principe Consanguineo nostro & Fratre carissimo Dom. *Ferdinando*, Dei gratiâ, *Castellæ & Legionis*, *Aragonum*, *Ceciliæq;* *Rege* moderno, ac Nobilissimâ Dominâ *Isabellâ*, Conjuge suâ, dictorum Regnorum Reginâ, suisque Hæredibus & Successoribus Regnorum Castellæ & Legionis Regibus, Tenere inviolabiliter & Servare ad Quietem, Bonum, & Utilitatem Nostri, Regnorumque & Subditorum nostrorum hincinde,

Licet hujusmodi Conventiones, Pacta, atq; cætera omnia & singula Nominibus antedicti Domini *E. nuper Regis Angliæ* Fratris nostri, & dicti *Henrici Regis*, ut præfertur, acta & gesta, tàm per ipsum *Henricum nuper Regem*, quàm per prædictum Do-

Et impendatis vos in [illegible] *ginæ* & Nostrum, amatisque inter Nos bonam Pacem & Confœderationem, fidelique Animo viribus eam procuratis,

Ob contemplationem dictæ Serenissimæ Dominæ *Reginæ* Consanguineæ nostræ carissimæ, ob Honorem tanti Festi, & propter Amorem & Affectionem quam in vos gerimus, & quia scimus vos esse de Nobili Genere, *Creamus & facimus vos Militem*, *Decoramusque Honore Militari per impositionem Collari Aurei quod vobis imponimus in Collo vestro*, *& per trinariam percussionem nostri Gladii super Humeros vestros*, cum verbis decentibus, & per alia Insignia nostra, prout Nobis moris est, in similibus conficienda,

Volumusque vos dicto Honore Militari & Insigniis nostris uti tàm in Regno nostro quàm extra ubique Regionum & Terrarum, tanquam Dono Regio ad Honorem Decoremque vobis dato.

In cujus rei Testimonium Mandamus vobis dari has nostras præsentes Literas sub nostro Privato Sigillo, quæ acta fuerunt in Civitate Eborum in Aulâ Regiâ; Præsentibus Dominis Spiritualibus & Temporalibus Regiæ Curiæ in Actu Creationis dicti Serenissimi Principis *Edwardi*, die Visitationis Beatæ Virginis Mariæ, quæ fuit Octavâ Die Mensis Septembris Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo tertio, & Regni nostri Anno primo.

Ad Hispaniarum Reginam.

S*Erenissimæ Principi *Elizabethæ*, Dei gratiâ, *Reginæ Castellæ*, *Aragonum*, *Legionis*, & *Siciliæ*, &c. Consanguineæ carissimæ, *Ricardus*, eadem Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, ac *Hiberniæ Dominus*, &c. Commendationem & felicium Successuum incrementa. Ann. D. 1483. *An.* 1. *R.* 3. *Infra Bibl. Harlean.* 39. *B.* 18. *fol.* 146. *b.*

Attulit ad Nos Literas Serenitatis vestræ Orator ejusdem *Gaufridus de Sasiola*, eaque diligenter ac prudenter exposuit quæ suæ fidei commissa fuerunt, & quæ Nos plurimâ Voluptate meritò affecerunt,

Neque enim facilè possumus, Serenissima Princeps, mediocri efferri lætitiâ, quandoquidem vestra Sublimitas, non immemor necessitudinis quæ inter Nos est, &, Pacis Christianæ cupientissima, percussa olim Fœdera, inter istorum Regnorum vestrorum ac Angliæ Principes, resarcire ymmò potiùs confirmare cupit,

Ingentes itaque gratias isti in Nos & Regna nostra animo ac benivolentiæ vestræ singulari agimus & habemus, quibus nos cumulatè responsuros pollicemur si quid accidat in quo vestræ Sublimitati gratificandi locus dabitur,

Ad eas itaque res ex communi sententiâ conficiendas, quarum gratia huc idem Orator vester missus est, Dilectum Consiliarium ac Oratorem nostrum Nobilem Virum *Bernardum de la Forssa* istuc misimus ad Serenitatem vestram, quam maximum in modum oramus ut ei facilem ad eandem Aditum & integram Fidem, perinde atque Nobis ipsis, dare dignetur, erit id Nobis gratum inprimis acceptumque,

Feliciter ac diu vivat & valeat eadem vestra Serenitas; cui Nos & dictum *Bernardum* & quæ acturus est omnia, plurimùm commendamus.

Ex *Civitate nostra Eboraci*, nono Septembris 1483.

* Dors. * XII. 201.

Re-

Super dicta Ambassiata.

Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. ibid.

Illustris ac Magnifice Domine Consanguinee noster carissime, Commendationem & Votorum Compotem esse, &c.

Misimus inpræsentiarum ad Serenissimos Principes *Regem & Reginam Hispaniarum* Consanguineos nostros carissimos Nobilem Virum *Bernardum de la Forssa* Consiliarium & Oratorem nostrum, ad ea Negotia tractanda, &, Deo benè juvante, fine debito terminanda quæ spectabilis Miles Dominus *Gaufridus de Sasiola*, Serenissimæ Dominæ Hispaniarum Reginæ nostræque Consanguineæ carissimæ Orator disertissimus, nobis ejus nomine exposuit, quæ Nobis ac Regnis nostris utrimque profutura speramus,

Quæ quidem Negotia, nè vos laterent, mandavimus eidem *Bernardo de la Forssa* (quem vos probè nostis) ut ea omnia vobiscum communicaret,

Rogamus itaque vos, Consanguinee carissime, ut non minori vobis curæ sint hæc nostra quàm olim clarissimæ memoriæ Fratris nostri negotia fuerunt,

Verecundè enim hoc oneris vestræ Spectabilitati imponeremus, nullis præsertim meritis nostris id poscentibus, nisi præfati Oratores ad hoc nos incitassent, in seque recepissent omnia vobis grata fore quæ scriberemus.

Porrò si quid a nobis fieri poterit in vestrum decus & ornamentum, ad id nos paratos promptosque fore pollicemur. Feliciter diuque valete Illustris ac Magnifice Domine Consanguinee carissime; Cui nos dictumque *Bernardum*, cui etiam fidem dari cupimus in Præmissis, etiam atque etiam commendamus.

Ex *Civitate nostra Eborum*, die decima Septembris 1483.

Consimiles Literæ *Comiti de Leryn*.

* *Ad Regem Hispaniarum.*

* XII. 102.
Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Infra Bibl. Harlean 39. b. 18. fol. 245.

Serenissimo ac Potentissimo Principi *Ferdinando*, Dei gratiâ, *Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, ac *Siciliæ*, *&c. Regi*, Consanguineo nostro carissimo, *Ricardus*, Dei gratiâ, &c. Salutem plurimam dicit.

Nobilem Prudentemque Virum *Bernardum de la Forssa*, nostrum Consiliarium fidissimum, vestræ in Præsentia Serenitati mittendum duximus,

Is nostram mentem nostramque Voluntatem in hiis Rebus, ob quas conficiendas Serenissimæ Dominæ *Hispaniarum Reginæ* vestræ Consortis pudicissimæ, nostræque Consanguineæ carissimæ, Dominus *Gaufridus* fortissimus Miles ejusdemque Reginæ Orator disertissimus Nobis ejus nomine copiosè prudenterque retulerit, vestræ Serenitati aperturus est,

Eum clementer benigneque audiat, eique Fidem det, in hiis quæ nostro Nomine eidem Serenitati vestræ dicet, ac brevem & celerem Expeditionem in hiis communibus Negotiis vestra Serenitas faciat mirum in modum,

Rogamus porrò si vestra a nobis Serenitas quicquam petet, quod pro ea hic facere possimus, id libenti animo faciemus, & vestra Serenitas diu feliciterque vivat.

Rex omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Franc. 1. R. 3. m. 25.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, & ad humilem Supplicationem Carissimi Consanguinei *Johannis Ducis Norffolciæ*, Concessimus & Licentiam Dedimus eidem Consanguineo nostro, quòd ipse, per Se, aut Factores, Attornatos, seu Deputatos suos, Centum Dolia Vini, de Crescentia Regni nostri Franciæ & Ducatuum nostrorum Normanniæ & Acquitanniæ, quàm aliarum Partium quarumcumque, in Partibus Exteris emere & providere, & ea sic empta & provisa in quacumque Navi sive quibuscumque Navibus sibe placuerit de Partibus Franciæ, Hispaniæ, Britanniæ, * sive aliarum Partium Exterarum quarumcumque, infra unum Annum proximò sequentem post Datam Præsentium, eskippare, ac ea in Regnum nostrum Angliæ adducere, eaque ibidem vendere, vel aliter libitum suum indè facere valeat licitè & impunè, & absque impetitione seu impedimento Nostri aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, seu Restrictione, in contrarium factis, ordinatis, seu provisis, in aliquo non obstantibus; * XII. 103.

Proviso semper quòd Nobis de Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis, Nobis pro Vinis prædictis debitis, fideliter respondeatur, ut est justum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Magno Sigillo Deliberando.

Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Claus. 1. R. 3.

Memorandum, *quòd, Duodecimo Die Mensis Octobris, Anno Regni Domini* Ricardi Regis Tertii *primo, idem Dominus Rex mandavit Literas suas missivas Privato Signeto suo sigillatas Venerabili Patri* Johanni Episcopo Lincolniensi *Cancellario Angliæ, in quibus inter alia continebatur quòd idem Dominus Cancellarius, ob diversas causas ipsum Dominum Regem moventes, post visum Literarum* Domini Regis *prædictarum, Magnum Sigillum suum in Custodia præfati Domini Cancellarii existens, salvò & securè eo citius quo commodè poterit eidem* Domino Regi *mitteret*,

Super quo idem Dominus Cancellarius *juxta Mandata dicti Domini Regis Die Jovis, videlicet, Decimo sexto Die dicti Mensis Octobris, circa Horam undecimam ante Nonam, in Præsentia*, Wilhelmi Kellet *Clerici unius Clericorum ejusdem Cancellariæ*, Galfridi Simeon *Clerici*, Ricardi Esoe *Clerici Coronæ Cancellariæ prædictæ*, *&* Willielmi Nanson, *& aliorum plurimorum apud Vetus Templum London, in quadam magna alta Camera ibidem juxta Gardinum Sigillum prædictum in quadam Bagâ de albo Corio inclusum, & Signeto ipsius Domini Cancellarii, Figuram Aquilæ continente, sigillatâ*, Roberto Blackwall *Clerico uni Clericorum Cancellariæ prædictæ, dicto* Domino Regi, *ut præmittitur, deferendum Deliberavit*,

Quod quidem Sigillum, ut præmittitur, signatum tunc ibidem, in Præsentia antedicta, idem Robertus Blackwall *ab ipso Cancellario recepit, & illud in Baga prædicta sic signata, in Villa de Graustam decimo nono Die ejusdem Mensis Octobris, circa Horam Duodecimam ejusdem Diei, & in quadam Camera vocata* la Kynges Chamber, *infra Hospitium de le Angel, in Præsentia, Venerabilium Patrum* J. Wygorniensis, W. Dunelmensis, Th. Menevensis, *&* R. Assaven-

Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Pat. 1. R. 3. p. 1. m. 2. dor.

REX Vicecomiti Devoniæ, Salutem.

Præcipimus Tibi, firmiter injungentes, quòd statim post Receptionem Præsentium in singulis Locis infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi magis expediens videris, ex parte nostrâ publicas Proclamationes fieri facias in hæc verba,

FORASMUCH *as the King our Soverain Lorde, remembryng his solempne Profession which he made at the tyme of his Coronation to Mercy and Justice, and folowyng the same in dede; first beganne at Mercy in yevyng unto all maner Persounes his Full and Generall Pardon, trustyng therby to have caused all his Subgettes to have be surely Determined unto hym according to the Duety of their Ligeance; and eft son his Grace, in his owne Person, as is well knowen, hath dressed himselfe to divers Parties of this his Reame for the indifferent Admynystracion of Justice to every Persone, havyng full Confidence and Trust that all Oppressours and Extortioners of his Subjectes, orible Adultres and Bawdes, provokyng the high Indignation and Displeasure of God, shuld have be reconsiled and reduced to the wey of Trouth and Vertue, with the abiding in good Disposition.*

This yet notwithstanding Thomas Dorset, late Marques Dorset, *which not feryng God, nor the Perille of his Soule, hath many and sundry Maydes, Wydowes, and Wifes dampnably and without Shame Devoured, Defloured, and Defouled, holding the unshamfull and myschevous Woman called* Shores Wife *in Adultry, Sir* William Noreys, *Sir* William Knevet, *Sir* Thomas Bourghchier *of Barnes, Sir* George Broun, *Knyghtes,* John Cheyne, John Noreis, Walter Hungeford, John Rush, *and* John Harecourt *of Staunton, with other unto theym Traytourly Associat, without the Kinges Auctorite have Assembled and Gadred his People by the Comforte of his grete Rebell and Traytour the late* Duc of Bukyngham, *and* Busshoppes of Ely and Salesbury, *entending not oonly the Destruccion of the Riall Person of oure seid Soveraign Lord and other his true Subjectes, the brech of his Peace, Tranquillite, and Commen Wele of this his Reame, but also in letting of Vertue, and the dampnable Maintenaunce of Vices and Syn as they have done in tymes passed to the grete Displeasur of God and evyll Exemple of all Christen People,*

Wherfor the Kinges Highnes *of his tender and lovyng Disposicion that he hath and bereth unto the Common Wele of this his Reame, and puttyng downe and rebuking of Vices, Graunteth that no* Yoman *nor* Commoner *thus abused and blynded by thes Tratours, Adultrers, and Bawedes, or eny of theym, shall not be hurte in their Bodies ne Goodes if they withdrawe theym self fro their False Company, and medill no ferther with theym,*

And over this oure seid Soveraigne Lorde *Graunteth that whoo so ever put hym in devoir, and taketh the* seid Duc *and bringeth hym unto his Highnes, shall have a* M l. *in Money, or* C l. in Land, *and for every of the* seid Busshopps and Marques *a* M. Marke *in Money, or* C. Marke in Land, *and for every of the* seid Knyghtes D. Marke *in Money, or* xl l. in Land *in Reward, and that nowe every true Subjecte and Lover of Vertue and Peace put his Hand in Resistyng the Malicious entent of the seid Traytours, and Punysshing of the grete and dampnable Vices of the seid Traytours, Adultrers, and Bawedes, so that by their true and feithfull Assistens Vertue may be lyfte up and praysed in the Reame to the Honour and Pleasure of God, and Vice utterly rebuked and dampned to the suertie and comfort of all the true and good Commons of this Reame,*

And over this the Kynge's Grace *woll that it be knowen that all thoo that in any wise Eyde, Comforte, or Assist the seid* Duc, Busshoppes, Marques, *or any other of the Kinges Rebelles and*

Sciatis quod Nos,

De fidelitate, circumspectione, & probitate vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus, Deputavimus, & Ordinavimus vos hac vice Viceconstabularium nostrum Angliæ ac Commissarium nostrum,

Dantes & Concedentes vobis, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem generalem & Mandatum speciale ad Audiendum, & Examinandum, ac Procedendum contra quascumque Personas de Crimine læsæ nostræ Regiæ Magestatis suspectas & culpabiles, tàm per viam Examinationis Testium quàm aliter, prout vobis melius visum fuerit ex Officio mero seu promoto,

Necnon in Causis illis judicialiter & sententialiter juxta Causas, Exigentiam, & Delinquentium demerita, sine strepitu & figura Judicii, Appellatione quacumque remotâ, quandocumque vobis videbitur Procedendum, Judicandum, & finali Executioni Demandandum,

Cum omnibus etiam Clausulis, Verbis, & Terminis specialibus ad Executionem istius Mandati & Auctoritatis nostrorum de jure vel consuetudine requisitis, quæ etiam omnia hic expressa habemus, assumpto vobiscum aliquo Tabellione fidedigno qui singula conscribat, unà cum aliis quæ in Præmissis vel circa ea necessaria videbuntur seu qualitercumque requisita,

Mandantes, & firmiter vobis Injungentes quòd, aliis quibuscumque præteritis, circa prædicta quotiens & quando opus fuerit intendatis, causasque antedictas audiatis, examinetis, & in eisdem procedatis, ac eas judicetis, & finali Executioni, ut præfertur, demandetis:

Damus etiam omnibus & singulis, quorum interest, in hac parte, Tenore Præsentium firmiter in Mandatis quòd vobis in Præmissis faciendis pareant, assistant, & auxilientur in omnibus diligenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Coventre*, vicesimo quarto Die Octobris.

Per ipsum Regem Ore tenus.

---

* *Pro Cubiculario Papæ.* • XII. 206.

TO THE KING OURE LIGE LORD.

MEMORANDUM *quòd Vicesimo octavo Die Novembris Anno Regni Regis* Ricardi Tertii post Conquestum Angliæ *Primo, ista Billa liberata fuit Domino Cancellario Angliæ apud Westmonasterium exequenda.*

Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Ex Bundel. infra Turrim n. 124. tempore R. 3.

PLEASE it your Highness, of your moost noble and benigne Grace, to Grante unto youre daily Orator and Subjette *Richard Lesse* Clerk, oon of the Cubiculers of our *Holy Fader the Pope*, youre gracious Lettres Patentes of Pardon, to be sealed under youre Grete Seale, after the fourme and effecte here folowyng, and youre said Oratour shall dayly Pray God for the Preservation of youre moost Noble and Roiall Astate.

R. R.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ

Necnon omnimodas Actiones, Executiones, Sectas, Demandas, & Impetitiones quas Nos versus ipsum *Ricardum* habemus seu habere poterimus ullo modo, ratione Præmissorum vel alicujus eorumdem; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione, in contrarium indè editis, factis, seu provisis, in aliquo non obstante.

In cujus, &c.

Teste, &c.

---

* XII, 207. * *De Salvo Conductu.*

Memorandum *quòd*, *Vicesimo nono Die Novembris Anno Regni Regis* Ricardi Tertii *Primo*, *ista Billa liberata fuit Domino Cancellario Angliæ apud Westmonasterium exequenda.*

R. R.

Ann. D. 1483. An. 1. R. 3. Ex Bundel. infra Turrim Lond. n. 7. temp. R. 3.

REX universis & singulis Admirallis, Salutem.

Sciatis quòd, ad rogatum Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum*, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Reverendum Patrem *Willielmum Episcopum Aberdonensem*, ac Nobilem & Strenuum Virum *David Comitem de Craweford*, necnon, Venerabiles Viros, Dominum *Georgium de Carmighell Electum Glascuensem*, Magistrum *Alexandrum Englissh Electum Dunkeldensem*, &, Nobiles & Discretos Viros, *Robertum Dominum de Lyle*, Magistrum *David Levingstone* Custodem Privati Sigilli, *Johannem de Drummonde* de Cargyll, Dominum *Willielmum Knolles* Præceptorem de Torfekyn Ordinis Sancti Johannis Jerosolimitani, Magistrum *Johannem Irland* Archidiaconum Sancti Andreæ, Magistrum *Gilbertum Ray—ke* Archidiaconum Glascuensem, & *Dominum de Dundasse*, Ambassiatores, Oratores, & Commissarios dicti Consanguinei nostri, in Regnum nostrum Angliæ, cum Sexaginta Personis de Regno Scotiæ, in Comitivâ suâ, & totidem Equis vel infra, ac cum Bogeis, Manticis, Rebus, Bonis, Jocalibus, Literis, Papiris, Auro & Argento monetato, necnon Fardellis, Capsulis, & Sarciunculis suis quibuscumque, conjunctim & divisim, Veniendo, ibidem Morando, Sojornando, Conversando, & Expectando, & iterùm in Regnum Scotiæ quando & quotiens sibi placuerit, durante præsenti salvo Conductu nostro, Redeundo & Reveniendo, absque impedimento aut impetitione nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque, aliquâ Marquâ, Contramarquâ, sive Reprisaliâ, concessâ vel concedendâ, non obstante,

Ita tamen quòd infra dictum Regnum nostrum Angliæ, præsenti salvo nostro Conductu durante, ipsi ipsorumve aliquis nichil attemptent seu attemptet quod in Nostri aut ejusdem Regni nostri cedere queat Præjudicium quoquomodo,

Sic tamen, quod si aliquid per eorum aliquem in contrarium attemptatum fuerit, quod ipse sic attemptans pro eo juxta ejus demerita puniatur, nostro præsenti salvo Conductu quoad alios in suo robore permanente.

Et ideò vobis Mandamus, &c.

In cujus, &c. usque Quintumdecimum Diem Martii proximò futurum duraturas.

Teste, &c.

tione Præmissorum Supportantes sint, Intendentes, Confortantes, Auxiliantes, & Defendentes, sub periculo quòd incumbit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quarto die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Custode Rotulorum.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1483.

Sciatis quòd Nos, An. 1.

De Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, ac pro bono & laudabili Servitio quòd, Dilectus & Fidelis Clericus noster, *Thomas Barowe* Custos Rotulorum Cancellariæ nostræ Nobis impendit & in futurum impendere desiderat, R. 3. Pat. 1. R. 3. p. 3. m. 17.

Concessimus eidem *Thomæ* unum Dolium vel Duas Pipas Vini Vasconiæ, Habendum & Percipiendum singulis Annis pro Termino Vitæ suæ de Vinis nostris, circa Festum Natalis Domini, aut aliquo tempore deposit, juxta quod Vindagia se habent, in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, per manus Capitalis Pincernæ nostri Angliæ & Hæredum nostrorum vel ejus Deputati ibidem pro tempore existentis; eo quòd expressa mentio de vero Valore Annuo Vini prædicti, aut de aliis Donis & Concessionibus, per Nos *eidem Thomæ* ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, sive Restrictione, in contrarium factis sive ordinatis, aut aliquâ Causâ, Re, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Thoma Cardinale Archiepiscopo Cantuariensi de Pardonatione.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1483.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, *Pardonavimus*, *Remisimus*, & *Relaxavimus Thomæ Cardinali Archiepiscopo Cantuariensi* totius Angliæ Primati & Apostolicæ Sedis Legato, seu quocumque alio nomine censeatur, omnimoda Proditiones, Felonias, Murdra, Mesprisiones, Concelamenta, Conventicula illicita, Riotas, Routas, Contemptus, Transgressiones, Forisfacturas, Offensas, & alia Malefacta quæcumque per *ipsum Cardinalem* ante Duodecimum diem Decembris ultimò præteritum qualitercumque facta sive perpetrata, ac Sectam Pacis nostræ quæ ad Nos versus ipsum pertinet pro Præmissis seu eorum aliquo, An. 1. R. 3. Pat. 1. R. 3. p. 2. m. 25.

Pardonavimus etiam, *Remisimus* & *Relaxavimus eidem Cardinali* omnimodas Executiones & Pœnas Mortis quas versus ipsum, occasione Præmissorum seu eorum alicujus, habemus seu habere poterimus,

Necnon omnimodas Utlagarias in ipsum, hiis occasionibus seu earum aliqua, promulgatas, & firmam Pacem nostram ei inde Concedimus; ita tamen quòd stet Recto in Curiâ nostrâ si quis versus eum loqui voluerit de Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste

Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione, in contrarium factis, editis, sive ordinatis, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Convocatione facienda.

MEMORANDUM *quòd, Vicesimo Die Decembris Anno Regni Regis* Ricardi Tertii *Primo, ista Billa liberata fuit Domino Cancellario Angliæ apud Westmonasterium exequenda.*

R. R.

Ann. D. 1483. *An.* 1. *R.* 3. *Ex Bundel. infra Turrim Lond. n.* 10. *tempore R.* 3.

REX Reverendissimo in Christo Patri, *Th.* eâdem gratiâ, *Cardinali Archiepiscopo Cantuariensi*, totius Angliæ Primati, Consanguineo nostro carissimo, Salutem.

Quibusdam arduis & urgentibus Negotiis, Nos, Securitatem & Defensionem Ecclesiæ Anglicanæ, ac Pacem, Tranquilitatem, Bonum Publicum, & Defensionem Regni nostri & Subditorum nostrorum ejusdem concernentibus, vobis in Fide & Dilectione quibus nobis tenemini Rogando Mandamus quatinus, Præmissis debito intuitu attentis & ponderatis, universos & singulos Episcopos vestræ Provinciæ, ac Decanos & Priores Ecclesiarum Cathedralium, Abbates & Priores, & alios Electivos Exemptos & non Exemptos, necnon Archidiaconos, Capitula, Conventus, & Collegia, totumque Clerum cujuslibet Diœcesis ejusdem Provinciæ, ad Comparendum coram vobis in Ecclesia Sancti Pauli Londoniæ, vel alibi prout melius expedire videritis, cum omni celeritate accommodâ, modo debito Convocari faciatis,

Ad Tractandum, Consentiendum, & Concludendum super Præmissis, & aliis quæ sibi clarius exponentur tunc ibidem ex parte nostrâ,

Et hoc, sicut Nos & Statum Regni nostri, ac Honorem & Utilitatem Ecclesiæ prædictæ diligitis, nullatenus ommittatis.

Teste, &c.

R. R.

---

* *De Custodia commissa.*

* XII. 210. Ann. D. 1484. *An.* 1. *R.* 3. *Fin.* 1. *R.* 3. *m.* 10.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, per Manucaptionem *Johannis Garter Capitalis Regis Armorum*, & *Thomæ Clarencewe Regis Armorum* in Australibus, Commisimus *Ricardo Champeney*, aliàs dicto *Gloucestre Regi Armorum*, Custodiam Manerii de Huntyngfeld in Comitatu Kantiæ,

Habendam a Festo Sancti Michaelis ultimò præterito usque ad Finem Viginti Annorum extunc proximò sequentium & plenariè completorum,

Reddendo indè Nobis per Annum pro Custodia prædicta *Decem Libras & Duodecim Denarios* prout nobis Responsum est, & *Duodecim Denarios* ultra de Incremento per Annum, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones,

Ac sustentando Domos Clausuras & Ædificia,

Necnon supportando omnia alia Onera dictæ Custodiæ perti-

Provincias visitare & perlustrare habet,

Nos, cupientes eundem *Nicolaum de Popplair*,

Cui ob Virtutum suarum præclara merita, necnon fidelia Nobis & Sacro Romano Imperio in Curia nostra Imperiali certo tempore præstita Obsequia, necnon propter ejus Actus Militares, quos præ ceteris in præfata nostra Imperiali Curia agitandum habilem cognovimus, ad clementem Promotionem inclinati sumus,

In progressu sui Itineris plenâ Securitate gaudere, vos omnes & singulos exhortamur, nostris verè ac Sacri Romani Imperii & Terrarum nostrarum Subditis, districtè præcipiendo, Mandamus, quatinus, cùm eundem *Nicholaum de Popplair* Familiarem nostrum ad vos Terras & Curias vestras & Loca declinare contigerit, in hujusmodi suo Transitu, nostræ considerationis intuitu, recommissum suscipere, favorabiliter tractare, atque in his, quæ Securitatem & Celeritatem sui concernunt Itineris, promovere, & gratuitam velitis ostendere & exhibere voluntatem, ipsumque unà cum Familia, Equis, Rebus, & Bonis suis universis, per quoscumque Passus, Portus, Pontes, Terras, Dominia, Districtus, Civitates, Opida, Castra, Castella, Villas, & alia quælibet nostræ & vestræ Jurisdictionis Loca, tàm per Terras * quàm per Aquas, absque omni solutione Theolonearii, Pedagii, Pontinegii, Gabellæ, Custumæ, sive alterius cujuscumque Exactionis, Onere, Impedimento, & Molestii quibusvis semotis Transire, Stare, Morari, & Redire, securè & liberè permittatis & permitti faciatis, * XII. 211.

Sibi, Familiæ, Equis, & Rebus suis, dùm & ubi opus fuerit atque pro Parte ipsorum desuper adhortari fueritis & requisiti, de securo & salvo Conductu providendo, Cæsareæ nostræ Majestatis ad Complacentiam, Honorem, & Reverentiam singularem.

Dat. *Wiennæ*, Die xviij Mensis Januarii, Anno Domini M. CCCC. LXXXIII. Regnorum nostrorum Romani Quadragesimo tertio, Imperii Tricesimo primo, Hungariæ verò vicesimo quarto.

Ad Ducem Mediolani.

Dors.

Illustrissimo ac Potentissimo Principi Domino Johanni Mariæ-Sforciæ DUCI Mediolani, Papiæ Angliæque COMITI, *ac* Januæ & Ceremonæ DOMINO *Consanguineo nostro Carissimo.*

RIcardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, Illustrissimo ac Potentissimo Principi Domino *Johanni Mariæ-Sforciæ Duci Mediolani, Papiæ Angliæque Comiti*, ac *Januæ & Cremonæ Domino* Consanguineo nostro carissimo, Salutem, & prosperorum Successuum incrementa. Ann. D. 1484. *An.* 1. *R.* 3. *Infra. Bibl. Harlean.* 39. *b.* 18. *fol.* 249.

Illustrissime ac Potentissime Princeps Consanguinee noster carissime,

Posteaquam ad Regiam hanc Dignitatem, Divinâ favente Clementiâ, evecti sumus, nil magis laudabile magisque Principe dignum duximus quàm Subditis nostris benefacere, iis potissimum qui suis Virtute & meritis ornari simul & illustrari promeruissent,

Quâ propter cùm *Gulielmus, Germanusque*, ac *Nicholaus Fratres de Ariotis*, Cives nostri Londonienses, nec minus eorum Pater (qui ex ejusdem nostræ Civitatis Aldermanis est unus, & quidem gratissimus) Nobis Regnoque nostro plurima Obsequia contulerint atque indies acriore studio de Nobis plura mereri nitantur,

fini nostro carissimo.

Ann. D. 1484. An. 1. R. 3. Infra Bibl. Harleian. 39. b. 18. fol. 250.

RIcardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, Illustri Domino & Affini nostro Carissimo, Domino *Ludovico Mariæ-Sforciæ Vicecomiti*, *Duci Barri*, ac Ducalis Dominii Locumtenenti Generali, Salutem, & ad Vota Successus.

Illustris Domine & Affinis noster carissime,

Nichil Nobis antiquius unquam fuit quàm eos omnes, qui de Nobis benè meriti essent, Commodis atque Honoribus prosequi,

Quod quidem vetus nostrum Institutum, cùm liberrimè in Subditos nostros, Nobis fideliter Obsequentes, semper observaverimus, non minùs tamen in Exteros Peregrinosque, de Nobis benè meritos, ostendimus:

Quare, cùm *Gullielmus*, *Germanusque*, ac *Nicholaus* Fratres *de Ariotis*, Cives nostri Londonienses, nec minore curâ eorum Pater (ex nostris ejusdem Civitatis Aldermanus unus) Nobis Regnoque nostro plurima Obsequia contulerint, ac indies acriori studio de Nobis plura mereri studeant, non possumus facere quin eos, pro suis & veteribus & recentibus in nos Meritis, eo quo decet favore tueamur & foveamus.

Cùm igitur istâ in Ditione Illustrissimi *Ducis* Nepotis nostri jamdiu habitaverint Duo prænominatorum Fratrum (*Gullielmus*, scilicet, & *Germanus*) atque Negotiati sint, nuperque eorum alter (hoc est Germanus) Mediolani Sublimitatis vestræ Urbe insigni Diem clausit extremum, ac in ejus Locum Tertius Frater *Nicholaus* successit, cupiantque inpræsentiarum hii, *Guillielmus* & *Nicholaus*, Fratres superstites, istic commorantes, Civitatem illam Mediolani sibi in Patriam deligere, nunciârunt Nobis proximè Commendatitiis Literis nostris nostrâque apud Illustrissimam Dominationem vestram Intercessione, pro consequendo, ullâ sine reservatione, Civilitatis Privilegio, se plurimùm juvari & protegi posse, idque a Nobis enixè postularunt,

Quocirca, cùm prædictorum *Gullielmi* & *Nicholai* desiderio satisfactum iri cupiamus, vestram Dominationem hortamur & rogamus ut illis Aditum ad sui Cognitionem & Amorem nostrâ causâ patefacere velit, atque eos & singula eorum Negotia quàm commendatissima habere, tum demùm in Fidem suam & Protectionem ita accipere, ut Commendationis nostræ pondus facile ab his perspici & a Nobis quanti fuerit, possit declarari,

Id enim planè intelligent si ab iis, qui eorum Causæ adversantur, Dominatio vestra eos defensaverit, eorumve Negotiorum Gestores & Nuncios, votique sui Compotes fecit:

Non parùm enim, sicuti accepimus, ad publica Vectigalia augenda hujusmodi res conducit; interest etiam Honoris Principum nè quis prohibeatur Civitate qui aliquot Annos Incolatum in ea fecerit,

Equidem si a Nobis id sperandum est ut, quod vestratibus aliquando Nos tribuimus, id pariter Illustrissimum *Ducem* Nepotem nostrum Nostratibus esse tributurum, nil sane est quòd vereamur Eos *de Ariotis* a Dominatione vestrâ, pro ejus innata bonitate, contegi & foveri; Quod ut facias & petimus & plurimùm rogamus, ad non leve indicium singularis Benivolentiæ, si fiet, ascripturi.

Reliquum est ut, si quid hoc in nostro Regno esse intelligatis, quo vobis gratificari valeamus, nobis significetis, quoniam id libentissimè facturos pollicemur; & valeat Dominatio vestra quàm felicissimè.

Ex *Civitate nostra Londonarium*, decimo Die Februarii, An-

Occupatorum ejusdem Villæ pro tempore existentium, ad eadem Festa per æquales Portiones,

Triginta Libras indè annuatim de Firma Villæ Derbiæ, & de Cremento sive Incremento ejusdem Villæ, per Manus Hominum sive Ballivorum vel aliorum Receptorum ibidem pro tempore existentium, ad eadem Festa per æquales Portiones,

Et *Viginti Libras* indè residuas annuatim de Vacatione Abbatiæ de Sancto Albano & omnium Temporalium ejusdem per Manus Abbatis, Prioris, & Conventûs ibidem aut aliorum Receptorum ibidem pro tempore existentium, ad eadem Festa per æquales Portiones, absque aliquo Compoto seu aliquo alio indè Nobis reddendo,

Concessimus etiam *eidem Comiti*, quòd si præsentes Literæ nostræ quoad Præmissa seu aliquod Præmissorum *eidem Comiti* imposterùm invalidæ existere contingerent, quòd tunc Cancellarius noster Angliæ pro tempore existens de tempore in tempus fieri faciat & deliberari tot & tales Literas Patentes & Brevia quot & quales *eidem Comiti* in hac parte necessaria fuerint & oportuna, absque aliqua Prosecutione penes Nos in hac parte facienda; Eo quod expressa mentio de aliis Donis sive Concessionibus, per Nos aut per *Edwardum nuper Regem Angliæ Quartum* Fratrem nostrum præfato *Comiti* ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, Restrictione, in contrarium indè factis, editis, ordinatis, sive provisis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*,

Per Breve de Privata Sigillo.

De Concessione.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1484.

Sciatis quòd Nos,

Consideratione tàm gravium Paupertatis, Ruinæ, & Decasûs, An. 1.
in quibus Villa nostra de Kyngeston super Hull diversis modis R. 3.
jam nuper incidit, quàm boni & diligentis Servitii tàm eum gran- Pat. 1.
dibus Sumptu & Onere quæ Major, Burgenses, & Inhabitantes R. 3. p. 5.
prædictæ Villæ quampluribus & diversis modis tàm in Viagio in m. 16.
Scotiam quàm in aliis Locis ad nostri beneplacitum perantea ha- n. 96.
buerunt & sustinuerunt, aliisque Causis & Considerationibus Nos moventibus,

De Gratia nostra speciali, penes eorum Relevamen & Succursum in hac parte & pro Auxilio Portûs dictæ Villæ, * Concessi- * XII.
mus præfatis Majori & Burgensibus & Successoribus suis, quòd 214.
ipsi & Successores sui vel eorum aliquis ad usum infra Portum Villæ prædictæ annuatim, durante spatio Viginti Annorum Datam Præsentium proximò sequentium, tanta Bona & Mercandisas (Lanis & Pellibus lanutis exceptis) eskippare, quorum Bonorum & Mercandisarum Custumæ & Subsidia in Portu prædicto exterius sic Eskippata, & etiam Subsidia Retorni eorumdem Bonorum & Mercandisarum quæ in eundem Portum interius, ad annuam Summam *Sexaginta Librarum* devenient & attingent, & easdem *Sexaginta Libras* annuas, durante Termino Viginti Annorum antedictorum, in Manibus suis & Successorum suorum prædictorum, in Sustentationem Portûs prædicti & Relevamen dictorum Majoris & Burgensium eorumque Successorum prædictorum Retinere valeant vel valeat, absque aliquibus Custuma & Subsidio sive Compoto, aut alio Nobis indè aut pro eisdem habendo, solvendo, seu reddendo.

que trahunt, illum *vestræ Sanctitati* ad Episcopatum Dunelmensis Ecclesiæ commendare longè antehac constituimus, eumque, illius rei gratiâ, Priori & Capitulo Dunelmensi ut eligerent in Pastorem etiam commissum fecimus, quique, & suis Meritis id poscentibus & nostra item Intercessione, in Episcopum Dunelmensem canonicè est Electus,

Sed, dùm ista Tractamus, *vestræ Sanctitatis* Breve allatum est, quod eum nobis plurimùm commendat, hortaturque magnoperè ut in illius Promotionem ad ejusdem Ecclesiæ Sedem eidem Sanctitati assentiamus,

Gratissimum sanè est vestram Sanctitatem a nostro firmo & constanti in ea parte animo non refragari, sed quod proposuimus ac totâ mente conclusimus id se ultro ac libentissimè facturam pollicetur *vestra Beatitudo*,

Quæ, quæsumus, eundem Reverendum Patrem, sic Electum ad dictam Sedem Dunelmensem, commendatum habeat, & eum in illius Ecclesiæ & Patrem & Pastorem præficiat, & Nos, perinde atque de eadem Beatitudine & istâ Sanctissimâ Sede mereri animus est, consueto hoc nostrum Regnum Amore & Favore prosequatur; diu feliciterque vivat & valeat *Sanctitas vestra*; cui nos etiam atque etiam commendamus.

Ex *Urbe nostra Londoniarum*, pridie Kalend. Martii.

Devotissimus Filius *Ricardus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, *&c.*

PONTIFICI MAXIMO.

---

* XII. 215.

* *Literæ de Incorporatione Heraldorum.*

Ann. D. 1484. An. 1. R. 3. Pat. 1. R. 3. p. 3. m. 5.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, necnon certis Considerationibus nos specialiter moventibus, Concessimus pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Dilectis Nobis, *Johanni Writhe* alias dicto *Garter Regi Armorum Anglicorum*, *Thomæ Holme* alias dicto *Clarensu Regi Armorum Partium Australium*, *Johanni More* alias dicto *Norrey Regi Armorum Partium Borialium*, *Richardo Champney* alias dicto *Gloucestre Regi Armorum Partium Walliæ*, & omnibus aliis *Heraldis*, *Prosecutoribus* sive *Pursevandis Armorum*, quòd ipsi & Successores sui, scilicet, *le Garter Rex Armorum Anglicorum*, *Rex Armorum Partium Australium*, *Rex Armorum Partium Borialium*, *Rex Armorum Partium Walliæ*, ac omnes alii *Heraldi*, *Prosecutores* sive *Pursevandi Armorum*, qui pro tempore fuerint, imperpetuùm sint UNUM CORPUS corporatim in Re & Nomine, habeantque Successionem perpetuam, necnon quoddam Sigillum Comune pro Negotiis & aliis Agendis eorumdem habere & excercere valeant imperpetuùm, ac quòd ipsi & Successores sui per Nomina *le Garter Regis Armorum Anglicorum*, *Regis Armorum Partium Australium*, *Regis Armorum Partium Borialium*, *Regis Armorum Walliæ*, & aliorum *Heraldorum*, *Prosecutorum* sive *Pursevandorum Armorum* imperpetuùm nuncupentur,

Et quòd ipsi & eorum Successores, per eadem Nomina sint Personæ habiles & capaces in Lege, ac Nomen illud habeant & gerant imperpetuum,

Et quòd iidem *Garter Rex Armorum Anglicorum*, *Rex Armorum Partium Australium*, *Rex Armorum Partium Borialium*, *Rex*

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra Concessimus & Licentiam Dedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris prædictis, quantum in nobis est, præfatis, *Garter Regi Armorum Anglicorum*, *Regi Armorum Partium Australium*, *Regi Armorum Partium Borialium*, *Regi Armorum Walliæ*, & aliis *Heraldis*, *Prosecutoribus*, * sive *Pursevandis Armorum*, & Successoribus suis, quòd ipsi * XII. 116.
Terras, Tenementa, Redditus, & Possessiones quæ de Nobis non tenentur in Capite, ad Valorem *Viginti Librarum per Annum*, ultra Reprisas & ultra Mesuagium prædictum cum Pertinentiis, a quibuscumque Personis Secularibus vel Regularibus adquirere possint,

Habenda & *Tenenda* eis & Successoribus suis imperpetuùm, ad intentionem inveniendi unum Capellanum ydoneum ad celebrandum singulis diebus in Mesuagio prædicto vel extra ad libitum Regum Armorum prædictorum pro salubri Statu nostro, & *Annæ Consortis nostræ* & *Edwardi Principis Walliæ* Primogeniti nostri dùm vixerimus, & pro Animabus nostris cùm ab hac Luce migraverimus, ac pro bono Statu omnium Benefactorum Regum Armorum supranominatorum dùm vixerint, & pro Animabus suis cùm ab hac Luce migraverint, ac pro Animabus omnium Fidelium Defunctorum juxta Discretiones & Ordinationes prædictorum *Garter Regis Armorum Anglicorum*, *Regis Armorum Partium Australium*, *Regis Armorum Partium Borialium*, *Regis Armorum Walliæ*, & aliorum *Heraldorum*, *Prosecutorum*, sive *Pursevandorum Armorum*, & Successorum suorum,

Et hæc omnia absque impetitione, impedimento, perturbatione, aut gravamine Nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Vicecomitum, Escaetorum, Coronatorum, Ballivorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque,

Et absque aliquibus aliis Literis Regiis Patentibus, seu aliquibus Inquisitionibus super aliquo Brevi de AD QUOD DAMPNUM, aut aliquo alio Mandato Regio in ea parte quovismodo prosequendo, habendo, faciendo, capiendo, seu retornando,

Et absque Fine seu Feodo inde Nobis vel Hæredibus nostris fiendo seu solvendo; Statuto de Terris & Tenementis ad MANUM MORTUAM NON PONENDIS edito, aut eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo Mesuagii prædicti, aut cæterorum Præmissorum, sive eorum alicujus, vel de aliis Donis sive Concessionibus per Nos aut aliquem Progenitorum sive Prædecessorum nostrorum, Regum Angliæ, præfatis, *Johanni Writhe*, *Thomæ Holme*, *Johanni More*, & *Richardo Champneys*, aut eorum alicui, ante hæc tempora factis in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione in contrarium factis, editis, sive ordinatis, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad

operam ut nulli omnium Principum Christianorum in Fide ac Devotione erga ipsam *Sanctitatem vestram* ac Apostolicam Sedem cedere videamur:

Et ipsa *Sanctitas vestra*, quæ tot illustrissima, uti accepimus, Opera edit, indiesque magis ac magis Urbis Ecclesiæque Romanæ Splendorem amplificat, per plurimos, quæsumus, Annos, ad ejusdem Romanæ atque adeò universalis Ecclesiæ Commodum & Honorem Christianæque Religionis Augmentum, sana & incolumis vivat; Cui Nos & Causam hanc iterùm iterumque flagrantissimo animo commendamus.

Ex *Londoniis*, vj Non. Martias.

Devotissimus Filius *Ricardus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*.

Ad Cardinales.

Dors.

Reverendissimis in Christo Patribus ac Dominis Colendissimis Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Episcopis, Presbiteris, ac Diaconis Cardinalibus Amicis nostris carissimis.

Ann. D. R*Everendissimi in Christo Patres ac Domini Colendissimi Amici
1484. nostri carissimi*, post plurimam cum Commendatione Salu-
An. 1. tem.
R. 3. Etsi speramus vestras Reverendissimas Dominationes,
Infra Quæ Principum Sanctæ Sedi Apostolicæ Devotorum honestis
Bibl. piisque Desideriis morem gerere, ac Viros Vitâ & Doctrinâ præ-
Harlean. stantes Favoribus prosequi solent,
39 *b.* Tàm Literarum Commendationumque nostrarum intuitu, quàm
18. *fol.* consideratione Scientiarum ac Virtutum Reverendi in Christo Pa-
254. *b.* tris Domini *Johannis Shirwod* ad Episcopatum Dunelmensem Electi, nostrique in Romana Curia Oratoris, suos præstituras esse consensus uti ille ad Cardinalatûs Fastigium extollatur; tamen, ut *vestræ Reverendissimæ Dominationes* intelligant nos id non remisso sed vehementi Desiderio expectare, rursus ad easdem scribendum putavimus.

Quæsimus itaque & obsecramus *Reverendissimas Paternitates vestras* quatinus non modò annuere (nam de hoc nè dubitandum quidem arbitramur) verùm etiam agere adjuvareque velint, ut hoc nostrum ardentissimum Desiderium, pium sanè ac innixum Causis honestis & justis, quamcitò fieri potuerit compleatur,

Quo (videlicet) & illi Viro, Moribus Scientiaque præstanti, quique de Sancta Sede Apostolica Sacroque isto Collegio optimè semper & Verbis ac Literis & Operibus etiam quoad potest mereri studet, condignæ Promotionis Merces obveniat, & Nos experimento intelligere valeamus nostras Preces non nichil Ponderis apud vestras *Reverendissimas Dominationes* habere, Nosque ob id ad Referendum eis Gratiam plurimùm obligemur, ad quod sanè faciendum semper erimus paratissimi; & Commendamus Nos ipsos Causamque hanc etiam atque etiam Reverendissimis Dominationibus vestris; Quæ optimè semper valeant.

Ex *Londoniis*, vj Non. Martias.

Ricardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*.

Vicecomiti Lincoln.
Vicecomiti Norff. & Suff.

REX Vicecomiti Warwicæ & Leycestriæ qui nunc est & qui, *&c. ut supra usque ibi*, videlicet, *& tunc sic*, *Triginta Libras* indè de Firmis, Finibus, Exitibus, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

REX Vicecomiti Devoniæ qui nunc est & qui, *&c. ut supra usque ibi*, videlicet, *& tunc sic*, *Viginti Libras*, indè de Firmis, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

REX Vicecomiti Staffordiæ, qui nunc est & qui, *&c. ut supra usque ibi*, videlicet, *& tunc sic*, *Viginti Libras* indè de Firmis, Finibus, Exitibus, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Ad Rogatum Regis Scotorum, Litera de Conductu.

MEMORANDUM *quòd, Octavo Die Martii Anno Regis* Ricardi Tertii *Primo, ista Billa liberata fuit Domino Cancellario Angliæ apud Westmonasterium exequenda.*

PLEASE it the Kyngs moost Noble Grace to Graunte his gra- Ann. D.
cious Lettres Patentes of Sauf Conduit undre his Great Seale 1484.
aftre the Tenour ensuyng, *An.* 1.
R. 3.
R. E. *Ex Bundel. infra Turrim Lond. n.*

REX universis & singulis Admirallis, Salutem. 101.
Sciatis quòd, ad rogatum Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum*, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, *temp. R.*
ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras specia- 3.
les, Reverendum Patrem *Willielmum Episcopum Aberdonensem*, & *Willielmum Knolles* Præceptorem de Torfekeyn Ordinis Sancti Johannis Jerosolimitani, Ambassiatores, Oratores, & Commissarios dicti Consanguinei nostri, in Regnum nostrum cum Quadraginta Personis de Regno Scotiæ, in Comitivâ suâ, & totidem Equis vel infra, ac cum Bogeis, Manticis, Rebus, Bonis, Jocalibus, Literis, Papiris, Auro & Argento monetato, necnon Fardellis, Capsulis, & Sarciunculis suis quibuscumque, conjunctim & divisim, Veniendo, ibidem Morando, Sojornando, Conversando, & Expectando, & iterùm in Regnum Scotiæ quando & quotiens sibi placuerit, durante præsenti salvo Conductu nostro, Redeundo & Reveniendo, absque impedimento aut impetitione nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque, aliquâ Marquâ, Contramarquâ, sive Reprisaliâ, concessâ vel concedendâ, non obstante,

Ita tamen quòd infra dictum Regnum nostrum Angliæ, præsente salvo Conductu nostro durante, ipsi ipsorumve aliquis nichil
attemptent seu attemptet * quod in Nostri aut ejusdem Regni no- * XII.
stri cedere queat Præjudicium quoquomodo, 219.

Sic tamen, quod si aliquid per eorum aliquem in contrarium attemptatum fuerit, quòd ipse sic attemptans pro eo juxta ejus demerita

Turris nostræ prædictæ Constituimus, Facimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes, Habendum & Occupandum Officium prædictum *præfato Roberto*, ac idem Officium Occupandum & Excercendum per Se vel per sufficientem Deputatum suum, pro Termino Vitæ *ipsius Roberti*,

Et insuper, de Gratia nostra prædicta, Sciatis Nos Dedisse & per Præsentes Concessisse *præfato Roberto*, nomine Feodi sui, pro Officio prædicto debitè Excercendo, pro Vadiis suis *Centum Libras* per Annum,

Habendas, Levandas, & Percipiendas prædictas *Centum Libras eidem Roberto* pro Termino Vitæ ipsius *Roberti*, de Exitibus, Proficuis, Firmis, & Reventionibus Maneriorum sive Dominiorum de Wrottell, Haveryng, Boyton, Hadlegh, Raylegh, & Rocheford, cum Pertinentiis in Comitatu Essexiæ, ac Maneriorum sive Dominiorum de Tunbrich, Penshurste, Middelton, & Merdon, ac Hundredi de Middelton cum suis Pertinentiis in Comitatu Kantiæ provenientibus sive crescentibus, per Manus Receptorum, Firmariorum, Occupatorum, sive Appruatorum Maneriorum sive Dominiorum, ac Hundredi prædictorum, & eorum cujuslibet pro tempore existentium, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis per æquales Portiones,

Et quia *idem Robertus* dictum Officium Constabularii Turris prædictæ, a dicto Decimo septimo Die Julii, virtute Literarum Patentium prædictarum, hucusque occupavit & adhuc occupat, nulla Vadia, Feoda, seu Regarda, de Nobis proinde habens aut percipiens, de Gratia nostra speciali prædicta Concedimus *eidem Roberto* tot & tantas Denariorum Summas ad quot & quantas *Centum Libræ* per Annum a dicto decimo septimo Die Julii hucusque secundùm Ratam se attingunt, Habendas, Levandas, & Percipiendas tantas Denariorum Summas prædictas *eidem Roberto* pro Excercitio Officii illius de Nobis nomine Regardi de Exitibus, Proficuis, Firmis, & Reventionibus Maneriorum sive Dominiorum ac Hundredi prædictorum, & eorum cujuslibet provenientium, per Manus nunc Receptorum & exnunc Receptorum eorumdem Maneriorum sive Dominiorum ac Hundredi prædictorum pro tempore existentium,

Eo quod expressa mentio de vero Valore annuo Officii prædicti, aut de aliis Donis sive Concessionibus per Nos * *eidem Roberto* ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione in contrarium factis, editis, seu provisis, non obstantibus. • XII. 220.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, nono die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Papam.

Ann. D. 1484. An. 1. R. 3. Infra Bibl. Harlean. 39. B. 18. fol. 251. b.

B*Eatissime Pater*,

Post humillimam Commendationem & devota Pedum oscula Beatorum, sumus in Præsentia ad *Sanctitatem vestram* missuri Reverendum in Christo Patrem Dominum *Thomam Menevensem Episcopum* nostrum Oratorem & Consiliarium,

Is autem, simul cum Venerabili Viro *Archidiacono Richmondiæ* nostro ista in Curia Oratore, ac Magistro *Johanne Dunmowe* Capellæ nostræ de Windesore Canonico, *vestræ Sanctitati* quædam Negotia, quæ Capellam ipsam tangunt, inter cætera, Nomine nostro aperiet,

Quos in iis benignè exaudire, eisdemque Fidem perinde atque Nobis habere, & celerem ac brevem Expeditionem eis facere ve-

Thomas Menevensis Episcopus nostro nomine Vobis referet, cui simul & Prædilecto Nobis *Johanni Shirwood Dunelmensi Electo* (quos nostros in istam Sedem Sanctam Oratores destinavimus (Fidem perinde atque Nobis habere dignemini, super his quæ nostra ex parte isthic proponenda susceperunt; & valeat *Reverendissima Paternitas vestra* quantum valere desiderat.

Ex *Universitate nostra Cantebrigiensi*, decimo die Martii.

RICARDUS REX.

---

* *Ad Cardinalem Sancti Marci.* • XII. p. 221.

Dorf.

Reverendissimo in Christo Patri & Domino Domino Cardinali Sancti Marci *Amico nostro carissimo*.

R*Everendissime in Christo Pater Amice carissime*, post debitam Commendationem. Ann. D. 1484. An. 1. R. 3. Infra Bibl. Harlean. 39. B. 18. fol. 251. b.

Ex Literis *vestræ Paternitatis*, vicesimâ Die Januarii Datis, & Nobis nuperimè redditis, abundè intelleximus quàm singulari Amore & Benivolentiâ *Reverendissima Paternitas vestra* prosequatur Venerabilem Patrem Dominum *Johannem Shirwood Richemondiæ Archidiaconum*, quod ipsum sanè Nobis omnium est jocundissimum,

Precata est insuper eadem *Reverendissima vestra Paternitas*, ut in illius ad Sedem Dunelmensem, jam Pastore Vacantem, Promotionem assentiri dignaremur ob Merita & singulares Viri Virtutes,

Reverendissime Pater, gratissima Nobis est dicti Domini *Johannis* Commendatio vestra ad eandem Sedem, ad quam quidem jamdudum eum commendare constituimus, Fecissemusque nisi Consuetudo Capituli Dunelmensis Ecclesiæ, quæ longiusculam moram in Pastore sibi deligendo habere solita est, ut maturiùs de sufficiendo Pastore tractari posset, impedimento fuisset,

Gaudemus nimirùm quòd ad Animum Votumque nostrum vester favor manusque accesserit, qui non modo mentem nostram de eodem *Johanne* præficiendo in Pastorem confirmaverit, verùm etiam auxerit vehementer,

Itaque eundem ad dictam Sedem, ut optâstis, *Sanctissimo Domino nostro* Commendamus, ejusdem *Sanctitati*, *vestræque Reverendissimæ Paternitati*, & nostræ item menti satisfacientes,

Reliquum est, *Reverendissime Pater*, proficiscitur ad Sanctitatem *Pontificis Maximi* & istam Sanctissimam Sedem Venerabilis Pater Dominus *Thomas Menevensis Episcopus*, Orator & Consiliarius noster fidissimus, ob nonnulla Negotia quæ Nos concernunt; Rogamus *vestram Reverendissimam Paternitatem*, majorem in modum, ut in omnibus, quæ isthic Acturus est, Favorem vestrum Auxiliumque illi impertiri & Commendatissimum illum habere dignetur, erit id Nobis Beneficii loco, & pro loco & tempore cumulatè reddemus Vices; valeat feliciter eadem *vestra Reverendissima Paternitas*; cui Nos & dictum *Menevensem Episcopum* plurimùm commendamus.

Ex *Urbe nostra Londoniarum*, decimo die Martii.

RICARDUS REX.

De

... *Menevensis Episcopus* Nobis impendit & indies impendere desiderat, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex mero Motu & certâ Scientiâ nostris, Dedimus & Concessimus *eidem Venerabili Patri* Temporalia prædicta, unà cum Advocationibus Ecclesiarum, Collationibus Canonicatuum & Præbendarium, & aliorum Beneficiorum quorumcumque, ratione Temporalium prædictorum dicto Episcopatui Sarum pertinentia sive spectantia,

Habenda & Tenenda *eidem Venerabili Patri* absque aliquo Nobis reddendo, quamdiu Temporalia prædicta & cætera Præmissa in Manibus nostris contigerint remanere; eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo Temporalium prædictorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus eidem *Venerabili Patri* per Nos nuper factis, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, sive Restrictione, in contrarium factis, ordinatis, seu provisis, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Bukden*, decimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Literis Recommendatoriis pro dicto Episcopo.

Ann. D. 1484. *An.* 1. *R.* 3. *Franc.* 1. *R.* 3. *m.* 5.

REX universis & singulis Regibus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Nobilibus, Baronibus, Dominis, Capitaneis, Castellanis, Constabulariis, Gubernatoribus Civitatum, Castrorum, Villarum, & Fortalitiorum, Custodibus Portuum, Passagiorum, & Districtuum, ac omnibus aliis Amicis, Benivolis, Alligatis, Confœderatis, & Feodatis nostris, cujuscumque Status, Gradûs, Dignitatis, Præeminentiæ, seu Conditionis, ad quos, &c. Salutem in omnium Salvatore.

Universitatem vestram multipliciter honorabilem & cujuslibet vestrûm per Se attentiùs & efficaciùs quo possumus, Tenore Præsentium, requirimus & rogamus, quatenus Venerabilem in Christo Patrem & Dominum Dominum *Thomam*, Dei gratiâ, *Menevensem Episcopum* Oratorem nostrum, qui ad Sanctissimum Patrem & Dominum nostrum *Summum Pontificem* absque Christianos Principes, super certis Negotiis & Agendis Nos specialiter tangentibus, dirigit Gressus suos, cùm ipsum ad Regna, Dominia, Jurisdictiones, & Potestates vestra seu alicujus vestrûm declinare & venire contigerit, nostræ Magestatis intuitu, & harum Precum nostrarum speciali interventu Recommendatum habentes, eundem *Venerabilem Patrem*, cum Familiaribus, Equis, Bonis, Libris, Literis, Manticis, Bogeis, & aliis Hernesiis & Rebus suis quibuscumque, recipiatis & eum inibi morari, seu per eadem Regna, Dominia, Jurisdictiones, & Potestates, cùm sibi placuerit, liberè, quietè, & absque impedimento seu perturbatione quacumq; transire & redire permittatis, sine solutione Daciæ, Pedagii, Gabelli, aut aliqua apertione Librorum, Literarum, Manticarum, Bogearum, & aliorum Hernesiorum,

Necnon ei salvum & securum Conductum per Passus, Loca, Jurisdictiones, Districtiones, & Dominia vestra, & cujuslibet vestrûm, si necesse fuerit, rationalibus suis Sumptibus & Expensis, habere faciatis, non inferentes Sibi nec eis quomodolibet inferri permittentes, in Corporibus sive Bonis, Dampnum, Impedimentum, Violentiam, Injuriam, Molestiam, seu Gravamen, quin

Dunolmensis Electi Consiliariorum nostrorum plenissime confidentes, *Franc.* 1. *R.* 3. *m.* 5.

Ordinavimus, Fecimus, & Constituimus dictos *Episcopum* & *Electum* conjunctim & divisim, nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Legatos, & Nuncios speciales,

Ad Agendum & Prosequendum apud Sanctissimum Dominum nostrum *Sixtum*, Divinâ Providentia, *Papam Quartum*, & in Curia Romana diversa & singularia Negotia Nos & Regnum nostrum concernentia,

Rogantes omnes & singulos Prælatos, Principes, Potentatus; ac universos Populos Christianos, ut prædictos Oratores nostros eorumque Familiares, cùm per ipsorum Districtus & Territoria ipsi seu eorum alter Transitum fecerint, dignentur habere specialiter recommissos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Bukden*, decimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Karolo Franciæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, Tenore Præsentium, Ordinavimus & Deputavimus Reverendum Patrem *Thomam Menevensem Episcopum*, Oratorem, Procuratorem, Commissarium, & Nuncium nostrum specialem, 1484. *An.* 1. *R.* 3. *Ibidem.*

Dantes & Concedentes eidem Potestatem generalem & Mandatum speciale cum Excellentissimo Principe *Karolo Franciæ Rege* nostro Consanguineo, suisve Consiliariis & Deputatis Potestatem ad Infrascripta sufficientem habentibus, Tractandi, Communicandi, Concordandi, & Concludendi, de & super Treugis seu Guerrarum Abstinentiis, tàm per Terram quàm per Mare, inter Nos & Subditos unius Partis & alterius, ad certa tempora, prout inter eos poterit concordari, ineundis, servandis, & stabiliendis, ulteriusve Treugis, inter Regna prædicta initis, quæ nondum expirârunt, Prorogandis,

* Dietamque pro meliore Expeditione Conventionis hujusmodi assignandi & præfigendi, * XII. 224.

Cæteraque Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, totum & quicquid per præfatum Oratorem factum fuerit, Ratum, Gratum, & firmiter habituros.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Notyngham*, vicesimo primo die Martii.

Per ipsum Regem.

Litera

adeo sunt partim superiorum Episcoporum negligentia [illegible], partim Scotorum Impetu devastata, ut multorum Annorum Fructibus & Proventibus restaurari nequeant,

Itaque *Optimus Pater Dunelmensis Electus* in ea videtur incidisse tempora, ut majorem ex hac sua Dignitate Sollicitudinem capturus sit aliquandiu quam Voluptatem; ipse tamen, ut credimus, quia nondum rescivit hæc omnia, nullum de hiis Verbum fecit *Sanctissimæ Paternitati* vestræ; sed profectò, qui pro nostrâ & Reipublicæ nostræ Dignitate tuendâ & amplificandâ semper fuit tàm diligens & assiduus, ejus Absentiæ & Ignorantiæ Causam nullo Pacto relinquere debemus indefensam.

Quæ cùm ita sint, enixissimè *vestram* obsecramus *Sanctitatem*, & quantum licet, sine offensione aliqua Mansuetudinis vestræ, iterùm atque iterùm obtestamur ut ex ea quantitate, quam noster *Electus* solvere deberet hoc tempore Sanctissimæ Sedi vestræ, aliquid tùm ipsius *Electi* gratiâ tùm nostrâ Intercessione remittatur, differaturque Solutio Residui in Diem aliquem moderatione & arbitrio *Sanctitatis vestræ* statuendum; Quod tamen ita petimus, *Beatissime Pater*, si fieri possit sine gravi Sedis Apostolicæ Detrimento.

Ita Nos Regnumque nostrum Deus immortalis tueatur, quicquid in istum Reverendum Patrem Benignitatis Liberalitatisque *Pientissima Beatitudo vestra* contulerit, perinde sumus accepturi atque in Patrem nostrum vel Nosmetipsos contulisset; Quod intellectum iri volumus non solum in hac Causa, sed etiam si posthac aliquando visum fuerit Beatitudini vestræ eundem Reverendum Patrem ad ampliores atque sublimiores Dignitates extollen-
• XII. dum esse; * in istius enim Honore & Dignitate magnam Par-
225. tem Honoris & Dignitatis totius Regni nostri positam esse putamus:

Deus Optimus Maximus valere & salvere jubeat *Pientissimam Sanctitatem vestram.*

Ex *Civitate nostrâ London.* Pridie Kalend. Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo Quarto.

Excellentissimæ vestræ Sanctitatis

Devotissimus Filius *Ricardus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, *&c.*

Litera ad Cardinales.

Dors.

Reverendissimis in Christo Patribus ac Amplissimis Dominis Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Episcopis, Presbiteris, ac Diaconis Cardinalibus Amicis nostris carissimis.

Ann. D. 1484. R*everendissimi in Christo Patres atque Amplissimi Domini* post Commendationem.
An. 1. Si Nobis exploratissimum non esset in quanto Favore & Gra-
R. 3. tia sit apud Reverendissimas Dominationes vestras Optimus Pater
Infra *Dunelmensis Electus*, multis in hac Causa Verbis contendendum
Bibl. putaremus, neque enim Verborum aut ullius generis Contentioni
Harlean. pro tali Viro parcendum esset, qui pro Salute & Dignitate Rei-
39. *b.* publicæ nostræ nullos fugit unquam Labores, nulla Pericula re-
18. *fol.* cusavit; sed quoniam maxima Beneficia vestra & Honores am-
254. plissimi, quos in eum contulistis, clarissimè testantur eum vobis

Paternitatibus vestris, statuendum.

Magnam fortasse Rem contendimus & insolitam, nec certè peteremus eam nisi urgentissimâ necessitate cogeremur; sed tamen ita petimus, *Reverendissimi Patres*, si fieri posset, sine magno tùm vestro tùm Sanctissimæ Sedis & Apostolicæ Detrimento; ita Nobis optata veniant, *Clementissimi Domini*, quicquid humaniter & benignè egère cum *Electo nostro*, id in eam Partem accepturi sumus ut Nos ipsi maximo a vobis * Beneficio affecti esse videa- • XII.
mur, quòd etiam in aliis Causis intelligendum esse volumus. 226.

Itaque, si placitum erit *Reverendissimis Paternitatibus vestris* eundem Virum, ut aliàs scripsimus, in Celeberrimum ac Sacratissimum istud Collegium & Consortium vestrum assumere, Nos eam rem ad singulare Decus & maximum Ornamentum totius Regni nostri pertinere judicabimus; benè & feliciter valeant *Amplissimæ & Benignissimæ Dominationes vestræ.*

Ex *Civitate nostra Londoniarum*, Pridie Kal. Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo quarto.

Ricardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ.*

Pro Comite de Douglas.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, 1484.
Cùm Nos per Literas nostras Patentes, quarum Data est duo- *An.* 1.
decimo Die Februarii Anno Regni nostri Primo, bonum, gra- *R.* 3.
tuitum, & acceptabile Servitium, per dilectum Nobis *Jacobum Co-* *Pat.* 1.
mitem de Douglas, ad suos Labores & Expensas non modicas, abs- *R.* 3. *p.* 5.
que Regardo competenti, Nobis ante hæc tempora multipliciter *m.* 22.
impensum, intimè considerantes, & ut ipse Statum suum decen- *n.* 138.
tiùs manutenere valeret,

De Gratiâ nostrâ speciali Concessimus *eidem Comiti Ducentas Libras*, Habendas & Percipiendas annuatim a Festo Sancti Michaelis Archangeli tunc ultimò præterito pro Termino Vitæ suæ, videlicet, inter alia, *Triginta quinque Libras* indè annuatim de Firma Villæ Oxoniæ, per Manus Burgensium, Ballivorum, Receptorum, vel aliorum Occupatorum ejusdem Villæ pro tempore existentium, & ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis per æquales Portiones, prout in Literis illis pleniùs continetur,

Jamque pro eo quod *prædictus Comes*, certis de Causis ipsum moventibus, in voluntate existit Restituendi, & restituit Literas Patentes prædictas in Cancellariam nostram quoad *Viginti Marcas*, Parcellam dictarum *Triginta quinque Librarum*, de dictâ Firmâ dictæ Villæ Oxoniæ *præfato Comiti* in formâ prædictâ percipiendas, ibidem Cancellandas, eâ intentione quòd Nos *eidem Comiti* dictam Summam *Viginti Marcarum* in formâ sequente concedere dignaremur,

Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Concessimus, & per Præsentes Concedimus *præfato Comiti Viginti Marcas annuas*, habendas & percipiendas a dicto Festo Sancti Michaelis Archangeli ultimò præterito, pro Termino Vitæ suæ, de Firmâ Villæ Nothynghamiæ, per Manus Vicecomitum, Ballivorum, Receptorum, sive aliorum Occupatorum ejusdem Villæ pro tempore existentium, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis Archangeli per æquales Portiones; Eo quod expressa mentio de aliis Donis aut Concessionibus, per Nos *eidem Comiti* ante hæc tempora factis, in præsentibus facta non existit,

aut

pourront, durant les dit Treues & Abstinence de Guerre, par Meer, par Terre, par Riviere, & Eaues doulces, Aller, Venir, Sejourner, & Demourer, es Paiis & Obeissances de chascune des dites Parties, pour Besongner es Ambassades, Messaiges, & Commissions qui leur seront commises & ordeignees de l'un Partie & de l'autre, & eulx en Retourner en leur Partie, quant il leur plaira, Seurement & Sauvement, sans qu'il leur soit Besoigner d'avoir autre Sauf Conduit ne Suertie d'un Partie ne d'autre, mais seulement qu'ilz monstrent porter Lettres ou Messaiges de l'un Parti a l'autre;

Pourveu qu'ilz ne feront, machineront, pourchaseront, ne attempteront Chose Prejudiciable a Nous, nous dit Paiis, & Subgetz,

Toutes & chescune les quelles Choses avons Promis & Promettons, en bonne Foy & Parol de Roy, & sur nostre Honeur, Observer, Garder, & Entretenir inviolablement a nostre *dit Cousin*, de point en point, selonque la Fourme & Teneur dessus continue, durant le dit temps, sans faire ou venir ne suffrir estre fait par nous dit Subgetz ne autres au Contraire en ascune maniere,

Et que Nous ferons le dit Sure Estate, Treues, & Abstinence de Guerre duement Publier en dedens le Primer Jour de Juillet.

En tesmoign de ce Nous avons ces dite Presentes Signes de nostre Maigne, & fait seller de nostre Seell.

Donne en *nostre Castell de Pontfret*, le viij Jour de Juing, l'An de Grace Mil, Quatrecens, Quatrevingtz, & quatre, & de nostre Regne le Primer.

Contra Piratas.

Ann. D. 1484. *An. 1. R. 3. Pat. 1. R. 3. p. 4. m. 12. dorf.*

REX, Dilecto & Fideli suo *Thomæ Lye* uni Servientum nostrorum ad Arma, Salutem.

Quia datum est Nobis intelligi quòd nonnulli Subditi nostri, more Piratico frequentantes Mare, nonnullas Naviculas Piscatorias, onustas Piscibus, de & sub Obedientia carissimi Consanguinei & Amici nostri *Maximiliani Ducis Austriæ* nuper violenter ceperunt, Intendentes de Navibus, Piscibus, & cæteris Bonis ita captis disponere pro suarum libito Voluntatum, in maximum Præjudicium Liberi Intercursûs Mercandisarum utrinque Continuati & diu Observati,

Nos, Nolentes dictum Intercursum aliquo modo Infringi, Assignavimus te, tibique ad hoc plenariam Auctoritatem & Potestatem Committimus, ad Inquirendum quæ & quot Naves quantique Numeri & Valoris Pisces hujusmodi capti sunt, ipsasque Naves, Pisces, & cætera Bona in tuto Reponendum, seu, si ita melius videbitur, pristinis Possessoribus integraliter Restituendum,

Et de Nominibus Captorum seu Piratarum hujusmodi Nos & Concilium nostrum quamtotius Certificandum,

Ipsosque Arestandum, Capiendum, Incarcerandum, Personas ita inhumaniter captas plenæ Libertati Restituendum,

Cæteraque Faciendum, Excercendum, & Expediendum quæ ad Complementum Justitiæ in hac parte necessaria videbuntur;

Damus autem, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo nono die Junii.

In cujus rei Testimonium has præsentes Literas nostras solitâ Subscriptione nostrâ appensioneque Sigilli nostri Majoris fecimus communiri.

Dat. & Acta sunt hæc, prout suprascribuntur & recitantur, sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo quarto, & Regni nostri Anno primo, Indictione secundâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Sexti*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Quarti* Anno Tertiodecimo, Mensis verò Junii Die Vicesimo quinto, in quadam alta Camera infra Domum Fratrum Augustinensium Civitatis Eborum;

Præsentibus tunc ibidem,

Reverendis in Christo Patribus,
Ricardo Assavensi,
Et *Andrea Menevensi*,
Episcopis:
Clarissimis Dominis,
Alexandro Duce Albaniæ,
Ac *Henrico Northumbriæ*,
Georgio Salopiæ,
Et *Jacobo de Dowglasse*,
Comitibus:
Ac,
Nobilibus Viris,
Francisco Vicecomite de Lovell,
Et *Thoma Domino de Stanely*;
Ac aliis multis Viris Illustribus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Quia ego Johannes Haryngton, *in utroque Jure Bacalarius, Clericus Eborum Diœcesis, Publicus Auctoritatibus Apostolicâ & Imperiali Notarius, Probationi, Laudationi, Renovationi, & Ratificationi suprascriptorum Tractatûs, Confœderationum, Conventionum, Alligantiarum, Amicitiarum, Pactionum, Conditionum, Promissionum, Fœderum, & quorumcunq; Ligaminum prædictorum, sub Modo & Formâ prænotatis Tractatorum, Ordinatorum, Conventorum, & aliàs quomodolibet ut præfertur Dispositorum, per præfatum Serenissimum Dominum nostrum* Regem Ricardum, *hujus Nominis* Tertium, Angliæ & Franciæ Regem, ac Dominum Hiberniæ, *factis, necnon ejusdem Domini nostri Regis ad Sacrosancta Dei Evangelia per eum tunc inspecta & corporaliter tacta Juramenti præstationi, cæterisque omnibus & singulis supradictis, dum sic, ut præmittitur, per eundem* Dominum nostrum Regem *Approbarentur, Laudarentur, Renovarentur, Ratificarentur, Confirmarentur, Promitterentur, Agerentur, & Fierent, unà cum Reverendis in Christo Patribus ac Clarissimis* • *& Spectabilibus Dominis & Viris Illustribus prædictis, ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, ideoque his Præsentibus Literis Regis Nominis sui Subscriptione, de quâ mihi Notario Publico prædicto sufficienter innotuit atque constabat, ac Appensione Sigilli sui Majoris munitis, de ipsius Regis Mandato, me hic subscripsi, easque Signo meo ac Nomine solitis & consuetis in pleniorem Fidem eorundem signavi rogatus & requisitus specialiter in hac parte per Dominum nostrum Regem supradictum.* • XII. 229.

Ann. D. 1484. An. 2. R. 3. Ex Bundel. infra Turrim Lond. n. 85. temp. R. 3.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Francisco Vicecomiti Lovell*, *Willielmo Catesby*, *Morgano Kidwelly*, *Thomæ Lynom*, *Roberto Carre*, *Johanni Hoton*, *Johanni Rogers*, & *Majori Villæ Suthamptoniæ*, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus vestris plenius confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad Monstrum sive Monstrationem Dilecti & Fidelis nostri *Johannis Grey* Domini de Powes Militis, ac Mille Hominum Sagittariorum de Retinentia sua, versus Partes Britanniæ profecturi, in aliquo Loco congruo prope Suthampton supervidendum & capiendum, & ad Nos omni festinatione possibili de Numero Hominum Sagittariorum prædictorum & de eorum Arraiatione, tàm in Equitatura quàm aliter, sub Sigillis vestris vel unius vestrûm debitè Certificandum, ac ad omnia & singula in Præmissis necessaria & oportuna Faciendum & Exequendum;

Et ideò vobis Mandamus, &c.

Damus, &c.

In cujus, &c.

Teste, &c. vicesimo sexto die Junii.

---

* XII. 230. Ann. D. 1484. An. 2. R. 3. Scot. 2. R. 3. m. 5.

** Pro Ambassiatoribus Regis Scotiæ.*

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Serenissimus Princeps carissimus Consanguineus noster *Jacobus Rex Scotorum*, pro certis Negotiis, Bonum Commune, & Publicam Utilitatem, Pacemque & Tranquillitatem utriusque Regni Angliæ, videlicet, & Scotiæ concernentibus, per Advisamentum Concilii sui, decrevit certos Ambassiatores suos infranominatos in hoc Regnum nostrum atque ad Villam nostram Notynghamiæ, ad septimum Diem Mensis Septembris proximò futurum, mittere & destinare, dummodò Literas nostras Salvi Conductûs pro Personis mittendis hujusmodi, quas a Nobis literatoriè requisivit, dare & expedire velimus,

Nos, Desiderio dicti *Consanguinei nostri* Pacique & Tranquillitati Regnorum prædictorum affectuosè pro viribus morem gerentes, de gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, suscepimus in salvum & securum Conductum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Potentem & Spectabilem Dominum *Colinum Comitem de Ergile Dominum Cambell & Lorien.* Cancellarium, Reverendum in Christo Patrem *Willielmum Episcopum Aberdonensem*, Nobiles & Clarissimos Viros, *Andream Stuard Dominum Avendale*, *Robertum Dominum Lile*, *Laurentium Dominum Olifant*, *Johannem de Drummont* Dominum de Strobhall, *Dominum Darnell*, Magistrum *Archibaldum Quhitelawe* Secretarium, & *Duncanum de Dundas* Armigerum, Consiliarios, Oratores, & Commissarios dicti Consanguinei nostri *Scotorum Regis*, cum suis Familiaribus, *ad Numerum Ducentarum Personarum* in Comitiva sua cum totidem Equis vel infra, post Vicesimum Quartum Diem instantis Mensis Augusti in Regnum nostrum Angliæ cum Rebus, Bonis, Jocalibus, Literis, Papiris clausis & apertis, Auro & Argento monetato vel non monetato, necnon Manticis & Fardellis quibuscumque Ve-

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

---

* XII. 231. Ann. D. 1484. An. 2. R. 3. Franc. 2. R. 3. m. 17.

** De Tractando cum Duce Austriæ.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Prudentiis, & Discretionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Thomæ Mongomery* Militis pro Corpore nostro ac de *Ordine nostri Garterii*, Magistri *Johannis Coke* Archidiaconi Lincolniensis Legum Doctoris, Consiliariorum nostrorum, *Hugonis Clopton*, ac *Johannis Wendy*, Mercatorum & Civium Civitatis nostræ Londoniæ, plenius confidentes,

Ipsos *Militem*, *Archidiaconum*, & *Mercatores* Fecimus, Ordinavimus, & Constituimus, ac, Tenore Præsentium, Facimus, Ordinamus, & Constituimus nostros veros & indubitatos Oratores, Procuratores, Commissarios, & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes eisdem, Tribus aut Duobus eorum (quorum *Militem* seu *Archidiaconum* unum esse volumus) Potestatem generalem & Mandatum speciale pro Nobis & Nomine nostro cum Illustrissimo Principe Consanguineo nostro carissimo *Maximiliano Austriæ*, *Burgundiæ*, *Brabantiæ*, *&c. Duce*, *Flandriæ*, *Hanoniæ*, *Holandiæ*, *Zelandiæ*, *&c. Comite*, seu cum habentibus aut habituris ab eodem Potestatem ad Infrascripta sufficientem, de & super firma atque inviolabili Observantia omnium & singulorum Articulorum pro Pace, Treugis, & Libero Intercursu Mercandisarum inter Subditos utriusque Partis Stabiliendis, per eos hincinde Principes superioribus Annis captorum & conclusorum, superq; Reformatione omnium & singulorum quæ in Præjudicium Intercursûs hujusmodi hincinde attemptata fuisse dicuntur, Communicandi, Tractandi, Conveniendi, Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Dietamque seu Dietas pro saniori & pleniori Executione Præmissorum Statuendi, Præfigendi, & Limitandi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum necessaria videbuntur seu quomodolibet oportuna, Faciendi & Exequendi, adeò plenè atque liberè sicut Nos ipsi ea faceremus, seu facere possemus, si in Persona præsentes interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigerent speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Firmum, Ratum, atque Gratum habituros quicquid per dictos Oratores nostros in forma præmissa, Factum, Gestum, Procuratum, Appunctuatum, Statutum, seu Concordatum fuerit in Præmissis, aut aliquo Præmissorum, sub Ipoteca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super

decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro Secretario Ducis Austriæ.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1484. Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac in conside-
An. 2. ratione quamplurimorum bonorum & gratuitorum Servitiorum
R. 3. Nobis per Dilectum nostrum Magistrum *Petrum Puissant* Secre-
Ibid. tarium carissimi Consanguinei nostri *Ducis Austriæ* multipliciter
m. 16. impensorum, Concessimus & Licentiam Dedimus præfato Magistro *Petro*, quòd ipse per Se, Factores, Servientes, sive Attornatos suos, tàm Indigenas quàm Alienigenas, Centum Dolia Vini tàm de Crescentia Vasconiæ quàm alterius cujuscumque in quibuscumque Partibus Exteris emere & providere,

Ac Vina illa in una Navi vel diversis Navibus Hispaniæ, Britanniæ, aut Flandriæ, in quocumque Portu sive quibuscumque Portubus sibi placuerit, eskippare & cariare,

Ac Vina illa in Navi vel Navibus prædictis in hoc Regnum nostrum Angliæ, ac alia Loca Nobis subjecta quæcumque, unâ vice vel diversis vicibus, quandocumque sibi placuerit, durante præsenti Licentiâ nostrâ, traducere & cariare ac traduci & cariari faciat, & ibidem vendere & distribuere licitè & impunè valeant & possint, absque Impedimento, Impetitione, Perturbatione, Molestatione, seu Gravamine quocumque nostri aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque, aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium factis sive ordinatis, non obstantibus,

Proviso semper quòd Nobis de Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis, Nobis pro Vinis & Bonis prædictis debitis, fideliter respondeatur, ut est justum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo nono die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Commissio Regis Scotorum super Matrimonio inter Primogenitum & Annam Neptem Regis.

Ann. D. JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad
1484. quorum notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.
An. 2. Cùm Confœderationes & Amicitias, aliaque honestatis Ligami-
R. 3. na, Pactionesque legitimas Christiani adinvicem Principes inire
Ex Au- soliti sunt, ut, duplici Potestate muniri, proprio, videlicet, &
togr. Amicorum Præsidio, eorum Dominia fortiora reddantur; verumtamen inter cætera Amoris & Benivolentiæ Vincula Matrimonii Fœdus a Summo omnium rerum Conditore Primævo Hominum Exordio in Paradiso dinoscitur institutum, quo Generis Humani Propagatio legitima, Fœdere Matrimonii stabilita, inter Principes Pacem nutriet, Bella priùs geri solita tollet, iniet Concordiam, & augebit Amorem:

rum, Conditionum, Cautionum, & Securitatum, quibus Præmissa compleantur & perficiantur, certitudinem, specificationem & qualitatem Statuendi, & super eisdem Consentiendi & Concordandi,

De & super firmis Treugis, Guerrarum Abstinentiis, Amicitiâ, & Unitate pro Nobis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Subditis, Heredibus, & Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis nostris, & utriusque nostrûm ineundis, Tractandi, Firmandi, mutuisque hinc inde Assistentiis & Auxiliis præstandis Tractandi, Consentiendi, Concordandi, & Concludendi,

Aliamque Dietam pro Præmissis, si oporteat, Statuendi & Præfigendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiamsi talia sint quæ de se Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, Fide bonâ & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Nos ea omnia Rata, Grata, & Firma imperpetuum habituros quæ per dictos nostros Ambaxiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios Tractata, Communicata, Appunctuata, Stabilita, Concordata, seu Conclusa fuerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum, sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum.

In cujus Rei Testimonium Magnum Sigillum nostrum Præsentibus est appensum apud *Edinburgh*, penultimo Die Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo quarto, & Regni nostri vicesimo quinto.

JAMES.

Sub Magno Sigillo de Cerâ albâ pendente a Caudâ Pergamenæ.

Commissio Regis Scotorum pro Treugis & Pace habendis cum Rege Angliæ.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad Ann. D.
quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem, 1484.
NOVERIT UNIVERSITAS VESTRA quòd Nos ad An. 2.
Omnip. Dei Honorem, Gloriam, & Reverentiam, & ad evitan- R. 3.
dum * Strages & Christiani Sanguinis Effusionem, Dampna, Pe- Ex Au-
ricula maxima quæ occasione Guerrarum verisimiliter poterint togr.
evenire, cupientes quantum in Nobis est, Divino subveniente * XII.
Numine, cum omnibus Christianæ Fidei Cultoribus Pacem ob- 234.
servare, tenere, & inviolabiliter custodire, ac nostros Subditos sub Justitiâ ponere, in Pace ac Quiete fovere & præservare:

Confisi ea propter ad plenum de Fidelitate, Prudentiâ, Legalitate, Scientiâ, & Probitate, Nobilis & Potentis Domini *Colini Comitis de Ergile Domini Campbell & Lorne* Cancellarii nostri, Reverendi in Christo Patris *Gulielmi Episcopi Abirdonensis*, *Roberti Domini Lile*, *Laurentii Domini Oliphant*, *Johannis Drumond* de Stobhall, *Archibaldi Archidiaconi Laudoniæ*, *Leonis Armorum Regis*, & *Duncani de Dundas*, Consulum nostrorum apprimè Dilectorum,

Ipsos, Septemve, Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorumdem nostros veros & indubitatos Ambaxiatores, Commissarios,

Pro-

exigant magis speciale;

Promittentes, Fide bonâ & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum pro perpetuo habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros in formâ prædictâ, Actum, Gestum, Factum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

Datum sub Magno Sigillo nostro apud *Edinburgh*, ultimo die Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo quarto, & Regni nostri vicesimo quinto.

JAMES.

De Salvo Conductu pro Ambassiata Franciæ.

Ann. D. 1484. An. 2. R. 3. Franc. 2. R. 3. m. 17. * XII. 535.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem. Sciatis quòd,

Cùm Serenissimus Princeps *Karolus Franciæ* Consanguineus noster carissimus, cupiens pro suo virili Christianorum Bella in Pacem convertere, dudùm ad Nos scripserat ut Literas nostras salvi Conductûs pro certâ suâ Ambassiatâ, super Pace Hujusmodi Nobiscum * tractaturâ, per ipsum ad Loca Obedientiæ nostræ destinandâ, concedere dignaremur,

Nos igitur, qui Christianorum Pacem non minori affectione sitimus, & præsertim volentes ut inter Incolas Regnorum Angliæ & Franciæ, quibuscumque Mediis congruis & honestis id fieri possit, Concors & pacifica Communicatio habeatur, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales quoscumque Dominos Spirituales & Temporales, Clericos, Doctores, Magistros, Milites, Scutiferos, & Homines cujuscumque Dignitatis, Ordinis, Conditionis, & Status Regni Franciæ, quos dictus Serenissimus Princeps, cum eorum Familiaribus & Servientibus, ad Numerum in toto *Ducentarum Personarum* & totidem Equorum seu infra, in Ambassiata sua ad Nos destinare voluerit, in dictum Regnum nostrum Angliæ, cum Bogeis, Manticis, Fardellis, Sarciunculis, Literis, Papiris clausis & apertis, Auro & Argento monetato & non monetato, ac Rebus & Hernesiis suis licitis quibuscumque, tàm per Terram quam per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, Veniendo, ibidem Morando, Sojornando, Conversando, & Expectando, & iterùm in dictum Regnum Franciæ totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti salvo Conductu nostro, Transeundo & Redeundo, absque Impedimento, Molestatione, Perturbatione, Inquietatione, seu Gravamine quocumque Nostri aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque.

Et ideò, &c.

Non inferentes, &c.

Et si quid, &c.

In cujus, &c. per Quinque Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Notyngham*, decimo tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

Concludimus in omnibus & per omnia, prout in sequentibus Articulis continetur,

* HÆC SUNT CAPITULA *Treugarum & Abstinentiæ Guerrarum, aliarumque Conventionum & Pactionum, Auctoritate & Nominibus, Serenissimorum Principum*, Ricardi, *Dei gratiâ*, Regis Angliæ, Jacobique, *eadem gratiâ*, Scotorum Regis, *inter ipsorum hincinde Commissarios in Villa de Notinghame Eboracensis Diœcesis, per nonnullos Dies Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo quarto, tractata, concordata, & conclusa ad Gloriam Omnipotentis Dei, Fidei Catholicæ Exaltationem, & ad Evitandum Effusionem Sanguinis Christiani.* * XII. 536.

INPRIMIS, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum extitit, quòd inter Serenissimos Reges & Principes antedictos, viz. *Ricardum*, Dei gratiâ, *Regem Angliæ* ex una Parte, atque *Jacobum*, eadem gratiâ, *Regem Scotorum* ex altera Parte, pro Se, suisque utrinque Hæredibus & Successoribus, Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Subditis, Ligeis, Vasallis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Faventibus, & Adhærentibus quibuscumque, caperentur, inirentur, concordarentur, & concluderentur, sicut jam de Facto capiuntur, iniuntur, concordantur, & concluduntur firmæ & inviolabiles Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, *Incepturæ ab Ortu Solis vicesimi noni Diei instantis Septembris Mensis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo quarto, & Duraturæ per Tres Annos continuo extunc sequentes*, videlicet, usque ad Solis Occasum Vicesimi noni Diei Mensis Septembris, qui erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo septimo.

ITEM, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, durantibus Treugis seu Guerrarum Abstinentiis antedictis, nullus dictorum Principum movebit per se, neque per Subditos suos, aut alios quoscumque, seu moveri permittet Guerram per Terram, Mare, neque Aquas dulces, adversus alium dictorum Principum, Subditos, aut Ligeos suos, nec dabit Auxilium, Consilium, aut Favorem, ut hujusmodi Guerra moveatur vel excitetur; aut quòd Villæ, Castra, seu Fortalitia, aliave Loca seu Bona quæcunque in præsenti, per unam aut aliam Partem possessa capiantur, aut de unâ manu ad aliam transportentur; excepto Castro de Dumbar, ad præsens existente in manu Regis Angliæ; quod quidem Castrum cum suis Limitibus assignatis sub firmis Guerrarum Abstinentiis per Sex Menses, initium harum Treugarum proximè & immediatè sequentes, virtute præsentis Conventionis omnimò permanebit; & sic pariformiter per Triennium sequens, nisi dictus Serenissimus Princeps *Scotorum Rex* infra Sex Septimanas, initium præsentium Treugarum proximò sequentes, per suas Literas miserit & apertè declaraverit dicto Excellentissimo *Regi Angliæ*, se nolle quòd dictum Castrum de Dunbar sub hiis Guerrarum Abstinentiis ultra Sex Menses supradictos contineatur: In quo casu præsentes Treugæ & Abstinentiæ ad dictum Castrum de Dumbar ultra Sex Menses nullatenus se extendent; pro tempore autem ipso quo dictum Castrum cum dictis Limitibus in uno aut altero Casuum prædictorum sub Treugis & Abstinentiâ hujusmodi consistit, non licebit An-

… cujus Ditionem & Potestatem Proditores & Rebelles hujusmodi advenerint sive eorum aliquis advenerit, quamprimùm sciverit Adventum eorum aut eorum alicujus, seu ad Requisitionem ipsius Regis qui de Perditione & Rebellione ejusmodi conqueritur, ipsos sic in Terram suam appulsos sive adventantes eidem Regi cui Rebellio facta est, mittere & destinare tenebitur indilatè, idem per omnia observando de hiis qui prius Recepti sunt, si postea, durantibus Treugis antedictis, ad Nocumenta Regis cujus sunt Proditores & Rebelles, Regnum ipsum intra quod Recepti fuerant egressi, post Mala de novo perpetrata regredi velint; nulli enim tales iteratò Recipi, sed ad Regem cujus Rebelles extiterant, sicut de aliis præfertur, remitti debent.

Insuper, Concordatum & Conclusum est, quantum ad Scotos hiis diebus in Terris pro Parte Regis Angliæ in præsenti Tractatu comprehensos commorantes, qui per Sacramenta sua Homines Ligei *Regis Angliæ*, pro Se, Conjugibus, & Filiis devenerunt, quorum Nomina & Cognomina infra dictas Sex Septimanas *Regi Scotiæ*, seu ejus Cancellario, per Gardianos sive Locatenentes Marchiarum Angliæ dari debent, fiat Provisio prout inferius continebitur.

Item, Concordatum est, quòd infra dictas Sex Septimanas fiet Intimatio hincinde ab uno Rege ad alterum sub Literis utriusque ipsorum, de Nominibus, Personis, & Statibus omnium & singulorum Gardianorum & Locatenentium super Marchiis antedictis; Quodque quotiens futuris temporibus, pendente Triennio antedicto, aliquis ex hujusmodi Gardianis sive Locatenentibus a suo Officio hujusmodi amovendus fuerit, id nequaquam prius fieri debeat, quàm Rex in cujus Ditione Amotionem ipsam fieri contigerit, per Duodecim Dies ad minus Amotionem hujusmodi immediatè præcedentes, alterum Regem seu ipsius Cancellarium desuper certificaverit simul & de Personâ Successoris, Gardianus autem sive Locumtenens amovendus hujusmodi, antequam realiter ut præfertur amoveatur, Cautionem sufficientem suo Regi præstabit de resarciendis Dampnis, tempore Officii sui culpâ aut negligentiâ suâ factis sive non emendatis; quæ quidem Cautio si omissa aut debitè exacta non fuerit, in eo Casu, quotiens id acciderit, ad ipsum Regem, qui Amotionem hujusmodi fecerit, aut ratam habuerit, pro omni Reformatione Attemptatorum recurrendum est.

Item, Conventum & Concordatum est, quòd si eisdem Guerrarum Abstinentiis durantibus contingat aliquem Gardianum Locumtenentem alicujus Regum prædictorum sine Mandato vel Jussu sui proprii Principis Exercitum ducere, aut aliàs hostiliter intrare, & ibidem Deprædationes, Homicidia, aut alia Dampna facere & perpetrare; in eo Casu Princeps cujus Gardianus aut Locumtenens Subditus extiterat, ipsum Gardianum aut Locumtenentem sic Intrantem infra Sex Dies immediatè tunc proximò sequentes suum declarabit aut declarari faciet Rebellem & Proditorem; Quam Declarationem alteri Regi, cujus Subditi Dampna passi sunt, infra Dies Duodecim proximò sequentes, per Literas suas Patentes faciet insinuari.

Item, Conclusum est, quòd in omni salvo Conductu per aliquem dictorum Principum imposterùm concedendo Subditis alterius Principis, vel alicujus ipsorum, debet inseri Clausula, *Proviso quòd petens & obtinens hujusmodi salvum Conductum non sit Proditor vel Rebellis Principis sui.*

* XII. 138. Item, Conclusum est, si durantibus dictis Guerrarum Abstinentiis contingat, quod vi Tempestatis aut aliâ impellente * necessitate … salvo & secure in Loco quo sic appulsus vel appulsi, Naufragium passus vel passi applicuerit vel applicuerint, infirmari contigerit, expectare quousque reconvaluerit vel reconvaluerint; & extunc cum Literis Testimonialibus Majoris, Ballivi, Constabularii, aut alterius alicujus Officiarii Regis in loco quo sic eum vel eos infirmari contigerit, eidem vel eisdem sub moderatis Expensis concedendis & tradendis, causâ hujusmodi Infirmitatis cessante, in Partes proprias recedere licebit eidem Infirmo seu infirmis hujusmodi sic recedere debebit & debebunt absque impedimento vel obstaculo quocunque sibi per aliquem Subditorum vel Ligeorum utriusque Regis quomodolibet faciendis; ita tamen quòd interim nichil Præjudiciale contra alterum Principem, Regnum, seu Ligeos ejusdem attemptet vel attemptent, fierive procuret seu procurent.

Præterea Conclusum est quòd, si eisdem Guerrarum Abstinentiis durantibus, contingat aliquem non Subditum, vel aliquos non Subditos utriusque Principis Navem vel Naves, Personam vel Personas, Res, Mercandisas, aut Bona quæcunque alicujus vel aliquorum Subditi vel Subditorum alterius Principis capere, & eas vel ea in aliquem Locum vel Portum alteri Regi subjectum adducere, non licebit ipsi Regi vel alicui Subdito sive Ligeo suo eas vel ea seu aliquam Partem earundem emere, seu quovismodo ad utilitatem suam receptare, absque consensu ejus vel eorum ad quem vel ad quos Bona seu Res hujusmodi ante eorum Captionem verè pertinebant, aut eorum Factorum; & si Mercator vel Proprietarius Bonorum vel ejus Factor non fuerit præsens, tunc sufficiet Licentia Magistri, Ductoris, seu Gubernatoris Navis ante Captionem, & aliarum Personarum in eadem Nave existentium; quòd si per aliquem eorum quicquam in contrarium hujusmodi Ordinationis factum vel attemptatum fuerit, tunc Personæ, Bona, Mercandisæ, & Res quæcunque sic Emptæ sive Receptæ, illi vel illis ad quem vel ad quos Bona hujusmodi verè pertinebant, dolo, fraude, malove ingenio cessantibus quibuscunque integraliter restituentur per sic Ementes sive Recipientes, eo modo quo restitui debent, si a Subditis illius Regis capta fuissent, in cujus Regno Res hujusmodi Emptæ erant; & nichilominus sic attemptans tanquam Violator harum Abstinentiarum graviter pro modo & qualitate Criminis punietur.

* Item, Conclusum est, quòd, si durantibus Guerrarum Abstinentiis prædictis, contingat aliquam Navem alterius Partium * XII. 139.
prædictarum Naufragium pati aut rumpi, * & aliqua Personarum existentium in Nave sic Naufragium passâ vel ruptâ Superstes remanserit, cessantibus in ea parte dolo, fraude, & malo ingenio quibuscunq; Marcandisæ, Bona, & Res quæcunque quæ de dictâ Nave projecta sunt, ex eadem extracta, vel in Mare collecta, seu ad Terram venientia, seu aliàs quovismodo salva & salvata, per eos ad quorum manus Res, Mercandisæ, & Bona hujusmodi devenerunt, nullatenus dissipentur, diminuantur, alienentur, dividantur, nec quovismodo subtrahantur aut concelentur; set integra sine diminutione quacunq; Gubernatori illius Dominii sive Loci in quod vel in quem dicta Bona devenerunt, seu ejus Deputato fideliter & sine fraude deliberentur atque tradantur, ad Usum vel Utilitatem illius vel illorum, ad quem vel ad quos Bona ipsa rei veritate inspectâ pertinere noscuntur, Conservanda, cui vel quibus infra spatium unius Anni a tempore notitiæ Naufragii vel Rupturæ Navis computandi, licebit pro Recuperatione & Restitutione Rerum, Mercandisarum, & Bonorum hujusmodi prosequi coram Judice in ea parte competente; cui vel quibus sic Prosequenti vel Prosequentibus realiter & effectualiter Tradi, Liberari, Restitui debent; solutis tamen & refusis Expensis & Sumptibus
talio-

rum Abstinentiis, non admittentur nec recipientur, nec super Ab-sissam, nec ad perhibendum Testimonium Personæ Infames, Rebelles, Fugitivi, Proditores unius Partis vel alterius, aut Convicti per Assisam, set boni, fideles, justi, fidedigni, & non suspectæ Personæ.

Item, Conclusum est quòd, durantibus Guerrarum Abstinentiis prædictis, nullus unius Partis vel alterius ingrediatur Terras, Boscos, Nemora, Forestas, Warennas, Loca, Dominia quæcunque alicujus Subditi alterius Partis, Causâ Venandi, Piscandi, Aucupandi, Disportum aut Solatium in eisdem Exercendi, aliave quacunque de causâ, absque Licentiâ ejus vel eorum ad quem seu ad quos Locus seu Loca ipsa pertinet seu pertinent, aut Deputati sui petitâ primitùs & obtentâ; & si contingat Bestias seu Animalia alicujus Subditi alterius Partium prædictarum Fundum, Agrum, Solumve Subditi alterius Partis ingredi, & Granum & Herbam ibi crescentem depascere, aliove modo illi cujus est Solum Injuriam sive Dampnum inferri, quòd ob hoc neutra Partium hujusmodi Dampnum sive Injuriam sibi facta propriâ Auctoritate ulciscatur; set illud Malefactum secundùm Legem & Consuetudinem observatas in Partibus ubi Dampnum & * Injuria ta-
* XII. 242. lia facta sunt, effectualiter emendabitur ut est justum.

Item, ut Guerrarum Abstinentiæ prædictæ eo firmius observentur, quo cuilibet ex Subditis Partium prædictarum Conquerentis liberior appareat facultas Justitiam prosequendi, Ordinatum & Concordatum est quòd, si quis ex Subditis alterius Partium prædictarum quicquam Deprædatus fuerit seu Attemptatus fuerit infra Marchiam aut Terram alterius Partis, & post Deprædationem hujusmodi seu Attemptatum fugiendo revertatur ad Marchias aut Terram illius Partis cujus est Subditus, licebit illi contra quem sic attemptaverit, in Recenti vel infra Sex Dies computandos a tempore Delicti sic attemptati sive commissi, Auctoritate præsentis Ordinationis, absque aliis Literis de Salvo Conductu, prosequi illum Malefactorem, & ipsum sic prosequendo intrare salvò & securè Marchias sive Terram in quam idem Malefactor se subtraxerit, dummodò, quamcitò hujusmodi Marchiam hàc de Causâ intraverit, adeat aliquem Virum bonæ Famæ & Opinionis illæsæ, Habitantem infra Marchiam quam sic intrat, & eidem declaret Causam Introitûs sui, viz. ad Prosequendum Deprædationem suam, describatq; & specificet idem quibus Bonis, Catallis, vel Rebus fuerit Deprædatus: Ac insuper requirat eundem quòd quamdiu hujusmodi Prosecutionem suam fecerit, secum eat, ut super Factis suis tempore dictæ Prosecutionis possit cùm requisitus fuerit super hoc Testimonium perhibere Veritati; vel, si ubi meliùs videbitur, poterit infra dictos Sex Dies adire unum de Gardianis alterius Partis, vel ejus Deputatum, pro suâ Justitiâ prosequendâ.

Item, quia tàm Excellentissimus & Invictissimus Princeps *Rex Angliæ* quàm Excellentissimus & Illustrissimus Princeps *Scotorum Rex* ejus Consanguineus, benè considerant & perpendunt, quòd nisi prædicta omnia bene conservarentur efficaciter & votivè juxta eorum desideria per magnam & debitam diligentiam Officiariorum in puniendo Transgressores quoslibet pro qualitate Delictorum, contingere poterit infra breve, propter Insolentiam & Ineffrænatam Multitudinem Delinquentium, prædictas Abstinentias multipliciter violari, quod absit; idcirco Conclusum est, quòd quandocunq; aliquis Regum prædictorum senserit se aut suos contra formam prædictarum Guerrarum Abstinentiarum aggravatum vel aggravatos in defectum Executionis Justitiæ ab altera Parte non factæ, Princeps taliter se aut suos sentiens Læsum & Læsos per unum *Haraldum* aut alium Nuncium advisabit & informabit alium Regem, quòd per Officiarios suos nullum aut non debitum poterit de suis Conquerentibus habere Justitiæ complementum: In quo Casu Rex sic informatus, & cui talis Conquestio facta

gliæ, quorum Nomina & Cognomina [illegible] moratur, Concordatum est quòd dictus *Rex Scotorum* ipsos forsan in Regnum suum redire volentes, sive Pœnam pro Delictis suis quæ in Marchiis unius aut alterius Regni fortassè perpetraverint ibidem effugere cupientes, nullo modo intra tempus Treugarum supradictarum ad Gratiam sive Favorem suum admittet; set ipsos omnes sic, ut præmittitur, Delinquentes aut Fugientes dictus *Scotorum Rex* puniet aut puniri faciet in Regno suo capitaliter, si Criminis qualitas id exposcat, sin minus, eos indilatè remittet ad Officiarios *Regis Angliæ* in ipsis Vicinis Marchiis commorantes, ut ibi pro ipsorum Demeritis Castigatione & Punitione simili percellantur; similiter quoad ipsos Anglicos, qui per Sacramenta sua Ligei *Regis Scotorum* devenerint, pro Refugio & Immunitate Delicti fortassè in Angliam advertentes, per Dominum *Regem Angliæ* & suos Officiarios per omnia Observandum.

Item, Concordatum est, quòd in præsentibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis comprehendantur Amici, Alligati, & Confœderati utriusq; Principis, si comprehendi voluerint, & super hoc Animos suos declaraverint infra Sex Menses exnunc sequentes; & specialiter pro Parte Angliæ nominantur pro suis Confœderatis *Rex Castellæ*, *Legionum*, & *Arragoniæ*, *Rex Portugaliæ*, *Austriæ* & *Burgundiæ* & *Britanniæ Duces*: pro Parte Scotiæ Christianissimus & Invictissimus Princeps *Karolus*, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, *Johannes Rex Daciæ*, *Norwegiæ*, &c. & *Britanniæ Dux*.

Item, Concordatum est, quanquam præsentes Guerrarum Abstinentiæ captæ & initæ sunt modo & formis ut supra actum, non dicentur vel reputabuntur omninò Generales, nec se extendent ad *Dominium de Lorne* in Regno Scotiæ, nec Insulam de Lundey in Anglia; set Dominium & Insula prædicta intelligentur nullo modo in hiis Guerrarum Abstinentiis comprehensa.

Item, Concordatum & Conclusum est, quòd utraque Partium prædictarum Publicari & Notificari faciet dictas Guerrarum Abstinentias Subditis suis in omnibus Marchiis & Locis Insignioribus utriusque Regni Primo die Octobris proximò futuro post Datam Præsentium.

Conservatores verò Guerrarum Abstinentiarum pro dicto Excellentissimo Principe *Jacobo Scotorum Rege*, ejusque Regno, Terris, Dominiis, Locis, ac Personis quibuscumque ei Subditis, tàm per Terram quàm per Mare, erunt,

David Comes Craufurdiæ & Dominus Lindesay,
Georgius Comes de Huntley Dominus Gordon & Badzenach,
Johannes Dominus Dorneley,
Johannes Dominus Hennydy,
Robertus Dominus Lile,
Patricius Dominus Halis,
Laurentius Dominus Oliphant,
Willielmus Dominus Borthuic,
Johannes Rosse de Halkhede,
Johannes Lundy de eodem,
Jacobus Ogylby de Arly,
Robertus Hamylton de Fingalton,
Willielmus Balz de Lammyngton,
Johannes Kennydy de Blarquhan,
Johannes Wemys de eodem,
Willielmus Rothven de eodem,
Et *Gilbertus Johnestoun* de Elphinston,
Milites,
Johannes Dundas de eodem,
Johannes Rosse de Montgrenane,
Et *Edwardus Crechton* de Kirkpatrik,

Ar-

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis, *&c. ut supra in Commissione Dat. ultimo Augusti.*

Tenor verò Literarum Patentium dicti Excellentissimi Principis *Ricardi Regis Angliæ*, de quibus supra fit mentio, sequitur & est talis,

Ricardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus Hiberniæ*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, ad Omnipotentis Dei Honorem, Gloriam, & Reverentiam, & ad evitandum Strages & Christiani Sanguinis Effusionem, Dampna & Pericula maxima quæ occasione Guerrarum verisimiliter poterunt evenire, cupientes quantum in Nobis est, Divino subveniente Numine, cum omnibus Primæ Fidei Cultoribus Pacem observare, tenere, & inviolabiliter custodire, nostrosque Subditos sub Justitiâ ponere, & in Pace & Quiete fovere,

Confisi ea propter ad plenum de Fidelitate, Prudentiâ, Legalitate, Scientiâ, & Probitate, Reverendorum Patrum, *Johannis Lincolniensis* Cancellarii nostri, & *Ricardi Assavensis*, Episcoporum, necnon Carissimorum Consanguineorum nostrorum, *Johannis Ducis Norffolciæ*, *Henrici Comitis Northumbriæ*, Prædilectorum & Fidelium nostrorum, *Thomæ Stanely* de Stanely Senescalli Hospitii nostri, *Georgii Stanely* de Strange, *Johannis Grey* de Powis, *Ricardi Fitzhewgh*, & *Humfridi Dakir*, Militum, Prædilectorum Clericorum nostrorum, *Johannis Gunthorp*, nostri Privati Sigilli, & *Thomæ Barow*, Rothulorum Cancellariæ nostræ Custodum, *Thomæ Briane* Militis, Capitalis Justitiarii nostrii de Bancho, *Ricardi Ratcliff* Militis, *Willielmi Catisby*, & *Ricardi Salkelde* Armigeri pro Corpore nostro, Consiliariorum nostrorum apprimè Dilectorum,

Ipsos, Quatuordecimve, Tresdecim, Duodecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorundem nostros veros & indubitatos Procuratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios generales & speciales Constituimus, Deputavimus, & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, & Nunciis nostris, ac Tribus eorundem, sic tamen quòd idem *noster Cancellarius* unus eorum existat, plenam Potestatem & Mandatum generale & speciale pro Nobis & Successoribus nostris, Regno, Terris, Dominiis, Possessionibus, Subditis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Faventibus, & Adhærentibus nostris quibuscunque, cum Spectabilibus & Clarissimis Dominis Egregiisq; Viris, *Colino Comite de Ergyle Domino Campbell & Lorne* Cancellario Scotiæ, Reverendo Patre *Willielmo Episcopo Abberdonensi*, *Roberto Domino Lile*, *Laurentio Domino Oliphant*, *Johanne Drummond* de Stobhall, *Archibaldo Quhitelaw Archidiacono Laudoniæ*, *Leone Armorum Rege*, & *Duncano de Dundas* Consiliariis, Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis Serenissimi Principis *Jacobi Regis Scotiæ* Consanguinei nostri carissimi,

Quos quidem Ambassiatores idem Consanguineus noster ad Nos & intra hoc Regnum nostrum Angliæ, cum Potestate & Auctoritate Negotii infrascripti Tractandi & Concludendi, jamdudum misit & destinavit,

Conveniendi, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi de & super Treugis &

Quæ omnia & singula ita inter Nos mutuò Communicata, Tractata, Appunctuata, Conventa, & Concordata Nos Commissarii *Regis Scotiæ* supranominati Promittimus per ipsum Metuendissimum Dominum nostrum Regem suosque Successores, quoad ipsum & ipsos attinet, debere in omnibus & per omnia tenere inviolabiliter pariter & observari, præsentemque *Indenturam*, per Literas Patentes ejusdem Domini *nostri Regis* suo Magno Sigillo sigillandas, ratificari & confirmari, ipsasque Literas Ratificatorias in Ecclesiâ Parochiali Sancti Nicholai Villæ Novi Castri sexto Die Mensis Decembris proximò futuro Nuncio *Regis Angliæ*, similes Literas pro ipso Regi afferenti, Tradi & Liberari debere.

In quorum omnium Testimonium atque Fidem huic Parti Indenturæ, penes Commissarios, Procuratores, & Deputatos *Regis Angliæ* supranominati remansuræ, Nos Ambassiatores antedicti Sigilla nostra cum Nominibus & Signis nostris manualibus subscriptis apposuimus apud prædictam Villam Notinghamiæ vicesimo primo Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo quarto.

Et constat Nobis, Ambassiatoribus, & Commissariis antedictis utriusque Partis de omnibus Rasuris & Interlinearibus Vocabulis, quæ in totâ Paginâ suprascripta in variis Lineis ejusdem apparent & signantur, de Rasura in principio Lineæ xxiij *Regi Scotiæ*, & in eadem Lineâ, *fiat Provisio prout inferius continebitur*, *Item, Concordatum est*; & de Interlineatione hujus verbi *manutenere*, in Lineâ xvj, de Rasurâ hujus dictionis hujusmodi Lineâ vicesimâ quartâ, de Additione hujus Clausulæ in Margine, videlicet, *cum Nave vel Navibus quâ vel quibus applicant vel applicuerunt, vel ante Diem Expirationis sui salvi Conductûs sic veniens vel venientes*: De Rasurâ hujus Clausulæ, videlicet, *contenta in eodem oporteat ad Terram deponi quòd in casu Personæ Merces*, Lineâ quadragesimâ sextâ: de Rasurâ hujus verbi *applicuerit*, Lineâ quadragesimâ quintâ, de Interlineatione horum verborum, *delinquat vel quasi*, Lineâ xlvij, De Rasurâ horum verborum *lanæ Pelles*, Linea lxvj, De Rasurâ hujus verbi *Excellentissimo* Lineâ lxxiv. Et de Rasurâ hujus verbi *probitate* Lineâ xciij. Quas Rasuras & Interlineaturas cum additione prædictâ in Margine Nos Ambassiatores & Commissarii omnes & singuli utriusque Principis antedicti Approbamus.

COLIN ERLE OF ARG.
WILLIELMUS EPISCOPUS ABERDON.
ROB. L. LYLE.
LAUR. L. OLIPH.
LARD STOBHALL.
ARCHIBALDUS QUHITELAW.
LYAN KYNG OF ARMIS.

---

* *Indentura de Matrimonio.* * XII. 144.

HÆC INDENTURA, Ann. D. 1484.

FACTA inter Nos *Colinum Comitem de Argyle Dominum Campbell & Lorne* Cancellarium Scotiæ, *Willielmum Episcopum Abirdonensem*, *Robertum Dominum Lyle*, *Laurentium Dominum Oliphant*, *Johannem Drummond* de Stobhall, *Archibaldum Quhitelaw* Archidiaconum Laudoniæ Illustrissimi & Invictissimi Principis *Jacobi* Dei gratiâ *Scotorum Regis* Secretarium, *Leonem Ar-* An. 2. R. 3. Ex Autogr.

contrarii ponant, succedere debeant, [illegible] fiet, Divinâ Gratiâ mediante, Sacrum Vinculum Matrimonii inter Illustrem Principem *Jacobum Primogenitum & Hæredem* Serenissimi Principis *Jacobi Regis Scotorum*, & Inclitam Dominam *Annam* Excellentissimi & Potentissimi Principis *Ricardi Regis Angliæ Neptem* ex Sorore, Nobilis & Potentis Principis *Johannis Ducis Suffolchiæ* Filiam, quamprimùm intra tempus Triennii supradicti, utraque Prole ad Ætatem legitimam perveniente quoad commodiùs fieri, Solemnizari, & Consummari poterit.

Item, propter Absentiam unius & alterius Prolium prædictarum a loco ubi jam præsens Tractatus habetur, & quia nonnullæ Promissiones, Conditiones, Cautiones, Securitates, & aliæ Provisiones necessariæ solent & debent in Conventionibus hujusmodi intervenire de quibus opportuniùs aliis Loco & Tempore tractari poterit, Appunctuatum & Conclusum est inter Nos Commissarios antedictos de unâ Dietâ statuendâ & tenendâ infra Annum a Die Datæ Præsentium in aliquo certo & convenienti Loco Regni Angliæ, ad quem Commissarii utriusque Principis accedere & convenire possint & debeant, de & super omnibus Præmissis tractaturi & finaliter conclusuri; pro Die autem inchoando Dietæ hujusmodi assignatur Festum Nativitatis Beatæ Mariæ proximò futurum, & pro loco Civitas Eboraci.

Item, Conventum, Appunctuatum, & Concordatum est, Nominibus Regum prædictorum, inter nos Commissarios memoratos, quòd, pendente tempore ante Dietam & Dietæ hujusmodi postquam inceptionem ejusdem usque ad Festum Purificationis Beatæ Mariæ proximò extunc futurum, neque dictus Serenissimus *Rex Scotorum* suum Primogenitum, neque dictus Serenissimus *Rex Angliæ* Neptem suam præfatam promittet aut dabit, promittive seu dari faciet alicui alii Personæ in Matrimonium
* XII. quàm prout superius continetur; sed ad ipsum * Matrimonium in-
245. ter dictas Proles prolocutum, adveniente utriusque Ætate legitimâ, omninò perficiendum & consummandum uterque ipsorum Regum omnem suam operam & diligentiam adhibebit.

Item, Concordatum est quòd, si pendente Tempore supradicto alteram Prolium prædictarum, quod absit, mori continget, tunc Princeps illius Prolis quæ supervivet, liberè poterit de & super Matrimonio Prolis hujusmodi disponere pro suæ libito voluntatis, præsenti Tractatu non obstante.

Quæ omnia & singula ita inter Nos mutuò Communicata, Tractata, Appunctuata, Conventa, & Concordata, Nos Oratores, Ambassiatores, & Commissarii *Regis Scotorum* supranominati, Promittimus per ipsum Metuendissimum Dominum nostrum Regem, suosq; Successores quoad ipsum & ipsos attinet, debere in omnibus & per omnia teneri inviolabiliter pariter & observari, præsentemque Indenturam per Literas Patentes ejusdem Domini nostri Regis, suo Magno Sigillo sigillandas, Ratificatorias in Ecclesia Parochiali Sancti Nicholai Villæ Novi Castri sexto Die Mensis Decembris proximò futuro Nuncio *Regis Angliæ*, similes Literas pro ipso Rege afferenti, Tradi & Liberari debere.

Tenores verò Commissionum, de quibus supra fit mentio, sequuntur, & sunt tales,

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum, &c. ut supra in Commissione Dat. penultimo Die Mensis Augusti.*

Ricardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, universis & singulis, ad quorum notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm Confœderationes & Amicitias, & alia honestatis Ligamina, Pactionesque legitimas Christiani ad invicem Principes inire soliti sunt, ut, eo quod duplici Potestate muniti existunt, proprio, videlicet, & Amicorum Præsidio, eorum Dominia fortiora reddantur, atque inter cætera Amorum & Benivolentiæ Vincula

Dantes & Concedentes eisdem, [illegible] quòd idem *noster Cancellarius* unus eorum existat, Potestatem generalem & Mandatum speciale pro Nobis & Nomine nostro, cum Spectabilibus & Clarissimis Dominis Egregiisque Viris, *Colino Comite de Ergile Domino Campbell & Lorne* Cancellario nostro, Reverendo Patre *Willielmo Episcopo Abirdonensi*, *Roberto Domino Lile*, *Laurentio Domino Oliphant*, *Johanne Drummond* de Stobhall, *Archibaldo Quhitelaw Archidiacono Laudoniæ*, *Leone Armorum Rege*, & *Duncano de Dundas*, Consiliariis, Ambaxiato-
ribus, Commissariis, Procuratoribus, * Deputatis, & Nunciis * XII.
dicti Serenissimi Principis *Jacobi Regis Scotorum* Consanguinei 246.
nostri carissimi,

Quos quidem Ambaxiatores idem Consanguineus noster ad Nos & intra hoc Regnum nostrum Angliæ, cum Potestate & Auctoritate Negotia infrascripta Tractandi & Concludendi, jamdudùm misit & destinavit,

De & super Sponsalibus & Matrimonio inter *Jacobum Filium* & Primogenitum dicti *Regis Scotiæ*, & præfatam *Annam Neptem nostram* contrahendis, Dote, Dotalitio, seu Donatione propter Nuptias, vi & virtute Sponsaliorum seu Matrimonii hujusmodi Promittendis, Dandis, Persolvendis, & Recipiendis, Tractandi, Concordandi, Communicandi, Appunctuandi, & Concludendi,

Locorum, Temporum, Modorum, Conditionum, Cautionum, & Securitatum, quibus Præmissa compleantur & perficiantur, Certitudinem, specificationem, & Qualitatem Statuendi, & super eisdem Consentiendi & Concordandi,

De & super firmis Treugis, Guerrarum Abstinentiis, Amicitiâ, & Unitate pro Nobis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Subditis, Hæredibus, & Successoribus, Regnis, Patriis, Dominiis nostris, & utriusque nostrûm ineundis, capiendis, firmandis, mutuisque hinc inde Assistentiis & Auxiliis præstandis Tractandi, Consentiendi, Concordandi, & Concludendi,

Aliamque Dietam pro Præmissis, si oporteat, Statuendi & Præfigendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiamsi talia sint quæ de se Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Nos ea omnia Rata, Grata, & Firma habituros quæ per dictos nostros Procuratores, & Commissarios, Tractata, Communicata, Appunctuata, Stabilita, Concordata, seu Conclusa fuerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum, sub Ypothecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, præsentium & futurorum.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Notinghame*, vicesimo Die Septembris Anno Regni nostri secundo.

In quorum omnium Testimonium atque Fidem huic Parti Indenturæ, penes Commissarios dicti *Regis Angliæ* remansuræ, Nos Commissarii dicti *Regis Scotiæ* Sigilla nostra cum Nominibus & Signis nostris manualibus subscriptis apposuimus apud prædictam Villam de Notinghame vicesimo primo Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo quarto,

Colin Erle of Arg.
Willielmus Episcopus Aberdon.
Rob. L. Lyle.
Laur. L. Oliph.

Lard

... Ormeston forsaid.

Item, Commissioners for the Reformyng of Attemptats and the Bounds of Dunbarre to be limitted at *Dunbarre* the Tenth Daie of Octobre forsaid, be named for the Englishe Partie Maistre *Alexandre Lee*, *John Cartington*, and *Robert Colingwod*, or two of theim; and for the Scottishe Partie Sir *William of Knollys*, *David Hepburne* of Wanchton, and *James of Cokburne*, or two of thaim.

Item, it is Aggreyit and Appoyntit that the *King of Scotts* shall gyve a sauf Conduit to any suche Persone as the *King of England* shal name, and for twelve Persone with him or within to goo into the Reaume of Scotland with alle suche Merchandises as him or theim shal like, and fro thens to Passe and Repasse surely and saufly at their pleasire during the said Trewes; and in likewise the *King of England* shal gyve his Lettres of sauf Conduct for any suche Persone as the *King of Scottis* shal name, and accompanyed with xij Persones, or within, to come into the Reaume of England with alle suche Merchandises as him or theim shal like, and fro thens to Passe and Repasse surely and saufly at their pleasire during the said Trewes.

Item, it is Appoynctit and Aggreit, that the Grete Commissioners for the West Merches of Inglande shall mete at *Longmabanston* the eighteenth Daie of Novembre next commyng, whoos names for the English Partie hereafter ensuen, That is to saie, *Lord Dacre*, *Lord Fitzhugh*, *Sir Richard Radcliff*, *Sir Christofre Moresby*, and *Richard Salkeld*, or three of theim; and for the Scottishe Partie *Lord Kennydy*, *Lord Mongomery*, *Lord Lisle*, *John Maxfwell* Styward of Ananderdale, and *Robert Creichton* of Sauquhare, or Thre of thaim.

Item, there be Assigned for to mete for the Middel and Est Merches at *Ridanbourne* the Furst Daie of Decembre for the Partie of Ingland, *th'Erle of Northumbreland*, *Lord Greystok*, *Lord Scrop* of Masham, *Sir William Gascoyne*, and *Sir Robert Constable*, Knighes, or Thre of thaim; and for the Partie of Scotlande, *th'Erle of Anguish*, *the Erle of Huntle*, *the Erle of Ergile* Chancellier of Scotland, *Lord Anandale*, *Lord Seton*, *Lord Oliphant*, and the *Lord of Stobhall*, or Thre of theim; and the same Commissioners of both Parties shall then and there Depute certein Persones that shal passe and see, that the Bounds of Berwik be accordyng to the Fourme of the Endentures of the Trewes forsaid.

Item, it is Aggreit and Appoinctit, that no Persone of England or Scotlande shal, enduring the said Treux, Bilde, Ere, nor Sowe ony Landes or Grounde, beyng within the Boundes of Batable Lands.

Item, it is Appoynctit and Aggreit by the said Commissioners, for the Prisoners of bothe Reaumes, that thei stond under suche Sureties as thei now doo, or elles renew their Sureties unto the Fest of Sainct Andrew next commyng, to th'entent that they maie in the meane tyme mewe and appoincte with thaire Takers for thair Ransonis; and gif thei faill therof, that then they Retourne again to thair Takars as accordes; and that Lettres herof be sent by the Princes of bothe Reaumes to thaire Lieges and Bordurers, certifyng thaim by open Proclamation thereupon.

In Witnesse herof certain of the bothe Kings Commissioners, in such Nombre and Qualite of Persones as suffiseth by vertue of their Commissions to Passe and Conclude the Premisses, have set to these Presents their Names and Signes Manuelles, the Place, Yere, Moneth, and Daie above writen.

le fait cy appres au Prejudice dit Entrecours devant la ditte Journee, que les Biens qui auront este Prins aux Subjects de l'une Partie ou de l'autre, fust sur Meer ou en Terre, seront Gardez en leur Entier, sans les Souffrir Vendre, Disturbuer, ne Aliener en facion quelconque.

Item, & pour ce que plusieurs Doleances ont este faittes par les Marchans des Biens a eulx Tollux & Hostez sur Meer, Assavoir aux Engles par aucun des Subjects de mon dit Seigneur, & semblablement par les dits Engles aux Subjects d'icelluy Seigneur au Contraire & Prejudice du dit Entrecours, a este Advise & Conclu, que une Journee se tiendra au Lieu que *le Roy* vouldra choisir, en l'Obeissance de mon *dit Seigneur*, & a tel Jour que bon lui semblera; Pourveu qu'il signiffiera le Jour par deca ung Moys au par avant, a fin de faire les Publications cy appres declares. A la quelle Journe *le Roy d'Angleterre*, *& mon dit Seigneur le Duc* envoyeront leurs Ambassadeurs pour Appoincter & Pacifier tous les Differens & Doleances que a ce jour seront faittes par les Subjects d'une Part & d'autre, sommerement & de plain & san figure de Proces, le tout en ensuiant le conttenu du dit Entrecours: A la quelle Journee seront premierement Decidees les Matieres & Doleances plus pregnantes: Et a celle fin que tous ceulx, qui se pretendont estre Addomagies & Mainteignent Restitution a eulx devoir estre faitte par les Subjects d'autre Parti, se trouvent a la ditte Journee, & n'en puissent pretendre Cause d'Ignorance, en sera faitte Publication es Villes d'Anvers, Berges, Middelbourg, Dordrecht, & en tous les Havres de Meer des Paiis de *mon dit Seigneur*, avec intimation que ceulx, que ne se trouveront ou envoyeront au dite jour pour faire leurs Doleances, ne seront cy appres a recevoir de Chose qu'ilz maintiendront a eulx estre Prinse ou Hostee avant la ditte Journee; Et semblablement sera fait en Engleterre, en la Ville de Londres, & es Havres.

Item, & a ceste Journee sera aussi Ordonne sur les plaintes & Doleances que les Subjects Marchans des Paiis de *mon dit Seigneur* font des noveaulx Toulieux, Tribux, & Exactions que l'on exige d'eulx au Royaulme d'Angleterre au Prejudice du dit Entrecours; Les quelles Novelletez s'aucunes en y a cesseront jusques a la ditte Journee.

Tous les quelz Points ont ja este Accordez & Passez de la part de *mon dit Seigneur le Duc* & ont les diz Ambassadeurs Promis de les faire Ratiffer par * *le Roy* en dedens deux mois prouchainement venant. * XII; 149.

Tesmoing les Saings Manuels des diz Ambassadeurs & de l'ung des Secretaires de mon dit Seigneur cy mis en la ditte Ville d'Anvers, les jours & An dessus ditz.

N. Le Flameng.

Sper Intercursu pralibato.

In Dieta, Ann. D.
Tenta in Opido Gandensi sexto Die Octobris, Anno 1484.
Domino Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo, Quarto, An. 2.
Inter Dominum *Thomam de Mongomery*, *Johannem Cook*, *Hu-* R. 3.
gonem Clopton, & *Johannem Wendey*, Oratores Commissarios & Ex Au-
Deputatos Christianissimi Principis & Domini, Domini *Ricardi*, togr.
Dei gratiâ, *Regis Angliæ* ex una Parte, ac Magistros, *Johannem Dauffay*, & *Philippum Wielant*, Deputatos ex Parte Illustrissimi Principis & Domini Domini *Philippi Austriæ Ducis Burgundiæ*, &c.

Co-

quàm in partibus dicti *Domini Ducis*, ut omnes Anglici, sentientes se per Subditos *Domini Ducis* qualitercumque gravari, veniant ad dictam Dietam Causas & gravamina sua ostensuri & prosecuturi, cum Intimatione quòd si eorum Culpâ & negligentiâ minimè accesserint quòd super Queremoniis suis postea minimè audientur; & similes in omnibus & per omnia Monitiones, unà cum Intimatione prædicta, fient per dictum *Dominum Ducem* in Patriis suis pro Subditis suis prætendentibus ab Anglicis se gravari.

ITEM, ut Mercatores & Subditi amborum Principum Regnum Angliæ & Patrias *Domini Ducis*, usque ad dictam Dietam & Finem ejusdem, tutiùs & securiùs frequentare valeant, Concordatum & Conclusum est quòd, ultimâ Die præsentis Mensis, fient Publicæ Proclamationes, in Anglia in Locis & Portubus magis congruis, & in Patriis *Domini Ducis* in Opidis, Villis & Portubus etiam magis congruis & convenientibus, quòd Intercursus Mercantiarum, inter Principes utriusque Domus superioribus Diebus contractus & habitus, firmiter & inviolabiliter in omnibus Capitulis & Articulis suis Observetur, ac in omni Robore & Firmitate maneat & persistat, & quòd nullus pro facto alterius in Persona aut Rebus suis Gravabitur aut aliquo quæsito colore Vexetur seu Molestetur; Et, si contingat aliqua Bona Subditorum unius Principis aut alterius per Piratas * super Mare aut alibi capta, ad aliquem Portum seu alium Locum adduci, Mandabitur & inhibebitur Officiariis Portûs seu Loci hujusmodi Bona sic Adducta ad Terram poni non permittant, sed Navem cum Bonis ponent sub firma & tuta Custodia, donec infra tempus competens sciri posset ad Quem seu Quos Bona illa pertinent, cæteraque facient Locorum Officiarii per Intercursum in ea parte ordinata & provisa; De quibus Publicationibus dabuntur hinc inde Litteræ Certificatoriæ per ipsos Principes, sub Rebatione suorum Officiariorum, in Locis in quibus fient. * XII. 250.

ITEM, Concordatum & Conclusum est, quod *Dominus Rex Angliæ* Nomina Subditorum suorum contra *Domini Ducis* Conquerentium, unà cum Nominibus Illorum contra quos conqueruntur, citra Primum Diem Mensis Decembris proximè futurum *Domino Duci* mittet, ut, ipsis Receptis, moneantur ipsi prætensi Rei ad Interessendum dictæ Dietæ pro sua Defensione, unà cum Intimatione quòd, sive venerunt sive non, Commissarii illius Dietæ proinde Procedent ac si essent Præsentes, eorum Absentia in nullo obstante:

Et, simili modo, *Dominus Dux*, citra Diem prædictum, mittet *Domino Regi* Nomina suorum Subditorum, unà cum Nominibus Anglicorum de quibus conquerentur, ita ut per *Dominum Regem* similes Monitiones, unà cum Intimatione proximæ Dietæ, fiant.

In Fidem & Testimonium omnium & singulorum suprascriptorum Nos, *Thomas de Mongomery*, *Johannes Cooke*, *Hugo Clopton*, & *Johannes Wendey*, Oratores Commissarii & Deputati *Domini Regis* antedicti, & *Johannes Dauffay*, *Philippus Wielant*, Deputati Domini *Ducis Philippi*, *Guillermus Ryni*, *Jacobus*, *Heyman*, *Sigerus Van Roe*, *Ludovicus Hauweel*, *Johannes de Wale*, & *Franciscus Vand Poorte*, Deputati *Trium Membrorum Comitatûs Flandriæ*, Nomina nostra subscripsimus Die Loco & Anno supradictis,

MONGOOMERY,
J. COOKE,
HUGE CLOPTON,
J. DAUFFAY,
P. WIELANT,
W. RINY,

* *De Salvis Conductibus.* * XII. 251.

REX universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Custodibus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, infra Libertates & extra, tàm per Terram quàm per Mare, constitutis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1484. An. 2. R. 3. Scot. 2. R. 3. m. 3.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certis considerationibus Nos specialiter moventibus, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Tuitionem, Protectionem, & Defensionem nostras speciales, *Robertum Dominum de Flemyng* de Regno Scotiæ, in Regnum nostrum Angliæ, ac alia, Loca, Jurisdictiones, & Territoria de obedientia nostra, cum *Viginti Personis*, cujuscumque Statûs seu Conditionis fuerint vel infra, in Comitiva sua, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c. per Sex Menses duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Conductu.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem. Ann. D. 1484. An. 2. R. 3. Ibid. m. 9.

Sciatis quòd, ad Rogatum Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum*, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales Reverendum Patrem *Willielmum Episcopum Aberdonensem*, ac Nobilem & Strenuum Virum *David Comitem de Crawford*, necnon, Venerabiles Viros, Dominum *Georgium de Carmighell Electum Glascuensem* & Magistrum *Alexandrum Englissh Electum Dunkeldensem*, &, Nobiles & Discretos Viros, *Robertum Dominum de Lyle*, Magistrum *David Levinstone* Custodem Privati Sigilli, *Johannem de Drummonde* de Cargyll, Dominum *Willielmum Knolles* Præceptorem de Torfeykyn Ordinis Sancti Johannis Jerosolimitani, Magistrum *Johannem Irlond Archidiaconum Sancti Andreæ*, Magistrum *Gilbertum Rayrike Archidiaconum Glascuensem*, & *Dominum de Dundasse*, Ambassiatores, Oratores, & Commissarios dicti Consanguinei nostri, in Regnum nostrum Angliæ, *cum Sexaginta Personis* de Regno Scotiæ in Comitiva sua, & totidem Equis vel infra, ac cum Bogeis, Manticis, Rebus, Bonis, Jocalibus, Literis, Papiris, Auro & Argento monetato, necnon Fardellis, Capsulis, & Sarciunculis suis quibuscumque, conjunctim & divisim, veniendo, ibidem morando, sojornando, conversando, & expectando,

Et iterum in *Regnum nostrum Scotiæ*, quando, & quotiens sibi placuerit, durante præsenti salvo Conductu nostro, redeundo & revertiendo, absque impedimento aut impetitione nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque,

Aliquâ Marquâ, Contromarquâ, sive Reprisaliâ, concessâ vel concedendâ, non obstante;

Ita tamen quòd infra dictum Regnum nostrum Angliæ, præsenti salvo Conductu nostro durante, ipsi ipsorumve aliquis nichil attemprent seu attempret quod in nostri aut ejusdem Regni nostri cedere queat Præjudicium quoquo modo;

Sic tamen quod, si aliquid per eorum aliquem in contrarium attemptatum fuerit, quod ipse sic attemptans pro eo juxta ejus De-

Treugæ & Abstinentiæ hujusmodi habitæ sunt, facere consueverunt,

Promittentes, in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos Commissarios nostros seu eorum aliquem in forma præmissa, Actum, Gestum, Conventum, seu Conclusum fuerit in Præmissis,

Volentes quòd statim, captis & conclusis Treugis & Abstinentiis hujusmodi fiant Proclamationes publicè tàm in Confinis utriusque Regni per Terram, quàm in Portubus Maris, & in aliis Locis ubi expediens videbitur, pro firma & inviolabili Observatione earumdem, sub Pœna incumbenti,

Ad quæ omnia diligenter exequenda dictis Commissariis nostris & eorum cuilibet damus plenariam, Tenore Præsentium, Potestatem; Proviso quod ex Parte Scotiæ consimiliter fiat in omnibus ut est justum,

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Decembris.

Consimiles Literas Regis Patentes habent Personæ supradictæ, sub Data & Forma prædictis.

Pro Episcopo Dunelmensi.

TO THE KYNG OUR LIAGE LORD.

MEMORANDUM *quòd, duodecimo Die Decembris Anno Regni Regis* Ricardi Tertii *Secundo, ista Billa liberata fuit Domino Cancellario Angliæ apud Westmonasterium exequenda.*

Ann. D. 1484. An. 2. R. 3. Ex Bundel. infra Turrim Lond. n. 58. temp. R. 3.

PLEASE it your Highnes, of youre moost Noble Grace, to Commaunde your Chaunceller of England to direct your Wrytte, under your Grete Seall, unto the Tresorer and Barons of your Eschequer, after the Fourme herafter ensuyng,

R. R.

REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Mandamus vobis quod, Receptis de Venerabili Patre *Johanne Episcopo Dunolmensi* Tribus Standardis & Novem Trussellis ruptis, pro Moneta Sterlingorum in Libertate sua Regali Dunolmensi fabricanda nuper factis, Tria Standarda & Novem Trussellos de novo fieri & *præfato Episcopo* liberari faciatis.

Teste, &c.

---

* XII. 253.

Ann. D. 1484. An. 2. R. 3. Pat. 2. R. 3. p. 2. m. 12.

* *De Indigena facto.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, Concessimus, Dilecto Nobis, *Johanni Andreæ Cyny*, in Partibus Italiæ Oriundo, quòd ipse sit Ligeus noster & Hæredum nostrorum, & in prout alii Ligei nostri, infra idem Regnum nostrum Angliæ Oriundi, faciunt, ut est justum, absque Fine seu Feodo indè ad opus nostrum solvendo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quinto Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilis Concessio pro *Benedicto Spynell* in Partibus Januæ Oriundo, Dat. 26 Januarii.

De Obedientia Regis Papæ præstanda.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.

Sciatis quòd Nos, 1484.

De Fidelitatibus, Circumspectionibus & Industriis, Venerabilium Patrum, *Johannis Dunolmensis*, & *Thomæ Menevensis*, Episcoporum, ac Religiosi & Strenui Militis *Johannis Kendall Turcupellerii Rhodi*, Consiliariorum nostrorum, plenissimè confidentes, An. 2. R. 3. Franc. 2. R. 3. m. 14.

Fecimus, Ordinavimus, & Constituimus, ac, Tenore Præsentium, Facimus, Ordinamus, & Constituimus ipsos veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes eisdem Duobus ac Uni eorum (dummodo dictorum *Episcoporum* alterum ipsum esse contigerit) Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, Devotionem, quam in Sanctam Sedem Apostolicam ac ipsius Præsidentem modernum Sanctissimum Dominum nostrum Dominum *Innocentium Papam Octavum* gerimus & habemus, Filialemque & Catholicam Obedientiam a Regibus Angliæ Romanis Pontificibus ab * antiquo debitam & præstari consuetam, pro Nobis & Nomine nostro dicto Sanctissimo Domino nostro *Innocentio Papæ Octavo* Exhibendi, Præstandi, & Faciendi, * XII. 254.

Cæteraque Exequendi & Excercendi quæ in Præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum magis exigant speciale,

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum, & Firmum habituros quicquid dicti Oratores nostri, Duo aut aliqui eorum, in forma præmissa, fecerint seu fecerit, sub Ipotecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Decembris.

Per ipsum Regem.

adductis, absque Custumis & Subsidiis liberetis,

Ac *ipsum Episcopum* Cistas prædictas cum cæteris Præmissis extra Portum prædictum liberè & absque impedimento aliquo cariare permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis priùs in contrarium directo, non obstante.

Teste, &c.

REX Collectoribus Subsidii Trium Solidorum de Dolio & Duodecim Denariorum de Libra in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd Venerabili in Christo Patri *Lucæ Episcopo Sibenecensi quandam Cistam*, *cum Sexdecim Peciis Tapiceræ*, *& Duobus Pannis de Cerico Auro contextis*, *in eadem Cista similiter contentis*, in Partibus Exteris Emptis, & ad Usum pro Stauro *ipsius Episcopi* Provisis, & usque dictum Portum Civitatis nostræ Londoniæ Adductis, absque Custumis & Subsidiis Liberetis,

Ac *ipsum Episcopum* Cistam prædictam, cum cæteris Præmissis, extra Portum prædictum liberè & absque impedimento aliquo cariare permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis priùs in contrarium directo, non obstante.

Teste, &c.

Consimile Breve fiat Collectoribus Parvæ Custumæ nostræ in Portu Civitatis nostræ Londoniæ.

• XII. 255. ** Commissio Ducis Britanniæ ad Tractandum de Trengis Prorogandis.*

Ann. D. 1484. An. 2. R. 3. Ex Autogr.

FRançoys, par la Grace de Dieu, *Duc de Bretaigne*, *Conte de Montfort*, *de Richemont*, *d'Estampes*, *& de Vertus*, a touz ceulx, qui ces presentes Lettres verront & orront, Salut.

Come par cy devant, entre Treshault & Trespuissant Prince Treschier & Tresame Sire & Cousin *Richart*, par la grace de Dieu, *Roy d'Engleterre*, pour Lui, ses Paiis, Terres, Seigneuries, & Subgetz d'une Part, & *Nous* & les nostres d'autre, ayent este prinses, accordees, & conclues bonnes Treues, Abstinence de Guerre, & Entrecours de Marchandyse, a durer & tenir *Jusques au Vingt quatriesme Jour d'Avril prouchain venant*,

Quelles Treues ont porte & portent grant Prouffit & Avantaige aux Paiis & Subgetz de chascun Party,

Et, apres le temps des dites Treues finy, si autre Provision n'y estoit donnee, Recherrions & Retomberions nostre dit Cousin & Nous, nos dites Paiis, Seigneuries, & Subgetz ou Dangier & Inconvenient de la Guerre, ainsi n'estions au temps & paravant les dites Treues, que Nous feroit a grant Regret & Desplesir pour le desir qu'avons de vivre en bonne Amitie, bienveillance & intelligence, avecque nostre dit Cousin, pour quoy, desirans y pourveoir, *savoir faisons que Nous*,

A plain confians & bien acertainez des Sens, Loyaulte, & bonne Experience de Reverend Pere en Dieu, nostre bien ame & feal Conseillier *l'Evesque de Leon*,

Avons Fait, Institue, Estably & Ordonne, & par ces Presentes Faisons, Instituons, Establissons, & Ordonnons nostre Ambassadeur, Orateur, Procureur, & especial Messagier,

Au quel avons Donne & Donnons par ces Presentes plain Pouoir, Auctorite, & Mandement especial de, pour & ou Nom de Nous, Communiquer, Traicter, Accorder, & Conclure, pour Nous, noz Paiis, Seigneuries, & Subgetz, avecques nostre

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1485.

INSPEXIMUS Literas Patentes Domini *E.* nuper *Regis Angliæ Quarti* Fratris nostri, Dilectis Nobis *Mercatoribus de Italia* An. 2. factas in hæc verba, R. 3.

* *Edwardus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, & *Dominus* Pat. 2. *Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salu- R. 3. tem. p. 3. m.

Sciatis quòd, 5.

Cùm quædam Subsidia, per Communitatem Regni nostri Angliæ, in Parliamento nostro apud Westmonasterium tento, Vicesimo nono Die Aprilis, Anno Regni nostri Tertio, videlicet, • XII. 256.

Quoddam Subsidium vocatum *Tonage* percipiendum modo & formâ sequentibus (videlicet) *Tres Solidos de quolibet Dolio Vini* venientis in idem Regnum nostrum, & de quolibet *Dolio Vini Dulcis* venientis in idem Regnum nostrum per aliquem Mercatorem Alienigenam, tàm per Mercatores Hansæ & Almanniæ quàm per aliquos alios Mercatores Alienigenas, *Tres Solidos ultra prædictos Tres Solidos*,

Ac etiam quoddam aliud Subsidium vocatum *Poundage* (videlicet) de omnimodis Mercandisis, cujuslibet Mercatoris Indigenæ & Alienigenæ, tàm Mercatorum Hansæ & Almanniæ quàm cujuslibet alterius Mercatoris Alienigenæ, cariatis extra Regnum prædictum, seu in idem Regnum adductis, per viam *Mercandisæ*, *Valoris quorumlibet Viginti Solidorum Duodecim Denarios*; Excepto Stanno unde *Mercatores Extranei* solvere tenentur pro Subsidio *Valoris Viginti Solidorum Duos Solidos*, & *Mercatores Indigenæ Duodecim Denarios*,

Et quoddam aliud Subsidium; videlicet, de quolibet Mercatore Indigenâ pro Subsidio cujuslibet *Sacci Lanæ Quadraginta & tres Solidos & quatuor Denarios*, & de quibuslibet *Ducentis & Quadraginta Pellibus lanutis Quadraginta & Tres Solidos & Quatuor Denarios*, & de quolibet *Mercatore Alienigenâ* Ligeo nostro non nato, tàm illis tunc per Literas Regias aut aliter *Indigenis factis* & extunc fiendis, quàm *aliis Mercatoribus Alienigenis*, de quolibet *Sacco Lanæ Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios*, & *de quibuslibet Ducentis & Quadraginta Pellibus lanutis Sexaginta & Sex Solidos & Octo Denarios*, exeuntibus de Regno prædicto, prout in Concessione illa pleniùs continetur,

Ac cùm per Communitatem Regni *H. Sexti* nuper de Facto & non de Jure *Regis Angliæ*, in Parliamento suo tento apud Redyng, Anno Regni sui Tricesimo primo, quoddam *aliud Subsidium*; videlicet, *de qualibet Persona* non nata infra dictum Regnum, Terras Hiberniæ & Walliæ, Populo, Nato infra Ducatus Acquitanniæ, Vasconiæ, & Normanniæ, existenti & qui extunc existeret sub Obedientia sua, excepto Hospitium tenente infra Regnum prædictum, *Sexdecim Denarios*, & de qualibet Persona, non nata infra dictum Regnum, Terras, Ducatus, & Insulas, nec sub Obedientia sua existente, infra dictum Regnum, non tenente Hospitium infra idem, *Sex Denarios*,

Ac de qualibet Personâ, vocatâ *Venician*, *Esterlyng*, *Italian*, *Jannaie*, *Florentyne*, *Mylaner*, *Lucane*, *Cateloner*, *Albertyne*, *Hansard*, *Lumbard*, & *Pruser*, existentibus Mercatoribus Brokers, seu Factoribus & eorum Attornatis, non existentibus Indigenis infra dictum Regnum, & omnibus aliis Mercatoribus Extraneis natis extra dicta Dominia, Ducatus, & Insulas prædicta, neque sub Obedientia sua, & commorante infra Regnum prædictum vel commoraturâ, Hospitium tenente infra idem, *Quadraginta Solidos*,

Et de qualibet Persona vocata *Venician*, *Esterling*, *Italian*, *Jannaie*, *Florentyne*, *Milaner*, *Lucan*, *Cateloner*, *Albertyne*, *Lumbard*,

eorum aliquo, de aut pro Subsidio illo ad Opus nostrum sive Hæredum nostrorum Levetur & Exigatur,

Et insuper Volumus & Concedimus eisdem Mercatoribus *de Venicia*, *Janua*, *Florencia*, *Luca*, & *Italia*, quòd nec ipsi nec eorum aliquis aliquos plures Denarios, de aut pro Subsidiis Lanarum, Pellium lanutarum, & aliarum Mercandisarum prædictarum Valoris Viginti Solidorum, Nobis dicto Anno tertio concessis, prædicto Termino Decem Annorum durante, quàm *Quadraginta & Tres Solidos & Quatuor Denarios* tantum pro Subsidio alicujus Sacci Lanæ ipsorum sive eorum alicujus, & *Decem Solidos* tantum pro Custuma alicujus Sacci Lanæ ipsorum sive eorum alicujus, qui attingunt in toto pro Custuma & Subsidio alicujus *Sacci Lanæ Quinquaginta & tres Solidos & quatuor Denarios* tantum, & *Quadraginta & tres Solidos & quatuor Denarios* tantum *pro Subsidio aliquarum Ducentarum & quadraginta Pellium lanutarum suarum*, sive eorum alicujus, & *Decem Solidos* tantum *pro Custuma aliquarum Ducentarum & quadraginta Pellium lanutarum suarum*, sive eorum alicujus, qui attingunt in toto pro *Custuma & Subsidio aliquarum Ducentarum & quadraginta Pellium lanutarum Quinquaginta tres Solidos & quatuor Denarios*; necnon *Duodecim Denarios pro Subsidio Stanni Valoris Viginti Solidorum*, de Mercandisis suis sive eorum alicujus, & *Tres Denarios* tantum *pro Custuma Stanni Valoris Viginti Solidorum* de Mercandisis suis sive eorum alicujus, qui attingunt in toto pro Custuma & Subsidio *Stanni Valoris Viginti Solidorum Quindecim Denarios*, extra Regnum nostrum prædictum exeuntis, aut in idem Regnum nostrum venientis, quovismodo infra Terminum illum Nobis aut Hæredibus nostris, ac Collectoribus seu Custumariis nostris, aut aliis Officiariis seu Ministris quibuscumque solvant aut solvere teneantur,

Et quòd ipsi Mercatores de omnibus aliis Denariorum Summis, de aut pro Subsidio & Custuma illis sive eorum aliquo pro hujusmodi Lanis, Pellibus lanutis, & Stanno Nobis quovismodo solvendis, erga Nos & Hæredes nostros Exonerentur & Acquietentur, & eorum quilibet Exoneretur & Acquietetur,

Necnon dicti Collectores, Custumarii, Officiarii, & Ministri nostri, & eorum quilibet, de omnimodis aliis Denariorum Summis, de aut pro Custuma & Subsidio illis sive eorum aliquo, pro hujusmodi Lanis, Pellibus lanutis, & Stanno, erga Nos & Hæredes nostros similiter Exonerentur & Acquietentur; dictis Concessionibus sive earum aliqua, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Restrictione, sive Appunctuamento, ante hæc tempora edito, facto, sive proviso, aut aliquâ aliâ materiâ quacumque, non obstante.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, Decimo octavo Die Decembris, Anno Regni Vicesimo secundo.

Nos autem, dictas Literas ac omnia & singula in eisdem contenta Rata habentes & Grata, ea pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus & Approbamus, ac eisdem Mercatoribus de Italia, Tenore Præsentium, Concedimus & Confirmamus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

in Præmiis aut aliquo Præmiorum, sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxx die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Majore & Civibus Civitatis Eborum Liberate.

REX Vicecomitibus Civitatis Eborum, qui nunc sunt & qui pro tempore erunt, Salutem. Ann. D. 1485.

Cùm Major & Cives Civitatis nostræ Eborum teneant Civitatem illam de Nobis ad Feodi Firmam Centum & Sexaginta Librarum, Nobis Annuatim ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis Archangeli per manus Vicecomitum dictæ Civitatis pro tempore existentium æquis Portionibus solvendum, An. 2. R. 3. Claus. 2. R. 3. n. 5.

De qua quidem Feodi firma diversæ Partes, per diversos Progenitores nostros, diversis Personis, ante Decimum nonum Diem Februarii ultimò præteritum, Datæ & concessæ fuerunt, & adhuc diversis Personis debitæ existunt,

Nosque, dicto Decimo nono Die Februarii, Civitatem prædictam, ad quam specialem & teneram Affectionem gerimus & habemus, in tantam Ruinam, Paupertatem & Decasum multifortmiter eventam & collapsam, quod *Major & Cives Civitatis illius* Onus hujusmodi Feodi Firmæ minimè subire valeant considerantes, tàm in Relevamen dictæ Civitatis quàm in Partem Oneris Reparationis Murorum & aliorum Onerum ejusdem Civitatis, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Dederimus & Concesserimus præfatis *Majori & Civibus* & Successoribus suis *Sexaginta Libras*, Nobis Annuatim debitas & pertinentes de prædicta Feodi Firma *Centum & Sexaginta Librarum*, Habendas & Percipiendas *eisdem Majori & Civibus* & Successoribus eisdem *Sexaginta Libras* Annuatim ad Festa prædicta æquis Portionibus per Manus Vicecomitum Civitatis prædictæ pro tempore Existentium,

Et etiam Concesserimus præfatis *Majori & Civibus* & Successoribus suis quòd * *Major* Civitatis illius pro tempore existens imperpetuum esset *Capitalis Serviens ad Arma* Nostri Hæredum & Successorum nostrorum Regum Angliæ, ac omnia quæ ad hujusmodi Officium pertinent imperpetuum faceret & exerceret, * XII. 159

Et quòd *Major* ejusdem Civitatis pro tempore existens haberet & perciperet Annuatim, pro illo Officio *Capitalis Servientis ad Arma* exercendo, *Decem & Octo Libras & Quinque Solidos* tàm de Residuo prædictæ Feodi Firmæ, Nobis ut prædicitur debitæ sive pertinentis, quàm de aliis Exitibus, Proficuis & Reventionibus Com. Civitatis prædictæ, per Manus Vicecomitum Civitatis illius pro tempore existentium,

Et quòd tàm omnes *Vicecomites* dictæ Civitatis, qui nunc sunt & qui imposterùm fuerint, quàm prædicti *Major & Cives*, tàm de prædictis *Sexaginta Libris* Annuatim, quàm de dictis *Decem & Octo Libris & Quinque Solidis*, Annuatim, erga Nos & Hæredes nostros Quieti & Exonerati extiterint imperpetuum, prout in eisdem Literis nostris pleniùs continetur,

Vobis Mandamus quòd eisdem *Majori & Civibus* & Successoribus suis id, quòd eis a retro est, tàm de *prædictis Sexaginta Libris annuis* in Relevamen dictæ Civitatis, quàm de dictis *Decem & Octo Libris & Quinque Solidis* pro Exercitione Officii *Capitalis*

Ser-

Richardus, Dei gratia, &c. Justiciariis suis ad Placita coram nobis tenenda assignatis Salutem.

Cùm *Thomas Hunston*, in Curia, *Edwardi Bastardi*, *nuper dicti Regis Angliæ Quinti*, de Banco suo Implacitaverit *Johannem Morton*, *Episcopum Eliensem*, & alias Personas, in *Breve Originali* ipsius *Edwardi Bastardi nuper Regis Quinti nominatas*, de quadam Transgressione eidem *Thomæ* per *ipsum Episcopum* & easdem alias Personas illata,

Ad quod Breve *idem Episcopus*, in eadem Curia Comparens, Placitaverit quòd *prædictus Thomas* ad Breve suum prædictum Respondeti non deberet, quia dixerit quòd *idem Thomas* fuerit Villanus & Nativus *ipsius Episcopi* spectans ad Manerium suum de Tydde, aliàs dictum Manerium de Tydde sancti Egidii, aliàs dictum Manerium de Seynt Gyles Tydde in Comitatu Cantebrigiæ, unde *idem Episcopus* fuerit Seisitus in Dominico suo, ut de Feodo, in Jure Ecclesiæ suæ sanctæ Etheldrede Virginis infra Insulam de Ely, a tempore quo tunc memoria Hominum non extiterat.

Ad quod *idem Thomas Hunston* Replicando dixerit quòd Ipse fuerit Liber Homo & Liberæ Conditionis, & non Villanus neque Nativus *prædicti Episcopi*, in forma
* XII. 160.
qua *idem* * *Episcopus* placitando Allegaverat, & de hoc posuerit se super Patriam, & *prædictus Episcopus* similiter, prout per Recordum inde in Curia nostra de Banco prædicto coram nobis Residens pleniùs apparet,

Cumque Manerium prædictum cum pertinentiis, ac omnia alia Temporalia quæ fuerunt *prædicti Episcopi*, in Jure Episcopatûs prædicti, ratione cujusdam Actûs, in Parliamento nostro ultimò apud Westmonasterium tento editi, ad Manus nostras devenerint & in Manibus nostris extiterint,

Ac, si exitum prædictum contra *ipsum Episcopum*, in Remotis existentem, triari contingeret, non solùm in Exhæredationem Ecclesiæ prædictæ, Verùm etiam Læsionem Juris & Possessionis nostræ in hac parte redundaret, prout in dicto Brevi nostro prius vobis inde directo pleniùs continetur,

Prætextu cujus vobis Mandaverimus quòd ad Triandum Exitum prædictum, in Loquela prædicta, Nobis inconsultis, nullatenus procederetis, donec aliud a Nobis haberetis in Mandatis,

Nos tamen, certis considerationibus Nos ad præsens specialiter moventibus, Vobis Mandamus quòd ad Exitum in Loquela prædicta Triandum, necnon ad Judicium in eadem Loquela Reddendum, cum eâ celeritate quâ de Jure & secundùm Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ poteritis, procedatis; dicto Brevi nostro, vobis priùs indè in contrarium directo, aut Statuto prædicto, aut aliquibus Jure, Titulo, aut Interesse pro Nobis in Præmissis non obstantibus.

Teste, &c.

De Salvo Conductu.

Ann. D. 1485. *An.* 2. *R.* 3. *Scot.* 2. *R.* 3. *m.* 2.

Rex universis & singulis Capitaneis, Castellanis, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ballivis, Pontium Castrorumque Custodibus, Civitatum, Opidorumve Consulibus, cæterisque Ministris, Ligeis, Subditis & Officiariis nostris, ad quorum notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Dominum *Willielmum Knoll* Præceptorem de Torfichyn, Magistrum *Alexandrum Steward* Cancellarium de Murray Consanguineum Excellentissimi Principis *Jacobi Regis Scotorum*

altres & bonnes Experiences de, Nous Treschers & Feaulx Conseillours, Reverend Pere en Dieu *Johan Evesque de Lincoln* nostre Chanceller, *Jehan Gunthorp Doyen de Welles* Gardian de nostre Prive Seale, *Thomas Borgh* & *Thomas de Mongomery*, Chevalers pur nostre Corps, & de nostre Ordre de la Gartier, *Guillem Catesby* Escuier pour nostre Corps, & Maistre *Thomas Hutton* Docteur es Loix Chanoine de Lincoln,

Avons Fait, Constitue, Estably & Ordonne, & par ces Presentes Constituons, Establissons, & Ordonnons Nos Procureurs, Commissaires & Messagiers especiaulx,

Aus quelz, Cinq, Quatre, & Trois d'iceulx avons donne & donnons par cez Presentez plain Povoir, Auctorite & Mandement especial, de pour & ou Nome de Nous, Communiquer, Traicter, Accorder & Conclure, pour Nous, nostre Roiaulme d'Angleterre & tous noz Pais, Terres, Seignuries & Subgetz, avec Reverend Pere en Dieu, *Anthonie Evesque de Seint Pol de Leon*, Orateur & Ambaxadeur Depute en cest Partie de nostre dit Cousyn *le Duc de Bretaigne*, pur Lui & lez sieux Pais Seignuries & Subgettz, Continuacion, Prorogacion & Prolongacion des dites Treues, Abstinences de Guerre & Entrecours de Merchandise, jusques a tel temps qui par nos dits Conseilleurs & Commis devant nommes sera avise & conclude,

Aussy de Esclarer, Interpreter & Augmenter aus dites Treues, se besoigne est, selon ceo qu'ilz adviseront estre Utille ou Bien de chascun Partie,

Pareillement de Nous Obliger a tenir & faire tenir, garder, & Observer inviolablement tout ceo qui par eulx en ceo que dessus sera Traicte & Accorde & finablement Conclude,

Et de prendre & Recevoir de nostre dit Cousin pareille Promesse & Obligation, avesque son seel & Lettrez Patentes, de ce,

Et generalement de fair, en tout qui dessus, tout ceo que ferrions & faire pourrions, si Present y estions,

Promettans & Promettons, en bonne Foy, sur nostre Honneur, & en Parroll de Roy, avoir & tenir Ferme & Estable tout ceo qui par Nous ditz Deputes & Commis, ou les Trois d'iceulx, sera Fait, Accorde & Conclude touchant ceo qui dit est, & en bailler Nos Lettrez Patentes en forme deue lors que requiz en serrons.

En Tesmoing de ce Nous avons signe ces ditz Presentes de nostre Main, & fait Seeller de nostre Grant Seau.

Donne en *nostre Palais de Westmonster*, le xx jour de Fevrier, l'An Mil CCCC. LXXX. & quatre, & de nostre Reigne le Second.

Per ipsum Regem.

De confirmatione prorogationis supramemoratæ.

Ann. D. 1485. *An.* 2. *R.* 3. *Franc.* 2. *R.* 3. *m.* 11.

Rex omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Inspeximus quasdam Literas Prorogationis certarum Treugarum & Guerrarum Abstinentiarum, inter *Nos* & Illustrissimum Principem *Franciscum Britanniæ Ducem* Consanguineum nostrum Carissimum, Superiori ætate captarum & conclusarum per certos nostros Consiliarios & Commissarios ex una Parte, Reverendissimumque Patrem *Antonium Episcopum Leonensem* Oratorem & Nuncium *præfati Ducis* Parte ex altera, sufficienti Auctoritate utriusque Principis ad hoc fulsitos, sub certis Declarationibus, Interpretationibus, & Augmentationibus in eisdem Literis insertis.

Quarum quidem Literarum Tenores sequuntur, & sunt tales,

Uni-

jourduy fait, traicte, prins, accorde avecque treshault & puissant nostre treschier & tresame Cosin Francoys *Duc de Bretaigne*, pur lui, cez hommez, Vassaulx, Feaulx, Subgettis & Serviteurs d'une part, & nous & lez nostres d'autre, Seur estat, Treues & abstinence de Guerre, a commancer le primier jour de Juilet prochein venant, & finissant le xxiv jour d'Auril apres ensuant inclusivement, *&c. comme dans Lettres.*

Donnes en Chastell *de Pountfret*, le viij de Juing, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Quatre Vingra, & quatre, & de nostre Reigne Primier.

Nos itaque, Commissarii dicti Domini *Regis Angliæ supranominati*, cum præfato Reverendo in Christo Patre Domino *Antonio Leonensi Episcopo*, de & super Prorogatione, simul & Declaratione, Interpretatione, & Augmentatione, Treugarum & Abstinentiæ prædictarum, insequendo Mentes & Mandata Principum nostrorum, in suis inferiùs descriptis Literis pleniùs expressata, Tractatum & Colloquium habentes, Convenimus, Concordavimus, & Conclusimus ipsas Treugas & Guerrarum Abstinentias, ita ut præfertur captas, sub certis Declarationibus, Interpretationibus & Augmentationibus inferiùs contentis, debere Prorogari & Extendi a dicto *Vicesimo quarto die Mensis Aprilis, usq; ad Festum Michaelis de Mense Septembris, quod erit in Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo, secundo*, ipsasque Treugas & Guerrarum Abstinentias nos Commissarii *Domini Regis antedicti*, virtute Potestatis nostræ infrascriptæ, cum dicto Reverendo Patre *Episcopo Leonensi*, & Ipse Nobiscum, vigore Potestatis sibi ut præmittur attributæ, ad *dictum Festum Michaelis, quod erit in Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Secundo*, Tenore Præsentium Extendimus, Continuamus & Prorogamus; Ita quod hujusmodi Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, cum omnibus & singulis Clausulis in dictis Literis contentis & interclusis, simul & cum Declarationibus, Interpretationibus, & Augmentationibus infrascriptis, inter dictum Serenissimum Dominum *Regem*, suumque Regnum Angliæ, Patrias, Dominia, Subditos & Vassallos ipsius ex una Parte, necnon præfatum Illustrissimum Principem *Ducem Britanniæ*, Patrias, Dominia, Subditosq; & Vassallos ipsius ex altera Parte, usque ad dictum *Festum Michaelis* Durent, Extendantur & Prorogentur.

Volumus insuper & Auctoritate quâ supra Declaramus quòd non licebit uni aut alteri Principum prædictorum, neque eorum Subditis aut Vasallis, durante tempore Prorogationis hujusmodi, quicquam Hostile Molestum aut Dampnosum in Sese invicem quoquo pacto committere, neque uni Partium prædictarum Terras Domi-
* XII. 163. nia Castra seu Fortalitia alterius Partis Invadere, seu * Rebelles acceptare fovere quomodolibetve Juvare; sed, pendente toto Tempore antedicto, benè licebit Mercatoribus & aliis Hominibus & Subditis utriusque Principum prædictorum, cujuscumque Dignitatis Status aut Præeminentiæ fuerint, modis Mercatoris ac aliis quibuslibet pacificis & honestis, Regnum Angliæ, Terras, Patrias, Insulas, Portus, Civitates, atque Villas uni aut alteri Principum prædictorum spectantia liberè ingredi, ibidemque pro suis Negotiis Mercatoriis & aliis licitis & honestis conversari, Emendo, Vendendo ac cætera Negotia sua Peragendo, Juraque & Custumas & Subsidia ab antiquo debita Solvendo, & abinde quotiens & quando libuerit discedere & illic redire, absque Impedimento seu Perturbatione prætextu alicujus prætensæ Hostili-

que Hæredes & Successores Subditos & Vassallos quoscumque, durante tempore Prorogationis prædictæ, debere in omnibus & per omnia inviolabiliter observari, præsentesque Literas nostras & integrum earumdem Tenorem per Literas Patentes dicti Metuendissimi Domini *nostri Regis* quamtocius Ratificari, Auctorizari, & Confirmari, & easdem Magno Sigillo dicti Domini *nostri Regis* munitas *Domino Duci*,

Similes Literas Ratificatorias suo etiam Magno Sigillo roboratas citra Duodecimum Diem Mensis Aprilis proximò futurum Nuncio *Domini Regis*, qui ipsas Literas Regias in Britannia feret, effectualiter tradere & liberare volenti,

Tradi & liberari debere; proviso quòd *Dominus Dux* eundem Nuncium Regium tutè & securè in Angliam reduci faciat;

Præfatas Treugas & Guerrarum Abstinentias, ita ut præmittitur Prorogatas, Declaratas, & Ampliatas, citra eundem Duodecimum Diem Aprilis Promittimus Nos Commissarii *Domini Regis* suprascripti, in singulis Locis insignibus & Portubus, sub Obedientia dicti *Domini Regis* ubilibet constitutis, debitè Publicandas fore.

In cujus rei Testimonium Sigilla nostra cum Signis nostris Manualibus præsentibus apposuimus.

Tenores verò Literarum Procuratoriarum seu Commissionalium prædictarum sequuntur, & sunt tales,

* *Richard*, par la Grace de Dieu, *Roy d'Angleterre & de France, Seigneur d'Irland*, a toutz ceux, qui ces presentz Lettres verront ou orront, Salut. * XII. 164.

Comme, par cy devant, entre Treshault & Puissant Prince nostre Treschier & Tresame Cousin *Francois*, par icelle grace, *Duc de Britaigne*, pur Lui, ces Paiis, Terres, Seigneuries & Subgettz d'une Part, & Nous & lez nostres d'autre, ayent este prinses accordes & conclutez bonnes Treues & Abstinence de Guerre & Entrecours de Merchaundise, a *durer & tenir jusques au xxiv jour d'Auril prochain venant, &c. comme dans les Lettres Donnè en nostre Palais de Westm. le xx Jour de Fevrir, l'An Mille, Quatrecent, Quatrevingt, & quatre, & de nostre Reigne le Second.*

Francoys, par la Grace de Dieu, *Duc de Britaigne, Conte de Montford, de Richemond, d'Estampes*, & *de Vertus*, a toutz ceulx, qui ces presentz Lettres verront ou orront, Salut.

Come par cy devant, entre Treshault & Trespuissant Prince Treschier & Tresame Seigneur & Cousin *Richard*, par la grace de Dieu, *Roi d'Angleterre*, & pour Lui, ces Paiis, Terres, Seigneuries, & Subgetz, d'une Part, & *Nous* & les nostres d'autre, ayent este prinses, accordes & conclutes, bonnes Treues, Abstinences de Guerre, & Entrecours de Marchandise, a durer & tenir *jusques au Vingt quatriesme Jour d'Auril prochain venant, &c. comme dans les Lettres Donnes en nostre Ville de Rennes le Vingt Jour de Decembre, l'An Mille, Quatrecent, Quatrevingt quatre.*

Nos autem Literas Prorogationis supradictas, unà cum Interpretationibus, Declarationibus, & Augmentationibus memoratis, Rata habentes atque Grata, eas Literas ac omnia & singula in eisdem contenta, pro Nobis, Hæredibus & Successoribus nostris, Acceptamus, Ratificamus, & Confirmamus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Newark*, decimo tertio die Aprilis.

XII. 265. *** Pro Filio Bastardo Regis.**

Ann. D. 1485. An. 2. R. 3. Franc. 2. R. 3. m. 5.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm summa, Dilecti Filii nostri *Bastardi*, *Johannis de Glouc-estria*, Ingenii Vivacitas, Membrorumque agilitas, & ad omnes bonos Mores pronitas, magnam & indubiam Nobis de futuro ejus Servitio bono spem, Gratiâ Divinâ, promittant,

Sciatis Nos, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Ordinasse & Constituisse *ipsum Johannem* Capitaneum Villæ & Castri nostrorum Calesii & Turris nostræ de Rysbank, ac Locumtenentem nostrum in Marchiis nostris ibidem,

Donatione sive Concessione Officiorum ibidem, ac Auctoritate & Potestate Faciendi & Constituendi omnes Officiarios ibidem Nobis omnino Exceptis & Reservatis, durante Minori Ætate ipsius *Johannis* (videlicet) ante Ætatem suam Viginti & unius Annorum,

Habendas, Occupandas, & Excercendas Capitaniam & Locumtenentiam prædictas *præfato Joh.* per Se, vel per sufficientem Deputatum suum, aut sufficientes Deputatos suos, a Quarto Die Martii ultimò præterito, pro Termino Vitæ suæ, cum omnibus Juribus, Honoribus, & Proficuis, Emolumentis, Feodis, Vadiis, Regardis, & Prærogativis, in tàm ampla Potestate & formâ prout aliquis alius Capitaneus dictæ Villæ nostræ ante hæc tempora habuit; Nobis Exceptis & Reservatis Præexceptis & Reservatis ut prædictum est:

Ac *ipsum Johannem* Retinuimus penes Nos pro Termino Vitæ suæ Capitaneum dictæ Villæ & Castri nostrorum Calesii & Turris nostræ de Rysbank, & Locumtenentem nostrum in Marchiis ibidem, prout per Indenturas, indè inter *Nos* & *præfatum Johannem* debitè conficiendas, pleniùs poterit apparere.

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, Ordinavimus, Assignavimus, & Constituimus præfatum *Johannem* Capitaneum Castrorum nostrorum de Guysnes & Hampnes in Partibus Picardiæ,

Habendas, Occupandas, & Excercendas Capitanias illas per Se, vel per sufficientes Deputatos suos, sive per sufficientem Deputatum suum, pro Termino Vitæ suæ, in tàm amplâ formâ & Potestate, prout aliqui alii Capitanei sive aliquis alius Capitaneus eorumdem Castrorum aut alicujus eorum ante hæc tempora habuerunt sivè habuit,

Ac *ipsum Johannem* Retinuimus penes Nos, pro Termino Vitæ suæ, Capitaneum dictorum Castrorum nostrorum de Guysnes & Hampnes, prout per quasdam alias Indenturas, indè inter *Nos* & *præfatum Johannem* debitè conficiendas, pleniùs poterit apparere: Potestate & Auctoritate Faciendi & Constituendi omnes Officiarios ibidem semper Nobis Reservatis durante Minore Ætate *ipsius Johannis* ut prædictum est.

Et insuper Dedimus & Concessimus Licentiam & plenam Potestatem *præfato Johanni*, quòd ipse, cùm ad plenam Ætatem Viginti & unius Annorum pervenerit, Ordinabit & Stabiliet omnimodos Officiarios qui sibi videbuntur oportuni & convenientes pro bona & salva Gardia Villæ & Castrorum nostrorum prædictorum & Marchiarum ibidem, pro Termino Vitæ suæ prædictæ,

Et quòd ipse, cùm ad plenam Ætatem pervenerit, Dare possit & Concedere sub Sigillo suo salvos Conductus Securitates & alias

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis Ligeis, Subditis, & Officiariis nostris, ad quorum notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1485. An. 2. R 3. Ex Bund. infra Turrim.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Honorabiles Viros, *Ricardum Redcliff* Militem, *Thomam Metcalf* Cancellarium de Duch. *Willielmum Claxtoun*, *Nicholaum Rydley*, & *Ricardum Salkyld*, Anglicos, ac Centum Personas vel infra, cujuscumque Status aut Gradûs existant, in Comitiva eorum, seu cujuscumque eorumdem, etiam Anglicos in Regnum nostrum apud Loumabanestane, vel alium Locum quemcumque eocirca, de quo melius inter nostros Commissarios & Gardianos sive Locumtenentes & Excellentissimi Principis nostris Consanguinei *Ricardi Regis Angliæ* Commissarios, Gardianos, & Locumtenentes concordari poterit, conjunctim seu divisim, cum suis Equis, Hernesiis, Rebus, Bulgeis, Bonis, Kasketis, Auro, Argento, Jocalibus, Literis, Scripturis quando & quotiens eis vel eorum alicui placuerit & expediens visum fuerit, durante Datâ præsentis nostri salvi Conductûs, salvò & securè Veniendo, ibidem Morando, Perhendinando, Conversando, Expectando,

Ac super firma & secura Treugarum Observantiâ, & Reformatione Attemptatorum faciendâ, ac Materiis illa concernentibus, cum nostris Commissariis & Locumtenentibus Communicando & Determinando,

Necnon ad Partes proprias conjunctim seu divisim, quando & quotiens eis vel eorum alicui placuerit, cum suis Equis, Hernesiis, Rebus, Bulgeis, Kasketis, Auro, Argento, Jocalibus, Literis, Scripturis liberè redeundo, revertendo, & repatriando, absque impedimento vel Perturbatione Ligeorum nostrorum quorumcumque,

Quare vobis Præcipimus & Mandamus quatinus dictos, *Ricardum*, *Thomam*, *Willielmum*, *Nicholaum*, & *Ricardum*, & dictas Centum Personas vel infra, in Regnum nostrum, conjunctim seu divisim, veniendo, ibidem morando, perhendinando, conversando, expectando, & Communicando, ac ad Partes proprias conjunctim seu divisim, quando ac totiens eis vel eorum alicui placuerit, ut præmittitur, redeundo, revertendo, & repatriando, Manuteneatis, Protegatis, & Defendatis, non inferentes eis seu quantum in vobis est ab aliis inferri permittentes, Malum, Molestiam, Injuriam, Violentiam, Dampnum aliquod, seu Gravamen, sub omni Pœna quæ competere poterit in hac parte,

Et, si quid eis vel eorum alicui Forisfactum vel Injuriatum fuerit, id eis & eorum cuilibet debitè corrigi, emendari, & reformari faciatis,

Proviso tamen quòd dictæ Personæ nichil in Regnum nostrum vel Ligeorum nostrorum Prejudicium prosequantur vel attemptent, & quòd non sint Proditores aut Rebelles Principis eorumdem.

Nolumus autem præsentem nostrum salvum Conductum Delicto alicujus Personarum prædictarum infringi, sed quod Delinquens juxta qualitatem Delicti Personâ propriâ puniatur.

Præsentibus pro Duobus Annis proximò sequentibus Datam eorumdem in suo robore duraturis.

Dat. sub Magno Sigillo nostro apud *Edinburgh*, Decimo octavo Die Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo quinto, & Regni nostri vicesimo quinto.

De

[illegible], Universum, & Johannem,
& dictas Centum Personas vel infra in Regnum nostrum conjunctim seu divisim veniendo, ibidem morando, perhendinando, conversando, exspectando, & communicando, ac ad Partes proprias conjunctim seu divisim, quando & totiens eis vel eorum alicui placuerit, ut præmittitur, redeundo, revertendo, & repatriando, Manuteneatis, Protegatis, & Defendatis, non inferentes eis seu quantum in vobis est ab aliis inferri permittentes Malum, Molestiam, Injuriam, Violentiam, Dampnum aliquod seu Gravamen, sub omni Pœna quæ competere poterit in hac parte,

Et, si quid eis vel eorum alicui Forisfactum vel Injuriatum fuerit, id eis & eorum cuilibet debitè corrigi, emendari, & reformari faciatis;

Proviso tamen quòd dictæ Personæ nichil in Regni nostri vel Ligeorum nostrorum præjudicium prosequantur vel attemptent, & quòd non sint Proditores aut Rebelles eorumdem,

Nolumus autem præsentem nostrum salvum Conductum Delicto alicujus Personarum prædictarum Infringi, set quòd Delinquens juxta qualitatem Delicti Personâ propriâ puniatur.

Præsentibus pro Duobus Annis proximò sequentibus Datam eorumdem in suo robore duraturis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu.

Ann. D. 1485. An. 2. R. 3. Franc. 2. R. 3. m. 4.

REX, per Literas suas Patentes, per unum Annum duraturas, ad Instantiam & Requisitionem Consanguineæ Regis Dominæ *Johannæ Vallois* Uxoris Consanguinei nostri *Comitis de Rossilion* Admiralli Franciæ, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem & Defensionem nostras speciales, Dilectos Nobis, *Richardum le Palmer*, *Johannem le Danoys*, & *Ludovicum Auber* de Normannia, ac Attornatos, Factores, & eorum Servientes, in Regnum Regis Angliæ & alia Loca sub Obedientia sua quæcumque vel alibi, cum unâ Navi de Partibus Angliæ, Franciæ, * Ispanniæ, Normaniæ, Britanniæ, Flandriæ, aut de aliis Partibus Exteris quibuscumque, Portagii Centum & Viginti Doliorum vel infra, Vinis de Crescentia Ducatûs nostri Acquitanniæ, ac aliis Vinis, Bonis, & Mercandisis quibuscumque Carcatâ, cum uno Magistro & Triginta & Sex Marinariis & Duobus Pagettis vel infra pro Gubernatione Navis prædictæ, necnon Rebus, Hernesiis, Armis, & Habilimentis Guerræ quibuscumque, pro Tuitione & Defensione Personarum, Navis, Vinorum, Bonorum, & Mercandisarum prædictorum necessariis & convenientibus, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, seu alia Equitatura totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu Regis, conjunctim vel divisim, veniendo, ibidem nocte dieque morando, perhendinando, manendo, sojornando, & expectando, Navem prædictam de Vinis, Bonis, & Mercandisis prædictis Discarcando, aliaque Bona & Mercandisas quæcumque, Stapulæ nostræ Calesii minimè pertinentia, emendo, cum eisdem Navem prædictam Recarcando, & cum eadem Navi sic Recarcatâ, unà cum Magistro, Marinariis, Pagettis, Rebus, Hernesiis, Armis, & Habilimentis Guerræ prædictis, ad quascumq; Partes Exteras Transeundo, & iterum in dictum Regnum Regis Angliæ ac alia Loca prædicta, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu Regis, conjunctim vel divisim, reveniendo & re-

* XII. 168.

Per ipsum Regem.

R. R.

Ann. D. 1485. An. 2. R. 3. Ex Bundell. infra Turrim Lond. n. 37. temp. R. 3.

REverende in Christo Pater, Nobis quamplurimùm Dilecte.
Vobis Mandamus quòd, sub Magno Sigillo nostro, in Custodia vestra existente, Literas nostras Patentes fieri faciatis in forma sequente,

Ricardus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ*, *&c.* Salutem.

Sciatis Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, Prædilectorum Nobis, *Radulphi Assheton* Militis pro Corpore nostro, & Magistri *Roberti Rydon* in Legibus Bacalarii, plurimùm confidentes,

Fecisse, Ordinasse, Præfecisse, Deputasse, ac Tenore Præsentium Constituisse Ipsum *Radulphum Assheton* Militem Viceconstabularium nostrum, ac ipsum *Robertum Rydon* eidem Viceconstabulario nostro Assessorem suum, Commissarium * nostrum generalem, in Officio Constabulariatûs nostri Angliæ,

Habendum dictum Officium eisdem *Radulpho* & *Roberto* hac vice conjunctim,

Dantes insuper ac per præsentes Concedentes eisdem, *Radulpho* & *Roberto*, Auctoritatem & Potestatem ad Cognoscendum, Procedendum & Statuendum de & super *Crimine Læsæ Majestatis* seu ipsius occasione, cæterisque Causis, Querelis & Negotiis, ad Officium Constabulariatûs Angliæ pertinentibus, ipsaque causas, Querelas & Negotia *criminis læsæ Majestatis* prædicta, cum omnibus & singulis suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus & Connexis, Audiendum, Examinandum & fine debito Terminandum, summariè & de plano, sine strepitu & figura Judicii, solâ Facti Veritate inspectâ, & Appellatione remotâ, cum cujuslibet Pœnæ, etiam ultimi Supplicii, Meritis Causæ seu Causarum id exigentibus, Cohertionis legitimæ, Executionisque verum debitæ in hac parte, plenaria Facultate,

Cæteraque omnia & singula, quæ ad Officium prædictum pertinent aut pertinere poterint, assumpto vobis, ut Actorum vestrorum Scriba, aliquo fideli Notario Publico, vestro arbitrio etiam hac Vice Eligendo.

In cujus Rei, &c. & hæ Literæ nostræ vobis erunt in hac parte Sufficiens Warrantum.

Dat. nostro sub Signeto *apud Palatium nostrum Westm.* Vicesimo nono die Aprilis, Anno Regni nostri Secundo.

* XII. 269.

De Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1485. An. 2. R. 3. Pat. 2. R. 3. p. 3. m. 24.

REX, Escaetori suo in Comitatibus Suthamptoniæ & Wiltesiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesiâ Cathedrali Sarum, per Mortem, bonæ memoriæ, *Leonelli ultimi Episcopi* loci illius, Venerabilem Patrem *Th.* nuper *Menevensem Episcopum*, a Vinculo quo dictæ Ecclesiæ Menevensi tenebatur absolverit, & ipsum ad dictam Ecclesiam Sarum Transtulerit, ipsumque in Episcopum loci illius Præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Thomas* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gra-

tia

• XII. 270. dicta Bulla aut aliqua Interpretatio • ejusdem aliquod Dampnum Nobis poterit generare, necnon de & super omnibus & singulis Articulis Circumstantiis & Dependentiis quibuscumque eandem Bullam qualitercumque concernentibus,

Et insuper per Præsentes Damus & Committimus vobis plenariam Potestatem & Auctoritatem, ad Inquirendum, modo quo supra, super omnibus & singulis Criminibus, Delictis, Offensis, & Excessibus, per quoscumque Officiarios sive alios Subditos nostros infra easdem Insulas factis sive perpetratis, qualiter & quo modo, & ad eadem Crimina, Delicta, Offensas, & Excessus, in quantum ad nos attinet, Reformandum, & ad omnes illos, quos vobis in Executione præsentis Mandati nostri Contrarios, Resistentes, aut Inobedientes inveneritis, per Servientem nostrum ad Arma, quem vobis ad vestra Mandata in Partibus illis Exequenda Deputavimus Prisonis nostris ibidem Committendum, inibi moraturos quousque Mandatis vestris prædictis gratis obedire, seu coram Nobis & Concilio nostro ad certum Terminum per vos præfigendum se Comparituros Cautionem sufficientem præstiterint,

Volentes ut Nos & Concilium nostrum de toto Facto vestro in Præmissis, cùm præsens Mandatum nostrum executi fueritis, distinctè & apertè sine dilatione debitè certificetis,

Et ideò, &c.

Damus, &c.

Præsentibus duraturis quousque has Vices nostras duxerimus revocandas.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto Die Maii.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu pro Archiepiscopo Sancti Andreæ in Scotia.

Ann. D. 1485. *An.* 2. *R.* 3. *Scot.* 2 *R.* 3. *m.* 2. REX universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Custodibus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, infra Libertates & extra, tàm per Terram quàm per Mare, constitutis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certis considerationibus Nos specialiter moventibus, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales Venerabilem Patrem *Archiepiscopum Sancti Andreæ* de Scotiâ, in Regnum nostrum Angliæ, & alia Loca, Jurisdictiones, & Territoria de obedientia nostra, cum *Quadraginta Personis*, cujuscumque Statûs seu Conditionis fuerint vel infra, in Comitiva sua, *&c. prout in hujusmodi Literis de Conductu.*

In cujus, &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Maii.

Per ipsum Regem.

pediendi, tàm in Judicio quàm extra, quæ ad Officium Consulatûs & Præsidentiæ hujusmodi de Jure seu Consuetudine aliarum Nationum spectare noscuntur;

Mandantes omnibus & singulis Subditis nostris antedictis, cujuscumque Statûs, Gradûs, Ordinis, Dignitatis vel Præeminentiæ existant, tàm Mercatoribus quàm aliis, qui in futurum ad dictam Civitatem Pisanam Portumve seu Loca illic adjacentia accedere, concurrere, habitare, seu residere curaverint, quatinus *eidem Laurentio Strozzi* in Excercitio suo Officii Consulatûs antedicti Obedientes sint, Assistentes, & Obtemperantes in omnibus, prout decet.

Et, quia dignus est Operarius Mercede, utque ipse *Laurentius* tantò diligentiùs Officium hujusmodi pro Pacificandis Subditorum nostrorum Differentiis exequatur, quantò Merita & Studia sua ab eis gratiùs intellecta cognoverit, Volumus & Concedimus quod *ipse Laurentius* habeat & percipiat de Valore & Æstimatione omnium & singulorum Mercium & Rerum Venalium, quas in dictis Civitate & Portu per Subditos nostros hujusmodi modo Mercatario Emi aut Vendi contigerit, Quartam Partem unius Ducati de quolibet Centenario Ducatorum;

Præsentibus, durante Vitâ Naturali *præfati Laurentii*, in omnibus & per omnia valituris, donec has Literas nostras, per Intimationem publicam *eidem Laurentio* faciendam, Nos aut aliquis Successorum nostrorum Regum Angliæ, aliis Literis Patentibus, duxerimus aut duxerit revocandas.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quarto die Junii.

Per ipsum Regem.

De Magno Sigillo Regi Deferendo. 55

MEMORANDUM *quòd, Vicesimo quarto Die Mensis Julii, Anno Regni Regis* Ricardi Tertii *post Conquestum* Tertio, *emanârunt Literæ dicti Domini Regis Missivæ, sub Privato Signeto suo sigillatæ, Venerabili Patri* Johanni Episcopo Lincolniensi *Cancellario Angliæ directæ,* Ann. D. 1485. *An.* 3. *R.* 3. *Claus.* 3. *R.* 3. *m.* 5. *dor.*

In quibus, inter alia, continebatur quòd idem Dominus Cancellarius, ob certas Causas ipsum Dominum Regem *moventes, Magnum Sigillum suum, in Custodia præfati Domini Cancellarii existens, per Fidelem Consiliarium dicti* Domini Regis Thomam Barowe *Magistrum Rotulorum præfato* Domino Regi mitteret,

Quem idem Dominus Rex, *ad dictum Sigillum suum ab ipso Cancellario recipiendum, ad illud sibi deferendum, per alias Literas missivas eidem* Thomæ *directas, assignavit;*

Super quo idem Dominus Cancellarius, *juxta Mandatum dicti* Domini Regis, *Die Veneris, videlicet, Vicesimo nono Die dicti Mensis Julii, circa Horam octavam, in præsentia* Ricardi Skypton, *Clerici unius Clericorum Cancellariæ præfati Domini Regis*, Cristofori Hanyngton, Willielmi Nanson, Thomæ Snowe, Walteri Wheler, *& aliorum plurimorum, apud Vetus Templum Londoniæ, in quodam basso Oratorio ibidem, juxta Capellam, Sigillum prædictum, in quadam Baga de albo Corio inclusum, & Signeto ipsius Domini Cancellarii, Figuram Aquilæ continente, sigillatum, præfato* Thomæ Barowe *dicto* Domino Regi *deferendum Deliberavit;*

Quod quidem Sigillum, ut præmittitur signatum, tunc & ibidem, in præsentia antedicta, idem Thomas Barowe *ab ipso Cancellario recepit.*

• De

tentis, coram Nobis, per Dilectum & Fidelem nostrum *Thomam Scrope* de Upsale Militem, suum Procuratorem in hac parte Deputatum, palàm & expresse Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiose,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi* a præfato Procuratore suo, & Temporalia Episcopatûs illius *eidem Electo* Restituimus;

Et ideò Tibi præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Notyngham*, sexto die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Midd.

Ac etiam *Perdonavimus*, *Remisimus*, & *Relaxavimus eidem Johanni* omnimodos Intrusiones & Ingressus in Temporalia Archiepiscopatûs, Episcopatûs, Abbatiæ, Prioratûs, Collegii, Hospitalis, seu alterius Domûs Ecclesiasticæ cujuscumque, in parte vel in toto, post Mortem Prædecessorum suorum, absque debita Prosecutione, Liberatione, seu Restitutione eorumdem extra Manum Regiam, ante dictum præsentem Diem factos, unà cum Exitibus & Proficuis inde medio tempore perceptis, necnon omnimodas Actiones, Querelas, & Demandas quas Nos solus, vel Nos conjunctim cum aliis Personis, vel alia Persona, habemus seu habere poterimus versus *eundem Johannem*, pro aliqua Causarum supradictarum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Notyngham*, septimo die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

* XII. 375.

* Regnante *Henrico* Septimo.

De Restitutione Temporalium.

Ann D. 1485. An. 1. H. 7. Pat. 1. H. 7. p. 4. m. 1.

REX Escaetori suo in Comitatu Herefordiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus Salutem.

Cùm *Dominus Summus Pontifex*, nuper Vacante Ecclesiâ Cathedrali Menevensi, Personam Dilecti & fidelis nostri *Hugonis ejusdem Ecclesiæ Electi* in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde ostensas, pleniùs constare poterit,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expresse Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se Submisit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè, Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem,

Et ideò Vobis Mandamus quòd *eidem Electo* tanquam Episcopo & Domino vestro in omnibus quæ ad Episcopatum prædictum pertinent Intendentes sitis & Respondentes, sicut prædictum est.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xix Die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo & de data prædicta, &c.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetori Subscripto, sub eadem Datâ; videlicet,

Dilecto Regis Majori Civitatis suæ London. *ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est, &c.

De Mansionibus infra Palatium Westm. concessis.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1485.

Sciatis quòd Nos, in consideratione veri & fidelis Servitii, quod Dilectus Serviens noster *Antonius Kene* Armiger Nobis impendit, & durante Vitâ suâ imposterùm impendere intendit, de Gratia nostra speciali, Dedimus & Concessimus ei omnes Mansiones Nobis * pertinentes infra Palatium nostrum Westmonasteriense unà cum Custodia PARADISI & INFERNI infra Aulam nostram Westmonasteriensem, & tria Tenementa quæ *Jacobus Fryes* habuit & occupavit, ac Custodiam PURGATORII infra Aulam prædictam quam *Nicholaus Whitfield* habuit & occupavit, necnon quandam Domum vocatam POTANS HOUSE subtus Scaccarium nostrum, ac etiam Turrim & Domum vocatam LE GRENLATES quas *Johannes Catesby* habuit & occupavit. An. 1. H. 7. Pat. 1. H. 7. p. 1. m. 14. * XII. 376.

Quæ Turris & Tenementa prædicta non excedant Annuum Valorem Viginti & unius Librarum Sex Solidorum & Octo Denariorum.

Habenda, Occupanda, & Gaudenda Domus Turrim & Palatia prædicta & quemlibet eorum pro termino Vitæ suæ, absque aliquo pro eisdem Nobis reddendo aut Compoto faciendo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxj. die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Habendum & Occupandum Officium prædictum *præfato Comiti* per Se vel per sufficientem Deputatum suum pro Termino vitæ suæ,

Percipiendo Dietim, pro Occupatione Officii prædicti, pro Vadiis suis, *Duodecim Denarios per Diem*, ac pro Sustentatione cujuslibet Leonum, Leænarum & Leopardorum prædictorum *Sex Denarios per Diem*, durante Vitâ *ipsius Comitis*, de Exitibus, Proficuis, Firmis, & Reventionibus Civitatis nostræ Londoniæ provenientibus, per manus Vicecomitum Civitatis illius pro tempore existentium, ad Terminos Sancti Michaelis Archangeli & Paschæ per æquales Portiones, unà cum omnibus aliis Proficuis & Commoditatibus dicto Officio qualitercumque pertinentibus sive spectantibus;

Proviso semper quòd *Cancellarius noster Angliæ* pro tempore existens habeat Potestatem sufficientem Examinandi, de tempore in tempus, *præfatum Comitem*, vel ejus Deputatum, per Sacramentum suum, quot Leones, Leænæ, & Leopardi in & sub Custodia sua infra Turrim & Placeam prædictas existunt, priusquam ipse Brevia nostra de * Liberate & Allocate, pro Solutione & Allocatione *Sex Denariorum diurnorum*, pro Sustentatione cujuslibet Leonum, Leænarum, & Leopardorum prædictorum possideat, & Numerus Leonum, Leænarum, & Leopardorum hujusmodi ponatur in Brevibus prædictis,

* XII. 277.

Et ulterius Volumus & Concedimus *præfato Comiti* quòd, per Sacramentum suum in hac parte præstitum, Cancellarius noster prædictus, qui pro tempore fuerit, de tempore in tempus, tot & tanta Brevia de & pro *Sex Denariis per Diem*, pro quolibet hujusmodi Leonum, Leænarum, & Leopardorum *præfato Comiti* Deliberet, & eisdem Vicecomitibus Civitatis prædictæ pro tempore existentibus quòd inde erga Nos Allocationem & Exonerationem, in Compoto suo, ad Scaccarium nostrum, de tempore in tempus, habeant; eo quod expressa mentio de vero Valore Annuo præmissorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, *præfato Comiti* ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquibus Statutis, Actibus, Ordinationibus, sive Restrictionibus, in contrarium factis ordinatis sive provisis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxij die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Trengis Franciæ Proclamandis.

Ann. D. 1485. *An. 1. H. 7. Pat. 1. H. 7. p. 2. m. 11. dors.*

REX Vicecomiti Surriæ & Sussexiæ Salutem.

Præcipimus Tibi quod Statim, post Receptionem Præsentium, in singulis Villis Portubus & Locis, infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates quàm extra, ubi magis videris expediens, ex Parte nostra Publicas Proclamationes fieri facias in hæc verba,

FORASMOCHE *as certeyn Appoyntements and Conclusyons of Trues and Abstinences of Werre be had, made, and concluded* Betwene the Kyng our Soverayne Lord *of that one Partye, and his most Derrest Cousyn* Charles of France *of that other Partye*, To Begynne the First Daye of this present Moneth of Octobre, and to Endure unto the Last Day of Septembre next ensuyng,

THE KYNG our seid Soverayne Lord *straytly Chargeth and*

te, Tenore Præsentium, ... in Executione Officii prædicti, Intendentes sint, Auxiliantes, Consulentes & Obedientes in omnibus prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xix die Octobris.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Servitio in Campo de Bosworth.

REX Omnibus ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1485.

Sciatis quòd Nos,

Consideratione fidelis Servitii, quod Dilectus Subditus noster *Adam ap Jenan ap Jankyn* Nobilibus Progenitoribus nostris perantea, ac Nobis nuperimè in nostris VICTORIOSIS ITINERE & CAMPO, ad sui grandes Custus & Onera, impendit, ac imposterùm impendere intendit, *An. 1. H. 7. Pat. 1. H. 7. p. 1. m. 6.*

Concessimus ei Officium Attornati nostri infra Comitatus nostros de Carmerden & Cardigan,

Habendum & Occupandum & Gaudendum Officium prædictum per Se, vel per sufficientem Deputatum suum, sive Sufficientes Deputatos suos, pro Termino Vitæ suæ,

Capiendo inde Feoda & Vadia eidem Officio pertinentia & ab antiquo debita & consueta, Solvenda, ad Scaccarium nostrum de Cardigan, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, per manus Camerarii nostri Suthwalliæ pro tempore existentis; eo quòd expressa mentio de vero Valore Annuo Officii prædicti in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Ordinatione, Provisione sive Restrictione, in contrarium facta sive ordinata, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xvij die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Servitio prætacto.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1485.

Sciatis quòd Nos,

Consideratione veri & fidelis Servitii, quòd Dilectus Serviens noster *Edwardus Worseley* Gentilman Nobis impendit tàm in Partibus Transmarinis quàm in *Itinere nostro victorioso*, in Subductione Inimicorum & Rebellium nostrorum & Recuperatione hujus Regni nostri Angliæ, *An. 1. H. 7. Franc. 1. H. 7. m. 15.*

Dedimus & Concessimus ei Dominium de Balyngham, in Marchiis nostris Calesii & Guynes, in eodem modo & forma ut *Robertus Radclyff* Dominium illud habuit,

Habendum, Occupandum, & Gaudendum idem Dominium per Se, vel per Sufficientem Deputatum suum, pro Termino Vitæ suæ, cum Vadiis, Feodis, Proficuis, Commoditatibus & Avantagiis ad idem Dominium pertinentibus, & ab antiquo debitis & consuetis; aliquo Actu, Ordinatione, sive Provisione, in contrarium facto edito vel proviso, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxij die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De

Unamque seu plures Litteram aut Literas, sub quacumque formâ Verborum, Promissionum, & Obligationum, quæ eidem Consiliario nostro conveniens videbitur & opportuna, de & super Concordatis & Conclusis hujusmodi Conficiendi, Sigillandi, Expediendi, & Liberandi;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictum Consiliarium, Commissarium, Procuratorem, & Nuncium nostrum Actum, Gestum, Provisum, Appunctuatum, & Conclusum fuerit in Præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Commissariis constitutis versus Villam Calesii.

Ann. D. 1485. An. 1. H. 7. Ibid. m. 13.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ, Prædilectorum nostrorum, Magistri *Johannis* * *Arundell* Decani Cathedralis Ecclesiæ Sancti Petri Exoniæ, *Ricardi Egecombe* Militis Contrarotulatoris nostri Hospitii, Consiliariorum nostrorum, atque Magistri *Johannis Bladisswell* Legum Doctoris & Clerici nostri Concilii, plenissimè confidentes,

Assignavimus, Constituimus, Ordinavimus, & per Præsentes Assignamus, Constituimus, & Ordinamus ipsos nostros Commissarios, Procuratores, Oratores, & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes eisdem, Tribus & Duobus eorum, casu quo aliquis eorum Morte aut Infirmitate (quod Deus avertat) impediatur, Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum quibuscumque Capitaneis, Locatenentibus, Officiariis, Stipendiariis, seu Habitatoribus Villæ nostræ Calesii, Turris de Risebanke, Villæ, & Castri de Guynes, Castri de Hammes, atque Marchiarum eorumdem, cæterorumque Locorum quorumcumque ultra Mare ad Jus, Titulum atque Possessionem Coronæ nostræ Angliæ quomodolibet attinentium & pertinentium, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Conveniendi, & Concludendi,

Dictaque Villas, Turrim, Castra, Marchias, & omnes & singulos Moram trahentes sive commorantes in eisdem, ad nostras Obedientiam & plenam quietamque Possessionem Reducendi,

Ac de & super Modis, Temporibus, Formis, & Conditioni-
• XII. 280. bus, quibus ipsa • Reductio celeriùs, maturiùs atque nostro cum majori Honore nostræ Ditioni & Potestati fieri valeat, Tractandi & Conveniendi,

Juramenta Fidelitatis & Obedientiæ omnium & singulorum nostrorum Subditorum, infra eadem Villas, Turrim, Castra, & Marchias commorantium, Acceptandi & Recipiendi,

Stipendiarios, ultra Numerum ordinarium & assuetum, in dictis Villis, Turri, Castris, & Marchiis, quovis quæsito colore, aut quovis pacto deputato sive assumpto, Exonerandi & Dispunctuandi,

Literas nostras Patentes Absolutionis & Pardonationis singulis Subditis nostris, in Villis, Turri, Castris, & Marchiis antedictis, Nomine nostro, Promittendi & Concedendi,

Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus vestrûm (quorum aliquem vestrûm, &c. unum esse volumus) Evocandi, ac Juramenta Præstandi, sub modo & forma sequentibus,

Ye shall Swere, *that ye from hensforth shall not Reteigne, Ayde, ne Comfort any Person opynly Cursed, Murderer, Felon, or Outelawed Man for Felony by you knowen so to be, nor any such Person Lette to be Attached or Taken therfor by the order of the Lawe,*

Nor Reteygne any Man by Endenture or Othe or Yeve Lyvere Signe or Token contrarye to the Lawe,

Nor any Mayntenaunce Ymbracery Riotis or ulawful Assembles make, cause to be made, or assent therto,

Nor Lette or cause to be Letted the executing of any of the Kinges Writtes or Preceptes directed to such lawfull Ministers and Officers as ought to have th'Execucion of the same,

Nor Lette any Man to Bayle or Maynprise, knowing and demyng hym to be a Felon,

Uppon your Honour and Worship, SO GOD YOU HELP AND ALL SAYNTIS.

Et ideò, &c. quorum, &c. unum esse volumus,

Ad hoc provideritis

Sacramenta prædicta recipiatis, & circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus, &c.

Et Nos de toto Facto vestro in hac parte, cùm præsens Mandatum nostrum executi fueritis, & de Nominibus Militum, Armigerorum, Generosorum, • Valettorum, & aliorum Hominum • XII. 281.
& Ligeorum nostrorum quorumcumque prædictorum, in Cancellaria nostra, sine dilatione, debitè Certificando.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quarto die Januarii.

Littera Treugarum Franciæ.

Ann. D. 1486. An. 1. H. 7. Ex Autogr.

K*Arolus*, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, *Universis*, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm dirus Christianorum Status, crudeli Perfidorum Furore enormiter miserabiliterque inpræsentiarum afflictus, ad veterem Prosperitatis Felicitatem Gloriosamque Famam sanctiùs & maturiùs reduci nequeat, quàm Orthodoxæ Religionis Principes Potentatu saltem majores Vires suas uniant, Treugarum, Pacis, Amicitiæque Fœdera componant, & Caritatis Vinculo se invicem copulent.

Cúmq; innumerabiles Bellorum Calamitates, inæstimabilesque Principibus, atque eorum Dominiis & Subditis Pacis & Amicitiæ felices sunt eventus,

Notum facimus quòd cum Serenissimo Principe *Henrico Rege Angliæ* Consanguineo nostro carissimo Inivimus, Contraximus, Perfecimus, Convenimus, Conclusimus, & Appunctuavimus, & per Præsentes Inimus, Contrahimus, Perficimus, Convenimus, Concludimus, & Appunctuamus bonas, sinceras, veras, firmas, & perfectas Treugas, Guerrarum Abstinentias, Ligas, Intelligentias, & Confœderationes, inter *Nos*, Regnum nostrum Franciæ, Patrias, & Dominia nostra, Hæredes, Successores, Vassallos,

volent Morari, Mercari, Merces, Mercimonia, Arma, & Jocalia quæcunque Emere, Vendere, & ut eis placet ab illinc ad Partes proprias, vel alibi liberè quotiens duxerint abeundum abire, cum suis aut conductis vel commodatis Navigiis, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Sarcinulis, Bonis, & Rebus suis quibuscunque, absque ullo Impedimento, Offensâ, Arrestatione, ratione Marcæ, Reprisaliorum, aut aliâ Restrictione quacunque, tàm in Terra quàm in Mari & Aquis dulcibus, quemadmodùm Patriis in propriis hæc omnia facerent, aut eis ea facere liceret, ita quòd nullo alio Salvo Conductu generali aut speciali indigeant.

* XII. 182. * ITEM, quòd omnia Munera sive Onera, ab aliquo dictorum Principum in cujusvis Partibus Patriarum sive Dominiorum suorum a Viginti duobus Annis citra imposita, Mercatoribus & Subditis alterius Principis nociva, penitùs Extincta sint & Rejecta, & quòd talia aut consimilia durantibus hiis Treugis amodo non imponantur; salvis tamen quoad cætera omnibus Regionum, Urbium, & Locorum aliis Legibus, Statutis, & Consuetudinibus; quibus nichil quoad eorum Jura per Præmissa censetur Derogatum.

ITEM, quòd si infra dictos Tres Annos, durantibus ipsis Treugis, aliquid contra vires & effectus earundem Treugarum & Abstinentiarum Guerrarum, per Terram, Mare, aut Aquas dulces, per aliquem ipsorum Principum, Hæredes, Successores, Subditos, Vassallos utriusque eorum fuerit attemptatum, actum aut gestum, quòd omnia ipsa sic attemptata per Conservatores ipsarum Treugarum, nominatos ab ipsis Principibus, seu saltem a Principe eorum sic Dampnificantium, infra Mensem post Requisitionem superinde eis factam, unà cum Expensis sic Dampnificati aut Dampnificatorum Restaurentur, Reficiantur, & Reparentur, sic quòd propter nulla, durante harum Treugarum Termino, in contrarium Attemptata hæ Treugæ rumpantur nec terminentur, sed in suis Viribus usque ad finem dictorum Trium Annorum permaneant, & pro ipsis Attemptatis solummodo puniantur ipsi Attemptantes & Dampnificantes, & non alii.

ITEM, pro maturâ & inviolabili harum Treugarum, Abstinentiarum Guerrarum, Ligarum, & Confœderationum observantiâ & conservatione electi & nominati sunt,

Ex Parte Christianissimi *Franciæ Regis* Conservatores, Carissimus Frater & Consanguineus suus, Illustrissimus *Comes Claromontis & Marchiæ*, *Dominus Belli Joci*, necnon Illustris *Ludovicus Bastardus de Borbonio Comes Rossilion* Admiraldus Franciæ,

Et ex parte dicti Serenissimi Principis Angliæ Regis, Illustrissimus *Dux Bedfordiæ* ejusdem Regis Avunculus, ac *Præfectus sive Locumtenens* dicti Regis *Calesiæ* pro tempore existens:

Qui quidem Conservatores dictorum Principum, ac utriusque eorum, & Duo aut Unus eorum, ex parte saltem Principis Subditorum Dampnificantium, si qui sint nominati nominatusve, Auctoritatem & Potestatem habeant & habeat ipsos Dampnificantes Puniendi, Attemptata & Dampna contra vires harum Treugarum illata, unà cum Expensis Dampnificatorum, Reficiendi & Reparandi;

Et, si contingat ipsos Conservatores per ipsos Principes, ut præmittitur, nominatos, super Reformatione aliquorum dictorum Attemptatorum fore Discordes & inter eos superinde concordare non valentes, quòd eo tunc Causa illa referatur Concilio Principis Subditorum sic Dampnificantium, aut, si opus sit, utriusque Principis, dum tamen Causa illa summariè & de plano coram eis examinetur & felici Marte terminetur.

Quas quidem Treugas Principes antedicti Promiserunt, & eo-

spera votorum incrementa.

Nunc siquidem Terræ Marisque Globum, quo Mortales omnes fruimur, idcirco a Divinâ Providentiâ constitutum Fabricatumque fuisse constat, ut universo Animantium Generi communis semper pateret Sedes, atque eo uti pro arbitrio cuique liceret utpote communi omnium Domicilio.

Hinc est quòd & nostrorum aliqui ad aliena peregrinaque Regna, & Peregrinorum Exterorumque nonnulli ad nostra, seu voluntate seu necessitate ducti, sese quandoque transferunt, rem profectò non minùs æquam quàm & humanam & jocundam: Quid enimverò aut justius aut humanius jocundiusve esse potest, quàm Homines, variis Ortos Mundi Climatibus, nec iisdem Educatos Moribus, Fidei Christianæ Cultores, frequens simul habere Commercium, atque una pariter & amicè versari, Terramque ipsam, Vitalium omnium Matrem, simul incolere & possidere?

Cùm itaque inpræsentiarum Venerabilis Vir *Dominus Cristoforus* Juris utriusque Doctor Eleemosinarius noster carissimus Romam versus Iter arripiat, quo Promissa Deo ac divi Petri Apostoli Basilicæ pia quædam Vota persolvat, indeque ad Serenissimum *Regem Neapolitanum*, & ad alios item Christianos Principes sit accessurus, tàm pro suis quàm nostris nonnullis agendis Negotiis, quæ eidem dumtaxat coram in Mandatis dedimus,

Vos omnes & singulos prænominatos Reges, Principes, Duces, Marchiones, Comites, ac Dominos quoscumque, & quemlibet vestrûm, cum omni cordis affectu, obnixè rogamus & obtestamur quatenus eundem *Dominum Cristoforum* Eleemosinarium nostrum, quandocumque hac in sua Peregrinatione ad Regna, Dominia, Jurisdictiones, & Potestates vestras seu alicujus vestrûm declinare aut venire contigerit, intuitu nostro & specialium Precum nostrarum interventu, Commendatum habentes, cum Familiaribus suis, Equitibus vel Peditibus, per vestras Civitates, Terras, Oppida, Castra, Villas, Pontes, Portus, Passus, Flumina, & Loca quæcumque transeundo, cum suis Equis, Valisiis, Sarcinis, Arnesiis, Manticis, Fardellis, Bulgeis, Literis, Libris, & aliis Bonis suis quibuscumque quæ secum attulerit seu per alios afferri fecerit, Die Noctuque, tàm Terra quàm Mari, benignè suscipiatis, & eum ibidem morari seu per eadem Regna, Dominia, Jurisdictiones, & Potestates vestras, cùm sibi placuerit, tutè, liberè, & expeditè, sine solutione alicujus Dacii, Pedagii, Passagii, Vectigalis, Gabellæ, Bulectarum, Fundinavis, ac sine alterius cujusvis Oneris Exactione, & absque omni prorsùs Impedimento sive Perturbatione, ire, redire, & transire permittatis, sine aliquâ Aperitione Librorum, Literarum, Manticarum, Fardellorum, Bulgiarum, aut Arnesiorum, necnon eidem suisque de salvo & securo Conductu per Passus, Loca, Jurisdictiones, & Dominia vestra & cujuslibet vestrûm, si necesse fuerit, rationabilibus suis Sumptibus & Expensis, provideatis,

Non inferentes ei aut suis quomodolibet, seu inferri permittentes, in Corporibus sive Bonis, Dampnum, Impedimentum, Violentiam, Injuriam, Molestiam, seu Gravamen aliquid, quin Sibi potius suisque, in eorum Agendis, si egeant, Consilium, Auxilium, & Favorem impartiri, nostrâ Causâ dignemini; ad hæc, si quid eidem vel cuiquam ex suis Injuriæ Molestiæve in Corporibus aut Bonis illatum fuerit, id ei vel eisdem nostris Precibus & Amore Reformari confestim emendarique curetis, Offerentes Nos pariter in Subditos vestros aut cujuslibet vestrûm, qui ad Regna, Dominia, sive Jurisdictiones nostras se contulerint, gratissimos semper:

Vobis insuper universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Bal-

quòd Ipsi, Hæredes, Executores, sive Assignati sui, aut eorum aliqui vel aliquis, ad Laudem & Gloriam Dei, QUANDAM CANTARIAM PERPETUAM de uno Capellano perpetuo,

Divina singulis diebus, in Ecclesia prædicta per præfatos *Henricum Norbrigge* & *Thomam Kyngeston* de Guldeford prædicta Constructam, pro salubri Statu nostro & dictæ Consortis nostræ, dictæque Matris nostræ, necnon *Thomæ Bourgchier*, *Reginaldi Bray*, Magistri *Willielmi Smyth*, *Henrici Norbrigge*, & *Thomæ Kyngeston*, dùm vixerimus, necnon pro Animabus nostris cùm ab hac Luce migraverimus, Animabusque eorumdem *Henrici* & *Thomæ Kyngeston*, & omnium Fidelium Defunctorum, imperpetuùm Celebraturo, aliaque Pietatis & Misericordiæ Opera, juxta Ordinationes, Stabilimenta, & Constitutiones, quæ per præfatos, *Elizabetham*, *Margaretam*, *Thomam Bourgchier*, *Reginaldum*, Magistrum *Willielmum Smyth*, *Henricum*, *Thomam Kyngeston*, & *Johannem Clopton*, seu eorum aliquos vel aliquem, in hac parte facienda, facturo & subituro,

Facere, Fundare, Erigere, & Stabilire possint vel possit, perpetuis futuris temporibus duraturam:

Et quòd CANTARIA ILLA, cùm sic Facta, Fundata, Erecta, & Stabilita fuerit, NORBRIGGE & KYNGESTON CHAUNTERIE in Ecclesia Parochiali Sanctæ Trinitatis de Guldeford prædicta perpetualiter NUNCUPETUR & APPELLETUR:

Et quòd Capellanus Cantariæ prædictæ, & quilibet Successor suus, *Capellanus Cantariæ Norbrigge* & *Kyngeston* in Ecclesia Parochiali Sanctæ Trinitatis de Guldeford in dicto Comitatu imperpetuùm *Vocetur* & *Nominetur*; habeatque Successionem perpetuam in eadem Sibi & Successoribus suis Capellanis Cantariæ illius:

Et quòd idem *Capellanus*, & quilibet Successor suus, *Capellanus Cantariæ illius* sit Persona habilis & in Lege capax ad perquirendum Terras, Tenementa, Redditus, & alias Possessiones quascumque, in Feodo & Perpetuitate, a quacumque Persona sive quibuscumque Personis, Ea Ei vel Successoribus suis dare vel concedere volenti vel volentibus, Habenda & Tenenda Sibi & Successoribus suis *Capellanis Cantariæ prædictæ* imperpetuùm:

Et quòd idem *Capellanus* & quilibet Successor suus *Capellanus Cantariæ illius*, *per Nomen Capellani Cantariæ Norbrigge & Kyngeston* in Ecclesia Parochiali Sanctæ Trinitatis de Guldeford in
* XII. 285. Comitatu Surriæ, Implacitare possit & Implacitari, * ac Prosequi & Defendere atque Defendi, in quibuscumque Curiis coram quibuscumque Justiciariis & Judicibus Spiritualibus & Temporalibus, in omnibus & singulis Actionibus realibus, personalibus, & mixtis, Sectis, Querelibus, & Demandis, motis & movendis pro ipsis seu contra ipsos in Curiis prædictis seu earum qualibet:

Et ulterius Concessimus & Licentiam Dedimus, ac per Præsentes Concedimus & Licentiam Damus, pro Nobis & Hæredibus nostris quantum in Nobis est, *prædictæ Consorti nostræ*, *dictæque Matri nostræ*, & præfatis, *Thomæ Bourgchier*, *Reginaldo Bray*, Magistro *Willielmo Smyth*, *Henrico*, *Thomæ Kyngeston*, & *Johanni*, quod ipsi seu eorum aliqui vel aliquis, cùm Cantaria illa sic Facta, Fundata, Erecta, & Stabilita fuerit, Terras, Tenementa, Redditus, & alias Possessiones, *ad Valorem Decem Marcarum per Annum*, ultra Reprisalia, licet de Nobis seu aliquo alio vel aliquibus aliis tenentur in Capite, dare possint & possit concedere & assignare *præfato Capellano Cantariæ prædictæ* & Successoribus suis, Habenda & Tenenda *eidem Capellano* & Successoribus suis prædictis *Capellanis Cantariæ illius* imperpe-

Johannem Roos de Montgrenane, Serenissimi & Illustrissimi Principis *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scotorum* Consiliarios, Commissarios, Oratores, Legatos, & Nuncios speciales ex unâ, & Reverendos in Christo Patres, *Johannem Wigorniensem* & *Johannem Lincolniensem* Episcopos, Fratrem *Johannem Weston* Priorem Ordinis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, & *Johannem Dominum de Dynham*, Milites, *Thomam Lovell* Thesaurarium Cameræ Regiæ, & Magistrum *Henricum Aynesworth* Legum Doctorem Canonicum Lincolniensem secundarium in Officio Privati Sigilli, Excellentissimi Principis *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ* Consiliarios & Commissarios Partibus ab altera,

TESTATUR quòd Nos Commissarii Excellentissimi Principis *Regis Scotorum antedicti* cum præfatis Commissariis Inclitissimi Principis *Regis Angliæ*, atque ipsi nobiscum per nonnullos Dies Mensis Junii & Julii, Anni Domini Millesimi, Quadringentesimi, Octuagesimi sexti, in Civitate Londoniarum mutuò convenientes, post nonnullos Tractatus, Communicationes, & Deliberationes inter Nos habitos, tandem Auctoritate & * Virtute nostra- * XII. 286.
rum Commissionum hincinde per Patentes Literas dictorum Regum, Nobis ac Ipsis divisim factas (quarum Tenores de Verbo ad Verbum inferiùs inseruntur) Appunctuavimus, Convenimus, Concordavimus, & Conclusimus; Appunctuamus, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, Nos & Ipsi Nobiscum, Nominibus Principum nostrorum prædictorum, in omnibus & per omnia, prout in sequentibus Articulis pleniùs Continetur,

INPRIMIS, Appunctuatum, Conventum, Concordatum & Conclusum est, quòd inter Serenissimos Reges & Principes antedictos, viz. *Jacobum*, Dei gratiâ, *Regem Scotorum* ex Unâ; & *Henricum*, eadem gratiâ, *Angliæ Regem* Partibus ab Alterâ, pro Se suisque utrinque Hæredibus & Successoribus, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Subditis, Ligeis, Vassallis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Faventibus & Adhærentibus quibuscumque caperentur, inirentur, concordarentur, & concluderentur, & jam de facto capiuntur, ineuntur, concordantur, & concluduntur firmæ & inviolabiles Treugæ, & Guerrarum Abstinentiæ, tàm per Terram, quàm per Mare & Aquas dulces, *Incepturæ ab Ortu Solis Tertiæ Diei Mensis Julii instantis*, *Anni Domini Millesimi*, *Quadringentesimi*, *Octuagesimi Sexti*, *& Duraturæ per Tres Annos continuè ex tunc sequentes*, viz. *ad Ortum Solis Tertiæ diei Mensis Julii*, *qui erit Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Octuagesimo Nono*.

ITEM, Concordatum & Conclusum est, quòd durantibus Treugis, seu Guerrarum Abstinentiis antedictis, nullus dictorum Principum movebit per Se, neque per Subditos suos aut alios quoscunque seu moveri permittet Guerram per Terram, Mare neque Aquas dulces adversus alium dictorum Principum, Subditos aut Ligeos suos: Nec dabit Consilium, Auxilium, aut Favorem, ut hujusmodi Guerra moveatur vel excitetur.

ITEM, Conclusum est, si durantibus dictis Treugis & Guerrarum Abstinentiis, quòd vi Tempestatis aut alia impellente necessariâ Causâ Navigantes Naufragium passi fuerint de Unâ Parte vel aliâ, dummodò Persona Humana superstes fuerit, Bona & Navis non intelligentur a Proprietariis auferenda; set illis reservabuntur qui Domini & Proprietarii antea fuerunt.

ITEM, quod si, durantibus dictis Guerrarum Abstinentiis, contingat aliquos Subditos sive Ligeos alterius vel utriusque Principis prædicti per Mare ex quâcunque rationabili vel licitâ Causâ Navigantes, sive Mercatores fuerint, sive Peregrini, aut alii cujuscun-

Appulsus vel Appulsum Naufragium passus vel passi applicuerit vel applicuerint Expectare, quousque Reconvaluerit vel Reconvaluerint, Extunc cum Litteris Testimonialibus Majoris, Ballivi, Constabularii, aut alterius alicujus Officiarii Regis in Loco quo sic eum vel eos Infirmari seu Laedi contigerit, eidem vel eisdem sub moderatis Expensis concedendis & tradendis, causâ hujusmodi Infirmitatis vel Laesionis cessante, in proprias Partes Recedere: Idemque Infirmus seu Laesus, Infirmi seu Laesi, sic Recedere debebit & debebunt absque Impedimento vel Obstaculo quocunque sibi per aliquem Subditorum vel Ligeorum utriusque Regum quomodolibet faciendis; Ita tamen quod interim nichil Praejudiciale contra alterum Principem, Regnum, seu Ligeos ejusdem attemptet vel attemptent, fierive procuret seu procurent.

Praeterea, Conclusum est quòd, si eisdem Guerrarum Abstinentiis durantibus, contigerit aliquem non Subditum vel aliquos non Subditos utriusque Principis Navem vel Naves, Personam vel Personas, Res, Mercandisas, aut Bona quaecunque alicujus vel aliquorum Subditi vel Subditorum alterius Principis capere, & eas vel ea in aliquem Locum vel Portum alteri Regi subjectum adducere; Non licebit ipsi Regi, vel alicui Subdito sive Ligeo suo eas vel ea, seu aliquam partem eorumdem Emere, seu quovismodo ad utilitatem suam Receptare, absque Consensu ejus vel eorum ad quem vel ad quos Bona seu Res hujusmodi ante eorum Captionem verè pertinebant, aut eorum Factorum: Et si Mercator vel Proprietarius Bonorum, vel ejus Factor non fuerit praesens, tunc sufficiet Licentia Magistri, Ductoris, seu Gubernatoris Navis ante Captionem, & aliarum Personarum in eâdem existentium; Quòd si per aliquem eorum quicquam in contrarium hujusmodi Ordinationis factum, vel attemptatum fuerit, Tunc Personae, Bona, Mercandisae, & Res quaecunque, sic Emptae sive Receptae, Illi vel Illis, ad quem vel ad quos bona hujusmodi verè pertinebant, dolo, fraude, malove Ingenio cessantibus quibuscunque, integraliter Restituentur per sic Ementes sive Recipientes, eo modo quo Restitui debent, si a Subditis illius Regis Capta fuissent in cujus Regno Res hujusmodi Emptae erant: Et Nichilominus sic attemptans tanquam Violator harum Abstinentiarum Guerrarum pro modo & qualitate Criminis Punietur.

Item, Conclusum est quòd, si durantibus praedictis Guerrarum Abstinentiis contingat aliquam Navem alterius Partium praedictarum Naufragium pati aut Rumpi, & aliqua Personarum existentium in Navi sic Naufragium passâ vel Ruptâ Superstes remanserit; cessantibus in eâ parte dolo, fraude, & malo ingenio quibuscunque, Mercandisae, Bona, & Res quaecunque quae de dictâ Nave Projecta sunt, ex eâdem Extracta, vel in Mari Collecta, seu ad Terram venientia, seu aliàs quovismodo salva & salvata, per eos ad quorum manus Res, Mercandisae, & Bona hujusmodi devenerunt nullatenus dissipentur, diminuantur, alienentur, dividantur, nec quovis modo subtrahantur, aut concelentur; Set integra sine Diminutione quacunque Gubernatori illius Dominii sive Loci, in quod vel in quem dicta Bona devenerunt, seu ejus Deputato, fideliter & sine fraude deliberentur atque tradantur ad Usum & Utilitatem Illius vel Illorum, ad Quem vel ad Quos Bona ipsa, rei veritate inspectâ, pertinere noscuntur conservanda; Cui vel Quibus infra Spatium unius Anni, a tempore notitiae Naufragii vel Rupturae Navis Computandi, licebit pro Recuperatione & Restitutione Rerum, Mercandisarum, & Bonorum hujusmodi Prosequi coram Judice in eâ parte competente: Cui vel Quibus sic prosequenti vel prosequentibus, seu eorum Executoribus, realiter & effectualiter tradi, liberari, & restitui debent; Solutis tamen & Refusis Expensis & Sumptibus rationabilibus, factis circa Collectionem & Salvationem Bonorum eorundem; Proviso semper quòd Persona vel Personae, Superstes vel Superstites ex eâdem Nave ad Terram venientes, ad statim Animam, ac Bona, [illegible] Personae.

Item, Conclusum est quòd, durantibus Guerrarum Abstinentiis praedictis, nullus unius Partis vel alterius ingrediatur Terras, Boscos, Nemora, Forestas, Warrennas, Loca, Dominia quaecunque alicujus Subditi alterius Partis, causâ Venandi, Piscandi, Aucupandi, Disportum aut Solarium in eisdem exercendi, aliave quacunque de Causâ, absque Licentiâ ejus vel eorum ad quem seu ad quos Locus seu Loca ipsa pertinet seu pertinent, aut Deputati sui, petitâ primitùs & obtentâ. Et si contingat Bestias seu animalia alicujus Subditi alterius Partium praedictarum, Fundum, Agrum, Solumve Subditi alterius Partis ingredi, & Granum aut Herbam ibidem crescentem depascere, aliove modo illi cujus est Solum Injuriam seu Damnum inferre; quòd ob hoc neutra Partium hujusmodi Damnum sive Injuriam sibi factam propriâ Auctoritate ulciscatur: Set illud Malefactum secundùm Legem & Consuetudinem, observatam in Partibus ubi Damnum & Injuria talia facta sunt, effectualiter emendabitur ut est justum.

Item, ut Guerrarum Abstinentiae supradictae eo firmiùs observentur, quo cuilibet ex Subditis Partium praedictarum Conquerenti liberior appareat facultas Justitiam prosequendi, Ordinatum & Concordatum est, quòd si quis ex Subditis alterius Partium praedictarum quicquam Depraedatus fuerit seu Attemptaverit infra Marchiam aut Terram alterius Partis, & post Depraedationem hujusmodi seu attemptatum fugiendo revertatur ad Marchias aut Terram illius Partis cui est Subditus, licebit Illi contra quem sic attemptaverit in Recenti vel infra Sex dies computandos a tempore Delicti sic attemptati sive commissi, Auctoritate praesentis Ordinationis, absque aliis Litteris de Salvo Conductu Prosequi illum Malefactorem, & ipsum sic prosequendo intrare salvò & securè Marchias sive Terram in quam idem Malefactor se contulerit; Dummodo quàm citò hujusmodi Marchiam hac de Causâ intraverit, adeat aliquem Virum Bonae Famae, & Opinionis Illaesae, Habitantem infra Marchiam quam sic intrat, & eidem declaret Causam Introitûs sui, viz. ad Prosequendum Depraedationem suam, describatque & specificet Idem quibus Bonis, Catallis, vel Rebus fuerit depraedatus, Ac insuper requirat eundem, quòd quam diu hujusmodi Prosecutionem suam fecerit, secum eat ut super Factis suis tempore dictae Prosecutionis possit cùm requisitus fuerit super hoc perhibere Testimonium Veritati; vel si sibi melius videbitur, poterit infra dictos Sex Dies adire unum de Gardianis alterius Partis, vel ejus Deputatum, pro suâ Justitiâ prosequendâ. * XII. 1,0.

Item, quòd tàm Excellentissimus *Scotorum Rex*, quàm Illustrissimus Princeps *Rex Angliae*, ejus Consanguineus benè considerant, & perpendunt, quòd nisi praedicta omnia benè conserventur efficaciter & votivè juxta eorum desideria per magnam & debitam diligentiam Officiariorum in Puniendo Transgressores quoslibet pro qualitate Delictorum, contigere poterit infra breve, propter insolentiam & incffraenatam Multitudinem Delinquentium praedictas abstinentias multipliciter * violari, quòd absit; Idcirco Conclusum est, quòd quandocunque aliquis Regum praedictorum senserit Se aut Suos contra formam praedictarum Guerrarum Abstinentiarum Aggravatum vel Aggravatos in defectu Executionis Justitiae ab altera Parte non factae, Princeps taliter Se aut Suos Laesum & Laesos per unum *Heraldum* aut alium Nuncium advisabit & informabit alium Regem, quòd per Officiarios suos nullum aut non debitum poterit de suis conquerentibus habere Justitiae complementum; In quo Casu Rex sic Informatus, & cui talis Conquestio facta sit, quamcitò commodè poterit, Bis vel ad minus semel in Anno mittet Tres aut Duos de suo Concilio, Justitiae & Pacis Amatores, ad aliquem Locum convenientem prope Marchias, obviaturos totidem de consimilibus de Concilio Regis Con- * XII. 189.

venerunt.

Item, specialiter Conventum & Concordatum est, quantum ad Castrum & Villam Berwici, quòd Villa & Castrum hujusmodi cum Limitibus stabunt & permanebunt sub Guerrarum Abstinentiis & Bellorum Induciis per Annum aut Tres Annos proximò secuturos, secundùm id quod ex Considerationibus & Eventibus infrascriptis postea declarabitur.

Nam, inter cætera Concordatum est quòd tenebitur una Diæta super Marchias Orientales versus Scotiam propè Bervicum inter Commissarios utriusque Regis Octavo Die Martii proximò futuro, cum Continuatione & Prorogatione Dierum extunc sequentium, si necesse fuerit, de & super Terminis & Limitibus Villæ & Castri prædictorum, qualiter servari debeant, pendentibus Treugis antedictis, communicaturos, tractaturos, facturosque, & determinaturos Limitationes, Ordinationes, & Divisiones Finium & Terminorum hujusmodi, adeò amicabiliter, benignè & beneficialiter Servandas & Custodiendas, sicut aliquorum Regum Angliæ & Scotiæ temporibus retroactis, Treugis inter Regna ma-
• XII. 1, o. nentibus, & dictis Villâ & Castro in Manu & Potestate *Regis* • *Angliæ* constitutis, Fines & Termini prædicti statuti aut limitati fuere: Et si dictorum Regum Commissarii futuri de Veteribus Terminis ejusmodi veram Certificationem & probatam Informationem habere nequiverint, tunc Novos Fines & Terminos favorabiliter, & beneficialiter, & benignè, sicut supratactum est, Virtute & Auctoritate Facultatum & Potestatum suarum limitabunt & ordinabunt, prout Justitiæ & Æquitati juxta eorundem Discretiones rectum & conveniens videatur.

Item, Conventum & Concordatum est quòd, si (quod absit) Quæstiones & Differentiæ Limitum & Terminorum hujusmodi ante Octavum Diem Aprilis proximò futurum per dictos futuros Commissarios Discussæ & Determinatæ non fuerint, præsentes Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ ultra Unum Annum a dicto Tertio Die Mensis Julii computandum durare non debent; set in Tertio Die Mensis Julii, qui erit in Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo septimo, in Ortu Solis ejusdem Diei, dictæ Treugæ expirabunt & extinguentur, & nullius erunt roboris vel momenti; Pactione seu Captione Treugarum prædictarum ad Tres Annos, de quibus supra fit mentio, in aliquo non obstante: Post inceptam verò Communicationem per Commissarios futuros antedictos de & super Terminis & Limitibus supramemoratis, & a dicto Octavo Die Martii usque ad certos alios Dies consequentes, prout eis videbitur expediens, continuatam, sive tunc certa Conclusio & Diffinitio in ea parte capta fuerit sive non, Commissarii & Oratores, quos Serenissimus Dominus *Rex Angliæ* ad Diætam hujusmodi destinabit, se versus & ad Villam Edinburgi, sub spe quòd ante Octavum Diem Aprilis supra præfixum Quæstio Terminorum & Limitum prædictorum, unà cum aliis Articulis subsequentibus, rationabiliter poterit concordari, transferri facient illic apud Illustrissimum *Scotorum Regem supradictum*, de & super amplioribus Intelligentiis, Amicitiis, & Alligantiis inter Reges antedictos per Dei Gratiam contrahendis & firmandis, ac longioribus Treugis inter Regna capiendis, deque Contrahendis Sponsalibus & Matrimonio inter Inclitissimum Principem *Jacobum Marchionem de Ormont*, &c. Filium Illustrissimi *Scotorum Regis* Secundogenitum, & Illustrem Domi-

Conservatores verò Guerrarum Abstinentiarum pro dicto Excellentissimo Principe *Jacobo*, Dei gratiâ, *Scotorum Rege*, ejusque Regno, Terris, Dominiis, Locis, & Personis quibuscunque ei Subditis, tàm per Terram quàm per Mare, erunt Gardiani Marchiarum; viz.

Archibaldus Comes Angusiæ Dominus de Douglas, pro Australibus & Mediis Marchiis versus Angliam,

Et *Johannes Dominus Maxwell*, pro Occidentalibus Marchiis versus Angliam,

Et *eorum Locatenentes*, & omnes *Admiralli Maris*, & *Custodes Marchiarum versus Angliam*;

Pro Illustrissimo Principe *Henrico Rege Angliæ* antedicto erunt;

Henricus Comes Northumbriæ, pro Orientalibus & Mediis Marchiis versus Scotiam,

Et *Dominus Dacres*, pro Occidentalibus Marchiis versus Scotiam,

Et *eorum Locatenentes*, & omnes *Admiralli Maris*, & *Custodes Marchiarum versus Scotiam*;

Qui omnes & singuli ex utraque Parte supranominati hincinde habebunt Potestatem plenam soli in solido, ac Gardiani & Admiralli in locis Custodiæ & Admiralitatis suarum, ad Reformandum, Reparandum, & Emendandum, Reparari, Reformari, & Emendari faciendum omnia Dampna & Attemptata, Excessusque facta & perpetrata, facienda & perpetranda contra Tenorem dictarum Abstinentiarum, & ad Puniendum Malefactores omnes & singulos secundùm Causam & Exigentiam Delictorum.

Tenor vero Litterarum Patentium dicti Illustrissimi Principis Scotorum Regis, de quibus supra fit mentio, sequitur & est talis;

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, ad Omnipotentis Dei Honorem, Gloriam, & Reverentiam, & ad Evitandum Strages & Christiani Sanguinis Effusionem, Damna & Pericula maxima, quæ occasione Guerrarum verisimiliter poterint evenire; cupientes quantum in Nobis est, Divino subveniente Numine, cum omnibus Christianæ Fidei Cultoribus, & maximè cum Vicinis Principibus Pacem observare, tenere, & inviolabiliter custodire, nostrosque Subditos sub Justitiâ ponere, & in Pace ac Quiete fovere & præservare,

Confisi ea propter ad plenum de Fidelitate, Prudentiâ, Legalitate, Scientiâ, & Probitate Reverendi in Christo Patris *Gilelmi Episcopi Aberdonensis*, Dilectorum Consanguineorum nostrorum, *Johannis Domini Bothvile*, *Johannis Domini Kennydy* Venerabilis in Christi Patris *Roberti Abbatis Monasterii Sanctæ Crucis prope Edinburgh*, Magistri *Archibaldi Qubitelaw Archidiaconi Sancti Andreæ infra Partes Laudoniæ* Secretarii nostri, & *Johannis Rosse de Moutgrenane*, Consulum nostrorum apprimè Dilectorum,

Ipsos Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorundem, nostros veros & indubitatos Procuratores, Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios generales & speciales Constituimus, De-

quid per dictos Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros in formâ prædictâ Actum, Gestum, Factum, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, sub Magno Sigillo nostro apud *Edinburgh*, Sexto Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo sexto, & Regni nostri Vicesimo sexto.

Tenor vero Litterarum Patentium dicti Excellentissimi Principis Regis Angliæ, de quibus supra fit mentio, sequitur & est talis,

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, ad omnipotentis Dei Honorem, Gloriam, & Reverentiam, & ad Evitandum Strages & Christiani Sanguinis Effusionem Dampna & Pericula maxima quæ occasione Guerrarum verisimiliter poterint evenire; cupientes quantum in Nobis est, Divino subveniente Numine, cum omnibus Christianæ Fidei Cultoribus, & maximè cum Vicinis Principibus Pacem observare, tenere, & inviolabiliter custodire, nostrosque Subditos sub Justitiâ ponere, & in Pace ac Quiete fovere & præservare,

Confisi ea propter de Fidelitate, Prudentiâ, Legalitate, Scientiâ, & Probitate, Reverendorum in Christo Patrum, *Johannis Wigorniensis*, & *Johannis Lincolniensis*, Episcoporum, & Spectabilium Dominorum, Fratris *Johannis Westonne*, *Prioris Ordinis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ*, *Johannis Domini de Dynhame* Militis, necnon, Dilectorum Nobis, *Johannis Lovell* Armigeri pro Corpore Thesaurarii Cameræ nostræ, ac Magistri *Henrici Aynesworth* Legum Doctoris Canonici Lincolniensis in Officio Privati Sigilli nostri Secundarii, Consiliariorum nostrorum,

Ipsos omnes, Quinque, Quatuor, aut Tres eorum, nostros veros & indubitatos Procuratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios generales & speciales Constituimus, Deputavimus, & Ordinavimus, ac Tenore Præsentium Constituimus, Deputamus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, & Nunciis nostris, ac Quinque, Quatuor, aut Tribus eorumdem plenam Potestatem & Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Successoribus nostris, Regno, Terris, Dominiis, Possessionibus, Subditis, Amicis, Alligatis, Confoederatis, Faventibus, & Adhærentibus nostris quibuscunque, cum, Spectabilibus & Clarissimis Dominis Egregiisque Viris, Reverendo in Christo Patre *Willielmo Episcopo Aberdonensi*, *Johanne Domino Kennydy*, Venerabili in Christo Patre *Roberto Abbate Monasterii Sanctæ Crucis prope Edinburgh*, Magistro *Archibaldo Quhitelaw Archidiacono Sancti Andreæ infra Partes Laudoniæ*, & *Johanne Rosse de Montgrenane*, Consiliariis, Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis Serenissimi Principis *Jacobi Regis Scotorum* • Consanguinei nostri carissimi (Quos
• XII. 293. quidem Ambaxiatores idem Consanguineus noster ad Nos & intra hoc Regnum nostrum Angliæ, cum Potestate & Auctoritate Negocia infrascripta Tractandi & Concludendi jamdudum misit & destinavit) Conveniendi, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi de & super Treu-

sum Metuendissimum Dominum nostrum Regem, ... Successores, quoad Ipsum & Ipsos attinet, debere in omnibus & per omnia teneri inviolabiliter pariter & observari, *præsentemque Indenturam* per Literas Patentes ejusdem Domini nostri Regis, suo Magno Sigillo sigillandas, Ratificari & Confirmari,

Ipsasque Literas Ratificatorias, in Ecclesiâ Parochiali Villæ de Berwik, primo Die Mensis Septembris proximò futuro, Nuncio *Regis Angliæ*, similes Literas pro ipso Rege afferenti, Tradi & Liberari debere.

In quorum omnium Testimonium atque Fidem huic Parti *Indenturæ*, penes Commissarios *Regis Angliæ* supranominatos *remansuræ*, Nos Oratores, Commissarii, & Ambassiatores antedicti *Scotorum Regis* Sigilla nostra cum Nominibus & Signis nostris Manualibus subscriptis apposuimus apud prædictam Civitatem Londoniarum Tertio Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo sexto.

WILLIELMUS ABERDON.
JOHANNES DOMINUS BOTHVILLE.
JOHN LORD KENYDY.
R. ABBAS S. CRUC.
ARCHIB. QUHITELAW.
JOHANNES ROOS.

Sub Sigillis prædictorum Commissariorum de Cerâ rubeâ pendentibus a duplicibus Caudis Pergamenæ.

---

* *Bulla Dispensationis, pro Matrimonio contracto inter Henricum Regem Septimum & Elizabetham ejus Uxorem & Reginam.* • XII. 194.

INnocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, *Henrico Angliæ Regi* Illustri, & Dilectæ in Christo Filiæ Nobili Mulieri *Elizabethæ*, claræ Memoriæ, *Edwardi Quarti Angliæ Regis* Illustris *Natæ*, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Ann. D. 1486. *An.* 1. *H.* 7. *Ex Orig.*

Ineffabilis Sedentis in Trono, cujus Potestas & Imperium supra humerum ejus est, cujusque investigabilia sunt Judicia, Summi Patris refertus Providentiâ, Apostolorum Principis Coelestis Clavigeri Successor *Romanus Pontifex*, cuncta Mundi discurrens Climata, omniumque Nationum qualitates & ortus condignè fecernens Resolutionis Acie, juxta Officii debitum, Fidelium quorumlibet Pacis & Salutis incentiva explorat, & nonnunquam Canonum, Humanarum (videlicet) Editionum, præsertim circa Dignitatis & Prosapiæ Prærogativâ fulgentes, relaxando Rigorem, prout Temporum, Personarum & Locorum qualitas persuadet, quod Juris negat Severitas, de Gratia suæ Benignitatis, indulget, prout rationabilibus suadentibus Causis in Domino conspicit salubriter expedire.

Sanè pro Parte vestra Nobis nuper Oblata, & coram Nobis &, Venerabilibus Fratribus nostris, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, in Consistorio, Lecta Petitio continebat quòd Vos,

Providè considerantes, causantibus Dissentionibus quæ viguerunt inter Eos, qui de *Tui Regis* LANCASTRIÆ & Illos, qui de *Tuæ Elizabethæ* EBORACENSIS nuncupatis Domibus sive Familiis, Originem traxerunt, Progenitores vestros, inclitum intestinis Bellis & Cladibus, cum maxima Sanguinis Effusione tàm summarum quàm mediocrium & infimarum Personarum,

Et

tem suppremis optamus Affectibus, Deo gratum & apud Homines commendabile Pacis & Quietis Desiderium vestrum hujusmodi unà cum Fratribus nostris prædictis plurimùm in Domino Commendamus, ac ex Præmissis & aliis Nobis expositis Causis hujusmodi Supplicationibus inclinati, Vobiscum ut, impedimentis prædictis non obstantibus, Matrimonium inter vos contrahere, & nullis Præcedentibus Bannis seu Edictis, prout vobis placuerit, etiam tempore per Ecclesiam prohibito, Solemnizari & Celebrari facere, ac si vobis videbitur Carnali Copula Consumare, & in eo postquam Contractum fuerit remanere liberè & licitè valeatis, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, ex certa nostra Scientia de specialis Dono Gratiæ Dispensamus, Suscipiendam ex hujusmodi inter Vos contrahendo Matrimonio Prolem legitimam Nunciandoque.

Nulli ergo omninò Hominum liceat hanc Paginam nostræ Dispensationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; siquis autem hoc attemptare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo quinto, sexto Non. Martii, Pontificatûs nostri Anno secundo.

P. de Perreria.

Sub Filis Sericis Flavi rubeique Coloris.

De Officio Constabularii concesso.

Ann. D. 1486. An. 1. H. 7. Pat. 1. H. 7. p. 3. m. 18.

REX omnibus, ad quos, &c Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Probitate, & Industriâ Prædilecti Consanguinei nostri *Thomæ Comitis Derbiæ* plurimùm confidentes,

Concessimus *eidem Thomæ* Officium Constabularii Angliæ, Habendum, Occupandum, & Exercendum Officium illud *eidem Thomæ*, ad Terminum Vitæ suæ, per Se vel sufficientem Deputatum suum, sive Deputatos suos,

Percipiendo indè annuatim Feoda & Vadia *Centum Librarum legalis Monetæ Angliæ* de Reventionibus Castrorum, Maneriorum, Dominiorum, Terrarum, & Tenementorum nostrorum infra Comitatum nostrum Lancastriæ, per Manus Receptorum, Ballivorum, Firmariorum, sive aliorum Occupatorum eorumdem pro tempore existentium, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, unà cum omnibus aliis Proficuis, Juribus, Libertatibus, Franchesiis, Commoditatibus, & Emolumentis, eidem Officio qualitercumque pertinentibus sive spectantibus, in tàm amplo modo & formâ quibus aliquis alius, Officium illud perantea occupans, pro eodem habuit & percepit; eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo Officii prædicti, aut de aliis Donis sive Concessionibus per Nos *eidem Thomæ* ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione, in contrarium facto, edito, sive ordinato, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ammovebit omnimodos Officiarios de Retinentia sua, quos sibi videbitur oportunos & convenientes pro bona & salva Gardia Villæ, Castrorum, Turris & Marchiarum prædictorum,

Et quòd ipse, durante Termino prædicto, de tempore in tempus, Dare possit & Concedere, Nomine suo, per Literas suas, sub sigillo suo sive signeto, Salvos Conductus, Securitates & alias Literas Gratiæ Adversariis nostris veniendo Calesium & ad partes prædictas, ibidem morando & recedendo, per Terram, ex illa parte Maris, pro Vitellatione Villæ, Castrorum & cæterorum Præmissorum, necnon pro Deliberatione Prisonariorum, si quos capi contigerit, per *ipsum Egidium* vel per aliquem de Retinentia sua, durante Termino prædicto; Et quòd hujusmodi Literæ, sic per ipsum conficiendæ, sint tàm validæ & efficaces sicut essent si per Nos sub Magno Sigillo nostro forent confectæ.

Et quòd *ipse Egidius* Appatizare poterit, tempore Guerræ, si Casus id requirat, omnes Parochias Disobedientes & Rebelles, ac pro eisdem dare Literas Salvæ Gardiæ & alias Literas sub Sigillo suo requisitas in hac parte, durante Termino illo,

Salvâ Nobis Auctoritate Concedendi Salvos Conductus pro Piscatione, & Literas Gratiæ Adversariis nostris, veniendo Calesium & ad Partes prædictas per Mare, pro Vitellatione Villæ, Castrorum & cæterorum Præmissorum.

Concessimus ulterius *præfato Egidio* quòd, si præsentes Literæ nostræ sibi quoad Præmissa seu eorum aliquod Invalidæ seu minus sufficientes, ob aliquam Causam quamcumque, in Lege existant sive existere contigerint, tunc *Cancellarius noster Angliæ*, pro tempore existens, super sola Monstratione Præsentium, *eidem Egidio* tot & tantas Literas Patentes validas & sufficientes ac Brevia nostra inde sub Magno Sigillo nostro fieri faciet & deliberari, absque prosecutione inde penes Nos seu aliquo alio Waranto, quot & qualia *eidem Egidio* necessaria fuerint in hac parte & oportuna; Eo quòd expressa mentio de Certitudine sive de vero Valore Annuo, sive de aliquo alio Valore Præmissorum, seu de aliis Donis sive Concessionibus per nos *præfato Egidio* ante hæc tempora factis in præsentibus minimè facta existit; aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione sive Restrictione, in contrarium edita, aut aliâ Re, Causâ vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Bulla, super Successione in Regno Angliæ, approbatoria, Et contra Rebelles excommunicatoria.* • XII. 297.

Ann. D. 1486. An. 1. H. 7. Ex Orig.

INNOCENTIUS Episcopus, Servus Servorum Dei, ad perpetuam Rei memoriam.

ROMANUS PONTIFEX, in quo Potestatis plenitudo consistit, inter Curas multiplices, quibus Rerum Negotiorumque varietatibus continuè premitur, ad ea ex debito Pastoralis Officii sibi commissi solicitè intendere debet, per quæ inter Catholicos Principes eorumque Vasallos & Subditos Pacis & Quietis coadjuvante Domino conservetur amoenitas, & quæ hiis contraria sunt ac Scandala producunt per suæ Vigilantiæ studium radicitùs extirpentur, prout, Personarum, Locorum & Temporum qualitate pensatâ, id in Domino conspicit salubriter expedire.

dictas vigueram, totaliter atque imperpetuum abolendas, ac pro firma & perpetua Pace in eodem Regno observanda, ad præcipuam & specialem ipsorum Trium Statuum dicti Regni Requisitionem, assenserit eandem *Elizabetham Principissam*, Immortalis Famæ *Regis Edwardi præfati Primogenitam & veram Hæredem*, ducere habereque in Uxorem, dummodò primitùs a Nobis oportuna Dispensatio super Impedimentis prædictis obtineretur;

Nos, qui unà cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus omnia & singula supradicta paternâ Caritate considerantes, non solum super Matrimonio hujusmodi inter *Henricum Regem* & *Elizabetham Principissam* præfatos, ut præfertur, contrahendo, ex Causis supradictis, per dictas nostras Literas, Dispensavimus, set etiam Prolem suscipiendam ex eo ad Succedendum eisdem *Regi* & *Elizabethæ* legitimam Nuntiavimus, prout in ipsius Dispensationis Litteris plenius continetur, motu proprio, non ad *Henrici Regis* aut *Elizabethæ* prædictorum aut alterius pro Nobis super hoc oblatæ Petitionis Instantiam, sed de nostra mera Liberalitate & ex certa nostra Scientia, hujusmodi
* XII. 298. Dispensationem nec non * Matrimonium, illius vigore prædictæ contrahendum, seu cujusvis alterius Dispensationis desuper a Sede Apostolica vel illius Pœnitentiario aut Legatis sive Nunciis, ad id facultatem ab eadem Sede habentibus, forsan obtentæ, pro tempore contractum, quarum quidem Litterarum nostrarum & aliarum prædictarum Dispensationum Tenores præsentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, habere volumus pro expressis, Legitimamque Liberorum Successionem, ac etiam Declarationem, Pronuntiationem & Decretum Parliamenti tàm super Titulo *ipsius Henrici Regis* quàm super Successione Liberorum ac Hæredum suorum, nec non omnia alia & singula Præmissa Auctoritate Apostolicâ Præsentium Tenore Confirmamus & Approbamus, ac Robur perpetuæ & inviolabilis verè firmitatis obtinere eadem Auctoritate Pronuntiamus, Decernimus atque Declaramus, supplemusque omnes & singulos Defectus tàm Juris quàm Facti, si qui forsan intervenerint in eisdem aut aliquo Præmissorum.

Monemusque & Requirimus, Motu, Scientiâ, & Auctoritate prædictis, omnes & singulos dicti Regni Incolas, & ejusdem *Henrici Regis* Subditos, cujuscumque Gradûs, Statûs, seu Conditionis existant, etiam si Ducali vel Majori Dignitate præfulgeant, eisque & cuilibet eorum districtè præcipiendo Inhibemus ne Ipsi aut aliquis eorum novos Tumultus, occasione Juris Succedendi hujusmodi vel quocumque quovis quæsito colore, aut quacumque aliâ Causâ, in eodem Regno per Se vel alium seu alios movere seu moveri facere, Dispensationi, Declarationi, & Decreto hujusmodi, aut Paci Tranquillitative ipsius Angliæ Regni contraveniendo quovis modo præsumant, sub Excommunicationis & Majoris Anathematis Pœna,

Quam omnes & singuli hujusmodi Tumultus novos Excitantes vel excitari facientes atque Pacem & Regni præfati Tranquillitatem posthac nequiter perturbantes aut prædictis Contravenientes ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc (cujuscunque, ut præfertur, Dignitatis, Statûs, Gradûs, seu Conditionis existant, etiam si Ducali aut Majori præfulgeant Dignitate) eo ipso incurrant, eosque incurrere & illius Vinculo innodatos & involutos ipso facto esse eisdem Motu, Scientiâ & Auctoritate Volumus, Statuimus, Decernimus atque Declaramus,

A quo quidem Excommunicationis & Anathematis Vinculo ab alio quàm Sede Apostolicâ præfatâ, aut cui ipsa Sedes id specialiter & specificè commiserit, præterquam in Mortis Articulo constituti, nequeant Absolutionis Beneficium obtinere.

Et si (quod Deus avertat) contingat *ipsam Elisabetham*, Prole ex dicto *Henrico Rege* non susceptâ, vel susceptâ, non tamen tunc

aliorum Divinorum Officiorum Solemnia, necnon aliis Temporibus congruis, totiens quotiens requisiti fuerint, Excommunicatos & Anathematizatos esse & hujusmodi Sententias & Censuras incurrisse publicè Nuntient, faciantque ab aliis Nunciari, & ab omnibus arctiùs evitari, ac, legitimis super hiis habendis servatis Processibus, Censuras & Pœnas hujusmodi iteratis vicibus aggravent, Contradictores quoslibet & Rebelles per Censuram Ecclesiasticam & alia Juris remedia, Appellatione postpositâ, Compescendo, invocato ad hoc si opus fuerit Auxilio Brachii Secularis;

Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, concessis quoque per Nos & Sedem præfatam Privilegiis & Litteris Apostolicis, quibus illa etiam *si de eis eorumque totis Tenoribus*, seu quævis alia expressio habenda esset, & in eis caveretur expresè quòd illis non intelligeretur unquam Derogatum, nisi dùm & quotiens sub certis inibi Expressis modo & formâ contingeret derogari Præsentibus, pro Expressis & insertis habentes quoad Præmissa specialiter & expresè Derogamus Contrariis quibuscunque, seu si eisdem Episcopis, Abbatibus, Decanis, Archidiaconis, Rectoribus, Vicariis perpetuis, Prioribus, Guardianis & aliis Ecclesiasticis Personis ac Ducibus & aliis prædictis vel quibusvis communiter vel divisim a dicta sit Sede Indultum quod Interdici, Suspendi vel Excommunicari non possint per Litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & qualibet aliâ dictæ Sedis Indulgentia generali vel speciali, cujuscunque Tenoris existat, per quam Præsentibus non expressam vel totaliter non insertam effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de qua cujusque toto Tenore habenda sit in nostris Litteris mentio specialis.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Confirmationis, Approbationis, Pronuntiationis, Constitutionis, Declarationis, Supletionis, Monitionis, Requisitionis, Inhibitionis, Voluntatis, Statuti, Decreti, Prohibitionis, Benedictionis, Concessionis, Mandati, & Derogationis infringere, &c.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo Sexto, Sexto Kal. Aprilis, Pontificatûs nostri Anno Secundo.

MAR.

Gratis de Mandato Domini nostri Papæ.

JO. LAURENTIUS *pro R.*

HIE. BALBANUS.

L. DE MARCELLINIS.

Sub Sigillo plumbeo a Filis Sericis Flavi rubeique coloris pendente.

INNOCENTIUS PAPA *viij.*

Pro Abbate Cisterciensi, de Conductu. Ann. D. 1486. *An.* 1. *H.* 7. *Franc.* 1. *H.* 7. *m.* 9.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd de Gratia nostra speciali, ac ex certis Considerationibus nos specialiter moventibus, suscepimus in salvum & securum

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac de Avisamento & Assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, *Michaelem de Sepprello*, *Marcum Stroze*, *Antonium Corffy*, & *Aldobrandum Tanagly*, Mercatores de Florentia, & omnes & singulos Mercatores de Florentia, & eorum Factores, Attornatos, & Servientes, Districtuales, Subditos, & Vassallos, in Regno nostro Angliæ & aliis Jurisdictionibus, Dominiis, & Territoriis nostris quibuscumque ad præsens existentes, & quos exnunc in eadem, durante præsenti Salvo Conductu nostro, venire contigerint, & eorum quemlibet, ac Patronos, Marinarios, Pilotos, & Servientes Caracarum, Galearum, Navium, & aliorum Vasorum suorum, in & per eadem Regnum, Jurisdictiones, Dominia, & Territoria nostra, cum Carracis, Galeis, Navibus, & aliis Vasis suis hujusmodi Carcatis vel non Carcatis, ac Rebus, Bonis, Mercandisis, necnon Armis pro Defensione sua oportunis, & Hernesiis suis quibuscumque, conjunctim & divisim, tùm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, veniendo & transeundo, in eisdem Regno, Jurisdictionibus, Dominiis, & Territoriis nostris morando, prætolando, Nocte Dieque Perhendinando, Bona & Mercandisas sua Vendendo, & Lanas, Pannos, Stannum, Plumbum, & alias Mercandisas quascumque Emendo, & cum eisdem ac Cartacis, Galeis, Navibus, & aliis Vasis suis hujusmodi, necnon Rebus, Bonis, atque Armis pro Defensione sua oportunis, & Hernesiis suis prædictis extra Regnum, Jurisdictiones, Dominia, & Territoria nostra prædicta, & per eadem quo & quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu nostro, transeundo, veniendo, & redeundo, liberè & absque impedimento aliquo Nostri aut Hæredum nostrorum aut aliorum quorumcumque,

Ita etiam quòd ipsa Bona, Mercandisas, & Merces sua, & quamlibet indè Parcellam infra Regnum, Dominia, & Jurisdictiones nostra prædicta, per ipsos & eorum quemlibet adducenda & non vendita, pro quibus Custumas & Subsidia nobis in Introitu eorumdem debitè Soluta fuerint, quomodocumque & quotienscumque sibi placuerit, absque aliis Custumis, Subsidiis, & aliis Denariis, ad Opus nostrum indè capiendis, solvendis Abducere, Extrahere, & Asportare possint & valeant, licitè & impunè,

Aliquâ Marquâ, Contromarquâ, sive Reprisaliâ, contra Communitatem, Dominium, sive Civitatem Florentiæ, aut Vasalos sive Subditos eorumdem, aut alias Partes, seu eorum aliquem concessis vel concedendis, aut eo quod expressa mentio de Nominibus Caracarum, Galearum, Navium, & Vasorum prædictorum, seu Patronorum & Magistrorum eorumdem, vel de Portagio eorumdem, in Præsentibus minimè facta existit; aut aliquo Statuto, Actu, vel Ordinatione, Judicio, aut Mandato, Causâ, vel aliquâ aliâ Materiâ quacunque, in contrarium Præmissorum factis, habitis, ordinatis, vel provisis, aut habendis, fiendis, ordinandis, vel providendis, non obstantibus;

Et ideò vobis Mandamus quòd prædictos *Michaelem*, *Marcum*, *Antonium*, & *Aldobrandum*, & omnes & singulos alios Mercatores de Florentia, & eorum Factores, Attornatos, & Servientes, ac Patronos, Marinarios, Pilotos, & * Servientes Carracarum, Galearum, Navium, & aliorum Vasorum suorum, & eorum quemlibet, in Regno nostro prædicto, aut aliis Jurisdictionibus, Dominiis, & Territoriis nostris prædictis ad præsens existentes, & quos exnunc in eadem, durante præsenti Salvo Conductu nostro, venire contigerit, & eorum quemlibet, in & per eadem Literas nostras Patentes, Tenorem, Effectum, Formam, & Vigorem Præsentium continentes, quibuscumque Mercatoribus Florentiæ, sub & pro eorum propriis Nominibus & Personis, & eorum Carracis, Galeis, Navibus, Vasis, Bonis, Mercandisis, Rebus, & Hernesiis, ac hujusmodi Carracarum, Galearum, Navium, & Vasorum Patronis, Marinariis, Pilotis, & Servientibus, absque aliquo Waranto seu Prosecutione penes Nos & Concilium nostrum prosequendo seu fiendo quovis modo; aliquo Statuto, Actu, vel Ordinatione, in contrarium factis vel ordinatis, non obstantibus.

* XII. 301.

In cujus, &c. per Decem Annos duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Bello exorto inter Regem Romanorum & Karolum Franciæ, de Proclamationibus.

REX Vicecomiti Norffolciæ & Suffolciæ, Salutem. Ann. D. 1486.
Præcipimus Tibi, firmiter injungentes, quòd statim, post An. 1.
Receptionem Præsentium, in singulis Locis infra Ballivam tuam, H. 7.
tàm infra Libertates quàm extra, ubi magis expediens videris, ex Pat. 1.
Parte nostra Publicas Proclamationes fieri facias in hæc verba, H. 7. p. 3. m. 9. dorf.

FORASMUCH *as the King our Soveraign Lord* Henry the Seventh *by the Grace of God*, King of England and of * Fraunce, and Lord of Irland, *hath credible Information that there is lik to be open Werre had, moved and stered, aswell by Water as by Land, betwene hys Cousyn* Charles of Fraunce *on the oon Partie, and his Cousyn the* King of Romannys *oon the other Partie, Wheruppon great Navys of both Parties byth in Rigging redye to be sette unto the See, wer thorgh Hurte and Prejudice by the Riottouse demeanyng of the said Navyes myght sodenly growe unto this his Realme and to his Subgetts of the same, if no remedie wer in that behalf foresene, ordyned, and provyded, which God defend*, * XII. 302.

Our said Soveraigne Lord, *not willing any such Hurte or Prejudice to ensue unto this his said Realme, ne unto any of his said Subgetts, Willeth, Chargeth, and straitly Commaundith all and everych of his said Subgettis, that they and every of them kepe Watche and Warde uppon the Costes of the See where nede shuld require, and that all Bekyns and other Tokyns uppon the same Costes be made redie to be sette on Fyre, and to Warne all his said Subgettis to be redie and to come and Defend this his said Realme and his said Subgettes, if nede be, according to their Duteis, in maner and fourme as in old tyme, in like Case, hath ben used and accustumed.*

Et hoc, sub Periculo incumbenti, nullatenus omittas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Junii.

Pro Episcopo Eliensi de Custodia commissa. Ann. D. 1486.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. An. 1.
Sciatis quod, H. 7.
Certis Considerationibus Nos specialiter moventibus, de Gratiâ Pat. 1. H. 7. p. 4. m. 11.

rum, Vicecomitum, Ballivorum, seu aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo aut certitudine Præmissorum seu alicujus eorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus *eidem Episcopo* per Nos ante hæc tempora factis in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Or-
• XII. 303. dinatione, indè in contrarium facta, edita, sive ordinata, • aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

Conventiones cum Duce Britanniæ.

Ann. D: 1486. *An. 1. H. 7. Ex Autogr.*

A Tous ceulx, qui ces Presentes verront ou orront, *Jehan le Boutellier* Chivalier Seigneur de Maupartuys Chambellan, *Jehan Troussier* Chantre de Saint Malo, *Rolland de la Villeron* Senechal de Hennebont, & *Francois du Pou* Secretaire, Conseilliers, Orateurs, & Ambassadeurs de Treshault & Puissant Prince *Francois*, par la Grace de Dieu, *Duc de Bretaigne* nostre Souverain Seigneur, Salut.

Savoir faisons que Nous, Orateurs & Ambassadeurs dessus nommez, par vertu & Auctorite des Lettres de nostre dit Prince a Nous baillees (la Teneur des quelles sera cy apres inseree de mot en mot) ayans Communication & Traicte avecques, Reverenden Dieu Honnorables Saiges & Discreetes Personnes *Jehan Evesque de Lincolne*, *Thomas Boteler Conte de Ormont* Chambellan de la Royaume d'Angleterre, Maistres *Henry Aynesworth* Docteur es Loys Secundaires en l'Office du Prive Seel, & *Jehan Bailli* Chappelain du Roy & Chanoine de la Chappelle Royalle de Wyndesores, Conseilliers de Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince *Henry*, par la mesme Grace, *Roy d'Angleterre*, ses Commissaires & Deputez o toute Puissance & Commission par Lettres Patentes du dit Roy (la Teneur des quelles sera aussi Inseree cy apres de mot a mot) sur une Treue, Abstinence de Guerre, & Entrecours de Marchandise, qui devant ces heurs ont este prinses & accordees entre les ditz Princes d'une Coste & d'autre, a durer jusques a la fin d'un An des le Commencement d'icelles, qui n'est encores expire, & en quelle forme & maniere pour le Bien, Utilite, & Prouffit des ditz Princes leurs Paiis & Subgectz les dites Treues, & Abstinence de Guerre & Entrecours de Marchandise, puissent estre Prorogez ou Prinses de Nouveau, apres plusieurs Ouvertures & Communications en celle Matiere, ayans esgard & consideration aux bonnes & grandes Amour & Affection qui sont entre les ditz Princes, & aussi comment bonnes Treues, Abstinence de Guerre, & Entrecours de Marchandise, ont este ou temps passe entretenuz & gardez entre les *Roys d'Angleterre* & les *Ducs de Bretaigne* au Bien & Utilite Commun des dites Parties,

Pour celles & autres Causes, Nous mouvans, eu sur ce par entre Nous bon advis & meure deliberation, Nous & les ditz Commissaires avons par les vertuz des ditz Pouoirs, a Nous sur ce baillez de chascun de noz Princes Respectivement, si comme dessus est dit, Communique, Traicte, Appoincte, Accorde, & Conclud, sans Deroger ou Prejudicier a la Treue qui a present est, & dure jusques a temps a venir, une Treue, Abstinence de Guerre, & Entrecours de Marchandise de Nouveau entre les ditz Princes, pour Eulx, leurs Paiis, Terres, Seigneuries, & Subnes quelzconques, soit a la Querelle de Lui ou a Querelle d'autrui, pour faire Guerre, ne porter Grief, Prejudice, ou Dommaige, au dit *Roy d'Angleterre*, ses Hommes, Vassaulx, Feodaulx, Subgjetz, Serviteurs, Paiis, Terres, & Seigneuries, qu'il a de present & aura cy apres a lui appartenans ou estans en sa Garde & Gouvernement comme dit est; ne le dit *Duc* ne souffiera ne permettra que aucuns de ses Cappitaines, Feaulx, Vassaulx, Subjectz, ou Serviteurs quelzconques, soit a la Querelle du dit *Duc* ou a Querelle d'autrui, facent Guerre, portent Grief, Prejudice, ou Dommaige au dit *Roy*, ne a ses ditz Hommez, Vassaulx, Feaulx, Subgectz, Serviteurs, Paiis, Places, Terres, & Seigneuries quelzconques a lui appartenants ou qui a lui appartendront ou seront en sa Garde & Gouvernement, ne a aucuns d'iceulx.

Item, que, durant le temps des dites Treues & Abstinences, le dit *Roy d'Angleterre* ne le *dit Duc* ne pourront Prendre ne faire Prendre ne Conquerir l'un sur l'autre, par Force, Aquet, Eschelle, Siege, Assault, Deception, ou autre quelconque maniere, Places, Villes, Chasteaulx, ou Forteresses: Et, se les Cappitaines ou Manans ou Habitans d'aucunes Citez, bonnes Villes, Chasteaulx, Places, ou Forteresses d'aucunes des dites Parties, se vouloient Rendre & Bailler les dites Places & Retourner de leur propre voulente de l'un Party a l'autre, ilz ne seront a ce Receuz, ains seront & demourront ou mesme point & en l'estat qu'ils sont de present, ou qu'ilz estoient devant celle Prinse, Aquet de Siege, Eschelle, Assault, & Deception.

Item, que toutes manieres de Gens, tant d'Eglise, Nobles, que Bourgoys, Marchans, Mecaniques, Laboureux, & autres quelzconques, comprins en ces presentes Abstinences, pourront estre Demourer & faire leurs Labeurs, Marchandises, & autres Besongnes, & Aller & Venir en leurs autres singuliers Afaires en tous les Lieux de leur Parti, comprins en ces Presentes Abstinences de Guerre, Seurement & Sauvement; aussi pourront les Subgectz d'une Part & d'autre, avec leurs Navires, Biens, & Marchandises, Aller & Venir, par Mer, Rivieres, & Eaues doulces, en tous autres Paiis & Contrees ou ilz auront a Marchander, sans ce que ceulx d'un Parti soient Empeschez, Troublez, Vexez, ne Travaillez, par ceulx de l'autre Parti, en leurs Personnes, Navires, Bestiaux, Marchandises, ou autres leurs Choses & Biens quelzconques, par Prinsons, Appatiz, Coursses, Fourrages, ne autrement, en quelque maniere que ce soit ou puisse estre.

Item, que tous Ambassadeurs, Messagiers, & Transmis de l'un Parti en l'autre (c'estassavoir) du dit *Roy d'Angleterre* devers *le dit Duc*, ou du *dit Duc* devers *le dit Roy*, Armez ou Desarmez ainsi que sera necessaire ou prouffitable pour la seurte d'Eulx, ou de leurs Biens & Navires, Pourront, durant la dite Treue & Abstinence de Guerre, par Mer, par Terre, par Rivieres, & Eaues doulces, Aller, Venir, Sejourner, & Demourer es Paiis, & Obeissances de chascune des dites Parties, comprins es dites Abstinences de Guerre, ainsi qu'il leur plaira, pour Besongner es Ambassades, Messaiges, & Commissions qui leurs seront commises & ordonnees par les Princes de l'un Parti & de l'autre Respectivement, & eulx en Retourner en leur Parti quant il leur plaira seurement & sauvement, sans ce qu'il leur soit Besoing avoir autre Sausconduit ne Seurte de l'un Parti ne de l'autre, mais seulement qu'ilz monstrent porter Lettres ou Messaiges des Princes de l'un Parti ou de l'autre.

Item, s'il avenoit que, par aucuns Subgectz *du dit Roy* ou du *dit Duc*, feust commise ou attempte aucune Chose contraire ou prejudiceable a ces dites Treues & Abstinences, feust par voye de Fait de Guerre, ou autrement, icelles Treues & Abstinences ne seront pour tant Rompues ne Enfraintes, mais les Infracteurs ou faisans Guerre seront tenuz & contrainctz de Reparer • XII. 305.
leurs • Attempttatz & Messaiz qu'ilz auront en ce commis: Et aussi

ner par Mer, Rivieres, Eaues doulces, par Terre, en & oultre la Mer, les ungs aux autres; cest-assavoir, ceulx d'Angleterre, Yrland, & Calays en Bretaigne: Et ceulx de Bretaigne es dits Paiis & Seigneuries d'Angleterre, Irlande, & Calays, sans Empeschement, Destourbier, ou Deffence quelzconques, ne pour ce encourir en aucune Paine, & sans en estre Reprins en aucune maniere des Seigneurs d'un Coste ne d'autre, ne de leurs Justiciers, Officiers, & Subgitz.

Item, que tous Marchans d'Angleterre, d'Irlande, & de Calays, soient de Laines, de Draps, de Toilles, de Vins, de Cuirs, de Vitailles, ou de quelzconques autres Marchandises, leurs Facteurs & Familiers, Maistres de Nefz & Mariniers, puissent Aller & Venir par Mer, Rivieres, & Eaues doulces, Passer, Repasser, Convenir, Venir, Estre, & Demourer seurement ou dits Paiis & Duche de Bretaigne, & dedans les Portz & Haures d'icelui, a tous leurs Biens, Marchandises, & Nefz, & Marchander avec tous Marchans du dites Paiis & autres Marchans quelzconques, & leurs Facteurs & Familiers, de toutes manieres de Marchandises, tant Vivres, Harnoys, Armeures, Artillerie, que autres Choses quelzconques, en partir avecques leurs dites Nefz, Biens, & Marchandises, Vivres & autres, qu'ilz pourront Ramener & Retourner seurement; & que pareillement tous Marchans du dites Paiis & Duche de Bretaigne, soient Marchans de Laines, de Draps, de Toilles, de Vins, de Cuirs, de Vitailles, ou de quelzconques autres Marchandises, leurs Facteurs, Familiers, Maistres de Nefz, & Mariniers, puissent Aler, Passer, Repasser par Mer, Rivieres, & Eaues doulces, Converser, Estre, & Demourer, seurement ou dit Royaume d'Angleterre, en Yrlande, a Calais, & dedens les Ports & Haures d'iceulx Royaume, Paiis & Villes, auctorisez par *le dit Roy* (cestassavoir es Ports & Hautes, ou Coustumiers & autres Officiers sont par Lui ordonnez pour vacquer & entendre sur l'Entre & Yssue des Nefs & Marchandises, & non en autres) avecques leurs Biens, Marchandises, & Nefz, & Marchander avecques tous Marchans Angloys, & autres, & leurs Facteurs & Familiers de toutes Marchandises, tant Vivres, Harnoys, Armeures, Artillerie comme autres, en mener es Ports dessuisditz en Angleterre, * en Yrlande, & a Calays, leurs Biens

* XII. 306.

propres, Vivres & autres, & les Biens d'autres du dites Paiis & Duche, & en Partir & Retourner seurement a tout leurs ditz Biens, Marchandises, & Nefz; & aussi que les ditz Marchans, leurs Facteurs, & Familiers puissent, chascune d'eulx a qui il sera necessaire, Achater & auoir franchement de ceulx de l'autre Parti, des Vivres & les amener par Mer, Rivieres, & Eaues doulces, les ungs aux autres; cestassavoir, ceulx d'Angleterre, d'Irland, & de Calays, ou dites Paiis & Duche de Bretaigne: & ceulx du dites Paiis & Duche en Angleterre, en Yrland, & a Calays, sans estre Reprins de ce qu'ilz auront ainsi fait des Seigneurs de l'un Parti ne de l'autre, ne de leurs Officiers; ne que par ceulx de la Partie d'Angleterre, aux Marchans du dites Paiis & Duche Dommaige, Destourbier, ne Empeschement soit fait, ne aussi par ceulx de Bretaigne aux Marchans de la Partie d'Angleterre, par voye de fait pour cause de Guerre, Pillerie, faicte ou a faire, ne autrement en aucune maniere, pour quelconque Cause, en gardant & payant, au Regard des Marchans d'Angleterre, d'Irland, & de Calais, ou dites Paiis & Duche des Marchandises qu'ilz Ameneront & Rameneront; & semblablement, au Regard des Marchans du dites Paiis & Duche es ditz Royaume & Paiis d'Angleterre, d'Irlande, ou dit Royaume d'Angleterre, en Yrlande, & Calays, es Portz & Havres d'Angleterre, d'Yrlande, & de Calays, sans ce que par ceulx du dit Paiis de Bretaigne soit Meffait ou donne Empeschement ne Destourbier aux Marchans de la Partye d'Angleterre; ne par ceulx d'icelles Parties d'Angleterre, Yrlande, & Calays, aux Marchans du dit Paiis de Bretaigne, ne a leurs Facteurs, Familiers, Maistres de Nefz, & Mariniers d'un Coste & d'autre, par voye de Fait, par Cause de Guerre, Pillerie, Roberie fait ou a faire, ne autrement en aucune maniere; ne aussi que les Marchans de la Partie d'Angleterre & du dit Paiis de Bretaigne, leurs Facteurs & Familiers, Maistres de Nefz & Mariniers, pourront de l'un Partie entrer es Villes fermees de l'autre Partie, sans en demander Congie, fors pour la premier foiz seulement, a chascune venue qu'ilz feront de l'un Paiis en l'autre; Pourveu que aux Portes des dites Villes, ou il sera besoing que les dits * Marchans, leurs Facteurs, & Familiers, Maistres de Nefz & Mariniers, demandent Congie, soient mys certaines Gens qui ayent Pouoir de leur donner le dite Congie d'entree: Et ou cas qu'ilz ne trouveront aucuns des Gens aus dits Portez, Ilz pourront licitement & sans aucun empeschement entrer, chevaucher, ou aller Jusques a leurs Hostelz & Logeix, & Illecques demourer sans partir Jusques a ce que leur Hostes ayent signiffie leur Venue aux Cappitaines ou Officiers des dites Villes: Les quelz Hostes ou leurs Servans, apres qu'ilz en feront requiz, seront tenuz, tantost sur la Venue des dits Marchans, de faire Signiffiance de leur Venue aus ditz Cappitains ou Officiers: Et ou cas que, par Negligence ou autrement, la dite Signiffiance ne seroit faicte, les dits Marchans, dedans deux Heurs apres leur Venue, pourront departir, aller & passer avant sur leur Chemin en leurs Affaires; & s'ilz trouvoient aus ditz Portes aucune Personne ou Personnes, & par leur Congie Ilz entrent des dites Villes fermeez, Ilz ne forferont Riens, Jaczoit ce que Icelui ou ceulx, qui leur auront donne le dit Congie, n'en eussent aucune Puissance; Mais l'eussent fait par simplesse, fraude, ou mal engin.

* XII. 307.

Item, que tous Pelerins d'un Coste ou d'autre en allant en Pellerinaige, ne aussi les Clers d'Angleterre, d'Irlande, ou de Calays, ne autres de quelque condition qu'ilz soient, d'Eglise ou autres allans vers la Court de Rome, ou le Concile General, aux Estudes generalles, ou ailleurs, & en Retournant, puissent entrer par Mer, Rivieres & Eaues doulces, & aussi par Terre, a Pie & a Cheval, ou autrement, ceulx de l'une Partie au Paiis de l'autre Partie, Passer & Repasser paisiblement par Iceulx, & y ester surement & franchement, sans ce que par Iceulx du dite Duche soit en Icelui Duche Meffait, donne Empeschement ne Destourbier aux Pellerins, Clercs ou autres dessus declarez de la Partie d'Angleterre, ne par Iceulx du dite Paiis d'Angleterre aut Pellerins, Clercs & autres du dites Paiis de Bretaigne, par voye de fait, par Cause de Guerre, Pillerie ou Roberie faicte ou a faire, ne autrement en aucune maniere; Pourveu que, a l'entree des Villes fermees, Ilz prendront Congie aux Gardes des Portes pour y entrer; &, si mestier est & ilz en soient Requis es entrees des dites Villes fermees, ceulx de l'une Partie feront Serement a l'autre Partie que pour Mal faire ou pourchasser a l'autre Partie ses Subgectz, Villes ou Pays, Ilz ne passent par Icelles; du quel Serement, sans autre Contraincte ou Empeschement, seront creuz: & pourveu aussi que es Portes des dites villes fermees, ou Il sera Besoing aus ditz Pellerins, Clers & autres dessuiditz de demander Congie, soient mys certains Gens

aucuns Escumeurs ne gens labourans sur la Guerre, ne aussi Marchans Marriniers ne autres de quelque Condition, soient Angloys, Yrlandoys, Francois, ou autres de quelque Nation, ne seront souffertz Entrer ne Yssyr pour faire Grevance a Marchans, Facteurs, leurs Familiers, Maistres de Nefz, Mariniers, Pellerins, Clercs, & Pescheurs de Bretaigne, ne a leurs Biens & Marchandises, aincoys Gardera a son povoir le dit Roy les Marchans, Mariniers, & autres Gens du dit Paiis de Bretaigne, qui iront es dites Portz & Havres de toute Oppression & Dommaige que leur vouldroient faire les Subgectz *du dit Roy*, ou autres quelconques soient Ennemys du dite Paiis de Bretaigne, ou autres quelzconques; & aussi es Portz & Havres estans ou dite Pays de Bretaigne aucuns Escumeurs ne Gens labourans sur Guerre, ne aussi Marchans, Mariniers, ne autres de quelque condition, soient Bretons, Francoys ou d'autres de quelque Nation, ne seront souffers Entrer, ne Yssyr pour faire Grevance a Marchans, Facteurs, leurs Familiers, Maistres de Nefz, Mariniers, Clercs, & Pescheurs de la partie d'Angleterre, ne a leurs Biens, & Marchandises, aincois seront Gardez le mieulx que faire se pourra les Marchans, Mariniers, & Subgectz, du dite Party d'Angleterre, qui vendront es ditz Portz & Havres, de toute Oppression & Dommaige que leurs vouldroient faire les ditz Bretons, ou autres quelzconques, soient Ennemys des Gens du Party d'Angleterre, ou autres.

ITEM, se, durant ce present Traicte, aucun Dommaige, que Dieu ne vuelle, estoit faict d'un Coste ou d'autre contre ce present Accord, Pourquoy Il convensist faire Requeste ou Poursuite, que la Personne ou Personnes, de quelque Estat qu'ilz soient Jusques au Nombre de Dix Personnes & au tant de Chevaulx ou au dessoubz, que de la Partie d'Angleterre (C'estassavoir) de par *le dit Roy*, ses Chancelier, Admiral, Tresorier, ou Chambellan qui pour lors seront; Et de la part *du dit Duc*, ses Chancellier, Mareschal, Admiral, & Grant Maistre, qui pour lors seront, Seront pour telles causes envoyez en Angleterre, Yrlande, a Calays, ou allieurs, d'un Coste, ou d'autre, pourront Passer par Terre, ou par Mer, Riviers, ou Eaues doulces seurement Entrer, & Demourer franchement es Villes fermees pareillement que dessus est declaire des autres Marchans d'un Coste & d'autre, & attendre a la poursuit de leurs Besongnes par vertu de ce present Accord sans empeschement ne avoir pour ce autre Saufconduit.

ITEM, &, se par Escumeurs ou autres labourans sur la Guerre, aucuns Biens des Marchans de l'un ou autre Part, estoient Prins sur Mer ou Rivieres & Eaues doulces, & Amenez en aucuns des Portz & Havres d'un Partie ou de l'autre, que Iceulx Biens ne pourront Ilecques estre Venduz ne Aliennez sur Terre ne mys a Terre par les ditz Escumeurs ou autres quelzconques, Amys ou Ennemys; Et s'ilz estoient ainsi Venduz, ou Aliennez sur Terre, ou mys a Terre, Restitution sera faicte des ditz Biens ou de leurs Valeurs Aux Marchans, Facteurs, ou Mariniers sur les quelz auront este Prins; Et auront les Officiers des Lieux Mandement expres par Lettres patentes, tel quil appartendra, de faire faire la dite Restitution, toutes les foiz que le Cas y eschera, sur Paine de les Recouvrer sur eulx si les ditz Biens estoient ainsi Venduz ou Alienez a Terre ou mys a Terre de leur sceu ou souffrance; & avecques ce sera fait Deffence es Portz & Havres, d'un Coste & d'autre, sur certaines & grosses Paines, que aucune de quelque Nation qu'il soit ne Achate a Terre ne pour Mettre a Terre aucuns des ditz Biens.

ITEM, que es Victuailles Marchandises & autres Biens venans & alans du dit Paiis de Bretaigne ou de quelque Party que ce soit vers le dites Royaume d'Angleterre, Yrland, ou Calays, ou aussi

Bretaigne, Ilz en feront Juste Confession, comme dit est; Et, par ce que dit est en ce present Traicte, n'est pas entendu que, si les Gens du dite Paiis de Bretaigne mettoient leurs Personnes, Biens, ou Marchandises, en Navires de Partie des Ennemis *du dit Roy*, non ayans Saufconduit de Lui, ne estans en Treues ne Abstinences de Guerre, avecques Lui que les Gens du dite Parti d'Angleterre, ne peuilent Prendre, Acquerir a eulx les Personnes & Biens qu'ilz prendroient, dedens les Navires, Ennemys *du dit Roy*: Et aussi pourront les Gens de Bretaigne Prendre & Acquerir a eulx les Personnes & Biens du Partie d'Angleterre, qu'ilz trouveront en Navire Ennemis du dite Paiis de Bretaigne, non ayans Saufconduit *du Duc*, ne estans en Treue ne Abstinence de Guerre avecques *le dit Duc*, Ainsi qu'il est dit de ceulx du dite Party d'Angleterre; Mais les Gens d'ung chascun Party pourront Mener & Ramener par Terre, par Mer, Rivieres & Eaues doulces, les ungs d'eulx ou Party de l'autre, & chascun d'eulx en son Party les Biens des Gens, qui ne seront Enemys de l'autre Party, sans qu'ilz en soient Empeschez, ne que les Gens d'un Party ne de l'autre y Portent Dommaige en aucune maniere.

ITEM, Se, durant le temps de ce present Accord, aucune Nef ou Vaisseau de la Partie d'Angleterre, Charges de Biens ou Marchandises par fortune, Tempeste de Mer ou autrement, touchoit a Terre ou Perissoit, sur la Coste, ou Havre de Bretaigne, si en Icelle Nef ou Vasseau, demouroit Homme, Femme, Enfant, Chien, Chat, ou Coq vivant, les Hommes, Biens, ou Marchandises d'icelles demourront sauf a ceulx a qui Ils appartendront en Payant Coustage raisonnable a ceulx qui les auront Sauvez, sans ce que les dits Biens puissent estre ditz Confisquez ne Parduz; Et aussi semblablement sera faict observe es Portz & Havres, & autres Parties d'Angleterre, Yrland, & Calays, au Regard des Navires de Bretaigne, qui par la maniere dessusdite toucheront a Terre ou Perilleront.

ITEM, que les Marchans d'Angleterre auront & pourront avoir & tenir es Villes de Saint Malo, Brest & Toucq, es quelles n'auront nulle Demourence, se par les Cappitaines ou Gardes d'icelles Places n'estoit avise ou ordonne Hostelz pour eulx mesmes, & Joyront Illecques de toutes telles & pareilles Franchises, comme les autres Marchans Estrangiers qui ont Entrecours, & Comunication de Marchans en Bretaigne, & seront Traictez aussi doulcement & gracieusement comme les autres Nations fracantans en Icellui Paiis Villes & Lieux d'icellui; Et pareillement les Marchans de Bretaigne auront & pourront avoir & tenir es Villes du dits Royaume d'Angleterre, Yrland, Ville & Marche de Calays, Sauf Semblablement es Villes, Lieux, & Places qui par les Lettres *du Roy*, en seront Exceptees, Hostelz pour eulx, & Joyront des dites Franchises & aussi seront Traictez comme dessus * est dit * XII.
des dites Marchans d'Angleterre. 310.

ITEM, Ou temps a venir ne sera parmis ne souffert, a nul quelconque Officier ou autre Personne, de la Partie d'Angleterre, a la Requeste de quelque Personne que ce soit, faire faire, ne suffrir estre fait aucun Arrest sur les Personnes de Subgectz *du Duc*, ne sur leurs Biens, Navires ne Marchandises, pour quelque Cause que ce soit; Ne pareillement, ne sera souffert faire par les Officiers *du Duc*, sur les Subgectz *du Roy*, leurs Biens, Navires, ne Marchandises, Sans que tout premier, celui ou ceulx qui les vouldront ainsi Arrester apparoissent Mandement du Prince, ou qu'ilz ayant Commendement, Congie, & Licence de ceulx qui auront l'Administration de Justice sur les Lieux, Quelz, Justiciers, & Officiers, seront tenuz de prendre bonne & seure Caution de la Partie qui vouldront faire le dite Arrest, de Satisfaire la Partie, sur laquelle sera fait le dite Arrest, ou sur ses Navires, Biens, ou Mar-

lus & a eulx touche & peult toucher, de Point en Point, Inviolablement sans Enfraindre tout ce que dessus, selon que dit est; Et que notre dit Souverain Seigneur *le Duc* Ratiffiera & Confermera tout c'est notre Appointement, de mot en mot, par ses Lettres Patentes de Ratiffication & Confirmation, soubz son Grant Seel, & Icelles fera bailler & Delivrer, en la Cite de Londres, dedans le Jour & Feste de Toussains prochain venant, au *dit Roy* ses Commis & Depute, qu'il baillera & fera bailler & Delivrer le Semblable pour nostre Souverain Seigneur *le Duc.*

Les Teneurs des quelles Commissions, dont cy dessus est fait mention, ensuivent, & sont telz.

FRANCOIS, par la Grace de Dieu, *Duc de Bretaigne, Conte de Montfort, de Richemont, d'Estampes, & de Vertus*; A tous ceulx qui ces presentes Lettres verront & orront, Salut.

Comme par cy devant, entre Treshault & Trespuissant Prince, mon Treshonnore Seigneur & Cousin *le Roy d'Angleterre* de pre-
* XII. sent pour Lui ses Paiis & Subgetz d'une Part, & *Nous* & * les
311. Nostres d'autre, aient este prinses, accordees, & concluttes bonnes Treues, Abstinence de Guerre, & Entrecours de Marchandise, pour durer le temps & espace d'un An, qui de brief finira; Et icelui temps fini se pourroient faire Prinses & Pilleries a la Mer, & ailleurs des Subgetz de l'un Partye sur l'autre, qui pourroient estre cause de Guerre & Division entre mon dit Treshonnore Seigneur & Cousin, ses Royaume, Paiis, & Subgetz d'une Part, & Nous, nostre dit Duchie, Paiis, & Subgetz d'autre, qui Nous seroit a tresgrant Grief & Desplaisir,

Car Nous desirons de tout nostre cueur vivre en bonne Amour & Union avecques mon dit Treshonnore Seigneur & Cousin, tant pour la grande & singuliere Amour que Lui portons a cause de la Nouriture que par plusieurs Ans avons fait de Lui en nostre Paiis & Duchie, que pour les Scens, Honneurs, Prudence, & Vaillance qui habondent en sa Personne, aussi pour l'entretenement des bonnes Amitiez, Bienveillances, & Intelligences, que de long temps ont este entre feuz Princes de bonne memoire les *Roys d'Angleterre* Predecesseurs de mon dit Treshonnore Seigneur & Cousin, leurs Royaume, Paiis, & Subgectz, & feuz Princes, de clere memoire, noz Predecesseurs *Ducs de Bretaigne*, a qui Dieu Pardoint, Nous, nostre Duchie, Paiis, & Subgectz d'autre,

Pourquoy savoir faisons que Nous,

A plain confians des Scens, Loyaulte, Experience, & bonne Diligence de, noz bien Amez & Feaulx, *Jehan le Bouteillier* Chivalier Seigneur de Maupartuis, Maistres *Jehan Troussier* Chantre de Saint Malo, *Rolland de la Villeeon* nostre Senneschal de Hennebond, noz Conseilliers & Chambellan, Maistre *Francoys du Pou* nostre Secretaire,

Iceulx & Deux ou Trois d'eulx avons Fait, Institue, Estably, & Ordonne, & par ces Presentes Faisons, Instituons, Establissons, & Ordonnons, noz Procureurs, Orateurs, Ambassadeurs, & Especiaulx Messaigiers,

Aus quelz & a Deulx ou Trois d'eulx avons Donne & Donnons par ces Presentes plain Povoir, Auctorite, Commission, & Mandement especial, de pour & ou Nom de Nous, noz Duchie, Paiis, & Subgectz, Traicter, Prendre, Accorder, & Conclure avecques mon dit Treshonnore Seigneur & Cousin *le Roy d'Angleterre*, ou ceulx qu'il lui plaira Commettre & Deputer, pour Lui,

Parte, poterit concordari, Prorogandi, Augmentandi, Interpretandi, & Declarandi, ac de Novo, si necesse fuerit, Capiendi, 312.
Concordandi, & Concludendi, prout ipsis Ambassiatoribus, Nobisque aut Deputatis nostris hujusmodi, pro Bono & Utilitate unius & alterius Partis faciendum videbitur, quemadmodum in Literis Patentibus dicti Consanguinei nostri, *de Dato Quinti Diei Junii apud Villam de Nauntes, Anno instanti*, hæc & alia hujusmodi, Auctoritatem & Potestatem dictis Ambassiatoribus attributam concernentia, pleniùs continentur,

Nos,

Considerantes quàm Placitum sit Deo Auctori Pacis Principes & Populos Christianos Effusionem Christiani Sanguinis devitare, seseque amicabili Communicatione mutuò prosequi, ut sub bona & firma semper Securitate invicem conversentur, ipsius Illustrissimi Principis *Ducis Britanniæ* Consanguinei nostri carissimi votivis Desideriis, pro more Antecessorum nostrorum Regum Angliæ, qui cum, bonæ memoriæ, *Britanniæ Ducibus* Tractatus amicabiles sæpissimè inierunt, morem gerentes,

De Fidelitate igitur, Circumspectione, & Industriâ, Prædilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris *Johannis Episcopi Lincolniensis*, *Thomæ Boteiller Comitis de Ormont* Carissimæ Consortis nostræ Reginæ Camerarii, Magistrorum, *Henrici Aynesworth* Legum Doctoris Canonici Lincolniensis in Officio Privati Sigilli nostri Secundarii, ac *Johannis Bailli* Capellani nostri ac in Capella nostra Regia de Windesore Canonici, Consiliariorum nostrorum, plenariè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Procuratores, Commissarios, & Deputatos Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Procuratoribus, Commissariis, & Deputatis nostris, Tribusque aut Duobus eorum, plenam Potestatem, Auctoritatem, ac Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, Regno nostro Angliæ, Terris, Dominiis, & Subditis nostris quibuscumque, Tractandi, Concordandi, & Concludendi, cum Oratoribus & Ambassiatoribus dicti Illustrissimi Principis *Francisci Ducis Britanniæ* Consanguinei nostri carissimi supranominatis, pro *ipso Duce*, Ducatu suo Britanniæ, Patriis & Subditis suis quibuscumque, de & super Treugis, Guerrarum Abstinentiâ, & Mercium Intercursu, adhuc inter Nos & dictum Consanguineum nostrum durantibus, Prorogandis, Augmentandis, Interpretandis, & Declarandis, & de Novo, si ita visum fuerit oportunum, Capiendis, Concordandis, & Concludendis usque ad tale Tempus de & super quo tàm nostri Commissarii quàm Ambassiatores Ducis antedicti inter se poterunt concordare, & sicut eis pro Bono & Utilitate utriusque Partis videbitur faciendum,

Et generaliter cætera omnia Faciendi in Præmissis, quæ Nos faceremus seu facere possemus si Præsentes essemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes & Promittimus, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid per dictos nostros Commissarios, Procuratores, seu Deputatos in forma prædicta Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, aut aliquo Præmissorum, & quòd super hoc dabimus Literas nostras Patentes Confirmatorias quando ad id fuerimus debitè requisiti.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, decimo nono *Die Julii*, Anno Regni nostri primo.

dicti Regni nuper Regis, Illustres, Quarto & Quarto Consanguinitatis Gradibus invicem conjuncti, pro Pace in eorum Regno Angliæ nutriendâ & confovendâ, invicem matrimonialiter copulari desiderarent, Venerabilis Frater noster *Jacobus Episcopus Imolensis* Noster & Sedis prædictæ in Angliæ præfato & Scotiæ Regnis cum Potestate Legati de Latere Orator & Commissarius, vigore quarumdam aliarum nostrarum Litterarum, per quas inter cætera eidem *Jacobo Episcopo* cum Duodecim Personis, Quarto Affinitatis vel Consanguinitatis Gradibus invicem se attingentibus & desiderantibus invicem matrimonialiter copulari, ut Matrimonia inter se contrahere, & in eis sic Contractis etiam remanere possent, Dispensandi, Prolemque per eos suscipiendam Legitimam Decernendi, Facultatem Concessimus, cum eisdem *Henrico Rege & Elizabethâ Reginâ*, ut, Impedimento Consanguinitatis hujusmodi non obstante, Matrimonium inter se contrahere, & in eo postquam Contractum foret licitè remanere possent, Dispensavit, Prolem, ex hujusmodi inter eos tunc contrahendo Matrimonio suscipiendam, Legitimam Decernendo, prout in ipsius *Jacobi Episcopi* Litteris ejus Sigillo munitis, quarum Tenores præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, plenius dicitur contineri.

Postmodùm verò, ut accepimus, *Henricus Rex & Elizabetha Regina* præfati, Literarum *Jacobi Episcopi* & Dispensationis hujusmodi obtentu, Matrimonium inter se per verba legitimè de præsenti contraxerunt, & cum Solemnitatibus in dicto Regno Angliæ observari solitis Solemnizarunt, & tandem Carnali copulâ Consummârunt;

Cùm autem, sicut similiter accepimus, *Henricus Rex & Elizabetha Regina* præfati cupiant Præmissis, pro eorum Subsistentiâ firmiori, Robur nostræ confirmationis adjici,

Nos, qui Regis pacifici vestigia imitando inter Fideles quoslibet, præcipuè præclari Generis Sublimitate conspicuos, ex quorum votivo successu plurimorum dependet Salus Fidelium, Pacis & Tranquillitatis Commoda supremis desideriis affectamus, ut *Henricus Rex & Elizabetha Regina* præfati, liberè & quietè, absque aliquo Conscientiæ Scrupulo, in hujusmodi sic per eos contracto Matrimonio perpetuò permanere valeant, & ne imposterùm de viribus ipsius Matrimonii per quempiam hæsitari contingat providere volentes, Motu proprio, non ad ipsorum *Henrici Regis & Elizabethæ Reginæ*, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblatæ Petitionis instantiam, sed de nostra Deliberatione & Voluntate, obtentam per eos *dicto Episcopo* & Nuncio Dispensationem prædictam, & prout illam concernunt, omniaque & singula in *ejusdem Episcopi* Litteris prædictis contenta & indè secuta quæcunque Auctoritate Apostolicâ, ex certa Scientia & de Plenitudine Potestatis, Tenore Præsentium, Confirmamus & Approbamus, ac plenum Firmitatis Robur obtinuisse & obtinere, ipsumque Matrimonium legitimè Contractum fuisse, & Legitimum fore in omnibus & per omnia, perinde ac si cum eisdem *Henrico Regina*,
• XII. 314. & *Elizabetha Regina*, ut Impedimento * prædicto non obstante, invicem matrimonialiter copulari, & in contracto postmodùm per eos Matrimonio remanere possent, suscipiendam ex illo Prolem Legitimam Nunciando alias juxta dictarum Litterarum *Episcopi præfati* continentiam atque formam ab initio per Nos Dispensatum fuisset, & quæ in Præmissis a *dicto Episcopo* facta fuerunt, a Nobis immediatè, nostroque proprio Ore processisset, Motu, Scientiâ, & Auctoritate similibus Decernimus, Supplemusque omnes & singulos Defectus, tàm Juris, quàm Facti, ac etiam Solemnitatis forsan omissæ, siqui forsan intervenerint in eisdem,

Eosdem *Henricum Regem & Elizabetham Reginam*, ac Matrimonium ipsum per eos contractum, Redemptoris præfati, ac

Moram traxerint, ...

Cùmque intellexerimus Civitatem Pisanam, inter alia Loca Italiæ, maximè propitiam futuram aptamque & convenientem pro Residentia Mercatorum nostrorum hujusmodi,

De Fidelitate igitur, Probitate, & egregiis Virtutibus Dilecti Nobis *Cristofori Speni* Mercatoris Florentini plenissimè confidentes,

De Gratia nostra speciali, & ad humilem Supplicationem Mercatorum Regni nostri Angliæ, & aliorum Subditorum nostrorum, Partes Italiæ, & præcipuè dictam Civitatem Pisanam, Portumque ibidem, Partesque adjacentes frequentantium, frequentareve in futurum volentium,

Ipsum Cristoforum Præficimus, Constituimus, & Ordinamus *Consulem & Præsidentem* super Factis omnium & singulorum Subditorum nostrorum, ad dictam Civitatem Partesque illic, ut præmittitur adjacentes confluentium,

Damusque & Concedimus *eidem Cristoforo*, quantum in Nobis est, Facultatem & Potestatem Causas, Quæstiones, Controversias, atque Lites, quas inter ipsos Subditos nostros in Partibus ipsis moveri contigerit, Audiendi, Discutiendi, Terminandi, & Diffiniendi, summariè & de plano, sine strepitu & figura Judicii, quotiens ad id per alteram Partium hujusmodi Diffidentium requisitus fuerit,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, tàm in Judicio quàm extra, quæ ad Officium Consulatûs & Præsidentiæ hujusmodi de Jure seu Consuetudine aliarum Partium spectare noscuntur,

Mandantes omnibus & singulis Subditis nostris antedictis, cujuscumque Statûs, Gradûs, Ordinis, Dignitatis, & Præeminentiæ existant, tàm Mercatoribus, quàm aliis, qui in futurum ad dictam Civitatem Pisanam, Portumve, seu alia Loca illic adjacentia accedere, concurrere, * habitare, seu residere curaverint, quatinus • XII. 315.
eisdem *Cristoforo*, in Excercitio suo Officii Consulatûs antedicti, Obedientes sint, Assistentes, & Obtemperantes in omnibus, prout decet:

Et, quia dignus est Operarius Mercede, utque *ipse Cristoforus* tantò diligentiùs Officium hujusmodi pro Pacificandis Subditorum nostrorum Differentiis exequatur, quantò Merita & Studia sua ab eis gratiùs intellecta cognoverit, Volumus & Concedimus quòd *ipse Cristoforus* habeat & percipiat, de Valore & Æstimatione omnium & singulorum Mercium & Rerum Venalium, quas in dictis Civitate & Portu per Subditos nostros hujusmodi modo Mercatorio Emi aut Vendi contigerit, Quartam Partem unius Ducati de quolibet Centenario Ducatorum;

Præsentibus quamdiu Nobis placuerit in omnibus & per omnia Valituris, donec has Literas nostras, per Intimationem Publicam *eidem Cristoforo* faciendam, Nos aut aliquis Successorum nostrorum Regum Angliæ aliis Litteris Patentibus duxerimus aut duxerit Revocandum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1486. An. 2. H. 7. Ex Autogr.

Ratificatio Conventionum per Ducem Britanniæ.

FRançois, par la Grace de Dieu, *Duc de Bretaigne*, *Comte de Montfort*, *de Richmont*, *d'Estampes*, *& de Vertus*, a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, ou orront, Salut.

Savoir

nir, tout ainsi comme se a ce faire eussions donne plain Pouoir & Auctorite a nos ditz Ambassideurs & Depputez,

Quelles Choses & chascune devant Escriptees & Narrees Nous, de nostre certain Science, pour Nous, nos ditz Hoirs & Successeurs, Pais & Duchie de Bretaigne, Hommes & Subgectz dessus

*XII. 316. * ditz, avons Promis & Promettons de bonne Foy & en Parolle de Prince, & sur nostre Honneur observer & garder, tenir & acomplir inviolablement, a nostre dit Treshonneur Seigneur & Cousin, ses Hoirs & Successeurs, de point en point, seilon la Forme & Teneur dessus contenu, durant le Temps & Terme dessus declare, sans faire ou venir, ne souffrir estre fait ou venir au contraire en maniere quelcoque,

Et que Nous les dites Treues, Abstinence de Guerre, Entrecours de Marchandie, & Pescherie de Mer, & toutes les Choses contenues en ces Presentes, ferons deuement Publier.

Et pour plusgrande Seurte, & en Tesmoing de ce Nous avons signe ces Presentes, & icelles fait seeller de nostre Seel.

Donne en nostre *Ville de Nantes*, le Septisme Jour de Septembre, l'An Mille, Quatrecens, Quatrevingtz six.

FRANCOYS.

Par le Duc de son Commandement.

GUEGUEN.

Sub Sigillo Magno Ducis, ceræ rubræ, pendente a Cauda Pergamenæ.

Conventionum Regis Scotorum Confirmatio.

Ann. D. 1486. An. 2. H. 7. Ex Autogr. JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis Nos Inspexisse, & ad plenum intellexisse quandam *Indentatam Literam*, certas Conventiones, Concordantias, Conclusiones, & Appunctuamenta in se continentem, penes Captionem & Receptionem Treugarum & Guerrarum Abstinentiarum, ac Pacis observationem inter Excellentissimum & Potentissimum Principem Fratrem & Consanguineum nostrum *Henricum Angliæ Regem*, suum Regnum, Terras, Dominia, Subditos, Faventes, & Adhærentes quoscumque ex parte una, & *Nos*, Regnum nostrum, Terras, Dominia, Subditos, Faventes, & Adhærentes nostros quoscunque ex Parte altera, pro certis Terminis in dicta *Indentura* expressis & specificatis, factas, initas, conclusas, & concordatas apud Civitatem Londoniensem tertio die Mensis Julii ultimò præterito, inter nostros Commissarios, Ambaxiatores, & Procuratores subscriptos ex Parte una, & præfati Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Commissarios, Procuratores, & Deputatos ex Parte alterâ,

Cujus quidem Indenturæ Tenor sequitur sub hac forma,

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos, *Johannem Wigorniensem* & *Johannem*

de Gratia nostra speciali, per Literas nostras Patentes, Concessimus *Bernardo Andreæ* POETÆ LAUREATO quandam *Annuitatem Decem Marcarum*, Habendam & Percipiendam dictas *Decem Marcas annuas præfato Bern.* de quousque quodam Corrodio, Beneficio, Annuitate, Præbenda, seu Libera Capella, sive Pensione, Valoris *Decem Marcarum* vel supra per Annum; in Loco competenti per Nos Promoto sibi provideretur, de Denariis sive Thesauro nostro primo provenientibus de sive ad Receptam Scaccarii nostri, per manus Thesaurarii & Camerariorum ejusdem receptæ pro tempore existentium, ad Festa Sancti Michaelis Archangeli & Paschæ per æquales Portiones, prout in Litteris prædictis pleniùs continetur, Prot. Clr. Pell.

Vobis Mandamus quòd *eidem Bernardo* id, quod ei a retro est de prædictis *Decem Marcis annuis*, a prædicto Festo Paschæ ultimò præterito, & easdem *Decem Marcas annuas præfato Bernardo* è nunc singulis Annis, quousque ei de quodam Corrodio, Beneficio, Annuitate, Præbendâ, seu Liberâ Capellâ, sive Pensione, Valoris *Decem Marcarum* vel supra per Annum in Loco competenti, per Nos Promoto, sibi provideatur, ad Receptam prædictam, de Denariis sive Thesauro nostro prædictis, ad Festa prædicta, de tempore in tempus, solvatis, juxta Tenorem Literarum nostrarum prædictarum;

Recipientes a *præfato Bernardo* de tempore in tempus Litteras suas Acquietantiæ, quæ pro Nobis sufficientes fuerint in hac parte.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Novembris, Anno Regni nostri Secundo.

De Restitutionibus pro Archiepiscopo Cantuariensi.

REX Escaetori suo in Comitatibus Kantiæ & Middlesexiæ, Salutem. Ann. D. 1486. An. 2. H. 7. Pat. 2. H. 7. p. 1. m. 18.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesia Cathedrali Cantuariensi, per Mortem, bonæ memoriæ, *Thomæ* ultimi *Archiepiscopi* ejusdem Ecclesiæ, Venerabilem Patrem *Johannem*, nuper *Episcopum Eliensem*, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ Eliensi tenebatur, absolverit, & ipsum ad dictam Ecclesiam Cantuariensem transtulerit, ipsumque in Archiepiscopum dictæ Ecclesiæ Cantuariensis præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Johannes*, sic ad dictam Ecclesiam Cantuariensem Translatus, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius, sic ad eandem Ecclesiam Cantuariensem Translati, & Temporalia Archiepiscopatûs illius prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem*, sic ad eandem Ecclesiam Cantuariensem Translato, Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste

Cepimus Fidelitatem *ipsius Johannis*, sic ad dictam Ecclesiam Eliensem Translati, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Johanni*, sic ad dictam Ecclesiam Eliensem Translato, Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub Data prædicta; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Norff. & Suff.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Essex. & Hertf.
Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Salvo Conductu pro Ambassiatoribus Regis Romanorum.

Ann. D. 1486. *An. 2. H. 7. Franc. 2 H. 7. m. 13.*

REX universis & singulis, Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Venerabilem Patrem *Abbatem Sancti Petri de Gaunt*, Magistrum *Thomam de Lapapone*, Magistrum *Jacobum Bouelet*, *Egidium Duboys*, *Thomam Portumary*, *Petrum Puissant*, & *Ludovicum Couroy*, Legatos, Consiliarios, Commissarios, Oratores, & Ambassiatores carissimi Consanguinei nostri *Maximiliani Regis Romanorum*, in Villam nostram Calesii & Marchiis ejusdem, cum Sexaginta Personis in Comitiva sua vel infra, ac totidem Equis, Bogeis, Manticis, Fardellis, Literis, Papiris, Bonis, Rebus, Jocalibus, & Hernesiis suis licitis quibuscumque conjunctim vel divisim, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu nostro, Veniendo, ibidem Nocte Dieque Morando, Perhendinando, ac Negotia sua Exponendo & Declarando, & exindè ad Partes suas proprias Transeundo & Redeundo, liberè & absque Impedimento, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c. usque Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Tractando & Concludendo cum Romanorum Rege.

* XII. 319. Ann. D. 1486. *An. 2. H. 7. Ibid.*

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Circumspectionibus, & Industriis, Fidelium & Dilectorum nostrorum, Domini *Egidii d'Awebeney* Domini d'Awebeney Locumtenentis nostri in Villa & Marchiis nostris Calesii, Magistri *Johannis Gunthorp* Decani Wellensis Ecclesiæ, *Jacobi Tyrrell* Militis Locumtenentis nostri in Castro nostro de Guines, *Thomæ Thwaytes* Militis Thesaurarii Villæ Calesii supradictæ,

sum Marcandisarum aliàs habitum Continuandi, Prorogandi, ... novandi, atque alium Intercursum Mercandisarum in parte sive in Toto de Novo Statuendi, Componendi, & Concludendi, necnon eadem Ineundi, Capiendi, Contrahendi, & perpetuò Confirmandi,

Ac, pro Adimpletione, Firmitate, Observatione, Conventionum, Pactorum, Conclusorum, Initorum, Captorum, Contractorum, & Confirmatorum hujusmodi per eosdem, pro Nobis & Nomine nostro, Juramentum in Animam nostram Præstandi, cæterasque Cautiones, Obligationes, & Securitates quascumque Dandi, Præstandi, & Recipiendi,

Atque omnia & singula, in Præmissis vel circa ea necessaria seu quomodolibet oportuna, Faciendi, Excercendi, & Expediendi, etiam si talia sint quæ de sua natura Mandatum exigunt magis speciale, & quæ Nos ipsi facere possemus si personaliter interessemus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Ratum, Gratum, & Firmum pro perpetuo habituros totum & quicquid per supradictos Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios nostros, in forma prædicta, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum, absque Contraventione quacumque.

In cujus, &c.

Teste Rege Decimo Quinto die Decembris.

Per ipsum Regem.

---

* *Tractatus, factus per Oratores Maximiliani Regis Romanorum & Philippi Archiducis Austriæ, pro Intercursu Mercatorum.* * XII. 320.

Ann. D. 1487. *An. 2. H. 7. Ex Autogr.*

PHILIPPUS, Permissione Divinâ, *Abbas Monasterii Sancti Petri juxta Gandavum* Ordinis Sancti Benedicti Decretorum Doctor, *Thomas de la Papoire Dominus de Pipeix* utriusque Juris Licentiatus Procurator Generalis, *Thomas Portinari* & *Egidius de Bois* Consiliarii, ac *Petrus Puissant* Secretarius, Oratores, Ambassiatores, Procuratores, & Nuncii speciales, Serenissimorum & Illustrissimorum Principum & Dominorum nostrorum, Dominorum *Maximiliani*, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* Regis *semper Augusti*, & *Philippi*, Dei gratiâ, *Austriæ* Archiducum, *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, & *Gheldriæ*, Ducum, *Flandriæ*, *Thirolis*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, *Hanoniæ*, *Hollandiæ*, *Zellandiæ*, *Namurci*, & *Zutphaniæ* Comitum, ac *Sacri Imperii* Marchionum, Dominorum *Friziæ*, *Salinarum*, & *Mechliniæ*, specialiter Deputati, universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm nuper certa Dieta fuerit per præfatos Dominos *nostros Principes* ex una, & Serenissimum Principem, Dominum *Henricum Regem Angliæ*, &c. Partibus ex altera, concepta & ordinata teneri, in Villa Calesiæ, ultima die Mensis Novembris novissimè præteriti, per Nos, ex & pro parte eorumdem Principum & Dominorum nostrorum Dominorum *Romanorum Regis*, & *Philippi Archiducum*, unà cum Carissimo & Generoso Milite, Domino *Egidio Domino d'Aubeney* Locumtenente præfati Domini *Regis Angliæ*, &c. in Villa & Marchiis Calesiæ, necnon Venerabili & Circumspecto Viro, Domino ac Magistro *Johanne Gunthorpe*, utriusque Juris Doctore, Decano Ecclesiæ Wellensis, ac, Nobilibus Militibus, *Thoma Thwaytis* Thesaurario, & *Humfred Talbot* Marescallo, ejusdem Villæ Calesiæ, *Thoma Fynes* Armigero, Locumtenente Castri Calesiæ, necnon Venerabili Viro, Domino

Et, si forsan in contrarium per Subditos præfatorum Dominorum nostrorum *Romanorum Regis* & *Archiducum* aliquid Attemptatum fuerit, dicti Domini Principes condignè Restitui & Reparari facient;

Promittentes, pro eisdem Dominis nostris Romanorum *Rege & Archiducibus Principibus*, & Ipsorum Nominibus, quòd Ipsi præsentem Continuationem & Renovationem suis Patentibus Literis, si & dùm opus fuerit, citra dictum Purificationis Festum, Ratificabunt & Approbabunt.

Acta fuerunt hæc in sæpe dicta Villa Calesiæ sub Sigillo Signetis & Signis nostris Manualibus præsentibus appositis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo Sexto, die verò Secundâ Mensis Januarii suprascripti.

PHILIPPUS ABBAS SANCTI PETRI *Juxta Gand.*
PAPPOIRE.
THOMAS PORTIMARI.
DU BOIS.
PUISSANT.

Ratificatio Tractatus pro Intercursu Mercatorum.

Ann. D. 1487. An. 2. H. 7. Ex Autogr.

MAximilianus, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* Rex *semper Augustus*, & *Philippus*, eâdem gratiâ, *Austriæ* Archiduces, Duces *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, *& Ghelriæ*, Comites *Flandriæ*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, Palatini *Hanoniæ*, *Hollandiæ*, *Zellandiæ*, *Namurci*, *& Zutphaniæ*, *Sacrique Imperii* Marchiones, Domini *Frisiæ*, *Salinarum & Mechliniæ*, omnibus & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm, per, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, Reverendum in Christo Patrem Dominum *Philippum Abbatem Monasterii Sancti Petri* juxta Gandavum, Magistrum *Thomam de la Pappoire Dominum de Pippaix* in utroque Jure Licentiatum nostrum Procuratorem fiscalem, *Thomam Portimarii*, *Egidium du Bois*, & *Petrum Puissant* Secretarium nostrum, Oratores, Ambassiatores, & Procuratores speciales, a Nobis sufficientem Potestatem habentes ex unâ, necnon Nobilem ac Generosum Baronem Dominum *Egidium Dominum d'Aubney* Militem Locumtenentem Serenissimi Consanguinei & Fratris nostri Domini *Henrici Regis Angliæ* in Villa & Marchiis Calesiæ, Egregium Virum Dominum *Johannem Gunthorp* Decanum Ecclesiæ Wellensis, Dominum *Thomam Thwaytes* Militem Thesaurarium præfatæ Villæ Calesiæ, & nonnullos alios Oratores, Ambassiatores, & Procuratores ejusdem Consanguinei & Fratris nostri Regis Angliæ, &c. ex altera parte, Intercursus,

Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo Octavo, Duodecimo Julii, Initus & Conclusus,

Ob Utilitatem Subditorum utriusque Partis fuerit nuper Continuatus & Renovatus modo & formâ in Literis prædictorum nostrorum Ambassiatorum contentis,

Quarum Tenor sequitur, & est talis.

PHilippus, Permissione Divinâ, *Abbas Monasterii Sancti Petri* juxta Gandavum Ordinis Sancti Benedicti Decretorum Do-

Cantariarum, Archidiaconatuum, Præbendarum, Hospitalium, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, absque aliquo Nobis vel Hæredibus nostris pro Præmissis reddendo aut solvendo seu Composito inde faciendo:

Et ulterius concessimus *præfato Episcopo* plenariam Potestatem & Auctoritatem, Tenore Præsentium, omnia & singula hujusmodi Ecclesias, Abbatias, Prioratus, Ecclesias, Collegiatas, Præposituras, Decanatus, Capellas, Cantarias, Archidiaconatus, Præbendas, Hospitalia, & alia Beneficia Ecclesiastica quæcumque, Nobis ratione Vacationis prædictæ Pertinentia, cuicumque sibi placuerit, cùm & quotiens vacaverint, seu aliquod eorum vacaverit, ad libitum suum, concedendi, conferendi, præsentandi, sive donandi,

Et quoscumque Seneschallos, Receptores, Ballivos, ac alios Officiarios quoscumque, & Officia quæcumque Episcopatui prædicto pertinentia durante Vacatione prædictâ assignandi, faciendi, & donandi, omnesque & singulos Officiarios dicto Episcopatui nunc pertinentes ad Libitum *ipsius Episcopi* amovendi, absque Impetitione, Impedimento, Perturbatione, seu Gravamine nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Ballivorum seu aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; Eo quòd expressa mentio de vero Valore Præmissorum vel alicujus indè Parcellæ; aut de aliis Donis sive Concessionibus, per Nos *eidem Episcopo* ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, sive Restrictione in contrarium facto, edito, ordinato sive proviso, aut aliquâ aliâ Re, Causâ vel Materiâ quacumque non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Restitutione Temporalium Exon.

REX Escaetori suo in Comitatibus Devoniæ & Cornubiæ, Salutem. Ann. D. 1487. An. 2. H. 7. Ibid. m. 8.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Sede Ecclesiæ Cathedralis Exoniensis, per Translationem, Venerabilis Patris *Petri*, nuper *Episcopi Ecclesiæ prædictæ*, Personam sincerè dilecti nostri *Richardi Fox* ejusdem Ecclesiæ Electi in *ipsius Ecclesiæ Episcopum* præfecerit & Pastorem; sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit,

Fidelitatem ipsius *Episcopi* cepimus, & Temporalia Episcopatus illius prout moris est, restituimus Eidem;

* Et ideo Tibi præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine Dilatione liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet. * XII. 323.

Teste Rege apud *Colcestr.* secundo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Con-

salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Colcestr.* secundo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Somers. & Dors.
Escaetori Regis in Com. Surr.
Escaetori Regis in Com. Bukt.
Escaetori Regis in Com. Oxon. & Berkt.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, &c.

Pro Archiepiscopo Cantuariensi.

Ann. D. 1487. An. 2. H. 7. ibid m. 7.

REX Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac certis Considerationibus Nos specialiter moventibus, *Pardonavimus*, *Remisimus*, *& Relaxavimus*, ac per Præsentes *Pardonamus*, *Remittimus & Relaxamus* Reverendissimo in Christo Patri *Johanni Cantuariensi Archiepiscopo*, totius Angliæ Primati & Apostolicæ Sedis Legato, aliàs dicto *Johanni Cantuariensi Archiepiscopo*, seu quocumque alio Nomine censeatur, omnes & omnimodas Pecuniarum Summas, Nobis per *ipsum Archiepiscopum* debitas sive pertinentes, de vel *pro una integra Decima* nobis per Clerum Cantuariensis Provinciæ ultimò concessa, pro Rebus, Bonis, & Possessionibus suis quibuscumque, aut ipsum aliquo modo inde contingente, ac omne id quod ad Nos, ratione concessionis prædictæ, de vel pro *Decima prædicta*, aut aliqua inde Parcella, per Ipsum seu de Ipso, pertinet seu pertinere poterit, debuit aut deberet quovis modo, necnon omnia & omnimoda Debita & Compota, Nobis *pro Decima*

* XII. 314. * *prædicta* aut aliqua inde Parcella qualitercumque debita sive pertinentia, necnon omnes & omnimodas Actiones, Executiones, & Demandas quæ Nos versus *ipsum Archiepiscopum* occasione prædictâ habuimus, habemus, seu quovis modo habere poterimus,

Volentes quòd *idem Archiepiscopus de Decima prædicta* & qualibet Parte ejusdem, ac de Summis prædictis & qualibet Solutione indè & cujuslibet indè Parcellæ, erga Nos & Hæredes nostros ac alios quoscumque totaliter Quietus & Exoneratus existat, ac ipsum indè & de qualibet indè Parcella erga Nos, & Hæredes nostros, ac alios quoscumque, ut prædictum est, *Exoneramus & Acquietamus*, ac ipsum indè *Exonerari & Acquietari* volumus imperpetuùm per Præsentes,

Et ulterius concessimus & per Præsentes concedimus *præfato Archiepiscopo* quòd, si præsentes Literæ nostræ de Pardonatione sibi quoad suam plenariam Exonerationem *Decimæ prædictæ* & cujuslibet indè Partis & Parcellæ, invalidæ aut minus sufficientes existant vel existere contigerint, tunc *Cancellarius noster Angliæ*, qui pro tempore fuerit, *eidem Archiepiscopo* tot & tantas Literas nostras Patentes *de Pardonatione Decimæ prædictæ*, ipsum solomodo contingentis, bonas & efficaces, ac Brevia nostra sub Magno Sigillo nostro, tàm Thesaurario & Baronibus nostris de Scaccario nostro, quàm Collectoribus *Decimæ prædictæ* & cujuslibet indè Partis & Parcellæ, ac aliis, si necesse fuerit, dirigenda & debitè conficienda, de tempore in tempus, fieri faciat & deliberari, absque aliqua Prosecutione sive Waranto indè penes Nos faciendis seu habendis, quot & qualia *præfato Archiepiscopo* in hac parte necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna; Eo quòd expressa mentio de vera seu certa Summa *Decimæ prædictæ* aut alicujus inde Parcellæ, ipsum de *Decima prædicta* & alicujus indè Partis & Causa in eodem Regno per se, vel alium seu alios movere seu moveri facere, aut Paci & Tranquillitati dicti Regni contravenire quovis modo præsumerent sub Excommunicationis & Majoris Anathematis Pœnâ, quam omnes & singuli hujusmodi Tumultus novos excitantes vel excitari facientes, atque Pacem & Regni præfati Tranquillitatem perturbantes, aut prædictis Contravenientes, extunc, cujuscunque, ut præfertur, Dignitatis, Status, Gradûs, seu Conditionis existerent, etiamsi Ducali aut Majori præfulgerent Dignitate, eo ipso incurrerent, eosque incurrere, & illius vinculo innodatos & involutos ipso facto esse, eisdem Motu, Scientiâ, & Auctoritate voluimus, statuimus, decrevimus, atque declaravimus,

A quo quidem Excommunicationis & Anathematis vinculo, ab alio quàm Sede præfatâ, aut cui Sedes ipsa id specialiter * & specificè committeret, præterquam in Mortis Articulo constituti, nequirent Beneficium obtinere, prout in eisdem Litteris pleniùs continetur: * XII. 315.

Cùm autem, sicut *præfatus Rex* Nobis nuper exponi fecit, aliqui ex prædictis Monitis, qui hujusmodi Excommunicationis Sententiam incurrerunt, desiderent pro Serenitate Conscientiarum suarum ab illâ absolvi, pro parte *ejusdem Regis* Nobis fuit humiliter supplicatum ut ipsos, & eorum singulos ab hujusmodi Excommunicationis Sententia absolvi mandare, aliasque eis & eorum Saluti in Præmissis opportunè providere de Benignitate Apostolicâ dignaremur,

Nos igitur, attendentes quòd præfatæ Sedis exuberans Clementia cum humilitate petentibus Veniam non consuevit denegare, hujusmodi Supplicationibus inclinati, Fraternitati tuæ per Apostolica Scripta committimus & mandamus quatinus per Te, vel alium seu alios idoneos, quos ad hoc duxeris eligendos, super quo tuam Conscientiam oneramus, omnes & singulos Excommunicationis Sententia hujusmodi innodatos, qui id humiliter petierint, ab illa, Auctoritate nostra, hac vice duntaxat absolvas, in formâ Ecclesiæ consuetâ; Injunctis eis, inter alia, sub virtute præstandi Juramenti, quòd de cætero talia non committent nec ea Committentibus præstabunt Auxilium, Consilium, vel Favorem, ac pro modo Culpæ Pœnitentiâ salutari, & aliis quæ de Jure fuerint injungenda: Non obstantibus Præmissis ac Apostolicis, necnon, bonæ memoriæ, *Ottonis & Ottoboni*, olim in dicto Regno ejusdem Sedis *Legatorum*, ac in Provincialibus & Sinodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Domini millesimo, quadringentesimo, octuagesimo Septimo, octavo Id. Augusti, Pontificatus nostri Anno tertio.

Gratis de Mandato Sanctissimi Domini nostri Papæ.

Hie. Balbanus.
Ja. Fiella.
R. de Vulterris.
A. Treviano.
L. de Marcellinis.

De Præsentatione ad Ecclesiam in Marchiis Calesiæ. 59

Ann. D. 1487. An. 3. H. 7. Franc. 3. H. 7. m. 6.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, Reverendissimo in Christo Patri *J.* eâdem Gratiâ, *Archiepiscopo Cantuariensi* totius Angliæ Primati & Apostolicæ Sedis Legato, Salutem.

Ad Ecclesiam Parochialem de Helveryngham, in Marchiis Calesii Morinensis Diœcesis, per Mortem *Willielmi Richmond* ultimi Personæ ibidem Vacantem, & ad nostram Donationem spectantem,

alia Loca, Jurisdictiones, & Territoria, de Obedientia nostra, cum *quinquaginta & duabus Personis* in Comitiva sua, cujuscumque Status seu Conditionis fuerint, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c. per Triennium duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Communicando & tractando super Piscaria, vocata le Fisshgarth.

Anni. D. 1487. *An.* 3. *H.* 7. *Ibid. m.* 10.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, pendentibus Treugis inter Nos & Serenissimum Principem Fratrem & Consanguineum nostrum carissimum *Jacobum Regem Scotorum*, exorta sit jam nuper inter Subditos nostros atque suos hincinde, habitantes juxta Ripariam de Eske in Marchiis Occidentalibus versus Scotiam, Materia Quæstionis de & super quadam Piscaria sive Jure piscandi in dicta Riparia, vulgariter vocata *le Fisshgarth*,

Nos,

Volentes omnem Discordiam & Quæstionem hujusmodi, motam seu movendam, quantum in Nobis est, penitùs amputari, nullamque Novitatem super eadem, in præjudicium unius vel alterius Partis, maximè instantium Treugarum tempore, introduci,

Omniaque & singula, contra Tenorem & Effectum ipsarum Treugarum attemptata, ipsarumque Treugarum Infractiones debitè puniri cupientes,

Assignavimus, constituimus, & deputavimus, ac Tenore Præsentium Assignamus, Constituimus, & Deputamus, Dilectos & Fideles nostros, *Thomam Dominum Dacres* Gardianum Marchiarum nostrarum prædictarum; Religiosum Virum *Priorem Ecclesiæ Cathedralis Karliolensis*, *Christoforum Moresby* Militem, *Richardum Salkeld* Militem, *Johannem Musgrave* Militem, & *Thomam Beauchamp* Armigerum, nostros Legatos, Oratores, & Commissarios,

Dantes & Concedentes per Præsentes eisdem Commissariis nostris, quinque, quatuor, & tribus eorum, Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Commissariis & Deputatis ipsius carissimi Fratris & Consanguinei nostri *Regis Scotorum*, Potestatem sufficientem habentibus, super materia Quæstionis prælibatæ amicabiliter conveniendi, communicandi, & tractandi,

Deque & super Jure, Titulo, & Possessione, Usuque & Observantiâ, habitis circa Piscariam antedictam, necnon Septum seu Clausuram ejusdem temporibus retroactis, viis & modis quibuscumque licitis & rationabilibus Inquirendi & Investigandi,

Veritateque inquisitâ & compertâ omnem Quæstionem hujusmodi cum suis incidentibus, emergentibus, & connexis, Fine debito terminandi,

Necnon Attemptata contra dictas Treugas & earum Infractiones, si quæ ex parte Subditorum nostrorum fuerint factæ, reparandi & Reformandi, hujusmodique Infractores debitè castigandi & puniendi,

Et si quæ ex parte Subditorum dicti Consanguinei nostri *Regis Scotorum* factæ fuerint, reformari & reparari, atque hujusmodi

ne confidentes,

Ipsum verum & indubitatum Commissarium, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium nostrum generalem & specialem constituimus, deputavimus, & ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, constituimus, deputamus, & ordinamus,

Dantes & Concedentes eidem plenam Potestatem & Mandatum generale & speciale Treugas & Guerrarum Abstinentias, inter *Nos*, Regnum, Terras, Dominia, Possessiones, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes nostros quoscumque, ex Parte una, & Excellentissimum atque Carissimum Consanguineum nostrum *Jacobum Scotorum Regem*, Regnum, Terras, Dominia, Possessiones, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes suos quoscumque, ex parte altera, initas & jam pendentes, prorogandi, continuandi, & innovandi,

Ac Novas insuper faciendi, statuendi, ordinandi, & ineundi,

Ac super Præmissis omnibus & singulis eorum cum dicto *Consanguineo nostro* seu legitimè Deputato aut Deputando, Deputatis aut Deputandis ab eodem, Conveniendi, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi,

Superque Affinitatibus novis, inter Nos, & eundem Carissimum Consanguineum nostrum Contrahendis & Ineundis, Tractandi & Communicandi,

Novamque *Dietam*, ad Præmissorum Complementum, Statuendi, Ordinandi, & Limitandi,

Ac INDENTURAS alterpatim, super Præmissis omnibus & singulis, Formandi, Conficiendi, & Sigillandi, & PARTEM, per ipsum sic Sigillatam, dicto *Consanguineo nostro*, seu Deputato aut Deputando, Deputatis aut Deputandis ab eodem Exhibendi, Tradendi, & Deliberandi, & PARTEM, per ipsum Consanguineum nostrum *Scotorum Regem*, seu Deputatum aut Deputandum, Deputatos aut Deputandos ab eodem similiter Sigillatam, Petendi, Requirendi, & Exigendi, ac Vice & Nomine nostris Recipiendi, Retinendi, & Reportandi,

Ac insuper nostris Subditis, Regno Scotiæ Finitimis, & prope Marchias ejusdem commorantibus, Publicandi & Notificandi, ac Proclamationes juxta Tenores, Vim & Virtutem earumdem Indenturarum fieri Faciendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum, seu circa ea aut eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nosipsi faceremus seu facere possemus si præsentes personaliter interessemus, etiam si * talia fuerint quæ de se Mandatum exigant magis speciale; * XII. 318.

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuò habituros totum & quicquid per dictum Commissarium & Nuncium nostrum, in forma prædicta, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Novembris.

H. 7. m. 14. tiæ, in Regnum nostrum Angliæ, ac alia Loca, Jurisdictiones, & Territoria de Obedientia nostra, cum viginti Personis, cujuscumque Status seu Conditionis fuerint, vel infra, in Comitiva sua, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c. per sex Menses duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Conventionum de Treugis Scotiæ prorogandis, & diversis Matrimoniis contrahendis, Confirmatio.

Ann D. 1487. An. 3. H. 7. Ibid m. 9. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd vidimus, inspeximus, & intelleximus quasdam INDENTURAS,

FACTAS, initas, & conclusas inter *Karlisle Heraldum* Commissarium nostrum ex una, & *Snawedoun Heraldum* Commissarium carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum*, partibus ex altera,

De & super certis Articulis & Appunctuamentis, inter *Nos & dictum Consanguineum nostrum* ineundis, modo & formâ in dictis *Indenturis* specificatis,

Quarum Tenor sequitur, & est talis,

* XII. 329. * THIS INDENTURE,

MADE *at Edinburgh the xxviij Day of November, the Yere of God a Thousand, Foure Hundreth, Foure skore and Sevin Yeris*, betuix honorable Men *Snawedoun Herald* and Commissionare of the Right Excellent Hie and Mighti Prince *James*, by the Grace of God, *King of Scottis* on the ta Partie, and *Carlile Herald* and Commissionare of the Right Excellent Hie and Mighti Prince *Henry King of Ingland* on the tothir Parte,

WITNESSETH that,

Quhare a Richt Reverend Fader in God *Richard Bischop of Excester*, and Sir *Richard Eggecombe* Knight Controllare of Houshald to the seid *King of England*, ware nowe of late directe by Lettres of the samyn Kyng unto the seid *King of Scottis*, to Common with him all Matters of Difference betuix thame to be Appeasit to the Plesoir of God, the Wele of thaim baith, the Gude of baith thair Realmes, Ligeis, and Subjects,

It was Covenyt, betuix the said Richt Reverende Fader in God and Sir *Richard* for the Parte of the seid *King of England*, and a Richt Reverende Fader in God *Wilzame Bischop of Abirdene* and a Noble and a Mithti Lord *Johne Lord Bothbwaill* for the Parte of the said *King of Scottes*; That forsamekill as for the grete tender Lufe and Kindnes that athir of the said Princes has in sundri wise schewin unto uthir, and nerenes of Blude, and also for the Gude of Pece, to the Plesoir of God, thare has byn, in tyme past, for certane Termes and Yeris, quhareof parte is exspirit, and parte to cum, takin betuix thaim Trewes and Abstinence of Were, as mare at large it apperis be athir Writings passit betuix thame, for the ferme keping quhareof it has bene appointit to be had Communication for Mariage betuix the Hie and Mithti Prince *James Marquez of Ormond, Erle of Rosse, Lord of Brethin and Nevare*, and a Right Noble *Lady Katerine* the Thirde Dothir of umquhile the Richt Noble Prince *Edward the Ferd late King of England* Sister to the Richt Excellent Hie and Mithti Princes *Elizabeth nowe Quene of Ingland*, according to sic *Indentures* as ware nowe late Made at Edinburgh for the last Trewis gretiz Intelligences for the incressing of mare Lufe, Amyte, and Tendernes betuix thame, thare Realmes, Lieges and Subjects:

And to th'entent all the said Maters and everilk of thame may be deducit and brocht to a perfite End and Conclucion, * it is Aggreit, Ordaint, and Concludit, be the said Commissionaris of bath the Kings, that the present Trewis, that now continues to the *Third Day of July next to cum*, be Prorogate, Observit, and Kepit *unto the Fyrst Day of September, quhilk shal be in the Yere of God a Thousand, Foure Hundreth, Fourskore and Nyne Yeris*, in all things acording to the forme and effecte of the Trewis late taken at London; The said Town and Castell of Berwik, with the Limits of the samyn, to stand in sic special Assurance, Trewis, and Abstinence of Were as is Comprisit in the *Indenturis* of the said Trewis taken at London. XII. 330.

AND MOROVER it is Ordaint, and by the said Commissionaris of baith the Kings fullely Aggreit and Concludit, that this present Prorogate Trewis, to the seid *Firste Day of September*, sal be fermly kepit and Observit unto the playne exspiration of the samyn Day, and that athir of the seid Kings sal, before the xij Day of the next Januare, in the Kirk of Kelso, under thare grete Selis, interchangeably sufficiently and in due forme Ratifie and Conferme thir Presents, and the Continues of the samyn.

The Tenours of the Commissions of the said Kings, gevyn to thare forseid Commissionaris, hereafter folowes,

Tenor verò Literarum Patentium dicti Illustrissimi Principis Scotorum Regis, de quibus fit mentio, sequitur & est talis,

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Noveritis quòd,

Ad Honorem, Laudem, & Reverentiam Domini nostri Jesu Christi, immensam Cædem & Sanguinis Christianorum Effusionem, quæ Guerrarum occasione eveniri poterunt, pro viribus impedire, Pacem cum omnibus, saltem Christianæ Fidei Cultoribus, observare & inviolabiliter custodire, nostrosque Ligeos sub Justitiâ, Pace, & perpetuâ Quiete consovere volentes,

Hinc est quòd,

De Fidelitate, Legalitate, Industriâ, Probitate, & Discretione dilecti Familiaris Servitoris nostri *Officiarii Armorum Snawdoun* sanè confidentes,

Ipsum verum & indubitatum Commissarium & Procuratorem nostrum generalem & specialem deputavimus, limitavimus, & ordinavimus, tenore Præsentium deputamus, limitamus & ordinamus,

Dantes & Concedentes eidem nostro Officiario plenariam Potestatem & Mandatum generale & speciale Treugas & Guerrarum Abstinentias,

Inter Nos, Regnum, Terras, Prædia, Possessiones, Ligeos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes nostros quoscumque ex parte una, & Excellentissimum & Amantissimum Consanguineum nostrum *Henricum Angliæ Regem*, Regnum, Terras, Dominia, Possessiones, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes suos quoscumque ex Parte altera, nuper initas, captas, & jam pendentes,

Continuandi & Innovandi,

Necnon ipsas Treugas & Guerrarum Abstinentias de novo prorogandi, faciendi, statuendi, ordinandi, & ineundi,

Ac super Præmissis omnibus cum Deputato, Deputatis, Depu-

[illegible] Reverentiam, Dampnis ac Periculis maximis, quæ non sine multa Cæde & Sanguine Christianorum, occasione Guerrarum, verisimiliter evenire poterunt, pro viribus obviare cupientes, Pacem cum omnibus, saltem Christianæ Fidei Cultoribus, inire, observare, ac inviolabiliter custodire, nostrosque Subditos sub Justicia ponere ac perpetua Quiete fovere conamur,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitate, Probitate, Industria, Discretione, & Experientiâ, Dilecti Servitoris nostri & *Officiarii Armorum Carlisle* plenarie confidentes,

Ipsum verum & indubitatum Commissarium, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium nostrum generalem & specialem constituimus, deputavimus, & ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, constituimus, deputamus, & ordinamus,

Dantes & concedentes eidem plenam Potestatem & Mandatum generale & speciale Treugas & Guerraum Abstinentias, inter *Nos*, Regnum, Terras, Dominia, Possessiones, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes nostros quoscumque, ex parte una, & Excellentissimum atque Carissimum Consanguineum nostrum *Jacobum Scotorum Regem*, Regnum, Terras, Dominia, Possessiones, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes suos quoscumque, ex parte altera, *&c. prout de Dat. septimo die Novembris, Anno Regni nostri Tertio.*

In Witnes of all and sundrie the forsaid Things to this Parte of this Indenture, to remayn with the said Richt Excellent Hie and Mithti Prince *Henry King of Ingland*, *I the seid Snowdoun Herald*, Commissionare to the seid Richt Excellent Hie and Mithti Prince and my Sovereigne Lord *James King of Scotts*, has put to my Sele, with my Subscriptionn Manuale, *in the Abbey of the Black Freris of Edinburg*, Day and Yere above wretyn.

Quas quidem Indenturas ac omnia & singula in eisdem contenta, Nos, *Henricus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus memoratus*, ex nostra Scientiâ proprioque Motu, pro Nobis & Successoribus nostris, Regno, Terris, Dominiis, Possessionibus, Subditis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Faventibus, & Adhærentibus nostris, necnon omnibus aliis quorum interest aut intererit quomodolibet in futurum, Laudamus, Acceptamus, Ratificamus, Confirmamus, Roboramus, & Approbamus,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus, Subditis & Ligeis nostris, ea omnia & singula, quantum ad Nos attinet, firmiter tenere, observare, & perimplere.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Decembris.

• XII. * *Bulla contra Hybernicos Prelatos, qui Lambertum Symnell,*
332. *prætensum de Jure, de Facto in Regem coronarunt.*

Ann. D. 1488. *An. 3. H. 7. Ex Orig.*

Registrata apud me Hie. Balbanum.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabilibus Fratribus, *Cassolensi & Thuamensi Archiepiscopis*, ac Clo-

Tom. V. P. III.

comperta veritate, punire,

Fraternitati vestræ, de quâ in hiis & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica Scripta committimus & mandamus, quatinus vos, vel duo vestrûm, per vosmetipsos, de Præmissis omnibus Auctoritate nostrâ vos secretè diligenter informetis & inquiratis,

Et quicquid desuper comperitis, id totum Nobis per Processum vestrum, vestris, vel duorum vestrûm Sigillis signatum, ad Nos per proprium Nuncium quem quantotiùs destinabitis fideliter significare curabitis,

Ut exinde, omnibus diligenter examinatis, de Consilio Fratrum nostrorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, secundùm Canones & Decreta Sanctorum Patrum, contra eosdem *Archiepiscopos & Episcopos* debite procedere possimus:

Super quibus omnibus & singulis Vobis, quoad hoc, plenam, liberam, & omnimodam, harum serie, concedimus Facultatem:

Non obstantibus Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Sinodalibus Conciliis editis Generalibus vel Specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, cæterisque contrariis quibuscunque;

Vos autem in hujusmodi Negotio ita accurate, diligenter, fideliter, & prudenter, prout de vobis confidimus, vos gerere studeatis, quòd apud Nos, & * hanc Sanctam Sedem non immeritò possitis commendari.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo, quadringentesimo, octuagesimo septimo, nono Januarii, Pontificatus nostri anno quarto.

Gratis de Mandato Sanctissimi Domini nostri Papæ.

Pattissen.
Jul. de Cesarinis.
D. Gallettus.
P. de Perreria.

Sub Filis Canvaleit.

Consimilis contra Episcopum Assavensem.

Registrata apud me Hie. Balbanum.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabilibus Fratribus, *Archiepiscopo Cantuariensi*, & *Wintoniensi*, Ann. D. 1488.
ac *Eliensi*, & *Exoniensi Episcopis*, Salutem & Apostolicam Benedictionem. *An. 3. H. 7. Ex Origine.*

Romani Pontificis Providentia circumspecta ad ea libenter intendit, per quæ Excessus & Crimina per Ecclesiasticas Personas, præsertim Pontificali Dignitate præditas,

Quæ omni debent carere Maculâ Vitiorum, & alios eorum Bonis Operibus & Exemplis ad benè vivendum, & suis Principibus obediendum inducere, & a Rebellionibus ac Seditionibus præcavere,

Debitè puniantur, ut alii, hujusmodi Exemplo ducti, a similibus de cætero studeant abstinere.

Nuper siquidem ad nostrum, non sine magna Animi nostri perturbatione, pervenit auditum, quod Venerabilis Frater noster *Ricardus Episcopus Assavensis*, nescitur quo Spiritu ductus, Monitionibus, Mandatis, & Inhibitionibus per Nos, contra Novos Tu-

• XII. tis, * prout de Vobis confidimus, quod apud Nos, & hanc sanctam Sedem non immeritò possitis commendari.

334. *Dat. Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo, quadringentesimo, octuagesimo, septimo, nono Januarii, Pontificatûs nostri Anno quarto.

Gratis de Mandato Sanctissimi Domini Papæ.

PATTISSEN.
G. BLONDUS.
D. GALLETTUS.
P. DE PERRERIA.

Sub Filis Cannabeis.

De Tractando cum Rege Scotorum.

Ann. D. 1488. An. 3. H. 7. Scot. 3. H. 7. m. 15.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & provida Circumspectione Carissimi Consanguinei nostri *Henrici Comitis Northumbriæ* pleniùs confidentes,

De avisamento Concilii nostri ordinavimus *ipsum Comitem* Commissarium nostrum generalem & specialem, ac ei plenam Potestatem & Auctoritatem damus & committimus, de & super Pace, Concordia & Guerrarum Abstinentia, tàm per Terram quàm per Aquam, *inter Nos*, Regnum, Ligeos & Subditos nostros ex una parte, & Carissimum Consanguineum nostrum *Jacobum Scotorum Regem*, Regnum, Ligeos & Subditos suos ex parte alterâ, cum Oratoribus, Commissariis sive Ambassiatoribus *ejusdem Jacobi* ad hoc sufficientem Potestatem & Auctoritatem habentibus, Communicandi, Tractandi, Conveniendi, Concordandi, & Concludendi, pro certo Termino unde inter ipsos poterit concordari duraturis;

Dantes insuper eidem *Comiti* plenam Potestatem & Auctoritatem ad aliquas idoneas Personas, ad Præmissa omnia & singula, tàm in præsentia quàm in absentia suis, facienda, excercenda & exequenda, & Loco suo sub Sigillo suo constituendi & deputandi;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros omne id quod per *dictum Comitem*, sive ejus Deputatum, Factum sive Gestum fuerit in Præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxx die Januarii.

De Conductu pro Ambassiatoribus Scotiæ.

Ann. D. 1488. An. 3. H. 7. Ibid.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratia nostra speciali, ac certis considerationibus Nos specialiter moventibus, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Tuitionem & Defensionem nostras speciales, Venerabiles Patres, spectabilesque Dominos, ac Clarissimos Viros, *Episcopos*, *Comites*, *Barones*, *Milites*, *Clericos*, *Scutiferos*, & *Mercatores*, quoscumque ad *Numerum in toto duodecim Personarum seu infra*, de Regno Scotiæ, quos Serenissimus Princeps Frater & Consanguineus noster Carissimus *Jacobus Rex Scotorum* per Literas Commissionis suæ auctorizare voluerit, ad Veniendum in Legatione & Ambassiata suis versus Nos in hoc Regnum nostrum Angliæ, ac alia Loca, Jurisdictiones & Territo-

dulcis veniente in idem Regnum per aliquem Mercatorem Alienigenam, tàm per Mercatores Hansæ & Alamanniæ, quàm aliquorum aliorum Mercatorum Alienigenarum, *tres Solidos ultra prædictos tres Solidos*,

Ac etiam quoddam aliud Subsidium vocatum *Poundage*; videlicet, de omnimodis Mercandisis, cujuslibet Mercatoris Indigenæ & Alienigenæ, tàm Mercatorum Hansæ & Alamanniæ quàm cujuslibet alterius Mercatoris Alienigenæ, cariatis extra Regnum prædictum seu in idem Regnum adductis per viam Mercandisæ, Valoris viginti Solidorum, *duodecim Denarios*, excepto Stanno unde Mercatores Extranei solvere teneantur pro Subsidio Valoris viginti Solidorum *duos Solidos*, ac Mercatores Indigenæ *duodecim Denarios*.

Necnon quoddam aliud Subsidium; videlicet, de quolibet Mercatore Indigena, pro Subsidio cujuslibet Sacci Lanarum *triginta & tres Solidos & quatuor Denarios*, & de quibuslibet ducentis & quadraginta Pellibus lanutis *triginta & tres Solidos & quatuor Denarios*, & de quolibet Lasto Coriorum *sexaginta & sex Solidos & octo Denarios*, & de quolibet Mercatore Extraneo non nato nostro Ligeo, tàm de illis qui indigenæ facti sunt seu extunc facti forent per Literas nostras Patentes vel aliter, quàm aliis Mercatoribus Extraneis, de quolibet Sacco Lanæ *sexaginta & sex Solidos & octo Denarios*, & de quibuslibet Ducentis & quadraginta Pellibus lanutis *sexaginta & sex Solidos & octo Denarios*, & de quolibet Lasto Coriorum *sexaginta & tresdecim Solidos & quatuor Denarios* exeuntibus extra dictum Regnum nostrum, prout in Concessione illa pleniùs continetur,

Nos,

Ad humilem Supplicationem Mercatorum Nationis Italiæ (videlicet) Venetorum vocatorum *Venitians*, Januensium vocatorum *Janueyes*, Florentinorum vocatorum *Florentynes*, Lucensium vocatorum *Lucans*, Gratiam facere in hac parte & exhibere volentes,

Concessimus eis per Præsentes quòd nec Ipsi, nec aliquis dictæ Nationis Italiæ, aliquos plures Denarios, de aut pro Subsidio Lanarum, quàm *quadraginta & tres Solidos & quatuor Denarios* tantum pro Subsidio alicujus Sacci Lanæ ipsorum sive alicujus eorum, & *viginti & tres Solidos & quatuor Denarios* tantum pro Custuma alicujus Sacci Lanæ ipsorum sive eorum alicujus, qui attingunt in toto pro Subsidio & Custuma alicujus Sacci Lanæ *sexaginta & sex Solidos & octo Denarios*,

Necnon *duodecim Denarios* pro Subsidio Stanni Valoris viginti Solidorum de Mercandisis suis sive eorum alicujus, & *tres Denarios* tantum pro Custuma Stanni Valoris viginti Solidorum de Mercandisis suis sive eorum alicujus, qui attingunt in toto pro Custuma & Subsidio Stanni Valoris viginti Solidorum *quindecim Denarios* extra Regnum nostrum prædictum exeuntis quovismodo, durante Termino trium Annorum a Data Præsentium proximò futurorum, Nobis aut Hæredibus nostris aut Collectoribus * seu Custumariis nostris aut aliis Officiariis seu Ministris nostris quibuscumque, solvant aut solvere teneantur, • XI.

Et quòd Ipsi Mercatores de omnibus aliis Denariorum Summis, de aut pro Subsidio & Custuma illis sive eorum aliquo, pro hujusmodi Lanis & Stanno, Nobis quovis modo solvendis, erga Nos & Hæredes nostros exonerentur & acquietentur & eorum quilibet, 336.

Necnon prædicti Collectores Custumarii, Officiarii, & Ministri nostri & eorum quilibet, de omnibus eisdem aliis Denariis summis de aut pro Subsidio & Custuma illis sive eorum aliquo, pro hujusmodi Lanis & Stanno, erga Nos & Hæredes nostros similiter exonerentur & acquietentur; supradictis Concessionibus sive ca-

[illegible] ac alios Nobis Adhærentes quoscumque, & *dictos Consanguineos nostros*, Hæredes & Successores suos, atque Loca & Dominia sua, Subditosque Alligatos suos & sibi Adhærentes, Ineundis, Capiendis, & Habendis,

Necnon de & super omnibus Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Cautis, Querelis, Litibus, Demandis, & Debatis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus & Connexis, quæ inter Nos & præfatos Consanguineos nostros, ac Loca, Dominia, Subditos, Alligatos, & Adhærentes prædictos, in præsentiarum quovismodo pendent, aut posthac intervenire poterunt,

Ac etiam super quibuscumque Commerciis Exercitioque Commerciorum & Intercursu Mercandisarum, inter nostros & dictorum Consanguineorum nostrorum Subditos quoscumque imposterùm habendis,

Necnon de & super quibuscumque Promissionibus, Pactis, & Conventionibus, pro Subsidio, Succursu & Auxilio quocumque hincinde præstandis, Modoque, Quantitate & Formâ ejusdem, Faciendum, Firmandum, & Roborandum, sub Viis, Modis & Formis & Conditionibus quibuscumque,

* XII. 337. * Universaque & singula, quæ inter eos sic Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, roborandum & assecurandum per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis Præmissis ac Dependentiis ad easdem omnes & omnimodas Securitates, Cautiones, Promissa, ac Literas sigillatas Concedendum, Faciendum, & Expediendum, prout eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, & Commissariis nostris, & Duobus eorum videbitur expedire, quæ talem tantamque Vim, Auctoritatem, & Effectum volumus realiter optinere, ac si ea in propria Persona fecissemus,

Et, si necesse fuerit, *Dietam*, ac *Diem* & *Locum* pro eadem Appunctuandum & Assignandum,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis conclusa, concordata, & affirmata fuerint, Expediendum, Perficiendum, & pro parte nostra perimplendum, ac debitè exequendum, etiam si majora sint & Mandatum de sui natura magis exigant speciale, & quæ Nosmetipsi facere possemus si personaliter præsentes essemus in explicatione & conclusione Præmissorum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Ambassiatores, Oratores, & Commissarios nostros, seu Duos eorum, in forma prædicta, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Communicando & Tractando cum Consanguineo Franciæ.

Ann. D. 1488. *An.* 3. *H.* 7. *Ibidem.* 7.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Bellorum Calamitates innumerabiles sint, tantumque Pacis Bonum fuerit quòd nil Boni sine Pace esse queat, Sciatis quòd Nos,

Ad Dei Complacentiam, Christianæque Religionis Defensionem, [...] eis comprehendi velint, Ineundi, Percutiendi, Conveniendi, Componendi, Concludendi, atque Firmandi,

Ac de & super Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Caussis, Querelis, Litibus, Demandis, & Debatis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ inter *Nos* & præfatum *Consanguineum nostrum Franciæ*, ac Regna, Terras, Dominia, Loca, Subditos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes nostros & suos prædictos, in præsentiarùm quovis modo pendent, aut posthac intervenire poterunt,

Ac etiam de & super quibuscumque Commerciis, Exercitioque Commerciorum, & Intercursu Mercandisarum, inter *Nostros* & *dicti Consanguinei nostri Franciæ* Subditos imposterùm habendis, Tractandi, Transigendi, Concordandi, Conveniendi, atque Terminandi,

Novamque Dietam, quatenus opus fuerit, Assignandi, Limitandi, & Deputandi,

Universaque & singula, quæ inter eos sic Conventa, Tractata, Innovata, Firmata, Roborata, Appunctuata, & Conclusa fuerint, Roborandi & Assecurandi, per Fidei Interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis Præmissis ac eorum Dependentiis omnes & Omnimodas Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, ac Literas sigillatas validas & efficaces pro parte nostra Promittendi, Concedendi, Faciendi, Expediendi, Tradendi, & Liberandi,

Ac alias Literas, consimilis Effectûs & Vigoris, ex altera parte, Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula Faciendi, Excercendi, & Exequendi, prout eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, Nunciis, Legatis, & Commissariis nostris, vel Duobus eorum, meliùs videbitur expedire,

Quæ talem tantamque Vim & Effectum volumus realiter optinere, ac si ea in propria Persona nostra fecissemus,

Cæteraque omnia Præmissa & eorum singula concernentia, Faciendi, Firmandi, & pro parte nostra Perimplendi, ac debitè Exequendi, quæ Nos facere possemus si personaliter interessemus, etiam si majora sint & Mandatum de sui natura magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos omnia & singula, quæ per præfatos Ambassiatores, Oratores, Nuncios, Legatos, & Commissarios nostros, vel Duos eorum, Appunctuata, Promissa, Conclusa, & Concordata fuerint, in hac parte, Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superinde Literas nostras Patentes Confirmatorias, Ratificatorias, & Approbatorias, in forma debita & autentica, daturos, secundùm quod in ea parte fuerit Conclusum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* decimo septimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu pro Ambassiatoribus Regis Romanorum.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem. Ann. D. 1488. *An.* 3. *H.* 7. *Ibid.*

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac certis consideraaaa-

[illegible]

Nostris Subditis asserentibus Jus erigendi & habendi in certo loco ejusdem Fluminis constructam, vulgariter vocatam *le Firsbgarth*, ubi Pisces illuc confluentes faciliùs per nostros capi detinerique possint, ad Nos & ad ipsos, ut pro Jure & Nomine nostro, de Jure & Consuetudine pertinere, nonnullis Subditis ipsius Fratris & Consanguinei nostri Contrarium asserentibus,

Nos,

Volentes omnem Discordiam, jam ex Quæstione hujusmodi motam seu movendam, quantum in Nobis est, amputari, nullamque Novitatem super eadem, in præjudicium unius seu alterius Partis, maximè instantium Treugarum tempore, introduci,

Omniaque & singula, contra Tenorem & Effectum ipsarum Treugarum attemptata, ipsarumque Treugarum Infractiones reparari & reformari, & earum Infractiones debitè puniri cupientes,

Assignavimus, Constituimus, & Deputavimus, ac Tenore Præsentium Assignamus, Constituimus, & Deputamus, Dilectos & Fideles nostros, *Thomam Dominum Dacres* Locumtenentem Marchiarum nostrarum prædictarum, Religiosum Virum *Priorem Ecclesiæ Cathedralis Karliolensis*, *Christoforum Moresby* Militem, & *Ricardum Salkeld* Armigerum, nostros Legatos, Oratores, & Commissarios,

Dantes & Concedentes per Præsentes eisdem Tribus & Duobus eorum (quorum dictum *Dominum de Dacres* unum esse volumus), Potestatem generalem & Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Commissariis & Deputatis ipsius carissimi Fratris & Consanguinei nostri *Regis Scotorum*, Potestatem sufficientem habentibus, supra Materia Quæstionis prælibatæ amicabiliter Conveniendi, Communicandi, & Tractandi,

Deque & super Jure, Titulo, & Possessione, Ususque & Observanciâ, habitis circa Piscariam Sepem seu Clausuram memoratam temporibus retroactis, viis & modis quibuscumque licitis & rationabilibus Inquirendi & Investigandi,

Veritateque inquisitâ & compertâ omnem Quæstionem hujusmodi cum suis incidentibus, emergentibus, & connexis, Fine debito Terminandi,

Necnon Attemptata contra dictas Treugas & earum Infractiones, si quæ ex parte Subditorum nostrorum fuerint facta, Reparandi & reformandi, hujusmodi Infractores debitè Castigandi & Puniendi,

Et, si quæ ex parte Subditorum dicti Consanguinei nostri *Regis Scotorum* facta fuerint, Reformari & Reparari, atque hujusmodi Delinquentes debitè Puniri, Petendi, & Exigendi,

Ulteriusque Decernendi, Faciendi, Excercendi, & Expediendi, quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Aliamque *Dietam* seu alias *Dietas*, pro meliori Expeditione Præmissorum, si necesse fuerit, Statuendi & Præfigendi,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum perpetuò habituros quicquid dicti Legati, Oratores, * & Commissarii nostri, Tres & Duo eorum (quorum dictum *Dominum de Dacres* unum esse volumus) in forma prædicta, communicaverint, determinaverint, decreverint, fecerint, seu expedierint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum;

* XII. 340.

Damus autem universis & singulis Officiariis & Subditis nostris in Mandatis, quòd dictis Legatis, Oratoribus, Commissariis nostris, Tribus & Duobus eorum (quorum dictum *Dominum de Dacres* unum esse volumus) in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Obedientes, & Auxiliantes, nec quòd Guerram, Hostilitatem, seu Dampnum quodcumque, occasione Præmissorum, contra ipsorum Decreta & Ordinationes faciant seu facere attemptent quovis modo.

nostri, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Ambassiatoribus, Commissariis, Legatis, Deputatis, & Nunciis nostris plenam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, cum Illustrissimo Principe carissimo Consanguineo nostro *Jacobo Scotorum Rege*, seu ejus Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, tàm de & super reali & Pace perpetuâ atque pro certo Annorum tempore sive Nostro & dicti Consanguinei nostri Vitæ duraturâ, quam de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, ac Amicitiâ, Concordiâ, Fœderibus, & Intelligentiis, necnon de & super quibuscumque Commerciis, Excercitioque Commerciorum, & mutuo & amicabili Intercursu Mercandisarum,

Inter *Nos* ac Hæredes & Successores nostros, ac Regna, Terras, & Dominia nostra, & *dictum Consanguineum nostrum*, Hæredes, & Successores suos, atque Regna, Loca, Terras, & Dominia sua, Subditos, Vassallos, Confœderatosque, & Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque, ineundis, capiendis, celebrandis, conveniendis, concludendis & habendis,

* Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Consanguineum nostrum, ac Regna, Loca, Terras, Dominia, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes prædictos hincinde inpræsentiarum pendere dinoscuntur,

* XII. 341.

Communicandi, Tractandi, Conveniendi, & Concordandi, atque ea omnia & singula Componendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi & finaliter Concludendi, prout eis expediens visum fuerit & oportunum,

Necnon de & super hujusmodi Appunctuamentis & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum *præfato Consanguineo nostro*, aut ejus Ambassiatoribus, Nunciis, & Deputatis, prædictis Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro parte nostra Tradendi & Liberandi, Literasque alias consimilis Vigoris & Efficaciæ ex altera parte Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa, & Præmissorum singula qualitercumque concernentia, Faciendi, Excercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus si in propria Persona nostra interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula quæ per præfatos Ambassiatores, Commissarios, Legatos, Deputatos, & Nuncios nostros, Appunctuata, Promissa, Concordata, Conventa, & Conclusa fuerint, in hac parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superinde Literas nostras Patentes Confirmatorias & Approbatorias, in forma debita & autentica, prout opus fuerit, daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto die Maii.

Per ipsum Regem.

Bulla

Et quoscunque tàm Principes exteros quàm dicti Regni Incolas, præstantes Opem & Succursum eidem *Henrico Regi*, ejusque Descendentibus in eodem Regno Successoribus Angliæ Regibus, contra eorum Rebelles, aut aliqua contra Præmissa quovis pacto molientes, eisdem Motu & Scientiâ Benediximus, & illis, quos sic faciendo in tàm Justa Causa Decedere contingeret, plenariam omnium Peccatorum suorum Indulgentiam & Remissionem elargiti fuimus,

Deputatis etiam super hiis Executoribus, qui tales publicarent & facerent ab aliis publicari, ac legitimis super hiis habendis servatis Processibus, Censuras & Pœnas prædictas iteratis vicibus aggravarent,

Prout in eisdem Literis, quarum Tenorem, ac si de verbo ad verbum Præsentibus insereretur, haberi volumus pro sufficienter expresso, pleniùs continetur,

Cùm autem, sicut accepimus, a nonnullis revocetur in Dubium an in Monitione, Requisitione, Inhibitione, & Litteris prædictis includantur Hyberniæ & aliorum Locorum Temporali Dominio dicti Regis Subjectorum, extra tamen Regnum prædictum consistentium Incolæ, Monitioni, Requisitioni, & Inhibitioni prædictis non parentes? Vereanturque *Rex & Regina* prædicti nè Ecclesiasticæ Personæ Regni & Dominiorum prædictorum, in prædictis Literis non inclusæ, hujusmodi Novos Tumultus & Perturbationes excitent & faciant ac procurent ab aliis excitari,

Nos,

Quibus ex Pastorali Officio præcipuè conservandæ Pacis & Quietis inter Populos & Regna Christiana Cura incumbit, super hiis debitè providere, nè Fidelium Animæ aliquorum Perversorum Suasione Censuris & Pœnis prædictis Illaqueatæ remaneant, hujusmodi Ambiguitatis Dubium summovere, & nè Ecclesiasticæ Personæ prædictæ ad ea quæ Secularibus Personis Interdicta sunt impunè prorumpant, providere volentes,

Motu simili, non ad eorumdem *Regis & Reginæ* aut ad alicujus alterius pro eis Nobis super hoc oblatæ Petitionis Instantiam, sed de nostra mera Deliberatione, & ex simili Scientiâ, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium,

Declaramus Hyberniæ & aliorum Locorum & Dominiorum dicto Regi Subjectorum extra dictum Regnum consistentium Incolas Seculares, qui hujusmodi Novos Tumultus, occasione dicti *Juris Succedendi* in eisdem Regno & Dominiis, vel aliàs, movere & excitare non verebuntur (cujuscumque Dignitatis, Statûs, Gradûs, Ordinis, Conditionis, vel Præeminentiæ sint vel fuerint) in prædictis Monitione, Requisitione, Inhibitione, & Litteris inclusos esse, & illos ex eis, qui Monitioni, Requisitioni, & Inhibitioni prædictis non paruerint, Excommunicationis & Anathematis Sententiam prædictam incurrere debere, & eosdem Executores ac ab eis Deputatos Sub-Executores Excommunicatos & Anathematizatos publicè Nunciare, & ad Censurarum earumdem Aggravationem contra eos Procedere, & alia eis Demandata Facere posse juxta Litterarum earumdem continentiam atque formam, & sic nostræ Intentionis esse, ac per quoscunque Auditores & Judices etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, in quavis Causa judicari & interpretari debere, sublata eis & cuilibet eorum quavis aliter Judicandi & Interpretandi Facultate & Auctoritate, ac irritum & inane, si secus super hiis a quoquam quavis Auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari, eisdem Motu, Scientiâ, & Auctoritate, Decernimus,

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo octavo, sexto decimo Kal. Junii, Pontificatûs nostri Anno quarto.

Gratis de Mandato Domini nostri Papæ.

JUL. CESARINUS.
TIMOTHEUS.
D. SERIANO.
B. CRISPOLIRUS.
M. DE SALVETIS.
Grat. mutat. ejusd.

Expedivit M. DE SALVETIS *& exposuit duc. Quatuor.*

L. DE THERAMO.

INNOCENTIUS PAPA OCTAVUS.

Sub Filis sericis flavi rubeique coloris.

De Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, xix die Mensis Martii, in Ecclesia Parochiali Villæ Clomell Lismorensis Diœcesis, præsentes Literæ humiliter Receptæ, Perlectæ, ac ad plenum, in Concilio Provinchiali Cassellensis Provinchiæ, per Reverendissimum *David Cassellensem Archiepiscopum*, ac, Reverendos Patres, *Thomam Lismorensem & Waterford*, *Johannem Lund nensem*, *Episcopos*, illius Concilii Diffinitores, ac *Karolum Imalacensem Episcopum*, Executæ fuerunt & Executioni Demandatæ.

De Conductu, ad Rogatum Regis Scotorum.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem. Ann. D. 1488.
Sciatis quòd, ad Rogatum Carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Regis Scotorum*, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Reverendos Patres, *Willielmum Archiepiscopum Sancti Andreæ*, *Robertum Episcopum Glasguensem*, *Willielmum Episcopum de Aberdonen.* & *Henricum Abbatem de Cambuskenneth*, ac, Spectabiles Viros, Magistrum *David Ceton*, Magistrum *Straton*, Magistrum *David Bram*, Magistrum *Alexandrum Elphynston*, Magistrum *Johannem Bagenoth*, *Thomam Myrton*, *Robertum Wellys*, *Carolum Blakater*, *Robertum Blendisbelys*, *Johannem Wormat*, *Willielmum Elphynston*, & *Adam Forman*, cum *Sexaginta Personis vel infra*, de Regno Scotiæ, ac totidem Equis vel infra, in Comitiva sua, in Regnum nostrum Angliæ, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.* *An. 3. H. 7. Scot. 3. H. 7. m. 13.*
In cujus, per unum Annum duraturas.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Julii. * XII. 344.

Ann. D. 1488.

* *Pro Treugis Franciæ continuandis.* *An. 3. H. 7. Franc. 3. H. 7. m. 2.*

REX universis, præsentes Literas nostras inspecturis, Salutem.

Cùm

sentium, & Durent usque ad Terminum antedictum inclusive; & sic Finient in die decimo septimo Januarii post Solis Occasum ejusdem Diei, qui erit in Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo nono etiam inclusive.

ITEM, quòd, durante dicto Termino & Treugis prædictis, Bella, Guerræ & Hostilitates quæcumque inter præfatos Principes Angliæ & Franciæ, utriusque eorum Hæredes, Successores, Vassallos, & Subditos, necnon inter dicta Inclitissima Angliæ & Franciæ Regna, Patrias, & Dominia sua quæcumque, ubicumque Locorum, per Terras, Mare, & Aquas dulces, omninò cessabunt.

ITEM, quòd omnes & singuli utriusque eorum Principum Vassalli & Subditi, sive sint Principes, Archiepiscopi, Episcopi, Duces, Comites, Barones, Mercatores, aut cujusvis Status, Conditionisve existant, durantibus Treugis antedictis, ubivis Locorum, sese mutuis Officiis prosequantur, & honestâ Affectione pertractent, possintque liberè, tutè, & securè, absque alterius ejusdem Subditorum Offensâ sive Impedimento, ubique Perlustrare per Terram, per Mare Navigare, hincindeque ad Portus, & Dominia, & Districtus quoscumque utriusque ipsorum Principum citra & ultra Mare Accedere (dùm tamen Armati ultra Numerum Armatorum Centum simul non accedant) in eisque quamdiu volent Morari, Mercari, Merces, Mercimonia, Arma, & Jocalia quæcumque Emere, Vendere, & ut eis placeat ab illinc ad Terras proprias vel alibi liberè, quotiens duxerint abeundum, abire cum suis aut conductis vel commodatis Navigiis, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Sersinulis, Bonis, & Rebus suis quibuscumque, absque ullo Impedimento, Offensâ, Arestatione, ratione Merciæ, Contramerciæ Reprisaliorum, aut aliâ Restrictione quacumque, tàm in Terra quàm in Mare & Aquis dulcibus, quemadmodum Patriis in propriis hæc omnia facient aut eis facere liceret; ita quòd nullo alio
•XII. * Salvo Conductu generali aut speciali indigeant.
345. ITEM, quòd omnia Munera sive Onera, ab aliquo dictorum Principum, in cujusvis partibus Patriarum sive Dominiorum suorum, a viginti duobus annis citra, imposita, Mercatoribus & Subditis alterius Principis Nociva, penitùs extincta sint & abjecta; & quòd talia aut consimilia, durantibus hiis Treugis, ammodò non imponantur: Salvis tamen, quoad cætera, omnibus Regionum Urbium & Locorum aliis Legibus, Statutis, & Consuetudinibus, quibus nichil quoad eorum Jura per Præmissa censetur derogatum.

ITEM, quòd si infra dictum Terminum, durantibus hiis Treugis, aliquid contra Vires & Effectus earumdem Treugarum & Abstinentiarum Guerrarum, per Terram, Mare, aut Aquas dulces, per aliquem ipsorum Principum, Hæredes, Successores, Subditos & Vassallos utriusque eorum, fuerit Attemptatum, Actum aut Gestum, quòd omnia ipsa sic Attemptata per Conservatores ipsarum Treugarum, nominatos ab ipsis Principibus, seu saltem a Principe eorum sic Dampnificantium, infra Mensem, post Requisitionem superinde eis factam, unà cum Expensis sic Dampnificantium aut Dampnificatorum, Restaurentur, Reficiantur, & Reparentur: sic quòd propter nullum, durante harum Treugarum Termino, in contrarium Attemptatum hæ Treugæ Rumpantur nec Terminentur; sed in suis viribus usque ad Finem dicti Termini permaneant; & pro ipsis Attemptatis solomodò Puniantur ipsi Attemptantes & Dampnificantes & non alii.

ITEM, pro matura & inviolabili harum Treugarum, Abstinentiarum Guerrarum, Ligarum, & Confœderationum Observantia & Conservatione, Electi & Nominati sunt,

Ex parte dicti Serenissimi Principis Angliæ Regis Conservatores, Illustrissimus Dux Bedfordiæ ejusdem Regis Avunculus, ac Præfe-

NOTUM FACIMUS quod ...
leximus quasdam Indenturas, H. 7.
Initas, Appunctuatas, & Conclusas inter, Reverendos in Christo Patres, Johannem Wygorniensem, & Johannem Lincolniensem, Episcopos, & Spectabiles Dominos, Johannem Weston Priorem Ordinis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, & Johannem Dominum de Dynham, Milites, necnon, Dilectos Nobis, * Thomam Lovell Armigerum pro Corpore Thesaurarium Cameræ nostræ, ac Magistrum Henricum Aynesworth Legum Doctorem Canonicum Lincolniensem in Officio Privati Sigilli nostri Secundarium, Consiliarios, Procuratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios nostros, ex unâ, & Reverendum in Christo Patrem Willelmum Episcopum Aberdonensem, Spectabilesque Dominos, Johannem Dominum de Bothwell, ac Johannem Dominum de Kenedie, Milites, Venerabilem Religiosumque Patrem Robertum Abbatem Sanctæ Crucis prope Edinburgh, Egregios Viros, Magistrum Archibaldum Qubitlawe Archidiaconum Laudoniæ Secretarium, ac Johannem Ros de Mongrenen, Ambaxiatores, Procuratores Commissarios, Deputatos, & Nuncios Carissimi Consanguinei nostri Jacobi Regis Scotorum, ex alterâ Partibus, de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, inter Nos & dictum Consanguineum nostrum ineundis, modo & formâ in dictis Indenturis specificatis,

Pat. 3. H. 7. m. 19.

•XII. 346.

Quarum Tenor sequitur de verbo ad verbum, & est talis;

HÆC INDENTURA,
FACTA inter Nos, Johannem Wigorniensem & Johannem Lincolniensem, Episcopos, Fratrem Johannem Weston Priorem Ordinis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, & Johannem Dominum de Dynham, Milites, Thomam Lovell Thesaurarium Cameræ Regis, & Magistrum Henricum Aynesworth Legum Doctorem Canonicum Lincolniensem Secundarium in Officio Privati Sigilli Excellentissimi Principis Domini Henrici, Dei gratiâ, Regis Angliæ & Franciæ, & Domini Hiberniæ, Consiliarios & Commissarios ex unâ Parte, ac Reverendum in Christo Patrem Willielmum Episcopum Abirdonensem, Spectabilesque Dominos, Johannem Dominum de Bothwel, ac Johannem Dominum de Kenedie, Milites, Venerabilem Religiosumque Patrem Robertum Abbatem Sanctæ Crucis prope Edinburgh, Egregios Viros, Magistrum Archibaldum Qubitlawe Archidiaconum Laudoniæ Secretarium, ac Johannem Ros de Mongrenen, Serenissimi Illustrissimique Principis Jacobi Scotorum Regis Consiliarios, Commissarios, Oratores, & Nuncios, ex Parte alterâ,

TESTATUR quòd Nos, Commissarii Domini Regis Angliæ antedicti cum præfatis Oratoribus & Commissariis Domini Regis Scotorum, atque ipsi Nobiscum per nonnullos Mensium Junii & Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo sexto, in Civitate London mutuò convenientes, post nonnullos Tractatus, Communicationes, & Deliberationes inter Nos habitos, tandem, auctoritate & virtute Commissionum nostrarum hincinde, per Literas Patentes dictorum Dominorum Regum nobis atque ipsis divisim factas (quarum Tenores de verbo in verbum inferiùs inseruntur) appunctuavimus, convenimus, concordavimus, & conclusimus, appunctuamus, convenimus, concordamus, & concludimus, nos & ipsi nobiscum, nominibus Principum nostrorum prædictorum, in omnibus & per omnia, prout in sequentibus Articulis continetur;

INPRIMIS, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd inter Serenissimos Principes antedictos (videlі-

ac alia Loca Nobis subjecta quæcumque, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu nostro, Veniendo, ibidem Morando, Exspectando, Sojornando, & Conversando, Negotia, Onera & alia Agenda sua ibidem Proponendo & Expediendo, & exinde se Divertendo, & ad Partes proprias Redeundo, liberè & absque Impedimento, Impetitione, Molestatione, Perturbatione, Aresto, seu Gravamine quocumque Nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; aliquâ Marquâ, Contramarquâ, sive Reprisaliâ concessâ vel concedendâ, aut aliquo Statuto sive Ordinatione, vel aliquo Mandato nostro, in contrarium facto, non obstante.

Et ideò, &c.

In cujus, &c. per Sex Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Communicando cum Carolo Franciæ.

Ann. D. 1488. An. 4. H. 7. Ibid. m. 18.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm, juxta veteres Historias longamque Rerum experientiam, nullam meminerimus Rempublicam, tàm felici ac fortunato Sidere inchoatam, quam Bellorum Calamitates non prostraverint penitusque extinxerint, nullaque unquam Terra tàm Strenuos aut Prudentes Viros educaverit, quos Discordiæ Bellique Miseria non sustulerat,

Nos,

Ut debemus, hos Dissidiorum Turbines vitare volentes, ad Pacem & Concordiam, cum omnium Christianorum Regum, tum eorum, quibus Locorum Vicinia ipsaque Sanguinis Benevolentia conjuncti sumus, apprimè sitientes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus Dilecti Nobis in Christo Magistri *Cristofori Ursewyke* Decani Ecclesiæ Cathedralis Eborum magni Eleemosinarii nostri, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Thomæ Warde* Clerici, & *Stephani Fryon*, Consiliariorum nostrorum, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Legatos, Procuratores, Oratores, Nuncios, Commissarios, & Deputatos speciales Assignamus, Facimus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenariam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe Consanguineo nostro carissimo *Rege Karolo Franciæ*, seu ejus Legatis, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Conveniendi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Derterminandi & finaliter Concludendi, tàm de & super reali, firmâ, verâ, & Perpetuâ Pace atque Concordiâ, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Intelligentiis, Confœderationibus, * & mutuo Intercursu Mercium & Mercandisarum,

* XII. 348.

nostras Patentes, novas, aut Confirmatorias, Ratificatorias, & Approbatorias, in forma debita & autentica, prout opus fuerit, daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Ducissa Britanniæ.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1488. An. 4. H. 7. Ibid.

Cùm, in hac Caducâ & fragili Vitâ, nichil sit, quod ad Principum Honorem magis attineat, quàm veteris Amoris atque Amicitiæ, tùm in omni tùm in necessitatis atque periculi tempore, meminisse,

Nos equidem,

Ad memoriam reducentes ac Nobiscum internè cogitantes quàm Pium, Justum, ac etiam Honorificum sit Parentibus Orbatis cæterisque Calamitatibus Afflictis, præsertim hiis cum quibus Fœdera percussimus, Opem atque Succursum præstare,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum *Ricardi Eggecombe* Militis nostri Hospitii Controllatoris, & Magistri *Henrici Aynesworth* Legum Doctoris in Officio nostri Privati Sigilli Secundarii, plenius confidentes.

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Legatos, Deputatos, Oratores, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus per Præsentes.

* Dantes & Concedentes eisdem plenam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, cum Serenissima Principe Carissima Consanguinea nostra *Anna Britanniæ Ducissa*, seu ejus Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Oratoribus, seu Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab ea ad hoc habentibus, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Conveniendi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, & finaliter Concludendi, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ, & reali Pace atque Concordiâ, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, Intelligentiis, Alligantiis, Confœderationibus quibuscumque, & Intercursu Mercandisarum & Mercium, *inter Nos*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra, ac *dictam Ducissam*, Ducatum, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes suos & nostros quoscumque, ineundis, capiendis, componendis, inducendis, celebrandis, innovandis, prorogandis ad tempus vel imperpetuùm & habendis, superque mutuis Auxiliis ab una Partium alteri præstandis Conveniendi, & Componendi, * XII. 349.

Nosque ad hujusmodi Auxilia sibi præstanda Obligandi, taliaque Auxilia pro Nobis & Nomine nostro, ad certum Virorum Armatorum Numerum, & ad tanta tempora, etiam nostris Expensis, prout eis melius videbitur, eidem Nominandi atque Concedendi,

Ac insuper ab *eadem Ducissa* Cautiones, Securitates, Promissa,

&

Nection de & super hujusmodi Appunctuamentis & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum *præfata Ducissa*, seu ejus Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Legatis, & Nunciis prædictis Appunctuata, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Liberandi, Literasque alias consimilis Effectûs & Vigoris ex altera Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa, & Præmissorum singula qualitercumque eaque concernentia, Faciendi, Excercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus si in propria Persona nostra interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per præfatos Ambassiatores, Commissarios, Oratores, Deputatos, & Nuncios nostros, Appunctuata, Promissa, Concordata, Conventa, & Conclusa fuerint, in hac parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superinde Literas

* XII. 350. nostras Patentes novas, Confirmatorias, Ratificatorias, & * Approbatorias, in forma debita & autentica, prout opus fuerit, daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Duce Burgundiæ, & Tribus Statubus Flandriæ.

Ann. D. 1488. An. 4. H. 7. Franc. 4. H. 7. m. 17.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Quoniam Creator omnium Rerum Deus adeò miro ordine Rerum Naturas disposuit, ut Regnum omne, per se indigens, alterius frugalitate perficeretur, quodque, tantâ necessitate impulsi, Pacem coleremus,

Nos igitur,

Interiores mentis nostræ oculos ad Pacis Bonum convertentes, nec divinis Institutis reluctari intendentes,

Ea omnia desideramus quæ omnibus ac maximè Vicinis Regnis & Gentibus conductura videbuntur.

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus Dilecti Nobis in Christo Magistri *Johannis Arundell* Decani Ecclesiæ Cathedralis Exoniensis Consiliarii nostri, ac Dilecti Servitoris nostri *Ricardi Gough* Armigeri, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos, Legatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenariam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, Nomine nostro, & pro Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Faventibus, & Adhærentibus nostris quibuscumque, cum Illustrissimo Principe *Philippo Duce Burgundiæ* Consanguineo nostro carissimo, & *Tribus Statubus Flandriæ*, seu eorum Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, sive Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ad hoc habentibus, Communicandi, Tractandi, Conveniendi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi, & finaliter & integrè Determinandi & Concludendi, tàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis imperpetuùm vel ad certa Tempora duraturis, ac Ligis & Confœderationibus quibuscumque, quàm de & super mutuo Usu amicabilique & utili Intercursu Mercium & Mercandisarum,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula, qualitercumque eaque concernentia, Faciendi, Excercendi, & * Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere * XII. 351. possemus si personaliter interessemus, etiam si talia sint quæ de sui natura Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos omnia & singula, quæ per præfatos Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos, Legatos, & Nuncios nostros prædictos Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint in hac parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superinde Literas nostras Patentes, novas, aut Ratificatorias, & Confirmatorias, in forma debita & autenticâ, daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Communicando cum Rege Portugaliæ.

Ann. D. 1488. An. 4. H. 7. Ibid. m. 20.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm ab omni redactâ Ætate firmata fuerint Amicitiæ & Fœdera inter Illustrissimos ac Potentissimos Angliæ & Portugaliæ Principes, quos non sola mutua Intercursuum necessitas, verùm etiam Sanguinis Affinitas copulant,

Hinc est quòd Nos,

Qui Pacis Vires novimus eique totis Viribus insudamus, quique omnium, peculiariùs tamen Potentissimi *Regis Portugaliæ*, cui sumus Sanguinis benivolentiâ devincti, mutuam, firmam, ac stabilem esse desideramus,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Magistri *Thomæ Savage* Legum Doctoris Comitatûs nostri Marchiæ Cancellarii, & *Ricardi Nanfan* Militis quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales, Assignamus, Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimo Principe *Rege Portugaliæ* Consanguineo nostro carissimo, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Appunctuandi, Componendi, Paciscendi, ac finaliter & integrè Determinandi & Concludendi, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ, & reali Pace & Concordiâ, Ligis, Confœderationibus, Amicitiis, Fœderibus, Affinitatibus, & Intelligentiis quibuscumque, ac Intercursu Mercium & Mercandisarum, mutuisque Auxiliis & Assistentiis hinc inde præstandis, *inter Nos & dictum Consanguineum nostrum*, Hæredes & Successores, ac Regna, Patrias, Dominia, Subditos, Vassallos, Alligatos, Faventes, Confœderatos, Amicos, & Adhærentes nostros & suos quoscumque hinc- * XII. 353. inde ineundis, capiendis, celebrandis, & habendis, atque Pacem, Ligas, Amicitias, & Confœderationes hujusmodi, Pactionesque & Conventiones viis & modis quibus melius expedire eis videbitur Componendi, Ineundi, Vallandi, Roborandi, & Paciscendi,

Dantes ulterius & Concedentes eisdem nostris Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Legatis, Deputatis, & Nunciis, plenam etiam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ipsum *Consanguineum nostrum* suis exigentibus & condignis Meritis *ad Ordinem Militiæ Garteræ* Nobis & Nomine nostro Acceptandi, ipsumque in Confratrem & Comitem ejusdem Ordinis

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Rege Romanorum.

Ann. D. 1488. An. 4. H. 7. Ibid. m. 19.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Pacem nil sit utilius vel Augendis vel Conservandis Imperiis, eaque sola Res Humanas Divinis conciliet, sine qua nec Principes, nec eorum Subditi, nec Urbes, nec ipse demùm Mundus diu subsistere poterit,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Ryseley* pro Corpore nostro Militis Consiliarii nostri, & *Johannis Baltesweell* Legum Doctoris Clerici Concilii nostri quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Procuratores, Commissarios, Legatos, Deputatos, Oratores, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, cum Illustrissimo Principe *Maximiliano Romanorum Rege* Consanguineo nostro carissimo, seu ejus Procuratoribus, Commissariis, Legatis, Deputatis, Oratoribus, seu Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Conveniendi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenarie & integrè Determinandi & finaliter Concludendi, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ, & reali Pace atque Concordiâ, quàm de & super Treugis seu Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, Intelligentiis, Alligantiis, Confœderationibus quibuscumque, & Mercandisarum sive Mercium Intercursu, inter *Nos* ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra, & *dictum Consanguineum nostrum*, Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes suos & nostros quoscumque, ineundis, capiendis, componendis, inducendis, celebrandis, & habendis, superque mutuo atque singulari ab una Partium alteri Succursu præstando Conveniendi & Componendi,

Atque de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Querelis, Litibus, & Causis quibuscumque, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Consanguineum nostrum, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, * & Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes nostros & suos prædictos hincinde pendere dinoscuntur, * XII. 353.

Ac etiam, si necesse fuerit, unam aliam *Dietam* in tali Loco sive talibus Locis, prout eis melius visum fuerit, Assignandi, Limitandi, atque Statuendi, & inibi de & super omnibus & singulis Præmissis, & ab eis qualitercumque dependentibus Communicandi, Tractandi, Conveniendi, & Concludendi, prout eis expediens visum fuerit & oportunum,

Præmissaque omnia & singula Firmandi, Appunctuandi, Affecurandi, & Concludendi,

[...]entia complexi sumus,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thomæ Savage* utriusque Juris Doctoris Comitatûs nostri Marchiæ Cancellarii, & *Ricardi Nanfan* pro Corpore nostro Militis quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, & Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenam Potestatem & Auctoritatem, & Mandatum generale & speciale, pro Nobis & nostro Nomine, cum Serenissimo & Illustrissimo Principe Regnorum *Castiliæ*, *Legionum*, *Aragonum*, *Sisiliæ Rege*, *suaque Contborali dictorum Regnorum Regina*, Consanguineis nostris carissimis, seu eorum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eisdem ad hoc habentibus, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ, & reali Pace atque Concordiâ, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, ac mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum, mutuisque hincinde Auxiliis & Assistentiis quotiens opus fuerit præstandis, necnon Intelligentiis, Alligantiis, & Confœderationibus quibuscunque, *inter Nos & dictos Serenissimos Regem & Reginam*, Hæredesque & Successores, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Faventes, Confœderatos, Amicos, & Adhærenaes nostros & suos quoscunque hincinde * ineundis, capiendis, componendis, celebrandis, & habendis, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, Componendi, Paciscendi, ac finaliter & integrè Determinandi, hujusmodique Pacem & Concordiam, ac Treugas & Guerrarum Abstinentias, Ligas, Amicitias, Fœdera, Affinitates, Intelligentias, Alligantias, & Confœderationes, aliasque Pactiones & Conventiones Componendi, Paciscendi, Firmandi, Statuendi, & pro perpetuo Roborandi, * XII. 354.

Et ut hujusmodi Pax atque Concordia, necnon Treugæ, & Guerrarum Abstinentiæ, Amicitiæ, Fœdera, Intelligentiæ, Confœderationes, Pactiones, & Conventiones prædictæ securiùs & firmiùs Observentur & Teneantur, eisdem nostris Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, Legatis, & Nunciis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem Damus & Committimus cum *dictis Serenissimis Rege & Regina*, seu eorum Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis antedictis, de & super Sponsalibus & Matrimonio inter Præcarissimum Filium nostrum *Arthurum Walliæ Principem*, *Ducem Cornubiæ Cestriæque Comitem*, & Serenissimam Principem *Katerinam unam de Filiabus* dictorum Serenissimorum *Regis & Reginæ*, annuente Deo, Contrahendis,

Ac de & super Dote, seu Dotalitiis & Donationibus, propter Nuptias ex causa hujusmodi Matrimonii Assignandis, Promittendis, Dandis & Solvendis,

Necnon de & super Tempore, Modo, & Formâ Traductionis ipsius Filiæ in hoc Regnum Angliæ, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Appunctuandi, Paciscendi, ac finaliter Concludendi,

Talemque Donationem propter Nuptias eisdem Principibus, ipsius eorum Filiæ Nomine, pro Nobis & Nomine nostro Assignandam & Promittendam, atque hujusmodi Dotem & Dotalitia, ab eisdem pro dicto Filio nostro Stipulandi, Petendi & Exigendi,

Cæteraque Loca & Tempora, pro ipsius Filiæ Traductione hu-

... Principibus Consanguineis nostris Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula Faciendi, Excercendi, & Exequendi, prout eis meliùs videbitur expedire,

Quæ talem tantamque Vim & Effectum volumus realiter optinere, ac si ea in propria Persona nostra fecissemus,

Cæteraque omnia Præmissa & eorum singula quoquo modo concernentia, Faciendi, Firmandi, & pro Parte nostra Perimplendi, ac debitè Exequendi, quæ Nos facere possemus si personaliter interessemus, etiam si majora sint & Mandatum de sui natura magis exigant speciale;

* XII. 355. * Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios, Appunctuata, Promissa, Conclusa, & Concordata fuerint in hac parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superinde Literas nostras Patentes Confirmatorias, Ratificatorias, & Approbatorias, in forma debita & autentica, daturos, secundùm quod in ea fuerit Conclusum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Conductubus.

Ann. D. 1488. An. 4. H. 7. Franc. 4. H. 7. m. 17.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, ac de Avisamento & Assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, *Baldewinum Bastardum Burgundiæ*, & *Johannem Salizard* Hispanniæ aliàs dictum *Pety Salizard*, *cum Quadraginta Personis vel infra* in Comitivâ suâ, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c. per Sex Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Decembris.

Per ipsum Regem.

REX, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, de Avisamento & Assensu Concilii nostri, certis Considerationibus Nos specialiter moventibus, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Illustrem Virum Nobis Prædilectum *Gerardum de Oldenburgh & Delmenhorst Comitem*, cum *Viginti & Quatuor Personis vel infra* in Comitivâ suâ, cum Equis, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c. per unum Annum duraturas.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Decembris.

Per ipsum Regem.

futuram, sub Sigillis vestris, distinctè & apertè, Certificandum,

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm firmiter injungendo Mandamus quòd, ad certos Dies & Loca, quos ad hoc provideritis, circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ;

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, ac aliis Ministris nostris quibuscumque, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis & cuilibet vestrûm, in Præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sint, Auxiliantes pariter, & Obedientes in omnibus & per omnia, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Maydeston*, vicesimo tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ diriguntur Personis subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub Datâ prædictâ; videlicet,

Johanni Comiti Oxon.
Johanni Ratclyff de Fitzwater Militi.
Edmundo Bedyngfeld Militi.
Johanni Paston Militi.
Willielmo Knyvet Militi, ac
Vicecomiti Norffolciæ.
} in Com. Norff.

Johanni Duci Suffolciæ.
Johanni Comiti Oxon.
Cristoforo Willoughby Militi.
Henrico Wentworth Militi.
Johanni Wyngfeld Militi.
Willielmo Brandon Militi.
Roberto Brandon Militi, ac
Vicecomiti Suffolciæ.
} in Com. Suff.

Johanni Comiti Oxon.
Thomæ Mongomery Militi.
Thomæ Tyrell Militi.
Richardo Lewes Militi.
Willielmo Pyrton Militi, ac
Vicecomiti Essexiæ.
} in Com. Essex.

P. Episcopo Wynton.
Thomæ Comiti Arundell.
Johanni Arundell Militi.
Johanni Cheyne Militi.
Reginaldo Bray Militi.
Edwardo Berkeley Militi.
Willielmo Uvedale.
Thomæ Stroice, ac,
Vicecomiti Suthamptoniæ.
} in Com. Suthampt.

Johanni Comiti Oxon.
Johanni Fortescu Militi.
Willielmo Saye Militi.
Thomæ Bourgchier Militi.
Roberto Clyfford Militi.
Johanni Boteler, ac,
Vicecomiti Hertfordiæ.
} in Com. Hertf.

Reginaldo Bray Militi.
Roberto Lytton.
Henr. Frowyk.
} in Com. Midd.

Wil-

... *ghby* Militi.
... *Daubeney*, ac,
Vicecomiti Somersetiæ, } in Com. Somers.

* XII. 357. * *Egidio d'Aubeney d'Aubeney* Militi.
Roberto Willoughby de Brooke Militi.
Johanni Cheyne Militi.
Johanni Turbervile Militi.
Thomæ Lynde Militi.
Willielmo Martyn, ac,
Vicecomiti Dorsetiæ. } in Com. Dors.

Edwardo Hastynges de Hastynges Militi.
Thomæ Pulteney Militi.
Radulpho Shirley Militi.
Johanni Digby Militi.
Feldyng, ac,
Vicecomiti Leycestriæ. } in Com. Leyc.

Edwardo Vicecomiti Lysle.
Thomæ Cokesey Militi.
Simoni Mountford Militi.
Henr. Willoughby Militi.
Edwardo Rawley Militi.
Henr. Boteler.
Thomæ Grey, ac,
Vicecomiti Warrewici. } in Com. Warr.

Henr. Grey de Codnore Militi.
Henr. Willoughby Militi.
Johanni Babyngton Militi.
Gervasio Clyfton Militi.
Johanni Byron Militi.
Henr. Perpoynt Militi, ac,
Vicecomiti Notynghamiæ. } in Com. Notyngh.

R. Episcopo Exon.
Edwardo Comiti Devon.
Roberto Willoughby de Brooke Militi.
Willielmo Courteney Militi.
Johanni Halwel Militi.
Johanni Sapcote Militi.
Johanni Crokker Militi.
Carolo Denham, ac,
Vicecomiti Devoniæ. } in Com. Devon.

Georgio Comiti Salopiæ.
Henr. Grey de Codnore Militi } in Com. Derb.

Willielmo Comiti Notyngham.
Thomæ Coseley Militi.
Johanni Savage Militi.
Roberto Poyntz Militi.
Alexandro Baynam Militi.
Johanni Seyntlowe Militi.
Johanni Walsshe.
Thomæ Brugge, ac,
Vicecomiti Gloucestriæ. } in Com. Glouc.

Willielmo Nereys Militi.
Willielmo Stonour Militi.
Edmundo Hampden.
Thomæ Davers.
Johanni Horne.
Antonio Fetipace, ac,
Vicecomiti Oxoniæ. } in Com. Oxon.

Johanni Cheyne Militi.
Willielmo Norreys Milid.
Roberto Cheyne Militi.
Johanni Isbury, ac,
Vicecomiti Berks. } in Com. Berks.

Roberto Willoughby de Brooke Militi.
Johanni Cheyne Militi.
Richardo Beauchamp Militi.
Waltero Hungerford Militi.*
Rogero Tocotes Militi.
Johanni Wroughton.
Johanni Mompessan, ac,
Vicecomiti Wiltesiæ, &c. } in Com. Wiltes.

---

* *De Monstro capiendo*.

* XII. 358.

REX Dilectis & Fidelibus suis, *Roberto Willoughby* de Broke Militi nostri Hospitii Senescallo, & *Johanni Halwell* Militi, Salutem. Ann. D. 1488.

Sciatis quòd Nos, de Fidelitatibus providisque Circumspectionibus vestris pleniùs confidentes, Assignavimus vos ad Monstrum sive Monstrationem cujusdam Armatæ nostræ Sexcentorum Hominum, quæ ad Partes *Britanniæ* in Relevamen & Succursum earumdem Partium mittere disponimus de præsenti, Capiendum & Supervidendum, & ad eos, in quibusdam Navibus, apud Portum nostrum de Toppesham pro Passagio suo ordinatis, ad præsens existentibus, Ponendum & Poni faciendum, ac ad Nobis, in propriâ Personâ nostrâ, de modo, formâ, & sufficientiâ Apparatûs & Arraiationis eorumdem Hominum sub Sigillis vestris, distinctè & apertè, omni dilatione postpositâ, Certificandum, *An. 4. H. 7. Pat. 4. H. 7. m. 20. dors.*

Et ideò, &c.
Damus, &c.

falià concessâ vel concedendâ, aut aliquo Statuto sive Ordinatione, vel aliquo Mandato nostro in contrarium facto non obstante;

Et ideò vobis Mandamus quòd *ipsum Comitem*, cum *prædictis Quatervigiinti Personis in Comitiva sua vel infra*, in Regnum nostrum prædictum, & alia Loca prædicta cum Navi sive Navibus prædictis, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, toriens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu nostro, Veniendo, ibidem Morando, Expectando, Sojornando, & Conversando, & exindè se Divertendo, & ad Partes prædictas, ut prædictum est, Redeundo, Manuteneatis, Protegatis, & Defendatis; non inferentes eis, aut eorum alicui, seu quantum in vobis est ab aliis inferri permittentes

* XII. 359. Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, * Impedimentum aliquod, seu Gravamen,

Et, si quid eis seu eorum alicui Forisfactum sive Injuriatum fuerit, id eis & eorum cuilibet, sine dilatione, debitè Corrigi & Reformari faciatis;

Proviso semper quòd *prædictus Comes*, & secum Comitantes, se benè erga Nos & Populum nostrum habeant & gerant, absque quicquam quod in nostri Contemptum vel Præjudicium, aut Populi nostri prædicti Dampnum seu Gravamen, cedere valeat faciendo vel attemptando,

Quodque ipsi nullum Castrorum, Fortalitiorum, seu Villarum nostrarum firmatarum, absque eo quòd ipsi præsentes Literas nostras de Salvo Conductu, Capitaneis, Majoribus, seu Gubernatoribus eorumdem primitùs demonstrent, ingrediantur, nec eorum aliquis ingrediatur, quovis modo;

Et si contingat *præfatum Comitem*, aut aliquem secum Comitantium, præsentem Salvum Conductum nostrum infringere, nolumus tamen alicui, dictum Salvum Conductum nostrum minimè Infringenti, aliquod Dampnum seu Præjudicium generari, set illi vel illis sic Infringenti vel Infringentibus

In cujus, &c. per Sex Menses proximò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

Tractatus inter Maximilianum Regem Romanorum & Philippum Duces Burgundiæ, & Regem.

Ann. D. 1489. An. 4. H. 7. Ex Autogr.

MAximilianus, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum Rex semper Augustus*, & *Philippus*, eadem Clementiâ, *Archiduces Austriæ*, *Duces Burgundiæ*, *Lotaringiæ*, *Brabantiæ*, *Limburgii*, *Luxembergii*, & *Ghelriæ*, *Comites Flandriæ*, *Tyrolis*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, *Palatini Hanoniæ*, *Hollandiæ*, *Zelandiæ*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, *Sacrique Imperii Marchiones*, ac *Domini Frisiæ*, *Salinarum*, & *Mechelinæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Quoniam execrabiles Bellorum Calamitates omnium humanarum Legum Excercitia subvertunt, ipsum Deum ad Ultionem provocant, quibus tamen (horrendum dictu est!) singulæ pœnè Christiani Nominis Provinciæ sese crudeliter lacerant, singulique Principes, sibi invicem Dominandi Libidine Reluctantes, alternâ Cæde confodiunt, adeò ut nunc omnia Christiani Nominis Imperia propè in Desolationem venerint,

Nos igitur,

Nobiscum revolventes quantam Utilitatem vera Pax mutuaque

Conductu generali aut speciali ... bium, Regionum & Locorum Legibus, Statutis, Consuetudinibus, quibus nichil quoad cætera Præmissa censetur Derogatum.

ITEM, quòd præfati Serenissimus *Romanorum Rex* & Illustrissimus ejus Filius *Philippus*, suique Hæredes & Successores, in quibuscunque aliis Confœderationibus, cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut aliâ qualibet Personâ contrahendis, dictum Serenissimum *Regem Angliæ* comprehendent, si comprehendi voluerit, unà cum Hæredibus & Successoribus suis; &, versâ vice, dictus Serenissimus *Rex Angliæ*, & sui pro tempore Hæredes & Successores, in quibuscumque suis Confœderationibus, cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut aliâ qualibet Personâ contrahendis, semper teneatur, comprehendere, si comprehendi velint, Serenissimum *Regem Romanorum* & Illustrissimum *Filium suum*, *Archiduces antedictos*, suosque Hæredes & Successores.

ITEM, Conventum & Concordatum existit quòd neutra, immo nulla Partium prædictarum præstabit Auxilium, Consilium, vel Favorem notoriis Hostibus alterius Partis, eam infestare volentibus, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, sed bonâ fide se mutuis Auxiliis Militaribus Gentium Armorum, expensis tamen illius Opem Interpellantis, adjuvabunt quotiens opus fuerit; in quorum Auxiliorum Præstatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit facultatis Ratio illius Partis quæ de ferendâ Ope rogabitur seu interpellabitur; ut (scilicet) non plus teneatur quàm tùm facere poterit commodè, consideratâ Temporis & Locorum Oportunitate ac Statu Rerum suarum.

Quas quidem Amicitias & Confœderationes, necnon Tractatus, Concordias, Conventiones, & Conclusiones, inviolabiliter tenere & observare, atque teneri & observari facere, atque omnia & singula Suprascripta, Nos, *Maximilianus Rex Romanorum*, & *Philippus*, *Archiduces* antedicti, pro Parte nostra, quantum ad Nos pertinet & in Nobis fuerit, bonâ Fide & in Verbis Regis & Principis, Promittimus per Præsentes,

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præmissorum has Literas nostras Patentes superindè fieri, atque Sigilli nostri fecimus appensione communiri.

Datum in *Oppido nostro Dordracensi*, Die xiv Mensis Februarii, Anno Domini M. CCCC. LXXXVIII. Regni verò nostri Regis Anno tertio.

Per Regem.

NUMAN.

---

* *Ejusdem Tractatus Observatio condicta pro Parte Regis.* * XII. 361.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1489. An. 4. H. 7. Franc. 4. H. 7. m. 19.

Quoniam execrabiles Bellorum Calamitates omnium humanarum Legum Excercitia subvertunt, ipsum Deum ad Ultionem provocant, quibus tamen (horrendum dictu est!) singulæ pœnè Christiani Nominis Provinciæ sese crudeliter lacerant, singulique Principes, sibi invicem Dominandi Libidine Reluctantes, alternâ Cæde confodiunt, adeò ut nunc omnia Christiani Nominis Imperia propè in Desolationem venerunt.

Nos igitur,

Vel ex his Nobiscum revolventes quantam Utilitatem vera Pax mutuaque Regnorum atque Principum Concordia eisdem sit allatura, quantumque fraterna Dilectio ipsi Deo sit accepta,

Ad Universitatis vestræ Notitiam deduci volumus, per Præsentes,

ITEM, quod dictus *Rex Angliæ*, suiq; Hæredes & Successores, in quibuscumq; aliis Confœderationibus, cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut aliâ qualibet Personâ contrahendis, dictum Serenissimum *Regem Romanorum* ac Illustrissimum Filium suum *Philippum*, Archiduces antedictos, comprehenderit, si comprehendi voluerint, unà cum Hæredibus & Successoribus suis; &, versâ vice, dicti Illustrissimi Principes, *Rex Romanorum*, & *Filius suus*, & sui pro tempore Hæredes & Successores, in quibuscumque suis Confœderationibus, cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate, aut aliâ
* XII. 361. qualibet Personâ contrahendis, semper teneantur * comprehendere, si comprehendi velint, dictum *Regem Angliæ*, suosque Hæredes & Successores.

ITEM, Conventum & Concordatum existit quòd neutra, immo nulla Partium prædictarum præstabit Auxilium, Consilium, vel Favorem notoriis Hostibus alterius Partis, eam infestare volentibus, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, sed bonâ fide se mutuis Auxiliis Militaribus Gentium Armorum, expensis tamen illius Opem Interpellantis, adjuvabunt quotiens opus fuerit; in quorum Auxiliorum Præstatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit facultatis Ratio illius Partis quæ de ferendâ Ope rogabitur seu interpellabitur; ut (scillicet) non plus teneatur quàm tùm facere poterit commodè, consideratâ Temporis & Locorum Oportunitate ac Statu Rerum suarum.

Quas quidem Amicitias & Confœderationes, necnon Tractatus, Concordias, Conventiones, & Conclusiones, inviolabiliter tenere & observare, atque teneri & observari facere, atque omnia & singula Suprascripta, Nos, *Henricus Rex Angliæ* antedictus, pro Parte nostra, quantum ad Nos pertinet & in Nobis fuerit, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præmissorum has Literas nostras Patentes superindè fieri, atque Sigilli nostri fecimus appensione communiri.

Dat. &c.

Per ipsum Regem.

Conventionum, cum Ducissa Britanniæ, Ratificatio.

Ann. D. 1489. An. 4. H. 7. Ibid. m. 16. &c.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS quædam Appunctuamenta Treugarum, Amicitiarum, Intercursûs Mercium & Mercandisarum, mutuorum Succursuum & Auxiliorum, aliarumque Promissionum, Conventionum, Pactionum, inter Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, *Ricardum Eggecombe* Militem nostri Hospitii Controllatorem, & Magistrum *Henricum Aynesworth* Legum Doctorem in Officio nostri Privati Sigilli Secundarium, nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Legatos, Deputatos, Oratores, & Nuncios speciales, ex una, & Egregios & Spectabiles Viros, *Philippum de Montauban Militem Dominum de Sens* Cancellarium Serenissimæ Principis carissimæ Consanguineæ nostræ *Annæ Britanniæ Ducissæ*, ac, Magistros, *Guilliermum Guegen* Archidiaconum Pentheuriæ Electum Nametensem, & *Rolandum Gosjon*, Jurisperitos, Commissarios, Procuratores, & Oratores prædictæ Consanguineæ nostræ, Patribus ex altera, capta, inita, concordata, & conclusa, in Civitate Redonensi, De-

Hæredes & Successores, & dictam Dominam *Annam Britanniæ Ducissam*, ejusque Hæredes & Successores, & eorumdem Regna, Ducatum, Terras, Dominia, & Patrias, sit una vera, firma, perpetua, illibata, & inviolabilis Amicitia & Liga, per Dei gratiam, futuris temporibus, sub modo & formâ sequentibus, duratura; videlicet,

Quòd si dicta *Domina Ducissa*, aut ejus Hæredes vel Successores, aut eorumdem Patria per aliquem Regem, Principem, Communitatem, Nobilem, Potentem, aut Subditos suos vel alios quoscumque, gravetur, molestetur, invadatur, vel impugnetur, seu graventur, molestentur, invadantur vel impugnentur, dictus *Rex Angliæ*, ejus Hæredes & Successores, sic Gravantibus, Molestantibus, Invadentibus, vel Impugnantibus Contradicet & Resistet, ac Contradicent & Resistent, ac eosdem pro viribus Impediet & Impedient, *dictæ Ducissæ*, ejus Hæredibus & Successoribus, ac eorum Patriis & Dominiis taliter Invasis Assistendo, Succurrendo, Opem, Auxilium pariter & Succursum eisdem Præbendo & Præstando:

Et si contingat *dictum Regem*, ejus Hæredes aut Successores, vel eorum, Regna, Terras, Dominia, aut Patrias per aliquem Regem, Principem, Communitatem, Nobilem, Potentem, aut suos Subditos vel alios quoscumque, gravari, molestari, invadi, vel impugnari, *dicta Domina Ducissa*, ejus Hæredes & Successores, *dicto Regi Angliæ*, ejus Hæredibus & Successoribus assistet, succurret, Auxiliumque & Succursum præbebit & præstabit, assistent, succurrent, Auxiliumque & Succursum præbebunt & præstabunt, ac eosdem juvabit & juvabunt, & illis sic eos Gravantibus, Molestantibus, Invadentibus, Opprimentibus, vel Impugnantibus contradicet & resistet, contradicent & resistent, ac eosdem pro viribus impediet & impedient:

Et, si contingat, futuris temporibus, *dictum Regem Angliæ* ejusve Hæredes aut Successores, pro Jure suo aut Progenitorum vel Antecessorum suorum, sive ad Normanniam, Gasconiam, vel ad aliquam aliam Partem Franciæ, aut ad ipsam Coronam Franciæ movere Arma, facere vel inducere Guerram, aut inire Bellum, *dicta Ducissa*, ejus Hæredes & Successores, pro Jure dicti Regis & Antecessorum suorum sic Recuperando, præstabit & præstabunt eidem & eisdem Favorem, Consilium, Opem, Auxilium, Succursum pariter, & Subsidium, & eidem, ac ejus Hæredibus & Successoribus, usque ad finalem & felicem Expeditionem assistet & succurret, assistent & succurrent, & eundem ac eosdem pro Viribus juvabit & juvabunt:

Et, pari modo, si contingat, futuris temporibus, *dictam Ducissam*, ejusve Hæredes & Successores, pro Jure suo & Antecessorum suorum recuperando, infra Regnum Franciæ, facere vel indicere Guerram, movere Arma, aut inire Bellum, *dictus Rex Angliæ*, ejus Hæredes & Successores, pro Jure *dictæ Ducissæ*, & Antecessorum suorum sic recuperando, præstabit & præstabunt eidem & eisdem Favorem, Consilium, Opem, Auxilium, Succursum pariter, & Subsidium, ac eidem ejusque Hæredibus & Successoribus, usque ad finalem & felicem Expeditionem assistet & succurret, assistent & succurrent, & eandem ac eosdem pro Viribus juvabit & juvabunt; salvis tamen in ea Parte Treugis, inter Angliæ & Franciæ Regna jam initis & pendentibus, quæ durabunt usque ad Decimum septimum Diem Mensis Januarii proximi.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd neutra Pars recipiet aut receptabit Rebelles alterius Partis, scilicet,

Quòd

quod dictus Numerus Sex Millium Armatorum serviet *dictæ Dominæ Ducissæ* & Patriæ suæ, ut suprafertur, a tempore Descensûs sui in Britanniam, pecuniâ per Regem Angliæ ad id exponendâ, usque ad Festum omnium Sanctorum proximò sequens.

ITEM, Communicatum, Concordatum, & Conclusum est quòd, adveniente Festo Omnium Sanctorum & Termino prædicto, statim & incontinenti & sine dilatione, *dicta Domina Ducissa*, ejus Hæredes & Successores, providebit & ordinabit, providebunt & ordinabunt Expensis & Victualibus suis Naves sufficientes pro dicto Excercitu *Regis Angliæ* ad Partes Angliæ Reducendo, & facto, cùm Venti secundi fuerint, ad aliquem Portum infra Regnum Angliæ reducet & reduci faciet, reducent seu reduci facient.

ITEM, Concordatum est & Conclusum quòd, si Venti & Maria obtemperent, & sufficientes Naves paratæ sint, dicta Sex Millia descendent in Britanniam, pro Succursu supradicto, illuc conducenda Navibus per *Ducissam* ad hoc ordinandis & providendis, apud Villam de Portsmouth circa medium Februarii Mensis jam instantis, aut ad ultimum prope finem ejusdem Mensis vel quamcitò commode fieri poterit.

ITEM, Communicatum, Concordatum, & Conclusum est quòd *dicta Domina Ducissa*, ejus Hæredes & Successores restituent & resolvent *dicto Regi Angliæ*, Hæredibus aut Successoribus suis omnes & singulas Pecuniarum Summas, quas circa Succursum *dictæ Ducissæ* & Patriæ suæ *dictum Regem Angliæ*, suos Hæredes aut Successores exponere contigerit, tàm in Stipendiando quàm Conducendo & Trajiciendo Excercitum per Mare in Britanniam, & Reducendo eundem in Angliam, quàm circa Sustentationem ejusdem in Britanniam, tàm pro Succursu *Ducissæ* quàm pro Custodia Villarum & Castellorum, ut suprafertur, sibi per *dictam Ducissam*, Nomine Pignoris & Ypothecæ tradendorum & deliberandorum, in quantocumque magno aut parvo Numero dictus Excercitus existat; dummodo Decem Millia Hominum non excedat.

ITEM, Concordatum, Communicatum, & Conclusum est quòd dicta *Domina Ducissa*, ejus Hæredes aut Successores Resolvent & Restituent *dicto Regi Angliæ*, ejus Hæredibus aut Successoribus, omnes & singulas Pecuniarum & Denariorum Summas, ut præfertur, pro Succursu prædicto per Regem exponendas, in aliquo Loco infra Regnum Angliæ, illuc Periculo & Expensis *dictæ Dominæ Ducissæ* conducendas.

ITEM, Concordatum & Conclusum est quòd, quamvis dicta *Domina Ducissa*, ejus Hæredes aut Successores non possint nec sufficiant simul aut unâ Vice plenam Resolutionem aut integram Solutionem omnium dictarum Expensarum facere, nichilominus *dictus Rex Angliæ*, ejus Hæredes & Successores tenebantur particulares Solutiones recipere; dictis Villis, Locis, & Castellis, ut præfertur, *dicto Regi per Ducissam*, Loco Pignoris & Ypothecæ tradendis & deliberandis, penes *predictum Regem*, ejus Hæredes & Successores tamdiu remansuris quousque, dictis etiam particularibus Solutionibus computatis, plenè & integrè satisfactum fuerit pro Expensis supradictis,

• XII. 365. * ITEM, Concordatum & Conclusum est quòd, postquam Excercitus Illustrissimi *Regis Angliæ*, quem, annuente Deo, missurus est pro Succursu *Ducissæ* & Patriæ suæ Britanniæ, applicuerit & descenderit in aliquem Locum seu Portum prædicti Ducatûs Britanniæ, *dicta Domina Ducissa*, immediatè, incontinenti & sine dilatione quacumque, Tradet, Reddet, & Deliberabit, seu Tradi, Reddi, vel Deliberari faciet, *dicto Domino Henrico Regi Angliæ*, seu Assignatis vel Deputatis, Assignandis vel Deputandis specialiter ad hoc ab eodem, duo de infranominatis Locis & Villis, unà cum Castellis suis, quæ *dicto Regi* eligere, optare, petere, acceptare, & a *dicta Ducissa* exigere placuerit, *de Toncqlorumneau*,

tione sigillatas, *dictæ Dominæ Ducissæ*, Hæredibus, Successoribus, seu Assignatis suis, Fructibus etiam, interim de dictis Locis per *Regem Angliæ*, Successores seu Hæredes suos, aut per ejus vel eorum Deputatos perceptis, in sortem principalem computandis:

Et, si *dicta Domina Ducissa*, ejus Hæredes aut Successores interim *dicto Domino Regi Angliæ*, ejus Hæredibus aut Successoribus, Guerram aut Bellum in Regnum Franciæ aut aliquam Partem ejusdem pro Jure suo Antecessorum & Progenitorum suorum, ut suprafertur, recuperando facienti aut inde facientibus aut indicentibus, *dicta Ducissa*, ejus Hæredes aut Successores Succursum & Auxilium, ut supra Conventum est, præstiterit aut præstiterint, Expensæ, circa Succursum prædictum, per *dictam Ducissam*, ejus Hæredes aut Successores faciendæ, computabuntur & deducentur Expensis prius per *dictum Regem Angliæ*, pro Succursu *dictæ Ducissæ* præstando effusis & expositis:

Et, eodem modo, si *dictæ Dominæ Ducissæ*, ejus Hæredibus aut Successoribus, Guerram aut Bellum pro Jure suo aut Antecessorum vel Progenitorum suorum infra Regnum Franciæ facienti vel indicenti, facientibus, vel indicentibus, *dictus Rex Angliæ*, ejus Hæredes aut Successores Succursum & Auxilium, ut supra similiter Conventum est, præstiterit aut præstiterint, Expensæ circa Succursum prædictum, per *dictum Regem Angliæ*, ejus Hæredes seu Successores faciendæ *eidem Regi*, ejusdem Hæredibus vel Successoribus per *dictam Ducissam*, ejus Hæredes aut Successores omninò & sine contradictione Resolvendæ & Restituendæ sunt.

ET INSUPER, Conventum est & Concordatum quòd, si post Descensum Excercitûs Illustrissimi *Regis Angliæ*, aut interim, aliqua Loca, quæcumq; fuerint, * quæ modò per Hostes, Inimicos, aut Rebelles *dictæ Dominæ Ducissæ* tenentur & occupantur, evinci, recuperari, restitui, reddi, aut alio quocumque modo *dictæ Dominæ Ducissæ* deliberari contigerit, tunc, si *dicto Regi Angliæ*, ejus Hæredibus aut Successoribus placuerit, Duo de illis Locis sic recuperatis & restituris, aut unus eorum, sive Civitas Macloviensis, aut alius Locus quicumq; fuerit; statim, incontinenti & sine contradictione, cùm super hoc Voluntatem suam declaraverit aut declaraverint, & per eundem aut eosdem *dicta Ducissa*, ejus Hæredes aut Successores super hoc requisita fuerit aut requisiti fuerint, pro Securitate Restitutionis Expensarum, quas circa Succursum prædictum, *dictum Regem* exponere contigerit, Nomine Pignoris & Ypothecæ, ut suprafertur, tradentur & deliberabuntur, seu tradetur & deliberabitur, unà cum singulis Commoditatibus & Fructubus ut supra; • XII. 366.

Proviso tamen quòd, si Duo de illis Locis, sic Recuperatis aut Evictis, unà cum Castellis suis, ad *dicti Regis* Petitionem & Requisitionem, sibi tradita & deliberata fuerint, alia Duo Loca, quæ prius sic Loco Pignoris tenuit & occupavit, pacificè & sine contradictione *dictæ Ducissæ* aut Assignatis suis Restituet & Deliberabit: Si verò unum de dictis Locis, sic Evictis aut Recuperatis, ad suam Petitionem & Requisitionem, ut supradicitur, *dictus Rex*, Nomine Pignoris aut Ypothecæ, obtinuerit & occupaverit, statim, incontinenti & sine contradictione unum de Duobus Locis, prius per eundem sic Loco Pignoris occupatis & detentis, ad ejus Electionem, dimittere, & *dictæ Ducissæ* aut Assignatis suis Restituere teneatur;

Proviso insuper quòd *dictus Rex Angliæ* non debeat simul Tenere & Occupare Loca de Brest & Toncglorumneau; sed, si unum eorum obtinuerit, alium *dicta Ducissa* dimittere teneatur.

ITEM, Conventum est & Concordatum quòd, pro tempore quo contigerit supradictum Excercitum *Regis Angliæ* circa Succursum prædictum stare, manere, seu expectare, infra Ducatum prædictum, ex Parte Regis prædicti, assignabitur & deputabitur unus

...anium, & Castellorum, juxta & secundum discretionem *dicti Regis* aut Deputatorum suorum, necessariis & requisitis; &, si contingat aliquam Partem vel Peciam Artelariæ ad Custodiam & Defensionem necessariam deesse, aut in parte vel in toto esse
* XII. 367. Diminutam, *dicta Ducissa*, infra * Viginti Dies, post Requisitionem in ea Parte tibi per dictum *Regem* seu ejus Commissarios faciendam, mittet seu mitti faciet Peciam, sic Diminutam, ad Loci Defensionem necessariam, *dicto Regi Angliæ*, seu ejus ibi Locumtenenti tradendam.

ITEM, Concordatum & Conclusum est quod, continuò a tempore Traditionis & Deliberationis talium Locorum & Castellorum, pro tempore quo contigerit eadem Loca, Villas, & Castella esse in Custodia & Possessione *dicti Regis Angliæ*, Hæredum aut Successorum suorum, Forum, Mercatura & Nundinæ tàm Victualium quàm aliarum Rerum tenebuntur, observabuntur, & celebrabuntur in eisdem pacificè & quietè, sicuti antea teneri, observari, & celebrari consueverunt, absque Molestiâ, Gravamine, Impedimento, vel Contradictione per *dictam Dominam Ducissam*, Hæredes vel Successores suos aut eorum Subditos; Quibus Subditi dictæ *Ducissæ* ad dicta Forum, Mercaturas & Nundinas Emendi aut Vendendi causâ accedere retrahantur; Proviso quòd Subditi dicti *Regis Angliæ* a Subditis dictæ *Ducissæ*, sic ad Forum, Mercaturam, & Nundinas venientibus, nichil exigant aut extorqueant absque justo & rationabili Pretio & Contentatione ejusdem.

ITEM, Concordatum & Conclusum est quòd, postquam Pars aliqua Excercitûs Illustrissimi *Regis Angliæ* applicuerit & descenderit in aliquem Portum Terræ Britanniæ, *dicta Ducissa* immediatè incontinenti & sine dilatione quacumque transmittet in Naves prædicti Domini *Regis Angliæ*, sic in Portu remanentes, bonos & sufficientes Obsides (videlicet)

Dominos,	De *la Soraye*,
De *Maurre*,	De *Labounardiere*,
Dubois,	*Delrymecob*,
Delamote,	Du *Favouet*,
Delrer,	De *Oudon*,
Dacigne,	*D'Ust*,
De *Guiebriant*,	*Duperdo*,
De *Wennes*,	De *Veillemgne*,
De *Pontquellet*,	Vel Quatuor eorum,

In dictis Navibus remansuros donec & quousque Duo de Locis supra recitatis, quæ *dictum Regem Angliæ* Nominare, Eligere, ac Acceptare contigerit, sic, ut præfertur, tàm Victualibus quàm Artelariis benè & sufficienter Provisa, Ordinata, & Munita eidem Regi aut suis in ea parte Deputatis & Commissariis plenè Tradantur, Reddantur, & Deliberentur.

ITEM, Communicatum, Concordatum, & Conclusum est quòd *dicta Ducissa* non contrahet Sponsalia vel Matrimonium, per verba de præsenti vel de futuro, cum aliquo Rege, Principe, Nobili, vel aliquâ Personâ Mundi cujuscumque Statûs, Gradûs, vel Conditionis extiterit, absque expressis Avisamento, Consilio, Assensu pariter & Consensu dicti Domini *Regis Angliæ*; & quòd, ad Observantiam hujusmodi Promissi, *dicta Ducissa* Jurabit, ad Sancta Dei Evangelia corporaliter per eandem tangenda, in præsentia dictorum Ambassiatorum *Regis Angliæ*, & coram eisdem; & simile Juramentum præstabunt Dominus *Johannes de Rieux* Marescallus Britanniæ, & Tres vel Quatuor de Ducatu

te Londoniensi captus, initus, & firmatus inter Excellentissimum & Potentissimum Principem Dominum *Henricum Angliæ Regem* modernum, & inclitæ recordationis ac bonæ memoriæ Dominum *Franciscum* novissimè *Britanniæ Ducem*, pro Se, Regnis, Ducatu, Terris, & Patriis suis, ac Subditis eorumdem, *de data Vicesimi secundi Diei Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo sexto*, Exiturus & Expiraturus finito Anno post Mortem dicti Domini *Francisci ultimi Ducis Britanniæ*, Continuetur, Innovetur, & Prorogetur, quoad omnia & singula Capitula & Articulos ejusdem, futuris perpetuis temporibus duraturus; quem Nos Oratores & Commissarii antedicti, nominibus & Voluntate dictorum Principum nostrorum, quoad omnes & singulos Articulos ejusdem, ut tantæ Efficaciæ & Effectûs existat, ac si de verbo ad verbum fieret mentio de eisdem, Tenore Præsentium, Innovamus, Continuamus, & Prorogamus, perpetuis futuris temporibus duraturus.

EST INSUPER Conventum, Concordatum, & Conclusum, Nominibus Regis & Principum prædictorum, ad finem ut Captiones Navium, Personarum seu Bonorum unius Partis super alteram de cætero cessent, quòd quandocumque aliqua Navis Indigena exitura est ab aliquo Portu sive Oppido Regni Angliæ, Villæ & Marchiarum Calesii, Majores & Gubernatores Oppidi, Villæ, seu Portûs hujusmodi, quibuscumque Nominibus, Officiis, aut Appellationibus censeantur, capient sufficientes Securitates de & pro Dominis seu Possessoribus, Magistris seu Bursariis Navis hujusmodi ad Duplum Valoris Navis, Apparatûs, & Victualium ejusdem, quòd Magister ejusdem Navis, Marinarii, & omnes in ea existentes, cujuscumque Statûs & Conditionis existant, servabunt Pacem erga quoscumque Subditos dictæ Ducissæ Britanniæ, absque eo quod ullam eis Injuriam seu Violentiam in Terra, in Mari, Fluminibus, aut Portu aliquo inferre præsumat: Quòd si hujusmodi Securitatem præstare noluerint, non permittent ipsi Majores & Gubernatores Oppidorum seu Portuum, ubi casus acciderit, Navem hujusmodi quoquo exire, nisi Possessor, Magister, seu Bursarius ejusdem Navis Licentiam Regiam, suo sub Sigillo, eisdem ostenderit & exhibuerit, quòd licitè cum sua Navi hujusmodi, sine ulla præstatione alterius Cautionis, exire poterit; in quo Casu si ipsi sic per Dominum Regem Angliæ Licentiati Subditos dictæ Ducissæ Spoliaverint aut Damnum vel Injuriam fecerint, & Solvendo non fuerint, tunc per eundem Dominum Regem plena Satisfactio fiet Partibus sic, ut præmittitur, Dampnificatis:

Et parem in omnibus Securitatem capient Majores & Gubernatores Oppidorum & Portuum Ducatûs Britanniæ de & pro Dominis & Possessoribus, Magistris seu Bursariis cujuscumque Navis Indigenæ suum Portum aut Oppidum exituræ, ad Duplum Valoris Navis, Apparatûs, & Victualium ejusdem; videlicet, quod Magister ejusdem Navis, Marinarii, & omnes in ea Nave existentes, cujuscumque Statûs aut Conditionis existant, servabunt Pacem erga quoscumque Subditos dicti Domini *Regis Angliæ*, absque eo quod ullam eis Injuriam seu Violentiam in Terra, in Mari, Fluminibus, aut Portu aliquo inferre præsumat; quod si hujusmodi Securitatem præstare noluerint, non permittent ipsi Majores & Gubernatores Oppidorum seu Portuum, ubi is Casus acciderit, Navem hujusmodi quoquo exire, nisi Possessor, Magister, seu Bursarius ejusdem Navis Licentiam ipsius Ducissæ, sub suo Sigillo, eidem ostenderit & exhibuerit, quòd licitè cum sua Navi hujusmodi, sine ulla præstatione alterius Cautionis, exire poterit; in quo Casu si ipsi, sic per dictam Ducissam Licentiati;

ne tibi facienda per *Ducissam* pro Expensis, per eundem Regem faciendis circa Succursum prædictum, capere & recipere teneatur dictas Pecunias Angliæ prius per suos Subditos in Britannia expositas.

Tenor Literarum Illustrissimæ Principis & Dominæ nostræ Supremæ Dominæ Annæ Ducissæ Britanniæ, *de quibus supra fit mentio, sequitur & est talis.*

ANNA, Dei Gratiâ, *Britanniæ Ducissa, ac Montisfortis, Richemondiæ, Estamparum, & Vertusiarum Comitissa*, omnibus, ad quos hæ præsentes pervenerint, Salutem.

Cùm in hac Caduca & Fragili Vita nichil sit quod ad Principis Honorem magis attineat quàm veteris Amoris atque Amicitiæ, tum in omni, tum in Necessitatis atque Periculi tempore meminisse,

Nos quidem,

Ad memoriam reducentes ac Nobiscum internè cogitantes quàm Justum ac etiam Honorificum sit Parentibus & Consanguineis Pacem, Ligam, & perpetuam Amicitiam invicem tractare & concludere, ac tempore Afflictionis Succusum præbere,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Philippi de Montaban* Militis, *Domini de Sens* Cancellarii nostri, ac, Magistrorum, *Gulielmi Guegnen* Archidiaconi Pentheuriæ Electi Nannetensis, & *Rollandi Goujon* Jurisperitorum plenè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, Deputamus & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenam Potestatem & Auctoritatem, & Mandatum generale & speciale, cum *Ricardo Eggecombe* Milite, & Magistro *Henrico Aynesworth* Legum Doctore, Ambassiatoribus, Legatis, Deputatis, Oratoribus, & Nunciis specialibus Illustrissimi ac Excellentissimi Principis Domini *Henrici*, eadem Gratiâ, *Angliæ Regis* Consanguinei nostri honorandi, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eo ad hoc habentibus, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Conveniendi, Com-
• XII. 370. ponendi, & Appunctuandi, ac * plenariè & integrè Determinandi, & finaliter Concludendi, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ, & reali Pace atque Concordiâ, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, Intelligentiis, Alligantiis, Confœderationibus quibuscumque, & Intercursu Mercandisarum & Mercium, *inter Nos* ac Ducatum, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra, ac *dictum Illustrissimum Regem*, Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes suos & nostros quoscumque, ineundis, capiendis, componendis, inducendis, celebrandis, innovandis, prorogandis, ad tempus vel imperpetuùm, & habendis, superque mutuis Auxiliis ab una Partium alteri præstandis Conveniendi & Componendi,

Nosque Obligandi ad Resolutionem Expensarum, per *dictum Illustrissimum Regem* exponendarum, occasione certi Numeri Virorum Armatorum ad Auxilium & Succursum nostrum transmittendorum,

Ac Villas, Castella, Oppida, & alia Loca quæcumque Ducatûs nostri prædicti pro dictâ Resolutione Expensarum faciendâ Obligandi, Pignorandi, & loco Pignoris & Ypothecæ *dicto Illustrissimo Regi* aut Assignatis suis Tradendi & Deliberandi, ac Obsides, & alias Securitates Nominandi, Promittendi, Obligandi in ea parte Præstandas & Exhibendas,

Et de non Contrahendo Matrimonium aut Sponsalia cum aliquo Rege vel Principe aut alio quocumque, & de non ineundo seu faciendo Pacem, Treugam, Ligas, Confœderationes, seu Ami-

Mandatum de & ...

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Principis, omnia & singula, quæ per præsentes Commissarios, Deputatos, & Nuncios nostros Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint in hac parte, cum dictis Ambassiatoribus, Commissariis, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, ac superinde Literas nostras Patentes, novas, aut Confirmatorias, Ratificatorias, & Approbatorias in forma debita & autentica, prout opus fuerit, daturos.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes Signo & Sigillo nostris munitas.

Dat. *Redon.* die viij Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo, Octuagesimo Octavo.

Sic Signatas,

ANNE.

Per Ducissam de ejus Mandato.

OUPON.

* *Tenor vero Literarum Patentium Illustrissimi & Potentissimi Regis Angliæ, de quibus supra fit mentio, sequitur & est talis.* • XII. 371.

HEnricus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm, in hac Caducâ & fragili Vitâ, nichil sit, quod ad Principis Honorem magis attineat, quàm veteris Amoris atque Amicitiæ, cùm in omni tùm in Necessitatis atque periculi tempore, meminisse,

Nos equidem,

Ad memoriam reducentes ac Nobiscum internè cogitantes quod Pium, Justum, ac etiam Honorificum sit Parentibus Orbatis cæterisque Calamitatibus Afflictis, præsertim hiis cum quibus Fœdera percussimus, Opem atque Succursum præstare,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Ricardi Eggecombe* Militis nostri Hospitii Controllatoris, & Magistri *Henrici Aynesworth* Legum Doctoris in Officio nostri Privati Sigilli Secundarii, pleniùs confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Legatos, Deputatos, Oratores, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenam Potestatem ac Mandatum & Auctoritatem generale & speciale, cum Serenissima Principe Carissima Consanguinea nostra *Anna Britanniæ Ducissa*, seu ejus Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Oratoribus, seu Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab ea ad hoc habentibus, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Conveniendi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, & finaliter Concludendi, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ, & reali Pace atque Concordiâ, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, Intelligentiis, Alligantiis, Confœderationibus quibuscumque, & Intercursu Mercandisarum & Mercium, *inter Nos*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra, ac *dictam Ducissam*, Ducatum, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes suos

Necnon de & super hujusmodi Appunctuatis & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum *præfata Ducissa*, seu ejus Ambassiatoribus, Commissariis, Deputatis, Legatis, & Nunciis prædictis Appunctuata, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Liberandi, Literasq; alias consimilis Effectûs & Vigoris ex altera parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa, & Præmissorum singula qualitercumq; eaq; concernentia, Faciendi, Excercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere posse- & Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, & Hæredibus, & Successoribus nostris, quantum ad Nos & ipsos pertinet, Ore Regio, Acceptamus, Approbamus, Ratificamus, necnon Tenore Præsentium Confirmamus, eaque omnia & singula firmiter & inconcussè Tenere & Observare Promittimus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo nono, & Anno Regni nostri Quarto.

ACTA PUBLICA.

TOMI V. PARS IV.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Licentia Eligendi pro Episcopo Londoniensi.

Ann. D. 1489. An. 4. H. 7. Ibid. m. 4.

REX, Dilecto sibi in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniæ*, Salutem.

Ex parte vestrâ nobis est humiliter Supplicatum quòd,

Cùm Ecclesia prædicta, per Mortem Venerabilis Patris ac bonæ memoriæ *Thomæ Kempe* ultimi *Episcopi* Loci illius, Pastoris solatio sit destituta,

Alium vobis Eligendi in Episcopum & Pastorem Loci illius Licentiam vobis concedere dignaremur,

Nos, Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati, Licentiam prædictam vobis, Tenore Præsentium, duximus concedendam;

Mandantes quòd talem vobis eligatis in Episcopum & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiæ prædictæ Necessarius, Nobisque & Regno nostro Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo nono die Julii.

De Communicando & Tractando cum Rege Daciæ.

Ann. D. 1489. An. 4. H. 7. Franc. 4. H. 7. m. 5.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm verè lateat Neminem quòd Civitates, Opida, atque Regna Bellorum Calamitatibus Dissidiorumque Turbinibus ad nichilum fuisse redacta, eademque Pace coaluisse,

Hinc est quòd Nos,

Propter felicem Rerum Christianæ Religionis Successum, universalem Regum ac Regnorum omnium Concordiam desiderantes, & maximè eorum cum quibus Nos nostrique Progenitores & Antecessores antiquissima Pacis & Amicitiæ Fœdera percusserimus,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri *Jacobi Hutton* Legum Doctoris Consiliarii nostri, *Thomæ Clarenceux Heraldi Armorum Regis*, *Thomæ Carter*, & *Johannis Beles*, Mercatorum, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimo Principe *Johanne Daciæ*, *Swesiæ*, *Norwegiæ*, *Sclavorum*, *Gotorumque Rege*, *&c.* Confratre nostro Carissimo, seu ejus Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Legatis, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Confratre nostro ad hoc habentibus, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Appunctuandi, Componendi, Pasciscendi, ac finaliter & integrè Concludendi & Determinandi, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ, & reali Pace atque Concordiâ, Ligis, Amicitiis, Confœderationibus, Fœderibus, Affinitatibus, & Intelligentiis quibuscumque, quàm de & super mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum hincinde, ineundis, fiendis, capiendis,
• XII. 274. celebrandis, & habendis, *inter Nos & • dictum Confratrem nostrum*, Hæredes & Successores nostros, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Faventes, Confœderatos, Amicos & Adhærentes nostros & suos quoscumque,

Atque Pacem, Ligas, Concordias, Confœderationes, Amicitias, Fœdera, & Intelligentias hujusmodi, aliasque Pactiones &

Ac etiam, si necesse fuerit, [illegible] Loco & Tempore prout eis melius visum fuerit, Præfigendi, Deputandi, Limitandi, atque Statuendi, & inibi de & super omnibus & singulis Præmissis & ab eis qualitercumque dependentibus Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & finaliter Concludendi, prout eis expediens visum fuerit & oportunum,

Præmissaque omnia & singula Firmandi, Appunctuandi, Assecurandi, & Concludendi,

Necnon de & super hujusmodi Appunctuatis & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum *præfato Confratre nostro*, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis prædictis Appunctuata, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostrâ Tradendi & Liberandi, Literasque alias consimilis effectûs & vigoris ex altera Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa, & Præmissorum singula, eaque qualitercumque concernentia Faciendi, Exequendi, Exercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus si in propriâ Personâ nostrâ interessemus, etiam si talia sint quæ de sui naturâ Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per præfatos Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros prædictos Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint, in hac parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superindè Literas nostras Patentes Novas aut Confirmatorias, Ratificatorias, & Approbatorias, in formâ debitâ & autenticâ, prout opus fuerit, daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Pace inter Reges Angliæ & Daciæ.

REX omnibus ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1489. An. 4. H. 7. Ibid. m. 5.

Quamquam inter Illustrissimos Progenitores & Antecessores nostros quondam Angliæ Reges, Parte ex una, & Serenissimos Progenitores & Antecessores Carissimi Confratris nostri *Johannis Daciæ*, & *Norwegiæ*, *Sclavorum*, *Gothorumque*, *&c. Regis* Moderni ex Parte alterâ, eorumque Regna, Terras, Dominia, Homines, & Subditos, bona, sincera, firma, & perfecta Treuga & Guerrarum Abstinentia, Pax, Liga, Intelligentia, & Confœderatio retroactis temporibus concordata, conclusa, & celebrata, atque per nonnulla tempora custodita & observata fuerint, ad prædictorum Regum Regnorum, Terrarum, Dominiorum, eorum Incolarum & Subditorum Commoditatem non modicam & Quietem,

Postea tamen, Æmulorum quorumdam & temporum successu perversorum, quorum totus conatus ad turbandum Pacem anelat, inter præfatorum Regum Homines atque Subjectos, tàm per Terram quàm per Mare, Rapinæ, Bella, Cædes, Navium, Mercatorum atque Hominum Captiones, & Bonorum Deprædationes, hincinde suscitari & excerceri ceperunt, Paxque, Liga, Amicitia & Confœderatio prædictæ eo Pacto usque in hæc tempora omnino exulabant,

Nos verò *Rex Angliæ* antedictus,

• Salvatoris nostri Jhesu Christi, qui Pacem suam Nobis donavit, Pacemque in Terris reliquit, insequentes Doctrinam, • XII. 375.

Perversorum hujusmodi Conatibus, Rapinis, Bellis, Captionibus, & Deprædationibus obviare, Pacisque Reformationi studiosè intendere decrevimus,

Quare cum præfato Carissimo Confratre nostro *Johanne Daciæ*, *Swesiæ*, *&c. Rege* Illustri bonam, sinceram, veram, firmam, & perfectam Pacem, Amicitiam, Guerrarum Abstinentiam, Ligam,

 Unio-

& Dominiorum nostrorum prædictorum, ac cum quibuscumque Hominibus, cujuscumque Nationis, Ritûs, seu Conditionis fuerint, Mercandisare poterint; solutis Custumis & Theoloniis solvi consuetis.

Item, omnes Mercatores & Subditi *Regni nostri Angliæ*, in Regnis, Terris, & Dominiis Confratris nostri *Regis Daciæ*, ac, vice versâ, Mercatores, Homines, & Subditi dicti *Regis Daciæ* Confratris nostri, in Regno & Dominiis Regni nostri Angliæ, omnibus & singulis Privilegiis, Libertatibus, Franchesiis, & Liberis Consuetudinibus Uti plenè & Gaudere debent & possunt, prout ante hæc tempora Usi sunt & Gavisi.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter prædictos Reges, quòd neuter Eorum aut Subditorum suorum unius aut alterius eorumdem Inimicis Auxilium quovis modo præstabit vel Favorem.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum est, & Conclusum quòd, si futuris temporibus unus nostrûm prædictorum Regum alterius Auxilio vel Succursu indigeat, & pro hujusmodi Auxilio habendo alter alterum debitè requisierit, Pars sic Requisita hujusmodi Auxilium vel Succursum Parti Requirenti, si & quatenus propter Occurrentia sibi Regnis, Terris, Dominiis, ac Subditis suis Pericula hoc facere poterit, cessantibus dolo & fraude seu fictione quibuscumque, facere teneatur; Requirentis tamen rationabilibus Sumptibus & Expensis, prout inter Nos Reges antedictos, vel nostros Deputatos, seu nostra Concilia, poterit concordari; proviso semper quòd Requisitio hujusmodi fiat per Sex Menses antequam Executioni demandetur.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum est, & Conclusum quòd, si alterius nostrûm Gentes in Succursum venerint alteri Regi, & in ejus Regno seu Dominiis, Castra, Civitates, aut Terras acquisierint, Bona Immobilia illi cedant Regi in cujus Regno aut Dominiis fuerint acquisita, Bona verò Mobilia in Regno ipso aut Dominiis Conquisita, insuper & Bona tàm Mobi-
• XII. 376. lia quàm Immobilia in Locis non ad • aliquem nostrûm prædictorum Regum pertinentia sive spectantia, dividentur secundùm Capita Populorum existentium in Conflictu; exceptis Bonis captis hostiliter super Mare, quorum Pars Tertia ipsi nostrûm qui fecerit Expensas applicabitur.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum est, & Conclusum quòd alter nostrûm Regum prædictorum eorumdem alteri ejusve Ligeis, Subjectis, aut Hominibus quibuscumque non debet inferre nec inferri consentiet nec procurabit ullo tempore Dampnum aliquod in Personis vel Rebus; & præsertim quòd unus eorum non permittet Subditos suos, ad Vadia vel Stipendia sua propria vel alterius, transire in Obsequium vel Auxilium contra alterum, ejusve Regna, Terras, Possessiones, aut Dominia quæcumque.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum est, & Conclusum quòd neuter nostrûm Regum prædictorum, si Diffidaverit aliquos propter alterum, Treugas cum Diffidatis capiat, nisi alter nostrûm, Regna, Terræ, & Dominia, sua comprehendantur.

Item, Appunctuatum, Conventum, Concordatum est, & Conclusum quòd si temporibus futuris (quod absit) contigerit aliquid contra præsentes Alligantias, per Subditum vel Subditos alterius nostrûm Regum prædictorum, Hæredumve nostrorum, contra alterius Subditum vel Subditos, per Incursiones, Invasiones, Deprædationes, Derobationes, Personarum, Navium, seu Rerum Captiones, seu Detentiones, vel quovis alio modo, attemptari vel quomodolibet injuriari; quòd ille Rex, cujus Subditi tale quid attemptaverint vel Injurias fecerint, & Hæredes sui pro tempore existentes teneantur, & quilibet eorum tempore suo teneatur, Justitiâ mediante, ad Statum debitum attemptata hujusmodi Reducere, ac Delinquentes debitè Corrigere & Punire, cum omni celeritate possibili, postquam super Reformatione & Punitione hujusmodi fiendis (Probatis Probandis (debite fuerint Requisiti vel eorum aliquis inde fuerit Requisitus; fraude, dolo, dilatione, & malitiâ cessantibus quibuscumque, Proviso semper quòd præsentes Alligantiæ pro tanto non censeantur seu habeantur in aliquo Fra-

Quæ omnia et singula, sic, ut præmittitur, Capitulata & in præcedentibus Articulis Contenta, Nos *Henricus Rex Angliæ antedictus*, pro Parte nostra, quantum ad Nos pertinet & in Nobis fuerit, inviolabiliter Tenere & Observare, atque Teneri & Observari facere, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præsentes.

• In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præ- • XII. 377.
missorum has Literas nostras Patentes superinde fieri, atque Sigilli nostri fecimus appensione communiri.

Dat. apud *Westmonasterium*, Sexto die Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo nono, & Anno Regni nostri Quarto.

Per ipsum Regem.

De Remuneratione pro Servitio Regi impenso.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1489. An. 4. H. 7. Franc. 4. H. 7. m. 6.

Sciatis quòd,

Pro eo quod datum sit Nobis intelligi quòd, Dilectus noster, *Stephanus Calmady* bonum & acceptabile Servitium Nobis, ante hæc tempora, diversimodè impendit, in Conducendo Nobis, dùm in Partibus Britanniæ essemus, *Dominum d'Aubeney*, *Johannem Cheyne*, & *Johannem Halywell*, Milites, ac alios,

Unde Nos in Remuneratione dicti sui Servitii Concessimus & Licentiam Dedimus *eidem Stephano* Cariandi & Conducendi quascumque Mercandisas, infra hoc Regnum nostrum Angliæ crescentes sive existentes, Stapulæ nostræ Calesii minimè pertinentes, extra idem Regnum nostrum in quadam Navi vocata le Jhe, quam ipse nuperimè fecit & fabricavit, easdemque Mercandisas ad quascumque Partes Transmarinas, quibus meliùs sibi placuerit, ad sui maximum Proficuum & Advantagium, Traducendi, dictamque Navem inibi sive alibi aliis Bonis & Mercandisis Onerandi & Recarcandi, & in Regnum nostrum prædictum Reportandi & Reducendi, dictamque Navem in quocumque Portu sive quibuscumque Portubus, quo vel quibus sibi placuerit, Discarcandi, ac Mercandisas hujusmodi Exponendi, Vendendi, & Disponendi, absque aliquibus Custumis, Subsidiis, aut aliis Deveriis nobis proinde solvendis, seu Compoto faciendo, pro Primo Viagio ejusdem Navis tantum faciendo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Succursu pro Ducissa Britanniæ, de Proclamationibus.

REX Vicecomitibus Londoniæ & Middlesexiæ, Salutem. Ann. D. 1489. An. 4. H. 7. Pat. 4. H. 7. m. 3. d.

Præcipimus vobis, firmiter injungentes, quòd in singulis Locis infra Civitatem & Comitatum prædictos, tam infra Libertates quàm extra, ubi magis expediens videritis, ex Parte nostra Publicas Proclamationes fieri faciatis in hæc verba,

Forasmoch *as the Kyng our Soveraigne, for Defense of this his Realme of England and his Subgetts of the same, and for the Repressyng and Resistyng of the Malice of his Ennemyes, entendeth, by Goddes Grace, in all goodly haste, not oonly to Reenforce his Armee nowe beyng in Britayne, but also to put and sette a Myghty Armee upon the See for the sure kepyng therof,*

Oure Seid Souveraigne Lord the Kyng therfor Commaundeth all his true Liegemen and Subgetts, which for that entent woll take upon theym to goo in eny of the seid Armees, for their competent Wages to theym to be payd in that behalve, that they and every of theym, Armed and Arrayed in their best and defensible Arraye, come unto oure trusty and welbeloved Charles Somerset *Knyght,*

Whoom, amongst others we have Deputed and Charged to goo unto our

cia, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine Dilatione Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Essex. & Hertf.
Escaetori Regis in Com. Surr. & Sussex.
Et mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, &c.

Hoc siquidem Serenissimus Princeps & Dominus noster metuendissimus supradictus, *&c. prout supra Dat.* (*viz.*) *in Palatio Westmonasterii, Vicesimo quarto die Februarii, Anno Domini Millesimo, Tricentesimo, Octogesimo septimo, & Regnorum nostrorum Anno Undecimo.*

Nos autem *Henricus, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ* memoratus supradictus, Tractatus, Confœderationes, Conventiones, Alligantias, Amicitias, Pactiones, Conditiones, Promissiones, Fœdera, & quæcumque Ligamina supradicta Ore Regio Approbamus, Laudamus, Renovamus, Ratificamus, necnon, Tenore Præsentium, Confirmamus, atque etiam Promittimus, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris & Causam a Nobis habentibus, Præmissa omnia & singula perpetuò Tenere, & non Contrafacere eisdem vel alicui eorum, vel venire contra eadem vel aliquam Partem eorumdem, per Nos, nec per aliquem Hæredum seu Successorum nostrorum, vel alium seu alios a Nobis Causam habentes; sed ea omnia & singula supradicta firmiter & illæsa, quantum ad Nos & Hæredes & Successores nostros attinet, sicut in Literis dictorum Ligaminum seu Pactionum continetur, & prout superius Contenta sunt, & Tractata & Concordata fuerunt, Promittimus Observare & Observari facere, & contra ea nullatenus venire, & per Sancta Dei Evangelia, per Nos inspecta & corporaliter tacta, Promittimus & Juramus.

In cujus Rei Testimonium has præsentes Literas nostras solitâ Subscriptione nostrâ appensioneque Sigilli nostri Majoris fecimus communiri.

Data & Acta sunt hæc, prout suprascribuntur & recitantur, sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo nono: & Regni nostri Anno Quarto: Indictione septimâ: Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Innocentii*, Divinâ Providentiâ, *Papa Octavi* Anno Quarto; Mensis vero Augusti die Decimo octavo, in quadam altâ Camerâ infra Castrum nostrum de Wyndesore,

Præsentibus tunc ibidem,

Reverendissimo in Christo Patre *Johanne Archiepiscopo Cantuariensi* totius Angliæ Primate & Apostolicæ Sedis Legato Cancellario nostro Angliæ,

Ac Venerabili in Christo Patre *Ricardo Episcopo Exoniensi* Custode Privati Sigilli nostri:

Ac,
Clarissimis Dominis,
Henrico Northumbriæ,
Georgio Salopiæ,
Et *Henrico Essexiæ*,
Comitibus,
* XII. 379. * *Georgio Stanley de Straunge*, Milite,
Ricardo Nevill de Latymer,
Et *Johanne le Souche de Souche*,
Magistro *Olivero Kyng* Secretario nostro:
Baronibus:
Thoma Lovell;
Et *Ricardo Guldford*,
Militibus;
Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et quia ego Henricus Medwall *Clericus, Wintoniensis Diœcesis, Publicus Auctoritate Apostolicâ Notarius, Probationi, Laudationi, Renovationi, & Ratificationi suprascriptorum Tractatus, Confœderationum, Conventionum, Alligantiarum, Amicitiarum, Pactionum, Conditionum, Promissionum, Fœderum, & quorumcumque Ligaminum prædictorum, sub modo & formâ prænominatis Tractatorum,*

---

* *Conventionum Portugaliæ Renovatio.*

Johannes, Dei Gratiâ, *Rex Portugaliæ & Algarbiorum citra & ultra Mare in Africa*, & *Dominus Guineæ*, Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. * XII. 380. Ann. D. 1489. An. 5. H. 7. Ex Autogr.

Inspeximus Tractatum Pacis Concordiæ & perpetuæ Amicitiæ inter recolendæ memoriæ Dominum *Johannem, Progenitorem nostrum*, pro Se, Hæredibus, Regnis, Terris, Dominiis, Vasallis, & Subditis suis, ex una, & *Ricardum Regem Angliæ & Franciæ*, pro Se, Hæredibus, Regnis, Terris, Dominiis, Vasallis, & Subditis suis quibuscumque ex altera Parte, *modo & formâ prout inferius continetur.*

Nos, *Ferdinandus Magister Ordinis Militiæ Sancti Jacobi* in prædictis Regnis Portugaliæ & Algarbii, & *Laurentius Fogata* Miles Cancellarius Regnorum prædictorum, Serenissimi Principis & Domini, Domini *Johannis*, Dei gratiâ, *Regis Portugaliæ & Algarbiorum* Domini nostri Illustrissimi Procuratores & Commissarii ad Infrascripta specialiter Deputati, Salutem in omnium Salvatore.

Illud Pium Propositum rectè Regnantium, illaque finalis intentio juste Principantium esse debet, bonum commune Subditorum privatis præferre commodis, talibusque subjectam eis Rempublicam munire præsidiis, per quæ, exclusis cæcis Inquietationum turbinibus, exterminatisque adversantium incursibus, plebs fidelis, quæ talibus gubernatur auctoribus, nedum augeatur prosperis, sed sub optatæ quietis & pacis amœnitate conservetur continue in adversis; Quod reverâ tunc aptius procurari speratur cùm Christianissimi Reges & Principes, in vera unitate & obedientia Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ persistentes, in unam mentis consonantiam conveniunt, & invicem indissolubilis amoris Fœdere copulantur.

Hoc siquidem Serenissimus Princeps & Dominus noster metuendissimus supradictus in profundæ suæ considerationis revolvens examine, nobis tractandi & firmandi, nomine suo, ligas, amicitias & confœderationes reales & perpetuas, cum Nobilibus & discretis viris Domino *Ricardo Aberbury*, *Johanne Clamenoune*, Militibus, & *Ricardo Roubalt* Legum Doctore, Ambassiatoribus, Procuratoribus seu Nunciis Consanguinei sui Domini *Ricardi*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, ad præsentiam præfati Serenissimi Domini nostri transmissis, per Literas suas Parentes magno sigillo Plumbeo munitas (quarum tenor inferius describitur) Potestatem commisit & attribuit,

In cujus vigore cum Ambassiatoribus & Nunciis Dom. Regis Angl. supradictis, ad infrascripta faciendum, Potestatem seu Procuratorium sub Sigillo cereo ex parte Domini sui exhibentibus (cujus etiam tenor inferius describitur) Ligas, Amicitias, Confœderationes seu Uniones reales firmas & perpetuas tractavimus, & post varias Dietas concordavimus, sub hac forma,

Imprimis, *&c. prout supra.*

tretarius, Publicus Auctoritatibus Apostolicâ & Regiâ Notarius, quia Probationi, Laudationi, Renovationi, & Ratificationi suprascriptorum Tractatûs, Conventionum, Alligantiarum, Amicitiarum, Pactionum, Conditionum, Promissionum, Federum, & quorumcumque Ligaminum prædictorum, sub modo & formâ prænominatis Tractatorum, Ordinatorum, & Conventorum, & aliàs quomodolibet ut præfertur Dispositorum, per præfatum Serenissimum Dominum nostrum Regem Johannem Portugaliæ & Algarbiorum & citra & ultra Mare in Africa Dominumque Guineæ *factis, necnon ejusdem Domini nostri Regis ad Sacrosancta Dei Evangelia, per eum tunc inspecta & corporaliter tacta, Juramenti Præstationi, cæterisque omnibus & singulis supradictis, dum sic, ut præmittitur, per eundem Dominum nostrum Regem Approbarentur, Laudarentur, Renovarentur, Ratificarentur, Confirmarentur, Promitterentur, Agerentur, & Fierent, unà cum Reverendis in Christo Patribus ac Clarissimis Dominis & Viris Illustribus prædictis, ad Præmissa vocatus specialiter & rogatis ut præmittitur, sub Anno Domini, Mense, Die, & Loco prædictis, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, ideo his Præsentibus Litteris Regiis, Appensione Sigilli sui Plumbei munitis, de quo mihi Notario Publico prædicto sufficienter innotuit atque constabat, de ipsius Regis Mandato, me hic subscripsi, easque Signo meo ac Nomine solitis & consuetis, in pleniorem Fidem eorundem, signavi rogatus & requisitus specialiter in hac parte per Dominum nostrum Regem supradictum.*

Litera Conventionum Regis Daciæ.

Ann. D. 1490. An. 5. H. 7. Bibl. Cotton. Nero. B. 5. fol. 80. &c.

JOhannes, Dei gratiâ, *Daciæ, Norvegiæ, Sclavorum, Gothorumque, Rex, Electus in Regem Sueciæ, Dux Slesfuicensis*, ac *Holsatiæ, Stormariæ, Dithmerciæ Dux, Comes in Oldenbourgh & Delmenhorst*, universis & singulis, præsentibus & futuris, Literas nostras præsentes visuris seu audituris, Salutem & continuum incrementum in omnium Salvatore.

Cùm, inter cæteras nostræ Solicitudinis Curas, more aliorum Principum Christi Fidelium, quibus pro Salute & Commodo Regnorum & Subditorum nostrorum indies premimur & urgemur, nullam Domino gratiorem æstimamus quàm ad hoc Viribus nostris omnibus niti & conari, sut cum singulis Christianis Principibus, Pacis & Concordiæ Fœdera inire volentibus, ad Charitativam Unionem & Concordiam redeamus, Odiis, Injuriis, ac Simultatibus omnibus omissis, scientes Regna, Terras, & Urbes meliùs Tranquillitate & Concordiâ dirigi atque defendi quàm Armis, Regna quoque maxima Discordiâ destitui, Concordiâ verò & Pace crescere Vidimus & extendi, illum autem, qui, secundùm Apostolum, non Dissensionis Deus sed Pacis, eos singulari Amore, Protectione, Felicitatis Æternæ Remuneratione prosequi confidimus, qui Conditiones Unanimitatis & Concordiæ non detractant,

Hinc est quòd Nos *Johannes*, Dei gratiâ, *Rex præmemoratus*, de unanimi Consilio & Consensu Dilectorum Consiliariorum nostrorum & aliorum Procerum & Nobilium Regni nostri Daciæ, cum Oratoribus Illustrissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ* Fratris nostri Charissimi, *Jacobo Hutton* Legum Doctore, *Thoma Clarentio Armorum Rege*, *Thoma Carter*, & *Johanne Beliz*, Mercatoribus de Linna, de Pace Reformanda & perpetua Concordia inter Regna nostra firmanda per nostros Consiliarios supradictos Tractatum fecimus & annuimus,

• XII. 382. * Qui quidem nostri Consiliarii & Oratores, cum prænominati

Franciæ, singulis & omnibus Privilegiis, Libertatibus, & notris Consuetudinibus uti plenè debeant & gaudere, prout ante hæc tempora rationabiliter usi sunt & gavisi, absque prædictorum Regnorum sive Terrarum Detrimento seu Jacturâ.

ITEM, Ordinatum est per Nos quòd Mercatores, & Homines Legii, *Piscatores*, & quicumque alii *Regis Angliæ & Franciæ* Subditi libere possint, temporibus futuris, imperpetuum, ad Insulam Tyle (*id est*, Islandiæ) cum eorum Navibus, Bonis, & Mercandisis, Victualibus & aliis Rebus quibuscumque, Emendi, Vendendi, Piscandi, sive Mercandizandi causâ, Navigare, Accedere, & Intrare, ibique Morari, & more Mercatorio Conversari, & ab eadem Redire & liberè Revenire, totiens quotiens eis placuerit, absque Prohibitione, Molestatione, vel Impedimento nostro, Hæredumve nostrorum & Successorum in Reges Daciæ & Norwegiæ, vel Officialium nostrorum quorumcumque; Solvendo tamen in illâ Insulâ seu Portubus ejusdem, in quibus eos appellere contigerit, Jura & Theolonia debita & consueta, Proviso semper quòd, lapso Septennio post Datam Præsentium immediatè currente, licentiam novam a Nobis & Successoribus nostris *Regibus Daciæ & Norwegiæ* petant & obtineant; ut sic, de Septennio in Septennium, Mercatores & omnes prædicti Nos & Successores nostros *Reges Daciæ & Norwegiæ*, in impetratione novæ Licentiæ, inperpetuum recognoscant.

ITEM, Concordatum est quòd Mercatores & Homines *Ligii Regis Angliæ*, &c. liberè possint & valeant, perpetuis temporibus in futurum, ad Insulam *Scandiæ*, *Selandiæ*, & *Draghor*, & alia Loca quæcumque consueta in Regno Daciæ, tàm per Terram quàm per Mare, Accedere, & Intrare, ibique quoad justa Negotia quietè Conversari & Morari, Baleria & alios Pisces cujuscumque Generis recentes Emere, seu aliàs justè Perquirere & Salsare, ac suum in usum quocumque eis placuerit Convertere; Solvendo inde Jura & Theolonia debita in hac parte.

ITEM, Ordinatum est quòd, si *per Tempestatem* aut evidens Maris Periculum seu aliam justam Causam *Mercatores Regni Angliæ* sive Naucleri, super Mare cum suis Rebus & Mercandisis Navigantes, agente Tempestate compulsi, talem Cursum confecerint quod * per *Mare Balthicum*, hoc est per *Belts*, Navigaverint, dummodò Theolonia & Consuetudines Officialibus nostris, in Castro Nyborgh ad hoc ordinatis, bonam & sufficientem de Theolonio recepto Securitatem Liberantibus, fideliter persolverint, quod de Consuetudine solvere tenerentur si per Mare communiter appellatum *Oresundh*, infra Potestatem & Jurisdictionem Regni nostri Daciæ, Navigassent, tunc eo ipso ab omni Damno & Jactura, in Rebus & Personis, ac etiam ab omni Culpa & offensa *Regis Daciæ* Excusantur, non obstante Lege seu Consuetudine in Regno Daciæ in contrarium editâ seu observatâ qualicumque; super qua quidem Tempestate, seu alia Necessitate, ut prædicitur incumbente, Juramento Magistri Navis sive Duorum Nauclerorum ejusdem credatur & plena Fides debeat adhiberi; Proviso semper quòd sic navigantes Bona Inimicorum nostrorum *Regum Daciæ* Navibus suis nullomodo deferant. • XII. 383.

ITEM, Concordatum est, ad finem ut Rapinæ, Bella, & Mercatorum seu Hominum Captiones, Bonorum Deprædationes unius Partis super alteram de cætero cessent, quòd, quandocumque aliqua Navis Subditorum unius vel alterius Nostrûm prædictorum exitura est ab aliquo Portu, Statione sive Oppido Regnorum & Dominiorum prædictorum, Majores Officiales & Gubernatores Civitatum, Oppidorum, Stationum, sive Portuum capiant sufficientem Securitatem de & pro Dominis, Proprietariis & Exercitoribus Navis seu Navium hujusmodi, ad Duplum Valorum sin-

quisita & imposterùm perquirenda, liberè habere & tenere sibi Hæredibus & Assignatis in perpetuum; & quòd hujusmodi Terras & Tenementa, cum omnibus suis pertinentiis, Reparare, Sustentare, & Manutenere Sumptibus eorum propriis & Expensis, ac pro sua voluntate Reædificare, cum plenissima Potestate Utendi & Fruendi ad libitum suæ voluntatis, absque alicujus novæ Præstationis vel alterius cujuscumque Oneris Impositione; necnon hujusmodi Terras & Tenementa Dare, Vendere & Assignare, cuicumque vel quomodocumque eis placuerit, liberè & pacificè; Jure * tamen nostro Regio semper salvo debito & consueto.

* XII. 384. ITEM, Concordatum est quòd Mercatores *Regni Angliæ*, in *Civitate Bergensi* vel aliis Locis infra Regna Daciæ & Norwegiæ commorantes, quibus de Jure vel Consuetudine, Gratiâ, Usu, Privilegio, Jure Collegii sive Societatis, congregari & uniri libuerit, Personas certas sufficientes & idoneas in Gubernatores sive Oldermannos, inter Se ad eorum libitum, Eligere & Obtinere valeant; Ita quòd Gubernatores hujusmodi sive Oldermanni, in Locis prædictis per Mercatores legitimè Electi, Partem habeant & Auctoritatem Statuta Condendi, omnesque & singulos Mercatores Anglicos & alios quoscumque de Anglia, ad Partes prædictas de cætero venientes & declinantes, per Se & Sufficientes Loca sua tenentes, Regendi & Gubernandi, ac eis & eorum cuilibet in suis Causis & Querelis, inter eos ibidem motis & movendis, plenam & celerem Justitiam Faciendi de omnibus & singulis Quæstionibus, Contentionibus, Querelis, Injuriis, & Criminibus inter Se & contra Se motis vel movendis, ac in talibus Delinquentes Castigandi & Puniendi, ac secundùm Juris & Justitiæ ordinem in melius Reformandi, nisi talia forent quæ meritò per Regiam Magestatem forent Corrigenda, sine Impedimento aut Prohibitione nostra seu Officialium & Ministrorum nostrorum quorumcumque.

INSUPER, si aliquis Mercator Legius seu Nauclerus vel Nauta *Regni Angliæ* vel Dominiorum ejusdem Dictis Assertionibus vel Sententiis Gubernatorum hujusmodi pro tempore existentium obtemperare noluerit, nec in Locis prædictis obedire, Ille, tanquam contumax, Privilegio & Gratiâ, Mercatoribus & Legiis Domini *Regis Angliæ* ibidem concessis, amplius non gaudebit:

Cæterùm cum plurimi, nequam Seductores & Pacis Æmuli, contra innocentiam Mercatorum & Legiorum Hominum *Regis Angliæ* Querelas Criminosas solent fingere minus justè, de quibus Mercatores prædicti & alii Anglici dispendiosè fatigati in Regnis & Dominiis Daciæ & Norwegiæ solebant contra bonos Mores Gravamina atque Dampna recipere & sustentare,

Hinc est quòd Nos, *Johannes*, Dei gratiâ, &c. *Rex præmemoratus*, Providimus, de Gratiâ & Benignitate speciali, quemadmodum Tenore præsentis Confœderationis Ordinamus & Providemus, quòd omnes & singuli Mercatores & Subditi *Regis Angliæ*, ad Regna nostra sive Potestatem declinantes, quamdiu in eisdem Resideant, quoad omnia ipsorum justa Negotia, habeantur & sub Protectione speciali sint nostræ Regiæ Magestatis.

INSUPER, eadem Gratiâ & Benignitate Concedimus quòd, in Causis & Querelis, motis seu movendis, infra Potestatem & Jurisdictionem nostram, adversus Mercatores & Subditos *Regis Angliæ*, ubi agitur de Contractu vel quasi, qui vel quod prætenditur Initus sive Factus, Initum sive Factum extra Regna & Potestatem nostram, ipsi Mercatores *Regis Angliæ* & Subditi alicui Personæ Instantiæ seu etiam Judicis Officio infra Dominia & Potestates prædicta nullatenus Respondere compellatur, seu aliquo modo te-

factâ seu faciendâ per alios quam per Seipsos, non Arestentur vel aliqualiter Molestentur; &, si contingit Mercatores vel Subditos aliquos Regni Angliæ seu eorum Bona quæcumque pro Debitis & Delictis propriis ad Instantiam alterius Conquerentis, vel aliàs quocumque, Gravari vel Distringi, tunc, sufficienti Cautione præstitâ de Stando Juri per Mercatores sic Gravatos, in Causis quare Bonorum suorum Arestationes fieri contingent, ipsi Mercantias suas & Bona sic Arestata liberè consequantur, ac pro suo libito Habere & Distribuere valeant.

ITEM, Concordatum est, ad finem & effectum quòd in Rebus & Negotiis agendis & explicandis privatæ Affectiones de cætero cessent, ut & Mercatores & Gentes *Regis Angliæ* indifferentiùs & favorabiliùs in Regnis & Dominiis Daciæ & Noruegiæ recepientur & tractentur temporibus futuris, inperpetuum curabimus providere, & per Præsentes providemus in Civitate Bergensi in Regno Noruegiæ, necnon in Insulâ Islandiæ, unum vel plures Præfectum sive Præfectos Officiales ad Levandum & Colligendum Theolonia & Consuetudines in Civitate & Insulâ prædictis, providum vel providos & circumspectos Viros, Origine Dacos vel Noricos, non alium vel alios alterius Nationis seu Originis cujuscumque.

ITEM, Concordatum est quòd, si Mercatores *Regni Angliæ* vel Subditi horum Trium Regnorum Daciæ, Noruegiæ, & Angliæ Naufragium, quod absit, in Regnis vel Dominiis alterius Nostrûm patiantur, liceat eis Naves suas fractas vel collisas, necnon Res, Merces, & Bona sua quæcumque, liberè ac pacificè, per Se vel per alios, Reficere, Colligere & Habere; Ballivus autem seu Ballivi & alii Officiales qui fuerit pro tempore vel fuerint, ubi & quando hoc evenire in alterutro Regno contigerit, Naufragos illos, cum Navibus suis confractis Mercibus & Bonis suis omnibus, ab inquietantium Incursibus pro Viribus suis Protegant & Defendant, ac etiam ad Res, Merces, Bona, & Naves Colligendas & Salvandas Succursum impendant & Juvamen, absque eo quòd aliquid Juris, prætextu alicujus Damnatæ Consuetudinis, in Rebus tàm luctuosis Vendicare possint aut valeant, nè ex alienâ Calamitate Compendium sectentur; exceptâ justâ Mercede pro Quantitate Laboris,

ITEM, Concordatum est, *inter Nos præmemoratos Reges*, quòd neuter nostrûm aut Subditorum nostrorum Inimicis alterius Auxilium quovis modo præstabit vel Favorem.

ITEM, Concordatum est quòd, in Portubus sive Littoribus Regnorum nostrorum Daciæ, Noruegiæ & Angliæ, *nulli Piratæ* aut alii Guerras super Mare facientes, cujuscumque Nationis fuerint, aliquo modo Receptabuntur, nec eis ibidem seu alibi in Dominiis Regnorum prædictorum, in Pecunia, Armis, Instrumentis Bellicis, Victualibus, aut aliâ Re quacumque, contra Subditos alterius Regni, aliquo Pacto, Auxilium præstabitur, nec Favor, quovis quæsito colore, præbebitur, ad Damnificandum Mercatores seu alios Subditos quoscumque Regnorum prædictorum, in Personis vel in rebus, sub pœna Recuperandi ab ipsis Auxilium seu Opem facientibus, & Venditoribus illorum Armorum & Instrumentorum aut Victualium seu aliarum Rerum quarumcumque, Duplum Valorem earumdem, & sub Pœnâ Indignationis Regiæ Magestatis: Et, si contingat Bona unius vel alterius Nostrûm seu Subditorum, per Piratas hujusmodi in Terra vel in Mari Spoliata, Capta, vel Deprædata, in aliquâ Civitate, Villâ, Oppido, vel Portu alterius Regnorum ad Terram applicari vel ibidem Venalia exponi, quòd tunc Judices vel Gubernatores illorum Locorum & Portuum, pro

tem-

ITEM, Concordatum est quòd, si temporibus futuris, quod absit, contigerit aliquid contra præsentes Alligantias, per Subditum aut Subditos alicujus nostrûm Regum prædictorum Hæredumve nostrorum, contra alterius Subditum vel Subditos, per Incursiones, Invasiones, Deprædationes Personarum, Navium, seu Rerum Captiones seu Detentiones, vel quovis alio modo, attentare vel quomodolibet injuriare, quòd *ille Rex*, cujus Subditi tale quid attemptaverint vel injurias fecerint, & Hæredes sui pro tempore existentes, teneantur & quilibet eorum suo tempore teneatur, Justitiâ mediante, ad Statum debitum Attentata hujusmodi Reducere, ac Delinquentes debitè Corrigere & Punire, cum omni celeritate postquam super Reformatione & Punitione hujusmodi faciendis, Probatis Probandis, debitè fuerint requisiti, vel eorum aliquis inde fuerit requisitus, fraude, dolo, dilatione, malitiâ cessantibus quibuscumque, proviso semper quòd præsentes Alligantiæ pro tanto non sentiantur seu habeantur in aliquo Fractæ, Irritæ, sive Dissolutæ, sed semper in suo Robore permaneant & Virtute.

ITEM, Concordatum est quòd, si Inimicus alicujus Nostrûm ad alterum vel Regna, Terras, seu Dominia ipsius confugerit; ipsum sic Confugientem in Regna, Terras, seu Dominia sua quæcumque non Receptabit, nec in eisdem Stare seu Morari ultra Dimidium Annum a Tempore Notitiæ aliquatenus permittet; sed eundem ab eisdem, infra idem tempus prænæmoratum, Expellet & Amovebit.

ITEM, Concordatum est quòd, tàm propter Bonum Pacis quàm mutuæ Dilectionis Amicitiam, *inter Nos* & Illustrissimum *Regem Angliæ* Fratrem nostrum Charissimum, nostrosque Hæredes & Successores nostros, æternaliter fovendam & continuandam, omnes & singuli unius vel alterius Nostrûm Subditi, in Captivitate alterius Nostrûm sive Subditorum nostrorum ubicumque degentes sive existentes, per præsentem Confœderationis & Intelligentiæ Contractum habeantur & sint liberè Levati & Immunes; ita quòd, nullâ præstitâ Exactione seu Redemptione solutâ, Dimitti debeant, & penitùs sine omni Gravamine ulteriori misericorditer Relaxari.

Et, INSUPER, super Spoliationibus, Deprædationibus, Homicidiis, Dampnis, Rapinis, aut Injuriis quibuscumque, ante hæc tempora, inter Nos, Prædecessores nostros, Vassallos, Homines, aut Subditos, Vivos vel Defunctos, qualitercumque, a Principio Mundi usque ad hunc Diem, commissis aut perpetratis, nulla super eisdem deinceps suscitetur vel moveatur Lis, Accusatio, Actio,
• XII. 387. Querela, Persecutio in Jure vel extra Jus, Discordia, seu Controversia • Juris vel Facti qualitercumque; sed *Nos prænominati*, nostrique Vassalli, Homines Legii, sic injuriati sive Dampnificati, ab eisdem omninò Recedimus & Recedent, quemadmodùm per Præsentes Recedimus & Recedunt, Remittimus & Remittunt; salvo Jure tàm Nobis quàm nostris Hæredibus, Successoribus, & Subditis quibuscumque Petendi Debita, facta ratione Conventionum & Contractuum & etiam Juris Ordine Consequendi.

ITEM, Concordatum est quòd, per Præmissa omnia & singula, Præsentibus descripta & contenta, Literis, Privilegiis, Libertatibus, & Concessionibus sive Indultis, ante Datam Præsentium, per Illustrissimos *Daciæ & Norwegiæ Reges* Mercatoribus & Hominibus Angliæ datis & concessis, Præjudicium nullum generetur; sed quòd omnibus illis & singulis Veteribus Libertatibus, Privilegiis, & Indultis, cum præsentibus Appunctuatis, Conventis, Concordatis & Conclusis, in suis Causis agendis, prout eis ad Utilitatem eorum meliùs & pertinentiùs videri poterint, habere valeant inperpetuùm uti & frui eisdem.

ITEM, Concordatum est quòd, si aliquis Subditorum, cujusvis dictorum Regnorum Daciæ, Norwegiæ, & Angliæ, hujus amicabilis Compositionis sive Conventionis vel alicujus ejus Partis

Comme par avant ces [illegible] perpetuelle Paix & finalle Concorde, Amytiez, Confœderations, Alliances, bonnes Intelligences, Entrecours de Marchandie, Secours, Aydes & Promesses, aient este faiz, accordez, parlez, concluz, promis, & jurez, entre Tres Hault, Tres Puissant, & Tres Excellent Prince, mon Tres Honnore Seigneur, Cousin, & Pere *le Roy d'Angleterre*, ses Royaumes, Terres, Seigneuries, Paiis, Lieulx, Vassaulx, Subgects, Alliez & Adherez, & *Nous*, noz Duche, Paiis, Terres, Seigneuries, Vassaulx, Subgects, Alliez, & Adherenz, *Ex Autogr.*

Cognoissantz la grande & parfaicte Amour, que mon dit Seigneur & Pera à Nous, & la Declaration qu'il a faicte, tant par l'envoy du grant & beau Secours qu'il Nous a fait pour Mettre & Expulser hors nostre Paiis & Duchie noz Ennemis & Adversaires qui y estoient, que autrement, dont avons este grandement Relevee,

Considerantz mesmes le grant Bien, Utilite, & Seurte qui est avenu & peut • ensuir a Nous, noz ditz Paiis & Subgects au • XII. 388.
Moien de l'entretenement des dites bonnes Amitiez, Confederations, & Alliances,

Desirans de tout nostre Cuer icelles de nostre part Garder & Entretenir, & declarer & acertenner mon dit Seigneur & Cousin *le Roy* de nostre Voulloir & Intention touchant ce, aussi de l'Estat & Disposition de noz Matieres & Affaires, comme mon bon Seigneur & Pere,

Savoir faisons que Nous,

A plain confians & bien acertennez des Sens, Honneur, Loyaute, bonne Conduicte, & Dilligence de nostre chier bien ame feal Conseillier & Chambellan *Philippes de Montauban Chivalier Seigneur de Sens* nostre Chancellier, & de noz bien amez & feaulx, *Guillaume Guillemet Seigneur de Botbleiz* nostre Maistre d'Ostel, *Jehan de Chamballon Chevalier Seigneur de la Ricardye* nostre Cappitaine de Guerrande, noz Chambellans, *Jehan de Plouer Seigneur, de Trevenaline* nostre Escuier d'Escuerie, Maistre *Pierres Cojalu* nostre Senneschal de Guingamp, & Maistres *Jehan Gibon* Procureur de la Chambre de noz Comptes, noz Conseilliers,

Iceulx avons Commis, Depputez, & Instituez, & par ces Presentes Commettons, Depputons, & Instituons noz Ambassadeurs Commissaires, & Procureurs, pour aller & se transporter devers mon dit Seigneur, Cousin, & Pere *le Roy d'Angleterre*,

Et Luy exposer & faire remonstrance d'aucunes choses touchans noz Matieres & Affaires,

Et pour le bien & entretenement des dites bonnes Amyties & Alliances d'entre mon dit Seigneur Cousin & Pere *le Roy*, *&c.* & Nous,

En leur donnant & donnons par ces dits Presentes & a Troys d'eulx Povoir de tant sur icelles vroyes & loyalles fermes & perpetuelles Paix, Amitiez, & Concorde, que de Treues, Abstinence de Guerre, Alliances, Amitiez, Affinitez, Intelligences, Confederations, & Entrecours de Marchandie *entre Nous*, noz Duchie, Terres, Seigneuries, Paiis, Subgects, Vassaulx, Confederez, & Alliez, & mon dit Seigneur Cousin & Pere *le Roy*, ses Royaumes, Terres, Seigneuries, Subgects, Vassaulx, Confederez, & Alliez, ses Adherenz, & les nostres Communiquer, Traicter, Accorder, Convenir, Composer, & Appoincter, & a plain & entierment Determiner, & finablement Conclure avec mon dit *Seigneur & Pere*, ou ceulx qu'il luy plaira quant a ce commettre & depputer, & icelles Innover & Proroger a Temps ou en Perpetuel,

Aussi sur les Aydes & Secours, qui seront prestees & baillees de l'un de Nous a l'autre, Convenir, & Composer,

Et de Nous Obliger au Remboursement & Paiement des Fraiz &

dement plus especial,

Aus quels noz diz Ambassadeurs, Commissaires, Procureurs, Commis, & Depputez, & a Trois d'eulx de ce faire avons Donne & Donnons, par ces dites Presentes, plain Povoir, Auctorite, Commission, & Mandement especial;

Promettans & Prometons en Parolle de Prince, & sur l'Obligation de tous & chascuns noz Biens meubles & immeubles, presens & a venir, avoir Ferme, Estable, & Agreable tout ce que par noz diz Ambassadeurs, Commissaires, Procureurs, Commis, & Depputez, ou Trois d'eulx, comme dit est, sera Fait, Accorde, & Conclut es Choses & chascunes dessusdittes, leurs Sequelles, Appendences, Emergences, & Deppendences quelzconques, & en bailler nos Lettres Ratificatoires en forme deue & vallable.

En Tesmoing de ce nous avons signe ces Presentes de nostre Main, & fait seeller de nostre Seel.

Donne en nostre *Ville de Rennes*, le Quinzeiesme Jour de Fevrier, l'An Mille, Quatre Cens, Quatre Vingtz, & Neuff.

ANNE.

Par la Duchesse de son Commandement.

G. DE FORETZ.

Sub Sigillo præfatæ Ducissæ de cerâ rubrâ pendente a Cauda Pergamenæ.

Appunctuamenta Intercursus Florenciæ.

Ann. D. 1490. *An. 5. H. 7. Ex Autogr.*

IN DEI NOMINE AMEN.

Per præsens Publicum Instrumentum Cunctis appareat evidenter, quòd Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo, Indictione octavâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Innocentii*, Divinâ Providentiâ, *Papæ octavi* Anno sexto, Mensis Maii Die Primo, in Domo Habitationis Venerabilis Viri Magistri *Willielmi Nyk* Archidiaconi Wellensis infra Parochiam Fidis Virginis, Civitatis Londoniæ, meique Notarii subscripti præsentia personaliter constitui, providi & circumspecti Viri, *Johannes Cutt*, *Nicholaus Haryot*, *Radulphus Birde*, *Agorius Adys*, *Nicholaus Waryng*, *Willielmus Strode*, *Henricus Cantelowe*, *Willielmus Haryot*, & *Thomas Grafton* Cives & Mercatores dictæ Civitatis Londoniæ, quasdam Indenturas in se continentes certa Pacta, Conventa, & Contractus inter Venerabiles Viros, Magistros, *Johannem Batisfwetz* Legum Doctorem, & *Radulphum Austrich* Civem & Aldermannum Civitatis prædictæ, Procuratores, Deputatos, & Commissarios Excellentissimi & Metuendissimi Domini nostri *Henrici Septimi*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, pro Se & Subditis suis ex Parte unâ, &, Spectabiles Viros, *Thomasium Folchi de Portmaris*, *Christopherum Johannis*, *Antonium de Spinis* Cives Florentinos, Procuratores, Sindicos, Actores, & Nuncios speciales Magnificorum & Excelsorum Dominorum, *Priorum Libertatis*, *& Vexilliferi Justitiæ*, *Populi Florentini*, pro Se & dicto Populo Civitateque Florentiæ ex Parte alterâ, de & super certis Juribus & Libertatibus, Subditis dicti *Regis Angliæ*, in Dominio dictæ Civitatis Florentiæ, & quacunque Parte ejusdem, concessis, habendis, exercendis, utendis, & observandis, eisdem & per eosdem, Sigillis dictorum Commissariorum, in cera Rubia, michi satis notis, sigillatas, unà cum Nominibus eorundem, in Fine Indenturarum prædictarum, suis pro-

INPRIMIS, Pactum, Conventum, & Contractum est inter Nos Procuratores & Commissarios supradictos, Nominibus quibus supra, quòd omnes & singuli *Subditi Regis Angliæ* præsentes & futuri, Masculi & Fæminæ, Clerici & Laici, cujuscumque Statûs, Gradûs, vel Conditionis existunt, ab hac Die, Decimâ quintâ Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo, usque ad Diem Decimum quintum ejusdem Mensis Aprilis, qui erit Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Sexto, venire poterunt liberè, securè, & absque omnimoda Perturbatione, per modum Reprisaliarum, aut alio modo quocunque, tàm ex Anglia & aliis Locis quibuscunque, sub Ditione vel Obedientiâ dicti *Regis Angliæ* existentibus, quàm ex omnibus aliis & singulis Locis, & Mundi partibus, sub Ditione vel Obedientia dicti *Regis* minimè constitutis, *Dominis vel Dominio de Florentia*, Amicis vel Inimicis, ad & in Civitates Florentiæ, & ipsarum Portus, & Alveos maritimos eorundem, omniaque alia & singula Loca, sub Ditione, Districtione, vel Obedientia dictorum Dominiorum vel Dominii de Florentia existentia, vel futura, Munita vel non Munita, in Mari, Terra, vel Aquis dulcibus collocata, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, per se vel per alios, suo Nomine, Pedestres, Equestres, Bigis, Quadrigis, Navibus, & aliis Vasibus marinis, aut aquaticis quibuscunque, aliterve quomodo voluerint, & cum Bonis, Rebus, & Mercandisis propriis, vel ad eos, aut eorum aliquem aliquo Jure pertinentibus, sive sint Bona, Res, vel Mercandisæ, Nata, Producta, Inventa, aut Fabricata, in vel ex Angliâ, vel alio Loco, existente sub Ditione vel Obedientiâ *Regis Angliæ*, vel in & ex quocunque alio Loco, vel Parte Mundi, sub dicti Regis Ditione vel Obedientiâ minimè constituto, *Dominiis vel Dominio de Florentia*, Amico vel Inimico, & cum eisdem Bonis, Rebus, & Mercandisis suis, vel ad eos aliquo Jure pertinentibus, in dictis Civitatibus, & alio quocunque Loco, sub dictis *Dominiis vel Dominio de Florentia*, simili modo Morari, Stare poterunt, & Conversari, & in eisdem, eorumque quolibet, cum omnibus & singulis Florentinis, & aliis cujuscunque Nationis, Contractus Emptionis & Venditionis, & alios quoscunque Contractus, nominatos & innominatos, bonæ Fidei, & stricti Juris, in Scriptis & absque Scriptis, de & super omnibus & singulis Rebus & Mercandisis, licitis videlicet, Die Præsentium non Prohibitis, jure Facere, Concludere, & Consummare poterunt indistinctè, quæ tamen sint Prohibita, extra dictum Dominium Empta vel Vendita per eosdem, vel per eorum aliquem, ab eis vel eorum aliquo, per dictum Dominium & quamlibet ejus Partem, in & ad quemcunque Mundi Locum Vehi & Transferri, liberè & absque aliquâ contradictione poterunt; insuper ab eisdem Locis & eorum quolibet, perque eosdem & eorum quemlibet, ad & in omnia alia & singula Regna, Terras, Provincias, Dominia, Villas, Oppida, & Partes quascunque Mundi, sub Ditione vel Obedientia *Dominiorum vel Dominii de Florentia*, minimè constituta, Florentinis Amica vel Inimica, XII. 391.
cum dictis Bonis, Rebus, & Mercandisis suis, vel ad eos aliquo Jure pertinentibus, proficisci, recedere & abire, quotiens & quando voluerint, liberè & absque impedimento quocunque.

ITEM, specialiter Pactum, Conventum, & Tractatum est, inter Nos Deputatos, Commissarios, & Procuratores supradictos, Nominibus quibus supra, quòd, durante tempore supradicto, dicti *Domini vel Dominium de Florentia*, non Recipient vel Admittent in aliquem Locum, sub eis dictove Dominio existentem, vel futurum, aliquas Lanas natas in vel ex aliquo Loco, sub Ditione vel Obedientiâ *Regis Angliæ* existente, vel futuro, nisi tales tantummodo, quas dicti *Reges Angliæ* Subditi, vel sub ejus Obedientia con-

stituti,

quibus supra, quòd omnes & singuli Subditi *Regis Angliæ* supradicti præsentes & futuri, in omnibus & singulis Locis, sub Ditione vel Obedientia *Dominorum vel Dominii de Florentia* constitutis, vel futuris, erunt Exonerati & Immunes ab omnibus Muneribus Personalibus, Præmonialibus, vel Mixtis, Præstationibus, Exactionibus, Tributis, Theoloneis, Gabellis, Vectigalibus, & aliis quibuscunque Impositionibus & Contributionibus, præsentibus & futuris, & præsertim ab illis, quæ ratione Mercaturæ suæ exigi vel deberi possent ab eisdem, quæ nec ab eis, nec etiam ab illis, illove, qui cum eis, vel eorum aliquo contrahunt, ubicunque fuerint, exigi vel deberi poterunt quovismodo, Exsisis, Gabellis, vel Daciis, Vini, Frumenti, & aliorum Victualium, aliter quàm pro Usu Navium eorumdem Emendorum, duntaxat exceptis; quas Exsisas, Gabellas, & Dacias dicti Subditi *Regis Angliæ* in dicta Civitate Pisarum solvent & dabunt, eodem modo quo Scolares Studentes in eadem Civitate solverunt, & non alio, in aliis verò Locis solvant qui in eisdem Locis inhabitant, exceptis etiam Theoloneis, Gabellis & Vectigalibus, in ipsâ *Civitate Florentiæ* statutis & usitatis, de quibus dicti Subditi *Regis Angliæ* petunt Moderationem sibi fieri: Et quia Procuratores *Dominorum Florentiæ* non habent Auctoritatem, ut aiunt, illud Concedendi, Concordatum est quòd deputabuntur alii Commissarii ex Parte *Regis Angliæ* supradicti, qui habebunt Auctoritatem pleniùs in hac parte Concludendi.

•XII. 392. • ITEM, Pactum, Conventum, & Tractatum est quòd licebit dictis Subditis *Regni Angliæ*, in dicta Civitate Pisarum, habere & facere unum integrum Corpus, ut sint invicem Corporati, habeantque unum vel plures Magistrum vel Magistros, Sindictum vel Sindictos, Actorem vel Actores, Cistam vel Cistas communes, per modum Electionis, vel alterius Provisionis cujuscunque, cum quo vel quibus Magistro vel Magistris, facere & habere poterunt Statuta, Ordinationes, Provisiones, & Consuetudines, de & super omnibus & singulis Causis, Controversiis, & Litibus Pecuniariis, eos vel eorum aliquem, Bona, Res, & Mercandisas eorum, invicem concernentibus dictique *Domini vel Dominium Civitatis Florentiæ*, suis Sumptibus & Labore, dabunt, tradent, & appropriabunt, vel dari, tradi, & appropriari facient Locum, Fundum, & Superficiem, sive Domum constructam, congruam, honestam, sufficientem & condecentem, Honori, Necessitati, & Usui dicti Corporis Subditorum *Regis Angliæ*, & Corporatorum eorundem; in quo tàm dictus Magister vel Magistri, quàm Corporati prædicti, Convenient liberè & absque omni contradictione, pro Tractandis, Audiendis, Discutiendis, & Determinandis Causis, Querelis, Negotiis, & Deliberationibus, dictum Corpus, vel aliquem ejusdem, pro tempore concernentibus.

ITEM, Pactum, Conventum, & Contractum est, quòd Subditi, &c. in omnibus Causis & Litibus Pecuniariis, inter Duos dictorum Subditorum, vel plures movendis, aut futuris, tàm Agendo quàm Defendendo, sint & erunt sub Jurisdictione & Potestate dictorum Magistri vel Magistrorum, & ab omni alterius Jurisdictione penitùs & indeclinabiliter Exempti; in Causis verò Pecuniariis & Litibus Civilibus inter unum vel plures dictorum Subditorum, & aliquem vel aliquos non Subditos *Regi Angliæ* supradicto, *Potestas Civitatis Pisarum*, conjunctim cum *dictis Magistris* vel *Magistro*, tàm Agendo quàm Defendendo, habebunt plenam & omnimodam Jurisdictionem, in eos & eorum quemlibet, ad Cognoscendum, Sententiandum, Exequendum super eis, & eorum singulis Bonis & Rebus eorundem, in Criminalibus Causis, pro quibus, aliquis dictorum Subditorum veniet Corpore puniendus, omnes & singuli dictorum Subditorum *Regis Angliæ* erunt dictum • Dominium Florentiæ Traducunt & Traduci facient, erunt Lanæ minimè Reprobatæ, benè & fideliter Sarcinatæ & Purgatæ, sicut in retroactis temporibus, quibus illuc Traductæ fuerunt, esse consueverunt; easdemque Lanas *dicti Subditi Regis Angliæ* bono & rationabili Pretio Vendent & Distribuent, juxta Annorum & Temporis ubertatem. 393.

Quæ omnia & singula, sic, ut præfertur, Pacta, Conventa, & Contracta, Nos, dicti Procuratores, Commissarii, & Deputati dictorum *Dominorum & Dominii de Florentia*, Promittimus per *dictos Dominos & Dominium de Florentia* Teneri & firmiter Observari, ac per eosdem & idem Dominium Litteris suis Patentibus Confirmari & Ratificari circa Festum Sancti Michaelis proximò futurum: Quæ Literæ Confirmatoriæ & Ratificatoriæ mittentur & tradentur *dicto Regi Angliæ*, vel Deputato suo citra Diem Sancti Michaelis supradicti.

In quorum omnium & singulorum Fidem Nomina nostra subscripsimus, & Sigilla nostra Præsentibus apposuimus.

Dat. in *Manerio de Shene*, Anno, Die, & Mense supradictis.

Acta sunt hæc omnia & singula prout suprascribuntur & recitantur, sub Anno Domini Indictione, Pontificatu, Die, Mense, & Loco supradictis,

Præsentibus tunc ibidem,

Discretis Viris,
Domino *Johanne Johanson* Capellano,
Et *Johanne Goldesmyth* Eborum & Londoniæ Diœcesuum,
Ac aliis quampluribus Testibus ad Præmissa vocatis & specialiter rogatis.

Et Ego Robertus Charlement *Clericus Wigorniensis Diœcesis, Publicus Auctoritate Apostolicâ Notarius, quia Originales Indenturas præfatas, quas vidi inspexique & perlegi, omni vitio & sinistra suspitione carentes, cum Præsentibus Copiatis factâ Collatione diligenti, in Præsentia Testium inferius nominatorum, in omnibus Convenire & Concordare reperi & inveni, nil addito vel mutato, quod Facti substantiam diminuet, vel vitiet Intellectum, ideò dictas Indenturas Originales, quatenus possum de Jure & debeo, Publicavi & Transumpsi, ac aliunde occupatus, per alium Scribi & Copiari, atque in hanc Publicam Transumpti formam Redegi, Signoque & Nomine meis solitis & consuetis Signavi, & hic me subscripsi Manu propriâ, in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum.*

Maximiliani Romanorum Regis Commissio ad Tractandum cum Rege.

MAximilian, par la grace de Dieu, Roy *des Romains*, *tous jours Auguste*, Archeduc *d'Autriche*, Duc *de Bourgoingne*, *de Lothraine*, *de Brabant*, *de Luxembourg*, *& de Gheldres*, Conte *de Flandres*, *de Thirel*, *d'Artois*, *de Bourgoingne*, Palatin *de Haynau*, *de Hollande*, *de Zellande*, *de Namur*, *de Zuytphen*, *& de Malines*, Marquis *de Sainct Empire*, Seigneur *de Frise & de Salines*, *&c.* a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut. Ann. D. 1490. An. 5. H. 7. Ex Autogr.

Comme par la tresinguliere & tresparfaicte Bienveullance, Amour & Affection, que Nous avons a Treshault & Trespuissant Prince nostre Treschier & Tresame Frere *le Roy d'Angleterre*, saichans & bien acertenez qu'il ne l'a pas moindre envers Nous, ainsi que tresamplement il a dit, declaire, & afferme pour verite a noz Ambassa-

Ex Autogr. renissimæ Principis & Dominæ nostræ Supremæ *Ducissæ Britanniæ* Oratores & Depputati, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm jam nuper (scilicet) Decimâ Die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo Octavo, inter alia, specialiter Communicatum & Concordatum sit inter *Ricardum Eggecombe* Militem nuper Hospitii Illustrissimi *Regis Angliæ & Franciæ*, ac *Domini Hiberniæ* Contrarotulatorem, & Magistrum *Henricum Aynesworth* Legum Doctorem in Officio Privati Sigilli dicti Illustrissimi Domini Regis Secundarium, suos veros adtunc & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, & Oratores ex unâ Parte, & dictum *Philipum de Montauban* Britanniæ Cancellarium, ac *Guillermum Gueguen* Archidiaconum Pantheuriæ & Electum Ecclesiæ Nanetencis, & *Rollandum Goujon*, dictæ Illustrissimæ Principis & Dominæ nostræ Supremæ Commissarios & Procuratores ex altera Parte similiter sufficienter Deputatos, quòd dictus Illustrissimus *Rex Angliæ*, pro Sucursu & Deffensione *dictæ Dominæ nostræ* & Patriæ suæ Britaniæ, mitteret in partes ejusdem Britanniæ, Peccuniis per dictum Regem exponendis, Sex Milia Armatorum ad Serviendum *dictæ Dominæ Ducissæ* & Patriæ ejusdem, qui Descenderent in Britaniam Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo octavo, circa Medium Mensis Februarii aut Finem ejusdem Mensis, vel quamcitò commodè poterit, & ibidem morarentur usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò sequens, ad Deffensionem Patriæ supradictæ, ut in *Indenturis* desuper confectis, posteaque per utrumque Principem *Regem & Ducissam* supradictos confirmatis, pleniùs continetur,

Nos dicti Oratores, Commissarii, Procuratores, Deputati, & Ambassiatores Serenissimæ Principis & *Dominæ nostræ Ducissæ* antedictæ, Vice, Nomine, & Auctoritate ejusdem & pro ea, Fatemur & Recognoscimus quòd dictus Illustrissimus *Rex Angliæ* benè, perfectè, integrè, & honorificè omnia & singula, in dicta Conventione contenta, quatenus ipsum attingunt, fecit, observavit, & perimplevit,

Et propterea Nos, Oratores & Commissarii *dictæ Dominæ nostræ Ducissæ* antedicti, Auctoritate, Vice, & Nomine ejusdem atque pro ipsâ, *dicto Regi* Promittimus & Pollicemur, & *dictam Dominam nostram Supremam Ducissam* Hæredes & Successores suos, virtute Commissionis Nobis in ea parte datæ (cujus Tenor inferiùs sequitur) Astringimus & Obligamus, quòd *dicta Domina nostra Ducissa* ejus Hæredes aut Successores Restituent & Resolvent, cùm primum comodè poterint, dicto *Domino Regi* Hæredibus aut Successoribus suis omnes & singulas Pecuniarum Summas, quas ipse circa Expeditionem sive Armatam prædictam & Custodiam Villæ & Castri de Coulvicean & cujuscunque alterius Loci *eidem Domino Regi* loco Pignoris aut Ypothecæ traditi aut tradendi antehac quovis Pacto erogavit & exposuit, & posthac exponet sive erogabit.

Præterea Nos, antedicti Oratores & Commissarii, promittimus & pro majori & firmiori Securitate Resolutionis Expensarum prædictarum *dictam Ducissam* ejus Hæredes & Successores Obligamus
* XII. 395. * & Astringimus, quòd Castellum & Villa de Morleix statim & sine dilatione Tradentur & Deliberabuntur dicto Illustrissimo *Regi Angliæ* aut Assignatis suis, loco Pignoris & Ypothecæ, cum omnibus suis Juribus, Obventionibus, & Commoditatibus quibuscumque, sic quod ea liberè & quietè Retineat, absque Molestia, Impedimento, vel Contradictione *dictæ Dominæ Ducissæ* vel Hære-

... Paix & finale concorde, Amytiez, Confederations, Alliances, bonnes intelligences, Entrecours de Marchandie, Secours, Aydes & promesses, aient este faiz, accordez, parlez, concluz, promis, & jurez, entre Tres Hault, Tres Puissant, & Tres Excellent Prince, mon Tres Honnore Seigneur, Cousin, & Pere *le Roy d'Angleterre*, ses Royaumes, Terres, Seigneuries, Paiis, Lieux, Vassaulx, Subgects, Alliez, & Adherenz, & *Nous*, noz Duche, Paiis, Terres, Seigneuries, Vassaulx, Subgects, Alliez, & Adherenz,

Cognoissantz la grande & parfaicte Amour, que mon dit Seigneur & Per a à Nous, & la Declaration qu'il a faicte, tant par l'envoy du grant & beau Secours qu'il Nous a fait pour Mettre & Expulser hors nostre Paiis & Duchie noz Ennemis & Adversaires qui y estoient, que autrement, dont avons este grandement Relevee,

Considerantz mesmes le grant Bien, Utilite, & Seurte qui est avenu & peut ensuir a Nous, nos ditz Paiis & Subgects au moien de l'entretenement des dites bonnes Amitiez, Confederations, & Alliances,

Desirans de tout nostre cueur icelles de nostre part garder & entretenir, & declerer & acertenner mon dit Seigneur & Cousin *le Roy* de nostre Voulloir & Intention touchant ce, aussi de l'Estat & disposition de noz Matieres & Affaires, comme mon bon Seigneur & Pere,

Savoir faisons que Nous,

A plain confians & bien acertennez des Sens, Honneur, Loyaute, bonne conduicte, & diligence de nostre chier bien ame feal Conseillier & Chambellan *Philippes de Montauban Chevalier* * *Seigneur de Sens* nostre Chancellier, & de noz bien amez & feaulx, * XII. 396.
Guillaume Guillemet Seigneur de Bosbellitz nostre Maistre d'Ostel, *Jehan de Champballon Chevalier Seigneur de la Ricardye* nostre Cappitaine de Guerrande, noz Chambellans, *Jehan de Plouer Seigneur de Trevenaline* nostre Escuier d'Escuerie, Maistre *Pierres Cojalu* nostre Senneschal de Guingamp, & Maistres *Jehan Gibon* Procureur de la Chambre de noz Comptes, noz Conseilliers,

Iceulx avons commis, depputez, & Instituez, & par ces presentes commettons, depputons, & Instituons noz Ambassadeurs, Commissaires, & Procureurs, pour aller & se transporter devers mon dit Seigneur, Cousin, & Pere *le Roy d'Angleterre*,

Et Luy exposer & faire remonstrance d'aucunes choses touchans noz Matieres & Affaires,

Et pour le bien & entretenement des dites bonnes Amyties & Alliances d'entre mon dit Seigneur Cousin & Pere *le Roy*, *&c.* & Nous,

En leur donnant & donnons par ces dits presentes & a Troys d'eulx povoir de tant sur icelles vroyes & loyalles fermes & perpetuelles Paix, Amitiez, & Concorde, que de Treues, Abstinence de Guerre, Alliances, Amitiez, Affinitez, Intelligences, Confederations, & Entrecours de Marchandies, *entre Nous*, noz Duchie, Terres, Seigneuries, Paiis, Subgects, Vassaulx, Confederez, & Alliez, & mon dit Seigneur Cousin & Pere *le Roy*, ses Royaumes, Terres, Seigneuries, Paiis, Lieux, Subjects, Vassaulx, Confederez, & Alliez, ses Adherenz, & les nostres Communiquer, Traicter, Accorder, convenir, composer, & appoincter, & a plain & entierement determiner, & finablement conclure avec mon dit *Seigneur & Pere*, ou ceulx qu'il luy plaira quant a ce commettre & depputer, & icelles Innovet & proroger a Temps ou en perpetuel,

Aussi sur les Aydes & Secours, qui seront prestees & baillees de

l'un

dit Seigneur & Pere *le Roy*, ou de ses diz Commis & Depputez,

Et generallement de faire toutes & chascunes les choses environ & requises, partinentes & necessaires, comme Nous mesmes ferions, ou faire pourrions, se presens & personallement y estions, ja soit que les choses fussent telles que de soy ilz requissent Mandement plus especial,

Aus quels nos diz Ambassadeurs, Commissaires, Procureurs, Commis, & Depputez, & a Trois d'eulx de ce faire avons donne & donnons, par ces dites presentes, plain povoir, Auctorite, Commission, & Mandement especial;

• XII. 397. Promettans & promettons en parolle de Prince, & sur l'Obligation de tous • & chascuns noz Biens meubles & immeubles, presens & a venir, avoir Ferme, Estable, & Agreable tout ce que par noz diz Ambassadeurs, Commissaires, Procureurs, Commis, & Depputez, ou Trois d'eulx, comme dit est, sera Fait, Accorde, & Concludes en choses & chascune dessusdittes, leurs Sequelles, Appendences, Emergences, & Deppendences quelzconques, & en bailler noz Lettres Ratifficatoires en forme deue & vallable.

En Tesmoing de ce nous avons signe ces Presentes de nostre Main, & fait seeller de nostre Seel.

Donne en nostre *Ville de Rennes*, le Quinze Jour de Fevrier, l'An Mille, Quatre Cens, Quatre Vingtz, & Neuff.

Et sic signatur,

ANNE.

Par la Duchesse de son Commandement.

G. DE FOREST.

Sigillaturque Sigillo Dominæ nostræ Supremæ Ducissæ antedictæ.

QUÆ OMNIA ET SINGULA, in istis contenta, Promittimus, & dictam Dominam nostram, ejus Hæredes & Successores ad Observantiam eorumdem inviolabiliter Astringimus & Obligamus, & in Animam ejusdem, & omnia & singula Nos, Oratores & Commissarii *Ducissæ* supranominati, Promittimus per ipsam Dominam nostram *Ducissam* suosque Successores in omnibus & per omnia Teneri & inviolabiliter Observari, præsentemque Scripturam per Litteras Patentes ejusdem Dominæ nostræ suo Magno Sigillo sigillandas Ratifficari & Confirmari, ipsasque Litteras Ratifficatorias citra Festum Nativitatis Domini proximum dicto Illustrissimo *Regi Angliæ* tradi & liberari.

In quorum omnium & singulorum Testimonium & Fidem Sigilla nostra Præsentibus apposuimus.

Datum *Londoniis*, Die vicesimâ sextâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo.

PH. DE MONTAUBAN CHANCELLAR.
GUILLE GUILLEMET.
P. CORALU.

Sub Tribus Sigillis cereis, rubei Coloris, pendentibus a Caudis Pergamenæ.

¶ Ann. D. 1490. *An. 6. H. 7. Ex Autogr.*

Conventiones cum Rege Romanorum, super Bello inferendo contra Carolum Franciæ.

UNiversis & singulis, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Nos *Ladron de Ghevara* Miles Consiliarius & Camerarius, ac *Jacobus de Gaudebault* Secretarius in Ordinanciis & Guerris, ... *Angliæ Reges*, Hæredes & Successores suos, sit una vera, firma, & inviolabilis Pax & Amicitia, futuris temporibus perpetuò per Dei Gratiam duratura;

Et quòd in eâ aliisque Conventionibus subsequentibus comprehandantur Sacratissimus Dominus *Romanorum Imperator semper Augustus*, Illustrissimi Principes *Castelli & Legionis Rex & Regina*, eorumque Primogenitus, Serenissimus *Rex Daciæ, Norvegiæ, &c. Rex Portugaliæ*, *Electores & Principes Imperii*, atque *Britanniæ Ducissa*, si in eis comprehendi velint.

ITEM, cùm *Carolus Gallorum Princeps* suique Progenitores, nonnulla Opida insignia, Castra, Dominia, aliaque quamplurima nostra, illustrissimorum Principum, *Romanorum Anglorumque & Hispanorum Regum*, Illustrissimi *Philippi Archiducis Austriæ, & Burgundiæ Ducis*, necnon Serenissimæ Principis *Annæ Britanniæ Ducissæ*, cæterorumque Christianæ Religionis Principum, contra omnem Juris Æquitatem, Viribus & Astutiâ nequiter Usurpaverint Usurpaveritque atque injustè Detinet in præsenti,

Inter Nos Oratores, Commissarios, Procuratores, Negotiorum Gestores, & Deputatos antedictos, Vice, Nomine, & Auctoritate Illustrissimorum Regum & Supremorum nostrorum, Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd, si dictus *Carolus Gallorum Princeps*, vel aliquis Hæredum aut Successorum suorum, aliquem prætatorum Principum Supremorum nostrorum, *Philippum Austriæ Archiducem & Burgundiæ Ducem*, seu *Britanniæ Ducissam*, vel alicujus eorumdem Subditos per Terram aut Mare Invaserit, aut Guerram de facto Fecerit, aut fieri Mandaverit, aut aliquis Subditorum suorum sine ejus Mandato Guerram fecerit, & *Gallorum Princeps* requisitus superinde Justitiam denegaverit aut facere neglexerit, & *dictus Rex*, sic per Se aut suos Subditos Invasus, propter Invasionem sibi aut suis factam, aut alter Regum prædictorum, propter Invasionem *Ducis* aut *Ducissæ prædictis* factam, aut Justitiam, superinde requisitam, & ab ipso *Gallorum Principe* denegatam neglectamve, contra eundem *Gallorum Principem* se Hostem manifestè Declaraverit, Bellum contra eundem indicendo realiterque agendo, tunc si *Rex* sic Invasus *alium Regem* non Invasum, aut *alter Regum* prædictorum, propter Invasionem *Ducis* aut *Ducissæ* prædictorum, alterum Regem ad hujusmodi Bellum requisiverit, statim post ipsam Requisitionem *Rex sic requisitus* se *ipsius Gallorum Principis* Hostem fore Declarabit & Manifestabit, ac Bellum contra eundem *Gallorum Principem* seclusâ Morâ indicet, Guerram per Terram & Mare contra eundem realiter & suis Expensis agendo & prosequendo.

ITEM, Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd, immediatè post Sex Menses, post Requisitionem, ut prædicitur, per *Alterum* dictorum Duorum Regum Invasum *Alteri* non Invaso factam vel citius, si eisdem Duobus Regibus id utile & conducibile visum fuerit; *uterque* Regum Romanorum & Anglorum prædictorum Regnum Franciæ cum tali Armatorum Potentia quâ posset Campum tenere, seque & suos contra ipsum *Carolum Regem* communem eorum Adversarium Tueri & Defendere, ac verisimiliter sua Jura ab eo recuperare, in propria Persona ingrediatur & suis Expensis dictum *Principem Carolum* eorum Hostem Invadet & realiter Prosequetur.

ITEM, Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd, si propter Invasionem, *Ducissæ Britanniæ* ut præmittitur factam, alter Regum Romanorum & Anglorum prædictorum alterum requisierit, uterque eorum, immediatè post Sex Menses a tempore Requisitionis hujusmodi proximò futuros, vel citius si utrique eorum Utile visum fuerit, Regnum Franciæ, cum sua Potentia, ut supra, personaliter ingredi, *dictum Principem Carolum* eorum Hostem Invadere Infestareque, ut præfertur, teneatur, dummodò *Britanniæ Ducissa*, per dictum *Francorum Principem* Invasa, omnem & omnimodam Guerram tàm per Terram quàm per Mare con-

mum Regem *Romanorum semper Augustum*, Archiducem *Austriæ*, Ducem *Burgundiæ*, *Lothriæ*, *Brabantiæ*, *Lembourgiæ*, *Luxembourgiæ*, & *Geldriæ*, Comitem *Flandriæ*, *Thirolis*, *Artesiæ*, *Burgundiæ*, Palatinum *de Dynan*, *Hollandiæ*, *Zellandiæ*, *Namurci*, *Zutphen*, & *de Malyns*, Marchionem *Sacri Imperii*, & Dominum *Frisiæ & de Salins*, scientes & benè assecurati quòd non minori Dilectione Nos prosequitur, sicut ipsemet amplissime dixit, declaravit & pro certo affirmavit per suos Oratores ad Nos transmissos, & sicuti ad Nos scripsit & diversis Vicibus nunciari fecit,

Nos Deliberavimus capere & habere cum *prædicto Fratre nostro* majores Intelligentias, & cùm opus sit ad easdem tractandas constituere aliquas Notabiles Personas Nobis securas & fideles,

Notum facimus quòd Nos,

Plenè confidentes de Industria, Fidelitate, Prudentia, & Doctrina, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Thomæ Lovell* Militis Thesaurarii Cameræ nostræ, & Magistri *Henrici Aynesworth* Legum Doctoris in Officio Privati Sigilli nostri Secundarii, Consiliariorum nostrorum,

Eisdem, pro hujusmodi Causis & aliis Nos moventibus, per bonum Avisamentum & Deliberationem, Dedimus & Damus per Præsentes, Manu nostrâ signatas, Auctoritatem, Facultatem, & plenam Potestatem Tractandi, Faciendi, & Concludendi, pro Nobis & Nomine nostro, cum Spectabilibus Viris, Domino *Ladron de Ghevara* Milite Consiliario & Camerario ejusdem *Fratris nostri*, & Magistro *Jacobo Gondebault* suo in Ordinanciis & Guerris suis Secretario, Auctoritatem, Facultatem, & plenam Potestatem ab eodem Fratre nostro ad hoc habentibus, omnes Intelligentias, Confœderationes, & Alligantias, quæ videbuntur esse bonæ & utiles pro Commodo & Honore utriusque Nostrûm Patriarumque & Subditorum nostrorum,

Promittentes, in Verbo Regio, Ratum, Firmum, Acceptum, & Stabile habere omne & totum illud quod in hac parte per prædictos Consiliarios nostros Tractatum, Factum, & Conclusum fuerit, sicut si penes Personam nostram Factum, Tractatum, & Conclusum fuisset, quamvis in eis requiratur Mandatum magis speciale.

* XII. 400. • In cujus Rei Testimonium Præsentibus Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Oking*, octavo die Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo Nonagesimo, & Regni nostri sexto.

Subscriptio autem talis est ut sequitur.

Per ipsum Regem & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

BACHELER.

Quæ omnia & singula Nos Illustrissimi Principis *Romanorum Regis* Oratores præfati Potestate quâ supra Spondemus atque Promittimus, eundemque Regem nostrum firmiter Obligamus quòd idem Princeps noster *Romanorum Rex* antedictus quatenus ipsum concernunt Ratificabit & Observabit, & in ac sub Nomine suo proprio, unà cum Manûs propriæ Subscriptione, & sui Magni Sigilli munitione, infra Tres Menses post Datam Præsentium proximò futuros innovabit

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Te-

rici, Dei gratia, *Regis Angliæ*, &c. & *Henrico Aynesworth* Legum Doctore in Officio Privati Sigilli ejusdem Regis Secundario, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis (quorum quidem Auctoritatis & Commissionis Tenor etiam subinseritur) Auctoritate, Vice, & Nominibus nostrorum Principum *Romanorum Anglorumque Regum* antedictorum, & *Philippi Archiducis Austriæ & Burgundiæ Ducis*, præhabitâ maturâ Deliberatione, unanimiter Tractavimus, Concordavimus, Convenimus, atque Conclusimus, ac per Præsentes Convenimus, Pacificimurque, & Concludimus, omnia & singula Capitula quæ sequuntur, modo & formâ subsequentibus, omnibus & singulis aliis Conventionibus, inter ipsos Reges antehac initis, in suo Robore permanentibus atque permansuris.

• *Tenor verò Capitulorum, inter Nos utriusque Principis antedicti Commissarios conclusorum, sequitur, & est talis.* • XII. 401.

IN PRIMIS, Nos, dictorum Illustrissimorum Principum *Romanorum & Anglorum Regum* Oratores & Deputati antedicti, Nominibus eorum & pro eis, Auctoritate & Potestate Nobis ab eis ut præmittitur concessis, Concordamus, Convenimus, & Concludimus, ipsosque Principes nostros firmiter Obligamus quòd, immediatè post Tres Annos, post Datam Præsentium proximò futuros, vel aliquo tempore citiùs si utrique ipsorum Regum id Utile atque Conducibile videatur, uterque præfatorum *Romanorum Anglorumque Regum* contra dictum *Carolum Gallorum Principem*, & quemcunque ejus Successorem, Bellum publicè indicet, seque ipsius Hostem manifestè Declarabit, atque suâ cum Potentiâ quâ per Se poterit in Regno Franciæ Castra metari, suorum Inimicorum Injurias viribus inibi Propulsare, & sua Jura Manu forti (Deo juvante) Recuperare valeat, Bellum contra eundem *Carolum Regem* ejusque Successores Invasivum suo proprio Ære realiter aget, ipsumque Regnum Franciæ cum hujusmodi Potentia in Persona propria intrabit, & quanto commodè poterit continuò progredietur; sicque præfatum *Carolum Principem* suorum communem Hostem, & ejus Successores per Terram & Mare Bellicis Armis, pro ejus viribus, Infestabit, nec *Alter eorum* ab hujusmodi Bello, sic incepto, sine expresso *Alterius* Consensu, infra Duos Annos, dictam eorum in Regnum Franciæ Invasionem proximò & immediatè sequentes, quovis Pacto desistet.

Et, si contingat (quod Deus avertat) quòd alter dictorum *Romanorum & Anglorum Regum* (omni dolo, colore, fictione, & fraude semotis) ex aliqua causa legitima & necessaria, ut putà Infirmitate, præpeditus fuerit, adeoque in dicto Termino sic statuto in Persona propria Regnum Franciæ cum sua Potentia ullo modo ut præmittitur ingredi nequeat, quòd tunc, si alter *ipsorum Regum* in eo Termino in Persona propria dictum Regnum prout supradictum est cum sua Potentia ingredi velit, *alius Rex* sic Impeditus Potentiam, qualem secum habuisset si Regnum Franciæ in Persona propria ut præfertur Ingressus fuisset, cum idoneo Capitaneo, in eodem Termino transmittere teneatur; sic quòd per utriusque Regis Potentiam Bellum Invasivum in Regno Franciæ agatur, & continuetur simili modo ac si *uterque Princeps* in Persona propria dictum Bellum Invasivum prout supra inseritur egisset.

ITEM, Nos, dictorum Regum Oratores, Auctoritate Nobis ut præmittitur commissâ, Convenimus & Concludimus, ac no-

*M*Aximilian, par la Grace de Dieu, *Roy des Romains, &c. ut supra de Data Vicesimo Secundo die Maii.*

Tenor verò Commissionis Anglorum Regis, Oratoribus commissa, sequitur, & est talis.

*H*Enricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, has præsentes Literas visuris, Salutem.

Sciatis quòd,

Pro singulari & summa Benivolentia, Amore, & Affectione, quam Nos habemus ad Excellentissimum & Potentissimum Principem Carissimum & Dilectissimum Fratrem nostrum *Maximilianum* Regum *Romanorum semper Augustum*, Archiducem *Austriæ*, Ducem *Burgundiæ*, *Lothriæ*, *Brabantiæ*, *Lembourgiæ*, *Luxembourgiæ*, & *Geldriæ*, Comitem *Flandriæ*, *Thirolis*, *Artesiæ*, *Burgundiæ*, Palatinum *de Aynau*, *Hollandiæ*, *Zellandiæ*, *Namurci*, *Zutphen*, & *de Malyns*, Marchionem *Sacri Imperii*, & Dominum *Frisiæ & de Salins*, scientes & benè assecurati quòd non minori Dilectione Nos prosequitur, sicut ipsemet amplissimè dixit, declaravit & pro certo affirmavit per suos Oratores ad Nos transmissos, & sicuti ad Nos scripsit & diversis Vicibus nunciari fecit,

Nos Deliberavimus capere & habere cum *prædicto Fratre nostro* majores Intelligentias, & cùm opus sit ad easdem tractandas constituere aliquas Notabiles Personas Nobis securas & fideles,

Notum facimus quòd Nos,

Plenè confidentes de Industria, Fidelitate, Prudentia, & Doctrina, Dilectorum & fidelium nostrorum, *Thomæ Lowell* Militis Thesaurarii Cameræ nostræ, & Magistri *Henrici Aynesworth* Legum Doctoris in Officio Privati Sigilli nostri Secundarii, Consiliariorum nostrorum,

Eisdem, pro hujusmodi Causis & aliis Nos moventibus, per bonum Avisamentum & Deliberationem, Dedimus & Damus per Præsentes, Manu nostrâ signatas, Auctoritatem, Facultatem, & plenam Potestatem Tractandi, Faciendi, & Concludendi, pro Nobis & Nomine nostro, cum Spectabilibus Viris, Domino *Ladron de Ghevara* Milite Consiliario & Camerario ejusdem *Fratris nostri*, & Magistro *Jacobo Gondebault* suo in Ordinanciis & Guerris suis Secretario, Auctoritatem, Facultatem, & plenam Potestatem ab eodem Fratre nostro ad hoc habentibus, omnes Intelligentias, Confœderationes, & Alligantias, quæ videbuntur esse bonæ & utiles pro Commodo & Honore utriusque Nostrûm Patriarumque & Subditorum nostrorum,

Promittentes, in Verbo Regio, Ratum, Firmum, Acceptum, & Stabile habere omne & totum illud quod in hac parte per prædictos Consiliarios nostros Tractatum, Pactum, & Conclusum fuerit, sicut si penes Personam nostram Factum, Tractatum, & Conclusum fuisset, quamvis in eis requiratur Mandatum magis speciale.

In cujus Rei Testimonium Præsentibus Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Okyng*, octavo die Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo, & Regni nostri sexto.

Subscriptio autem talis est ut sequitur,

Per ipsum Regem, & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

BACHELER.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos omnes & singuli *Romanorum & Anglorum Regum* plenius confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oraores, Commissarios, Legatos, Deputatos, & Nuncios Facimus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenam Potestatem, & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, tàm idem Garterium quàm Literas nostras prædictas eidem Consanguineo & Confratri nostro, pro Nobis & Nomine nostro, deliberandi, Consimilesque Literas Patentes ab eodem Consanguineo & Confratre nostro Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula, quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, faciendi, excercendi, & expediendi, ita & eodem modo prout Nos ipsi faceremus & facere possemus si præsentes interessemus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Okyng*, duodecimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Super Conventionibus antedictis, de Articulis Modificandis.

*U*Niversis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Nos, *Ladron de Ghevara* Miles, Consiliarius & Camerarius, & Magister *Jacobus de Gondebault* Secretarius in Ordinanciis & Guerris, Sacratissimi Principis *Maximiliani*, Dei gratiâ, *Romanorum Regis* Commissarii, Procuratores, & Deputati, Salutem. Ann. D. 1490. An. 6. H. 7. Ex Autogr.

Noveritis quòd Nos, Commissarii & Deputati antedicti, vigore & auctoritate Commissionis Nobis ab ipso Supremo Domino nostro concessæ (cujus Commissionis Tenor inferiùs inseritur), cum Spectabilibus & Prænobilibus Viris, Domino *Thoma Lowell* Milite Thesaurario Cameræ Potentissimi Principis & Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ, &c.* & Magistro *Henrico Aynesworth* Legum Doctore in Officio Privati Sigilli ejusdem Potentissimi Domini Regis Secundaria, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis (quorum quidem Auctoritatis & Commissionis Tenor etiam subinseritur) Auctoritate, Vice, & Nominibus nostrorum Principum *Romanorum Anglorumque Regum* antedictorum, præhabitâ maturâ Deliberatione, unanimiter Tractavimus, Concordavimus, Convenimus, & Conclusimus, ac per Præsentes Convenimus & Concludimus, Paciscimurque omnia & singula Capitula quæ sequuntur, modo & formâ sequentibus, omnibus & singulis aliis Conventionibus, inter ipsos Reges antehac initis, nihilominus in suo Robore permanentibus atque permansuris.

INPRIMIS quòd,

Licet inter Nos jamdudum Auctoritate Commissionum nostrarum Communicatum, Conventum, & Conclusum sit *quòd, propter Invasionem alteri eorumdem* * Romanorum aut Angliæ Regum, * XII. 404. *aut* Philippo Archiduci Austriæ & Burgundiæ Duci, *seu* Ducissæ Britanniæ, *per* Gallorum Regem *factam*, uterque Romanorum & Anglorum Regum, *post* alterius Regis *Requisitionem*, *contra* Carolum Francorum Regem, *ejusve Successores*, *Bellum publicè Indicere & realiter Prosequi, ac in propriis Personis & Expensis Regnum Franciæ Invadere teneatur, nec a Bello sic incepto quovis Pacto Alter sine Consensu Alterius Desistere possit*, ut in Litteris desuper confectis plenius continetur,

Nobis tamen *dictorum Romanorum & Anglorum Regum* Commissariis antedictis visum est, atque Auctoritate Commissionum nostrarum prædictarum per Præsentes Convenimus, Concordamus & Concludimus, quòd post Duos Annos, dictam eorum in Regnum

ſupradictorum, dolo, fraude, & malo ingenio ceſſantibus, aliquo legitimo & neceſſario Impedimento, ut putà Infirmitate, detineatur, quo minus perſonaliter Regnum Franciæ Invadere aut Ingredi poſſit, & *Alter Regum prædictorum* nihilominus perſonaliter dictum Regnum Franciæ cum ſua Potentia Invadere velit, *Alter Rex* tunc, ſic ut præmittitur Impeditus, Exercitum ita ſufficientem, ac ſi in Perſona propria Franciam invaſiſſet ſub idoneo Capitaneo Gubernandum in Franciam infra ſupradictum tempus (ut præmittitur) Tranſmittere, & Bellum Incipere, ac realiter Expenſis ſuis Proſequi teneatur, ſic quòd per utriuſque Regis Potentiam Bellum Invaſivum in Regno Franciæ agatur & continuetur ſimili modo ac ſi uterque *Princeps* in Perſona propria dictum Bellum Invaſivum prout ſupra inſeritur egiſſet.

ITEM, inter Nos Commiſſarios, Oratores, & Deputatos antedictos Conventum & Concluſum eſt quòd, immediatè poſtquam Illuſtriſſimus *Princeps Philippus Archidux Auſtriæ & Burgundiæ Dux* ad Ætatem maturam & legitimam pervenerit, tunc Sacratiſſimus Princeps *Maximilianus Romanorum Rex* procurabit, ſollicitabit, faciet, & pro viribus, curabit quòd *dictus Philippus* omnia & ſingula, in his & ſupradictis Literis contenta, Obſervabit & Perimplebit, ac in Perſona ſua & pro ſe ac Nomine ſuo Innovabit, & ſe ad Obſervantiam omnium & ſingulorum Articu-
• XII. 405. lorum, in his & ſupradictis Literis Contentorum, • cum ſupradictis *Romanorum & Angliæ Regibus* Alligabit & Confœderabit, ac, quemadmodum alii Duo Reges ſupradicti ſe ad Præmiſſa Obligarunt & Aſtrinxerunt, ſe ſub ſuo Sigillo Magno Obligabit & Aſtringet.

ITEM, inter Nos, Commiſſarios, Oratores, & Deputatos antedictos, Auctoritate quâ ſupra, Conventum & Concluſum eſt quòd per præſentes Modificationes, Limitationes, Correctiones, Interpretationes, & Additiones prioribus Literis, de quibus ſupra fit mentio, in aliis nullatenus derogetur, ſed in omnibus & per omnia ſtabunt in omni Robore ſuo & effectu, ſupradictis Modificationibus, Correctionibus, Limitationibus, Interpretationibus, & Additionibus duntaxat exceptis.

Tenor verò Commiſſionis Sacratiſſimi Romanorum Regis Nobis Oratoribus ſuis conceſſæ ſequitur, & eſt talis.

Tenor verò Commiſſionis Anglorum Regis Oratoribus ſupradictis conceſſæ ſequitur ſub hac Verborum ſerie.

H*Enricus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, has præſentes Literas viſuris, Salutem.
Sciatis quòd,
Pro ſingulari, *&c.*

Et ita Literæ erant ſubſcriptæ,

Per ipſum Regem, & de Data prædicta, Auctoritate Parliamenti.

BACHELER.

QUÆ OMNIA ET SINGULA SUPRADICTA Nos, Sacratiſſimi Principis *Romanorum Regis* Oratores antedicti, Poteſtate quâ ſupra Spondemus atque Promittimus, eundemque Regem noſtrum ſir-

tiſſimo Principe ac Contratre noſtro Præcariſſimo *Maximiliano* 406.
Romanorum Rege *ſemper Auguſto*, Archiduce *Auſtriæ*, Duce *Burgundiæ*, *Lothringiæ*, *Brabantiæ*, *Lembourgbiæ*, *Luxembourgiæ*, *& Geldriæ*, Comite *Flandriæ*, *Thyrolis*, *Arteſiæ*, *Burgundiæ*, Palatino *de Haynau*, *Holandiæ*, *Zelandiæ*, *Namurci*, *Zutphen*, *& de Malins*, Marchione *Sacri Imperii*, & Domino *Friſiæ & de Salins*, præhabitâ maturâ Deliberatione, Tractavimus, Concordavimus, Convenimus, & Concluſimus, ac per Præſentes Convenimus, Paciſcimurque & Concludimus, omnia & ſingula Capitula quæ ſequuntur, modo & formâ ſubſequentibus, omnibus & ſingulis aliis Conventionibus, inter Nos antehac initis, in ſuo Robore permanentibus atque permanſuris.

INPRIMIS, Concordatum, Conventum, & Concluſum eſt, *inter Nos Romanorum & Angliæ Reges* antedictos, quòd, immediatè poſt Tres Annos, poſt Datam Præſentium proximò futuros, vel aliquo tempore citius, ſi utrique Noſtrûm id Utile atque Conducibile videatur, uterque Noſtrûm contra dictum *Carolum Principem*, & quemcumque ejus Succeſſorem, Bellum publicè indicet, ſeque ipſius Hoſtem manifeſte Declarabit, atque ſuâ cum Potentiâ, quâ per Se poterit in Regnum Franciæ Caſtra metari, ſuorum Inimicorum Injurias propriis viribus inibi Propulſare & ſua Jura Manu forti (Deo juvante) Recuperare valeat, Bellum contra eundem *Carolum Regem* ejuſque Succeſſores Invaſivum ſuo proprio Ære realiter aget, ipſumque Regnum Franciæ cum hujuſmodi Potentia in Perſona propria intrabit, & quanto commodè poterit continuò progredietur; ſicque præfatum *Carolum Principem* noſtrum communem Hoſtem, & ejus Succeſſores, per Terram & Mare, Bellicis Armis, pro ſuis viribus, Infeſtabit, nec *Alter noſtrum* ab hujuſmodi Bello, ſic incepto, ſine expreſſo *Alterius* Conſenſu, infra Duos Annos, dictam noſtram in Regnum Franciæ, ut præmittitur, Invaſionem proximò & immediatè ſequentes, quovis Pacto deſiſtet.

Et, ſi contingat (quod Deus avertat) quòd alter Noſtrûm *Romanorum & Angliæ Regum ſæpedictorum*, omni dolo, colore, fictione, & fraude remotis, ex aliqua cauſa legitima & neceſſaria, ut putà Infirmitate, præpeditus fuerit, adeò quòd in dicto Termino ſic ſtatuto in Perſona propria Regnum Franciæ cum ſua Potentia ullo modo ut præmittitur ingredi nequeat, quòd tunc, ſi alter Noſtrûm in eo Termino in Perſona propria dictum Regnum Franciæ, prout ſupradictum eſt, cum ſua Potentia ingredi velit, alius Noſtrûm ſic Impeditus Potentiam, qualem ſecum habuiſſet ſi Regnum Franciæ in Perſona propria ut præfertur Ingreſſus fuiſſet, cum uno idoneo Capitaneo, in eodem Termino in præfatum Regnum Franciæ tranſmittere teneatur; ſic quòd per utriuſque noſtrûm Potentiam Bellum Invaſivum in eodem Regno Franciæ agatur, & continuetur ſimili modo ac ſi *uterque noſtrûm* in Perſona propria dictum Bellum Invaſivum prout ſupra inſeritur egiſſet.

ITEM, Concluſum & Conventum eſt quòd, ſi Nos *Romanorum & Angliæ Reges* antedicti, ex quavis Cauſa dictum noſtrum Ingreſſum in Franciam, in fine Triennii ut præfertur ſtatutum, prorogaverimus, & alium Terminum ſeu alios Terminos pro hujuſmodi noſtro Ingreſſu in Franciam ſtatuerimus, quòd *uterque noſtrûm* tunc teneatur in illo Termino ſeu Terminis, per Nos ſic ſtatuto ſeu ſtatutis, Bellum Invaſivum contra dictum *Gallorum Principem Carolum*, communem noſtrum Hoſtem, ac ejus Succeſſores, agere, & in Perſona propria cum ſua Potentia Franciæ Regnum invadere, & ipſum Bellum continuare eodem modo, ac ſi

Rege *semper Augusto*, Archiduce *Austriæ*, Duce *Burgundiæ*, *Lothringiæ*, *Brabantiæ*, *Lembourgiæ*, *Luxemburgiæ* & *Gheldriæ*, Comite *Flandriæ*, *Thirolis*, *Artesii*, *Burgundiæ*, Palatino de *Haynau*, *Holand Zeland. Navarr. Zuytphen. & de Malines*, Marchione *Sacri Imperii*, & Domino *Frise* & *de Salins*, ad Libidinem Dominandi Illustrissimi Principis *Franciæ Caroli Regis* Reprimendam mutuò deliberantes, ex certis Causis & Considerationibus Nos specialiter ad hoc hincinde moventibus, præter & ultra cæteras quaslibet Pactiones, Conventiones, & Confœderationes inter Nos ac supradictum Potentissimum *Romanorum Regem* initas & contractas, & eisdem in Robore suo nichilominus permansuris, speciales quasdam Intelligentias, Pactiones, Conventiones, Amicitias, Alligantias, & Confœderationes, Appunctuavimus, Contraximus, Conclusimus, & Concordavimus, ac per Præsentes Appunctuamus, Contrahimus, Concludimus, & Concordamus Articulos, Promissiones, Pactiones, Conventiones, Alligantias, Amicitias, & Confœderationes quæ sequuntur.

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, inter Nos *Romanorum & Angliæ Reges* antedictos, nostros Hæredes & Successores, sit una vera, firma, & inviolabilis Pax & Amicitia, futuris temporibus perpetuò per Dei Gratiam perpetuò duratura;

Et quòd in eâ aliisque Conventionibus subsequentibus comprehendantur Sacratissimus Dominus *Romanorum Imperator semper Augustus*, Illustrissimi Principes *Castellæ & Legionis Rex & Regina*, eorumque Primogenitus, Serenissimus *Rex Daciæ*, *Norwegiæ*, *&c. Rex Portugaliæ*, *Electores & Principes Imperii*, atque *Britanniæ Ducissa*, si in eis comprehendi velint.

ITEM, cùm *Carolus Gallorum Princeps* suique Progenitores, nonnulla Opida insignia, Castra, Dominia, aliaque quamplurima Jura nostra, ac Illustrissimorum Principum, *Romanorum Hispanorumque Regum*, Illustrissimi *Philippi Archiducis Austriæ & Burgundiæ Ducis*, necnon Serenissimæ Principis *Annæ Britanniæ Ducissæ*, cæterorumque Christianæ Religionis Principum, contra omnem Juris Æquitatem, Viribus & Astutiâ nequiter usurpaverit, atque injustè detinet in præsenti,

Inter Nos *Romanorum & Angliæ Reges* antedictos Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd, si dictus *Carolus Gallorum Princeps*, vel aliquis Hæredum aut Successorum suorum, aliquem nostrorum *Romanorum & Angliæ Regum*, *Philippum Austriæ Archiducem & Burgundiæ Ducem*, seu *Britanniæ Ducissam*, vel alicujus nostrûm, aut eorum Subditos per Terram aut Mare Invaserit, aut Guerram de facto Fecerit, aut fieri Mandaverit, aut aliquis Subditorum suorum sine ejus Mandato Guerram fecerit, & *Gallorum Princeps* requisitus superinde Justitiam denegaverit aut facere neglexerit, & aliquis *nostrum Angliæ aut Romanorum Regum* prædictorum, sic per *Gallorum Principem*, aut ejus Subditos Invasus, propter Invasionem sibi aut suis factam, aut alter nostrûm Regum prædictorum, propter Invasionem *Duci* aut *Ducissæ prædictis* factam, aut Justitiam, superinde requisitam, & ab ipso *Gallorum Principe* denegatam neglectamve, contra eundem *Gallorum Principem* se Hostem manifestè Declaraverit, Bellum contra eundem indicendo realiterque agendo,

Tunc si aliquis nostrûm Regum prædictorum sic Invasus alterum Nostrûm non Invasum, aut alter Nostrûm propter Invasionem *Ducis* aut *Ducissæ* prædictorum, alterum Nostrûm ad hujus-
* XII. 408. modi Bellum requisierit, statim post * ipsam Requisitionem, ipse Nostrûm, sic per alterum Requisitus, se *ipsius Gallorum Principis* Hostem fore Declarabit ac Manifestabit, ac Bellum contra eundem *Gallorum Principem* seclusâ Morâ, indicet, Guerram per Terram & Mare contra eundem realiter & suis Expensis agendo & prosequendo.

ITEM, Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd, immediatè post Sex Menses, post Requisitionem, ut prædicitur, quisitus, magna sine difficultate & [illegible] dere, Tradere, & Deliberare debebit.

ITEM, Concordatum & Conclusum est, inter Nos *Reges* supradictos, quòd Neuter nostrûm Treugas, Amicitias, Confœderationes, aut aliquas alias Intelligentias, absque Assensu & Consensu Nostrûm alterius, cum *Carolo Gallorum Principe*, aut aliquo Successorum suorum, post Invasionem per Nos, ut præfertur, in Regnum Franciæ inchoatam, inibit aut faciet, seu iniri aut fieri faciet aut acceptabit.

QUÆ OMNIA ET SINGULA PRÆMISSA, quatenus Nos concernunt & attingunt, Nos *Henricus Angliæ Rex antedictus* Promittimus firmiterque Obligamus & Astringimus, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Tenere, Observare, & Perimplere.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat apud *Okyng*, decimo sexto Die Septembris, Anno Domini Millesimo, quadringentesimo, Nonagesimo, & Regni nostri Sexto.

Confirmatio Modificationum.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, cum Sacratissimo Principe & Carissimo Ann. D.
Confratre nostro *Maximiliano Romanorum* Rege semper Augusto, 1490.
Archiduce *Austriæ*, Duce *Burgundiæ*, *Lothringiæ*, *Brabantiæ*, An. 6.
Lemburgiæ, *Luxemburgiæ*, & *Gheldriæ*, Comite *Flandriæ*, *Tiro-* H. 7.
lis, *Artesiæ*, *Burgondiæ*, Palatino *de Aynau*, *Holandiæ*, *Zelandiæ*, Ibid.
Namur. Zuytphen. & *de Malyns*, Marchione *Sacri Imperii*, & Domino *Frisiæ* & *de Salmis*, Conventimus & Conclusimus, ac per Præsentes Convenimus Paciscimurque, omnia & singula Capitula, quæ sequuntur, modo & formâ subsequentibus, omnibus aliis &
singulis Conventionibus, * inter Ipsum & Nos antehac initis, ni- * XII.
chilominus in suo Robore permanentibus atque permansuris. 409.

INPRIMIS quòd,

Licet inter Nos jamdudum Communicatum, Conventum, & Conclusum sit *quòd, propter Invasionem alteri Nostrûm, aut* Philippo Archiduci Austriæ & Burgundiæ Duci, *seu* Ducissæ Britanniæ, *per* Gallorum Regem *factam*, uterque Nostrûm, *post* alterius *Requisitionem*, *contra* Carolum Francorum Regem, *ejusve Successores*, *Bellum publicè Indicere & realiter Prosequi, ac in propriis Personis & nostris Expensis Regnum Franciæ Invadere teneatur, nec a Bello sic incepto quovis Pacto Alter nostrûm sine Alterius Consensu Desistere possit*, ut in Literis desuper confectis plenius continetur,

Nobis tamen *Romanorum & Angliæ Regibus* antedictis visum est, atque per Præsentes Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quòd post Duos Annos, dictam nostram in Regnum Franciæ Invasionem proximò & immediatè sequentes, Uterque Nostrûm Romanorum & Angliæ Regum a Bello sic per Nos incepto, absque Alterius expresso Consensu, liberè Desistere licebit, priore Conventione in aliquo non obstante.

ITEM,

Licet inter Nos *Reges* antedictos, in Literis superioribus Conventum & Conclusum sit quòd, *si*, *post Invasionem per* Gallorum Principem *Alteri nostrûm* Romanorum & Angliæ Regum *prædictorum*, *seu* Philippo Archiduci Austriæ & Burgundiæ Duci, *aut* Ducissæ Britanniæ *factam*, *Alter nostrûm* Regum *prædictorum* Alterum *requisierit*, *uterque nostrûm* Romanorum & Angliæ Regum *prædictorum*, *immediatè post Sex Menses a tempore hujusmodi Requisitionis*, *Regnum Franciæ cum sua Potentia personaliter Expensis*

innovabit, & se ad Observantiam omnium & singulorum Articulorum, in hiis & supradictis Literis Contentorum cum Nobis *Romanorum & Angliæ Regibus antedictis* Obligabit & Confœderabit,
• XII. ac, quemadmodum Nos ipsos ad * Præmissa Obligamus & A-
410. stringimus, se sub Magno Sigillo suo Obligabit & Astringet.

ITEM, inter Nos *Reges Romanorum & Angliæ* supranominatos, Conventum & Conclusum est quòd, per præsentes Modificationes, Correctiones, Limitationes, Interpretationes, & Additiones, prioribus Literis, de quibus supra fit mentio, in aliis nullatenus derogetur, sed in omnibus & per omnia stabunt in omni Robore suo & Effectu; supradictis Modificationibus, Correctionibus, Limitationibus, Interpretationibus, & Additionibus dumtaxat Exceptis.

QUÆ OMNIA ET SINGULA PRÆMISSA, quatenus nos concernunt & attingunt, Nos *Henricus Angliæ Rex antedictus* Promittimus & firmiter Obligamus, & Astringimus, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Tenere, Observare, & Perimplere.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Okyng*, decimo sexto Die Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo, & Regni nostri Sexto.

Per ipsum Regem.

Super antedictis Conventionibus de Proclamatione facienda.

Ann. D. REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.
1490. Præcipimus vobis, firmiter injungentes, quòd statim, post
An. 6. Receptionem Præsentium, in singulis Locis, infra Civitatem præ-
H. 7. dictam & Suburbia ejusdem, ubi magis expediens videritis, ex
Pat. 6. parte nostra publicas Proclamationes fieri faciatis in hæc verba,
H. 7. *m.*
9. *d.* FORASMOCH *as, bytwixt the King oure Soverayn Lord* King of England and of Fraunce, and Lord of Irland, *and the most High and Myghty Princes the* King of Romayns, *and the* King and Quene of Spayne, *ther is a very ferme and perfite Amyte, Confederacion, and Intelligence, for Theym their Heires and Successours, perpetuelly to endure, Accorded, Covenanted, and Concluded,*

In the which Confederacion, amongest other thinges, it is comprised that, If *Charles the Frensshe King* Invade or doo to be Invaded Theym, or eny of Theym, or eny of their Subgettes, or the *Duchesse of Britayn* their Alye, by See or by Land, then everych of the said *Thre Kinges of Romayns, England*, and *Spayn* shall Declare hymself Enemye unto the said *Frensh King*, and make actuelly Werre ayeinst hym by See and by Land, to the best of his Power, as sone as he therunto shal be required by eny of Theym, for Invasion doon so unto Hym or the said *Duchesse of Bretayn*,

Regem & Helesabetham Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, *H.* 7.
Siciliæ, &c. & Illustrissimum Principem *Johannem eorum Primo-* *Franc.* 6.
genitum & Hæredem Confœderatos & Consanguineos nostros Ca- *H.* 7.
rissimos eorumque Hæredes & Successores ex eorum Corporibus *m.* 17.
legitimè procreatos ex una, & *Nos* Illustrissimumque Principem *Arthurum nostrum Primogenitum & Hæredem* nostrosque Hæredes & Successores ex Corporibus nostris legitimè procreatos ex altera Partibus, nonnulla Pacta, Conventiones, Intelligentiæ, & Fœdera, hiis actis Diebus, per nostros eorumque Oratores, Procuratores, & Nuncios, sufficientem & plenam Auctoritatem in hac parte habentes, fuerint concordata, percussa, conventa, & conclusa,

Inter quæ erat Concordatum, Conventum, & Conclusum quòd, *Neuter dictorum Regum a Bello, per ipsos seu eorum aliquem contra* Carolum Gallorum Principem *ejusve Successorem Indicto & Incepto, sine alterius eorum Consensu desistere valeat, sed uterque eorum contra* eundem Carolum *ejusque Successorem Bellum realiter agere debeat, nisi quòd ipse* Gallorum Princeps *præfatis* Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Principibus *eorum Hæredibus Successoribusve suis Comitatus Rocillionis & Saritaniæ de sua Voluntate Restituat, quo Casu ab hujusmodi Bello ipsi* Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Principes *sine* Regis Angliæ *Consensu liberè desistere valeant, aut si dicto* Regi Angliæ *Hæredibus Successoribusve suis Ducatus Normanniæ & Acquitanniæ restituerit, quo etiam Casu & ipse* Rex Angliæ *ab ipso Bello sine dictorum* Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Principum *Consensu desistere valeat*, ut in Literis superinde confectis, quarum Data est Vicesimâ septimâ Die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesin o nono, pleniùs liquet,

Cumque veros inter Amicos Animorum foret idemptitas, Votorumque parilitas, & in rebus eorum gerendis æqualitas, inter præfatos Illustrissimos *Principes Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* atque *Angliæ Reges* Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd, postquam Bellum per eos vel eorum alterum contra *dictum Gallorum Principem* est Indictum & Inceptum, & quòd Ipsi vel eorum alter contra Ipsum in Guerra realiter existat, alius eorum consimile Bellum & Guerram pro Viribus agere teneatur, & quòd neuter eorum sine alterius expresso Consensu ab hujusmodi Bello & Guerra desistet, nec aliquas Treugas, Conventiones, aut Intelligentias cum eodem *Gallorum Principe* sine alterius Consensu componat aut faciet, quibuscumque Conventionibus, in antedictis Literis contentis, non obstantibus,

Cumque etiam in dictis Literis, de Datâ Vicesimæ septimæ Diei Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octogesimo nono, *de Serenissimæ Principis* Katerinæ Filiæ Quartæ *Excellentissimorum Principum* Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, *&c. in Angliam Traductione, Matrimonii celebrandi causâ cum dicto Illustrimo Principe* Arthuro Regis Angliæ Primogenito, *nullus certus Terminus præcisè est specificatus & statutus, neque quo certo tempore prima Medietas Dotis seu Donationis propter Nuptias per ipsas* Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Principes ipsi Regi Angliæ *numerabitur & dabitur, & an quarta Pars ejusdem Dotis in Pecunia numerata aut in Jocalibus, Vestibus, Ornamentis, aut Supellectilibus Do-*

simo, Quadringentesimo, Octuagesimo nono, promiserunt, fecerunt, & se obligârunt,

Et, ad securiorem & firmiorem dictorum *Ducentorum Milium Scutorum* Solutionem, Nomine Dotis seu Donationis propter Nuptias, *Regi Angliæ*, ut in hiis Literis continetur, fiendam & observandam, & tertiam Partem Dominiorum, Castrorum, Villarum, & Opidorum Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, & Comitatûs Cestriæ præfatæ Serenissimæ Principi *Katerinæ* Nomine ejus Dotis modis, formis, & temporibus assignandam, dandam, & deliberandam, sicuti in ipsis Literis dictæ Vicesimæ septimæ Diei Mensis Martii pleniùs continetur,

Inter Excellentissimos Principes *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & *Regem Angliæ* est Conventum, Concordatum, & Conclusum, quòd prædictæ Promissiones, Securitates, & Cautiones, quæ in præfatis Literis, quarum Data est ut supradicitur Vicesimâ septimâ Die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo nono, pleniùs continetur, in omni suo Robore, Vigore, & Effectu permaneant, ac si in præsentibus Literis specialiter repetitæ fuissent, quibuscumque Conventionibus, contentis in præfatis Literis, inter eos, ut præfertur, confectis, aut aliquibus aliis, non obstantibus.

Item, inter *dictos Angliæ, & Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Principes* Conventum, Concordatum, & Conclusum est quod, per præsentes Modificationes, Declarationes, Interpretationes, Limitationes, & Additiones, nullo pacto aut aliquatenus derogetur prioribus Literis de Datâ vicesimæ septimæ Diei Mensis Martii antedicti, de quibus supra fit mentio, neque aliquibus Articulis aut Capitulis inclusis in eisdem, præterquam in omnibus & singulis in hiis Literis specificatis & inclusis, sed in omnibus aliis & per omnia ipsæ Literæ præfatæ stabunt in suo Robore & Effectu, hiis Literis non obstantibus.

Quæ omnia et singula Præmissa, quatenus Nos concernunt & attingunt, Nos *Henricus Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ antedictus* Promittimus, & Nos bonâ Fide & in Verbo Regio, & tactis per Nos superinde Sacrosanctis Dei Evangeliis, firmiter Obligamus & Astringimus Nos tenere, observare, & perimplere.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Okyng*, Vicesimâ Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo, & Regni nostri Sexto.

• XII. 413. * *Conventionum & Modificationum cum prædictis Rege & Regina Ratificatio.*

Ann. D. 1490. An. 6. H. 7. Fran. 6. H. 7. m. 21.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

Cùm inter Altissimos & Potentissimos Principes *Fernandum Regem & Helesabetham Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & Illustrissimum Principem *Johannem eorum Primogenitum & Hæredem*, Confœderatos & Consanguineos nostros Carissimos, eorumque Hæredes & Successores ex Corporibus eorum legitimè procreatos ex una, & *Nos* & Illustrissimum Principem *Filium nostrum Primogenitum* nostrosque Hæredes & Successores antedictos pro Eis, eorum Hæredibus & Successoribus [illegible] Tractatum, Concordatum, Conventum, & Conclusum existit quòd, quamquam in dictis Literis, inter eos ut præmittitur confectis, Concordatum, Conventum, & Conclusum fuerit quòd *Neuter eorum, aut Filiorum & Hæredum suorum faciet Pacem, Amicitiam, Treugas, nec Confœderationem cum* præfato Carolo Francorum Principe, *nec cum ejus Hæredibus, & Successoribus sine expresso alterius Consensu, &, quandocumque aliquis eorum Hæredumve suorum prædictorum contra ipsum* Francorum Principem *Bellum aut Guerram fecerit, alius eorum Pacem aut Treugas cum ipso* Gallorum Principe *facere seu habere nequeat, sed Guerram & Bellum contra eum agere & movere teneatur, ita tamen quòd utrique eorum per unum integrum Annum, post Decimum septimum Diem Mensis Januarii Datam ipsarum Literarum immediatè sequentem, sine alterius Consensu Treugas componere liceat, in quibus Treugis alterum comprehendere teneatur, quodque a dictâ Guerrâ, sic per eos contra dictorum* Gallorum Principem *Indictâ & Inceptâ, neuter eorum sine alterius Consensu desistere, nisi prius ipse* Gallorum Princeps *præfatis* Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Principibus, *Comitatus Rocilionis & Saritaniæ de sua Voluntate restituat, quo Casu ab hujusmodi Bello ipsi* Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Principes *sine* Regis Angliæ * *Consensu liberè desistere valeant, aut si dicto* Regi Angliæ *Hæredibus & Successoribus suis* • XII. 414.
Ducatus Normanniæ & Acquitaniæ restituerit, quo etiam Casu & ipse Rex Angliæ *ab ipso Bello sine dictorum* Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Principum *Consensu Desistere valeat*, ut in ipsis præfatis Literis pleniùs liquet,

Tamen, quia in hujusmodi ipsis Literis & Capitulis, Bellum contra ipsum *Gallorum Principem* gerendum, ut præmittitur, concernentibus, nulla certa fit mentio quale Bellum, quantaque cum Potentia, quibusve in Locis uterque dictorum *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Angliæque Reges* contra eundem *Gallorum Principem* ageret, & quo Tempore incipiet,

Cumque etiam certa Fœdera, Conventiones, & Intelligentiæ, Modum, Formam, & Tempora hujusmodi Belli incipiendi & continuandi pleniùs specificantia, inter Sacratissimum *Romanorum* & Illustrissimum *Angliæ Reges*, contra eundem *Gallorum Principem* novissimè & citra dictam Datam Literarum perculsa conventa & inita fuerint,

Et quòd quàm utile & oportunum fuerit quòd ipsi Tres *Romanorum, Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Angliæque Reges* contra ipsum *Gallorum Principem* conjungantur, uniantur, & confœderentur, ac inter eos qualia Fœdera percutiantur, similisque Bellandi Modus contra præfatum *Gallorum Principem* habeatur, quo unusquisque eorum maturiùs & celeriùs sua Jura Recuperare, ipsumque *Gallorum Principem* magis Infestare valeat,

Inter eosdem *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Principes*, & *Angliæ Regem* Concordatum, Conventum, & Conclusum est, quantum ad ipsum Gallicanum Bellum attinet, prout in effectu inter præfatos *Romanorum & Angliæ Reges*, ut præfertur, nuperimè est Concordatum & Conventum (videlicet) quòd, si dictus *Carolus Gallorum Princeps* alterum dictorum *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & *Angliæ Regum*, aut eorum Hæredes & Successores, eorumve Subditos per Terram seu per Mare invaserit, aut Guerram de facto fecerit aut fieri mandaverit, aut aliquis Subditorum dicti *Principis Gallorum* absque ejus Mandato Guerram fecerit, & *Gallorum Princeps* pro ipsa Injuria, sic per ejus Subditos absque ejus Mandato illata, requisitus, Justitiam denegaverit aut facere neglexerit, & alter dictorum *Angliæ, Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Regum*, propter hujusmodi

amicitiis Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, immediatè post Tres Annos, post Datam Præsentium proximò futuros, vel citiùs si eis id utile atque conducibile videatur, uterque præfatorum *Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* & *Angliæ Regum* contra dictum *Carolum Gallorum Principem* Bellum publicè Indicet, seque ipsius Hostem manifestè Declarabit, atque Regnum Franciæ in Persona propria suisque propriis Expensis Ingredi teneatur, tanta cum Potentia qua per se inibi Castra metari & Campum per Se sustinere, suorum Inimicorum Injurias Viribus propriis propulsare, & sua Jura Manu forti, Dei gratiâ, Recuperare valeat, Bellum contra eundem *Gallorum Principem* realiter agendo, & quanto commodè poterit continuò progrediendo, ipsum eorum Communem Hostem per Terram & Mare bellicis Armis pro eius Viribus infestans, & quòd neuter ipsorum Regum ab hujusmodi Bello, sic per eos Incepto, sine expresso alterius Consensu, infra Duos Annos eorum sic Ingressum Franciam proximò sequentes, quovis pacto desistet nisi quòd interim, tàm pro Parte *Regis Anglorum*, Ducatus Normanniæ & Acquitanniæ, quàm &, pro Parte *Regis Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* Comitatus Rocilionis & Saritaniæ, ab ipso communi Hoste eorum *Gallorum Principe* Recuperentur, & ad Manus & Potestates suas Reducantur, in quo verò Casu utrique ipsorum Regum sine alterius Consensu ab hujusmodi Bello liberè Desistere liceat, quibuscumque Conventionibus seu Pactionibus, inter eosdem Principes confectis, & in dictis prioribus Literis aut alibi contentis, in aliquo non obstantibus,

Et, si contingat (quod Deus avertat) quòd alter dictorum *Anglorum*, *Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c. Regum*, omni dolo, fraude, & fictione semotis, ex aliqua Causa vera, legitima, & necessaria, ut putà Infirmitate, præpeditus fuerit, adeò quòd in aliquo Termino sive propter eorum Ingressum in Franciam, immediatè post Unum Annum post dicti *Gallorum Principis* Invasionem, & superinde, ut præmittitur Requisitionem, aut immediatè post Tres Annos, ut præmittitur, statutos, in Persona propria Regnum Franciæ, cum sua Potentia, ullo modo, ut præfertur, ingredi nequeat, tunc, si alter ipsorum Regum, in illo Termino, in Persona propria, ipsum Franciæ Regnum, prout supradictum est, cum sua Potentia, ingredi velit, alius sic Rex Impeditus Potentiam, qualem secum habuisset si Regnum Franciæ, in Persona propria, ut prædicitur, Ingressus fuisset, cum uno idoneo Capitaneo, in eodem Termino in Franciam transmittere teneatur; sic quòd per utriusque Regis Potentiam Bellum Invasivum in Regno Franciæ agatur & continuetur, simili modo & perinde ac si *uterque Anglorum*, & *Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c. Rex* in Persona propria dictum Bellum Invasivum, prout supra inferitur, egisset.

Item, inter dictos Potentissimos Principes *Regem & Reginam Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c. Angliæque Regem* Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, si ex quavis Causa dictum Terminum Triennalem, pro eorum Descensu & Ingressu, ut præmittitur, in Franciam statutum, prorogaverint, & alium Terminum seu alios Terminos pro hujusmodi eorum Descensu & Ingressu in Franciam statuerunt, quòd uterque eorum Regum tunc teneatur in illo Termino seu Terminis, sic per eos statuto aut statutis, Bellum Invasivum contra dictum *Gallorum* in Angliam Traductione, Matrimonii celebrandi Causa cum dicto Illustrissimo Principe *Arthuro Regis Angliæ Primogenito*, nullus certus Terminus præcisè est specificatus & statutus, neque quo certo Tempore Prima Medietas Dotis seu Donationis propter hujusmodi Nuptias per ipsos *Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c. Principes* ipsi *Regi Angliæ* persolvenda numerabitur & dabitur, & an Quarta Pars ejusdem Dotis in Pecunia numerata aut in Jocalibus, Vestimentis, Ornamentis, aut Supellectilibus, Domini Custodis Privati Sigilli Angliæ relationi & certificatorio referatur & stetur, prout in eisdem Literis & Capitulis plenius continetur,

Inter dictos Potentissimos Principes, *Regem Angliæ ac Regem & Reginam Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, quamprimùm ille Illustrissimus Princeps *Arthurus Angliæ Regis Primogenitus* fuerit completè quatuordecim Annorum, & præfata Serenissima Princeps *Katerina* ipsorum *Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c. Filia Quarta* fuerit completè Duodecim Annorum, ipsa Princeps *Domina Katerina*, Expensis suorum Parentum in Angliam (videlicet) in Portu Londoniæ, Bristolliæ, Southamptoniæ, aut alibi infra idem Regnum ubi commodiùs applicare poterit Traducatur,

Et quòd dicti Serenissimi Principes *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* eorumve Hæredes & Successores, infra Quatuor Dies ante vel post Solemnizationem Matrimonii, inter præfatos *Arthurum* & *Katerinam* Principes celebrati celebrandive, *Centum Milia Scutorum* (*unoquoque eorum Quatuor Solidos & Duos Denarios Sterlingorum Monetæ Angliæ valente*) realiter Solvent Solvive facient, & *Quinquaginta Milia hujusmodi Scutorum* infra unum & primum Annum dictam Solemnizationem proximò sequentem Persolvent, & alia *Quinque Millia Scutorum* infra secundum Annum ipsam Solemnizationem proximò sequentem, *præfato Angliæ Regi* ejusve Deputatis Solvent aut Solvi facient in Pecunia Numerata, aut Vasis seu Jocalibus aureis & argenteis, sic quòd una quævis eorum Uncia recipiatur secundùm ejus verum Valorem prout in Anglia tempore Solutionis ejusdem hujusmodi Uncia valet & æstimationem habuerit,

Quam quidem Solutionem dictorum *Ducentorum Milium Scutorum* Nomine Dotis seu Donationis propter Nuptias, *Regi Angliæ*, ut præmittitur, fiendam, ipsi *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* Promittunt facere & fideliter perimplere, & ad inviolabilem ejusdem Solutionis observantiam Se, suos Hæredes, Successores, Subditos, & eorum Bona firmiter Obligant & Astringunt, sub eisdem modis, formis, & temporibus, prout in hiis Literis est superius signanter specificatum & contentum, & sub eisdem Securitatibus, Cautionibus, & Promissis quas pro hujusmodi Dotis Solutione in dictis Literis, quarum Data est de dicta Vicesimâ septimâ Die Mensis Martii, Anno Domini * Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo nono, promiserunt, fecerunt, & se obligarunt, * XII. 417.

Et, ad securiorem & firmiorem dictorum *Ducentorum Milium Scutorum* Solutionem, Nomine Dotis seu Donationis propter Nuptias, *Regi Angliæ*, ut in hiis Literis continetur, fiendam & observandam, & tertiam Partem Dominiorum, Castrorum, Villarum, & Opidorum Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, &

Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud Okyng, Vicesimâ Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo, & Regni nostri Sexto.

Per ipsum Regem.

Conventionum cum Rege & Regina prælibatis, Ratificatio.

Ann. D. 1490. An. 6. H. 7. Franc. 6. H. 7. m. 17. &c.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

VIDIMUS, LEGIMUS, & diligenter INSPEXIMUS nonnulla PACTA, inita, composita, & concordata per Honorabiles & Nobiles Viros Magistrum *Thomam Savage* utriusque Juris Doctorem Comitatûs nostri Marchiæ Cancellarium, & *Ricardum Nanfan* pro Corpore nostro Militem, Consiliarios, Oratores, Procuratores, & Nuncios nostros, ex una, necnon per, Nobiles & Honorabiles Viros, *Didacum de Gurvara* Archidiaconum de Campos in Ecclesia Palentinensi, *Rodoricum Gundisalvi de Puebla* utriusque Juris Doctorem, & *Johannem de Sepulueda* Militem, Altissimorum & Potentissimorum Principum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* Confœderatorum & Consanguineorum nostrorum Carissimorum & eorum cujuslibet Consiliarios, Procuratores, & Nuncios, ex altera Partibus, cujusdamque Notarii Publici manu propriâ subscripta, quæ concernunt Amicitiam, Ligam, Fœdus, & Unitatem *inter Nos* & Ipsos Illustrissimos Principes *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* nostrosque & suos Hæredes & Successores, & etiam Matrimonium, inter Illustrissimum Principem *Arthurum Filium nostrum Primogenitum & Hæredem*, & Serenissimam Principem *Infantem Katerinam Filiam dictorum Regis & Reginæ Quartam*, Dei gratiâ, Contrahendum & Celebrandum, *quorum omnium & singulorum Tenor de Verbo in Verbum sequitur, & est talis.*

IN NOMINE DOMINI AMEN,

* XII. 418. Quoniam ex Unitate, Concordiâ, Amicitiâ, Regum Principumque permulta proficiscuntur Commoda non solum * Regnis & Dominiis propriis sed, etiam Vicinis Regionibus & Provinciis adjacentibus,

Quippe ex mutua Unitate Capitum Membra debito ordine disponuntur, descenditque Subditis quædam utilis & necessaria Conversatio, ipsa verò Unitas, Fœdus, & Amicitia hujusmodi Principum non modo licita honestaque est, sed naturali Jure Divino atque Humano permissa esse censetur,

Quæ debitè pensantes Christianissimi & Potentissimi Principes *Fernandus* & *Elizabeth*, Dei gratiâ, *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* necnon Serenissimus Princeps *Henricus Angliæ & Franciæ Rex* Invictissimus decreverunt, se invicem, Hæredes & Successores, Regna, Terras, Dominia quæcumque, Subditos quoscumque unire & confœderare, Fœdus, Ligam, Amicitiam, Concordiamque inire,

Ad quæ melius celeriusq; componenda & transigenda ex utraque Parte certi ordinati constitutique sunt Procuratores & Commissarii speciales, ad Communicandum, Tractandum, Appunctuandum, Concordandum, & Concludendum; videlicet,

Pro Parte præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* Nobilis Vir *Didacus de Gurvara* Archidiaconus de Campos Campellanus suus, & Egregius & Discretus Vir *Rodericus Gundesalvi de Puebla* utriusque Juris Doctor, & *Johannes de Sepulueda* suæ Domûs Miles, suique Consiliarii,

Et pro Parte *Regis Angliæ* Nobilis Miles Dominus *Ricardus Nanfan* Custos Principis Primogeniti Regis Angliæ, & Dominus

nostro, cum Serenissimo & Illustrissimo Principe Regnorum *Angliæ & Franciæ Rege, ac Domino Hiberniæ* Consanguineo nostro carissimo, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem ad hoc habentibus, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ, & reali Pace ac Concordiâ, quàm de & super Treugis seu Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus ac mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum, mutuisque hincinde Auxiliis & Assistentiis, quotiens opus fuerit præstandis, necnon Intelligentiis, Alligantiis, & Confœderationibus quibuscunque,

Inter Nos & dictum *Serenissimum Regem*, Hæredes & Successores, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Faventes, Confœderatos, Amicos, & Adhærentes nostros & suos quoscumque, hincinde ineundis, capiendis, componendis, celebrandis, & habendis,

Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, Paciscendi, & finaliter & integrè Determinandi, hujusmodi Pacem & Concordiam ac Treugas & Guerrarum Abstinentias, Ligas, Amicitias, Fœdera, * Affinitates, Intelligentias, Alligantias, & Confœderationes, aliasque Pactiones & Conventiones Componendi, Paciscendi, Firmandi, Statuendi, & pro perpetuo Roborandi. * XII. 419.

Et, ut hujusmodi Pax atque Concordia, necnon Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, Amicitiæ, Fœdera, Intelligentiæ, Confœderationes, Pactiones, & Conventiones prædictæ securiùs & firmiùs observentur ac teneantur, eisdem nostris Commissariis, Deputatis, Oratoribus, Legatis, & Nunciis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem Damus & Committimus cum *dicto Serenissimo Rege*, seu ejus Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Deputats, & Nunciis, antedictis, de & super Sponsalibus & Matrimonio inter Carissimam Filiam nostram *Infantem Katerinam*, & Serenissimum *Principem Galliæ Arthurum* Filium & Successorem dicti Serenissimi Regis, annuente Deo, Contrahendis,

Ac de & super Dote seu Dotalitiis & Donationibus propter Nuptias, ex Causa hujusmodi Matrimonii, Assignandis, Promittendis, Dandis, & Solvendis,

Necnon de & super Tempore, Modo, & Formâ Traductionis *prædictæ Filiæ nostræ* in illud Regnum Angliæ,

Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Appunctuandi, Paciscendi, ac finaliter Concludendi, talemque Dotem eidem *Regi Angliæ, Arthurii Principis Filii ejus Nomine*, pro Nobis & Nomine nostro, Assignandi & Promittendi, atque hujusmodi Donationem & Dotalitii ab eodem pro *dicta Filia nostra* Statuendi, Præfigendi, & Limitandi, ac Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literas, & Scripturas sigillatas pro Præmissorum complemento Nomine nostro Promittendi, Tradendi, & Deliberandi, ac Juramentum in Animas nostras Præstandi, consimiliaque Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literas, ac Juramenta a præfato *Serenissimo Rege* similiter Stipulandi, Exigendi, & Recipiendi,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, ac Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Regem, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes prædictos, hincinde pendere dinoscuntur Tractandi, Conveniendi, & Componendi,

Novamque Dietam, in talibus Loco & Tempore prout eis meliùs visum fuerit, quatenus opus fuerit, Statuendi & Appunctuandi, & inibi ad Communicandum, Conveniendum, Tractandum, & Concludendum, Appunctuandum, ac de & super omnibus & singulis Præmissis, & ab eis qualitercumque Dependentibus, prout eis expediens visum fuerit & oportunum, universaque & singula,

Omnibus earumdem Serenitatum *Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* Testibus ad Præmissa vocatis pariterque rogatis Consiliariis.

YO EL REY.
YO LA REYNA.

ALFONSUS DE AVILA Secretarius Apostolicusque Notarius.

Et ego *Alfonsus de Avila* Potentissimorum Dominorum nostrorum supradictorum Regis & Reginæ Secretarius & Consiliarius, & Publicus Apostolicâ & Regali Auctoritatibus Notarius, quia Præmissis omnibus & singulis, dùm sic, ut præmittitur, agerentur & fierent, unà cum prænominatis Testibus, præsens interfui, eaque omnia sic fieri vidi & audivi, & in Notam recepi, ideò hoc præsens Publicum Instrumentum, Manu alterius fideliter scriptum, in quo supradicti Domini nostri Rex & Regina, in Mei ac Testium præfatorum præsentia, sua propria Nomina consignarunt, de Mandato eorumdem Serenissimorum Dominorum, Signo & Nomine meis assuetis signavi in Fidem & Testimonium Præmissorum.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm verè lateat neminem, Civitates, Opida, atque Regna Bellorum Calamitatibus Dissidiorumque Turbinibus ad nichilum fuisse redacta, eademque Pace coaluisse,

Hinc est quòd Nos,

Propter felicem Rerum Christianæ Religionis Succursum, universalem Regum ac Regnorum omnium Concordiam desiderantes, & maximè eorum quibus Sanguinis Vicinitate conjuncti sumus, quosque jam ad Dies & Annos mutuæ Concordiæ benivolentia complexi sumus,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thomæ Savage* utriusque Juris Doctoris Com. nostri March. Cancellarii, & *Ricardi Nanfan* pro Corpore nostro Militis, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Assignamus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenariam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimo & Illustrissimo Principe Regnorum *Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæque Rege*, suaque Conthorali dictorum Regnorum *Regina*, Consanguineis nostris carissimis, seu eorum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, *&c. prout supra Dat. undecimo Die Decembris Anno Regni nostri Quarto.*

Per ipsum Regem.

CLERK.

INPRIMIS, Tractatum, Concordatum, & Conclusum est quòd, inter præfatos Altissimos & Potentissimos *Fernandum &* Mercimonia Emere & Vendere, Mercare, Negotiare, Morari atque Perhendinare, necnon ab eisdem, cum suis Rebus, Mercibus, & Mercimoniis & Bonis quibuscumque, salvi & securi, per Terram, Mare, & Aquas dulces, Abire & Recedere, & in omnibus & ubique ita justè & honestè tractabuntur ac si essent Originarii & Subditi proprii; Juribus, Statutis, & Consuetudinibus Locorum in omnibus semper salvis, ac solvendo tanta & talia Custumas, Subsidia, Vectigalia, & alia Deveria, quæ & qualia ante Triginta Annos proximò & immediatè elapsos pacificè solvere consueverunt, observenturque eis suæ Exemptiones, Immunitates, & Privilegia illis temporibus (id est, ante Triginta Annos consueta.

ITEM, Concordatum, & Conclusum est quòd præfati Domini *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* eorumque *Filius Primogenitus & Hæres*, eorumque prædicti Hæredes & Successores, præfatorum Domini *Regis Angliæ*, ejusque *Filii Primogeniti & Hæredis*, eorumque prædictorum Hæredum & Successorum, Hostibus, Inimicis, Rebellibus, Persecutoribus, aut quibuscumque præsentibus & futuris, contra præfatum Dominum *Regem Angliæ*, ejusque *Filium Primogenitum & Hæredem*, eorumque prædictos Hæredes & Successores, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, ex Causa vel Occasione quacumque præsenti vel futura, Consilium, Auxilium, vel Favorem publicè vel occultè, directè vel indirectè non dabunt nec præstabunt, aut aliàs quovis modo juvabunt, nec Subditos prædicto Domino *Regi Angliæ* ejusve Successoribus prædictis Rebelles in suis Regnis, Terris, Dominiis, Locis scienter Receptabunt Receptarive facient, nec in eisdem Morari aut Auxilium vel Favorem habere permittent:

Et similiter præfatus Dominus *Rex Angliæ*, ejusque *Filius Primogenitus & Hæres*, eorumque prædicti Hæredes & Successores præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* eorumque *Filii Primogeniti & Hæredis*, eorumque prædictorum Hæredum & Successorum, Hostibus, Inimicis, Rebellibus, Persecutoribus quibuscumque contra præfatos Dominos *Regem & Reginam Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* eorumque *Filium Primogenitum & Hæredem*, eorumve prædictos Hæredes & Successores, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, ex Causâ vel Occasione quacumque præsenti vel futura, Consilium, Auxilium, vel Favorem publicè vel occultè, directè vel indirectè non dabunt nec præstabunt, aut aliàs quovismodo juvabunt, nec Subditos præfatis Dominis *Regi & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* eorumve prædictis Successoribus Rebelles in suis Regnis, Terris, Dominiis, aut Locis scienter Receptabunt Receptarive facient, nec in eisdem Morari aut Auxilium vel Favorem habere permittent.

ITEM, Concordatum & Conclusum est quòd præfatus *Dominus Rex Angliæ*, ejusque *Filius Primogenitus & Hæres*, eorumque prædicti Hæredes & Successores, præfatis Dominis *Regi & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* eorumque prædictis Hæredibus & Successoribus, contra omnes Principes & Homines quoscumque, qui eos Lædere seu eorum Statum Depravare vel Regna, Terras, Dominia, & Loca Impugnare vel Invadere quomodolibet voluerint vel moliantur, vel contra eosdem Guerram aut Bellum facere vel movere præsumserint, sub modo & formâ sequentibus, Auxilium & Adjutorium bonâ Fide & effectualiter, sicut facerent in Negotiis suis propriis, præstabunt; videlicet,

Quòd, si contingat præfatos Dominos *Regem & Reginam*, eorum- XII. 421.

vere præsumpserint, sub modo & formâ sequentibus, Auxilium & Adjutorium, bonâ Fide & effectualiter, & sicut facerent in Negotiis suis propriis, præstabunt; videlicet,

Quòd, si contingat præfatum Dominum *Regem Angliæ*, ejusve Hæredes & Successores prædictos, Hominibus ad Arma, Castellanis, Sagittariis, aut aliis imposterùm indigere, atque pro & super eisdem Subsidium a dictis Dominis *Rege & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumve Hæredibus & Successoribus præfatis, per Se, Literas, vel Nuncios suos, requirere, iidem *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque Hæredes & Successores, præfato Domino *Regi Angliæ*, ejusque Hæredibus & Successoribus prædictis, bonâ Fide & absque difficultate aliquâ, de Hominibus, Castellanis, Sagittariis hujusmodi, usque ad eum Numerum quem, rerum atque temporum oportunitate propriaque Necessitate consideratis, a se comodè dimittere poterint, infra Spatium Trium Mensium a tempore Requisitionis hujusmodi computandorum, quandocumque & quotienscumque super eo fuerint Requisiti, adjuvabunt, Sumptibus tamen, Stipendiis, & Expensis, præfati Domini *Regis Angliæ*, ejusque *Filii Primogeniti & Hæredis*, eorumque Hæredum & Successorum prædictorum, secundùm Statum & Qualitatem Hominum, Castellanorum, & Sagittariorum hujusmodi, & Precium Victualium, quæ Stipendia taxentur per Quatuor legales Milites ad hoc assumendos (Duos videlicet, ex Parte una, & Duos ex Parte altera) secundùm Morem Regni & Terræ ubi tale Bellum geretur, servientque hujusmodi Homines, Castellani & Sagittarii debitè & fideliter præfato Domino *Regi Angliæ*, Hæredibus & Successoribus suis prædictis, in ipsorum Guerris & Expeditionibus, contra Hostes quamdiu duxerint eos retinendos, & eis de Sumptibus & Expensis, sic taxatis, ut præmittitur, satisfacient.

Item, Concordatum & Conclusum est quòd præfatus Dominus *Rex Angliæ, ejusque Filius Primogenitus & Hæres*, Successores quoque ex Corporibus eorum legitimè procreati, non possint *Karolo Regi Francorum*, nec alicui alii Regi, vel Principi, aut Homini cuicumque, contra præfatos Dominos *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumve *Filium Primogenitum & Hæredem*, eorumque Hæredes & Successores suos prædictos Consilium, Auxilium, vel Favorem quoquo modo, quovis quæsito colore, dare vel præstare:

Et similiter præfati *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque *Filius Primogenitus & Hæres*, eorumque Hæredes & Successores ex Corporibus eorum legitimè procreati, non possint præfato *Carolo Regi Francorum*, nec alicui Regi, Principi, aut Homini * cuicumque, contra præfatum Dominum *Regem Angliæ* ejusve Hæredes & Successores prædictos Consilium, Auxilium, vel Favorem quoquo modo, quovis quæsito colore, dare vel præstare. * XII. 423.

Item, Conventum & Concordatum est quòd præfatus Dominus *Rex Angliæ*, ejusque *Filius Primogenitus & Hæres*, & sui Successores prædicti, non faciant Pacem, Amicitiam, Treugas, nec Confœderationem cum præfato *Karolo Rege Francorum*, nec cum ejus Hæredibus & Successoribus, sine Consensu *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque Hæredum & Successorum prædictorum:

Et similiter præfati Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque *Filius Primogenitus & Hæres*, & sui Successores prædicti, non faciant Pacem, Treugas, Amicitiam, nec Confœderationem cum *dicto Karolo Rege Francorum*, nec cum ejus Hæredibus & Successoribus, sine Consensu dicti Domini *Regis Angliæ*, ejusve *Primogeniti Filii & Hæredis*, eorumque Hæredum & Successorum prædictorum.

Item, Concordatum & Conclusum est quòd, quandocumque præfati Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumve *Primogenitus Filius & Hæres*, eorumque Successores prædicti, contra præfatum *Karolum Regem Francorum*, ejusve Hæredes & Successores, Bellum aut Guerram fecerint aut *corum*, observentur & adimpleantur [illegible] præfatus *Rex Francorum* vel ejus Hæredes Restituerint de sua Voluntate dicto Domino *Regi Angliæ*, vel supradictis ejus Hæredibus & Successoribus, suos Ducatus Acquitaniæ & Normanniæ, in tali Casu quòd possit idem *Rex Angliæ* vel ejus Hæredes & Successores prædicti inire Pacem vel Treugam cum *dicto Rege Francorum* vel ejus Successoribus sine Consensu præfatorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* vel suorum Hæredum & Successorum præfatorum:

Et similiter, si *præfatus Rex Francorum*, vel ejus Hæredes & Successores, Restituerint de sua Voluntate dictis Dominis *Regi & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* vel supradictis eorum Hæredibus & Successoribus, suos Comitatus Rosilionis & Ceretaniæ, in tali Casu possint ipsi *Rex & Regina* & eorum Successores prædicti inire Pacem vel Treugas cum præfato *Rege Francorum*, vel ejus Hæredibus, sine Consensu prædicti Domini *Regis Angliæ* vel suorum Successorum:

Et in quocumque Casu prædictorum, quo facta fuerit Pax vel Treuga per alterum istarum Partium, ut supradictum est, cum *præfato Rege Francorum*, vel suis Hæredibus & Successoribus, præsens Amicitia, Pax, & Confœderatio sit & maneat firma inter prædictos Principes & eorum Subditos, in omnibus & per omnia, nisi in tangentibus *Regem * Francorum* & suos Hæredes, & ejus Regna, Terras, & Dominia, & ejus Subditos. * XII. 424.

Item, Concordatum est & Conclusum quòd prædicti Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque *Filius Primogenitus & Hæres*, eorumque Successores prædicti, in omni Ligâ, Pace, Treuga, Confœderatione, vel Unione quacumque, quam cum aliquo Principe, Universitate, Societate, vel Homine quocumque, ab hac Die in antea, concordabunt & concludent, præfatum *Regem Angliæ*, ejusque *Filium Primogenitum & Hæredem*, eorumque Hæredes & Successores, ut prædicitur, specialiter & nominatim comprehendent, si in eisdem comprehendi voluerint:

Et, simili modo, quòd *præfatus Rex Angliæ*, ejusque *Filius Primogenitus & Hæres*, eorumque Hæredes & Successores prædicti, in omni Treuga, Pace, Liga, Confœderatione, vel Unione quacumque, quam cum aliquo Principe, Universitate, Communitate, Societate, vel Homine quocumque, ab hac Die de cætero, concordabunt & concludent, *præfatos Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque *Filium Primogenitum & Hæredem*, & eorum Hæredes & Successores, ut prædicitur, specialiter & nominatim comprehendent, si in eisdem comprehendi voluerint; sed in Casu *Regis Francorum* observetur, per utramque Partem, quòd in superioribus Capitulis continetur.

Item, Concordatum & Conclusum est quòd in hac præsenti Amicitia, Liga, Unione, Confœderatione, & Pace, tàm pro Parte præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* quàm pro Parte prædicti Domini *Regis Angliæ*, Reserventur & Excipiantur Sanctissimus *Dominus noster Papa*, ac *Reges Neapolis & Portugaliæ*.

Item, est Concordatum & Conclusum quòd Reservetur & Excipiatur in hac Amicitia, Liga, Unione, Confœderatione, & Pace Dominus *Rex Romanorum*, postquam inierit Amicitiam & Phoedus cum utraque Parte.

Item, est Conclusum & Concordatum quòd in hac Amicitia, Liga, Unione, & Confœderatione, & Pace Reservetur & Excipiatur *Ducissa Britanniæ* quæ nunc vivit, & ejus Maritus, quamdiu fuerint & perstiterint in Amicitia utriusque Partis.

Item, Concordatum & Conclusum est, ut Captiones, Pignorationes, Marchæ & Represaliæ Navium & Personarum & Bonorum utriusque Patris, eorumque Vassallorum & Subditorum, de cætero cessent, quòd quandocumque aliqua Navis indigena exitura est ab aliquo Portu tàm Regnorum & Dominiorum *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* quàm *Angliæ, Hiberniæ, &c.*

Majo-

[illegible] Successores, ut prædicitur, quicunque imposterum, ubique Locorum, contra vim, formam, & effectum præsentis Tractatûs & Conclusionis Pacis, Concordiæ, Amicitiæ, Ligæ, Unionis, & Confœderationis temerè factum vel injustè attemptatum fuerit (quod Deus avertat) illud sic Factum vel Attemptatum, quotiens id acciderit, ad Requisitionem Partis contra quam id Factum vel Attemptatum esse prætenditur, per debita & oportuna Remedia Reformetur, & Reparetur; sed per hoc huic præsenti Pacis, Concordiæ, Amicitiæ, Ligæ, Unionis, & Confœderationis Tractatui in nullo præjudicetur, nec propter tale Factum vel Attemptatum eadem Pax, Liga, Unio, & Confœderatio Rumpi vel Dissolvi censebitur, sed nichilominus in suo Robore permanebit & Effectu.

Item, Concordatum & Conclusum est quòd, si aliquis Vassallus, Homo, vel Subditus alterius Partis, per Vassallos, Homines, aut Subditos alterius, contra vim, formam, & effectum præsentis Tractatûs & Concordiæ, in aliquo Læsus vel Dampnificatus fuerit, & super hoc in illis Locis & per illos Judices, ubi & per quos in talibus Casibus de Justitia provideri debet, Reformationem & Reparationem consequi non valuerit, nichilominus præsens Tractatus & Concordia in suo Robore permaneat, & Pars sic Dampnificata, quæ ut præmittitur consequi non valuit, cum Commendatitiis & Admonitoriis Literis sui Principis ad alterum Principem recurret, ipseque Defectum Officialium suorum suplens, ille de debito Juris Remedio providebit, nec anteà Literæ de Represaliis vel Marcha vel Contromarcha impetrentur nec concedentur.

Item, Concordatum & Conclusum est quòd uterque Principum præfatorum, infra Sex Menses proximò & immediatè sequentes post Datam præsentis Conclusionis, hunc Tractatum, Treugas, Pacem, Unionem, & Concordiam, & Confœderationem & veram Amicitiam, in omnibus & singulis insignioribus Locis Regnorum & Dominiorum suorum, tàm super Littora Maris quàm super Terram & in Portubus eorumdem, publicè & solempniter Proclamari, Notificari & Publicari facient, prout in tali Casu antiquitùs fieri consuevit.

Item, pro majori Securitate & Roboris Firmitate dictæ Amicitiæ, Pacis, Ligæ, Unionis, & Confœderationis, & ut inter *præfatos Principes* major intercedat Benivolentia, Conjunctio, & Affinitas, est Concordatum & Conclusum quòd, cum Benedictione Christi & ipsius adjutorio, celebrentur Sponsalia & Matrimonium per verba de præsenti, juxta Consuetudinem Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, inter præfatum Illustrissimum Dominum *Arthurum Principem Walliæ, &c.* Filium Primogenitum & Hæredem dicti Domini *Regis Angliæ*, & Illustrissimam Dominam *Katherinam Filiam Quartam* præfatorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* cùm ad Ætatem legittimam pervenerint; Et quòd, cùm prædicti Domini *Arturus & Catherina* pervenerint ad Ætatem, in qua de Jure vel Dispensatione Apostolicâ Sponsalia de futuro contrahere possint, eadem Sponsalia per verba de futuro contrahent per suos Procuratores & Nuncios legitimè ad hoc specialiter constitutos.

Item, Concordatum & Conclusum est quòd præfati Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* pro *prædicta Domina Catherina* Filia sua, & præfatus Dominus *Rex* [illegible] Conclusum inter Eum & Reverendum Dominum *Ricardum Episcopum Exoniensem* ac Dominum Privati Sigilli, qui ad hoc fuit Deputatus per præfatum Dominum *Regem Angliæ*, & præfati Oratores dicti *Regis Angliæ* huic Assertioni contradicunt, est Concordatum & Conclusum quòd Veritas hujus Articuli committitur Verbo Fidei & Juramento prædicti *Episcopi Exoniensis* Domini præfati Sigilli, cujus Declarationi stetur.

Item, quia per præfatum Doctorem Oratorem præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* fuit Propositum quòd, Nomine Arrarum, daretur, per prædictum Dominum *Regem Angliæ* & Dominum *Principem Arturum* ejus Filium dictæ Dominæ *Catherinæ* ejus Sponsæ, propter Honorem suæ Personæ, Medietas vel saltem Tertia Pars prædictæ Dotis, juxta Morem & Consuetudinem universaliter in similibus Casibus inter Principes observatam; ad quod per prædictos Oratores dicti Domini *Regis Angliæ* fuit Responsum, quòd secundùm Consuetudinem Regni Angliæ prædicta Datio Arrarum non admittitur, sed quòd post Solempnisationem Matrimonii est habitura prædicta *Domina Catherina*, ut Principissa Angliæ, Tertiam Partem Principatûs Walliæ, & Ducatûs Cornubiæ, & Comitatûs Cestriæ, quæ Tertia Pars ascendit, singulis Annis, in Redditibus usque ad Summam *Viginti & quinque Milia*, vel saltem *Viginti & tria Milia prædictorum Scutorum*, & quòd hæc Tertia, Contemplatione præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ* ejus Parentum, assignabitur, & in bonis Villis, Terris, & Dominiis prædictorum Principatûs, Ducatûs, & Comitatûs taliter quòd Proventus Villarum, Terrarum, & Dominiorum sibi assignatorum sint æquivalentes Proventibus prædictæ Tertiæ Partis prædictorum Principatûs, Ducatûs, & Comitatûs: Et quòd, postquam dicta *Domina Katerina* fuerit Regina, dabitur & habundantiùs ultra Valorem prædictæ Tertiæ Partis, juxta Consuetudinem aliarum Reginarum Regni Angliæ: Et, si dissolvatur Matrimonium per Obitum dicti Domini *Arthuri* (quod Deus avertat) dabitur ei Tertia Pars Redditum & Proventuum Regni Coronæ Angliæ, secundùm quòd assuetum est dari aliis Reginis Angliæ; est Concordatum & Conclusum quòd in hoc servetur cum dicta *Domina Catherina* Principissa quod consuetum est fieri cum aliis Principissis Angliæ, dummtamen assignentur sibi bonæ Villæ, Terræ, & Dominia pro prædicta Tertia Parte, quæ ascendant in Redditibus singulis Annis usque ad dictam Summam *Viginti Quinque Millia*, vel saltem *Viginti & Tria Millia prædictorum Scutorum* dictorum Principatûs, Ducatûs, & Comitatûs, ut prædictum est, & cum competenti Melioratione, attentis Progenie & Statu præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* Parentum præfatæ *Dominæ Katerinæ*, &c, cum præfata *Domina Katherina* fuerit Regina, observentur cum ea tàm constante Matrimonio quàm soluto, quod cum aliis Reginis Angliæ fieri solet, ut prædictum est.

Item, Concordatum & Conclusum est quòd, pro Securitate dictæ Solutionis * dictæ Dotis, præfati Domini *Rex & Regina* * XII.
Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Obligent Se, & suos 427.
Hæredes & Successores, & Bona sua Patrimonialia & Fiscalia, ac Bona Subditorum suorum, in forma Contractûs Garenticii paratam executionem habentis, Promittentque sub Fide & Verbo

Item, Concordatum & Conclusum quòd præfati Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* Transmittant in Portum Suthanthoniæ, vel Bristolliæ, vel in alium Portum Regni Angliæ, *prædictam Katherinam* eorum Filiam, decenter Ornatam Vestibus & aliis Ornamentis, secundùm Gradum suæ Dignitatis, quæ si debeant computari in Dotem vel non, stetur Juramento Domini Privati Sigilli ut dictum est; &, quamprimùm applicuerit in aliquo prædictorum Portuum, illicò, scilicet, infra Mensem proximò sequentem, celebrentur Nuptiæ inter præfatos Dominos, *Arturum* & *Katherinam* in Facie Ecclesiæ.

Item, quia dicti Oratores præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & *Angliæ* non sunt sufficienter Instructi circa Traductionem præfatæ *Dominæ Katherinæ* in Angliam, visum fuit honestum, per Commissarios & Deputatos utriusque Partis, quòd Oratores præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & *Angliæ* Conterant inter Se & Consulant utrumque Principem suum; sed nichilominus maneant firma omnia in his præsentibus Capitulationibus contenta, præter illud Capitulum.

Nos præfati *Didacus de Guivara* Archidiaconus de Campos Capellanus præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & *Rodericus Gundesalvi de Puebla* utriusque Juris Doctor, & *Johannes de Sepulueda* Miles, & *Ricardus Nanfan* Miles Custos Principis Primogeniti Regis Angliæ, & *Thomas Savage* utriusque Juris Doctor ac Cancellarius Comitatûs Marchiæ, Nomine præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & *Regis Angliæ*, nostrorum Constituentium, Promittimus & Assecuramus invicem quòd præfati Domini Facient, Observabunt, & Adimplebunt realiter & cum effectu omnia & singula in præsentibus Literis & Capitulationibus desuper contenta, quæ cuilibet Parti earum incumbunt facienda & adimplenda, tàm circa præfatam Pacem, Amicitiam, Ligam, & Confœderationem, quàm circa dictum Matrimonium Contrahendum inter præfatos Dominos *Arturum Principem Walliæ* & *Infantem Katerinam*, omni dolo, fraude, simulatione, & cautelâ cessantibus, & quòd omnia bonâ Fide servabuntur & adimplebuntur sub Ipotheca & Obligatione omnium suorum Bonorum Patrimonialium & Fiscalium præsen-
• XII. 428. tium & • futurorum, quæ ad hæc specialiter & expressè Obligamus sub omni Juris & Facti Renunciatione ad hæc necessaria pariter & Cautela.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præmissorum præsentes Literas sive præsens Publicum Instrumentum fieri jussimus, & ejusdem Tenoris duplicari,

Unum, videlicet, ipsorum Originalium pro præfatis Dominis *Rege & Reginâ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.*

Alterum verò pro præfato Domino *Rege Angliæ*,

Et volumus quòd quilibet Originalium eorumdem, etiam sine altero & per se, tantam plenariam Fidem, in Judicio & extra, ubique faciat de Præmissis, ac si ambo Originalium ostensa fuissent.

Dat. & Acta in *Oppido de Medina del Campo*, Die Vicesimâ septimâ Mensis Martii, Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo Nono; Præsentibus ibidem, Egregiis Viris Dominis, *Roderico Maldonado de Talauera* Doctore, & *Fernando Alvari* Secretario & Bacallario, *Jofredo de Sasiola*, Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Consiliariis, & *Roderico de Mercado* eorumdem Regis Domûs Milite, Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego Johannes de Tyedra *Clericus Lamorensis Diœcesis in De-*

Venerabilium Patrum, *Ricardi Exoniensis* Custodis Privati Sigilli nostri, & *Petri Wintoniensis*, Episcoporum, ac, Nobilium & Præclarissimorum Dominorum, *Thomæ Comitis Arundellæ*, *Johannis Comitis Oxoniæ* Magni Camerarii nostri Angliæ, *Henrici Comitis Northumbriæ*, *Georgii Comitis Salopiæ*, *Thomæ Comitis Derbiæ* Constabularii Angliæ, & *Henrici Comitis Essexiæ*, Consanguineorum nostrorum Carissimorum, ac etiam, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Ricardi Nevill* Domini de Latymer, & *Johannis Zouche* Domini de Zouche, Militum, necnon aliorum Magnatum, Procerum, & Consiliariorum nostrorum, per Nos corporaliter manu tactis, quòd omnia & singula, in Præinsertis Capitulis pactis & concordatis contenta & expressa, realiter & cum effectu Tenebimus, Adimplebimus, Firmabimus, & omni fraude, dolo, vel falsâ machinatione aut simulatione, ut Catholicos decet Principes, cessantibus, inviolabiliter Observabimus, nec unquam ullo tempore contrarium faciemus fierique permittemus.

In quorum Fidem & Testimonium Præsentes, Manibus propriis subscriptas, • nostroque Sigillo munitas, fieri jussimus. • XII. 429.

Dat. in *Manerio nostro de Okyng* sub Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo, Die Vicesimâ tertiâ Mensis Septembris, Regnique nostri Anno Sexto.

Per ipsum Regem.

De Tractando & Recipiendo dictarum Conventionum Ratificationes.

Rex omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D: 1490.
Cùm, his actis Diebus, inter nostros atque Altissimorum An. 6.
& Potentissimorum Principum *Fernandi Regis & Helisabethæ* H. 7.
Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Ciciliæ, &c. Confœderatorum & Consanguineorum nostrorum Carissimorum Oratores, Franc. 6.
Procuratores, & Nuncios, nonnulla Pacta, Conventiones, In- H. 7. m.
telligentiæ, & Fœdera inita, concordata, percussa, conventa fue- 29.
rint & conclusa, sicuti in Literis dictorum Oratorum, de Data Vicesimæ septimæ Diei Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octagesimo nono, superinde confectis, ac per Literas nostras Patentes, Magno Sigillo nostro munitas, Approbatas, Ratificatas, & Confirmatas pleniùs continetur,

Nosque alias Literas nostras Patentes, Manu nostrâ subscriptas, hujusmodi Pacta, Conventiones, Intelligentias, & Fœdera partim recitantes, eaque sic Recitata Extendentes, Explanantes, seu Modificantes, de novo fieri & Magno Sigillo nostro muniri fecimus,

Nos igitur,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Magistri *Ricardi Mabewe* Sacræ Theologiæ Doctoris Præsidentis Collegii Sanctæ Mariæ Magdalenæ in Universitate Oxoniæ Capellani nostri, & *Roberti Rydon* Legum Bacalarii Clerici Concilii nostri ac Viceadmiralli, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales, Assignamus, Facimus, Deputamus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenam, Tenore Præsentium; Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale ipsas nostras Literas, sic Manu nostrâ subscriptas, ac Magno Sigillo nostro, ut præmittitur, sigillatas, præfatis Altissimis & Potentissimis Principibus *Regi & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Ciciliæ, &c.* pro Nobis & Nomine nostro, Dandi, Tradendi, & Deliberandi,

Alias-

...cunque in hac forma percussum,

Inviolabilem, firmam, & perpetuam Pacem, Ligam, Unionem, & Intelligentiam, inter *Regem præfatum & Nos Ducem*, nostros Hæredes, Successores, Regna, Patrias, Dominia, Vassallos, & Subditos quoscunque, utriusque Partis, præsentes & futuros, tàm Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscunque Statûs, Gradûs, seu Conditionis existant, perpetuò forè futuram,

Itaque inter Nos Principes, & omnes & singulos, supra expressos, sit bona, sincera, vera, integra, perfecta, perpetua, & finalis Pax, Amicitia, & Liga, Confœderatio & Unio inperpetuum duratura, hoc modo; videlicet,

Quòd tàm *Nos Principes prædicti* quàm nostrûm Hæredes, Successores, Vassalli, & Subditi in Terris & Locis utriusque Principis, sese mutuis Officiis prosequantur, & honestâ Affectione pertractent; ita quòd tàm Nos Principes quàm Subditi utriusque nostrûm possint tutè, liberè, hincinde ad utriusque nostrûm Portus, Dominia, & Districtus quoscunque, citra & ultra Mare, accedere, & in eis morari, mercari, & Comercium exercere, ab eisque recedere, quotiens, quamdiu & quando eis libuerit, cum suis, aut conductis, aut accommodatis Navigiis, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercibus, Mercimoniis, Sarcinulis, Bonis, & Rebus quibuscumque, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, absque Contradictione aliqua, vel Impedimento quocunque, quem ad modum propriis in Partibus eis liceret; ita quòd nullo alio Salvo Conductu generali aut speciali indigeant; Salvis tamen semper Regnorum, Patriarum, Dominiorum, Urbium, & Locorum suorum Legibus, Statutis, Juribus, & Consuetudinibus, quibus nil per Præmissa censeatur esse Derogatum, salvis etiam aliis utriusque Partis Ligis, Intelligentiis, ac Confœderationibus, quibus per Præsentes nullo modo intelligatur esse Derogatum.

Quæ quidem omnia & singula Nos, *Johannes Galeaz Maria præfatus*, in Verbo & Fide legalis Principis, Promittimus, pro Nobis, Successoribus nostris, & Subditis ac Vassallis nostris, ita ut supra scripta sunt, bonâ Fide, sine fraude & dolo Nos Observaturos, nec, ullo quæsito colore, quovis modo Contraventuros.

In quorum omnium & singulorum Fidem, præsentes Litteras nostras Patentes fieri, & nostri Sigilli Magni appensione communiri Jussimus.

Dat. *Somnæ*, Die Quarto Octobris, M. CCCC. XC.

B. CHALCUON.

De Conductu pro Oratoribus Franciæ.

Ann. D. 1490. *An.* 6. *H.* 7. *Franc.* 6. *H.* 7. *m.* 16.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratia nostra speciali, ac certis considerationibus Nos specialiter moventibus, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem & Defensionem nostras speciales,

Commissarios, Oratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios Illustrissimi Principis *Caroli Franciæ* Consanguinei nostri Carissimi, cum *Centum & Viginti Personis vel infra* in Comitiva sua, in una Navi vel diversis Navibus, cum Equis, Carectis, Cariagiis, Capcis, Manticis, Bogeis, Fardellis, Vesti-

plurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Procuratores, Commissarios, & Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, & Ordinamus & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe *Carolo Franciæ* Consanguineo nostro carissimo, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, Legatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, tàm de & super omnibus & singulis Contentionibus, Pactionibus, Concordiis, Alligantiis, Amicitiis, Affinitatibus, Confœderationibus, & Intelligentiis quibuscumque, habitis sive habendis, firmatis sive firmandis, ipsum *Præcarissimum Consanguineum nostrum* & Illustrissimam Principem *Annam Britanniæ Ducissam* Consanguineam nostram Carissimam qualitercumque concernentibus concernereve valentibus, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis *inter Nos & dictum Consanguineum nostrum*, Regna, Terras, & Dominia nostra atque sua, necnon Subditos, Alligatos, & Confœderatos nostros atque suos quoscumque, ad Tres Annos proximò futuros seu minora Tempora duraturis, ac etiam de & super mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum *inter Nos & dictum Consanguineum nostrum*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra atque sua, Subditos, Alligatos, Vassallos, Confœderatos nostros & suos quoscumque, hincinde ineundis, percutiendis, componendis, & habendis, Tractandi, Communicandi, Conveniendi, Concordandi, Componendi, & Appunctuandi,

Necnon de & super omnibus & singulis Quæstionibus, Querelis, Attemptatis, & Demandis Subditorum & Confœderatorum nostrorum atque suorum Cognoscendi & Procedendi, atque eas finaliter Concludendi & Determinandi,

Ac etiam, si necesse fuerit, unam *aliam Dietam* in tali Loco sive talibus Locis, prout eis meliùs visum fuerit, Deputandi, Limitandi, atque Statuendi, & inibi de & super omnibus & singulis Præmissis & ab eis qualitercumque dependentibus Communicandi, Tractandi, Componendi, Appunctuandi, & finaliter Concludendi, prout eis expediens visum fuerit & oportunum,

Necnon de & super certa Pecuniarum Summa Statuendi pro Nobis, per ipsum nostrum Præcarissimum Consanguineum, Loco & Tempore per ipsos concordatis Præfigendis & Limitandis, solvendâ, Communicandi, Tractandi, Conveniendi, Concordandi, & Paciscendi,

Cautionesque, Promissa, Obligationes, & Securitates quascumque, pro Solutione & Contentatione hujusmodi Summarum, Nobis & Assignatis nostris solvendarum, Petendi, Stipulandi, * Exigendi pariter, & Recipiendi, Locaque & Tempora pro Solutione hujusmodi Summarum, prout eisdem Oratoribus, Commissariis, Deputatis, & Nunciis meliùs visum fuerit, Statuendi, Præfigendi, & Limitandi, * XII. 432.

Præmissaque omnia & singula Appunctuandi, Concludendi, Determinandi, Finiendi, Firmandi, & Assecurandi,

Necnon de & super Appunctuatis & Conclusis hujusmodi eaque qualitercumque concernentibus Literas validas & efficaces Conficiendi, & *eidem Consanguineo nostro* ejusve Commissariis eas Deliberandi, atque ad omnium eorum & singulorum Præmissorum sic conclusorum Observantiam Nos Hæredes & Successores nostros,

Subditis nostris quibuscumque, ad quos praesentes Literae pervenerint, Salutem.

Licet apud omnes Nationes Legatorum Nomen semper Venerabile fuit, ita ut illorum Profectio sive Bello sive Pace Secura esse debeat & Tuta, utpotè qui inter Principes & Gentes Publicae Utilitatis Causas gerunt,

Ad majorem tamen Cautionem Salvus illis interdum Conductus, ad propellendas Temerariorum Hominum Injurias, conceditur,

Quocirca Nos, ex Munificentia nostra Regia, cupientes ut Illustrissimi & Potentissimi Principis Carissimi Amici & Consanguinei nostri *Karoli Franciae Regis* Legati & Ambassiatores Viri Illustres, *Franciscus Dominus de Luxenburg* Vicecomes de Martiga, *Wallerandus de Sans* Dominus de Marigny, & Venerabilis Pater *Robertus Gaguin* Decretorum Doctor Generalis Minister Ordinis Sanctae Trinitatis, quietiùs & securiùs suam Legationem atque Ambassiatam, & ea omnia & singula, quae propter beatae Pacis Securitatem Nobiscum loqui, agere, tractare, & componere sui Principis Nomine habent & habere sperant in Mandatis, valeant & possint, de Gratia nostra speciali ac ex mero Motu nostro suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales praedictos Illustres Viros dicti Consanguinei nostri Legatos & Ambassiatores in Regnum Angliae, Villam & Marchias Caletii, ac alia Dominia, Jurisdictiones, & Territoria nostra quaecumque, *cum Quaterviginti Personis in Comitiva eorum atque cujuslibet eorum vel infra*, & totidem Equis ac Bonis, Jocalibus, Auro & Argento monetato & non monetato, Bogeis, Manticis, Fardellis, & aliis Rebus & Hernesiis suis licitis quibuscumque, conjunctim vel divisim, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, aut equestrè vel pedestrè, aut aliis Equitaturis, Veniendo, ibidem Nocte Dieque Morando, Stando, Redeundo, Perhendinando,
* XII. 433. Sojornando, Conversando, & Exspectando, & * exinde ad Partes Franciae, seu alias Partes Exteras quascumque Transeundo & Redeundo, liberè & absque Impedimento, Impetitione, Perturbatione, Molestatione, seu Gravamine quocumque Nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque,

Hujusmodi Salvum Conductum, Protectionem, Tuitionem, & Salvam Gardiam nostras, desuper habundanti gratiâ nostrâ, eis & eorum cuilibet in Verbo Regio Concessimus, & per Praesentes Concedimus, quamquam tempus Treugae & Induciarum, quae *inter Nos & praefatum Consanguineum nostrum* Carissimum firmatae sunt, finiri interim contigerit,

Et ideò vobis & vestrûm cuilibet Mandamus quòd ipsos Legatos & Ambassiatores in Regnum, Dominia, Jurisdictiones, & Territoria nostra praedicta, cum Personis, Equis, Bonis, Jocalibus, Auro & Argento monetato & non monetato, Bogeis, Manticis, Fardellis, Rebus, & Hernesiis suis praedictis, conjunctim vel divisim, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, seu aliis Equitaturis, Veniendo, ibidem Nocte Dieque Morando, Stando, Perhendinando, Sojornando, Conversando, & Expectando, & exinde ad dictas partes Franciae seu alias Partes Exteras quascumque Transeundo & Redeundo, ut praedictum est, Manuteneatis, Protegatis, & Defendatis,

Non inferentes eis seu eorum alicui, aut, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen, Et, si quid eis seu eorum alicui in Personis aut Bonis & Rebus praedictis Forisfactum sive Injuriatum fuerit, id eis & eorum cuilibet sine dilatione debitè corrigi & reformari faciatis, quod integrè fieri Regiâ nostrâ Auctoritate Mandamus & Jubemus,

Quòd si quid in hoc nostro Salvo Conductu omissum sit, quod ad Efficaciam Securitatemque hujusmodi Salvi Conductûs pertineat, aut si quid in eo Dubium aut Ambiguum oriatur, Volumus expressè quòd totius Ambiguitatis Interpretatio ad Commodum, Utilitatem, & Securitatem ipsorum Ambassiatorum convertatur,

equestrè vel pedestrè seu aliis Equitaturis, Veniendo, ibidem Nocte Dieque Morando, Perhendinando, Sojornando, Conversando, Stando, & Exspectando, & exinde ad quascumque Partes Exteras, totiens quotiens sibi placuerit, durante praesenti Salvo Conductu nostro, Transeundo, Reveniendo, & Redeundo, liberè & absque Impedimento, Impetitione, Perturbatione, Molestatione, seu Gravamine quocumque * Nostri, aut Officiario- * XII. 434.
rum seu Ministrorum nostrorum quorumque;

Et ideò, &c.

In cujus, &c.

Per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*; decimo quarto die Decembris.

De Protectione.

REX universis & singulis Admirallis, &c. ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1490. An. 6. H. 7. Franc. 6. H. 7. m. 18.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, & ad humilem Supplicationem Dilecti Nobis in Christo Dompni *Willielmi Knollys* Prioris Prioratûs sive Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Partibus Scotiae, suscepimus eum in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales,

Ita quòd benè licebit *eidem Priori*, cum quadam Navi de Regno Scotiae Portagii Quaterviginti Doliorum vel infra, per Se aut ejus Factores sive Attornatos, in Regnum nostrum Angliae, ac alia Loca Nobis subjecta quaecumque, cum Servientibus suis quibuscumque, necnon Bonis, Mercandisis, Rebus, & Hernesiis suis licitis & non prohibitis, necnon Armis pro eorum Defensione oportunis quibuscumque, conjunctim & divisim, equestrè vel pedestrè, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, totiens quotiens sibi placuerit, durante praesenti Salvo Conductu nostro, Venire, ibidem Morari, Nocte Dieque Perhendinare, Mercandisare, ac Bona & Mercandisas hujusmodi Vendere, aliaque Bona & Mercandisas licita quaecumque, ad Stapulam nostram Calesii non pertinentia, Emere, & cum eisdem ac Servientibus, Rebus, & Hernesiis hujusmodi extra Regnum & Loca praedicta in dictum Regnum Scotiae, liberè & absque impedimento aliquo, Transire & Redire, aliquâ Marquâ, Contromarquâ, sive Reprisaliâ concessâ sive concedendâ, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, seu Restrictione in contrarium factâ, editâ, sive ordinatâ, aut aliquâ aliâ Causâ, Re, vel Materiâ quacumque, in aliquo non obstante;

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm Mandamus quòd *ipsum Priorem*, Factores, Attornatos, sive Deputatos suos, cum Bonis, Rebus, *&c. ut in similibus Literis hujusmodi Salvi Conductûs*.

In cujus, &c. per unum Annum duraturas, si Pax & Treuga inter Nos & carissimum Consanguineum nostrum *Regem Scotiae* tamdiu durare contigerint.

Teste Rege apud *Knolles*, vicesimo primo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Communicando cum Florentinis.

Ann. D. 1491. An. 6. H. 7. Ibid. m. 35.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri *Johannis Baldiswell* Legum Docto-

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Venerabilis in Christo Patris *Ricardi Exoniensis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, *Thomæ Comitis de Ormond* & Domini de Rocheford, & *Willielmi Prioris Ecclesiæ Christi Cantuariensis*, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Procuratores, Commissarios, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, & Duobus eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) plenariam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe *Carolo Franciæ* Consanguineo nostro præcarissimo, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, Legatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, de & super omnibus & singulis Conventionibus, Pactionibus, Concordiis, Alligantiis, Amicitiis, Affinitatibus, Confœderationibus, & Intelligentiis quibuscumque, habitis sive habendis, firmatis sive firmandis, ipsum *Præcarissimum Consanguineum nostrum Carolum Franciæ*, ac Illustrissimum Principem *Maximilianum Romanorum Regem*, & Illustrissimam Principem *Annam Britanniæ Ducissam* Consanguineos nostros Carissimos qualitercumque concernentibus concernereve valentibus,

Ac etiam de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, ad Tempus sive ad certa Tempora duraturis, quàm de & super mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum *inter Nos* ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra atque sua, Subditos, Alligatos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, & Adhærentes nostros & suos quoscumque, hincinde ineundis, percutiendis, capiendis, componendis, & habendis, Tractandi, Communicandi, Conveniendi, Concordandi, Componendi, Appunctuandi & plenariè & integrè Determinandi,

Necnon omnes & singulas hujusmodi Conventiones, Pactiones, Concordias, Alligantias, Amicitias, Affinitates, Confœderationes, Intelligentias, Treugas, Amicitias, & Guerrarum Abstinentias quascumque, habitas seu habendas, firmatas seu firmandas, ipsos nostros Consanguineos, *Franciæ & Romanorum Reges*, & præfatam *Britanniæ Ducissam*, qualitercumque concernentes concernereve valentes, ad meliorem & validiorem earumdem Observantiam, per ipsum *Consanguineum nostrum Franciæ* corporaliter Jurari, & in Verbo suo Regio Promitti, Literasque suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas, aliasque Cautiones, Obligationes, & Securitates quascumque in ea parte requisitas, super eisdem Juramento & Promissione debitè conficiendas, eisdem Commissariis & Deputatis nostris Nomine nostro tradi & deliberari, Stipulandi, Petendi, Exigendi pariter & Recipiendi,

Ac etiam, si necesse fuerit, unam *aliam Dietam* in tali Loco sive talibus Locis Deputandi, Limitandi, atque Statuendi, & inibi de & super omnibus & singulis Præmissis & ab eis qualitercumque dependentibus Comunicandi, Conveniendi, Tractandi, Appunctuandi, & Concludendi, prout eisdem Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis nostris, & Duobus eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) melius visum fuerit & oportunum,

Necnon de & super certa Pecuniarum Summa Statuenda, & Nobis, per ipsum Præcarissimum Consanguineum nostrum Fran-

Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem & H. 7.
Defensionem nostras speciales, Probum & Spectabilem Virum Franc. 6.
Axcellum Wolfon Servitorem & Subditum Præcarissimi Confratris H. 7. m.
nostri *Johannis Daciæ, Swesiæ, & Norwegiæ, Sclavorum, Gothorumque, &c. Regis* Illustrissimi, 9.

Ita quòd benè liceat *eidem Axcello* in hoc Regnum nostrum Angliæ, ac alia Dominia, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcumque, cum *Quinquaginta Personis in Comitiva sua vel infra*, in una Navi sive diversis Navibus, cum Bogeis, Manticis, Fardellis, Bonis, Rebus, Jocalibus, Apparatibus, Armaturis, Habilimentis Guerræ, & Hernesiis suis licitis quibuscumque, conjunctim vel divisim, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu nostro, Venire, ibidemque Nocte Dieque Morari, Perhendinare, Conversari, Sojornare, & Exspectare, & exindè ad Partes proprias Transire & Redire valeat liberè & absque Impedimento, Impetitione, Molestatione, Perturbatione, Aresto, seu Gravamine quocumque Nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; aliquâ Marquâ, Contramarquâ, sive Reprisaliâ concessâ vel concedendâ non obstante.

Et ideò, &c.

Et si, &c.

Proviso semper, &c.

In cujus, &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Communicando cum Anna Ducissa Britannia.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd Nos, 1491.
De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, An. 6.
Venerabilis Patris *Richardi Exoniensis Episcopi* Custodis Privati H. 7.
Sigilli nostri, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum Consiliario- Franc. 6.
rum, * *Thomæ Comitis de Ormond* & Domini de Rocheford, & H. 7. m.
Willielmi Prioris Ecclesiæ Christi Cantuariensis, quamplurimùm 27.
confidentes, * XII.
Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Procuratores, 437.
Commissarios, Deputatos, Legatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, & Duobus eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) plenariam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, cum Serenissima Principe Consanguinea nostra Carissima *Anna Britanniæ Ducissa*, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, Legatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab ea ad hoc habentibus, de & super omnibus & singulis Conventionibus, Pactionibus, Concordiis, Allegantiis, Treugis, Amicitiis, Guerrarum Abstinentiis, Affinitatibus, Confœderationibus, & Intelligentiis quibuscumque, habitis sive habendis, firmatis sive firmandis, *ipsam Britanniæ Ducissam*, & Illustrissimum Principem *Carolum Franciæ* Consanguineum nostrum Carissimum, qualitercumque concernentibus concernereve valentibus,

Ac de & super omnibus & singulis Pecuniarum Summis, per Nos in Auxilium *prædictæ Consanguineæ nostræ*, in Conductione Af-

Deputatis nostris & Duobus eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) melius visum fuerit & oportunum,

Præmissaque omnia & singula Concludendi, Firmandi, Assecurandi, & Roborandi,

Necnon de & super hujusmodi Appunctuatis, & Conclusis, Præmissaque qualitercumque concernentibus, quæ cum præfata *Consanguinea nostra Britanniæ*, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, Legatis, & Nunciis antedictis Appunctuata, Conventa, Concordata, Conclusa, & Determinata fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Liberandi,

Literasque alias consimilis effectûs & vigoris ex altera Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula eaque qualitercumque concernentia Faciendi, Excercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per præfatos Oratores, Procuratores, Commissarios, Deputatos, Legatos, & Nuncios nostros, & Duos eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint in hac Parte, Nos Rata, Grata,

* XII. 438. & Firma habituros * & observaturos, & superinde Literas nostras Patentes Novas aut Confirmatorias, Ratificatorias, & Approbatorias in forma debita & autentica, prout opus fuerit, daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Februarii.

Pro Subditis Ducis Mediolani.

Ann. D. 1491. An. 6. H. 7. Franc. 6. H. 7. m. 33.

REX universis & singulis Ducibus, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de avisamento & assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, Defensionem, & Salvam Gardiam nostram speciales, omnes & singulos Mercatores & Subditos *Ducis Medionali* & eorum quemlibet in Regnum nostrum Angliæ, ac alia Loca, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcumque, cum eorum Navibus, Carracis, & Galeis, & cum omnimodis Bonis & Mercandisis suis, & cujuslibet eorum pro facto Mercatorio, salvò & securè Veniendo, ibidem Noctibus & Diebus ad eorum libitum Expectando, Perhendinando, & Morando, & extra Regnum, Loca, Jurisdictiones, & Territoria nostra prædicta salvò & securè, durante præsenti Salvo Conductu & Salva gardia nostris, tàm per Terram quàm per Mare, Transeundo, Redeundo absque Molestatione, Aresto, Perturbatione, Impedimento, vel Gravamine quocumque eis vel alicui eorum, in Corporibus aut Bonis, per aliquos Ligeorum, Ministrorum, vel Officiariorum nostrorum, quocumque Modo vel Causâ, inferendis vel inferri permittendis,

Aliquâ Marquâ, Contromarquâ, sive Reprisaliâ, contra prædictos Mercatores & Subditos, aut eorum aliquem concessis vel imposterùm concedendis, occasione quacumque, non obstantibus,

Quas quidem Literas de Marquâ & Contramarquâ vel Reprisaliâ, omnes & singulas supradictas & earum quamlibet, contra has præsentes Literas nostras Vires nolumus quovis modo habere, set eas & earumdem Literarum quamlibet omnium suo Robore efficaciâ & executione carere versus præfatos Mercatores & Subditos, Bona & Mercandisas suas & cujuslibet eorum, per Præsentes Discernimus & Concedimus, cum omnibus & singulis Clausis supradictis & aliis quibuscumque;

Et ideò vobis Mandamus, &c.

propria & Sigillo suo munita, plenius liquet,

Jamque inter Magnificum & Spectabilem Virum *Jacobum de Gundebault*, & nonnullos præfatæ Serenissimæ Principis *Romanorum Reginæ Ducissæ Britanniæ* Oratores atque Nostros Tractatum, Concordatum, & Conventum existit, quòd præfata Serenissima Princeps *Romanorum Regina Britanniæ Ducissa* & Tres Status Britanniæ, per eorum separata Scripta obligatoria debitè conficienda, se & eorum quemlibet Hæredesque & Successores suos, Patrias, Subditos, Bonaque eorum atque sua præsentia & futura, ad Restitutionem & Resolutionem hujusmodi Expensarum & Pecuniæ Summarum, in ipsis Serenissimæ Principis *Reginæ Ducissæ Britanniæ* Patriarum Subditorumque suorum Defensionem & Succursum per Nos ut præmittitur antehac expositarum & posthac exponendarum, Nobis firmiter Obligabunt & Astringent, quibusque in Locis & Temporibus omnes dictæ Expensæ & Pecuniarum Summæ, per Nos pro præfatæ Serenissimæ Principis *Reginæ Ducissæ Britanniæ* Statuumque Patriarum, Subditorum, & Jurium Defensione ut præfertur erogatæ, & postea erogandæ, Nobis fideliter & inviolabiliter Restitui & Resolvi debeant, prout in eorum Literis, super eorum Recessu, confectis, & Manibus suis propriis subscriptis, evidentissimè liquet,

Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Wrythe* aliàs dicti *Garteri Regis Armorum*, & *Francisci Dupon* Nostri in Lingua Gallica Secretarii, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Actores, Factores, Attornatos, & Procuratores speciales Fecimus, Ordinavimus, & Constituimus, prout per Præsentes Facimus, Ordinamus, & Constituimus,

Dantes & Concedentes eisdem & eorum utrique plenam Tenore Præsentium Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale a præfata Serenissima Principe *Reginæ Ducissa Britanniæ*, & a dictis Tribus Statibus Britanniæ, & eorum quolibet, Cautiones, Obligationes, Literas, Scriptaque Obligatoria, quibus quidem Literis ad omnes & singulas dictas Expensas Pecuniarumque Summas, pro ejusdem Serenissimæ Principis *Romanorum Reginæ Britanniæque Ducissæ* suarumque Patriarum Defensione, per Nos erogatas & expositas, & postea erogandas & exponendas, Nobis certis limitatis Locis & Temporibus, ut præfertur, persolvendas, suosque Hæredes & Successores, Patrias, Subditos, Bonaque eorum atque sua præsentia & futura, Nobis Obligabit, & dicti Tres Status Britanniæ Se, Hæredesque & Successores suos, Bonaque eorum Nobis Obligabunt, atque ad omnia & Singula Præmissa firmiter observanda validè & efficaciter se astringet & astringent, atque obligare & astringere se debeat & debeant, Requirendi, Exigendi, & Optinendi pariter & Recipiendi, Literasque Testimoniales super hujusmodi Obligationum Receptione Nomine nostro Faciendi, easque eidem Serenissimæ Principi *Reginæ Britanniæ Ducissæ*, si eas habere requirat, Deliberandi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Promittentes, bonâ Fide, & in Verbo Regio, Nos Rata, & Grata, & Firma pro perpetuo habituros totum & quicquid prædicti nostri Actores, Factores, & Procuratores Nomine nostro fecerint in Præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* vicesimo nono die Martii.

Per ipsum Regem.

De

Vacatione prædictâ, Assignandi, Faciendi, & Donandi, absque Impetitione, Impedimento, Perturbatione, seu Gravamine Nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Ballivorum, seu aliorum Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; Eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo aut certitudine Præmissorum seu alicujus eorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus *eidem Willielmo* per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, inde in contrarium facto, edito, sive ordinato, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* Tricesimo Die Martii.

Obligatio, ad Tradendum Scotorum Regem in Manus Regis.

Ann. D. 1491. *An. 6. H. 7. Ex Autogr.* BEIT KNOWEN TO ALL MEN, that this present Writing shall see or heer, that WHEREAS, by certaine INDENTURES,

Bering Date at Grenewich the xvj Day of Aprill, the Yere of oure Lord God M. CCCC. XCI.

MADE betwene the Right Excellent and Myghty Prince *Henry*, by the Grace of God, *King of England and of Fraunce, and Lord of Irland* on the one Partie, and *John Lord Bothwell* and Sir *Thomas Thodde* Knight of the Realme of Scotland, as well for and in the Name of Theimselve as also of dyvers other named in the said INDENTURES on the oter Partie,

It is, for dyvers Considerations in the same INDENTURES declared, amonges other things, expressely shewed, that the Right Honourable Lord *Jamys Erle of Bouchan* and the saide *Sir Thomas* shall Take, Brange, and Delyver *into the saide King of Englandis Handes the King of Scottis* now Reynyng, and his Brother the *Duke of Roos*, or at the leste the *saide King of Scotland*,

The saide *King of England*, by way of Ayde and Assistence, yeving unto theim for th'Achiving of theire saide Purpose, hath Lent and Delyverd unto the saide Sir *Thomas*, as well for the *saide Erle Boughan*, as for Himselve, the Some of Cclxvi*l.* xiii*s.* iv*d. Sterling*, the which Cclxvi*l.* xiii*s.* iv*d.* the said *Lord Bothwell* and Sir *Thomas* have Promised, and by theis Presentes Promitte and Binde theimselve, theire Heires and Executours, to Repaie and Delyver agayne unto the saide *King of England* a this side the Feste of Seinte Michell, next commyng,

And, for the more Suertie of the same Repayment, the saide Sir *Thomas* hath laid his Sone and Heirs in Plege unto the saide *King of England.*

* XII. 441. * *In witnes whereof* the said *Lord Bothwell* and Sir *Thomas* have Sealed and Subscribed thies Presentes.

Yeven at *Grenewich* besides London, the xvij Day of April, the Yere of our Lord above wretin.

JOHN LORDE BOTHTVAILLE.
THOMAS TOD of Sereschaw.

Sub Sigillis prædictorum Domini Johannis & Thomæ Tod *Militis, de cerâ rubeâ pendentibus de unâ eâdemque caudâ Pergamenæ.*

etiam Universitates, Societates, Principes, Dominos, Gubernatores, & Rectores Terrarum, Civitatum, Opidorum, Villarum, & Dominiorum quorumlibet *dictæ Terræ Almanniæ*, Terras, Civitates, Opida, Villas, Castra, Patrias, & Dominia, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes suos quoscumque, ex Parte alterâ, pendentibus Indiscussis, ac horum Hominum & singulorum Correctionem, Punitionem, Reparationem, & Reformationem Faciendi, & eas fieri Petendi, Requirendi, & cum effectu Optinendi, ac utriusque Partium hujusmodi Querelas ultro citroque propositas & proponendas, cum suis emergentibus, incidentibus, dependentibus, & connexis, Audiendi, Examinandi, & fine debito Terminandi, & super eisdem Componendi, & summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura Judicii, solâ Facti veritate inspectâ,

Necnon perpetuam & realem Pacem atque Concordiam, Communicationemque mutuam, & liberum Intercursum Mercandizandi, securumque Statum pro Hominibus utriusque Partis præsentibus & futuris, tàm in Regnis, Patriis, Civitatibus, Dominiis, & Locis unius & alterius Partis prædictæ quàm aliàs ubilibet, tàm per Terram quàm per Mare & Flumina atque Aquas dulces,

Insuper Ligas, Amicitias, & Confœderationes quascumque, *inter Nos*, Hæredes, & Successores nostros, ac Regna, Terras, Dominia nostra, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes nostros quoscumque ex una Parte, & præfatos Egregios & Spectabiles Viros *Gubernatores & Rectores Patriarum & Civitatum Hansæ prædictæ*, ac etiam inter Universitates, Societates, Principes, Dominos, Gubernatores, & Rectores Terrarum, Civitatum, & Opidorum, Villarum & * * XII. 442.
Dominiorum quorumlibet *dictæ Terræ Almaniæ*, Terras, Civitates, Opida, Villas, Castra, Patrias, & Dominia sua, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes, & Adhærentes suos quoscumque, ex Parte altera, Contrahendi, Ineundi, Tractandi, Appunctuandi, Firmandi pariter, & Concludendi,

Unamque seu aliam *Dietam*, si ipsis visum fuerit, Appunctuandi, Concordandi pariter, & Concludendi, sub modis, formâ, & conditionibus, de quibus inter dictos nostros Ambassiatores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, ac præfatos Spectabiles & Egregios Viros, ac etiam inter Universitates, Societates, Principes, Dominos, Gubernatores, & Rectores prædictos, seu ipsorum Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios prædictos poterit concordari,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum, seu circa ea conjunctim aut divisim necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, ac quæ qualitas & natura hujusmodi Negotii exigunt & requirunt, & quæ Nosmetipsi facere possemus seu faceremus si præsentes personaliter essemus, & etiam si talia forent quæ de se Mandatum exigunt magis speciale,

Promittentes, bonâ Fide, & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid, quod per præfatos Ambassiatores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros Nomine nostro Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Maritum ejusdem nuper ut præfertur *Ducissæ*, ad inviolabilem di-
ctarum Expensarum Solutionem peræquè Astrinxerunt & Obligârunt, Spoponderuntque & Promiserunt quòd dictus eorum Princeps *Romanorum Rex* firmiter Obligabit se Tenere, Observare, & Perimplere omnia & singula Nobis ex parte præfatæ *Annæ Reginæ Romanorum & Britanniæ Ducissæ* Facta, Promissa, Jurata, Concessa, & Concordata, atque, quamprimum sibi possibile fuerit, dictas Pecunias & Impensas, per Nos, ut prædicitur, in *dictæ Ducissæ* Defensionem & Succursum expositas, integrè & totaliter in omni Parte restitui & persolvi faciet, Literasque superinde suas Patentes validas & efficaces Nobis traditurus & deliberaturus, prout in suis Literis superinde confectis, Manibusque suis propriis & Sigillis munitis, constat manifestè & apparet,

Jamque, inter præfatum *Jacobum de Gondebault*, & nonnullos
* XII. 443. præfatæ * *Romanorum Reginæ* Oratores atque Nostros Tractatum, Concordatum, & Conventum existit, quibus in Locis & Temporibus omnes dictæ Expensæ & Pecuniarum Summæ, per Nos pro præfatæ *Reginæ sive Ducissæ* suarumque Patriarum & Jurium Defensione ut præmittitur erogatæ & postea erogandæ, fideliter & inviolabiliter Restitui & Resolvi debeant, prout in Literis, super eorum Recessu confectis, & Manibus propriis subscriptis, evidentissimè liquet,

De Industria, Circumspectione, & Doctrina Clarissimi Viri Magistri *Oliveri de Coetlogon* Generalis Britanniæ Procuratoris firmissimè confidentes,

Eundem Magistrum *Oliverum* nostrum Actorem, Factorem, & Procuratorem specialem Ordinavimus, Fecimus, & Constituimus, prout per Præsentes Ordinamus, Facimus, & Constituimus,

Dantes & Concedentes eidem Magistro *Olivero Coetlogon* plenam, Tenore Præsentium, Auctoritatem & Potestatem specialem a præfato Sacratissimo Principe *Romanorum Rege*, Cautiones, Obligationes, Literasque Obligatorias,

Quibus quidem Literis tàm ad omnia & singula, per dictum *Dominum de Polham*, & *Jacobum de Gondebault* ejus Ambassiatores sponsa & Promissa, perimplenda, quàm ad dictas Expensas Pecuniarumque Summas, pro *Britanniæ Ducissæ* suarumque Patriarum Defensione, per Nos expositas & postea exponendas, Nobis, certis & limitatis Locis & Temporibus, ut præfertur, persolvendas, Se Nobis Obligabit, atque ad omnia & singula Præmissa firmiter observanda validè & efficaciter se astringet, atque obligare & astringere se debeat,

Requirendi, Exigendi, Optinendi, & Recipiendi, Literasque Testimoniales super hujusmodi Obligationis Receptione Nomine nostro Faciendi, easque eidem Potentissimo Principi *Romanorum Regi*, si eas habere requirat, Deliberandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide, & in Verbo Regio, Nos, *&c.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Litera Maximiliani Regis Romanorum & Anna Uxoris ejus Ducum Britanniæ, ad Auxilium petendum.

Ann. D. 1491. *An. 6. H. 7. Ex Autogr.*

MAximilian & Anne, par la Grace de Dieu, *Roy & Royne des Romains*, *Ducs de Bretaigne*, *&c.* a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Pour ce que presentement Nous est tres Necessaire & Requis avoir Secours & Aide, pour Resister a l'encontre des Franczoys noz Ennemys, qui Marchent chascun Jour en nostre Païs & Duchie de Bretaigne, & Endommager Nous & noz Subgects,

De Conductu & Protectione ad Requisitionem Caroli Franciæ.

Ann. D. 1491. *An. 6. H. 7. Franc. 6. H. 7. m. 7.*

REX universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Custodibus Portuum Maris, & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Fidelibus, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, infra Libertates & extra, tàm per Terram quàm per Mare constitutis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos, certis Considerationibus Nos specialiter moventibus, & ad Instantiam & specialem Requisitionem Illustrissimi Principis Carissimique Consanguinei nostri *Caroli Franciæ*, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, *Johannem de Vergier* Præsidentem Judicum in Normannia, & *Carolum Bastardum* Domini de Teriand Magistrum Hospitii ejusdem Consanguinei nostri, in Regnum nostrum Angliæ, ac alia Dominia, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcumque, cum Quadraginta Personis in Comitiva sua vel infra, & totidem Equis, ac Bonis, Jocalibus, Auro Argento monetato & non monetato, Bogeis, Manticis, Fardellis, & aliis Rebus & Hernesiis suis licitis quibuscumque, conjunctim vel divisim, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, aut equestrè vel pedestrè, seu aliis equitaturis, veniendo, ibidem Nocte Dieque morando, perhendinando, sojornando, conversando, & expectando, & exinde ad quascumque Partes Exteras transeundo & redeundo, liberè & absque impedimento, impetitione, perturbatione, molestatione, aresto, seu gravamine quocumque nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsos *Johannem* & *Carolum* in Regnum, Dominia, Jurisdictiones, & Territoria nostra prædicta, cum Personis prædictis vel infra, necnon Equis, Bonis, Jocalibus, Auro Argento, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Maii.

Per ipsum Regem.

De Conductu & Protectione pro Comitissa Delaval, Marescallo de Rieux, & aliis de Britannia.

Ann. D. 1491. *An. 6. H. 7. Ibid. m. 6.*

REX universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Custodibus Portuum Maris, & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, & aliis Officiariis, Ministris, Fidelibus, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, infra Libertates & extra, tàm per Terram quàm per Mare, constitutis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos, certis Considerationibus Nos specialiter moventibus, de avisamento & assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales Nobilem Dominam *Franciscam de Dinan Comitissam de la Val* in Britannia,

Ita quòd benè liceat *eidem Comitissæ* in hoc Regnum nostrum Angliæ ac alia Dominia, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcumque, cum Familia sua, Equis, Bogeis, Manticis, Fardellis, Bonis, Rebus, Jocalibus, Apparatibus, Auro & Argento monetato & non monetato, Literis, Papiris, & aliis Rebus & Hernesiis suis licitis quibuscumque, * conjunctim vel divisim, tàm * XII. 445.
per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu nostro, Venire, ibidem Nocte Dieque Morari, Perhendinare, Conversari, Sojornare, & Expectare, & exinde ad Partes proprias Transire & Redire valeat liberè & absque impedimento, im-

Per ipsum Regem.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd, certis considerationibus Nos specialiter moventibus, ac de Avisamento & Assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem & Defensionem nostras speciales, Nobiles Viros, *Dominum de Coetmen*, *Lodowicum de Coetmen*, *Dominum de Tontquedec*, & *Dominam de la Roche-Jagu* Uxorem ejus, & *Oliverum de Coetmen*, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Custubus Ambassiatorum Britanniæ.

Ann. D. HEnry, by the Grace of God, *King of England and of Fraunce, and Lord of Irlande*, to the Tresourer and Chambre-
1491. laina of our Eschequier, Greting.
An. 6. We late you wite that we have appointed, by wey of Rewar-
H. 7. de, unto *Monsieur Malpartuys* and the *Seneshall of Gyngham*, late
Breve sent unto us in Ambassiare from our Cousine the *Quene of Ro-*
H. 7. *mayns* and *Duchesse of Bretaigne*, for their Costs and Charges the
An. 6. Summe of Twenty Pounds Sterlings:
n. 16. We Wol therfor and Charge you that, withoute dilaye, ye of
Pen Cler. oure Tresour Content and Paye unto the said *Monsieur Malpartuys*
Pell. and *Seneshall* the said Summe of xx *l.* and every parte therof, without Prest or other Charge to be sette upon Them or either of Them in this Partie:

* XII. 446. * And thies oure Lettres shal be your Warrant.

Yeven under our Prive Seel, at our *Manoir of Grenewiche*, the thirteenth Day of Juyn, the Sixte Yere of our Reigne.

De Conductu.

Ann. D. REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.
1491. Sciatis quòd,
An. 6. Cùm intellexerimus Illustrissimum Principem *Jacobum Scoto-*
H. 7. *rum Regem* Consanguineum nostrum Carissimum certam suam
Scot. 6. Ambassiatam ad *Carolum Franciæ*, ac ad Serenissimos & Poten-
H. 7. m. tissimos Principes Consanguineos nostros Præcarissimos, *Castellæ*,
15. *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c. Regem & Reginam*, ad hoc Regnum nostrum Angliæ transmissurum,

Nos igitur, de Gratia nostra speciali, & ad specialem Requisitionem dicti Consanguinei nostri *Scotorum Regis*, necnon de Avisamento & Assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Venerabiles in Christo Patres, *Robertum Glasguensem*, & *Willielmum Aberdonensem*, Episcopos, ac, Nobiles & Egregios Viros, *Patritium Comitem Bothvile*, & *Georgium Comitem Morton*, ac *Willielmum Priorem Sancti Johannis Jerusalem in Scotia*, *Johannem Dominum Glammis*, & *Laurentium Dominum Oliphant*, necnon Magistrum *Ricardum Murhed* Decanum Glasguensem Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios supradicti Consanguinei nostri *Regis Scotorum*,

publicè & indies minatur & jactat, nostram extremam Destructionem Subvertionemque hujus dicti Regni nostri Angliæ & Subditorum nostrorum ejusdem maliciose intendens,

Nos,

Ad instantiam & specialem Requisitionem tàm Dominorum Spiritualium & Temporalium, quàm aliorum Nobilium,

Ejusdem Regni nostri Angliæ ac Subditorum nostrorum prædictorum tantas suas Injurias propulsare, istudque Regnum nostrum Angliæ Subditosque * nostros, nostris pro viribus, annuente Deo * XII. 447.
tutari & defendere,

Decrevimus atque in propria Persona nostra cum Potentia dictum Regnum nostrum Franciæ intrare, Jusque nostrum in eodem vendicare, cæterosque nostros ibidem Rebelles nostræ Ditioni & Obedientiæ, prout Juris est, reducere intendimus;

Set cùm tot & tantas Pecuniarum Summas, tantæ Expeditioni necessarias, de nostris non habemus, & absque Subsidio, Relevamine, & Succursu Fidelium Subditorum nostrorum habere nequimus,

De Fidelitatibus providis & Circumspectionibus, Diligentiis, & Industriis vestris pleniùs confidentes, Assignavimus & Deputavimus vos & vestrûm quemlibet ad Transferendum vos ad Comitatus nostros Cantebrigiæ & Huntingdoniæ, ac vobis & cuilibet vestrûm conjunctim & divisim plenam Potestatem & Auctoritatem, Tenore Præsentium, Damus & Committimus ad Communicandum, pro Nobis & Nomine nostro, cum talibus nostrorum Subditorum infra dictos Comitatus nostros, tàm infra Libertates quàm extra commorantibus, prout vobis meliùs videbitur, eis nostrum Propositum & Mentem plenariam de & in Præmissis & eorum singulis intimantes, eos Movendo, Exortando, & Requirendo, ut Nobis in hoc tàm magno arduoque Negotio, non solùm nostrum Statum verùm etiam & eorum Salutem concernente, juxta eorum Facultates, assistant & Opem in Personis & aliis Mediis & Modis, prout vobis & eis meliùs visum fuerit, conferant;

Et quid feceritis vel aliquis vestrûm fecerit in Præmissis Nos & Concilium nostrum distinctè & apertè sub Sigillis vestris & cujuslibet vestrûm sine dilatione certificetis;

Et ideò, &c.

Damus, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ Patentes diriguntur Personis subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

H. Episcopo Meneven.
Jasperi Duci Bedford.
Richardo ap Thomas Militi.
Morgano Kydwelly.
Thomæ Garth.
Richardo Neuton, &
Griffith Redde.
In Comitatibus Pendbroch. Carmerden. & Cardegan. in Suthwall.

Teste ut supra.

Thomæ Episcopo Hereford.
Matheo Cradoke.
In Dominio Birshopp Castell.
Teste ut supra.

Henrico Vernon Militi.
Jacobo Blount Militi.
Thomæ Grisley.

Ja-

Georgio Stanley de Estraunge Mi-
liti.
Willielmo Creton Legum Docto-
ri, & *Yngolby*.
In Com. Lancastr.
Teste ut supra.

Thomæ Monyngton Militi.
Waltero Vaughan, &
Johanni ap Thomas.
In Dominiis de Elweld, Cau-
terselle hay, Obyas & Talgerth,
Teste ut supra.

Willielmo Stanley Militi Came-
rario Hospitii Regis.
• XII. 448. * *Johanni Arundell* Decano Ec-
clesiæ Cathedralis Exon.
Johanni Savage Juniori Militi.
Ingelby.
In Com. Cestr.
Teste ut supra.

Willielmo Stanley Militi Camera-
rio Hospitii Regis.
In Dominiis de Bromfeld &
Belt.
Teste ut supra.

Richardo Croft Militi.
Thomæ Cornewaill Militi.
Richardo Delabere Militi.
Thomæ Monyngton Militi.
Johanni Huddelston Militi.
Johanni Waleshe.
In Com. Hereford.
Teste ut supra

Willielmo Stanley Militi Came-
rario Hospitii Regis.
Richardo Pole Militi.
Willielmo Gryffyth Militi, &
Johanni Suttell.
In Dominiis Merynneth, Caer-
martyn, & Angles.
Teste ut supra.

Jaspari Duci Bedford.

Humfredo Staneley Militi.
Nicholao Mountgomery.
Willielmo Harper.
Thomæ Brereton, &
Willielmo Creton.
In Com. Staff.
Teste ut supra.

Richardo Pole Militi.
In Dominiis de Mountgome-
ry, & Kyddewyn.
Teste ut supra.

Domino de Powes.
In Dominio de Powes.
Teste ut supra.

Willielmo Stanley Militi Ca-
merario Hospitii Regis.
Thomæ Sarisbury.
In Dominiis de Denbygh &
Clonne.
Teste ut supra.

Thomæ Comiti Derb. &
Georgio Stanley de Straunge Mi-
liti.
In Dominiis de Hawardyn &
Mollesdale in Wall.

Edwardo Comiti Devon.
Roberto Willughby de Broke Mi-
liti.
Willielmo Smyth Clerico.
Johanni Sapcottys Militi
Johanni Halywell Militi, &
Johanni Trefrye Militi, &
Willielmo Courtnaye Militi.
In Com. Devon. & Cornub.

Johanni Vicecomiti Wellys.
Thomæ Burgh Militi.
Willielmo Tirwit Militi.
David Philep, &
Richardo Emson, *&c*.
In Partibus de Linsey in Dom.
Lincoln.

Super Installatione Regis Portugaliæ in Ordinem Garterii.

Ann. D. 1491. An. 6. H. 7. Penes Cler. Pell. HEnry, by the Grace of God, *King of England and France*, *and Lord of Irland*, to the Tresourer and Chamberlains of our Eschequer, Greting.

It is shewed unto Us, on the behalve of our welebiloved Subget *John Stephens* of our Citie of London *Coper Smyth*, how that th'Ambassadours of our Right • XII. 449. * Dere Cousin the *King of Portugale*, late beeing here with Us from the same our Cousin, Convenanted and Agreed with Him for the making of an *Helmet with a Corone and a Tergat of Coper and Gilt*, for th'Use of *th'Enstalling of the said King into th'Ordre* of One of the Companyons of our Noble *Ordre of the Gartier*, for the Summe of *Thre Pounds ix s. Sterling*, wherof our said Subget is behinde unpaied of xxvi *s.* x *d.* as We certainly be enfourmed,

Dantes & Concedentes eisdem, & Duobus eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) plenariam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe *Carolo Franciæ* Consanguineo nostro Carissimo, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, Legatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, de & super omnibus & singulis Conventionibus, Pactionibus, Concordiis, Alligantiis, Amicitiis, Affinitatibus, Confœderationibus, & Intelligentiis quibuscumque, habitis sive habendis, firmatis sive firmandis, ipsum *Præcarissimum Consanguineum nostrum*, & Illustrissimam Principem *Annam Britanniæ Ducissam* Consanguineam nostram Carissimam qualitercumque concernentibus concernereve valentibus,

Ac etiam de & super vera, firma, reali, & perpetua Pace atque Concordia, ac de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Intelligentiis, & Confœderationibus, imperpetuum vel ad certa Tempora duraturis, quàm de & super mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum, *inter Nos* ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra atque sua, Subditos, Alligatos, Vasallos, Confœderatos, & Adhærentes nostros & suos quoscumque, hincinde ineundis, percutiendis, capiendis, componendis, & habendis,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, ac Connexis, quæ *inter Nos* & *præfatum Consanguineum nostrum*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes nostros & suos quoscumque prædictos hincinde pendere dinoscuntur,

Tractandi, Communicandi, Conveniendi, Concordandi, Componendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi,

Ac etiam, si necesse fuerit, unam *aliam Dietam* in tali Loco sive talibus Locis prout eis meliùs visum fuerit Deputandi, Limitandi, atque Statuendi, & inibi de & super omnibus & * sin- • XII. 450.
gulis Præmissis & ab eis qualitercumque dependentibus Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & finaliter Concludendi, prout eis expediens visum fuerit & oportunum,

Necnon de & super certa Pecuniarum Summa Statuenda, & Nobis, per ipsum Præcarissimum nostrum Consanguineum, Loco & Tempore per ipsos concordandis, præfigendis, & limitandis, solvenda, Tractandi, Communicandi, Conveniendi, Concordandi, & Paciscendi,

Cautionesque, Promissa, Obligationes, & Securitates quascumque, pro Solutione & Contentatione hujusmodi Summarum, Nobis & Assignatis nostris solvendarum, Petendi, Stipulandi & Exigendi pariter & Recipiendi,

Locaque & Tempora pro Solutione hujusmodi Summarum, prout eisdem Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, Legatis, & Nunciis meliùs visum fuerit, Statuendi, Præfigendi, & Limitandi,

Præmissaque omnia & singula Appunctuandi, Concludendi, Determinandi, Finiendi, Firmandi, & Assecurandi,

Necnon de & super hujusmodi Appunctuatis & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Appunctuatis & Conclusis, cæterisque Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum *præfato Consanguineo nostro*, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, Legatis, & Nunciis antedictis Appunctuata, Concordata, Conventa, Determinata, Finita, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Liberandi,

Literasque alias, consimilis effectûs & vigoris, ex altera Parte Petendi, Exigendi, & Recipiendi:

Juramentumque in Animam nostram, si opus fuerit, Præstandi,

Et

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis ac ea faciatis & exequamini in forma prædictâ:

Damus insuper universis & singulis Officiariis, Ministris, Ligeis, & Subditis nostris ac aliis quorum interest in hac parte, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, Assistentes, Obedientes, & Auxiliantes in omnibus, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Martii.

Per ipsum Regem.

• XII. 451. Ann. D. 1490. An. 5. H. 7. Ibid. m. 35.

* *De Appunctuando cum Anna Ducissa Britanniæ.*

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Egedi d'Aubeney Domini d'Aubeney* Locumtenentis Villæ & Castri nostrorum Calesii, *Roberti Willughby Domini de Broke* Militis Hospitii nostri Senescalli, *Thomæ Lovell*, & *Richardi Guldeford*, pro Corpore nostro Militum, Magistri *Henrici Aynesworth* in Officio Privati Sigilli nostri Secundarii, & Magistri *Johannis Baldiswell* Clerici Concilii nostri, Legum Doctorum, Consiliariorum nostrorum, pleniùs confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, & Deputatos Fecimus, Constituimus, Deputavimus, & Ordinavimus, ac Tenore Præsentium Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale cum Serenissima Principe Consanguinea nostra *Anna Britanniæ Ducissa*, seu ejus Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab ea ad hoc habentibus, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Conveniendi, Componendi, & Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi & Concludendi tàm de & super vera, firma, & perpetua & reali Pace atque Concordia, quam de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, Intelligentiis, Alligantiis, & Confœderationibus quibuscumque, ac Intercursu Mercandisarum & Mercium *inter Nos* ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra, ac *dictam Ducissam*, Ducatum, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua, Subditos, Vasallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes suos & nostros quoscumque ineundis, celebrandis, componendis, inducendis, capiendis, innovandis, prorogandis ad Tempus vel Imperpetuum & habendis, superque mutuis Auxiliis ab una Partium alteri præstandis Conveniendi & Componendi, Nosque ad hujusmodi Auxilia sibi præstanda Obligandi,

Ac insuper ab *eadem Ducissa* Cautiones, Securitates, Promissa, & Obligationes quascumque pro Resolutione Expensarum, ante hac factarum, per Nos in hujusmodi Auxiliis expositarum, & post hac faciendarum & exponendarum, ac Villas, Castella, Opida, & alia Loca quæcumque, loco Pignoris & Ipothecæ in ea parte per *dictam Ducissam* Nobis aut Assignatis nostris Tradenda & Liberanda, Petendi, Stipulandi, Exigendi pariter & Recipiendi,

Et de non Contrahendo Matrimonium aut Sponsalia cum aliquo Rege vel Principe, aut aliquo alio quocumque, nec de ineundo seu faciendo Pacem, Treugas, Ligas, Confœderationes, seu Amicitias cum aliquo Rege vel Principe aut Comunitate absque nostris Consensu & Assensu, *dictam Ducissam* virtute Ju-

Teste Rege apud *Cantuar.* duodecimo Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Super Custodia & Dimissione Civitatis Nanetensis.

REX Universis, &c. ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1490.

Cùm Nobilis Britanniæ Ducatus, ad cujus Opem Exercitum jam paulo ante illuc traduci fecimus, Gallorum viribus innumeris Calamitatibus crebrò lacescitur, Cumque non mediocrem Expeditionem ad Nanetensis Civitatis Confinia per Gallorum Principem, ipsam Dominiaque eidem adjacentia Captivare suæque Ditioni redigere seu saltem crudeliter Infestare omni Arte, Hasturiâ, totisque Viribus nitentem, novissimè Transmissam fuisse intellexerimus, An. 5. H. 7. Franc. 5. H. 7. m. 34.

Sciatis quòd Nos, ipsorum Gallorum Calliditatibus obviare, Serenissimamque Principem Consanguineam nostram Carissimam *Britanniæ Ducissam* ejusque Patrias & Subditos suosque Amicos tutare & defendere, & maximè talibus Modis & in Locis quibus ipsis Gallis magis nocere *eidemque Ducissæ* atque suis Subditis melius prodesse valeamus, omni Conatu cupientes, quodque in ipsa Nanetensi Civitate, quæ inter omnia ipsius Britanniæ Opida pro Infestandis Inimicis & pro ipsa Patria Britanniæ Conservanda, sicuti Nobis intelligi datur, maximè est propitia, certum nostrorum Subditorum Numerum propediem imponi concupiscimus, ipsamque Consanguineam nostram de Mente nostra in hac parte certiorem planè reddere volentes,

Promittimus, sub Honore nostro & in Verbo Regio, atque per Præsentes Manu nostrâ propriâ signatas & Magno nostro Sigillo sigillatas, etiam Juramento super Sacrosancta Dei Evangelia Manu nostrâ tacta Nos firmiter Obligamus quòd, quandocumque ipse, qui Custodiam dictæ Civitatis & Castri ejusdem habuerit, Nos aut ipsos Subditos nostros, sic in illa Civitate Nanetensi quovis pacto existentes, requisierit, ut ipsam Civitatem exeant, ipsamque Civitatem in ipsius Manibus habere permittant, quòd omnes iidem Subditi nostri, in ipsa Civitate existentes, infra Sex Dies hujusmodi Requisitionem immediatè sequentes, ipsam Civitatem, omni absque dilatione, colore, difficultate, aut contradictione quacumque, realiter exibunt, eamque in ipsius Custodis manibus liberè & pacificè haberi permittent, & pro eorum viribus juvabunt.

In quorum omnium, &c.

Teste.

REX universis, *&c. usque ibi*, Promittimus, *& tunc sic*, sub Honore nostro & in Verbo Regio, atque per Præsentes Manu nostrâ propriâ signatas & Magno Sigillo nostro sigillatas, Nos firmiter Obligamus quòd quandocumque, *&c. ut supra usque ibi*, habere permittant, *& tunc sic*, quòd omnes iidem Subditi nostri, in ipsa Civitate existentes, infra Tres Menses hujusmodi Requisitionem immediatè sequentes, *&c. ut supra*.

Consimile Appunctuamentum cum *Marescallo de Rieux*.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo Die Junii. • XII. 453.

* *De Tractando & Communicando cum Rege Franciæ.*

Ann. D. 1490. An. 5. H. 7. Franc. 5. H. 7. m. 31.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Nos, non minus Luctu quàm Mœrore, præ oculis habentes quo in Discrimine Barbaras per Nationes, Orthodoxorum

Confœderatos, & Adhærentes nostros & suos quoscumque, hincinde ineundis, percutiendis, capiendis, componendis, & habendis,

Ac etiam de & super mutuis Auxiliis hincinde præstandis,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptis, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, ac Connexis, quæ *inter Nos & prædictum Consanguineum nostrum* ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes nostros & suos quoscumque prædictos hincinde pendere dinoscuntur,

Tractandi, Comunicandi, Conveniendi, Concordandi, Componendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi,

Ac etiam, si necesse fuerit, unam *aliam Dietam* in tali Loco vel talibus Locis prout eis meliùs visum fuerit Deputandi, Limitandi, atque Statuendi, & inibi de & super omnibus & singulis Præmissis & ab eis qualitercumque dependentibus Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & finaliter Concludendi, prout eis expediens visum fuerit & opportunum,

Necnon de & super certa Pecuniarum Summa Statuenda, & Nobis, per ipsum Præcarissimum nostrum Consanguineum, Loco & Tempore per ipsos concordandis, præfigendis, & limitandis, solvenda, Communicandi, Tractandi, Conveniendi, Concordandi, & Pacificendi,

Cautionesque, Promissa, Obligationes, & Securitates quascumque, pro Solutione & Contentatione hujusmodi Summarum, Nobis & Assignatis nostris solvendarum, Petendi, Stipulandi & Exigendi pariter & Recipiendi,

* XII. 454. * Locaque & Tempora pro Solutione hujusmodi Summarum, prout eisdem Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, Legatis, & Nunciis meliùs visum fuerit, Statuendi, Præfigendi, & Limitandi,

Præmissaque omnia & singula Appunctuandi, Concludendi, Determandi, Finiendi, Firmandi, & Assecurandi,

Necnon de & super Appunctuatis & Conclusis hujusmodi easque qualitercumque concernentibus Literas validas & efficaces Conficiendi, & *eidem Consanguineo nostro* ejusve Commissariis eas Deliberandi,

Atque, ad omnium eorum & singulorum Præmissorum sic conclusorum Observantiam, Nos Hæredes & Successores nostros, per easdem Literas, modo & formâ quibus eis meliùs videbitur, Astringendi & Obligandi,

Literasque alias, consimilis effectûs & vigoris, seu saltem efficaces, pro Parte dicti Consanguinei nostri, Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Juramentumque in Animam nostram, si opus fuerit, Præstandi, & ab eodem Consanguineo nostro consimile Juramentum Requirendi & Exigendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula & ea qualitercumque concernentia Faciendi & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos faceremus & facere possemus si in propria Persona nostra interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per præfatos Oratores, Procuratores, Commissarios, Deputatos, Legatos, & Nuncios nostros, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint, in hac Parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & ob-

nostro, venire, ibidem Nocte Dieque morari, stare, ire, manere, sojornare, conversare, perhendinare, & exspectare, & exinde ad Partes proprias seu alias Partes quascumque transire & redire, liberè, & absque Impedimento, Perturbatione, Aresto, seu Gravamine quocumque nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Et ideò, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Julii.

Per ipsum Regem.

---

* *Super Viagio Franciæ, de Intendendo.* * XII. 455.

Ann. D. 1490. An. 5. H. 7. Franc. 5. H. 7. m. 33.

REX, Dilecto & Fideli suo *Egidio Daubeney* Militi, Salutem,

Sciatis quòd,

Cùm Nos, ad Defensionem Regni nostri Angliæ, ac in Resistentiam Inimicorum nostrorum Franciæ, quandam Armatam in Comitiva vestra, omni festinatione possibili, ad Partes Exteras Transmittere curavimus,

De Fidelitate, Diligentiâ, Industriâ, providaque Circumspectione vestris pleniùs confidentes, assignavimus, Constituimus, & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Assignamus, Constituimus, & Ordinamus vos Capitaneum & Gubernatorem omnium & singulorum Capitaneorum, Hominum ad Arma, Armatorum, Sagittariorum, & aliorum quorumcumque in Armata prædicta Retentorum & Retinendorum,

Dantes & Concedentes vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale omnes & singulos hujusmodi Capitaneos, Homines ad Arma, Armatos, Sagittarios, & alios quoscumque de Armata prædicta congregata Regendi, Ducendi, & Gubernandi,

Ac etiam Ordinationes, Leges, & Statuta pro salvo Regimine & sana Gubernatione Armatæ prædictæ Ordinandi, Statuendi, & Stabiliendi, & superinde Proclamationes faciendi,

Ac quoscumque, contra formam hujusmodi Ordinationum, Legum, Statutorum, & Proclamationum eorumdem Delinquentes, Castigandi, Compescendi, Puniendi, & Prisonis Committendi,

Necnon quascumque Causas Criminales, tàm Vitæ & Membrorum ac de Morte Hominis & Mahemio, quàm omnes alias Causas, Contractus, & Querelas, omnium & singulorum in Armata prædicta Retentorum & Retinendorum, in eadem factas & perpetratas, Audiendi & Terminandi & Justitiam Faciendi, ac Delinquentes in eisdem juxta eorum Demerita Castigandi, Puniendi, & Incarcerandi, & Incarceratos qui deliberandi fuerint Deliberandi, Pœnasque Mortis & Membrorum quotiens opus fuerit Infligendi,

Cæteraque omnia & singula, quæ pro bono Regimine & Gubernatione Armatæ prædictæ juxta sanam Discretionem vestram vîsa fuerint facienda, Faciendi, Excercendi, & Perimplendi;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Dominis, Capitaneis, & eorum Locatenentibus, Majoribus, Ballivis; ac aliis quibuscumque quorum interest in hac parte, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes [illegible] sint,

prorum ac de Morte Hominis & Mahemio, quàm omnes alias Causas, Contractus & Querelas omnium & singulorum in Armata prædicta Retentorum & Retinendorum, in eadem factas & perpetratas, Audiendi & Terminandi & Justitiam faciendi, ac Delinquentes in eisdem juxta eorum Demerita Castigandi, Puniendi, & Incarcerandi, & Incarceratos qui deliberandi fuerint Deliberandi, Pœnasque Mortis & Membrorum quotiens opus fuerit Infligendi

Cæteraque omnia & singula, quæ pro bono Regimine & Gubernatione Armatæ prædictæ, juxta sanam Discretionem vestram, visa fuerint facienda, Faciendi, Excercendi, & Perimplendi;

Et ideò, &c.

Damus autem, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem.

Super Expensis, pro Defensione Ducissæ & Ducatus Britanniæ, de Cautionibus & Impignorationibus faciendis.

Ann. D. 1490. *An. 5. H. 7. Ibid. m. 11.*

UNiversis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Nos *Philippus de Montauban* Miles Dominus de Vens & de Gonneville Britanniæ Cancellarius, *Gullermus Guillemot* Dominus de Bothelitz, Magister *Petrus Cojalu* Senescallus de Guingamp, Serenissimæ Principis & Dominæ nostræ Supremæ *Ducissæ Britanniæ* Oratores & Deputati, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm jam nuper (scilicet, Decimâ Die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo octavo) inter alias specialiter Communicatum & Concordatum sit,

Inter *Ricardum Eggecombe* Militem nuper Hospitii Illustrissimi *Regis Angliæ & Franciæ, ac Domini Hiberniæ* Contrarotulatorem, & Magistrum *Henricum Aynesworth* Legum Doctorem in Officio Privati Sigilli dicti Illustrissimi Domini Regis Secundarium, suos veros adtunc & indubitatos Ambassiatores, Commissarios, Deputatos, & Oratores, ex unâ Parte, & dictum *Philippum de Montauban* Britanniæ Cancellarium, ac *Guillermum Guegneu* Archidiaconum Pamtheuriæ & Electum Ecclesiæ Nanetensis, & *Rollandum Goujon* dictæ Illustrissimæ Principis & Dominæ nostræ Supremæ Commissarios & Procuratores, ex altera Parte, similiter sufficienter Deputatos,

Quòd dictus Illustrissimus Rex Angliæ, *pro Succursu & Defensione* dictæ Dominæ nostræ *& Patriæ suæ Britanniæ, mitteret in Partes ejusdem Britanniæ, Pecuniis per dictum Regem exponendis, Sex Millia Armatorum, ad Serviend. in dictæ* Dominæ Ducissæ *& Patriæ ejusdem, qui descenderent in Britanniam Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo octavo circa Medium Mensis Februarii aut Finem ejusdem Mensis, vel quamcitò commodè poterit, & ibidem morarentur usque ad Festum Omnium Sanctorum tunc proximò sequens, ad Defensionem Patriæ supradictæ,* ut in *Indenturis* desuper confectis, posteaque per utrumque Principem *Regem* & *Ducissam* supradictos confirmatis, pleniùs continetur,

Periculo constitutos, ad eorum Defensionem sua ex Benignitate atque Magnificentia facere decreverit,

Nos Oratores antedicti, *ipsius Ducissæ* Nomine, Pollicemur & Promittimus atque *ipsam Ducissam* ejus Hæredes & Successores Auctoritate quâ supra firmiter Obligamus quòd *ipsa Ducissa*, ejusque Hæredes & Successores, Resolvet seu Resolvent, Resolvivè faciet aut facient, *ipsi Regi Angliæ*, suisve Hæredibus & Successoribus, omnes & omnimodas Pecuniarum Summas & Expensas, quas *idem Rex* pro *ipsius Ducissæ* ejusq; Ducatûs Defensione ante hæc tempora exposuerit & erogaverit, sive posthac exponet & erogabit, & quòd dicta Loca de Concarneau & Morleix, unâ cum suis Castellis & Juribus, atque omnia alia Loca, quæ *eidem Regi*, Nomine Pignoris & Ypotecæ, per *ipsam Ducissam* posthac tradi contigerit, in Manibus & sub Ditione *ipsius Regis* quietè remaneant quousque de dictis suis Pecuniis & Expensis, ut præmittitur, erogatis & erogandis, expositis & exponendis, per *ipsam Ducissam* vel ejus Successores, aliosve ejus aut eorum Nomine, fuerit *eidem Regi Angliæ* integrè & plenariè Satisfactum & Persolutum;

Sequitur Tenor Commissionis,

Anne, par la grace de Dieu, *Duchesse de Bretaigne, Contesse de Montfort, de Richemont, d'Estampes, & de Vertus*, a tous ceulx, qui ces Presentes Lettres verront, Salut.

Comme, par avant ces heures, bonnes vrayes loyalles & perpetuelle Paix, *&c. prout supra, Donne en nostre Ville de Rennes, le Quinze Jour de Feburier, l'An Mille, Quatrecentz, Quatrevingez & Neuff.*

Et sic signatur,

ANNE.

Par la Duchesse de son Commandement.

J. DE FOREST.

Sigillaturq; Sigillo *Dominæ nostræ Supremæ Ducissæ* antedictæ.

QUÆ OMNIA ET SINGULA in istis contenta Promittimus, & *dictam Dominam nostram* ejus Hæredes & Successores ad Observantiam eorumdem inviolabiliter Astringimus & Obligamus, & in * Animam ejusdem Juramus, & omnia & singula Nos Oratores & Commissarii *Ducissæ* supranominati Promittimus, per *ipsam Dominam Ducissam*, suosque Successores, in omnibus & per omnia, teneri & inviolabiliter observari, præsentemque Scripturam per Literas *ejusdem Dominæ nostræ*, sub Magno Sigillo sigillandas, Ratificari & Confirmari, ipsasque Literas Ratificatorias citra Festum Nativitatis Domini proximum dicto Illustrissimo *Regi Angliæ* Tradi & Deliberari. * XII. 458.

In quorum omnium & singulorum Testimonium & Fidem Sigilla nostra Præsentibus apposuimus.

Datum *Londoniis*, Die Vicesimâ sextâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo.

Jurisdictionis, Exactionibus, & aliis Emolumentis supradictis, quamdiu Villam & Dominium de Morleix supradicta in Manibus Illustrissimi *Regis Angliæ* ejusdem Hæredum aut Successorum suorum sic loco Pignoris aut Ypotecæ fore contigerit, Summam *Sex Milium Coronarum Auri*, aut in Moneta currente ad dictæ Summæ Valorem, ad Quatuor Anni Terminos, per æquales Portiones; scilicet,

Ad Festum Natalis Domini proximum, *Mille & Quingentas Coronas Auri*,

Ad Festum Paschæ proximò sequens, *Mille & Quingentas Coronas Auri*,

Ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò sequens, *Mille & Quingentas Coronas Auri*,

Ad Festum Sancti Michaelis Archangeli extunc proximò sequens, *Mille & Quingentas Coronas Auri*,

Et sic, de Anno in Annum, & de Termino in Terminum, quamdiu dictam Villam & Dominium de Morleix, loco Pignoris & Ypotecæ, in Manibus dicti *Regis Angliæ* aut Successorum suorum fore contingerit:

Et, si post lapsum alicujus Terminorum prædictorum *dictam Dominam nostram Ducissam*, ejus Hæredes aut Successores, a retro fore contigerit, in Parte Solutionis aut in toto, per Spatium Duorum Mensium, Nos, Nomine & Vice *dictæ Dominæ nostræ*, Promittimus & Eandem & Successores suos Obligamus & Astringimus quod extunc liceat dicto Illustrissimo *Regi Angliæ* & Successoribus suis Reintrare, & Fructus, Redditus, Obventiones, Custumas, Gabellas, & * alias Exactiones quascumque in dicta Villa & Dominio de Morleix Petere, Exigere, Recipere, & Colligere, ac Jurisdictionem in eisdem Excercere, & Officiarios in eisdem Locis, pro omnibus & singulis supradictis excercendis, Instituere, Ordinare, & Deputare, & dictam Dominam nostram *Ducissam Britanniæ*, ejus Hæredes & Successores a Præmissis & singulis Præmissorum penitùs Excludere & Amovere; supradictâ Concessione, a prædicto Illustrissimo *Rege Angliæ* factâ, minimè obstante. * XII. 459.

ITEM, Nos antedicti Oratores & Commissarii Volumus, & Voluntatem Dominæ *nostræ Ducisse* in ea parte Declaramus, & Eandem Obligamus quod dicta Summa *Sex Milium Coronarum Auri*, sic annuatim soluta *Regi Angliæ* & Successoribus suis, computari debet in partem Solutionis Expensarum, quæ per *dictum Regem Angliæ* fient & factæ sunt circa Custodiam, Tuitionem, & Defensionem dictorum Locorum, & aliarum Expensarum quas fecit & exposuit, & quas faciet & exponet circa Succursum *Ducissæ* & Patriæ ejusdem præstitum & præstandum.

ITEM, Nos Oratores & Commissarii antedicti Promittimus & Concedimus ac *dictam Dominam nostram* & ejus Successores Obligamus quod Capitanei, & eorum Locatenentes, Custodes Castri, Turrium, & Portarum in dicta Villa de Morleix, ac cæteri omnes Officiarii ad salvam Custodiam & Defensionem dictæ Villæ & Castri necessarii, per dictum Illustrissimum *Regem Angliæ* & Successores suos, durantibus Pignore & Ypotecâ supradictis, Ordinentur, Instituantur, Eligantur, & Deputentur in eisdem, Concessione dicti Illustrissimi *Regis Angliæ* in aliquo non obstante.

ITEM, Nos Oratores & Commissarii antedicti, Auctoritate & Vice *dictæ Dominæ nostræ*, Promittimus & Concedimus & Eandem ac Successores ejusdem per Præsentes Obligamus, quod Capitanei & eorum Locatenentes, per *dictum Regem Angliæ* & Successores suos in dictis Villa & Castello de Morleix instituendi & ordinandi, percipiant liberè & sine impedimento omnia & singula Emolumenta & Obventiones, quæ de Jure aut antiqua [...]gillo sigillandas, Ratificari & Confirmari, ... firmatorias citra Festum Nativitatis Domini proximum dicto Illustrissimo *Regi Angliæ* Tradi & Liberari,

In quorum omnium Testimonium & Fidem Sigilla nostra Præsentibus apposuimus.

Datum *Londoniis*, die xxvj Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo.

---

* *Super Jocalibus adducendis, de Licentia.* * XII. 460.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1491. An. 7. H. 7. Franc. 7. H. 7. m. 19.

Sciatis quòd Nos, certis de Causis & Considerationibus Nos specialiter moventibus, de Gratia nostra speciali ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Concessimus & Licentiam Dedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, Dilecto Nobis *Cipriano de Furrariis*, & *Paulo de Illionibus*, Mercatoribus de Janua, quod ipsi sive eorum alter per Se, Factores, Servientes, sive Attornatos suos, Indigenas vel Alienigenas sive eorum aliquem quendam Lapidem Preciosum vocatum *a Roche Diamont* aliàs vocatum *Amigdalat Diamont*, aut cujusvis alterius factionis, generis, seu crescentiæ, Auro legatum vel non legatum, ac Tres alios magnos Lapides vocatos *Perles* eidem Lapidi vocato *a Diamont* annexatos vel non annexatos, necnon unam Torquem sive Coleram femineam Auream Geminis Monilibus & Lapidibus insertam & circumceptam, cum uno Lapide vocato *a Balys*, & uno alio Lapide vocato *a Perle* eidem Torqui sive Coleræ appendentibus & annexis, & alia Lapides preciosos & Jocalia cujusvis Factionis, Crescentiæ, Generis, Pretii, seu Valoris, Lapides & Jocalia illa fuerint, a quibuscumque Partibus Exteris in Regnum nostrum Angliæ, & in alia Loca & Dominia nostra quæcumque sub Obedientia & infra Jurisdictiones nostras ubicumque, tàm per Terram quàm per Mare in quemcumque Portum, in quacumque Navi vel alio Vase, tàm de Obedientia nostra quàm aliarum Partium quarumcumque, ad eorum libitum, unicâ vice tantum, adducere & conferre, adduci conferrive facere, & ad Terram ibidem ponere & discarcare, & eosdem Lapides, Torquem, sive Coleram & Jocalia, & quamlibet indè Parcellam sic adductos in eodem Regno nostro vendere, vel aliter ad eorum & eorum alterius libitum disponere, aut eosdem Lapides, Torquem, sive Coleram & Jocalia & eorum quodlibet, si ea vendi non contigerit, extra idem Regnum, Loca, & Dominia prædicta, ad quascumque Partes Exteras, in quacumque Navi vel Vase, educere & abcariare, aut educi & abcariari facere possit & valeat, possint & valeant, licitè & impunè, absque aliquibus Custumis & Subsidiis aut aliis Deveriis Nobis proinde solvendis, aut alio aliquo Nobis inde reddendo seu faciendo, & absque Impedimento, Molestatione, Perturbatione, Exactione, seu Gravamine nostri vel Hæredum nostrorum, Custumariorum, aut aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque,

Eo quòd expressa mentio de certitudine veri Valoris Pretii Numeri seu Qualitatis Lapidum & aliorum Præmissorum, aut aliqua alia certitudine Præmissorum in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Provisione ante hæc tempora in contrarium edita, ordinata, sive provisa, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, in aliquo non obstante.

In cujus, &c.

Teste

... aut Suppellectilibus Domini Custodis Privati Sigilli Angliæ Relationi & Certificatorio referatur & stetur, in eisdem Literis & Capitulis pleniùs continetur,

Ideò inter, dictos Illustrissimos Principes, *Regem Angliæ* ac *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, & Siciliæ, &c.* Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, quamprimùm ipse Illustrissimus Princeps *Arthurus Angliæ Regis Primogenitus* fuerit completè Quatuordecim Annorum, ipsa Princeps *Domina Katerina*, Expensis suorum Parentum, in Angliam (videlicet, in Portu Londoniæ, Bristolliæ, Suthamptoniæ, aut alibi infra idem Regnum ubi commodiùs applicare poterit) Traducatur,

Et quòd dicti Serenissimi Principes *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque Hæredes & Successores, infra Quatuor Dies ante vel post Solemnizationem Matrimonii, inter præfatos *Arthurum & Katerinam Principes* celebrari celebrandive, *Centum Milia Scutorum (unoquoque eorum Quatuor Solidos & Duos Denarios Sterlingorum Monetæ Angliæ valente)* realiter solvent solvive facient,

Et *Quinquaginta Milia hujusmodi Scutorum* infra unum & primum Annum dictam Solemnizationem proximò sequentem Persolvent,

Et alia *Quinquaginta Milia Scutorum* infra secundum Annum ipsam Solemnizationem proximò sequentem *præfato Regi Angliæ*, ejusve Deputato seu Deputatis solvent aut solvi facient, in Pecunia Numerata, aut Vasis seu Jocalibus Aureis & Argenteis, sic quòd una quævis eorum Uncia recipiatur, secundùm verum ejus Valorem, prout in Anglia tempore Solutionis hujusmodi Uncia valebit & Æstimationem habebit,

Quam quidem Solutionem dictorum *Ducentorum Milium Scutorum*, nomine Dotis seu Donationis propter Nuptias, *Regi Angliæ* ut præmittitur fiendam, ipsi *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* Promittunt facere & fideliter adimplere, & ad inviolabilem Solutionis Observantiam Se suos Hæredes & Successores, Subditos & eorum Bona firmiter obligant & astringunt sub eisdem Modis & Formis, prout in hiis Literis & superius signantur specificatum & contentum, & sub eisdem Securitatibus, Cautionibus, & Promissis quas pro hujusmodi Dotis Solutione in dictis Literis (quarum Data est Vicesimâ septimâ Die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo nono) promiserunt, fecerunt, & se obligarunt,

Et ad securiorem & firmiorem dictorum *Ducentorum Milium Scutorum* Solutionem, Nomine Dotis seu Donationis propter Nuptias *Regi Angliæ*, ut in hiis Literis continetur, fiendam & observandam, & Tertiam Partem Dominiorum, Castrorum, Villarum, & Opidorum Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, & Comitatûs Cestriæ, præfatæ Serenissimæ Principi *Katerinæ* nomine ejus Dotis modo, formis, & temporibus assignandam Dandam & Deliberandam, sicuti in ipsis Literis dictæ Vicesimæ septimæ Diei Mensis Martii pleniùs continetur, inter Excellentissimos Principes *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & *Regem Angliæ* est Concordatum, Conventum, & Conclusum quòd prædictæ Promissiones, Securitates, & Cautiones, quæ in prædictis Literis (quarum Data est, ut supradicitur, Vicesimâ septimâ Die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo nono) pleniùs

... Successores ex Corporibus nostris legitimè procreatos, ex altera Partibus, nonnulla Pacta, Conventiones, Intelligentiæ, & Fœdera hiis actis Diebus fuerint concordata, conventa, percussa, & conclusa,

Inter quæ certa sunt Capitula, *Bellum per dictum Consanguineum nostrum* Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Regem, *&* Nos *contra* Gallorum Principem Carolum *se Regem Franciæ nominantem, ejusque Hæredes & Successores Inducendum realiter Agendum Continuandum tangentia*, prout in Literis inde confectis (quarum Data est Vicesima septima Die Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo nono) pleniùs continetur,

Cumque tamen in dictis Capitulis nullus certus Terminus aut Modus specificatus est (videlicet) quo tempore & quo modo hujusmodi Bellum, *per Nos* & dictum Consanguineum nostrum *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Regem*, contra dictum Gallorum Principem Indici, Agi, & Continuari debeat,

Igitur inter dictos Illustrissimos Principes *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* Consanguineos nostros Carissimos, & *Nos* Concordatum, Conventum, & Conclusum est, modo & formâ, prout in sequentibus pleniùs continetur,

In primis quòd, cùm præfatus *Carolus Gallorum Princeps*, nullo Juris Ordine, sed solâ ejus Potentiâ, omnes sibi Vicinos Principes maximis Injuriis affecerit, plurimos exhæreditaverit, atque Illustrissimorum Principum *Romanorum, Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & *Anglorum Regum*, necnon Serenissimæ Principis *Britanniæ Ducissæ*, cæterorumque Principum Jura nequiter ante hac usurpaverit,

Igitur inter Illustrissimos Principes *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Angliæque Regem* antedictos Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd uterque præfatorum *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Angliæque Regum*, contra dictum *Carolum Gallorum Principem*, citra * Quintumdecimum Diem Mensis Aprilis proximò sequentem Bellum publicè Indicet, seque ipsius Hostem per Literas Diffidentiæ, & publicas Proclamationes Declarabit, atque Regnum Franciæ vel Terras, nunc per *dictum Carolum* occupatas & usurpatas, in propria sua Persona, suis propriis Expensis, citra Quintumdecimum Diem Mensis Maii, aut ad summum citra Quintumdecimum Diem Mensis Junii proximò sequentes, Ingredi teneatur, tanta cum Potentia qua per se inibi Castra metari & Campum per se sustinere, suorum Hostium Injurias Viribus propriis propulsare, & sua Jura Manu forti, Dei gratiâ, recuperare valeat, Bellum contra *eundem Carolum Gallorum Principem* realiter & cum effectu Agendo, & quanto validiùs poterit continuè progrediendo, ipsum eorum Hostem communem, per Terram & Mare, Bellicis Armis, pro ejus Viribus, infestans; & quòd *Neuter ipsorum Regum* ab hujusmodi Bello, sic per eos incepto, sine expresso alterius Consensu, *infra Duos Annos* eorum sic Ingressum in Franciam proximò sequentes, quovis pacto desistet.

* XII. 463.

Item, inter dictos Potentissimos Principes *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Angliæque Regem* Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd si ex quavis Causa dictos Terminos, *Quintidecimi Diei Maii*, aut *Quintidecimi Diei Mensis Junii* supradictorum, pro eorum aut eorum alterius

Per ipsum Regem.

De Provisionibus faciendis, pro Expeditione Franciæ.

Ann. D. 1491. An. 7. H. 7. Ibid. m. 14.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Nos quandam Expeditionem contra Gallos instruere decrevimus, volentes proinde de certo Numero Navium ac Vibrellariorum & Balistariorum, Nobis in hujusmodi Expeditione sive Armata nostra deserviturorum, in nonnullis Extramarinis Partibus provideri,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Willielmi Roos* Armigeri, *Nicholai Merton* Gentilman, & *Nicholai Lokyer*, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos, Procuratores, Deputatos, Provisores, Actores, Factores, & Negotiorum nostrorum Gestores Assignamus, Facimus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis & eorum cuilibet, conjunctim & divisim, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & * Auctoritatem ac Mandatum speciale ad Se Transferendum ad dictas Partes Transmarinas,

* XII. 464.

Et inibi pro Nobis Naves Conducendum usque ad Numerum Quingentarum Navium & infra, & Vibrellarios & Balistarios usque ad Numerum Trescentorum & infra Nobis in dicta Expeditione sive Armata nostra ad Vadia nostra deservituros,

Ac de & super singulis Pecuniarum Summis, pro Conductione & Locatione Navium prædictarum, ac pro Vadiis dictorum Vibrellariorum & Balistariorum solvendis, & Loco Solutionis Summarum prædictarum, necnon quanto tempore & pro qua Summa Nobis deservient, cum Dominis, Possessoribus, & Magistris hujusmodi Navium, ac Vibrellariis & Balistariis prædictis Tractandum, Communicandum, Conveniendum, Appunctuandum, Concordandum, Paciscendum, & Concludendum,

Et Naves atque Vibrellarios & Balistarios hujusmodi per Præstationes Retinendum & Conducendum, & ipsos sic per eos Conductos & Conducendos in Regnum nostrum Angliæ Ducendum & Duci faciendum,

Prædictasque Pecuniarum Summas, pro hujusmodi Navibus, Vibrellariis, & Balistariis sic locatis & conductis, pro Nobis & Nomine nostro promittendum & Conducendum,

Nosque ad Solutionem Summarum, sic inter eos & eorum quemlibet hincinde concordatarum, per eorum & eorum cujuslibet Scripta, Obligationes & Cautiones obligandum & astringendum,

Cæteraque Faciendum & Perimplendum quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos ea omnia & singula Facere, Peragere & Perimplere, quæ per dictos nostros Procuratores, Deputatos, Provisores, & Negotiorum Gestores Conventa, Promissa, Concessa, Appunctuata, Concordata, & Conclusa fuerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Pecunia mutuanda pro Expeditione prædicta.

Ann. D. 1491. An. 7. H. 7. Pat. 7. H. 7. m. 34.

REX, Carissimo Consanguineo suo *Thomæ Comiti Surriæ*, ac Dilecto sibi in Christo *Abbati Monasterii Beatæ Mariæ juxta Eborum*, Dilectisque & Fidelibus suis *Richardo Tunstall* Militi, *Henrico Wentworth* Militi, *Nicholao Knyston*, & Magistro *Johanni Beverley* Clerico, Salutem.

Sciatis quòd,

Opem in Personis aut aliis Modis ... melius visum fuerit, conferant,

Et quid feceritis in Præmissis Nos & Concilium nostrum, distinctè & apertè, sub Sigillis vestris vel cujuslibet vestrûm, sine dilatione certificetis;

Et ideò, &c.

Damus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Decembris.

Per ipsum Regem.

Conventionum Scotiæ Ratificatio.

Ann. D. 1492. An. 7. H. 7. Scot. 7. H. 7. m. 12.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

INSPEXIMUS alteram Partem quarumdam INDENTURARUM, inter Reverendum in Christo Patrem *Willielmum Episcopum Aberdonensem*, *Willielmum Dominum Sancti Johannis*, *Alexandrum Inglys* Archidiaconum Sancti Andreæ, *Johannem Hume* de Arsilton, & *Patricium Hume* de Fastcastell, Consiliarios, Oratores, & Commissarios Serenissimi Illustrissimique Principis Consanguinei nostri Carissimi *Jacobi Scotorum Regis*, ex una Parte, & Reverendum in Christo Patrem *Ricardum Episcopum Assavensem*, *Johannem Graistok* Militem Dominum de Graistok, *Cristoforum Ursewyk* Decanum Eborum, *Johannem Cartyngton* Armigerum, & *Edwardum Ratclyff*, Consiliarios, Oratores, & Commissarios nostros, ex altera Parte, nuper confectarum in hæc verba,

HÆC INDENTURA,

FACTA *apud Caldestreme super Tweda*, *Vicesimo primo Die Mensis Decembris*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Nonagesimo Primo*, inter Nos, *Willielmum Episcopum Aberdonensem*, *Willielmum Dominum Sancti Johannis*, *Alexandrum Inglys* Archidiaconum Sancti Andreæ, *Johannem Hume* de Arsilton, & *Patricium Hume* de Fastcastell, Consiliarios, Oratores, & Commissarios Serenissimi Illustrissimique Principis *Jacobi Scotorum Regis*, ex unâ Parte, & Reverendum in Christo Patrem *Ricardum Episcopum Assavensem*, *Johannem Graystok* Militem Dominum de Graystok, *Cristoforum Ursewik* Decanum Eborum, *Johannem Cartyngton* Armigerum, & *Edwardum Ratclyff*, Consiliarios, Oratores, & Commissarios Serenissimi Excellentissimique Principis *Henrici Regis Angliæ*, ex Parte altera,

TESTATUR quòd Nos Commissarii *Regis Scotiæ* cum præfatis Oratoribus & Commissariis præfati *Regis Angliæ*, atque ipsi nobiscum, virtute & auctoritate Commissionum nostrarum hincinde per Literas Patentes dictorum Regum *Nobis* atque ipsis divisim factas (quarum Tenores de verbo in verbum inferius inseruntur) Appunctuavimus, Convenimus, Concordavimus, Conclusimus, Appunctuamus, Convenimus, Concordamus, & Concludimus Nos & Ipsi nobiscum, Nominibus Principum prædictorum, in omnibus & per omnia, prout in sequentibus Articulis continetur,

IN PRIMIS, inter Nos Commissarios prædictos, Nominibus quibus supra, Appunctuatum, Concordatum, & Conclusum est quòd, inter Serenissimos *Reges Scotiæ & Angliæ* supradictos, eorum Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, Terras, & Loca quæcumque eorumdem, necnon inter Vassallos, Ligeos, Homines, & Subditos suos quoscumque, præsentes & futuros, tàm Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscumque Gradûs, Præeminentiæ, Statûs, aut Conditionis existant, sit bona, realis, sincera, vera, & firma Pax, Treuga, & Guerrarum Abstinentia, per Terram, Mare, Aquas dulces & ubique Locorum, Inceptura ab Ortu Solis dicti vicesimi primi Diei Mensis Decembris, Anno

pum prædictorum auxiliabitur aut Opem feret quovis modo notoriis Rebellibus, Hostibus, vel Inimicis alterius, ad Nocendum alteri eorumdem, vel ipsorum Regnis, Dominiis, Terris, aut Subditis, & si de facto aliquis Rebellis, Hostis, vel Inimicus unius vel alterius Principis existens vel futurus in Regno, Terris, vel Dominiis alterius eorumdem tempore quo ibidem extiterit aliquid fecerit per Terram, Mare, vel Aquas dulces, ad Dampnum alicujus eorumdem vel Regnorum, Terrarum, Dominiorum, vel alicujus Subditorum suorum, tunc *ille Princeps* in cujus Regno, Terris, vel Dominiis talis Rebellis, Hostis, vel Inimicus sic commisit & postea repertus fuerit, Dampnum illud Reparari & Resarciari faciet, ac si proprius Ligeus & Subditus ejusdem hujusmodi Dampnum commisisset aut perpetrasset.

Item, Conventum & Conclusum est quòd, durantibus Treugis prædictis, ut præmissum est, per Quinquennium, Castrum & Villa Berewici cum Limitibus simul & Inhabitantibus ac Incolis eorumdem sub eisdem Pace, Guerrarum Abstinentiis, & Bellorum Induciis stabunt & permanebunt toto tempore prædicto, ita quòd neque Serenissimus *Rex Scotorum* per Se aut aliquos Subditorum, Ligeorum, aut Vassallorum suorum Guerram, Insultum aut Obsidionem ipsis Locis aut Incolis eorumdem, neque Excellentissimus *Rex Angliæ* per Se aut suos Inhabitantes Villam seu Castrum hujusmodi Guerram, Insultum, aut Obsidionem dicto Serenissimo *Regi Scotiæ* suisve Ligeis & Vassallis faciet quovis modo durante tempore Treugarum prædictarum.

Item, Conventum & Conclusum est quòd si contingat aliquos Piratas, Fugitivos, Bannitos Regnorum unius vel alterius Principum prædictorum Spoliationes seu Deprædationes in Bonis alicujus Subditorum eorumdem committere, & postea Piratæ, Fugitivi, seu Banniti prædicti ad aliquem Portum dictorum Principum applicuerint, tunc ille Princeps, in cujus Portum applicuerint, faciat per Officiarios suos Personas prædictas securè custodiri, aut easdem & Receptores earumdem deliberari Parti Læsæ, vel Spoliata & Deprædata per easdem integrè Restitui faciat & Resarciri, vel justum Valorem eorumdem.

Item, Conventum & Conclusum est quòd Fugitivi Scotiæ qui devenerunt Ligei *Regis Angliæ* debent ligari ex parte Anglicorum ad Observandum Articulos Præsentium Treugarum, & quòd Attemprata per eos super Subditos dicti *Regis Scotiæ* debent eodem modo reformari, quo reformabuntur Attemprata per Originarios Subditos *Regis Angliæ*, idem per omnia observando ex parte *Regis Scotorum* & qui Anglici ante hæc tempora per sua Sacramenta Ligei *Regis Scotorum* devenerunt vel aliter quovis modo.

Item, Conventum & Conclusum est quòd in præsentibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis comprehendantur Amici, Confœderati, & Alligati utriusque Principis, si comprehendi voluerint, & * super hoc Animos suos declaraverint & idem desideraverint infra Sex Menses proximo extunc sequentes, & specialiter, pro Parte *Regis Scotorum*, *Karolus Rex Franciæ*, *Johannes Rex Daciæ*, *Rex Hispaniæ*, *Rex Neapoli*, *Austriæ & Mediolani Duces*, pro Parte *Regis Angliæ Imperator*, *Rex Romanorum*, *Reges Ispaniæ*, *Portugaliæ*, *Neapoli*, *Austriæ*, *Burgundiæ*, *Ferrarii*, & *Sabaldiæ Duces*, quibus Mensibus lapsis, si nulla Notificatio hujusmodi facta fuerit Regibus prædictis, dicti Confœderati eorumdem non intelligentur in dictis Treugis comprehensi, & si dicti Reges dictos Confœderatos sub dictis Treugis comprehendi noluerint, extunc dictæ Treugæ nullius censeantur Roboris vel Momenti.

* XII. 467.

Quæ Literæ sic sigillatæ subscriptæ & consigillatæ deliberabuntur & tradentur hincinde citra Vicesimum Diem Mensis Februarii proximò futurum pro Parte *Regis Scotiæ Willielmo Tyler* Militi, seu alteri cuicumque Potestatem habenti, & pro Parte *Regis Angliæ Patricio Hume* de Fascastell, seu alteri Potestatem habenti, vel saltem utrique Principum prædictorum.

Item, specialiter Conventum & Conclusum est quòd utrique Principes supradicti deputabunt certos Probos & Discretos Viros ad Numerum Trium Personarum ex alterutra Parte eorumdem, quibus committent Potestatem plenam ad Inspiciendum le Fischegarth de Esk & Terras debatabiles ibidem adjacentes, videlicet, in Occidentalibus Partibus Merchiarum, & juxta eorumdem discretionem Finem debitum de omnibus Controversiis super eisdem perpetuis futuris temporibus imponendum; qui sic Deputati convenient apud eadem Loca Tertio Die Mensis Augusti proximò futuro cum Continuatione & Prorogatione Dierum & Locorum prout eis meliùs videbitur expedire.

Insuper, Conclusum est quòd mutua Abolitio & Remissio omnium Attemptatorum contra Treugas initas, quocumque tempore præterito, per quoscumque Ligeos seu Subditos alterius Principum prædictorum tàm per Terram quàm per Mare aut Aquas dulces quovis modo perpetratorum seu Commissorum usque in Diem vicesimum Mensis Decembris ultra transactis fiant & stabulentur, abolentur, & remittantur; Proviso semper quòd, Casu quo alter Principum prædictorum nollet observare * Treugas su- * XII. 468.
pradictas & contenta in eisdem, alter Principum prædictorum certificabit Locumtenentes Gardianorum Merchiarum Orientalium hincinde per suas Literas de sua Voluntate in hac parte, ad Decimum quintum Diem Mensis Februarii proximò aut Octo Dies exinde sequentes.

Commissiones verò, de quibus supra fit mentio, deliberabuntur hincinde Commissariis supradictis.

Quæ omnia et singula, ita inter Nos Commissarios antedictos Conventa & Conclusa, Nos Commissarii *Regis Scotiæ* Promittimus per ipsum Metuendissimum Dominum nostrum Regem suosque Successores, quoad ipsum & ipsos attinet, debitè in omnibus & per omnia Teneri inviolabiliter pariter & Observari.

In quorum Fidem & Testimonium huic Parti Indenturæ, penes Commissarios Regis Angliæ supradicti *relictæ*, Nos Commissarii antedicti *Regis Scotiæ* huic præsenti Indenturæ Nomina nostra propria subscripsimus, Anno, Die, Mense, & Loco suprascriptis.

Willielmo Abdonen.
W. Lord Sant Johannes.
A. Archidiac. Sancti Andreæ.
Patrick Hume.
John Hume.

Tenor verò Commissionis, de quibus supra fit mentio, sequitur & est talis.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm

seu Deputatum seu Deputandum, Deputatos aut Deputandos, ab eodem similiter sigillatam Petendi, Exigendi, & Requirendi, ac Vice & Nomine nostris Recipiendi, Retinendi, & Reportandi,

Ac insuper nostris Subditis Regno Scotiæ finitimis & prope Marchias ejusdem commorantibus, Publicandi & Notificandi, ac Proclamationes, juxta Tenorem, Vim, & Effectum earumdem *Indenturarum*, fieri Faciendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum seu circa ea aut eorum * aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, & quæ Nos ipsi faceremus seu facere possemus si præsentes personaliter interessemus, etiam si talia fuerint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

* XII. 469.

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per præfatos Commissarios, Procuratores, sive Nuncios Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint in hac parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superinde Literas nostras Patentes Novas aut Confirmatorias, Ratificatorias, & Approbatorias, in forma debita & autentica, prout opus fuerit, daturos.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo die Octobris, Anno Regni nostri Septimo.

Tenor verò Commissionis prædicti Illustrissimi Principis Scotorum Regis, de quibus supra fit mentio, sequitur & est talis,

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fide, Legalitate, Circumspectione & Industriâ, Dilectorum nostrorum Consiliariorum & Consanguinei, Clericorum & Armigerorum (videlicet) Reverendi in Christo Patris *Willielmi Episcopi Abirdonensis*, *Willielmi Domini Sancti Johannis* Magistri Hospitii nostri ac nostri Thesaurarii, Magistri *Alexandri Inglys* Archidiaconi Sancti Andreæ, *Johannis Hume* de Ersilton, *Patricii Hume* de Fastcastell, *Walteri Ker* de Cesford, & Magistri *Ricardi Lawson* Clerici Generalis nostræ Justiciariæ, quamplurimùm confisi,

Ex Avisamento & Deliberatione nostri Concilii, Fecimus, Constituimus, Deputavimus, & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, Deputamus & Ordinamus dictos *Willielmum*, *Willielmum*, *Alexandrum*, *Johannem*, *Patricium*, *Walterum*, & *Ricardum*, ac Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorumdem conjunctim, nostros Commissarios, Nuncios, & Deputatos speciales,

Dantes & Concedentes eisdem, aut eorum Tribus, conjunctim, nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale Conveniendi cum Commissariis, Nunciis, seu Deputatis Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Fratris & Consanguinei nostri Carissimi, sufficientem Commissionem habentibus, apud *Caldstreme*, seu aliquem alium Locum aptum & congruum, de quo inter dictos Commissarios concordari poterit,

Et de & super Reformatione Attemptatorum & Roberiarum, per quoscumque Ligeos & Subditos Scotiæ aut Angliæ, Terrâ

cundum Tenorem Indenturarum prædict.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium has Literas nostras Patentes Magni Sigilli nostri appensione fecimus communiri.

Dat. apud *Westmonasterium*, nono die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Conductu, pro Andrea Paleologo.

REX universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumariis, Scrutatoribus, Custodibus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, & Fidelibus, Ligeis & Subditis nostris quibuscumque, infra Libertates & extra, tàm per Terram quàm per Mare constitutis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1492. An. 7. H. 7. Franc. 7. H. 7. m. 23.

Mandamus vobis quòd Nobilem & Spectabilem Virum *Paleologum*, Nepotem Romeorum & Constantinopolitani Imperii Hæredem Illustrem, cum Duodecim Servitoribus suis in Comitiva sua, ac cum Equis, Bonis, Rebus, Jocalibus, Utensilibus, Auro & Argento monetato & non monetato, Literis, Papiris, Bogeis, Manticis, Fardellis, ac aliis Hernesiis suis quibuscumque, ad quascumque Partes Exteras, in quocumque Portu Regni nostri Angliæ, liberè & absque Impedimento, Impetitione, Aresto, Scrutinio, seu Perturbatione quacumque, Transire & Transmeare permittatis; aliquo Mandato nostro, vobis seu alicui vestrûm in contrarium directo, non obstante.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo septimo die Januarii.

De Conductu, pro Consiliariis Franciæ.

REX universis & singulis, &c. Salutem. Ann. D. 1492. An. 7. H. 7. Ibid. m. 10.

Cùm Consanguineus noster *Carolus Franciæ*, Conciliarios suos, *Georgium Gaston* Hospitii sui Magistrum, & *Mountjoye Armorum Regem*, in hoc Regnum nostrum Angliæ, ad certa Negotia sua Nobiscum exponenda & tractanda, destinare & transmittere desideret atque velit,

Nos, de Gratia nostra speciali, ac de Avisamento Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, prædictos *Georgium* & *Mountjoye*, ita quòd ipsi in hoc Regnum nostrum Angliæ, ac alia Dominia, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcumque, in quacumque Navi sive Vase, cum *Duodecim Personis in Comitiva sua* vel infra, ac totidem Equis, ac cum Magistris, Marinariis, Pagettis, Bonis, Rebus, Jocalibus, Auro Argento monetato & non monetato, Manticis, Fardellis, Literis, Papiris, ac aliis Hernesiis suis licitis quibuscumque, conjunctim vel divisim, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, totiens quotiens sibi placuerit, durante præsenti Salvo Conductu nostro, Venire, ibidem Morari, Sojornare, Conversare, Expectare, & Negotia sua Expedire, & exinde ad Partes proprias aut ubi voluerint Transire, Redire, ac se Divertere valeant, & quilibet eorum valeat, licitè & impunè, & absque

rum conveare valeat ibidem Discarcanda, ad libitum *ipsius Johannis* ibidem faciendum, absque impedimento nostri aut Officiariorum nostrorum; aliquo Statuto, Actu, Restrictione, seu Proclamatione, in contrarium factis, non obstantibus,

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quinto Die Februarii.

Pro Mercatoribus Franciæ de Conductu.

Ann. D. 1492. An. 7. H. 7. Franc. 7. H. 7. m. 16.

REX, per Literas suas Patentes, per unum Annum integrum, Primo Die Aprilis proximò futuro incipientes, duraturas, suscepit in salvum & securum Conductum suum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem suas speciales *Jacobum le Pelletyer*, & *Ricardum le Pelletyer*, de Obedientia Franciæ, Mercatores ac Factores, Attornatos, Servientes, & Deputatos suos quoscumque & eorum quemlibet, conjunctim & divisim, in quemcumque Portum sive alium Locum sub Obedientia nostra vel alibi cum quadam Navi de Obedientia Franciæ prædictæ, vocatâ *le Fleur Couronnee*, Portagii Centum & Quadraginta Doliorum vel infra, quibuscumque Vinis, Pannis lineis & laneis, tàm de Factura Patriæ illius quàm aliorum Locorum, ac aliis Bonis & Mercandisis (Vinis de Vasconia & Guadis tantummodò exceptis) carcatâ vel non carcatâ, necnon Magistro, Contromagistro, Sexaginta Marinariis & Duobus Pagettis vel infra pro salva Conductione & Gubernatione Navis prædictæ, ac etiam Hernesiis, Habilimentis Guerræ & aliis Rebus & Apparatibus suis licitis & necessariis pro Defensione & Salva Gardia Navis, Personarum, Bonorum, & Mercandisarum prædictarum, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equestrè vel pedestrè, totiens quotiens sibi placuerit, durante Termino præsentis Salvi Conductûs nostri, Veniendo, ibidem Nocte Dieque Morando, Perhendinando, Manendo, Sojornando, Conversando, & Expectando, ac Navem prædictam de Bonis & Mercandisis prædictis Discarcando, & ea Vendendo vel Disponendo prout eis placuerit,

Stannumque ac omnia alia Bona & Mercandisas quæcumque, Stapulæ nostræ Calesii non pertinentia, Emendo, & cum eisdem Navem prædictam Recarcando, & cum eadem Navi sic recarcata, unà cum Magistro, Contromagistro, Marinariis, Hernesiis,

* XII. 472. Pagettis, * Stabilimentis, & Rebus suis prædictis, ut prædictum est, ad quascumque Partes Exteras Transeundo, Revenìendo, absque Impetitione, Impedimento, Perturbatione, Molestatione, Vexatione, Arestatione, seu Gravamine quocumque sui aut Officiariorum seu Ministrorum suorum quorumcumque; aliquâ Marquâ, Contromarquâ, sive Reprisaliâ, concessâ vel concedendâ, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Restrictione, seu Provisione, in contrarium factâ, editâ, seu provisâ, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, in aliquo non obstante;

Et ideò vobis Mandamus, &c.

Proviso etiam quod Regi de Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis, pro Bonis & Mercandisis prædictis debitis, fideliter respondeatur ut est justum.

In cujus, &cc.

Tom. V. P. IV.

vamine nostri vel Hæredum nostrorum, Justitiariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Ballivorum, seu aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo aut certitudine Præmissorum seu alicujus eorum, aut aliis Donis sive Concessionibus, *eidem Episcopo* per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, inde in contrarium factâ, editâ, sive ordinatâ, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo Die Martii.

Per ipsum Regem.

---

* *Treugarum Scotiæ Ratificatio.* * XII. 473.

JAcobus, Dei Gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, Christi Fidelibus, ad quorum Notitias præsentes Litteræ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1492. An. 7. H. 7. Ex Autogr.

Quia nuper Communicatum est inter Venerabilem & Egregium Virum Magistrum *Alexandrum Inglis* Archidiaconum Sancti Andreæ Consiliarium nostrum dilectum ex unâ, & Venerabilem ac Egregium Virum Magistrum *Christoforum Ursewik* Decanum Eboracensem Consiliarium Excellentissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri Carissimi, *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ* ex alterâ, super Treugis & Guerrarum Abstinentiis *inter Nos* & eundem Excellentissimum Fratrem nostrum *Regem Angliæ*, *prout in sequentibus Articulis continetur.*

INPRIMIS, videlicet, quòd sit bona & realis, sincera, vera, integra, & firma Treuga & Guerrarum Abstinentia inter præfatos Principes Hæredes & Successores suos, Regna, Patrias, Dominia, Terras, & Loca quæcumque eis subjecta: Necnon inter Vassallos, Ligeos, & Subditos suos quoscumque per Terram, Mare, & Aquas dulces ubique Locorum, *Incæptura ab Ortu Solis Vicesimi Diei Mensis Februarii Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo primo, & Duratura usque in Diem Vicesimum Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo inclusivè.*

ITEM, Communicatum & expediens visum est quòd, durantibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis antedictis, *Nullus prædictorum Principum* movebit per Sè, Marchiarum Gardianos, Locumtenentes, Deputatos eorumdem, aut per alios Subditos aut Ligeos suos quoscumque, seu moveri permittet Guerram per Terram, Mare, neque Aquas dulces, adversus *alium dictorum Principum* Subditos aut Ligeos suos: Nec dabit Auxilium, Consilium, aut Favorem, quòd hujusmodi Guerra moveatur vel excitetur.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd Naves, Nautæ, Mercatores, & alii Subditi *utriusque Principum prædictorum* per Terram, Mare, & Aquas dulces Euntes, Conversantes, Navigantes, Naufragium passuri, & Permanentes tractentur & recipiantur prout melius tractari & recipi consueverunt in temporibus aliarum Treugarum priùs inter Scotiæ & Angliæ Reges & eorum Regna initarum & conclusarum.

F ITEM,

ac Incolis eorumdem sub eadem Pace, Guerrarum Abstinentiis, & Bellorum Induciis stabunt & permanebunt toto tempore prædicto, ita quòd neque Serenissimus *Rex Scotorum* per Se, aut aliquos Subditorum, Ligeorum, aut Vassallorum suorum Guerram, Insultum aut Obsidionem ipsis Locis aut Incolis eorumdem, neque Excellentissimus *Rex Angliæ* per Se aut suos Inhabitantes Villam seu Castrum hujusmodi Guerram, Insultum, aut Obsidionem dicto Serenissimo *Regis Scotiæ* suisve Ligeis & Vassallis faciet quovis modo pendente tempore Treugarum prædictarum.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd si contingat aliquos Piratas, Fugitivos, seu Bannitos Regnorum unius vel alterius Principum prædictorum Spoliationes seu Deprædationes in Bonis alicujus Subditorum eorumdem committere, & postea Piratæ, Fugitivi, seu Banniti prædicti ad aliquem Portum Principum prædictorum applicuerint, tunc ille Princeps, in cujus Portum applicuerint, faciet per Officiarios suos Personas prædictas securâ Custodiâ mancipari, aut easdem & Receptores earumdem deliberari Parti Læsæ, vel Spoliatæ & Deprædatæ per easdem integrè Restitui faciet & Reformari, vel justum Valorem eorumdem.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd Fugitivi Scotiæ qui devenerunt Ligei *Regis Angliæ* debent ligari ex parte Anglicorum ad Observandum Articulos Præsentium Treugarum, & quòd Attemptata per eos super Subditos dicti *Regis Scotiæ* debent eodem modo reformari, quo reformabuntur Attemptata per Originarios Subditos *Regis Angliæ*, idem per omnia observando ex parte *Regis Scotorum* si qui Anglici ante hæc tempora per sua Sacramenta, Ligei *Regis Scotorum* devenerint vel aliter quovis modo.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd in præsentibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis comprehendantur Amici, Confœderati, & Alligati utriusque Principis, si comprehendi voluerint, & super hoc Animos suos declaraverint & idem desideraverint infra Sex Menses proximò extunc sequentes, & specialiter, pro Parte *Regis Scotorum*, *Karolus Rex Franciæ*, *Johannes Rex Daciæ*, *Rex Hispaniæ*, *Rex Napuliæ*, *Austriæ & Medolani Duces*; &, pro Parte *Regis Angliæ*, *Imperator*, *Rex Romanorum*, *Reges Hispaniæ*, *Portugaliæ*, *Napulæ*, *Austriæ*, *Burgundiæ*, *Ferrariæ*, & *Sebaldiæ Duces*, quibus Mensibus lapsis, si nulla Notificatio hujusmodi facta fuerit Regibus prædictis, dicti Confœderati eorumdem non intelligentur in dictis Treugis comprehendi, &, si dicti Reges dictos Confœderatos sub dictis Treugis comprehendere noluerint, extunc dictæ Treugæ nullius censeantur Roboris vel Momenti,

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd, si, eisdem Guerrarum Abstinentiis durantibus, aliquid contra easdem vel aliquam Partem earumdem per Terram sive per Mare fieri vel attemptari contingat, per hoc tamen præsentes Guerrarum Abstinentiæ non erunt nec censebuntur aut reputabuntur Ruptæ, Infirmatæ, vel Annullatæ, sed nichilominus in suo Robore permanebunt, & Attemptata hujusmodi debite reformabuntur,

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd, si aliquis Subditus alicujus Principum prædictorum, qui passus fuerit Rapinam vel Spolium a Subdito alterius eorumdem, propriâ auctoritate suâ propter hoc Deprædationem, Spoliationem, Prisas, vel Districtiones Personarum seu Bonorum faceret, eo ipso cadat a Causa, & nichilominus secundùm Delicti exigentiam puniatur.

ITEM, Conclusum & Concordatum est quòd, quamquam præsentes Guerrarum Abstinentiæ captæ & initæ sint modis & formis ut supra, attamen non dicentur nec reputabuntur omninò Generales, nec se extendent ad Dominium de Lornen in Regno Scotiæ, nec ad Insulam de Lundoy in Regno Angliæ, sed Do-... suarum, tàm in Regno Scotiæ quàm Angliæ, publicè & solempniter, inchoando apud Caldstreme & consequenter apud Norhame & Lawder, & sic continuando ubi opus fuerit quamcitò commodè poterit infra Octo Dies extunc continuè sequentes.

ITEM, Conclusum est quòd præsentes Conventiones & Conclusiones Treugarum & Guerrarum Abstinentiæ confirmabuntur & ratificabuntur per Patentes Litteras utriusque Regum prædictorum Magnis Sigillis suis sigillatas.

QUOS QUIDEM ARTICULOS, Treugas & Guerrarum Abstinentias modo & formâ Præmissis in se continentes, in omnibus suis Punctis & Circumstantiis quibuscunque, secundùm vim, formam, & tenorem eorumdem Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & per Præsentes Confirmamus.

In cujus Rei Testimonium has Litteras nostras sub Magno Sigillo nostro fieri fecimus Patentes, *apud Edinburgh*, Decimo octavo Die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo primo, & Regni nostri Quarto.

Sub Magno Sigillo de Cerâ albâ pendente a Caudâ Pergamenæ.

Pro Domino de Egmond de Licentia.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1492.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, in consideratione boni Animi & gratuitæ Mentis, quas Nobilis & Circumspectus Vir *Dominus de Egmond*, Locumtenens Præcarissimi Fratris & Consanguinei nostri *Romanorum Regis* in Partibus Holandiæ, Nobis gerit & habet, concessimus & Licentiam dedimus Eidem, quòd ipse per Se, Factores, Attornatos, & Servientes suos Ducenta Quarteria Frumenti in Partibus Borealibus hujus Regni nostri Angliæ, pro Expensis Hospitii sui, providere & emere, eaque sic empta & provisa ad Partes suas proprias in unâ Navi sive diversis Navibus, de Amicitiâ nostrâ existentibus, eskippare, traducere, & cariare, ac eskippari, traduci, & cariari facere valeat & valeant, licitè & impunè, liberè & absque impedimento seu interruptione Nostri, aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; *An.* 7. *H.* 7. *Franc.* 7. *H.* 7. *m.* 8.

Proviso semper quòd Nobis de Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis, Nobis in hac parte debitis, fideliter respondeatur ut est justum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quarto die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

---

* *Super Viagio Regis de Protectionibus.* * XII. 476.

Johannes Beltram de Rentery in Biscaiâ, Illustrissimorum Principum, *Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *&c.* Subditus, seu quocumque alio Nomine censeatur, qui cum Rege in Armatâ suâ (quam ad Partes Franciæ, pro Jure Regis ibidem Recuperando, Deo concedente, conduci decreverit, profecturus est, habet Litteras Regis de Protectione, cum Clausulâ *volumus*, per unum Annum duraturas. Ann. D. 1492. *An.* 7. *H.* 7. *Franc.* 7. *H.* 7. *m.* 7.

In

... Nobis constat,

Nos,

Pro eo quod *idem Rickardus*, sic ad dictas Ecclesias Bathoniensem & Wellensem Translatus, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Richardi*, sic ad dictas Ecclesias Bathoniensem & Wellensem Translati, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quod *eidem Rickardo*, sic ad dictas Ecclesias Bathoniensem & Wellensem Translato, Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quarto die Maii.

Per Billam de Privato Sigillo.

• XII. 477. • Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Somers.
Escaetori Regis in Com. Glouc.
Escaetori Regis in Com. Oxon.
Escaetori Regis in Com. Wiltes.
Escaetori Regis in Com. Suthampt.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Electo Exoniensi de Custodia Temporalium.

Ann. D. 1492. An. 7. H. 7. Pat. 7. H. 7. m. 2.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, certis considerationibus Nos specialiter moventibus, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Concessimus & per Præsentes Concedimus Dilecto & Fideli Consiliario ac Secretario nostro *Olivero King* Clerico Custodiam omnium Temporalium Episcopatûs Exoniensis cum Pertinentiis; ac omnia Exitus & Proficua eorumdem quæcumque, necnon quascumque Portiones & Pensiones quæ Nobis per Translationem Reverendi in Christo Patris & Domini Domini *Richardi nuper Exoniensis Episcopi* ad Cathedralem Ecclesiam Bathon. & Welien. ac ratione Vacationis ejusdem Episcopatûs aliquo modo pertinent seu pertinere poterint aut debent,

Habendam & Tenendam Custodiam prædictam *eidem Olivero* & Assignatis suis, unà cum Exitibus & Proficuis prædictis, a tempore Translationis *præfati Richardi*, quamdiu Temporalia prædicta in Manibus nostris contigerint remanere, unà cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Abbatiarum, Prioratuum, Ecclesiarum Collegiatarum, Decanatuum, Præpositurarum, Gardianatuum, Capellarum, Cantariarum, Archidiaconatuum, Præbendarum, Hospitalium, & aliorum Beneficiorum quorumcumque,

diately ensuying the Day of his first Mousters, and so-forth as long after as it shal pleese our said Soverain Lord, with the Retynue and Nombre of *vi. Men of Armes* his awne Persone comprised in the same, every of theim havyng with him his Custrell and his Page.

Xvi. Di. Launces.

Xvi. Archers on Horsbak.

Lx. Archers on Fote, of good and hable Persones for the Werre, Horsed, Armed, Garnisshed, and Arraied sufficiently, at all Peces and in every thing as unto every of theim after the Rowme that he is appoincted unto shal, or after the Custume of Werre aught to apperteigne, at the Consideration and Sight of oure said Soverain Lordes Commissioners Committed and Deputed for the taking of the said Mousters,

Of the which Retynue, Arraied after the maner and Fourme abovesaide, the *said Erle* shal, withoute Faulte in any behalve concerning the same, make his hool Mousters at Guldeforde the *fourth Day* of the Moneth of Juyn next and immediatly ensuying the Date of thise Presentes, withoute further Dilay or lenger Respite,

And at his commyng to Portesmouth after the said Mousters made he shal receive of oure *said Soverain Lord*, by the Handes of his Tresourer of Werres, or his Deputie, or Deputies, the Conduyte Money due for the bringing of his said Retynue to the said Portesmouth, that is to say, for every of theim for as many xx. Miles as there be betwne the Houses from whens they or any of theim Departed and the said Portesmouth vi *d.* For the veray Knowledge of which Distaunce the Tresourer of the Kinges Werres, or his Deputie or Deputies shal take of the said Erle and iche of his Soldiours an Othe upon a Boke, and from the furst Day of his said commyng to Portesmouth forwarde during the tyme that he shall as above is said, serve oure said Soverain Lorde in the Werre, he shal have and perceyve of our said Soverain Lorde, by the Handes as above, for every of the said Men of Armes Garnisshed as before is said with his Custrell and Page *xviii* d. *by the Day;* and for every of the said Di. Launces *ix.* d. *by the Day*; and for every of the said Archers, be they on Horsbak or on Fote, *vi.* d. *by the Day.*

Of alle whiche Wages *the said Erle* for his said Retynue shal at his commyng to Portesmouth receyve the holl Paiement of and for oon Moneth next and immediatly ensuyng the said furst Day of his commyng to Portesmouth, accompting alweyes xxviii. Daies for Moneth,

The whiche Wages, as fer as it shal concerne any Personne of his said Retynue, he shal within in the Ship or it Departe oute of the Havon, and not before, Deliver and Pay, or cause to be Delivered and Paied unto every Personne of the same in as ample wise as is it beforesaide, and as he shal receyve for theim withoute any Parte or Peny therof rebating or diminishing for any Cause or in any manerwise; and the last Day of the said Moneth *the said Erle* shal for his said Retynue, according hand after the Rate above Reherced, Receyve of oure *said Soverain Lorde*, by the Handes as above, newe hool Wages for oon Moneth then next ensuyng, the whiche he shal within Sex Dayes next and immediatly folo-

In witnes whereof to the oon Partie of this Indenture remaignyng towardes our said *Soverain Lord*, *the said Erl* hath sett his Seel the iv. Day of May the seventh Yere of the Reigne of oure Soverain Lorde abovesaide.

G. Kent.

Sub Sigillo de Cera rubra pendente a simplici Cauda Pergamena.

Consimiles Indenturas habent subscripti, mutatis mutandis.

Richard Lord Latymer to serve the King beyond See an hole Yere in his Werres with iii. M. himself comprised, eche having his Custrell and Page, x. Di. Lanc. ii A. on Horseb. vi. on. Foot.
} iii. M. x. Di. Lanc. Horseb. ii. A. Foot vi. A.

John Lord Powys to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere with one M. that is himself with his Custrell and Page, and ix. Di. Lanc. Horsed.
} one M. ix. Di. Lanc. H.

John Lord Barnes to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere with ii. Speres himself accompted and either of them to have his Custrell and Page, vi. Di. Lanc. iv. A. on Horseb. and. vii. A. on Foote.
} ii. Speres vi. Di. Lanc. iv. A. Horseb. Foot vii. A.

Henry Lord Grey to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere with ix. M. himself comprised, eche having his Custrell and Page, x. Di. Lanc. xxv. A. on Horseb. and ix. on Foote.
} ix. M. x. Di. Lanc. H. xxv. A. F. ix. A.

Edward Erle of Devon. to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with vi. M. of Armes, himself comprised, every of them having his Custrell and Page, ii. Di. Lanc. xxv. A. H. lxvi. A. F.
} vi. M. ii. Di. Lanc. xxv. A. H. lxvi. A. F.

The Lord Scrop of Bolton to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere. &c. with iii. M. himself comprised, every of them having his Custrell and Page, xii. Di. L. x. A. H. and x. A. Foote.
} iii. M. xii. Di. L. H. x. A. F. x. A.

Thomas Lord Scrop of Upsall to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with one M. *videlicet*, himself having his Custrell and Page, xv. A. H. and xv. A. Fote.
} One M. H xv. A. F. xv. A.

Thomas Earle of Surrey to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with v. M. himself comprised, every of them having his Custrell and Page, xii. Di. L. xx. A. on H. xlvi. A. F. and xii. Billes on Foote.
} v. M. xii. Di. L. H. xx. A. F. xlvi. A. F. xiii. B.

James Lord Audeley to serve the King in hiis Werres beyond See an hole Yere, &c. with iii. M. himself compr. every of them having his Custrell and Page, Di. L. xx. A. H. xi. A. F. xx.
} iii. M. xx. Di. L. H. xi. A. F. xx. A.

with ii. M himself compr. [illegible] Custrell and Page, ii. Di. Lanc. vii. A. Horseb. xxi. A and Billes on Fote.
} [illegible] and B. F.

Lewis ap. Rice to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with one A. *videlicet*, himself on Horseb. viii. A. on Fote, and vi. Byllis on Fote.
} one A. H. xviii. A. F. vi. Billes F.

Sir Richard Hault Knight to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with ii. M. himself comprised, eche having his Custrell and Page, ii. Di. L. vi. A. H. and xvi. A. F. and vi. Billes on Foote.
} ii M. ii. Di. L. vi A. H. xvi. A. F. vi. B. F.

John Crokker Squier to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with one M *viz.* the said Squier having his Custrell and Page xvi. A on Foote and iv. Billes.
} one M. xv. A. F. iv. B.

Sir William Courteney Knight to serve the King in his Werres beyond See an hole Year, &c. with one Sp. *viz.* himself having his Custrel and Page, vi. Di. Lanc. viii. A. H. xxxii. A. F. and iv. Billes on Foot.
} one Sp. vi. Di. L. viii. A. H xxxii. A. F. iv. B. F.

Sir. Ric. Corbet Knighte to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with one M. *viz.* himself having his Custrel and Page, iv. A. H. xii. A. F.
} one M iv. A. H. xii. A. F.

Sir William Stanley Knight Counsaillour and Chamberlain to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with xl. A. on Horseback.
} xl. A. Horseb.

Sir John Saint John Knight for the King's Body to serve him in hiis Werres beyond See an hole Yere, &c. with ii. Speres himself accounted for one, iv. Di. Lanc. v. A. Horseb. x. A. F. v. Billes on Foote.
} ii. Sp. iv. Di. L. v. A. H. x. A. F. v. B. F.

Sir Waltier Herbert Knight to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with one M. *viz.* himself xxiv. Di. Lanc. xx. A. H. xl. A. F. and xl. Billes on Fote.
} one M. xxiv. Di. L. xx. A. H. xl A. F. xl. B. F.

Sir Thomas Darcy Knight to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere with one M. *viz.* himself having his Custrell and Page, xvi. A. and iv. Billes vi. H. Rem*s*. F.
} one M. xvi. A. and iv. Billes, vi. H. Rem*s*. F.

Sir Walter Hungerford Knight to serve the King in his Werres beyond See an hole Yere, &c. with ii. Speres himself comprised, either having his Custrel and Page, x. A. Horseb. xxx. A. F. and xx. Bylles.
} ii. Sp. x. A. H. xxx. A. F. xx. B.

Et sic de caeteris.

Pro

prædictum ex nostra Concessione ut præmittitur habet, in aliquo Præjudicium generetur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Potestatibus ad Tractandum cum Consanguineo Franciæ.

Ann. D. 1492. An. 7. H. 7. Franc. 7. H. 7. m. 6.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Nobiscum cogitamus Bellorum Incommoda, quantaque Mala ex eis Potentissimis Imperiis sæpenumerò contigerint, quantumcumque beata Pax Civitatibus, Provinciis, atque Regnis profuerit, congruum Nobis esse videtur ea pro viribus cogitare & facere quæ ad Pacem cum Christianis saltem Principibus fovenda attinere videntur.

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Ricardi Episcopi Bathoniensis & Wellensis* nostri Privati Sigilli Custodis, *Egidii d'Aubeney Militis* Locumtenentis Villæ nostræ Caletii ac Marchiarum eidem Villæ adjacentium, *Johannis Kendale* Militis Prioris Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, *Willielmi Husey* Militis Capitalis Justiciarii nostri, *Jacobi Tyrell* Militis Capitanei Castri nostri de Guysnes, & Magistri *Henrici Haynesworth* Clerici Legum Doctoris, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Legatos, Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, quinque, Quatuor, & Tribus eorum (quorum * alterum prædictorum *Episcopi* & *Egidii* unum esse volumus) plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Legatis, Procuratoribus, Oratoribus, Commissariis, Deputatis, & Nunciis Illustrissimi Principis Consanguinei nostri *Regis Caroli Franciæ*, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, tàm de & super vera, firma, perpetua, & reali Pace atque Concordia, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Intelligentiis, Affinitatibus, Confœderationibus & mutuo Intercursu Mercium & Mercandisarum, *inter Nos* ac Regna, Terras, Dominia, Patrias & Loca nostra & *dictum Consanguineum nostrum* ac Regna, Terras, Dominia, Patrias & Loca sua, Subditos, Alligatos, Vassallos, Confœderatos, Amicos & Adhærentes nostros & suos quoscumque ineundis, conveniendis, percutiendis, capiendis, componendis, & habendis,

* XII. 482.

Necnon de & super omnibus & singulis Attemptatis, Conventionibus, Quæstionibus, Querelis, Litibus & Causis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, atque Connexis, quæ inter Nos & prædictum Consanguineum nostrum, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, & Adhærentes nostros & suos prædictos hincinde pendere dinoscuntur, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Conveniendi, Componen-

m. 6. d.

The King our Soveraine Lord,

Havyng a tender Zele to the Welthe, Suertie, and Defense of this his Realme of England, and of his Subgetts of the same,

For divers grete and behovefull Considerations hym moving, straitly Chargeth and Commaundeth all and everich his Subgetts, inhabited within this his Shire of Kent, havyng Herneys of his owne, and beyng of Abilite in his Persone, to Serve his Highnesse, if nede be, that they and everich of theym prepayre Themself and be redy in their seid Herneys, upon an Hour Warnyng, to serve oure seid Soveraigne Lord, *at his Wages, in suche maner and fourme as the case shall require,*

* *And over that* his seid Highnes *Chargeth and Commaundeth all the Constables of every Hundreth within the seid Shire that they and every of theym make serche, within the Hundreth where he is Constable, for all Inhabitants of the same, that be of Abilite and Herneysed to serve his seid Highnes, as is aforseid, and theruppon to make Certificate of their Names and Apparell unto his seid Highnes, without eny delay, so that his Grace may be acerteyned of the Nombre and Apparell of his seid Subgetts that so be able to serve hym.* * XII. 483.

Et hoc sub Pœnâ incumbenti nullatenus omittas.

Teste Rege apud *Cantuar.* secundo die Augusti.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus & Personis subscriptis, sub eadem Data, mutatis mutandis; videlicet,

Majori Civitatis Cantuar.

Philippo Lewes *Locumtenenti Castri Dovorriæ & Quinque Portuum Regis sive ejus Deputato.*

Sussex.

De Treugis Scotiæ extendendis.

¶¶

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Scot. 8. H. 7. m. 7.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm dudùm *inter Nos* & Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* Consanguineum nostrum Carissimum, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, & Patriis, ac Subditis nostris & suis hinc inde certæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ initæ, captæ fuerint & conclusæ, sub certis modo & formâ in Literis desuper confectis expressatis, sicuti in eisdem Literis pleniùs continetur,

Nos, ad Omnipotentis Dei Gloriam, Honorem & Reverentiam,

Dampnis & Periculis maximis, quæ non sine multâ Cæde Sanguinisque Christiani Effusione occasione Guerrarum veresimiliter evenire poterunt, pro viribus obviare cupientes, Pacem cum omnibus, saltem Principibus Nobis Sanguinis vicinitate conjunctis, Christianæ Fideique Cultoribus, quantum in nobis est, inire, observare, custodire, nostrosque Subditos sub Justitiâ ponere ac perpetuâ Quiete fovere conamur, hujusmodi Treugas & Guerrarum Abstinentias, ulteriùs Prorogari, & ad longiora Tempora extendi volentes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Ricardi Episcopi Assavensis*, ac Dilecti & Fidelis nostri

Marchiis ejusdem commorantibus, Publicandi & Notificandi, ac Proclamationes, juxta Tenorem, Vim, & effectum earumdem *Indenturarum*, fieri Faciendi,

Et insuper de & super quibuscumque Querelis, Litibus, Quaestionibus, Gravaminibus, Offensis, & Attemptatis, per Subditos nostros & suos, in Marchiis versus Scotiam seu alibi per Terram aut Mare Aquasve dulces hincinde habitis, motis, factis, sive perpetratis, Communicandi & Tractandi, ipsisque Querelas, Lites, Quaestiones, Gravamina, Offensas, Guerras, & Attemptata praedicta Audiendi, Discutiendi, & Fine debito Terminandi, necnon debitam Reformationem & Reparationem Querelarum, Gravaminum, Offensarum, & Attemptatorum praedictorum, caeterorumque Praemissorum fieri Petendi ac fieri Promittendi, & super eisdem & eorum Dependentiis Appunctuandi & Concludendi,

Universaque & singula, quae pro Reparatione & Reformatione Praemissorum necessaria fuerint & oportuna, ac qualitercumque debita & requisita, juxta Leges & Consuetudines Marchiarum praedictarum, Faciendi, Exercendi, & Expediendi, Executionique Demandandi, caeteraque omnia & singula, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super Officio Admirallitatis durante praesenti Viagio Regis.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Franc. 8. H. 7. m. 16.

REX Dilecto & Fideli suo *Roberto Poyntez* Militi, Salutem.

Cùm nuper, certis Considerationibus Nos specialiter moventibus, per Literas nostras Patentes, Assignaverimus, Constituerimus, & Ordinaverimus Praedilectum & Fidelem nostrum *Robertum Willughby* Dominum de Broke Militem Admirallum Flotae Navium nostrarum durante praesenti Viagio nostro supra Mare velantium, prout in Literis illis pleniùs continetur,

Sciatis quòd,

Nos considerantes qualiter idem *Robertus Willughby* circa alia Negotia, per Nos ei commissa, gerenda saepenumerò impeditus erit quominus ad ea quae ad Officium Admiralitatis praedictae pertinent facienda continuò intendere non potest,

Nos igitur, de Fidelitate, Diligentiâ, providaque Circumspectione vestris plenius confidentes, Assignavimus & Deputavimus Vos Loco ipsius *Roberti Willughby* & in Absentiâ suâ Admirallum Flotae praedictae eodem Viagio durante,

Dantes & Concedentes vobis plenam, Tenore Praesentium, Potestatem, in Absentiâ ejusdem *Roberti Willugby*, audiendi Querelas omnium & singulorum de hiis quae Officium Admirallitatis tangunt,

Et Cognoscendi in Causis Maritimis, & Justitiam faciendi, ac Delinquentes juxta eorum Demerita Castigandi, Puniendi, & Incarcerandi, & Incarceratos qui Deliberandi fuerint Deliberandi,

Necnon Naves & Naviculas Guerrinas quot necessariae fuerint, cujuscumque Portagii fuerint, durante Viagio praedicto, quotiens necesse fuerit, Congregandi, & Marinarios & alios, pro Navibus & Naviculis illis necessarios, Eligendi & Capiendi, & in eisdem Ponendi, & ad hujusmodi Marinarios, qui Rebelles vel Contrariantes fuerint in hac parte, debitè Compescendi & Castigandi, & omnia alia quae ad Officium hujusmodi Admirallitatis pertinent in hac parte Faciendi & Exercendi, prout de Jure & secundùm Legem & Consuetudinem maritimam fuerit faciendum,

Proviso semper quòd de aliquibus Contractibus, Placitis, & Querelis, aut de aliquibus aliis Rebus, infra Corpora Comitatûs factis sive Emergentibus, per Terram vel per Aquam, aut de Wrecco Maris nullam omninò habeatis Cognitionem, Potestatem, nec Jurisdictionem,

C cumque alio Nomine censeatur, qui in Obsequio Regis, in Comitivâ Praedilecti & Fidelis Consiliarii Regis *Reginaldi Bray* Militis Thesaurarii Guerrarum Regis, versus Partes Regni Regis Franciae profecturus est, & in eodem Obsequio circa Provisionem Victualium & Victulationem Exercitûs Armataeque Regis in Partibus praedictis moraturus, habet Literas Regis Patentes de Protectione, cum Clausulâ *Volumus*, per unum Annum duraturas. An. 8. H. 7. Franc. 8. H. 7. m. 31.

Praes. &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* Decimo die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas de Protectione habent subscripti, sub Datis subscriptis; videlicet,

Johannes Lappe Yoman, alias *Johannes Lappe* Civis & Haberdasher Londoniae.
Teste Primo die Septembris.

Willielmus Danyell Civis & Grocer Londoniae, aliàs dictus *Willielmus Danyell* Grocer Londoniae.
Teste ut supra.

Petrus Vanek de Grenewiche in Comitatu Kantiae Berebruer.
Teste x Sept.

Robertus Willy de Londoniâ in Comitatu Middlesexiae Merchaunt.
Teste ut supra.

Robertus Martyn de Civitate Cantuariensi Werchaundeler.
Teste xxvi Sept.

Richardus Arnold de Londoniis Haburdasher.
Teste ix Sept.

Johannes Russell Civis & Grocer Londoniae.
Teste Primo die Octobris.

Super bono Regimine Flotae in praesenti Viagio.

REX Dilecto & Fideli suo *Richardo Nanfan* Militi, Salutem. Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Ibid. m. 17.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, pro bono Regimine & sanâ Gubernatione praesentis Armatae nostrae, in Regnum nostrum Franciae, annuente Deo, profecturae, quaedam Statuta & Ordinationes ordinaverimus & stabiliverimus,

Intellexerimus tamen quòd quidam Miseri & Vagabundi, Maligno Spiritu seducti, Armatam nostram praedictam frequentantes & sequentes, Deum non timentes, nec Oculos ad Poenas in eisdem Statutis & Ordinationibus nostris specificatas habentes, diversa Depraedationes, Homicidia, aliaque Malificia detestabilia quamplurima commiserunt, indiesque committunt in Nostri * Contemptum & Armatae nostrae praedictae Scandalum & Infamiam, necnon aliorum Subditorum nostrorum Dampnum & Depraedationem manifesta, quae Nolumus, sicuti nec debemus, aliqualiter tolerare Impunita, volentesque proinde Statuta & Ordinationes nostra praedicta debitè in omnibus Executioni demandari & suum sortiri effectum, taliaque Malificia juxta Delinquentium Demerita, prout convenit, Puniri, * XII. 486.

De

Ordinationum & Statutorum hujusmodi & Proclamationum eorumdem Delinquentes, Castigandi, Puniendi, Compescendi & Prisonis Committendi,

Necnon quascumque Causas Criminales, tàm Vitæ & Membrorum ac de Felonia Morte hominis & Mahemio, quàm omnes alias Causas, Contractus & Querelas omnium & singulorum, in Armata nostra prædicta retentorum & retinendorum, necnon eandem Armatam sequentium, factas & perpetratas Audiendi & Terminandi & Justitiam faciendi,

Ac Delinquentes in eisdem, juxta eorum Demerita, Castigandi, Puniendi & Incarcerandi, ac Incarceratos qui deliberandi fuerint Deliberandi, Ultimoque Supplicio Demandandi,

Ac etiam Pœnas Mortis & Membrorum, quotiens opus fuerit, Infligendi,

Victuallaque pro eadem nostra Armata ordinari Faciendi, atque pro justo & rationabili Precio Vendi Statuendi & Ordinandi,

Cæteraque omnia & singula, ad Officium Marescalli Armatæ nostræ prædictæ pertinentia, adeò amplè sicut aliquo Prædecessorum nostrorum tempore in consimili Armata per Marescallum ejusdem fieri solebat Exequendi, ac quæ juxta vim, formam, effectum Statutorum & Ordinantium nostrorum prædictorum visa fuerint facienda, Faciendi & Perimplendi;

Et ideò Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta;

Damus autem universis & singulis Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Militibus, Capitaneis, &
* XII. 487. eorum Locatenentibus, * necnon omnibus omnibus aliis de Armata nostra prædicta, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis in Executione Præmissorum Intendentes sint, Assistentes, Consulentes, Obedientes & Auxiliantes in omnibus diligenter & prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* xxiij die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Passagio pro Bernardo Athelman.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Franc. 8. H. 7. m. 17.

REX Universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis & eorum Locatenentibus, necnon Custumariis, Custodibus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, ac etiam Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, omnibusque aliis Officiariis & Ministris nostris ubilibet constitutis & eorum cuilibet, Salutem.

Mandamus vobis quòd Clarum Virum *Bernardum Athelman* de Athelmansfelden in Almannia Doctorem, Nobis a Præcarissimo Fratre & Consanguineo nostro *Maximiliano Romanorum Rege* nuper Transmissum, ad quascumque Partes Exteras sibi placentes, cum Familia sua, absque impedimento, perturbatione sive molestatione aliquo, liberè & pacificè transire permittatis, Ipsumque & Familiam suam prædictam, in omnibus agendis suis, favorabiliter acceptantes; aliquo Mandato, vobis in contrarium directo, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* xxiv die Septembris.

pro Subditis ac Confœderatis nostris ab hostili Insultu juvandis, prout devincti sumus, Honorque Regius postulat, præsentes Invadere decrevimus, * detentamque à Nobis Hæredivatem, auxi- * XII. 488.
liante Deo, a quo omnis Victoria pendet, Gladio recuperare,

Volentes autem intereà, dùm absumus, hujus Regni nostri ac Subditorum nostrorum Saluti, Quieti, Paci, & Tranquillitati per debitam Justitiæ Administrationem providere,

De Fidelitate & Industria Præcarissimi Filii nostri Primogeniti *Arthuri* PRINCIPIS *Walliæ*, DUCIS *Cornubiæ*, & COMITIS *Cestriæ* quamplurimùm confidentes,

Constituimus ipsum Custodem dicti Regni nostri Angliæ, ac Locum nostrum tenentem in eodem Regno, dùm sic in Remotis egerimus, vel donec aliud inde duxerimus ordinandum;

Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Abbatibus, Prioribus, Militibus, Comunitatibus, Vicecomitibus, Liberis Hominibus, Ballivis, Ministris & omnibus Fidelibus nostris, Tenore Præsentium, in Mandatis quòd *præfato Principi*, tanquam Custodi dicti Regni nostri & Locumtenenti in eodem, Intendentes sint, Respondentes, Consulentes & Auxiliantes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Dovorr.* secundo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Potestate commissa Principi, custodi memorato.

Ann D. 1492. An. 8. H. 7. Pat. 8. H. 7. p. 1. m. 7.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Quotiens Subditorum nostrorum Injurias, Minas, Insultus, atque Dispendia per *Karolum Nomine Franciæ Regem* eisdem illata, cujus detestanda Dominandi libido nullis Terrarum Spoliorumve terminis contenta est, nostraque ad Franciæ Coronam, Normanniæ, Aquitaniæ Turonis Ducatus, Sulcenomaniæque Comitatum *Hæreditaria nostra* per eundem, posthabito Dei timore, occupata animadvertimus, occurritque illud quod qui non propulsat Injurias tàm est in Vitio quàm qui Patriam deserit aut Parentes, mirificè provocamur, ac in Persona nostra intendimus ipsum Franciæ Regnum Rebus Bellicis Invadere, nostrasque ac Subditorum & Confœderatorum nostrorum Injurias ut debemus Vindicare, in quo Divinam Clementiam Nobis Assistricem fore confidimus, maximè cùm non Aliena set Nostra, non Extraneorum set Subditorum Confœderatorum nostrorum Jura quæramus,

Cupientes verò, dum in Remotis egerimus, Quietudini Prælatorum Magnatum & Fidelium nostrorum consulere, Præcarissimo Primogenito nostro *Arthuro* PRINCIPI *Walliæ*, DUCI *Cornubiæ*, & COMITI *Cestriæ* Custodi dicti Regni nostri Angliæ & Locum nostrum tenenti in eodem plenam Tenore Præsentium Concedimus Potestatem, Capitulis Conventualium non Cathedralium per Mortem vel Cessionem seu quovis alio modo Vacantium, cùm hujusmodi Vacationes prædicto Custodi per dicta Capitula præsentatæ fuerint, Concedendi Licentiam Eligendi Personas idoneas in Pastores & Præsidentes Ecclesiarum prædictarum, & cùm de Licentia prædicta Electiones in dictis Ecclesiis fuerint celebratæ & Personæ electæ, per Literas dictorum Capitulorum, Nobis vel Sibi nostro Nomine præsentatas, Assensum & Favorem Regium, Electioni factæ de Minoribus Prælatis, nisi rationabilis

Per ipsum Regem.

Consiliariis conjunctim, ...
ponendum cum Consanguineo Franciæ & Pacem faciendum.

De Potestate super Officio Marescalciæ.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Pat. 8. H. 7. p. 1. m. 7.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Quia volumus quòd Officium Marescalciæ nostræ, dum extra Regnum nostrum Angliæ fuerimus, in eodem Regno nostro, in Præsentia Præcarissimi Filii nostri Primogeniti PRINCIPIS *Walliæ*, DUCIS *Cornubiæ*, & COMITIS *Cestriæ*, quem Constituimus Custodem ejusdem Regni, teneatur, Dedimus etiam Potestatem *eidem Custodi* ad Constituendum vice nostrâ aliquem idoneum ad Placita ejusdem Marescalciæ tenenda, & ad Ordinandum de Ministris ejusdem Marescalciæ & omnibus aliis Officium illud tangentibus, sicut Nos faceremus si præsentes essemus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Dovorr*. Secundo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Potestate in Ecclesiasticis.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Ibid.

REX omnibus, ad quos, &c Salutem.

Sciatis quòd cùm Nos inter alia Commiserimus Potestatem Præcarissimo Filio nostro Primogenito *Arthuro* PRINCIPI *Walliæ*, DUCI *Cornubiæ*, & COMITI *Cestriæ*, Custodi Regni nostri Angliæ Recipiendi Nomine nostro Fidelitates *Electorum* de Minoribus Ecclesiis Regni nostri Angliæ, & *eisdem Electis* Temporalia Ecclesiarum illarum Restituendi, prout in Literis nostris Patentibus inde confectis pleniùs continetur, Volumus & Concedimus quòd *idem Custos* Pensiones, quas *iidem Electi* ratione novæ Creationis suæ Clericis nostris concedere tenentur, det & concedat Personis benè meritis vice nostrâ.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Commissio Regis Scotorum ad Tractandum.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Ex Autogr.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum* Universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fide, Legalitate, Circumspectione & Industriâ, Dilectorum Consanguineorum nostrorum (viz.) Reverendi in Christo Patris *Willielmi Episcopi Abirdonensis*, *Willielmi Domini Sancti Johannis*, Magistri *Alexandri Inglis* Archidiaconi Sancti Andreæ, *Walteri Ker* de Cesfurde, *Johannis Hume* de Ersiltonn, & *Patricii Hume* de Fastcastell quamplurimùm confisi,

Ex Avisamento & Deliberatione nostri Concilii Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, ac Tenore Præsentium Facimus, Constituimus, & Ordinamus dictos, *Willielmum*, *Willielmum*, *Alexandrum*, *Walterum*, *Johannem*, & *Patricium*, ac Quinque, Quatuor, & Tres eorumdem conjunctim, nostros Commissarios, Nuncios, & Deputatos speciales,

• XII. 490. • Dantes & Concedentes eisdem, & eorum Tribus, conjunctim, nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale Conveniendi cum Commissariis, Nunciis, seu Deputatis Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Fratris & Consanguinei nostri Carissimi, sufficientem Potestatem habentibus, *apud Calstreme* seu *Hadingtoun*, aut aliquem alium Locum aptum & congruum, de quo inter dictos Commissarios concordari poterit,

Ac de & super Reformatione Attemptatorum & Roberiarum,

The Requestes and Supplications of the Capitaynes of Englande made unto King Henry the seventh for a Peace to be concluded between France and England.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Ex Autogr.

THUS be the Poyntys, for the Union, Peax, and Amytie betwix *the Kings of England and Fraunce*, Comyned and Spokyn betwix the *Lord Querds* Marshall of Fraunce and the *Lord d'Abenay* Lieuxtennaunt General of the Town and Marchis of Caleys, and other Ambassadours being with thaim, Referring the same Pointys to the Pleasour of booth Kings, tho the which shall be made Rapport of the same Pointys for to have Answer with all Diligence.

FIST, t'Aquyte the Obligations which *the King of England* hath of my *Lady Anne of Bretaign Quene of Fraunce*, by the which she is Bownden to Pay him and Restor him the Mises and Expenses the which he hath doon for th'entertaining of the Men of Werr Socours and Ayde don unto Hir by *the said King of England*, the which Mises and Expenses th'Ambassadours of England afferme to mownt to the Som of *Six Hundred and Twenti Thowsand Scutz of Gold*, which is *Cxxiv. M. Li.*

And also t'Acquyte th' Obligation that *King Edward* had of *King Loys* and off th'Aireriage of Five Termys mownting to *Cxxv. M. Scutz*, which is *xxv. M. Li.* The which Obligation • toching the said *Ladye Anne of Bretaigne and Quene the King of England* shall Annul and delyver forthwith and immediatlie, • XII. 491. and th' Obligation *of King Loys* as sone as it may be fownd, *The French King* shall pay or do to be Payd *to the King of England* the Somme of *Cxliv M. Li.* And therofe shall yeve such Obligations and Sureties as the *said King Edward* had by the Traictie of Picquegnye *of King Loys*, and the said Somme shall be Paid by Yers (that is to say) every Yer *L M. Francs* of *xx Scutz the Franc*, the which shall be Payd in Scuts of Gold at two Termys of the Yer, from half Yer to half Yer after the Date of this present Traictie, and so from Yer to Yer and Terme to Terme to the playn and entiere Payment of the sayd some of *Cxlix M. Li.*

And for as much as in th'Obligation of the *said Quene* ther is noo certaign Somme specified ne declaryd, the sayd Ambassadours of England have offred that the King, within such reasonable Term as shall be advysed, shall ordaign and depute his Treforier and other Officers, such as had the Charge of the layyng out of the said Mises and Expenses, and in the Presence of th' Officers of Bretaign or other such as the *Freinsh King* shall ordonne and depute, the said Mises and Expenses shall be vewyd and verefyed by th' Affirmation of the *King of England* and the Othe of his said Officers, or otherwis dewlie, and the Doble of th' Extracts of the said Accomptys of the Mises and Expenses shall be delyverd to the Commissioners of Fraunce, the which for the same Purpose shall go into England.

Also the *said Kings* shall Name in the said Traictie of the Peas thair Allies, the which shall be bownden to declar by thair Lettours under thair Sealys within Four Moneth after the Date of the Treatie, if thei will be comprised, the which Sealys for thaim that will be comprised in th'Alliaunces of *the King of England* shal be sent to the *King of France*, and for thaim that wil be comprised in th' Alliaunces of *the King of Fraunce* shall be sent to the *King of England*:

And if the *King of Romayns* and his Son th'*Archduk* and thair Cuntres will declar thaim to be comprised, and that therafter *the King of Fraunce* make or begynne any Werr agenst thaim by Souprins

* XII. 492. ſembled, at the King's Requeſte, Suadyd and Debatyd among * thaim the ſaid Articles of Peas by good, ripe and ſad Deliberation, and therupon by oon Aſſent put thair Reaſons and reaſonable Motions of thair Reaſons in Wrytyng, and the ſame Wryting (the Tenour wherof her enſewith) put up unto the *King's ſaid Grace* for thair full and hole feithfull and trew Counſell in that behalf.

FIRST, it is Reaſoned, Comyned, Perſuadyd, Debatyd, and Conſidered, by us Lordys and Capitaigns under wreten, that for the fair Advawncement of the Seanſon of the Yer to the point of Winter, which as wel for the Moiſtnes and Coldnes of that Seaſon, as for the long Nightes of the ſame, is and every Day mor and mor muſt nedys be an importunable Annoyaunce, not onely to the King's Perſon, us his ſaid Lordys and Capitaigns, but alſo his hole Hoſt in this preſent Armye aſſembled, the greate and outrageous Cold of this Winter Seaſon lyklyhede alſo of lak of Vitaile, forſene that the principall Proviſion as wel therof as of the King's Ordinaunce and Artillerye muſt nedys come by Sea from England and Caleis, and for the greate Rage and Tempeſtis of Wyndys and Wethers, cannot come covenablie to the Hoſt in tyme of Neceſſitie, and other infinite Occaſions, by which dailie the People in greate Multitude of the King's ſaid Hoſt fall into divers greate Sekneſſes and many utterlie Periſh alwey conſidred, it is therfor thought bi us moſt neceſſarie, behofull, and honorable to *the King's ſaid Grace* t'accepte ſuch honorable Peas as may be had, and in conſideration of the Premiſſes is is thought to us all that his *Grace* may, without any Denigration of his Honeour Royall, and ſhold Tacte and Accepte the ſaid Peas offred by the *Lord Querds* in the *Freinſh King's* behalf.

ITEM, it is thought to us that it ſhal be to the *King's Grace* as greate Honeour as ever King of England had of his Enmyes to take the ſaid Peas; Conſidred alwey that the Somme of Money, graunted in Groce as in the ſaid Articles is compriſed, farr excedith any Somme, at any time, befor this Seaſon, in any Princes Daies Paid or Graunty'd out of Fraunce; Conſidred alſo that of the nown accepting, and refuſaile of the ſaid Peas, great Grugge, Murmur, Diſpleaſur, and Obloquye, not onlie in the King's Hooſt, but alſo among the hole Bodye of Comunaltie of England, might ryſe of ſo Honorable Peax offred forſakyn.

ITEM, it is greatlie conſidred by us to be greatlie to the Kyng's Honeour, when it is Remembryd that, by the comyng of his *Grace* into thies Parties, the Town and Caſtell of Scleux, which not onlie ſtode long in Rebellion to *th'Archduk*, but alſo in greate Noyaunce to all Marchaunts Adventurers of England both by Land and Water, be now by his Grace reducyd unto good Obeiſaunce, and without whom not onlie the Town and Caſtell of Sclux, but divers and many other greate Fortreſſis and Piles in Picardye, which wer alſo in long continued Rebellion, and be now reducyd to the *ſaid Archduc's* Obeiſaunce, to the King's greate Honeour, Aſſurance of his Town of Caleis Marchis and Palys of the ſame, had in ſhort time ben utterlie Freinſh, to the greate Jeopardie of the ſaid Town, Marchis and Palis, and extreme Fordoyng of all Entiercours and Feate of Marchaundiſe of England into the Cuntres of Flaunders, Zeland, Brabant, and Holand.

ITEM, it is alſo greate Honeour to the King that, wher *his Grace*, by a Generall Requeſt of the Subſtance of his Counſellours of England, at his Palois of Weſtminſter, to his Grace made, was inſtantlie required and prayde to Reſpite this preſent Journey untill a moor covenable Seaſon, and that ſuch his Allies, as *King's Grace*; Conſidring that his Grace hath not onlie entred, as is aforſaid, this Cuntre poſſeſſyd by the *Freinſh King*, repleanyſhhed with his Subgettis; makyng dailie effectuall Warr agenſt his Grace, but alſo Raiſid and Diſſaſyd divers of his Townes, as Ardye and Mountorye, with other, and alſo advawnſyd himſelf xx Myle and moor into his Land as fair as Boleign and beyond, abyding ther by the ſpace of xxix Daies Bataile of the hole Realme of Fraunce.

ITEM, it is thought alſo that all the Lordys Statis and Comunialtie of England ſhall of Reaſon have greate Cauſe to be content with the ſaid Peas, and geve ſpeciall Thankis and Praiſings to the *Kingis Grace* and his hole Armye for his greate Peyn in this behalf ſuſtayned, and for th'accepting of the ſaid Peas, bi which ſuch Trobles, as of long have grown and dailie encreaſyd by the Warre to the greate Hurt and Noyaunce of all the hole Realme, ſhal be now Advoydid and utterlie Extincted by th'accepting of the ſaid Peas: And alſo all maner of Exactions of Money, other then before this, to this Voyage, have ben graunted to *the Kingis Grace* (which of neceſſitie if Warr ſhold continew and the ſaid Peas be refuſyd, muſt have enſewyd in England (ſhall alſo now be forborn to the greate Pleaſur of all his Comyns thorogh his Realme.

ITEM, in that the *Kingis Grace* ſhall alſo, in the ſaid Peas, compris the *King of Romayns* and *th' Archduk*, it ſhal be to the Kingis great Honeour, for not onlie therbie the *ſaid Archduk*, ſhal be in quietful Poſſeſſion of his Cuntres from hensforth during the ſaid Peas, but alſo the Kingis Subgettis, which ſhall reſort to the Archdukis Landis t'exerciſe feate of Marchandies, ſhal be out of ſuch Jeopardies, Vexations and Trobles as thai have ben in long time paſt by the Warr now extincted.

ITEM, we have alſo in our Conſiderations greatelie that, wheras *the Kingis Grace* and all We, befor our approching unto the Town of Boleyn, ſuppoſid, uppon the Reaportis of many Folkis, that the ſaid Town had ben but a Feble Fortified Town eaſy t'aproch and obtaign, and bi Eſtimation might have be getin withen three or four Daies at fartheſt; ſo it is incertaign that, upon the Fame of the Kingis perſonal Deſcent into thies Parties, by the ſpace of a Yer hollie and moor, the ſaid Town of Boleyn hath ben ſo Stronglie Fortified in his doble Minaylys, Cownterminis, Caſtellis, Touris, Bulwerkis, dry Deches and watred, and alſo ſo plenteuoſlie with greate multitude of Gunnes Gunpowdre with Shot for the ſame, with all maner of Artillarie, Capitaingns, and Men of Warre the beſt of Fraunce, furnyſſhed and preparid, that at this Day it is oon of the ſtrongeſt Townes of Picardye; ſo that it is not Prennable without long Continuance and Jeopardie of Loſſe of greate Number of Men:

And, ſith it is ſo that for thies Conſiderations and other in the forſaid Articles contaigned, when the verey profoundnes of Wintet and his Stormy of Gold Wynd and Wether ſhal approch, *the Kingis Grace* in th'advoyng of his awn Jeopardie and utter Confuſion of the Subſtance of his Armye, of neceſſitie ſhal be conſtrayned to Levye his Siege now to the ſaid Town layde, and to Retreate his Hooſte which ſhold not be honorable to his Grace; Wherfor in eſpeciall We think it moſt expedient *to his Grace* t'accepte the ſaid Peas, and ſo to Levye by Compoſition of Peas * the ſaid Siege, which ſhall utterlie advoyde all Reproch, and * XII. 494. conſerve greatelie his Honeour.

ITEM, for the forſaid and many other greate and urgent Cauſes which wer her to prolix to compris, it is thought to all us Lordys and Capitaignis, that the *Kingis Grace* may not by any poſſibilitie continew his Warris this Winter Seaſon, without extreme Jeopardie of his Perſon Royall, all us his Lordys and Capitaignes, and alſo his hole Hooſt and Armye, which wer and ſhold be the

E. Erle of Devonshyr.	*Hugh Conway.*
R Thomas.	*John Joneb.*
Harry Lord Grey.	*James Stanley.*
G. Stanley Lord Straunge.	*George*
Edward Hastyng.	*Wilughby.*

Articuli Treugarum Scotie.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Ex Autogr.

HÆC INDENTURA, FACTA *apud Caldstreme super Twedam, tertio Die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo*, inter Nos, *Willielmum Episcopum Aberdonensem, Willielmum Dominum Sancti Johannis, Alexandrum Inglis* Archidiaconum Sancti Andreæ, *Patricium Hume* de Fastcastell, & *Willielmum Ker* de Cesfurd, Consiliarios, Oratores, & Commissarios Serenissimi Illustrissimique Principis *Jacobi Scotorum Regis* ex unâ Parte, & Reverendum in Christo Patrem *Ricardum Episcopum Assavensem, Johannem Dominum de Graystok* Militem, & *Johannem Cartyngton* Armigerum, Consiliarios, Oratores, & Commissarios Serenissimi Excellentissimique Principis *Henrici Regis Angliæ*, ex Parte altera,

TESTATUR quòd Nos Commissarii *Regis Scotiæ* cum præfatis Oratoribus & Commissariis præfati *Regis Angliæ*, atque ipsi nobiscum, virtute & auctoritate Commissionum nostrarum hincinde per Literas Patentes dictorum Regum atque ipsis divisim factas (quarum Tenores de verbo ad verbum inferius inseruntur)
* XII. 495. Appunctuavimus, Convenimus, Concordavimus, * Conclusimus, Appunctuamus, Convenimus, Concordamus, & Concludimus Nos & Ipsi nobiscum, Nominibus Principum prædictorum, in omnibus & per omnia, prout in sequentibus Articulis continetur.

INPRIMIS, inter Nos Commissarios prædictos, Nominibus quibus supra, Appunctuatum, Concordatum, & Conclusum est quòd, inter Serenissimos *Reges Scotiæ & Angliæ* prædictos, eorum Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, Terras, & Loca quæcumque eorumdem, necnon Vassallos, Ligeos, Homines, Subditos suos quoscumque, præsentes & futuros, tàm Ecclesiasticos quàm Seculares cujuscumque Gradûs, Præeminentiæ, Statûs, aut Conditionis existant, sit bona, realis, sincera, vera, integra, & firma Pax, Treuga, & Guerrarum Abstinentia, per Terram, Mare, Aquas dulces, & ubique Locorum, Inceptura ab Ortu Solis dicti Diei Tertii Mensis & Anni suprascripti, & Duratura usque ad Ultimum Diem Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo quarto, inclusivè.

ITEM, specialiter Conventum & Conclusum est quòd, durantibus Treugis seu Guerrarum Abstinentiis antedictis, nullus dictorum Principum movebit per Se aut per Subditos suos aut alios quoscumque, seu moveri permittet, Guerram, per Terram, Mare, neque Aquas dulces, adversus alium dictorum Principum Subditos aut Ligeos suos, nec dabit Auxilium, Consilium, aut Favorem ut hujusmodi Guerra moveatur vel excitetur.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd Naves, Nautæ, Mercatores & alii Subditi utriusque Principum prædictorum per Terram, Mare, & Aquas dulces Euntes, Conversantes, Navigantes, Naufragium passuri & Permanentes Tractentur & Recipientur, prout melius Tractari & Recipi consueverint in temporibus aliarum Treugarum prius inter *Scotiæ & Angliæ Reges* & eorum Regna initarum & conclusarum.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd omnes & singuli Deprædatores, Malefactores, & Præsentium Treugarum Violatores punientur asperius eisdem formâ & modo quibus antiquitùs puniri consueverunt, & si aliquis ex Subditis alterius Partium præmanebunt toto tempore prædicto, ita quod neque Serenissimus *Rex Scotiæ* per Se, aut aliquos Subditorum, Ligeorum, aut Vassallorum suorum Guerram, Insultum aut Obsidionem ipsis Locis aut Incolis eorumdem, neque Excellentissimus *Rex Angliæ* per Se aut suos Inhabitantes Villam seu Castrum hujusmodi Guerram, Insultum, aut * Obsidionem dicto Serenissimo *Regi Scotiæ* suisve Ligeis & Vassallis faciet quovis modo pendente tempore Treugarum * XII. 496.
prædictarum.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd si contingat aliquos Piratas, Fugitivos, seu Bannitos Regnorum unius vel alterius Principum prædictorum Spoliationes seu Deprædationes in Bonis alicujus Subditorum eorumdem committere, & postea Piratæ, Fugitivi, seu Banniti prædicti ad aliquem Portum dictorum Principum applicuerint, tunc ille Princeps, in cujus Portum applicuerint, faciet per Officiarios suos Personas prædictas securè custodiri, aut easdem & Receptores earumdem deliberari Parti Læsæ, vel Spoliatæ, & Deprædatæ per easdem integrè Restitui faciet & Resarciri vel justum Valorem eorumdem.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd Fugitivi Scotiæ qui devenerunt Ligeis *Regis Angliæ* debent ligari ex parte Anglicorum ad Observandum Articulos Præsentium Treugarum, & quòd Attemptata per eos super Subditos dicti *Regis Scotiæ* debent eodem modo reformari, quo reformabuntur Attemptata per Originarios Subditos *Regis Angliæ*, idem per omnia observando ex parte *Regis Scotorum* si qui Anglici ante hæc tempora per sua Sacramenta Ligei *Regis Scotorum* devenerint vel aliter quovis modo.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd in præsentibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis comprehendantur Amici, Confœderati, & Alligati, Regna, Dominia, & Subditi utriusque Principis, si comprehendi voluerint, & super hoc Animos suos declaraverint & idem desideraverint infra Sex Menses proximò extunc sequentes, & specialiter,

Pro Parte *Regis Scotiæ*,

Karolus Rex Franciæ, Johannes Daciæ, Rex Hispaniæ, Rex Napulæ, Austriæ & Mediolani Duces;

Pro Parte *Regis Angliæ*,

Imperator, Rex Romanorum, Reges Hispaniæ, Portugaliæ, Napuliæ, Austriæ, Burgundiæ, Ferrariæ, & *Sabaldiæ Duces*,

Quibus Mensibus lapsis, si nulla Notificatio hujusmodi facta fuerit Regibus prædictis, dicti Confœderati eorumdem non intelligentur in dictis Treugis comprehensi, &, si dictis Treugis comprehendi noluerint, extunc dictæ Treugæ nullius censeantur Roboris vel Momenti.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd, si, eisdem Guerrarum Abstinentiis durantibus, aliquid contra easdem vel aliquam Partem earumdem per Terram sive per Mare fieri vel attemptari contingat, per hoc tamen præsentes Guerrarum Abstinentiæ non erunt nec censebuntur aut reputabuntur Ruptæ, Infirmatæ, vel Annullatæ, sed nichilominus in suo Robore permanebunt & Attemptata hujusmodi debitè reformabuntur.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd, si aliquis Subditus alicujus Principum prædictorum, qui passus fuerit Rapinam vel Spolium a Subdito alterius eorumdem, propriâ auctoritate suâ propter hoc Deprædationem, Spoliationem, Prisas, vel Districtiones Personarum seu Bonorum fecerit, eo ipso cadat a Causa sua, & nichilominus secundùm Delicti exigentiam puniatur.

ITEM, Conclusum & Concordatum est quòd, quamquam præsentes Guerrarum Abstinentiæ captæ & initæ sint modis & formis ut supra, attamen non dicentur nec reputabuntur omninò Generales, nec se extendent ad Dominium de Lorne in Regno Scotiæ, nec ad Insulam de Lundey in Regno Angliæ, sed Dominium & Insula prædicta intelligentur nullo modo comprehensa in hiis Guerrarum Abstinentiis.

ITEM,

QUÆ OMNIA ET SINGULA, ita inter Nos Commissarios antedictos Communicata, Conventa & Conclusa, Nos Commissarii *Regis Scotiæ* Promittimus per ipsum Metuendissimum Dominum nostrum Regem suosque Successores, quoad ipsum & ipsos attinet, virtute dictæ nostræ Commissionis, debitè in omnibus & per omnia Teneri inviolabiliter pariter & Observari.

In quorum Fidem & Testimonium huic Parti INDENTURÆ, penes Commissarios *Regis Angliæ* supradictos *Relictæ*, Nos Commissarii antedicti *Regis Scotiæ* huic præsenti Indenturæ Nomina nostra propria subscripsimus, Anno, Die, Mense, & Loco suprascriptis, &c.

WILLIELMUS ABERDONEN.
W. LORD SANT JHONE.
ALEX. INGLIS ARCHIDIAC. SANCTI ANDREÆ.

Caroli Franciæ Confirmatio Tractatus prælibati.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Ex Autogr.

KAROLUS, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm inter Ambassiatores & Oratores nostros ad hoc specialiter commissos, & Ambassiatores & Oratores Carissimi Fratris & Consanguinei nostri *Regis Angliæ*, fuerit apud Stapulas, Die Tertiâ Mensis Novembris novissimè præteritâ, advisata, facta, & conclusa Pax, Unio, seu Amicitia inter Nos & dictum Fratrem & Consanguineum nostrum, Regna, Patrias, & Subditos utriusque nostrûm, modo & formâ in Literis dictorum Ambassiatorum nostrorum contentis, *quarum Tenor sequitur, & est talis*,

Philippus de Crevecuer Dominus des Querdes & de Lannoy Marescallus Franciæ, Locumtenens & Capitaneus Generalis Domini nostri Regis in suis Partibus Artesii & Picardiæ, ac Miles sui Ordinis, *Ludovicus de Halewin Dominus de Piennes*, *Franciscus de Crequy Dominus de Dourrer*, *Radulphus de Lannoy Dominus de Morvillers*, Milites, Consiliarii, & Cambellani, *Johannes Dauffay* Consiliarius & Magister Requestarum Hospitii, Ambassiatores, Procuratores, & Commissi in hac parte Serenissimi ac Metuendissimi Domini nostri Supremi, *Karoli*, Dei gratiâ, *Francorum Regis* Christianissimi, omnibus & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd, cùm potiora Mortalibus Dona & Superis tradi nequeant quàm Bona Pacis, & longo Rerum Usu ac Ratione semper cognitum sit Pacem esse summum illud præcipuum Munus quod Humano Generi conducere queat; satisque compertum sit quot Calamitates & Ærumpnæ passim e Bello exoriuntur, quot verò Commoda Pax certa & stabilis undique contulerit: Idcircò Nos quantum Fructûs & Utilitatis Franciæ & Angliæ Regnorum Incolis ex Pace & Amicitiâ antehac inter ipsorum Reges

* XII. 498. Principes initis & * contractis accreverit plenè cognoscentes, Nos pro dicto Serenissimo Principe nostro *Francorum Rege* Christianissimo antedicto, suisque Hæredibus & Successoribus, atque ejus

Sire d'Aubeny, & autres Gens & Ambassadeurs, que nostre dit Frere & Cousin *le Roy d'Angleterre* y vouldra envoyer, & faire trouver de sa Part, Besongner, Traicter, Transiger, Accorder, Appoincter, & Promettre sur les choses dessusdites & les Deppendences d'icelles, ce qu'ilz trouveront & congnoistront, en la meilleur & plus grande seurete, que faire se pourra, pour le mieulx au Bien de Nous & de noz ditz Royaume, Pais, Seigneuries, & Subgects tout ainsi que ferions & faire pourrions se presens en nostre Personne y estions, & de ce Bailler leurs Lettres & Seellez, aussi Recouvrer telles de la Part d'icelluy nostre Frere & Cousin *le Roy d'Angleterre*, comme il est accoustume de faire,

Promectans, de bonne Foy, & Parolle de Roy, avoir Ferme & Estable a tousjours, tout ce que par noz Depputez dessusdiz y sera en Fait, Promis, Accorde, & Conclud par la maniere devantdicte, & accomplir le contenu de Point en Point, aussi d'en bailler noz Lettres de Ratification & Confirmation, telles que besoing sera, & en appartiendra, sans jamais aller ne venir, ne souffrir aller ne venir au contraire en maniere quelzconques; Car ainsi Nous plaist il estre fait.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mectre nostre Seel a ces dites Presentes.

Donne a *Estampes*, le xxvi jour de Juillet, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Quatrevings & douze, & de nostre Regne le Neufiesme.

Sic signatum sub Plicâ,

CHARLES.

Et supra Plicam,
Par le Roy,
Monsieur le Duc de Bourbon, *les Contes de Vendosmes*, *de Liney*, *les Sires de la Trimoille*, *de Gye* Mareschal de France, *de la Decourt* Gouverneur de Bourgoigne, *de Myolans* Gouverneur du Daulphine, *du Graymault* Seneschal de Beaucaire, *de Saint Andre*, *des Cars*, * & autres presens, & de *Secretarie Parent*. * XII. 499.

Cum Reverendo in Christo Patre Domino *Ricardo Bathonien. & Wellen. Episcopo* ac Custode Privati Sigilli, *Ægidio d'Aubeney* Domino d'Aubeney Milite & Confratre Ordinis Garterii ac Locumtenente Generali Villæ & Marchiarum Calesiæ, *Cristoforo Bisbbick* Decano Ecclesiæ Eboracensis Magno Elemosynario, *Henrico Aynesworth* Legum Doctore Secundario in Officio Privati Sigilli, & *Jacobo Tirell* Milite Locumtenente Castri de Guysnes infra Marchias prædictas, Illustrissimi Principis *Anglorum Regis* Ambassiatoribus & Procuratoribus ad Infrascripta per ipsius Litteras Patentes deputatis,

Quarum Tenor sequitur in hac verba,

HENRICUS, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,
De Fidelitate, Industriâ, & providâ Circumspectione, Dilecto-

rum

ta, Conclusa, Concordata, Pacta, sive Tractata fuerint, per Fidei interpositionem & Juramenti in Animam nostram præstationem, ac per alias Vias & Media, quæ eis in hac parte expedientia visa fuerint, Roborandi & Assecurandi, necnon a præfato *Principe Karolo*, ejusve Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, sive Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem a præfato *Principe Karolo* in hac parte habentibus, quodcumque Juramentum licitum, in Animam ejusdem Principis Præstandum, nomine nostro Exigendi & Recipiendi,

Ac de & super omnibus & singulis Præmissis & Deppendentiis ab eisdem, omnes & omnimodas Securitates, Cautiones, Obligationes, ac Litteras sigillatas Nomine nostro, Hæredum, & Successorum nostrorum Concedendi, Faciendi, Liberandi, & Tradendi,

Necnon & a præfato *Principe Karolo*, ejusve Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, aut Nunciis similes Cautiones, Obligationes, ac Litteras, prout eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, seu Nunciis videbitur expedire, Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Ceteraque omnia & singula, in Præmissis per eos Conclusa,
* XII. 500. Concordata, & Firmata, Concludenda, Concordanda, * & Firmanda, Perficiendi & pro Parte nostrâ Perimplendi ac debitè Exequendi, etiamsi majora sint & Mandatum de sui naturâ magis exigant speciale, & quæ Nosmetipsi facere possemus, si præsentes personaliter essemus, in explicatione Præmissorum.

Quæ omnia & singula Præmissa eisdem modo & formâ, ut præmittitur, Gesta, talem tantamque Vim, Auctoritatem, & Effectum volumus optinere, ac si ea in propria Persona fecissemus,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum perpetuo habituros totum quicquidque per dictos Ambassiatores, Oratores, Procuratores, Commissarios, sive Nuncios Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso in *Exercitu meo prope Boloniam super Mare*, penultimo Die Octobris, Anno Regni nostri octavo.

In fine verò & inferiori Parte dictarum Litterarum erat scriptum,

Per ipsum Regem, & de Datâ prædictâ, Auctoritate Parliamenti.

Et Signatum de Secretario,

BLYTHD.

Convenimus, Contraximus, & Conclusimus, & per Præsentes Convenimus, Contrahimus, & Concludimus Articulos sequentes.

IMPRIMIS, quòd bonæ, sinceræ, firmæ, & perfectæ sint, & inviolabiliter habeantur, & observentur, Pax, Amicitiæ, & Fœdera inter Potentissimos *Franciæ & Angliæ Reges* antedictos, eorumdem Patrias, & Dominia sua quæcunque, Hæredes & Successores, Vassallos, atque Subditos suos præsentes & futuros, ac quoscunque Alligatos & Confœderatos utriusque eorum, qui in istâ Pace Comprehendi voluerint, & Se Comprehendi velle infra tempora & sub formâ inferiùs limitatâ declaraverint, necnon inter dulcibus, quemadmodum Patriis in propriis hæc omnia facerent, aut eis ea facere liceret.

* ITEM, quòd omnia Munera sive Onera ab aliquo dictorum Principum, in cujusvis eorum Patriarum sive Dominiorum Partibus citra aut infra Triginta Annos ante Datam Præsentium imposita Mercatoribus & Subditis alterius Principis ejusve Hæredum & Successorum nociva, durante hâc Pace penitùs sint Extincta, & quòd talia aut consimilia, hac Amicitiâ durante, a modo non imponantur; Salvis tamen semper quoad alia omnibus Regionum, Urbium, & Locorum Legibus, Statutis, & Consuetudinibus, quibus nichil quoad eorum Jura per Præmissa Derogatum censeatur. * XII. 501.

ITEM, quòd omnes Mercatores etsi Veneti, Florentini, sive Januenses sint, possint per Mare & Aquas dulces, Armati, vel non Armati, cum suis propriis Mercibus, aut Alienis, in Navibus, Carracis, aut Galays Propriis sive Alienis, in Regna Franciæ & Angliæ & eorum utrumque, tutè, liberè, & securè venire, & ab hinc quo velint abire, durante Amicitiâ antedictâ, quandocunque & quotienscunque voluerint, absque Violentiâ, Disturbio, Molestia, aut Gravamine quocunque per *dictos Franciæ & Angliæ Reges*, sive eorum aliquem, aut eorumdem Hæredes & Successores sive ipsorum aut alicujus eorum Subditos quoscunque.

ITEM, dicti Ambassiatores & Commissarii *Franciæ & Angliæ Principum prædictorum*, pro Principibus suis, & Nominibus eorum ac Hæredum & Successorum suorum, Promiserunt quòd, durante Tempore prædicto, Neuter dictorum Principum, Nulluſque eorum Hæredum, aut Successorum, contra alium ejusve Alligatos & Confœderatos prædictos, eorumve Hæredes & Successores, quidquam aget, faciet, tractabit, vel attemptabit quocunque in Loco, sive in Terrâ, sive in Mari, occasione quâcunque, nullumque præstabit Auxilium, Consilium, vel Assensum, quòd per Alium vel Alios aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Præjudicium vel Dampnum alterius, ejusve, ut prædictum est, Alligatorum & Confœderatorum: Et si per Alterum eorum secus fiat, aut aliqua Belli suspitio contra Alterum, ejusve ut prædictum est, Alligatos & Confœderatos præbeatur, *Princeps* sic in contrarium aliquid Attemptans, vel Belli suspitionem inferens, super hoc admonitus & requisitus, illico illam Belli Suspitionem auferet, & incontinenti ammovebit.

ITEM, quòd Termini ac Limites Terræ seu Marchiarum Calesiæ, de Obedientiâ *Regis Angliæ* in Confinio Comitatuum Boloniæ & Guyennarum, ponentur & reducentur, ac manutenebuntur, ut hactenus fuerunt & erant ante descensum ipsius Regis in Calesiâ: Et Castella seu Fortilitia quæ Capta & Substracta fuerunt a *Regis Franciæ* Obedientiâ, a die quo ipse *Rex Angliæ* applicuit Calesiæ, utpotè Ardre, la Montare, Lysques, Fyennes, Oftinghes, & his similia, quæ per ipsum *Regem Angliæ*, suos Commissarios, aut Confœderatos, qui sibi in hâc Expeditione adhæserunt, detinentur & occupantur, Reponentur in eo Statu quo nunc sunt unâ cum Subditis dictorum Locorum in Obedientiâ *Regis Franciæ*, pari modo & formâ ut erant ante dictum Descensum; Et si hiis qui dicta Castella detinent, desisterent huic Articulo parere, *Rex Franciæ*, ejusve Locumtenens, poterit eos ad hoc Vi & Potentiâ Armorum compellere: Et Detinentibus dicta Castella non dabit *Rex Angliæ* Auxilium, Subsidium, aut Favorem, quinymò non poterunt ut Confœderati Comprehendi in isto Tractatu, nisi dictis Castellis & Fortalitiis primitus reductis in pristino Statu, quo erant ante Descensum dicti *Regis Angliæ*; Præterea si aliqui dictorum Locorum Subditi fuerint capti Inermes & extra Exercitium Guerræ per Subditos

ITEM, quòd, si durantibus Pace & Amicitiis præfatis aliquid contra Vires & Effectus eorundem per Terram, Mare, aut Aquas dulces per aliquem ipsorum Principum, eorundemve Hæredum & Successorum, vel eorundem Subditos, Vassallos, Subditos, Alligatos, aut eorum Alligatorum Hæredes & Successores in hiis Amicitiis comprehensorum, Subditos vel Vassallos fuerit attemptatum, actum, aut gestum, Nichilominus tamen hæc Pax sive Amicitia in suis Viribus, durante Termino prædicto, permanebit, & pro ipsis Attemptatis solummodò Punientur ipsi Attemptantes & Dampnificantes, & non alii.

ITEM, quòd in præsenti Tractatu Pacis & Amicitiæ comprehendentur Alligati & Confœderati utriusque Partis subsequenter Nominati (videlicet) pro Parte Christianissimi *Regis Franciæ*,

Sacra Majestas Imperialis, cum *Electoribus Imperii*, Serenissimi Principes *Reges Castellæ*, *Aragonum*, *Scotiæ*, *Unguariæ*, & *Bohemiæ*, *Neapolis*, *Scotiæ*, *Portugaliæ*, & *Navarriæ*, Potentissimique Principes *Dux & tota Domus Bavariæ*, *Duces Sabaudiæ*, *Mediolani*, *Lotharingiæ*, *Gheldriæ*, *Dux Dominium* & *Communitas Leodiensium*, *Communitates Florentinorum*, *Genivensium*, *Ligæ novæ & antiquæ Suetensium* & *Confœderatorum*, Et alii quicunque quos ipse *Rex Franciæ* in suis Litteris præsentis Tractatûs Confirmatoriis nominare voluerit,

Ac pro parte Illustrissimi *Regis Angliæ*,

Sacratissimus Princeps *Maximilianus Romanorum Rex*, ejusque Filius Dominus *Philippus Archidux Austriæ*, eorumdemque Hæredes & Successores, *Reges Hispaniæ*, *Portugaliæ*, *Neapolis*, & *Daciæ*, *Duces Calabriæ & Ferrariæ*, & *Societas* & *Communitas Hansæ Teutonicæ*, & alii quicunque, quos ipse *Rex Angliæ* in suis Litteris præsentis Tractatûs Confirmatoriis nominare voluerit,

Qui quidem Alligati & Confœderati prædicti (videlicet) præfati *Rex Romanorum*, ejusque Filius Dominus *Philippus Archidux Austriæ*, infra Quatuor, & Reliqui infra Duodecim Menses, Datam præsentis Tractatûs proximè & immediatè sequentes, per Literas Magno Sigillo suo sigillatas, Principi eos comprehendenti, si per eum velint Comprehendi, declarabunt & significabunt; Idemque Princeps alteri Principi infra dictos Quatuor Menses quoad *Regem Romanorum*, & *Dominum Archiducem* ejus Filium, & quoad Reliquos infra Duodecim Menses per Litteras suas Magno Sigillo suo sigillatas, præfatis Litteris dictæ Comprehensionis Declaratoriis annexas, eandem Declarationem notificabit, priusque quàm dicta Notificatio & Certifficatio, ut præmittitur, facta fuerit, dicti nominati pro Comprehensis nullatenus censebuntur.

ITEM, & si dictus *Rex Romanorum*, ejusve Filius *Dominus Archidux* prædictus, pro Se, Hæredibus, & Successoribus suis atque Patriis, modo, tempore, & formâ prædictis Declaraverint Se velle in præsenti Tractatu Comprehendi, & postmodùm præfatus *Rex Franciæ*, ejusve Hæredes, aut Successores, contra eos vel eorum alterum, per Captionem alicujus Villæ, nunc sub Obedientiâ eorum, vel alterius eorum existentis, Bellum movere, vel cum Exercitu seu Potentiâ Armorum eorundem vel eorum alterius Patrias, Terras, vel Dominia intraverit; tunc & in isto Casu benè licebit præfato *Regi Angliæ*, ejusque Hæredibus & Successoribus, præfato Domino *Regi Romanorum*, ejusque Filio *Domino Archiduci*, eorum Hæredibus & Successoribus Succurrere & Subvenire,
* XII. 503. * præsenti Tractatu non obstante, sed in suo Robore nichilominus manente: Et si præfatus *Rex Romanorum*, vel ejus Filius *Dominus Archidux* prædictus aut aliquis alius nomine eorum, vel

ordinatis delegare & deputare Commissarios sub Se, Et si aliqui ex prænominatis Conservatoribus ab hâc Luce decederint, Successores eorum in statu Gubernatoris seu Locumtenentis Patriarum in quibus committuntur, habebuntur quoad hanc Conservatoriam loco dictorum Decedentium.

Et pro Parte dicti Serenissimi *Principis Angliæ*,

Præclarissimus Avunculus suus, Illustrissimus *Dux de Betford*, *Cancellarius*, *Thesaurarius*, & *Admirallus Angliæ*, *Deputatus Quinque Portuum*, *Custos Privati Sigilli*, & *Locumtenens dicti Regis Calesiæ* pro tempore existentes.

Qui quidem Conservatores dictorum Principum, ac utriusque eorum, & Duo aut unus ipsorum, ex Parte saltem Principis Subditorum Dampnificantium, qui super hoc requiretur vel requirentur, habeat seu habeant Auctoritatem & Potestatem, virtute hujus Contractûs, ipsos Dampnificantes coram Se Vocandi, Conveniendi, & Examinandi: Et ipsos sic Examinatos, secundùm quòd Justitia exigerit & requiret, Convincendi & Puniendi, Attemptata & Dampna, contra Vires hujus Tractatûs illata, unà cum Expensis Dampnificatorum Reficiendi & Reparandi. Et si contingat ipsos Conservatores, per dictos Principes, sic, ut præmittitur nominatos, vel Commissarios, super Reformatione aliquorum dictorum Attemptatorum fore Discordes, & inter eos super inde concordare non valentes; quòd eo ipso & extunc Causa illa referatur Consilio Principis Subditorum sic Dampnificatorum, aut si opus sit utriusque Principis, Dum tamen dicta Causa, sive coram Conservatoribus aut unius vel utriusque Principis Consilio ventilanda, summariè & de plano coram eis examinetur, & felici Marte terminetur. Et dictorum Conservatorum pro utraque Parte Sententiæ Interlocutoriæ & Diffinitivæ Præcepta & Decreta incontinenti & indilatè dabuntur Executioni, non obstantibus Appellationibus quibuscunque.

*ITEM, Communicatum & Concusum est quòd præfatus Il- * XII;
lustrissimus Princeps *Rex Angliæ* dictam Amicitiam sic inter eum, 503.
ejusque Hæredes & Successores, & Illustrissimum *Regem Franciæ*, atque ipsius Hæredes & Successores, ut præmittitur, contractam, atque omnia & singula Capitula prædicta in hiis Litteris contenta, per suas Litteras Patentes, sub Magno Sigillo sigillatas, Manuque propriâ subscriptas, & Juramento vallatas, Ratificabit & Confirmabit, ipsamque Amicitiam & dicta Capitula, sic per eum Ratifficata, Confirmata, & Jurata, per Tres Status Regni Angliæ (videlicet) per Prælatos & Clerum, Nobiles & Communitates ejusdem Regni, ritè & debitè Convocatos infra Duodecim Menses proximos post Datam Præsentium, Ratifficari & Confirmari faciet:

Et pariter Serenissimus & Christianissimus *Rex Franciæ* Amicitiam & Capitula antedicta, per suas Littteras Patentes, suo Magno Sigillo sigillatas, Manuque propriâ subscriptas, & Juramento vallatas, Ratifficabit & Confirmabit, ipsamque Amicitiam & Capitula sic per Eum ratifficata, confirmata, & jurata, per Tres Status Regni sui Franciæ (videlicet) per Prælatos & Clerum, Nobiles & Civitates ejusdem Regni, ritè & debitè convocatos, infra dictos Duodecim Menses ratifficari & confirmari faciet; Quodque uterque Principum prædictorum prædictam Amicitiam, & omnia Capitula antedicta, per Sedem Apostolicam & Auctoritatem ejusdem, infra Sex Menses, dictos Duodecim Menses proximè sequentes, Confirmari, Vallari, & Roborari pro viribus procurabit, & cum effectu faciet:

Et, INSUPER, uterque Principum prædictorum infra Terminum supradictum instanter & cum effectu requiret Sacrosanctam

J. DAFFAY.

NOTUM FACIMUS, quòd Nos, Appunctuamenta & Capitula prædicta, ac omnia & singula in eis contenta, & specificata, Rata habentes & Grata, ea pro Nobis, Hæredibus & Successoribus nostris, quantum ad nos & ipsos attinet, Acceptavimus, Ratificavimus, & Confirmavimus, ac per Præsentes Acceptamus, Ratificamus, & Confirmamus.

In cujus Rei Testimonium hiis Litteris Patentibus, nostro nomine subsignatis, fecimus apponi Sigillum nostrum Magnum.

Datum *Montilis prope Turon*, Die Sexto Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo Nonagesimo secundo, & Regni nostri Decimo.

CHARLES.

Sub Magno Sigillo Regis Franciæ de Cera alba, pendente a Cauda Pergamena.

De Alebreto & de Lyney Comitibus,

Necnon Reverendo in Christo Patre & Domino, Domino *Petro de la Douze* Episcopo Lectorensi,

Adam Fumer & Johanne Dauffay Regiis Consiliariis,

Ex sua Parte,

Ac Illustri & Nobili Viro Domino *Egidio d'Ebenay* Milite Ordinis Garterye,

Venerabili & Circumspecto Viro Domino *Christofore Ursuick* Decano Ecclesiæ Cathedralis Eboracensis,

Ac Nobili Viro Domino *Johanne de Rizelay* Milite,

Ambassiatoribus prædicti Serenissimi Angliæ Regis, & nobis Notariis subscriptis.

N. *Jn. Dausque.*
O *Mesoute.*

CHARLES.

• XII. 501.

* *De Licentia Eligendi.*

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Pat. 8. H. 7. p. 1. m. 4.

REX, Dilectis Nobis in Christo, *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Herefordensis*, Salutem.

Ex parte vestra Nobis est humiliter Supplicatum ut,

Cùm Ecclesia vestra prædicta, per Mortem, bonæ memoriæ, *Thomæ, nuper ibidem Episcopi*, Pastoris solatio sit destituta, alium vobis Eligendi in Episcopum & Pastorem Licentiam vobis concedere dignaremur,

Nos, Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati, Licentiam illam vobis duximus concedendam;

Mandantes quòd talem vobis eligatis in Episcopum & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiæ vestræ Necessarius, Nobisque & Regno nostro Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste *Arthuro Primogenito nostro Principe Walliæ Custode Angliæ*, apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Novembris.

De Licentia.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Franc. 8. H. 7. m. 13.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Consideratione boni & fidelis Servitii, quod Fidelis & Prædilectus Miles noster *Humfredus Talbot* Nobis ante hæc tempora impendit, & quòd Pax inter Nos & Consanguineum nostrum Franciæ jam nuper est conclusa, de Gratia nostra speciali, ac certis aliis de Causis Nos moventibus,

Concessimus ei Licentiam pro Se, & Sex Soldariis de Villa nostra Calesii in Comitiva sua, quòd ipsi a dicta Villa nostra usque Jerusalem, aliaque Loca ad quæ *idem Humfredus* Votum fecerit, peregrinare valeant, absque aliquâ Contrarotulatione, super eodem *Humfredo* aut super dictis Sex Soldariis sibi comitantibus, dùm sic absentes fuerint, faciendâ;

Ita quòd *idem Humfredus* sufficientem Deputatum suum in Officio Marescalli Villæ nostræ prædictæ, durante Absentiâ suâ prædictâ, constituat, & quòd, post Adventum suum a Peregrinatione illâ, habeat & occupare valeat, ad Arbitrium & Beneplacitum nostra, dictum Officium Marescalli per Se, vel per sufficientem Deputatum suum.

In cujus, &c.

Teste *Arthuro Primogenito nostro Principe Walliæ Custode Angliæ*, apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Confirmatio Regis Franciæ super Obligatione Domini de Querdis.

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut. Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Ex Autogr.

Comme en faisant & traictant la Paix *d'entre Nous*, noz Roiaumes, Paiis, Seigneuries, & Subgectz, & nostre treicher & tresame Frere & Cousin *le Roy d'Angleterre*, ses Royaume, Paiis, Seigneuries, & Subgectz, par noz Ambassadeurs & Orateurs, a ce especiallement commis & depputez, ayent este Consenties, Accordees & Baillees aux Ambassadeurs & Orateurs de nostre dit Frere & Cousin les Lettres, dont la Teneur est telle,

Philippes de Crevecuer Seigneur des Querdes & de Lannoy Mareschal de France Lieutenant & Cappitaine general du Roy nostre Seigneur es Merches d'Arthois & de Picardie Chevalier de son Ordre, *Loys de Hallewin Seigneur de Pyennes*, *Francois de Crequy Seigneur de Dourrier*, *Raoul de Lannoy Seigneur de Morviller*, Chevaliers, Conseilliers, & Chambellans, *Jehan Dauffay* Conseiller & Maistre des Requestes de Treshault & Trefexcellent Prince nostre Tresredoubte & Souverain Seigneur *Charles*, par la Grace de Dieu, *Roy de France* Tres Chrestien, ses Ambassadeurs, Orateurs, Procureurs, & Commis en ceste Partie, a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme en traictant & concluant entre Nous Ambassadeurs dessus nommez d'une Part, & Reverend Pere en Dieu Monsieur *Richard Evesque de Bath. & de Wellen.* Garde du Prive Seel, *Gilles d'Aubeney Seigneur d'Aubeney* Chevalier de l'Ordre de la Jarnetre, Lieutenant Principal a Calais, *Christofle Bisbeck* Doyen de l'Eglise Cathedral de Yorck, *Henry Ayneswoorth* Docteur es Loix, & *Jaques Tirel* Lieutenant de Guisnes, Ambassadeurs de Treshault & Trespuissant Prince *le Roy d'Angleterre*, d'autre Part, la Paix, Union & Amittie des diz Roys, leurs Royaumes, Paiis, Seigneuries, & Subgectz, ait este par Nous ou Nom du Roy nostre dit Seigneur consenty & accorde l'Article cy apres inferee, & que d'icellui se feroient Lettres a part, *du quel Article la Teneur est tel*,

Que,

Pour l'Acquict del' Obligation que a le Roy d'Angleterre, *de Madame* Anne de Bretaigne Royne de France, *par la quelle est Submisse de Luy rendre & restituer les Despens & Mises qu'il a fait pour l'Entretenement des Gens de Guerre, Secours & Ayde faiz par le dit Seigneur, lesquelz Despens & Mises les diz Ambassadeurs d'Angleterre affermont & offrent faire apparoir par la maniere de-* [illegible] *& clai-*

... ou Six Cens Vingt Mil Escus, ou autre mendre, la dite Somme affermée sera Paiée par le Roy de France, *aux Termes & par la maniere que dessus*,

Et seront baillees aux Commis du Roy de France, *qui yront en Angleterre les doubles par Extract des Comptes des dites Despenses & Mises.*

Savoir faisont que, voulans proceder de bonne foy avec les diz Ambassadeurs d'Angleterre, Nous confessons le dit Article, & le contenu en icellui avoir, par Nous ou Nom du Roy nostre dit Seigneur & Maistre, estre consenty, accorde, & conclu, & derechef en vertu du Povoir a Nous donne en ceste Partie, insere es dittes Lettres de Paix & Amitrie, Accordons & Consentons, concluons & voulons qu'il soit d'au tel Valleur & pareil Effect comme s'il feust dedans les Lettres du dit Traictie de Paix & Amittie,

Et d'abondant leur Promettons, comme aux Ambassadeurs & Procureurs du dit Seigneur *Roy d'Angleterre*, de faire verifier le dite Article & tout le Contenu en icelluy par *le Roy nostre dit Seigneur*,

Et que, par ses Lettres Patentes Signees de sa Main, & seellees de son Grant Seel, il Prometra & Se Submettra paier la dite Somme *de Sept Cent Quarante Cinq Mil Escus*, pour les Causes aux Jours, Termes, & par la Maniere dessus declairees,

Et de ce fera & baillera pareilles Seuretez que *feu Roy Loys* son Pere (cui Dieu absoille) feist & bailla au *feu Roi Edouard* d'Angleterre pour les Sommes qu'il deubt Paier par le Traictie faite entre eulx a Picquegny.

En Tesmoing de ce Nous Ambassadeurs dessus nommez avons ces Presentes Signees de noz Mains fait seeller du Seel de Nous *Seigneur des Querdes* pour Nous tous.

Donne a *Estaples sur la Mer* le iii Jour de Novembre, l'An Mille, Quatre Cens, Quatre Vings & Douze.

Ainsi Signé, *F. de Crequy.*
Philippes de Crevecuer. R. de Lannoy, &
L. de Hallewin. J. Dauffay.

Savoir faisons que Nous ayans les Lettres & Article dessusdites, & le contenu en iceulx pour agreable, Nous tout ce que dessus est dit, avons Gree, Ratiffie, conferme, & Approuve, & par ces Presentes pour Nous, noz Hoirs & Successeurs, Greons, Ratiffions, Confermons & Approuvons.

*XII. 508. * En Tesmoing de ce Nous avons Signe ces Presentes de nostre Main, & fait seeller de nostre Grant Seel.

Donne aux *Montilz les Tours*, le Sixiesme Jour de Decembre, l'An de Grace Mille, Quatre Cens, Quatre Vings & Douze, & de nostre Regne le Dixiesme.

Sub Plicâ,

CHARLES.

Super Plicam;
Par le Roy,
Messeigneurs *les Ducz d'Orleans & de Bourbon*,
Les Contes de Lucey, & Dalebret,

Dominis de Curton, d'Aubigny, de Grunault, de Dowrier, de Morvillier, de Chandee, & des Roches, Magistro *Johanne Dauffay*,

Et aliis Præsentibus.

ROBERTET.

Sub Sigillo cereo, albi coloris, pendente a duplici Cauda Pergamena.

Sigillum circumscribitur hoc modo, viz. Karolus *Dei gratiâ* Francorum Rex.

Litera Karoli Franciæ super Prorogatione Termini Trium Statuum Congregandorum.

Ann. D. 1492. An. 8. H. 7. Ex Autogr.

KArolus, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm, per Foedera Pacis & Amicitiarum, *inter Nos* & Carissimum Fratrem & Consanguineum nostrum *Henricum Angliæ Regem*, Regna, Patrias, & Subditos utriusque Nostrum, die Tertia Mensis Novembris proximo præteriti, *apud Stapulas supra Mare*, facta & conclusa fuerit, inter cætera, Dictum & Concordatum,

*Quòd, infra Duodecim Menses proximo tunc sequentes, dictus Frater & Consanguineus noster omnia Capitula Pacis & Amicitiarum, per eum Jurata, & suis Litteris Patentibus Ratificata & Confirmata, per Tres Status Regni Angliæ, ritè & * debitè Convocatos (videlicet) per Prælatos & Clerum Nobiles & Communitates ejusdem Regni, Ratifficari & Confirmari faceret,* *XII. 509.

Et peræque Nos Amicitiam & Capitula antedicta, per Nos Jurata, & nostris Litteris Patentibus Ratifficata & Confirmata, per Tres Status Regni nostri (videlicet) per Prælatos Clerum, Nobiles, & Communitates ipsius Regni, ritè & debitè Convocatos, infra dictos Duodecim Menses Ratificari & Confirmari faceremus,

Verùm, quia Congregatio Trium Statuum Regni Angliæ, & similiter Regni nostri non sine magnis Expensis & Sumptibus fieri potest, *Notum facimus* quòd desiderantes Sublevamini Subditorum utriusque Nostrûm providere, Nos, absque aliquâ Innovatione seu Præjudicio in reliquis Capitulis dicti Tractatus Pacis sive Amicitiarum, sed ipsis & eorum quolibet in suo Robore & Vigore manentibus, Consensimus & Concordavimus, ac per Præsentes Consentimus & Concordamus quòd Ratificatio seu Confirmatio, fienda per Tres Status Regni Angliæ, & similiter per Tres Status Regni nostri, modo & forma in dicto Tractatu Pacis declaratis, Prolongetur usque ad proximam Congregationem Trium Statuum, quam ipse Frater & Consanguineus noster pro aliis Agendis sui Regni Angliæ faciet seu fieri ordinabit, & quam similiter pro Agendis Regni nostri faciemus seu fieri ordinabimus;

Proviso tamen quòd hujusmodi Congregatio Statuum fiat infra Triennium proximè sequens,

Et, casu quo alia Materia non occurrat dictam Congregationem faciendi infra jam dictum Triennium, ipse Consanguineus noster *Rex Angliæ* & *Nos* similiter Tenebimur, & uterque Nostrûm tenebitur & procurabit cum effectu, quòd hujusmodi Ratificationes seu Confirmationes per Status utriusque Regni Respectivè, qui ob hanc Causam convocabuntur, infra dictum Triennium fient

… Dei gratia, *Francorum Rex*, ex suâ benignitate & spontaneâ voluntate supposuit & submisit se, quoad Infrascripta, Curiæ Archiepiscopali Turonensi, & *Johanni Brete* Sacræ Paginæ Professori Thesaurario Ecclesiæ Turonensis ac Reverendissimi in Christo Patris Domini *Roberti Archiepiscopi* Turonensis Vicario Generali, nostræque Jurisdictioni, ipsamque nostram Jurisdictionem in eum quoad infrascripta ritè, legitimè, & debitè, ac ex certâ Scientiâ suâ, prorogavit, coramque nobis *Johanne Brete* Vicario Generali antedicto Judice sic
* XII. 510. in eâ parte competente, ac pro Tribunali Sedente * dictus Serenissimus Princeps *Carolus Franciæ Rex* Recognovit & Confessus fuit Se, Hæredesque suos Debere, Teneri, & justè Obligari Illustrissimo Principi *Henrico*, eadem gratiâ, *Angliæ Regi*, & ejus Hæredibus, aut ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, Summam *Centum & Viginti quinque Milium Coronarum Auri, unaquâque Coronâ valente xxxv Turonenses Monetæ jam currentis in Francia*, pro Arreragiis Debitis bonæ memoriæ *Edwardo nuper Angliæ Regi*, ratione Obligationis factæ per, inclitæ Recordationis, Dominum *Ludovicum nuper Francorum Regem:*

Et insuper ad solvendum eidem *Regi Henrico*, & ejus Hæredibus, aut ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, pro Expensis per eundem *Regem Henricum* factis pro Defensione *Dominæ Annæ de Britannia, nunc Franciæ Reginæ*, & Patriæ Britanniæ, Summam *Sexcentarum & Viginti Milium Coronarum Auri*, sub modo & formâ subsequentibus, videlicet,

Dictus *Carolus Francorum Rex*, pro Causis supradictis, & aliis Considerationibus ipsum moventibus, promittit Se, suosque Hæredes Solvere & Deliberare, Solvive & Deliberari facere *Regi Angliæ* supradicto, & ejus Hæredibus aut ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, in Villa Calesiæ Primo Die Mensis Maii, proximè futuro, *Viginti quinque Milia Francorum in Coronis Auri, Valoris prædicti, unoquoque Franco valente xx Solidos Turonenses*, & primo die Mensis Novembris extunc proximè sequente *Viginti quinque Milia Francorum in Coronis Auri Valoris supradicti* in Loco supradicto; & sic de Anno in Annum, & de Termino in Terminum Solvet & Deliberabit, Solvive & Deliberari faciet eidem *Regi Angliæ*, & ejus Hæredibus, seu eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Temporibus antedictis, donec & quousque integra Summa *Septingentarum & Quadraginta quinque Milium Coronarum Auri*, ex causis supradictis dicto Consanguineo suo *Henrico Angliæ Regi* debita, eisdem & suis Hæredibus, aut ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, per ipsum & Hæredes suos plenè & integrè persoluta & contenta fuerit, sub omnibus Poenis Ecclesiasticis & Cameræ Apostolicæ, Renunciando in ea Parte omni Privilegio Cauthelæ, aut Juris Beneficio, Sibi competenti aut competituræ:

Insuper requisivit Nos *Johannem Brete* Vicarium antedictum tunc & ibidem in eum Sententiam Excommunicationis fulminare, exnunc prout extunc, & extunc prout exnunc, nisi annuatim sicut prædicitur *ipsi Regi Angliæ* ejusve Hæredibus seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Temporibus antedictis, solverit, solvive fecerit Summam *Quinquaginta Milium Francorum in Coronis Auri* Valoris supradicti, donec & quousque ex Causis prædictis dicta Summa *Septingentarum & Quadraginta quinque Milium Coronarum Auri* Valoris supradicti, per ipsum & Hæredes suos *præfato Regi Angliæ* & Hæredibus suis plenè & integrè persoluta & contenta fuerit.

Nos igitur, * *Johannes Brete* Vicarius antedictus, Deum præ oculis habentes & pro Tribunali sedentes, visis prædictis confessatis, præfatum Serenissimum *Principem Carolum* monuimus, & eidem injunximus, & Præsentium Tenore monemus & injungimus, quòd

Domino *Johanne de Rely Episcopo Andegavensi*, Nobilibus Viris Dominis, *Ægidio d'Abenay* Milite Garteriæ Milite & in Calesiâ Serenissimi Principis & Domini *Henrici Angliæ* Regis præfati Locumtenente, *Johanne de Reselay* Milite, necnon *Wyberto de Cambanes Domino de Corton* Gubernatore Patriæ Lemovicensis, *Francisco de Crequi Domino de Dourial*, & *Radulpho de Launoy Domino de Morvillier*, etiam Militibus; ac Honorandis Viris Dominis, *Adam Fumee* Vicecancellario, & *Johanne Daussay* præfato, sæpefati Christianissimi *Francorum Regis* Consiliaris, Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego Judocus Dausque *Clericus Ambianensis Diœcesis Canonicus Insignis & Collegiatæ Ecclesiæ Sancti Audomari de Sancto Audomaro Morinensis Diœcesis Publicus Apostolicâ & Imperiali Auctoritate Notarius, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, agerentur, dicerentur, & fierent, unà cum Discreto Juvene* Guillielmo Filleteau *etiam Publico Apostolica & Imperiali Auctoritatibus Notario, & prænominatis Testibus præsens interfui, eaque sic fieri vidi & audivi, ideo in Notam sumpsi, a qua hoc præsens Publicum Instrumentum* præfati Guillielmi *Manu fideliter scriptum extraxi, confeci, & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque & Nomine meis solitis, unà cum præfati Domini & Sacræ Paginæ Professoris* Johannis Brete *Vicarii præfati Sigilli appensione signavi & publicavi, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum requisitus & rogatus; Constat michi de illâ Dictione,* Solvere, *positâ in fine octavæ Lineæ, obmissâ in suo loco proprio, errore Scriptoris.*

J. Dausque.

Et ego Guillielmus Filleteau *Clericus Malleacen' Diœcesis, Publicus Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus Notarius, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, agerentur, dicerentur, & fierent, unà cum Venerabili & Discreto Viro Domino* Judoco Dausque *etiam Notario suprasignato, & prænominatis Testibus præsens interfui, eaque sic fieri vidi & audivi, ideò in Notam sumpsi, a quâ hoc præsens Publicum Instrumentum Manu meâ propriâ fideliter scriptum extraxi, confeci, & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque & Nomine meis solitis, unà cum præfati Domini & Sacræ Paginæ Professoris* Johannis Brete *Vicarii præfati Sigilli appensione signavi & publicavi, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum requisitus & rogatus.*

G. Filleteau.

Sigillo avulso.

De Restitutionibus Temporalium pro Episcopo Herefordensi.

REX Escaetori suo in Comitatu Herefordiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus, Salutem. Ann D. 1492. An. 8. H. 7. Pat. 8. H. 7. p. 1. m. 2.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem Patrem *Edmundum, nuper Episcopum Roffensem*, a Vinculo, quo eidem Ecclesiæ Roffensi, cui tunc præerat, tenebatur, absolverit, & ipsum ad Ecclesiam Herefordensem, vacantem, per Mortem, bonæ memoriæ, *Thomæ ultimi Episcopi Loci illius*, transtulerit, ipsumque in Episcopum dictæ Ecclesiæ Herefordensis præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

tem, bonæ memoriæ, *Petri ultimi Episcopi* ibidem devenerunt, & in manibus nostris ratione Vacationis ejusdem jam existunt,

Habendam & Tenendam Custodiam prædictam, cum Pertinentiis, ac cætera Præmissa, *præfato Episcopo* & Assignatis suis, a tempore Mortis *præfati nuper Episcopi*, quamdiu Temporalia prædicta in Manibus nostris contigerit remanere, unà cum omnibus aliis Proficuis & Commoditatibus eidem Episcopatui aliquo modo pertinentibus sive spectantibus, ac cum Advocationibus & Collationibus Ecclesiarum, Capellarum, Cantariarum, Archidiaconatuum, Præpositurarum, Decanatuum, Præbendarum, Hospitalium, Ecclesiarum Collegiatarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque Episcopatui prædicto pertinentium durante Vacatione prædictâ,

Et, de uberiori Gratia nostra, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus, *eidem Episcopo* Auctoritatem & Potestatem Nominandi, Præsentandi, Conferendi sive Donandi, ad libitum suum, prædictas Ecclesias, Capellas, Cantarias, Archidiaconatus, Præposituras, Decanatus, Præbendas, Hospitalia, Ecclesias Collegiatas, & alia Beneficia Ecclesiastica quæcumque cuicumque Personæ idoneæ, cùm & quotiens vacaverint, seu aliquod eorum vacaverit,

Ac etiam Auctoritatem & Potestatem Faciendi sive Donandi omnimodos Senescallos Receptores Ballivos Firmarios & alios Officiarios sive Occupatores & Officia quæcumque, Episcopatui prædicto pertinentia, cuicumque sibi placuerit, & hujusmodi Officiarios sive Officia ad libitum suum prædictum Expellendi & Revocandi, prout Nos faceremus si præsens Concessio nostra facta non fuisset, absque impedimento, molestatione, calumpnia, perturbatione seu gravamine Nostri vel Hæredum nostrorum Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Ballivorum, vel aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque, & absque aliquo alio Warranto de Nobis habendo pro Sigillatione & Deliberatione Literarum nostrarum Patentium; Eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo seu Certitudine Præmissorum in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, seu Restrictione, in contrarium facto, edito, ordinato, sive proviso, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

• XII. 513. * *Literæ Regis super Prolongatione Ratificationis Pacis per Tres Status Angliæ.*

Ann. D. REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.
1493. Cùm, per Fœdera Pacis & Amicitiarum, *inter Nos* & Ca-
An. 8. rissimum Fratrem & Consanguineum nostrum *Karolum Gallorum*
H. 7. *Principem*, Regna, Patrias, & Subditos utriusque Nostrûm, Die
Franc. 8. Tertia Mensis Novembris proximò præterito, *apud Stapulas su-*
H. 7. *m.* *pra Mare*, facta & conclusa, fuerit, inter cætera, Dictum &
12. Concordatum,

Quòd, infra Duodecim Menses proximò tunc sequentes, dictus Frater & Consanguineus noster omnia Capitula Pacis & Amicitiarum, per eum Jurata, & suis Litteris Patentibus Ratificata & Confir-

Ratificatio quarumdam Conclusionum super Solutionibus faciendis.

REX universis & singulis, &c. Salutem. Ann. D.
Cùm, pro Acquietamento seu Solutione Obligationis, 1493.
Quâ Illustrissima Princeps Consanguinea nostra Carissima *Anna* *An.* 8.
Britanniæ, ad præsens Conjux Carissimi Fratris & Consanguinei *H.* 7.
nostri *Karoli Gallorum Principis*, Nobis tenebatur restituere Sump- *Ibid.*
tus & Expensas, quos & quas expendimus pro Armigeris & Exercitu in Succursum & Juvamentum dictæ Consanguineæ nostræ ante suum Matrimonium transmissis,

Quos quidem Sumptus Oratores nostri affirmaverunt ascendere ad Summam *Sexcentum & Viginti Mille Coronarum Auri*,

Fuerit inter Oratores nostros & Oratores seu Ambassiatores
prædicti Fratris * & Consanguinei nostri *Gallorum Principis* Con- • XII.
cordatum & Conclusum, 514.

Quòd dictus Frater & Consanguineus noster,

Tam hac de Causa, quàm etiam pro Arreragiis Obligationis, quâ Defunctus Lodowicus Gallorum Princeps *Pater suus obligabatur Illustrissimo Principi recolendæ memoriæ Defuncto* Angliæ Regi Edwardo Quarto, *ascendentibus ad Summam* Centum Viginti Millium Coronarum Auri, *& aliis justis Considerationibus*,

Solveret seu solvi faceret, solverentque seu solvi facerent sui Hæredes, Nobis & Hæredibus nostris Summam Septemcentarum & Quadraginta quinque Millium Coronarum Auri (*unaquaque Corona valente Triginta & quinque Solidos Turonenses Monetæ ad præsens in Regno Franciæ Currentis*) *videlicet, Annis singulis Summam* Quinquaginta Millia Francorum (*quolibet Franco valente Viginti Solidos Turonenses*) *Duobus in Terminis modo & formâ in Literis dicti Consanguinei nostri seu suorum Ambassiatorum, de Data* apud Stapulas supra Mare *Die Tertiâ Mensis Novembris proximò præterito, plenius contentis*;

Verùm, quia Obligationes, quas habemus de dicta *Consanguinea nostra* non continebant certam aut determinatam Summam, fuit inter Ambassiatores utriusque Nostrûm Advisatum & Concordatum quòd, infra Annum proximò sequentem, Nos Ordinaremus Thesaurarium nostrum, aut alios qui Administrationem habuerunt Expensarum & Sumptuum, ex quibus procedit Nobis Summa pro debito Britanniæ debita,

Quodque in præsentia Nunciorum seu Deputatorum dicti Fratris & Consanguinei nostri *Gallorum Principis*, quos ob hanc Causam mittet in Regno nostro Angliæ, dictæ Expensæ videbuntur & verificabuntur per Affirmationem nostram, Sacramentum Officiariorum nostrorum, aut alio debito modo, ita tamen quòd Affirmatio nostra fiet super Juramento dictorum Thesaurarii & aliorum Officiariorum nostrorum, qui onus habuerunt dictas Expensas conducendi,

Et quòd, quamcumque Summam affirmaremus minorem, tamen dictam Summam *Sexcentarum Viginti Mille Coronarum Auri*, pro jam dicto debito Britanniæ ipse *Consanguineus & Frater noster*, Summam per Nos affirmatam, Nobis & nostris Hæredibus solveret solvive faceret Terminis, Modo, & Formâ contentis,

Quodque Nunciis seu Gentibus dicti *Consanguinei nostri*, qui pro hac Materia in Anglia proficiscentur, dabitur, per Extractum, Duplum, seu Copia Compotorum jam dictarum Expensarum:

Fuit etiam Concordatum quòd, quia Solutio dictæ Summæ Annuæ Quinquaginta Mille Francorum, *Duobus in Terminis, usque ad*

nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere graciosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem:

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo*, Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono Die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Derb.
Escaetori Regis in Com. Warr.
Escaetori Regis in Com. Salop.
Escaetori Regis in Com. Midds.
Camerario Cestriæ.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, &c.

De Custodia Temporalium Episcopatus Wintoniensis.

Ann. D. 1493. *An.* 8. *H.* 7. *Pat.* 8. *H.* 7. *p.* 1. *m.* 10.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Nos, duodecimo Die Januarii, Anno Regni nostri Octavo, de Gratia nostra speciali, ac mero Motu nostro, Dederimus & Concesserimus Reverendo in Christo Patri *Thomæ Episcopo Sarum* Custodiam omnium Temporalium Episcopatûs Wyntoniensis, cum Pertinentiis, ac omnia Exitus & Proficua eorumdem, necnon Portiones & Pensiones quascumq; quæ Nobis per Mortem, bonæ memoriæ, *Petri ultimi Episcopi* ibidem devenerunt, & in manibus nostris ratione Vacationis ejusdem jam existunt,

Habendam & Tenendam Custodiam prædictam, cum Pertinentiis, ac cætera Præmissa, *præfato Episcopo* & Assignatis suis, a tempore Mortis *præfati nuper Episcopi*, quamdiu Temporalia prædicta in Manibus nostris contigerit remanere, unà cum omnibus aliis Proficuis & Commoditatibus eidem Episcopatui aliquo modo pertinentibus sive spectantibus, ac cum Advocationibus & Collationibus Ecclesiarum, Capellarum, Cantariarum, Archidiaconatuum, Præpositurarum, Decanatuum, Præbendarum, Hospitalium, Ecclesiarum Collegiatarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque Episcopatui prædicto pertinentium durante Vacatione prædictâ.

Et, de uberiori Gratia, Dederimus & Concesserimus *eidem Episcopo* Auctoritatem & Potestatem Nominandi, Præsentandi, Conferendi, sive Donandi, ad libitum suum, prædictas Ecclesias, Capellas, Cantarias, Archidiaconatus, Præposituras, Decanatus, Præbendas, Hospitalia, Ecclesias Collegiatas, & alia Beneficia Ecclesiastica quæcumque cuicumque idoneæ Personæ, cùm & quotiens vacaverint, seu aliquod eorum vacaverit,

Ac etiam Auctoritatem & Potestatem Faciendi sive Donandi omnimodos Senescallos, Receptores, Ballivos, Firmarios, & alios Officiarios sive Occupatores, & Officia quæcumque Episcopatui prædicto pertinentia, cuicumque sibi placuerit, & hujusmodi Officiarios sive Officia ad libitum suum prædictum Expellendi & Revocandi, prout Nos faceremus si præsens Concessio nostra

Donandi omnimodos Senescallos, Receptores, Ballivos, Firmarios, & alios Officiarios sive Occupatores & Officia quæcumque Episcopatui prædicto pertinentia cuicumque sibi placuerit, & hujusmodi Officiarios sive Officia ad libitum suum prædictum Expellendi, Amovendi, & Revocandi, prout nos faceremus si præsens Concessio nostra facta non fuisset, absque impedimento, molestatione, calumpnia, perturbatione, seu gravamine Nostri, vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Ballivorum, vel aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; Eo quod expressa mentio de vero Valore annuo seu Certitudine Præmissorum, seu alicujus eorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus *eidem Episcopo* per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, seu Restrictione, in contrarium facto, edito, ordinato, sive proviso, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo sexto Die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Ambassiatoribus Regis Daciæ.

H. R.

By The King.

Right Reverend Fader in God, Right Trusty and Right Welbeloved, we Grete you wele. Ann. D. 1493. *An.* 8. *H.* 7. *Breve H.* 7. *An.* 8. *m.* 37.

And whereas th' Ambassatours of our Cousin *the King of Denmark* have taken their Leve of us, and entend hastily to depart into their Cuntrey, it is so that we have Graunted unto diverse of theim certain Sommes of Money; that is to wite,

To the Chanceller the Some of *an Hundreth Poundr*,
To the Doctour Fourty Pounds,
To the Chaunceller's Brothre Twenty Pounds,
And *to the Herauld Ten Pounds*,

Wherefor We Wol and Charge you that, under our Prive Seel, being in your Warde, ye doo make our Letters, directed unto our Tresourer and Undretresourer of England, Commaunding theim, by the same, that of our Tresoure, being in their keping, they doo Paie, and Content, in al goodly hast, the forsaid Sommes of Money according to our Graunte abovesaid, and thise our Letters shal be your sufficient Warrant in that behalf.

Yeven under our Signet, at our *Manoir of Shene*, the Furst Day of Marche, the eighth Yere of our Reigne.

Dors.

To the Right Reverend Fader in God our right Trusty and right Welbeloved the Bishop of Bath *Keeper of our Prive Seel.*

Per ipsum Regem.

Tractatus super Pace inter Regem & Regem Reginamque Castellæ.

Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. ibid. m. 9. REX Omnibus, præsentes Literas inspecturis vel audituris, Salutem in eo qui est omnium vera salus.

Compertum habemus nichil esse Humanis Rebus magis Conducibile quàm Pacem, Amicitiam, contraque eâ disturbatâ nichil perniciosius, nam ex Bellorum strepitu accidere solere Vastationes Agrorum, Strages Hominum, Urbiumque funditus Eversiones; cæteraque innumerabilia Incommoda, non possumus igitur non velle Pacis Commoda Bellorum Incommodis anteponere, Pacem cum omnibus Christianis Principibus optanres, maximè cum Excellentissimis Principibus *Fernando Rege* & *Elizabetha Regina Castellæ Legionis Aragonum Siciliæ*, &c. Consanguineis nostris Carissimis,

Quo circa, pro hujusmodi Pace constituenda confirmandaque inter Nos, Dilectissimumque Principem *Arthurum Filium nostrum Primogenitum & Hæredem*, ex una, & Altissimos Principes *Fernandum Regem & Elizabetham Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* & Serenissimum Principem *Johannem Filium eorum Primogenitum & Hæredem*, ex altera Partibus, Concordatum, Conventum & Conclusum est quòd inter præfatum Illustrissimum Principem *Henricum Regem Angliæ* & Serenissimum Principem *Arthurum ejus Filium Primogenitum*, eorumque Hæredes & Successores ex eorum Corporibus legitimè procreatos, ex una, & memoratos Altissimos & Potentissimos Principes *Fernandum & Elizabetham Regem & Reginam Castellæ Legionis Aragonum Siciliæ, &c.* * & Illustrissimum Principem *Johannem eorum Filium Primogenitum & Hæredem* suosque Hæredes & Successores ex eorum

* XII. 518.

Corporibus legitimè procreatos, ex altera Partibus, eorum Regna, Dominia, Patrias, & Loca quæcumque, necnon & eorum Vasallos, Homines, & Subditos præsentes & futuros tàm Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscumque Statûs, Gradûs, seu Conditionis fuerint, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, ac ubicumque Locorum, sit bona, realis, sincera, vera, integra, perfecta & firma Amicitia, Concordia, Liga, Unio, Confœderatio & Pax, quæ ab hac Die pro futuris perpetuis Temporibus inconcussè custodiatur atque inviolabiliter observetur,

Ita quòd Partes prædictæ (videlicet) præfati Domini *Rex Angliæ*, ac *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. eorumque Filii Primogeniti* Hæredes atque Successores ex eorum Corporibus legitimè procreati, suique Vasalli Homines Subditi præsentes & futuri sint veri, fideles & perpetui Amici, Concordes, Alligati, Uniti, & Confœderati, sibique ipsis invicem ubique locorum faveant, atque sese mutuis officiis prosequantur, & honestâ Affectione atque Amore pertractent, ipsique invicem pro viribus suis conservabunt Honores, Dignitates, & Jura quæ inpræsentiarum possident aut imposterùm possidebunt, Dampnumque ipsorum pari modo fideliter defendent & impedient,

Possintque iidem Vasalli Homines & Subditi tàm Mercatores quàm cæteri alii hinc indè, tutè & liberè, absque alicujus Licentiæ Salvive Conductûs generalis vel specialis Petitione vel Impetratione, in & ad præfatorum Dominorum *Regis Angliæ Regis-*

Hæredum & Successorum prædictorum Hostibus, Inimicis, Rebellibus, & Persecutoribus quibuscumque, contra præfatos Dominum *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque *Filium Primogenitum & Hæredem* eorumve prædictos Hæredes & Successores, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, ex causa vel occasione quacumque præsenti vel futura, Consilium, Auxilium vel Favorem, publicè vel occultè, directè vel indirectè, non dabunt nec præstabunt aut aliàs quovis modo Juvabunt, nec Subditos præfatis Dominis * *Regi & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumve prædictis Successoribus Rebelles in suis Regnis, Terris, Dominiis aut Locis scienter Receptabunt Receptarive facient, nec in eisdem Morari aut Auxilium vel Favorem habere permittent. * XII. 519.

ITEM, Concordatum & Conclusum est quod præfatus Dominus *Rex Angliæ, ejusque Filius Primogenitus & Hæres*, eorumque prædicti Hæredes & Successores, præfatis Dominis *Regi & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque prædictis Hæredibus & Successoribus, contra omnes Principes & Homines quoscumque, qui eos Lædere seu eorum Statum Depravare quomodolibet voluerint vel moliantur, vel contra eosdem Guerram aut Bellum facere vel movere præsumpserint, sub modo & forma sequentibus, Auxilium & Adjutorium, bonâ fide & effectualiter, sicut facerent in Negotiis suis, præstabunt; videlicet,

Quòd, si contingat præfatos Dominos *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumve Hæredes & Successores prædictos Hominibus ad Arma, Castellanis, Sagittariis, aut aliis imposterùm indigere, atque pro eo super eisdem Subsidium a *dicto Rege Angliæ* ejusve Hæredibus & Successoribus prædictis per Se Literas vel Nuncios requirere, idem Dominus *Rex Angliæ* ejusve prædicti Hæredes & Successores prædictos Dominos *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque Hæredes & Successores prædictos, bonâ fide, absque difficultate aliquâ, de Hominibus, Castellanis, Sagittariis hujusmodi, usque ad eum Numerum, quem Rerum atque Temporum opportunitate propriaque Necessitate consideratis, a Se commodè dimittere poterit, infra spatium Trium Mensium a tempore Requisitionis hujusmodi computandorum, quandocumque & quotienscumque super eo requisitus fuerit, adjuvabit; Sumptibus tamen, Stipendiis & Expensis prædictorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque Hæredum & Successorum prædictorum secundùm Statum & Qualitatem hujusmodi Hominum, Castellanorum, & Sagittariorum & Precium Victualium; quæ Stipendia taxentur per Quatuor legales Milites, ad hoc assumendos, Duos (videlicet) ex Parte una, & Duos ex Parte altera, secundùm morem Regni & Terræ ubi tale Bellum geretur;

Servientque hujusmodi Homines Castellani & Sagittarii, debitè & fideliter, præfatis Dominis *Regi & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumve Hæredibus & Successoribus prædictis, in ipsorum Guerris & Expeditionibus, contra Hostes, quamdiu eosdem duxerint retinendos, & eisdem de Stipendiis & Expensis, sic taxatis, ut præmittitur, satisfacient.

Et, similiter, præfati Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumque Hæredes & Successores prædicti præfato Domino *Regi Angliæ*, ejusque Hæredibus & Successoribus prædictis, contra omnes Principes & Homines quoscumque, qui eos Lædere, seu eorum Statum Depravare, vel Regna, Terras, Dominia aut Loca Impugnare vel Invadere quomodolibet velint vel moliantur, contra eosdem Guerram aut Bel-

quæsito colore, dare vel præstare.

Et, similiter, prædicti Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. eorumque Filius Primogenitus & Hæres*, & eorum Successores ex Corporibus suis legitimè procreati, non possint *præfato Karolo Regi Francorum*, aut alicui Regi Principi aut Homini cuicumque, contra præfatum *Regem Angliæ*, ejusve Hæredes & Successores prædictos, Consilium Auxilium vel Favore quoquo modo, quovis quæsito colore, dare vel præstare.

Item, Conclusum & Conventum est quòd prædicti Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. eorumque Filius Primogenitus*, eorumque Successores prædicti, in omni Liga, Pace, Treuga, Confœderatione, vel Unione quacumque, quam cum aliquo Principe, Universitate, Communitate, Societate, vel Homine aliquo, ab hac Die in antea, concordabunt vel concludent, præfatum *Regem Angliæ ejusque Filium Primogenitum & Hæredem*, eorumque Hæredes & Successores, specialiter & nominatim comprehendent, si in eis comprehendi voluerint.

Et, simili modo, præfatus Dominus *Rex Angliæ, ejusque Filius Primogenitus & Hæres*, eorumque Hæredes & Successores prædicti, in omni Treuga, Pace, Liga, Confœderatione, vel Unione quacumque, quam cum aliquo Principe, Universitate, Communitate, Societate, vel Homine quocumque, ab hac Die de cætero, concordabunt & concludent, præfatos *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. suumque Filium Primogenitum & Hæredem*, ac eorum Hæredes & Successores, ut prædictum, specialiter & nominatim comprehendent si in eis comprehendi voluerint.

Item, Concordatum, Conventum & Conclusum est ut Captiones, Pignorationes, Marchæ & Reprisaliæ Navium, Personarum & Bonorum utriusque Partis eorumque Vasallorum & Subditorum de cætero cessent; quodque si aliqua Navis Indigena extura est ab aliquo Portu tàm Regnorum & Dominiorum Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. quàm Angliæ, Hiberniæ, &c. Majores & Gubernatores ac alii Officiales, quibuscumque nominibus appellentur, tales Villæ, Opidi, seu Portûs unde extura est, capient sufficientem Securitatem a Dominis seu Possessoribus, Magistris, Patronis, seu Bursariis Navis hujusmodi, ad Duplum Valoris Navis, Apparatûs, & Victualium hujusmodi, quòd Magister Navis ejusdem Marinarii & Nautæ ac omnes in ea Navi existentes, cujuscumque Statûs vel Conditionis existant, servabunt hanc Pacem erga quoscumque Subditos Patriarum, Regnorum, Dominiorum, Terrarum alterius Partis, & nullam eis Injuriam seu Violentiam in Terra, Mare, Fluminibusve aut in Portu aliquo facient seu inferent; Et, si hujusmodi Securitates præstare noluerint, non permittent ipsi Majores Gubernatores & Officiales prædictorum Oppidorum seu Portuum, ubi Casus ille acciderit, Navem hujusmodi quoquo modo exire: Quotiens autem Securitatem præmissam Majores, Gubernatores, & Officiales prædicti exigerint seu receperint, dabunt Literas auctenticas, sub eorum Sigillo Possessoribus, Magistris, seu Bursariis illius Navis ita assecuratæ, Testificantes ipsam Securitatem præstitam, ad finem ut, ipsarum Literarum vigore, Navis hujusmodi alios, ad quos forsitan applicabit Portus, liberè exire valeat.

Providebunt etiam præfati *Reges & Principes*, eorumque Hæredes & Successores, ut præmittitur, per suas Literas, ad suos Gubernatores & Officiales Oppidorum & Portus suorum Regnorum & Dominiorum mittendas, taliter quòd ipsi omnia & singula Præmissa, de tempore in tempus, observabunt & observari facient:

Et præfati Officiales teneantur, infra Quadraginta Dies proximò sequentes, a Die Requisitionis sibi factæ per Partem Dampni- nec antea Literæ de Reprisaliis, vel Marcha, vel Contramarcha impetrentur nec concedantur.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd uterque Principum præfatorum, infra Sex Menses proximò & immediatè sequentes post Datam præsentis Conclusionis, hunc Tractatum, Treugas, Pacem, Unionem, Concordiam, Confœderationem, & veram Amicitiam, in omnibus insignioribus Locis Regnorum & Dominiorum suorum, tàm super Littora Maris quàm super Terram, ac in Portubus eorumdem, publicè & solenniter proclamari, notificari, & publicari facient, prout in tali Casu antiquitùs fieri consuevit.

Item, pro majori firmiorique Corroboratione dictæ Pacis, Amicitiæ, Ligæ, Unionis, & Confœderationis, & ut major Benivolentia Conjunctioque & Affinitas inter præfatos Illustrissimos Principes *Angliæ Regem*, ac *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Regem & Reginam*, eorumque Hæredes & Successores pro perpetuis futuris temporibus intercedere valeat, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd Matrimonium inter Illustrissimum Principem *Arthurum* memorati Domini *Regis Angliæ Filium Primogenitum* Principem *Walliæ*, Ducem *Cornubiæ*, & Comitem *Cestriæ*, atque Serenissimam Principem Dominam *Katerinam* præfatorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. Filiam Quartam*, Dei gratiâ & Adjutorio contraherur, riteque celebrabitur, ac in facie Ecclesiæ legitimè solennizabitur, necnon quòd Dos & Donationes propter Nuptias statuentur, præstabuntur, atque conferentur, prout in sequentibus Articulis pleniùs continetur. xiij. pp.

In primis, inter memoratos Excellentissimos Principes *Regem Angliæ*, ac *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* Concordatum, Conclusum, & Conventum est, quòd præfatus Dominus *Rex Angliæ* pro prælibato Domino *Principe Arthuro* Filio suo Primogenito, & prædicti Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* pro præfata Domina *Katerina* Filia sua Quarta, procurabuntque omnem Diligentiam, Opem, atque Operam efficaciter præstabunt, pro viribusque efficient, ac eorum quilibet procurabit, Opem atque Operam præstabit, pro viribusque laborabit & efficiet ut dicti Domini *Arthurus* & *Katherina*, cùm idem Dominus *Arthurus* Quatuordecim Annos, dictaque *Katerina* Duodecim Annos quamprimùm completè egerint, per Se vel Procuratores seu Nuncios suos sufficientes & legitimè ac specialiter ad hoc deputatos & constitutos, cum Dei Benedictione, per * verba de præsenti, invicem contrahent atque inter se celebrabunt Matrimonium secundùm morem & consuetudinem Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, & quòd postea Matrimonium hujusmodi consummabitur, sicuti inter veros & legitimos Virum & Uxorem fieri debeat; omni dolo, simulatione, cavilatione, ac fraude in ea parte cessantibus. * XII. 522.

Item, Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd, quamprimùm dictus Illustrissimus *Princeps Arthurus* gerit completè Quartum decimum Ætatis suæ Annum, præfataque Serenissima Princeps *Katerina* Ætatis suæ Annum Duodecimum compleverit, tunc ipsa Princeps Domina *Katerina*, Expensis suorum Parentum Hæredumve & Successorum suorum, in Angliam (videlicet, in Portum Londoniæ, Bristolliæ, Suthamptoniæ seu alibi infra hoc idem Angliæ Regnum, ubi commodiùs applicare poterit) Traducetur.

Item, Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd, memorati Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* dabunt in Dotem cum præfata Domina *Katerina* Filia Quarta *Ducenta Milia Scutorum Auri* (unoquoque Scuto, Quatuor Solidos & Duos Denarios Sterlingorum Monetæ Angliæ valente) quæ quidem *Ducenta Milia Scutorum Auri* memorati Domini

ITEM, Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd præfata *Domina Katerina* dotabitur per prædictos Dominos *Regem* & *Arthurum* Principem in Tertia Parte Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, & Comitatûs Cestriæ, & quòd dicta Tertia pars sibi assignabitur in Bonis, Villis, Terris, & Dominiis prædictorum Principatûs, Ducatûs, & Comitatûs, cum Redditibus & Proventibus æquivalentibus Valori Tertiæ Partis Redditunm & Proventuum dictorum Principatûs, Ducatûs, & Comitatûs, antedictorum, præfata *Domina Katrina* assignabitur atque realiter & cum effectu Dotabitur infra Quatuor Dies proximos ante vel post Solennizationem dicti Matrimonii, & quòd memorata *Domina Katerina* Dotabitur per præfatos Dominos *Regem Angliæ & Principem Arthurum* ejus Filium Primogenitum in Tertia Parte dictorum Principatûs, Ducatûs, & Comitatûs, & quòd Tertia Pars sibi assignabitur in Bonis, Villis, Terris, & Dominiis dictorum Principatûs, Ducatûs, & Comitatûs cum Redditibus &
* XIII. 513. Proventibus æquivalentibus * Valori Tertiæ Partis Redditunm & Proventuum eorumdem Principatûs, Ducatûs & Comitatûs ut supradictum est,

Et, si contingat eandem *Dominam Katerinam* fore Angliæ Reginam, constante dicto Matrimonio, quòd etiam tunc adeò amplè & ita honorificè, juxta Consuetudinem aliarum Reginarum ejusdem Regni, Dotabitur sicuti aliqua alia Angliæ Regina hiis actis temporibus Dotata extiterit, dictus *Rex Angliæ* Obligat Se, Hæredes & Successores suos præfatos, & Bona sua Patrimonialia & Fiscalia, necnon Bona Subditorum suorum in forma Contractûs Garenticii paratam Executionem habentis, promittitque sub Fide & Verbo Regio prædictam Dotationem realiter & cum effectu, modo & tempore desuper specificatis, perficere & perimplere, taliter quòd, ob Defectum Dotationis hujusmodi, dicti Domini *Rex & Regina Castelliæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c.* eorumve Hæredes & Successores possint, Requisitione & Amonitione præmissâ, ut inter tantos & tales Principes fieri decet, nedùm Bona ipsius *Domini Regis* Hæredumque & Successorum suorum, verùm etiam & Bona Subditorum suorum capere, & pro rata Debiti distrahere & vendere.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd, si contingat pertinere dictæ *Dominæ Katrinæ* Successio dictorum Regnorum Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, &c. per Obitum suorum Fratrum & Sororum Eâ Majorum (quod Deus avertat) quòd tunc præfata Domina *Katerina* succedat in eisdem Regnis & Dominiis, ac si ibidem Vitam ageret & præsens personaliter semper fuisset.

In quorum, &c.

Dat. *Westm.* octavo die Martii, Anno 1492, & Regni nostri octavo.

De Tractando cum dictis Rege & Regina.

Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Franc. 8. H. 7. m. 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm vero lateat neminem Civitates, Opida, atque Regna Bellorum Calamitatibus Dissidiorumque Turbinibus ad nichilum fuisse redacta, eademque Pace coaluisse,

Hinc est quod Nos,

Propter felicem Rerum Christianæ Religionis Successum, universalem Regum ac Regnorum omnium Concordiam desideran-

... seu eorum Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis antedictis, de & super Sponsalibus & Matrimonio inter Præcarissimum Filium nostrum *Arthurum Walliæ* PRINCIPEM, DUCEM *Cornubiæ*, *Cestriæque* COMITEM, & Serenissimam Principem *Katerinam unam de Filiabus* dictorum Serenissimorum *Regis & Reginæ*, annuente Deo contrahendis, ac de & super Dote, Dotalitiis, & Donationibus propter Nuptias, ex causa hujusmodi Matrimonii, assignandis, promittendis, dandis & solvendis, necnon de & super Tempore, Modo, & Forma Traductionis ipsius Filiæ in hoc Regnum nostrum Angliæ, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Appunctuandi, Paciscendi, ac finaliter Concludendi, talemque Donationem propter Nuptias eisdem Principibus eorum Filiæ nomine, pro Nobis & Nomine nostro, assignandi & promittendi, atque hujusmodi Dotem & Dotalitia ab eisdem pro dicto Filio nostro Stipulandi, Petendi, & Exigendi, cæteraque Loca & Tempora pro ipsius Filiæ Traductione hujusque Dotis seu Donationis propter Nuptias Solutione Statuendi, Præfigendi, & Limitandi, ac Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literas, & Scripta sigillata, pro Præmissorum Complemento, Nomine nostro, Promittendi, Tradendi, & Deliberandi, ac Juramentum in Animam nostram Præstandi, consimiliaque Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literas, ac Juramentum a præfatis Serenissimis *Rege & Regina* similiter Stipulandi, Exigendi, & Recipiendi,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, ac Connexis, quæ *inter Nos* & præfatos Serenissimos *Regem & Reginam*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca, Subditos, Vasallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes prædictos, hincinde pendere dinoscuntur, Tractandi, Conveniendi, & Componendi,

Novamque Dietam in talibus Loco & Tempore prout eis meliùs visum fuerit, quatenus opus fuerit, Statuendi & Appunctuandi, & inibi ad Communicandum, Conveniendum, Tractandum, & Concludendum, & Appunctuandum, ac de & super omnibus & singulis Præmissis & ab eis qualitercumque dependentibus, prout eis expediens visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assecurandi, per Fidei Interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis, ac Dependentiis ab eisdem omnes & omnimodas Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Pœnas, Astrictiones, ac Literas sigillatas validas & efficaces, pro Parte nostra, Promittendi, Concedendi, Faciendi, Expediendi, Tradendi, & Liberandi, Juramenta, Securitates, Cautiones, Promissiones, Obligationes, Pœnas, aliasque Literas consimilis effectûs & vigoris a dictis Principibus Consanguineis nostris Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula Faciendi, Exercendi, & Exequendi, prout eis meliùs videbitur expedire, quæ talem tantamque Vim & Effectum volumus realiter optinere, ac si ea in propria Persona fecissemus, cæteraque omnia Præmissa & eorum singula quoquo modo concernentia Faciendi, Firmandi, & pro Parte nostra Perimplendi ac debitè Exequendi, quæ Nos facere possemus si personaliter interessemus, etiam si majora sint & Mandatum de sui natura magis exigant speciale:

Pro-

cuicumque, aliquo Actu, Statuto, Ordinatione, Proclamatione, aut Restrictione, in contrarium factis seu faciendis, in aliquo non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Henrico Secundogenito Regis.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1493. Sciatis Nos, ex mero Motu & Scientia nostris, Conces-
An. 8. sisse *Henrico Secundogenito nostro* Officium Constabularii Castri
H. 7. nostri Dovorriæ ac Custodiam Quinque Portuum nostrorum,
Pat. 8. Habenda & Occupanda dicta Officia Constabularii Castri no-
H.7.p.2. stri prædicti, ac Custodiæ Quinque Portuum prædictorum, præ-
m. 14. fato *Secundogenito nostro*, a Festo Sancti Michaelis Archangeli ultimò præterito, per Se vel per sufficientem Deputatum sive Locumtenentem suum (videlicet) dictum Officium Constabularii Castri nostri prædicti ad Terminum Vitæ suæ, dictam verò Custodiam quamdiu Nobis placuerit, cum omnibus & omnimodis Jurisdictionibus, Auctoritatibus, Libertatibus, Vadiis, Feodis, Regardis, Commoditatibus, Emolumentis, & Proficuis eisdem Officiis ab antiquo debitis & consuetis, absque Compoto seu aliquo alio Nobis inde Reddendo, Solvendo, seu Faciendo; Eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo Officii & Custodiæ prædictorum seu eorum alicujus, aut de certitudine Feodorum, Vadiorum, & Regardorum prædictorum, vel cæterorum Præmissorum, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, seu Restrictione, in contrarium ante hæc tempora facto, edito, sive ordinato, in aliquo non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* Quinto die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Treugis Scotiæ Prorogandis.

Ann. D. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1493. Cùm dudùm, *inter Nos* & Illustrissimum Principem *Jaco-*
An. 8. *bum Scotorum Regem* Consanguineum nostrum carissimum, pro
H. 7. Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, & Patriis, ac Subditis nostris
Scot. 8. & suis hincinde, certæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ ini-
H. 7. m. tæ, captæ fuerint & conclusæ, sub certis modo & formâ in Li-
14. teris desuper confectis expressatis, sicuti in ipsis Literis plenius continetur,

Nos,

Ad Omnipotentis Dei Gloriam, Honorem & Reverentiam, Dampnis & Periculis maximis, quæ non sine multa Cæde Sanguinisque Christiani effusione occasione Guerrarum verisimiliter evenire poterunt, pro quibus obviare cupientes, Pacem cum omnibus, saltem Principibus Nobis Sanguinis Vicinitate conjunctis,
* XII. * Christianæ Fideique Cultoribus, quantum in Nobis est, inire,
526. observare, custodire, nostrosque Subditos sub Justitia ponere ac perpetuâ Quiete fovere conamur,

Hujusmodi Treugas & Guerrarum Abstinentias, quæ usque ad Quintum Diem Mensis Octobris proximò futurum inclusivè duraturæ sunt, ulteriùs Prorogari & ad longiora tempora extendi volentes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Ricardi Episcopi Assavensis*, ac Dilecti & Fidelis di,

Ac insuper nostris Subditis, Regno Scotiæ Finitimis & prope Marchias ejusdem commorantibus, Publicandi & Notificandi, ac Proclamationes juxta Tenorem, Vim, & Effectum earumdem Indenturarum fieri faciendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum, seu circa ea aut eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos ipsi faceremus seu facere possemus si præsentes personaliter interessemus, etiam si talia fuerint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Aprilis.

Pro Consanguineo Franciæ de Recipiendo & Acquietando.

REX Omnibus, ad quos, &c Salutem. Ann. D.
Cùm nuper, inter nostros & Illustrissimi Principis Præcaris- 1493.
simi Fratris & Consanguinei nostri *Karoli Gallorum Principis* Com- An. 8.
missarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, in- H. 7.
ter cætera, Conventum, Concordatum, Appunctuatum, & Con- Franc. 8.
clusum est, H. 7. m.
Quòd *idem Frater & Consanguineus noster* Solveret & Delibe- 1.
raret, seu Solvi & Deliberari faceret Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis, vel dictorum Hæredum nostrorum Deputatove Deputatis, Summam *Septingentarum & Quadraginta Quinque Millium Coronarum Auri*, unaquaque Corona Valoris Triginta & Quinque Solidorum Turonensium Monetæ tunc in Regno Franciæ cursum habentis,

Quam quidem Summam *Septingentarum & Quadraginta Quinque Millium Coronarum Auri* prædictus Frater & Consanguineus noster Confessus fuerit & Declaraverit, Seque & Hæredes suos per Literas suas Nomine suo subsignatas Obligaverit, & pro Se & dictis * Hæredibus suis consentierit & promiserit, solvere & * XII.
deliberare, seu solvi & deliberari facere Nobis & Hæredibus 527.
nostris, seu nostris Deputatis, aut ipsorum Hæredum nostrorum Deputato seu Deputatis, sub modo & formâ sequentibus; viz.

Quòd *idem Frater & Consanguineus noster* Solvet & Deliberabit, Solvive & Deliberari faciet, Nobis & dictis Hæredibus nostris, nostrisve Deputatis, seu dictorum nostrorum Hæredum Deputato sive Deputatis, in Villa Calesii, Die primo Mensis Maii proximò futuro, *Viginti & Quinque Milia Francorum in Coronis Auri*, unoquoque Franco Valente Viginti Solidos Turonenses.

Et Primo Die Mensis Novembris extunc proximò sequente *Viginti & Quinque Millia Francorum in Coronis Auri* Valoris supradicti in Villa prædicta,

Et sic, de Anno in Annum, & de Termino in Terminum, *idem Frater & Consanguineus noster* Solvet & Deliberabit, Solvive & Deliberari faciet Nobis & dictis Hæredibus nostris, aut nostris seu prædictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, Loco & Terminis antedictis, donec & quousque dicta Summa *Septingentarum & Quadraginta quinque Millium Coronarum Auri*, æstimationis prædictæ, per ipsum Fratrem & Consanguineum nostrum *Gallorum Principem* & Hæredes suos Nobis & Hæredibus nostris, ut prædictum est, plenè & integrè Soluta & Contentata fuerit,

Et quia Terminus Primæ Solutionis propediem approximat; Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Ricardi Nanfan*

1493. An. 8. H. 7. Ibid. * XII. 518.

tium, ab illustrissimo Principe & Carissimo Fratre & Consanguineo nostro *Karolo Gallorum Principe*, Per Manus apud Villam nostram * Calesii, *Viginti & Quinque Millia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses & unaquaque Corona *Triginta & Quinque Solidos Turonenses* valente) Primò Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo tertio, Nobis solvi debitarum in Partem Solutionis *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* æstimationis antedictæ, per ipsum & Consanguineum nostrum vel Hæredes suos Nobis & Hæredibus nostris solvendarum, prout in Literis *prædicti Fratris & Consanguinei nostri* Nobis superinde confectis plenius continetur.

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* & æstimationis prædictæ fatemur Nobis fideliter esse solutis, & *eundem Consanguineum nostrum* Hæredes superinde fore Quietos, & exinde plenè Exoneratos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quarto

Per ipsum Regem.

Litera Ducis Calabriæ, super Receptione Garterii Ordinis Sancti Georgii.

Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Ex Autogr.

A*Lfonsus de Aragonia Dux Calabriæ Primogenitus* ac Vicarius Generalis *Regis Siciliæ*, *&c.* Universis & singulis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem sincerique Amoris Intentum.

NOTUM FACIMUS AC TESTAMUR, serie cum præsenti, quemadmodum præsenti Die Dominico decimo nono Mensis Maii Anno infrascripto in Civitate Suessæ, in especiali Civitatis ipsius Ecclesiâ, astantibus atque intervenientibus Serenissimis Parentibus nostris, *Ferdinando*, Dei gratiâ, *Rege Siciliæ & Jerusalem*, ac *Joanna Regina*, ejusdem Consorte, in Celebritate publica multorum Regulorum, ac plurimorum Nobilium, in Celebratione sollennis Missæ, adhibitis debitis Sollemnitatibus, ac Cerimoniis servaris servandis, in Nomine individuæ Trinitatis, gratanter accepimus *Nobilissimum Insigne Garacterii* ad Nos transmissum, de Consensu Confratrum omnium, a Serenissimo Principe atque Illustrissimo Domino *Henrico*, Dei gratiâ, *Angliæ Franciæque Rege* Inclito, portatumque ac Nobis datum ejusdem Mandato a Venerabili Domino *Cristoforo Ursuviks* Decano Ecclesiæ Sancti Petri Eborum Magno ipsius Domini Regis Eleemosinario, necnon a Magnifico Milite *Humfredo Talbooth* Marescallo Calesii, Oratoribus ac Nunciis specialibus & Procuratoribus ad hæc deputatis ab eodem Domino Rege, unà cum *Joanne Jorke* Armorum Araldo,

A quibus quidem Oratoribus, Nomine & pro Parte ejusdem Serenissimi Domini Regis, de eodem Insigni Decorati atque Insigniti fuimus, & in Confratrem ac Commilitem Ordinis ipsius admissi & acceptati,

Quem quidem Ordinem, cum eodem Insigni, sponte & libenter, & in publico, ut prædicitur, Constituti, cum Capitulis ipsis

Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Legatis, Deputatis, sive Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, tàm de & super vera firma perpetua & reali Pace, Concordia, atque Amicitia, ad Vitam utriusque nostrûm Principum, aut ad longiora seu minora Tempora duratura, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, Alligantiis, Inteligentiis, Confœderationibus, ac mutuo & amicabili Communicatione & Intercursu Mercium & Mercandisarum, inter Nos & dictum Illustrissimum Principem *Consanguineum nostrum*, Hæredes & Successores utriusque nostrûm, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Faventes, Confœderatos, Amicos & Adhærentes nostros & suos quoscumque hincinde ineundis, capiendis, componendis, celebrandis, & habendis, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, Componendi, Paciscendi, ac finaliter & integrè Determinandi, & Concludendi.

Treugasque antehac initas Innovandi & Prorogandi,

Hujusmodique Pacem & Concordiam atque Treugas & Guerrarum Abstinentias, Ligas, Amicitias, Fœdera, Affinitates, Intelligentias, & Confœderationes, Pactiones, & Conventiones de novo Componendi, Paciscendi, Firmandi, Statuendi, & pro perpetuo Roborandi, prout eis Quatuor & eorum Tribus melius videbitur expedire,

Ac etiam de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus atque Connexis, quæ *inter Nos* & dictum Illustrissimum Principem *Consanguineum nostrum*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos & Adhærentes nostros & suos prædictos hincinde Indiscussæ dependent, aut pendere prætenduntur, sive dinoscuntur, Tractandi, Conveniendi, Componendi, & ea Reformandi, prout eis & Tribus eorum meliùs visum fuerit,

Et ut hujusmodi Pax, Concordia, atque Amicitia, necnon Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, Fœdera, Intelligentiæ, Confœderationes, Pactiones, & Conventiones prædictæ securiùs & firmiùs longiorique Tempore inviolabiliter observentur & teneantur, eisdem nostris Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Legatis, Deputatis & Nunciis, & eorum Tribus Damus & Committimus, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, cum dicto Illustrissimo Principe *Scotorum Rege* Consanguineo nostro Carissimo, seu ejus Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Legatis, Deputatis & Nunciis, de & super Sponsalibus & Matrimonio, inter Illustrissimum Principem Consanguineum nostrum *Scotorum Regem* ex una, & Serenissimam Principem *Katerinam* Consanguineam nostram *Filiam* Serenissimæ Principis *Alianoræ Comitissæ * Wiltesiæ Filiæ* Illustrissimi Principis perhennis memoriæ *Edmundi, nuper Ducis Somersetiæ* Avunculi nostri, ex alia Par- * XII. 530.
tibus, annuente Deo, contrahendis,

Ac de & super Dote seu Dotalitiis & Donatione propter Nuptias ex causa hujusmodi Matrimonii contrahendi utrique Parti Assignandis, Promittendis, Dandis & Solvendis, necnon de & super Modo Forma & Tempore Celebrationis, & Solemnizationis hujusmodi Sponsalium & Matrimonii,

Pro

Stipulandi, Exigendi, Imperandi & Recipiendi, & Nobis deliberari Requirendi,

Novamque Dietam, in talibus Loco & Tempore prout eis melius visum fuerit, quatenus opus fuerit, Statuendi & Assignandi, & inibi Communicandi, Conveniendi, Tractandi, Appunctuandi,

Ac de & super omnibus Præmissis & ab eis qualitercumque Dependentibus Concludendi, prout eis expediens visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis ac Dependentibus ab eisdem omnia & omnimoda Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Pœnas, Astrictiones ac Literas Sigillatas, Validas & Efficaces, pro Parte nostra, Promittendi, Concedendi, Faciendi, Expediendi, Tradendi & Deliberandi,

Juramentaque Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Pœnas, aliasque Literas, consimilis effectûs & vigoris, a dicto Illustrissimo Consanguineo nostro *Scotorum Rege* Petendi, Exigendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula Faciendi, Excercendi, & Exequendi, prout eis & Tribus eorum melius videbitur expedire, quæ talem tantamque vim & effectum volumus realiter optinere ac si ea in Persona nostra fecissemus,

Cæteraque omnia Præmissa & eorum singula quoquomodo concernentia Faciendi, Firmandi, & pro Parte nostra Perimplendi ac debitè Exequendi, quæ nos faceremus si Personaliter interessemus, etiam si majora sint & Mandatum de se magis exigant speciale,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per præfatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios nostros & Tres eorum Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint, in hac parte, Nos Rata, Grata & firma habituros & observaturos, & * superinde Literas nostras Patentes Novas aut Confirmatorias & Ratificatorias & Approbatorias in forma debita & autentica, prout opus fuerit, daturos.

* XII. 531.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Maii.

Per ipsum Regem.

Instrumentum Protestationis facta coram Pontifice Romano, tangens Tractatum Pacis & Amicitiæ inter Karolum Franciæ, & Henricum Septimum Angliæ Reges.

Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Ex Orig.

IN DEI NOMINE AMEN. Noverint universi & singuli, præsens Instrumentum lecturi, quòd,

Cùm Serenissimi Principis *Carolus Francorum* & *Henricus Angliæ Reges* per Se ipsos eorumque & cujuslibet ipsorum Heredes & Successores Pacem & Amicitiam aliàs contraxerint, prout in Instrumento, sive publicis & auctenticis Litteris, ad quas infrascripti Oratores se retulerunt ac referunt, illas hic pro sufficienter expressis haberi volentes, plenius continetur,

Ac in Instrumento sive Litteris eisdem, prout dicti Oratores asseruerunt, inter alia caveatur expresse, sive communicatum & conclusum quòd *uterque Principum prædictorum*, infra certum inibi præfixum Terminum, instanter & cum effectu requirat Sacrosanctam Sedem Apostolicam & Summum Pontificem ut Sententiam Excommunicationis, nunc pro tunc & tunc pro nunc, in alterum ex ipsis Regibus, qui omnia & singula Capitula in Tractatu Publico Instrumento seu Litteris ... plenius continetur,

Ut autem, *Pater Sancte*, Pax & Amicitia hujusmodi conserventur, Supplicat *Sanctitati vestræ* præfatus *Henricus* Rex quatinus, Instrumenti seu Litterarum prædictarum Tenorem pro expresso habentes, Pacem & Amicitiam prædictas, ac prout illas concernunt omnia & singula in Instrumento vel Litteris prædictis contenta Approbare & Confirmare, & nichilominus Sententiam Excommunicationis hujusmodi, exnunc prout extunc & extunc prout exnunc, in Alterum *ex dictis Regibus* non Observantem ut præfertur ferre & promulgare dignemini de Gratia speciali, non obstantibus Præmissis ac Constitutionibus * & Ordinationibus Apostolicis cæterisque Contrariis quibuscunque, cum Clausulis oportunis & consuetis, & cum insertione Instrumenti sive Litterarum hujusmodi quatinus expediat, & quòd Transsumpto, Manu Publici Notarii, cum Sigillo alicujus Episcopi, vel Prælati Ecclesiastici, sive alterius Secularis Principis, vel Domini munito, Fides adhibeatur, & quòd omnium Præmissorum & circa ea necessariorum major & verior specificatio fieri possit, & quòd Litteræ expediantur in formâ gratiosâ signandæ ut Bullæ Apostolicæ in formâ debitâ & consuetâ desuper expedientur, congruis Reverentiâ & Honore porrexerunt & dimiserunt, ac ut signaretur instanter & cum effectu postularunt, necnon eundem Sanctissimum Dominum nostrum Papam requisiverunt,

* XII. 532.

Et insuper Nominibus supradictis, de diligentia per eos in Præmissis facta, quodque per eundem Serenissimum *Henricum Regem* non stetit neque stat quominus Confirmatio ipsa concedatur, ac Excommunicationis Sententia feratur, prout Instrumenti & Litterarum prædictarum Tenore communicatum & conclusum est, Nominibus jam dictis, omnique alio modo, viâ, Jure, Causâ, & Formâ quibus validiùs & efficaciùs potuerunt & possunt, Protestati fuerunt,

Post quæ, immediatè absque ullo temporis intervallo, idem Sanctissimus Dominus *Alexander Papa* Supplicatione, Porrectione, Dimissione, Postulatione, & Requisitione per dictos Oratores factis ut præfertur, illisque ab ejus Sanctitate visis auditis & intellectis, Respondit, super Confirmatione hujusmodi facienda & concedenda, supersedere velle donec & quousque per dictum Dominum *Carolum Regem* Confirmatio ipsa concorditer petatur, sicuti Pax & Amicitia ac omnia & singula per utrumque Regem communicata fuerunt atque conclusa, Declarando Terminum prædictum eidem Domino *Henrico Regi* interim non currere, & nichilominus extunc, quando concorditer per utrumque Regem petetur, Confirmationem eandem concedere velle annuit atque promisit,

De & super quibus omnibus & singulis supradictis Oratores præfati rogaverunt Me Notarium infrascriptum ut de Præmissis omnibus & singulis unum vel plura Publicum vel Publica conficerem Instrumenta dictanda & corrigenda Consilio Sapientis, non mutatâ formâ Substantiæ.

Act. *Romæ apud Sanctum Petrum in Palatio Apostolico & Aula dicti Palatii, Pontificum nuncupata*, Anno Dominicæ Nativitatis Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Tertio, Indictione Undecima, Die verò Tertiadecima Mensis Junii, Pontificatûs dicti Domini Papæ Anno Primo, præsentibus ibidem Reverendissimo in Christo Patre & Domino Domino *Francisco Sancti Eustachii Diacono Cardinali*, & Reverendis Patribus Dominis, *Johanne Antonio* Alexandrinensis ac *Johanne Lopis* Perusinensis Episcopis, Testibus ad Præmissa omnia & singula vocatis habitis & rogatis eisdem.

Et quia ego Jacobus Montalatus *de Piscia Clericus Lucanensis Diœcesis Apostolicâ & Imperali Auctoritatibus Judex Ordinarius ac Notarius Publicus Florentinus Supplicationi, Porrectioni, Dimissioni, Postulationi, Responsioni omnibus & singulis aliis supradictis dum*

Dantes & Concedentes eisdem Quatuor & Tribus eorum plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum speciale, ultimo Die Julii proximò futuro, & quibuscumque Diebus dictum ultimum Diem Julii præcedentibus & subsequentibus, in quocumque Loco congruo & oportuno, Conveniendi cum Commissariis, Deputatis, & Procuratoribus prædicti Præcarissimi Consanguinei nostri *Regis Scotorum* sufficientem Potestatem in hac parte habentibus,

Ac Tractandi & Communicandi de & super quibuscumque Querelis, Litibus, Quæstionibus, Gravaminibus, ac Offensis, Guerris & Attemptatis, per Subditos & Ligeos nostros & suos in Marchiis versus Scotiam seu alibi per Terram aut Mare Aquasve dulces, contra formam dictarum Treugarum & Guerrarum Abstinentiarum, *inter Nos* & dictum Consanguineum nostrum *Regem Scotorum* ut præmittitur captarum initarum & conclusarum, hincinde habitis ac qualitercumque motis factis sive perpetratis,

Ipsasque Querelas, Lites, Quæstiones ac Gravamina & Attemptata prædicta Audiendi, Discutiendi & Fine debito Terminandi, necnon debitam Reformationem & Reparationem Querelarum, Gravaminum, Offensarum, & Attemptatorum prædictorum fieri Petendi ac fieri Promittendi,

Et super Præmissis & eorum Dependentiis, Appunctuandi, Concordandi & Concludendi,

Novamque Dietam in talibus Loco & Tempore prout eis meliùs visum fuerit Deputandi Statuendi atque Limitandi, & inibi de & super omnibus Præmissis & ab eis qualitercumque Dependentibus Communicandi, Tractandi, Appunctuandi & finaliter Concludendi,

Universaque & singula, quæ pro Reformatione Præmissorum necessaria fuerint & oportuna, ac qualitercumque debita & requisita, juxta Leges & Consuetudines Marchiarum prædictarum, Faciendi, Exercendi & Exequendi, Executionique Demandandi;

Promittentes bonâ Fide & in Verbo Regio, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo septimo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Tractando & Conductibus Concedendis.

Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Stet. 8. H. 7. m. 16.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Cùm Jampridem, per Literas nostras Patentes, Fecerimus & Constituerimus & Ordinaverimus Reverendum in Christo Patrem *Ricardum Episcopum Assavensem*, Dilectumque Nobis in Christo Magistrum *Cristoforum Urswik* Decanum Ecclesiæ Cathedralis Eborum Magnum Eleemosinarium nostrum, necnon, Dilectos & Fideles nostros *Johannem Cartyngton* Armigerum, & *Edwardum Ratclyff* Armigerum, nostros veros & indubitatos Commissarios Procuratores & Nuncios speciales,

Ad Conveniendum, ad certos Dies & Loca, cum Commissariis, Deputatis & Procuratoribus Illustrissimi Principis *Jacobi Scotorum Regis* Consanguinei nostri Carissimi, super certis Negotiis in dictis Literis nostris specificatis Tractaturos & Communicaturos.

Hinc est quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac de Avisamento & Assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, &

Testatur quòd Nos Commissarii *Regis Scotiæ* cum præfatis Oratoribus & Commissariis *Regis Angliæ*, atque ipsi nobiscum, virtute & auctoritate Commissionum nostrarum hincinde per Literas Patentes dictorum Regum Nobis atque ipsis divisim factas (quarum Tenores de verbo ad verbum inferius inseruntur) Appunctuavimus, Convenimus, Concordavimus, & Conclusimus, Appunctuamus, Convenimus, Concordamus, & Concludimus Nos cum Ipsis & Ipsi nobiscum, Nominibus Principum prædictorum, in omnibus & per omnia, prout in sequentibus Articulis continetur,

Inprimis, inter Nos Commissarios prædictos, Nominibus quibus supra, Appunctuatum, Concordatum, & Conclusum est quòd, inter Serenissimos *Reges Scotiæ & Angliæ* supradictos, eorum Hæredes & Successores, Regna, Patrias, & Dominia, Terras, & Loca quæcumque eorumdem, necnon Vassallos, Ligeos, Homines, & Subditos suos quoscumque, præsentes & futuros, tàm Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscumque Gradûs, Præeminentiæ, Status, aut Conditionis existant, sit bona, realis, sincera, vera, integra, & firma Treuga, & Guerrarum Abstinentia, per Terram, Mare, Aquas dulces, & ubique Locorum, Inceptura ab Occasu Solis Diei ultimi Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo quarto, Duratura usque ad Ultimum Diem Mensis Aprilis in Anno Domini Millesimo, Quingentesimo primo inclusivè, Prioribus Treugis, ultimò apud Caldstreme captis, Tertio die Mensis Novembris ultimò præterito, usque ad Ultimum Aprilis proximò futurum, in suo Robore nichilominus permansuris.

Item, specialiter Conventum & Conclusum est quòd, durantibus Treugis seu Guerrarum Abstinentiis antedictis, nullus dictorum Principum movebit per Se aut per Subditos suos aut per alios quoscumq; seu movere permittet, Guerram, per Terram, Mare, neque Aquas dulces, adversus alium dictorum Principum Subditos aut Ligeos suos, nec dabit Auxilium, Consilium, vel Favorem ut hujusmodi Guerra moveatur vel excitetur.

Item, Conventum & Conclusum est quòd Naves, Nautæ, Mercatores, & alii Subditi utriusque Principum prædictorum per Terram, Mare, & Aquas dulces Euntes, Conversantes, Navigantes, Naufragium passuri, & Permanentes Tractentur & Recipiantur, prout melius Tractari & Recipi consueverunt in temporibus aliarum Treugarum prius inter *Scotiæ & Angliæ Reges* & * XII. 535.
eorum Regna initarum & conclusarum.

Item, Conventum & Conclusum est quòd omnes & singuli Deprædatores, Malefactores, & Præsentium Treugarum Violatores punientur asperius eisdem formâ & modo quibus antiquitùs puniri consueverunt, & si aliquis ex Subditis alterius Partium prædictarum quicquid deprædatus fuerit seu attemptaverit infra Marchiam, & ad Terram alterius Partis fugerit, & post Deprædationem hujusmodi seu Attemptatum Fugiendo revertatur ad Marchiam aut Terram illius Partis cujus est Subditus, licebit illi contra quem sic attemptaverit in recenti vel infra Sex Dies computandos a tempore Delicti sic attemptati vel commissi, auctoritate præsentis Ordinationis, absque aliis Literis vel salvo Conductu, prosequi illum Malefactorem, & ipsum sic prosequendo intrare salvò & securè Marchias & Terram in quam idem Malefactor se contulerit; dummodò, quamcitò hujusmodi Marchiam sive Terram hac de Causa intraverit, adeat aliquem Virum bonæ Famæ & Opinionis illæsæ, habitantem infra Marchiam quam sic intrat, & eidem declaret Causam Introitûs sui (viz.) ad Prosequendum Deprædationem suam, describat & specificet quibus Bonis, Catallis, vel Rebus Deprædatus fuerit, ac insuper requirat eundem quòd,

quam-

[illegible], Fugitivi, seu Banniti prædicti ad aliquem Portum prædictorum Principum applicuerint, tunc ille Princeps, in cujus Portum applicuerint, faciet per Officiarios suos prædictos securè custodiri, aut Eosdem & Receptores eorumdem deliberari Parti Læsæ, vel Spoliata & Deprædata per Eosdem integrè Restitui faciet & Refarciri, vel justum Valorem eorumdem.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd Fugitivi Scotiæ qui devenerunt Ligei *Regis Angliæ* debent ligari ex parte Anglicorum ad Observandum Articulos Præsentium Treugarum, & quòd Attemptata per eos super Subditos dicti *Regis Scotiæ* debent eodem modo reformari, quo reformabuntur Attemptata per Originarios Subditos *Regis Angliæ*, idem per omnia observando ex parte *Regis Scotorum* si qui Anglici ante hæc tempora per sua Sacramenta Ligei *Regis Scotorum* devenerunt vel aliter quovis modo,

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd in præsentibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis comprehendantur Amici, Confœderati, & Alligati, Regna, Dominia, & Subditi utriusque Principis, si comprehendi voluerint, & super hoc Animos suos declaraverint & idem desideraverint infra Sex Menses proximò extunc sequentes,

Et specialiter pro Parte *Regis Scotiæ*,

Karolus Rex Franciæ, *Johannes Rex Daciæ*, *Rex Hispaniæ*, *Rex Napulis*, *Rex Romanorum*, *Archidux Austriæ & Burgundiæ*, *& Mediolani Dux*;

Pro Parte *Regis Angliæ*,

• XII. 536. * *Imperator*, *Rex Romanorum*, *Reges Hispaniæ*, *Portugaliæ*, *Napuli*,

Austriæ, *Burgundiæ*, *Ferrarii*, & *Saboldiæ Duces*,

Ac Mercatores & Communitates Hanzæ Theutonicæ,

Quibus Mensibus lapsis, si nulla Notificatio hujusmodi facta fuerit Regibus prædictis, dicti Confœderati eorumdem non intelligentur in dictis Treugis comprehensi,

Et, si dicti Reges dictos Confœderatos sub dictis Treugis comprehendere noluerint, extunc dictæ Treugæ nullius Roboris censeantur vel Momenti.

ITEM, Conclusum est quòd, si, eisdem Guerrarum Abstinentiis durantibus, aliquid contra easdem vel aliquam Partem earumdem per Terram, Mare, vel Aquas dulces, fieri vel attemptari contingat, per hoc tamen præsentes Guerrarum Abstinentiæ non erunt nec censebuntur Ruptæ, Infirmatæ, vel Annullatæ, sed nichilominus in suo Robore permanebunt & Attemptata hujusmodi debitè reformabuntur.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd, si aliquis Subditus alicujus Principum prædictorum, qui passus fuerit Rapinam vel Spolium a Subdito alterius eorumdem, propriâ auctoritate suâ propter hoc Deprædationem, Spoliationem, Prisas, vel Districtiones Personarum seu Bonorum fecerit, eo ipso cadat a Causa sua, & nichilominus secundùm Delicti exigentiam puniatur.

ITEM, Conclusum & Concordatum est quòd quamquam præsentes Guerrarum Abstinentiæ captæ & initæ sint modis & formis ut supra, attamen non dicentur nec reputabuntur omninò Generales, nec se extendent ad Dominium de Lorne in Regno Scotiæ, nec ad Insulam de Lundey in Regno Angliæ, sed Dominium & Insula prædicta intelligentur nullo modo comprehensa in his Guerrarum Abstinentiis.

ITEM, Expediens visum & Conclusum est quòd *utrique Principes* supradicti deputabunt certos Probos & Discretos Viros ad Numerum Trium Personarum ex alterutra Parte eorumdem, quibus committent Potestatem plenam ad Inspiciendum le Fyschgarth de Esk & Terras Debatabiles ibidem adjacentes in Occidentalibus Partibus Marchiarum, qui convenient apud Lochmabanestane, Octavo Die Mensis Augusti, in Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo quarto, & juxta eorum discretiones Finem debitum de omnibus Controversiis super eisdem perpetuis futuris temporibus Deo Duce imponent:

Et Casu quo aliquis Ligeorum unius vel alterius Principum prædictorum reparaverit, ædificaverit, seu ut vulgariter dicitur impo-

Et Nuncii dicti *Regis Angliæ*, pro [illegible] Venientes & eandem Portantes, salvò & securè venient ad dictum Locum de Wethirburn, & Redient virtute Treugarum & Appunctuamentorum, quæ pro salvo & sufficienti Conductu sufficient; * quibus Nunciis, dictam Summam portantibus & eandem solventibus Serenissimus *Rex Scotiæ* dabit sufficientem Acquie- • XII. 537.
tantiam de Recepta.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd similiter Attemptata per Terram sint abolita & remissa, ex utraque Parte, usque Vicesimum quartum Diem Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo.

ITEM, Concordatum & Conclusum est quòd utraque Partium prædictarum Publicari & Notificari faciet dictas Guerrarum Abstinentias Subditis suis, in omnibus & singulis insignioribus Locis Marchiarum suarum, tàm in Regno Scotiæ quàm Angliæ, publicè & solenniter, inchoando apud Edinburgum in Scotia, & apud Novum Castrum in Anglia, infra Octo Dies a Data Præsentium.

ITEM, Concordatum & Conclusum est quòd præsentes Conclusiones & Conventiones Treugarum & Guerrarum Abstinentiæ Confirmabuntur & Ratificabuntur per Patentes Literas utriusque Regum prædictorum, Magnis Sigillis suis sigillatas, necnon Subscriptione eorumdem; Quæ Literæ, sic sigillatæ & subscriptæ, Deliberabuntur & Tradentur hincinde citra ultimum Diem Mensis Julii proximò futurum, pro Parte *Regis Scotiæ Willielmo Tyler* Militi apud Berewicum, pro Parte *Regis Angliæ Georgio Hume* apud Wethirburn.

QUÆ OMNIA ET SINGULA, ita inter Nos Commissarios antedictos Communicata, Conventa, & Conclusa, Nos Commissarii *Regis Scotiæ* antedicti Promittimus per ipsum Metuendissimum Dominum nostrum suosque Successores, quoad ipsum & ipsos attinet, debitè in omnibus & per omnia teneri inviolabiliter pariter & observari.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium huic Parti *Indenturæ*, penes Commissarios *Regis Angliæ* supradicti *Relictæ*, Nos Commissarii *Regis Scotiæ* Nomina nostra propria subscripsimus, & Sigilla nostra apposuimus, Anno, Die, Mense, & Loco supradictis.

Tenor verò Commissionis nostræ, de qua supra fit mentio, sequitur & est talis.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm dudùm *inter Nos* & Illustrissimum Principem *Henricum Angliæ Regem* Consanguineum nostrum carissimum, pro Nobis, Regno, Terris, Dominiis, & Patriis, ac Subditis nostris & suis hincinde, certæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, initæ captæ fuerunt & conclusæ, sub certis modis & forma in Literis desuper confectis expressatis, sicuti in eisdem Literis pleniùs continetur,

Nos,

Ad Dei Omnipotentis Gloriam Honorem & Reverentiam; Dampnis & Periculis maximis, quæ non sine multa Cæde Sanguinisque Christiani effusione, occasione Guerrarum, verisimiliter evenire poterint, pro Viribus obviare cupientes,

Pacem cum omnibus, saltem Principibus Nobis Sanguinis Vicinitate conjunctis Christianæque Fidei Cultoribus, quantum in Nobis est, inire, observare, custodire, nostrosque Subditos sub Justitia ponere & perpetua Quiete fovere conamur,

Hujusmodi Treugas & Guerrarum Abstinentias ulterius prorogari & ad longiora Tempora extendi volentes,

De Fidelitatibus, Industriis & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Willielmi Episcopi Abirdonensis* nostri Secreti Sigilli

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras sub Magno Sigillo nostro fieri fecimus Patentes apud *Edinburgh*, Vicesimo secundo Die Mensis Junii, Anno Regni nostri sexto.

Tenor verò Commissionis præfati Serenissimi Regis Angliæ, prædictis suis Commissariis factæ, sequitur in hunc modum.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm, propter felicem Christianæ Religionis Successum, universalem Regum ac Regnorum omnium Pacem & Concordiam desiderantes, ac maximè eorum quibus Sanguinis ac Patriarum vicinitate conjuncti simus, quosque etiam jam ad Dies & Annos mutuæ Pacis & Concordiæ Benivolentia complexi sumus,

Nos,

De Fidelitatibus, Industriis & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Ricardi Assavensis Episcopi*, ac *Willielmi Tyler* Militis Locumtenentis nostri Villæ nostræ Berewici, *Henrici Eynesworth* Clerici Legum Doctoris Consiliarii & in Officio Privati Sigilli nostri Secundarii Capellani nostri, necnon Dilecti nobis *Johannis Cartyntonn* Armigeri, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Ordinamus ac Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Quatuor & eorum Tribus plenariam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cùm Illustrissimo Principe Carissimo Consanguineo nostro *Jacobo Scotorum Rege*, seu ipsius Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Legatis, Deputatis, sive Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, tàm de & super vera firma perpetua & reali Pace, Concordia, atque Amicitia, ad Vitam utriusque nostrûm Principum, aut ad longiora seu minora Tempora duraturâ, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, Alligantiis, Intelligentiis, Confœderationibus, ac mutuo & amicabili Communicatione & Intercursu Mercium & Mercandisarum, inter Nos & dictum Illustrissimum Principem *Consanguineum nostrum*, Hæredes & Successores utriusque nostrûm, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Faventes, Confœderatos, Amicos, & Adhærentes nostros & suos quoscumque hincinde ineundis, capiendis, componendis, celebrandis, & habendis, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, Componendi, Paciscendi, ac finaliter & integrè Determinandi, & Concludendi.

Treugasque antehac initas Innovandi & Prorogandi,

Hujusmodi Pacem & Concordiam atque Treugas & Guerrarum Abstinentias, Ligas, Amicitias, Fœdera, Affinitates, Intelligentias, Alligantias, & Confœderationes, alias Pactiones, & Conventiones de novo Componendi, Paciscendi, Firmandi, Statuendi, Appunctuandi, & Promittendi,

Temporaque & Terminos pro hujusmodi Donationis propter Nuptias sive Dotis Solutione Statuendi, Præfigendi, & Limitandi,

Ac Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literas & Scripta sigillata pro vera & firma prædictæ Donationis propter Nupties sive Dotis in Terminis per eos statutis aut statuendis Solutione & Contentatione, eidem Consanguineo nostro *Scotorum Regi*, pro Nobis & Nomine nostro, Faciendi, & Sigillandi ac Fieri & Sigillari Promittendi, & ea Tradendi & Deliberandi,

Ac Juramentum in Animam nostram si opus fuerit Præstandi,

Necnon Convenientem Donationem Dotem sive Dotalitia ab eodem Consanguineo nostro *præfatæ Katherinæ Consanguineæ nostræ*, pro sive super hujusmodi Matrimonio contrahendo Præstandam & Assignandam, Nomine nostro & ipsius Consanguineæ nostræ & pro Ea Stipulandi, Petendi, Impetrandi & Exigendi,

Certaque Loca & Tempora, pro prædictæ Donationis, Dotis, sive Dotalitii Assignatione, Limitatione, & Contentatione, *eidem Consanguineæ nostræ* per præfatum Consanguineum nostrum *Scotorum Regem* fiendæ, similiter Statuendi, Præfigendi, & Limitandi,

Consimiliaque Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literas, & Scripta sigillata, ac Juramentum a præfato Illustrissimo Consanguineo nostro & per ipsum fieri & sigillari, ac Nobis & præfatæ Consanguineæ nostræ deliberari similiter Stipulandi, Exigendi, Impetrandi & Recipiendi, & Nobis deliberari Requirendi,

Novamque Dietam, in talibus Loco & Tempore prout eis melius visum fuerit, quatenus opus fuerit, Statuendi & Assignandi, & inibi Communicandi, Conveniendi, Tractandi, Appunctuandi,

Ac de & super omnibus Præmissis & ab eis qualitercumque Dependentibus Concludendi, prout eis expediens visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, * Roborandi, & * VII.
Affecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam 540.
nostram præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis ac Dependentibus ab eisdem omnia & omnimoda Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Pœnas, Astrictiones ac Literas Sigillatas, Validas & Efficaces, pro Parte nostra, Promittendi, Concedendi, Faciendi, Expediendi, Tradendi & Deliberandi,

Juramentaque Securitates, Cautiones, Promissiones, Obligationes, Pœnas, aliasque Literas, consimilis effectûs & vigoris, a dicto Illustrissimo Consanguineo nostro *Scotorum Rege* Petendi, Exigendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula Faciendi, Excercendi, & Exequendi, prout eis & Tribus eorum melius videbitur expedire, quæ talem tantamque vim & effectum volumus realiter optinere ac si ea in Persona nostra fecissemus,

Cæteraque omnia Præmissa & eorum singula quoquo modo concernentia Faciendi, Firmandi, & pro Parte nostra Perimplendi ac debitè Exequendi, quæ Nos faceremus si personaliter interesse-

... Literis Bullatis contentis, coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Thomæ*, sic ad dictam Ecclesiam Wyntoniensem Translati, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Thomæ*, sic ad dictam Ecclesiam Wyntoniensem Translato, Temporalia prædicta, cum Pertinenciis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub Datâ prædictâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Somers. & Dors.
Escaetori Regis in Com. Surr.
Escaetori Regis in Com. Buk.
Escaetori Regis in Com. Oxon. & Berk.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, &c.

---

* XII. 541.

* *Bulla Moderationis Immunitatum.*

R. apud me L. Podocatharum.

Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Ex Autogr.

ALexander Episcopus, Servus Servorum Dei, ad futuram Rei memoriam.

Provisionis nostræ debet provenire Subsidio, ut Jus suum cuilibet conservetur; Hinc est quòd Nos Tenorem quarumdam Literarum felicis recordationis *Innocentii Papæ Octavi* Prædecessoris nostri, in Registro ipsius repertum, pro eo quòd sicut exhibita Nobis nuper pro Parte Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Septimi Angliæ Regis* Illustris Petitio continebat, ipse hujusmodi Tenore ex certis causis asserit se indigere, de Registro ipso de verbo ad verbum transcribi, & ad ipsius *Henrici Regis* Supplicantis instantiam Præsentibus annotari fecimus, qui talis est,

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem concessas Immunitates, quibus Mali se tuentur, & indies ad Pejora perpetrandum magis ducuntur, taliter moderari, quòd exinde non præbeatur eis imposterùm tanta Delinquendi facultas. Sane, sicut accepimus, in Angliæ Regno nonnulla Ecclesiastica tàm Secularia quàm Religiosa Loca fore noscuntur, quæ tali gaudent Immunitate, ut quicunque Facinorosi & Scelestissimi Homines quæcunque Homicidia, Incendia, Sacrilegia, atque Furta, & alia Mala committentes, etiam Latrones publici & Agrorum Populatores, ac rei Læsæ Majestatis & Debitorum aliorum, ad illa recurrentes, & in illis moram trahentes, inde extrahi, & in eorum Bonis & Personis molestari non possint:

Ex quo sequuntur continuè, causâ Immunitatis hujusmodi, in dicto Regno quamplura Damna atque Mala, ac Creditores defraudantur in Pecuniis & aliis Rebus eis per alios debitis, cùm illas, dùm præfati Debitores in dictis Locis moram trahunt, nequeant recuperare:

Contingit etiam sæpenumerò, quòd hujusmodi Mali & Facinorosi Homines, videntes habere Locum tutum in quo dum moram ...

... rum Derogationis concessis, quibus omnibus eorum ac eo... rumque totis Tenoribus pro illorum sufficienti Derogatione specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, Tenores hujusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habentes quoad Præmissa Motu & Scientiâ similibus Derogamus, cæterisque * contrariis quibuscumque; verùm quia difficile foret præsentes Litteras ad singula quæque Loca in quibus expediens fuerit deferre, volumus, ac præfatâ Auctoritate Decernimus, quòd illarum Transumptis Manu alicujus Publici Notarii inde rogati subscriptis, & Sigillo ejusdem Regis, vel alicujus Curiæ Spiritualis munitis, ea prorsus in Judicio & extra, & aliàs ubilibet Fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ; * XII. 541.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Constitutionis, Statuti, Ordinationis, Derogationis, Voluntatis, & Decreti infringere, &c.

Datum *Romæ apud Sanctum Petrum* Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Octuagesimo septimo, octavo Id. Augusti, Pontificatûs nostri Anno tertio.

Cæterùm ut earumdem Litterarum Tenor prædictus, sic insertus, omnimodam Rei seu Facti certitudinem faciat, Apostolicâ Auctoritate Decernimus, ut illud idem Robur, eamque Vim, eundemque vigorem dictus Tenor per omnia habeat, quæ haberent Originales Litteræ supradictæ, ac eadem prorsus eidem Tenori Fides adhibeatur, quandocumque & ubicumque sive in Judicio sive alibi ubi fuerit exhibitus vel ostensus, ac eidem stetur firmiter in omnibus, sicut eisdem Originalibus Litteris staretur, si forent exhibitæ vel ostensæ; per hoc autem nullum Jus cuiquam de novo acquiri volumus sed antiquum tantummodo conservari.

Nulli ergo, &c.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo tertio, Tertio Non. Julii, Pontificatûs nostri Anno Primo.

D. Gallettus.

Tractatus apud Edynburgh Confirmatio Regis.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Scot. 8. H. 7. m. 4.

INSPEXIMUS QUANDAM INDENTURAM, inter Oratores & Commissarios nostros & Oratores & Commissarios Carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Scotorum Regis* apud Edynburgh nuper FACTAM, in hæc verba,

HÆC INDENTURA,

FACTA *apud Edynburgh Vicesimo Quinto Die Mensis Junii, Anno Domini Milesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Tertio*, inter Nos, *Willielmum Episcopum Aberdonensem*, Custodem Secreti Sigilli Supremi Domini nostri, *Regis*, *Johannem Rosse* de Montgrenane Militem, Magistros, *Johannem Fresale* Decanum Capellæ Regiæ de Lestalrig Clericum Rotulorum & Registri ac Concilii, & *Ricardum Lausou* Clericum Justiciariæ præfati Domini nostri Regis, Consiliarios, Oratores, & Commissarios Serenissimi Illustrissimique Principis *Jacobi Regis Scotorum* ex unâ Parte, & Reverendum in Christo Patrem *Ricardum Assavensem Episcopum*, *Willielmum Tyler* Militem, *Henricum Aynesworth* Legum Doctorem, & *Johannem Cartyngton* Armigerum, Consiliarios, Oratores, & Commissarios Serenissimi Excellentissimique Principis *Henrici Regis Angliæ*, ex altera Parte,

TESTATUR quod Nos, *&c. ut supra de Dat. secundo Die Junii.*

QUÆ

... Solvemus & Deliberabimus, Solvive & Deliberari faciemus, *dicto Consanguineo nostro*, Loco & Terminis præfatis, Vitâ utriusque nostrûm durante, *Quinquaginta Millia Scutorum Auri*, Valoris Antedicti, ad dictos Duos Paschæ & Sancti Michaelis singulorum Annorum Terminos, per æquales, ut præmittitur, Portiones,

Ad quam quidem Solutionem fideliter & firmiter, singulis Annis, per Nos, ut præfertur, Vitâ utriusque nostrûm durante, continuò faciendam, Promittimus, Astringimus, & Obligamus Nos bonâ Fide & in Verbo Regio, tactis superinde Sacrosanctis Euvangeliis, Hæredes, Executores, & Successores nostros, Regnum, Patrias, Dominia; & Bona nostra præsentia & futura, singulos Subditos nostros atque eorum Bona ubicumque fuerint reperta,

Et, ad omnium & singulorum Præmissorum securiorem Observantiam, obligabimus Nos sub Pœnis Cameræ Apostolicæ & per Obligationem de nisi,

Ac insuper, per Præsentes, Promittimus & Obligamus Nos quòd procurabimus & faciemus Societatem & Socios Banci de Medicis, pro antedictis *Quinquaginta Milibus Scutorum* eidem Consanguineo nostro *Regi Angliæ*, modo & formâ prædictis, inviolabiliter annuatim Solvendis, debitè & legitimè Obligari, eorumque Cautionem in Scriptis, ritè superinde confectam, eidem *Consanguineo nostro* præstari & deliberari, aut Rescriptum Apostolicum, Sigillo Plumbeo munitum, Sumptu & Ære nostro, impetrare & obtinere, ipsique Serenissimo *Regi Angliæ*, citra Festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futurum, in Anglia deliberare, deliberarive realiter facere,

Quæ omnia & singula Præmissa Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmentur, appositis Pœnis Interdicti in Regnum, Patrias, & Dominia nostra antedicta, atque Excommunicationis in Personam nostram, si omnia & singula Præmissa, ut præfertur, minimè servaverimus & perimpleverimus.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus Literis nostris Patentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. in *Civitate nostra Ambianensi*, Die vicesimo nono Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Septuagesimo quinto, & Regni nostri Decimo quinto.

Nos autem Tenores Literarum prædictarum duximus *Exemplificandos* per Præsentes:
In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Julii.

---

* XII. 544.

* *De Communicando & Tractando cum Rege Romanorum & Philippo Archiduce Austriæ.*

Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Franc. 8 H. 7. m. 10.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem:
Cùm dudùm, *inter Nos* & Sacratissimum Principem *Maximilianum Romanorum Regem* semper Augustum ac Illustrissimum Principem *Philippum Archiducem Austriæ* ejus Primogenitum, Consanguineos nostros Carissimos, pro Nobis, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis ac Subditis nostris & suis hinc inde, certa Pacis & Amicitiæ Fœdera, atque Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, Quæstionibus, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis & Demandis ac Attemptatorum Restitutione, unà cum suis Circumstantiis, Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, atque Connexis, quæ *inter Nos & prædictos Consanguineos nostros* atque Regna, Terras, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos & Adhærentes nostros & suos hincinde Indiscussæ pendent ac pendere prætenduntur sive dinoscuntur, Tractandi, Conveniendi, Componendi, & ea prout melius visum fuerit Reformandi & fine debito Determinandi,

Novamque Dietam, pro Præmissorum complemento, prout opus erit, & eis meliùs visum fuerit, Statuendi,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super omnibus & singulis Appunctuatis & Conclusis ac Dependenciis ab eisdem Literas validas & efficaces, pro Parte nostra Conficiendas, Tradendi & Deliberandi, atque Tradi & Deliberari Promittendi, aliasque Literas, consimilis effectus & vigoris, *a dictis Consanguineis nostris* Petendi, Exigendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula Faciendi, Exercendi, Exequendi & Expediendi, prout eis meliùs videbitur expedire, quæ talem * tantamque Vim & Effectum volumus realiter optinere ac si eam Propriâ Personâ nostrâ fecissemus, * XII. 545.

Cæteraque omnia Præmissa & eorum singula quoquomodo concernentia Faciendi, Firmandi, & pro Parte nostra Perimplendi ac debitè Exequendi, quæ nos faceremus si Personaliter interessemus, etiam si majora sint & Mandatum de se magis exigant speciale,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos omnia & singula, quæ per præfatos Oratores, Commissarios, Legatos, Deputatos, & Nuncios Appunctuata, Conventa, & Conclusa fuerint in hac parte, Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superinde Literas nostras Patentes Novas aut Confirmatorias, Ratificatorias, & Approbatorias in forma debita & autentica, prout opus fuerit, daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

Super Treugis Scotiæ & Attemptatis.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Cùm certæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, ab ultimo 1493.
Die Aprilis proximò futuro ad Septennium duraturæ, inter *Nos* An. 8.
& Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* Consangui- H. 7.
neum nostrum Carissimum, per nostros suosque Consiliarios, Scot. 8.
Oratores & Commissarios, superinde sufficient. captæ, factæ, H. 7.
initæ sint & conclusæ, m. 5.

Quas quidem Treugas & Guerrarum Abstinentias, pro Parte nostra, firmiter Teneri & inviolabiliter Observari volentes,

Eas, per Literas nostras Patentes, Magno Sigillo nostro sigillatas, Ratificavimus & Confirmavimus,

Conventionum Scotiæ Ratificatio per Scotorum Regem.

Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Ex Autogr. * XII. 546.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum* universis & singulis, ad quorum notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

SCIATIS NOS INSPEXISSE ET INTELLEXISSE QUAMDAM INDENTURAM.

FACTAM *apud Burgum nostrum de Edinburgh* Vicesimo quinto Die Mensis * Junii ultimò elapso, inter Commissarios nostros ex una, & Commissarios Excellentissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri Carissimi Henrici Regis Angliæ Partibus ab altera, sub eorum Sigillis & Subscriptionibus Manualibus, Treugas & Guerrarum Abstinentias ac Prorogationes earumdem, inter Scotiæ & Angliæ Regna, necnon alias Conventiones & Appunctuamenta in se continentem.

Cujus quidem Indenturæ Tenor sequitur in hunc modum.

HÆC INDENTURA,

FACTA apud Edinburgh, Vicesimo Quinto Die Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Tertio, inter Nos, *Willielmum Abirdonensem Episcopum, &c. ut supra.*

QUAM QUIDEM INDENTURAM, ac Conventiones, Appunctuamenta & Conclusiones in eadem contenta, in omnibus suis Punctis & Articulis ac Circumstantiis suis quibuscumque, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & per Præsentes Confirmamus,

Promittentes, Nos bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula in hujusmodi Indentura contenta, pro Terminis in eadem expressatis, Observaturos.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras sub Magno Sigillo nostro fieri fecimus, *apud Edinburgh*, Vicesimo Die Mensis Julii Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Tertio, & Regni nostri Sexto.

JAMES REX.

Bulla de Confirmatione.

Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Ex Orig.

ALexander *Episcopus*, Servus Servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Sacræ Religionis, sub quâ Dilecti Filii *Prior, & Conventus* Monasterii Sanctæ Trinitatis Londoniensis, per Priorem soliti Gubernari, Ordinis Sancti Augustini, mundanis abdicatis illecebris, devotum & sedulum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut illis, per quæ ipsorum Quieti consulitur, favorem Apostolicum impendamus,

Dudùm siquidem pro parte dictorum Prioris & Conventûs Nobis exposito, quod olim pro Parte ipsorum *Angelo Corario*, qui tunc in suâ Obedientia *Gregorius xii* nominabatur, significato, quòd ipsi ad evitandum strepitus, qui ex concursu Dilectorum Filiorum, Parrochianorum Ecclesiæ dicti Monasterii, quæ ad honorem, & sub vocabulo Beatæ Mariæ Magdalenæ Fundata extitit & Parochialis est, & in eâdem Ecclesiâ fiebant pro tempore, necnon Incommoditates quas ipsi *Prior & Conventus* propterea sustinebant, & quia etiam ipsa Ecclesia satis arta erat, prout est pro Priore, & Conventu præfatis, pro eorum, & ipsorum Parrochianorum Commodo, etiam eorundem Parrochianorum accedente Consensu, Capellam Sanctæ Catherinæ sitam infra Scepta dicti Monasterii, & ab eodem Monasterio dependentem, ad finem & effectum, quòd prædicti Parrochiani deinceps Missas, & alia Divina officia audirent, necnon ipsis Ecclesiastica Sacramenta ministrarentur in dictâ Capellâ per unum ex Canonicis prædicti Monasterii pro tempore, prout in eâdem Ec- *Souche* Canonicus Lichefeldensis, cui [illegible] ejusdem Prioratûs super Præmissis totaliter commiserat Vices suas vigore Literarum & Commissionis prædictarum, ad Executionem earumdem Litterarum procedens, Præmissa omnia & singula, quia ea repperit fore vera, duxerit Confirmanda, prout in quodam Instrumento Publico inde confecto, Sigillo dicti Canonici munito, dicitur plenius contineri; pro Parte dictorum *Prioris & Conventûs* Monasterii Sanctæ Trinitatis nobis fuit humiliter Supplicatum, ut eidem Instrumento, seu Confirmationi ejusdem Canonici Robur Apostolicæ Confirmationis adjicere de speciali gratiâ dignaremur:

Nos igitur, hujusmodi Supplicationibus inclinati, Confirmationem præfatam, etiamsi postquam Venerabiles Fratres nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, de quorum Numero tunc eramus, ab eod   cum sua Curia in Civitate Lucanensi residebat, recedentes ad Civitatem Pisanensem, in quâ cum nostrâ Curiâ Residemus, accesserant, per eundem Canonicum facta fuerit, & omnia inde secuta, sicut providè facta sunt, Rata habentes, & Grata, ea Auctoritate Apostolicâ Confirmamus, & præsentis Scripti Patrocinio Communimus, supplentes omnes Defectus, siqui forsan intervenerint in eisdem. Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Confirmationis, & Communitionis infringere, &c.

Datum *Pisis*, Tertio Decimo Kall. Augusti, Pontificatûs nostri Anno Primo.

Ra. gratis.

P. DE PIZOLPASSIS.

Commissio ad Recipiendum Summam Mille Marcarum.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1493. An. 8. H. 7. Ex Autogr.

Sciatis quòd Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, ac Tenore Præsentium Facimus, Constituimus, & Ordinamus, Venerabilem in Christo Patrem nostrumque Consiliarium & Thesaurarium *Henricum Abbatem de Cambuskynneth*, Dilectumque Familiarem Clericum & Consiliarium nostrum Magistrum *Johannem Fresale* Decanum de Lestalrig ac Canonicum Glasguensem nostrorum Rotulorum & Registri ac Concilii Clericum, & Dilectum Familiarem Armigerum nostrum *Georgium Hume* de Wethirburne, ac Duos eorum conjunctim, nostros Procuratores & Nuncios speciales,

Dantes & Concedentes eisdem nostris Procuratoribus & Nunciis, ac Duobus eorum conjunctim, nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale Petendi, Exigendi, & Recipiendi ab Excellentissimo Principe *Henrico Rege Angliæ* Fratre & Consanguineo nostro Carissimo, suisve Procuratoribus & Nunciis per eum destinandis, Summam *Mille Marcarum Monetæ Angliæ, in Auro & Grossis Anglicanis nunc in Regno Angliæ Currentibus*, Nobis & nostris Procuratoribus & Nunciis, citra ultimum Diem Mensis instantis Julii, apud Turrim & Locum de Wethirburne in le Mers, persolvendarum, pro Recompensâ, Contentatione & plenariâ Satisfactione, ac generali Abolitione omnium & singulorum, per Mare & Aquas dulces, per Subditos præfati Serenissimi Principis *Regis Angliæ*, Attemptatorum, usque in Diem confectionis Indenturarum inter nostros & suos Commissarios, super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, apud Burgum nostrum de Edinburgh, ultimò captis, prout in eisdem plenius continetur:

Ac, dictâ Summâ *Mille Marcarum Monetæ prædictæ*, per dictos nostros Procuratores & Nuncios, aut Duos eorum conjunctim, in Auro & Grossis Anglicanis, ut præmittitur, Receptâ, Procuratores & Nuncios prædicti Excellentissimi Principis, ipsam Summam Deliberantes & Persolventes, de eadem, nostro * * XII. 548.

No-

Subditos Regni ejusdem, pro Nobis Hæredibus & Successoribus nostris ac Ligeis & Subditis Regni nostri, de Eadem Quittumclamamus & Imperpetuum Exoneramus per Præsentes.

In cujus Rei Testimonium Magnum Sigillum nostrum Præsentibus apponi fecimus *apud Hadington*, ultimo Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo tertio, Et Regni nostri Sexto.

Sub Magno Sigillo de cerâ alba pendente a caudâ Pergamenæ.

De Conductu.

Ann. D. REX, per Literas suas Patentes, per unum Annum duraturas,
1493. de Gratia sua speciali, ac ex certis considerationibus ipsum
An. 8. specialiter moventibus, suscepit in salvum & securum Conductum
H. 7. suum, ac in Protectionem, Tuitionem & defensionem suas spe-
Franc. 8. ciales, *Alexandrum Houme* Militem Dominum de Houme Mag-
H. 7. m. num Camerarium Scotiæ, *Willielmum Lundy* Militem Dominum
17. de Lundy, *Johannem Houme* de Ertilton, *Adam Creychton* de Eippandavyn, *Patricium Houme* in le Donne, *Johannem Lyddale*, Dominum *Gerardum Houne*, Dominum *Henricum Ailon* Canonicum de Abbirden, *Jacobum Bromefeld*, & *Stephanum Bromefeld*,

Ita quòd ipsi, *cum numero Centum Personarum* in Comitiva prædicti *Domini de Houme*, & in Absentia sua numero *viginti Personarum* vel infra in Comitiva aliquorum Dominorum sive Generosorum prædictorum, in hoc Regnum suum Angliæ, ac alia Dominia Jurisdictiones & Territoria sua, viâ Peregrinationis sive Mercandisæ, cum Equis Hernesiis, &c. *ut in similibus de Conductu Litteris.*

Teste Rege apud *Cantuar.* quarto die Augusti.

Per ipsum Regem.

• XII. 549. ### * *Super Solutionibus Franciæ, de Recipiendo & Acquietanda.*

Ann. D. REX, Omnibus ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salu-
1493. tem.
An. 9. Cùm nuper inter nostros & Illustrissimi Principis Præcarissimi
H. 7. Fratris & Consanguinei nostri *Karoli Gallorum Principis* Commis-
Franc. 9. sarios, Oratores, Procuratores, Deputatos & Nuncios inter cæte-
H. 7. m. ra Conventum, Concordatum, Appunctuatum & Conclusum
17. est,

Quod idem Frater & Consanguineus noster Solveret & Deliberaret seu Solvi & Deliberari faceret Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis, vel dictorum Hæredum nostrorum Deputatove Deputatis, Summam septingentarum & quadraginta quinque Millium Coronarum Auri, *unaquaque Corona Valoris Triginta & Quinque Solidorum Turonensium Monetæ tunc in Regno Franciæ Cursum habentis,*

Quam quidem Summam Septingentarum & Quadraginta quin-*que Millium Coronarum . . . Consan*guinei nostri Franciæ* apud dictam Villam nostram Calesii, Nomine nostro, Tractandi & Communicandi, & ab ipsis dictam Summam, *Viginti & quinque Millium Francorum in Coronis Auri* Valoris ante dicti (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses ut præmittitur valente) Nobis dicto Primo Die Mensis Novembris per ipsum *Gallorum Principem*, debitam & solvendam Recipiendi, & eorum Solutiones Acceptandi, *Ipsumque Consanguineum nostrum* & dictam Summam Solventes de hujusmodi Receptis Acquietandi & Exonerandi, atque Literas suas Acquietantiæ & Exonerationis eorumdem Conficiendi & Sigillandi, ipsasque Literas atque nostras Acquietantiæ & Exonerationis hujusmodi, Magno Sigillo nostro Sigillatas, præfatis Commissariis, Procuratoribus, Deputatis sive Nunciis *prædicti Fratris & Consanguinei nostri* Nomine nostro atque Suo Tradendi & Deliberandi,

* Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu • XII.
circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, 550.

Promittentes bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid dicti nostri Commissarii, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputati Nomine nostro fecerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Ad Carolum Franciæ super Comprehensione in Fœderibus.

ILlustrissimo Potentissimoque Principi, Dei gratiâ, *Regi Karolo* Ann. D.
Franciæ Consanguineo nostro Carissimo, *Henricus*, eadem 1493.
gratiâ, *Rex Angliæ*, *&c.* Prospera ad votum Incrementa. An. 9.
Cùm in quibusdam Pacis Fœderibus, inter Sacratissimum Prin- H. 7.
cipem *Romanorum Regem* Serenissimumque Principem *Philippum* Franc. 9.
Archiducem Austriæ ejus Filium ex unâ, & *Vos* ex altera Partibus, H. 7. m.
Nominibus suis & vestris non longè ante hac initis, conventis, 14.
& conclusis, placuerit vestræ Serenitati Nos in illis Pacis Fœderibus, inter cæteros suos Alligatos & Confœderatos, nominare & specificare, & in eisdem comprehendere si comprehendi velimus, sicuti in Literis suis superinde confectis, de quibus satis Nobis constat, plenissimè liquet,

Nos, animadvertentes illas Nominationem & Comprehensionem a vobis non minore Affectione quàm Amore processisse, ob quod Gratias, uti debeamus, agimus immortales, considerantesque quantæ ex Bellis Urbium Subversiones, Strages Hominum, Animarum pericula cæteræque Calamitates innumerabiles, qualesque ex diva Pace, Fructuum ubertates, Tranquilitates Hominum, aliæque infinitæ Felicitates atque Prosperitates provenire solent in eisdem Fœderibus, saltem vestram ob contemplationem, Nos Comprehendi velle Declaramus, Notificamus Significamusque per Præsentes,

Pollicentes Nos, omnia & singula Capitula, in dictis Pacis Fœderibus contenta, in quantum Nos concernunt, inviolabiliter observaturos, atque ea prout ad Nos spectant inconcussè observare Promittimus.

In quorum Præmissorum Fidem & Testimonium has Literas nostras Magno Sigillo nostro munitas fieri fecimus.

Dat.

Super Bundis Terræ Batabilis in Marchiis Scotiæ.

Ann. D. 1493. An. 9. H. 7. Scot. 9. H. 7. m. 13.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, pendentibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis, *inter Nos* & Serenissimum Principem Consanguineum nostrum Carissimum *Jacobum Scotorum Regem*, Materia Quæstionis, Litis, & Discordiæ, jamdudùm exorta sit, inter Subditos nostros atque suos Occiduarum Marchiarum versus Scotiam hincinde Inhabitantes, tàm de & super Jure, Titulo, Differentia, & Diversitate *Piscariæ Aquæ de Eske*, quam de & super Finibus, Liminibus, & Bundis *Terræ Batabilis* jacentis in Confinio dictarum Occiduarum Marchiarum utriusque Regnorum Angliæ & Scotiæ, necnon de Situ & de Limitibus & Bundis *Monasterii de Canaby* in Confinio Marchiarum prædictarum situati,

Nos,

Omnes hujusmodi Differentias, Lites atque Discordias, ex Quæstione hujusmodi motas seu movendas, quantum in nobis est, penitùs amputari & aboleri, nullamque Novitatem super eisdem in præjudicium unius seu alterius Partis, maximè instantium Treugarum tempore, introduci, volentes,

De Fidelitatibus, Industriis & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Thomæ Dacre* Domini de Dacre, *Ricardi Salkyld* Militis, & *Johannis Musgrave* Militis, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem nostris Commissariis, Procuratoribus, Deputatis & Nunciis, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale cum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis & Nunciis prædicti Consanguinei nostri *Regis Scotorum*, Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro habentibus, tàm de & super Materia Quæstionis prælibatæ, quàm de & super Finibus, Metis, Limitibus, & Bundis dictæ *Terræ Batabilis*, in dictis Occiduis Marchiis utriusque Regnorum prædictorum ac *Monasterii prædicti*, jacentis, ad certos Dies & Loca ad hoc per eos hincinde statuenda & præfigenda, amicabiliter Conveniendi & inibi Communicandi, Concordandi, Appunctuandi, deque & super Jure, Titulo, & Possessione, Usuque & Observantia *Piscariæ Aquæ prædictæ* dictæque *Terræ Batabilis*, ac de Finibus, Metis, Limitibus & Bundis prædictis temporibus retroactis habitis, viis & modis quibuscumque licitis & rationabilibus Inquirendi & Investigandi, ipsasque Quæstiones, Lites, & Discordias Audiendi, veritateque in hac parte compertâ, omnes Quæstiones hujusmodi Litesque & Discordias, cum suis Incidentibus, Emergentibus, & Connexis, Fine debito Decidendi, Discutiendi, & Determinandi, dictamque Terram ac Fines, Limites, & Bundas Perambulandi & Supervidendi, Novasque Metas, Limites, & Bundas, si necesse fuerit, Ponendi, Faciendi, & Statuendi,

Danteíque & ulteriùs Concedentes eisdem nostris Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis plenam similiter, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem cum prædictis Commissariis, Deputatis, & Nunciis ejusdem *Consanguinei nostri* Conveniendi, Communicandi, & Tractandi de & super quibuscumque Querelis, Gravaminibus, ac Offensis & Attemptatis, per Ligeos & Subditos utriusque Regnorum prædictorum in

atque Serenissimum Principem *Alfonsum Calabriæ Ducem* suum Primogenitum, inter nostros Confœderatos & Alligatos Nominaverimus & Comprehenderimus, si in eis Comprehendi Se Declarare voluerint, prout in Literis superinde confectis pleniùs liquet, 14.

Idemque *Siciliæ Rex*, per suas Literas Patentes, dictas Nominationem & Comprehensionem, per nos de eo suoque Primogenito antedicto ut præmittitur factas, acceptans & ratificans, *Sese* & dictum *Primogenitum suum* in præfatis Treugis & Pacis Fœderibus Comprehendi velle jam paulo ante Nobis Notificaverit atque Declaraverit, Promittens Se suumque Filium Primogenitum sæpedictum omnia & singula dictarum Treugarum ac Pacis Capitula, inter Serenitatem vestram & Nos conventa & conclusa, quantum ad eos spectant & pertinent, per omnia observare perimplereque, sicut in eisdem Literis suis Patentibus annexis pleniùs apparet,

Nos præfatas *Ferdinandi Siciliæ Regis* Literas, Nobis nuperrimè adductas & declaratas, vestræ Magestati ad nunc transmittimus, quibus etenim visis, dignetur eadem Serenitas vestra ea super inde, quæ dictarum Conventionum Observationes eidem meliùs concernere videbuntur.

Dat. in *Palatio nostro Westm.* Decimo septimo Die Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo tertio, & Regni nostri Anno Nono.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus pro Episcopo Sarum.

Ann. D. 1493. An. 9. H. 7. Pat. 9. H. 7. m. 27.

REX Escaetori suo in Comitatibus Suthamptoniæ & Wiltesiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, Venerabilem in Christo Patrem *Thomam Wyntoniensem, nuper Sarum Episcopum*, a vinculo, quo dictæ Ecclesiæ Sarum, cui tunc præerat, tenebatur, Apostolicæ Potestatis plenitudine Absolvens, ipsum ad Ecclesiam Wyntoniensem tunc vacantem Auctoritate Apostolicâ duxerit Transferendum, Præficiendo ipsum dictæ Ecclesiæ Wyntoniensis in Episcopum & Pastorem, de Persona Dilecti Nobis *Johannis Blythe* Electi eadem Auctoritate providerit, ipsumque dictæ Ecclesiæ Sarum præfecerit in Episcopum & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus & singulis Verbis Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ * nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè, * XII. 553.

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia dicti Episcopatûs Sarum, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Maydeston* vicesimo secundo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Con-

aliqua alia Re, Causa, vel Materia quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

* Teste Rege apud *Cantuar.* Decimo tertio Die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Mercatoribus Italiæ.

Ann. D. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1494. Quia nonnulli Mercatores & alii Subditi hujus Regni no-
An. 9. stri Angliæ habent intentionem, Deo volente, Partes Exteras,
H. 7. maximè ipsas Italiæ, cum suis propriis seu conductis Navibus, Bo-
Franc. 9. nis, & Mercibus frequentare, ut tanto libentiùs quantò liberiùs &
H. 7. commodiùs in eis, cùm illuc applicuerint, poterint converiari,
m. 14. volentes ipsorum Quieti & Utilitati quantum possumus providere,
ac per Experimenta aliarum Nationum pro certo scientes oportere inter ipsos aliquem Magistratum peculiarem erigi & creari, cujus Judicio & Diffinitioni Lites & Contentiones, quas inter ipsos Subditos nostros Mercatores seu alios, dum in illis Partibus Moram traxerint, suborriri contigerit, submitti debeant,

Cumque intelleximus *Civitatem Pisanam*, inter alia loca Italiæ,
* XII. maximè * propitiam futuram aptamque & convenientem pro Re-
554. sidentia Mercatorum nostrorum hujusmodi,

De Fidelitatibus igitur, Probitatibus, & egregiis Virtutibus, Dilectorum Nobis, *Benedicti Bonuci* & *Laurentii Bonuci* Mercatorum de Luca plenissimè confidentes, de Gratia nostra speciali, & ad humilem Supplicationem Mercatorum Regni nostri Angliæ, & aliorum Subditorum nostrorum Partes Italiæ, & præcipuè dictam *Civitatem Pisanam* Portumque ibidem Partesque adjacentes frequentantium, frequentareve in futuro volentium, ipsos *Benedictum* & *Laurentium* conjunctim & divisim Præficimus, Constituimus & Ordinamus Consules & Præsidentes super Factis omnium & singulorum Subditorum nostrorum ad dictam Civitatem Partesque illic, ut præmittitur, adjacentes confluentium,

Damusque & Concedimus eisdem *Benedicto* & *Laurentio* & eorum utrique, quantum in Nobis est, Facultatem & Potestatem, Causas, Quæstiones, Controversias atque Lites, quas inter ipsos Subditos nostros in Partibus prædictis moveri contigerit, Audiendi, Discutiendi, Terminandi, & Diffiniendi, summariè & de plano, sine Strepitu & figura Judicii, quotiens ad id per alteram Partium hujusmodi Dissidentium requisitus fuerit, cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, tàm in Judicio quàm extra, quæ ad Officium Consulatûs & Præsidentiæ hujusmodi de Jure seu Consuetudine aliarum Nationum spectare noscuntur,

Mandantes omnibus & singulis Subditis nostris antedictis, cujuscumque Statûs, Gradûs, Ordinis, Dignitatis, & Præeminentiæ existant, tàm Mercatoribus quàm aliis, qui in futuro ad dictam *Civitatem Pisanam* Portumve seu Loca illic adjacentia Accedere, Concurrere, Habitare, seu Residere curaverint, quatinus eisdem *Benedicto* & *Laurentio* in excercitio suo Officii Consulatûs antedicti Obedientes sint, Assistentes, & Obtemperantes in omnibus, prout decet,

Et, quia dignus est Operarius Mercede, atque iidem *Benedictus* & *Laurentius* tantò diligentiùs Officium hujusmodi pro Pacificandis Subditorum nostrorum Differentiis exequantur, quantò Merita & Studia sua ab eis gratiùs intellecta cognoverint, Volumus &

555. super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, & Intelligentiis, ac Confœderationibus, Imperpetuum, vel ad Terminum Vitæ nostræ & dicti Consanguinei nostri, vel ad Longiora seu Minora Tempora, juxta eorum discretiones, duraturis, ac de & super mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum, *inter Nos & dictum Consanguineum nostrum*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra atque sua, Subditos, Alligatos, Vassallos, Amicos, Confœderatos, & Adhærentes nostros atque suos quoscumque, hincinde ineundis, percutiendis, paciscendis, capiendis, componendis, & habendis,

Ac de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerrarum Occasionibus, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ *inter Nos* & *præfatum Consanguineum nostrum*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes nostros & suos quoscumque prædictos hincinde pendere dinoscuntur, apud *Coldstreme*, quinto decimo Die Junii proximò futuro, vel alibi in alio Loco aut Locis, & Tempore sive temporibus convenientibus, mutuo Assensu utriusque Partis Partium prædictarum assignandis & deputandis, Conveniendi, & inibi Tractandi, Communicandi, Concordandi, Paciscendi, Componendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Concludendi & Determinandi,

Ac etiam unam aliam *Dietam* in talibus Loco & Tempore, prout eis meliùs visum fuerit & quatenus opus fuerit, Statuendi & Appunctuandi, & inibi de & super omnibus & singulis Præmissis & ab eis qualitercumque Dependentibus Tractandi, Communicandi, Conveniendi, Concordandi, Appunctuandi, & finaliter Concludendi & Terminandi, cum Prorogatione Dierum, Temporum, & Locorum, Præmissaque omnia & singula Firmandi, Roborandi, & Assecurandi, atque Juramentum in Animam nostram Præstandi,

Necnon de & super hujusmodi Appunctuatis & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum *præfato Consanguineo nostro*, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, Legatis, & Nunciis antedictis Appunctuata, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, & deliberari Promittendi,

Literasque alias consimilis effectûs & vigoris ex altera Parte fieri Requirendi, Exigendi, Petendi, & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula eaque qualitercumque concernentia Faciendi, Exequendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus si in propria Persona nostra interessemus, etiam & si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per Oratores, Commissarios, Deputatos, Legatos, & Nuncios nostros antedictos Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo die Maii.

Per ipsum Regem.

[illegible] R EX universis & singulis [illegible], &c. Salutem.
1494. Sciatis quòd, certis Considerationibus Nos specialiter mo-
An. 9. ventibus, de Gratia nostra speciali, suscepimus in salvum & secu-
H 7. rum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, &
Ibid. Defensionem nostras speciales Venerabilem in Christo Patrem *An-*
m. 10. *dream Episcopum de Orkeney*, Carissimi Consanguinei nostri *Jaco-bi Scotorum Regis* Subditum, in Regnum nostrum Angliæ, ac alia Loca, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcumque, cum *Duodecim Personis in Comitiva sua* vel infra, & totidem Equis, ac Bonis, & Jocalibus, Auro & Argento, *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus, &c.

De Pardonatione pro Archiepiscopo Dublinensi.

Ann. D. 1494. REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem.

An. 9. H. 7. Pat. 9. H. 7. m. 1. Sciatis quòd, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS *Waltero Archiepiscopo Dublinensi*, aliàs dicto *Waltero Fitz Symond Archiepiscopo Dublinensi*, aliàs dicto *Waltero Archiepiscopo Dublinensi Deputato sive Locumtenenti nostro infra Terram nostram Hiberniæ*, aliàs dicto *Waltero Archiepiscopo Dublinensi nuper Deputato sive Locumtenenti nostro Terræ nostræ Hiberniæ*, seu quocumque Nomine censeatur, omnimodas Transgressiones, Forisfacturas, Pœnas debitas, Mesprisiones, Contemptus, & Impetitiones, per *ipsum Archiepiscopum* ante Sextumdecimum Diem Junii ultimò præteritum, contra formam Statutorum de Signis liberatis Pannorum & Capiciorum ac Retentionibus quibuscumque factas sive perpetratas, unde Punitio caderet in Demandum Debitum seu in Finem & Redemptionem, aut in alias Pœnas Pecuniarias aut Imprisonamenta, Statutis prædictis non obstantibus,

Et insuper ex Gratia & Scientia & Motu nostris prædictis PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS *eidem Archiepiscopo* Sectam Pacis nostræ, quæ ad Nos versus Ipsum pertinet pro omnimodis Proditionibus, Murdris, Raptibus Mulierum, Abjurationibus, Rebellionibus, Insurrectionibus, Feloniis, Conspirationibus, Cambipartiis, Manutenentiis, Confœderationibus, Riotis, Routis, Conventiculis illicitis, Imbraciariis, & aliis Transgressionibus, Offensis, Negligentiis, Extorsionibus, Mesprisionibus, Ignorantiis, Contemptibus, Concelamentis, Forisfacturis, Deceptionibus, Incendiis, & falsis Imaginationibus, per *ipsum Archiepiscopum* ante dictum Sextumdecimum Diem Junii qualitercumque factis sive perpetratis, necnon omnimoda Judicia, Pœnas Mortis, & Executiones versus *præfatum Archiepiscopum* reddita sive adjudicanda Occasionibus prædictis seu earum aliqua, ac etiam Utlagarias, si quæ in *ipsum Archiepiscopum* hiis occasionibus seu earum aliqua fuerint promulgatæ, ac Executiones eorumdem, & firmam Pacem nostram ei inde Concedimus,

Ita tamen quòd stet *Recto in Curia nostra*, si quis versus eum loqui voluerit de Præmissis, vel aliquo Præmissorum:

Et insuper PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS *eidem Archiepiscopo* Catalla Felonum & Fugitivorum, Catalla Utlagatorum & Felonum de se, Deodandas, Thesaurum inventum, Vasta & Impetitiones, ac omnimodos Articulos Itineris, Destructiones & Transgressiones de Viridi vel Venatione, Venditiones Boscorum infra Forestas & extra, & aliarum Rerum quarumcumque ante dictum Sextumdecimum Diem Junii infra Regnum nostrum Angliæ ac * Terram nostram Hiberniæ emersos
* XII. 557. & eventos, unde Punitio caderet in Demandum Debitum seu in Finem & Redemptionem aut in alias Pœnas Pecuniarias, seu in Forisfacturam Bonorum & Catallorum, aut Imprisonamenta seu Americiamenta Communitatum, Villarum, vel singularium Personarum, Mesprisiones, & Impetitiones per *ipsum Archiepiscopum* ante eundem Sextumdecimum Diem Junii, contra formam tàm quorumcumque Statutorum, Ordinationum, & Provisionum factorum sive editorum, de Perquisitionibus, Acceptationibus, Lectionibus, Publicationibus, Notificationibus, & Executionibus quibuscumque quorumcumque Literarum & Bullarum Apostolicarum, & omnium aliorum Statutorum & Provisionum, prætextu quorum aliqua Secta versus *eundem Archiepiscopum* per Billam vel per Breve de Præmunire factam, seu alio modo quocumque, pro aliquâ Materiâ ante dictum Sextumdecimum Diem Junii factâ fieri valeat quàm quorumcumque aliorum Statutorum factorum sive perpetratorum, ante eundem Sextumdecimum Diem Junii; Statutis, * XII. 559.
Ordinationibus, & Provisionibus illis non obstantibus,

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Archiepiscopo* omnimoda Fines, Americiamenta, Exitus, Forisfactas, Relevia, Scutagia, ac omnimoda Debita, Compota, Præstita & Arreragia Firmarum & Compotorum Nobis, Progenitoribus sive Antecessoribus prædictis, aut præfato nuper ut præmittitur Regi seu eorum alicui, ante dictum Sextumdecimum Diem Junii qualitercumque debita sive pertinentia, necnon omnimodas Actiones, Executiones, Impetitiones, Querelas & Demandas, quas Nos solus, vel Nos conjunctìm cum aliis Personis vel alia Persona, habemus seu habere poterimus versus *ipsum Archiepiscopum* pro aliquibus hujusmodi Finibus, Americiamentis, Exitibus, Releviis, Scutagiis, Debitis, Compotis, Præstitis & Arreragiis, ante dictum Sextum Decimum Diem Junii, Nobis, Progenitoribus sive Antecessoribus prædictis, aut dicto nuper ut præmittitur Regi, seu eorum alicui, debitis, ac etiam Utlagariis in *ipsum Archiepiscopum* Promulgatis pro aliqua Causarum supradictarum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Octavo Die Augusti.

Per ipsum Regem.

** Pro Ambassiatore Regis Neapolitani.* * XII. 558.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ* Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. §§ Ann. D. 1494.

An. 10. H. 7. Franc. 10. H. 7. m. 9. Sciatis quòd Nos, ad grandem & humilem Prosecutionem, Nobis per Dominum *Julianum* Ambassiatorem Præcarissimi Fratris & Consanguinei nostri *Regis Neapolitani* factam, & ad Reverentiam & Contemplationem ejusdem Fratris & Consanguinei nostri, Licentiam Dedimus *eidem Domino Juliano* quòd Ipse, per Se, Factores vel Attornatos suos, Centum Dolia Gualdæ in aliqua Navi extranea vel aliquibus Navibus extraneis, qua vel quibus ei vel eis placuerit, unâ vice tantum, in hoc Regnum nostrum adducere seu adduci facere, & eadem infra Portum nostrum Londoniæ ad ejus maximum Proficuum & Advantagium Discarcare ac Exponere & Distribuere valeat & possit; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Proclamatione vel Restrictione, in contrarium factis, non obstantibus:

Proviso semper quòd Nobis de Custumis, Subsidiis & aliis Deveriis, Nobis in hac parte debitis, fideliter respondeatur ut est justum.

In cujus, &c. Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Knoll*, Vicesimo Septimo Die Augusti, Anno Regni nostri Decimo.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro

559. hujusmodi Personas ante hæc tempora factis sive imposterùm faciendis, & firmam Pacem nostram eis & eorum cuilibet inde, per Literas nostras Patentes, sub Magno Sigillo nostro, quo utimur in Terra nostra prædicta, in forma debita, Concedendum, Donandum & Deliberandum,

Et etiam eosdem aliosque quoscumque ad Fines & Redemptiones, pro hujusmodi Offensis & earum qualibet, qui Fines & Redemptiones facere debuerint sive voluerint, Recipendum & Accipiendum,

Et singulis Personis juxta Leges & Consuetudines prædictas Justiciam Faciendum,

Et etiam ad universos & singulos, tàm Anglicos Rebelles quàm Hibernicos dictæ Terræ nostræ, eandem Terram nostram imposterùm Invadentes, & ipsam Terram nostram nostrosve Subditos ejusdem Deprædare, Guerrare, seu alio modo Destruere sive Devastare Nitentes, & Se juxta Leges & Consuetudines prædictas Justificari nolentes, si necesse fuerit, cum Potestate nostra Regia, ac aliis viis & modis quibus meliùs fieri poterit, juxta eorum Demerita Puniendum, ac Subditos nostros proinde Convocandum & Levandum, & cum eisdem nostris Subditis sic Levatis contra dictos Rebelles Congrediendum, eosque Intendendum, Vincendum & Castigandum, & etiam cum eis Pascisendum & Pacem Componendum, ac Ipsos Paci nostræ Reformandum,

Concessimus etiam *præfato Carissimo Filio Secundogenito* nostro, ac Deputato nostro prædicto in Absentia sua prædicta, Potestatem & Auctoritatem omnia Beneficia Ecclesiastica tàm Curata quàm non Curata (videlicet) Vicarias, Personatus, Præbendas, Capellas, Cantarias, Dignitates, Archidiaconatus ac alia Beneficia quæcumque (Nominationibus Archiepiscoporum & Episcoporum Exceptis) tàm Ecclesiis Cathedralibus quàm Collegiatis, in quocumque Loco infra Terram prædictam, quæ ad præsens quocumque titulo vacant, seu imposterùm ex quacumque causa vacare contigerint, & ad Præsentationem, Collationem sive Donationem nostram quocumque modo spectaverint, Personis idoneis quibus sibi placuerit Dandi, Concedendi & Conferendi, & ad quæ per Nos Præsentatio extitit facienda Præsentandi, ac Statum & Possessionem omnium & singulorum, qui de aliquibus Beneficiis Ecclesiasticis tàm Dignitatibus quàm aliis Beneficiis Ecclesiasticis quibuscumque possessionati existunt, Ratificandi, Approbandi & Confirmandi, ac Privilegia, per Progenitores & Prædecessores nostros quoscumque aut aliquos alios ante hæc tempora facta vel concessa, prout *eidem Carissimo Filio Secundogenito nostro*, aut Deputato nostro prædicto in Absentia sua, per Avisamentum & Assensum Concilii nostri in Terra nostra prædicta meliùs videbitur expedire, Ratificandi, & Confirmandi & Approbandi,

Concessimus insuper *eidem Carissimo Filio Secundogenito nostro*, ac Deputato prædicto in Absentia sua, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem, Fidelitates & Provisionum Renunciationes omnium Archiepiscoporum & Episcoporum, in eadem Terra tempore præterito sive futuro factas, ordinatas & constitutas, & faciendas, ordinandas vel constituendas, ac omnia alia ad Nos debita Nomine nostro Recipiendi, & eisdem Archiepiscopis & Episcopis & eorum cuilibet Temporalia sua Deliberandi ac etiam Homagium omnium & singulorum Tenentium nostrorum & aliorum

Teste Rege apud *Cantuar.* undecimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Deputato Constituto.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.

Sciatis quòd Nos, 1494.

De Fidelitate & provida Circumspectione Prædilecti nostri *Edwardi Ponynges* Militis pro Corpore nostro Consiliarii nostri & unius Confratrum nostrorum Ordinis Garteri plenariè confidentes, *An.* 9. *H.* 7. *Ibid.*

Ordinavimus & Constituimus *ipsum Edwardum* Deputatum nostrum Terræ nostræ Hiberniæ,

Habendum, Tenendum & Occupandum Officium prædictum, a Decimo Die Mensis Septembris jam instantis, quamdiu Nobis placuerit,

Dantes & Concedentes *eidem Deputato nostro*, in Absentia præcarissimi Filii nostri *Henrici Secundogeniti nostri*, quem Terræ nostræ prædictæ nostrum Locumtenentem Ordinavimus & Constituimus, plenam Tenore Præsentium Potestatem ad Pacem nostram ac Leges & Consuetudines Terræ nostræ prædictæ Custodiendum & Custodiri faciendum,

Et ad omnes & singulos Ligeos, tàm Anglicos quàm Hibernicos dictæ Terræ nostræ, contra Nos aut Pacem, Leges & Consuetudines prædictas qualitercumque Delinquentes & Venientes, juxta eorum Demerita, secundùm Leges & Consuetudines prædictas, viis & modis quibus meliùs tàm pro Honore quàm pro Proficuo nostris, quàm pro Bona Gubernatione dictæ Terræ nostræ ac Ligeorum & Subditorum nostrorum ibidem, juxta Discretionem dicti Deputati nostri in Absentia ejusdem præcarissimi *Filii nostri*, Castigandum & Puniendum, ac Puniri & Castigari faciendum,

Necnon ad Recipiendum & Admittendum ad Finem & Pacem nostram tàm Anglicos quàm Hibernicos, Dominium sive Terras nostras Hiberniæ inhabitantes, qui Nobis nostrisve Legibus, Consuetudinibus prædictis Rebelles & Contrarii extiterunt, & existunt,

Et ad Concedendum, Faciendum & Dandum plenam Pardonationem & Abolitionem tàm generalem quàm specialem sibi & eorum cuilibet hujusmodi Pardonationem petenti aut habere volenti, ac Sectam Pacis nostræ, quæ ad nos pertinet tàm pro Homicidiis, Roberiis, Feloniis, Murdris, Raptibus Mulierum, Latrociniis, falsis Allegationibus, Adhæsionibus, Inimicitiis, Utlagariis & Transgressionibus, quàm Contemptibus, Forisfacturis & aliis Offensis quibuscumque, in dicta Terra nostra per aliquas hujusmodi Personas ante hæc tempora factis sive imposterùm faciendis, & firmam Pacem nostram eis & eorum cuilibet indè, per Literas nostras Patentes, sub Magno Sigillo nostro quo utimur in Terra nostra prædicta, in forma debita Concedendum, Donandum & Deliberandum,

Et etiam eosdem aliosque quoscumque ad Fines & Redemptiones pro hujusmodi Offensis & earum qualibet, qui Fines & Re-

nostro, in Absentia præfati *Præcarissimi Filii nostri Secundogeniti*, per Avisamentum & Assensum Concilii nostri, in Terra nostra prædicta, meliùs videbitur expedire, Ratificandi Confirmandi & Approbandi,

Concessimus insuper *eidem Deputato nostro*, in Absentia prænominati, *Præcarissimi Filii nostri Secundogeniti*, Potestatem Fidelitates & Provisionum Renunciationes omnium Archiepiscoporum & Episcoporum, in eadem Terra tempore præterito sive futuro factas ordinatas & constitutas, & faciendas ordinandas vel constituendas, ac omnia alia ad Nos debita Nomine nostro Recipiendi, & eisdem Archiepiscopis & Episcopis & eorum cuilibet Temporalia sua Deliberandi, ac etiam Homagium omnium & singulorum Tenentium nostrorum & aliorum quorumcumque in Terra nostra prædicta Nomine nostro Recipiendi, & Terras & Tenementa sua de Hæreditate sua Deliberandi, Manusque nostras exinde Removendi, ac Victualia sufficientia & necessaria pro Expensis Hospitii sui aut Soldariorum suorum, in quocumque Loco infra Terram prædictam, per Provisores Hospitii sui prædicti, & alios Ministros suos, unà cum Cariagio sufficienti pro eisdem, tàm infra Libertates quàm extra (Feodo Ecclesiæ dumtaxat Excepto) pro Denariis suis rationabiliter solvendis Providendi & Capiendi, juxta formam diversorum Statutorum de hujusmodi Provisoribus ante hæc tempora factorum,

Necnon ad Summonendum aut Summoneri faciendum, secundùm Leges, Statuta, & Consuetudines Terræ nostræ prædictæ, unum dumtaxat Parliamentum citra Festum Paschæ proximò & immediatè sequens post Datam præsentium plenè terminandum & Finiendum, & quoscumque sic Summonitos Absentes & non legitimè impeditos Multandum & Puniendum,

Concessimus etiam *eidem Deputato nostro*, in Absentia prædicti *Præcarissimi Filii nostri Secundogeniti*, plenam ac sufficientem Auctoritatem & Potestatem ad omnimodos Officiarios & Ministros, qui nunc sunt Computabiles (Thesaurario Terræ nostræ prædictæ dumtaxat Excepto) coram præfatis Thesaurario & Baronibus de Scaccario Terræ nostræ prædictæ computare faciendum, & ad hujusmodi Compotum reddendum Compellendum, ac etiam ad Inquirendum seu Inquiri faciendum, viis & modis quibus meliùs videbitur sibi faciendum, de quibuscumque Bonis & Catallis quæ fuerunt illorum Dominorum seu aliorum qui erga Nos seu Progenitores nostros Forisfecerunt, & a Nobis Concelata existunt,

Et ad omnia alia & singula, quæ ad Officium Deputati nostri, Jure, Usu, ac Consuetudine Terræ nostræ prædictæ pertinent aut pertinere deberent, & pro bono Regimine & Salvatione ac pro Custodia Pacis Terræ nostræ prædictæ & Quiete Populi nostri

* XII. 562. ibidem ac * Recuperatione Jurium nostrorum in Terra prædicta necessaria fuerint, Faciendum, Excercendum, & Ordinandum, ac etiam omnia alia Nomine nostro & pro Nobis in Terra nostra prædicta Faciendum & Excercendum, sicut Nos faceremus si ibidem in Propria Persona nostra essemus;

Proviso semper quòd, si *præfatus Deputatus noster* quicquam contra Legem nostram fecerit, tum *idem Deputatus noster* prænominatus per Concilium nostrum Corrigatur & Reformetur; aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium Præmissorum editâ, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* decimo tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

& Extingui, ac in Collegiatam Ecclesiam ... Dignitate, quæ inibi Præpositura seu Decanatus nuncupetur, & inibi Dignitas principalis existat, & aliquibus Canonicatibus & Præbendis erigi, quod ad Decorem & Venustatem dictæ Ecclesiæ, postquam, sicut præfertur, erecta fuerit, Divinique Cultûs Augmentum & Animarum Salutem in ea cedet,

Quare pro parte *præfati Regis*,

Asserentis Fructus, Redditus & Proventus dicti Prioratûs Centum & Viginti Librarum Sterlingorum, Quingentos & Triginta Ducatos vel circa constituentium, secundùm communem extimationem, Valorem Annuum non excedere,

Nobis fuit humiliter Supplicatum ut Prioratum, Dignitatem, Prioris Ordinem &, si qua sit, Dependentiam hujusmodi penitùs Supprimere & Extinguere, illumque in Ecclesiam Collegiatam cum communi Mensa, Archa, Bursa, Capitulo & aliis Collegialibus insignis, ac una Dignitate quæ inibi Præpositura seu Decanatus nuncupetur, ac aliquibus Canonicatibus & Præbendis erigere, ac jus Patronatûs & Præsentandi Personas ydoneas ad Decanatum seu Præposituram, nec non Canonicatus & Præbendas erigendas hujusmodi præfato *Henrico Regi* suisque Successoribus dicti Regni Regibus pro tempore existentibus in perpetuum concedere & assignare, aliasque in Præmissis oportune providere de Benignitate Apostolica dignaremur,

Nos igitur, qui Divini Cultus Augmentum & Ecclesiarum ac Locorum Ecclesiasticorum omnium Decorem & Venustatem nostris potissimè temporibus supremis desideramus affectibus, de prædictis certam notitiam non habentes, hujusmodi Supplicationibus inclinati, Discretioni vestræ per Apostolica * Scripta Mandamus * XII. 563. quatinus Vos vel Duo aut Unus Vestrûm de Præmissis omnibus & singulis Auctoritate nostra vos diligenter informetis, &c, si per Informationem eandem ita esse reppereritis, Prioratum Ordinem Nomen & Dignitatem ac dependentiam hujusmodi dicta Auctoritate penitùs Supprimatis & Extinguatis, illumque in Ecclesiam Secularem Collegiatam, cum communi Mensa, Archa, Bursa, Capitulo & aliis Collegialibus Insigniis ac una Dignitate quæ inibi Præpositura seu Decanatus nuncupetur, & aliquibus Canonicatibus & Præbendis, prout Facultates dicti Prioratûs suppetent, sine alicujus præjudicio erigatis, ac Fructus, Redditus & Proventus ejusdem Prioratûs inter Præposituram sive Decanatum ac Canonicatus & Præbendas erigendas hujusmodi prout Vobis videbitur dividatis, illisque respective pro eorum dote assignetis, necnon Jus Patronatûs & Præsentandi Ordinario Loci ad Præposituram & Decanatum ac Canonicatus & Præbendas erigendas hujusmodi *Henrico* & Successoribus præfatis dicti Regni Regibus pro tempore existentibus imperpetuum Concedatis, ac Præposito sive Decano necnon Capitulo præfatis aliqua Statuta laudabilia & honesta Sacris Canonibus non contraria Condendi dictâ Auctoritate Licentiam largiamini, ita quòd Cedente vel Decedente moderno dicti Prioratûs *Priore* seu Prioratum prædictum aliàs quomodolibet Dimittente, liceat Decano sive Præposito, qui tunc fuerit ac Capitulo præfatis, per Se vel Alium seu Alios corporalem Possessionem dicti Prioratûs Juriumque & Pertinentiarum omnium ejusdem propriâ Auctoritate liberè Apprehendere ac perpetuo Retinere, illorumque Fructus, Redditus & Proventus in suos ac Decanatus & Præpositurae, necnon Canonicatus & Præbendas ac Mensæ prædictorum, juxta Divisionem per vos desuper faciendam, usus utilitatemque convertere, Diœcesani Loci & cujusvis alterius Licentia super hoc minimè requisita,

Non obstantibus Apostolicis ac bonæ memoriæ *Octonis* & *Octoboni* olim in dicto Regno Apostolicæ Sedis Legatorum, necnon in Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis Generalibus vel Specialibus Constitutionibus & Ordinationibus ac Statutis & Consuetudinibus Prioratûs & Ordinis prædictorum, Juramento, Confirmatione Apostolicâ vel quavis Firmitate aliâ roboratis, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super Provisionibus sibi faciendis de Prioratibus hujusmodi speciales vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis

Devotione, quandam Capellam cum una Cantaria, sub Invocatione Beatæ Mariæ Virginis, cum sufficienti numero Presbiterorum, quæ inibi pro Animæ suæ Salute celebrare teneantur, juxta Ecclesiam Collegiatam Sancti Georgii, Opidi Windesoræ, Saresbiriensis Diœcesis, ac unum Hospitale in dicto Opido pro Pauperibus, & aliis miserabilibus Personis ad illud pro tempore declinantibus, in illis Recipiendis, Confovendis, & Alendis, de Bonis propriis fundare & ædificare proponit.

Verum si *Prioratus de Luffeldia*, *Ordinis Sancti Benedicti*, *Lincolniensis Diœcesis*, qui de Jure Patronatus *Regis Angliæ* pro tempore existentis existit, & in loco deserto constitutus, & in quo a longo tempore citra non consueverunt, nisi *unus Prior cum Duobus Monachis*, qui etiam in dicto Prioratu Professionem non emittunt, habitare, cujus Structuræ & Ædificia incuriâ & negligentiâ Prioris & Monachorum prædictorum, ad maximam & penè irreparabilem Ruinam devenerunt, illiusque Ordo & Dependentia, siqua sit, ac Nomen, seu Dignitas Prioris, si Conventualis existat, penitus Supprimerentur, & Extinguerentur, illiusque Structuræ, Ædificia, & Bona omnia Mensæ Capitulari dictæ Ecclesiæ Sancti Georgii pro Necessitatibus, Capellæ, Cantariæ, & Hospitalis, ac etiam Mensæ prædictorum perpetuò Applicarentur, Appropriarentur, & Assignarentur, ex hoc profectò Necessitatibus Mensæ, Capellæ, & Hospitalis prædictorum plurimum consuleretur.

Quare pro parte *ejusdem Regis*, asserentis Fructus, Redditus, & Proventus dicti Prioratûs Ducentorum & Sexaginta Florenorum Auri de Camerâ, secundum communem extimationem, Valorem Annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Prioratum, Ordinem, Dependentiam, & Dignitatem, ac Nomen Prioris hujusmodi penitus Supprimere, & Extinguere, ac Structuras, Ædificia, & Bona prædicta eidem Mensæ perpetuò Unire, Annectere, & Incorporare, aliasque in Præmissis opportunè providere de Benignitate Apostolicâ dignaremur.

Nos igitur, qui dudùm inter alia voluimus quòd Petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum Valorem secundum communem extimationem Valoris Annui etiam Beneficii cui aliud uniri peteretur, alioquin Unio non valeret, & semper in Unionibus Commissio fieret ad partes vocatis quorum interesset dictæ Mensæ Fructuum, Redditnum, & Proventuum verum Valorem Annuum ipsiusque Prioratûs Qualitates Præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi Supplicationibus inclinati, Prioratum, Dependentiam, illiusque Nomen ac Dignitatem hujusmodi, Auctoritate Apostolicâ Tenore Præsentium penitus Supprimimus, & Extinguimus, necnon Structuras, Ædificia, & Bona hujusmodi eidem Mensæ perpetuò Applicamus: Ita quòd, Cedente vel Decedente *moderno dicti Prioratûs Priore*, seu Prioratum prædictum aliàs quomodolibet Dimittente, liceat Dilectis Filiis Decano & Capitulo dictæ Ecclesiæ Sancti Georgii, per Se, vel Alium, seu Alios, Corporalem Structurarum, Ædificiorum & Bonorum hujusmodi Possessionem propriâ Auctoritate liberè Apprehendere, ac in Mensæ, Capellæ, Cantariæ, & Hospitalis prædictorum usus, utilitatemque Convertere, Diœcesani loci & cujusvis alterius Licentiâ super hoc minimè requisitâ, Translatis tamen *Priore & Monachis*, in dicto Prioratu degentibus, ad alia Loca dicti Ordinis Regularia, & Assignatis eis, quoad vixerint, de Fructibus, Redditibus & Proventibus hujusmodi, Pensionibus Annuis competentibus per Loci Ordinarium, ex quibus se commodè valeant sustentare.

Collegium Wyndesore.

Registrata apud me L. Podocatharum.

Alexander *Episcopus*, Servus Servorum Dei, universis Christi Fidelibus præsentes Litteras inspecturis, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Ann. D. 1494. An. 10. H. 7. Ex Orig.

Licet is, de cujus munere venit ut sibi a Fidelibus suis dignè & laudabiliter serviatur, de habundantia suæ Pietatis quæ Merita Supplicum excedit & Vota benè servientibus sibi multò majora retribuat quàm valeant promereri, nichilominus desiderantes Domino Populum reddere acceptabilem & bonorum Operum Sectatorem, Fideles ipsos ad complacendum ei quasi quibusdam allectivis Muneribus, Indulgentiis (videlicet) & Remissionibus, invitamus, ut exinde reddantur Divinæ Gratiæ aptiores.

Cùm itaque, sicut accepimus, Carissimus in Christo Filius noster *Henricus Angliæ Rex* Illustris, fervore Devotionis accensus, cupiens Terrena in Cœlestia & Transitoria in Æterna felici Commercio commutare, proponat unam Capellam, sub Invocatione Beatæ Mariæ Virginis, in Ecclesia Sancti Georgii Salesbiriensis Diœcesis, in qua Sepulturam suam eligere intendit, ac infra Limites dictæ Ecclesiæ unum Hospitale pro Pauperibus & aliis Miserabilibus Personis inibi recipiendis & confovendis, Opere quidem Sumptuoso, de propriis Bonis suis Fundare & Construere, ac Capellam & Hospitale hujusmodi sufficienter Dotare, ipsamque Capellam Libris, Calicibus, & aliis Ornamentis Ecclesiasticis ad Divinum Cultum necessariis decenter Decorare,

Nos, cupientes ut Capella prædicta, in qua etiam præfatus Rex Septem Presbiteros, pro Missa qualibet Die inibi celebranda, deputari & institui facere intendit, congruis frequentetur Honoribus, ipsique Presbiteri ad Missam hujusmodi celebrandum & alii Christi Fideles ad dictam Capellam visitandum eo libentiùs inducantur, quo ex hoc ibidem Dono cœlestis Gratiæ uberiùs se refectos sentiant,

De Omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi Presbiteris prædictis, qui inibi pro tempore celebraverint, & pro Statu præfati Regis dum Vitam duxerit in humanis, & postquam ab hac Luce migraverit, pro Animæ suæ Salute Deum oraverint, illam Indulgentiam, quam consecuntur celebrantes pro Defunctis in Capella Scalæ Cœli nuncupata, in Ecclesia Monasterii Triumfontium extra Muros Urbis, Cistercienses Ordinis, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, elargimur,

Et insuper omnibus & singulis utriusque Sexûs Christi Fidelibus verè Pœnitentibus & Confessis, qui Capellam prædictam in Die Veneris Majoris Ebdomadæ a Primis Vesperis usque ad * Secundas Vesperas devotè visitaverint annuatim, & ut præfertur oraverint, Viginti Annos & totidem Quadragenas de Injunctis eis Pœnitentiis misericorditer in Domino Relaxamus; Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. * XII. 566.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo quarto, quarto Non. Octobris, Pontificatûs nostri Anno tertio.

L. Podocatharus.
R. de Vulterris.

Sub Filis Sericis Flavi rubeique Coloris.

An. 10. H. 7. Patrem *Ricardum, nuper Bathoniensem & Wellensem Episcopum*, a vinculo, quo Bathoniensi & Wellensi Ecclesiis invicem canonicè unitis, quibus tunc præerat, tenebatur, Apostolicæ plenitudine

Pat. 10. H. 7. m. 31. Potestatis Absolvens, ipsum ad Ecclesiam Dunolmensem Auctoritate Apostolicâ Transtulerit, ipsumque in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quod *Præfatus Venerabilis Pater* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se Submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè;

Cepimus Fidelitatem *ipsius Venerabilis Patris*, Nobis pro Temporalibus dicti Episcopatûs Dunolmensis debitam, & ei Temporalia illa Restituimus;

Et ideò tibi Præcipimus quòd *eidem Venerabili Patri* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, octavo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Northumbr.
Escaetori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

---

* *De Tractando cum Desmondiæ Comite.*

* XII. 567. Ann. D. 1494. An. 10. H. 7. Ibid. m. 1.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, provida Circumspectione, atque Industriâ Prædilecti & Fidelis Consiliarii & Capellani nostri *Ricardi Hatton* Clerici, Juris utriusque Doctoris quamplurimùm confidentes,

Ipsum verum & indubitatum Commissarium, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium specialem Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes;

Dantes & Concedentes eisdem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale cum *Mauricio Fitz Garard Comite Desmondiæ*, ac cum cæteris quibuscumque Personis sibi in Terra nostra Hiberniæ in Rebellione Adhærentibus, de & super Reformatione quorumcumque Proditionum, Feloniarum, Deprædationum, Rebellionum, Insurrectionum, Transgressionum, Contemptuum, Mesprisionum, Guerrarum, & aliorum Attemptatorum quorumcumque, contra debitum Ligeantiæ suæ qualitercumque factorum, sive perpetratorum, Conveniendi, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Ac omnes & singulos Subditos & Incolas Terræ nostræ prædictæ, qui penes ipsum Commissarium nostrum pro Gratia & Pace nostris habendis Prosequi & Se Nobis Dare & Submittere voluerint, ad hujusmodi Pacem & Gratiam Acceptandi & Admittendi, & superinde Literas nostras de Pardonatione & Abolitione sibi fiendi & per Nos Dandi & Concedendi, & Nomine nostro Promittendi,

Atque etiam *Filium dicti Comitis Primogenitum*, in Custodiam & Gubernationem nostram Ponendum, ab *ipso Comite* Nomine nostro Recipiendi, & Nobis in hoc Regnum nostrum alibive Ducendi, necnon Juramentum Fidelitatis & Ligeantiæ Nobis & Hæredibus nostris imposterùm gerendarum, ac superinde Recognitiones, Fidejussiones, Obligationes, Manucaptiones, cæterasque Cautiones, tàm a *præfato Comite* quàm cæteris Gentibus ... Contemptus, [illegible]

ipsum Comitem ante præsentem Diem qualitercumque facta sive perpetrata, necnon omnimodo Judicia, Pœnas Mortis, & Executiones versus *ipsum Comitem* reddita sive adjudicata, aut reddenda sive adjudicanda Occasionibus prædictis seu earum aliqua, ac Sectam Pacis nostræ, * quæ ad Nos versus ipsum pertinet pro Præmissis * XII. 568.

seu aliquo Præmissorum, necnon Utlagarias, si quæ in *ipsum Comitem* his occasionibus seu earum aliqua fuerint promulgatæ, & firmam Pacem nostram ei inde Concedimus,

Ita tamen quòd stet *Recto in Curia nostra*, si quis versus eum loqui voluerit de Præmissis, seu aliquo Præmissorum:

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Arraiatione facienda.

Ann. D. 1495. An. 10. H. 7. Pat. 10. H. 7. m. 17. dors.

REX, Carissimo Consanguineo suo *Thomæ Comiti Surriæ* Subcustodi ac Vicegardiano Westmerchiarum & Mediarum Merchiarum versus Scotiam, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nonnulli Adversarii & Inimici nostri, tàm de Regno Scotiæ quàm aliis Partibus Exteris, in non modico Numero, Regnum nostrum Angliæ, in Partibus Borialibus, infra breve ingredi, Ligeosque nostros ibidem Expugnare, ac de Bonis suis Spoliare satagunt, & pro viribus Destruere intendunt, ut veraciter informamur,

Nos, eorum Malitiæ Resistere cupientes, ut tenemur,

De Fidelitate, Circumspectione, & Industriâ vestris plenissimè confidentes,

Assignavimus Vos ad omnes & singulos Homines ad Arma, ac alios Homines Defensibiles, & ad Laborandum Potentes, tàm Hobelarios quàm Sagittarios (videlicet) inter Aquam de Trent & Aquam de Twede, tàm infra Libertates quàm extra, commorantes, Arraiandum & Triandum,

Et eos sic Arraiatos & Triatos continuè in Arraiatione hujusmodi, ut in Millenis, Centenis, & Vintenis, ac aliter prout conveniens & necesse fuerit, teneri & poni faciendum,

Ac etiam ad eos tàm ad Costeram quàm alia Loca, quotiens & ubi necesse fuerit, ad Inimicos nostros quoscumque, si hoc Regnum nostrum Angliæ Invadere præsumpserint, Expellendum, Debellandum, & Destruendum, de tempore in tempus, cùm aliquod Periculum immineat, Ducendum seu Duci faciendum,

Et ad Monstrum sive Monstrationem eorumdem Hominum ad Arma, Hobeliariorum & Sagittariorum, de tempore in tempus, quotiens indiguerit, diligenter Faciendum & Supervidendum;

Et ideò vobis districtiùs quo possumus Injungimus & Mandamus quòd statim, visis præsentibus, vosmetipsum arraiari & armari, ac omnes & singulos Homines antedictos Defensibiles, & ad Laborandum potentes coram vobis venire, & eos juxta sanam Discretionem vestram arraiari, armari, & muniri, & eos sic armatos, arraiatos, & munitos in Arraiatione hujusmodi teneri faciatis, & eosdem Homines, sic arraiatos, armatos, & munitos, cùm aliquod Periculum immineat, in Defensionem & Salvationem Regni & Partium prædictorum, de tempore in tempus, tàm ad Costeram Maris quàm alia Loca ubi necesse fuerit, prout hactenus in casu consimili rationabiliter fieri consuevit, & Necessitatis eventus exigerit, Duci faciatis; ita quòd, pro Defectu Defensionis & Arraiationis, seu Ductionis dictorum Hominum, vel per Negligentiam vestram, Dampnum Patriæ & Merchiarum prædictarum aut aliàs per Inimicos nostros amodò non eveniat ullo modo;

Damus autem universis & singulis Ducibus, Comitibus, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo die Martii.

Per ipsum Regem.

Con-

An. 10. H. 7. Pat. 10. H. 7. m. 7. cilium nostrum moventibus, Ordinaverimus & Constituerimus Præcarissimum *Secundogenitum nostrum Henricum Ducem Eborum* Custodem nostrum Generalem Marchiarum Regni nostri Angliæ versus Partes Scotiæ (videlicet) in Partibus Estmarchiarum, Westmarchiarum, & Middelmarchiarum, ac in Dominio nostro Scotiæ:

Ejus tamen Minorem & Juvenilem Ætatem maturè considerantes, de Fidelitatibus, providis Circumspectionibus, & Industriis, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Ricardi Dunolmensis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, *Willielmi Tyler* Militis Capitanei Villæ & Castri nostri Berewici, *Johannis Heyron* de Forde, *Johannis Cartyngton* & *Ratclyff*, pleniùs confidentes,

Ipsos nostros Commissarios, Procuratores, Factores, & Deputatos, ipsiusque *Secundogeniti nostri* Marchiarum & Dominii prædictorum Ordinamus, Deputamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Quinque, Quatuor, Tribus, seu Duobus eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale Faciendi & Excercendi, loco ipsius *Secundogeniti nostri*, omnia & singula quæ ad Officium Custodiæ hujusmodi pertinent ibidem,

Ac ad omnia & singula per quoscumque Ligeos & Subditos nostros, tàm Officiarios quàm alios, contra formam quarumcumque Treugarum & Guerrarum Abstinentiarum, *inter Nos* aut Custodes Officiarios nostros Auctoritatem habentes, & *ipsos de Scotia* similiter Auctoritatem habentes, initarum sive ineundarum, Subditis & Ligeis *Regis Scotorum*, ab inceptione earumdem Treugarum, Attemptata & Perpetrata, seu imposterùm Attemptanda & Perpetranda, juxta formam Treugarum hujusmodi, Corrigendi, Reformandi, & Emendandi, Delinquentes in hac Parte, juxta eorum Demerita, tàm per Incarcerationes Corporum suorum, quàm per Districtiones Terrarum, Tenementorum, Bonorum, & Catallorum suorum ubicumque inventa fuerint, tàm infra Libertates quàm extra, Castigandi & Puniendi,

Necnon ad Cognoscendum in omnibus Querelis, Placitis, & Debitis, tàm in Prisonariis, Spoliis, Rapinis, quàm aliis quibuscumque factis Guerrarum, ibidem motis vel movendis, ac etiam ad Tenendum Sessiones in quibuscumque Locis Marchiarum prædictarum, tàm infra Libertates quàm extra, & ad Inquirendum de
* XII. 570. quibuscumque Personis contra * formam prædictarum Treugarum & Ordinationum, per Commissarios nostros & Commissarios dicti Regis Scotorum, seu Treugarum aliarum aut Ordinationum quarumcumque, tàm per quoscumque Commissarios nostros & Commissarios *Regis Scotorum*, quàm per Carissimum Consanguineum nostrum *Thomam Comitem Surriæ* Subcustodem & Vicegardianum nostrum & ipsius *Secundogeniti nostri* Marchiarum & Dominii nostrorum prædictorum, seu Deputatum suum, Auctoritate Subcustodiæ & Vicegardianatûs sibi in hac parte commissa, captarum, habitarum, initarum, seu factarum, aut imposterùm, durante Subcustodiâ & Vicegardianatu suis, capiendarum, ineundarum, seu faciendarum quovis modo Delinquentibus, & de hujusmodi Personis & eorum Delictis pleniùs informandum, eosque juxta Delictorum quantitatem, tàm infra Regnum nostrum prædictum quàm Marchias prædictas, Castigandum; & tàm in Bonis quàm in Personis Puniendum, prout melius pro Conservatione dictarum Treugarum & Ordinationum, ac Salvatione Marchiarum prædictarum eisdem Commissariis, Procuratoribus, Factoribus,

Et omnes Homines Defensibiles, inter ætatem Sexdecim & Sexaginta Annorum existentes, in Comitatu Northumbriæ, ac omnibus aliis Comitatibus, Locis, & Marchiis tàm infra Libertates quàm extra, in quibus *Henricus Percy* Chivaler Defunctus, quondam Custos Marchiarum prædictarum, hujusmodi Homines, de tempore quo *idem Henricus* Custos ibidem extiterat, arraiari fecit, arraiandum,

Et ad omnes Homines ad Arma, Armatos, Hobelarios, & Sagittarios (videlicet) quemlibet eorum, juxta Status sui exigentiam & Facultates suas, Armis competentibus muniri, & in Millenis, Centenis, & Vintenis poni,

Et eos sic arraiatos & munitos in Arraiatione hujusmodi teneri faciendum, ita quòd omnes Homines ad Arma, Armati, Hobelarii, & Sagittarii Parati & Prompti existant ad Proficiscendum in Defensionem Regni & Marchiarum prædictorum, necnon in Rescussum, Defensionem, & Salvam Custodiam Villæ & Castri nostri de Berwyk prædictorum, quotiens ex hoc per ipsos Commissarios, Procuratores, Factores, & Deputatos ex Parte & Nomine nostris fuerint præmuniti,

Et ad omnes Homines hujusmodi ad Arma, Armatos, Hobelarios, & Sagittarios, ad se in formâ prædictâ Arraiandum, * & in * XII. 571.
Defensionem Marchiarum Regni & Fidelium nostrorum prædictorum, & in Rescussum, Defensionem, & Salvam Custodiam Villæ & Castri prædictorum, quotiens & quando Indiguitas sit, & prout pro Salvatione & Defensione Marchiarum Regni & Fidelium nostrorum prædictorum, ac Rescussu, Defensione, & Salvâ Custodiâ Villæ & Castri illorum, melius videbitur expedire, Congregandum & Uniendum, ac in Defensionem, Rescussum, & Salvam Custodiam prædictos Proficisci, Duci, & Morari, ac Recusantes per Incarcerationem Corporum suorum ac aliis viis & modis, quibus meliùs pro Salvatione Marchiarum Regni & Fidelium nostrorum prædictorum, ac Rescussu, Defensione, & Salvâ Custodiâ eorumdem Villæ & Castri in hac parte expedire viderit, Distringi & Compelli faciendum,

Assignavimus insuper dictos Commissarios, Procuratores, Factores, & Deputatos nostros *ipsiusque Secundogeniti nostri*, ac eis Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum *præfatum Episcopum* unum esse volumus) plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem Damus & Committimus Guerrarum Abstinentias, *inter Nos* ac Ligeos & Subditos nostros & *Jacobum Scotorum Regem*, ejusque Ligeos & Subditos, cum præfato Rege Scotorum, seu ejus Commissariis, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem ad hoc habentibus, a Septimanâ in Septimanam, a Duabus Septimanis in Duas Septimanas, a Tribus Septimanis in Tres Septimanas, a Mense sive Mensibus in Mensem sive Menses, pro Nobis & Nomine nostro, juxta discretionem ipsorum Commissariorum, Procuratorum, Factorum, & Deputatorum nostrorum & *ipsius Secundogeniti nostri*, Capiendi, Ineundi, Appunctuandi, & Concludendi,

Promittentes Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, Procuratores, Factores, & Deputatos nostros *ipsiusque Secundogeniti nostri* in formâ prædictâ Factum sive Gestum fuerit in Præmissis.

In cujus, &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo die Maii.

Per ipsum Regem.

De

* XII. 572. Ann. D. 1495. *An.* 10. *H.* 7. *Ex Autogr.*

** Ratificatio Pacis per Tres Status Pontivi.*

A Tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, *Jehan Seigneur Dinacourt de Hallencourt Liommers & Brocourt* Chevallier Consellier Chambellain du Roy nostre Seigneur & Lieutenant General de Monsieur le Seneschal Gouverneur de Ponthieu pour le Roy nostre Sire Commissaire d'icellui Seigneur en ceste Partie, Salut.

Savoir faisons que, des le derrenier Jour de May, l'An Mille, Quatrecens, Quatrevingts & quinze, Nous avons Receu certaines Lettres & Mandement Patent du Roy nostre dit Seigneur, seellees de son Seau, en simple Queue & Cire Jaune, donnees au Moutilz lez Tours en Datte de xxvij. Jour de Feurier derrenier passe, & du dit An Mil, Quatrecens, Quatrevings & quinze, ensemble certain Traicte, Accord, Convenances de Paix, Alliances, & Confederations, fais & concludz en la Ville d'Estaples en la Conte de Boullenois, entre *le Roy nostre dit Seigneur* d'une Part, & Treshault & Tresexcellent, & Trespuissant Prince *le Roy d'Angleterre* d'autre Part,

En vertu des quelles Lettres & pour proceder a l'execution d'icelles sy avant que par *le Roy nostre dit Seigneur* Nous estoit Mande de estre fait, avons fait Evocquier & Appeller pardevant Nous, en ceste Ville d'Abbeville, a adjourdhuy, les Gens des Trois Estatz *de ceste Conte & Senescaucie de Ponthieu*; c'est assavoir,

Les Gens d'Esglise, Nobles, Burgois & Corps des bonnes Villes, estans es Mettez & en la Jurisdiction de la dite Conte,

Les quelz sont comparus pardevant Nous en ceste Ville d'Abbeville en grant & compettent Nombre, & eulz tous ensemble & chascun d'eulx en droyt soy, & d'un commun accord, aprez avoir veu oy & visitte le Contenu des dites Lettres Royaulx & Traictie de Paix, Recongnoissant en veritte iceulx Traictie, Accordz, Convenances de Paix, Alliances, & Confederations avoir este & estre fais *par le Roy nostre dit Seigneur*, pour le bien de son Royalme ses Pais & Subgetz, ont Conferme, Loue, Ratiffie, & Approuve les dis Traictie, Accordz, Convenances, & Alliances de Paix, dont dessus est faicte mention, & Promis les Observer, Garder, & Entretenir du tout, selon & ainsy qu'il est contenu ou dit Traictie de Paix.

En Tesmoing de ce Nous avons mis le Contre Seel de la dite Senescaulcie a ces presentes Lettres, qui furent faictes & Donne en la dite *Ville de Abbeville* le Dixeisme Jour de Juing, l'An Mil, Quatrecens, Quatrevings & quinze.

ESTENNE.

Sub Sigillo Ceræ rubræ pendente a Cauda Pergamenæ.

De Tractando cum Rege Scotorum super Matrimonio.

Ann. D. 1495. *An.* 10. *H.* 7. *Scot.* 10. *H.* 7. *m.* 3.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum Reverendorum in Christo Patrum, *Ricardi Dunolmensis* Privati Sigilli nostri Custodis, & *Willielmi Carliolensis*, Episcoporum, atque Carissimi Consanguinei nostri *Thomæ Comitis Surriæ*, necnon, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Radulphi Nevill* Domini de Nevill, *Thomæ Dacre* de Dacre Militis Locumtenentis nostri Westmerchiarum versus Scotiam, & *Willielmi Tyler* Militis Locumtenentis nostri Villæ nostræ Berwici, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Ordinamus, Deputamus, & Constituimus per Præsentes,

Tractandi, Admittendi, & ... recipi Appunctuandi & Committendi,

Necnon Cautiones, Securitates, Promissa, Obligationes, Literas, & Scripturas sigillatas, pro Præmissorum complemento, Nomine nostro, Promittendi, Sigillandi, Tradendi, & Deliberandi, ac Juramentum in Animam nostram si opus fuerit Præstandi, consimiliaque Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literas, ac Juramentum a *præfato Illustrissimo Principe* similiter Stipulandi, Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Novamque Dietam, in talibus Loco & Tempore, prout eis meliùs visum fuerit, Statuendi & Appunctuandi, & inibi Communicandi, Conveniendi, Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Cæteraque Faciendi & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros & observaturos totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, sive Legatos nostros Nomine nostro Actum, Gestum, sive Procuratum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Junii.

Per ipsum Regem.

Bulla, de Potestate commissa.

ALexander Episcopus, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo Filio nostro *Henrico Angliæ Regi* Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Ann. D. 1495. *An.* 10. *H.* 7. *Ex Original.*

Aliàs felicis recordationis *Innocentii Papæ Octavi* Prædecessoris nostri vestigiis inhærentes, Venerabilibus Fratribus nostris *Archiepiscopo Cantuariensi* & *Episcopo Dunelmensi*, eorum propriis Nominibus non expressis, Facultatem Concessimus Absolvendi omnes & singulas Personas Regni tui, quæ Censuras in quibusdam aliis Litteris nostris contra Seditiosos & Novos Tumultus Excitantes contentas editis incurrissent, quotiens expediret in formâ Ecclesiæ consuetâ, prout in nostris desuper confectis Litteris plenius continetur.

Cùm autem, sicut Nobis nuper exponi fecisti, contingere posset quòd *Archiepiscopus* & *Episcopus præfati* Præmissa exequi semper commodè non possent, Nos, Animarum Saluti consulere volentes, omnibus & singulis *Archiepiscopis* & *Episcopis* præfati Regni, quos ad id pro tempore Majestas tua, aut tui Successores duxerint requirendos, & non aliàs, ad Executionem dictarum Litterarum, aliàs in omnibus & per omnia illarum formâ servatâ, quotiens opus fuerit, per se, vel alium, seu alios omnes & singulas Personas Regni prædicti, quæ Censuras tàm in prædictis nostris quàm *ipsius Innocentii* Litteris contra Seditiosos ipsos contentas editis incurrissent, Absolvendi ulteriusque Procedendi, perinde ac si eis a principio directæ fuissent & dirigerentur, plenam & liberam Facultatem Concedimus per Præsentes; Non Obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, * necnon omnibus illis quæ in aliis Litteris prædictis concessa sunt non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque. * XII, 574.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo quinto, Id. Julii, Pontificatûs nostri Anno tertio.

PHI. DE PONTECURNO,

De

... &c.

Et si quid, &c.

Proviso semper quòd *idem Vicarius* & Personæ prædictæ, & eorum quilibet, se benè & honestè habeant & gerant erga Nos & Populum nostrum, absque aliquo quod in Nostri seu Populi nostri Dampnum seu Præjudicium cedere valeat faciendo vel attemptando quoquomodo, ac quòd *idem Vicarius*, unà cum *Provinciali Ordinis prædicti*, in dicto Regno nostro Angliæ, Visitationem hujusmodi, infra idem Regnum nostrum, infra unum Annum factam, & non aliquas Pecunias seu Pecuniarum Summas excessivas ab aliquibus Domibus, aut Fratribus in eisdem existentibus, Ordinis prædicti, in dicto Regno nostro Angliæ, causâ Visitationis, Gratiarum Concessionis, vel aliorum Negotiorum, non capiant nec capi faciant, nec Capeas extra dictum Regnum nostrum, absque Licentiâ nostrâ speciali, secum asportent seu asportari faciant quovis modo.

In cujus, &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio die Augusti.

Per ipsum Regem,

XII. 575.

* *Pro Carolo Franciæ de Acquietantia.*

Ann. D. 1495. An. 11. H. 7. Franc. 11. H. 7. m. 26.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis Nos *Remisisse* & *Relaxâsse* Illustrissimo Carissimoque Fratri & Consanguineo nostro *Karolo Gallorum Principi Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses, & unaquaque Corona Triginta & quinque Solidos Turonenses, valentibus) & Nobis Primo die Mensis Novembris Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo quinto solvi debitorum, quæ erat Sextus Terminus pro Parte Solutionis Summæ *Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri* æstimationis prædictæ, per ipsum Fratrem & Consanguineum nostrum vel Hæredes suos Nobis & Hæredibus nostris solvendarum, prout in Literis dicti Fratris & Consanguinei nostri, superinde confectis, quarum Data est apud Stapulas supra Mare die Tertia Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Secundo, pleniùs continetur;

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* æstimationis prædictæ *eundem Consanguineum nostrum* Fatemur & Recognoscimus fore Quietum & exinde plenariè exoneratum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu.

Ann. D. 1495. An. 11. H. 7. Ibid. m. 28.

REX, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, certis considerationibus Nos specialiter moventibus, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem & Defensionem nostras speciales, spectabilem & circumspectum Virum

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Lincoln.
Escaetori Regis in Com. Derb.
Escaetori Regis in Com. Westmerl.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Litera Ducis Burgundiæ de Potestatibus.

Ann. D. 1495. An. 11. H. 7. Ex Autogr.

PHelipe, par la grace de Dieu ARCHIDUC d'*Austriche*, DUC *de Bourgoingne, de Lothier, de Brabant, de Stiere, de Carinte, de Carniole, de Lemborg, de Lucembourg, & de Gheldres* CONTE *de Habsbourg, de Flandres, de Tyrol, d'Artois, de Bourgoingne*, PALATIN *& de Hoynnau, Lantgrave d'Elsace*, MARQUIS *de Bourgaubb & du Saint Empire, de Hollande, de Zeeland, de Ferette, de Kiburg, de Namur & de Zutphen Conte*, SEIGNURE *de Frese, sur la Marche de Sclavonie, de Portenaub, de Salins & de Malins*, a Tous ceulx qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme Nous aions n'agaires envoys devers Treshault, Tresexcellent & Trespuissant Prince Treshonnore Seigneur & Cousin *le Roy d'Angleterre* aucuns noz Ambassadeurs, pour le Fait de l'Entretenement des Aliances d'entre nostre dit Cousin *le Roy d'Angleterre* d'une Part, & Nous d'autre, & aussi de l'Entrecours de Marchandise d'entre les Subgetz de nostre dit Cousin & les nostres, & pour la Restitution de certaines Prinses faites par les Subgetz de nostre dit Cousin *le Roy d'Angleterre* sur les nostres au prejudice des dites Aliances & Entrecours,

Les quelz noz Ambassadeurs a leur Retour Nous aient Raporte que certaine Journee avoit este advisee estre tenue devers nostre dit Cousin *le Roy d'Angleterre* au lieu de Londres endedens certains briefs Jours, & que y envoierons noz Ambassadeurs Notables pour plus avant parler & traiter des dites Matiers,

Par quoy soit besoing deputer a ce aucuns Grans & Notables Personnaiges a nous feables,

Savoir faisons que Nous,

Confians entierement & a plain es Sens, Prudence, Vertuz, souffisance, Preudomie & bonne Diligence de, noz Amez & Feaulz, *le Seigneur de Beures* nostre Cousin Lieutenant Gouverneur & Capitaine General d'Artois & Admiral de la Mer, Messire *Paule de Baeus Seigneur de Sermiz* & le nostre President de Flandres, *Robert de Melun Seigneur de Rouny* nostre Chambellan, *le Seigneur de Merubede* aussi nostre Chambellan & Souverain Bailli de Flandres, *Jehan de Courteville* nostre Escuier Tranchant, Messire *Thomas Portinari*, touz noz Conselliers, & Maistre *Flaurens Hauwel* nostre Secretaire en Ordonnance,

Iceulx, les Six, cinq ou quatre d'eulx, dont nostre dit Cousin le Seigneur de Beure soit l'un, avons Fait, Commis & Ordonne, Faisons, Commettons & Ordonnons, par ces Presentes, noz Ambassadeurs & Procureurs,

Ausquelz, aux Six, Cinq, ou Quatre d'eulx qui mieulx vacquer

NUMAN.

De Restitutione Temporalium pro Episcopo Bathon. & Wellen.

Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Pat. 11. H. 7. m. 3.

REX, Escaetori suo in Comitatu Middlesexiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, Venerabilem in Christo Patrem *Oliverum nuper Episcopum Exoniensem*, a vinculo quo eidem Ecclesiæ Exoniensi, cui tunc præerat, tenebatur, Absolverit, & ipsum ad Ecclesias Bathoniensem & Wellensem, invicem canonicè unitas, per Translationem Venerabilis Patris *Richardi nuper Episcopi* ejusdem Episcopatûs Bathoniensis & Wellensis vacantes, Transtulerit, ipsumque in Episcopum dicti Episcopatûs Bathon & Wellen. præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem nunc *Bath. & Well. Episcopus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se Submittit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius nunc *Bathon & Wellen. Episcopi* & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem nunc Bathon. & Wellen. Episcopo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Oxon.
Escaetori Regis in Com. Glocest. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.
Escaetori Regis in Com. Suthampt.
Escaetori Regis in Com. Wiltes.
Escaetori Regis in Com. Somers.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Restitutionibus Temporalium Exon.

Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Ibid.

REX, Escaetori suo in Comitatibus Devoniæ & Cornubiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesiâ Cathedrali Exoniensi, per Translationem Venerabilis Patris *Oliveri nuper Episcopi* Ecclesiæ prædictæ, Venerabilem in Christo Patrem *Richardum nuper Episcopum Assavensem*, a vinculo quo dictæ Ecclesiæ Assavensi tenebatur, Absolverit, & ipsum ad dictam Ecclesiam Exoniensem Transtulerit, ipsumque in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Episcopus Exon.* sic ut præmittitur Præfectus, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ * præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se Submisit, * XII. 577.

Cepimus Fidelitatem *ipsius Episcopi Exon.* & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

gere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Willielmi*, Nobis pro Temporalibus dictæ Ecclesiæ Lincolniensis debitam, & *eidem Willielmo* Temporalia prædicta cum Pertinentiis, prout moris est, Restituimus;

Et ideò tibi Præcipimus, *&c. ut in similibus de Restitutione Temporalium Literis.*

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Februarii.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Leyc.
Escaetori Regis in Com. Cantebr. & Hunt.
Escaetori Regis in Com. Northampt. & Rotel.
Escaetori Regis in Com. Oxon.
Escaetori Regis in Com. Notyngh.
Escaetori Regis in Com. Hertf.
Escaetori Regis in Com. Bed. & Bud.
Dilecto Regis Majori *Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.*
Dilecto Regis Majori *Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Tractatus Pacis & Intercursus Burgundiæ.

OMNIBUS ET SINGULIS, præsentes Literas visuris, auditurìs, & inspecturis, *Philippus de Bourgundia Dominus de Beures* Locumtenens, Gubernator & Capitaneus Generalis Artesiæ & Admirallus, *Paulus de Baeust Dominus de Formezeele* Præsidens Flandriæ, *Robertus de Melun Dominus de Rouny*, *Daniel de Praet Dominus de Merwede* Camerarius & superior Ballivus Flandriæ, *Johannes de Cortenetto*, *Thomas Portenaire* Consiliarius, & *Florentius Hauwel* Secretarius ordinarius, Ambassiatores, Procuratores, Legati & Nuncii Illustrissimi Domini ARCHIDUCIS *Austriæ*, DUCIS *Bourgundiæ*, *Brabantiæ*, COMITIS *Flandriæ*, *Hannoniæ*, *Hollandiæ*, *Zelandiæ*, Salutem. Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Ex Autogr.

NOTUM FACIMUS quòd,

Cùm potiora Mortalibus Dona a Superis tradi nequeant quàm Bona Pacis, & longo Rerum usu ac ratione semper * cognitum sit Pacem esse summum illud Præceptum Numinis quod Humano Generi conducere queat, satisque compertum sit quot Calamitates & Ærumpnæ passim a Bello exoriuntur, quot verò Commoda Pax certa & stabilis undique contulerit, * XII. 579.

Idcirco,

Nos quantum Fructus & Utilitatis Terrarum ac Patriarum dicti Domini *Archiducis Austriæ* Incolis & Subditis, necnon etiam Regni Angliæ, ex Pace & Amicitia ante hæc inter ipsos Principes prædictos initis & contractis, accreverit plene cognoscentes,

Nos pro dicto Illustrissimo Principe nostro *Domino Archiduce antedicto* suisque Hæredibus & Successoribus, atque eis & eorum Nomine, Auctoritate Nobis ab eodem *Archiduce* Principe nostro, per suas Literas Patentes commissâ (quarum Tenor inferiùs sequetur) cum Reverendo in Christo Patre & Domino Domino *Richardo Dunolmensi Episcopo* Custode Privati Sigilli Illustrissimi *Regis Angliæ*, Domino *Johanne Welles* Vicecomite de Welles, *Johanne Kendall* Priore Domûs Sancti Johannis Jherusalem in Anglia, *Wilhelmo Warham* Legum Doctore Magistro ac Custode Rotulorum Cancellariæ dicti Domini Regis, *Cristofero Worswike* Archidiacono Richemont, & *Johanne Risley* Milite, Ambassiatoribus, Procuratoribus & Commissariis ad Infrascripta, per ipsius Illustrissimi Domini *Regis Angliæ* Litteras Patentes deputatis (quarum etiam Tenor inferiùs sequetur) Convenimus, Contraximus & Conclusimus, & per Præsentes Convenimus, Contrahimus & Con-

que, nec, ut præmittitur, contra alium, infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas prædictas, aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus, expressè & cum effectu contradicet, renitetur, obstabit & Impedimentum realiter præstabit.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd Neutra, immò nulla, Partium prædictarum præstabit Auxilium, Consilium vel Favorem notoriis Hostibus vel Inimicis alterius Partis, tàm per Terram quàm per Mare vel Aquas dulces infestare vel invadere volentibus, sed bonâ fide se mutuis Auxiliis militaribus Gentium Armatorum (Expensis tamen Opem Interpellantis) quotiens opus fuerit adjuvabit; in quorum Auxiliorum præstatione,

* XII. 580. quoad Numerum attinet Armatorum, * habenda erit facultatis Ratio illius Partis quæ de ferenda Ope rogabitur seu interpellabitur, ut, scilicet, ad non plus teneatur quàm tunc commodè facere poterit, considerata Temporis & Locorum oportunitate ac Statu Rerum suarum.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd Neutra Partium prædictarum Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos alterius Partis, in ejus Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, aut Districtus, aut eorum aliquem recipiet, nec eis aut eorum alicui in eisdem eorumve aliquo aut alio quocunque in loco, etiam extra eorum Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, aut Districtus, Auxilium, Consilium, Favorem, Hospitium, Gentes Armorum, Naves, Pecunias vel Victualia præstabit aut ministrabit, nec ab alio aut aliis quibuscumque in ejus Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus aut Districtus recipi, nec eis aut eorum alicui in eisdem Auxilium, Consilium, Favorem, Hospitium, Gentes Armorum, Naves, Pecunias vel Victualia dari, præstari, ministrari aut concedi permittet, sed expressè & cum effectu contradicet, obstabit & Impedimentum realiter præstabit.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, si altera Partium prædictarum aliquem vel aliquos, suum vel suos fuisse & esse Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos, & in sua Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus vel Districtus, aut eorum aliquem Receptum esse vel Receptos, aut ibidem latitare aut se tenere, per Literas suas alteri significaverit & declaraverit, tunc Pars illa, quæ hujusmodi Literas receperit, vel cui taliter significatum aut declaratum fuerit, hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos, infra Mensem a Die Significationis prædictæ proximò & continuè numerandum, tenebitur dicto Rebelli vel Rebellibus, Profugo vel Profugis, præcipere & mandare, vel præcipi & mandari facere, ut extra sua Regna, Dominia, Patrias & Terras, & eorum quodlibet, recedat & exeat, Recedant & exeant: Et, si infra Quindecim Dies a Die hujusmodi Præcepti non recesserit & exierit, recesserint & exierint, tenebitur illum vel illos illico Proscribere & Bannire sub Pœna Capitali, & talem Proscriptionem sive Bannum Contempnentem vel Contempnentes eadem Pœnâ effectualiter puniet seu puniri faciet.

ITEM, præfati Oratores, Commissarii, Procuratores & Legati *dicti Domini Archiducis*, & pro eodem Archiduce & ejus Nomine, Hæredumque & Successorum suorum, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus & Legatis dicti Illustrissimi *Regis Angliæ*, & pro eodem Domino Rege & ejus Nomine ejusque Hæredum & Successorum, stipulantibus palàm & expressè Promiserunt, quòd nullus Rebellis præfati Illustrissimi *Regis Angliæ* ejusve Hæredum aut Successorum, in aliqua Castra, Oppida, Villas, Portus, Districtus, vel alia Loca, quæ Illustrissima Domina *Marga-*

attemptari fecerit, quòd tunc *præfatus Dominus Rex* omnes & singulos sic attemptantes omnibus & singulis, quæ quocunque Titulo in Castris, Oppidis, Villis & aliis Locis prædictis se habere, tenere aut possidere prætendat aut prætendant, postea quàm illum illosve ipsius Subditis contra hujusmodi Conventionem attemptasse constiterit, realiter & cum effectu perpetuò privabit & privari faciet:

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd dictus Illustrissimus *Dominus Rex Angliæ*, suique Hæredes & Successores in quibuscunque Confœderationibus & Amicitiis, cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate aut alia qualibet Personâ deinceps contrahendis, dictum *Dominum Archiducem*, suosque Hæredes & Successores Reservabunt & Comprehendent si Reservari & Comprehendi voluerint:

Et, pari modo, idem Serenissimus *Dominus Archidux*, ejusque Hæredes & Successores, in quibuscunque suis Confœderationibus & Amicitiis, cum quovis Principe, Universitate, Communitate, Societate aut aliâ qualibet Personâ deinceps contrahendis, præfatum Illustrissimum *Regem Angliæ*, ejusque Hæredes & Successores Reservabunt & comprehendent, si reservari & comprehendi voluerint.

ITEM, quòd in præsenti Tractatu Pacis & Amicitiarum comprehendantur Alligati, Amici & Confœderati utriusque Partis; illi videlicet, qui in Literis Confirmatoriis hujus præsentis Tractatûs per ipsos Principes denominabuntur, si comprehendi voluerint.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, si, durantibus Pace & Amicitiis præfatis, aliquid contra vires & effectus earumdem, per Terram, Mare & Aquas dulces, per aliquem ipsorum Principum eorumve Hæredum & Successorum, vel eorumdem Vassallos, Subditos aut Alligatos, aut eorum Alligatorum Hæredes seu Successores, in his Amicitiis comprehensos, Subditos vel Vasallos fuerit attemptatum, actum & gestum, nichilominus hæc Pax & Amicitia in suis Viribus & Effectu permanebunt, & pro ipsis Attemptatis solummodo punientur ipsi Attemptantes & Dampnificantes, & non alii.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd omnes Mercatores tàm Regni Angliæ, Dominii Hiberniæ, Villæ & Marchiarum Calesii, quàm etiam Mercatores Terrarum & Patriarum Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zeelandiæ, Villæ & Terræ Mecliniæ, & aliarum Patriarum & Dominiorum *Domini Archiducis prædicti*, tàm Mercatores Lanarum, Coriorum, Victualium, quàm aliarum Merchandisarum quarumcumque, necnon eorum Factores, Familiares, Negotiorum Gestores, & Ministri, poterunt deinceps, per Terram pedestres aut equestres, aut alio modo quocunque, armati vel non armati (dummodo Armati simul Incedentes Quadragenarium Numerum non excedant) cum suis Bonis & Mercandisis securè & liberè ire & venire, invicemque Communicare & Mercari, Emere & Vendere ac Commercium facere & habere, tàm de Mercandisis Lanarum, Coriorum, Victualium, Armorum, Equorum, Jocalium, quàm aliis quibuscunque, ipsaque Ducere & Reducere, sive Duci & Reduci facere, ad eorum libitum & voluntatem, de Calesiis & Marchiis ejusdem, ac aliis quibuscumque Partibus Regni Angliæ & Dominii Hiberniæ, in Brabantiam, Flandriam, Hannoniam, Hollandiam, Zeelandiam & Mecclinam, ac alia Dominia *præfati Domini Archiducis*;

Et, è contra, de Brabantia, Flandria, Hannonia, Hollandia, Zeelandia, & Mecclinia, ac aliis Dominiis præfati *Domini Archiducis* ad Villam & Marchias Calesii & alias quascumque Partes Regni

[illegible] Lanarum, Coriorum, Victualium, & aliarum Mercantiarum quarumcumque, necnon Factores, Familiares, Negotiorum Gestores, & Ministri, Nautæ, Magistri Navium & Marinarii poterunt de cætero securè & liberè Navigare, Ire, Transire & Redire per Mare & Aquas dulces, & Eundo & Redeundo, Conversari, esse in dictis Regno Angliæ, Dominio Hiberniæ & Villæ & Marchiarum Calesii, & etiam in Portubus & Littoribus ipsorum per præfatum *Regem Angliæ* auctorisatis; in Villis (videlicet) ubi Custumarij & alii Officiarii Regales sunt ordinati ad Vacandum & Attendendum pro & super Introitu & Exitu Navium, Mercatorum & Mercantiarum, & non alibi, cum eorum Bonis, Mercantiis & Navibus prædictis quibuscunque, & cum Mercatoribus Angliæ, Hiberniæ & Calesii, ac Marchiarum, seu eorum Factoribus, Familiaribus, Negotiorum Gestoribus & Ministris, de quibuscunque Mercantiis tàm Victualium quàm aliis liberè Mercari, Emere & Vendere, & Mercandisam facere poterunt, quæ ad & in prædictos Portus Angliæ, Hiberniæ & Calesii, tàm eorum Bona propria quàm etiam aliena, Ducere vel Duci facere, & ab ipsis Portubus seu Littoribus quotienscumque, quandocunque & quocunque voluerint liberè & securè Recedere & Redire cum eorum Bonis, Mercantiis & Navibus, absque eo quod ipsi propterea per Dominos Regnorum, Dominiorum, Patriarum & Terrarum prædictarum, seu eorum Officiarios quovis pacto redargui vel aliquâ Pœnâ mulctari possint, seu quod per eosdem ipsis Mercatoribus aliquid Dampnum, Præjudicium vel Impedimentum fieri aut inferri possit per Viam facti, occasione Guerræ vel Deprædationum aut Attemptatorum factorum vel fiendorum, vel alio modo ex Causâ quacunque; Solvendo tamen, quantum attinet ad Mercatores utriusque Partis Partium prædictarum, pro Rebus, Bonis & Mercantiis suis, Jura & Theolonia quæ ante Quinquaginta Annos proximò elapsos statuta, soluta & consueta fuerunt, & non alia: & nichilominus poterunt utriusque Partis Principes in Dominiis suis, quoad Subditos suos, talia Jura & Theolonia quæ voluerunt de novo instituere: Poterunt etiam, non obstantibus prædictis, Causâ Necessitatis Victualium, & aliâ justâ & rationabili Causâ, Prohibere & Defendere, nè tale Genus Victualium quod eis magis videbitur expedire a Dominiis extrahatur.

ITEM, Conclusum, Concordatum & Conventum est quòd Mercatores utriusque Partium prædictarum, & eorum Factores, Familiares, Negotiorum Gestores & Ministri, necnon Magistri Navium, Marinarii & Nautæ poterunt licitè Ducere, Portare & Habere cum illis & super illos in eorum Navibus Arma Invasiva & Defensiva, cujuscunque generis fuerint, ad Se, eorum Corpora, Bona, Mercandisas & Naves salvò & securè contra quoscunque Servandum & Defendendum, tàm Eundo & Redeundo per Mare & Aquas dulces, quam Morando in aliquo Portu Partium prædictarum, ac, cùm applicuerunt, * quotienscunque, ubicunque, & quacunque de causa id contigerit, eorum Gladios, Dagarios, Lanceas & Cultellos, secum usque ad Terram & per Terram ad eorum Hospitia liberè & impunè deferre & portare; Proviso tamen quòd in eorumdem Hospitiis Gladios & Lanceas deponent & relinquent, quousque ad eorum Naves redirent. [* XII. 583.]

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd Mercatores utriusque Partis Partium prædictarum, ac eorum Factores, Familiares, Negotiorum Gestores, & Ministri, Nautæ, Magistri Navium & Marinarii tutè & securè morabuntur in Regnis, Dominiis, Patriis & Terris Principum prædictorum & eorum utriusque, necnon in eorum Portubus & Littoribus, cum eorum Bonis, Navibus, Mercantiis quibuscunque, absque eo quod ipsi vel eorum aliquis ullum Dampnum, Injuriam vel Præjudicium aliquid aliis Mercatoribus cujuscunque alterius Nationis

mariâ Cognitione cogentur, tàm in Personis quàm Bonis, per Locorum seu Districtuum Officiarium ubi talia contigerint; de quibus Dampnis, Expensis, & Interesse, si aliàs probare non poterunt, stabitur Fidei & Juramento Dampnificatorum: Et si contingat hujusmodi Piratas, Deprædatores, eorum Factores & Auxiliantes super hujusmodi Piratica Deprædatione, Favore, vel Auxilio, ut præmittitur, convinci, quòd tunc hujusmodi Piratæ, Deprædatores, eorum Fautores, Auxiliatores, Dampna, Expensas, Interesse, Partibus sic Dampnificatis Resarcient & Restituent; &, si hujusmodi Resarcionem & Restitutionem infra Quatuor Dies, proximò & immediatè sequentes Diem in quo de hujusmodi Piraticâ Deprædatione, Favore vel Auxilio convicti fuerunt, cum effectu facere Recusaverint, tunc hujusmodi Piratæ, Deprædatores, Fautores & Auxiliatores ad Restitutionem Dupli Dampnorum, Expensarum & Interesse sic Dampnificatis faciendam per Locorum & Districtuum Officiarios compellantur & cogantur. [* XII. 585.]

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, si per aliquos Piratas aut alios, ut præmittitur, Guerræ operam dantes, aliqua Bona Mercatorum vel Subditorum unius vel alterius Partium prædictarum super Mare Capiantur, & in aliquem Portum unius vel alterius earumdem Partium adducantur, non poterunt Bona, sic Capta & Deprædata, ibidem per ipsos Piratas vel alios quoscunque Poni ad Terram, Vendi, vel Alienari: Et si nichilominus ad Terram Ponantur, ibidemve Vendantur vel Alienentur, de ipsis Bonis seu eorum vero Valore, cum Dampnis & Interesse * per Deprædatos in ea parte sustentis & habitis, de quibus Valore Dampnis & Interesse, constito tamen prius de ipsa Deprædatione, liquebit per eorum juratam Assertionem, si aliàs probari non poterit, per Officiarios Locorum Restitutio fiet ipsis Dampnificatis & Deprædatis; ad quas Restitutiones fiendas habebunt Officiarii Locorum & alii, quos Principes ipsi in Oppidis & Portubus suis deputare voluerint, Commissiones speciales in tali Casu Requisitas, & hunc Articulum de verbo in verbum in Se plenè continentes: Quibus mediantibus prædicti Officiarii Restitutionem hujusmodi facere tenebuntur, sub Pœna ab eis Recuperandi verum & justum Valorem omnium Spoliationum & Oblatorum hujusmodi, unà cum prædictis Dampnis & Interesse sic Dampnificatis: Fient insuper Edicto Publico Prohibitiones Pœnales in Portubus & Littoribus utriusque Partis Partium prædictarum, nè quisquam, cujuscunque Nationis aut Conditionis existat, talia Bona, per Piratas aut alios, ut præmittitur, Guerræ operam dantes, capta & deprædata, & ad Terram posita vel infra Portum inventa, Emere vel quovis alio titulo Recipere præsumat, in Præjudicium vel Detrimentum Dampnificatorum seu aliorum quorumcumque Interesse *in iis habentium*, & quòd Officiarii Locorum, quotiens Casus acciderit, sub Pœna recuperandi ab eis Bona & Mercimonia hujusmodi capta & adducta, Portum aliquem Partium prædictarum, pro Dampnis & Interesse, statim ipsam Navem, Magistrum & Marinarios ejusdem, necnon Bona & Mercimonia quæcumque in eadem Navi Reperta sub tuto Aresto & Salvâ Custodiâ ponant, Servanda ad Utilitatem Dampnificatorum & eorum quorum intererit, iidemque Locorum Officiarii procedent ad Correctionem Piratarum & Delinquentium in Navi Repertorum secundùm Casuum exigentiam. [* XII. 584.]

ITEM, ad finem ut Captiones Navium, Personarum & Bonorum unius Partis super alteram de cætero cessent, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, quandocunque aliqua Navis alicujus Indigenæ unius vel alterius Partis Partium prædictarum exitura est ab aliquo Portu sive Districtu Principum prædictorum, seu eorum alterius, Majores & Gubernatores Civitatis, Oppidi sive Villæ, quibus Portus sive Districtus hujusmodi adjacens est, quibuscunque Nominibus, Officiis aut Appellationibus iidem

Gu-

Vasis vel Navibus quibuscunque, oneratis Victualibus, Mercantiis vel aliis Bonis, versus Regna, Patrias, Dominia aut Terras unius vel alterius Principum prædictorum.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, quotiescunque contigerit quòd aliquæ Naves, qualescunque fuerint sive unius vel alterius Partium prædictarum, per Tempestatem Maris, Vim Hostium, vel aliam Causam compellentur in aliquem Portum unius Partis vel alterius applicare vel intrare, Naves illius Partis, quibus talia contigerint, cum Mercatoribus & Nautis seu Marinariis, aut aliis Personis quibuscunque non probabiliter suspectis, in ipsis existentibus, in alterius Partis Portubus secure erunt & Recipientur, & ab ipsis Portubus poterunt liberè Recedere, cum eorum Bonis & Mercantiis, sine Contradictione & Impedimento; proviso quòd Bona & Mercandisæ, quæ in ipsis Navibus erunt, nisi urgente necessitate, non ponerentur ad Terram, nec in alias Naves, sine Licentia Officiariorum Principis illius Partis ubi talia contingent vel aliorum ad hoc Potestatem habentium, Reponentur.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd Nautæ, Magistri Navium & Marinarii Subditi præfatorum Principum, post Adventum ipsorum ad Portus unius vel alterius eorumdem Principum, poterunt liberè imponere & ligare eorum Naves, tàm Oneratas & non Oneratas, quàm ad Guerram dispositas, dummodò non fecerint Piraticam, in eisdem Portubus & Littoribus, eodem modo quo poterunt ipsius Principia Subditi proprii.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd Subditi unius Principum prædictorum, sive Mercatores fuerint sive Nautæ, Magister Navium aut Marinarii, non adducent vel adduci facient, per Mare fraudulosè, vel quocunque colore, aliqua Bona seu Mercandisas Inimicorum alterius eorumdem Principum: Et, si secus egerint & per Subditos alterius Principis Guerræ licitè Operam dantes, super hæc interrogati fuerint, tenebuntur facere veram, planam, ac Justam Confessionem & Declarationem, cui in ea parte pro tunc stabitur, iidemque Interrogantes ulterius Scrutinium in ea parte non facient; Sed si posteà eundem Interrogatum falsò respondisse constiterit, tunc idem interrogatus interroganti, quem per falsam Responsionem defraudavit, tantum de suo erogare tenebitur, quantum Merces Inimicorum per eum vectas, & ut præmittitur, celatas valuisse constabit.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, quotienscunque contigerit aliquam Navem unius Partium prædictarum, Bonis & Mercandisis oneratam, per Fortunam, Tempestatem Maris vel alio Casu quocumque tangere Terram & Naufragium facere, Periclitari aut alio Modo quocunque Perire prope Portus, Limites aut Costeras, vel in Portus, Limitibus aut Costeris alterius Partis, licet in ipsa Nave non remaneat Vir, Mulier, Puer, Catus, Canis vel Gallus vivens, Bona tamen & Mercandisæ qualiacumque, quæ ad Terram applicabunt vel aliter salvari aut recuperari continget, non propter hoc dicentur Confiscata nec pro Confiscatis reputabuntur, sed per Officiarios Locorum, in quibus is Casus accideret Salvæ & Securæ Custodiæ committentur, sub eadem sic Remansura per unum Annum & Diem tunc proximò & immediatè sequentes, infra quem Terminum, si quisquam supervenerit, & se Rerum ac Bonorum ipsorum verum Proprietarium fuisse constiterit, Res & Bona ipsa sine difficultate vel dilatione aliqua eidem plenè Restituentur; solvendo tamen His, quorum operà & diligentià Res & Bona ipsa recuperata, salvata & dictam Fugæ suspitionem stabitur, præstità per eos Primitùs Idoneà Cautione de Solvendo Expensas & interesse his quos sic ad Judicium trahi petent, casu quo ex eventu se Litem injustè movere constiterit; &, hoc facto, Debitores ponentur, absque aliis Monitionibus, statim sub Aresto, donec sufficientes Cautiones de Judicio sisti & Judicato solvendo Præstiterint; Privilegiis, quoad effectum præsentis Articuli, sub quacunque verborum serie, Civitatibus, Castris, Oppidis, Villis, Burgis in contrarium concessis vel postea concedendis, Usu aut Consuetudine quibuscunque non obstantibus, quibus tamen Debitoribus, sic arrestatis, sub Aresto manentibus, si petent, dabitur Terminus Octo Dierum, ad probandum se de Fuga suspectos non esse, & hoc Probato cessabit Arestum, sed nichilominus propter hujusmodi Dilationem Octo Dierum Processus super Debito principali nullatenus retardabitur.

Et similis in Regno Angliæ ministrabitur Justitia Mercatoribus & Subditis Patriarum Terrarum & Dominiorum *præfati Domini Archiducis*, adversus eorum Debitores (in tribus Curiis, videlicet, in Curia Cancellariæ, Constabularii, & Magni Concilii) etiam super omnibus Obligationibus factis ultra Mare, & in Moneta Flandriæ etiam quarum Solutio destinata est ad aliquem locum Patriarum, Terrarum & Dominiorum *dicti Archiducis*, dummodò Dies Solutionis sit præterita; non obstantibus quibuscunque Ordinationibus vel Consuetudinibus Civitatum, Opidorum seu Locorum Angliæ in contrarium; in quibus quidem Curiis tenebuntur Angliæ Debitores peremptoriè procedere, absque eo quod ipsas seu earum alteram possint declinare.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, quotienscunque contigerit Subditos *Domini Regis Angliæ* a Subditis *ejusdem Domini Archiducis*, vel Subditos *ejusdem Domini Archiducis a Subditis præfati Domini Regis Angliæ*, quoquomodo Lædi vel Damnificari, non debent propter ea per Literas Represaliarum, Marcæ, vel Contramarcæ, aut alia Mandata quæcunque, debitis Admonitionibus & Summonitionibus non præcedentibus, qui Damna non tulerint, ad Petionem Dampnificatorum, vel alio modo, in Personis vel Bonis Arrestari, aut quovismodo Impetiri aut Molestari, nec Guerra ob id fieri vel moveri debet, sed per Principes unius vel alterius Partis Attemptata ipsa debitè Reparabuntur & in priorem Statum Reponentur, hujusmodique Literæ Reprisaliarum Marcæ & Contramarcæ & similia Mandata quæcunque (nisi prædictis Admonitionibus quoad ipsas Partes, & Summonitionibus quoad Principes præcedentibus & legitimè factis) Deinceps omnino cessent, & si aliter concedantur pro nullis habeantur.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd omnes & singulæ Literæ Reprisaliarum aut de Marqua vel Contramarqua, ex Cancellaria vel alia Curia Principum prædictorum aut eorumdem Prædecessorum, ad cujuscunque Prosequutionem vel ob Causam quamcunque, ante concessæ aut emissæ, in Suspenso tenebuntur, nec poterit earum * aliqua fieri Executio, nisi * XII.
super earum Merita, habità Cognitione in Dietà ad hoc per ipsos 587.
Principes specialiter deputandà, aliter fuerit ordinatum: Et pari modo omnes & singulæ Deprædationes & Violentæ Captiones supra Mare, hincinde ante Diem Octobris Decimam tertiam ultimò præteritam Factæ, similiter tenebuntur in Suspenso, nec poterit super eisdem aut eorum aliquo Actio intentari aut admitti, nec Literæ Reprisaliarum dari, nisi super eorum Merita habità cogni-

non exhibuerit, tunc Pœnam illam incurret quam incurrerint ex-
trahentes Billonam infra Patrias *Domini Archiducis* emptam; & i-
dem licebit Subditis ipsius Domini Archiducis in Anglia.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd omnes Mercatores & Subditi dictorum Principum vero publico legali & non privato Pondere, in Patriis & Terris illis ab antiquo usitato & consueto, sine quocunque dolo fraude & machinatione, aut Duorum Digitorum ad hujusmodi Pondera Fraudulentâ appo- sitione, de cætero utantur: Et, si aliqui Mercatores & Subditi dictorum Principum contrarium facere præsumpserint, Princeps, cujus Subditus hoc facere temptaverit, Subdito alterius Principis, qui se per hujusmodi pondus dampnificatum probaverit, expedi- tam Justitiam faciet, & Partem sic Dampnificantem ad plenam & perfectam Refarcionem & Restitutionem omnium Dampno- rum Expensarum & interesse sine dilatione quacunque compellet.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, ad Sedandum & Componendum Lites, Discordias & Querelas in- ter Mercatóres Stapulæ Calesiæ & Subitos *Domini Archiducis* Sta- pulam concernentes, in Villa Calesiæ, Decima Secunda Die Maii proximo futura, Convenient Deputati Mercatorum utriusque Par- tis; &, casu quo per ipsos hujusmodi Lites, Discordiæ & Querelæ sedari & componi non possunt, fiet Relatio Principibus prædictis, qui aliter pro hujusmodi Litibus, Discordiis & Querelis sedandis, prout Ratio & Æquitas dictaverit, providebunt.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, si, durantibus Pace & Amicitiis prædictis aliquid contra Vires & Effectus earumdem, per Terram, Mare, Aquas dulces, per ali- quem ipsorum Principum eorumve Hæredum aut Successorum, vel eorumdem Vassallos, Subditos aut Obligatos, aut eorum Alli- gatorum Hæredes aut Successores in his Amicitiis comprehenso- rum Subditos vel Vassallos, fuerit attemptatum, actum & gestum, Nichilominus hæc Pax & * Amicitia in suis viribus & effectu
* XII. 588. permanebunt, & pro ipsis Attemptatis solummodo punientur ipsi Attemptantes & Dampnificantes & non alii.

ITEM, ad securiorem & firmiorem tàm Amicitiarum quàm Mercium Intercursûs Observantiam, *Præfatus Dominus Rex*, per suas Litteras, Mandatum dabit speciale Reverendissimo in Chri- sto Patri *Domino Johanni Cardinali Cantuariensi Archiepiscopo* & Apostolicæ Sedis Legato, Reverendis in Christo Patribus, Do- mino *Richardo Dunelmensi Episcopo* Custodi Privati Sigilli, Domi- no *Thomæ Wintonensi Episcopo*, *Johanni Dinham* Domino de Dyenham Thesaurario Angliæ, *Thomæ Domino Marchioni Dorse- tiæ*, *Johanni Vere Comiti Oxon.* Magno Camerario ac Admirallo, *Ethmondo Comiti Suffolciæ*, *Thomæ Comiti Arundelliæ*, *Thomæ Co- miti de Derbey*, *Georgio Comiti Salopiæ*, *Johanni Welles Vice Comi- ti*, *Egidio Dabne* Domino de Dabne, *Johanni Priori Domûs San- cti Johannis Jerusalem* in Anglia, necnon Majoribus, Ballivis Ci- vitatum ac Oppidorum *de Londonia*, *Eboracen. Bristol. Winton. Cantuar. Rofen. Zouthampton*, *Zantwic*, *Dovre*, *Linnen*, *Derth- mouth*, *Plimmouth*, *Hulk*, *Winchilsæ*, *Boston*, *Yermouth*, *& Bar- wike*, quod se Obligabunt & quilibet eorum se Obligabit in for- ma sequenti,

Omnibus Christi Fidelibus, *præsentes Literas Inspecturis*, *Visuris vel Audituris*, Johannes Cardinal. Archiepiscopus Cantuariensis, Richardus Dunelmensis Episcopus, Thomas Wintoniensis Episco- pus, Johannes Dinham, Thomas Marchio Dorsetiæ, Johannes Vere Comes Oxoniæ, Ethmondus Comes Suffolciæ, Thomas Comes Arundellæ, Thomas Comes Derbey, Georgius Comes Salopiæ, Johannes Welles Vice-Comes, Egidius Dabene, Johan- nes Prior Domûs Sancti Johannis Jherusalem *in Anglia*, *necnon Majores*, *Ballivi Villarum sive Oppidorum* de London. Eborac. Bristaul. Winton. Cantuaria, Roten. Zouthampton, Zantwic,

tes Justitiam ministrabunt seu ministrari facient.

In cujus rei Testimonium, *&c.*

Et pari modo, Illustrissimus *Dominus Archidux*, per suas Lite- ras Mandatum dabit speciale Reverendo in Christo Patri Domino *Henrico de Berghes Episcopo Cameracensi*, *Karolo de Croy* Principi de Chimaco, *Engelberto Comiti de Nasou*, *Philippo de Cleves* Domi- no de Ravestain, *Philippo de Burgundia* Domino de Beures, *Jo- hanni Domino de Berghes*, *Johanni Domino de Egmonda* Guberna- tori Hollandiæ, *Wilhelmo de Croy* * Domino de Chierne, *Anto- nio Rollin* Domino de Aymerce, *Balduino de Cannorum* Domino * XII 589.
de Mulenbais, *Francisco de Busleid* Domino Præposito Leodiensi & Sancti Donatiani, ac *Johanni de Tuiteville* Domino Capitaneo de Bruges, necnon *Burgo-Magistris* Villarum sive Oppidorum de Gand, Brugis, Ypre, Dunkerke, Neuport, Anvers, Berghes, Dordrect, Delft, Leid, Amsterdame, Middelburch, Ziericze, Vere, Malines, & Briele, quòd se Obligabunt & quilibet eorum se Obligabit, secundùm vim, formam & effectum Obligationis prædictæ, mutatis tamen in ea parte mutandis,

Quas quidem omnes & singulas Obligationes, modo & formâ præmissis conceptas, Decimâ quintâ Die Maii, proximè futurâ, idem Illustrissimus *Rex Angliæ*, in Ecclesiâ beatæ Mariæ Virginis Calesii, Deputato vel Deputatis *dicti Domini Archiducis* tradet & deliberabit, aut tradi & deliberari faciet;

Et, pari modo & formâ præmissis conceptas, Decimâ quintâ Die Maii prædicta, in Ecclesiâ prædictâ, Deputato vel Deputa- tis *ejusdem Domini Regis* tradet & deliberabit, aut tradi & delibe- rari faciet.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd Serenissimus Princeps *Rex Angliæ* omnia & singula tàm Amicitia- rum quàm Mercium Intercursûs Capitula, sic inter Eum, ejus Hæredes & Successores, ut præmittitur, inita & contracta, per suas Literas Patentes, suo Magno Sigillo sigillatas, ac Manu pro- priâ subscriptas, Ratificabit & Confirmabit, & ea sic sigillata, subscripta, ratificata & confirmata, Decimâ quintâ Die Mensis Maii proximè futurâ post Datam Præsentium, in Ecclesia beatæ Mariæ Virginis in Villa Calesii, Deputato *dicti Domini Archiducis* tradet aut deliberabit, aut tradi & deliberari faciet:

Et, simili modo, Illustrissimus *Dominus Archidux* omnia & sin- gula tàm Amicitiarum quàm Mercium Intercursûs Capitula, sic inter Eum, ejus Hæredes & Successores & Serenissimum Princi- pem *Regem Angliæ* prædictum, ipsiusque Hæredes & Successores, ut præmittitur, inita & contracta, per suas Literas Patentes, suo Magno Sigillo sigillatas, & Manu propriâ subscriptas Ratificatas & Confirmatas, Decimâ quintâ die Mensis Maii proximè futurâ post Datam Præsentium, in Ecclesia beatæ Mariæ Virginis in Villa Calesii, Deputato vel Deputatis dicti Serenissimi Principis *Regis Angliæ* tradet & deliberabit, aut tradi & deliberari fa- ciet.

Sequuntur Tenores Commissionum, *de quibus supra fit mentio.*

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis & providis Circumspectionibus, Di- lectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Richardi Dunelmensis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, *Johannis Vicecomitis Welles*, & *Johannis Kendale* Prioris

Domûs

Confœderatos, Amicos, Faventes & Adhærentes nostros & suos prædictos, hincinde pendere dinoscantur,
Communicandi, Tractandi, Conveniendi & Concordandi, atque ea omnia & singula Componendi, Paciscendi, Appunctuandi ac plenariè & integrè Determinandi & finaliter Concludendi, prout eis expediens visum fuerit & oportunum,
Necnon de & super hujusmodi Appunctuatis, & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Præmissa qualitercunque concernentibus, quæ cum præfatis Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Legatis, Deputatis & Nunciis prædicti Consanguinei nostri Appunctuata, Promissa, Concordata & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, Literasque alias consimilis vigoris & effectûs ex alterâ Parte Petendi, Exigendi & Recipiendi;
Et generaliter omnia, Præmissa & Præmissorum singula qualitercunque concernentia, Faciendi, Excercendi & Expediendi, ita & eodem modo sicut nos ipsi faceremus & facere possemus si in Persona nostra interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;
Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per præfatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, Attornatos & Deputatos nostros Appunctuata, Promissa, Concordata, Conventa & Conclusa fuerint, in hac parte, Nos Rata, Grata & Firma habituros & observaturos, & superindè Literas nostras Patentes confirmatorias & approbatorias, in forma debita & autentica, prout opus fuerit, Daturos.
In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo Die Februarii, Anno Regni undecimo.

PHelippe, par la Grace de Dieu, ARCHEDUC *d'Austriche*, DUC *de Bourgoingne*, *de Lothier*, *de Brabant*, *de Stiere*, *de Carinte*, *de Carniole*, *de Lembourgh*, *de Lucembourg*, *&* *de Gheldre*, CONTE *de Habsbourgh*, *de Flandres*, *de Tirol*, *d'Artois*, *de Bourgoingne*, PALATIN *&* *de Hynau*, LANTGRAVE *d'Elsace*, MARQUES *de Burgaw* *&* *du Saint Empire*, *de Holland*, *de Zeeland*, *de Farette*, *de Kiburg*, *de Namur* *&* *de Zutphen* CONTE, SEIGNEUR *de Frise*, *sour la Marce de Portenaub*, *de Salins* *&* *de Malines*, a tous ceulx qui ces presentes Lettres veront, Salut.
Comme Nous aions n'agueres envoye devers Treshault, Tresexcellent & Trespuissant Prince Treshonnore Seigneur & Cousin *le Roy d'Angleterre* aucuns noz Ambassadeurs, pour le Fait de l'Entretenement des Aliances d'entre nostre dit Cousin *le Roy d'Angleterre* d'une Part, & Nous d'autre, & aussi de l'Entrecours de Marchandise d'entre les Subgerz de nostre dit Cousin & les nostres, & pour la Restitution de certaines Prinses faites par les Subgerz de nostre dit Cousin *le Roy d'Angleterre* sur les nostres au prejudice des dites Aliances & Entrecours,
Les quelles nos Ambassadeurs a leur Retour Nous aient Raporte que certaine Journee avoit este advisee estre tenue devers nostre dit Cousin *le Roy d'Angleterre* au Lieu de Londre en dedens certains briefs Jours, & que y envoierons noz Ambassadeurs Notables pour plus avant Parler & Traicter des dites Matiers,
Par quoy soit besoing deputer a ce aucuns Grans & Notables Personnaiges a Nous feables,

En Tesmoing de ce, Nous avons fait mettre le Seel de mon Tresredoubte Seigneur & Pere, & de Nous a ces Presentes.

Donne en nostre *Ville de Bruxelles*, le xiv Jour de Decembre, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Quatrevins & quinze.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium Fidem & Approbationem Nos, Ambassiatores prædicti Illustrissimi *Archiducis* superius nominati, præsentes Literas Sigillis ac Signis nostris manualibus sigillavimus & subsignavimus.

Dat. *Londinum*, vicesimo quarto Die Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo quinto.

PHE. DE BOURGE.
P. DE BARUST.
ROBERT DE MELEUN.
DANIEL DE BRAET.
J. DE COURTEVILLE.
THOMAS PORTMAR.
HAUBBEEL.

Bulla Indulgentiæ pro Capella Regia.

Pro Windesor.

Registrata apud me L. PODOCATHARUM.

ALexander *Episcopus*, Servus Servorum Dei, universis Christi Fidelibus præsentes Litteras inspecturis, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Ex Orig.
Licet is, de cujus munere venit ut sibi a Fidelibus suis dignè & laudabiliter serviatur, de habundantia suæ Pietatis quæ Merita Supplicum excedit & Vota benè servientibus sibi multò majora retribuat quàm valeant promereri, nichilominus desiderantes Domino Populum reddere acceptabilem & bonorum Operum Sectatorem, Fideles ipsos ad complacendum ei quasi quibusdam allectivis Muneribus, Indulgentiis (videlicet) & Remissionibus, invitamus, ut exindè reddantur Divinæ Gratiæ aptiores.
Cùm itaque, sicut accepimus, Carissimus in Christo Filius noster *Henricus Angliæ Rex* Illustris, fervore Devotionis accensus, cupiens Terrena in Cœlestia & Transitoria in Æterna felici Commercio commutare, proponat unam * Capellam, sub Invocatione Beatæ Mariæ Virginis, in Ecclesia Sancti Georgii Oppidi Windesoræ, Saresbiriensis Diocesis, in qua Sepulturam suam eligere intendit, ac infra Limites dicti Oppidi unum Hospitale pro Pauperibus & aliis Miserabilibus Personis inibi recipiendis & confovendis, Opere quidem Sumptuoso, de propriis Bonis suis Fundare & Construere, ac Capellam & Hospitale hujusmodi sufficienter Dotare, ipsamque Capellam Libris, Calicibus, & aliis Ornamentis Ecclesiasticis ad Divinum Cultum necessariis decenter Decorare,
* XII, 592.
Nos, cupientes ut Capella prædicta, in qua etiam præfatus Rex Septem Presbiteros, pro Missis qualibet Die celebrandis, deputari & institui facere intendit, congruis frequentetur Honoribus, ipsique & alii Presbiteri ad Missas hujusmodi celebrandum & alii Christi

An. 11. Nonagesimo Quinto, & die Jovis [illegible]
H. 7. tii, Illustrissimo & Serenissimo Principe & Domino nostro Do-
Ex Au- mino *Karolo*, Dei gratiâ, *Rege Francorum* Regnante.
togr. NOVERINT UNIVERSI ET SINGULI, præsentes pariterque futuri, quòd, in Conventione seu Congregatione Trium Statuum in Villa Montispessullani, Mandato dicti Domini nostri *Francorum Regis* Congregatorum, Die Lunæ proximè præteritâ, ipsis Tribus Statibus totam Rempublicam totius Patriæ Linguæ Occitanæ Repræsentantibus, simul stantibus & unitis in Aula Superiori magnæ Logiæ sitæ ante Fores Ecclesiæ beatæ Mariæ de Tabulis prædictæ Villæ Montispessullani eisdem Statibus, in quibus Præsidebat & Præsidet Reverendissimus in Christo Pater & Dominus Dominus *Archiepiscopus Narbonensis* & Primas, fuerunt præsentatæ Litteræ tàm Myssoriæ quàm Patentes per Magnificum Virum Dominum *Jacobum de Belua* Regium Consiliarum & Generalem Finantiarum Præsentis Patriæ Linguæ Occitanæ,

Quibus maximè Litteris Patentibus, Magno Regio Sigillo sigillatis, sub Contra sigillo Cancellariæ sunt Alligati Articuli Pacis stabillitæ & firmatæ inter præfatum Christianissimum Dominum nostrum *Francorum Regem*, & Illustrissimum Principem Dominum *Henricum Anglorum Regem*, pro Consolatione eorumdem & Subditorum utriusque Regnorum.

Quarum quidem Litterarum & Articulorum, dictis Literis Patentibus Alligatorum, Tenores sequuntur, & sunt tales,

• XII. 593. • *A Noz Amez & Feaulx & Treschers & bien Amez les Gens des Trois Estatz de nostre Pais de Languedoc,*

De par le Roy.

Noz Amez & Feaulx & Treschers & bien Amez,

Pour ce que, par le Traicte de Paix derreinerement fait, prez *Boulongne sur la Mer*, entre Nous & nostre Trescher & Tresame Frere & Cousin *le Roy d'Angleterre*, nous nous sommes Submis & Obligez de Vous faire Consentir le dit Traicte, a ceste cause & que desirons nourrir & entretenir Amour entre Nous & nostre dit Frere, & Acomplir de nostre Part tout ce que par icellui Traicte avons Promys, Nous vos prions bien acertes que vueillez consentir & avoir pour agreable Icelluy Traicte en tous ses Points, & Nous envoyez vostre dite Consentement en la meilleure forme & le plustoust que vous pourrez, pour le faire Tenir a nostre dit Frere, a fin que Luy & ces Subgectz congnoissent que Nous & les nostres avons vouloir d'Avoir Amour avec eulx, mais ne vueillez en ce faillir.

Donne a *Lyon* le Troisiesme Jour de Fevrier.

Ainsi Signe,

CHARLES DUBOIS.

Charles, par la grace de Dieu, *Roy de France*, a noz Amez & Feaulx & Treschiers & bien Amez *les Gens des Trois Estats de nostre Pays de Languedoc*, Salut & Dilection.

Comme, puis aucun temps en ca, Nous aions fait certain Traicte & Appoinctement de Paix, concernant le Bien & Fait de la Chose Publique de nostre Royaume, avecques Treshault & Tresame Frere & Cousin *le Roy d'Angleterre*,

Et, entre autres Choses, y aions Promis faire Confermer & Ratiffier par les Gens des Estatz de nostre Royaume les Poins & Articles contenuz & declairez en Icellui Traicte, le Double duquel Nous envoyons attache a ces Presentes soubz le Contre-Seel de nostre Chancellerie,

Et pour ce que estes de present Assemblez en nostre Païs de Languedoc, & que desirons singulierement tenir & accomplir la

Pacem esse Summum illud ac præcipuum [illegible] generi conducere queat, satisque compertum sit quot Calamitates & Ærumpnæ passim è Bello exoriuntur, quot verò comoda Pax certa & stabilis undique attulerit,

Idcirco Nos, quantum fructûs & utilitatis Franciæ & Angliæ Regnorum • Incolis ex Pace & Amicitia, antehac inter ipsorum Regnorum Reges & Principes initis & contractis, accreverit, • XII. 594.
plenè cognoscentes,

Nos pro dicto Serenissimo Principe nostro *Francorum Rege* Christianissimo antedicto, suisque Hæredibus & Successoribus, atque ejus & eorum Nomine Auctoritate, *&c. ut supra, in Literis de Confirmatione Tractatûs Dat. apud Stapulas supra Mare, Tertio Die Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo.*

Quibus per præfatum Dominum *Archiepiscopum Narbonensem* cum debito Honore Receptis, illico jussit Litteræ prædictæ Missoriæ Lecturam fieri per Egregium Virum Dominum *Gabrielem de Laye* Legum Doctorem alterum ex Procuratoribus dictæ præsentis Pattiæ Linguæ Occitanæ,

Quâ factâ, illiusque percepto Tenore, Gentes dictorum Trium Statuum, per Organum præfati *Domini Narbonensis* eorum Præsidentis, eidem Domino *Generali* Respondendum duxerunt, quibus Visis & Lectis dictis Litteris Patentibus & Articulis eisdem alligatis, facerent quæ deberent in sequendo præfati Domini nostri *Francorum Regis* bonum *Velle* & Mandatum,

Et consequenter, dictâ Die præsenti, Gentes dictorum Statuum, visis prædictis Litteris Patentibus & Articulis, illisque sanè intellectis, considerantes quòd Pax a *Prisciis* Prosopoperia factâ Fide comitatâ describitur quæ lætos reddit Populos, Quâ mediante fit quod promittitur atque dicitur, estque Rerum Publicarum Fundamentum, quâ quidem Pace nil Mansuetius, nil Jocundius, nil Amabilius explanari potest, estque illa sola quæ peperit Quietem, & ex qua tot & tanta Bona proveniunt quæ nè dici nec explanari possunt, meritò Cupientes dictam Pacem esse Sempiternam, illam & omnia in supra descriptis Articulis descripta, contenta, & inter dictos Serenissimos Reges seu eorum Ambaxiatores Conventa, An. D. 1496. A. 11. H. 7. Pat. 11 H. 7. m. 3
pro ipsis & eorum in infinitum Successoribus Habitatorum dictæ Patriæ Occitanæ, quathinus eos tangit, Confirmaverunt, Approbaverunt, Ratifficaverunt, & Tenore præsentis Instrumenti perpetuò valitura Confirmant, Ratifficant & Approbant, in Præmissisque omnibus dictam Pacem concernentibus eorum præbuerunt & præbent Assensum, Promittentes etiam per ipsos & ipsorum quemlibet, Solempni præstito Juramento, omnia prædicta Capitula Pacis, in dictis Articulis contenta, Observare & nullo pacto in futurum quavis Occasione vel Causâ Contravenire:

De quibus omnibus universis & singulis prædictis dictæ Gentes dictorum Trium Statuum petierunt & requisiverunt ac fieri voluerunt Publicum Instrumentum per Nos Notarios Regios publicos infrascriptos.

Acta fuerunt hæc omnia prædicta in dicta *Villa Montispessullani* & infra Aulam superiorem dictæ Logiæ magnæ Montispessullani; Testibus præsentibus, Honorabilibus Viris, *Jacobo d'Andrea*, *Falcone de Falconibus*, *Cyprino Monacho*, *Milano Cassen* aliàs *Sandro*, Mercatoribus habitatoribus dictæ Villæ Montispessullani, & me *Stephano Pasquerii* Notario & Secretario Domini nostri Regis, ac Gresserio Trium Statuum Patriæ Linguæ Occitanæ,

Qui de Præmissis omnibus & singulis Requisitus, unà cum Discreto Viro Magistro *Anthonio Salamonis* Publico Auctoritate Regiâ Notario & Domûs Consulatûs Villæ Montispessullani Secretario, Notam sumpsi, ex qua hoc præsens verum & Publicum Instrumentum per alium michi fidelem extrahi, scribi, grossari, & in hanc publicam formam,

In

In Testimonium verò quòd dicti Magistri *Stephanus Pasquerii* & *Anthonius Salamonis*, qui præcedens Approbationis & Ratificationis Instrumentum in Notam sumpserunt, suisque antepositis & auctenticis Signis signaverunt, sicut Notarii Auctoritate Regiâ quâ supra Publici & Grafferii (viz.) *dictus Pasquerii* Trium Statuum Patriæ Linguæ Occitanæ, & *dictus Salamonis* Domûs Consulatûs & Communis Villæ Montispessullani, & ad ipsos & quemlibet ipsorum tamquam ad Notarios Publicos communis habeatur Recursus, quodque Instrumentis, Processibus & aliis Scripturis publicis, per ipsos confectis & suis prædictis Signis signatis, in Judicio & extra indubitata Fides adhibeatur, Nos *Guillielmus de Conte*, Consiliarius & Thesaurarius Guerrarum Domini nostri *Francorum Regis*, & pro eodem Gubernator Villæ & Baroniarum Montispessulani & Homeladesii, Sigillum nostræ Præsidialis Palatii Regis Montispessullani Curiæ auctenticum huic præsenti Instrumento seu Litteris auctenticis duximus impendendum, Die quintâ Mensis Martii, Anno Incarnationis Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo quinto.

J. Baulotz Not.

Sigillo avulso.

Pro Johanne Caboto & Filiis suis super Terra Incognita Investiganda.

Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Franc. 11. H. 7. m. 23.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Notum sit et manifestum quòd Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, Dilectis Nobis *Johanni Caboto* Civi Venetiarum, ac *Lodovico*, *Sebastiano*, & *Sancto*, Filiis dicti *Johannis*, & eorum ac cujuslibet eorum Hæredibus & Deputatis, plenam ac liberam Auctoritatem, Facultatem & Potestatem Navigandi ad omnes Partes, Regiones, & Sinus Maris Orientalis, Occidentalis, & Septentrionalis, sub Banneris, Vexillis & Insigniis nostris, cum Quinque Navibus sive Navigiis, cujuscumque Porturæ & Qualitatis existant, & cum tot & tantis Nautis & Hominibus, quot & quantis in dictis Navibus secum ducere voluerint, suis & eorum propriis Sumptibus & Expensis,

Ad Inveniendum, Discooperiendum & Investigandum quascumque Insulas, Patrias, Regiones sive Provincias Gentilium & Infidelium, in quacumque Parte Mundi positas, quæ Christianis omnibus ante hæc tempora fuerunt incognitæ.

Concessimus etiam eisdem & eorum cuilibet, eorumque & cujuslibet eorum Hæredibus & Deputatis, ac Licentiam dedimus Affigendi prædictas Banneras nostras & Insignia in quacumque Villa, Oppido, Castro, Insula seu Terra firma a se noviter inventis,

Et quòd prænominati *Johannes* & Filii ejusdem, seu Hæredes & eorum Deputati quibuscumque hujusmodi Villas, Castra, Oppida & Insulas a se inventas, quæ Subjugari, Occupari & Possideri possint, Subjugare, Occupare & Possidere valeant, tanquam Vasalli nostri & Gubernatores, Locatenentes & Deputati eorumdem, Dominium, Titulum & Jurisdictionem eorumdem Villarum, Castrorum, Oppidorum, Insularum, ac Terræ firmæ sic inventarum, Nobis acquirendo;

Ita tamen ut ex omnibus Fructubus, Proficuis, Emolumentis,

Comme, puis n'agueres, *le Roy* Trescrestien nostre Souverain & Naturel Seigneur Nous ait fait sçavoir & escript d'aucuns ses grans Affaires, & mesmement que, touchant & concernant le Bien & Utilite de Luy & de la Chose Publique de son Royaume, il avoit Conclud & Accorde avecques Treshault & Trespuissant Prince *le Roy d'Angleterre* certain Traicte & Appoinctement de Paix, du quel, ensemble des Poinctz & Articles contenuz en icelluy, le Roy nostre dit Seigneur Nous a envoye le Double atache, soubz le Contre-Seel de sa Chancellerie, a certaines ses Lettres Patentes a Nous adrecans, H. 7. Ex Aug. 597.

D'esquelles, ensemble des dits Articles, la Teneur s'ensuyt,

Charles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a noz Amez & Feaulx & Treschiers & bien Amez les Gens des Trois Estatz de noz Paiis & Duche de Normandie, Salut & Dilection.

Comme, puis aucun temps ença, Nous ayons Fait, Conclud & Accorde avec Treshault & Trespuissant Prince nostre Treschier & Tresame Frere & Cousin *le Roy d'Angleterre* certain Traicte & Appoinctement de Paix concernant le Bien & Utilite de Nous & de la Chose Publique de nostre Royaume,

Le quel Traicte, Poinctz & Articles contenuz en icelluy (dont vous envoyons le Double cy atache soubz le Contre-Seel de nostre Chancellerie) Nous ayons Promiz faire Confermer, Ratifier par les Gens des Troiz Estatz de nostre dit Royaulme,

Pour ce est il que Nous, desirans singulierement entretenir & acomplir la Promesse que sur ce avons faicte par le dit Traicte a nostre dit Cousin, Voulons, Vous Mandons & expressement Enjoignons que le dit Traicte & Appoinctement Poinctz & Articles d'icelluy vous voyez & visitez, & iceulx Ratifiez, Confermez & Approuvez en tant que a vous est, & les Observez, Entretenez & Gardez, & faictes Observer, Entretenir & Garder, de Poinct en Poinct, selon leur Forme & Teneur, sans y faire aucune Restrinction ou Difficulte,

Et de ce Nous envoyez Lettres de Confirmation & Ratification en forme deue & auctentique, pour icelle envoyer & satisfaire a la Promesse que en avons faicte a nostre Frere & Cousin, comme dit est,

Et gardez que en ce n'ait faulte; Car ainsi nous plaist il estre fait.

Donne a *Amboise*, le xxij Jour de Feurier, l'An de Grace Mille, Quatrecens, * Quatrevingtz & quinze, & de nostre Regne le xiii. * XII.

Ainsi Signe sur le Reploy,

Par le Roy,

Monseigneur *le Cardinal de Saint Malo*, vous Maistre *Pierre de Courthardy* Advocat, & autres Presens.

Robertet.

Philippus de Crevecuer, &c. ut supra.

Ou quel Traicte, cy dessus Transcript & Insere, entre autres Choses, est contenu,

Que, pour la dite Paix & Amytie & pour tous les dites Poinctz & Articles en icelluy Traicte plus a plain specifiez estre perpetuelement, fermement, effectuement & inviolablement Gardez, Observez, Entretenuz & Accompliz par les dits Roys & Princes & leurs Hoirs & Successeurs leurs Royaumes & Seigneuries, les Trois Estatz &

Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. *Ex Autogr.*

JO. *Bannes* de Nova Villa Miles, Dominus de Nova Villa de Luco & de Rayguades, Consiliarius & Cambellanus Domini nostri Regis, ejusque Senescallus Ruthen Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm dictus *Dominus noster Rex* Nobis transmiserit Dupplicatum Articulorum, Tractatûs & Appunctuamenti Pacis inter eum & Serenissimum, Altissimum & Potentissimum Principem *Regem Anglorum*, Nobis Mandando & Injungendo, per suas Patentes Literas, quatinus Gentes Trium Statuum nostræ Senescalciæ congregari, dictosque Articulos, Tractatum & Appunctuamentum diligenter Videri & Visitari atque Confirmari, Ratifficari, Approbari & Observari, absque Instrictione per dictas Gentes Trium Statuum, faceremus, in sequendo extenta dictorum Articulorum, quarum Literarum virtute, ac etiam dictorum Tractatûs & Appunctuamenti Pacis, his Præsentibus sub Sigillo Regio nostræ Senescalciæ alligatarum, Congregationem dictarum Gentium Trium Statuum in Villa Ruthene benè solempniter in magno & sufficienti Numero, ibique dictos Articulos Tractatum & Appunctuamentum Pacis debitè Videri & Visitari fecimus,

Quibus Visis & Gustatis tamquam Agreabiles & multùm Utiles pro Bono & Fruictione Pacis & totius Reipublicæ Regni Franciæ, dictas Gentes Trium Statuum Deum & Creatorem laudantes, liberaliter cum maximo zelo & affectu boni animi præfatos Articulos Tractatum & Appunctuamentum Confirmaverunt, Ratifficaverunt & Approbaverunt * secundum eorum
• XII. 598. Formam & Tenorem, & Nos in sequendo Tenorem dictarum Litterarum, Potestatem nostram super Præmissis continentium, pro Securitate & maxima Approbatione effectûs dicti Tractatûs & Appunctuamenti, Ipsos similiter Ratifficavimus, Confirmavimus & Approbavimus, Ratifficamusque, Confirmamus & Approbamus per Præsentes,

Mandantes & Injungentes omnibus Justiciariis, Officiariis & Subditis dicti Domini nostri Regis & eorum cuilibet, quatinus dictos Articulos, Tractatus & Appunctuamenta & omnia in eisdem contenta Inviolabiliter Custodiant & Observent, faciantque Custodiri & Observari, de Puncto ad Punctum, absque ulla Infractione.

In cujus Rei Testimonium Præsentes Sigillo Regio nostræ Senescalciæ sigillari, & per Grafferium dictarum Gentium Trium Statuum & eorum expresso Jussu signari fecimus, Die Sexta Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Quinto.

I. DE NEUFVILLE.

De Mandato dicti Domini Senescalli.
GERRICHETI *Notarius Regis.*
Sub Sigillo papiro obducto pendente a cauda pergamena.

Philippus de Crevecœur, &c.

Charles, par la Grace de Dieu, *Roy de France* au *Seneschal de Rouergue* ou a son Lieutenant, Salut.
Comme puis aucun temps, &c.

dem contenta, inviolabiter Custodiant & Observent, faciantque Custodiri & Observari, de Puncto in Punctum, absque ulla Infractione.

In cujus Rei Testimonium præsentes dicto Sigillo Regio nostræ Senescaliæ Sigillari, & per Grefferium dictarum Gentium Statuum de eorum expresso Jussu signari fecimus, Die Decima Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Quinto.

De mandato & expresso Jussu dictorum Dominorum Senescalli & Gentium Trium Statuum.

FALQUIN *Notarius Grapherius dictorum Statuum.*

Sub Sigillo Papiro obducto pendente a cauda pergamena.

* *Charles*, par la Grace de Dieu, *Roy de France, au Seneschal de Querey* ou son Lieutenant, Salut. • XII. 599.

Comme, puis aucun temps en ca, Nous aions fait certain Traictie & Appointement de Paix, concernant le bien & fait de la Chose Publicque de nostre Royaume, avecques Treshault & Trespuissant Prince nostre Treschier & Tresame Frere & Cousin *le Roy d'Angleterre*,

Et, entre autres Choses, y aions Promis faire Confermer, Ratiffier & Approuver par les Gens des Estats de nostre Royaume les Poincts & Articles contenuz & declairez en Icellui Traictie, le Double du quel vous envoyons attache a ces Presentes soubz le Contre Seel de nostre Chancellerie,

Et pour ce que desirons singulierement entretenir & accomplir la Promesse que sur ce avons faicte a nostre dit Frere & Cousin,

Nous Voulons, vous Mandons, Commandons, & Expressement Enjoingnons que vous Mandez fair Venir & Assembler en nostre Ville de Cahours, & autres Villes & Lieux que verrez estre a faire, des Gens d'Eglise Nobles Burgeois manans & habitans des bonnes, & Lieux de vostre dite Seneschancie, Telz & en telz Nombre que adviserez, & Iceulx ainsi Assemblez Voyez & faictes Veoir & Visiter les dits Articles, Traictie & Appoinctement, & Iceulx Confermez, Ratiffiez, Approuvez, & les Observez, Entretenez & Gardez, sans y faire aucune Restrinction ou difficulte, & de ce Nous envoyez Lettres de Confirmation & Ratification en forme deue & auctentique, pour Icelui envoyer & satisfaire a la Promesse que avons faicte a *nostre dit Frere & Cousin.*

Et Gardez que en ce n'ait faulte; Car tel est nostre Plaisir.

Donne *a Amboise*, le xxij, Jour de Feurier, l'An de Grace Mille Quatrecens Quatrevings & quinze, & de nostre Regne le Trezieime.

Par le Roy.

Monsigneur *le Cardinal de Saint Malo*, Vous Maiste *Pierre de Courthardy* Advocat, & autres Presens.

ROBERTET.

Philippus de Creuecueur, &c.

Ro-

600. ... Ratificaverunt & Approbaverunt secundùm eorum Formam & Tenorem, & Nos, insequendo Tenorem ipsarum Literarum nostræ Commissionis, pro Securitate & maxima Approbatione effectûs dicti Tractatûs & Appunctuamenti, ipsos similiter Ratifficavimus, Confirmavimus & Approbavimus, Confirmamusque & Ratificamus per præsentes,

Mandantes & Injungentes omnibus Justiciariis & Officiariis ac Subditis Domini nostri Regis & eorum cuilibet quathinus dictos Articulos, Tractatum & Appunctuamentum, & omnia eisdem contenta, teneant Inviolabiliter & observent absque aliqua Infractione.

In cujus rei Testimonium Præsentes Literas Sigillo auctentico dictæ nostræ Senescaliæ sigillari, & per Grafferium Curiæ Infrascriptum subsignari fecimus & Mandavimus.

Act. & Dat. *Agen.* Die Decimo Sexto Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Quinto.

De Mandato dicti Domini Senescalli, & expresso consensu Gentium dictorum Trium Statuum.

NURANDI *Notarius Grafferius.*

Sigillo avulso.

Charles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, au Seneschal d'Agenoys, ou son Lieutenant, Salut.

Comme puis aucun temps, &c.

Philippus de Crevecueur, &c.

Ratifficatio Pacis per Tres Status de Poictou.

Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Ex Autogr.

ANdre *Devuionne* Chevalier Seigneur de Lachasteignerie Conseiller & Chambellan du Roy nostre Sire & son Seneschal en Poictou a tous ceulx, qui ces presentes verront, Salut.

Comme, au moien de Lettres Patentes du Roy nostre dit Seineur, a Nous ou a nostrè Lieutenant adroissans, & en obtemperant a Icelles, ausquelles ces Presentes sont atachees, soubz le Seel aux causes de la dicte Seneschaucee, Nous ayons Mandez venir & eulx assembler par devant Nous en ceste Ville de Poictiers Cappital de la dite Seneschauscee les Gens d'Eglise, Nobles, Bourgeoys, Manans & Habitans des bonnes Villes & Lieux d'icelle Seneschaucee, en Nombre compettant, pour Veoir & Visiter les Articles, Traicte & Appoinctement aus dittes Lettres & a ces dictes Presentes atachees, & Iceulx Confirmer, Ratiffier & Approuver,

SAVOIR FAISONS que, pour la ditte Assignation & Mandement, se sont ce Jourduy comparuz par devant Nous ou nostre dit Lieutenant en ceste dite Ville de Poictiers les Gens d'Eglise & Nobles du dites Paiis, ou Procureurs pour eulx par Procurations especialles ad ce, en grant nombre, Aussi les Maire, Bourgeoys & Eschevyns de ceste dite Ville de Poictiers, & de Celles de Nyort, Fontenay le Comte, & Sainct Maixant, ensemble les Manans & Habitans des Villes de Thouars, Partenay, Chastelleraud, & de plusieurs autres Lieux en autre grant Nombre faisant ensemble les Troys Estatz de ce dit Paiis Comte& Seneschaucee de Poictou,

GAlterius de Perucia Dominus de la Vauguyon de Variana & de la Coussiere Consiliarius & Cambellanus Domini nostri Regis ejusque Senescallus Petragoricensis, universis & singulis, præsentes Litteras Inspecturis, Salutem. Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Ex Autogr.

Cùm dictus Dominus noster Rex nobis transmiserit duplicatum, *&c. prout in Ratificatione Pacis de Caours.*

In cujus Rei Testimonium Præsentes dicto Sigillo Regio nostræ Senescalciæ sigillari, & per Graffarium dictarum Gentium Trium Statuum de eorum expresso jussu signari fecimus, Septima Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Sexto.

JOHANNES TRICARDI Notarius Judex, Major & Locumtenens Natur.

De Præcepto Jussu & Mandato dictorum Dominorum & Gentium Trium Statuum.

G. FOULCANDI, *Scriba.*

Charles, par la grace de Dieu, *Roy de France* au *Senechal de Perigort* ou a son Lieutenant, Salut.

Comme puis aucun temps, *&c. ut supra.*

Philippus de Creveceur, &c. ut in prioribus.

Obligatio Comitis de Nassau pro Observatione Tractatus Amicitiæ & Intercursus inter Henricum Septimum Angliæ & Philippum Archiducem Austriæ.

OMNIBUS CHRISTI FIDELIBUS, præsentes Litteras inspecturis, visuris vel audituris, *Engelbertus de Nassau & de Vianda Dominus de Breda de Grunberghe*, &c. Salutem in Domino Sempiternam. Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Ex Autogr.

Cùm inter Illustrissimum Principem *Henricum*, Dei gratiâ, *Angliæ Franciæque Regem & Dominum Hiberniæ* ex una, & Serenissimum Principem *Philippum*, eâdem gratiâ, *Austriæ* ARCHIDUCEM, *Burgundiæ* DUCEM, &c. ex altera Partibus, quædam Amicitiarum, Intelligentiarum & Mercium Intercursus Mercatorumque Communicatio, ac Alia etiam eosdem Principes & Subditorum suorum Regnorum Patriarumque Utilitatem concernentia Tractatus & Fœdera, de Data Vicesimo quarto Die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, [Quadringentesimo] Nonagesimo quinto, Londoniis, inita, conventa, conclusa & determinata fuere,

Quos quidem Tractatus Amicitiarum & Mercium Intercursûs Vidimus & Intelleximus ac pro hic insertis haberi volumus,

NOVERITIS NOS, ad Requestam & Mandatum *præfati Domini Archiducis* ac suarum Literarum Nobis in ea parte directarum & deliberatarum, quas hic pro insertis, ut dictum est, haberi volumus, contemplationem, bonâ Fide Promisisse præfato Illustrissimo Principi *Henrico Angliæ Franciæque Regi & Domino Hiberniæ*, ejusque Heredibus & Successoribus, sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum Obligâsse, sicque per Præsentes Promittimus & Obligamus quòd effectualiter Procurabimus, Instabimus, &, quantum in Nobis erit, * Efficiemus quòd *idem Dominus noster Archidux* * XII. 602.

ejus-

mini Archiducis, ac suarum Literarum Nobis in ea parte Directarum & Deliberatarum, quas hic pro insertis ut dictum est haberi volumus, contemplationem, bonâ Fide Promisisse præfato Illustrissimo Principi *Henrico Angliæ Franciæque Regi & Domino Hiberniæ*, ejusque Hæredibus & Successoribus, sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum præsentium & futurorum Obligasse, sicque per Præsentes Promittimus & Obligamus, quòd effectualiter Procurabimus, Instabimus, ac, quantum in Nobis erit, Efficiemus quòd idem *Dominus Archidux*, ejusque Hæredes & Successores, omnia & singula prædicta tàm Amicitiarum, quàm Mercium Intercursûs, omniaque & singula in eis contenta & specificata, benè, plenè & fideliter Tenebunt, Observabunt & Perimplebunt, ac per suos Subditos & Vassallos, quatinus eos concernunt, aut in posterùm concernent, benè & fideliter facient Teneri & Observari & Perimpleri; in Contravenientes Justitiam Ministrabunt, seu Ministrari facient.

In cujus rei Testimonium Nos has præsentes Literas Sigillo ipsius Opidi munivimus.

Datum *in opido Dordracen*. Die Octava Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Sexto, post Pascha.

De Ratificando, per Gentes de Monstereau ou Fault Dyonne.

Ann. D. 1496. *An. 11. H. 7. Ex Autogr.* A TOUS CEULX, qui ces presentes Lettres verront, *Pierre de Lorrain*, Garde de par le Roy nostre Seigneur du Seel de la Chastelenie de Monstereau ou Fault Dyonne, Salut.

SAVOIR FAISONS que, par devant *Michel de Seint Dennis* Clerc Tabellion Jure, commis & estably de par le Roy nostre dit Seigneur a ce faire en la dite Chastelenie, vinrent & furent presens Venerable & Discrectes Personnes Maistres *Germain Reguard* Presbitre Doyen en l'Eglise Collegial nostre Dame du dit Monstereau, *Jehan le Lorrain* Chantre en la dite Eglise, *Estienne Deblangis*, * *Jaques Desprez*, Messires, *Jehan Hemard*, *Jehan Gentilz*, *Nicolle Vincent*, tous Presbitres & Chanoines en la dite Eglise, *Maistre Martin Girard* Presbitre Cure de la dite Eglise & Ville du dit Monstereau, Noble Homme *Nicollas du Bouchet*, Escuier, Seigneur de Spaillarz en Brye, Religieuse & Honneste Personne Fratre *Jehan de Glatigny* Presbitre Religieuse de Saint Martin du Terre lez le dit Monstereau, ou nom & comme Procureur de Fratre *Mathieu Bonnot* Presbitre Prieur du dit Saint Martin suffisaument fonde de Lettres Procuratoires, Honnorables Homes *Thomas Daujam* Esleu Commis pour le Roy nostre Seigneur au dit Monstereau, *Jehan Regnault* Prevoste en Garde au dit Lieu, *Jehan du Pre* Procureur de la Ville & Communaulte le dit Monstereau, *Laurens de Nony*, *Denis Lamberd*, *Michel Mallard* Commis au Gouvernement de la dite Ville, *Giles de Ville* Commis du Recepveur de Meaulx au dit Monstereau, *Nicollas Goyer*, *Jehan Barbot*, *Loys Hemard*, *Guillaume Cheurier*, *Pierre Baladin*, *Jehan Troiffu*, *Jehan Greau*, *Jehan Prieur*, *Symonnet Guillot*, *Thomas Symard*, *Giles de Ville* Marchal, *Thomas Chaloppin*, *Jehan Moreau* Mercyer, *Thibault Thibault*, *Pierre Roucellet*, *Gilet Fautier*, *Guille Carnay*, *Regnault Gallopin*, *Pierre Moureau*, *Jehan du Puys*, *Guille de Nony*, *Jehan Seuxon*, *Jehan de Lestre*, *Christot. Mare*, *Thenem Fautrier*, *Jehan de Bruges*, *Thomas le Normant*, *Jehan Coac*, *Estienne Machefer*, *Jehan Pigion*, *Anthoine Desoreaulx*, *Guille Deblaugis*, tous Bourgois Marchans manens & habitans de la dite Villedu dit Monstereau, faisans & representans le plus grant & seine Prtie des Habitans de la dite Ville & Com-

* XII. 603.

assister & estre presens a la Vision des Articles envoyez par *le Roy nostre Seigneur* a mon dit Seigneur *le Bailly* ou son Lieutenant General au dit Meaulx, & Lettres Patentes du Roy nostre dit Seigneur contenens Traictie & Paix fait entre *le Roy nostre dit Seigneur & le Roy d'Angleterre*, iceulx Articles & le contenu en icelles Consentir, Ratiffier & Approuver, & des dits Consentemens, Ratification & Approbation en passer & Lettres telles & selon que le Roy nostre dit Seigneur le Maunde & Ordonne par ses dittes Lettres Patentes, & se mestier est Obliger par Icelles tous les Biens Meubles & Inmeubles des dits Constituans & des dits Habitans des dities Eglises Villes & Communaultez d'icelles, a Tenir & avoir Agreable, Ferme & Estable les dites Consentemens Ratiffication & Approbation dessus dites par la maniere que dit est dessus,

* Et en oultre ont Donne les dits Constituans, es dits Nons, * XII. 604.
a leurs dits Procureurs plain Pouoir, Auctorite, Puissance & Mandement especial de Substituer Procureur ung ou plus ceulx qui ayont le Pouoir dessusdit tant en general comme en particullier,

Promectans les dits Constituans, es dits Noms assemblement, & tant conjoinctement comme divisement, par leur Foy & Seremens, & soubz Obligation & Soubmission de tous leurs Biens & Temporelz Meubles & Immeubles presens & advenir, les quelz ilz & chascun d'eux en droyt soy en soubmisrent a la Jurisdiction, Force & Contraincte *du Roy nostre Seigneur*, & a toutes autre, a Tenir & avoir Agreable Ferme & Estable a tous Jours tout ce que par leurs dits Procureurs & ung chascun d'eux esleuz commis, & substituez par eulx sera Fait, Dit, Esleu, Consenty, Ratifie & Approuve, Passe, Conclu & autrement Besongne en toutes les Choses dessus dittes leurs Circumstances & Deppendences, & a Rendre & Payer chascun en droit soy les Adjugez, se mestier est & presens a ce faire avecques le dit Jure, *Collas Pennet*, *Jehan Godin* le Jeune, *Jehan Gourgion*, *Estienne le Picart*, & autres.

En Tesmoing de ce Nous Garde dessusdits au Rapport & Seing Manuel du dit Jure avons mis a ces presentes Lettres Procuratores le Seel & Contre Seel de la dite Chastelenie.

Donne & Fait au dit *Monstereau*, le Jeudi quatorziesme Jour du Moys d'Auril, l'An Mille, Quatre Cens, Quatre Vingtz & Seize apres Pasques.

M. DE SAINT DENIS.

Sub Sigillo Ceræ nigræ pendente a Cauda Pergamena.

Ratificatio Pacis per Tres Status d'Amiens.

A Tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, *Arthur de Longueval* Chivalier Seigneur de Thevreilles Conseillier Chambellan du Roy nostre Seigneur & son Bally d'Amiens, Salut. Ann. D. 1496.

Savoir faisons que, en Obeissant au contenu es Lettres Patentes du Roy nostre Seigneur, par Lui a Nous adresses, au marge des quelles ces presentes sont actachees, soubz le Contre-Seel du dit Bailly, Nous avons fait convoquier & appeller, pardevant nous, en ceste Ville d'Amiens, les PRELATZ, Evesques, Abbez, Doyens, & Chiefz d'Abbeyes, Chappeles & Eglises Collegialles pour l'Estat de l'Eglise, les BARONS, Chivaliers, Bannerez & Bachelers, Escuiers & autres Nobles pour l'Estat de Noblesse, & les MAJOUR, Eschevins, Burgois & Gouverneur de Police des bonnes Villes & Chastellaries pour le Tiers & commun Estat des Mettes du dit Bailly, *An. 11. H. 7. Ex Autogr.*

Aus quelz Troiz Estatz le Jourduy comparans en la Ville & Cite

Charles, par la grace de Dieu, *Roy de France*, *au Bailly d'Amyens* ou a son Lieutenant, Salut.

Comme puis aucune temps, *&c. prout in Ratificatione Pacis de Caours mutatis mutandis.*

Donne aux *Montilz* lez le xxvij Jour de Feurier, &c.

Par le Roy, vous Maistre *Charles du Hautboys* Conseiller en Parlement & autres presens.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno Cera albæ pendente a Cauda Pergamenæ.

Ratificatio Pacis & Amicitiæ per Tres Status Ducatus Touraniæ.

Ann. D. 1496. *An.* 11. *H.* 7. *Ex Autogr.*

L'*An de Grace Mille*, *Quatrecent*, *Quatrevingts & quinze*, *le Deuxiesme Jour de Mars*, par Nous *Jehan Filaiseau* Conseillier du Roy nostre Seigneur Juge & Lieutenant General de Monsieur le Bailly de Touraine & Commissaire du Roy nostre dit Seigneur en ceste Partie furent Receues les Lettres Patentes du dit Seigneur ensemble le Double des Articles du Traicte & de Paix fait entre *le dit Seigneur* & Treshault & Trespuissant Prince *le Roy d'Angleterre*, atachees aus dites Lettres soubz le Contre-Seel de la Chancellerie du dit Seigneur,

Dont & des quelles Lettres ensemble des dits Articles l'ung apres l'autre *la Teneur s'ensuyt*,

Charles, *&c.*

Philippus de Crevecueur, *&c.*

Au moyen & par vertu des quelles Lettres ont este par nous Mandez fait venir & assembler, en l'Ostel Commun de ceste Ville de Tours, les Gens d'Eglise, Nobles, Bourgeoys, Manans & Habitans des Villes & Lieux du Paiis & Bailliage de Touraine, au Mardy d'apres *Quasi modo*, douziesme Jour d'Auril, l'An Mille, Quatrecens, Quatrevings & seixe, apres Pasques,

Au quel Jour se y sont comparuz & presentes (c'estassavoir) Maistre *Berthelemy de Brosserco* Vicaire General de Tresreverend Pere en Dieu *l'Archevesque de Tours*, Maistres, *Guillaume Lallemont* Grant Archidiacre, & *Estienne Lopin*, Chantre & Chanoynes de l'Eglise de Tours, Representans les Doyen & Chappitre de la dite Eglise,

Maistres *Martin Briconnet*, Maistre *Esteile* & *Jehan de Souzay* Grangier & Chanoynes de l'Eglise Monsieur Saint Martin du dit Tours, Representans les Doyen Tresorier & Chappitre de la dite Eglise l'Abbe & Convent de beau Lieu pres Loches, comparans es Personnes de Freres *Jehan Martineau* Enfermier & *Anthoyne Daulphin* Aumosnier,

Les Prieur & Chanoynes de l'Eglise Collegial de nostre Dame de Loches, comparans en la Personne de Maistre *Rolland du Moulin* Chanoyne de la dicte Eglise,

L'Abbe & Convent de Cormery comparans en la Personne de Frere *Marthurin Berroys* Chantre de la dite Abbaye,

L'Abbe & Convent de Seint Genoz & les dits Habitans du dit Lieu, comparans par Maistre *Jehan Lopin* leur Procureur,

Les Doyen & Chappitre de l'Eglise Collegial de Sainte Meur-

Guillaume le Clerc Advocat du dit Seigneur ou dite Bailliage,

Jehan Saintier l'aisne,	*Guillaume de Montbason*,
Jehan Lopin,	Rene *Lucas*,
Jehan Hubaille,	*Michel* Poisson,
Mace Papillon,	*Michel Retaillau*,
Estienne Binet Licentiat en Loix,	*Nycolas Gaudin*,
Jehan Gallocheau l'aisne,	*Patrix Binet*,
Jehan Godeau,	*Yvon Lopin*,
Jehan Fome,	*Jehan Cartier*,
Jehan Barrault,	*Guillaume Cartier*,
Jehan Petit,	Maistre *Jehan Papin*,
Jehan Daulin,	*Guillaume Rodier*,
Maistre *Jehan Fourmer* Notaire & Secretaire du Roy,	*Estienne Augeron*, Et *Pierre Varonneau*,

De la Ville & Communite de Tours, Eschevins Bourgeoys & Habitans de la Ville & Cite de Tours, Representans les Troys Estatz du dites Paiis & Duchie de Touraine pour ce appellez & assemblez,

Aus quelz dessus nommez, ainsi assemblez, a este par Nous Donne a Entendre le Contenu des dites Lettres Royaulx & Articles en leur faisant d'iceulx Lecture de mot a mot,

Et, apres plusieurs Assembles & Traictez eux & faiz par entre'ulx ce Jourduy, Quinziesme Jour du dit Moys d'Auril, l'An susdit Mille, Quatrecens, Quatrevings & Seize, ont Consenty pour le dite Paiis, Duchie & Bailliage de Touraine Ratifie, Conferme & Approuve, en obeissant ou bon Vouloir Ordonnance & Commandement *du Roy*, les Articles dessus Escriptz, & ont Promis les Observer & Garder ainsi & en la maniere que le dit Seigneur le veult & entend,

Et tout ce Nous certiffions estre vray par cestuy nostre presentes Proces verbal seelle du Seel Royal ordonne aux causes du dite Bailliage & le nostre cy mis le dite Quinziesme Jour d'Auril, l'An Mille, Quatrecens, Quatrevings & seize apres Pasques dessusdite.

FALISEAU.
G. FOURNIER.

Sigillis avulsis, a caudis Pergamenarum.

Ratificatio Pacis per Tres Status d'Anjou.

A Tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, *Jehan Belin* Licentiate en Loix Lieutenant a Angiers & ou Ressort *Francoys Bourneau* Licentiate en Loix Lieutenant a Saumur & ou Ressort, & Maistre *Pierre Legay* commis pour Maistre *Emery Louet* Licenciate en Loix Lieutenant a Bauge & ou Ressort pour Monsieur le Seneschal d'Anjou, Salut. Ann. D. 1496. *An.* 11. *H.* 7. *Ex Autogr.*

Receu avons les Lettres Patentes *du dit Roy nostre Seigneur*, a Nous envoyees depar le dit Seigneur, avecques aucuns Articles atachees a icelles soubz le * Contre-Seel de sa Chancelerie, faisons mention du Traicte de Paix fait entre *le Roy nostre dit Seigneur* & *le Roy d'Angleterre*,

D'esquelles Lettres & Articles la Teneur s'ensuyt,

Ratificatio Tractis & Amicitiae per Tres Status Villae & Civitatis de Orleans, Montargis, & aliarum Villarum.

Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Ex Autogr.

L'*An Mille, Quatrecens, Quatrevingtz & quinze, le dixneufiesme Jour du Mois de Mars*, a Nous *Estienne Quarze* Licencie en Loix Lieutenant Ordinaire de Monseigneur *Jehan Damont* Escuier Seigneur de Ferrend & de Gaudin Conseiller & Maistre des Comptes du Roy nostre Seigneur a Dijon & son Bailly de Montargis de Cepoy des Ressors & Exemptions du Duchie d'Orleans fut envoye le Double des Lettres Royaulx, a l'Original des quelles ce present nostre Proces verbal est atache soubz le Contre Seel du dite Bailliage, ensemble ses Lettres missiues,

Par les quelles il Nous Mandoit faire convenir & assembler pardevant Luy ou Nous les Gens d'Esglise, Nobles, Bourgeoys, Manans & Habitans des Pais de Gastinoys & de Putsaye du dit Bailliage, pour faire & acomplir le contenu es dites Lettres,

Et a ceste Cause ou Nom de mon dit Seigneur le Bailly dicernasmes plusieurs Lectres de Commission, es quelles de mot a mot feismes inserer & incorporer les dites Lettres Royaulx, addrecans aux Premiers Sergens du dit Bailliage,

Les quelz pour acomplir le Contenu d'icelles, se sont transpourtez es Villes du dit Montargis, Giemsurloire, Beaulue, Lorriz en Gastinoys, Boiscomun, Chastillon sur Loire, Bonney, Saint Fargeau, Chastillon sur Loing, Saint Morize sur Lantz, ou Tanuerry, Charuy, Haultefueille, Malicorne, Lanoy, Grant Champ, Corferault, Pane, Dicy, Bleneau, la Brullerie, Pregrunault, Chasteau Regnart, Triguerre, & autres Lieux des dite Pais ou dite Bailliage, es quelz ilz ont fait Commandement, tant par Cry public que perticulier, aux Gens d'Esglise, Nobles, Bourgeoys, Manans & Habitans des Villes & Lieux dessusdites, & autres estans du dit Bailliaige par Nous a eulx Baillez, qu'ilz veneissent & comparussent pardevant Nous en la dite Ville de Montargis le Dixiesme Jour du Moys d'Auril, ou les aucuns d'eulx pour eulx souffisaument fondez de Procuration en forme deue & auctentique, ayant par icelle Puissance de Confirmer Ratiffier & Accorder les Traicte & Appoinctement de Paix mentionne es dites Lettres
* XII. 608. Royaulx selon les Articlez atachez a icelles, qui leur seroient * leuz monstrez & exhibez, pour la dicte Confirmation & Ratiffication envoyer pardevers le Roy nostre dit Seigneur ainsi que Mande nous estoit par icelles sur certaines Peines contenues es dites Lettres de Commission, ce que les dits Sergens ont fait ainsi qu'il appert par les Relations par eulx a Nous Baillees,

En Obtemperant au Contenu des quelles Lettres se sont presentez & comparuz pardevant Nous le Unziesme Jour de ce present Moys d'Auril, Mille, Quatrecens, Quatrevingtz & Seize, en l'Auditoire du dit Montargis les Gens d'Eglise Nobles, Bourgeoys, Manans & Habitans qui ensuivent,

Et premierement Gens d'Esglise,

Tres Reverend Pere en Dieu Monsieur *le Cardinal Evesque de Lombez* Abbe de Sain Denis en France & Seigneur de Beaulue en Gastinoys, par *Jehan Beluche* son Procureur,

Damp *Paule de la Platiere* Prieur & Seigneur de Bonney sur Loire, par *Symon la Vasseur* son Procureur,

Fiscal Frere *Gilbert de la Ginche* Presbitere Prieur de Saint Nicolas de Chasteau Regnart & de Montboux, par *Nicolas Trouppeau* son Procureur,

Les *Doyen Chanoynes & Chappitre de Chastillon sur Loing*, par Messire *Jehan Parent* Presbitre Doyen d'icelle Esglise & Procureur du dit Chappitre,

Maistre *Jehan Gaulthier* Presbitre Doyen de Lorriz en Gastinoys President en Parlement, par *Estienne Compan* son Procureur,

Maistre *Jehan des Paillars* Seigneur de Courferault en sa Personne,

Jehan Daux Escuier Seigneur de Triguerre & du Couldroy en sa Personne,

Charles de Comblauls Seigneur de Pregrunault en sa Personne,

Bureau Racault Seigneur des Allugatz par *Guillaume Racault* son Filz & Procureur,

Estienne de Vienure Escuier Seigneur de Mouliart pres Boiscomun en Personne,

Guillaume Davy Seigneur du Pertuys en sa Personne,

Henry Davy Seigneur de la Brullerie en sa Personne,

Loys de Pampelune Seigneur de Leury en sa Personne,

Loys de Quinquempoix Seigneur du Melx par *Jehan Gaillot* son Procureur,

Bertrand de Vienure Seigneur de *Launoy* en sa Personne,

Jehan de Vienure Seigneur de Monliart en sa Personne,

Loys Garet Seigneur de la Panthouneri en sa Personne,

Pierre le Conte Seigneur de la Beracleru en sa Personne,

** *Claude de la Hure* Escuier en sa Personne. * XII. 609.

Bourgeoys *Manans & Habitans de Villes*,

Les Manans & Habitans de la Ville du dit Montargis, par les Gouverneurs & Procureurs du dit Lieu,

Les Manans & Habitans de Chastillon sur Loing, par Jehan Herbereau leur Procureur,

Les Manans & Habitans de la Ville de Charny, par Pierre le Saige leur Procureur.

Les Manans & Habitans de la Ville de Chasteaulegard, par Jehan le Quatre leur Procureur.

Les Manans & Habitans de Bouvey sur Loire, par Maistre *Symon Balanc* & *Jehan Lousseau* leur Procureur.

Les Manans & Habitans de Beaulue en Gastinoys, par Jehan le Ber leur Procureur,

Les Manans & Habitans de Saint Morice sur Lavezon, par *Francoys le Droit* leur Procureur.

Et *les Manans & Habitans de Chastillon sur Loire*, par Maistre *Pierre Housse* leur Procureur,

Ensemble les Juge Ordinaire Receveur Greuetier & Esleu du dit Montargis,

Apres la quelle Presentation par la bouche de Honnorables Hommes & Saiges Maistres *Jehan Prevost* Licencie en Loix Advocat, & *Guillaume Muner* Procureur du Roy nostre dit Seigneur ou dit Bailliaige, Nous ont este presentees les dites Lettres Royaulx & autres ataches a icelles soubz le Contre-Seel de la Chancellerie du Roy nostre Seigneur, Nous Requerant instanment, par la Bouche de l'Advocat, l'Enterinement des dites Lettres,

Des quelles ensemble des dits Articles avons fait faire Lecture de mot a mot,

Et pour ce que les dits Articles estoient en Latin, & que la plus part des dits Nobles, Bourgeoys, Manans & Habitans ne les entendoient, les avons fait exprimer dicer & declairer en Francoys de mot a mot,

Et tout ouy & ainsy leue & exprime aus dits Gens d'Eglise, Nobles, Bourgeoys, Manans & Habitans ainsi comparans, & plusieurs autres Notables Personnaiges de la dite Ville en grant Nombre, qui se sont comparuz par devant Nous en la dite Assemblee avons Demande leur Opinion & Savoir s'ilz vouloient, com-

Et ont comparuz par devant Nous les Recteur Docteurs Regens en l'Universite d'Orleans, & tout le Corps d'icelle * Universite, par Messires *Pierre Turvel*, *Jacques Daniel*, *Thomas Pascal*, Docteurs Regens, & Maistre *Mathurin Langrain* Licencie en Loix, Procureur General de la Universite, Deuement fondez de Lettres de Procuration quant ad ce,

* XII. 610.

Reverend Pere en Dieu Monsieur *l'Evesque d'Orleans* par Messire *Jehan Nicolas* Docteur es Droiz Canon & Civil son Official,

Les Doyen & Chappitre d'Eglise d'Orleans, par Maistres *Guillaume Moys* Chantre & *Loys Colas* Chanoine & Procureur d'icelle Eglise,

Les Religieulx *Abbe & Convent de Saint Benoist sur Loire*, par *Jehan Dargery* Procureur General de la Chastellenie du dit Saint Benoist,

Les Religieulx *Abbe & Convent de Saint Mesmin*, par Frere *Loys a Jasson Abbe d'icelle Abbaye*,

Les Religieulx *Abbe & Convent de la Court Dieu*, par *le dit Abbe*,

Les Religieulx *Abbe & Convent de Baugency*, par Frere *Guillaume Berry* Religieux & Procureur de la dite Abbaye,

Les Chanoines & Chappitre nostre Dame de Clery, par Maistre *Jehan Monstardier* Procureur de la ditte Eglise,

Les Doien, Chanoines & Chappitre de Sainct Pere Empont, par Messire *Jehan Guiot* Chanoine & Procureur de la ditte Eglise,

Les Doien, Chanoines & Chappitre de nostre Dame de Jargueau, par Maistre *Jehan de Mareau* Chanoine de la dite Eglise,

Les Doien, Chanoines & Chappitre Sainct Liphard de Meung, par *Guillaume Coignart* leur Procureur,

Les Doien, Chanoines & Chappitre Sainct Pere Pullier, par Maistre *Nicole du Pont* Chevecier & Procureur de la ditte Eglise,

Les Doien, Chanoines & Chappitre de Sainct Amy, par Maistre *Benoist Fabry* Chevecier & Procureur de la ditte Eglise,

Les Chantre & Chanoines de Sainct Ytier de Sully, par *Jehan Mairart* leur Procureur,

Les Chanoines & Chapistre de Pichiners, par Messire *Jehan Depuy* Chanoine & Procureur de la ditte Eglise,

Le Prieur de Sainct Laurens lez Orleans, par Maistre *Michel Bourgoing* son Bailly & Procureur,

Frere *Jehan Musiner Prieur de Sainct Estienne de Baugency* en sa Personne,

Le Prieur de Sainct Pere de Pithiners par Maistre *Jehan Noblet* son Bailly, & Procureur,

Le Prieur de Bourg, par Maistre *Pierre Sarrebourse* son Bailly & Procureur,

Le Prieur du Pont aux Moynes par le dit *Noblet*.

POUR LE CLERGE.

Treshault & Puissant Dame *Ma Dame la Contesse de Dunoys* Dame de Bangency, par Maistre *Michel Bourgoing* son Bailly,

Noble & Puissant Seigneur Messire *Loys de la Trimoille* Chevalier Conseillier & Premier Chambellan du dit Seigneur Baron de Sully, par *Pierre Ponault* son Procureur,

Andre de Mornay Seigneur de Chesteauvieil en Personne,

Claudre de la Chastre Seigneur de Jouy & Seudre, par *Pierre Couldray* son Procureur,

Loys Fonteuil Seigneur de Courbanton & Vicoute d'Orleans, par *Robert de Fonteuil* son Filz,

POUR LES NOBLES.

Les Habitans de Baugency, par *Berthault Bourdineau* Procureur de la dite Ville,

Les Habitans de Meung, par *Guillaume Coignart* & *Geuffray Genin* Procureurs d'icelle,

Les Habitans de Clery, par *Jehan Gauchier* Procureurs du dit Lieu,

Les Habitans de Jargueau, par *Alain Torbert* Procureurs de la dite Ville,

Les Habitans de Sully, par *Zelin Pasquier* Procureur d'icelle Ville,

Les Habitans de Pithiners, par *Robert Mocquet* & *Anthoine Besart* Procureurs d'icelle,

Les Habitant Dyenville, par *Guillemin Girard*,

Les Habitans de Thory, par *Jehan Bouguier* & *Estienne Fines* Procureurs du dite Lieu,

Les Habitant du Puiset par *Thomas Hue* & *Jehan Galier* Procureurs du dit Lieu,

Les Habitans de Langenerie par *Pierre Bournier* leur Procureur,

Les Habitans Darthenay par *Simon Georges* & *Guilliaume Thiat*.

POUR LES COMMUNITES DES DITES VILLES.

Tous les quelz, Assemblez en la Ville d'Orleans, ou Cloistre Sainct Croix d'icelle Ville estant du dit Bailliaige, faisans la plus grant & seine Partie des Trois Estatz du dite Ville de Montargis & plus prochains Lieux d'icelle Ville d'Orleans que de Montargis, d'un commun accord consentement & liberalle voullente, & apres que les dits Articles leur ont este veuz & bien au long exposez, ainsi qu'il appartient, ont Loue, Ratiffie & Approuve, & par ces Presentes Louent, Ratiffient & Aprouvent en tant que a eulx est les Traicte Convenances & Appoinctement de Paix faicte & accordee entre *le Roy nostre dit Souverain Seigneur* & *le dit Roy d'Angleterre*, & iceulx ont Promis, & par ces dites Presentes Promettent Tenir, Entretenir, Garder & Observer de Point en Point selon leur forme & Teneur.

En Tesmoing de ce Nous avons fait faire ces Presentes annexes aus dites Lettres Royaulx & Articles soubz le Seing Manuel de nostre *Greffier*, & le Grant Seel du dite Bailliage.

Donne a *Orleans*, le Seziesme Jour d'Auril apres Pasques, l'An Mille, Quatrecens, Quatrevings & seize.

N. DE SOUSCHES.

Sub Sigillo Cera rubra pendente a cauda Pergamena.

Charles, par la Grace de Dieu, *Roy de France au Bailly de Montargis* ou a son Lieutenant, Salut.

Comme puis aucun temps, &c.

Philippus de Crevecueur, &c.

De

Loys de Buffenaut,
Denis de Neufinx,
Bastien de la Noe,
Pierre de la Noe,
Jehan de la Villemaison,
Eustace Vincent,
Jehan de Joysel,
Pierre de Soubzmarinont,
Gregoire du Brac,
Guillaume de Culan Seigneur de Bernay,
Cordelier de Giresme Seigneur de Daruit,
Denis Fermrier,
Guillaume de Neufinx,
Robert le Fort,
Francois Lambert,
Jehan Lambert,
Henry Danerly Seigneurie de la Guenne aux Boix & Villegruys,
Anthonie Fretel Seigneur de Bazoschees,
Jehan de Saunes,
Jehan de Boisanbert,
Loys Foucault,
Anthonie de Latz,
Guillaume Lambert,
Coleron du Reux,
Robert Dusy,
Mathe de Noyen,
Jehan du Reux,
Pierre de Cheury,
Thibault de Toisel,
Thomas de Soubz Marmont,
Mathe le Maiste,
Jehan Sore Seigneur Daulnoy,
Jehan de Villiers Seigneur de Foisi,
Jehan de la Bouyere Seigneur de Queincy,
Denis de Blogneaulx,
Pierre de Danouville Seigneur du Plessis,
George Sorre,
Nicholas Thomassin,
Hector Dautbenay Seigneur de Sainct Bon,
Jehan Thibault Seigneur des Rosles,
Ylaire l'Anglois,
Loys de Pampelune Seigneur de Gry,
Et *Lemeu Dausant* Seigneur de Torte Espee,

Tous Escuyers Assemblez au dit Provins par l'Ordonnance de Monsieur *le Baily de Meaulx* ou son Lieutenant a son Siege du dite Provins pour Representer l'Estat des Nobles du dite Siege & Resors d'icelluy Bailliage,

Lesquelz & ung chascun d'eulx & tant conjointement comme diviseement Ont fait & constitue leurs Procureurs Generaulx & certains Messages especiaulx Nobles Hommes, *Loys de Villiers* Seigneur de Challemaison, & *Gonnot de la Rama* Seigneur du Plessie Hanault,

Aus quelz ilz ont donne & donnent par ces presentes Povoir, Puissance, Auctorite & Mandement especial de estre & comparoir pour eulx & ung chascun d'eulx par devant Monsieur le Bailly de Meaulx, ou son Lieutenant, au dite Lieu de Meaulx, & tous autres Juges & Commissaires qu'il appartiendra pour l'Estat des dits Nobles du dite Siege & Resors iceulx Representer, & aller au dit Meaulx assister & estre Presens pour l'Estat des dits nobles, a la Vision de certains Articles de Traictie de Paix fait par

11 *Fevrier* Prevostre Doyans [illegible] du Val Provins, & Garde, de par le Roy nostre Sire, du Seel de la Prevost du dit Provins, Salut. An. 11. H. 7. Ex Ar[illegible]

SAVOIR FAISONS que pardevant *Jaques Tibier*, Clerc, Tabellion Royal, Jure & Estably a ce faire en la dite Prevoste, de par le dit Seigneur, vindrent & furent presens, en leurs Personnes, Honnorables Hommes,
Pierre Floury,
Guillaume Angenost,
Jehan Vincent, *dit Pieotin* Commis au Gouvernement de la dit Ville & Chastel de Provins,
Jehan Froment Recepueur des Deniers appartenans a la Communaulte du dit Provins,
Paule Durant Procureur d'icelle Communaulte,
Jehan de Ville Garde de la Prevoste du dict Provins,
Honnorables Hommes & Saiges Maistres *Felix Grant-homme* & *Nicole Froment* Licenciez en Loix Advocatz & Conseillers en Court Laye,
Jehan Lamrail,
Jaquet Musson,
Jehan Romin,
Pierre Angenost,
Jehan Durant Recepueur des Tailles pour le Roy nostre dit Seigneur en l'Election de Provins,
Jehan le Court Paule,
Francois & Loys de Chesi Procureurs, en Court laye, au dit Provins,
Anthonie Foassier,
Guillaume Dolese,
Simon Dolesi,
Jehan le Clerc dit Vernesson,
Mathieu Freion,
Jehan Guerin,
Jehan Branchu,
Andry Merlin,
Gaon le Clerc dit Vernesson,
Mathurin le Court,
Mothan Bouchot,
Jehan Grant dit Hannepon,
Jehan Faiux,
Denis Nernost,
Ely de Fosfons, Marchans & Burgois du dite Provins;
Pierre Garnier,
Noel le Grant,
Jehan Coullebault,
Pierre Rayer,
Colin Ballefert, Sergens Royaulx, tous Demourans au dite Provins,

Congreguez & Assemblez par l'Ordonnance de Monsieur *le Bailly de Meaulx*, ou son Lieutenant, a son Siege du dite Provins, & Representans la plus Grande & Seine Partie des Manans & Habitans d'icelle Ville & Chastel,

Estienne Tapin Procureur de la Ville & Communaulte de Bray sur Seine, & *Gilei Goussin*, l'un des Commis au Gouvernement d'icelle Ville & Communaulte,

Commis, Esleuz & Nommez, de par les Manans & Habitans du dit Bray sur Seine, & pour toute la dite Communaulte ayans Povoir de faire les Choses cy apres declarez.

ITEM, *Johannot Porret*,
Jehan Chasnot Merrigliers de Viupelle,
Collas Chiennault,

Estien-

Theneum Ayglant,
Jehannin Goys, dit Petit le Jenne, Marguilliers Demourans a Vineuf;
Maistre Gonors,
Laurens Prenoul & *Noel Roffignol*, Laboureurs, Demourans au dit Lieu;
Jehan Tapin & *Guillaume Chappentier* Marrigliers, a Granon;
Pasquier Tapin,
Jehan Laysse & *Guillaume Macon*, Laboureurs, Demourans au dit Lieu;
Jehan Huve,
Jehan Maistrat, Marrigliers a Chaulmont;
Parrin Choton,
Narronael & *Jaquet Olwer*, Laboureurs, Demourans au dit Chaulmont;
Estienne de Villers,
Simon Michault, Marrigliers a Baroſches;
Theneum Chaulam,
Theneum Michault & *Philipot Dronyn*, Laboureurs, Demourans au dit Lieu;
Gilet Houdray,
Gilet Segron, Marrigliers, a Saint Pres de Gres;
Didier Pailly, Laboureur, Demourant au dit Lieu;
Colin Michon & *Colin Galois*, Laboureurs, Demourans a Noyen;
Guillot Luquin & *Loys Petit*, Laboureurs, Demourans au dit lieu;
Jehan du Pas & *Parrin Verlet*, Marrigliers a Pecy;
Jehan Guinery & *Gillet Gellecon*, Marrigliers, a Villers sur Seins;
Jehan de la Motte,
Gilet Hugneur & *Deinsot Gilleton*, Laboureurs, Demourans au dit lieu;
Jehan Gurmot, Marriglier a Villers;
Et *Milet de Polengy*, *Theneum Babee* & *Pierre Babee*, Habitans du Pleiſſe du Melz;
Theneum Gatian, Marriglier a Pailly, & *Andry Mertin*, Laboureur, Demourant au dit lieu;
Phelipot Galois, *Andry Consart* du Pleiſſe, *Meſſire Guillaume*, *Jehan Alix*, Marriglier a Compigny;
Et *Jehan Pralette*, Laboureur, demourant au dit lieu;
Theneum Joye, dit Jehannard, & *Jehan Marceau*, Marrigliers Demourans a Montigny le Queidrer;
Perre Charpentier & *Simon Charpentier*, Laboureurs, Demourans aut dit lieu;
Jehan Boucher, Chanorier, *Jehan Moynat*, Marrigliers de Saint Briz;
Tmbert des Coſtes, *Hient des Coſtes*, Marrigliers de les Chelles;
Noel Regnyer, *Jaquin Jeubart*, Marrigliers de Sainct Martin de Chauerron;
Guyot Raoul & *Jehan Raoul*, Marrigliers de Bonſac,
Guillaume Chaumon, Marriglier a Ville Gruys,
Pierre Metillon, Marriglier a Lonen,
Guyot Noſte, Marriglier, Achamcourſle,
Thomas de Saube, *Mermont*, *Girard Gaueron*, *Autheint Begis*, Marrigliers a Flaix,
Jehan Regnyer, *Nicolas Colot*, Marrigliers de Sainct Martin des Chams,

Jaquin Gregoirt, Marriglier de la Parroiſſe Sainct Suppliz,
Jehannin Pignert, *Colin Corbon* & *Jehan de Fe*, Marrigliers a Vauviller,
Simon Anelme, *Jehan Robin*, Laboureurs, Demourans a Lysmes,
Guillaume Lorin, *Jaquin Bouyer* Marrigliers a Sainct Loux,
Jehan Chappilain & *Jehan Jaquet*, Laboureurs, Demourans au dite lieu.
Colin Frucher, *Jehan Joton*, Marrigliers a Mont le Potier,
Deinsot Thiebillon, *Anthonie Garlon*, Marrigliers a Sainct Fergel,
Jehan Ralli, & *Jehan Thomas*, Marregliers a la Chappelle Sainct Nicolas,
Jehan Prendomnat, *Parrin Jehannay*, Marregliers de Chaland la Grand,
Jehan Barbuſet, *Jehan Seurrat*, *Guillaume Clement*, *Deinſot le Regne*, Laboureurs, Demourans au dite Lieu,
A Denet Jarry, *Gilet Rouſſeau*, Marregliers de Bannolz,
Jehan Chipot, *Jehan Peſloe*, Marregliers a Voldoy,
Jehan Poteau, Laboureur, Demourans au dite Lieu,
Odin Boucher & *Deins Fauchon*, Marregliers de Joy le chastel,
Denis Verjus & *Thomas Chappeli*, Laboureurs, Demourans au dite lieu,
Pierre Felix, *Noel Dommenchen*, Marregliers a Villers,
Damp, *George*, *Jehan Garnier* & *Pierre Quare*, Marrigliers a Bauchery,

Tous les deſſus nomme Manans & Demourans es Villes & Chaſtelleinyes de Provins, Bray ſur Seine, & Joy le Chaſtel, Repreſentans l'Eſtat Commune d'icelles Villes & Chaſteilenyes Aſſemblez auſſi au dite Provins par l'Ordonnance de Monſieur le Bailly de Meaulx ou ſon Lieutenant a ſon Siege du dite Provins,

Tous les quelx & ung chaſcun d'eulx & tant conjoinctement comme diviſeement ont faict & conſtitue leurs Procureurs Generaulz & certains Meſſaigiers eſpeciaulx Honorables Hommes & Saiges Maiſtres *Jehan Dupas* Licencie en Loix Advocat & Conſeiller, en Court Laye au dit Provins, & *Jehan Jehannart* auſſi Licencie en Loix & Bachelier en Decret Advocat du Roy noſtre Seigneur au dit Provins,

Aus quelx & a chacun d'eulx ils ont Donne & Donnent par ces Preſentes puiſſance & auctorite & mandement eſpecial de eſtre & comparoir pour eulx & chaſcun d'eulz pardevant Monſieur *le Bailly de Meaulx* ou ſon Lieutenant au dit Meaulx & toutes autres Juges & Commiſſaires iceulx repreſenter & aller au dit Meaulx & autres Lieux qui leur appartiendra Aſſiſter & eſtre preſens pour l'Eſtat Commune des dites Villes & Chaſtellenyes de Provins, Bray ſur Seine & Joy le Chaſtel a la Viſitacion de certains Articles du Traictie de Paix faicte par *le Roy noſtre Seigneur* avec *le Roy d'Angleterre*, Conſentir, Ratiffier, & Approuver les dits Articles, & tout le contenu en Iceulx, & des dites Conſentemens, Ratiffications & Approbations en paſſer Lettres auctenticques en forme deue pour le dit Eſtat Commune, ainſi que le Roy noſtre dit Seigneur le Veult & Mande par ſes Lettres,

Et generallement de faire tout autel autant es Choſes deſſus dictes leurs * Circonſtances & Deppendences pour & au Nom * XII.
des dits Conſtituans comme Iceulx Conſtituans feroyent & faire 616.
pourroyent ſe Preſens en leurs Perſonnes y eſtoyent,

Prometans les dictz Conſtituans es Noms & Qualitez dont men-

stri Nomine & pro Nobis, Dilectos nostros Fratres, *Richardum Briseou* & *Nicholaum de Porta* ejusdem nostri Monasterii Religiosos, necnon, Venerabiles & Scientifficos viros Magistros, *Philippum Bataille*, *Johannem Bataille*, *Guillermum Picart*, *Johannem de Montion*, & *Johannem Josse*, Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, & Ordinamus Procuratores nostros generales & Nuncios speciales, ac eorum quemlibet per Se & in Solidum Exhibitores Præsentium, ita quòd non sit melior conditio Occupantis primi nec alterius deterior, sed quod per Unum eorum inceptum fuerit, per Alterum ipsorum id Prosequi mediari terminari valeat & cum effectu finiri, in omnibus & singulis Causis nostris motis & movendis coram quibuscumque & Judicibus tàm Ecclesiasticis quàm Secularibus Ordinariis aut Delegatis, & specialiter eisdem nostris dictis Procuratoribus & eorum cuilibet per Se in solidum Damus & Concedimus Potestatem Comparendi Melden. loco Nostri & pro Nobis, hac instanti Die Vicesimâ Primâ præsentis Mensis Aprilis, aliisque Diebus sequentibus, coram *Domino Ballivo Melden.* aut ejus Locumtenente ab Illustrissimo & Christianissimo Principe Domino nostro *Karolo*, Dei gratiâ, *Francorum Rege* commissis & ordinatis, ad Consentiendum, Approbandum & Ratifficandum Tractatum & Accordum Pacis factum inter dictum Dominum nostrum Regem Francorum & *Regem Angliæ*, & Approbandum, Consentiendum & Accordandum certos Articulos continentes prædictum Tractatum Pacis,

Necnon & ad Audiendum & Concludendum quod Deliberatum super Negotiis præmissis fuerit per dictum Dominum Ballivum Melden. aut ejus Locumtenentem seu alios Deputatos & Commissos Exponendis secundùm quod ipsi *Domino nostro Regi* seu *Ballivo* aut ejus Locumtenenti & aliis Commissis & Deputatis videbitur expedire, & ad faciendum in his omnia & singula quæ circa hæc & ea tangentia fuerint necessària vel etiam oportuna,

Dantes & Concedentes dictis nostris Procuratoribus & eorum cuilibet in solidum plenam & liberam Potestatem & Mandatum speciale Nos Excusandi & Essoinandi, Jurandi in Animam nostram super Præmissis & ea tangentibus, si necesse fuerit, de Calumpnia & Veritate dicenda, Præmissaque omnia & singula Faciendi quæ Nos faceremus, facere & procurare possemus si personaliter interessemus, etiam si Mandatum exigerent speciale, Ratum & Gratum Firmumque habituri quicquid per dictos
• XII. 617. • Procuratores nostros aut eorum quemlibet in solidum in omnibus & singulis Præmissis & ea tangentibus Tractatum, Ordinatum, Statutum, Consensum, Actum, Dictum, Gestumque fuerit seu quomodolibet Procuratum, Promittentes sub Ypotheca Bonorum & Temporalis nostri prædicti Monasterii pro dictis Procuratoribus nostris & eorum quolibet in Solidum, si necesse fuerit, Judicatum solvi cum suis Clausulis.

In cujus Rei Testimonium præsentes Literas Sigillorum nostrorum munimine roboravimus.

Actum in *Capitulo nostro* Decima octava Die Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo sexto.

Sub duobus Sigillis, nigri coloris, pendentibus a duabus caudis Pergamenæ.

aucun Restrictions ou Diminution,

Et de ce Nous envoyez Lettres de Confirmation & Ratiffication en Forme deue & autentique, pour icelle envoyer & satisfaire a la Promesse que avons faicte a nostre dit Frere & Cousin,

Et Gardez que en ce n'ait faulte, car tel est nostre Plaisir.

Donne au *Montilz lez Tours*, le xxvij. Jour de Fevrier, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Quatrevings & Quinze, & de nostre Regne le Treiziesme.

Ainsi signe,
Par le Roy.
Vous Maistre *Charles de Haultboys* Conseiller en Parlement, & autres Presens.

Robertet.

Eussions decernees Commissions a chascun Siege & Chastellenye du dite Bailliage de Meaulx & antiens Ressors d'icellui; c'est-assavoir,

Tant pour ceste ditte *Ville & Chastellanye de Meaulx & la Marche*,
La Ville & Chastellenye de Laigny sur Marne,
La Ville & Chastellenye de Coullommers, *la Ferte Gaulcher*, *Jouy sur Morain*, & autres Villaiges,
Ville & Chastellenye de Crecy,
Ville & Chastellenye de la Ferte Aucoul,
Les Villaiges de Rebes, *Joirre*, *Doue*, *& Faresmonstier*,
La Ville & Chastellenye de Provins,
Ville & Chastellenye de Sozainte,
Les Chastellenyes de Chantemarle & Tresson,
Ville & Chastellenye de Montereau Faultyonne,
Ville & Chastellenye de Bray sur Seine,
La Chastellenye de Jouy le Chastel,

A Fin de en chascun des diz Lieux & Chastellenyes dessusdits Congreger & Assembler les Estatz des dites Villes, Chastellenyes & Lieuz dessusdites, *c'est assavoir*, les Gens d'Esglise, les Nobles,
• & l'Estat Commun Bourgoys & Marchans Representans l'Estat • XII. 618.
Commun, pour eulx tous Assembler en chascune des dits Chastellenyes & Villes, ou ilz sont Resìdans, Eslire & Nominer tel Nombre de Personnes qu'ilz verront estre a faire des Gens & Condition dessusdites, tant d'Esglise de Noblesse, que de l'Estat Commun garnys de Povoir & Procurations, passees soubz Sceaulx Royaulx & autenticques, a fin de Comparoir le Vingt & ungiesme Jour de ce present Moys d'Avril, Mille, Quatrecens, Quatrevings & Seize, en ceste ditte Ville de Meaulx, pour Oyr & Veoir les Articles du Traicte de la Paix cy apres transcriptz, faictz entre *le Roy* nostre dit Seigneur, & *le Roy d'Engleterre*, iceulx Articles, Confermez & Ratiffiez selon leur forme & teneur, & des dites Gratiffication, Ratiffication & Approbation, en Passer Lettres autenticques, ainsi que le Roy nostre dit Seigneur le veult & mande par ses dittes Lettres Patentes,

Et, en sourvissant a ce que dit est, & en obtemperant au bon Plaisir & Vouloir du Roy nostre dit Seigneur, se sont Presentez & Comparuz en l'ostel du Roy nostre Seigneur au dit Meaulx nomme la Halle; *c'est assavoir*,

Pour les Trois Estatz *de la Ville de Meaulx*, Chastellenye & Marche,

Reverend Pere en Dieu Frere *Charles de Billy*, *Abbe de Sainct Faron les Meaulx*,

Reverend Pere en Dieu Frere *Nicole Cheurret*, *Abbe de l'Eglise nostre Dame de Chaage lez Meaulx*,

Venerable & Discrecte Personne Maistre *Jehan de la Place* Chanoine & Archediacre du dit Meaulx,

Mais-

Faron Naut,
Pierre Musiner,
Jehan Rousellet,
Et *Philpot Buisson* tous Bourgoys Marchans.
Nicolas Challemot,
Faron Carvenne,
Jehan de Prevoy,
Jehan Garnot,
Et *Jehan Fae*,
Gouverneurs, Procureurs & Receveurs, Manans & Habitans de la Ville, Cite & Marche du dit Meaulx,
Honnorables Personnes,
Maistre *Jehan Richer* Esleu pour le Roy nostre Sire a Meaulx,
Maistre *Raoul Daraine* Advocat & Substitu de l'Advocat du dit Seigneur,
Maistre *Jehan Bataille* Aussi Advocat Substitu du Procureur du Roy nostre dit Seigneur ou dite Bailliaige,
* XII. 619. * Maistres *Jehan Auberon*,
Guillaume Charles,
Pierre Chapuset, Conseillerz & Avocatz au dit Meaulx,

Yves Gille,
Jehan Chapuset,
Mabe Cheron,
Jehan de Moution,
Guion Ban,
Jehan de Hodicq,
Jehan du Chemin,
Jehan de la Rue,
Simon Bijot, Praticiens au dit Meaulx,
Jehan Bordier Grenetier du Grenier a Sel au dit Lieu,
Jehan Petit Frere dit Pouley,
Jehan Parise,
Pierre Gibert,
Pierre le Jurs,
Pierre Loppin,
Jehan Clercelier,
Thierry Louvet,
Pierre Victere,
Pierre Asselin dit Raffine,
Pierre Loupnot,
Jehan Serpe,
Jehan Beaumaistre,
Guillaume Beaumaistre,
Jehan Husson,
Jacquemin de Lorme,
Anthoine Prevost,
Pierre Hendem,
Enguerrard Equard,
Jehan Gaulchix,
Pierre Jayot,
Pierre le Coustarier,
Philpot des Hayes,
Flourentin Laurent,
Pierre le Sourt,
Robin Dovaire,
Anthoine Chevart,
Nicolas Vallet,
Quentin Varlet,
Adam Seue,
Jehan Jehannequin,
Olivier Mace,
Michel Terrot,
Collin Caillot,
Francoys Pinot,
Lucas Corun,
Jehan Mauroy,
Jehan Meraumont,
Jehan Chaillot,
Pierre Macquart,
Pierre de Moutier,
Yves Picart Contrerolleur du dit Grenier a Sel,
Jehan Coreace,
Drouet Moulu,
Jehan Muy de Ble,
Jehan Tampmart,
Jehan Perrin,
Quentin Betis,
Nicolas du Mont,
Simon le Moine,
Jehan Michelet,
Oudin Buffect,
Anthoine du Puis,
Laurent Leger,
Claude de Raceues,
Nicolas Gorgette,
Estienne Van Ginot le Clerc,
Jehan de Saint Jehan,

ET POUR LES NOBLES,
Guillaume de Bombart Escuier, Representans tous les Nobles du dit Lieu,

Et pour ESTAT COMMUN, *c'estassavoir*,
Maistre *Loys le Pescheur*,
Et *Jehan Charron* Procureur des Manans & Habitans du dit Laigny,
Et *Jehan Boisseau* Marguelier de Chautel, pour les Villes & Chastellenyes de Provins, Sezanne, Tresfou, Chantemarle, Bray sur Seine, Jouy le Chastel,

POUR LES GENS D'ESGLISE,
Reverend Pere en Dieu Maistre *Jehan Farel Abbe de Prully*,
Maistre *Jehan Bouzier* Doyen de Saint Quiriace,
Maistre *Anthoine le Barier* Doyen de nostre Dame du Val au dit Provins,

POUR LES NOBLES,
Loys de Villiers,
Et *Gonnot de Rama*, Escuiers.

POUR L'ESTAT COMMUN BOURGOYS ET HABITANS des dites Villes & Chastellenyes,
Maistre *Jehan Jehannart*,
Maistre *Jehan du Pas*,
Maistre *Jacques de Villiers* Licencie en Loix,
Paule Durant Procureur,
Et *Jehan Fromnin* Receveur de la ditte Villes de Provins,

Pour les GENS D'ESGLISE *de la Chastellenye de Montereau ou fault Yonne*,
Maistre *Jehan le Lorrain* Chantre & Chanoine de l'Eglise nostre Dame du dit Monstereau.

Pour les NOBLES,
Pierre de Rousselet Escuier.

Et pour l'ESTAT COMMUN les dits *du Pas* & *Jehannel*,
Avec *Jehan Dupre* demourant au dit Montereau.

Pour les GENS D'ESGLISE *de la Chastellenye de Coulloinmiers*,
Discrete Personne Maistre *Bertin d'Allenson*,

Pour les NOBLES,
Jehan Juvenal des Ursins Seigneur de Doue,
Godeffray de Tallan,
Francoys Flenoy,
Et *Jehan de Vallons*,
Escuiers,

Pour l'ESTAT COMMUN de la ditte Chastellenye,
Jehan de Moution,
Pierre de Lallier,
Nicolas Helbouft,
Et *Francoys de Beaufort*.

* *Tom. V. P. IV.*

Jehan Garnot,
Et *Gillet le Briat*,

Pour les Gens d'Esglise *de la Seigneurie des Resbet*,
Messire *Jehan Mardoullier* Presbitre, avec *Jehan Josse* Procureur des Religieux Abbe & Convent du dit Resbes.

Et pour l'Estat Commun,
Jehan Chaton.

Pour les Gens d'Esglise *de la Seigneurie de Faresmont*,
Guillaume Gumeken Procureur des Religieuses Abbesse & Convent du dit Lieu de Faresmonstier.

Et pour l'Estat Commun,
Mathieu Gumet.

Les quelz de Rebes & Faresmonstier ont dit, que es dittes Seignouries n'y avoit nulz Nobles, tous iceulx devant nommez, Representans les Trois Estatz du dit Bailliage, & apres narration & desduction de la cause de la Congregation faitte a tous les dessusdits Comparans, comme dit est, en l'Ostel & Auditoire du Roy nostre dit Seigneur au dit Meaulx, avons a iceulx faict lecture, tant des dittes Lettres Patentes dessus transcriptes, que des Articles Traicte de Paix & Accorde, faictz par *le Roy nostre dit Seigneur* avec *le Roy d'Angleterre*, a nous envoyez par le dit Seigneur soubz le Contreseel de sa ditte Chancellerie,

Par les Gens des quelz Estatz nous a este requis iceulx Traicte & Articles estre transcriptz de mot a mot en ces Presentes Lettres de Ratiffication & Approbation, *& des quelz Articles la Teneur est telle.*

Phelip de Crevecueur Dominus des Querdes, &c.

Et par les quelz, apres Lecture des dites Articles, en fournissant au bon Vouloir & Intention du Roy nostre dit Seigneur, gratentement ont eu & ont les diz Articles & Traictez selon leur forme & teneur pour Aggreables, iceulx ont Gratiffie, Consenti, Accorde & Ratiffie, Accordent, Gratiffient, Ratiffient, Consentent & Apreuvent, Prometans iceulx Entretenir en tant que a eulx sera par les Foy & Serment de leurs Corps, & soubz l'Obligation & Temporel de leurs Biens.

Voullans & Consentans que par Nous soubz les Sceaulx du Bailliaige du Meaulx des dits Consentement & Gratiffication & Approbation Lettres soyent faictes, pour envoyer vers le Roy nostre dit Seigneur a fin de fournir a la Promesse faicte par *le Roy nostre dit Seigneur* au *Roy d'Angleterre*, & ce tant en leurs propres & prives Noms, comme en vertu du Povoir a eulx donne par les Gens des diz Trois Estatz, chascun selon sa qualite,

Du quel Povoir les Demourans & Habitans du dit Meaulx ont faict publiquement en la ditte Congregation & Assemblee Prompte Foy; *c'est assavoir*,

Pour la Ville & Cite de Meaulx, les Gens d'Esglise dessus nommez en Personnes:

Et pour les Nobles les dessus nommez aussi en Personnes:

Et pour l'Estat Commun les Gouverneurs Procureur des Manans & Habitans des Communaulte de la Ville & Marche du dit Meaulx, avec les autres Habitans cy dessus specifiez, & autre grant Nombre Representant quasi tout le Peuple des dits Ville & Marche;

Les quelz en particulier & en general ont Promis & Jure avoir & tenir pour Aggreable, Continuer & Entretenir le dit Traicte de Paix, selon la contenu es dites Articles, & ce tant pour & en leur Nom, comme pour & ou Nom des autres Habitans non Comparans; semblablement les dessusdiz Comparans & Representans les Estatz du dit Laingny; *C'est assavoir*,

Les Gens d'Esglise par le dit Messire *Jacques Francoys* en vertu

Ferte, Gaulchier & Jouy sur Morain, le dit *Jehan Juvenal* des Ursins Seigneur de Doue, & *Godeffroy de Tallan* Seigneur de la Granche de Corroy, en vertu des Lettres de Procuration a eulx passees par les autres Nobles de la ditte Chastellenye des Seignouries devant dittes, soubz les Sceaulx du dit Jouy le Chastel par devant le dit Substitut; Dactees du dit Seiziesme Jour d'Avril, l'An dessusdit:

Pour les Bourgoys, Marchans & Estat Commun d'icelles Chastellenyes & Seignouries, *Jehan de Montion*, *Pierre de Lallier* & *Nicolas Helboust*, fondes de Lettres de Procuration, passees soubz les dites Sceaulx de Jouy devant le dit Substitut; Dactees du dit xvi Auril ou dit An:

Pour les Gens d'Esglise des Villes & Chastellenye de Provins, Sezanne, Tressou, Chantemarle, Jouy le Chastel, Bray sur Seine, Montereau, le dit Reverend Pere en Dieu Maistre *Jehan Farel* Abbe de Prully, Discreetes Personnes Maistre *Jehan Bouzier* Licencie en Loix Doyen de Saint Quiriace, Maistre *Anthonie Febvrier* Dean de nostre Dame du dit Provins, en vertu de Lettres de Procuration a eulx passees par les autres Gens d'Esglise des dites Villes & Chastellenyes soubz les Sceaulx du dit Provens, par devant *Denis de Lif* Tabellion du dit Provins; Dactees du Dix-huitiesme Jour d'Avril, ou dit An Mille, Quatrecens, Quatrevingtz & Seize.

Et avec les dessusnommez, pour les dites Gens d'Esglise de la Chastellenye du dit Montereau, Discrecte Personne Maistre *Jehan de Lorrain*, fonde de Lettres de Procuracion passees par devant *Michel de Seint Denis* Tabellion Royal au dit Montereau; Dactees du xiv jour d'Avril, ou dit An Mille, Quatrecens, Quatrevingts & Seize:

Pour les Gens Nobles du dits Villes & Chastellenyes *Loys de Villers* Seigneur de Challemaison & *Gonnot de la Rama* Seigneur du Plessis, fondez de Lettres de Procuration, passees soubz les Sceaulx du dit Provins; Dactees du Dix-huitiesme Jour d'Avril, Mil, Quatrecens, Quatrevingtz & Seize:

Pour les Bourgoys, Marchans & Estat Commun des dits Chastellenyes, *c'estassavoir*, pour les Chastellenyes du dit Provins, Bray sur Seine, & Jouy le Chastel, Maistres *Jehan du Pas*, *Jehan Jehannel* Licencie en Loix, en vertu de Lettres de Procuration passees soubz les dits Sceaulx; Dactees du Dix-huitiesme Jour d'Avril, An dessusdit, par devant *Jacques Ythier* Tabellion Royal au dit Provins:

Pour l'Estat Commun de la Chastellenye du dit Montereau, *Jehan du Pre* Procureur & Receveur de la Ville & Communite du dit Montereau, en vertu du Povoir a luy donne par les mesmes Lettres de Procurations passees au dite Provins, Maistre *Jehan de Lorrain* comparans pour les Gens d'Esglise de la ditte Chastellenye, dont la Dacte est devant escripte:

Pour l'Estat Commun des dits Villes & Chastellenyes de Sezanne, Tressons & Chantemarle, le dit Maistre *Jacques de Villers* Licencie en Loix, fonde de Lettres de Procuration a luy passees par les Gens du dit Estat Commun des dites Villes & Chastellenyes, soubz les Sceaulx du dit Provins, par devant le dit *Ythier*; Donnees en Dacte le Dix-huitiesme Jour d'Avril An dessusdit:

Pour les Gens d'Esglise de la Ville, Seignourie & Chastellenye de la Ferte Aucoul, Discrecte Personne Messire *Robert Acquart* & Messire *Pierre de Riche*, fondes de Lettres Procuration passees soubz ses Seaulx du dit Meaulx, par devant *Philippes Hardy*, Substitut du Tabellion du dit Meaulx; Dactees du Dix-septiesme Jour d'Avril, ou dit An Mille, Quatrecens, Quatrevingts & Seize.

Pour les Nobles, *Gilles de Radinghan* & *Clement de Riche*, en vertu de Lettres de Procuration a eulx passees par * les autres Nobles de la ditte Chastellenye & Seignourie, par devant le dit Substitut, le dit Dix-septiesme Avril, An que dessus: * XII. 613.

Pour les Bourgoys, Marchans, Labourans & Estat Commun, *Pierre Bouvart*, *Michault Tribault* garnys de Lettres de Procuration,

Pour les Gens d'Eglise de la Seignourie de Faresmonstier mesmes, pour les Religieuses Abbesse & Convent du dit Lieu, *Guillaume Guyneben* fonde de Lettres de Procuration passee soubz les Sceaulx de la ditte Abbaye; Dactees du Dix-huitiesme Jour d'Avril, ou dit An Quatrecens, Quatrevingts & Seize.

Et pour les Gens de l'Estat Commun *Matheu Guynet* Demourant au dit Lieu, en vertu du Povoir a luy donne par les Gens du dit Commun Estat de la ditte Seignourie de Faresmonstier, contenu es Lettres Procuration passee soubz les Sceaulx du dit Meaulx; Dattees du Vingtisme Jour du dit Moys d'Avril, An dessusdit, Mille, Quatrecens, Quatrevings & Seize.

Ce fut Fait, Consenti & Accorde ou dit Auditoire du Roy en la dicte Congregation, le Jeudi Vingt & Ungisme Jour du dit Moys d'Avril, An Mille, Quatrecens, Quatrevings & Seize, apres Pasquees, & donne en Tesmoing de ce soubz les Sceaulx du dit Bailliage.

N. Camus Greffier du dite Bailliage.

Sub Sigillo prædictæ Bailliviæ de Cera rubra pendente a Filis intertextis.

Super Solutionibus Franciæ, de Recipiendo & Acquietando.

Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Franc. 11. H. 7. m. 25.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, *inter Nostros* & Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri *Karoli Gallorum Principis* Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos & Nuncios, inter cætera, Conventum, Concordatum, Appunctuatum & Conclusum fuerat,

Quòd idem Frater & Consanguineus noster *Solveret & Deliberaret, Solvive & Deliberari faceret, Nobis & Hæredibus nostris seu nostris Deputatis, vel dictorum Hæredum nostrorum Deputatove* * *Deputatis, Summam* Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri, *unaquaque Corona Valoris Triginta & Quinque Solidorum Turonensium Monetæ tunc in Regno Franciæ Cursum habentis.*

* XII. 624.

Quam quidem Summam Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri præfatus Frater & Consanguineus noster *Confessus fuerit & declaraverit, Seque & Hæredes suos, per Literas suas Nomine suo subsignatas, Obligaverit, & pro Se & dictis Hæredibus suis Consentsit & Promisit solvere & deliberare solvive & deliberari facere Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis, aut ipsorum Hæredum nostrorum Deputato seu Deputatis, sub modo & formâ sequentibus; videlicet,*

Quòd idem Frater & Consanguineus noster *Solveret & Deliberaret Solvive & Deliberari faceret Nobis & dictis Hæredibus nostris nostrisve Deputatis seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato sive Deputatis, in Villa nostra Calesii, Die Primo Mensis Maii extunc proximò sequente,* Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis Auri, *Valoris supradicti, unoquoque Franco Valente* Viginti Solidos Turonenses *secundum Cursum & Æstimationem quam tunc habuerunt,*

Et, primo Die Mensis Novembris tunc proximò futuro, consimilia Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri *Valoris supradicti, in prædicta Villa nostra Calesii,*

Et sic de Anno in Annum & de Termino in Terminum idem Frater & Consanguineus noster *Solveret & Deliberaret Solvive &*

quietandi & Exonerandi, atque Literas suas Acquietantiæ & Exonerationis eorumdem Conficiendi & Sigillandi, ipsasque Literas nostras Acquietantiæ & Exonerationis hujusmodi, Magno Sigillo nostro sigillatas, præfatis Commissariis, Procuratoribus, Deputatis sive Nunciis prædicti Fratris & Consanguinei nostri Nomine nostro atque suo Tradendi & Deliberandi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum & Firmum habituros totum & quicquid præfati Commissarii, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores & Deputati, Nomine nostro, fecerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimò tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

---

* *Ratificatio Pacis per Tres Status de Berry.*

* XII. 625. Ann. D. 1496. An. 11. H. 7. Ex Autogr.

IN NOMINE DOMINI AMEN.

Universis, præsentes Litteras Inspecturis atque Audituris, *Johannes Salat* in Legibus Licentiatus Consiliarius Serenissimi Principis Domini nostri *Karoli Francorum Regis* Christianissimi & Locumtenens Generalis Nobilis Viri *Johannis de Moustier* Militis, Domini de Feritate Gilbert & de Briente Consiliariique & Cambellani dicti Domini nostri Regis & ejus Ballivi atque Gubernatoris in Bituria, Salutem in Domino.

Noveritis quòd, Receptis per Nos Literis Patentibus præfati *Domini nostri Francorum Regis*, unà cum quibusdam Articulis super Amicitiis, Ligaminibus, Nexibus & Confœderationibus Pacis perpetuæ, per & inter Ipsum Christianissimum Dominum nostrum *Francorum Regem* ex una Parte, & Illustrissimum Principem *Henricum Regem Anglorum*, seu Ambassiatores, Procuratores & Commissos ab eisdem Respectivè, pro ipsis eorumque Hæredibus & Successoribus quibuscumque, ex alia parte, factis & inhitis, prout in dictis Articulis, eisdem Patentibus Literis, sub Contra-Sigillo Cancellariæ ejusdem Domini nostri Francorum Regis, alligatis, latiùs continetur,

Quorum quidem Articulorum necnon & pariter dictarum Literarum præfati Domini nostri Regis Tenores per Ordinem sequuntur,

Et primo Tenor dictarum Literarum ejusdem Domini nostri Regis sub hac Verborum Forma.

Charles, par la grace de Dieu, *Roy de France* au *Bailly de Berry* ou a son Lieutenant, Salut.

Comme puis, &c. *prout in superioribus, mutatis mutandis.*

Quibus siquidem Patentibus Literis & Articulis præinsertis, per Nos Receptis Reverenter, ut decet, atque Visis, Cupientes Mandatis dicti Domini nostri Regis integrè parere prout tenemur, ac habito Consilio & maturâ Deliberatione cum Advocato & Procuratore dicti Domini nostri Regis in dicto Balliviatu Bituriæ, necnon Præposito Villæ Bituris, ejusque Locumtenente, & pluribus aliis Notabilibus Viris juris peritis, quia per easdem Patentes Literas Nobis mandabatur congregari facere Tres Status (videlicet, Prælatos, Clerum, Nobiles & Communitates dicti Balliviatûs Bituriæ)

ITEM, pro Ecclesia Seculari & Collegiata Beatissimi Ursini Bituris Magistri *Johannes Cambellani* & *Jacobus de Brolio* in Legibus Licentiati ejusdem Ecclesiæ Canonici.

ITEM, pro Conventu Monasterii Sancti Sulpitii extra Muros Bituris Fratres *Andreas de Sauzay* Celerarius & *Philippus de la Troulhere* Religiosi ejusdem Monasterii.

ITEM, pro Conventu Monasterii prædicti Sancti Ambrosii Fratres *Franciscus de Terre* Camerarius & *Johannes Chauvet* aliàs le Foudeux Religiosi dicti Monasterii.

ITEM, pro Ecclesia Collegiata de Duno Regis Dominus *Johannes Challemaigne* Canonicus ejusdem Ecclesiæ.

ITEM, pro Ecclesia Seculari & Collegiata Beatæ Mariæ de Magduno super Euram Magistri *Guillielmus Rogier* & *Franciscus Bueille* Canonici ejusdem Ecclesiæ.

ITEM, pro Ecclesia Seculari & Collegiata Beatæ Mariæ de Salisbituris Magistri *Ludovicus de Volva* & *Andreas de Villeneufue* Canonici dictæ Ecclesiæ.

ITEM, pro Ecclesia Seculari & Collegiata Sancti Petri Puellarum Bituris Magister *Petrus Rogier* & Dominus *Johannes de Vellagra* Canonici ejusdem Ecclesiæ.

ITEM, pro Ecclesia Collegiata Beatæ Mariæ Medii Monasterii Bituris Magistri *Guillielmus Vousy* & *Nicolaus Barey* ipsius Ecclesiæ Canonici.

ITEM, pro Ecclesia Collegiata de Castro Novo super Carum Magister *Ysambert de Chambly* Canonicus ejusdem Ecclesiæ.

ITEM, pro Ecclesia Collegiata de Saincergio Magister *Guillermus Bordin* Prior dictæ Ecclesiæ.

ITEM, Frater *Philippus Bardeau*, Prior Sancti Michaelis Bituricensis Frater *Anthonius de Fogieres*, Religiosus Monasterii Sancti Gildasii.

Fratres *Petrus Loube* Eleemosinarius de Brives & *Ludovicus du Boys*, Prior de Vandelione Religiosi Monasterii Beatæ Mariæ Dolensis.

Fratres *Jacobus Cobet* & *Guillermus Charbonnier*, Religiosi Monasterii de Fonte Morigniaco.

Et *Bertrandus Gaudin* Religiosus & Procurator Monasterii de Calonio pro dictis eorum Monasteriis respectivè.

Et pro Villa Bituris Honorabiles Viri Magistri *Franciscus Bochetel*, Major *Johannes de l'Ospital* in Legibus Licentiatus, *Ursinus de Sauzay*, *Thomas Rousart*, Burgenses & Scabini dictæ Villæ Bituris, ac etiam Honorabiles & discreti Viri Magistri *Jacobus de Treignac* Consiliarius & Advocatus Raolinus Friques, Procurator Manentium & Habitantium ejusdem Villæ Bituris, *Guillermus Sarde*, *Petrus Maublanc*, *Savaricus du Puy*, *Johannes de Boys Rouvre*, *Guillermus Duquet* & *Stephanus des Barres*, Advocati, *Stephanus Dorsonville*, *Petrus Artenay* & *Nicholaus Garnier*, Procuratores in Curia Laicali Bituris.

Et pro Sede & Ressorto de Exolduno; & primò, *videlicet*, pro villa ejusdem Loci Nobiles Viri *Johannes Cheurier*, Dominus de Pandy, *Jacobus Latry*, Dominus de Reblay, Magister *Claudius Robineti* in Legibus Licentiatus & *Guillermus d'Orlians*, Junior Gubernator dictæ Villæ de Exolduno.

ITEM, pro Villa de Castro Radulpho Nobiles Viri *Jacobus de Varennes Petrus Cheurier*, Scutiferi, & Magister *Anthonius Turquie*, in Legibus Licentiatus.

ITEM, pro Villa de Liveriis Nobilis Vir *Johannes de la Chastre*, Dominus du Plex & Magister *Petrus Cobin* in Legibus Licentiatus.

ITEM, pro Villa de Sancta Severa Nobilis Vir *Johannes Robinet*, Scutifer & Magister *Franciscus Bonyac*,

ITEM, pro Villa de Graciaco Nobilis Vir *Johannes Rabotin*, [illegible] *ble*, *Johannes Nisson*, & *Matheus Barratier*.

Et pro Castellania de Breciaco Nobilis Vir *Johannes Vaultier* Scutifer, *Johannes Michau* & *Antonius Mery*.

QUIBUS sic coram Nobis Comparentibus & Congregatis seu Congregationem Trium Statuum Tenentibus, Facientibus, & Repræsentantibus, prædictas Litteras dicti *Domini nostri Regis*, unà cum Articulis præinsertis eisdem Literis alligatis, altâ & intelligibili Voce coram Nobis, per *Johannem Gaudon* Clericum Notarium Regium & Commissum ad excercitium Greffariatûs dicti Balliviatûs Bituriæ, de verbo ad verbum Legere fecimus,

Quibus sic publicè Lectis, quia plures ex dictis Nobilibus & aliis Personis Contenta in dictis Articulis, propter eorum Imperitiam aut aliàs, ex eo quòd verbis Latinis erant descripta, minimè saltem sanè Intelligebant seu Intelligere aut comprehendere possent, dictos Articulos ac omnia & singula in eisdem contenta verbis Gallicis publicè declaravimus & exposuimus,

Ipsisque sic Declaratis & Expositis, atque per singulos dictæ Congregationis, tanquam per Tres Status dicti Balliviatûs Bituricensis invicem Congregatos seu Congregationem Trium Statuum Tenentes, Facientes & Repræsentantes, ut dictum est, ad plenum Auditis, Deliberatione prius per & inter eos respectivè præhabitâ, Amicitias, Ligas, Conventiones, Promissiones, Juramenta & Confœderationes, ac omnia & singula alia in jam dictis Articulis, super hoc confectis, & de Verbo ad verbum superiùs insertis, contenta prout in eisdem continetur, spontè & liberè unanimiter nemine discrepante, in Præsentia dicti *Johannis Gaudon* Notarii Regis & Commissi præfati ac *Johannis Brossardi* Publici Auctoritate Apostolicâ & Venerabilis Præmatialis & Metropolitanæ Curiæ Bituricensis Notarii Jurati, ad hoc per Nos specialiter vocatorum, Voluerunt, Laudaverunt, Ratifficaverunt, Confirmaverunt & Approbaverunt, Voluntque, Laudant, Ratifficant, Confirmant & Approbant, necnon illa Tenere & Observare in futurum Promiserunt, absque eorum aliqua Restrictione, secundùm formam & tenorem in ipsis Articulis contentos, & prout per jam dictas Literas dicti Domini nostri Regis fieri mandabatur,

Atque Præmissa Nos *Johannes Salut* Locumtenens Generalis prædictus, in quantum in Nobis est, Volumus, Ratifficamus & Approbamus, atque Illa Observare & Intertenere Promisimus & Promittimus per Præsentes.

In Quorum Omnium & Singulorum Fidem & Testimonium Præmissorum has nostras Præsentes Confirmationis & Ratificationis Literas per dictos Gaudon & Brossardi Notarios prædictos signari & subscribi fecimus atque Sigillo communi dicti Balliviatûs muniri.

Datum & Actum supradictâ Die Martis vicesimâ sextâ dicti Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Sexto.

GAUDON N.

Et Ego Johannes Brossardi *de Rulliaco*, *Bituris commorans*, *Publicus auctoritate Apostolicâ & supradictæ Curiæ Bituricensis*, *Notarius Juratus*, *quia Ratifficationi & Approbationi ac aliis Præmissis omnibus & singulis*, *dum sic ut suprascribuntur dicerentur*, *agerenturque & fierent*, *unà cum Notario Regio suprasignato*, *præsens interfui*, *eaque sic fieri vidi & audivi*, *idcirco præsentibus* * *Literis*, *alienâ Manu fideliter scriptis*, *Signum meum publicum hic*, *me* * XII. 628.

Ma-

ftroeul pour les Doyen & Chapitre du dit Lieu,
Monsieur *Jehan de Monchy* Chevalier Seigneur de Ignefcent tant pour luy comme pour Monsieur *Pierre de Monchy* aussy Chevalier Seigneur de Montaurel son Pere,
Monsieur *Francois de Crequy* Chevalier Seigneur de Ramboual,
Josse de Saint Procureur de Monsieur d'Aimcour,
Andrieu de le Haye, Procureur de Courteville Seigneur de Milfault,
Jehan de Rochebaron, Seigneur de Lignon,
Anthonie de Brumen,
Ferri de Marle, Seigneur du dit Lieu de Marle,
Jaques Daboual,
Raulequin de Bernastres, Seigneur de le Motte,
Maistre *Nicolle de Bourt*, Seigneur Druregm,
Jehan de Hodicq, Seigneur Danocq,
Jehan Rumilli,
Andrieu Davesnes,
Maistre *Robert de le Pasture*, Seigneur du dit Lieu,
Guillaume de Bethencourt,
Jehan de Bulleux,
Maistre *Nicaise Hourdel* Maieur de la ditte Ville de Monstroeul, pour le Corps & Communaulte de la ditte Ville,
Guille de Thieure & *Jehan le Grave*, pour le Bailli & Eschevins du dit Lieu d'Ardre,
Jaques le Mangnier, Procureur des Maieur & Eschevins de Faulquenbergue & Quibourse Lieutenant de la Ville de Heuchin pour le Corps & Communaulte d'icelle Ville.

Presens les quelz le Paix faicte & conclue & entre *le Roy nostre dit Seigneur & le Roy d'Angleterre*, a este leue tant en Latin comme en Laingaige Francbois, la quelle Paix les dessusnommes pour Iceulx Trois Estas & comme les Representant ont Conferme, Ratiffie & Approuve, & le Promis Tenir par leurs Sermens Inviolablement & sans Jamais aler a l'encontre, tout ainsi qu'il a pleu au Roy le faire, & que contenu est en icelle Paix, qui a este leue, comme dit est, aux dessus nommes, & de le Coppie
* XII. 619. des Lettres envoies par le Roy a * dit Monsieur le Bailli au *dit David le Burier*, Lieutenant dessus nomme, avecque de la Coppie des Articles de la ditte Paix, en ordre la Teneur s'ensuit,

Artus de Longueval, Chevalier Seigneur de Cheveilles Conseillier & Chambellan du Roy nostre dit Seigneur en son Bailli d'Amiens, Salut.
Savoir faisons que Nous avons Veu & Tenu & diligement Regarde, mot apres aultre, unes Lettres Donnes du Roy nostre dit Seigneur, des quelles la Teneur s'ensuit.

Charles, par la grace de Dieu, *Roy de France*, au *Bailly d'Amiens*, ou a son Lieutenant, Salut.
Comme, puis aucun temps en ca, aions fait certain Traicte & Appoinctement de Paix, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Donne au *Montilz les Tours*, le xxvij. Jour de Fevrier, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Quatrevings & Quinze, & de nostre Regne le Treiziesme.

En la Marge des quelles Lettres estoit Escript,

Des Quelles Choses ... *Jehan de Rosticat*, Procureur de Roy nostre dit Seigneur au dit Monstroeul, a Requis Lettres aus dits Auditeurs, qui Luy ont este accordees, pour valloir ce que de Rayson, tout ce dessus Nous ont les dits Auditeurs Tesmoignie estre vray par leurs Seaulx, & Nous a leur Tesmoignaige avons mis le dit Seel Roial a ces presentes Lettres.

Faictes & Donnees *au dit Lieu de Monstroeul* le Second Jour de May l'An de Grace Mille Quatrecens Quatrevingts & Seize.

Villers.

Sub Tribus Sigillis nigris pendentibus a totidem caudis Pergamenæ.

---

* *De Acquietando.* * XII. 630.

Rex universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Ann. D. 1496.
Sciatis Nos Recepisse & Habuisse, Die confectionis Præsentium, ab Illustrissimo Carissimoque Fratre & Consanguineo An. 11. nostro *Carolo Gallorum Principe*, per Manus apud H. 7. Villam nostram Calesii, *Viginti & quinque Millia Francorum in* Franc. 11. *Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses, & H. 7. m. 26. unaquaque Corona Triginta & quinque Solidos Turonenses valentibus) Nobis Primo Die Maii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo sexto solvi debitorum, quæ erat *Septimus Terminus* pro parte Solutionis Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* Æstimationis prædictæ, *per ipsum Fratrem & Consanguineum nostrum* vel Hæredes suos, prout in Literis dicti Fratris & Consanguinei nostri superinde confectis (quarum Data est apud Stapulas supra Mare Die Tertiâ Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo) plenius continetur;
De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* & Æstimationis prædictæ Fatemur Nobis fideliter esse Solutum, & eundem Consanguineum nostrum superinde fore Quietum & exinde plenè Exoneratum.
In cujus, &c.
Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quarto Die Maii.

Per ipsum Regem.

Ratificatio per Tres Status Xaintonge.

Philippus de Crevecuer, *&c. quod in Prioribus.* Ann. D. 1496.

L'An de Grace Mille, Quatrecens, Quatrevingts & Seize, le An. 11. *huitiesme jour de May*, a Nous *Amaury Sulien* Lieutenant General H. 7. de Monseigneur *le Seneschal de Xaintonge*, par Maistre *Anthonie* Ex Au- *Cothart* son Disant Lieutenant particulier du dit Monseigneur le togr. Seneschal, Nous furent presentees les Lettres *du Roy nostre Seigneur*,
Des quelles la Teneur s'ensuit,

Charles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, *au Seneschal de Xaintonge* ou a son Lieutenant, Salut.

Com-

A. Sulien.
A. Cotineau.
Greffier a Chappeau, Greffier a Xangton.

Sub Sigillo, Papiro obducto, pendente a cauda Pergamenæ.

Ratification des Trois Estatz de Bolounoys.

Ann. D. 1496. *An. 11. H. 7. Ex Autogr.*

A Tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront, *Francoys de Crequi* Chivalier Seigneur de Dourier, de Moliene, Fontaines & Hayans, Conseiller & Chambellan du Roy nostre Seigneur & son Seneschal & Governeur de Boullon Commissaire d'icelluy Seigneur en ceste Partie, Salut.

Savoir faisons que, des le xiv Jour de ce present Moys de May, Nous avons Receu certains Lettres & Mandemens Patens du *Roy nostre dit Seigneur*, seellees de son Seau en simple Queue & Cire Jaune, Donnees aux *Montilz les Tours* en Datte du xxvij Jour de Feburier dernier passe, & de l'An Mil, Quatrecens, Quatrevings & quinze, ensemble certains Traictie, Acord, Couvenances de Paix, Aliances, & Confederations faiz & concludz *en la Ville de Staples*, en ceste Conte de Boullon, le iij, Jour de Novembre, l'An Mille, Quatrecens, Quatrevings douze, entre *le Roy nostre dit Seigneur* d'une Part, & Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince *le Roy d'Angleterre* d'autre Part,

En vertu des quelles Lettres & pour proceder a l'execution d'icelles sy avant que par le Roy nostre dit Seigneur Nous estoit Mande estre fait, avons fait Evocquer & Appeller, par devant Nous, en ceste Ville de Boulloigne, a aujourdehuy les Gens des Trois Estatz de ceste Conte & Seneschaucie de Boullon, *c'estassavoir*, les Gens d'Eglise, Nobles, Bourgois & Corps des bonnes Villes, estans es Mettez & en la Jurisdiction de la dite Conte,

Lez quelz sont Comparus devant Nous en la dite Ville de Boullon en grant & convenient Nombre,

Et eulx tous ensemble & chascun d'eulx en droit soy & d'un comun acord,

Apres avoir Veu, Oy, & Visite le Contenu des dites Lettres Royaulx & Traictie de Paix, Recongnoissans en verite iceulx Traictie, Acordez, Convenances de Paix, Aliances & Confederations avoir este & estre faitz *par le Roy nostre dit Seigneur* pour le Bien de son Royaulme ses Pais & Subgectz,

Ont Conferme, Loue, Ratiffie & Approuve les dits Traictie, Acordez, Covenances & Aliances de Paix, d'ont dessus est faicte mention, & Promis les Observer, Garder & Entretenir du tout, selont & ainsi qu'il est contenu au dit Traictie de Paix.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre le Seel de la dite Seneschaulcee a ces presentes Lettres, Faites & Donnees en la dite Ville de Boullon le penultieme Jour du dit Moys de May, l'An Mille, Quatrecens, Quatrevingts & Seze.

Fousse.

Sub Sigillo rubeo pendente a caudâ Pergamenæ.

dinatâ, aut aliquâ aliâ Re, Causâ vel Materia quacumque in aliquo, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto Die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Arreragiis Benevolentiæ pro Viagio Regis, de Relaxando.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse* de Reverendissimo in Christo Patre *Johanne Cardinale Archiepiscopo Cantuariensi* totius Angliæ Primate & Apostolicæ Sedis Legato *Mille & Quingentas Libras* legalis Monetæ Angliæ, in plenam Solutionem totius Benivolentiæ suæ Nobis per ipsum, pro Sustentatione & Vadiis Centum & Quinquaginta Hominum, pro Duobus Annis integris, erga Viagium nostrum Regale, per Nos in propria persona assumptum ad Defensionem hujus Regni & Ecclesiæ Anglicanæ, ad Regnum Franciæ Recuperandum & Readipiscendum, nuper concessæ, — Ann. D. 1496. *An. 11. H. 7. Ibid. m. 11.*

Nos igitur, Præmissis consideratis, *Remittimus & Relaxamus eidem Reverendissimo in Christo Patri*, quocumque Nomine, Cognomine seu Additione Nominis censeatur, Tenore Præsentium, omnimodas Actiones, Executiones, Impetitiones, Sectas, Querelas & Demandas, quas versus *ipsum Archiepiscopum* pro Summa prædicta sive pro aliis aut pluribus Summis pro Vadiis & Sustentatione Hominum prædictorum, seu aliter ratione Concessionis Benivolentiæ suæ prædictæ, seu vigore aut virtute alicujus Statuti, Actûs sive Ordinationis, in ultimo Parliamento nostro, apud Westmonasterium nuper tento, pro Levatione Arreragiorum sive Summarum remanentium dictæ Benevolentiæ editi, quovis modo habemus seu in futurum habere poterimus occasione Concessionis Benivolentiæ suæ prædictæ; Statuto, Actu, sive Ordinatione prædictis, in aliquo non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo Die Junii.

Per ipsum Regem.

---

* *Pro Cancellario Hiberniæ.*

* XII. 633. Ann. D. 1496. *An. 11. H. 7. Pat. 11. H. 7. p. 2. m. 6.*

REX universis & singulis Subditis nostris Terræ nostræ Hiberniæ ac aliis quibuscumque, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Præcarissimum Filium nostrum Secundogenitum *Henricum Ducem Eboraci*, Marescallum nostrum Angliæ ac Custodem Quinque Portuum nostrorum, certis de Causis & Considerationibus Nos specialiter moventibus, Nominaverimus & Deputaverimus Locum nostrum tenentem Dominii & totius Terræ nostræ Hiberniæ,

Plurimùm cupientes ut, eo Absente & ejus Juvenili Ætate durante, in dictâ Terrâ nostrâ Justitia recto tramite singulis Administretur,

De Fidelitate, Industriâ, Vitæ Integritate, sanâ Conscientiâ, Experientiâ, atque Doctrinâ Reverendi in Christo Patris *Walteri Archiepiscopi Dubliniæ* plurimùm confidentes,

Or-

toire Civil du dit Chastelet de Paris, pour Oyr le Traictie de Paix & Appoinctement fait entre *le Roy nostre dit Seigneur & le Roy d'Angleterre*, & icelluy Ratiffier, Conffermer & Approuver se ilz veoient que bon fust & que ce fust le Bien Prouffit & Utilite du Roy nostre dit Seigneur & de son Royaume,

Ou quel Lieu & Auditoire sont Venuz & Comparus en grant Nombre Gens des ditz Estatz, en la presence des quelz & des Gens & Officiers du Roy nostre dit Seigneur ou dit Chastelet a este fait Lecture par nostre Greffier des dites Lettres du Roy nostre dit Seigneur, ensemble des Articles faisans mencion des Traictie, Accord & Appoinctement faiz entre *le Roy nostre dit Seigneur* & *le dit Roy d'Angleterre*, parmy les quelles ces presentes sont annexes soubz le Seel de la Prevoste de Paris,

Et, ce fait, leur a este par Nous Demande que leur en sembloit & estoit • Avis? A quoy par eulx & chascun d'eulx a este • XII. 634.
dit Declaire & Respondu, que il leur sembloit & estoit avis que le Contenu es ditz Articles Estoit & est le Bien Prouffit & Utilite du Royaume de France & de la Chose publicque, & que a ceste Cause le Contenu en iceulx ilz avoient & ont pour bien Agreables, & les avoient & ont Louez, Grees, Ratiffiees, Confermees & Approuvees en tous leurs Poins & Articles & en tant que mestier est & faire le peuent, & tout ainsi & par la forme & maniere que le dit Seigneur le Veult & Mande par ses dites Lettres.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre a ces Presentes le Seel de la dite Prevoste de Paris; ce fut fait les An & Jour dessusdites.

GIOUET.

Sub Sigillo Ceræ nigræ, papiro obducto, pendente a Caudâ Pergamenæ.

Philippus de Crevecuer, &c.

Charles, par la grace de Dieu, *Roy de France*, au *Prevost de Paris* ou a son Lieutenant, Salut.

Comme puis aucun temps, *&c. mutatis mutandis.*

Sub Sigillo Magno Ceræ albæ pendente a Caudâ Pergamenæ.

¶¶

De Pardonatione pro Hibernicis.

Ann. D. 1496. An. 12. H. 7. Pat. 12. H. 7. m. 9.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS,

David Archiepiscopo de Kassel,
Thomæ Episcopo de Lysmore & Waterford,
Geraldo Episcopo de Corke & Clone,
Mauricio Comiti de Dessemon,

ricium, Mauricium, Edmundum, Majorem, Ballivos & Communitatem, aut aliquem de Sequela prædicta, occasionibus • prædictis, seu earum aliquâ, fuerint promulgatæ, & Firmam Pacem nostram eis & eorum cuilibet indè Concedimus; ita tamen quòd stent & eorum quilibet stet Recto in Curia nostra, si quis versus eos aut eorum aliquem loqui voluerit de Præmissis, vel aliquo Præmissorum; • XII. 635.

Proviso semper quòd præsens Pardonatio nostra se non extendat ad *Dominum Barry*, & *Johannem Water*, nec eorum alterum, pro aliquibus hujusmodi Offensis per ipsos seu eorum alterum factis sive perpetratis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Lewys*, vicesimo sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1496. An. 12. H. 7. Pat. 12. H. 7. p. 1. m. 9.

REX Escaetori in Comitatu Herefordiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus, Salutem.

Cùm Dominus *Alexander Summus Pontifex* nuper, Vacante Sede Episcopali Ecclesiæ Cathedralis Landavensis, per Obitum, bonæ memoriæ, *Johannis ejusdem Ecclesiæ ultimi Pastoris & Episcopi*, Personam Dilecti & Fidelis nostri *Johannis Ingleby*, ejusdem Ecclesiæ Electi, in ipsius Ecclesiæ Episcopum & Pastorem præfecerit, sicut per Literas Bullatas ipsius *Summi Pontificis*, nobis ostensas, plenius constare poterit,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* in omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se Submisit, volentes cum eo in hac parte agere graciosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimile Breve dirigitur Escaetori subscripto, in Comitatu subscripto, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Salopiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Assignandi & Promittendi, cæteraque Loca & Tempora pro *ipsius Filiæ nostræ* Traductione & Liberatione hujusmodique Dotis sive Donationis propter Nuptias Solutione Statuendi, Conveniendi & Limitandi,

Atque hujusmodi Dotem & Dotalitia seu Donationem propter Nuptias, ab *eodem Illustrissimo Principe* pro *prædicta Filia nostra*, Stipulandi, Petendi & Exigendi, Terrasque, Castra & Dominia, quæ in Dotem *præfatæ Filiæ nostræ* per *ipsum Consanguineum nostrum Scotorum Regem*, aut ejus Nomine & Auctoritate Assignanda, Promittenda & Danda fuerint, Supervidendi, Taxandi, Æstimandi, & Possessionem eorum Nomine *ejusdem Filiæ nostræ* Recipiendi, aut Supervideri, Taxari, Æstimari & Possessionem hujusmodi per alium vel alios Recipi, Appunctuandi & Committendi,

Necnon Cautiones, Securitates, Promissa, Obligationes, Literas & Scripturas sigillatas, pro Præmissorum complemento, Nomine nostro, Promittendi, Sigillandi, Tradendi & Deliberandi, ac Juramentum in Animam nostram, si opus fuerit, Præstandi, consimilesque Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literas ac Juramentum a *præfato Illustrissimo Principe* similiter Stipulandi, Petendi, Exigendi & Recipiendi,

Novamque Dietam, in talibus Loco & Tempore, prout melius eis visum fuerit, Statuendi & Appunctuandi, & inibi Communicandi, Conveniendi, Appunctuandi, Concordandi & Concludendi,

Cæteraque Faciendi & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna; etiam si talia sint quæ de se Mandatum exigant magis speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum & Firmum habituros & observaturos totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, Legatos sive Nuncios nostros Nomine nostro Actum, Gestum sive Procuratum fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud   secundo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Consimilis Commissio dirigitur Dilecto Consiliario nostro Reverendo in Christo Patri *Ricardo Episcopo Dunolmensi* Custodi Privati Sigilli nostri, *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Per ipsum Regem.

De Matrimonio Primogeniti Regis cum Infante Castella.

Ann. D. REX, &c.

1496. Quamquam cum omnibus Christianis Principibus Fœdus &

An. 12. Amicitiam libenter habere & volumus & optamus, ut omnes in-

H. 7. tenti ad Comunem Pacem Christiana Respublica augeretur, tamen

Franc. 12. id libentius agimus cum illis Principibus cum quibus mutuus Amor

H. 7. *m.* & Benevolentia Nobis est,

13. Igitur, pro Conservanda, Confirmanda Augendaque Amicitia & Affinitate, quæ est *inter Nos* & Serenissimos Principes *Ferdinandum & Elizabetham*, Dei gratiâ, *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* Consanguineos nostros Carissimos, & quia scimus ipsos velle & cupere,

Confidentes admodùm de Peritiâ, Prudentiâ, & Legalitate ve-

[illegible] eisdem Serenissimis *Rege & Regina* Petere, Recipere & Acceptare,

Et alia omnia & singula Facere & Firmare, quæ in Prædictis & circa ea requirantur & necessaria sint seu quomodolibet oportuna:

Et quoniam, pro majori Conservatione & Securitate prædictæ Confœderationis & Amicitiæ, inter Nos & dictos Serenissimos *Regem & Reginam*, ut prædicitur, faciendæ, & pro Augmento Affinitatis nostræ, fuit inter Nos & Ipsos Tractatum, Medio Oratorum nostrorum, quòd Præcarissimus *Arthurus Princeps de Gales* Filius legitimus Primogenitus & Hæres noster contrahat Matrimonium cum Illustrissima *Catherina Infante Castellæ & Aragonum* Filia sua Carissima,

Et quia Mens & Voluntas nostra est, si eisdem *Regi & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* ita placuerit, quòd prædictum Matrimonium fiat & concludatur,

Propterea eodem Tenore Præsentis, Damus & Concedimus vobis *dicto Episcopo* Commissario & Procuratori nostro plenum posse nostrum, ut, pro Nobis & Nomine nostro, possitis Tractare, Concordare & Firmare cum dictis Serenissimis *Rege & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* Consanguineis nostris Sponsalia & Matrimonium prædicti Præcarissimi *Arthuri Principis* Filii nostri Primogeniti & Hæredis cum prædicta Illustrissima Infante *Catherina Filia eorumdem Regis & Reginæ* Consanguineorum nostrorum Carissima, & Promittere quòd Nos faciemus & curabimus dabimusque operam cum effectu quòd prædictus Præcarissimus *Arthurus Princeps de Gales* Filius Primogenitus & Hæres noster, cùm ad legitimam pervenerit Ætatem ad faciendum, concedendum, & contrahendum prædicta Sponsalia & Matrimonium, illud faciet, concedet & contrahet, per Verba de præsenti Matrimonium facientia, juxta ordinem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, cum dicta Illustrissima Infante *Catherina Filia eorumdem Regis & Reginæ* cùm Ipsa quoque ad legitimam pervenerit Ætatem ad illud faciendum, concedendum & contrahendum, & quòd postea Celebrabit & Consummabit dictum Matrimonium cum dicta Illustrissima *Catherina* prout & quemadmodum legitimi Vir & Uxor id facere debent,

Possitisque Nomine nostro & dicti Præcarissimi *Arthuri Filii* nostri Primogeniti & Hæredis Petere & Recipere similem Promissionem & Obligationem a dictis *Rege & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* pro seipsis & Nomine prædictæ Illustrissimæ *Katherinæ*, eorumdem Regis & Reginæ Filiæ (videlicet) quòd, cùm ipsa Illustrissima *Katerina* ad legitimam pervenerit Ætatem, ut præfertur, faciet Sponsalia & contrahet Matrimonium, per Verba de præsenti, juxta Ordinem Sanctæ Matris Ecclesiæ Romanæ, cum dicto Præcarissimo *Arthuro Principe* Filio nostro Primogenito & Hærede, & Consummabit & Celebrabit cum eo dictum Matrimonium prout & quemadmodum legitimi Vir & Uxor id facere debent,

* Et possitis Concordare & Firmare quòd prædicta fieri de- * XII.

beant & adimpleri Modis, Formis, Temporibus & Locis quibus 638.

vobis dicto Commissario & Procuratori nostro benè visum fuerit, & prout Vos ea concordabitis, concedetis, capitulabitis & firmabitis,

Damus etiam Potestatem & Facultatem Vobis, dicto Commissario & Procuratori nostro, ut possitis Petere, Concordare & Firmare cum dictis *Rege & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* Consanguineis nostris Dotem, quam ipsi dare tenentur cum dicta Illustrissima *Katerina* Filia sua, in Jocalibus Auri, Lapidibus preciosis & in Argento & Vestibus & Ornamentis Personæ &

Do-

strum fuerint Facta, Concordata, Capitulata, Assecurata, Promissa, Jurata & Firmata, eis modo & formâ quibus Vos ea concordabitis, capitulabitis & firmabitis, & nullo unquam tempore Revocare, nec contra ea aut eorum aliquod facere vel venire aliquo tempore nec modo aliquo, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Fiscalium.

In quorum testimonium, &c.

Dat. *in Castro nostro de Wyndesore*, Die vicesimo secundo Mensis Septembris, Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Sexto, & Regni nostri Duodecimo.

Per ipsum Regem.

Litera, super Liga Italica, de Approbando & Ratificando.

Ann. D. REX Universis & singulis, ad quos, &c. Salutem.
1496. Cùm Sanctissimus Dominus noster *Alexander Sextus*, Sere-
An. 12. nissimusque Dominus *Maxmilianus Romanorum Rex*, ac Serenis-
H. 7. simi Principes *Ferdinandus Rex & Elizabetha Regina Hispaniarum*,
Franc. 12. necnon Illustrissimus Dominus * *Augustinus Barbadico Venetiarum*
H. 7. *m.* *Dux*, & Illustrissimus Dominus *Ludovicus Maria Sfortia Anglus*
12. *Dux Medolani*, quandam Confœderationem, Colligationem, U-
* XII. nionem, Intelligentiam & Ligam, ad finem Pacis & pro con-
639. servanda Dignitate & Auctoritate præfati Sanctissimi Domini nostri *Papæ* atque Sedis Apostolicæ, necnon pro totius Christianæ Religionis Salute, sub Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo quinto, Die ultimâ Mensis Martii, prout Nobis significârunt, invicem contraxerint, inierint atque firmaverint, & ut in eandem Confœderationem & Ligam intraremus sæpenumerò Nos requisiverunt & invitârunt,

Undè Nos, summopere Deo complacere Sanctissimoque Domino nostro inservire, ac Dignitati, Auctoritatique suæ Sanctitatis ac Sacræ Sedis Apostolicæ conservandis, totique Christianæ Religioni pro viribus Prodesse studentes, necnon ad contemplationem Serenissimorum præfatorum Dominorum, atque tàm Salutaribus tamque honestissimis eorum Votis & Desideriis, quantum cum Honore nostro valeamus, annuere cupientes, nostrum ad eandem Sanctitatem suam Oratorem sive Nuncium Dominum *Robertum Shirbourn*, cum quibusdam Instructionibus nostram super Præmissis Mentem continentibus, jam paulo ante transmisimus.

Qui quidem Orator sive Nuncius noster, in Urbe Romana cum *sua Sanctitate* cæterorumque Serenissimorum Principum antedictorum Oratoribus constitutus, & ab *eodem Sanctissimo Domino nostro* Confœderatiorumque prædictorum Oratoribus ac Procuratoribus de novo requisitus & invitatus, dictam Ligam, Colligationem & Unionem, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo sexto, Die verò Decimâ octavâ Mensis Julii, Nomine nostro Intravit,

Ipsumque sic intrantem præfatus *Sanctissimus Dominus noster* & prædictorum Principum Oratores & Procuratores Nominibus suorum Dominorum acceptârunt & admiserunt, ac de novo Ligam, Colligationem & Unionem prædictas, quoad Capitula sub-

ITEM, Convenerunt quòd aliqua Pars prædictarum, facta Conclusione præsentis Ligæ, non possit ad aliquam Intelligentiam seu Ligam devenire cum * aliqua Potentia habente, ut Superius est * XII.
expressum, in Italia Statum, nisi de Communi Consensu & Vo- 640.
luntate omnium Partium, & nisi fuerit sine Præjudicio & cum Reservatione Capitulorum præsentis Ligæ, quibus nullo modo liceat derogari.

ITEM, Reservetur unicuique Domino & Potentatui Locus ingrediendi hanc Ligam, secundùm uniuscujusvisque decentiam, cum illis Modis Conditionibus & Obligationibus quæ Partibus, contrahentibus hanc Ligam, visæ fuerint & placebunt.

ITEM, post Conclusionem præsentis Ligæ teneantur Partes & quælibet earum, infra Menses Tres, nominasse invicem suos Adhærentes & Commendatos, cum hac Declaratione, pro majori Cautela, quòd nulla Partium nominare possit in hujusmodi Denominatione facienda aliquem Dominum aut Potentatum, qui Dignitate Titulo aut Potentiâ non sit inferior unicuique Partium Principalium hujus Confœderationis; & hoc quoniam si quis majoris gradûs Beneficio ipsius Confœderationis uti voluerit, æquum quoque est eum aliorum Confœderatorum Cognitionibus & Alligationibus pariter subjacere, prout Partibus contrahentibus visum fuerit conveniens.

ITEM, præsens Liga & Confœderatio per Partes contrahentes, infra Terminum Trium Mensium, a Die Sipulationis præsentis Unionis & Ligæ, hincinde in forma publica & autentica, per publica Instrumenta & Literas, debeat Approbari & Ratificari, Instrumentaque vel Literæ Ratificationis hujusmodi vicissim mitti & tradi debeant; firmis nichilominus remanentibus in omnem eventum aliis omnibus Capitulis hujus Confœderationis.

ITEM, convenerunt quòd præsens Liga per *Sanctissimum Dominum nostrum & Illustrissimos Duces præfatos* solempniter publicari debeat Die Dominicâ ultimâ præsentis Mensis Julii, qui erit in Terris & Dominiis cujuslibet eorum, cum Solempnitatibus & Processionibus Demonstrationibusque & Signis Gaudii & Lætitiæ ut est consuetum; & hoc idem servetur a *Cæsaria Majestate*, Serenissimis *Regibus Hispaniarum & Angliæ*, faciantque similem Publicationem post habitam Notitiam, in una ex Festivitatibus pro Signis sequentibus ipsam Notitiam a Majestatibus suis habitam.

ITEM, nè magis Potentes minus Potentes opprimant, utque cuilibet quod sibi Jure competit reddatur, convenerunt Partes prædictæ quòd, si fortè occurreret ad Bellum devenire, in quo Bello caperentur a Copiis Confœderatorum Dominia, Castra, Loca aut Bona quæ essent aut fuissent alicujus ipsarum Partium sive earum Adhærentium & Commendatorum, similiterque illorum qui de Consensu & Voluntate Confœderatorum, post conclusionem Ligæ, Ligam intrabunt, in hoc Casu ipsa Dominia, Castra, Loca & Bona restitui debeant Spoliatis, cum illis Pactis & Conditionibus quæ Partibus contrahentibus hanc Ligam videbuntur.

ITEM, si aliqua Pars in Liga comprehensa, vel quæ post contractum Ligæ Ligam intrabit, aut Domini vel Communitates pro Adhærentibus aut Commendatis dati, per aliquam Partium in Liga comprehensarum offenderet aliquem ex Partibus Principalibus, seu Adhærentes aut Commendatos alicujus ipsarum Partium, non intelligatur Liga violata quoad alias Partes Principales con-

cum exhibitione Commeatuum necessariorum, qui tamen solvi debeant ab ipsis Gentibus Pretio convenienti, nec aliqua Molestia, Injuria, Dampnum aut Offensio inferri debeant ab eisdem Copiis alicui Subditorum aut Locorum præfati *Sanctissimi Domini nostri* & Illustrissimorum *Dominorum Ducum*, qui similiter præstabunt omne Auxilium & Favorem oportunum pro habundantiori Copia Commeatuum prædictorum.

Item, pro Declaranda universo Orbi summâ observantiâ, quâ Illustrissimi & Excellentissimi Domini *Veneciarum & Mediolani Duces* prosequuntur *Cæsaream Majestatem*, præfati Illustrissimi *Domini Duces* promiserunt *eidem Majestati*, proficiscenti Romam ad accipiendum Coronam Imperii sui, mittere ad eam Comitandum *Elmettos Quadringentos* pro quolibet ipsorum *Dominorum Ducum* propriis Stipendiis & Impensis; quæ quidem Copiæ comitari debeant Majestatem prænominatam Romam usque, & stare ad omnem ipsius Obedientiam & Mandatum: Et insuper supra nominatus *Dominus Robertus*, ut Principalis ac privata Persona, ac Vice & Nomine supranominati Serenissimi Domini *Regis Angliæ*, pro quo de rato & ratihabitione Promitit & Convenit simili solempni Stipulationi intervenienti cum Confœderatis & Colligatis prædictis, & *Stephano* quondam Alexandri Civi Narvien. Publico Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus & Cameræ Apostolicæ Notario, tunc ut publicæ Personæ præsenti Stipulanti & Recipienti pro eis, quòd Serenissimus *Rex Angliæ* suus Principalis omnia & singula, in dictis Capitulis & præsenti Contractu contenta & expressa, per publicum Instrumentum, sive per ejus Literas Regias suæ Majestatis signatas, & solito Sigillo pro more Regni ejus sigillatas, in autenticâ formâ, liberè & absolutè, infra Tres Menses proximò futuros, a Die præsentis Stipulationis computandos, apud Dominos Confœderatos, Ratificabit, Acceptabit & Emologabit ut jacent; Promittentes supranominatus *Sanctissimus Dominus noster* ut supra, ac Oratores & Procuratores præfati & ipsorum quilibet Nomine suorum Principalium prædictorum respectivè, invicem inter se, solempni Stipulationi interveniente, & Notario suprascripto ut publicæ Personæ præsenti Stipulanti & Recipienti pro eis & eorum quolibet, Hæredibusque & Successoribus suis, & omnibus quorum interest, intererit aut interesse poterit quomodolibet in futurum, Præmissa omnia & singula, in præsenti Contractu & Capitulis suprascriptis contenta & expressa, prout jacent, Attendere, Observare & effectualiter Adimplere, & nullo modo contrafacere vel venire per se vel per alium seu alios, aliquâ ratione, occasione vel causâ, directè vel indirectè, tacitè vel expressè, publicè vel occultè, aut quovis quæsito colore, sub Pœna eadem, quæ in Contractu alterius Ligæ, de qua supra, exposita & expressa fuit & est per Partem Contrafacientem ipso facto incurrenda, & Partibus Observantibus applicanda, quâ Pœnâ commissâ vel non, Soluta vel non, exactâ vel non, nichilominus prædicta omnia & singula rata sint & firma perdurent, Obligantesque (videlicet) *Sanctissimus Dominus noster* sua & Romanæ Ecclesiæ, Procuratores verò præfati, eisdem Nominibus eorumdem suorum Principalium, Bona respectivè præsentia & futura, Statusque & Dominia eorum pro Observatione & Impedimento prædictorum omnium & singulorum, Renunciantes Exceptioni non sic celebrati Contractûs, Rei non sic vel aliàs gestæ, Exceptioni Doli Mali, Metûs, Conditioni indebitæ sine Causâ vel ex injustâ Causâ, & omnibus aliis Exceptionibus eis & ipsorum cuilibet Nominibus prædictis adversus Præmissa & quodlibet Præmissorum quomodolibet competentibus & competituris,

Per hanc autem præsentis Ligæ Contractum, cum præfato Serenissimo Domino *Rege Angliæ* initæ, præfati Confœderati (videlicet) *Sanctissimus Dominus noster*, Serenissimi *Romanorum & Hispaniarum Reges & Regina*, necnon Illustrissimi Domini *Venetiarum & Mediolani Duces*, & pro eis Procuratores præfati, dictis nominibus, non intellexerunt nec intelligunt recedere aliquo modo a supradictâ Ligâ & Confœderatione inter eos initâ & celebratâ, Die ultimâ Mensis Martii, Millesimo, Quadringente-

Johanne Baptista Episcopo Mutinen. ipsius Sanctissimi Domini nostri Datario,

Francisco de Bogia Electo Thrauen.

Martino de Azpedia Apostolicæ Sedis Prothonotario,

Antonio de Monte Sacri Palatii Apostolici Causarum Auditore,

Johanne de Montay Oratore Serenissimi Domini *Regis Hungariæ*,

Johanne Copis Archidiacono Leodien.

Francisco de Parma in Majori Pareo Abbreviatore,

Et *Antonio Fabregnes* Cubiculario Sanctissimi Domini nostri Papæ,

Testibus ad Præmissa vocatis habitis & specialiter requisitis & rogatis.

Quæ quidem omnia et singula præfata Capitula sive Articulos, in hac nova Liga contenta, Laudamus, Approbamus, Confirmamus, Ratificamus & Emologamus.

In quorum, &c.

Dat in *Castro nostro de Wyndesore*, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo sexto, Regni verò nostri Duodecimo, Mensisque Septembris Die Vicesimo tertio.

Consimiles Literæ in omnibus erant per Dominum Regem eisdem Loco & Tempore signatæ, sigillatæ & expeditæ, præterquam quòd in Themate ista Clausula erat apposita & adjecta post verbum Unionem primitùs tamen contentis, in dictâ Ligâ, Die ultimâ Martii conclusa, mutuum (videlicet) Succursum sive Subsidium dictorum Confœderatorum concernentibus, propter nimiam Locorum distantiam, cæterasque Causas, in dictis nostris Instructionibus palàm exhibitas & ostensas, specificatas, ex *Sanctissimi Domini nostri* ac aliorum Serenissimorum Principum præfatorum Oratorum & Procuratorum Consensu, penitùs omissis,

Et in Ratificatione ejusdem apponatur ista Clausula, Mutuum Succursum sive Subsidium minimè concernentia (videlicet) immediatè post hoc verbum contenta, & immediatè ante hoc verbum Laudamus.

De Restitutione Temporalium.

REX Escaetori suo in Comitatu Salopiæ ac Marchiis Walliæ Ann. D.
eidem Comitatui adjacentibus, Salutem. 1496.
Cùm Dominus *Summus Pontifex* nuper, vacante Ecclesiâ Ca- An. 12.
thedrali Bangorensi per Obitum, bonæ memoriæ, *Ricardi* ejus- H. 7.
dem Ecclesiæ ultimi Pastoris & Episcopi, Personam Dilecti nobis Pat. 12.
in Christo, *Henrici* ejusdem Ecclesiæ Electi in ipsius Ecclesiæ E- H. 7. m.
piscopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ip- 5.
sius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ * XII.
* nostræ humiliter se Submisit, volentes cum eo in hac parte age- 643.
re gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto Die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro

minutes commissari, prout Catholicorum Regum & Principum exposcit Devotio, & id in Domino conspicimus salubriter expedire.

Sane, pro Parte Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Angliæ Regis* Illustris Nobis nuper exhibita Petitio continebat, quòd in Insulâ Hiberniæ, præsertim in certa illius Parte quæ est Sylvestris, expedit de necessitate, pro directione ac bono & felici Regimine Ecclesiarum Metropolitanarum & Cathedralium dictæ Insulæ, ac Cleri & Populi illarum, de aliquo oportuno Remedio provideri,

Quare pro Parte *dicti Regis* Nobis fuit maximâ cum instantiâ humiliter Supplicatum, ut in Præmissis oportunè providere de Benignitate Apostolicâ dignaremur,

Nos igitur, qui Ecclesiarum omnium Statum in melius dirigi, nostris potissimè temporibus, supremis desideramus Affectibus, hujusmodi Supplicationibus inclinati, Fraternitati vestræ, de qua in hiis & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, ac cuilibet vestrûm, hac vice duntaxat, aliquos Archiepiscopos, Episcopos sive Prælatos bonæ & timoratæ Conscientiæ, quos magis ydoneos esse noveritis, vel quilibet vestrûm noverit, ad Convocandum universos Archiepiscopos, & Episcopos, ac Clerum, & Populum dictæ Insulæ ad aliquem Locum, ad id aptum & ydoneum,

In qua quidem Convocatione per ipsos Archiepiscopos, Episcopos sive Prælatos de rebus Statum ac bonum prosperum & salubre Regimen Ecclesiarum, ac Cleri, & Populi prædictorum *concernentibus* agatur & tractetur, & desuper * juxta Sanctorum Patrum Decreta ac Canonicas Sanctiones debitè provideatur, & qui contra Contradictores quoslibet & Rebelles per Censuras Ecclesiasticas ac alia Juris opportuna Remedia Appellatione postposita, prout opus fuerit, procedere possint, Nominandi, • XII. 644.

Apostolicis necnon, bonæ memoriæ, *Ottonis & Ottoboni* olim in dicto Regno Apostolicæ Sedis Legatorum, ac in Provincialibus & Sinodalibus Conciliis editis Generalibus vel Specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, cæterisque contrariis nequaquam obstantibus, plenam & liberam Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, Concedimus Facultatem.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo sexto, quinto Kal. Novembris, Pontificatûs nostri Anno quinto.

L. PODOCATHARUS.

Super Plicam,

P. TUBA.

Sub Filis Cannabeis.

De Indulgentia pro Regia Capella.

Ann. D. 1496. *An. 12. H. 7. Ex Autogr.*

Registrata apud me L. PODOCATHARUM.

ALexander *Episcopus*, Servus Servorum Dei universis Christi Fidelibus, præsentes Litteras inspecturis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Sub Filis Sericis flavi rubrique Colorum.

---

* *De Custodia Temporalium.* • XII. 645.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1496. *An. 12. H. 7. Pat. 12. H. 7. p. 1. m. 10.*

Sciatis quòd, de Gratia nostra speciali, ac ex certis Considerationibus Nos moventibus, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus Prædilecto & Fideli Clerico & Consiliario nostro *Johanni Morgan* Custodiam Temporalium Episcopatûs Meneventis, cum Pertinentiis, omnia Exitus & Proficua eorumdem quæcumque, necnon quascumque Portiones & Pensiones, quæ Nobis, per Mortem, bonæ memoriæ, *Hugonis Pavy Clerici ultimi Episcopi Loci prædicti*, ac ratione Vacationis Sedis ejusdem Episcopatûs aliquo modo pertinent seu pertinere poterunt aut debent,

Habendam & Tenendam Custodiam prædictam *eidem Johanni* & Assignatis suis, unà cum Exitibus & Proficuis prædictis, ac cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Decanatuum, Capellarum, Cantariarum, & omnium aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, & omnibus aliis Temporalibus prædictis pertinentibus, a tempore Mortis præfati nuper Episcopi, quamdiu Temporalia illa in Manibus nostris contigerint remanere, absque aliquo Nobis vel Hæredibus nostris pro Præmissis reddendo, solvendo, seu Compoto inde faciendo, & absque Impetitione, Inquietatione, Molestatione, seu Perturbatione nostri aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; Eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo aut Certitudine Præmissorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, *eidem Johanni* per Nos ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Tertio Die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium.

REX Escaetori suo in Comitatu Staffordiæ, Salutem. Ann. D. 1496. *An. 12. H. 7. Pat. 12. H. 7. m. 8.*

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacantibus Ecclesiis Coventriæ & Lichfeldiæ, per Translationem Venerabilis Patris *Willielmi Episcopi* ejusdem Episcopatûs Coventriæ & Lichfeldiæ, & ipsum a vinculo, quo dictis Coventriæ & Lichfeldiæ Ecclesiis, invicem unitis, quibus tunc præerat, tenebatur, Absolverit, Venerabilem in Christo Patrem *Johannem Arundell* in Episcopum Locorum illorum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *eidem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

cias, Nobis constat;

Nos,

Pro eo quod idem *Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expresse Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo tertio die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimile Breve dirigitur Dilecto & Fideli suo Johanni Tate *Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Episcopo Londoniensi.

Ann. D. 1496. *An.* 12. *H.* 7. *Pat.* 12. *H.* 7. *p.* 1. *m.* 9.

REX Dilecto sibi *Johanni Tate* Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesiâ Cathedrali Londoniensi, per Obitum, bonæ memoriæ, *Ricardi nuper Episcopi* Ecclesiæ prædictæ, Venerabilem in Christo Patrem *Th. nuper Episcopum Roffensem* a vinculo, quo dictæ Ecclesiæ Roffensi, cui tunc præerat, tenebatur, de Apostolicæ plenitudinis Potestate Absolvens, ipsum ad dictam Ecclesiam Londoniensem Auctoritate Apostolicâ transtulerit, ipsumque in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Th.* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expresse Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se Submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Thomæ*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò vobis Mandamus quòd *eidem Thomæ* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva vestra, sine dilatione, Liberetis in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Secundo Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Essex. & Hertf.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Surr. & Sussex.

* XII. 647.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Ann. D. 1496. *An.* 12. *H.* 7. *Pat.* 12. *H.* 7. *p.* 2. *m.* 27. *d.*

* *Contra Invasionem Scotorum, de Arraiatione facienda.*

REX Dilecto & Fideli suo *Thomæ Dacre* Militi Locumtenenti Westmarchiarum nostrarum versus Scotiam, Salutem.

Cùm jamdudùm Inimicus & Adversarius noster *Scotorum Rex*,

Et eos sic Arraiatos, Armatos & Triatos in Arraiatione hujusmodi continuè teneri & poni faciendum,

Ann. D. 1497. *An.* 12. *H.* 7. *Pat.* 12. *H.* 7. *p.* 2. *m.* 17.

Atque eos ad quæcumque Loca Marchiarum prædictarum, ubi & quotiens opus fuerit, & casus exigerit, & prout vobis visum fuerit, ad Inimicos, Rebelles & Proditores nostros Repugnandum & Fugatos Prosequendum, Partesque Scotiæ cum eisdem Subditis nostris Intrandum, eosque de tempore in tempus quotiens opus fuerit diligenter Capiendum, Providendum, & Faciendum,

Et insuper ad Signa, *vocata Bekyns*, in Locis consuetis, per quæ Gentes Patriæ de Adventu Inimicorum Proditorum & Rebellium prædictorum congruis temporibus possint præmuniri, poni & supervideri ac reparari & emendari faciendum,

* XII. 649.

Atque etiam Proclamationes, pro bono & sano Regimine Subditorum nostrorum, de tempore in tempus, prout opus fuerit, faciendum & Proclamandum,

Ac quoscumque Contravenientes Delinquentes seu Mandatis & Proclamationibus vestris Inobedientes seu parare Recusantes Castigandum, & juxta eorum Demerita, per Imprisonamentum Corporum suorum, seu aliàs prout vobis visum fuerit, Puniendum,

Cæteraque Faciendum & Perimplendum quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis, Ministris, Fidelibus, Ligeis & Subditis nostris quibuscumque, quorum interest in hac parte, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Assistentes & Auxiliantes in omnibus diligenter, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Februarii.

---

* *Philippi, Austriæ Archiducis, Commissio ad Tractandum.*

* XII. 648. Ann. D. 1497. *An.* 12. *H.* 7. *Ex Autogr.*

PHilipe, par la Grace de Dieu, ARCHIDUC *d'Austriche*, DUC *de Bourgoingne, de Lothrain, de Brabant, de Stiere, de Carinte, de Carniole, de Lembourg, de Lucembourg, & de Gheldres*, CONTE *de Habsbourg, de Flandres, de Tyrol, d'Artois, de Bourgoingne*, PALATIN *de Haynnau*, LANTGRAVE *d'Elsacem*, MARQUIS *de Burgaves & du Saint Empire, de Hollande, de Zeelande, de Farette, de Kiburg, de Namur, & de Zutland* Conte, SEIGNEUR *de Frise, sur la Marche, de Sclavonie, de Portenaubb, de Salins & de Malines*, a tous ceulx qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme Nous aions n'agaires fait dire a Treshault & Trespuissant Prince Treshonore Seigneur & Cousin *le Roy d'Angleterre*, par Maistre *Jehan Meautis* son Secretaire, qu'il avoit envoye devers Nous, que envoierrons devers Luy pour la delivrance des seellez, que selon les Traictez derreinement faiz d'entre Luy & Nous se doivent delivrer d'une Part & d'autre, comme aussi pour Communiquer & Traicter tant sur le Fait de l'Estaple de Calais & de l'Entrecours & ce qui en dependra,

Par quoy soit Besoing deputer aucuns Notables Personnaiges, pour depar Nous aler devers nostre dit Cousin & Besoingner en ce que dit est,

Savoir faisons que Nous,

Confians a plain es Sens Loiaultez, Preudomies & bonnes Diligences de noz Amez & Feaulx Conseilliers, Maistre *Jehan Preters* Maistre des Requestes de nostre Hostel, & *Jehan de Courteville* nostre Escuier Trenchant Mareschal de noz Logis & Bailli de Lille,

Nous iceulx avons Commis & Ordonne, Commettons & Ordon-

tulorum Cancellariæ nostra, aliàs dicto *Roberto Clerico sive Custodi Rotulorum Cancellariæ nostra*, aliàs dicto *Roberto Episcopo Wigornensi*, nuper dicto *Roberto Morton Clerico Custodi Rotulorum Cancellariæ Domini E. nuper Regis Angliæ Quarti*, aliàs dicto *Roberto*
• XII. 649. *Episcopo Wigorn.* nuper dicto • *Roberto Morton Clerico sive Custodi Rotulorum Cancellariæ Domini E. nuper Regis Angliæ Quarti*, aliàs dicto *Roberto Episcopo Wigorn.* nuper *Roberto Morton Archidiacono Glouceſtriæ*, aliàs dicto *Roberto Episcopo Wigorn.* nuper dicto *Roberto Morton Clerico Wigorniensi Electo*, aliàs dicto *Roberto Morton Clerico Wigorn. Episcopo*, seu quocumque alio Nomine censeatur, omnimodas Transgressiones, Offensas, Mesprisiones, Contemptus, Impetitiones, Detentiones, Elongationes, Negligentias, Extorriones, Ignorantias, Concelamenta & Deceptiones, per *ipsum Robertum Episcopum* ante Festum Sancti Andreæ Apostoli Anno Regni nostri Duodecimo qualitercumque factas sive perpetratas,

Et insuper ex Scientia & Motu nostris prædictis PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Roberto Episcopo* omnimodas Proditiones ac Sectam Pacis nostræ quæ ad nos versus *ipsum Robertum Episcopum* pertinet pro omnimodis Proditionibus, Rebellionibus, Insurrectionibus, Feloniis, Conspirationibus, Confœderationibus, Riotis, Routis, Conventiculis illicitis, Cambipartiis, Manutenentiis, Imbraciariis ac aliis Transgressionibus, Negligentiis, Extortionibus, Imaginationibus, Mesprisionibus, Ignorantiis, Contemptibus, Concelamentis, Forisfacturis, Deceptionibus, Attemptatis & Offensis quibuscumque, per *ipsum Robertum Episcopum* ante prædictum Festum qualitercumque factis sive perpetratis,

Ac etiam Utlagariis, si quæ in ipsum *Robertum Episcopum* hiis occasionibus seu earum aliqua fuerint promulgatæ, & firmam Pacem nostram ei inde concedimus;

Ita tamen quòd stet recto in Curia nostra, si quis versus eum loqui voluerit de Præmissis, vel aliquo Præmissorum.

PARDONAVIMUS etiam *eidem Roberto Episcopo* omnia & omnimoda Judicia, Executiones & Pœnas Mortis super ipsum redditas sive adjudicatas, aut reddendas sive adjudicandas, ac omnimodas Forisfacturas quorumcumque Terrarum & Tenementorum, Bonorum & Catallorum suorum occasionibus prædictis seu earum aliquâ, & eadem Terras & Tenementa, Bona & Catalla *eidem Roberto Episcopo* Damus & Restituimus per Præsentes, Habenda & Gaudenda *eidem Roberto Episcopo* de Dono nostro absque Compoto seu aliquo alio Nobis inde reddendo seu faciendo,

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Roberto Episcopo* omnia & omnimoda Escapia & Evasiones quorumcumque Felonum & Clericorum convictorum sive attinctorum ante dictum Festum qualitercumque facta, necnon omnimodas Pœnas, Redemptiones, Forisfacturas, Securitates Pacis, & alias Recognitiones & Manucaptiones, & omnimodos Fines adjudicatos, Amerciamenta, Exitus, Forisfacturas, Releyia, Scutagia, ac omnimoda Debita, Compota, Præstita, Arreragia Firmarum & Compotorum, & alia Deperdita Nobis ante dictum Festum per *præfatum Robertum Episcopum* qualitercumque forisfacta debita sive pertinentia, necnon omnimodas Demandas, Transgressiones, Offensas, Negligentias, Contemptus, Mesprisiones & Impetitiones, per *ipsum Robertum Episcopum*, contra formam tàm omnimodorum Statutorum, Ordinationum & Provisionum de Perquisitionibus, Acceptationibus, Lectionibus, Publicationibus, Notificationibus & Executionibus quibuscumque qua-

Calesiæ, plenariè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores & Nuncios generales & speciales Constituimus, Deputavimus & Ordinavimus, ac Tenore Præsentium Constituimus, Deputamus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem, Tribus, & Duobus eorum plenam & liberam Potestatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis, Hæredibus & Successoribus nostris, Regnis, Terris & Dominiis, Subjectis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Faventibus & Subditis nostris quibuscumque, cum Spectabilibus & Egregiis viris, dicti Consanguinei nostri Ambassiatoribus, Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis & Nunciis, Potestatem sufficientem habentibus in dicta Villa nostra Calesiæ aut alio loco apto & congruo quocumque Conveniendi, Appunctuandi, Concordandi & finaliter Concludendi de & super omnibus & singulis Dampnis, Injuriis, Spoliationibus, Deprædationibus, Navium captionibus, Interfectionibus, Arestationibus, Incarcerationibus, ac injustis Detentionibus nostrorum ac dicti Consanguinei nostri Subditorum aut alicujus eorumdem, necnon Displicenciis, Litibus, Quæstionibus, Discordiis, Gravaminibus & Attemptatis quibuscumque *inter Nos* nostrosque Subditos ex una Parte, & *præfatum Consanguineum nostrum* ac Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos & Adhærentes suos quoscumque, ex Parte altera, pendentibus Indiscussis, motis seu movendis, horum & omnium & singulorum Correctionem, Punitionem Faciendi, & eas fieri Petendi, Requirendi & cum effectu Optinendi, ac nostrorum dictique Carissimi Consanguinei nostri Subditorum Querelas ultrò citroque propositas & proponendas, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus atque Connexis, Audiendi, Examinandi & Fine debito Determinandi & summariè simpliciter & de plano sine Strepitu & figura Judicii solâ Facti veritate inspectâ Pronunciandi & Sententiandi,

Necnòn Nos, Hæredes, & Successores nostros Obligandi quòd, priusquam aliqua Navis aliquem Portum Regni nostri Terrarum, Locorum, Dominiorum nostrorum exierit, sufficientem Securitatem præstabit de non Molestando, Vexando, Injuriando aut Dampnificando Subditos dicti Carissimi *Consanguinei nostri* Violentiamve quamcumque eisdem ubique locorum inferendo, & si, post talem Securitatem sic præstitam Subditi nostri in eadem Navi existentes, Spoliaverint aut Dampnificaverint Subditos dicti Carissimi *Consanguinei nostri*, quòd tunc ipsi Dampnificantes & eorum Fidejussores, constito de tali Spoliatione, teneantur ad Restitutionem & Satisfactionem hujusmodi Spoliati aut Spoliatorum, seclusâ Morâ, juxta qualitatem & quantitatem hujusmodi Dampni illati,

Consimilemque Obligationem Petendi & Exigendi a dicto *Consanguineo nostro* pro omnibus & singulis Navibus, a Portubus suis quovis pacto exituris,

Unamque insuper *aliam Dietam*, si ipsis visum fuerit, Appunctuandi, Concordandi pariter & Concludendi, sub Modo, Formâ & Conditionibus, de quibus inter dictos nostros Ambassiatores, Oratores, Procuratores, Commissarios, • Deputatos & • XII. 651.
Nuncios, ac præfatos Spectabiles & Egregios Viros dicti Carissimi Consanguinei nostri Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos & Nuncios prædictos, poterit concordari,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi & Expediendi quæ in Præmissis seu aliquo Præmissorum, seu circa ea con-

hannis Turbervile Militis Thesaurarii Villæ nostræ Calesii, & *Adriani Whetehill* Armigeri Contrarotulatoris dictæ Villæ nostræ Calesii, plenariè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos & Nuncios generales & speciales Constituimus, Deputavimus & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Deputamus, Constituimus & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem, Tribus, & Duobus eorum, plenam & liberam Potestatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis, Hæredibus & Successoribus nostris, Regnis, Terris, Dominiis, Subditis, Amicis, Alligatis, Confœderatis, Faventibus & Adhærentibus nostris quibuscumque, cum, Spectabilibus & Egregiis Viris, *Gubernatoribus & Rectoribus Patriarum & Civitatum Hanzæ Theutonicæ*, seu eorum Ambassiatoribus, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis & Nunciis, Potestatem sufficientem habentibus, in *dicto Opido Antwarpiæ* aut alio Loco apto & congruo quocumque, Conveniendi, Appunctuandi, Concordandi & finaliter Concludendi de & super omnibus & singulis Dampnis, Injuriis, Spoliationibus, Deprædationibus, Navium Captionibus, Interfectionibus, Arestationibus, Incarcerationibus, ac injustis Detentionibus Mercium & Mercatorum ac Subditorum alicujus Partium prædictarum,

Necnon Comunicandi & Tractandi de & super quibuscumque Privilegiis, Libertatibus & Beneficiis habitis sive prætensis, ac eorum Validitate pariter & Vigore, superque eorumdem Violatione, Detractione, Derogatione & Contraventione, ac Novorum Statutorum sive Legum, in dictorum Privilegiorum, Libertatum, Beneficiorum, si quæ talia fuerint, Derogationem, Diminutionem & Præjudicium, Editione, ac etiam Displicentiis, Differentiis, Litibus, Quæstionibus, Discordiis, Gravaminibus & Attemptatis quibuscumque, *inter Nos* nostrosque Subditos ex una Parte, & præfatos Honorabiles & Discretos Viros *Rectores & Gubernatores*
* XII. 651. *Patriarum & Civitatum Hanzæ Theutonicæ*, atq; etiam * Universitates, Societates, Dominos, Principes, Gubernatores & Rectores Terrarum, Civitatum, Opidorum, Villarum & Dominiorum quorumlibet *Terræ Allemaniæ*, Terras, Civitates, Opida, Villas, Castra, Patrias & Dominia, Subjectos, Amicos, Confœderatos, Alligatos & Adhærentes suos quoscumque ex Parte altera, pendentibus Indiscussis, ac horum omnium & singulorum Correctionem, Punitionem, Reparationem & Reformationem Faciendi, atque eas fieri Petendi, Requirendi, ac cum effectu Optinendi, ac utriusque Partium hujusmodi Querelas ultrò citroque propositas & proponendas, cum suis Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus & Connexis, Audiendi, Examinandi, & Fine debito Terminandi,

Et super eisdem summariè, simpliciter, & de plano, sine Strepitu & Figura Judicii, solâ Facti veritate inspectâ, Pronunciandi, Sententiandi, necnon perpetuam & realem Pacem atque Comunicationem mutuam, & liberum Intercursum Mercandisandi, securumque Statum, pro Hominibus utriusque Partis præsentibus & futuris, tàm in Regnis, Patriis, Civitatibus, Dominiis & Locis unius vel alterius Partis prædictæ, quàm aliàs ubilibet, tàm per Terram quàm per Mare & Flumina atque Aquas dulces,

Insuper Ligas, Amicitias & Confœderationes quascumque *inter Nos* Hæredes & Successores nostros, ac Regna, Terras, Dominia nostra, Subditos, Amicos, Alligatos, Confœderatos, Faventes & Adhærentes nostros quoscumque ex una Parte, & præfatos Egregios & Spectabiles Viros *Gubernatores & Rectores Patriarum & Civitatum Hanzæ prædictæ*, ac etiam inter Universitates, Societates, Principes, Dominos, Gubernatores & Rectores Terra-

Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo septimo, solvi debitorum, quæ erat *Nonus Terminus* pro Parte Solutionis Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri*, Æstimationis prædictæ, per *ipsum Fratrem & Consanguineum nostrum* vel Hæredes suos Nobis vel Hæredibus nostris solvendæ, prout in Literis *dicti Fratris & Consanguinei nostri*, superinde confectis, quarum Data est *apud Stapulas supra Mare*, Die Tertia Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo pleniùs continetur,

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Co-*
ronis Auri, & * Æstimationis prædictæ fatemur Nobis fideliter * XII.
esse solutum, & *eundem Fratrem & Consanguineum nostrum* Hæ- 653.
redesque suos superinde fore Quietos & exinde plenè exoneratos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quarto Die Maii.

Per ipsum Regem.

De Licentia ad Prioratum Sanctæ Radegundis Supprimendum & Collegium Fundandum.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd Nos, tàm ex fidedigno Relatu Reverendi in Ann. D.
Christo Patris *Johannis Episcopi Eliensis*, quàm ex publicaque Fa- 1497.
ma, accepimus quòd Domus sive Prioratus Religiosarum Mulie- *An. 12.*
rum Sanctæ Radegundis, de Fundatione & Patronatu Episcopi, *H. 7.*
ut in Jure Ecclesiæ suæ Eliensis, ac Terræ, Tenementa, Reddi- *Pat. 12.*
tus, Possessiones, Ædificia, necnon Res, Bona, Jocalia & alia *H. 7. p. 1.*
Ornamenta Ecclesiastica eidem Domui sive Prioratui piè & cari- *m. 14.*
tativè antiquitùs Data & Collata, per Negligentiam atque improvidam & dissolutam Dispositionem & Incontinentiam, occasione Vicinitatis Universitati Cantibrigiæ, Priorissarum & Religiosarum Mulierum Domûs antedictæ, in tantum Dilapidata, Destructa, Devastata, Alienata, Diminuta, & Subtracta existunt, ipsæque ad tantas Inopiam & Paupertatem sunt redactæ quòd Divina Obsequia, Hospitalitatem, aut alia Misericordiæ & Pietatis opera ibidem, juxta Primariam Fundationem & Ordinationem Fundatorum suorum usitata, manutenere & supportare, seu seipsas, quæ Duæ tantum Numero existunt (quarum una alibi professa alteraque Infans existit) aliqualiter Sustentare seu Relevare non valeant, set ipsas Domum sive Prioratum prædictas quasi desolatas relinquere oporteat,

Unde *idem Episcopus*, ob majorem Devotionem ac Divini Cultûs & Virtutis Augmentum, Nobis humillimè supplicavit ut sibi Licentiam nostram Regiam, quòd de Domo sive Prioratu prædicto Mulieres prædictas totaliter amovere & expellere, & inibi quoddam Collegium, perpetuis futuris temporibus duraturum, de novo Facere, Fundare, Erigere, Creare, & Stabilire possit & valeat, concedere dignaremur gratiosè,

Nos igitur, Præmissa ac piam & devotam Intentionem *ipsius Episcopi* intimè considerantes, intuitu Dei & ob sinceram Devotionem quam ad Sanctam & Individuam Trinitatem Beatissimamque Virginem Dei Genitricem Mariam, Sanctum Johannem Evangelistam atque Sanctam Virginem Radegundem & omnes Sanctos gerimus & habemus, de gratia nostra speciali, Concessimus & Licentiam Dedimus, prout per Præsentes Concedimus & Licentiam Damus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis

Ann. D. 1497. An. 12. H. 7. Pat. 12. H. 7. p. 1. m. 14.

Et quòd ipsi Ordinationes, Statuta, & Stabilimenta pro bono & sano Regimine Collegii prædicti Concedere, Facere, Ordinare, & prout opus fuerit Stabilire possint & valeant,

Et ulterius, de uberiori Gratiâ nostrâ, Concessimus & Licentiam Dedimus *præfato Episcopo*, atque Successoribus suis, seu Executoribus & Assignatis suis prædictis, & eorum cuilibet, quòd ipsi, seu eorum aliquis, vel aliqui, postquam Collegium prædictum sic Factum, Fundatum, Erectum, Creatum, & Stabilitum fuerit, præfatos Magistros, Socios, & Scolares in Corporalem Possessionem Domûs sive Prioratûs prædicti ac omnium & singulorum Terrarum, Tenementorum, Reddituum, Servitiorum, Pensionum, Portionum, & aliarum Possessionum eidem Prioratui antiquitùs datorum & collatorum tàm Spiritualium quàm Temporalium ac Jocalium & Ornamentorum Ecclesiasticorum quorumcumque eidem pertinentium & spectantium Instiuere, Inducere, & Ponere, aut Institui, Induci, & Poni facere valeant & valeat, licitè & impunè,

Habenda & Tenenda præfatis *Magistro*, *Sociis*, & *Scolaribus* Collegii prædicti & Successoribus suis *Magistro*, *Sociis*, & *Scolaribus* ejusdem Collegii, ad Sustentationem suam, & ad alia Misericordiæ & Pietatis Opera, juxta Ordinationem *ipsius Episcopi* aut Successorum suorum vel Executorum sive Assignatorum suorum prædictorum vel eorum alicujus, in hac parte faciendam, in liberam, puram, & perpetuam Eleemosinam, imperpetuùm,

Et eisdem *Magistro*, *Sociis*, *&* *Scolaribus* quòd ipsi Prioratum sive Domum prædictam, ac omnia & singula antedicta Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, Pensiones, Portiones, Annuitates, & alias Possessiones quascumque, & cætera Præmissa, cum suis Pertinentiis, a *præfato Episcopo* seu Executoribus sive Assignatis suis prædictis Recipere, Acceptare, Habere, & Tenere Sibi & Successoribus suis *Magistro*, *Sociis*, & *Scolaribus* Collegii supradicti ad Sustentationem suam, ut prædictum est, possint & valeant, similiter Licentiam Dedimus & Concessimus specialem, absque Impedimento, Impetitione, Aresto, seu Gravamine quocumque Nostri aut Hæredum nostrorum Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Coronatorum, Ballivorum, seu aliorum Officiariorum seu Ministrorum quorumcumque; Statuto de Terris & Tenementis, *ad Manum Mortuam* non ponendis, aut aliquo alio Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, sive Restrictione, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

Tractatus de Intercursu Burgundiæ.

Ann. D. 1497. An. 12. H. 7. Ex Autogr.

CUM paulo ante, per Commissarios Illustrissimorum Principum, *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, *& Domini Hiberniæ*, ac *Philippi*, Dei gratiâ, ARCHIDUCIS *Austriæ*, DUCIS *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Lucemburgiæ*, *& Gheldriæ*, COMITIS *Habsburgensis*, *Flandriæ*, *Tyrolis*, *Arthesii*, *& Bur-*

genitores & Prædecessores sui, Promittendo pro Se, Hæredibus & Successoribus suis, quod, durante Cursu vel Intercursu Pannorum prædictorum, nec Florenus nec alia quæcumque Nova Impositio levabitur cum effectu a Subditis *Domini Regis* aut super Pannos eorum,

Et, Casu quo aliquo tempore futuro continget dictum *Dominum Archiducem* vel suos Successores præfatum Cursum vel Intercursum Pannorum impedire, vel Impositionem novam Floreni vel aliam facere super præfatos Subditos *Domini Regis* vel super Pannos prædictos directè vel indirectè, quòd tunc sit in Arbitrio, merâ Voluntate & Discretione *præfati Domini Regis*, Hæredum & Successorum suorum omnia & singula Capitula tàm præsentis Tractatûs quàm omnium aliorum Tractatuum, Amicitiarum, & Mercium Intercursûs, sub quacumque Verborum serie quandocumque & per quoscumque inita, contracta & conclusa, Custodire & Observare vel penitùs Extinguere; Sigillorum dictorum Principum & Commissariorum suorum aut aliorum quorumcumque mutuâ Deliberatione & Traditione aut alio vinculo quocumque non obstantibus,

Et Nos, præfati Oratores veri & indubitati Commissarii *Domini Archiducis* antedicti, prædictos Subditos & Pannos eorum ab illa Floreni, & a quacumque alia nova Impositione, præfato Cursu durante, exnunc penitùs Eximimus & Exoneramus.

ITEM, quoad Marcam, quæ levatur in Calesio super quolibet Sacco Lanarum, quam, tanquam Novitatem, Oratores Domini *Archiducis* petunt penitùs tolli de quocumque genere & qualitate Lanarum, & Stapularii Calesii expressè contradicunt; Concordatum est quòd, in dieta Brugiis tenenda, de qua inferius articulabitur, comparebunt Deputati utriusque Principis, cum pleno & amplissimo Mandato, Viri tractabiles & bonæ conscienciæ, qui, auditis Stapulariis ex una Parte & Mercatoribus Subditis Domini *Archiducis* prædicti ex altera Parte, post bonam & plenam Informationem ac Intellectum Negotii, postposito omni favore, solum Deum præ oculis habentes, illum Ordinem * imponere curabant * XII. 656.
circa istam Amotionem Marcæ quam qualitas Negotii in rei veritate exigerit,

Et nichilominus interim ante illam Dietam, & exnunc, ex Permissione sive Promissione Domini *Regis Angliæ*, sine præjudicio Juris alicujus ex Principibus vel suorum Subditorum, vendantur & distribuantur in Calesio Lanæ bonæ & mediocres; ita quòd Lanæ, quæ consueverunt pro Viginti, pro Decem & Novem, & quæ pro Quatuordecim, pro Tresdecim Marcis vendantur, sub isto Ordine quod de Tribus Saccis vendantur Duo de Nova Lana sine Marca, & totus Saccus de Veteri Lana cum Marca.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, si in præfata Dieta Deputati *Domini Regis* non comparuerunt, extunc & statim penitùs & totaliter imposterùm præfata Marca Cessabit & Tolletur de Sacco cujuscumque generis Lanarum, nisi inter prædictos Principes vel eorum Commissarios fuerit aliter concordatum & dispositum: Et pariformiter, si Deputati dicti *Domini Archiducis* non comparuerint in præfata Dieta, maneat Marca prædicta firma sicut ante tempus hujus Conventionis manebat; nisi per Principes vel eorum Deputatos fuerit aliter provisum.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd omnes aliæ Difficultates, Querelæ, Quæstiones, & Differentiæ

P

præ-

Savoir faisons que Nous,

Confians a plain es Scens, Loiaultes, Prudomies & Bonnes Diligences, de Nous Amez & Feaulx Conseilliers, le Reverende Pier en Dieu *Thomas Evesque de Londres*, nostre Treschier & Tresame Cousin *Thomas Conte d'Ormont* Chambrelan de nostre Treschier & Tresame Compaigne le Royne, *Guilleame Warham* Doctour es Loix Maistre de nous Rolles, & Maistre *Johan Mantys* nostre Secretaire,

Nous Iceulx avons Commis & Ordonne, Commectons & Ordonnons, en leur Donnant playn Auctorite & Maundement especiall par ces Presentes, de pour & en nostre Nome, estre & comparoir avec les ditz Gens & Deputtes de *nostre dit Cousyn*, de livrer les Scelx que pur l'accomplissement des dits Traittes derrenierement faites d'entre Leu & Nous Sommes tenuz de bailler, de receyvoir ceulx qu'il est tenu Nous bailler, de Communiquer, Traicter, Besoigner & Conclure tant sur le Fait de nostre dite Estaple de Calais, comme aussi sur le Fait du dit Intercours des Draps & autres Marchandices de nostre Realme, & tout ce qui en depende,

Et, au surplus, faire toutes & singuleres les Choses que bons & loialx Deputes dessusdits peuent & dovient faire & que Nous mesmes ferions ou faire pourroions se present en nostre Personne y estions;

• XII. 657. • Promettans, de bonne Foy, avoir & tenir Agreable, Ferme & Estable a tous jours tout ce que par nos dits Commis & Deputes, les Quatre, Trois, ou Dues, sera Fait, Dit, Traictes, Besoigne & Conclu es Choses dessusdites, & celles qui en deppendent, sans jamais faire ou aller ne souffrir estre fait ou alle a contraire en manere quelconque,

Et de bailler nous Lettres de Confirmacione sur ce que ainsi sera Traicte, Promis & Conclu toutes les foiz que requis en serons.

En Tesmoing de ce Nous avons faite mettre nostre Scell a ses Presentes.

Donne *en nostre Manoir de Grene-Withe*, le Premier Jour de May, l'An de Grace Mille Quatrecens Quatrevins & dix Sept, Et de nostre Reigne le Douziesme.

Philip, par la grace de Dieu, *Archiduc d'Austrice, &c. ut supra in Commissione Dat. Bruxellis* le xxvi Jour de Fevrier, l'An de Grace Mille Quatrecens Quatrevins & Seze.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium, Fidem & Approbationem Nos, Ambasiatores, Commissarii & Deputati prædicti Serenissimi *Archiducis* superius nominati, præsentes Litteras Sigillis ac Signis nostris Manualibus Sigillavimus & Subsignavimus.

Dat. *London*. Septimo Die Julii Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Septimo.

JOHANNES PIETERS.
J. DE COURTEVILLE.

De Custodia Temporalium Concessa.

Ann. D. 1497. An. 12. H. 7. Pat. 12. H. 7. p. 2. m. 11.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, certis considerationibus Nos specialiter moventibus, de Gratia nostra speciali ac certa scientia & mero motu nostris, Dedimus & Concessimus ac per Præsentes Damus & Concedimus prædilecto & Fideli Consiliario nostro Magistro vel aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque;

• Eo quòd expressa mentio de vero Valore Annuo seu Certitudine Præmissorum seu alicujus eorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, *eidem Johanni* per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione seu Restrictione, in contrarium facto, edito, ordinato sive proviso, aut aliquâ aliâ Re, Causâ vel Materiâ quacumque non obstante. • XII. 658.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xviij die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Tractatus de Matrimonio Arthuri Primogeniti Regis cum Catherina Infante Ispaniæ Confirmatio.

REX, &c. Universis & singulis evidenter INNOTESCAT quòd, Ann. D. 1497. An. 12. H. 7. Franc. 12. H. 7. m. 3.

Cùm inter Nos & Serenissimos Dominos Dominum *Ferdinandum & Dominam Elizabetham Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ & Garnatæ, &c.* Consanguineos nostros Carissimos, per Reverendum in Christo Patrem *Thomam Episcopum Londoniensem* Consiliarium & Deputatum nostrum, Nomine Procuratorio, in vim Mandati suæ Procurationis a Nobis eidem concessæ, Necnon per Clarissimum Dominum Doctorem *Rodericum Gundisalvi de Puebla* Jurisconsultum, Consiliarium & Oratorem præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ* Consanguineorum nostrorum, & vigore Mandati Procurationis a suis Majestatibus eidem *Doctori de Puebla* concessæ,

Tractatum, Compositum & Concordatum sit ut Illustrissimus Dominus *Arthurus* PRINCEPS *Walliæ*, DUX *Cornubiæ*, COMES *Cestriæ* Filius noster Primogenitus cum Illustrissima Infante Domina *Catherina* Filia Carissima & Amantissima præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Hispaniæ* matrimonialiter copuletur, prout hæc & alia in Compositione & Capitulatione prædictis pleniùs continentur,

Quorum Tenor sequitur & est talis:

Cùm, inter Potentissimos & Excellentissimos Principes Dominum *Henricum*, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ Regem, &c.* & *Ferdinandum & Elizabetham Castellæ, Legionis, Aragonum, &c. Regem & Reginam*, quædam amicabilis & mutua Conversatio jamdiu intercesserit, quâ utriusque vicissim Amor correspondet, ac quasi quædam innata Benevolentia hactenus accrevit, & adeò in eorum Cordibus radicata consistit, ut maximum Amicitiæ vinculum inter eos conjecerit, quod nulla prorsus Adversitate disrumpi aut facile flecti speretur,

Prædicti Principes,

Animadvertentes hanc Amicitiam, Sanguinis necessitudine vallatam, firmiorem stabilioremque futuram, si Liberorum Conjunctione roboretur, ad Omnipotentis Dei Laudem, Gloriam & Honorem, & pro majore firmioreque Corroboratione Amicitiæ prædictæ, ac ut major Intelligentia Conjunctioque, per Affinitatem inter præfatos Illustrissimos Principes eorumque Hæredes, Successores & Subditos, pro perpetuis temporibus intercedere valeat,

Fecerunt, Ordinarunt & Constituerunt eorum Commissarios, Procuratores & Nuncios speciales; videlicet,

Pro Parte præfati Domini *Regis Angliæ*, Reverendum in Christo Patrem *Thomam Londoniensem Episcopum*,

Et

Sanctæ Matris Ecclesiæ, & Serenissimorum Principum *Johannis Daciæ* & *Manuelis Portugaliæ* Regum Consanguineorum & Confœderatorum nostrorum Carissimorum, vel ipsis in eadem Confœderatione inclusis si in ea includi voluerint,

Et possitis quæcumque Capitula & Instrumenta ac quoscumque Contractus, Confœderationis & Amicitiæ, pro Nobis & Nomine nostro, cum eisdem Serenissimis *Rege & Regina* Facere, Stipulare & Firmare, fierique facere, Petere & Instare, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Promissionibus, Obligationibus, Pœnis, Summissionibus, Renuntiationibus, Securitatibus, Juramentis, Clausulis & Cautelis quibus volueritis & Vobis benè visum fuerit,

Et, pro eisdem firmiter tenendis, adimplendis & inviolabiliter observandis, quæcumque Juramenta in Animam nostram Facere & Præstare, & quascumque Obligationes & Securitates Nomine nostro & pro Nobis Facere & Firmare eisdem Serenissimis *Regi & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* & eadem Juramenta & similes Obligationes & Securitates ab eisdem Serenissimis *Rege & Regina* Petere, Recipere & Acceptare,

Et alia omnia & singula Facere & Firmare, quæ in prædictis & circa ea requirantur & necessaria sint seu quomodolibet oportuna,

Et quoniam, pro majori Conservatione & Securitate prædictæ Confœderationis & Amicitiæ, *inter Nos* & dictos Serenissimos *Regem & Reginam*, ut præfertur, faciendæ, & pro augmento Affinitatis nostræ, fuit inter Nos & Ipsos Medio Oratorum nostrorum, Tractatum quòd Præcarissimus *Arthurus Princeps de Gales* Filius noster Legittimus Primogenitus & Hæres noster contrahat Matrimonium cum Illustrissima *Catherina Infante Castellæ & Aragonum.* Filia sua Carissima,

Et quia Mens & Voluntas nostra est, si eisdem *Regi & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* ita placuerit, quòd prædictum Matrimonium fiat & concludatur,

Propterea eodem Tenore Præsentium, Damus & Concedimus vobis *dicto Episcopo* Commissario & Procuratori nostro plenum Posse nostrum, ut pro Nobis & Nomine nostro possitis Tractare, Concordare, & Firmare cum dictis Serenissimis *Rege & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* Consanguineis nostris Sponsalia & Matrimonium prædicti Præcarissimi *Arthuri Principis* Filii nostri Primogeniti & Hæredis cum prædicta Illustrissima *Infante Catherina* Filia eorumdem *Regis & Reginæ* Consanguineorum nostrorum Carissima, & Promittere quod Nos faciemus & curabimus, dabimusque Operam cum effectu quòd prædictus Præcarissimus *Arthurus Princeps de Gales* Filius Primogenitus & Hæres noster, cùm ad Legittimam pervenerit Ætatem ad Faciendum, Concedendum, & Contrahendum prædicta Sponsalia & Matrimonium, illud faciet, concedet, & contrahet, per verba de præsenti, Matrimonium facientia juxta Ordinem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, cum dicta Illustrissima *Infante Catherina* Filia eorumdem Regis & Reginæ cùm ipsa quoque ad Legittimam pervenerit Ætatem ad illud faciendum, concedendum, * & contrahen-
* XII. 660. dum, & quòd postea Celebrabit & Consummabit dictum Matrimonium cum *dicta Illustrissima Catherina*, prout & quemadmodum legittimi Vir & Uxor id facere debent,

in prædictis & circa ea quæ Nos facere possemus si in Præmissis personaliter adessemus, etiam si talia sint quæ ad ea conficienda Præceptum exigant magis speciale,

Damusque etiam & Concedimus vobis dicto Commissario & Procuratori nostro plenum Posse ut possitis Jurare in Animam nostram quòd Tenebimus, Observabimus, & Adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quæ in prædictis & circa ea Nomine nostro concordabitis, capitulabitis, jurabitis, concedetis, & firmabitis, omni fraude, cautela, & dolo cessantibus,

Possitisque simile Juramentum Petere & accipere ab eisdem Serenissimis *Rege & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* Consanguineis nostris.

Pro quibus omnibus & singulis antedictis, cum Incidentibus, Dependentibus, & Emergentibus ex eisdem ac eis annexis, Damus & Concedimus vobis plenum Posse, cum libera & generali Administratione, Promittentesque, in Fide & Verbo nostro Regio, præfatis Serenissimis *Regi & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* & Nos Obligamus Nos Tenere, Observare & Adimplere realiter & cum effectu omnia & singula quæ in prædictis & circa ea, Nomine nostro, per vos, dictum Commissarium & Procuratorem nostrum, fuerint Facta, Concordata, Capitulata, Assecurata, Promissa, Jurata & Firmata, eis modo & formâ quibus vos ea concordabitis, capitulabitis, assecurabitis, promittetis, jurabitis, & firmabitis, & nullo unquam tempore Revocare nec contra ea aut eorum aliquod facere vel venire aliquo tempore nec aliquo modo, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium.

In quorum Testimonium præsentem fieri jussimus, Manu nostrâ signatam, Sigilloque nostro sigillatam.

Dat. in *Castro nostro de Wyndesore*, Die Vicesimo secundo Mensis Septembris, * Anno a Nativitate Domini Millesimo Qua- * XII.
dringentesimo, Nonagesimo sexto, & Regni nostri Duodeci- 661.
mo.

Nos, *Ferdinandus & Elizabetha*, Dei gratiâ, *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *Granatæ*, *Tolleti*, *Valenciæ*, *Galleciæ*, *Majoricarum*, *Hispalis*, *Sardiniæ*, *Cordubæ*, *Corsicæ*, *Murciæ*, *Giernis*, *Algarbii*, *Algeziræ*, *Gibraltaris*, *& Insularum Canariæ*, COMES & COMITISSA *Barchinonæ*, DOMINI *Bizcayæ & Molinæ*, DUCES *Athenarum & Neopatriæ*, COMITES *Rossilionis & Ceritaniæ*, MARCHIONES *Oristam. & Gociani*,

Quamquam cum omnibus Christianis Principibus Fœdus & Amicitiam libenter habere & volumus & optamus, ut omnibus intentis ad Comunem Pacem Christiana Respublica augeretur, tamen id libentius agimus cum illis Principibus cum quibus mutuus Amor & Benivolentia Nobis est,

Igitur, pro Conservanda, Confirmanda, Augendaque Amicitia & Affinitate, quæ est *inter Nos* & Serenissimum Principem *Henricum*, Dei gratiâ, *Regem Angliæ* Consanguineum nostrum Carissimum, & quia scimus ipsum idem velle & cupere, confidentes admodum de Peritiâ, Prudentiâ, & Legalitate vestri *Roderici Gonzales de Puebla* Jurisconsulti, Oratoris & Consiliarii nostri,

ter Observantiam, quæcumque Juramenta in Animas nostras Fa-
cere & Præstare, & quascumque Obligationes & Securitates, Nomine nostro & pro Nobis, Facere & Firmare eidem Serenissimo *Regi Angliæ*, & eadem Juramenta & similes Obligationes & Securitates ab *eodem Serenissimo Rege* Petere, Recipere, & Acceptare,

Et alia omnia & singula Facere & Firmare quæ in prædictis & circa ea requirantur & necessaria sint seu quomodolibet opportuna,

Et quoniam, pro majori Observatione & Securitate prædictæ Confœderationis & Amicitiæ, inter Nos & dictum Serenissimum *Rege Angliæ*, ut prædicitur, faciendæ, & pro Augmento Affinitatis nostræ, fuit inter Nos & ipsum Tractatum, Medio Oratorum nostrorum, quòd Illustrissima *Catherina Infans Castellæ & Aragonum* Filia nostra carissima contrahat Matrimonium cum Illustrissimo *Arthuro Principe de Gales* Filio Legittimo Primogenito & Hærede ejusdem Serenissimi *Regis Angliæ*,

Et quia Mens & Voluntas nostra est, si *eidem Regi* ita placuerit, quòd prædictum Matrimonium fiat & concludatur,

Propterea, eodem Tenore Præsentium, Damus & Concedimus vobis dicto *Roderico Gonzales de Puebla*, Oratori nostro & Procuratori nostro, plenum Posse nostrum, ut, pro Nobis & Nomine nostro, possitis Tractare, Concordare, & Firmare cum
* XII. 662. dicto Serenissimo *Rege Angliæ* Consanguineo nostro * Sponsalia & Matrimonium prædictæ Illustrissimæ *Infantis Catherinæ* Filiæ nostræ carissimæ cum illo Illustrissimo *Arthuro Principe de Gales* Filio Primogenito & Hærede dicti *Regi Angliæ* Consanguinei nostri, & Promittere quòd Nos faciemus & curabimus dabimusque operam cum effectu quòd dicta *Illustrissima Infans Catherina* Filia nostra, cùm ad Legittimam pervenerit Ætatem ad Faciendum, Concedendum, & Contrahendum prædictæ Sponsalia & Matrimonium, illud faciet, concedet, & contrahet, per verba de præsenti, Matrimonium facientia, juxta Ordinem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, cum dicto Illustrissimo *Arthuro Principe de Gales* Filio Primogenito & Hærede prædicti *Regis Angliæ* Consanguinei nostri, cum ipse quoque ad Legittimam pervenerit Ætatem ad illud faciendum, concedendum, & contrahendum, & quòd posteà Celebrabit, & Consummabit dictum Matrimonium cum dicto *Principe de Gales* prout & quemadmodum legittimi Vir & Uxor id facere debent,

Possitisque, Nomine nostro & *dictæ Infantis Catherinæ* Filiæ nostræ, Petere & Recipere similem Promissionem & Obligationem a dicto *Rege Angliæ* pro Seipso & Nomine prædicti *Arthuri Principis de Gales* ejus Filii, videlicet, quòd, cùm *Ipse Princeps* ad Legittimam pervenerit Ætatem, ut præfertur, faciet Sponsalia & contrahet Matrimonium, per Verba de præsenti, juxta Ordinem Sanctæ Matris Ecclesiæ Romanæ, cum dicta Illustrissima *Infante Catherina* Filia nostra, & Consummabit & Celebrabit cum ea dictum Matrimonium prout & quemadmodum Legittimi Vir & Uxor id facere debent,

Et possitis Concordare & Firmare quòd prædicta fieri debeant & impleri Modis, Formis, Temporibus, & Locis quibus vobis dicto Oratori & Procuratori nostro benè visum fuerit, & prout vos ea concordabitis, concedetis, capitulabitis, & firmabitis,

Damus etiam Potestatem & Facultatem vobis, Oratori & Procuratori nostro, ut possitis Concordare & Firmare cum *dicto Rege Anglia* Consanguineo nostro Dotem, quam Nos dare teneamur cum *dicta Infante Katerina* Filia nostra in Jocalibus Auri, Lapidibus Preciosis, & in Argento & Vestibus & Ornamentis Personæ & Domûs suæ, & in Pecuniis, Summam, videlicet, & Quantitatem quæ vobis benè visa fuerit, ac Terminis & Locis quibus illam dare & solvere teneamur, & Conditiones, Pacta, & Conventiones quæ in Solutione & Restitutione ejusdem Dotis poni, concedi, & firmari debent,

Et nichilominus Damus vobis Potestatem & Facultatem ut possitis Petere & Concordare Augmentum Dotis & Donationem prop-

ta, assecurata, & promissa, jurata & firmata eis modo & forma quibus vos ea concordabitis, * capitulabitis, assecurabitis, promit- * XII. 663.
tetis, jurabitis & firmabitis, & nullo unquam tempore Revocare nec contra ea aut eorum aliquod facere vel venire aliquo tempore nec modo aliquo, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & fiscalium.

In quorum Testimonium Præsentem fieri Jussimus Manibus nostris signatam Sigilloque nostro sigillatam.

Dat. in *Civitate Dertusæ*, Die Tricesimo Mensis Januarii, Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Sexto.

Qui quidem Commissarii, vigore & virtute suarum Commissionum, sæpius super prædicto Matrimonio Communicantes & Conferentes, tandem in hos sequentes Articulos convenerunt & concluserunt; videlicet,

Ut Matrimonium inter Illustrissimum *Principem Arthurum* memorati Domini *Regis Angliæ Filium Primogenitum* PRINCIPEM *Walliæ*, DUCEM *Cornubiæ*, COMITEM *Cestriæ*, *&c.* atque Serenissimam Principem *Dominam Catherinam* præfatorum *Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c. Filiam Quartam*, Dei gratiâ & adjutorio, Contrahetur, riteque Celebrabitur, ac in facie Ecclesiæ legittimè Solemnizabitur,

Necnon quòd Dos & Donationes propter Nuptias statuentur præstabuntur atque persolventur, prout in sequentibus Articulis pleniùs continetur.

ITEM, inter Oratores Memoratos Conventum & Concordatum & Conclusum est quòd præfatus Dominus *Rex Angliæ & Franciæ*, *&c.* pro prælibato Domino *Principe Arthuro* Filio suo Primogenito, & prædilecti Domini *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* pro præfata *Domina Catherina* Filia sua Quarta, procurabunt omnemque diligentiam opem atque operam efficaciter præstabunt pro viribusque efficient, ac eorum quilibet procurabit pro viribusque laborabit & efficiet, ut dicti Principes *Arthurus* & *Catherina*, cùm idem Dominus *Arthurus* Quatuordecim Annos compleverit, per Seipsos vel per Procuratores seu Nuncios speciales ad hoc deputatos & constitutos, cum Dei & Ecclesiæ Benedictione, per Verba de præsenti, invicem Matrimonium contrahent, atque hujusmodi Matrimonium secundùm Morem & Consuetudinem Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Celebrari facient, & quòd posteà Matrimonium hujusmodi Consummabitur sicuti inter veros & legittimos Virum & Uxorem fieri debeat, omni dolo, simulatione, cavillatione, & fraude in ea parte cessantibus.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, si propter aliquas urgentes Causas Regibus antedictis & eorum cuilibet visum fuerit hoc Matrimonium per verba de præsenti inter eorum Liberos prædictos Celebrari debere quamcitò prædictus *Arthurus* Duodecimum Annum compleverit, tunc prædicti Reges eorum Parentes omnem opem curam & diligentiam præstabunt & impendent ac quilibet eorum præstabit & impendet quòd talis Dispensatio a Summo Pontifice impetretur, quâ impetratâ & optentâ prædicti eorum Parentes omnem operam curam & diligentiam pro viribus præstabunt & efficient, & quilibet eorum pro viribus præstabit & efficiet, ut Matrimonium per Verba de præsenti inter prædictos Liberos Contrahatur & Celebretur, quæ omnia ad prædictum Matrimonium Dependentia, quoad eorum Parentes, proinde valeant & habeantur ac si prædictus *Arthurus* in Anno xiv constitutus contraxisset.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, quamprimùm prædictus Illustrissimus *Princeps Arthurus* peregerit Quartumdecimum suæ Ætatis Annum vel Duodecimum Annum, si tunc, ut præmittitur, ex Dispensatione optenta visum fuerit eorum Parentibus Matrimonium inter prædictos eorum Li-

[illegible] sui quamlibetque Unciam Auri Argenti & Deaurati, juxta ejus verum Valorem prout Uncia valebit in eo Loco in quo fienda est Solutio, tempore Solutionis; quæ Vasa seu Vasella, per Unciam ut supra appreciata, prædictus *Rex Angliæ & Franciæ, &c.* ejusve Executores seu Deputati in Partem Solutionis accipiet pro illo Precio Unciæ tantum ut illi Appreciatores illo tempore accipere voluerint aut eodem tempore Vendi poterint,

Similiter & eodem temporis contextu & loco, ut supra, præfati *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* solvent seu solvi facient *alia Viginti Milia*, in plenam atque perfectam Solutionem atque Contentationem totius Summæ Nomine Dotis promissæ, in Jocalibus Margaritarum & aliorum Lapidum Preciosorum justo Precio per illius Operis expertos Opifices Indigenas, Londoniæ commorantes, ad hoc deputandos & jurandos, existimandorum: quæ Jocalia, sic ut supra Appreciata, prædictus *Rex Angliæ & Franciæ, &c.* ejusve Executores seu Deputati in Partem Solutionis accipiet pro illo Precio tantum ut illi Appreciatores eodem tempore accipere voluerint, vel alias eodem tempore vendi poterint,

Ad quam quidem Solutionem dictorum *Ducentorum Milia Scutorum*, nomine Dotis seu Donationis propter Nuptias, *prædicto Regi Angliæ & Franciæ, &c.* ejusve Executoribus seu Deputatis, in Civitate Londoniæ, aut in Villa Bristolliæ, seu alibi infra Regnum Angliæ, ut præfertur, fiendam, & ad inviolabilem illius Solutionis Observantiam, præfati Domini *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* Obligant & Astringunt Sese, suosque Hæredes & Successores, ac Bona sua Patrimonialia & Fiscalia, necnon Bona Subditorum suorum in formâ Contractûs Garentitii paratam Executionem habentis; & promittunt, sub bonâ Fide & Verbis Regiis, prædictam Dotem realiter & cum effectu Solvere in Terminis & Locis supra expressis & contentis, taliter quòd, ob defectum Solutionis prædictæ vel alicujus Partis ejusdem, *dictus Rex Angliæ & Franciæ, &c.* ejusve Executores seu Deputati poterint, Requisitione & Amonitione præmissis, ut inter tales Principes fieri decet, nedùm Bona ipsorum Regum Hæredumque & Successorum suorum, verùm etiam Subditorum suorum Capere, & pro rata Debiti Distrahere & Vendere.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd *præfata Domina Catherina* Dotabitur, per prædictos *Regem Angliæ & Franciæ, &c.* & *Arthurum Principem Walliæ, &c.* in Tertiâ Parte Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, & Comitatûs Cestriæ, & quòd dicta Tertia Pars sibi assignabitur in Bonis, Villis, Terris, & Dominiis prædictorum Principatus, Ducatûs, & Comitatûs, cum Redditibus & Proventibus æquivalentibus Valori dictæ Tertiæ Partis; in qua quidem Tertia Parte Principatûs, Ducatûs, & Comitatûs præfata *Domina Catherina* assignabitur atque realiter & cum effectu dotabitur infra Decem Dies proximò ante vel post Solemnizationem prædicti Matrimonii.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, si contingat *eandem Dominam Catherinam* forè Angliæ Reginam, constante dicto Matrimonio, quòd etiam tunc adeò amplè & ita honorificè, juxta Consuetudinem aliarum Reginarum ejusdem Regni, dotabitur sicuti alia Regina Angliæ, habitis actis temporibus, Dotata existit;

* XII. 665. * Et, ut hæc omnia fiant modo quo expressa sunt, *dictus Dominus Rex Angliæ & Franciæ, &c.* Obligat Se, Hæredes & Suc-

dicti Oratores Manibus propriis signavimus & his Sigilla nostra apposuimus.

Data primâ Die Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo sexto.

Sunt Rasuræ in Linea Septuagesima prima, quæ verba super Rasuram posita sunt ista, videlicet, *Gravesende, Southampton, seu in aliquo prædictorum Portuum*, non noceat nec Suspitionem Legentibus inferat prædicta Rasura, quoniam ex Consensu Partium Contrahentium hujusmodi Verba super Rasuram imponebantur.

Thomas Episcopus Lincolniensis Manu Propriâ.

Doctor de Puebla Manu propriâ,

Nos igitur *Rex Henricus antedictus*, Visis, Perspectis & Examinatis per Nos Capitulis, Pactis, & Compositionibus præinsertis, quia justa & honesta sunt, Nobisque maximè placent & conducunt, Volentes & Decernentes ea omnia & singula nostris Patentibus Literis, Manibus propriis subscriptis, ac nostro Regio Sigillo munitis, Confirmare, Approbare, & Corroborare, idcircò prædicta Capitula, Pacta, Concordata, & Conclusa, prout supra inserta sunt, & omnia & singula in eis contenta, Tenore Præsentium, Laudamus, Approbamus, & Corroboramus, ac Rata, Grata, Firma, & Illibata habemus, & si necesse est ea omnia & singula de novo Concedimus & Firmamus,

Et insuper Promittimus & Affecuramus, bonâ Fide & Verbo Regio, Tenere, Complere, & realiter cum effectu Observare omnia & singula, in Præinsertis Capitulis, prout Nobis incumbunt, contenta & expressa, non unquam tempore in contrarium venturi, quemadmodùm prædictus Orator noster Nomine nostro pleniùs & copiosiùs Promisit, Obligavit, & Concessit, ac sub Pœnis & Vinculis & Obligationibus, per ipsum Oratorem in Præinserta Capitulatione & Compositione appositis & expressis,

Pro quibus omnibus & singulis firmiter & inviolabiliter Tenendis, Complendis, & Observandis Bona nostra omnia Patrimonialia & Fiscalia præsentia & futura Submittimus & Obligamus, & ad validiorem Præmissorum * Firmitatem & Robur Fidem * XII. 666.
nostram & Verbum Regium Interponimus & Obligamus, ac etiam per immortalem Deum & Signum Sanctæ Crucis (✠) & Sacrosancta Dei Evangelia, Manibus nostris propriis reverenter tacta, coram Secretario nostro & Notario infrascripto Jurejurando astringimur quòd omnia & singula Præinserta & eorum quodlibet, prout Nobis incumbunt, omni dolo, fraude, simulatione, & quacumque aliâ falsâ machinatione cessantibus, Tenebimus, Complebimus, & firmiter ac inviolabiliter Observabimus, Absolutionem verò vel Relaxationem hujusmodi nostri Jurisjurandi nullo unquam tempore petituri a Summo Pontifice vel ejus & Sedis Apostolicæ Legato aut Delegato seu Ordinario, aut alio quocumque absolvere vel relaxare valente, nec si proprio Motu Nobis detur aut concedatur, hujusmodi Concessione usuri.

In quorum omnium & singulorum Robur & Firmitatem, Præsentem, propriis Manibus subscriptam ac nostro Regio Sigillo munitam, per Secretarium nostrum Notarium infrascriptum, coram Testibus, in publica forma signari & redigi jussimus.

Data & Acta apud *Shene*, Decimo octavo Die Mensis Julii, sub Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo septimo, Regni verò nostri Duodecimo.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Licentia Adducendi Jocalia.

Ann. D. 1497. An. 12. H. 7. Franc. 12. H. 7. m. 7.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, certis de causis & conſiderationibus Nos ſpecialiter moventibus, de Gratia noſtra ſpeciali, ac ex certa Scientia & mero Motu noſtris, Conceſſimus & Licentiam dedimus, pro Nobis & Hæredibus noſtris, Dilecto Nobis *Antonio Salvaigo* Mercatori de Janua, aliàs dicto *Antonio Salvago* Mercatori de Janua, quòd Ipſe, per Se, Factores, Servientes, ſive Attornatos ſuos Indigenas vel Alienigenas, ſive eorum aliquem, quoddam Jocale, cum quodam Lapide Precioſo vocato *a Spynella*, aut quovis alio Nomine nuncupatur, ligatum, in Auro, unum alium Lapidem vocatum *a Peerle*, necnon alium Lapidem vocatum *a Tabled Diamont*, aut cujuſvis alterius Factionis Generis vel Creſcentiæ, Auro cepta vel non cepta, & alia Lapides Precioſos & Jocalia, cujuſvis Factionis Generis Creſcentiæ Precii ſeu Valoris Jocale Lapides & Jocalia illa fuerint, a quibuscumque Partibus Exteris & Tranſmarinis ad & in Regnum noſtrum Angliæ, & in alia Loca & Dominia noſtra quæcumque ſub Obedientia & infra Juriſdictiones noſtras ubicumque, tàm per

* XII. 667.

Terram quàm per * Mare & Aquas dulces, in quemcumque Portum, in quacumque Navi vel alio Vaſe, tàm de Obedientia noſtra quàm aliarum Partium quarumcumque, ad eorum libitum, unâ vice tantùm, adducere & conferre, adduci conferrive facere, & ad Terram ibidem ponere & diſcarcare, & eadem Jocale Lapides & alia Jocalia & quamlibet indè Parcellam ſic adducta in eodem Regno noſtro aut alibi infra Dominia noſtra prædicta vendere vel aliter ad ejus libitum diſponere,

Aut eadem Jocale Lapides & alia Jocalia & eorum quodlibet, ſi ea ibidem vendi non contigerit, extra idem Regnum, Loca, & Dominia prædicta ad quaſcumque Partes Exteras & Tranſmarinas, in quacumque Navi vel Vaſe, abducere & abcariare, abduci & abcariari facere poſſit & valeat licitè & impunè, abſque aliquibus Cuſtumis, Subſidiis, aut aliis Deveriis Nobis proinde ſolvendis, aut aliquo alio Nobis indè reddendo vel faciendo, & abſque Impedimento, Moleſtatione, Perturbatione, Exactione, ſeu Gravamine Noſtri vel Hæredum noſtrorum, Cuſtumariorum, Scrutatorum, aut aliorum Officiariorum ſeu Miniſtrorum noſtrorum quorumcumque, necnon abſque aliqua Foriſfactura ſive Deperdito Nobis in ea parte foriſfaciendo aut amittendo, ac omnimoda Cuſtumas, Subſidia, & alia Deveria, Nobis pro Præmiſſis ſeu eorum aliquo in hac parte debita ſive debenda, *eidem Antonio* Damus & Concedimus per Præſentes, habenda *eidem Antonio* de Dono noſtro, abſque aliquo Nobis inde reddendo, eo quod expreſſa mentio de Certitudine veri Valoris Precii Numeri ſeu Qualitatis Lapidum & aliorum Præmiſſorum, aut aliquâ aliâ Certitudine Præmiſſorum, in Præſentibus minimè facta exiſtit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, ſive Proviſione, ante hæc tempora in contrarium edita ſive proviſa, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materia quacumque, in aliquo non obſtante.

In cujus, &c.

Teſte Rege apud *Wodſtok*, viceſimo octavo die Julii.

Per ipſum Regem.

mus, Deputamus, & Ordinamus per Præſentes,

Dantes & Concedentes Tibi, Tenore Præſentium, plenam Poteſtatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & ſpeciale, Nomine noſtro ac pro Nobis, ſuper eiſdem Capitulis & quolibet eorum Tractandi, Conveniendi, & Concludendi, atque eiſdem Addendi, & ab eis Auferendi, eaque Diminuendi, necnon nova Capitula Tractandi, Componendi, & Concludendi,

* XII. 668.

* Et, pro inviolabili Obſervantia hujuſmodi Capitulorum ſive Articulorum ſic concluſorum & concludendorum, Juramenta, Obligationes, Securitates, debitaſque Cautiones atque Inſtrumenta, necnon Literas ſic concluſorum Confirmatorias per *præfatum Conſanguineum noſtrum*, ſub Magno ſuo Sigillo præſtandas, Nomine noſtro & pro Nobis, a dicto Conſanguineo noſtro, ejusve Commiſſario ſive Deputato, aut ejus Commiſſariis ſive Deputatis, Stipulandi, Exigendi, & Recipiendi, atque conſimilia Juramenta, Obligationes, Securitates, debitaſque Cautiones, hujuſmodique Literas Confirmatorias, pro Parte noſtra ac Nomine noſtro & pro Nobis, Præſtandi, Promittendi, atque Deliberandi,

Cæteraque omnia & ſingula Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmiſſis ſeu circa ea neceſſaria fuerint ſeu quomodolibet oportuna, ita & eo modo prout Nos ea faceremus & facere poſſemus ſi in propriâ Perſonâ noſtrâ intereſſemus;

Promittentes, bonâ Fide & Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros & obſervaturos totum & quicquid, quod per Te Nomine noſtro & pro Nobis Actum, Geſtum, ſeu Procuratum fuerit in Præmiſſis, vel aliquo Præmiſſorum.

In cujus rei Teſtimonium has Literas noſtras fieri fecimus Patentes.

Teſte meipſo apud *Wodſtok*, viceſimo octavo Die Auguſti, Anno Regni noſtri Tertiodecimo.

De Appunctuando cum Rege Scotorum.

Ann. D. 1497. An. 13. H. 7. Scot. 13. H. 7. m. 19.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Induſtriis, & providis Circumſpectionibus, Dilectorum & Fidelium Conſiliariorum noſtrorum Reverendi in Chriſto Patris *W. Epiſcopi Carliolenſis*, *Thomæ Dacre de Dacre* Militis, *Willielmi Warham* Cuſtodis Rotulorum Cancellariæ noſtræ, & *Henrici Wyot*, quamplurimùm confidentes,

Ipſos Tres & Duos eorum (quorum præfatum *Willielmum Warham* unum eſſe volumus) noſtros veros & indubitatos Oratores, Procuratores, Commiſſarios, Deputatos, & Nuncios ſpeciales Facimus, Aſſignavimus, & Conſtituimus per Præſentes,

Dantes & Concedentes eiſdem, Tribus & Duobus eorum (quorum præfatum *Willielmum Warham* unum eſſe volumus) plenam Poteſtatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & ſpeciale, pro Nobis & Nomine noſtro, cum Illuſtriſſimo Principe Conſanguineo noſtro *Jacobo Scotorum Rege*, ſeu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, ſufficientem Poteſtatem & Auctoritatem ab eodem Conſanguineo noſtro ad hoc habentibus, tàm de & ſuper Treugis & Guerrarum Abſtinentiis, Ligis, Amicitiis, Intelligentiis & Confœderationibus, imperpetuum, ad Vitam, ſeu ad minora Tempora, juxta eorum Diſcretiones, duraturis, ac de & ſuper mutuo & amicabili Intercurſu Mercium & Mercandiſarum *inter Nos & dictum Conſanguineum noſtrum*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca noſtra atque ſua, Subditos, Vaſſallos, Alligatos, Amicos, Confœderatos, & Adhærentes noſtros atque ſuos quoſcumque, hincinde ineundis, percutiendis, paſciſcendis,

Teste Rege apud *Wodstok*, Quinto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Capitaneo de Guynes, de Cognoscendo.

Ann. D. 1497. *An.* 13. *H.* 7. *Ex Autogr.*

CHarles, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, au Seneschal de Boulenoys, ou son Lieutenant, Salut.

De la Partie de *James Tirel* Cappitaine de Guynes Nous a este humblement Expose & Remonstre que *Walram Dynat* Bailly de Hesdin est Tenu & Oblige envers Luy en certaine Somme de Deniers, ainsi que peut apparoir par son Seelle ou Obligation,

Et, combien que les Termes du Payement soyent escheuz & passez des pieca, toutesvoyes il n'en a eu ne peut avoir la Raison ne Payement,

A la quelle Cause le dit Exposant Nous ait fait Requerir qu'il le puisse faire convenir par devant Vous, & vous commectre & depputer a Discuter & Determiner de ceste Matiere, & sur ce Luy impartir noz Lettres convenables,

Pourquoy Nous, les Choses dessusdites considerees, qui voulons subvenir en ceste Partie au dit Exposant, & favorablement le traicter en ses Afaires, vous avons Commis & Deppute, par ces Presentes, a Congnoistre, Juger, Decider, & Determiner du fait de la Debte & Obligation, appelle avec vous le Tresorier de Boulenoys ou autre que adviserez,

Et pour ce faire, s'il vous appert de la dite Obligation, faictes convenir & adjourner pardevant Vous *icelluy Bailly* de Hesdin, pour Respondre a *icelluy Tirel* touchant la dit Debte & Dependances d'icelle, & le faictes Proceder en ceste Matiere pardevant Vous comme de Raison, & a ce faire le Contraignez, ou faictes Contraindre, tout ainsi que s'il estoit de vostre Ressort & Juridicion,

En faisant au surplus aux Parties oyes bon & brief Droit, & acomplissement de Justice, de ce faire Vous avons Donne & Donnons Pouoir, Auctorite, & Commission; non obstant quelzconques Ordonnances & Lettres subreptices, Impetrees ou a Impetrer a ce contraires.

Donne a *Amboise*, le x Jour d'Octobre, l'An de Grace Mille, Quatrecens, Quatrevingts dixsept, & de nostre Regne le Quinziesme.

PAR LE ROY.
La Sire de Graville Admiral de France & autres Presens.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno Cera alba a cauda Pergamena pendente.

constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus*, per suum Procuratorem sufficientem, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expresse Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Eidem Electo (cujus Fidelitatem per Procuratorem suum prædictum Cepimus) Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.
Escaetori Regis in Com. Warr.
Escaetori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, &c.

De Tractando cum Rege Scotorum.

HEnricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ* omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1497. *An.* 13. *H.* 7. *Scot.* 13. *H.* 7. *m.* 20. * XII. 671.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Industriâ, & providâ Circumspectione Prædilecti & Fidelis Consiliarii nostri *Roberti Middleton* * Clerici Legum Doctoris Decani Leycestriæ quamplurimùm confidentes,

Ipsum nostrum verum & indubitatum Commissarium, Legatum, Procuratorum, Deputatum & Nuncium specialem Assignamus, Facimus, Ordinamus, Constituimus & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eidem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe *Jacobo Scotorum Rege* Consanguineo nostro Carissimo, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Legatis, Deputatis & Nunciis, sive ejus Commissario, Procuratore, Legato, Deputato & Nuncio sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habente vel habentibus, tàm de & super vera, firma, perpetua & reali Pace atque Concordia, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, mutuoque & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum, necnon Intelligentiis, Affinitatibus, Alligantiis & Confœderationibus quibuscumque, *inter Nos & ipsum Consanguineum nostrum*, Hæredesque & Successores nostros & ipsius Consanguinei nostri, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias & Loca, ac Subditos, Vassallos,

Ibid. bus, *apud Ayton* in Regno Scotiæ, inter nostros ex una, & carissimi Consanguinei nostri *Jacobi Scotorum Regis* Commissarios Partibus ex altera inito & concordato, inter alia, fuerit Conventum & Conclusum quòd tàm *Nos* quàm *præfatus Consanguineus noster* Cognitionem & Causam Violationis, Ruptionis & Dissolutionis Treugarum ultimarum, inter Nos & Eundem Consanguineum nostrum, Judicio & Arbitrio Illustrissimorum Principum *Regis & Reginæ Hispaniarum* Consanguineorum & Confœderatorum nostrorum Carissimorum Committeremus, Nos,

Quæ nostrâ Auctoritate gesta sunt debitum sortiri volentes effectum,

Contenti sumus prædictam Violationis Ruptionis & Dissolutionis Causam ejusque Cognitionem Arbitrio Judicio & finali Determinationi præfatorum Principum *Regis & Reginæ Hispaniarum* Committere, & per præsentes Committimus, atque in eorum Manus irrevocabiliter Deponimus;

Promittentes, per has Literas nostras & in Verbo Regio, Nos Ratum Firmum & Stabile perpetuò habituros quicquid penes dictæ Violationis Ruptionis & Dissolutionis Treugarum Controversiam & Causam præfatique *Rex & Regina Hispaniarum* Determinaverint Ordinaverint & Concluserint.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

• XII. 672. * *De Indulgentia Scala Cœli, pro Capella regia Windesore.*

Registrata apud me L. PODOCATHARUM.

Ann. D. 1498. An. 13. H. 7. Ex Orig.

ALexander Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi Fidelibus, præsentes Litteras inspecturis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Licet is, de cujus Munere venit ut sibi a Fidelibus suis dignè & laudabiliter serviatur, de abundantiâ suæ Pietatis, quæ Merita Supplicum excedit, & Vota, benè Servientibus sibi multò majora retribuat quàm valeant promereri; nichilominus, desiderantes Domino Populum reddere acceptabilem & bonorum Operum sectatorem, Fideles ipsos ad complacendum ei, quasi quibusdam allectivis Muneribus, Indulgentiis (videlicet) & Remissionibus, invitamus.

Cùm itaque, sicut accepimus, Carissimus in Christo Filius noster *Henricus Angliæ Rex* Illustris, fervore Devotionis accensus, cupiens Terrena in Cœlestia & Transitoria in Æterna felici Commercio commutare, proponat unam Capellam sub Invocatione beatæ Mariæ Virginis in Ecclesiâ Sancti Georgii Opidi Windesore, Sarisburiensis Diœcesis, in quâ Sepulturam suam eligere intendit, ac infra Limites dicti Opidi, Unum Hospitale, pro Pauperibus & aliis Miserabilibus Personis inibi recipiendis & confovendis, Opere quidem Sumptuoso, de propriis Bonis suis Fundare & Construere, ac Capellam & Hospitale hujusmodi sufficienter Dotare, ipsamque Capellam Libris, Calicibus, & aliis Ornamentis Ecclesiasticis, ad Divinum Cultum necessariis, decenter Decorare,

Nos, cupientes ut Capella prædicta, in quâ etiam *præfatus Rex* Septem Presbyteros pro Missis celebrandis qualibet Die deputari & institui facere intendit, congruis frequentetur Honoribus, ipsique & alii Presbyteri ad Missas hujusmodi celebrandum, & alii Christi Fideles ad dictam Capellam Visitandum eo libentiùs inducantur, quo ex hoc ibidem Dono cœlestis Gratiæ ube-

JAcobus, Dei Gratiâ, *Rex Scotorum*, Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1498. An. 13. H. 7. Ex Autogr.

INSPEXIMUS quædam Appunctuamenta, Conventiones, Concordias, & Conclusiones bonæ realis sinceræ veræ integræ & firmæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, per Terram, Mare, Aquas dulces & ubique Locorum, inter Illustrem Dominum *Petrum de Ayala* Prothonotarium Apostolicum Serenissimorum *Regis & Reginæ Hispaniarum* Ambassiatorem, nostrumque Commissarium specialem, pro Nobis, Regno, Terris, Patriis, Subditis & Vassallis sufficientem Auctoritatem a Nobis habentem, ex una Parte, & Circumspectum Virum Dominum *Willielmum Warham* Legum Doctorem Rotulorum Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri Carissimi *Henrici Regis Angliæ* in sua Cancellaria Custodem suumque Commissarium & Oratorem specialem, pro se, suisque Regnis, Terris, Patriis, Subditis & Vassallis, Auctoritate sufficienti ab eodem nostro Consanguineo munitum, ex Parte, altera, hincinde Appunctuata, Conventa, Concordata & Conclusa, sub eo qui sequitur Tenore verborum,

Universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Nos,

Willielmus Warham Legum Doctor Serenissimi *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ* in Cancellaria sua Rotulorum Custos & ejusdem Serenissimi Regis Commissarius & ab eodem Domino Rege in hac parte sufficientem Commissionem habens,

Cujus quidem Commissionis Tenor inferius inseritur,

Et *Petrus de Ayala* Prothonotarius Serenissimorum *Regis & Reginæ Hispaniarum* in Regnum Scotiæ Ambassiator ac Serenissimi *Scotorum Regis* Commissarius specialis & ab eodem Rege Scotorum sufficientem ad Infrascripta Commissionem habens,

Cujus quidem Commissionis Tenor inferius inseritur,

Salutem.

Cum nonnulla Capitula Treugarum & Guerrarum Abstinentiæ inter Ambassiatores, Commissarios & Procuratores præfati Serenissimi *Regis Angliæ*, ac inter Ambassiatores, Commissarios & Procuratores præfati Illustrissimi *Regis Scotiæ*, inita concordata & conclusa sint sub eo qui sequitur Tenore Verbum,

HÆC INDENTURA,

FACTA *apud Aytoun*, ultimo Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Septimo, inter Nos *Ricardum Episcopum Dunolmensem* Custodem Privati Sigilli Illustrissimi Domini Henrici *Regis Angliæ*, *Willielmum Warham* Legum Doctorem Magistrum sive Custodem Rotulorum in Anglia, & *Johannem Cartington* Armigerum, Oratores, Ambassiatores & Commissarios Serenissimi Excellentissimique Principis *Henrici Regis Angliæ*, &c. ex Parte una, & Reverendum in Christo Patrem *Willielmum Episcopum Abirdonensem* Custodem Secreti Sigilli Serenissimi Illustrissimique Principis *Jacobi Regis Scotorum*, *Andream Forman* Prothonotarium Apostolicum ac Priorem de Mayo, *Patricium Hume* de Fastcastell Militem, & Magistrum *Ricardum Lawsonn* Clericum Generalem Justiciarium, Oratores, Ambassiatores & Commissarios præfati *Regis Scotiæ*, ex Parte altera, ¹ XII. 675.

Inter quos, tanquam Media Persona, pro bono Pacis, interfuit illustris Dominus *Petrus Ayala* Prothonotarius Apostolicus ac Illustrissimorum Principum *Regis & Reginæ Hispaniarum Orator*,

TESTATUR quòd Nos, Commissarii dicti Serenissimi *Regis Angliæ*, cum præfatis Commissariis *Regis Scotiæ*, ac ipsi Nobiscum, virtute & auctoritate Commissionum nostrarum, hincinde per

niantur; viz. Notorii & Manifesti Homicidæ per spatium viginti Dierum, proximò & immediatè sequentium Diem Homicidii commissi, per Gardianos Marchiarum Carceribus mancipentur, in eisdemque per totum Tempus prædictum salvò & securè custodiantur: infra quod Tempus si dicti Homicidæ vel eorum Amici, cum illo vel illis qui sunt veri Proximi de Sanguine occisi, super Morte dicti occisi non concordaverint, nec finalem Compositionem fecerint, tunc dicti Homicidæ pro hujusmodi Homicidio ultimo Supplitio, post lapsum dictorum viginti Dierum, per Gardianos demandentur: si Fures, famosi Latrones aut alii Malefactores, cum Furtis & aliis Maleficiis suis, recenter Capiantur & Deprehendantur, tunc Flagranti Facinore sic Deprehensi per Gardianos Marchiarum, ubi hujusmodi Furta ac Maleficia commissa sunt, sine ulteriore Juris Processu, Ultimo Supplicio, sive infra Regnum ubi Crimen commissum est, sive in aliquo Regno ubi Deprehendantur, dumtamen fiat Recens prosecutio post hujusmodi Malefactores, sine Dilatione quacunque demandentur; & cæteri Homines, præsentium Treugarum Violatores, puniantur asperiùs eisdem formâ & modis quibus antiquitùs puniri consueverunt.

Item, Conventum, & Conclusum est quòd, si aliquis ex Subditis alterius Principum prædictorum quicquid Deprædatus fuerit seu Attemptaverit infra Marchiam aut Terram alterius Partis, & post Deprædationem hujusmodi seu Attemptatum fugiendo revertatur ad Marchiam & Terram illius Partis cujus est Subditus, Licebit illi, contra quem sic attemptaverit, in recenti vel infra sex Dies computandos a tempore Delicti sic attemptati vel commissi, auctoritate præsentis Ordinationis, absque aliis Literis vel Salvo Conductu, prosequi illum Malefactorem, & ipsum sic prosequendo intrare salvò & securè Marchias & Terram in quam idem Malefactor se contulerit; dummodo, quamcitò hujusmodi Marchiam sive Terram hac de Causa intraverit, adeat aliquem Virum bonæ Famæ & Opinionis illæsæ, habitantem infra Marchiam quam sic intrat, & idem declaret Causam Introitûs sui (viz.) ad Prosequendum Deprædationem suam, describat & specificet quibus Bonis, Catallis vel Rebus deprædatus vel spoliatus fuerit, ac insuper requiret eundem quòd, quamdiu hujusmodi Prosecutionem suam fecerit, secum eat ut super Factis suis, tempore dictæ Prosecutionis, possit, cùm Requisitus fuerit super hoc, Testimonium perhibere veritati.

Item, Conventum & Conclusum est quòd, si aliqui Traditores, Rebelles, Homicidæ, Fures, Famosi Latrones, aut alii Malefactores, pro aliquo Crimine commisso aut committendo, pro aliquo Favore vel Auxilio, ad aliqua Regna, Patrias, Terras
* XII. 675. aut Dominia * alicujus Principis Principum Prædictorum fugerint aut convolaverint, neuter eorumdem Principum, Hæredum aut Successorum suorum hujusmodi Traditores, Homicidas, Fures, famosos Latrones aut alios Malefactores in sua Regna, Patrias, Terras & Dominia quovismodo Receptabit nec ab aliis receptari permittet, sed eos & eorum quemlibet a suis Regnis, Patriis, Terris & Dominiis prædictis, infra viginti Dies proximò & immediatè sequentes posteaquam per Literas Principis vel ejus Custodis Marchiarum aut ipsius Locumtenentis eum vel eos Traditores, Rebelles, Homicidas, Fures, famosos Latrones aut alios Malefactores esse constiterit, Tradet & Deliberabit aut perpetuò Banniet & Expellet, aut Tradi & Deliberari aut Banniri & Expelli effectualiter mandabit, & neuter Principum prædictorum

les, nec Se extendent ad Dominium de Lorne in Regno Scotiæ, nec ad Insulam de Lundey in Regno Angliæ, sed Dominium & insula prædicta intelligentur nullo modo in his Guerrarum Abstinentiis comprehensa.

Item, Conventum & Conclusum est quòd in præsentibus Treugis & Guerrarum Abstinentiis comprehendantur Amici, Confœderati & Alligati utriusque Principis, si comprehendi voluerint, & eorum Regna ac Dominia, & super hoc Animos suos declaraverint & idem desideraverint infra Sex Menses proximò ex nunc sequentes.

Et specialiter, pro Parte *Regis Angliæ*,

Imperator,

Rex Romanorum,

Rex Karolus Franciæ,

Reges Hispaniarum Portugaliæ & Neapolis,

Austriæ, *Burgundiæ*, *Venetiarum*, *Mediolani*, *Ferrariæ*, *Sabaudiæ*, *Duces*,

Necnon *Societas Mercatorum Hansæ Theutonicæ*.

Et pro parte *Regis Scotiæ*,

Karolus Rex Franciæ,

Johannes Rex Daciæ,

Rex Hispaniarum,

Rex Neapolis,

Rex Romanorum,

Archidux Austriæ & Burgundiæ,

Geldriæ & Mediolani & de Cleif Duces,

* Quibus Mensibus lapsis, si nulla Notificatio hujusmodi facta * XII. 676.
fuerit Regibus prædictis, dicti Confœderati non intelliguntur in his Treugis comprehensi,

Et si dicti Reges dictos Confœderatos, comprehendi volentes, ut prædicitur, sub dictis Treugis, comprehendere noluerunt, ex tunc dictæ Treugæ nullius Roboris censeantur vel Momenti.

Item, Conventum & Conclusum est quòd, si, eisdem Guerrarum Abstinentiis durantibus, aliquid contra easdem vel aliquam Partem earumdem per Terram sive per Mare fieri vel attemptari contingat, per hoc tamen Guerrarum præsentes Abstinentiæ non erunt nec censebuntur Ruptæ, Infirmatæ vel Adnullatæ, sed nichilominus in suo Robore permanebunt, & Attemptata hujusmodi debitè Reformabuntur.

Item, Conventum & Conclusum est quòd utraque Partium prædictarum Publicari & Notificari faciet dictarum Guerrarum Abstinentias Subditis suis, in omnibus & singulis insignioribus Locis Marchiarum suarum, infra Octo Dies proximò sequentes post Datam Præsentium,

Et omnia alia, quæ inter Nos, Nomine Principum prædictorum, fuerunt Communicata, super quibus concordari non potuimus, Nos prædicti Commissarii differemus ad Serenissimos *Hispaniarum Regem & Reginam* Determinanda, secundùm formam Compromissi Principum prædictorum supradicto Oratori & Ambassiatori dati & dandi.

Item, ad majorem & efficaciorem præsentium Articulorum Observationem, Conventum & Conclusum est quòd Venerabiles & Discreti Viri præsentis Tractatûs Conservatores nominentur & deputentur; viz.

Pro Parte Illustrissimi *Regis Angliæ*,

Reverendi Patres,

Ricardus Dunolm.

Item, Conventum & Concordatum est quòd præsentes Conventiones & Conclusiones infra Duos Menses proximò sequentes post Datam Præsentium, per Literas Patentes utriusque Regum prædictorum magnis Sigillis suis sigillatas, Confirmabuntur & Ratificabuntur; quas quidem Literas Ratificatorias & Confirmatorias, ut præmittitur, sigillatas, Uterque Principum prædictorum, infra dictos Duos Menses, hincinde tradet & deliberabit, aut tradi & deliberari faciet & procurabit.

Sequuntur Tenores Commissionum.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ* Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Ricardi Episcopi Dunolmensis* Custodis Privati sigilli nostri, *Willielmi Warham* Legum Doctoris ac Magistri sive Custodis Rotulorum nostrorum, & *Johannis Cartington* Armigeri, quamplurimùm confidentes,

* XII. 677. * Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, Legatos, & Nuncios speciales Fecimus, Assignavimus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenariam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe Consanguineo nostro *Jacobo Scotorum Rege*, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, tàm de & super vera, firma, reali, & perpetua Pace atque Concordia, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, & Intelligentiis, & Confœderationibus imperpetuum, ad Vitam, seu ad minora Tempora, juxta eorum Discretiones, duraturis, ac de & super mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum *inter Nos & dictum Consanguineum nostrum*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra atque sua, Subditos, Alligatos, Vassallos, Amicos, Confœderatos, & Adhærentes nostros atque suos quoscumque, hincinde ineundis, percutiendis, pascifcendis, componendis, & habendis, ac Securitates, Cautiones, Promissa, Juramenta, Obligationes, & Literas Promittendi, Tradendi, & Deliberandi, ac Juramentum in Animam nostram Præstandi, necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus Guerrarum, Querelis, Litibus, Attemptatis, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, atque Connexis, quæ *inter Nos & præfatum Illustrissimum Principem*, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, & Adhærentes nostros & suos prædictos, hinc inde pendere dinoscuntur, Tractandi, Communicandi, Conveniendi, Componendi, Concludendi, & Determinandi,

Novamque Dietam talibus Tempore & Loco, prout eis melius visum fuerit, & quatinus opus fuerit, Statuendi, Appunctuandi, & inibi de & super omnibus & singulis Præmissis & ab eis qualitercumque dependentibus Tractandi, Communicandi, Conveniendi, Concordandi, Appunctuandi, & finaliter Concludendi & Determinandi, cum Prorogatione Temporum, Dierum, & Locorum,

Præmissaque omnia & singula Firmandi, Roborandi, & Assecurandi, atque Juramentum in Animam nostram Præstandi,

Necnon de & super hujusmodi Appunctuatis & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis, Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum *præfato Consanguineo nostro*, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, Legatis, & Nunciis antedictis, Appunctuata, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas riæ quamplurimùm confidentes,

Ipsos & Duos eorum conjunctim nostros Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales, ex avisamento & deliberatione nostri Concilii Fecimus, Constituimus, Deputavimus, & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem nostris Commissariis, Deputatis, & Nunciis, & Duobus eorum conjunctim, nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale Conveniendi cum Commissariis, Deputatis, & Nunciis Excellentissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri *Henrici Regis Angliæ*, sufficientem Potestatem ab eodem habentibus, apud aliquem Locum aptum & congruum, prout nostris & suis Commissariis expedire videbitur,

Ac de & super Treugis, Induciis & Guerrarum Abstinentiis, tàm per Terram quàm per Mare, ad Tempus longum vel breve, & super Ligis, Amicitiis, & Confœderationibus, inter Nos & dictum Excellentissimum Principem Nostrique & ipsius Regna, Terras, Dominia, Ligeos, & Subditos hincinde Capiendis, Statuendis, & Firmandis, sub modis, formâ, & conditionibus, de quibus inter nostros & suos Commissarios conveniri & concordari poterit, Ineundis, Communicandi, Tractandi, & Appunctuandi,

Et insuper hujusmodi ac aliis & singulis, bonum Treugarum & Amicitiarum ac Confœderationum prædictarum & Observationem earumdem nostriq; Regni Rempublicam concernentibus, prout dictis nostris Commissariis melius expedire videbitur, Concordandi & finaliter Concludendi & Determinandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Gerendi, & Exercendi, & Expediendi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiamsi Mandatum exigant magis speciale quàm Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum ac Stabile habituros totum & quicquid per dictos nostros Commissarios aut Duos eorum conjunctim, Actum, Factum, Tractatum, Appunctuatum, Concordatum, Conclusumve fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras sub Magno Sigillo nostro fieri fecimus Patentes, apud *Edenburgh*, Decimo septimo Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo septimo, & Regni nostri Decimo.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium huic Parti Indenturæ, penes præfatum Illustrissimum *Scotiæ Regem* Remansuræ, Nos præfati, *Ricardus*, *Willielmus*, & *Johannes*, Commissarii dicti Principis Illustrissimi *Henrici Angliæ Regis* Domini nostri Metuendissimi superiùs memorati, Sigilla nostra apposuimus in Ecclesia Parochiali de Aytonn Sancti Andreæ Diœcesis, ultimo Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo septimo, Regnique dicti Metuendissimi Regis nostri Duodecimo.

Sciatis Nos *Willielmum & Petrum*, pro præfatis Potentissimis *Angliæ & Scotiæ Regibus* & eorum Nominibus, Convenisse, Concordasse, & Conclusisse, & per Præsentes Convenire, Concordare, & Concludere ut sequitur.

Inprimis, Convenimus, Concordamus, & Concludimus quòd Capitulum, in prædicto Tractatu Treugarum & Guerrarum Abstinentiarum, *per Septem Annos* inter dictos Serenissimos Principes dumtaxat duraturarum, per Commissarios præfatorum Principum, ut præmittitur, initum & conclusum, *ad Vitam utriusque Principis Principum prædictorum & eorum alterius diutius Viventis & ad unum Annum proximò post Obitum ultimi eorum Decedentis* continuetur, extendatur, & prorogetur,

Et Nos Commissarii prædicti præfatam Treugam Septennalem ac

Confirmatorias, ac Magno Sigillo suo sigillatas alteri eorundem Principum Hæredibus & Successoribus suis Tradent & Deliberabunt, Tradive & Deliberari facient.

Sequuntur Tenores Commissionum,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ*, *& Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Industriâ, & providâ Circumspectione, Dilecti & Fidelis Consiliarii nostri Magistri *Willielmi Warham* Legum Doctoris sive Clerici Rotulorum in Cancellaria nostra pleniùs confidentes,

Ipsum nostrum verum & indubitatum in hac parte Commissarium specialem Facimus & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eidem Potestatem & Auctoritatem, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustri Domino & Domino *Petro de Ayala*, Prothonotario Apostolico, Serenissimorum *Regis & Reginæ Hispaniarum* in Regnum Scotiæ Ambassiatore, ac *Jacobi Serenissimi Regis Scotorum* Carissimi Consanguinei nostri in hac Parte Commissario, & ab eodem Serenissimo Scotorum Rege sufficiens Mandatum ac Potestatem habente, de & super omnibus & singulis Capitulis Treugarum & Guerrarum Abstinentiis, per Commissarios nostros & Commissarios dicti Consanguinei nostri *inter Nos & dictum Consanguineum nostrum*, de Data apud Aytonn, ultimo Die Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo septimo, initis & conclusis, Communicandi & Tractandi, necnon illum Articulum, in Treugis prædictis, de Data prædicta, ad Septem Annos proximò & immediatè sequentes se dumtaxat extendentem, ac etiam omnia alia & singula Capitula dicti Tractatûs, pro Nobis & Nomine nostro, cum dicto *Domino nostro* ad Vitam nostram & præfati Consanguinei nostri ac alterius nostrûm diutiùs Viventis, & ad unum Annum post Obitum ultimi Decedentis Continuandi, Extendendi, & Prorogandi,

Promittentes Nos, Ratum, Gratum, & Firmum, & Stabile habituros totum & quicquid quod per prædictum Magistrum *Willielmum* Commissarium in Præmissis, & circa ea facta ac gesta erunt.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, Primo Die Decembris, Anno Regni nostri Tertio decimo.

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm dudùm, contemplatione, favore, & intuitu Altissimorum Principum *Regis & Reginæ Hispaniarum*, mediantibusque ingenti Diligentiâ, Sedulitate, Laboribus, & providâ Circumspectione & Industriâ Magnifici & Nobilis Viri *Domini Petri de Ayala* Prothonotarii Apostolici eorum Ambassiatoris, Treugæ Guerrarum Abstinentiæ inter Nos & Excellentissimum Principem Fratrem

* XII. 680. & * Consanguineum nostrum *Henricum Angliæ Regem* per nostros & suos Commissarios & dictum *Dominum Petrum*, easdem ad effectum Solicitantem, & Se utrique Parti fideliter & æquè gerentem, initæ, tractatæ, & conclusæ existunt,

gi, Quarto Die Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo septimo, & Regni nostri Decimo.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium ego prædictus *Willielmus Warham* Serenissimi *Angliæ Regis*, ut præmittitur, Commissarius, Præsentibus Sigillum meum apposui ac Signo meo Manuali subsignavi.

Dat. *London. in Hospitio vocato la Horne in Gracious Strete* Quinto Die Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo septimo, & Anno Regni dicti Serenissimi Regis Angliæ Tertio decimo.

Nos autem *Jacobus Scotorum Rex* antedictus omnia supradicta Capitula, Appunctuamenta, Conventiones, Concordias, & Conclusiones Ore Regio Inimus, Innovamus, Roboramus, Ratificamus, necnon Tenore Præsentium Confirmamus;

Promittentes bonâ Fide & in Verbo Regio, quòd Nos ea omnia & singula, quantum ad Nos attinet, realiter & cum effectu observabimus & exequemur, ac exequi & observari faciemus, juxta vim, formam, & effectum eorumdem.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium has Literas nostras Patentes, Manu nostrâ subscriptas, Magni Sigilli nostri appensione fecimus communiri.

Datum apud *Sanctum Andream*, Decimo Die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo septimo, & Regni nostri Decimo.

JAMES REX.

Sub Sigillo Magno Ceræ albæ a duplici cauda Pergamenæ pendente.

---

* *De Conventionibus, cum nuper Carolo Franciæ Appunctuatis, cum Ludovico, Principe moderno, Renovandis.* * XII. 681.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1498.

Cùm inter Nostros & Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri, recolendæ memoriæ, *Regis Caroli Franciæ* Defuncti Ambassiatores & Oratores quædam Pax, Unio, Confœderatio, & Amicitia, pro Nobis & Nominibus nostris, atque pro Regnis, Terris, Dominiis, Patriis, Subditis, & Vassallis nostris & suis, *apud Stapulas supra Mare*, Die Tertiâ Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, sub certis modo & forma, advisata, facta fuerit, & conclusa, An. 13. H. 7. Franc. 13 H 7. m. 2.

Ac depost, eodem Anno supradicto, per Nos antedictos Principes, per Literas nostras Patentes, Magnis Sigillis nostris ac Manuum nostrarum Subscriptionibus hincinde munitas, ac Juramentis in Animas nostras utrimque præstitis Ratificatas, Approbatas, & Confirmatas,

Cumque etiam prædicti Ambassiatores & Oratores ipsius nuper *Regis Karoli*, ob certas, imminentes, rationabiles, & probabiles Causas, per quoddam Scriptum Obligatorium, Sigillo & Manu suis signatum & munitum, Datum apud prædictas Stapulas supra

...nuo septimo, advisata, concepta, & concordata fuerunt, quæ etiam postea per Literas Patentes utriusque Nostrûm Confirmationis Robur acceperunt,

Et quia Illustrissimus & Serenissimus Frater & Consanguineus noster *Rex Lodovicus*, *Franciæ Princeps modernus*, ad hujusmodi Pacem, Unionem, sive Amicitiam, inter Nos, ac Regna, Terras, Patrias, Dominia, Subditos, & Vassallos utriusque Nostrûm, Continuandam, Intertenendam, Observandam, & Confirmandam suos jampridem ad nos miserit Oratores & Ambassiatores,

Nos igitur,

Qui Pacis Vires novimus, & quantum vera Pax & Amicitia Regnis, Civitatibus, ac Patriis profuerit,

Et pro viribus cogitare & facere decrevimus, quæ ad Pacem cum Vicinis, & præsertim Christianæ Religionis Principibus, fovendam attinere videntur, maximè cum ipso prædicto Consanguineo * nostro *Lodovico*, cum quo proximiori Cognationis necessitudine conjuncti sumus,

* XII. 681.

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Caroli Somerseth* unius Militum & Confratrum Ordinis nostri Garterii Camerarii nostri, & *Thomæ Routhale* Decretorum Doctoris Sedis Apostolicæ Prothonotarii Capellani nostri, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Legatos, Procuratores, Oratores, Nuncios, Commissarios, & Deputatos speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum præfato Illustrissimo *Principe Fratre & Consanguineo nostro*, seu ejus Legato, Oratore, Procuratore, Deputato, & Nuncio, Legatis, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Deputatis, aut Nunciis, sufficientem Potestatem, Auctoritatem, ac Mandatum a præfato Illustrissimo Principe *Lodovico* ad hoc habente vel habentibus, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, & ab eisdem Petendi, Exigendi, Requirendi, & Recipiendi Literas Approbatorias & Confirmatorias, Magno Sigillo ac Manu ipsius nunc Regis Consanguinei nostri Franciæ sigillatas & munitas, tàm de & super prædictâ Pace, Unione, Confœderatione, sive Amicitiâ *inter Nos* & prædictum nuper *Regem Karolum* advisatâ, factâ, & conclusâ, ac Juramentum ipsius Consanguinei nostri, pro firma & inviolabili Conservatione & Observantia Pacis, Unionis, Confœderationis, sive Amicitiæ antedictæ, ac omnium & singulorum Dependentium ab eadem, juxta vim, formam, & effectum Literarum *inter Nos* & *dictum Karolum* Consanguineum nostrum superinde factarum, Novas insuper atque consimilis Tenoris Literas Obligatorias super hujusmodi Pecuniarum Summis, Nobis, Hæredibus & Successoribus nostris per ipsum nuper *Regem Karolum* Consanguineum nostrum debitis & modo a retro existentibus & nondum solutis, cum omnibus & singulis Cautionibus, Securitatibus, ac Submissionibus, in forma Obligationis Cameræ Apostolicæ, nobis per eundem *Consanguineum Karolum*, pro Complemento & fideli Observantia earumdem, factis, traditis, & deliberatis, quàm etiam alias Literas Confirmatorias prædicti Articuli de Rebellibus & Proditoribus ab alterutro nostrûm dictorum Principum non Recipiendis, unà cum aliis Clausulis & Provisionibus, prout eisdem Commissariis nostris & suis oportunum visum fuerit, addendis, necnon quòd omnia & singula Articuli & Capitula, pro Reformatione Piratarum, Spoliationum, Deprædationum, & aliarum Enormitatum supra Mare factarum, *apud Boloniam* novissimè concepta & conclusa, de novo Confirmentur ac debitè Executioni demandentur, quodque alia Nova Capitula & Articuli, prout eis visum fuerit oportunum,

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1498.

Cùm Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, *inter Nos* &, perhennis memoriæ, *Regis Karoli*, *dudum Gallorum Principis*, Commissarios, Procuratores, Oratores, Deputatos & Nuncios, inter cætera, Conventum, Concordatum, Appunctuatum, & Conclusum fuerat quòd idem nuper *Rex Karolus* solveret & deliberaret, solvive & deliberari faceret, Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis vel dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, Summam *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri*, An. 13. H. 7. Franc. 13. H. 7. m. 1.

Quam quidem Summam *Septingentarum Quadraginta quinque Millium Coronarum Auri* præfatus nuper *Rex Karolus* Confessus fuerit & Declaraverit, Seque & Hæredes atque Successores suos per Literas suas Nomine suo signatas Obligaverit, & pro Se & dictis Hæredibus atque Successoribus suis Consentiit & Promisit solvere & deliberare, solvive & deliberari facere, Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis, seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato seu Deputatis, sub modo & forma sequentibus; videlicet,

Quòd idem nuper *Rex Karolus* solveret & deliberaret, solvive & deliberari faceret, suique Hæredes & Successores solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent, Nobis & dictis Hæredibus nostrisve Deputatis seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, in Villa nostra Calesii, Die Primo Mensis Maii extunc proximò sequente, *Viginti & Quinque Millia Francorum in Coronis Auri*, unoquoque *Franco valente Viginti Solidos Turonenses secundum Cursum & Æstimationem quam tunc habuerunt*,

Et Primo Die Mensis Novembris tunc proximò futuro *consimilia Viginti Quinque Millia Francorum in Coronis Auri*, in prædicta Villa nostra Calesii,

Et sic, de Anno in Annum, & de Termino in Terminum, idem nuper *Rex Karolus* solveret & deliberaret, Solvive & Deliberari faceret, suique Hæredes & Successores Solverent & Deliberarent, Solvive & Deliberari facerent, Nobis & dictis Hæredibus nostris, aut nostris seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, Loco & Terminis antedictis, donec & quousque dicta Summa *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* per ipsum nuper *Regem Karolum Gallorum Principem*, Hæredes & Successores suos, Nobis & Hæredibus nostris, ut prædictum, est plenè & integrè Soluta & Contenta foret,

Et quia Prima Dies Mensis Maii ultimò præterita fuit *Undecimus Terminus Solutionis antedictæ* (videlicet) Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Octavo, in qua Summa *Viginti & quinque Millium Francorum in Coronis Auri*, in prædicta Villa nostra Calesii, ut præmittitur, solvi debuisset & adhuc remanet Nobis non numerata neque soluta,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Ricardi Nanfan* Militis Deputati Locumtenentis Villæ nostræ Calesii, *Anthonii Broun* Militis Constabularii Castri nostri Calesii, *Nicholai Boughton* Thesaurarii Guerrarum Villæ nostræ Calesii, & *Radulphi Lathom*, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputatos, Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes Eisdem, Tribus, & Duobus, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum speciale cum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis Illustrissimi

Quorum Tenor sequitur, & est talis:

INPRIMIS, bonæ, sinceræ, firmæ, & perfectæ sint & inviolabiliter, &c.

Quæ quidem Cappitula præinserta, omniaque & singula in eisdem contenta, per utrumque dictorum Dominorum Fratrum & Consanguineorum nostrorum Regum fuere postea Ratifficata, Confirmata, & Approbata juxta eorum Formam & Tenorem.

Et quia per eadem Cappitula expresse Cavetur, quòd Successor Regis Præmorientis Amicitiam, Pacem, & omnia in dictis Cappitulis contenta infra Annum à Die Obitûs dicti Regis Præmorientis computandum, teneretur per suas Patentes Litteras, Magno Sigillo suo sigillatas, Ratifficare & Confirmare, dictamque Ratifficationem & Confirmationem Regi Superstiti Notifficare, Transmittere, & Deliberare,

Hinc est quòd Nos, qui ejusdem Fratris Domini & Prædecessoris nostri *Caroli Francorum Regis* Successores sumus, prædicta Cappitula, omniaque & singula in eisdem contenta, Laudavimus, Ratifficavimus, Confirmavimus, & Approbavimus, Tenoreque Præsentium de nostræ Regiæ Potestatis plenitudine Laudamus, Ratifficamus, Confirmamus, & Approbamus, inviolabiliterq; Observare, & à Subditis nostris Observari facere Promisimus & Promittimus.

In cujus Rei Testimonium Sigillum nostrum præsentibus Litteris duximus apponendum.

Datum *Parisius*, Die Decimâ quartâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, & Regni nostri Primo.

Sigillo avulso.

Super Plicam.

PER REGEM, Vobis, *Archiepiscopo Rothomagensi, Domino de Gye* Marescallo Franciæ, & aliis Præsentibus.

AHERUOET.

---

* XII. 685. * *Instrumentum super Forma Juramenti, per Ludovicum Franciæ præstiti, de observatione Pacis & Amicitiæ.*

Ann. D. 1498. An. 13. H. 7. Ex Autogr. IN NOMINE DOMINI AMEN. Per hoc præsens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter & sit notum quòd, Anno ejusdem Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, Indictione primâ, Mensis verò Julii Die Quartâ decimâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno sexto, Serenissimus & Illustrissimus Princeps & Dominus noster Dominus *Ludovicus*, Dei gratiâ, *Francorum Rex* Christianissimus, existens in Venerabili Ecclesiâ Parisiensi juxta Majus Altare ejusdem Ecclesiæ, Præsentibus ibidem, Reverendissimis in Christo Patribus & Dominis, Dominis, *Guillermo Archiepiscopo Remensi* Primo Franciæ Pari & Legato nato, & *Raymundo Episcopo Gurcensi*, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ac Illustri Domino Domino *Duce de Nemours*, &

avons Aggreables tous & tenons les Pointz & Articles, en tene- leur effect & contenu qui sont plut a plain declairez en tous & chascuns les Traictez, Appendances, & Deppendances d'iceulx, faiz au dit Lieu d Estaples, entre lez ditz Ambassadeurs, Datees du Date susdite; & Jurons comme devant iceulx & chascun d'eulx Garder, & inviolablement Tenir de Point en Point, sans a iceulx ne l'un d'eulx contre venir, ne aller a l'encontre en aucune maniere; & d abondant Jurons, que de ce Jour en avant, Nous serons bon Frere & Amy a nostre dit Cousin d'Engleterre, *& Luy Aiderons & Assisterons a nostre loyal Povoir en tout ce que concernera le bien Estat & Seurete de sa Personne.*

De & super quibus Præmissis omnibus & singulis, Dominus *Carolus de Sombreset*, & Dominus *Thomas de Rotwball*, Oratores & Ambassiatores prædicti, Vice & Nomine supradicti *Henrici Angliæ* * *Regis*, petierunt a nobis Notariis Publicis subscriptis, eis fieri atque tradi Publicum Instrumentum, seu Publica Instrumenta, unum vel plura. * XII. 686.

Acta fuerunt hæc in jam dictâ Ecclesiâ Parisiensi, sub Anno, Indictione, Mense, Die, & Pontificatu quibus supra.

Præsentibus,

Unâ cum Reverendissimis *Dominis Cardinalibus*,
Duce de Nemours,
Archiepiscopis & Comitibus suprascriptis,
Reverendis in Christo Patribus & Dominis Dominis *Parisiensi*, *Andegavensi*, *Cabilonensi*, & *Constantiensi* Episcopis,
Ac Nobili & Potente Domino Domino *Petro de Rohan* Marescallo Franciæ de Gye vulgariter appellato,
Et *Rigaldo Doreilhe* dicti Domini nostri Regis Magistro Domûs & suo Baillivo Carnotensi,
Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego Johannes Rougeault *Subdiaconus de Paris, in Artibus Magister, & in Decretis Baccalarius, Publicus Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus Curiæque Vituricensis Notarius Juratus, Reverendissimique in Christo Patris & Domini Domini* Bituricensis Archiepiscopi *prædicti Notarius & Secretarius, quia dum Præmissa omnia & singula dicerentur & fierent, cum Notario subscripto, & Testibus suprascriptis præsens extiti, idcirco hic me subscripsi & signavi requisitus & rogatus.*

J. ROUGEAULT.

Et ego Reginaldus Sohier *Presbiter Aurelianensis Diœcesis in Decretis Baccalarius, Publicus Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus, ac Venerabilis Curiæ Parisiensis Notarius, quia in præstatione Juramenti, cæterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut suprascribuntur, dicerentur, promitterentur, agerentur, & fierent, unà cum Notario Publico, & Testibus suprascriptis præsens interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi, scivi, & audivi, ac in Notam sumpsi: Ideo hoc præsens Publicum Instrumentum, Manu meâ scriptum, Signo & Subscriptione meis solitis & consuetis signavi, in Præmissorum omnium & singulorum Robur & Testimonium requisitus atque rogatus.*

R. SOHIER.

• XII. 687. Terminorum, ad Summam *Centum & Viginti* • *Quinque Milium Coronarum Auri* ascendentibus,

Ipse Frater noster *Rex Carolus*, suique Hæredes, Solverent aut Solvi facerent dicto Carissimo Fratri & Consanguineo nostro *Henrico Regi Angliæ*, & ejus Hæredibus, *Septingenta & Quadraginta Quinque Milia Coronarum Auri* (unaquaque Corona valente Triginta Quinque Solidos Turonenses) in Terminis Modo & Formâ in Literis dictorum Suorum Ambassiatorum latiùs contentis & expressis, per suas Patentes Literas, Manu suâ Signatas, Datas *Ambasiæ* xiij Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Secundo, & Regni sui Decimo, Confessus fuerit, Declaraverit, Seque & Hæredes suos Nomine suo Obligaverit, ac pro Se & eisdem suis Hæredibus Concluserit & Promiserit, solvere & deliberare seu solvi & deliberari facere, dicto Carissimo Fratri & Consanguineo nostro *Henrico Regi Angliæ*, & ejus Hæredibus, seu ipsius aut ipsorum Deputato aut Deputatis, dictam Summam *Septingentarum & Quadraginta Quinque Milium Coronarum* prædicti valoris Monetæ in Regno Franciæ tunc Cursum habentis, sub modo & formâ sequentibus; videlicet,

In Villa Calesiæ, Die Primo Mensis Maii tunc proximò futuro, *Viginti Quinque Millia Francorum in Coronis Auri* valoris supradicti, unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses,

Et Primo Die Mensis Novembris extunc etiam proximò sequente *Viginti Quinque Milia Francorum in Coronis Auri* valoris antedicti,

Et sic, de Anno in Annum & de Termino in Terminum, ipse Dominus Fraterque *Rex Carolus* & sui Hæredes solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent, dicto Consanguineo nostro Carissimo *Regi Angliæ*, & ejus Hæredibus, aut ejus seu eorum Deputato seu Deputatis, Loco & Terminis prædictis, donec & quousque dicta Summa *Septingentarum & Quadraginta Quinque Milium Coronarum Auri* plenè & integrè soluta & contenta foret, prout in dictis Literis pleniùs continetur,

Et deinde dictus Dominus & Frater noster *Rex Carolus*, ad Executionem Præmissorum supradictorum ritè procedens, solvi & deliberari fecerit Annuatim prædicto Fratri & Consanguineo nostro *Regi Angliæ* seu Deputato ab eo Summam *Quinquaginta Milium Francorum in Coronis Auri* valoris antedicti, ac in Terminis & Locis ut supra præfixis, prout per Quietantias ac Recognitiones de super habitas latiùs apparet,

Notum Facimus quòd Nos,

Qui, post Obitum dicti Domini & Fratris Prædecessorisque nostri *Caroli Regis*, ad Regnum & Coronam Franciæ hæreditariâ Successione venimus,

Cupientes, tanquam Hæres suus, Debitis suis satisfacere, Promissaque per eum, ut prædicitur, ad unguem complere,

Ob Causas antedictas & alias Considerationes in hac parte nos moventes,

Deductis priùs & defalcatis de prædicta *Summa Septingentarum Milium Coronarum Auri* omnibus & singulis Summis & Solutionibus, per eundem Fratrem & Prædecessorem nostrum *Regem Carolum* antedicto Fratri & Consanguineo nostro Carissimo *Regi Angliæ* seu ejus Deputatis quolibet Anno factis & solutis, de quibus constat ut prædicitur,

Confitemur & declaramus, Nosque & Hæredes nostros, per Literas Patentes, Nomine nostro subsignatas, Obligamus, & pro Nobis ac dictis nostris Hæredibus Consentimus & Promittimus, Persolvere & Deliberare seu Persolvi & Deliberari facere Carissimo Fratri & Consanguineo nostro prædicto *Henrico Regi Angliæ*, & ejus Hæredibus, seu ipsius aut ipsorum Deputato aut Deputatis, totum Residuum & Restum dictæ Summæ *Septingentarum & Quadraginta Quinque Milium Coronarum* (unaquaque corona valoris Triginta quinque Solidorum Turonensium monetæ nunc in Regno nostro cursum habentis) secundùm quod inter impetrabimus & obtinebimus, ipsique Serenissimo Regi Angliæ & ejus Hæredibus infra Decem & octo Menses Datam Præsentium proximò sequentes Deliberabimus Deliberarive realiter faciemus,

Quæ omnia & singula Præmissa Sedis Apostolicæ Auctoritate Confirmabuntur, appositis Pœnis Interdicti in Regnum, Patrias, & Dominia nostra antedicta, atque Excommunicationis in Personam nostram, si & quatenus omnia & singula Præmissa, quantum Nos concernunt, ut præfertur, minimè conservaverimus & impleverimus,

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium his præsentibus Literis nostris Patentibus Manu nostrâ subscriptis Sigillum nostrum Magnum fecimus apponi,

Datum *Parisius*, Die decimâ quartâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, & Regni nostri Primo.

Per Regem,
Dominis Cardinalibus, *Garciæ* ac *Remensi*,
Duce de Nemours,
Vobis Archiepiscopis,
Rothomagensi & *Bituricensi*,
Comite *de Liney*,
Episcopis,
Pariensi ac *Trecensi*,
Dominis,
De Gye Marescallo Franciæ,
De Bouchage,
Et aliis Præsentibus.

Instrumentum Submissionis pro Solutionibus prædictis.

Johannes, Miseratione Divinâ, *Episcopus Parisiensis* universis & singulis, præsentes Literas sive præsens Publicum Instrumentum inspecturis, Salutem in Domino. Ann. D. 1498. An. 13. H. 7. Ibid. m. 3.

Notum facimus quòd, Anno ejusdem Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, Indictione Primâ, Mensis Julii Die Quartadecimâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno Sexto, in nostra & Notariorum Publicorum subscriptorum & Testium infrascriptorum ad hæc vocatorum specialiter & rogatorum præsentia, Serenissimus, & Illustrissimus Princeps & Dominus noster Dominus *Lodovicus*, Dei gratiâ, *Francorum Rex*, in Ecclesia Parisiensi, juxta Majus Altare ejusdem, personaliter existens, ex sua Benignitate & spontenea Voluntate supposuit & submisit se, quoad Infrascripta, Nobis, *Johanni Episcopo Parisiensi*, nostrique ac Curiæ Causarum Cameræ Apostolicæ Jurisdictioni Cohertioni & mero Examini, ipsamque nostram & Cameræ nostræ Apostolicæ prædictæ Jurisdictionem in eum quoad Infrascripta prorogavit adtunc & ibidem, coram nobis *Johanne Parisiensi Episcopo* Judice sic in ea parte competente ac pro Tribunali sedente, dictus Serenissimus Princeps *Ludovicus Francorum Rex* gratis, sponte, & ex ejus certa Scientia Recognovit & Confessus fuit, palàm & publicè, Se Hæredesque suos Teneri & per Pactum validum & solempne justè Obligari Illustrissimo Principi *Henrico*, eadem gratiâ, *Angliæ Regi* & ejus Hæredibus, ad Solvendum Eidem & ejus Hæredibus prædictis aut ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, formâ, loco & tempore infrascriptis, id quod restat Insolutum de Summa *Centum & Viginti quinque Milium Coronarum Auri* (unaquaque Corona valente Triginta quinque Solidos Turonenses Monetæ jam currentis in Francia) pro • Arreragiis debitis, Inclitæ Recordationis, *Edwardo* nuper *Angliæ Regi* ratione Obligationis sibi factæ • XII. 689.

Nos igitur *Johannes Episcopus* antedictus, Deum præ oculis habentes, & pro Tribunali sedentes, visis & auditis prædictis Confessatis, præfatum Dominum nostrum *Regem Ludovicum* & eidem injunximus, Tenore Præsentium, monemus & injungimus quatenus annuatim & singulis Annis Solvat solvive faciat in Coronis Auri eidem *Regi Angliæ*, & ejus Hæredibus, seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Temporibus antedictis, in Coronis Auri Æstimationis prædictæ, Summam *Quinquaginta Milium Francorum* Valoris supradicti, donec & quousque dicta Summa *Septingentarum & Quadraginta quinque Milium Coronarum Auri*, Valoris supradicti, ex Causis supradictis, eidem *Regi Angliæ* debita, Eidem, & ejus Hæredibus, per præfatum Dominum nostrum *Regem Ludovicum* & ejus Hæredes plenè & integrè persoluta & contenta fuerit, & juxta secundùm Conventiones inter Inclitæ Recordationis, *Carolum Regem Francorum* & præfatum *Regem Angliæ* conclusas; Et hoc sub Pœna Excommunicationis,

Quam quidem Sententiam Excommunicationis Nos *Johannes Episcopus* in eundem Dominum nostrum *Regem Francorum* exnunc prout extunc, & extunc prout exnunc Ferimus & Promulgamus in hiis Scriptis, nisi præfato *Regi Angliæ* aut ejus Hæredibus seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Temporibus antedictis, ut præmittitur, solverit solvive fecerit annuatim in Coronis Auri *Quinquaginta Milia Francorum Monetæ jam Currentis in Francia*, Valoris supradicti, ac donec & quousque id quod de dicta *Septingentarum Quadraginta quinque Milium Coronarum Auri* Summa adhuc restat Insolutum ex Causis prædictis, ut præmittitur, eidem *Henrico Angliæ Regi*, aut ejus Hæredibus, vel ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, per præfatum Dominum nostrum *Regem Ludovicum* plene & integre * [* XII. 690.] persoluta fuerit, ipsumque sic Excommunicatum publicè Nunciari volumus, sicque fieri faciemus & mandabimus,

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos *Johannes Episcopus antedictus* præsentes Literas sive præsens Publicum Instrumentum fieri, & per Notarios Publicos subscribi mandavimus, Sigillique Jurisdictionis nostræ Episcopalis Parisiensis jussimus appensione communiri.

Dat. & Actum in *dicta Ecclesia Parisiensi*, sub Anno, Indictione, Mense, Die, & Pontificatu quibus supra; Præsentibus ad hæc, Reverendissimis in Christo Patribus & Dominis, Domino Domino *Guillermo Archiepiscopo & Duce Remensi* Primo Franciæ Pari & Legato Nato, *Raymundo Episcopo Gurcensi*, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ac Illustri Domino *Duce de Nemors*, Magnificoque Viro Domino *Cancellario Franciæ*, ac Reverendissimis in Christo Patribus & Dominis, Domino *Rothomagensi*, *Bituricensi*, *& Aquensi* Archiepiscopis, necnon Nobilibus & Potentibus Dominis *de Nevers*, *de Lign*, & *Dunoys*, *de Ravestang* & *de Guyse* Comitibus, Testibus ad Præmissa vocatis & rogatis, Præsentibus etiam Nobili & Potenti Domino Domino *Carolo de Sombreset* Milite Consiliario & Cambellano ac Capitaneo Guardiæ sæpedicti *Angliæ Regis*, ac Eminentis Scientiæ Viro Domino *Thoma de Routhall* Decretorum Doctore, Regis Angliæ Ambasiatore, ...

nandis Controversiis & Querelis præteritis & jam natis, super quibus Lis nondum mota est coram aliquibus Judicibus, subest tamen actu materia & lis movenda speratur, in Relevamen Subditorum taliter Provisum, Conclusum, & Concordatum est,

Quòd per utriusque Regni Principes deputabuntur in utroque Regno Judices in Civitatibus aut Oppidis utriusque Regni, Locorum, Terrarum, & * [* XII. 691.] Dominiorum eorumdem Portubus propioribus, aut in Locis Maritimis Damnificatis commodioribus; in quibus tamen Spoliatores Piratæ aut Turba Navalis non dominentur; Qui quidem Judices Lites super quibuscumque Querelis jam natis coram eis proponendas & ventilandas summariè & de plano absque strepitu & figura Judicii intra certum & competentem Terminum pro Causarum & Negotiorum qualitate brevem, Annale tempus nullo modo excedentem, finali Sententiâ Decident atque Diffinient, tàm super Damnis & Spoliationibus, quàm Interesse Partium; Quorum Judicum Decreta Jussus & Sententiæ tàm Interlocutoriæ quàm Diffinitivæ incontinenti & indilatè per dictorum Principum Officiarios, etiam si opus fuerit Manum Militarem, Executioni demandabuntur, omni penitùs Appellationis Remedio sublato: Licebit tamen Partibus, per Sententias dictorum Judicum Se Gravatas prætendentibus, ad Supprema Concilia dictorum Principum aut alterius eorumdem pro Reformatione hujusmodi Gravaminis recurrere, præstitâ tamen per eum Cautione, qui illius Sententiæ petit Executionem, de eo Restituendo quòd per Sententiam obtinuit in eventum contrariæ Sententiæ: In quibus quidem Consiliis seu altero eorumdem dictæ Causæ infra Sex Menses, postea quàm Processus primorum Judicum ibidem fuerint introducti & recepti, finali Sententiâ terminabuntur.

Et quia difficile, aut prope impossibile erit, Spoliatorum Personas apprehendere aut Domicilia eorumdem Cognoscere, satis erit illos citari sive adjornari in Portubus aut Oppidis suo Principi subjectis Loco ubi Damnum illatum est proprioribus per Proclamationem generalem Præconis voce, personante Tubâ, & affixione Querelæ, aut aliter secundùm modum & formam Publici Edicti, in utroque Regno, Locis, Terris, & Dominiis eisdem Principibus subditis & subjectis fieri soliti & consueti; quæ quidem præconisatio Geminata competenti intervallo non minus Quindecim Dierum vim perhemptorii habebit, tenebunturque Judices Locorum Damnificatis seu eorum Procuratoribus postulantibus illam facere fieri ydoneè & dare factæ Præconizationis certificationem, quæ erit per omnia paris Auctoritatis, Roboris & Effectûs, ac si Reus Ter super hoc personaliter Citatus fuisset.

ITEM, pro maturiore Decisione Causarum per Appellationes coram Judicibus suppremarum Curiarum pendentium, taliter Ordinatum & Conclusum est, quòd dicti Judices Lites hujusmodi coram eis pendentes, si in ipsis fuerit in Causa conclusum, infra Semestre tempus Partibus instantibus finali Sententiâ determinent atque decident, quod si in ipsis minimè sit Conclusum, ordinabuntur ad Partis Requisitionem Duo vel Tres suppremarum Curiarum Consiliarii, qui Partes audient, Lites discutient, & instrui facient donec in Causa sit Conclusum: Cui Rei etiam certa

certa

Litigatoribus per ipsos Judices, in Locis Maritimis deputandos Auctoritate Regiâ, plena dabitur Securitas:

Et quia diversæ porrectæ sunt Querelæ super Spoliationibus, Damnis, & Injuriis in Præjudicium Fœderum antehac per Terram perpetratis & commissis, providebitur per Commissiones, Commissariis in Locis Maritimis deputandis destinandas, quòd ipsi Judices peræquè pari modo & infra idem tempus super his decidere & determinare poterint, quemadmodùm super Deprædationibus & Spoliationibus antehac in Mari commissis Cognoscere & Sententiare valeant.

Et, ut inposterùm Latrociniis Piraticis obvietur, ac sincera Pax, firma inviolataque Amicitia inter eosdem Principes eorumque Subditos jugiter perseveret, Cautum prospectumque est per utriusque Principis Oratores ut sequitur,

Inprimis, quandocumque aliqua Navis indigena exitura est ab aliquo Portu Regnorum Franciæ sive Angliæ, Terrarum, Locorum, aut Dominiorum eisdem Subditorum, Admiraldus, Viceadmiraldus, seu eorum Vices gerentes talis Portûs, Opidi, Villæ, aut Civitatis unde exitura est capient ydoneam Cautionem a Dominis, Cappitaneis, Excercitatoribus, Præfectis, Magistris, seu Bursariis Navis hujusmodi, ad Valorem Navis Apparatûs & Victualium ejusdem, quòd Excercitator, Magister, Marinarii, & Nautæ, ac omnes in ea Navi existentes servabunt Pacem erga quoscunque Subditos alterius Principis, & nullam eisdem Injuriam, Damnum, seu Violentiam in Terrâ, Mari, Aquisve dulcibus, aut in Portu aliquo facient, inferent, aut inferri procurabunt.

Præterea, Præfecti, Magistri, Exercitatores, & cæteri Præheminentiam in Navi habentes non suscipient aliquos Vectores, Nautas, aut Viros Militares, nisi priùs illos sisterint & exhibuerint coram Admiraldo, Viceadmiraldo, aut eorum Vices seu Officia gerentibus, qui illorum Nomina in Publico Registro super eo conficiendo scribi facient: Et, antequam Navis hujusmodi Portum egredi permittatur, omnes ibi Exeuntes & qui profecturi in ea sunt, jurabunt solenniter coram dicto Domino Admiraldo, Viceadmiraldo, aut eorum Vices gerentibus se in Expeditione illa, in quam profecturi sunt, Navigando, Eundo, Stando, aut Redeundo, nullum Damnum, Vim, Injuriam Facient, Inferent, aut Inferri procurabunt alterius Regis Subditis, Terris, & Dominiis sive per Terram, Mare, aut Aquas dulces: Simili quoque Juramento solenniter præstando promittent quòd de qualibet Prædâ, Capturâ, Manubiis sive Spoliis adducent Duos aut Tres Viros in captâ Navi præcipuum Locum obtinentes (ut Magistrum, Submagistrum, Patronum, aut hujusmodi conditionis) quos Admiraldo, Viceadmiraldo, aut eorum Officiariis exhibebunt, ut per eosdem aut eorum alterum debitè examinetur ubi, super quibus, & qualiter Navis sive Bona capta sint, nec facient aut fieri permittent aliquas Prædarum, Spoliorum, Mercium, aut Bonorum, per eos capiendorum, Divisiones, Partitiones, Traditiones, Permutationes, Alienationesve, priusquam Se, Viros captos, Bona & Merces integrè Dominis Admiraldo, Viceadmiraldo, aut eorum Vices gerentibus repræsentaverint, qui de illis disponi, si æquum putabunt, permittent, aliàs nichil hujusmodi permissuri.

Item, jurabunt quòd, postquam reversi fuerint sive appulerint aliquem Portum dicti Regni unde exierint, cum suis Navibus, Apparatibus & Spoliis, si quæ capturi sint, incontinenti & indilatè iidem reddent certiores Admiraldum, Viceadmiraldum, seu eorum Officiarios illius Portûs, a quo egressi sunt, de eorum Prædâ, Spoliis, Mercibus, & Bonis, sine quorum vel alterius eorum Officiariorum Decreto & Permissione non permittentur rum Vices gerentes tàm contra Cappitaneos illos Magistros, Socios, Bursarios, & alios Præheminentiam in Navi habentes feretur, quàm etiam contra Fidejussores, juxta Tenorem Obligationum in ea parte præstitarum, & per Admiraldum, Viceadmiraldum, vel eorum Officiarios Receptarum, incontinenti per eosdem Judices sive eorum alterum Executioni demandabitur; omni penitùs Appellationis Remedio sublato: Et, quanquam de facto Appellatum fuerit, tamen Judices Suppremarum Curiarum neque per Inhibitiones seu alio quovis quæsito colore se in his Causis impedient sive intromittent, quod si secus per eos factum fuerit, Irritum sit & Inane: Et, si per Interlocutorias dictorum Judicum partes se gravatas prætenderint, Judices nichilominus super Principali usque ad Sententiam diffinitivam inclusivè procedere poterunt; sed, si Sententia super Bonorum Restitutione seu Principali feretur, illa Executioni demandabitur, Tractatum Pacis insequendo: Licebit tamen Parti, Prætendenti se prætextu hujusmodi Sententiæ Gravatam, ad Suprema Concilia pro Reformatione hujusmodi Gravaminis recurrere; præstitâ tamen ab utraque parte Cautione, ab ea (videlicet) qui Sententiæ Executionem obtinuit de Rebus obtentis per Sententiam restituendis in eventum contrariæ Sententiæ, a Supplicante verò de restituendis Expensis, Damnis, & Interesse si in Causa succubuerit; quæ quidem Concilia infra Sex Menses, postea quam Processus Primorum Judicum illic introducuntur, finali Sententiâ terminabunt.

Item, Auctoritate Regiâ per Admiraldum, Viceadmiraldum, seu eorum Vices gerentes Litigatoribus, dùm Jus suum prosequuntur, plena dabitur Securitas.

Item, providebitur, per Literas Regias ad Admiraldum, Viceadmiraldum, & eorum Vices gerentes, taliter quòd ipsi omnia & singula Præmissa Observabunt seu Observari facient, publicabuntur super hiis Principum Decreta in Portubus & Locis Maritimis utriusque Regni.

Nos ejusdem Prædecessoris nostri tamquam artissimæ Pacis & Amicitiæ Vincula inter *Nos* & prædictum Serenissimum Fratrem nostrum *Angliæ Regem* non modo Confirmare, sed perpetuo Robore Stabilire cupientes, habito Tractatu & Conclusione secutâ cum suis Oratoribus ad hoc Potestatem habentibus, illa eadem Capitula Approbavimus, Ratifficavimus, eaque pro Conclusis habuimus & habemus, & illa inviolabiter necnon a Subditis nostris facere Observari Promisimus, cum Duobus aliis Capitulis illis additis quæ sequuntur.

Item, quòd Admiraldus & qui suas Vices gerunt tenebuntur infra Semestre a tempore incepti Processûs illum debita Sententia Terminare; quod si non fecerit præfato tempore elapso, Causa, in eo Statu, in quo erit, si ita Actori placuerit, ad Concilium Majus utriusque Principis evocabitur.

Item, quòd si contigerit a Sententia Admiraldi aut ejus Vicegerentis appellari, Appellatio ad præfatum Concilium Majus devolvetur, ubi præfata Causa Appellationis & etiam illa quæ per negligentiam evocaretur, ut in Casu præcedenti, infrà aliud Semestre * terminabitur: Inhibebitque uterque Regum nè aliqua Cu- * XII.
riarum Parlamenti de hujusmodi Causis & Negotiis Cognitionem 694.
ullo modo suscipiat.

In quorum Fidem & Testimonium Sigillum nostrum præsentibus Literis duximus apponendum.

Datum *Parisius*, Die decimâ quartâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, Regni verò nostri Primo.

Per

Datum Parisius, die decima octavâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, & Regni nostri Primo.

LOYS.

PER REGEM, vobis *Archiepiscopo Rothomagensi*, & aliis Præsentibus.

NOTEREAU.

Sub Magno Sigillo pendente a Caudâ Pergamenæ.

55

Tractatus, contra Spolia Maritima, Confirmatio.

Ann. D. 1498. *An.* 14. *H.* 7. *Franc.* 14. *H.* 7. *m.* 29.

HENricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm, inter nostros & Inclitæ Recordationis *Regis Caroli nuper Franciæ* Oratores nonnulla Capitula, pro Justitiâ Subditis nostris & suis supra Mare ac Portus Maritimos administrandâ & Piratarum cohercendâ sævitiâ, tractata nostrisque ac suis Literis Patentibus approbata ratificataque fuerint,

Ipsaque etiam Capitula jamdudùm per Oratores nostros sufficienti Auctoritate fulitos, cum Serenissimo *Rege Lodowico Franciæ* moderno Dilecto Fratre & Consanguineo nostro de novo tractata & conclusa fuerint,

Quorum Sententia sequitur & est talis,

* XII. 695. * INPRIMIS, ut dispendiosa Litium Prorogatio æquitatis compendio coartetur, & Judicia absque cujusvis suspitionis scrupulo sincerè procedant, pro pacificandis, componendis, & terminandis Controversiis & Querelis præteritis & jam natis, super quibus Lis nondum mota est coram aliquibus Judicibus, subest tamen actu materia & Lis movenda speratur, in relevamen Subditorum taliter provisum, conclusum, & concordatum est quòd,

Per utriusque Regni Principes deputabuntur, in utroque Regno, Judices in Civitatibus aut Opidis utriusque Regni, Locorum, Terrarum, & Dominiorum eorumdem Portubus prioribus, aut in Locis maritimis damnificatis commodioribus,

In quibus tamen Spoliatores Piratæ aut Turba navalis, *&c. prout supra (in Literis Ludovici) de An.* 13 *&* 14 *Die Julii.*

IN QUORUM FIDEM ET TESTIMONIUM Magnum Sigillum nostrum præsentibus Literis duximus apponendum.

Dat. apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto Die Augusti, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, & Regni nostri Anno Quartodecimo.

ac mutuo & amicabili Intercursu Mercandisarum, inter Nos Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Patrias, Terras, Dominia, & Loca nostra quæcumque, Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque, Conveniendi, Appunctuandi, Celebrandi, Componendi, Concordandi, & finaliter Concludendi,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Dampnis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, ac injustis Detentionibus Mercium & Mercatorum alicujus Partium prædictarum, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ *inter Nos* & præfatum *Consanguineum nostrum*, * ac Regna, Patrias, Terras, Dominia, Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos prædictos hincinde pendere dinoscuntur, * XII. 696.

Necnon de & super omnibus & singulis Differentiis, Querelis, seu Quæstionibus quibuscumque in Capitulis Amicitiarum & Mercium Intercursûs, inter Nos & dictum Consanguineum nostrum vel Commissarios & Commissarios ipsius Consanguinei nostri ante hæc tempora initis & conclusis,

Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Exponendi, Interpretandi, Declarandi, & Concordandi, atque ea omnia & singula Componendi, Pacificendi, Appunctuandi, Reparandi, Reformandi, & plenariè ac integrè Determinandi & finaliter Concludendi, vel ad *aliam Dietam*, prout eis expediens visum fuerit & oportunum, Prorogandi, & Continuandi,

Ac de & super hujusmodi Appunctuatis & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Præmissa concernentibus, quæ cum præfatis Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Legatis, Deputatis, & Nunciis dicti Consanguinei nostri, Appunctuata, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, Literasque alias consimilis vigoris & effectûs ex altera Parte Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula qualitercumque concernentia Faciendi, Exercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus si in Personâ nostrâ interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula quæ per præfatos Commissarios, Oratores, Procuratores, & Deputatos nostros Appunctuata, Promissa, Concordata, Conventa, & Conclusa fuerint in hac Parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superinde Literas nostras Patentes Confirmatorias daturos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quinto die Augusti.

vobis melius visum fuerit, ad certos Dies & Loca, quos ad hoc provideritis, Evocandum & venire faciendum,

Ac ipsos & eorum quemlibet super hujusmodi Criminibus & Delictis suis diligenter Examinandum,

Ac eos omnes & singulos, qui se Gratiæ nostræ submittere & se Nobis dare voluerint, ad Gratiam nostram Acceptandum & Admittandum,

Ipsosque ad Fines & Redemptiones, Nobis pro Delictis suis
* XII. 697. solvendos, * considerata qualitate & quantitate Dilectorum suorum, juxta sanas discretiones vestras, Limitandum & Afsidendum,

Ac quascumque Recognitiones, Securitates, Cautiones, Promissa, & Obligationes, tàm pro Solutione hujusmodi Finium Nobis fiendorum, quàm de Se versus Nos benè Gerendo, ab ipsis & eorum quolibet Petendum & Exigendum, ac hujusmodi Recognitiones, Securitates, Cautiones, & Obligationes, cùm sic captæ fuerint, in Cancellariam nostram Mittendum & debitè Retornandum,

Necnon Fines & Redemptiones hujusmodi Requirendum, Levandum, & Recipiendum, ac ipsos & eorum quemlibet super omnibus & singulis Solutionibus debitè Acquietandum, ac Literas vestras Acquietantiæ superinde Deliberandum, quas tanquam nostras validas habere volumus:

Et insuper vobis, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem Damus & Committimus quibuscumque Parochiis, Villatis, Constabulariatibus, Hameletris, ac aliis quibuscumque, qui vobis pro Pardonatione & Abolitione nostris habendis prosequi voluerint, hujusmodi Pardonationem & Abolitionem, pro rationabilibus Finibus suis Nobis solvendis, pro Nobis & Nomine nostro, Concedendi, & hujusmodi Pardonationis sive Abolitionis Literas, eis & eorum cuilibet, qui eas petere velint, per Nos sub Magno Sigillo nostro Dandas & Deliberandas, pro Nobis & Nomine nostro Promittendi,

Necnon omnes & singulos, quos in hac parte Disobedientes & coram vobis comparere, aut Fines suos pro Delictis suis facere recusantes inveneritis, ut Rebelles & Proditores nostros in singulis Locis infra Comitatus prædictos & eorum alterum publicè Proclamandi, Publicandi, & Declarandi, publiceve Proclamari & Declarari faciendi,

Ac Terras, Tenementa, Redditus, & Possessiones suas quascumque, ac Bona & Catalla sua quæcumque, ubicumque, & in quorumcumque Manibus fuerint, per Vicecomites, Escaetores, & alios Officiarios nostros Comitatuum prædictorum, aut alios pro Nobis & Nomine nostro Arestari, & in Manus nostras Seisiri faciendi,

Ac Corpora ipsorum Rebellium, sic Delinquentium, ubicumque inveniri poterunt, Arestandi, & Prisonis nostris Committendi, ibidem, absque Cautione sive aliquâ aliâ Securitate, moraturos quousque pro ipsorum Deliberatione duxerimus aliter fore Ordinandum,

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Dominis, Militibus, Proceribus, Majoribus, Vicecomitibus, Ballivis, Senescallis, Constabulariis, cæterisque Officiariis, Ministris, Fidelibus, Ligeis, & Subditis nostris quibuscumque, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis & vestrûm cuilibet, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Faventes, & Auxiliantes in omnibus, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Maydeston*, decimo tertio die Septembris.

REX Dilecto & Fideli suo *Willielmo Hatclyff* Armigero Compotorum Hospitii nostri Clerico, Salutem.

Cùm Nos nuper, per Literas nostras Patentes, Assignaverimus Subditorum nostrorum, ut [illegible] sive Limitatas, ac jam Nobis debitas ac imposterùm debendas & solvendas, quàm omnia & singula Bona, Exitus, Reventiones, & Proficua, nobis provenientia & crescentia, aut provenire & crescere debentia de quibuscumque Terris, Tenementis, Redditibus, Possessionibus, Bonis, & Catallis, Nobis per nonnullos Rebelles & Proditores nostros, qui contra Nos in *Plano Campo* Interfecti fuerint, vel qui coram Justiciariis nostris ad hoc assignatis Morti fuerunt adjudicati, necnon per alios Rebelles qui Fugerunt, & Se Gratiæ nostræ adhuc non submiserunt, set impræsentiarùm in eorum Malitia persteterint, Forisfactis, pro Nobis & Nomine nostro, de tempore in tempus, Petendi, Levandi, Colligendi, & Recipiendi,

Ac Indenturas, super hujusmodi per vos Receptis, inter vos & singulas Personas, dictas Summas, pro dictis Finibus ac pro Exitibus, Reventionibus, & Proficuis prædictis, vobis solventes, Mentionem de singulis suis Solutionibus facientes & testificantes, Conficiendi,

Mandamus insuper vobis quòd fidelem Compotum de omnibus & singulis hujusmodi Receptis nobis, de tempore in tempus, faciatis, & ulterius de toto Facto vestro in hac parte Nobis certificetis, cæteraque faciatis & perimpleatis quæ in hac parte necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Et ideò vobis Mandamus, &c.

Teste ut supra.

Pro Ludovico Franciæ, de Recipiendo & Acquietando.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, No- Ann. D. 1498.
nagesimo secundo, inter Nos & Perhennis Memoriæ *Regis Karoli* An. 14.
dudùm Gallorum Principis Commissarios, Procuratores, Orato- H. 7.
res, Deputatos, & Nuncios, inter cætera, Conventum, Con-
cordatum, Appunctuatum, & Conclusum fuerit, Franc. 14.

Quòd idem nuper Rex Karolus *Solveret & Deliberaret, Solvive* H. 7. m.
& Deliberari faceret Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Depu- 27.
tatis vel dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, Summam Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri,

Quam quidem Summam Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri *præfatus nuper* Rex Karolus *Confessus fuerit & declaraverit, Seque Hæredes atque Successores suos, per Literas suas Nomine suo subsignatas, Obligaverit, & pro se & dictis Hæredibus atque Successoribus suis Concensuit & Promisit, solvere & deliberare, solvive & deliberari facere Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato seu Deputatis, sub modo & formâ sequentibus; videlicet,*

Quòd idem nuper Rex Karolus *solveret & deliberaret, solvive & deliberari faceret, suique Hæredes & Successores solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent, Nobis & dictis Hæredibus nostris, nostrisve Deputatis seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, in Villa nostra Calesii, Die Primo Mensis Maii extunc proximò sequente,* Viginti & Quinque Millia Francorum in Coronis Auri *unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses, secundùm Cursum & Æstimationem quam tunc habuerunt:*

Et Primo Die Mensis Novembris tunc proximo sequente consimilia Viginti Quinque Millia Francorum in Coronis Auri *in prædicta Villa nostra Calesii,*

Et sic, de Anno in Annum, & de Termino in Terminum, idem nuper Rex Karolus *solveret & deliberaret, solvive & deliberari faceret, suique Hæredes & Successores solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent, Nobis & dictis Hæredibus nostris, aut*

tes,

Dantes eisdem Quinque, Quatuor, aut Tribus eorumdem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum speciale cum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis dicti Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri *Regis Lodowici Franciæ*, apud dictam Villam nostram Calesii, Nomine nostro, Tractandi & Communicandi, & ab ipsis dictam Summam *Viginti & Quinque Millium Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses, ut præmittitur, valente) Nobis dicto Primo Die Novembris per ipsum Consanguineum nostrum *Lodowicum Regem Franciæ* debitam & solvendam, Recipiendi, & eorum Solutiones Acceptandi, ipsumque Serenissimum Principem *Lodowicum* Consanguineum nostrum & dictam Summam Solventes de hujusmodi Receptis Acquietandi & Exonerandi, atque Literas suas Acquietantiæ & Exonerationis eorumdem Conficiendi, ipsasque Literas atque nostras Acquietantiæ & Exonerationis hujusmodi, Magno Sigillo nostro sigillatas, præfatis Commissariis, Procuratoribus, Deputatis sive Nunciis prædicti Fratris & Consanguinei nostri, Nomine nostro atque suo, Tradendi & Deliberandi,

Cæteraque Faciendi, &c.

Promittentes, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto Die Octobris.

Per ipsum Regem.

---

* XII. 700.

* *Pro dicto Ludovico Acquietantia.*

Ann. D. 1498. An. 14. H. 7. Franc. 14. H. 7. m. 26.

REX universis & singulis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo Carissimoque Fratre & Consanguineo nostro *Rege Lodowico Gallorum Principe*, per Manus apud Villam nostram Calesii, *Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis Primâ Die Mensis Novembris Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo solvi debitorum, quæ erat *Duodecimus Terminus* pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* per, Perhennis Memoriæ, *Regem Carolum* novissimè Defunctum Nobis debitarum & solvendarum, prout in Literis Commissariorum ejusdem Illustrissimi Principis *Regis Caroli* plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis *apud Stapulas supra Mare* Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo apud *Mountilz* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatis, necnon Literis suis superinde Obligatoriis, Datis *apud Amboyse* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimi ... ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Ambassiatores, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, Deputamus, Creamus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & * speciale, * XII. 701.
pro Nobis & Nomine nostro, cum præfatis *Archipræfecto*, *Proconsulibus*, *Consulibus*, & *Senioribus dictæ Civitatis Rigensis*, ac *Communitate* ejusdem, eorumve Procuratore vel Procuratoribus, Actorum, Factorum, & Negotiorum suorum Gestore aut Gestoribus, & Nuncio sive Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eisdem *Archipræfecto*, *Proconsulibus*, *Consulibus*, *Senioribus*, & *Communitate* ad hoc habente vel habentibus, de & super Præmissorum Navium Rerum & Bonorum prætensis Ablationibus & Deprædationibus, necnon de & super Excessibus, Litibus, Controversiis, Dissensionibus, Injuriis, & Dampnis, Præmissorum occasionibus, Communicandi, Tractandi, Concordandi, Pacificendi, & Transigendi,

Concordiam, Pactum, sive Transactionem Vallandi & Roborandi, & ex adverso Roborari videndi, & ad effectum Concordiæ & Pacis interveniendi, & non aliter Dicendi, Gerendi, Excercendi, & Procurandi,

Ac etiam ab eisdem *Archipræfecto*, *Proconsulibus*, *Consulibus*, *Senioribus*, & *Communitate*, eorumve Procuratore sive Procuratoribus, Actorum, Factorum, & Negotiorum suorum Gestore seu Gestoribus, ac Nuncio vel Nunciis prædictis, Literas Acquietantiæ sive Acquietatorias ac alias Liberationes quascumque quarumcumq; Pecuniarum Summarum, *Magistro Generali Prusiæ*, ac *Archipræfecto*, *Proconsulibus*, *Consulibus*, *Senioribus*, & *Communitati prædictæ Civitatis Rigensis*, Civibusve aut Mercatoribus ejusdem, aut eorum alicui, per Nos aut Progenitores nostros prædictos prætensarum quovis modo debitarum, Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris fiendas & deliberandas, Nomine nostro, Petendi, Stipulandi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi quæ in Præmissis vel eorum aliquo necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia fuerint quæ de se Mandatum exigant magis speciale, & quæ Nosmetipsi faceremus vel facere possemus si præsentes personaliter interessemus,

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Ambassiatores, & Nuncios nostros Communicatum, Tractatum, Concordatum, Pactum, Transactum, & Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Novembris.

Per ipsum Regem,

gimagistrorum & Seniorum totius Communitatis Civitatis Rigensis in Livonia, ac Civitatum, Civium, Mercatorum & Sociorum ejusdem Civitatis, necnon aliorum Locorum eidem Civitati Subjectorum & Cohærentium Salutem.

NOTUM FACIO per Præsentes, quòd ego *Johannes Prange* antedictus, pro Bono Pacis & Utilitate dictorum *Archipræfecti, Burgimagistrorum, Proconsulum & Consulum*, Civitatum, Mercatorum, Civium, Sociorum & Incolarum præfatæ Civitatis Rigensis ac aliorum Locorum supradictorum, necnon Subditorum, Ligeorum, Mercatorum Serenissimi ac Metuendissimi Principis & Domini *Henrici Septimi Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ* & ejus Regni, pro dictis Archipræfecto, Proconsulibus, Consulibus, Burgimagistris, Communitatibus, Mercatoribus, Civibus, Sociis & Incolis præfatæ Civitatis ac aliis Locis prædictis, & pro ipsis Hæredibus & Successoribus suis, atque eorum Nominibus, & ab eisdem sufficienter in hac parte Procuratorium & Commissionem habens (quod quidem Procuratorium sive Commissio Præsentibus est annexum) cum Reverendo in Christo Patre Domino *Thoma Londoniensi Episcopo*, & Magistro *Willielmo Warham* Legum Doctore Magistro sive Custode Rotulorum Cancellariæ dicti Domini Regis, Commissariis, Oratoribus, Ambassiatoribus, Procuratoribus & Nunciis specialibus ejusdem *Illustrissimi Domini Regis* & ab eodem Domino Rege sufficientem Potestatem habentibus, omnia & singula Capitula, modo & formâ subscriptis, Conveni, Contraxi & Conclusi, ac per Præsentes Convenio, Contraho & Concludo, & Ipsi Mecum Convenerunt, Contraxerunt & Concluserunt, ac per Præsentes Conveniunt, Contrahunt & Concludunt.

IN PRIMIS, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, de cætero, inter Subditos, Ligeos & Vassallos dicti Serenissimi *Regis Angliæ*, & omnes & singulos Homines Incholas & Mercatores dictæ *Civitatis Rigensis*, ac aliorum Locorum eidem civitati Subjectorum sive Cohærentium, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces ac ubique Locorum, sit bona vera integra & perfecta Pax & Amicitia, perpetuis futuris temporibus duratura.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, durante Pace & Amicitiâ antedictis, licebit omnibus & singulis Subjectis ac Mercatoribus dicti Serenissimi *Regis Angliæ* ad dictam *Civitatem Rigensem*, ac ad omnia alia Loca eidem Civitati subjecta aut Cohærentia, cum & sine Bonis, Rebus, Mercibus, ac aliis Commoditatibus de & in Terris Dominiis ac Patriis Regni Angliæ provenientibus & crescentibus, liberè, quietè ac sine Molestatione quacumque cum & sine Navibus suis venire, morari, ibidemque cum omnibus & singulis Mercatoribus ejusdem Civitatis ac aliis quibuscumque in eâdem Civitate, aut in aliis Locis eidem Civitati subjectis, aut cohærentibus Emere & Vendere, ac Bona sic Empta ac alia sua Bona quæcumque ad quæcumque alia Loca, tàm per Terram, quàm per Mare & Aquas dulces, liberè & impunè Traducere & Exportare;

Et dicti Mercatores Angliæ, pro Bonis, Rebus & Mercibus prædictis, per eos in dictam Civitatem ac alia Loca eidem Civitati subjecta sive cohærentia ac in aliquos Portus ejusdem Civitatis aut eorum Locorum Trajiciendis & Inducendis, ac Exportandis, Evehendis & Traducendis, a Solutione omnium & singulorum Vectigalium Pedagii Augariagiæ aut Custumarum præstatione quacumque perpetuis futuris temporibus Liberi erunt & Quieti:

Et è contra licebit omnibus & singulis Mercatoribus dictæ Civitatis Rigensis ad dictum Regnum Angliæ, cum Bonis, Rebus & Mercibus ac aliis Commoditatibus, de & in Terris, Dominiis ac Patriis ejusdem Civitatis ac aliorum Locorum eidem Civitati subjectorum provenientibus & crescentibus, & non aliis, liberè, quietè & sine molestatione quacumque, cum & sine Navibus suis, Venire, Morari, ibidemque cum omnibus & singulis Mer-

ITEM, Magister *Johannes Prange* Orator antedictus, pro dictis *Archipræfecti, Proconsulum, Consulum* ac aliorum Communitatis ac Mercatorum ejusdem Civitatis & Locorum prædictorum & eorum Nominibus, Nobis, Oratoribus *dicti Domini Regis* & pro eodem Rege & ejus Nomine Stipulantibus, Promisit & Tenore Præsentium Promittit quòd dictam Obligationem Originalem de Data ac Summa prædicta *Johanni Wilshire* Magistro Societatis Mercatorum Angliæ, in Opido Andewarpensi aut Brugensi, aut cæteris Locis infra Terras, Patrias & Dominia *Archiducis Austriæ* Residentium, aut alteri ejus in loco interim surrogando in hac parte sufficienti Auctoritate, infra Quatuor Menses proximò & immediatè sequentes post Datam Præsentium, in dicto opido Andewarpensi, Tradet & Deliberabit seu Tradi aut Deliberari faciet; quod si non fecerit, omnia singula Capitula præsentis Tractatûs, quatenus dictos Mercatores Incolas & Subjectos Civitatis & Locorum prædictorum concernunt, pro non Conclusis ipso facto habeantur & censeantur.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd *dictus Serenissimus Rex*, pro Se Hæredibus & Successoribus suis, omnia & singula Capitula præsentis Tractatûs, quatenus Se, Hæredes & Successores suos concernunt aut concernent, Literas suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas, infra Quinque Menses proximò & immediatè sequentes post Datam Præsentium, Commissario, Oratori, Procuratori dictæ Civitatis Rigensis ac aliorum Locorum prædictorum, in hac parte sufficienter auctorizato, in Villa sua Calesii Tradet & Deliberabit, aut Tradi & Deliberari faciet & Mandabit:

Et dicti *Archipræfectus, Proconsules, Consules & Burgimagistri* Literas suas, sub Sigillo Communi dictæ Civitatis Rigensis omnium & singulorum Capitulorum præsentis Tractatûs Ratificatorias & Confirmatorias, quatenus Se aut dictam Civitatem & Loca prædicta ac Communitatem Incolas Mercatores eorumdem Civitatis & Locorum eorum Hæredes aut Successores universales aut singulares concernunt aut concernent, infra Quinque Menses proximò & immediatè sequentes post Datam præsentium, Commissario aut Commissariis *dicti Serenissimi Regis*, in hac Parte sufficienter Auctorizatis, in dicta Villa Calesii, cum effectu Tradent & Deliberabunt, aut Tradi & Deliberari facient.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium atque Fidem Præsentibus ego præfatus *Johannes Prange* Orator antedictus Sigillum meum apposui, ac Nomen & Cognomen meum Manu meâ propriâ scripsi.

Dat. *apud Westm.* vicesimo Sexto Die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo.

Nos autem *Henricus Rex* antedictus, omnia suprascripta Capitula, Appunctuamenta, Conventiones, Concordiam & Conclusiones Ore Regio Roboramus & Ratificamus ac Tenore Præsentium Confirmamus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, quòd Nos ea omnia & singula, quantum ad Nos attinet, realiter & cum effectu Observabimus & * Exequemur, ac Exequi & Observari faciemus, juxta vim, formam, & effectum eorumdem. * XII. 704.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium has Literas nostras Patentes, Manu nostrâ subscriptas Magni Sigilli nostri appensione fecimus communiri.

Dat. *apud Palatium nostrum Westm.* Anno Domini secundùm Computationem Ecclesiæ Anglicanæ Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, & Regni nostri Quartodecimo.

Pro-

do quovis modo,

Et ulterius Concedimus *præfato Silvestro* plenariam Potestatem, Tenore Præsentium, omnia hujusmodi Ecclesias, Collegiatas, Cantarias, Abbatias, Prioratus, Ecclesias Collegiatas, Præpositutas, Decanatus, Archidiaconatus, Præbendas, Hospitalia & alia Beneficia Ecclesiastica quæcumque Nobis ratione Vacationis prædictæ pertinentia cuicumque sibi placuerit, cùm & quotiens vacaverint seu aliquod eorum vacaverit, ad libitum suum, Concedendi, Conferendi, Præsentandi sive Donandi, ac etiam Auctoritatem & Potestatem faciendi sive Donandi omnimodos Senescallos, Receptores, Ballivos, Firmarios & alios Officiarios, Ministros sive Occupatores, & Officia quæcumque Episcopatui prædicto pertinentia cuicumque sibi placuerit, & hujusmodi Officiarios sive Officia ad libitum suum prædictum Expellendi & Amovendi ac Revocandi, prout Nos faceremus si præsens Concessio nostra facta non fuisset, absque impedimento, molestatione, calumpnia, perturbatione seu gravamine Nostri vel Hæredum nostrorum Justiciariorum, Escaetorum, Ballivorum, Vicecomitum, vel aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; eo quod expressa mentio de vero Valore Annuo seu aliquo alio valore sive Certitudine Præmissorum sive alicujus Præmissorum aut de aliis Donis sive Concessionibus, *eidem Silvestro*, per Nos ante

• XII. 705. hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut • aliquo Statuto, Actu, Ordinatione sive Restrictione in contrarium ante hæc tempora facto, edito, ordinato sive proviso, aut aliquâ aliâ Re, Causâ vel Materiâ quacumque in aliquo non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Primo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Tractando cum Rege Romanorum.

Ann. D. 1498. *An.* 14. *H.* 7. *Franc.*14. *H.* 7. *m.* 17.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Industria providaque Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Jacobi Tyrell* Militis Capitanei nostri de Guisnes, & *Roberti Middelton* Legum Doctoris Capellani nostri Decani Ecclesiæ Collegiatæ Leycestriæ, plenissimè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos & Nuncios speciales Assignamus, Ordinamus, Constituimus & Deputamus per præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem atque Mandatum generale & speciale cum Sacratissimo Illustrissimoque Principe Fratre atque Consanguineo nostro Carissimo *Maximiliano Romanorum Rege*, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis sive Nunciis, Oratore, Procuratore, Deputato sive Nuncio sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habente vel habentibus, de & super omnibus & singulis Capitulis & Articulis, Honorem, Utilitatem, Pacem mutuamque amicitiam utriusque nostrûm prædictorum Principum, atque Regnorum, Dominiorum, Terrarum & Patriarum, necnon Subditorum nostrorum [...]tes,

• Nec hujusmodi Rebellibus sive Proditoribus, Rebelli sive • XII. Proditori, qui in aliquem Locum Obedientiæ nostræ seu alterius 706. Nostrûm declinaverint seu declinaverit, quoquo modo dabit seu præstabit Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, aut Assistentiam, set Eum aut Eos, infra Viginti Dies posteaquam per Literas alterius Nostrûm, cujus hujusmodi Rebelles aut Rebellis, Subditi aut Subditus extiterint sive extiterit, alter ex Nobis requisitus fuerit, Eum vel Eos Literarum hujusmodi Requisitionis Latori, aut alii in hujusmodi Literis Nominato sive Deputato, Tradet, Restituet, & Deliberabit, Tradive, Restitui, & Deliberari faciet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium.

Ann. D. 1498. *An.* 14. *H.* 7. *Pat.* 14. *H.* 7. *p.* 3. *m.* 17.

REX Escaetori suo in Comitatu Suthamptoniæ, Salutem.

Cùm Reverendissimus in Christo Pater *J.* eadem gratiâ, *Cardinalis Archiepiscopus Cantuariensis* totius Angliæ Primas & Apostolicæ Sedis Legatus,

Ad quem omnis & omnimoda Jurisdictio Spiritualis & Ecclesiastica, quæ ad *Episcopum Wigorniensem* pertinuit, Sede plenâ, ipsâ Sede jam Vacante, notoriè dinoscitur pertinere,

Electionem, nuper factam in Ecclesia sive Monasterio Sancti Petri Gloucestriæ, Ordinis Sancti Benedicti, dictæ Wigorniensis Diœcesis, de Religioso Viro Dompno *Johanne Malverne* Commonacho & Confratre ejusdem Monasterii in Abbatem & Pastorem Loci illius (cui prius Regium Assensum adhibuimus & Favorem) confirmaverit, sicut per Literas Patentes ipsius Reverendissimi Patris, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos, Confirmationem illam acceptantes Cepimus Fidelitatem ipsius *Abbatis*, & Temporalia Abbatiæ illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Abbati* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo septimo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Ac Dilecto sibi Majori Villæ suæ Gloucestriæ *ac Escaetori suo in eadem Villa.*

Escaetori Regis in Com. Hereford. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus,

Escaetori Regis in Com. Salop. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus,

Philippus Cleves, Dominus de Raveltaing;

Ludovicus de Luxembourg, Comes de Ligny;

Johan de Rohan, Miles de Ordine Regio Sancti Michaelis Dominus de Rohan & de Leon;

Franciscus de Britannia, ejusdem Ordinis Miles, Dominus Davaugours;

Philippus de Hocqueberg, Miles Ordinis memorati, Dominus de Rothelin, Comes de Novo Castro & Marquio de Hocqueberg;

Ludovicus Dominus de la Tremoille, ipsius Regii Ordinis Miles, Vicecomes de Touhars;

Petrus de Rohan, Dominus de Gie, & *Johannes Dominus de Baudricourt*, Ambo Milites Ordinis præfati & Franciæ Marescalqui;

Johannes Dominus de Rieux, Miles ejusdem Regii Ordinis, Comes Aracutiarum, Britanniæ Marescalus;

Franciscus de la Val, Dominus de Chasteaubriant & de Derval;

Guillermus de Poytiers, sæpe memorati Ordinis Miles, Dominus de Clerien;

Frater *Guido de Blanchafort*, Miles atque Magnus Prior Ordinis Sancti Johannis Jherosolimitani in Alverniæ Provincia;

Johannes de Ambasia, Dominus de Bussy;

Petrus de la Val, Miles Dominus de Love;

Jacobus de Tournon, Miles Dominus dicti Loci;

Johannes de Poiturco, Dominus de Bellomonte;

Imbertus de Bastarnay, Miles Dominus de Boschaige;

Renatus de la Jumeliere, Miles, Dominus de Martigny le Briant;

Johannes de Narbonna Miles, Dominus de Thalerano;

Jacobus de Dintville Miles, Dominus de Chesnay;

Hector de Montenart Miles, Gubernator Astensis Provinciæ;

Johannes de Ponteville Miles, Vicecomes de Rupecavardo Senescalus Provinciæ Xantonensis;

Radulphus de Launay Miles, Dominus de Morvillier, Capitaneus Civitatis & Ballivus Territorii Ambianensis in Picardiæ Provincia;

Anthonius de Bassay, Miles, Dominus Castri & Dominationis Tricastriensis Ballivus Provinciæ Divionensis;

Johannes de la Vieuville Miles, Dominus dicti Loci, Ballivus Territorii de Gisors in Normandiæ Provincia;

Johannes de Puy, Dominus du Coudray Miles Ballivus Territorii Constantiensis in eadem Normandiæ Provincia;

Jacobus de Chembray, Dominus de Taveray, Ballivus Ebroicensis in ipsa Normandiæ Provincia;

Valerius de Sains, Dominus de Marigny Ballivus Provinciæ Silvanectensis;

Gilbertus Bertrand, Ballivus Provinciæ Bituricensis;

Et,

Jacobus de Beaune, Generalis Financiarum Provinciæ Linguæ Occitanæ,

Insimul unaque Congregati in Aula Palatii Regii Castri Civitatis Nanetensis in Ducatu Britanniæ, Repræsentantes Tres Status Regni Franciæ, in Præsentia ipsius Christianissimi & Serenissimi Domini nostri Regis, ejusque Voluntati quam super ea Re nobis patefecit annuentes, ipsum Tractatum & Capitula Pacis, Confœderationis, & Amicitiæ præfatarum, necnon omnia & singula in eis contenta, per Præsentes, quas nostris Sigillis muniri & roborari fecimus, scienter & consultò Ratificamus, Confirmamus, & Approbamus, & pro Ratificatis, Confirmatis, & Approbatis haberi volumus.

ac Procuratoriis dictæ Civitatis Rigensis,
dictorum in ea parte sufficienter auctorizatis in Villa nostra Calesii Traderemus, ac Tradi & Deliberari faceremus,

Ac etiam quòd Archipræfectus, Proconsules, & Burgimagistri *Literas suas sub Sigillo Communi dictæ Civitatis Rigensis omnium & singulorum Capitulorum dicti Tractatûs Ratificatorias & Confirmatorias, quatenus se aut dictam Civitatem & Loca prædicta ac Securitatem Incolas & Mercatores eorumdem Civitatis & Locorum Hæredes aut Successores universales vel singulares concernunt, infra dictos Quinque Menses Commissario aut Commissariis nostris, in ea parte sufficienter auctorizatis, in dicta Villa Calesii Traderent & Deliberarent, aut Tradi & Deliberari facerent*, prout in dicto Tractatu plenius continetur,

Nos,

Præmissa considerantes; & quæ per dictos Commissarios nostros in hac parte Facta, Gesta, aut Promissa sunt debitam Executionem habere volentes,

Ac de Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum Consiliariorum, *Ricardi Nanfan* Militis Deputati Locumtenentis nostri Villæ nostræ Calesii, *Johannis Turbervyle* Militis Thesaurarii nostri Villæ prædictæ, *Antonii Broun* Militis Constabularii Castri nostri Calesii, & *Adriani Whetehill* Contrarotulatoris nostri ejusdem Villæ, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis, Tribus & Duobus eorum plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum præfatis *Archipræfecto*, *Proconsulibus*, *Consulibus*, & *Burgimagistris*, seu eorum Oratore, Procuratore, Deputato, sive Nuncio sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eis ad hoc habente, Conveniendi, Communicandi, & Tractandi, & ab eisdem Literas suas Ratificatorias omnium & singulorum Capitulorum prædictorum, juxta vim, formam, & effectum Tractatûs prædicti, Communi Sigillo dictæ Civitatis Rigensis sigillatas, pro Nobis & Nomine nostro Petendi, Exigendi, Requirendi, & Recipiendi; necnon consimilis Tenoris Literas nostras, Magno Sigillo nostro sigillatas, eis aut eorum Commissario, Oratori, Procuratori, Deputato, sive Nuncio prædicto, pro Nobis & Nomine nostro, Tradendi & Deliberandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Expediendi, & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, XII.
Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid quod per dictos 709.
Commissarios, Deputatos, & Nuncios nostros, Tres vel Duos eorum, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Di

nostro & pro Nobis, dictam Obligationem & alia Scripta Publica & Privata quæcumque quarumcumque Pecuniarum Summarum, necnon alias similes Scripturas cujuscumque sint Tenoris & effectûs, quibus Nos aut Illustrissimi Progenitores nostri aut alii Mercatores vel Subditi Regni Angliæ per Magistros Generales Pruciæ aut Cruciferos sive Rutenos aut Communitatem vel Mercatores quoscumque Civitatis aut aliorum Locorum prædictorum, seu eorum Hæredes, Successores, aut Assignatos, vel alios quoscumque onerari possint, ab eisdem aut eorum Commissario, Procuratore, Deputato, sive Nuncio speciali, ab eis in hac parte sufficienter Auctorizato, Petendi, Requirendi, Exigendi, & Recipiendi,

Ipsosque *Archipræfectum*, *Præconsules*, *Consules*, & *Burgimagistros*, & dictam prætensam Obligationem ac alias Scripturas & Obligationes prædictas liberantes, de hujusmodi Receptis Acquietandi & Exonerandi, Literasque Acquietantiæ & Exonerationis hujusmodi præfatis *Archipræfecto*, *Proconsulibus*, *Consulibus*, & *Burgimagistris*, aut eorum dicto Commissario, Procuratori, sive Deputato Nomine nostro Faciendi, Tradendi, sive Deliberandi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid quod per Te Nomine nostro & pro Nobis Actum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum,

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Januarii.

Per ipsum Regem.

---

* *De Restitutione Temporalium.*

* XII. 710.

Ann. D. 1499. *An. 14. H. 7. Pat. 14. H.7.p.3. m. 14.*

REX Escaetori suo in Comitatu Gloucestriæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* nuper, vacante Ecclesiâ Cathedrali Wigorniensi, per Obitum, bonæ Memoriæ, *Johannis ejusdem Ecclesiæ ultimi Pastoris & Episcopi*, Personam Dilecti & Fidelis nostri *Silvestri ejusdem Ecclesiæ Electi* in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus*, per suum Procuratorem sufficientem, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Eidem Electo (cujus Fidelitatem per dictum Procuratorem suum cepimus) Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo septimo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Johannes Fortescu, pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Comes Oxoniæ*, *Comes Essexiæ*, *Dominus Ormond* Baro, *Robertus Sheffeld* Miles, *Thomas Tirrell* Miles, *Johannes Risley* Miles, & *Willielmus Say* Miles, & quamplures alii,

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Wintoniensis *Episcopus Wintoniensis* & *Abbas de Hida*: pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Johannes Norbury* Miles, *Matheus Brown* Miles, & *Willielmus Uvedale* Miles, & quamplures alii,

* Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Cicestrensis *Episcopus Cicestrensis* & *Abbas de Bello*; Pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Comes de Arundella*, *Dominus de Dacre* de la South Baro, *Dominus Dudley* Armiger, & *Ricardus Sakfeld*, Armiger, & quamplures alii, * XII. 711.

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Herefordensis *Episcopus Herefordensis*; pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Comes Salopiæ*, *Ricardus Pole*, & *Ricardus de Laver* Miles, & quamplures alii,

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Eliensis *Episcopus Eliensis*; pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Gilbertus Talbot* Miles & *Willielmus Fyndern* Miles, & quamplures alii,

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Norwicensis *Episcopus Norwicensis*, & *Abbas de Bury*; pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Comes Suffolciæ*, *Thomas Lovell* Miles, & *Robertus Clere* Miles, & quamplures alii,

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Lincolniæ Episcopus nullus, quia Sedes vacabat, *Abbas Sancti Albani* & *Abbas de Burgo Sancti Petri*; pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Marchio Dorsetiæ*, *Comes Kantiæ*, *Comes Wiltesiæ*, *Vicecomes de Welles*, *Dominus de Hastynges* Baro, *Dominus Grey de Wilton* Baro, *Dominus Grey de Codnore* Baro, *Edwardus Burgh* Miles, & *Radulphus Shirley* Miles, & quamplures alii,

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Wigorniæ Episcopus in Remotis agens, videlicet, in Curiâ Romanâ, *Abbas Gloucestriæ*, *Abbas de Evesham*, *Abbas Cirencestriæ*, & *Abbas de Wynchecombe*; pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Dux Bedfordiæ*, *Dominus de Beauchamp* Baro, *Johannes Hudleston* Miles, & *Johannes Mortymer* Miles, & quamplures alii,

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Bathon. & Wellen. Episcopus nullus quia Sedes vacabat, *Abbas Glaston*; pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Dominus de Daubney* Baro, & *Amisius Paulet* Miles, & quamplures alii,

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Dunolmensis *Episcopus Dunolmensis*; pro Statu verò Temporalium tàm Nobilium quàm Communitatis ejusdem Diœcesis *Thomas Lumley* Armiger & *Georgius Maners* Miles, & quamplures alii,

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Coventriæ & Lichfeldiæ *Episcopus Coventrensis & Lichfeldensis*, *Abbas Salopiæ*, & *Prior de Coventria*; pro Statu verò Temporalium & Communitatis earumdem Civitatis & Diœcesis *Comes Derbiæ*, *Dominus le Straunge* Baro, *Dominus de Dudley* Baro, *Petrus Lee* Miles, & *Humfridus Stanley* Miles, & quamplures alii,

Pro Statu Ecclesiastico & Clericali Civitatis & Diœcesis Exoniæ *Episcopus Exoniensis*; pro Statu verò Temporalium tam Nobilium

Quorum quidem Capitulorum Tenor sequitur in hiis verbis,

INPRIMIS, quòd bonæ, sinceræ, firmæ, & perfectæ sint & inviolabiliter habeantur & observentur Pax, Amicitia, & Fœdera inter Potentissimos *Angliæ & Franciæ Reges* antedictos, eorumdem Patrias & Dominia sua quæcumque, Hæredes, Successores, Vassallos, atque Subditos suos præsentes & futuros, ac quoscumque Alligatos & Confœderatos utriusque Principis qui in ista Pace comprehendi voluerint, & se comprehendi velle infra Tempora & sub forma inferiùs limitata declaraverint, necnon inter Illustrissima *Franciæ & Angliæ* Regna, per Mare, Portus Maris, & Aquas dulces, *&c.*

Quibus quidem Capitulis sic Lectis, Auditis, Declaratis, & Intellectis, quia in uno ipsorum Capitulorum expressum & memoratum est quòd ambo Nos ipsi Reges tenebamur & promisimus per Tres Status utriusque Regnorum nostrorum illa Capitula confirmari, ratificari, & approbari facere, eam ob rem Nos tunc & ibidem exprimi & declarari fecimus omnibus illic in ipsa Trium Statuum Congregatione existentibus ac audientibus quatenus, habitâ inter ipsos Consultatione sufficienti, deliberarent si eadem Capitula Pacis, Confœderationis, & Amicitiæ, tanquam Bona, Rationabilia, Honesta, atque Utilia, ratificare & confirmare deberent atque vellent juxta Tenorem ipsorum Capitulorum,

Quâ quidem Declaratione de Mandato nostro ita factâ, necnon per eosdem Tres Status plenissimè intellectâ, Gentes ipsorum Trium Statuum, animadvertentes nichil esse jàm congruum Humanæ Fidei quàm quæ Pacta sunt servari, & propterea suppremis affectibus cupientes ea quæ in prædicto Pacis Capitulo & in aliis Capitulis præinsertis Promissa & Conventa fuere compleri, post maturam inter ipsos & consultam Deliberationem, de eorum certa Scientia, mera, spontanea, & gratuita Voluntate, necnon de Mandato, Consensu, & Voluntate nostris, ipsas Pacem, Confœderationem, & Amicitiam, & ipsarum Pacis, Confœderationis, & Amicitiæ Capitula præinserta ac omnia & singula in eis contenta, tanquam Rationabilia, Honesta, Utilia, atque Commoda laudaverunt, atque ratificaverunt, necnon pro laudatis, approbatis, confirmatis, & ratificatis haberi voluerunt & declararunt.

In quorum omnium & singulorum Robur, Fidem, & Testimonium, quia, secundùm Morem, Consuetudinem, & Statuta Regni nostri Angliæ, de omnibus Decretis & Actubus, qui tractantur, fiunt & concluduntur in Congregatione Trium Statuum ipsius Regni nostri Angliæ, non solent neque debent emanare aliquæ Literæ vel Instrumenta publica & autentica nisi cum Attestatione & Sigillo Regiis, idcircò Nos hiis præsentibus Literis, Manu nostrâ signatis, nostrum Magnum Sigillum apponi fecimus.

Dat. apud *Westmonasterium*, Septimo Die Aprilis, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo nono, & Regni nostri Quartodecimo.

Acquietantia pro Annuo Censu.

Ann. D. 1499. REX universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

An. 14. H. 7. Franc. 14. H. 7. m. 9. Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo Carissimoque Fratre & Consanguineo nostro *Rege Ludovico Gallorum Principe*, per Manus apud Villam nostram Calesii, *Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis Primo Die Mensis Maii Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Nono solvi debito-

Per ipsum Regem.

De Intercursu Mercium inter Subditos Angliæ & Ducis Burgundiæ Confirmatio Regis.

REX universis & singulis, ad quorum notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1499.

INSPEXIMUS QUÆDAM CAPITULA Mercimoniorum ac Mercium Intercursûs inter Commissarios & Oratores nostros ex una, & Commissarios & Oratores Serenissimi Principis & Consanguinei nostri carissimi *Philippi Archiducis Austriæ & Ducis Burgundiæ, &c.* Partibus ex altera, apud Villam Calesii nuper Communicata, Conventa, Tractata, Appunctuata, Inita, Concordata, & Conclusa, sicuti in Literis desuper confectis pleniùs apparet & continetur, An. 14. H. 7. Franc. 14. H. 7. m. 16.

Quarum Literarum Tenor sequitur, & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, *Ricardus*, Permissione Divinâ, *Roffensis Episcopus*, *Willielmus Warham* Legum Doctor Magister sive Custos Rotulorum Cancellariæ in Anglia, *Ricardus Nanfan* Miles Deputatus Locumtenentis Villæ Calesii, Magister *Ricardus Hatton* utriusque Juris Doctor, *Johannes Tuberyyle* Miles Thesaurarius Villæ prædictæ, *Sampson Norton* Miles Janitor ejusdem Villæ, & *Adrianus Whethill* ejusdem Villæ Contrarotulator, Ambassiatores, Oratores, Procuratores, & Commissarii Potentissimi ac Metuendissimi Principis Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ, & Domini Hiberniæ*, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd Nos, Ambassiatores, Oratores, Procuratores, & Commissarii supranominati, pro Excellentissimo Principe nostro *Rege antedicto* atque ejus Nomine, sufficienti Auctoritate nobis in hac parte ab eodem Principe per Literas suas Patentes commissâ (quarum Tenor inferius sequitur) cum Reverendo in Christo Patre Domino *Henrico de Bergis Episcopo Cameracensi* & *Comite Cameracensi* Ordinis Velleris Aurei Cancellario, Magistro *Johanne Sauvage* Flaundrensium Præsidente, Domino *Daniele de Praet* Milite Ballivo superiore Flandriæ Domino de Meruwez, & Magistro *Thoma de la Papoire* Domino de Pipoy Magistro Requestarum Hospitii Illustrissimi Principis Domini *Archiducis Austriæ & Ducis Burgundiæ, &c.* Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Commissariis præfati Serenissimi Principis *Philippi Archiducis Austriæ, Ducis Burgundiæ, &c.* & ab eodem Principe in hac parte sufficientem Auctoritatem per Literas suas Patentes habentibus (quarum etiam Tenor inferiùs sequitur) Convenimus, Contraximus, & Conclusimus, ac per Præsentes Convenimus, Contrahimus, & Concludimus omnes * & singulos Articulos in forma sequente, * XII. 714.

IN PRIMIS, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd, immediatè post Datam & Conclusionem præsentis Tractatûs, de quolibet Sacco cujuslibet generis Lanarum, ad Stapulam Calesii traductarum & traducendarum, durante Termino Duodecim Annorum proximò sequentium post Datam Præsentium, una Medietas Marcæ deponetur & defalcabitur, nisi fortè magna & notoria Ovium Mortalitas in Regno Angliæ interim contigerit; quæ quidem Ovium Mortalitas per bonos & indifferentes Viros, in hac parte coram Thesaurario Angliæ juratos, omni fraude & dolo in ea parte cessante, æstimabitur: de qua quidem Mortalitate Thesaurarius Angliæ qui pro tempore erit Illustrissimum *Dominum Archiducem* aut ejus Commissarios per Literas sub Sigillo suo certiorabit, quo Casu licebit Mercatoribus Stapulæ prædictæ, præsenti Articulo non obstante, dictos Saccos præfatarum Lanarum & eorum quemlibet, dictâ Peste & ejus effectu durante, sine Diminutione aut Defalcatione quacumque liberè & impunè Vendere.

ITEM,

jusmodi Dolo, Fraude, Scientia vel Consensu pro quolibet Sacco Lanarum ut præmittitur fraudulenter Paccato, totiens quotiens de Dolo, Fraude, Scientia vel Consensu prædictis Convictus fuerit, *Viginti Libras Sterlingorum* Amittet; quarum *Viginti Librarum Quindecim Libræ* debebuntur *Domino Regi*, & *Quinque Libræ* Solventur *Illi qui hujusmodi falsas Paccaturas Detexerit*; præsenti Ordinatione post Primum Diem Junii proximò futurum post Datam præsentis Tractatûs & non antea suum Robur & Effectum habiturâ.

Item, quòd si Subditi *Domini Archiducis* Lanas in Calesio Ementes, & infra Tres Menses Diem dictæ Emptionis proximò & immediatè sequentes eas Lanas in Calesio reductas negligentiâ
* XII. 715. Venditoris * Madefactas, Putridas, Vermibus corrosas, Corruptas, aut aliter Vitiatas in Calesio minimè probaverint, si in Termino Solutionis post lapsum dictorum Trium Mensium dictas Lanas ut præmittitur Vitiosas esse allegaverint, nullatenus audientur; set, hujusmodi Exceptione in nullo obstante, ad Solutionem Summæ petitæ & in Scripto Obligatorio contentæ realiter & cum effectu compellantur & quilibet eorum compellatur, nisi inter Partes Contrahentes aliter conventum sit:

Et, si infra tempus dictorum Trium Mensium, Lanæ per Emptors reducantur Calesio tanquam Viciosæ, Stapularii aut Officiarii Stapulæ ad hoc deputati eas visitabunt, & Parti debitè Instanti & Justitiam sibi fieri Postulanti infra Viginti Dies post hujusmodi Requisitionem ministrabunt, nisi Lanæ sint Madefactæ, vel tempora fuerint Feriarum, vel alia justa Causa Dilationis extiterit:

Et, si infra dictos Viginti Dies Officiarii Stapulæ, Justitiam ut præmittitur suâ negligentiâ ministrare distulerint, & Mercator Stapulæ qui hujusmodi Lanas vendiderit interim cum Parte Dampnificata non composuerit, tunc Tractatus erit dissolutus, & compelletur Venditor suas Lanas recipere & Precium vel Scriptum Obligatorium Emptori restituere unà cum omnibus Dampnis & interesse:

Quod si infra dictos Viginti Dies contra Subditos *Domini Archiducis*, Allegantes hujusmodi Lanas Madefactas, Putridas, Vermibus corrosas, Corruptas, aut aliter ut præmittitur Vitiatas, Decretum sive Sententia per Officiarios Stapulæ feratur, nunquam super illa Querela seu Allegatione contra Mercatorem Venditorem coram quocunque alio Judice, quàm coram Illustrissimo Domino *Rege Angliæ* aut ejus in hac Parte Deputatis, postea judicialiter vel extrajudicialiter ad Agendum vel Querelandum admittentur, vel aliquis eorum admittetur.

Item, quod de cætero Mercatoribus Stapulæ eorumque Factoribus & Negotiorum Gestoribus ac aliis Subditis *Domini Regis* per Subditos *Domini Archiducis* fiant bonæ & perfectæ Solutiones, videlicet, in bonis Pecuniis & ad Valorem Sterlingorum juxta Ratam Tabulæ jam factæ & ad præsens in Aula Stapulæ prædictæ existentis, nisi inter Partes Contrahentes aliter sit Conventum, ac etiam quòd licebit dictis Mercatoribus eorumque Factoribus ac Subditis prædictis omnia Genera Pecuniarum, tam Aurearum quàm Argentearum, in Terris & Dominiis *Domini Archiducis* cursum habentium vel habiturarum, a suis Debitoribus impunè Recipere, & licebit *eisdem Debitoribus* dicta Genera Pecu-

cætero licebit omnibus & singulis Mercatoribus Angliæ & eorum Factoribus per Terram, Mare & Aquas dulces ad quæcumque Loca & Opida infra Terras & Dominia præfati *Domini Archiducis* (Flandria dumtaxat excepta) quoscumq; pannos Anglicanos, sine Molestatione, Impedimento & Inquietatione quacumque Traducere, Vendere, & Traduci facere, & ab eisdem, cum & sine suis Mercibus, ad quæcumque alia Loca absque Impedimento aliquo se divertere, necnon licebit omnibus & singulis Subditis *Domini Archiducis* Pannis Anglicanis uti, eisdem modo & forma quibus, temporibus Nobilium Progenitorum *Domini Archiducis*, Usi sunt & gavisi.

Item, quòd nulla Brevia & Scripta vulgariter vocata Kynkernellys, seu alia quæcumque Scripta sive Brevia consimilis Naturæ & Effectûs, in Fraudem & Jacturam Mercatorum Angliæ, per *Dominum Archiducem* Opidis & Opidanis eorumdem aut particularibus Personis, sub quacumque verborum serie de cætero per *Dominum Archiducem* concedantur, &, si in futurum concedantur, pro non Concessis, immò pro Cassis & Irritis ipso Facto censeantur, & quantum ad Concessionem Revocandum, Commissarii *Domini Archiducis* diligentissimè apud eundem *Dominum Archiducem* instabunt, ut si non in toto Cassentur, saltim ad minora tempora reducantur, ut faciliùs ac citiùs Creditores Debita sua consequantur; & idem observabitur erga Subditos *Domini Archiducis* in Anglia.

Item, quòd si Mercatores Stapulæ, eorum Factores, aut alii Subditi *Domini Regis*, aliquem Subditum *Domini Archiducis*, pro Debitis suis judicialiter conveniunt per aliqua Brevia vulgariter vocata Skepyn Breef, seu alias Literas quascumque, a sua Prosecutione aut ab Exemptione Sententiæ, in Bona mobilia vel immobilia Debitorum suorum pro eis lata, nullatinus impediantur, & quòd de cætero si fiunt hujusmodi Brevia sive Literæ aliæ quæcumque in fraudem Creditorum & ad impediendum Executionem prædictam exhibeantur, quòd nullius Effectûs aut Virtutis set pro Cassis & Irritis ipso facto habeantur; & idem observabitur Subditis *Domini Archiducis* in Regno Angliæ,

Item, quòd quotienscumque contigerit Mercatores Partium Angliæ venire ad Nundinas Andwerpensem, Bergensem, vel aliarum Patriarum *Domini Archiducis* prædicti, ac etiam extra Nundinas, eis ibidem licebit Emere tales Mercanias quales voluerint, & pro tali Precio in quo simul cum venditoribus convenire poterunt, absque eo quod Superior ipsorum Mercatorum Angliæ, vulgariter Nomine Court Maister nuncupatus per Se, seu cum aliquibus ejusdem Anglicanæ Nationis, possit Mercibus per Anglicos emendis Precium constituere limitatum, seu aliquam Poenam in Transgredientes illud certum Precium ordinare (Salvis tamen Privilegiis ac Libertatibus dictis Mercatoribus Anglicanis Indultis & Concessis) Idem etiam observabitur ex Parte Subditorum *Domini Archiducis* in Nundinis prædictis.

Item, quòd de cætero non licebit Nationi Anglicanæ Statuta seu Ordinationes facere contra aliqua Opida sive Personas Patriarum *Domini Archiducis*, Ordinando quòd Merces vel Bona talis Villæ vel Personæ Nullus emat Anglorum, nisi fortè per dictos Opidanos aut præfatas Personas Mercatores Angliæ aut eorum

Menses proximò & immediatè sequentes Diem Submonitionis Partis Adversæ, plenè perfectè & diffinitivè Discutientur & Terminabuntur, & si Beneficio Testium & non Scriptorum in Processu uti velint, præstito Jurejurando quòd hoc in fraudem non faciunt, tunc infra Novem Menses proximò & immediatè sequentes Diem Submonitionis Partis Adversæ plenè, perfectè & diffinitivè Discutientur & Terminabuntur, & omnes Causæ, coram Judicibus motæ & ventilatæ & adhuc pendentes indecisæ, quas Subditi *Domini Regis* habeant adversus Subditos *Domini Archiducis*, infra Novem Menses proximò & immediatè sequentes Datam præsentis Tractatûs, Partibus debitè Instantibus, & Justiciam sibi ministrari postulantibus, plenè, perfectè & diffinitivè Finientur & Terminabuntur, causæ tamen coram Judicibus jam motæ, quas usque ad medium Litis vel plenè ad Sententiam Partes prosecutæ fuerint, quamcitò Juris ordine fieri possit Finientur & Terminabuntur; & idem observabitur erga Subditos *Domini Archiducis* in Anglia.

Item, quòd si contingat Mercatores Stapulæ, eorum Factores, aut alios Subditos quoscumque *Domini Regis*, in Terris aut Dominiis *Domini Archiducis* aliquod Crimen committere, non propterea Bona dictorum Mercatorum quorum Factor erat, aut aliorum quorum Bona tempore commissi Delicti apud eum reperientur, in Confiscationem cadent, constito quòd Bona apud Delinquentem reperta alteri pertineant, set solum Bona Delinquentis de cætero Confiscabuntur, & etiam iidem Mercatores Stapulæ eorumque Factores solum pro suis Contractibus & Delictis, & nullo modo pro alienis, Convenientur, Mulctentur aut Punientur, nisi in casu Reprisaliarum concedendarum juxta formam Tractatûs conclusi inter Commissarios utriusque Principis, *de Data vicesimo quarto Die Februarii*, *Anno Domini Millesimo*, *Quadringentesimo*, *Nonagesimo quinto*, proviso etiam quòd virtute præsentis Articuli in nullo Mercatoribus Stapulæ præjudicetur, quantum ad Beneficium quæ ratione Obligationum habent aut postea habebunt versus Opida & Opidanos Terrarum & Dominiorum *Domini Archiducis*; idem etiam observabitur in Anglia, Caletio & Marchiis ejusdem Subditis *Domini Archiducis*.

Item, quòd Mercatores & alii Subditi Serenissimi *Regis Angliæ* & eorum Factores, in quibuscumque Terris Locis aut Dominiis *Domini Archiducis* Morientes, & in eisdem Locis tàm Merces & Bona sua quàm aliena habentes, pro Bastardis vel & Illegitimè Natis de cætero nullo modo habeantur & reputentur, set Merces & Bona præfati sic Morientis, sine quacumque Diminutione, eorumdem Hæredibus, Executoribus aut Proximis Agnatis, aut aliis de Sanguine vel non de Sanguine dùm Anglici sint & ex Testamento vel alio legitimo modo Interesse habeant, & Literas Certificatorias de Loco Originis & Nomine utriusque Parentis dicti Mortui exhibuerit, & quòd pro Legittimè Nato in Terris Nativitatis suæ in Regno Angliæ habitus & reputatus fuerit, sine dilatione ulteriori cum effectu Recipiantur; cui quidem Certificatorio autentico, sine ulteriori in ea parte Probatione quacumque facienda, Standum erit: & quantum attinet ad Mercatores Stapulæ aut eorum Factores, in *Terris Domini Archiducis* Morituros, Standum erit soli Certificatorio Stapulæ eo quod nulli Bastardi admittuntur in Mercatores * Stapulæ; & nec propria Bona Anglici Sacerdotis in Terris & Dominiis *Domini Archiducis* Morientis, nec Aliena apud eum deposita & apud eum tempore suæ Mortis inventa & reperta, de cætero Confiscabuntur, set sua Bona suis Agnatis aut quibus Ille Reliquerit, Aliena Bona Proprietariis docentibus de Proprietate, sine quacumque Exhibitione Certificatoria plenè & integrè Restituantur; idem etiam observabitur de Subditis *Domini Archiducis* Morituris in Anglia. * XII. 718.

Item, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd omnia & singula Capitula præmissa (Capitulo de Defalcatione Medietatis Mercæ duntaxat Excepto, quod ad Duodecim Annos, nisi alter Principum quod absit interim Decesserit, solum durabit) suum Robur & Effectum habeant & habebunt durante litis Thesaurarii nostri villæ prædictæ, *Sampsonis Norton* Militis Janitoris villæ nostræ prædictæ, & *Adriani Whetehill* Contrarotulatoris nostri ejusdem Villæ, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores & Deputatos Assignamus, Facimus & Constituimus & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes Eis, Sex, Quinque, Quatuor aut Tribus eorum plenariam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale Nomine nostro, pro Nobis, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Subditis & Vassallis nostris quibuscumque, cum Carissimo Consanguineo nostro *Philippo Archiduce Austriæ, Duce Burgundiæ*, &c. seu ejus Ambassiatoribus, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis & Nunciis Potestatem sufficientem ab eodem Consanguineo nostro habentibus, de & super quibuscumque Commerciis Exercitioque Commerciorum, ac mutuo & amicabili Intercursu Mercandisarum, *inter Nos*, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Patrias, Terras, Dominia & Loca nostra quæcumque, & dictum *Consanguineum nostrum* Hæredes atq; Successores suos, atq; Patrias, Terras, Dominia & Loca sua quæcumq; Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes & Adhærentes nostros & suos quoscumque, Conveniendi, Appunctuandi, Celebrandi, Componendi & finaliter Concludendi,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Dampnis, Injuriis, Gravaminibus & Demandis, ac injustis Detentionibus Mercium & Mercatorum alicujus Partium prædictarum, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus & Connexis, quæ *inter Nos & præfatum Consanguineum nostrum*, ac Regna, Patrias, Terras, Dominia, Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes & Adhærentes nostros & suos prædictos hincinde pendere dinoscuntur,

* Necnon de & super omnibus & singulis Differentiis, Querelis, seu Quæstionibus quibuscumque in Capitulis Amicitiarum & Mercium Intercursûs, *inter Nos* & *dictum Consanguineum nostrum* vel Commissarios nostros & Commissarios ipsius Consanguinei nostri ante hæc tempora initis & conclusis, Conveniendi, * XII. 719.
Communicandi, Tractandi, Exponendi, Interpretandi, Declarandi, & Concordandi, atque ea omnia & singula Componendi, Pacificendi, Appunctuandi, Reparandi, Reformandi, & plenariè ac integrè Determinandi & finaliter Concludendi,

Ac de & super hujusmodi Appunctuatis & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Præmissa concernentibus, quæ cum præfatis Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Legatis, Deputatis, & Nunciis dicti *Consanguinei nostri* Appunctuata, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, Literasque alias consimilis vigoris & effectûs ex altera Parte Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula qualitercumque concernentia Faciendi, Exercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus si in Persona nostra interessemus, ac etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per præfatos Commissarios, Oratores, Procuratores, & Deputatos nostros Appunctuata, Promissa, Concordata, Conventa, & Conclusa fuerint in hac Parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, & superinde Literas nostras Patentes Confirmatorias daturos

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, decimo nono Die Februarii, Anno Regni nostri Quartodecimo.

Philippus, Dei gratiâ, Archidux *Austriæ*, Dux *Burgundiæ*, &c.

quæcumque, Vassallos, Subditos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, eorumdemque * Fautores & Nostros quoscumque Conveniendi, Amicitias, Confœderationes, & Intelligentias ipsas Confirmandi, Roborandi, & Stabiliendi, &c, si necesse fuerit, easdem Ampliandi, Augendi, & Protendendi, * XII. 720.

Præterea de & super omnibus & singulis Contentionibus, Controversiis, Quæstionibus, Causis, Litibus, & Querelis, necnon Attemptatis, Dampnis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, ac injustis Mercium & Mercatorum utrinque Detentionibus, unà cum eorum Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, Annexis, & Connexis quæ, inter præfatum *Dominum Regem & Nos*, suosque ac nostros Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Fautores, & Amicos, ac Loca, Regna, Terras, & Dominia suæ & nostræ Ditioni subjecta, hincinde dependere dinoscuntur,

Necnon de & super omnibus & singulis Differentiis, Querelis, seu Quæstionibus quibuscumque in Capitulis Amicitiarum, & Mercimoniorum Intercursu inter ipsum *Dominum Regem & Nos*, vel inter suos & nostros Commissarios antehac initis & conclusis, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Exponendi, Interpretandi, Declarandi, Concordandi, Paciscendi, Componendi, Appunctuandi, Reparandi, Reformandi, ac plenariè & integrè Determinandi & finaliter Concludendi, vel ad *aliam Dietam*, prout eis expediens vel oportunum visum fuerit Protogandi & Continuandi,

Ac de & super omnibus Appunctuatis, Pactis, Initis & Conclusis hujusmodi Literas validas & efficaces Nomine nostro Tradendi & Deliberandi, Literas quoque consimilis effectûs & vigoris Parte ex altera Petendi, Requirendi, & Recipiendi, & generaliter omnia & singula Faciendi, Dicendi, Gerendi, Excercendi, & Procurandi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos ipsi faceremus seu facere possemus si præsentes personaliter interessemus, etiam si Mandatum exigerent magis speciale, quàm præsentibus est expressum,

Promittimusque bonâ Fide & in Verbo Principis omnia & singula quæ, per præfatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros, quantum ad Amicitias, Confœderationes, & Intelligentias prædictas attinet, Confirmata, Roborata, seu Ampliata, necnon circa alias Res & Negotia Pacta, Inita, Appunctuata, Promissa, Concordata, Conventa, & Conclusa fuerint, Nos ea omnia Rata, Firma, & Grata, & Stabilita perpetuò habituros, ac Literas nostras Patentes horum omnium Confirmatorias desuper concessuros.

In cujus Rei Testimonium Sigillum nostrum duximus Præsentibus apponendum.

Datum in *Oppido nostro Bruxellensi*, Die nonâ Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo.

Nos autem omnia & singula suprascripta Capitula, Appunctuamenta, Conventiones, & Conclusiones, ac omnia & singula superinde confecta, & in eisdem contenta & specificata, Rata & Firma habemus, & ea omnia & singula pro Nobis & quantum ad Nos pertinet Ore Regio Acceptamus, Approbamus, & Ra-

subscriptas, & pendenti Magno nostro Sigillo signatas, fieri jussimus.

Dat. in *Castello novo Civitatis nostræ Neapolis*, Die vicesimo Junii, Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo.

R. FREDERIC.

Dominus Rex mandavit mihi VITO PISANILLO.

De Conductu pro Ambassiatoribus Regis Scotorum.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem. Ann. D. 1499. An. 14. H. 7. Pat. 14. H 7. m. 10.

Sciatis quòd Nos, certis Considerationibus Nos specialiter moventibus, de advisamento & assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales, Reverendissimum in Christo Patrem *Robertum Archiepiscopum de Glasgu*, *Patricium Comitem de Bothwile*, Reverendum in Christo Patrem *Andream Forman* Prothonotarium Scotiæ, *Robertum Lundy* Militem Thesaurarium Scotiæ, Ambassiatores, Oratores, Procuratores, Commissarios, Deputatos, Legatos, & Nuncios Illustrissimi Principis Consanguinei nostri carissimi *Jacobi Scotorum Regis*, ita quòd benè licebit eisdem, & eorum cuilibet, in hoc Regnum nostrum Angliæ, ac alia Loca, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcumque, *cum Centum Personis in Comitiva sua vel infra*, & totidem Equis ac Bonis, Jocalibus, &c. per Sex Menses duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Secundo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Appunctuando cum Rege Scotorum.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1499. An. 14. H. 7. Ibid.

Cùm nuper, *inter Nos* & Illustrissimum Principem Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum *Jacobum Scotorum Regem*, pro Regnis, Terris, Dominiis, Patriis, ac Subditis nostris & suis, hincinde certæ Treugæ & Guerrarum Abstinentiæ, ad Terminum Vitæ utriusque nostrûm ac nostrûm alterius diutius Viventis, & per unum Annum integrum proximò post Obitum ultimi eorum Decedentis duraturæ, factæ, captæ, initæ, celebratæque fuerint & conclusæ, prout in Literis nostris & suis superinde confectis plenissimè liquet,

Nos,

Ipsas Treugas & Guerrarum Abstinentias inviolabiliter observari, ac omnia & singula contra vim, formam, & effectum earumdem attemptata & perpetrata debitè Reparari & Reformari volentes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Willielmi Episcopi Carliolensis*, *Ricardi Hatton* Cle-

S 2 rici

piendi, Compescendi, Multandi, & Puniendi, juxta formam & effectum Capitulorum Pacis, Amicitiæ, & Treugarum *inter Nos & dictum* Fratrem & *Consanguineum nostrum* aut Commissarios nostros & suos, initorum & conclusorum, ac juxta Leges & Consuetudines laudabiles & præscriptas Marchiarum prædictarum,

Necnon de & super omnibus & singulis Differentiis, Querelis, seu Quæstionibus quibuscumque in Capitulis Amicitiarum & Treugarum prædictarum, *inter Nos & dictum Consanguineum nostrum* vel Commissarios nostros & Commissarios ipsius Consanguinei nostri ante hæc tempora initis & conclusis, Communicandi & Tractandi, ac alias Vias & Remedia Concipiendi & Referendi & Excogitandi quæ, ad firmiorem & perfectiorem Pacem, Amicitiam, & Guerrarum Abstinentiam, congrua & necessaria videbuntur,

Universaque alia & singula quæ, pro Reparatione & Reformatione Præmissorum, necessaria fuerint & opportuna, ac qualitercumque debita & requisita, Componendi, Pacificandi, Appunctuandi, Faciendi, Exercendi, & Exequendi, Executionique Demandandi & plenariè ac integrè Determinandi, vel ad aliam Communicationem & Dietam, prout eis expediens visum fuerit & opportunum, Prorogandi & Continuandi,

Promittentes, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Julii.

Ratificatio Tractatus facti apud Stryveling.

Ann. D. 1499. An. 14. H. 7. Ex Autogr.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

SCIATIS NOS INSPEXISSE QUAMDAM INDENTURAM,

FACTAM *apud Stryveling*, inter Reverendum in Christo Patrem *Andream Forman* Prothonotarium Apostolicum ac Priorem de Mayo, & Magistrum *Ricardum Lawson* Clericum Generalem nostræ Justitiariæ, nostros Consiliarios, Oratores, & Commissarios ex Parte unâ, & Magistrum *Robertum Rydon* Consiliarium & Concilii Clericum Illustrissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Fratris & Consanguinei nostri carissimi suique Regni Viceadmirallum, ac suum Oratorem Ambassiatorem & Commissarium, sufficienti Auctoritate ab eodem nostro Consanguineo munitum, ex Parte alterâ,

De & super bonâ, reali, sincerâ, verâ, integrâ, & firmâ Pace, Amicitiâ, Ligâ, Confœderatione, Treugâ, & Guerrarum Abstinentiâ, per Terram, Mare, Aquas dulces, & ubique Locorum, inter *Nos* & præfatum *nostrum Consanguineum*, ac utriusque Nostrûm Regna, Terras, Patrias, Dominia, Vassallos, Ligeos, & Subditos, per prædictos Commissarios hincinde * Appunctuatâ, Conventâ, Concordatâ, & Conclusâ, * XII. 723.

Sub hac quæ sequitur verborum forma.

HÆC INDENTURA,

FACTA *apud Striveling* Duodecimo Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo nono, inter Nos Reverendum in Christo Patrem *Andream Forman* Prothonotarium Apostolicum ac Priorem de Mayo, & Magistrum *Ricardum Lawsons* Clericum Generalem Justitiariæ Serenissimi Principis Domini *Jacobi Scotorum Regis*, suos Consiliarios, Oratores, Ambassiatores, & Commissarios, ex Parte una, & Magistrum *Robertum Rydon* Illustrissimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ* Consiliarium ac Concilii sui Clericum Regnique sui Viceadmirallum, Oratorem, Ambassiatorem, & Commissarium prædicti Serenissimi Principis *Henrici Regis Angliæ*, ex Parte alterâ,

TESTATUR quòd Nos Commissarii dicti Serenissimi *Regis Sco-*

tiæ, Confœderationis, & Guerrarum Abstinentiæ, Concordatum & Conclusum est, Tenore Præsentium, quòd, dictis Amicitiis durantibus, neuter Regum prædictorum quovismodo receptabit, nec a Subditis suis eorum alter receptari permittet, aliquos Rebelles sive Proditores de Crimine Læsæ Majestatis suspectos, nec hujusmodi Rebellibus sive Proditoribus, qui in aliquem Locum Obedientiæ Principum prædictorum seu alterius eorum declinaverint, quoquo modo dabit seu præstabit Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, aut Assistentiam, sed, infra Viginti Dies postquam, per Literas illius Principum prædictorum, cujus hujusmodi Rebelles sive Proditores extiterint, alter ex Principibus hujusmodi requisitus fuerit, eos omnes & singulos Litterarum hujusmodi Requisitionis Latori, aut Alii ad hoc in hujusmodi Literis Nominato sive Deputato Trader, Restituet, & Deliberabit, Tradive, Restitui, & Deliberari faciet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, dictis Amicitiis durantibus, neuter Regum prædictorum quovismodo receptabit, nec a Subditis suis eorum alter receptari permittet aliquos Homicidas, Fures, Latrones, aut Transfugas, nec alios Malefactores quoscunque ex Subditis alterius eorum, nec hujusmodi Furibus, Latronibus, Homicidis, aut Transfugis, aut aliis Malefactoribus quibuscunque, qui in aliquem Locum Obedientiæ Principum prædictorum declinaverint, quoquo modo dabit seu Præstabit Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, aut Assistentiam, sed, infra Decem Dies proximò & immediatè sequentes postquam per Litteras Principum prædictorum, cujus hujusmodi Homicida, Fur, Latro, Transfugus, aut Malefactor Subditus extiterit, aut ipsius Gardiani, Locumtenentis, seu Deputati, alter ex Principibus hujusmodi requisitus fuerit, Literarum hujusmodi Requisitionis Latori, aut Alii in eisdem Literis Nominato seu Deputato prædicto, Tradet & Deliberabit, Tradive & Deliberari faciet.

* ITEM, Concordatum & Conclusum est per Oratores antedictos quòd, omnes & singulæ Litteræ salvi Conductûs, per alterutrum dictorum Principum hincinde, quibuscunque eorum utriusque Rebellibus, Gentibus Guerrarum, Mercatoribus, Artificibus, aliisve eorum Subditis, cujuscunque Status, Gradûs, aut Conditionis existant, ante hæc tempora, sub quibuscumque Datis, Verbis, Tenoribus, sive Formis, sive sub eorum Magnis Privatis aut Signetorum Sigillis, vivisve eorum utriusque Vocum Oraculis, aut aliter qualitercumque & quandocunque, pro Terrâ sive pro Mari, ad certum tempus vel terminum Vitæ alicujus sive aliquorum duraturæ, concessæ fuerint, præsentem per Tractatum sive Conclusionem revocentur, cassentur, irritentur, & annullentur, ac pro revocatis, cassatis, irritis, & annullatis a præsenti Die inantea expressè habeantur & reputentur, * XII. 724.

Et quòd consimiles Litteræ hujusmodi Salvi Conductûs per neutrum dictorum Principum qualitercumque eorum alterutrius Rebellibus, Gentibus Guerrarum, Mercatoribus, Artificibus, aut aliis eorum utriusque Subditis quibuscunque, cujuscunque Status, Dignitatis, Gradûs, aut Conditionis existant, sub utriusque aut alterius eorum Magnis Privatis aut Signetorum Sigillis, nec Vivis Vocum eorum Oraculis, aut aliter qualitercunque pro Terra sive pro Mari, durante præsentis Tractatûs Termino, de cætero minime concedentur aut quoquo modo annuentur per eorum aliquem, nisi ad id alter eorum per alterum eorumdem congruè in Scriptis requiratur expressè;

Et Casu quo de cætero quandocunque alter alterum dictorum Principum pro hujusmodi Litterâ Salvi Conductûs, cuicunque Subdito suo quibuscunqueve Subditis suis indulgendo, in Scriptis & de Facto interpellaverit aut requisierit, stabitur nichilominus Arbitrio & Voluntati Principis sic interpellati, an hujusmodi Interpellationi acquiescere Litterasve hujusmodi Conductûs concedere voluerit, an non, secundùm quod eidem Principi sic requisito melius expedire videbitur: Ita tamen quòd hujusmodi Litteræ Salvi Conductûs ultra unum Annum duraturæ, minimè concedantur.

ITEM,

gaines, Naufragium passuri, & Permanentes tractentur & recipiantur prout meliùs tractari & recipi consueverunt in temporibus aliarum Treugarum, prius inter *Scotiæ* & *Angliæ Reges* & eorum Regna initarum & conclusarum, & præcipuè quòd reci-
* XII. 725. piantur & tractentur juxta vim, formam, * & effectum Tractatûs Treugarum conclusarum, inter Illustrissimos *Jacobum Tertium Scotorum Regem* & *Edwardum Quartum nuper Angliæ Regem*, de Datâ Primi Diei Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Sexagesimo quarto.

ITEM, Conventum & Conclusum est, quòd si aliquis ex Subditis alterius Principum prædictorum quicquid Deprædatus fuerit seu Attemptaverit infra Marchiam aut Terram illius Partis Partium prædictarum, & post Deprædationem hujusmodi seu Attemptatum Fugiendo revertatur ad Marchiam vel Terram illius Partis cujus est Subditus, licebit illi, contra quem sic Attemptatum fuerit, in Recenti vel infra Sex Dies computandos a Tempore Delicti sic attemptati vel commissi, Auctoritate præsentis Ordinationis & Tractatûs, absque aliis Litteris vel Salvo Conductu, prosequi illum Malefactorem, & ipsum sic prosequendo intrare salvò & securè Marchiam & Terram in quam idem Malefactor se contulerit; dummodò, quamcitò hujusmodi Marchiam sive Terram hac de Causâ intraverit, adeat aliquem Virum bonæ Famæ & Opinionis illæsæ habitantem infra Marchiam quam sic intrat, & eidem declaret Causam Introitûs sui, viz. ad prosequendum Deprædationem suam, describatque & specificet quibus Bonis & Catalis vel Rebus Deprædatus seu Spoliatus fuerit; ac insuper requirat eundem quod, quamdiu hujusmodi Prosecutionem suam fecerit, secum eat, ut super Factis suis tempore dictæ Prosecutionis possit, cùm requisitus fuerit super hoc, Testimonium perhibere veritati.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, durantibus præsentibus Treugis, ut præmissum est, Castrum & Villa Berewici cum antiquis Limitibus, & Inhabitantes & Incolæ eorumdem, sub eisdem Pace, Amicitiâ, & Confœderatione Treugaque & Guerrarum Abstinentiâ ac Bellorum Induciis stabunt & permanebunt toto tempore prædicto, ita quod neque Serenissimus *Rex Scotiæ* per Se, aut alios Subditorum, Ligeorum, aut Vassallorum suorum Guerram, Insultum, aut Obsidionem ipsis Locis aut Incolis eorumdem, neque Excellentissimus *Rex Angliæ* per Se, aut suos Inhabitantes Villam seu Castrum hujusmodi Guerram, Insultum, aut Obsidionem dicto Serenissimo *Regi Scotiæ* suisve Ligeis Vassallis faciet quovismodo pendente tempore Treugarum prædictarum.

ITEM, Conventum & Conclusum est, quòd si aliquis Ligeorum unius vel alterius Principum prædictorum reparaverit, ædificaverit, seu ut vulgariter dicitur imposuerit *le Fissbgarth de Esk*, aut Rumpat vel Destruat eundem, pro non attemptato reputabitur, & nichilominus alia Attemptata quæcunque reparabuntur, sic quod Reparatio seu Destructio *dicti le Fissh Garth* non impediet Reformationem aliorum Attemptatorum nec introducet Ruptionem præsentium Treugarum.

ITEM, Conventum & Conclusum est, quòd Fugitivi Scotiæ qui devenerunt Ligei *Regis Angliæ* debent ligari ex Parte Anglicorum ad Observandum Articulos præsentium Treugarum, & quòd Attemptata per eos super Subditos *Regis Scotiæ* debent eodem modo reformari quo reformabuntur Attemptata per Originarios Subditos *Regis Angliæ*; idem per omnia observando ex Parte *Regis Scotiæ*, si qui Anglici ante hæc tempora Ligei *Regis Scotorum* devenerunt quovismodo.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd si, eisdem Guerrarum Abstinentiis durantibus, aliquid contra easdem vel aliquam Partem earumdem per Terram sive per Mare fieri vel attemptari contingat, Propterea non erunt nec censebuntur Ruptæ, Infirmatæ vel Adnullatæ præsentes Treugæ, sed nichilominus in suo Robore permanebunt, & Attemptata hujusmodi debitè Reformabuntur.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est, quòd Hæredes & Successores Illius Principis Principum prædictorum quem primò Obire contigerit, post Mortem Principis sic ut præmittitur primò Decedentis, infra Tres Menses proximò & immediatè sequentes Obitum dicti Principis Decedentis, Litteras suas omnium & singulorum Capitulorum in præsenti Tractatu & Data ejusdem comprehensorum & conclusorum Ratificatorias & Confirmatorias, Magnoque suo Sigillo sigillatas, alteri eorumdem Principum Hæredibus & Successoribus suis Tradent & Deliberabunt, Tradive & Deliberari facient.

ITEM, ad majorem & efficaciorem præsentium Articulorum Observationem, Conventum & Conclusum est quòd Venerabiles & Discreti Viri præsentis Tractatûs Conservatores nominentur & deputentur; viz.

Pro Parte Illustrissimi *Regis Scotorum*,
Reverendi Patres,
Willielmus Episcopus Aberdonen.
Georgius Candidæ Casæ Episcopus,
Willielmus Dominus Borthwik,
Georgius Dominus Seytoun,
Patricius Hume de Fastcastell,
Et, Magister *Ricardus Lawsoun*;

Et pro Parte Regis Angliæ,
Reverendi Patres,
Ricardus Dunolmensis,
Willielmus Carliolensis,
Episcopi,
Johannes Baro de Greistok,
Cristoforus Moresby Miles,
Et, *Johannes Cartingtoun* Armiger,

Qui quidem Deputati ex utrâque Parte suprànominati, vel Duo eorum, virtute præsentis Articuli habeant plenam Potestatem ac omnimodam Jurisdictionem ad Reparandum, Reformandum & Emendandum, ac Reparari, Reformari & Emendari cogendum & compellendum ac faciendum omnia & singula Dampna & Attemptata Excessusque facta & perpetrata, facienda & perpetranda, sive per Capitaneos & Locumtenentes eorumque Deputatos Marchiarum prædictarum, sive per Subditos utriusque Principum prædictorum, si contra Tenorem præsentium Treugarum & Guerrarum Abstinentiarum aliquid Actum, Gestum vel Attemptatum erit: necnon ad Multandum & Puniendum Capitaneos ac Locatenentes & eorum Deputatos prædictos, ac etiam ad Incarcerandum & Ultimo Supplicio demandandum omnes & singulos Malefactores secundùm Casûs & Delictorum exigentias: Qui quidem Deputati vel Duo eorum, per Principes prædictos aut eorum aliquem, sive per Marchiarum Gardianos aut eorum Locatenentes, jussi vel Requisiti sine qualicunque dilatione Frustratoriâ, ad ea Loca se conferent in quibus meliùs & faciliùs hujusmodi Attemptatorum Reformatio & Reparatio fieri possit.

ITEM, Conventum & Concordatum est, quòd præsentes Con-

nentis capiendis & firmandis, & super [illegible] *gulis Bonum Treugarum & Observationem earumdem nostrique Regni Rempublicam concernentibus, prout dictis nostris Commissariis expedire videbitur*, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, & *finaliter* Concludendi & Determinandi;

Cæteraque omnia alia & singula Faciendi, Exercendi, Gerendi & Expediendi *quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant magis speciale quàm Præsentibus est expressum;*

Promittentes bona fide & in Verbo Regio Nos Ratum, Gratum, *Firmum & Stabile habituros totum & quicquid, per dictos nostros Commissarios conjunctim* Actum, Factum, Tractatum, Appunctuatum, Concordatum, Conclusumve *fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.*

In cujus Rei Testimonium has Litteras nostras sub Magno Sigillo nostro fieri fecimus Patentes apud Striveling Duodecimo Die *Mensis Julii, Anno Regni nostri Duodecimo.*

Henricus Dei Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ* omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Industriâ & providâ Circumspectione Prædilecti & Fidelis Consiliarii nostri, *Roberti Reydon* Clerici Concilii nostri, atque Viceadmiralli Regni nostri Angliæ quamplurimùm confidentes,

Ipsum nostrum verum & indubitatum Commissarium, Oratorem, Procuratorem, Deputatum & Nuncium specialem Assignamus, Facimus, Constituimus & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eidem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo *Jacobo Scotorum Rege*, sive ejus Commissariis, Oratoribus, Deputatis & Nunciis, ejusve Commissario, Oratore, Procuratore, Deputato & Nuncio sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Fratre & Consanguineo nostro ad hoc habente vel habentibus, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ & reali Pace atque Concordiâ, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Confœderationibus, Affinitatibus & Intelligentiis *inter Nos & dictum Illustrissimum Principem*, Hæredes & Successores nostros, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Faventes, Alligatos, Confœderatos, Amicos & Adhærentes nostros & suos quoscumque, hincinde ineundis, capiendis, componendis & celebrandis, Tractandi, Communicandi, Conveniendi, Concordandi, Appunctuandi & finaliter Concludendi,

Novamque Dietam in talibus Loco & Tempore prout eis meliùs visum fuerit Statuendi & Limitandi, & Inibi Communicandi,

* XII. 728. Conveniendi, * Concordandi, Appunctuandi & Concludendi, cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, quæ per præfatum Commissarium, Oratorem, Procuratorem, Deputatum & Nuncium nostrum, hincinde Communicata, Tractata, & Conclusa fuerint in hac parte, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* decimo Die Junii, Anno Regni nostri Quartodecimo.

De Restitutione Temporalium.

REX Escaetori suo in Comitatibus Norffolciæ & Suffolciæ, Salutem. Ann. D. 1499.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* nuper, vacante Ecclesiâ Cathedrali Norwicensi per Obitum, bonæ Memoriæ, *Jacobi ejusdem Ecclesiæ ultimi Pastoris & Episcopi*, de Persona Fidelis Clerici ac Consiliarii nostri *Thomæ Jane ejusdem Ecclesiæ Electi*, ex Fratrum suorum Concilio, Auctoritate Apostolicâ providerit, Ipsumque in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat, *An. 14. H. 7. Pat. 14. H. 7. p. 2. m. 4.*

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus*, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Fidelitatem *ipsius Episcopi* cepimus, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo primo Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

* Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub Datâ prædictâ, videlicet, * XII. 729.

Escaetori Regis in Com. Midd.

Majori Civitatis suæ Norwici *ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Licentia ad Infideles debellandos.

REX, *Roberto Curson* Militi, Salutem. Ann. D.

Cùm plurimis vicibus & sæpenumero Nos movistis atque solicitastis ut possitis Licentiam a Nobis habere Infideles & Christi Inimicos Bello aggredi, & eos pro Fidei Catholicæ Defensione Debellare, & quod Vos & Fidejussores vestros a Cura & Onere Custodiæ Castri nostri de Hampnes, & Cautione atque Securitate per Vos & dictos Fidejussores vestros pro secura ejusdem Castri Custodia factâ, exonerare velimus, 1499. *An. 15. H. 7. Franc. 15. H. 7. m. 6.*

Nos,

Honorabilem vestram in hac parte atque Dei Devotam Mentem considerantes, eidemque annuentes,

Assignavimus, Dilectos & Fideles nostros, *Sampsonem Norton* Militem, *Ricardum Lovelas* Militem, & *Willielmum Pawne*, & duos eorum ad Recipiendum a Vobis dictum Castrum atque omnes Marchias & Guerrarum Instrumenta eidem Castro pertinentia,

Volumus igitur quòd eisdem *Sampsoni*, *Richardo* & *Willielmo*, seu

… promitten-
XII. 730. dis, dandis, deliberandis & * solvendis, Tractandi, Conveniendi & Concludendi,

Atque de Pecuniarum Summis, & illarum Quantitatibus, Terminisque, Temporibus & Locis dictarum Solutionum pro Nobis & Nomine nostro fiendis, Tractandi, Communicandi, Concordandi, Paciscendi, & Promittendi, finaliterque & plenariè Terminandi & Finiendi, Quietantiasque debitas super Receptis hujusmodi, si quæ sint, Recipiendi, Obligationes verò, Cautiones & Securitates, pro Nobis & Nomine nostro, pro hujusmodi Dote seu Donationibus propter Nuptias dictæ Prædilectissimæ *Filiæ nostræ*, eidem Consanguineo nostro *Scotorum Regi* Promittendi, Dandi & Deliberandi,

Necnon pro Nobis & Nomine nostro ac dictæ Prædilectissimæ *Filiæ nostræ* Terras, Loca, Maneria, Possessiones & Dominia ab eodem Præclarissimo Consanguineo nostro *Scotorum Rege* pro Dote ejusdem *Filiæ nostræ* Petendi, Stipulandi & Exigendi, hujusmodique Loca, Terras, Dominia, Maneria & Possessiones, pro ejusdem *Filiæ nostræ* Dote sic petita & promissa, necnon Obligationes & Securitates in hujusmodi Casu utiles, opportunas necessariasve, Petendi, Acceptandi & Recipiendi,

Omniaque alia & singula Faciendi & Excercendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet oportuna, & quemadmodum Nos, si personaliter interessimus, facere poterimus;

Promittentes bona fide & in Verbo Regio Nos, Rata, Grata, & Firma habituros omnia & singula quæ per præfatum Reverendum in Christo Patrem Dominum *Ricardum Episcopum Dunolmensem* nostrum in hac Parte Procuratorem, Oratorem, Commissarium & Ambaxiatorem in Præmissis seu eorum aliquo Conventa, Appunctuata, Concordata & Conclusa fuerint, etiam & si fuerint quæ Mandatum exigant magis speciale quàm Præsentibus est expressum.

In cujus Rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Teste Meipso apud *Castrum nostrum Winton.* xi Die Septembris, Anno Regni nostri Quintodecimo.

Super Unione Ecclesiarum dispensatio.

Ann. D. 1499. An. 15. H. 7. Ex Orig.

ALEXANDER EPISCOPUS *Servus Servorum Dei* ad futuram rei memoriam.

Ex injuncto Nobis desuper Apostolicæ Servitutis Officio ad ea libenter intendimus, per quæ Personarum Ecclesiasticarum omnium præsentium Litterarum scientiâ præditarum, Commoditatibus valeat provideri.

Sanè pro Parte Dilecti Filii *Willielmi Gubins* Rectoris Parrochialis Ecclesiæ de Bradley Conventrensis & Lichfeldensis Diœcesis, Magistri in Artibus, Nobis nuper exhibita Petitio continebat quòd, si Parrochialis Ecclesia de Chyrcheytun dictæ Diœcesis, quàm & dictam Ecclesiam de Bradley ex Dispensatione generales dictæ Sedis vel Legatorum ejus Litteras impetrarint, etiamsi per eas ad Inhibitionem, Reservationem & Decretum vel aliàs quomodolibet sit Processum, quas quidem Literas & Processus habitos per easdem & inde secuta quæcunque ad dictam Ecclesiam de Chyrcheytun Volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis Privilegiis, Indulgentiis & Litteris Apostolicis generalibus vel specialibus, quorumcunque Tenorum existant, per quæ Præsentibus non expressam vel totaliter non insertam effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis Tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris Litteris mentio specialis.

Volumus autem quòd, propter Unionem, Annexionem & Incorporationem prædictas, dicta Ecclesia de Chyrcheytun debitis propterea non fraudetur Obsequiis, & Animarum Cura in ea nullatenus negligatur, sed ejus congruè supportentur Onera consueta, quodque, Cedente vel Decedente *dicto Willielmo*, seu Ecclesiam de Bradley prædictam aliàs quomodolibet Dimittente, Unio, Annexio & Incorporatio prædictæ Dissolutæ sint & esse censeantur, dictaque Ecclesia de Chyrcheytun in pristinum Statum revertatur eo ipso, & insuper ex nunc Irritum & Inane Decernimus, si secùs super hiis a quoquam quavis Auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Absolutionis, Unionis, Annexionis, Incorporationis, Voluntatis, & Decreti infringere, &c.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo Nonagesimo nono, Tertio Non. Octobris, Pontificatûs nostri Anno octavo.

A. de Buccabellis.	*A. Calder.* Dup.
P. Tuba.	*A. Buccamatrus.*
A. Vives.	*O. de Brakel.*

Super Plicam,

Auscultata cum Registrario Literarum Apostolicarum per me *Jo. Electum Terraunen.* & concordat.

P. Valentia.
P. de Homel.

ALEXANDER PAPA SEXTUS.

Sub Sigillo Plumbeo, a Filis fericis flavi rubeique Colorum pendente.

* Li-

cond.

Par le Roy a la Relation des Gens de son Grant Conseil.

RILLEBRESME.

Sigillo avulso.

Super Annuo Censu, de Recipiendo & Acquietando.

Ann. D. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
1499. Cùm, Anno, Domini Millesimo, Quadringentesimo, No-
An. 15. nagesimo secundo, inter Nos & Perhennis Memoriæ *Regis Caroli*
H. 7. dudùm Gallorum Principis Commissarios, Procuratores, Orato-
Franc. 15. res, Deputatos, & Nuncios, inter cætera, Conventum, Con-
H. 7. m. cordatum, Appunctuatum, & Conclusum fuerat,
5. *Quòd idem nuper* Rex Karolus *Solveret & Deliberaret, Solvive & Deliberari faceret Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis, vel dictorum Hæredum nostrum Deputatove Deputatis, Summam* Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri,

Quam quidem Summam Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri *præfatus nuper* Rex Karolus *Confessus fuerit & declaraverit, Seque Hæredes atque Successores suos, per Literas suas Nomine suo subsignatas, Obligaverit, & pro se & dictis Hæredibus atque Successoribus suis Consentiit & Promisit, solvere & deliberare, solvive & deliberari facere Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis aut dictorum Hæredum nostrorum Deputato seu Deputatis, sub modo & formâ sequentibus; videlicet,*

Quòd idem nuper Rex Karolus *solveret & deliberaret, solvive & deliberari faceret, suique Hæredes & Successores solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent, Nobis & dictis Hæredibus nostris, nostrisve Deputatis seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, in Villa nostra Calesii, Die Primo Mensis*
* XII. *Maii extunc proximò sequente,* Viginti & * Quinque Milia Fran-
733. corum in Coronis Auri, *unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses, secundum Cursum & Æstimationem quam tunc habuerunt:*

Et Primo Die Mensis Novembris tunc proximò futuro consimilia Viginti Quinque Millia Francorum in Coronis Auri *in prædicta Villa nostra Calesii,*

Et sic, de Anno in Annum, & de Termino in Terminum, idem nuper Rex Karolus *solveret & deliberaret, solvive & deliberari faceret, suique Hæredes & Successores solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent, Nobis & dictis Hæredibus nostris, aut nostris seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, Loco & Terminis antedictis, donec & quousque dicta Summa* Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri *per ipsum nuper* Regem Karolum *Gallorum Principem Hæredes & Successores suos, Nobis & dictis Hæredibus nostris, ut prædictum est, plenè & integrè Soluta & Contenta foret,*

Prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi Principis *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis *apud Stapulas supra Mare*, Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo *apud Mountibus* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatis, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis *apud Amboyse* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula Contenta in eisdem valente) Nobis dicto Primo Die Mensis Novembris per ipsum nunc Gallorum Principem debitam & solvendam, Recipiendi, & eorum Solutiones Acceptandi, ipsumque Serenissimum Principem *Lodowicum* Consanguineum nostrum & dictam Summam Solventes de hujusmodi Receptis Acquietandi & Exonerandi, atque Literas suas Acquietantiæ & Exonerationis earumdem Conficiendi, ipsasque Literas atque nostras Acquietantiæ & Exonerationis hujusmodi, Magno Sigillo nostro sigillatas, præfatis Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis prædicti Fratris & Consanguinei nostri, Nomine nostro atque suo, Tradendi & Deliberandi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

* Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, * XII.
Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid præfati Com- 734.
missarii, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputati, Nomine nostro fecerint in Præmissis, seu eorum aliquo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo quarto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Acquietantia pro dicto Censu.

REX universis, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis Nos *Recepisse* & *Habuisse*, Die Confectionis Præ- 1499.
sentium, ab Illustrissimo Carissimoque Fratre & Consanguineo *An. 15.*
nostro *Rege Lodowico Gallorum Principe*, per Manus *H. 7.*
apud Villam nostram Calesii, *Viginti & quinque Milia Francorum* *Franc. 15.*
in Coronis Auri (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses *H. 7. m.*
valente) Nobis Primo Die Mensis Novembris Anno Domini 4.
Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Nono solvi debitorum, qui erat *Quartusdecimus Terminus* pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* per, Perhennis Memoriæ, *Regem Carolum* novissimè Defunctum Nobis debitarum & solvendarum,

Prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi *Regis Caroli* plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis *apud Stapulas supra Mare* Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo apud *Mountilz* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatis, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis *apud Amboyse* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Princeps *Rex Lodowicus* Consanguineus noster antedictus, pro Se, Hæredibus, & Assignatis suis, Approbavit,

Atque ad fidelem & debitam Solutionem & Satisfactionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri*, Loco & Terminis in Literis dicti nuper *Regis Caroli* Prædecessoris sui specificatis, per suas Literas Patentes, Magno Sigillo suo munitas & Manu suâ subscriptas, Datas *Parisius* Quartadecimâ Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, Se de novo Hæredesque & Successores suos Astrinxit & Obligavit,

Prout in Literis suis desuper confectis pleniùs continetur.

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis*

Auctoritatem Tenore Præsentium Donandi sive Faciendi omnimodos Senescallos, Receptores, Ballivos, Firmarios, & alios Officiarios, Ministros, sive Occupatores, & Officia quæcumque Episcopatui prædicto pertinentia, cuicumque sibi placuerit, & hujusmodi Officiarios sive Officia ad libitum suum prædictum Expellendi, & Amovendi, ac Revocandi, prout Nos faceremus si præsens Concessio nostra facta non fuisset, absque impedimento, molestatione, calumpnia, perturbatione, seu gravamine Nostri vel Hæredum nostrorum Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Ballivorum, vel aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque;

Eo quòd expressa mentio de vero Valore annuo seu aliquo alio Valore sive Certitudine Præmissorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, *eidem Abbati*, per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione in contrarium ante hæc tempora facto, edito, sive proviso, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quarto die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Episcopo Bangorensi, super Custodia Episcopatus Sarum.

Ann. D. 1499. *An. 15. H. 7. Ibid. m. 19.*

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quod,

Cum Ecclesia Cathedralis & Episcopatus Sarum, per Mortem Venerabilis Patris *Johannis nuper Episcopi ejusdem*, jam Vacent & Pastoris solatio sint destituti,

Et quòd Nobis per *Decanum & Capitulum* dictæ Ecclesiæ & Successores suos pro Custodia ejusdem Episcopatûs & Temporalium ejusdem Episcopatûs, illo vacante, si per unum Annum vacaverit, *de Mille & Viginti & una Libris, Septem Solidis & Undecim Denariis* pro Anno illo, & si majore vel minori tempore quàm per Annum hujusmodi Vacatio duraverit, tunc per eosdem *Decanum & Capitulum* & Successores suos prædictos de Rata dictorum *Mille Viginti & unius Librarum, Septem Solidorum & Undecim Denariorum per Annum*, pro Rata temporis, Nobis proinde respondere debeant,

De Gratia nostra speciali ac ex certa scientia & mero motu nostris Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, Dilecto & Fideli Consiliario nostro *Henrico Bangorensi Episcopo* & Assignatis suis quod Ipsi, quamdiu dictum Episcopatum Sarum vacare contigerit, habeant & percipiant, per Manus *Decani & Capituli* dictæ Ecclesiæ Sarum & Successorum suorum, dictos *Mille & Viginti & unam Libras, septem Solidos & undecim Denarios*, si Vacatio dicti Episcopatûs Sarum per unum Annum duraverit, & si Episcopatus ille majori vel minori tempore quàm per Unum Annum vacaverit, quòd tunc *idem Henricus Bangoren. Episcopus* & Assignati sui habeant & percipiant, per Manus dictorum *Decani & Capituli* & Successorum suorum, omnes ac tantas ac hujusmodi Denariorum Summas quæ ad Nos per Mortem dicti Venerabilis Patris *Johannis nuper Episcopi* ibidem & ratione Vacationis

rum quilibet de dictis *Mille & Viginti & una Libris, septem solidis & undecim Denariis per Annum*, & qualibet inde Parcella pro Rata inde Nobis pertinentibus, pro tempore quo dictum Episcopatum Sarum ac tempore Mortis *dicti Johannis nuper Episcopi ibidem* vacare contigerit, pertinet, pertinebat, aut pertinere debuerit, erga Nos & Hæredes nostros exonerentur & acquietentur per Præsentes; eo quod expressa mentio de vero Valore Annuo, sive Certitudine Præmissorum, seu eorum alicujus, aut de aliis Donis sive Concessionibus, *eisdem Henrico Bangorensi Episcopo* & Assignatis suis ante hæc tempora factis, in Præsentibus facta non existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione seu Restrictione quacumque ante hæc tempora factâ, editâ sive provisâ non obstante, & hoc absque Fine seu Feodo magno vel parvo inde ad Opus nostrum in Hanaperio nostro aliqualiter reddendis, solvendis seu capiendis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, septimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pacis sæpedictæ Confirmatio per Alexandrum Papam.

ALEXANDER EPISCOPUS *Servus Servorum Dei* ad futuram rei memoriam. Ann. D. 1500. *An. 15. H. 7. Ex Orig.*

Quoniam in Pacis Dulcedine, Salvatoris Domini nostri Jesu Christi, qui Ascensurus ad Patrem Pacem Nobis Jure quodam veluti Hæreditario reliquit in Terris, Imitatione non immeritò delectamur; iccirco ea, quæ pro hujusmodi Pace, præsertim inter Catholicos Reges & Principes inita, conservandâ providè processisse comperimus, ut firma & illibata persistant, libenter Apostolico Munimine Roboramus, prout Patria eorumdem * Regum & Principum exposcit Devotio & id in Domino conspicimus salubriter expedire. * XII, 737.

Sanè, pro parte Carissimorum in Christo Filiorum nostrorum *Ludovici Francorum & Henrici Angliæ* Regum Illustrium, Nobis nuper exhibita Petitio continebat, quòd, cùm olim Claræ Memoriæ *Carolus* tunc eorumdem *Francorum Rex* præfati *Ludovici Regis* immediatus Prædecessor, dum in Humanis ageret, cum præfato *Henrico Rege* Pacem & Concordiam pro Conservatione Regnorum & Dominiorum suorum illorumque prospero & felici Regimine, sub certis modo & formâ tunc expressis, univisset atque firmasset, quam per Successores suos eorumdem *Francorum Reges* infra certum tempus voluit approbari, præfatus *Ludovicus Rex*, eodem *Carolo Rege* sicut Domino placuit ab hac Luce subtracto, ad fastigium Regiæ Celsitudinis immediatè Assumptus, Pacem & Concordiam prædictas, more Majorum suorum eorumdem Francorum Regum qui pro tempore fuerunt, de novo Confirmavit & Stabilivit, præfato *Henrico Rege* etiam Pacem & Concordiam prædictas Approbante & Ratificante, quas Auctoritate Apostolicâ infra certum tempus tunc expressum, cum effectu etiam, sub Excommunicationis, quam quilibet ipsorum contrafaciens incurrere voluit, & Interdicti in omnibus eorum Regnis, Terris atque Dominiis, si contingeret aliquem eorum Paci & Concordiæ prædictis contravenire, latæ Sententiæ Pœnis, quocunque Privilegio in

curatores, Ambassiatores & Commissios fuerint Contracta, Conventa, *Tractata & Conclusa* nonnulla Capitula Bonum Pacis & Concordiae utriusque Regis & Regni concernentia, *quorum Tenor sequitur & est talis*,

INPRIMIS, quòd bonae, sincerae, firmae & perfectae sint & inviolabiliter habeantur & observentur Pax, Amicitia & Foedera, *&c. ut supra Tractato apud Stapulas.*

Quae quidem Capitula praeinserta omniaque & singula in eisdem contenta per utrunque dictorum Dominorum Fratrum & Consanguineorum nostrorum Regum fuere postea Ratificata, Confirmata & Approbata juxta eorum Formam & Tenorem,

* XII. 738. * Et quia per eadem Capitula expresse cavetur *quòd Successor Regis Praemorientis Amicitiam, Pacem, & omnia in dictis Capitulis contenta, infra Annum a Die obitûs dicti Regis praemorientis computandum, teneretur per suas Litteras Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas, Ratificare & Confirmare, dictamque Ratificationem & Confirmationem Regi Superstiti Notificare, Transmittere & Deliberare*,

Hinc est quòd Nos, qui ejusdem Fratris Domini & Praedecessoris nostri *Caroli Francorum* Regis Successores sumus, praedicta Capitula omniaque & singula in eisdem contenta Laudavimus, Ratificavimus, Confirmavimus & Approbavimus, Tenoreque Praesentium de nostrae Regiae Potestatis plenitudine Laudamus, Ratificamus, Confirmamus & Approbamus, inviolabiliterque observare & a Subditis nostris observari facere Promisimus & Promittimus.

In cujus Rei Testimonium Sigillum nostrum praesentibus Litteris duximus apponendum.

Dat. *Parisius*, die Decimaquarta Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Octavo, & Regni nostri Primo.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostrae Approbationis, Confirmationis, Communicationis, & Mandati infringere, &c.

Dat. *Romae apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicae Millesimo, Quadringentesimo Nonagesimo nono, Kal. Februar. Pontificatûs nostri Anno octavo.

Jo. Mutinen.

Super Plicam;

T. Thomarotius.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis sericis flavi rubeique Coloris.

hoc minime requisita,

Translatis tamen *Prioribus* praedictorum Prioratuum ac Canonicis & Monachis in illis respectivè degentibus ad * Loca alia dictorum Ordinum regularia, & assignatis eis quoad viverent de Fructibus, Redditibus & Proventibus hujusmodi Pensionibus Annuis competentibus per Loci Ordinarium ex quibus Se commodè valerent sustentare, prout in diversis nostris desuper confectis Litteris plenius continetur, * XII. 739.

Cùm autem, sicut accepimus, Suppressiones & Extinctiones, Appropriationes, Applicationes & Assignationes praedictae hactenus effectum sortitae non fuerint, dictusque *Henricus Rex* ex eo ad Fundationem Capellae & Hospitalis praedictorum motus fuerit, quod ibidem suam proposuerat eligere Sepulturam, ac postmodùm ex certis Causis Propositum mutaverit, & Capellam cum Hospitali & Cantariâ praedictis infra Septa Monasterii Westmonasterii Londoniensis Dioecesis dicti Ordinis Sancti Benedicti, ubi Corpus Clarae Memoriae *Henrici vi*, *Angliae Regis*, ipsius *Henrici* moderni *Regis* Patrui & Praedecessoris collocari cupit, Aedificari facere & Sepulturam suam ibidem eligere intendat,

Nos, qui dudum inter alia voluimus quòd petentes Beneficia Ecclesiastica aliis Uniri tenerentur exprimere verum Valorem secundùm communem Extimationem etiam Beneficii cui aliud Uniri peteretur, alioquin Unio non valeret, & semper in Unionibus commissio fieret ad Partes vocatis quorum interesset, Mensae Abbatialis dicti Monasterii & aliorum illi annexorum Fructuum, Redditum & Proventuum veros Annuos Valores, ipsorumque Prioratuum qualitates Praesentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad ipsius *Henrici moderni Regis* vel alterius pro eo Nobis super hoc oblatae Petitionis instantiam, sed de nostra mera Liberalitate & ex certa nostra Scientia, singulas Litteras praedictas & in eis contenta Auctoritate Apostolicâ, Tenore Praesentium Cassamus & annullamus, ac pro nullis, infectis & viribus vacuis haberi Decernimus,

Et nichilominus de Montisfont cujus Quingentorum & Triginta, & cujus Ducentorum & Sexaginta Florenorum Auri de Camera Fructus, Redditus & Proventus, secundùm communem Extimationem Valorem Annuum, ut etiam accepimus, non excedunt, de Luffeldia, Prioratus praedictos illorumque Ordines, Dependentias, Dignitates, Nomina & Qualitates de novo Auctoritate Apostolicâ, Tenore Praesentium, Motu simili penitùs Supprimimus & Extinguimus, necnon Structuras, Aedificia & Bona eorumdem Mensae Abbatiali hujusmodi pro illius ac Capellae Cantariae & Hospitalis praedictorum necessitatibus perpetuò Applicamus, Appropriamus & Assignamus, ità quòd, Cedentibus vel Decedentibus modernis dictorum Prioratuum *Prioribus* seu Prioratus praedictos aliàs quomodolibet Dimittentibus, liceat Dilectis Filiis *Abbati & Conventui* dicti Monasterii Westmonasterii per Se vel alium seu alios corporalem Structurarum Aedificiorum & Bonorum hujusmodi Possessionem propriâ Auctoritate liberè apprehendere & perpetuò retinere, ac in Mensae Abbatialis Capellae Cantariae & Hospitalis praedictorum Usus & Utilitatem convertere, Dioecesani Loci & cujusvis alterius Licentiâ super hoc minime requisitâ,

Translatis tamen *Prioribus* dictorum Prioratuum, si forsan cesserint, Canonicisque & Monachis in dictis Prioratibus Degentibus ad alia Loca dictorum Ordinum regularia, & assignatis eis per locorum Ordinarios quoad vixerint de Fructibus, Redditibus & Proventibus hujusmodi Pensionibus Annuis competentibus ex quibus valeant commodè sustentari,

Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris, *Dunelmensi & Londoniensi*,

tenus revocari seu suspendi posse, Irritum quoque & Inane quicquid secus super hiis a quoquam quavis, Auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari, Decernimus.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc paginam nostræ Cassationis, Annullationis, Constitutionis, Suppressionis, Extinctionis, Applicationis, Appropriationis, Assignationis, Mandati, Voluntatis, & Decreti infringere, &c.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo nono, Tertiodecimo Kal. Februarii, Pontificatûs nostri Anno octavo.

L. PODOCATHARUS.

Super Plicam,

P. TUBA.

ALEXANDER PAPA SEXTUS.

Sub Sigillo Plumbeo a filis sericis flavi rubeique colorum pendente.

Bulla de Subjiciendo Insulas Gersey, &c. Episcopo Wintoniensi.

Registrata apud me L. PODOCATHARUM.

Ann. D. 1500. *An. 15. H. 7. Ex Origine.* ALexander *Episcopus Servus Servorum Dei*, ad perpetuam rei memoriam.

Ex injuncto Nobis desuper Apostolicæ Servitutis Officio ad ea libenter intendimus, per quæ Quieti & Tranquillitati Statûs Catholicorum Regum & Principum oportunè consulatur, ac Scandalis, Periculis & Dissensionibus, quæ exinde evenire possent, obvietur.

Cùm itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro Parte Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Angliæ Regis* Illustris Petitio continebat, Insulæ de Gersey & Gernesey, Chausey, Aourney, Erme, & Serke Constantiensis Diœcesis Provinciæ Rothomagensis, quæ sub tuo Temporali Dominio existunt, Episcopo Constantiensi pro tempore existenti in Spiritualibus subesse noscuntur, & propter Dissensiones quæ inter Anglicos & Gallos sæpenumero vigent Statui *præfati Henrici* & pro tempore Regis Angliæ existentis non modicum Periculum imminere posset, dictarumque Insularum Incolæ in Visitationibus & aliis Spiritualibus maxima pati possent Detrimenta, nec expediat quòd Insulæ prædictæ a Gallis visitentur, & propterea pro Securitate, Quiete, & Tranquillitate *præfati Regis* Statûsque sui necesse sit ut Insulæ prædictæ a Jurisdictione *præfati Episcopi* Dimembrentur & Separentur, ac *Episcopo Wyntoniensi* pro tempore existenti (cujus Diœcesis dictæ Insulæ sunt Vicinæ) perpetuò Subiciantur, quemadmodum aliàs Villa Calesiæ, olim *Archiepiscopo Turonensi* Subjecta, ab ipso Turonensi Archiepiscopo Exempta, & *Archiepiscopo Cantuariensi* pro tempore existenti Apostolicâ Auctoritate subjecta fuit,

Ispaniæ, Confirmatio.

Ann. D. 1500. *An. 15. H. 7. Ex Autogr.* FErdinandus *&* Elizabetha, Dei gratiâ, REX & REGINA *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, Granatæ, Toleti, Valentiæ, Galleciæ, Majoricarum, Hispalis, Sardiniæ, Cordubæ, Corsicæ, Murciæ, Giennis, Algarbii, Algeziræ, Gibraltaris*, & *Insularum Canariæ*, COMES & COMITISSA *Barchinonæ*, DOMINI *Vizcayæ* & *Molinæ*, DUCES *Athenarum* & *Neopatriæ*, COMITES *Rossilionis* & *Ceritaniæ*, MARCHIONES *Oristani* & *Gociani*,

Benivolentiam, Amicitiam, & Unanimem Christianorum Principum Concordiam, compertum habemus non ipsis tantùm Principibus, & eis qui eorum Imperio Subditi sunt, verùm etiam toti Reipublicæ Christianæ, Utilem fuisse: Et e contra, ex hac quemadmodùm Necessitudine mutuoque Amore multa undique Beneficia suboriuntur; sic, si Discordes & bono nequaquam Animo inter Se vixerint, multa inde Incommoda, & plurima passim Dampna subsequuntur.

Et quoniam omnes Religionis nostræ Sanctissimæ Principes elaborare tenemur non ut Subditi tantum nostri Quiete agant, verùm ut in tota Religione Christiana eadem, pro Publico Bono, Quies Paxque servetur, longeque magis hoc tempore id eniti conarique debemus, in quo Turcarum Princeps, Sanctissimæ Fidei Inimicus, Arma ad eam evertendam a tota Asia & Græcia concitavit, & quoniam nostra Serenissimique *Enrici Angliæ Regis* Fratris nostri Carissimi Necessitudo & Amicitia huic rei prodesse plurimùm potest, superiorum etiam temporum memoriam recolendo, In quibus summa inter Reges Majores nostros Nosque ac eundem Serenissimum Regem & Antecessores suos *Angliæ Reges* Amicitia intercessit, optantes nimirum ut ipsa majus indiès Incrementum nanciscatur, præcipuè cùm Illustrissimi *Arthuri Waliæ Principis* Filii sui Primogeniti & Hæredis Conjugium cum Illustrissima *Catherina Principe Waliæ Infante Castellæ & Aragonum* Filia nostra Carissima, ad hoc idem Prosequendum Nos Jure Naturaque devinciant,

Hæc omnia animadvertentes & magna præterea Merita, summas Virtutes & ingens quod in præfato Serenissimo *Rege Angliæ* Fratre nostro Carissimo Ornamentum viget libentissimè animo ad Confirmandum, Corroborandum quicquid ad Comune Bonum nostræ ipsiusque Amicitiæ augendæ Incrementum ceptum est,

Igitur, universis & singulis, præsentes Litteras inspecturis, *Notum facimus* quòd, cum nuper inter Nos, per *Rodericum* * *Gundisalvi de Puebla* Jurisconsultum, Consiliarium, Oratorem, & Procuratorem nostrum, Nomine nostro, & in Vim Mandati seu Procurationis, a Nobis eidem concessæ, pro Nobis ac Illustrissimo Principe *Michaele Principe Castellæ, Aragonum, & Portugaliæ* Nepote & Legitimo Hærede nostro, aliisque Hæredibus & Successoribus, ac Regnis, Dominiis, & Subditis nostris, Parte ex una, & prædictum Serenissimum *Henricum Angliæ Regem* Fratrem nostrum, per Reverendum in Christo Patrem *Thomam Londoniensem Episcopum*, Consiliarium & Deputatum suum, ejus Nomine, Vigore Mandati seu Procurationis, ab eodem Serenissimo *Rege Angliæ* eidem *Episcopo Londoniensi* concessæ, pro eo ac Illustrissimo *Arthuro Principe Walliæ* ejus Filio Primogenito & legitimo Hærede, eorumque Hæredibus & Successoribus Angliæ Regibus, Regnis, Dominiis, & Subditis suis, Parte ex altera, fuerit inita,

* XII. 741.

con-

fuit, Concordatum, & Conclusum, prout sequitur, videlicet;

Inprimis, Tractatum, Concordatum, & Conclusum est quòd inter præfatum Serenissimum Principem *Henricum Septimum Angliæ Franciæque Regem Dominum Hiberniæ*, Illustrissimumque Dominum *Arthurum Walliæ Principem* ejus Primogenitum Filium Hæredem, eorumque Hæredes & Successores ex Parte una, & Serenissimos Principes *Ferdinandum & Elizabetham Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, Granatæ, &c. Regem & Reginam*, Illustrissimumque Principem *Michaelem* eorumdem Nepotem & legitimum Hæredem, eorumque Hæredes & Successores ex parte altera, eorum Regna, Dominia, Patrias, & Loca quæcumque impræsentiarùm per eos possessa, necnon & eorum Vassallos, Homines, & Subditos tàm Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscumque Status, Gradûs, seu Conditionis fuerint, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces ac ubique Locorum, ab hac die de cætero, bona, realis, sincera, vera, integra, perfecta, firma Amicitia, Concordia, Liga, Unio, Confœderatio, & Pax firma atque perpetua sit habitura, & pro futuris perpetuis temporibus inconcusse & inviolabiliter custodita & conservata, ita quòd Partes prædictæ (videlicet) præfatus Serenissimus *Rex Angliæ & Franciæ*, & antedicti Illustrissimi Domini *Hispaniarum Rex & Regina*, Principesque prædicti sui Hæredes eorumque Successores, sint veri, fideles, & perpetui Amici, Concordes, Alligati, Uniti, &
* XII. 743. * Confœderati ad Conservandum Seipsos & eorum alterum & suos prædictos Hæredes in suis Statibus, Regnis, & Dominiis, per eos, ut prædictum est, impræsentiarùm possessis, & ad Defensionem illorum contra omnes Homines Mundi, absque aliqua Exceptione seu Reservatione; ita quòd quicumque Princeps vel alius qui Regna, Terras, Dominia, seu Loca præfatorum Dominorum, Regum, Hæredum & Successorum suorum, ut prædicitur, per Terram vel Mare, vel quovis modo Offendere vel Invadere moliantur, pro Viribus suis Illum vel Illos Refrænabunt, Impedient, & pro suo Posse Resistent ac Defendent, necnon ipsi Principes præfati eorumque Hæredes, ut prædicitur, adinvicem se juvabunt quandocumque & quotiescumque opus fuerit Auxilio cum omni sua Possibilitate, bonâ Fide, & absque Dolo sive aliquâ Fraude, secundùm Ordinem infra sequentem.

Item, Conventum & Conclusum est quòd neuter præfatorum Principum præstabit Auxilium, Consilium, vel Favorem Inimicis alterius Partis Invadere volentibus; sed præfatus Illustrissimus *Rex Angliæ & Franciæ* & prædicti Domini *Rex & Regina Hispaniarum* Hæredes & Successores sui contra omnes Principes vel alios quoscumque, absque aliquâ Exceptione seu Reservatione nominata vel innominata, qui Terras, Regna, Dominia, & Loca ipsorum quæ nunc possident Impugnare vel Invadere nitantur vel moliantur, seu Guerram aut Bellum facere aut movere super hiis præsumpserint, advicem se adjuvabunt; & quod hujusmodi Juvamen, Succursus, & Auxilium fiat & præstetur infra spatium Duorum Mensium a tempore Requisitionis, Expensis tamen Principis Interpellantis & Requirentis; Quod Auxilium, Succursum, Juvamen, & adjutorium facere seu agere teneantur bonâ fide & effectualiter sicut facerent in suis propriis Negotiis; videlicet,

Quòd si contingat præfatum Serenissimum *Regem Angliæ* suosque Hæredes & Successores prædictos Hominibus Armatis Equestribus vel Pedestribus, aut Sagittariis vel Navibus Armatis, aut aliis Auxiliis Bellicis imposterùm indigere, ac pro & super eisdem Subsidium a dictis Dominis *Rege & Regina Hispaniæ* eorumque Hæredibus & Successoribus prædictis, & super hujusmodi indigentiam per Literas vel Nuncios sufficientes requisierint, in tali Casu *Dominus Rex & Domina Regina Hispaniarum* eorumque Hæ- luntatem præfatorum Dominorum *Regis &* * *Reginæ Hispaniarum* * XII. 744.
Hæredum & Successorum suorum quamdiu duxerint eos Retinendos.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, in omnibus aliis Causis & Negotiis, non tangentibus hanc Amicitiam, nec Derogantibus illi seu alicui Articulo ejus, per præfatum Dominum *Angliæ Regem* & Dominos *Hispaniarum Regem & Reginam* Excipiuntur seu Reservantur *Summus Dominus noster Maximus Pontifex*, & Serenissimi Domini *Maximilianus & Ludovicus Romanorum Galliorumque Reges*, & Illustrissimus Dux *Philippus Archidux Austriæ*, tali modo quod per istam Exceptionem & Reservationem non videatur nec intelligatur præjudicium aliquod huic præsenti Amicitiæ fieri; set quod in omnibus, in hac prædicta Amicitia hic contentis seu specificatis, firma & integra ac validissima semper maneat, tanquam si non fuissent Excepti & Reservati prænominati *Sanctissimus Dominus noster & Romanorum & Gallorum & Archidux Austriæ Principes*, quia, ut dictum est, hæc Exceptio seu Reservatio intelligitur in aliis Causis & Negotiis, non tangentibus hanc Amicitiam, nec illi in Parte aliqua Derogantibus.

Item, Concordatum & Conclusum est quòd prædicti Vassalli, Homines, & Subditi præfatorum Principum, tàm Mercatores quàm cæteri alii hinc inde, tutè, liberè, absque alicujus Licentia, Salvive Conductûs generalis vel specialis Petitione vel Impetratione, in & ad præfatorum Dominorum utriusque Principum eorumque Hæredum & Successorum Portus, Dominia, Castra, Civitates, Fortalitia, Oppida, Jurisdictiones, & Districtus quoscumque, cum suis Conductis vel accommodatis Navibus, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercibus, ac Mercimoniis, Bonis & Rebus quibuscumque, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, atque omnem Locum, quotiescumque & quandocumque id faciendum esse duxerint, Navigare, Equitare, Ire, & Discedere in eisdem, quamdiu voluerint, omnis generis Merces & Mercimonia Emere & Vendere, Mercari, Negotiari, Morari, atque Perhendinare, necnon ab eisdem cum suis Rebus, Mercibus, & Mercimoniis, & Bonis quibuscumque salvi & securi per Terram, Mare, & Aquas dulces abire & recedere, & in omnibus & ubique ita justè & honestè tractabuntur, ac si essent Originarii & Subditi proprii; Juribus, Statutis, & Consuetudinibus Locorum in omnibus semper salvis.

Item, Concordatum & Conclusum est quòd prædicti *Rex Angliæ* ejusque *Filius Primogenitus & Hæres* eorumve Hæredes & Successores antedicti præfatorum *Regis & Reginæ Hispaniarum*, eorumque prædictorum Hæredum & Successorum Rebellibus, quibuscumque præsentibus & futuris, contra præfatos Dominos *Regem & Reginam Hispaniarum, eorum* vel Hæredes & Successores, per Terram, Mare & Aquas dulces, ex causa vel occasione quacumque, præsenti vel futurâ, Consilium, Auxilium vel Favorem, publicè vel occultè, directè vel indirectè, non dabunt nec præstabunt, aut aliàs quovis modo Juvabunt, nec Subditos prædictorum *Regis & Reginæ Hispaniarum* suorumve Successorum prædictorum Rebelles in suis Regnis, Dominiis, Locisve scienter Receptabunt Receptarive facient, nec in eisdem Morari aut Auxilium vel Favorem habere permittent: &, si Morari in eisdem Terris præsumpserint, eosdem Capient vel Capi facient, & ad Manus *Regis & Reginæ Hispaniarum* Tradent & Tradi facient: &, simili modo, præfati Domini *Rex & Regina Hispaniarum* eorumque Hæredes & Successores præfatorum Serenissimi *Regis Angliæ* ejusque Filii Primogeniti & Hæredis eorumque prædictorum Hæredum & Successorum Rebellibus quibuscumque, præsentibus
&

... cujuscunque Status seu conditionis existant, servabunt hanc Pacem erga quoscumque Subditos Patriarum, Regnorum, Dominiorum, Terrarum alterius Partis, & nullam eis Injuriam seu Violentiam in Terra, Mari, Fluminibus, aut in Portu aliquo facient seu inferent; Et, si hujusmodi Securitates præstare noluerint, non permittent ipsi Majores, Gubernatores, & Officiales prædictorum Oppidorum seu Portuum, ubi Casus ille acciderit, Navem hujusmodi quoquo modo exire: Quotiens autem Securitatem præmissam Majores, Gubernatores, & Officiales prædicti exigerint seu receperint, dabunt Literas auctenticas, sub eorum Sigillo, Possessoribus, Magistris, seu Bursariis illius Navis ita assecuratæ, Testificantes ipsam Securitatem præstitam, ad finem ut, ipsarum Literarum vigore, Navis hujusmodi alios, ad quos forsitan applicabit, Portus liberè exire valeat.

Providebunt etiam præfati Reges & Principes, eorumque Hæredes & Successores, ut præmittitur, per suas Litteras, ad suos Gubernatores & Officiales Oppidorum & Portuum suorum Regnorum & Dominiorum mittendas, taliter quòd ipsi omnia & singula Præmissa de tempore in tempus observabunt & observari facient: Et præfati Officiales teneantur, infra Quadraginta Dies proximò sequentes à Die Requisitionis sibi factæ per Partem Dampnificatam computandos, exequi prædictam Obligationem contra Magistrum Navis & ejus Fidejussores, qui tale Dampnum intulit: Et quòd omnes Literæ Marcharum & Reprisaliarum, hactenus per prædictos Reges & Prædecessores suos concessæ, contra Subditos alterius Partis, sint Suspensæ, & vigore earum nulla Executio fieri possit, sed de novo fiat Requisitio ad Instantiam Dampnificatorum, & eis fiat Justitia per Superiorem Dampnificantis, & in ejus Denegationem, servatâ formâ in similibus Casibus consuetâ, possint dari & concedi Marchæ seu Reprisaliæ contra Subditos & Vassallos Principis Justitiam Denegantis,

Item, quòd si per Subditos prædictorum Regum vel per aliquem Subditorum unius vel alterius Partis eorumdemve Hæredum & Successorum, ut prædicitur, quicquam imposterum, ubique locorum, contra vim, formam, & effectum præsentis Tractatûs & Conclusionis Pacis, Concordiæ, Amicitiæ, Ligæ, Unionis, & Confœderationis factum vel attemptatum fuerit (quod Deus avertat) illud sic factum vel attemptatum, quotiens id acciderit, ad Requisitionem Partis contra quam id factum vel attemptatum esse prætenditur, per debita & oportuna Remedia Restituatur & Reparetur; sed per hoc huic præsenti Pacis, Concordiæ, Amicitiæ, Ligæ, Unionis, & Confœderationis Tractatui in nullo præjudicetur, nec propter Tale factum vel attemptatum eadem Pax, Liga, Unio, & Confœderatio Rumpi vel Dissolvi censebitur, sed nichilominus in suo Robore permanebit & Effectu.

Item, Concordatum, Conventum, & Conclusum est quòd, si aliquis Vassallus, Homo, vel Subditus alterius Partis per Vassallos, Homines, vel Subditos alterius contra vim, formam, & effectum præsentis Tractatûs & Concordiæ, in aliquo Læsus vel Dampnificatus fuerit, & super hoc in illis Locis & per illos Judices, ubi & per quos in talibus Casibus de Justitia provideri debet, Reformationem & Reparationem consequi non valuerit, nichilominus præsens Tractatus & Concordia in suo Robore permaneat;
* XII. 746. & Pars sic Dampnificata, quæ ut præmittitur, * Reparationem consequi non voluerit, cum Commendatitiis & Admonitoriis Literis sui Principis ad alterum Principem recurret; ipseque, Defectum Officialium suorum supplens, illi de debito Juris Remedio

Cumque præinserta Amicitiæ, Concordiæ, Ligæ, Unionis, Confœderationis, & Pacis Capitula, omniaque & singula in illis contenta Nobis gratissima sint ac maximè placeant, velimusque omnia & singula nostris Patentibus Litteris, Manibus propriis subscriptis, ac nostro Regio Sigillo munitis Confirmare, Approbare, & Corroborare, idcircò præsentibus Litteris nostris omnibus melioribus viâ, modo, & formâ quibus meliùs & validiùs de jure possumus & debemus, præinserta Amicitiæ, Concordiæ, Ligæ, Unionis, Confœderationis, & Pacis Capitula, omniaque & singula in illis & quolibet eorum contenta, juxta sui seriem & tenorem Laudamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac Rata, Grata, & Firma habemus, &, si necesse est, ea omnia & singula de novo Concedimus & Firmamus,

Et insuper Promittimus & Juramus, super Sancta Dei Quatuor Evangelia corporaliter & manualitèr per Nos tacta, bonâ Fide & in Verbo Regio tenere, & adimplere, ac inviolabiliter observare, pro Nobis, Regnis, Terris, & Ditionibus nostris, omnia & singula, in præinsertis Amicitiæ, Concordiæ, Ligæ, Unionis, Confœderationis, & Pacis Capitulis contenta, prout in eisdem cavetur & continetur, & contra ipsa quovis modo directè vel indirectè non venire sub Obligatione & Ypotheca omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, necnon sub Pœna Perjurii, quam Rex & Regina possunt tali Casu incurrere,

Insuper, Nos tanquam Avi, Tutores, & Curatores Personæ præfati Illustrissimi Principis *Michaelis Nepotis & Hæredis nostri carissimi*, Promittimus, Pollicemur, & Juramus ad Dominum Deum nostrum Jhesum Christum, & ejus Sanctam Crucem, & Sancta Quatuor Evangelia, quòd, postquam prædictus Illustrissimus Princeps *Michael Nepos & legitimus Hæres noster Carissimus*, Deo annuente, pervenerit ad Ætatem Annorum Quatuordecim, dabimus operam cum effectu, quòd Jurabit solempniter, & in forma debita, per Se & Successores suos Tenere & inviolabiliter Observare, ac Teneri & Observari facere Amicitiam, * Concordiam, Ligam, Unionem, Confœderationem, Pacem, Pacta, * XII. 747. & Promissa contenta & contentas in præinsertis Capitulis juxta illorum & illarum seriem & tenorem, & contra eas vel ea directè non facere vel venire, sub Obligatione omnium Bonorum suorum, ac sub Pœna Perjurii quàm Princeps potest tali Casu incurrere; præterea Volumus, quòd in hujusmodi Amicitia, Liga, Confœderatione, & Pace comprehendatur Serenissimus *Emanuel Rex Portugaliæ* Filius noster Dilectissimus.

In quorum omnium & singulorum prædictorum Testimonium, præsentes Litteras Manibus nostris signavimus, Sigillique nostri munimine jussimus roborari.

Datum & Actum in *Urbe Hispaliensi*, die Vicesimo Mensis Januarii, Anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo,

Præsentibus ibidem,

Guterrio de Cardenas Præceptore Majore Legionis Ordinis Sancti Jacobi de Spata,
Joanne Chacon Præfecto Murciæ,
Majoribus Computatoribus nostris,
Joanne Velasques Computatore Majore Illustrissimi Principis Nepotis & Hæredis nostri Carissimi,

Con-

jacentibus.

Dilecto Regis Nicholao Alwyn *Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori Regis in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, &c.

De Tractando in Curia Romana super Auxilio contra Turcas.

Ann. D. 1500. *An. 15. H. 7. Ibid. m. 16.* REX, Venerabilibus in Christo Patribus, Dominis, *Silvestro Episcopo Wygorniensi*, & *Hadriano Apostolicæ Sedis Prothonotario* ac Sanctissimi Domini nostri Secretario Domestico Salutem.

Ex Brevi *Sanctissimi Domini nostri* nonnulla Vulnera illatasque Injurias per Sævissimos illos Turchos & Christi Nominis Hostes, non modò in Hungariam, Poloniam, Crociam, Dalmatiam, sed etiam in Tarincinum Agrum, cætarasque Vicinas Gentes, in Detrimentum sanè totius Christianæ Reipublicæ ac Dedecus & Ignominiam, inflicta esse superioribus hiis diebus intelleximus,

* XII. 748. * *Sua itaque Sanctitas*, secum animadvertens difficile esse ab ea Gente Pacem seu Quietem sperare, quæ cotidiè Christianorum Sanguinem sitit, omnes Reges atque Principes Christianos simul & Nos ad tantam Injuriam Vindicandum Malumque Propulsandum adhortata est, cupiens Deo ipso duce nepharios suorum Conatus, quantum in eo fuerit, infringere atque reprimere, Christianorumque Principum Ope infringi reprimique pro viribus studere,

Ei id quo fieret facilius, omnium Regum Christianorum Oratores, circa hujus Sacræ Rei expeditionem, ad Comparendum, Interessendum, Comunicandum, & Tractandum in unum Congregare apud *Sanctitatem suam* decrevit,

Nos verò,

Progenitorum nostrorum sacra vestigia, qui *Romanis Pontificibus* adversus Infideles semper astiterunt, sequi volentes, *suæque Sanctitatis* voto annuere maximè in Opere tàm Pio, tàm Sancto, tàm Glorioso plurimùm cupientes,

De vestra provida Circumspectione, Fidelitate, ac Industriâ singularem in Domino fiduciam optinentes, vos nostros veros, legitimos, & indubitatos Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios generales & speciales Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes vobis Procuratoribus & Oratoribus nostris, sicuti & Tenore Præsentium Concedimus & Damus plenam Potestatem & Auctoritatem & Mandatum generale & speciale, Nomine nostro & pro Nobis, in Romanâ Curiâ Comparendi, Interessendi, Comunicandi, & Tractandi, coram Sanctissimo Domino nostro, Sacrove Conventu & Concilio, cum Oratoribus sive Procuratoribus aliorum Christianorum Principum, pro impiâ illâ scaeleratissimorum Thurcorum Ferociâ Compescendâ,

Insuperque Mandantes quatenus de hujusmodi Comunicatis & Tractatis, quæ pro Sancto isto ac Pio Opere in hoc Conventu seu Concilio in Medium adducentur, seclusâ omni morâ, Nos Certiores reddere curetis,

Quæ postquam intellexerimus, pro Religione Christiana Tuenda ejusque Gloria Amplificanda, Partes nostras, uti cæteri Christianorum Principum, pro viribus interponere conabimur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo die Mensis Februarii.

Per ipsum Regem.

---

* *De Annuo Censu Recipiendo.*

* XII. 749. Ann. D. 1500. *An. 15. H. 7. Franc. 15. H. 7. m. 15.*

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, inter Nos & Perhennis Memoriæ *Regis Karoli* dudum Gallorum Principis Commissarios, Procuratores, Oratores, Deputatos, & Nuncios, inter cætera, Conventum, Concordatum, Appunctuatum, & Conclusum fuerit,

Quòd idem nuper Rex Karolus *Solveret & Deliberaret, Solvive & Deliberari faceret Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis, vel dictorum Hæredum nostrorum Deputatove Deputatis, Summam* Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri,

Quam quidem Summam Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri *præfatus nuper* Rex Karolus *Confessus fuerit & declaraverit, Seque & Hæredes atque Successores suos, per Literas suas Nomine suo subsignatas, Obligaverit, & pro se & dictis Hæredibus atque Successoribus suis Consentiit & Promisit, solvere & deliberare, solvive & deliberari facere Nobis & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato seu Deputatis, sub modo & formâ sequentibus; videlicet,*

Quòd idem nuper Rex Karolus *solveret & deliberaret, solvive & deliberari faceret, suique Hæredes & Successores solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent, Nobis & dictis Hæredibus nostris, nostrisve Deputatis seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, in Villa nostra Calesii, Die Primo Mensis Maii extunc proximò sequente*, Viginti & Quinque Millia Francorum in Coronis Auri, *unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses, secundum Cursum & Æstimationem quam tunc habuerunt:*

Et Primo Die Mensis Novembris tunc proximo sequente consimilia Viginti Quinque Millia Francorum in Coronis Auri *in prædicta Villa nostra Calesii,*

Et sic, de Anno in Annum, & de Termino in Terminum, idem nuper Rex Karolus *solveret & deliberaret, solvive & deliberari faceret, suique Hæredes & Successores solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent, Nobis & dictis Hæredibus nostris, aut nostris seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, Loco & Terminis antedictis, donec & quousque dicta Summa* Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri *per ipsum nuper* Regem Karolum *Gallorum Principem, Hæredes & Successores suos, Nobis & dictis Hæredibus nostris, ut prædictum est, plene & integrè Soluta & Contenta foret,*

Prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi Principis *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis *apud Stapulas supra Mare*, Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo *apud Mountilz* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatis, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis *apud Amboys* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Qui

ipsasque Literas atque nostras Acquietantiæ & Exonerationis hujusmodi, Magno Sigillo nostro sigillatas, præfatis Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis prædicti Fratris & Consanguinei nostri, Nomine nostro atque suo, Tradendi & Deliberandi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid præfati Commissarii, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputati, Nomine nostro fecerint in Præmissis, seu eorum aliquo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* vicesimo sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Procuratorium, pro Domino de Berghes, de comparendo pro Rege & interessendo, ad Festum Aurei Velleris.

Ann. D. 1500. An. 15. H. 7. Franc. 15. H. 7. m. 1.

HEnry, par la grace de Dieu, *Roy d'Angleterre & de France Seigneur d'Irlande* a tous ceulx qui ces Presentes verront, Salut & Dilection.

Comme il soit ainsi que Treshault & Puissant Prince nostre Trescher & Tresame Cousin *l'Archeduk d'Austriche Duc de Burgoigne*, &c. Chief & Souverain de l'Ordre DE LA THOISON D'OR, Nous ait, puis n'aguerres, fait Savoir, par ses Lettres, qu'il a conclu & delibere Tenir la Prouchaine Feste & Chapitre Generall du dit Ordre en sa Ville de Brucelles, le Second Jour du Moys de May Prouchainent venant, & les Jours ensuyans,

Nous Suppliant & Requirant y Voulloir Commettre aux diz Jour & Lieu Procureur souffisant fonde Sur l'ung des Chevaliers nos Confreres du dit Ordre, pour y Comparoir pur Nous & faire ce a quoy Nous sommes tenuz faire par les Chappitres de celluy Ordre,

Pour ce est il que Nous,

Confians a plain es Scens, Loyaulte & grande Preudomie de nostre Trescher & Tresame Cousin & Confrere du dit Ordre, *le Seigneur de Berghes*,

Icellui avons Constitute, Commis & Depute, Instituons Commettons & Deputons par ces dictes Presentes nostre Procureur, pour de par nous & en nostre Nom Comparoir a la dit Prouchaine Feste & Chappitre, y Assister, Tenir nostre Lieu, Faire noz Offrandes & Solempnites, Ouyr ce que y sera Dit, Fait & Besoigne pour l'Honneur, Bien & Augmentation d'icellui Ordre, & de Nous en faire ou faire faire Rapport, & generallement de y Dire & faire, touchant le ditte Ordre, tout * que Nous meismes Dire ou Faire pourrions ou deverons, se presens y estions en propre Personne, quant ores la Chose requeroit Mandement plus especial, * XII. 751.

Promettans tenir Ferme & Agreeable tout ce que nostre Cousin & Confrere Dit & Fait y aura en tout Choses concernans le Bien, Honneur, Utile & Prouffit du dit Ordre, sicomme dit est, moiennant qu'il ne Nous Oblige en Chose qui puisse estre Prejudiciable

Assensu, legitime est Contractum,

Nos vero, Præmissa præcipuumque dictorum Carissimorum Consanguineorum nostrorum in Nos Amorem studiosè animadvertentes, Amicitiam, Concordiam, Ligam, Confœderationem & Pacem, nuper inter Nos per Reverendum in Christo Patrem Dominum *Thomam Londoniensem Episcopum* Consiliarium & Deputatum nostrum, Nomine nostro, vigore Mandati seu Procurationis a nobis *eidem Episcopo Londoniensi* concessæ, pro Nobis & Illustrissimo *Arthuro Principe Walliæ* Filio nostro Primogenito & Legitimo Hærede, nostrisque Hæredibus & Successoribus Angliæ Regibus, Regnis, Dominiis & Subditis nostris Parte ex una, & prædictos Serenissimos Principes *Ferdinandum & Elizabetham Hispaniarum Regem & Reginam* Consanguineos nostros Carissimos, per *Rodericum Gundisalvi de Puebla* Jurisconsultum, eorumdem Consanguineorum nostrorum Consiliarium, Oratorem & Procuratorem, eorum Nomine, & in vim Mandati seu Procurationis ab eisdem Consanguineis nostris eidem concessæ, pro ipsis & Illustrissimo Domino *Michaele Principe Castellæ, Aragonum & Portugaliæ* Nepote & Legitimo Hærede eorumdemque Consanguineorum, aliisque Hæredibus & Successoribus ac Regnis, Dominiis & Subditis ipsorum Consanguineorum nostrorum, Parte ex altera, sub Forma Capitulisque sequentibus Initam, Tractatam, Concordatam Firmatamque, perlibenti animo Confirmare, Corroborare, atque Auctorizare duximus,

Quorum quidem Capitulorum Tenor & Forma sequitur & est talis.

* Cùm Serenissimos, Celebris Memoriæ, Principes ad Unitatem Pacis Vires suas exhibuisse noscamus, Principumque officium exigat omnino pacem tueri ad dissipandam & infringendam hostium fortitudinem, & eorum vires tollendas, ut status Principum tranquillè conserventur, nullum aptius remedium videtur quàm orthodoxos Principes vires suas invicem unire, pacem ac concordiam perpetuo Fœdere vinculo caritatis inter sese connectere; cum humanis rebus nichil perniciosius bello aut discordia esse possit, nec quicquam salubrius, *&c. prout supra Literis Ferdinandi.* * XII. 752.

QUÆ QUIDEM OMNIA ET SINGULA PRÆMISSA præinserta Amicitiæ, Concordiæ, Ligæ, Unionis, Confœderationis & Pacis Capitula, & quæcunque in eis contenta, cùm Nobis & Summè placeant & vehementer accepta sint, eaque indissolubili Firmari vinculo cupimus, nostris Patentibus Literis, Manu propriâ subscriptis, nostroque Sigillo Magno Regio munitis, Confirmare, Approbare & Corroborare decrevimus,

Præsentibus igitur Literis nostris omnibus viâ, modo, & formâ quibus meliùs & validiùs de Jure possumus & debemus, præinserta Amicitiæ, Concordiæ, Ligæ, Unionis, Confœderationis & Pacis Capitula, omniaque & singula in illis & quolibet eorum contenta, juxta sui seriem & tenorem, Laudamus, Approbamus, Ratificamus & Confirmamus, ac Rata, Grata & Firma habemus, & si necesse est, ea omnia & singula de Novo Concedimus & Confirmamus,

Et insuper Promittimus & Juramus, super Sancta Dei Quatuor Evangelia corporaliter & manualiter per Nos tacta, bonâ Fide & in Verbo Regio, Tenere & Adimplere ac inviolabiliter Observare, pro Nobis, Regnis, Terris, & Ditionibus nostris, omnia & sing-

Ac,
Magnificis Dominis,
Edmundo Comite de Suffolke,
Thoma Comite de Surria,
Egidio Daubeney Camerario nostro ac Villæ nostræ Calesiæ Locumtenente,
Johanne Fyneuex Milite Capitale Justiciario Regni nostri Angliæ,
Karolo de Somerset Milite Guardiæ nostræ Capitaneo,
Richardo Guldeford Milite Hospitii nostri Contrarotulatore;
* XII. 753. * *Thoma Lovel* Milite Cameræ nostræ Thesaurario,
Necnon,
Egregiis viris,
Richardo Nick Decretorum Doctore Capellæ nostræ Decano,
Et *Thoma Routhale* Decretorum Doctore Apostolicæ Sedis Prothonotario, nostroque Secretario,

Testibus ad Præmissa vocatis.

H E N R I C U S.

Et Ego Thomas Laurence, *Cantuariensis Diœcesis, Publicus auctoritate Apostolicâ Notarius, Invictissimi ac Potentissimi Principis* Henrici Septimi Angliæ Franciæque *Domini nostri Supremi Secretarius, dum idem Potentissimus Dominus Rex omnia & singula Præinserta Amicitiarum, Confœderationum & Pacis Capitula, prout suprascribuntur & recitantur, Confirmavit, Ratificavit, Corroboravit, Approbavit & Auctorisavit, atque Magni Sigilli sui Regii appensione muniri præfato Reverendissimo Domino* Cardinali *Cancellario suo Mandavit, unà cum prænominatis Testibus præsens personaliter interfui, Majestatemque Regiam præfatam, dum Superiorem Manu suâ propriâ Subscriptionem faceret, dumque Magnum Sigillum suum Regium apponeretur, præsens perspexi, eaque omnia & singula sic fieri vidi, & audivi, & in Notam sumpsi, ideoque, in Fidem & Testimonium eorum omnium & singulorum, hoc publicum Testimonium superinde per Me confectum, & in hanc Publicam Formam, ad ejusdem Invictissimi Domini Regis Mandatum, redactum, Manuque meâ propriâ in his Quatuor Pergamenæ Foliis scriptum, Signo & Nomine meis solitis & consuetis signavi.*

Constat de suprapositio, in Decima septima Linea secundæ Paginæ Primi Folii, ubi legitur FELICITER,

Et de Raso correcto, in Decima quinta Linea Primæ Paginæ Quarti Folii, ubi legitur JURATOS.

T H O M A S L A U R E N C E.

Acquietantia pro Annuo Censu.

Ann. D. 1500. An. 15. H. 7. Franc. 15. H. 7. m. 15.

REX universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo Carissimoque Fratre & Consanguineo nostro *Rege Lodovico Gallorum Principe*, per Manus apud Villam nostram Calesii, *Viginti & quinque Milia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis Primo Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo solvi debitorum, quæ erit *Quintusdecimus Termi-*

næ memoriæ *Johannis ejusdem Ecclesiæ ultimi Pastoris & Episcopi*, Personam Reverendi in Christo Patris *Milonis Abbatis de Aynesham*, præfatæ Ecclesiæ Electi, in ipsius Ecclesiæ Episcopum Præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, nobis constat, Pat. 15. H. 7. p. 2. m. 8.

Nos,

Pro eo quòd idem *Electus* omnibus & singulis verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter Se submisit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*,

Et Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo die Maii.

Consimile Breve dirigitur Escaetori subscripto, in Comitatu subscripto, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori in Com. Salop. ac March. Wall. eidem Comitatui adjacen.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Super Facto Contractus Matrimonialis, inter Arthurum Principem, & Katherinam Infantem, Approbatio Regis.

REX.

Notum facimus universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, quòd, cùm neminem Hominum tantâ Ignorantiâ ductum esse arbitremur, qui Matrimonium, quod est Jure Divino, Naturali & Humano, primitùs emanâsse Institutumque esse Rem Sacratissimam summaque a cunctis Mortalibus veneratione colendam non profiteatur, cujus Dignitates tot & tantas esse constat, ut nemo quanticumque ingenii ejus Laudes poterit sufficienter explicare, Ann. D. 1500. An. 15. H. 7. Franc. 15. H. 7. m. 14.

Magnam, nimirum, ac multiplicem hoc Sacramentum in se continet celebritatem,

Primùm (scilicet) Auctoris ratione; Nam Deus ipse, postquam Hominem ad sui ipsius Similitudinem, nè Genus deficeret humanum, effinxerit, Fœminam deinde ad ipsius Viri Effigiem configuravit, illos adinvicem alterum alteri, ut sibi mutuo Auxilio ac Solatio essent, conjunxit, quo inter se permixti Sexûs propagare Sobolem possent, & comunem Terram Multitudine adimplere:

Loci insuper ac Statûs ratione dignissimum est Matrimonium Sacramentum; quia in Deliciarum Paradiso initium sumpserit, atque tempore Innocentiæ & ante Peccatum institutum fuit;

Nichil itaque in Rebus Humanis salubrius atque præstantius Conjugio est, ejus namque Beneficio Duo distincta Corpora tantâ Caritate & Amore concremantur inflammanturque, ut unius Animi ac coæquæ Voluntatis & Desiderii reddantur,

Generatio etiam & Liberorum Procreatio, quibus Mundus in sua Subsistentia maximè conservari dinoscitur, indies magis magisque incrementum undique capit,

Cujus

minorum meorum Domini *Ferdinandi & Dominæ Elizabethæ Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *Granatæ*, *&c.* in Oppido Majoreti, Die Duodecimo Mensis Martii, Anni præsentis & infrascripti Millesimi Quadringentesimi Nonagesimi noni, de Licentia, Voluntate & expresso Consensu præfatorum *Regis & Reginæ* Parentum & Dominorum meorum, Concessimus & Dedimus nostram amplissimam Facultatem & Potestatem *Roderico Gundisalvi de Puebla* Jurisconsultissimo, Oratori & Consiliario eorumdem *Regis & Reginæ* Parentum & Dominorum meorum apud Serenissimum & Potentissimum Dominum *Henricum Angliæ Regem*; videlicet,

Ad Faciendum, Contrahendumque, pro Nobis & Nomine nostro, Matrimonium, per Verba de Præsenti, apta & sufficientia ad Matrimonium Contrahendum cum Illustrissimo Domino *Arthuro* PRINCIPE *Walliæ*, DUCE *Cornubiæ*, COMITE *Cestriæ* præfati Serenissimi & Potentissimi *Angliæ Regis* Filio Primogenito & Hærede, & ad Accipiendum eundem *Principem Arthurum* pro Viro nostro legittimo, & Promittendum & Dandum *Nos* eidem Illustrissimo *Principi Arthuro* pro Uxore sua legitima, & ad faciendum Nomine nostro omnia alia & singula necessaria & convenientia ad integrum effectum & perfectionem dicti Matrimonii, prout prædicta Data & Concessa fuit prædicto *Roderico* & alia latius continetur in Procuratione & Potestate quæ pro prædictis per Nos *Gundisalvi de Puebla* Die Loco & Anno prætactis,

Et postquam Dedimus & Concessimus dictam Potestatem & Facultatem pro prædicto Matrimonio conficiendo, non Revocavimus illam, neque Nos pœnituit eam Concessisse, immò semper Perseveravimus & Perseveramus in eodem Proposito & Voluntate,

Cujus Procurationis & Potestatis nostræ virtute præfatus *Rodericus Gundesalvi de Puebla* Procurator noster, Die, Loco & Anno inferiùs contentis, Fecit & Contraxit Nomine nostro & in Personam nostram Matrimonium firmum & validum cum præfato Illustrissimo Domino *Arthuro* PRINCIPE *Walliæ*, DUCE *Cornubiæ*, COMITE *Cestriæ*, VIRO & DOMINO MEO, per Verba de præsenti, Matrimonium facientia secundùm Ritum & Ordinem
• XII. 756. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, cum omnibus Solemnitatibus & • Cerimoniis ab ipsa Romana Ecclesia canonicè statutis & ad id necessariis, prout hæc & alia latius continentur in Instrumento Publico inde confecto, quod est Tenoris sequentis,

IN DEI NOMINE AMEN.

Per præsens Publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter & sit Notum quòd,

Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo nono, Mensis Maii Die Decimo nono, circiter Horam Novenam ante Meridiem, finitâ primâ Missâ, qui Dies fuit Dies Pentecostes, in Capella situata infra Manerium Illustrissimi Domini *Arthuri* PRINCIPIS *Walliæ*, DUCIS *Cornubiæ*, COMITIS *Cestriæ*, ac Primogeniti Excellentissimi & Invictissimi Domini *Henrici Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ*, situatum & locatum prope Opidum de Bewedelay in Diœcese Herefordensi, in Præsentia mei Notarii Publici & Testium infrascriptorum,

Personaliter constituti fuerunt præfatus Illustrissimus *Dominus Princeps*, & Clarissimus Dominus *Rodericus Gundesalvi de Puebla*

Quibus per præfatum *Reverendum Episcopum* Dictis & Prolatis antedictus Illustrissimus Princeps altâ & clarâ Voce protulit Verb sequentia,

Clarissime Domine Orator,

Quòd Beatissimo ac Sanctissimo Patri nostro *Pontifici Maximo* & Serenissimis Parentibus meis hoc Matrimonium contrahi placuit, lætor equidem & gaudeo, nedùm propter Obedientiam q iam illis debeo, verùm etiam propter summum Amorem q iem erga Serenissimam Dominam Principissam *Katerinam Sponsam meam Dilectissimam* habeo,

Contentor Matrimonium inter ipsam & Me Hodierno Die perfici, & idcirco vos (*Clarissime Domine Orator*) vehementer obsecro & opto, ut Nomine ipsius Dominæ *Principissæ Katerinæ* verum hodiè mecum Matrimonium, mediante Sancti Spiritûs Gratiâ, indissolubile perficiatis, quia ad hoc sum Ego Paratissimus.

Quibus per præfatum Excellentissimum Principem prolatis, incontinenti dictus Clarissimus Dominus *Doctor de Puebla* prorupit in hæc verba,

• *Serenissime & Excellentissime Princeps & Domine*, • XII. 757.

Quod Celsitudinem tuam ad hoc perficiendum Matrimonium, utrique vestrûm honorificentissimum, promptum paratumque video, non possum non mediocri affici gaudio, præsertim cum Laborum meorum Fructus jam in lucem prodeunt, Celsitudinemque tuam intelligere velim me, Nomine Dominæ meæ Illustrissimæ & Excellentissimæ Principis *Dominæ Katerinæ Sponsæ tuæ*, ad hujusmodi perficiendum Matrimonium non minus ac Celsitudinem tuam Promptum ac Paratum.

Quo facto Dominus Orator antedictus, requisitus a præfato Domino Reverendo Episcopo Cancellario an Mandatum sufficiens ad hoc habuit? Idem Orator Procuratorque quoddam Procurationis Publicum Instrumentum, Manu propriâ ipsius *Dominæ Principis Katerinæ* Constituentis, & proprio suo Sigillo, in quadam Pixide Lignea pendente incluso, Viridi Cordula Serica annexo, ut apparuit, Subscriptum & Sigillatum,

Quod quidem Instrumentum præfatus Doctor *Richardus Nix.* in publica omnium Astantium Præsentia & Audientiâ distinctè & sonorè legit,

Cujus Tenor, de verbo ad verbum, sequitur, & est talis,

IN DEI NOMINE AMEN.

Noverint universi quòd Nos *Katerina* PRINCEPS *Walliæ*, DUCISSA *Cornubiæ*, COMITISSA *Cestriæ*, INFANS *Castellæ & Aragonum*, FILIA Altissimorum Principum Dominorum meorum, Domini *Ferdinandi & Dominæ Elizabethæ Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *Siciliæ*, *Granatæ*, *&c.* attendentes quod per vos *Rodericum Gundesalvi de Puebla*, Consiliarium & Oratorem eorumdem Regis & Reginæ Parentum & Dominorum meorum in Anglia Residentem, pro Nobis & Nomine nostro, virtute Potestatis per Nos, de Licentia, Voluntate, & Consensu Majestatum suarum, eidem concessæ, fuerunt facta Sponsalia, secun-

Walliæ, DUCI *Cornubiæ*, COMITI *Cestriæ*, prædicti Serenissimi & Potentissimi *Regis Angliæ* Filio Primogenito & Hærede, ac Manus ad peragendum hujusmodi Matrimonium Dandum, Præstandum & Exhibendum, Nosque in Legitimam Sponsam & Conjugem ejusdem Illustrissimi Domini *Arthuri Principis Walliæ* Dandum & Concedendum,

* Necnon ad Accipiendum & Apprehendendum pariter, No-
• XII. 758. mine nostro & pro Nobis, a prædicto Illustrissimo Domino *Arthuro Principe Walliæ* similia Verba de Præsenti, Matrimonium facientia, aut alia prout de Jure meliùs fieri possit, propter quæ idem Illustrissimus Dominus *Arthurus Princeps* in *Nos* ut suam Legitimam Sponsam & Uxorem expressè consentiat, Manusque suas similiter ad id Capiendum & Apprehendendum,

Quibus Verbis per vos dictum Procuratorem nostrum Nomine nostro & prædictum Illustrissimum Dominum *Principem Walliæ* mutuo concessis & prolatis, Manibusque hincinde apprehensis, exnunc prout extunc Nosmetipsam Damus, Exhibemus, & Concedimus, uti melius possumus, pro Legitima Sponsa & Uxore dicti Illustrissimi *Arthuri Principis Walliæ* secundùm Ritum, Ordinem, & Consuetudinem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ,

Dantes & Concedentes præterea vobis eidem Procuratori nostro Facultatem & Auctoritatem Verbum & Fidem nostram Regiam, ad prædicta omnia & singula Servandum, nostro Nomine Interponendum, Submittendum, & Obligandum sub quibusvis Capitulis, Scripturis, Juramentis, & aliis Roboratis, prout vobis melius & utilius visum fuerit expedire,

Et generaliter omnia alia & singula, ad id necessaria & opportuna, cum Dependentibus, Emergentibus, Annexis, & Connexis, Faciendum, Gerendum, Concedendum, & Exequendum, quæque Nos, si personaliter adessemus, facere possemus, etiam si talia forent quæ Mandatum exigerent magis speciale quàm Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Regio Verbo, perpetuò Tenere & inviolabiliter Observare quicquid per vos dictum Procuratorem nostrum Actum, Dictum, Gestum, Concessum, Concordatum, Firmatum, & Conclusum fuerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum, sub omni Juris & Facti Renunciatione pariter & Cautela.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Robur & Firmitatem præsens Publicum Instrumentum, Manu nostrâ propriâ subscriptum, ac Sigillo nostro munitum, per Secretarium Regium & Notarium infrascriptum, coram Testibus infrascriptis, per Nos concessum, signari & in Publicam Formam redigi Mandavimus.

Quæ fuerunt Acta in *Oppido Majoreti*, Die Duodecimo Mensis Martii, Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo nono,

Præsentibus ibidem,

Guterrio de Cardenas Præceptore Majore Legionis Ordinis Sancti Jacobi de Spata Computatore Majore Castellæ,

Anthonio de Fonseca Majore-Domo Illustrissimæ Dominæ Principis *Margaretæ*,

Et *Johanne Velasquez* Computatore Majore Domini Principis, Regiis Consiliariis,

Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

LA PRINCESSA DE GALES.

in Uxorem meam Consentio, [illegible] cipis quòd ab hac Hora in futurum dum vixerimus eandem Dominam Katerinam *tanquam veram legitimam & indubitatam Uxorem meam Tractabo & Tenebo.*

Quibus verbis prolatis disjunctæ fuerunt præfatæ Manus,

Et immediatè præfatus *Dominus Orator* & *Procurator*, simili modo quo supradictum est, Dexteram suam Manum, Nomine & Vice dictæ *Dominæ Katerinæ*, porrexit, ac Dexteræ præfati *Illustrissimi Principis conjunxit*,

Antedicto Nobili & Magnifico Domino Domino *Richardo Poole* Manus Dexteras eorumdem *Oratoris* ac *Procuratoris* & *Principis* iterùm invicem conjunctas suis propriis Manibus tenente,

Altâ & vivâ Voce protulit verba sequentia.

Ego Rodericus Gundissalvi de Puebla *Jurisconsultus*, *Consiliarius & Orator Altissimorum & Potentissimorum Supremorum Dominorum meorum* Regis & Reginæ Hispaniarum, *necnon legitimus Procurator Illustrissimæ & Excellentissimæ Dominæ Dominæ meæ* Katerinæ PRINCIPIS Walliæ, DUCISSÆ Cornubiæ, COMITISSÆQUE Cestriæ, INFANTIS Castellæ & Aragonum *eorumdem Supremorum Dominorum meorum* Regis & Reginæ Hispaniarum FILIÆ LEGITIMÆ, *Te* Arthurum Illustrissimum PRINCIPEM Walliæ, DUCEM Cornubiæ, COMITEM Cestriæ, *ac* PRIMOGENITUM FILIUM LEGITIMUM *Serenissimi & Potentissimi Principis Domini* Henrici Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ, *Nomine dictæ Dominæ meæ* Dominæ Katerinæ, *Accipio in verum legitimum & indubitatum Maritum dictæ Dominæ meæ* Dominæ Katerinæ, *& ipsa* Domina Katerina, *in Persona mea & Me mediante, & Tibi Nomine & Vice dictæ* Dominæ Katerinæ *nunciante, accipit te in verum legitimum & indubitatum Maritum suum, promittitque præfata Domina mea* Katerina *& ego Vice & Nomine dictæ* Dominæ Katerinæ *in Fide suâ & in Verbo Regio quòd ab hac Hora in futurum dum uterque vestrùm Vixerit Te tanquam suum verum legitimum & indubitatum Maritum Tractabit & Tenebit.*

De quibus omnibus & singulis Ego infrascriptus Notarius Publicus rogatus fui & requisitus a præfato Domino *Oratore & Procuratore*, ut Publicum sive Publica Instrumenta conficerem.

Acta sunt hæc omnia & singula, prout suprascribuntur & recitantur, in mei infrascripti Notarii, & præfati Domini *Richardi Poole* Camerarii, & Nobilis Domini *Henrici Vernon* Thesaurarii Domini Principis, & Domini *Willielmi Wodhall* Contrarotulatoris Domini Principis, & Magnifici *Thomæ Poyntz*, & Egregii Domini Doctoris *Richardi Nix* Consiliarii Domini Regis, & Venerabilis Domini *Roberti Elimosinarii* Domini Principis, & Egregii *Henrici Reynford* Clerici Concilii Domini Principis, & Honorabilis Magistri *Bernardi Andreæ* Præceptoris Domini Principis, & *Gundissalvi Ferdinandi* Rectoris, & *Martini Guerrero*, & *Alphonsi Sancti Johannis*, & *Edwardi Halt*, & aliorum præsentiâ, sub Anno Domini, Mense, Die, Loco, & Hora superiùs recitatis & expressis.

Et ego *Johannes de Tamayo*, Apostolicâ Auctoritate Publicus Notarius, Præmissis omnibus & singulis, dùm sic, ut præmittitur, agerentur, dicerentur, & fierent, unà cum prænominatis Testibus, Anno, Mense, Die, Loco, & Horâ prædictis, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, atque hoc Instrumentum in Publicam Formam redegi, & propria Manu scripsi ac publicavi, Signoque & Nomine meis solitis

davimus.

Quæ fuerunt Acta in *Urbe Hispalensi*, Die Vicesimo Mensis Decembris, Anno a Nativitate Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo nono.

Præsentibus ibidem,

Gutterio de Cardenas Procuratore Majore Legionis Ordinis Sancti Jacobi de Spata,
Joanne Chacon Præfecto Murciæ,
Et *Johanne Velazquez* Computatore Majore Illustrissimi Domini Principis,
Regiis Consiliariis,
Testibus ad Præmissa vocatis, & aliis pluribus.

La Princessa de Gales.

Et Ego *Michael Perez Dalmacan*, prædictorum Serenissimorum & Potentissimorum Dominorum nostrorum *Regis & Reginæ* Secretarius, ac Apostolicâ & Regiâ Auctoritatibus Publicus Notarius, Præmissis omnibus & singulis, unà cum prænominatis Testibus, interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi & in Notam sumpsi, ideoque præsens Publicum Instrumentum, alterius Manu his in Tribus Foliis Pergamenæ scriptum, inde confeci, & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque meo solito signavi in Fidem & Testimonium Præmissorum.

Constat de Raso Correcto in Tertia & Quarta Linea Tertiæ Paginæ Tertii Folii, ubi legitur, *Ordinis Militiæ Garroteræ*.
Et de supraposito in Secunda Linea Secundæ Paginæ ejusdem Folii, ubi reperitur, *& honor. Magistri Bernardi Andreæ Præceptoris Domini Principis*.

Michael Perez Dalmacan.

Cujus quidem Ratificationis Matrimonii Instrumento Publico, omnibusque & singulis in eodem contentis, prædicti Illustrissimi *Hispaniarum Regis & Reginæ* Consanguinei nostri Carissimi scienter & expresse Consensum & Auctoritatem suam interposuerint sub eo qui sequitur Tenore verborum,

Ferdinandus & Elizabetha, Dei gratiâ, Rex & Regina *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, Granatæ, Toleti, Valentiæ, Galleciæ, Majoricarum, Hispalis, Sardiniæ, Cordubæ, Corsicæ, Murciæ, Giennis, Algarbii, Algeziræ, Gibraltaris*, & *Insularum Canariæ*, Comes & Comitissa *Barchinonæ*, Domini *Vizcayæ* & *Molinæ*, Duces *Athenarum* & *Neopatriæ*, Comites
• XII. 761. • *Rossilionis* & *Ceritaniæ*, Marchiones *Oristani* & *Gociani*,
Quoniam prædictum Matrimonium inter præfatum Illustrissimum *Arthurum Walliæ Principem* Serenissimi *Regis Angliæ* Fratris nostri prædicti Filium Primogenitum & Hæredum, ac Illustrissimam *Katerinam* Principem *Walliæ*, Infantem *Castellæ & Aragonum*, Filiam *nostram Dilectissimam* per Verba de præsenti factum & contractum, ac prædictum Publicum Ratificationis Instrumentum per eandem Illustrissimam Principem *Katerinam Filiam nostram* factum & concessum, facta & concessa fuerunt

In cujus Rei Testimonium præsentes Literas nostras, per infrascriptum Notarium Publicum Secretarium nostrum confectas, Manu nostrâ propriâ subscripsimus, ac Magni Sigilli nostri Regii appensione communiri jussimus.

Data & Acta in Villa nostra Calesiæ, Vicesimo octavo Die Mensis Maii, Anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo.

Henricus.

Et ego Thomas Laurence, *Cantuariensis Diœcesis, Publicus Auctoritate Apostolicâ Notarius, Invictissimi ac Potentissimi Principis* Henrici Septimi Angliæ Franciæque Regis *Domini nostri Supremi Secretarius, Acceptioni, Laudationi, Approbationi, & Confirmationi atque Consensus expressa Exhibitioni, necnon inviolabilis Observationis Promissioni, per eundem Supremum Dominum nostrum ut prædicitur factis, unà cum infra nominatis Testibus præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, ideoque hoc Publicum Instrumentum, per Me scriptum, exinde confeci, publicavi, & in hanc Publicam Formam redegi, illudque in Fidem & Testimonium eorumdem Signo Nomineque meis solitis & consuetis signavi Die, Mense, Anno Domini, & Loco supradictis*,

Præsentibus tunc & ibidem,

Reverendo in Christo Patre Domino Thoma Londoniensi Episcopo *Concilii prædicti Supremi Domini nostri Præsidente*,
Ac,
Magnificis Dominis,
Thoma Comite de Surria,
Henrico Comite de Essex.
• Egidio d'Aubeney *ejusdem Supremi Domini nostri Camerario ac Villæ Calesii Locumtenente*, • XII. 762.
Richardo Guldeford *Milite, Contrarotulatore*,
Et Thoma Lovell *Milite, Thesaurario*,
Cameræ prædicti Supremi Domini nostri,
Necnon,
Egregio Doctore Nic *Wellensis & Exoniensis Ecclesiarum Archidiacono Capellæ ejusdem Supremi Domini nostri Regis Angliæ & Franciæ Decano*,
Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Thomas Laurence.

De Excommunicatione & Interdicto contra Ludovicum & Regnum Franciæ, si deficeret in Solutionibus faciendis.

Registrata in Secretaria Apostolica.

Mutinen.

Ann. D. 1500.
An 15. H. 7.
Ex Orig.

Alexander *Episcopus Servus Servorum Dei*, ad futuram Rei memoriam.
Illius Vices, licet immeriti, gerentes in Terris, cujus in Pace

quibusdam Litteris Patentibus ipsius *Ludovici Regis* desuper confectis, quas diligenter inspici, &, omissis Caracteribus & Signis, de verbo ab verbum Præsentibus inseri fecimus, plenius continetur,

Quare pro Parte præfati *Ludovici Regis* Nobis fuit humiliter Supplicatum ut Promissioni & Obligationi prædictis, pro illorum Subsistentiâ firmiori, Robur Apostolicæ Confirmationis adjicere, aliasque in Præmissis oportunè providere de Benignitate Apostolicâ dignaremur,

• XII. 763. • Nos igitur, qui inter cunctos Christi Fideles, præsertim Catholicos Reges & Principes, Pacis Amœnitatem vigere & augeri, nostris potissimè temporibus, supremis desideramus Affectibus, quique tempus, infra quod præsens Confirmatio obtineri debeat, Causâ maturiùs Procedendi, hactenus Prorogavimus, hujusmodi Supplicationibus inclinati, Obligationem & Promissionem prædictas ac prout illas concernunt omnia & singula in dictis Patentibus Literis contenta & indè secuta quæcunque Auctoritate præfata Tenore Præsentium Approbamus & Confirmamus, ac præsentis Scripti patrocinio Communimus,

Mandantes illas juxta dictarum Litterarum Patentium continentiam & tenorem, sub Excommunicationis latæ Sententiæ Pœna, firmiter Observari, quam si idem *Ludovicus Rex* contrafecerit eo ipso incurrisse noscatur, ac Decernentes præsentes Litteras ad Probandum plenè Prorogationem prædictam ubique sufficere, nec ad id Probationis alterius adminiculum requiri, irritum quoque & inane quicquid secùs super hiis a quoquam quavis Auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari,

Et nichilominus, si contingat præfatum *Ludovicum Regem* ejusque Hæredes aut Successores Promissioni & Obligationi præfatis contravenire, Nos exnunc prout extunc & extunc prout exnunc Regnum Patrias & Dominia sua prædicta Ecclesiastico supponimus Interdicto, tamdiu firmiter observando donec de Debitis fuerit eidem *Henrico Regi* ejusve Hæredibus & Successoribus, juxta dictarum Patentium Litterarum seriem & tenorem, realiter & cum effectu integre Satisfactum; non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis cæterisque contrariis quibuscumque.

Tenor vero Literarum Ludovici Regis hujusmodi sequitur, & est talis.

Ludovicus, Dei gratiâ, *Francorum Rex* universis & singulis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Cùm dudùm, Claræ Memoriæ, Carissimus Dominus Frater & Prædecessor noster *Rex Carolus* (quem Dominus absolvat) volens adimplere & executioni debitè demandari ea, quæ Promissa & Conclusa fuerant per Tractatum Pacis & Amicitiarum inter certos Ambassiatores & Commissarios suos Parte ex unâ, & Ambassiatores & Commissarios Carissimi Fratris & Consanguinei nostri *Henrici Angliæ Regis* Parte ex alterâ, *apud Stapulas prope Mare* factum & conclusum in hac formâ; videlicet,

Quòd, pro Acquietamento & Redemptione Obligationum, quas ipse Consanguineus noster habebat & tenebat de Carissima & dilectissima Consanguinea nostra *Anna de Britannia* tunc Consorte nunc vero Relicta dicti Fratris nostri *Regis Caroli* ante Matrimonium inter eos contractum, quibus Obligationibus dicta Consanguinea nostra promiserat solvere & restituere eidem *Regi Angliæ* & suis Hæredibus omnes & singulas Expensas ac Pecuniarum Summas, quas ipse *Rex Angliæ* exposuerat & exinde ex-

Et deinde dictus Dominus & Frater noster *Rex Carolus*, ad Executionem Præmissorum supradictorum ritè procedens, solvi & deliberari fecerit annuatim prædicto Fratri & Consanguineo nostro *Regi Angliæ* seu Deputatis ab eo Summam *Quinquaginta Millium Francorum in Coronis Auri* Valoris antedicti, ac in Terminis & Locis ut supra præfixis, prout per Quietantias & Recognitiones desuper habitas latiùs apparet.

Notum facimus quòd Nos, qui post Obitum dicti Domini & Fratris Prædecessorisque nostri *Caroli Regis* ad Regnum & Coronam Franciæ hæreditariâ Successione venimus, cupientes tanquam Hæres suus Debitis suis satisfacere, Promissaque per eum ut prædicitur ad unguem complere, ob Causas antedictas & alias Considerationes in hac parte nos moventes,

Deductis prius & defalcatis de prædictâ summâ *Septingentarum & Quadraginta quinque Millium Coronarum Auri* omnibus & singulis Summis & Solutionibus per eundem Fratrem & Prædecessorem nostrum *Regem Carolum* antedicto Fratri & Consanguineo nostro Carissimo *Regi Angliæ* seu ejus Deputatis quolibet Anno factis & solutis, de quibus constat ut prædicitur,

Confitemur & Declaramus Nosque & Hæredes nostros per has Præsentes, Nomine nostro subsignatas, Obligamus, ac pro Nobis & dictis nostris Hæredibus Consentimus & Promittimus, Persolvere & Deliberare seu Persolvi & Deliberari facere Carissimo Fratri & Consanguineo nostro prædicto *Henrico Regi Angliæ* & ejus Hæredibus, seu ipsius aut ipsorum Deputato aut Deputatis, totum Residuum & Restam dictæ Summæ *Septingentarum & Quadraginta quinque Millium Coronarum* (unaquaque Coronâ Valoris Triginta quinque Solidorum Turonensium Monetæ nunc in Regno nostro cursum habentis) secundùm quòd inter præfatos Fratres nostros Conventum fuit, ipsumque Residuum dictæ Summæ *Septingentarum & Quadraginta quinque Millium Coronarum Auri* Nos & Hæredes nostri solvemus & deliberabimus solvive & deliberari faciemus eidem *Angliæ Regi* & ejus Hæredibus, aut ejus seu eorum Deputato seu Deputatis, in Villâ Calesiæ, Die Primo Mensis Novembris proximè futuro, *Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri* Valoris supradicti (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses) & Primo Die Mensis Maii extunc proximè sequenti *Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri* valoris supradicti in Villa Calesiæ, & sic de Anno in Annum & de Termino in Terminum Nos & Hæredes nostri solvemus & deliberabimus solvive & deliberari faciemus dicto Consanguineo nostro, & ejus Hæredibus, aut ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Terminis prædictis, donec & quousque dicta Summa *Septingentarum & Quadraginta quinque Millium Coronarum Auri* extimationis prædictæ per Nos & Hæredes nostros præfato *Regi Angliæ* & Hæredibus suis, ut prædictum est, plenè & integrè soluta & contentata fuerit.

Ad quam quidem Solutionem fideliter & firmiter sic, ut præmittitur, faciendam Promittimus, Astringimus & Obligamus bonâ Fide & in Verbo Regio Nos & Hæredes nostros Regnum Patrias & Dominia & Bona nostra præsentia & futura, singulos Subditos nostros, ac eorum Bona ubicunque reperta fuerint,

Renunciantes in hac parte omni Privilegio, Cautelæ, Juris Beneficio, Exceptioni non numeratæ Pecuniæ, & aliis Exceptionibus atque Defensionibus quibuscunque.

Et, ad omnium & singulorum Præmissorum securiorem Observantiam, Obligamus Nos, sub Pœnis Cameræ Apostolicæ & per Obligationem *de nisi*,

Et ultra ac citra præmissa Rescriptum Apostolicum, Sigillo plum-

cum Rege Scotorum.

Registrata in Secretaria Apostolica.

MUTINEN.

Ann. D. 1500. An. 15. H. 7. Ex Originale. ALEXANDER EPISCOPUS *Servus Servorum Dei* Dilectæ in Christo Filiæ Nobili Mulieri *Margaretæ* Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Angliæ Regis* Illustris *Natæ* Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cunctorum Christi Fidelium, præsertim Regii Sanguinis generositate pollentium, Statui solertius intendentes, Votis illis libenter annuere curamus, per quæ Fideles ipsi, præsertim Catholici Reges & Principes, salubribus Successibus valeant gratulari.

Cùm itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro Parte tua Petitio continebat, tuque, Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Angliæ Regis* Illustris Primogenita, & in Decimo cum Dimidio vel circa tuæ Ætatis Anno constituta existis, non possis cum Carissimo in Christo Filio nostro *Jacobo Scotorum Rege* Illustri (cui Quarto & Quarto Consanguinitatis & Affinitatis Gradibus es conjuncta) Matrimonium juxta ipsius *Jacobi Regis* desiderium contrahere, nisi super hoc Apostolicæ Sedis Auctoritas suffragetur,

Nos, volentes desuper opportunè providere, tuis in hac parte Supplicationibus inclinati, Tecum & cum dicto *Jacobo Rege*, ut etiam ex nunc Matrimonium invicem Contrahere, & in eo postquam contractum fuerit Remanere, liberè ac licitè valeatis, Auctoritate Apostolicâ & ex certa Scientia, Tenore Præsentium, de specialis Dono Gratiæ, Dispensamus,

Prolem ex hujusmodi Matrimonio suscipiendam legitimam Nunciantes, ac Decernentes dictum Matrimonium, si ante Ætatem legitimam illud contrahi contingat, eandem Vim eundemque Vigorem habere, quos haberet si Tu tempore dicti contrahendi Matrimonii in dicta Ætate legitima constituta fores,

Non obstantibus Ætatis præmissæ Defectu, quem ad hoc pateris, in illius Decimo Anno cum Dimidio prædicto vel circa constituta ut præfertur, & quem ad hoc harum serie supplemus, & aliis Consanguinitatis & Affinitatis Impedimentis prædictis, ac Apostolicis necnon Bonæ Memoriæ *Ottonis & Ottoboni* olim in dicto Regno Angliæ Apostolicæ Sedis Legatorum in Provincialibus quoque & Sinodalibus Conciliis editis, Generalibus vel
* XII. 766. Specialibus * Constitutionibus & Ordinationibus cæterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Dispensationis, Nunciationis, Constitutionis & Suppletionis infringere, &c.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quingentesimo: Quinto Kal. Augusti; Pontificatûs nostri Anno Decimo.

JO. MUTINEN.

Super plicam,

P. TUBA.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis sericis flavi rubeique Colorum.

nes, Securitates, Cautiones & Obligationes, cum sic captæ fuerint, in Cancellariam nostram Mittendi & debitè Retornandi,

Insuper Damus vobis, ut præmittitur, plenam Potestatem & Auctoritatem omnia & singula Bona, Terras & Possessiones, qualescumque & ubicumque fuerint, quæ alicujus Viri jam Mortui fuerint, qui quidem Mortuus in Præmissis aut aliquo Præmissorum offenderit, & superinde nostram Gratiam aut Abolitionem pro hujusmodi suis Offensis non obtinuerit, in Manus nostras Capiendi & Seisiendi, & ipsa quæ erant ipsius tempore dictæ suæ Rebellionis & Mortis Appreciandi & Vendendi, si hujusmodi Defuncti, Hæredes, aut Executores rationabilem Finem proinde facere noluerint,

Necnon Fines & Redemptiones hujusmodi Requirendi, Levandi & Recipiendi, ac Ipsos & eorum quemlibet super omnibus & singulis suis Solutionibus debitè Acquietandi, & Literas vestras Acquietantiæ superinde Liberandi, quas tanquam nostras validas habere volumus,

Necnon omnes & singulos, quos in hac parte Disobedientes & coram vobis comparere aut Fines suos pro * Delictis suis facere * XII. 767.
Recusantes inveneritis, ut Rebelles & Proditores nostros in singulis Locis, infra Comitatus prædictos, & eorum quemlibet, publicè Proclamandi, Publicandi & Declarandi, publiceve Proclamari, Publicari & Declarari faciendi, ac Terras, Tenementa, Redditus & Possessiones suas quascumque ac Bona & Catalla sua quæcumque, ubicumque & in quorumcumque Manibus fuerint, per Vicecomites, Escaetores & alios Officiarios nostros Comitatuum prædictorum, aut alios pro Nobis & Nomine nostro, Arrestari & in Manus nostras Seisiri faciendi, ac Corpora ipsorum Rebellium sic Delinquentium, ubicumque inveniri poterunt, Arestandi & Prisonis nostris Committendi, ibidem, absque Cautione sive aliqua alia Securitate, Moratura quousque pro ipsorum Deliberatione duxerimus aliter fore ordinandum;

Et ideò vobis & utrique vestrûm Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem universis & singulis Dominis, Militibus, Proceribus, Majoribus, Vicecomitibus, Ballivis, Senescallis, Constabulariis, cæterisque Officiariis, Ministris, Fidelibus, Ligeis & Subditis nostris quibuscumque, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis & utrique vestrûm, in Executione Præmissorum, Intendentes sint Faventes & Auxiliantes in omnibus, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium Winton.

REX Escaetori suo in Comitatibus Suthamptoniæ & Wiltesiæ, Salutem. Ann. D. 1500. An. 16.
Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem in Christo Pa- H. 7.
trem *Richardum Dunolmensem Episcopum* a vinculo, quo eidem Pat. 16.
Ecclesiæ Dunolmensi, cui tunc præerat, tenebatur, absolverit, H. 7. p. 2. m. 13.

putato vel Deputatis, *vel dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis*, *Summam* Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri,

Quam quidem Summam Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri *præfatus nuper* Rex Karolus *Confessus fuerit & declaraverit Se Nobis tunc debuisse*, *Seque Hæredes atque Successores suos*, *per Literas suas Nomine suo subsignatas*, *Obligaverit*, *& pro se & dictis Hæredibus atque Successoribus suis Consentiit & Promisit solvere & deliberare*, *solvive & deliberari facere Nobis & Hæredibus nostris*, *nostrove Deputato vel Deputatis*, *aut dictorum Hæredum nostrorum Deputato seu Deputatis*, *sub modo & formâ sequentibus*; *videlicet*,

Quod idem nuper Rex Karolus *solveret & deliberaret*, *solvive & deliberari faceret*, *suique Hæredes & Successores solverent & deliberarent*, *solvive & deliberari facerent*, *Nobis & dictis Hæredibus nostris*, *nostrove Deputato vel Deputatis*, *seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis*, *in Villa nostra Calesii*, *Die Primo Mensis Maii extunc proximò sequentis*, Viginti & Quinque Millia Francorum in Coronis Auri, *unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses*, *secundum Cursum & Æstimationem quam tunc habuerunt in Regno Franciæ*,

Et Primo Die Mensis Novembris tunc proximò futuro consimilia Viginti & Quinque Millia Francorum in Coronis Auri *in prædicta Villa nostra Calesii*,

Et sic, *de Anno in Annum*, *& de Termino in Terminum*, *idem nuper* Rex Karolus *solveret & deliberaret*, *solvive & deliberari faceret*, *suique Hæredes & Successores solverent & deliberarent*, *solvive & deliberari facerent*, *Nobis & dictis Hæredibus nostris*, *aut nostris seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato seu Deputatis*, *Loco & Terminis antedictis*, *donec & quousque dicta Summa* Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri *per ipsum nuper* Regem Karolum *Gallorum Principem Hæredes & Successores suos*, *Nobis & dictis Hæredibus nostris*, *ut prædictum est*, *plene & integrè Soluta & Contenta foret*,

Prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi Principis *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis *apud Stapulas supra Mare*, dictâ Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo *apud Mountilz* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatis, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis *apud Amboys* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula Contenta in eisdem Illustrissimum Carissimusque Frater & Consanguineus noster *Rex Lodowicus* nunc Gallorum Princeps, pro Se, Hæredibus, & Assignatis suis, Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit,

Atque ad fidelem & debitam Solutionem & Satisfactionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & Quinque Milium Coronarum Auri*, Loco & Terminis in Literis dicti nuper *Regis Caroli* Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes, Magno Sigillo suo munitas, & Manu suâ subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum Papam Modernum*, unà cum Decreto de prædictis Solutionibus sub Pœna Cameræ Apostolicæ observandis, Approbatas & Confirmatas Se Hæredesque & Successores suos Astrinxit & prout in Literis suis desuper confectis, quarum Data est *Parisius* Quartadecimâ Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo, plenius continetur, verum etiam

tores, & Deputati nostri, Nomine nostro, fecerint in Præmissis, seu eorum aliquo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Wodstok*, vicesimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro dicto Censu Acquietantia.

REX universis & singulis, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1500.

Sciatis Nos *Recepisse* & *Habuisse*, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo Carissimoque Fratre & Consanguineo nostro *Rege Lodowico Gallorum Principe*, per Manus An. 16. H. 7.

apud Villam nostram Calesii, *Viginti & quinque Milia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis Primo Die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo, solvi debitorum, qui erat *Unus Terminus* pro parte Solutionis *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* per, Perhennis Memoriæ, *Regem Carolum* novissimè Defunctum Nobis debitarum & solvendarum, Franc. 16. H. 7. m. 3.

Prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi *Regis Caroli* plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis *apud Stapulas supra Mare* Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo apud *Mountilz* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatis, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis *apud Amboyse*, Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Princeps *Rex Lodowicus* Consanguineus noster antedictus, pro Se, Hæredibus, & Assignatis suis, Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit,

Atque ad fidem & debitam Solutionem & Satisfactionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri*, Loco & Terminis in Literis dicti nuper *Regis Caroli* Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes, Magno suo Sigillo munitas & Manu suâ subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum Papam modernum*, unà cum Decreto de prædictis Solutionibus sub Pœna Cameræ Apostolicæ observandis Approbatas & Confirmatas, Se Hæredesque & Successores suos Astrinxit & Submisit, prout in Literis suis desuper confectis (quarum Data est *Parisius* Quartadecimâ Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo) plenius continetur, verùm etiam per alia Scripta sub Pœna Excommunicationis latæ Sententiæ Se Obligavit,

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* Fatemur Nobis pro Termino prædicto fideliter esse Solutum, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum *Regem Lodowicum* Hæredesque suos superinde * fore Quietos & exinde plenè Exoneratos. • XII. 770.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Wodstok*, Quarto Die Novembris.

Per ipsum Regem.

De

Teste Rege apud *Wodstok*, septimo die Decembris.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Dati; videlicet,

Surr. & Suffex.	*Cumbr.*
Norff. & Suff.	*Lancastr.*
Somers. & Dorf.	*Hereford.*
Suthampt.	*Wygorn.*
Devon.	*Glouc.*
Norhampt.	*Rotel.*
Wiltes.	*Oxon. & Berk.*
Cornub.	*Bed. & Buk.*
Essex. & Herf.	*London. & Midd.*
Warr. & Leyc.	*Quinque Portus.*
Lincoln.	*Staff.*
Eborum.	*Cantebr. & Hunt.*
Northumbr.	*Notyngh. & Derb.*
Westmerl.	*Salop.*

* *De Licentia Eligendi.*

• XII. 771. Ann. D. 1501. *An.* 16. *H.* 7. *Ibid. m.* 11.

REX, Dilectis sibi in Christo, *Priori Ecclesiæ Christi Cantuariensis & ejusdem Loci Conventui*, Salutem.

Ex Parte vestra Nobis est humiliter supplicatum ut, cùm Ecclesia vestra prædicta, per Mortem, Recolendæ Memoriæ, Domini *Johannis Morton Cardinalis dudum Cantuariensis Archiepiscopi*, sit Pastoris solatio destituta, Vobis alium Eligendi in Pontificem & Pastorem Licentiam concedere dignaremur,

Nos, Precibus vestris in hac parte favorabiliter inclinati, Licentiam hujusmodi duximus concedendam;

Mandantes quòd talem vobis eligatis in Pontificem & Pastorem, qui Deo Devotus, Ecclesiæ vestræ Necessarius, Nobisque & Regno nostro Utilis & Fidelis existat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Wodstok*, nono Die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Restitutionibus Temporalium.

Ann. D. 1501. *An.* 16. *H.* 7. *Ibid. m.* 2.

REX Escaetori suo in Comitatibus Norffolciæ, & Suffolciæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* nuper, Vacante Ecclesiâ Cathedrali Norwicensi, per Obitum, bonæ memoriæ, *Thomæ nuper Episcopi Norwicensis*, Dilectum Nobis *Ricardum Nikke* Clericum, nuper Decanum Capellæ nostræ, eidem Ecclesiæ Norborum Translatus, * omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, 772.
coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter Se Submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Archiepiscopi*, sic ad eandem Ecclesiam Eborum Translati, & Temporalia Archiepiscopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Archiepiscopo*, sic ad eandem Ecclesiam Eborum Translato, Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, in Balliva tua, sine Dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo nono Die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Notyngh.
Escaetori Regis in Com. Lincoln.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Northumbr.
Escaetori Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.
Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Eborum ac Escaetori suo in eadem Civitate.
Dilecto Regis Majori Villæ suæ de Kyngeston super Hull ac Escaetori suo in eadem Villa.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Ambassiatoribus Scotiæ.

REX universis & singulis Admirallis, &c. Salutem. Ann. D. 1501.

Sciatis quòd, de Gratia nostra speciali, ac de avisamento & assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum *An.* 16. Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tuitionem, & De- *H.* 7. fensionem nostras speciales Venerabilem in Christo Patrem *Ro-* *Scot.* 16. *bertum Archiepiscopum Glasguensem*, ac Nobiles & Spectabiles *H.* 7. *m.* Viros, *Patricium Comitem de Bothvile* Gardianum Marchiarum 3. Occidentalium Regni Scotiæ versus Angliam & Magnum Admirallum Scotiæ, & *Andream Forman* Prothonotarium Apostolicum ac Priorem de Mayo, Consiliarios & Oratores Illustrissimi Principis *Jacobi Scotorum Regis* Fratris & Consanguinei nostri Carissimi, in hoc Regnum nostrum Angliæ, ac alia Loca Nobis subjecta quæcunque, cum *Centum Personis* & totidem Equis in Comitiva sua vel infra, ac cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Literis, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In

dicta, salvo jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Eborum.
Escaetori Regis in Com. Buk.
Escaetori Regis in Com. Essex. & Hertf.
Escaetori Regis in Com. Norff. & Suff.
Escaetori Regis in Com. Oxon. & Berk.
Escaetori Regis in Com. Surr. & Sussex.
Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Henrico Archiepiscopo Cantuariensi.

Ann. D. 1501. *An.* 16. *H.* 7. *Pat.* 16. *H.* 7. *p.* 2. *m.* 9.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, cum Metropolitana & Cathedralis Ecclesia Christi Cantuariensis, per Mortem, Recolendæ Memoriæ, Domini *Johannis nuper Tituli Sanctæ Anastasiæ Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbiteri Cardinalis nuper Cantuariensis Archiepiscopi* totius Angliæ Primatis & Apostolicæ Sedis Legati nuper Viduata ac Pastorali solatio fuerit destituta & vacaverit, eoque prætextu omnia Exitus & Proficua, Firmæ, Redditus, Reventiones, Jura, Commoditates, & Emolumenta omnium Temporalium Archiepiscopatûs illius, a tempore Mortis prædicti nuper Archiepiscopi, tempore Vacationis Archiepiscopatûs illius, Nobis Jure Prærogativæ nostræ Regiæ pertinere & spectare dinoscuntur,

Cumque etiam *Prior & Conventus* prædictæ Ecclesiæ Metropolitanæ, post Mortem prædicti nuper Archiepiscopi, Licentiâ nostrâ priùs optentâ, Reverendissimum in Christo Patrem *Henricum*, nunc dictæ Ecclesiæ Cantuariensis *Archiepiscopum*, tunc *Sarum Episcopum*, in suum elegerint Archiepiscopum & Pastorem, Sanctissimusque Dominus *Summus Pontifex Alexander Papa Modernus* Electionem illam acceptaverit & confirmaverit, ipsumque sic Electum in Archiepiscopum prædictæ Ecclesiæ Cantuariensi præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Summi Pontificis, Nobis inde directas, Nobis constat,

Et Nos superinde, Fidelitatem ipsius *Archiepiscopi* accipientes, Temporalia Archiepiscopatûs illius, prout moris est, eidem restituerimus,

Nos nunc, certis causis & considerationibus, nos specialiter moventibus, & ob sinceram Dilectionem quam penes *præfatum Archiepiscopum* gerimus & habemus, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris Dedimus & Concessimus, & per Præsentes Damus & Concedimus *eidem nunc Archiepiscopo* omnia & singula Exitus, Firmas, Redditus, Proficua, Reventiones, Avantagia, Commoditates, Feodi Firmas, & alia Emolumenta quæcumque, cum omnibus & singulis suis pertinentiis & dependentiis omnium & singulorum Honorum, Castrorum, Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Reddituum, Firmarum, Feodi Firmarum, Annuitatum, Pensionum, Portionum, Hundredorum, Lastorum, Burgorum, Villarum, Villatarum, Hameletorum, Molendinorum, Vivariorum, Piscariarum, Pasturarum, Morarum, Mariscorum, Forestarum, Chacearum, Leucatarum, Parcorum, Warennarum, Communium, Vastorum, Purpresturarum, Boscorum, Feriarum, Mercatorum, Tolnetorum, Officiorum, Visuum Franciplegiorum, Auxiliorum, Vic. Letarum Curiarum, Libertatum, Franchesiarum, Escaetarum, Feodorum Militum, Servitiorum, Warrantorum, Archiepiscopatûs prædicti, ut præfertur, Restituerimus, quovis modo provenientia, crescentia, emergentia, sive contingentia,

Habenda, Levanda, Percipienda, Retinenda, Gaudenda, Utenda, & Possidenda omnia & singula Præmissa cum eorum Juribus & Pertinentiis universis *eidem nunc Archiepiscopo*, a dicto tempore Mortis prædicti nuper *Archiepiscopi*, usque dictum Secundum Diem Augusti tunc proximò sequentem, & pro eodem Die, tàm per Manus suas & Ministrorum suorum proprias, quàm per Manus omnium & singulorum nunc & nuper Escaetorum, Vicecomitum, Custodum Temporalium, Senescallorum, Ballivorum, Firmariorum, Receptorum, Appruatorum, Præpositorum, Collectorum, Tenentium, Ministrorum, sive aliorum Occupatorum omnium & singulorum Præmissorum & eorum cujuslibet, vel aliquorum aliorum Officiariorum nostrorum quorumcumque, seu eorum alicujus, qui se inde, aliquo modo, pro Nobis aut Nomine nostro, vel aliter, intromiserunt aut intromittere debuerunt, in singulis & quibuscumque Comitatibus & Locis infra Regnum nostrum Angliæ & Marchias Walliæ, in quibus Præmissa seu aliquod Præmissorum existunt, jacent & situata sunt, liberè, integrè, quietè, benè, & in Pace, ac adeò plenè, licitè, & impunè de Dono nostro speciali prout Nos omnia & singula, occasione Vacationis prædictæ Archiepiscopatûs illius, haberemus seu habere possemus, si præsens Concessio nostra eidem nunc *Archiepiscopo* facta non fuisset, absque Perturbatione, Molestatione, Inquietatione, seu Gravamine Nostri aut Hæredum nostrorum aut Justiciariorum nostrorum, Baronum nostrorum de Scaccario, Escaetorum, Vicecomitum, aut aliorum Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque vel eorum alicujus, & absque Compoto, Responso, Onere, seu aliquo alio aut alia Re quacumque, de, pro, aut in Præmissis vel aliquo Præmissorum per ipsum nunc *Archiepiscopum*, aut aliquem vel aliquos Officiariorum aut Ministrorum nostrorum prædictorum, sive aliquorum aliorum vel eorum alicujus, Nobis vel dictis Hæredibus nostris quovis modo Reddendo, Faciendo, seu Solvendo, ac omnimoda Debita, Compota, Præstita, Arreragia, & Demanda, quæ Nobis de aut pro Præmissis vel eorum alicujus, seu causâ vel occasione Præmissorum aut eorum alicujus, per ipsum nunc *Archiepiscopum* aut aliquem Officiariorum seu Ministrorum nostrorum prædictorum vel aliquorum aliorum, pertinentia reddenda seu solvenda, penitùs eidem nunc *Archiepiscopo* Remittimus & Relaxamus, atque ipsum omnesque & singulos Officiarios & Ministros suos prædictos de Præmissis & quolibet Præmissorum erga Nos & Hæredes nostros quantum in Nobis est Exoneramus ac finaliter & penitùs Acquietamus per Præsentes;

Eo quod expressa mentio de vero Valore annuo sive aliquo Valore aut Certitudine Temporalium prædictorum sive aliorum Præmissorum seu eorum alicujus, seu de aliis Donis vel Concessionibus, per Nos præfato *Archiepiscopo* ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo * Statuto, Actu, Ordinatione, aut Provisione, in contrarium facto sive edito, non obstante. * XII. 775.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Lanthony*, Septimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Bulla;

A. de Mumauth.
R. Cabreto *pro Comput.*
A. de Pace.
A. Bucoamatyns.
F. *pro* L. Antus.
B. Aciotis.
M. Veccia *pro* Acotris.

Super Plicam.

Jo. Brouns.

---

55 *De Restitutionibus Temporalium Ely.*

Ann. D. 1501. An. 17. H. 7. Pat. 17. H. 7. p. 1. m. 20. REX Escaetori suo in Comitatibus Cantebrigiæ & Huntingdoniæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem Patrem *Richardum nuper Episcopum Exoniensem* a vinculo, quo eidem Ecclesiæ Exoniensi, cui tunc præerat, tenebatur, absolverit, & Ipsum ad dictam Ecclesiam Eliensem transtulerit, Ipsumque in Episcopum dictæ Ecclesiæ Eliensis præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quod idem *Episcopus*, sic ad dictam Ecclesiam Eliensem Translatus, omnibus & singulis verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter Se Submisit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Episcopi*, sic ad dictam Ecclesiam Eliensem Translati, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Episcopo*, sic ad dictam
* XII. 776. Ecclesiam Eliensem Translato, Temporalia prædicta, * cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Norff. & Suff.
Escaetori Regis in Com. Essex & Hert.
Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Londoniæ & Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Et Mandatum est, Dilectis Regis in Christo, *Priori & Con-*

Ex matura Deliberatione nostra Magni Concilii, & ex nostra certa Scientia, ipsos nostros Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales in solidum, conjunctim & divisim, Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes, Committentes, & Concedentes eisdem & eorum cuilibet in solidum, conjunctim & divisim, nostram plenariam Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum dicto Excellentissimo Principe *Rege Angliæ*, ac Serenissimâ Principissâ *Margaretâ* ejus Primogenitâ Filiâ Præcarissimâ, suisve Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ad hoc sufficientem Potestatem ab eisdem habentibus, Communicandi, Avisandi, Tractandi, Appunctuandi, & finaliter Concludendi de & super Re Uxoreâ & Sponsalibus per Verba de Futuro, seu Matrimonio per Verba de Præsenti, inter *Nos* & dictam *Principissam*, prout commodiùs, firmiùs, meliùs, & convenientiùs de Jure fieri poterit & debebit, Verba Sponsalia de Futuro, seu Matrimonium de Præsenti, per *ipsam* * *Principissam*, aut dictum Excellentissimum Principem * XII. 777.
Angliæ Regem, eorumve Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Nomine *dictæ Principissæ*, proferri Petendi,

Et nostris Nomine & ex Parte eadem, cum *ipsâ Principissâ* Proferendi, Consentiendi, Dicendi, Pronunciandi, Recitandi, & Acceptandi prout, inter dictum Excellentissimum Principem *Angliæ Regem* ejusque Filiam, eorumve Commissarios, Procuratores, Deputatos & Nuncios, ac dictos nostros Commissarios, Ambassiatores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, fuerit concordatum, conventum, & conclusum, eademque Sponsalia & Matrimonium per Verba de Præsenti, cum dictâ Principissâ *Margaretâ*, Nomine & ex Parte nostris, realiter & cum effectu Celebrandi, Contrahendi, & Perficiendi,

Ac, cum ipso *Illustrissimo Principe* nostro Consanguineo *ejusque Filiâ*, suisve Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, de Dote, Dotalitio, & Donatione propter Nuptias, necnon de Auro cæterisque Rebus Pretiosis in hac parte Promissis seu Promittendis, eaque Qualitate & Quantitate, ac etiam Terminis, Locis, & Modis Solutionum & Satisfactionum, de Tempore quo & quanto *dicta Principissa* cum præfato Excellentissimo *Principe ejus Patre* Moram faciat, ejusque Expensis, & quibus Formâ & Tempore ad Nos venire debebit, Conveniendi, Appunctuandi, Paciscendi, Concordandi, & Concludendi,

Tractata insuper, Concordata, Appunctuata, & Pollicita, inter dictum nostrum Consanguineum *Angliæ Regem*, Nomine & ex Parte dictæ *Principissæ ejus Filiæ*, eorumve aut alterius ipsorum Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios ex Parte unâ, & dictos nostros Commissarios, Ambassiatores, Procuratores, Deputatos & Nuncios ex Parte altera, quantum Nos tangit, omni Securitate legitimâ legali & honestâ nostro Nomine Firmandi, similem Securitatem ab ipsis seu eorum aliquo, quòd a dicto Tractatu, si, Deo permittente, ipsum firmari contigerit, non Recedent nec Recedet, Petendi & Recipiendi,

Dotem verò, & alia quæcumque prædicta, per dictum nostrum Consanguineum *Angliæ Regem* Nomine dictæ *Principissæ ejus Filiæ*, aut eorum Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Pollicita seu Promissa hujusmodi Matrimonii occasione, Petendi, Requirendi, & Recipiendi, de Receptis Quittantiam seu Quittantias Dandi, ac etiam Instrumenta & Notas Instrumentales Evidentiasque & Documenta quæcumque necessaria & oportuna Petendi, Levandi, & Recipiendi,

confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Ordinamus & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem & eorum cuilibet in solidum, conjunctim & divisim, nostram plenariam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimo Principe, Carissimoque Consanguineo, & Fratre nostro *Henrico Rege Angliæ*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Deputatis & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eo ad hoc habentibus, tàm de & super verâ, firmâ, perpetuâ & reali Pace atque Concordiâ, quàm de & super Treugis & Guerrarum Abstinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, mutuisque hincinde Auxiliis & Assistentiis quotiens opus fuerit præstandis, necnon Intelligentiis, Alligantiis & Confœderationibus quibuscumque inter *Nos* & dictum *Serenissimum Principem* Hæredesque & Successores, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Faventes, Confœderatos & Adhærentes nostros & suos quoscumque, hincinde Ineundis, Capiendis, Componendis, Celebrandis & Habendis, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, Paciscendi, ac finaliter & integrè Determinandi & Concludendi, hujusmodique Pacem & Concordiam, ac Treugas & Guerrarum Abstinentias, Ligas, Amicitias, Fœdera, Affinitates, Intelligentias, Alligantias & Confœderationes, aliasque Pactiones & Conventiones Componendi, Paciscendi, Firmandi, Statuendi & pro perpetuo Roborandi,

Necnon, de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis & Demandis, unà cum suis circumstantiis, emergentibus, incidentibus, dependentibus ac connexis quæ, inter *Nos* & præfatum excellentissimum Principem *Angliæ Regem* & Regna, Terras, Dominia, Patrias & Loca, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos & Adhærentes prædictos, hincinde pendere dinoscuntur, Tractandi, Conveniendi, Appunctuandi & Componendi,

Necnon, quoscumque Subditos nostros Malefactores, Homicidas, Fures, Latrones juxta Leges & Consuetudines Merchiarum Regni nostri Scotiæ, debitè puniri Promittendi,

Necnon Rebelles dicti nostri Consanguinei in Regnum nostrum Fugientes, certis modo & formâ eidem Consanguineo nostro aut suo sufficienti Deputato Tradendos & Deliberandos, Annuendi & Consentiendi,

Necnon Leges, Statuta & Ordinationes pro Punitione hujusmodi Malefactorum de novo Statuendi, Condendi & Ordinandi,

Ac etiam de & super Litteris scriptis & Bullis Apostolicis omnium & singulorum Præmissorum Confirmatoriis, Approbatoriis & Ratificatoriis a Sede Apostolicâ, pro meliore Conservatione Præmissorum, per Nos impetrandis, habendis & obtinendis, cum Clausulis & Articulis de Sententiâ Excommunicationis in Nos & Personam nostram, ac de Sententia Interdicti in Regnum nostrum, Patrias, Dominia & Terras nostras, si Tractatum Pacis aut aliquod Capitulum ejusdem Pacis seu Tractatûs, quem, inter Nos & dictum Principem, seu nostros aut ejus Commissarios, Iniri & Concludi contigerit, Violaverimus aut Violari permiserimus, Tractandi, Concordandi, Appunctuandi, Obligandi & Concludendi, ac cuicumque Privilegio, tàm Juris quàm Facti, sub quàcumque Verborum serie concesso aut Concedendo, alicui Capitulo præsentis Tractatûs quovis modo derogatorio, palàm expressè & in vim Pacti Nomine nostro Renunciandi,

Ac etiam Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Lit-

Sigillo avulso.

De Concessione pro Episcopo Eliensi.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1501.
Sciatis quòd,

Cùm Episcopatus Eliensis, per Mortem bonæ Memoriæ *Johannis Episcopi Alcock nuper Episcopi ibidem*, nuper vacaverit, & quòd Nobis per *Priorem & Conventum* Ecclesiæ Cathedralis Eliensis & Successores suos, pro Custodia ejusdem Episcopatûs & Temporalium ejusdem, Episcopatu illo Vacante, si per unum Annum vacaverit, *de Duobus Milibus Librarum* pro Anno illo, & minori vel majori Tempore quàm per Annum hujusmodi Vacatio duraverit, tunc per eosdem *Priorem & Conventum* & Successores suos prædictos, de Rata *dictorum Duorum Millium Librarum* per Annum pro Rata Temporis, Nobis Responderi debeat, An. 17. H. 7. Pat. 17. H. 7. p. 2. m. 34.

De Gratia nostra speciali, ac certa Scientia & mero motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris quantum in nobis est, Venerabili in Christo Patri *Ricardo nunc Episcopo Eliensi* & Assignatis suis, omnes & omnimodas ac tantas & hujusmodi Denariorum Summas, necnon Exitus & Proficua Temporalium Episcopatûs prædicti quæ ad Nos, ratione Vacationis prædictæ, * XII. 781.
quoquo modo pertinent aut pertinere deberent,

Habenda & Percipienda *eidem nunc Episcopo* & Assignatis suis, per Manus præfatorum *Prioris Conventus* & Successorum suorum, ad Usum *præfati nunc Episcopi* & Assignatorum suorum de Dono nostro, adeò liberè, plenè & integrè prout Nos vel Hæredes nostri, ratione Vacationis prædictæ, haberemus si præsens Concessio nostra *præfato nunc Episcopo* inde facta non fuisset, absque Compoto, Responso, seu aliquo alio Nobis vel Hæredibus nostris pro præmissis seu eorum aliquo, inde Nobis Reddendo, Solvendo seu Faciendo, & absque Impetitione, Molestatione, Perturbatione seu Inquietatione Nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum aut aliorum Ballivorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque,

Concessimus etiam pro Nobis & Hæredibus nostris prædictis quòd, tàm *prædictus nunc Episcopus*, quàm præfati *Prior & Conventus* & Successores sui prædicti & eorum quilibet, de omnibus & omnimodis Denariorum Summis Exitibus & Proficuis præmissis, Nobis ratione Vacationis prædictæ debitis sive pertinentiis, erga Nos & Hæredes nostros exonerentur & acquietentur imperpetuum per Præsentes,

Et quòd *idem nunc Episcopus* & Assignati sui habeant tot & tanta Brevia & Warranta, pro Exoneratione dictorum *Prioris & Conventûs* & Successorum suorum in ea parte, quot & quanta sibi sint aut fuerint necessaria & opportuna pro eisdem,

Eo quòd expressa mentio de Certitudine Præmissorum seu eorum alicujus, vel de vero Valore eorumdem, aut de aliis Donis seu Concessionibus, per Nos *eidem nunc Episcopo* ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta * existit, aliquo Statu- * XII. 780.
to, Actu, Ordinatione, Provisione sive Restrictione, in contrarium facto, edito sive proviso, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, xxv Die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De

Giennis, *Algarbi*, *Algeziræ*, *Gibraltaris & Insularum Canariæ*, COMITEM & COMITISSAM *Barchinone & Dominus Vizcaye & Molyne*, DUCES *Athenarum & Neopatriæ*, COMITES *Rossilionis* & *Ceritaniæ*, MARCHIONES *Oristani & Gociani*, quædam Amicitia, Liga, Confœderatio, Unio & Intelligentia Superioribus hiis Diebus inita & conclusa fuerit, quâ vicissim Amor correspondebat, ac quasi quædam mutua Benevolentia a diu accreverat, & in eorum Cordibus corroborata & radicata extiterat, ut maximum Amoris, Affectionis & Dilectionis Vinculum inter eos conjecerat, adeò quòd nulla prorsus Adversitate Dirumpi aut faciliter Flecti speraretur;

Præfatusque Illustrissimus *Rex & Pater noster* Metuendissimus, atque prædicti Serenissimi & Potentissimi *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis Aragonum*, *&c.* præfatam Amicitiam, Ligam, Confœderationem, Unionem & Intelligentiam eo firmiorem stabilioremque existimabant, si per Affinitatem, Sanguinis Unionem, Duorum Liberorum Conjunctionem, roboraretur;

Ad Omnipotentis igitur Dei Laudem Gloriam & Honorem, & ad Augmentationem Amicitiæ, Ligæ, Confœderationis, Unionis & Intelligentiæ prædictarum inter præfatos Principes eorumque Heredes, Successores & Subditos pro perpetuis temporibus duraturarum, nonnullis amicabilibus Conventionibus, Communi-
* XII. 781. cationibus, & Tractatibus inter præfatos Principes utrinque, ex * Advisamento & Consilio Magnatum & Consiliariorum ex utraque Parte; per Procuratores & Oratores suos sufficienter & legitimè in ea parte constitutos & auctorizatos, præviis præhabitis & prælocutis, tandem inter eosdem Principes Concordatum & Conclusum extitit & existit quòd Nos præfatus *Princeps Arthurus* cum Præclarissima & Nobilissima Domina Domina *Katherina* præfatorum *R. & R. Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c. Filia Quarta*; juxta Morem & Consuetudinem Ecclesiæ legitimo Matrimonio copularemur, &, inter alia, in eisdem Conventione, Communicatione & Tractatu Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd præfata Nobilissima & Præclarissima Domina *Domina Katherina* Dotaretur per prædictum Illustrissimum *Regem & Patrem nostrum* Metuendissimum, & Nos præfatum *Principem Arthurum*, in Tertia Parte Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ & Comitatûs Cestriæ; & quòd dicta Tertia Pars sibi assignaretur in Bonis, Villis, Terris & Dominiis prædictorum Principatûs Ducatûs & Comitatûs cum Redditibus Proventibus æquivalentibus Valori dictæ Tertiæ Partis, quæ quidem Tertia Pars prædictæ Nobilissimæ & Præclarissimæ Dominæ *Dominæ Katherinæ* assignaretur, & in qua eadem Præclarissima Domina realiter & cum effectu Dotaretur infra Decem Dies proximò ante vel post Solemnizationem dicti Matrimonii, prout per Conventionem Tractatum & Conclusionem prædictos in Scriptis, sub Magno sigillo dicti Illustrissimi *Regis & Patris nostri* Metuendissimi ex Parte sua, ac Magno Sigillo dictorum Serenissimorum & Potentissimorum *Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* ex Parte sua, Roboratis, pleniùs poterit apparere:

Nos verò *Arthurus Princeps prædictus*, Conventionem Tractatum & Conclusionem prædictos, inter præfatum Illustrissimum *Regem & Patrem nostrum* Metuendissimum & prædictos Serenissimos & Potentissimos Principes *R. & R Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* corde & animo adimplere & perficere cupientes, & maximè cum effectu exoptantes, de expressa Voluntate Consensu & Assensu ac Mandato ejusdem Illustrissimi *Regis & patris nostri*

cipatus nostri Walliæ, unà cum Titulis, Actionibus, Placitis, Sectis, Demandis, Calumpniis, Punitionibus & aliis Rebus quibuscumque & Juribus * universis ad Nos, ante hæc tempora in * XII.
eisdem Comitatibus seu eorum altero, ubicumque, quandocum- 782.
que & qualitercumque spectantibus, seu Nobis præfato *Principi Arthuro* de Jure vel Consuetudine Partium illarum quomodolibet pertinentibus;

Et etiam de & in *Castro & Dominio de Walingford* cum Hamelettis & Membris suis & Annua Firma Villæ de Walyngford, cum Honoribus de Walyngford & de Sancto Walerico cum pertinentiis in Comitatu Oxoniæ & aliis Comitatibus ubicumque Honores illi existunt,

Dominio & Manerio de Cheylesmore cum Parco ibidem,

Ac *Civitate Coventriâ* unà cum Annua Firma Prioratûs, Civitatis & Villæ de Coventria in Comitatu Warwicæ & in Comitatu Civitatis Coventriæ,

Manerio & Dominio de Kirton in Lyndesey cum omnibus suis Membris & Pertinentiis in Comitatu Lincolniæ,

Dominio & Manerio de Penole in Comitatu Cornubiæ, ac *Tertia Parte Stannariæ nostræ* in eodem Comitatu Cornubiæ, unà cum *Tertia Parte Cunagii* ejusdem Stannariæ, & cum *Tertia Parte omnium Exituum & Proficuorum* inde provenientium, ac *Expleciarum Proficuorum & Perquisitionum Curiæ Stannariæ & Mineræ* in eodem Comitatu,

Necnon Tertia Parte Stannariæ nostræ in Comitatu Devoniæ, unà cum *Tertia Parte Cunagii* & omnium Exituum & Proficuorum ejusdem, ac *Expleciarum*, *Proficuorum & Perquisitionum Curiæ ejusdem Stannariæ & Mineræ* in eodem Comitatu Devoniæ, Parcella dicti Ducatus nostri Cornubiæ;

Necnon de & in *Castro & Comitatu de Flynt*, ac *Cantredo & Territ de Inglefield*, & omnibus Maneriis, Terris, Tenementis & Possessionibus nostris in eodem Comitatu, unà cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Abbatiarum, Prioratuum, Hospitalium, Capellarum, Cantariarum, Vicariarum, & aliarum Domorum Religiosarum & Beneficiorum & Officiorum quorumcumque, Pensionibus, Portionibus, Annuitatibus, Corrodiis, Officiis, Prisis, Custumis, Libertatibus, Regalitatibus, Liberis Consuetudinibus, Franchesiis, Commotis, Hundredis, Escaetis, Forisfacturis, Feriis, Mercatis, Forestis, Chaceis, Parcis, Boscis, Warenniis, Maritagiis, Releviis, Servitiis, Piscariis, Molendinis, Dominiis, Possessionibus, Proficuis & Emolumentis quibuscumque, & omnibus aliis Rebus ad eadem Castra, Comitatus, Maneria, Terras, Cantredas, Commotos & Hundredos qualitercumque spectantibus sive de Jure pertinentibus;

Et etiam de & *in Manerio*, *Dominio*, *Villa & Foresta de Maklefeld* cum omnibus aliis Rebus ad eadem Castra, Comitatus, Maneria, Terras, Cantredas, Commotos & Hundreda qualitercumque spectantibus *in Comitatu nostro Cestriæ*, ac *Quadraginta Libris de Annua Firma Civitatis* in eodem Comitatu Parcellis dicti Comitatûs nostri Cestriæ,

Et omnia & singula supradicta Civitates, Castra, Dominia, Maneria, Honores, Villas, Villatas, Terras & Tenementa & cætera Præmissa cum suis pertinentiis, præfatæ *Dominæ Katerinæ* pro Dote sua Assignamus per Præsentes;

Habenda & Tenenda omnia & singula prædicta Civitates, Castra, Dominia, Maneria, Honores, Villas, Villatas, Terras & Tenementa ac cætera Præmissa, cum omnibus & singulis suis Pertinentiis & Juribus quibuscumque, eidem Præclarissimæ Dominæ

Ann. D. 1501. An. 17. H. 7. Ex Orig.

A*Lexander Episcopus, Servus Servorum Dei*, Dilecto Filio *Thomæ Wuley* Rectori Parochialis Ecclesiæ de Lymyngton Bathoniensis & Wellensis Diœcesis, Magistro in Artibus, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Litterarum Scientia, Vitæ ac Morum honestas, aliaque laudabilia Probitatis & Virtutum Merita, super quibus quòd Nos fidedigno commendaris Testimonio, Nos inducunt ut Te specialibus Favoribus & Gratiis prosequamur,

Hinc est quòd Nos, Volentes Te qui, ut asseris, Parochialem Ecclesiam de Lymyngton Bathoniensis & Wellensis Diœcesis inter alia obtines, præmissorum Meritorum tuorum intuitu Favore prosequi gratioso, Teque a quibuscunque Excommunicationis Suspensionis & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis Censuris & Pœnis a Jure vel ab Homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet Innodatus existis, ad effectum Præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes & absolutum fore censentes,

Necnon omnia & singula alia Beneficia Ecclesiastica sine Curâ quæ obtines, ac cum Curâ & sine Curâ quæ expectas, necnon in quibus & ad quæ Jus Tibi quomodolibet competit, quæcunq; quotcunque & qualiacunque sint, eorumque, ac dictæ Ecclesiæ Fructuum Reddituum & Proventuum veros Annuos Valores Præsentibus pro expressis habentes, Tuis in hac parte Supplicationibus inclinari cum dictâ Ecclesiâ unum, & sine illâ quæcunque alia Duo Curata seu aliàs invicem Incompatibilia Beneficia Ecclesiastica, etiam si Parochiales Ecclesiæ vel earum perpetuæ Vicariæ, Cantariæ, Liberæ Capellæ, Hospitalia, vel annualia Servitia Clericis Secularibus in Titulum perpetui Beneficii Ecclesiastici assignari solita, aut Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia in Cathedralibus, etiam Metropolitanis vel Collegiatis, & Dignitates ipsæ in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales Majores, seu Collegatis Ecclesiis hujusmodi Principales aut talia mixtim fuerint, & ad Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia hujusmodi consueverint, qui per Electionem assumi eisque Cura immineat Animarum, si Tibi aliàs canonicè Conferantur, aut Eligaris, Præsenteris, vel aliàs Assumaris ad illa, & Instituaris in eis, Recipere, & insimul quoad vixeris Retinere, illaque simul successivè, simpliciter, vel ex causâ Permutationis, quotiens tibi placuerit dimittere, &, Loco Dimissi vel Dimissorum, aliud vel alia, simile vel dissimile, aut similia vel dissimilia, Beneficium seu Beneficia, Ecclesiasticum vel Ecclesiastica, duo duntaxat Curata seu aliàs invicem Incompatibilia, similiter Recipere, & insimul quoad vixeris, ut præfertur, Retinere liberè & licitè valeas;

Quodque Litterarum Studio in Loco ubi illud vigeat generale Insistendo, seu in Romanâ Curiâ, vel aliquo Beneficiorum Ecclesiasticorum cum Curâ vel sine Curâ, quæ obtines & pro tempore obtinebis, Residendo, in aliis Beneficiis per te obtentis quamdiu vixeris Residere minime tenearis, nec ad id invitus a quoquam compelli possis; Generalis Concilii & quibusvis aliis Apostolicis, ac bonæ memoriæ *Ottonis & Ottoboni* olim in Regno Angliæ Apostolicæ Sedis Legatorum, necnon in Provincialibus & Sinodalibus Conciliis editis Generalibus vel Specialibus, Constitutionibus & Ordinationibus, Statutis quoque & Consuetudinibus Ecclesiarum, in quibus Incompatibilia Beneficia hujusmodi forsan fuerint Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quavis Firmitate aliâ roboratis, cæterisq; contrariis nequaquam obstantibus, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, de specialis Dono Gratiæ Dispensamus, tibique pariter Indulgemus;

Proviso quòd Ecclesia obtenta, & alia Incompatibilia Beneficia

Et quòd Nobis per *Decanum & Capitulum dictæ Ecclesiæ* & m. 5.
Successores suos, pro Custodia ejusdem Episcopatûs & Temporalium ejusdem, Episcopatu illo Vacante, si per unum Annum vacaverit, *de Mille Libris* pro Anno illo, &, si minori vel majori Tempore quàm per Annum hujusmodi Vacatio duraverit, tunc per eosdem *Decanum & Capitulum* & Successores suos prædictos de Rata dictarum *Mille Librarum per Annum* pro Rata temporis, Nobis responderi debeat,

De Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, Dilecto & Fideli Consiliario nostro, *Willielmo Warham* Clerico Custodi Rotulorum Cancellariæ nostræ Executoribus & Assignatis suis, quòd ipsi, quamdiu dictum Episcopatum Londoniæ vacare contigerit, habeant & percipiant, per Manus *Decani & Capellani* dictæ Ecclesiæ Cathedralis Sancti Pauli & Successorum suorum, dictas *Mille Libras*, si Vacatio dicti Episcopatûs Londoniæ per unum Annum duraverit,

Et, si Episcopatus ille majori vel minore tempore quàm per unum Annum vacaverit, quòd tunc *idem Willielmus* Executores & Assignati sui prædicti habeant & percipiant, per Manus dictorum *Decani & Capituli* & Successorum suorum, omnes ac tantas ac hujusmodi Denariorum Summas quæ ad Nos, ratione vacationis ejusdem Episcopatûs Londoniæ, pertinent aut pertinere poterunt seu debuerunt, juxta Ratam dictarum *Mille Librarum* per Annum, pro Rata Temporis quo Episcopatum illum per majus vel minus Tempus vacare contigerit, & omne Id quod ad Nos de dictis *Mille Libris* occasione Vacationis prædictæ pertinet aut pertinere debeat aut poterit,

Habendas, Tenendas, & Percipiendas eidem *Willielmo* Executoribus & Assignatis suis prædictis de Dono nostro, adeò plenè, integrè & liberè, prout Nos vel Hæredes nostri, occasione hujusmodi Vacationis dicti Episcopatûs Londoniæ, haberemus aut perciperemus si præsens Concessio nostra facta non fuisset,

Et insuper, de uberiori Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris prædictis, Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris prædictis, *præfato Willielmo* Executoribus & Assignatis suis prædictis, omnia & omnimoda Feoda Militum quæ tenentur de dicto Episcopatu Londoniæ, ac Advocationes Ecclesiarum, Capellarum, Cantariarum, Præbendarum, Archidiaconatuum, Dignitatum, Hospitalium, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, ac Escaetas & Forisfacturas Terrarum & Tenementorum Bonorum & Catallorum quorumcumque, cum pertinentiis eidem Episcopatui Londoniæ qualitercumque pertinentia, spectantia, sive incumbentia, quæ, durante Vacatione ejusdem Episcopatûs Londoniæ, ad Manus nostras sive ad Nos devenerunt aut acciderunt seu devenire debuerunt, debeant aut debebunt seu devenient durante Vacatione ejusdem Episcopatûs Londoniæ, ac omnes Denariorum Summas de Præmissis sive eorum aliquo provenientium, * Habenda & Tenenda eadem Feoda Militum, Advocationes, Escaetas, & Forisfacturas cum pertinentiis, ac Custodiam omnium eorumdem, ac omnes dictas Denariorum Summas, *præfato Willielmo* Executoribus & Assignatis suis prædictis, a tempore dictæ Vacationis quamdiu dictum Episcopatum Londoniæ vacare contigerit, ac omnia alia & cætera Præmissa absque aliquo Compoto, Responso, seu aliquo Nobis vel Hæredibus nostris pro Præmissis seu aliquo Præmissorum Reddendo seu Faciendo,

* XII. 785.

Et ulterius Concedimus *præfato Willielmo* plenariam Potestatem, Tenore Præsentium, hujusmodi Ecclesias, Capellas, Cantarias, Abbatias, Prioratus, Ecclesias Collegiatas, Præposituras,

De-

H. 7. Ex Autogr.

Noveritis Nos, cum Serenissimo & Illustrissimo Principe ac Domino, Domino *Henrico Rege Angliæ & Franciæ ac Domino Hiberniæ, &c.* Domino Metuendissimo, omnia & singula Articulos & Capitula subsequentia concordasse & conclusisse per Præsentes,

Inprimis, Convenimus quòd neuter nostrûm præstabit Auxilium, Consilium vel Favorem notoriis Hostibus vel Inimicis alterius Partis tàm per Terram, Mare, vel Aquas dulces infestare vel invadere volentibus, sed uterque nostrûm bonâ Fide se mutuis Auxiliis Militaribus Gentium Armatorum, Expensis tamen Opem Interpellantis, quotiens opus fuerit adjuvabit, in quorum Auxiliorum præstatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit facultatis Ratio illius qui e de ferenda Ope rogabitur seu interpellabitur, ut (scilicet) ad non plus teneatur quàm tunc commodè facere poterit, consideratâ Temporis & Locorum Oportunitate, ac Statu Rerum suarum.

Item, Conventum est quòd neuter nostrûm, Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos alterius Partis, in ejus Regna, Patrias, Dominia, Terras, Villas, Opida, Jurisdictiones, Portus, aut Districtus, aut eorum aliquem recipiet, nec eis aut eorum alicui, eisdem eorumve aliquo aut alio quocumque in * Loco, etiam extra nostra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Villas, Opida, Jurisdictiones, Portus, aut Districtus, Auxilium, Consilium, Hospitium, Gentes Armorum, Naves, Pecunias, vel Victualia præstabit aut ministrabit, nec ab alio aut aliis quibuscumque in nostra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Villas, Opida, Jurisdictiones, Portus, aut Districtus Recipi, nec eis aut eorum alicui in eisdem Auxilium, Consilium, Favorem, Hospitium, Gentes Armorum, Naves, Pecunias, vel Victualia dari, præstari, ministrari, aut concedi permittet, sed expresse & cum effectu contradicet, obstabit & Impedimentum realiter præstabit.

* XII. 786.

Item, Conventum est quòd, si alter nostrûm prædictorum aliquem vel aliquos nostrûm vel nostros fuisse & esse Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos, & in nostra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Villas, Opida, Jurisdictiones, Portus vel Districtus, aut eorum aliquem, Receptum esse vel Receptos, aut ibidem Latitare aut Se tenere, aut hujusmodi Rebelles aut Profugos, in alicujus nostrorum aut alterius Principis aut Domini Regnis, Patriis, Dominiis, Terris, Villis, Opidis, Jurisdictionibus, Portubus, vel Districtubus, esse, morari, conversari, aut latitare, per Literas nostras, alteri significaverit & declaraverit, tunc ille nostrûm qui hujusmodi Literas receperit, vel cui taliter significatum aut declaratum fuerit, hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos, infra Quatuor Dies a Die Significationis prædictæ proximè continuè numerandos, tenebitur per Præsentes dictos Rebelles & Profugos & eorum quemlibet, si infra sua Regna, Patrias, Dominia, Terras, Villas, Opida, Jurisdictiones, Portus, & Districtus, & eorum quodlibet in Locis publicis & consuetis, per publicas Proclamationes, perpetuò proscribere & bannire, aut proscribi aut banniri facere cum effectu, & sub Pœna Capitali,

Et si hujusmodi Rebelles & Profugi in alterius Principis aut Domini Regnis, Patriis, Dominiis, Terris, Villis, Opidis, Jurisdictionibus, Portubus, aut Districtubus fuerint, extiterint, mo-

Robertum Glasguensem Archiepiscopum, *Patricium Comitem de Bothvile* Dominum Halys ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ Gardianum Occidentalium Marchiarum ejusdem, & *Andream Postulatum Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, Illustrissimi & Excellentissimi Principis, *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scotorum* ad Infrascripta Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales, ex unâ, *An. 17. H. 7. Ex Autogr.*

Et, Reverendissimum ac Reverendum in Christo Patres, *Henricum Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem & Apostolicæ Sedis Legatum, Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratia, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ* Magni Sigilli Custodem, *Ricardum Wintoniensem Episcopum* ejusdem Domini Regis Angliæ Privati Sigilli Custodem, & *Thomam Comitem Surriæ* Thesaurarium Angliæ, ejusdem Domini Regis ad Infrascripta Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales, parte ex alterâ,

Testatur quòd Nos Commissarii, Oratores, Ambassiatores, Legati, Procuratores, Deputati, & Nuncii Principum prædictorum,

Considerantes, & præ Oculis nostris habentes quòd, Mediator Dei & Hominum, Homo Christus Jesus, cum pro Redemptione Generis Humani de Sinu Patris in Terram descenderet, Pacem inprimis Hominibus nunciavit, deinde Ascensurus ad Patrem eandem, tamquam singulare pretiosissimum & peculiare Munus, Discipulis reliquit & donavit,

Ex quo siquidem Divino & Præclarissimo Munere, si quid inter Mortales Bonum, si quid Utile, si quid denique Deo Gratum & Acceptum reperiatur, id certè procedit, & sine quo nichil Firmum, nil Stabile aut Tranquillum in Orbe diu consistere potest,

Cùm igitur nil placidum sine Pace Deo, non Munus ad Aram, ipsa Pax, potissimè inter Reges & Principes, perquirenda est, ipsa amplectenda & sequenda,

Et quoniam ipsa Pax in Amore, Benevolentia, Affinitate, & Sanguinis Necessitudine, quæ ex dignissimo Sacramento Matrimonii proficiscuntur & manant, maximè reperitur, atque in hiis suavissimè resocillatur & nutritur, Matrimonium igitur & Conjugale Bonum, unde Amor & Benevolentia, Affinitas, & Sanguinis Necessitudo procedunt, Bases & Fundamenta firmissima Pacis & Concordiæ inter Reges & Principes esse certissimum Judicavimus,

Attendentes propterea illum propensum Animum quem ipsi Potentissimi Principes nostri *Scotiæ & Angliæ Reges* ad Pacem inter eos & eorum Regna perpetuò firmandam & stabiliendam gerunt, illumque tenerrimum atque præcipuum Amorem firmamque Benevolentiam quibus alter alteri vicissim afficitur, necnon pensatis illis singularibus Desideriis frequentibus Instantiis & continuis Solicitationibus quibus idem Serenissimus *Scotorum Rex* penes Illustrissimum *Angliæ Regem* sæpissimè institit & intercessit ut, ob intimas Affectiones & præcipuos Amores quos ad eundem Regem gerit, & quibus ipsi Reges se mutuò prosequuntur, cum Præclarissima Domina *Margareta*, ejusdem *Regis Angliæ* ac Illustrissimæ Dominæ *Reginæ Elizabethæ* Carissimæ Consortis suæ *Filia Primogenita*, præ cunctis Principibus Mundi Matrimonium contraheret,

Attentâ

Margaretæ, ratione Consanguinitatis & Affinitatis prædictarum, ad impediendum vel dissolvendum Matrimonium prædictum quicquam per viam Juris vel Facti obicere vel obici facere.

ITEM, quòd dictus Illustrissimus *Rex Angliæ*, Pater ejusdem Principis *Dominæ Margaretæ*, cum effectu faciet quòd dicta *Domina Margareta* Filia sua, citra dictum Festum Purificationis, cum dicto Domino *Jacobo Scotorum Rege*, aut ejus in hac parte Oratore, Procuratore, vel Commissario, ut præfertur, ad hoc auctorizato sufficienter, Matrimonium per Verba de Præsenti contrahet realiter & cum effectu.

ITEM, licet inter dictum Dominum *Jacobum Scotorum Regem* & dictam *Dominam Margaretam* Matrimonium, per Verba de Præsenti, citra dictum Festum Purificationis, ut præmittitur, contrahatur, iidem tamen Commissarii, Oratores, & Procuratores Prædicti Domini *Jacobi Regis Scotorum* cum præfato Domino *Rege Angliæ* & ejus Commissariis, Oratoribus, & Procuratoribus prædictis, virtute Commissionum suarum prædictarum, contrahunt & conveniunt, eidemque *Regi Angliæ* & Commissariis, Oratoribus, & Procuratoribus suis prædictis per præsentes promittunt, quòd idem Dominus *Jacobus Rex Scotorum* dictam *Dominam Margaretam*, citra primum Diem Septembris, qui erit in Anno Domini Millesimo, Quingentesimo tertio, ex causa Solennizationis aut Consummationis prædicti Matrimonii vel aliâ Causa quacunque, nullo modo sibi tradi, dari aut liberari petet aut requiret,

Necnon quòd idem Dominus *Jacobus Rex Scotorum*, per Literas suas Patentes, Magno Sigillo suo & Manu suâ propriâ sigillatas, signatas & munitas, & præfato Domino *Regi Angliæ* ejusve Commissario, Procuratori, vel Deputato, ejusve Commissariis, Procuratoribus, vel Deputatis, in ea parte sufficienter auctorizatis, citra primum Diem Aprilis proximò futurum post Datam Præsentium tradendas & deliberandas, præfato Domino *Regi Angliæ* promittet quòd ipse dictus *Jacobus Rex Scotorum* dictam, *Dominam Margaretam*, citra Primum Diem Septembris prædictum, ex causa Solennizationis aut Consummationis Matrimonii prædicti vel aliâ Causâ quacunque, nullo modo tradi, dari aut liberari petet aut requiret.

ITEM, dicto Matrimonio inter præfatum Dominum *Regem Scotorum* & memoratam *Dominam Margaretam*, citra dictum Festum Purificationis, per Verba de Præsenti, ut præmittitur, contracto, prædictus Dominus *Rex Angliæ* dictam *Dominam Margaretam* Filiam suam, citra Primum Diem dicti Mensis Septembris, Sumptibus & Expensis suis, extra Regnum suum ad Limites Regni Scotiæ transmittet seu transmitti faciet, & apud Ecclesiam vulgariter vocatam Lambertone Kirk, vel aliquem alium Locum prope eosdem Limites, præfato Domino *Regi Scotorum*, ejusve Commissario, Procuratori, vel Deputato, Commissariis, Procuratoribus, vel Deputatis, in ea parte sufficienter per Literas prædicti Domini *Jacobi Regis Scotorum* auctorisatis, pro Matrimonio inter ipsum & dictam *Dominam Margaretam* Deo Duce Solennizando & Consummando, tradet & deliberabit, tradive & deliberari faciet,

Ipseque Dominus *Jacobus Rex Scotorum* eandem *Dominam Margaretam*, infra Quindecim Dies, dictas Transmissionem, Traductionem, & Deliberationem proximò & immediatè sequentes, in Facie Ecclesiæ, secundùm Sacrorum Canonum dispositionem, solenniter Disponsabit & in Uxorem Accipiet, ipsamque deinceps tanquam Uxorem suam legittimam in omnibus tenebit, reputabit, & tractabit.

ITEM, idem Dominus *Jacobus Scotorum Rex*, citra Primum
* XII. 789. Diem Julii, qui erit in Anno Domini Millesimo * Quingentesimo Tertio, eidem *Dominæ Margaretæ*, ad Terminum Vitæ suæ, talem & tantum Donationem propter hujusmodi Nuptias, qualem & quantam Donationem aliqua Regina Scotiæ unquam habuit, in Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, efficacioribus viis & mediis quibus de jure fieri possit, faciet, dabit & concedet,

Ipsamque, vel ejus Commissarium, Procuratorem, vel Deputatum [illegible] nutione aut revocatione, [illegible] vel alio modo, aut quovis quæsito colore, faciendis, tàm in Vitâ ipsius Domini *Jacobi Regis Scotorum* quàm post Mortem ejusdem, durante Vitâ ejusdem *Dominæ Margaretæ* naturali, sine Expulsione, Interruptione, Contradictione quacunque, tenebit & possidebit;

Proviso quòd dictus Dominus *Jacobus Rex Scotorum* omnes & singulos Redditus, Fructus, & Proventus, ex prædictis Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, ex Donatione propter Nuptias eidem *Dominæ Margaretæ*, ut præmittitur, dandis & assignandis, provenientes, durante Vitâ suâ naturali, percipiet & habebit,

Quodque idem Dominus *Jacobus Scotorum Rex*, durante Vitâ suâ naturali, Sumptibus & Expensis suis, præfatæ *Dominæ Margaretæ* omnia & singula, quæ ad Apparatum Corporis sui, Ornatum Domorum suarum, Vecturas, Equitatus, Suppellectilem,
Utensilia, Victum, & Vestitum sua, ac Rem familiarem & do- * XII. 791.
mesticam, & alias Res quascumque, secundùm Honorem, Statum, Gradum, & Dignitatem ejusdem *Dominæ Margaretæ*, necessaria fuerint seu quomodolibet condecentia, necnon Familiaribus, Domesticis, & Servientibus præfatæ *Dominæ Margaretæ*, tàm Viris quàm Fœminis (quorum quidem Servientum Viginti quatuor erunt Anglici, partim Viri, partim Fœminæ ad Optionem & Electionem ejusdem *Dominæ Margaretæ*) Esculenta, Poculenta, Stipendia, Vestitus, Vecturas, Equitatus, ac omnia & singula alia quæ eisdem Familiaribus, Domesticis, & Servientibus, secundùm Honorem & Condecentiam Statûs & Dignitatis præfatæ *Dominæ Margaretæ*, similiter necessaria fuerint seu convenientia, supportabit, exhibebit, præstabit, & ministrabit, supportari, exhiberi, præstari, & ministrari faciet;

Et quotiens & quando contigerit aliquem vel aliquam dictorum Servientum Anglicorum obire, totiens & tunc licebit dictæ *Dominæ Margaretæ*, durante Vitâ suâ, in loco Demortuorum vel Demortuarum, usque ad Numerum duodecim Personarum, alios vel alias Anglicos vel Anglicas, ad Sumptus & Expensas prædictos substituere & subrogare:

Et, præter & ultra dicta Apparatum, Ornatum, Victum, &
Vestitum, & alia * prædicta supra specificata necessaria, conde- * XII. 790.
centia & convenientia, idem Dominus *Jacobus Rex Scotorum*, durante Vitâ suâ naturali, eidem *Dominæ Margaretæ* ad usum proprium ejusdem *Dominæ Margaretæ* ex dictis Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus *Mille Libras* legalis & usualis Monetæ Scotiæ, jam currentis & habentis Cursum in Regno Scotiæ, quæ faciunt & constituunt *Quingentas Marcas* Sterlingorum Monetæ jam currentis & habentis Cursum in Regno Angliæ, in Festis Paschæ & Sancti Michaelis per æquales Portiones, tradet, dabit, & solvet, tradive, dari, & solvi faciet,

Cum quibus quidem *Mille Libris* prædictis eadem *Domina Margareta*, loco & nomine prædictorum Villarum, Dominiorum, Terrarum, Prædiorum, & Reddituum, durante Vitâ naturali præfati Domini *Jacobi Regis Scotorum* tantum, tenebit & reputabit se contentam, & de eisdem Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, Redditibus, durante Vitâ ejusdem Domini *Jacobi Regis Scotorum* se nullatenus intromittet,

Licebitque eidem *Dominæ Margaretæ* prædictam Summam *Mille Librarum* & quamlibet inde Parcellam, de tempore in tempus, durante Vitâ præfati Domini *Jacobi Regis Scotorum*, in suos proprios Usus & alienos, sine impedimento ipsius Domini *Jacobi Regis Scotorum*, vel cujuscumque alterius, liberè ad Votum suum convertere & disponere,

Et, si contingat præfatam *Dominam Margaretam* dictum Dominum *Jacobum Regem Scotorum* supervivere, & post ejus Mortem Superstitem fore, eadem *Domina Margareta* post Mortem ejusdem Domini *Jacobi Regis Scotorum*, in prædictis Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, Statum, Titulum & Possessionem suos prædictos, durante Vitâ ejusdem *Dominæ Margare-*

Aureorum Nobilium in eisdem Nobilibus, vel ut dictum est in alia Moneta æquivalenti,

Et in eodem Die ad Annum, vel infra Sex Dies proximò &
* XII. 791. immediatè * sequentes finem ejusdem Anni, qui erit Annus Primus Completus post Solennizationem præfati Matrimonii (videlicet) in Anno Domini Millesimo, Quingentesimo Quarto, in Villa Coldingham Summam *Decem Millium dictorum Aureorum Nobilium in eisdem Nobilibus*, vel ut dictum est in alia Moneta æquivalenti,

Et in fine Anni, tunc proximò & immediatè sequentis finem ejusdem Anni, qui erit Secundus Annus Completus post Solennizationem Matrimonii prædicti (viz.) Anno Domini Millesimo, Quingentesimo Quinto, in Villa de Coldingham, prædictam Summam *Decem Millium dictorum Aureorum Nobilium in eisdem Nobilibus*, vel ut dictum est in alia Moneta æquivalenti, in plenam perfectam & ultimam Solutionem dictæ Dotis, dictorumque *Triginta Millium Nobilium Aureorum*, pro eadem Dote, ut præmissum est, Concessorum,

Dictusque Dominus *Jacobus Rex Scotorum* in omnibus & singulis memoratis Solutionibus, in Terminis prædictis ut præmittitur faciendis, præfato Domino *Regi Angliæ*, ejusve Deputato vel Deputatis, dictam Solutionem facienti, Literas suas Acquietantiales, Magno Sigillo suo sigillatas & Manu suâ propriâ subscriptas, tradet & deliberabit tradive & deliberari faciet,

Et in singulis prædictis Duabus Solutionibus, in dicta Villa de Coldinghame, prædicto Domino *Jacobo Regi Scotorum*, ejusve Commissariis Procuratoribus vel Deputatis, ut præmittitur, faciendis, idem Dominus *Jacobus Scotorum Rex* providebit & ordinabit quod Commissarii Procuratores & Deputati *Regis Angliæ*, illuc eam ob Causam Venientes & Comparentes, & prædictas Solutiones apud Coldingham facturi, cum Pecuniis prædictis salvò & securè erga omnes Scotos, periculo ejusdem *Regis Scotorum*, de Berwico ad prædictam Villam de Coldinghame accedere, & Solutiones prædictas ibidem facere possint & valeant.

ITEM, si prædictam *Dominam Margaretam* absque Prole de Corpore suo, per eundem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* suscitatâ, ante aliquem Terminum Solutionum prædictarum (quod Deus avertat) obire contigerit, tunc post hujusmodi Obitum *Rex Angliæ* ad nullam ulteriorem Solutionem, præfato Domino *Jacobo Regi Scotorum* faciendam, Ratione præsentis Conventionis & Tractatûs, aut alicujus Obligationis, alteriusve publicæ vel privatæ Scripturæ, Signo & Sigillo suo munitæ, in ea Parte factæ & conceptæ, nullo modo teneatur obligetur aut astringatur, sed omnino ab hujusmodi Solutionibus & earum qualibet liberatus quietus & exoneratus ipso facto habeatur & censeatur, ac si nulla Promissio, Obligatio aut Conventio in ea parte facta fuisset; hujusmodi Obligationibus & scripturis, sic ut præfertur signatis & sigillatis, aut quocumque alio modo factis, in nullo penitus obstantibus.

Commissionum verò prædictarum Tenores sequuntur & sunt tales,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, universis & singulis, ad quorum notitias Præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Necnon Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literas & Scripturas sigillatas pro Præmissorum Complemento Nomine nostro Promittendi, Sigillandi, Tradendi & Deliberandi,

Et insuper quascumque Bullas Apostolicas super minore Ætate ejusdem *Filiæ nostræ*, ac de & super Consanguinitate & Affinitate, quibus præfatus *Frater & Consanguineus noster* Carissimus & prædicta *Filia nostra* Præcarissima Quarto & Quarto Gradibus conjunguntur, Acceptandi, Approbandi & Ratificandi,

Ac cuicumque Beneficio tàm Juris & Facti quod dictum Matrimonium impedire possit palàm expressè & in vim Facti in Scriptis Renunciandi; Consimilesque Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Literasque & Juramentum a præfato *Illustrissimo Principe* Fratre & Consanguineo nostro *Scotorum Rege* similiter Stipulandi, Petendi, Exigendi & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi & Exequendi quæ circa Præmissa necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, ac etiam si talia sint quæ de se Mandatum exigant magis speciale,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum & Firmum habituros & Observaturos totum & quicquid per dictos Commissarios aut eorum aliquem in solidum Actum Gestum seu in Præmissis factum fuerit, & superinde Literas nostras Patentes Ratificatorias Approbatorias & Confirmatorias, in Forma debita & autentica, prout opus fuerit, daturos.

In cujus rei Testimonium Præsentibus Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo Die Novembris, Anno Regni nostri Decimo Septimo.

Jacobus, Dei gratia, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum notitias præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Cùm Æternus Deus, &c. *Originalis Commissio patet ut supra de Dat. 2 Die Octobris.*

In cujus Rei Testimonium huic Parti istius INDENTURÆ, penes dictum Excellentissimum & Potentissimum Principem Dominum *Henricum Angliæ Regem* REMANSURÆ, Nos prædicti *Archiepiscopus, Comes, & Postulatus Moraviensis*, Commissarii, Oratores, Ambassiatores & Procuratores præfati Illustrissimi & Serenissimi Principis Domini *Jacobi Regis Scotorum*, Sigilla nostra apposuimus, & Præsentes Manuum nostrarum Subscriptione munivimus.

Datum *in Anglia*, *in Regio Palatio de Richemont*, Vicesimo Quarto Die Mensis Januarii, Anno Domini secundum Cursum & Computationem Ecclesiarum Scoticanæ & Anglicanæ Millesimo Quingentesimo Primo.

ROBERTUS GLASGUEN.
PATRIK ERLE OFF BOTHVILE.
A MORRAVIEN.

Sub Sigillis suis ceræ rubræ a duplicibus Caudis Pergamenæ Pendentibus.

* Ins

tionem & Concordatum inter Nos Commissarios, Oratores & Procuratores prædictos, Auctoritatibus in ea Parte Nobis sufficienter tributis, inde factas & habitas, Deo Duce, per Verba de præsenti contrahetur, maturè considerantes & ante Oculos habentes, non solum ad Terminum vitæ utriusque Principis Principum nostrorum prædictorum, & ad unum Annum proximò sequentem post Obitum ultimi Decedentis, sed Auctoritate & Virtute sufficientium Commissionum a prædictis Principibus nostris respectivè Nobis in hac parte factarum & datarum (Quarum quidem Commissionum Tenores inferiùs sequuntur) ac de Mandatis specialibus Principum nostrorum prædictorum, ab hac Die in antea, perpetuis futuris Temporibus, inter eos eorumque Hæredes & Legitimos Successores, hæreditariè ac legitimè Succedentes, veram, sinceram, integram ac inviolatam Pacem, Amicitiam, Ligam & Confœderationem esse volumus,

Ac, pro firmiori & stabiliori Conservatione ejusdem, omnia & singula Capitula sequentia Tractavimus, Contraximus, Convenimus, Concordavimus & Conclusimus, ac per præsentes Contrahimus, Convenimus, Concordamus & Concludimus,

In primis, inter Nos Commissarios, Oratores & Procuratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, contemplatione Matrimonii & ob Causas prædictas, Tractatum, Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd inter dictos *Reges Scotorum & Angliæ* eorumque Hæredes & Successores prædictos Regna, Patrias & Dominia, Terras & Loca quæcunque eorumdem, necnon Vasallos, Ligeos, Homines, Subditosque suos quoscunque præsentes & futuros tàm Ecclesiasticos quàm Seculares cujuscunque Gradûs Præeminentiæ Statûs & Conditionis existant, etiamsi Archiepiscopali Ducalive alia Dignitate Ecclesiasticâ vel Seculari quacunque præfulgeant, sit bona, realis, sincera, vera, integra & firma Pax, Amicitia, Liga & Confœderatio per Terram, Mare & Aquas dulces ac ubique Locorum, de cætero & inantea, semper perpetuis futuris Temporibus duratura.

Item, inter Nos Commissarios, Oratores & Procuratores prædictos Conventum, Concordatum & Conclusum est quòd nullus dictorum Principum eorumve Hæredum aut Successorum prædictorum movebit aut faciet per Se, * aut Subditos suos, aut alios quoscunque moveri aut fieri permittet, Guerram per Terram, Mare, neque Aquas dulces, adversus alterum dictorum Principum vel eorum Hæredes aut Successores prædictos, eorumve Subditos aut Ligeos suos, nec dabit Auxilium, Consilium, vel Favorem publicè vel occultè ut hujusmodi Guerra fiat moveatur vel excitetur quovis modo.

* XII. 794.

Item, pro securiori firmitate & observatione Pacis, Amicitiæ, Confœderationis, & Intelligentiæ prædictæ, inter Nos Commissarios, Oratores, & Procuratores prædictos, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, Tenore Præsentium, quòd neuter Regum prædictorum, nullusque eorum Hæredum & Successorum prædictorum, quovismodo receptabit, aut a Subditis suis eorum aliquis receptari permittet, aliquem vel aliquos Rebellem, Proditorem, aut Transfugam, Rebelles, Proditores, aut Transfugas de Crimine Læsæ Majestatis Suspectum Reputatum seu Convictum, Suspectos Reputatos aut Convictos,

Et, si contingat quòd aliquis hujusmodi Rebellis, Proditor, sive Transfuga, Rebelles, Proditores, sive Transfugæ in aliquem Locum Obedientiæ Principum prædictorum eorumve Hæredum aut Successorum prædictorum seu alicujus eorum transierit se contulerit seu declinaverit, transierint se contulerint seu declinaverint, Princeps ille in cujus Obedientia sic transierit se contulerit vel de- Status, Gradûs aut Præeminentiæ existant, etiamsi et præfulgeant, titur, Archiepiscopali Ducali aliave quacumque Dignitate aut Auctoritate Ecclesiasticâ vel Seculari præfulgeant, Mercatoribusque aut gentibus Armorum, seu cujusvis alterius inferioris Conditionis Personis, de cætero nullo modo concedantur vel annuantur per eorum aliquem, nec dari aut concedi per eos aut eorum alterum permittantur, nisi ad id alter eorum per alterum eorumdem Principum congruè in scriptis Requiratur expressè; ita tamen quòd, si fortè alter Principum prædictorum hujusmodi Literas salvi Conductûs dare placuerit, ultra unum Annum ad summum duraturæ minimè concedantur,

Et nichilominus, Casu quo de cætero quandocunque alter alterum dictorum Principum pro hujusmodi Literis salvi Conductûs, cuicunque Subdito suo quibuscunqueve Subditis suis Indulgendis, in Scriptis & de Facto * Interpellaverit aut Requisierit, stabitur Arbitrio & Voluntati Principis sic Interpellati an hujusmodi Interpellationi acquiescere, Literasve hujusmodi salvi Conductûs concedere voluerit an non, secundùm quod eidem Principi sic Requisito melius expedire videbitur.

* XII. 795.

Item, si aliquis Rex Princeps aut alia Persona quæcunque, cujuscumque Statûs, Gradûs, Conditionis aut Præeminentiæ fuerit, etiamsi Imperiali, Regali, Archiepiscopali, Ducali aut quacumque alia Dignitate Ecclesiasticâ sive Seculari præfulgeant, nullo penitùs in hac Parte Excepto, Regna, Terras, Patrias aut Dominia alicujus Regum prædictorum eorumve Hæredum aut Successorum prædictorum modo Guerrino Invadere, Turbare, aut quicquam quocumque Locorum contra eosdem aut eorum alterum eorumve Statum, Jura, aut Possessiones, Causa vel Occasione quacunque, Attemptare vel Usurpare præsumpserit, Princeps, non Invasus Turbatus aut Attemptatus, ad Rogatum & Interpellationem Principis Invasi, cum tali ac tanta Armatorum Copia de quali & quanta Requisitus fuerit, ad Expensis tamen Principis Interpellantis, & ad Vadia ac Stipendia in Regno & pro propriis Negotiis aut Causis ipsius Interpellati ab ipso dari & solvi solita & consueta, Consilium, Auxilium, Favorem ac Assistentiam, bonâ Fide, omni dolo, fraude & negligentiâ cessantibus, & cum tanta celeritate & diligentia quanta in urgentissimis Rebus & Causis Propriis præstaret, totiens quotiens Requisitum fuerit, realiter & cum effectu, dabit, faciet & præstabit; quibuscunque Contractibus, Pactis, Conventionibus, Amicitiis, Ligis & Confœderationibus, cum quocumque Principe vel quibuscumque Principibus, sub quacunque verborum serie aut quacumque aliâ firmitate aut auctoritate roboratis, in contrarium antehac initis aut conclusis, non obstantibus.

Item, Conventum & Conclusum est quòd Castrum & Villa Berwici, cum antiquis Limitibus, & Inhabitantes & Incolæ eorumdem sub eisdem perpetua Pace, Amicitia, Liga & Confœderatione pro perpetuo stabunt & permanebunt, ita quòd neque Serenissimus *Rex Scotiæ* prædictus ejusve Hæredes vel Successores prædicti nec eorum aliquis per Se aut aliquos Subditorum Ligeorum aut Vasallorum suorum vel alios quoscumque Guerram, Insultum, Insidias aut Obsidionem publicè aut occultè ipsis Locis aut Incolis eorum, neque Excellentissimus *Rex Angliæ* prædictus ejusve Hæredes vel Successores prædicti neque eorum aliquis per Se aut Inhabitantes Villam seu Castrum hujusmodi Guerram, Insultum aut Obsidionem dicto Serenissimo *Regi Scotiæ* suisve Vasallis faciet aut quovismodo fieri permittet.

Item, Conventum & Conclusum est quòd, si aliquis Ligeorum unius vel alterius Principum prædictorum eorumve Hæredum aut Successorum prædictorum Reparaverit, Ædificaverit, seu, ut vulgariter dicitur, imposuerit *le Fisch Garth de Esk*, aut Rum-

pro sua Defensione dare & impartiri, & non aliter nec alio modo; hac nichilominus Pace & Amicitiâ in suis effectu & Robore illibatâ & inconcussâ persistente & perseverante:

Et, pari modo, quamvis contingat dictum *Regem Scotiæ* ejusve Hæredes & Successores prædictos aut eorum aliquem Bella seu Guerras contra aliquem vel aliquos dictorum Principum in hac parte comprehensorum movere, idem tamen *Rex Angliæ* ejusque Hæredes & Successores prædicti & eorum quilibet a quacumque invasione, in Regnum Scotiæ & Loca ac Dominia ejusdem, tàm per Se quam per suos subditos faciendâ, omninò abstinebit; licebit tamen præfato *Regi Angliæ* eidem Principi, contra quem Bellum ex Parte *Regis Scotiæ* movebitur, Auxilium, Subsidium, Favorem & Succursum solomodo pro sua Defensione dare & impartiri & non aliter nec alio modo; hac nichilominus perpetuâ Pace & Amicitia in suis effectu & Robore Illibatâ & inconcussâ persistente & perseverante.

ITEM, Conventum & Conclusum est, si aliquid contra præsentem Tractatum Pacis Confœderationis & Amicitiæ vel aliquem Articulum seu Capitulum ejusdem per Ligeos, Subditos, Vassallos, Inhabitantes vel Incolas prædictos vel eorum aliquem unius vel alterius Partium prædictarum vel alium aut alios quemcunque vel quoscunque per Terram sive per Mare vel Aquas dulces fieri vel attemptari contingat, propterea non erunt nec censebuntur Ruptæ, Infirmatæ vel Adnullatæ Præsentes Pax, Confœderatio & Amicitia, sed nichilominus in suo Robore permanebunt, & Attemptata hujusmodi debitè Reformabuntur,

Et si hujusmodi Reformationes per Gardianos Marchiarum aut eorum Locatenentes, post Requisitionem sive Interpellationem, per Partem Gravatam & Querelantem in ea parte debitè factas, minimè fiant, tunc Princeps, cujus Subditus Se Gravatum aut Dampnificatum prætendet, per Literas suas Requiret Principem, per cujus Subditum aut Subditos Dampnum aut Injuria Irrogata prætenditur, ut Dampnificato Justitia ministretur & Dampna Resarciantur,

Et casu quo Princeps Requisitus, infra Sex Menses hujusmodi Requisitionem proximò & immediatè sequentes, Parti Querelanti Justitiam non ministraverit seu ministrari fecerit, non propterea Princeps, cujus Subditus Dampnificatus prætenditur, Bellum aut Guerras quovismodo movebit, nec Pacem directè aut indirectè infringet aut violabit, nec ab aliis infringi aut violari permittet; sed, dictis sex Mensibus elapsis, licebit eidem Principi, in casu denegatæ aut non ministratæ Justitiæ, postquam de denegata Justitia debitè sibi constiterit, Literas Reprisaliarum suo Subdito aut Subditis sic Dampnificato aut Dampnificatis, contra & super omnes & singulos Subditos illius Marchiæ, si per Terram, vel Portus & ipsorum Crecas ac Villas & Villagia super Litoribus ipsorum Portuum & Crecarum existentia earumque Inhabitantes & Incolas si per Mare, ubi & in qua vel in quo vel quibus hujusmodi Attemptans vel Dampnificans tempore Dampni vel Attemptati facti habitabat vel moram trahebat, & non contra alium vel alios quovismodo, dare & concedere; nec propterea præsenti Paci, Amicitiæ, Ligæ aut Confœderationi in aliquo censeatur Derogatum, sed omnia in præsenti Pace, Liga, Amicitia & Confœderatione inita & conclusa in suo Robore Virtute & Firmitate nichilominus manebunt, tanquam & si nichil in contrarium Actum, Factum, Gestum aut Attemptatum fuisset,

ras suas, præsentis Tractatus & omnium & singulorum Articulorum in eodem contentorum Ratificatorias & Confirmatorias, Magno Sigillo suo sigillatas, & Manu suâ propriâ subscriptas, alteri Principi tunc superstiti & pro tempore existenti tradet & deliberabit, tradive & deliberavi faciet.

ITEM, ad firmiorem & solidiorem Pacis, Confœderationis, & Amicitiarum prædictarum Conservationem & Observationem, Conventum, Conclusum, & Concordatum est quòd uterque Princeps Principum prædictorum præsentem Tractatum, ac omnia & singula Capitula in eodem Tractatu inita & conclusa, infra Tres Menses post Matrimonium inter dictum Serenissimum Principem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* & dictam *Dominam Margaretam* per Verba de Præsenti contractum, jurejurando personaliter ad Sancta Dei Evangelia præstito, Conveniet, Vallabit, Ratificabit, & Confirmabit.

ITEM, Conventum & Concordatum est quòd præsens Tractatus, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, citra Festum Nativitatis Dominicæ, quod secundùm Computationem Ecclesiæ Anglicanæ erit in Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, per Literas Patentes utriusque Regum prædictorum, Magnis Sigillis suis sigillatas, & Manibus suis propriis subscriptas & subsignatas, Confirmabuntur & Ratificabuntur; Quas quidem Literas Confirmatorias & Ratificatorias, ut præmittitur, sigillatas & subsignatas, uterque Principum prædictorum alter alteri, citra idem Festum Nativitatis Dominicæ, vicissim tradet & deliberabit, tradive aut deliberari faciet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd uterque Principum prædictorum, citra Primum Diem Mensis Julii, qui erit in Anno Domini Millesimo Quingentesimo Tertio, Rescriptum sive Literas Apostolicas, in forma Juris efficaces, Sumptibus & Expensis suis propriis, impetrabit seu impetrari faciet, quibus omnia & singula in præsenti Tractatu contenta ejusdem Sedis Apostolicæ Auctoritate Approbabuntur & Confirmabuntur:

Et, insuper, uterque Principum prædictorum, eorumve Hæredes vel Successores, citra dictum Primum Diem Mensis Julii, instanter & cum effectu requiret Sacrosanctam Sedem Apostolicam & *Summum Pontificem* quòd ferat Sententiam Excommunicationis, nunc pro tunc & tunc pro nunc, in eum ex prædictis Duobus Principibus eorumque Hæredes & Successores prædictos & eorum quemlibet, qui præsentem Pacem, aut aliquod Capitulum præsentis Tractatûs violaverit, aut Violari permiserit, seu Violationi per se vel alios occasionem præstiterit, præter & ultra Sententiam Interdicti in ejus Regnum, Terras, Patrias, & Dominia; non obstante aliquo * Privilegio in Genere vel in Specie illis aut eorum alicui, sub quacunque Verborum serie, concesso: Cui quidem Privilegio uterque Princeps Principum prædictorum palàm, publicè, & expresse, & in vim Pacti Renunciat: * XII. 798.

Et Nos Commissarii antedicti, Nominibus eorumdem, sufficienti auctoritate Nobis in hac parte attributâ, eodem modo Renunciamus in hiis Scriptis, quas quidem Sententias, Censuras, & Pœnas ille Princeps Principum prædictorum, eorumque Hæredes & Successores totiens Incurret & Incurrent, quotiens contra Formam alicujus Capitulorum præsentis Tractatûs quicquam attemptaverint, aut per se vel alios præsentem Pacem in aliquo violaverit vel violaverint, seu violari permisent seu permiserint; & tamdiu eisdem Pœnis & Censuris Irretitus & Involutus, Irretiti & Involu-

ti

Facimus, Ordinamus & Conftituimus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eifdem & eorum cuilibet in folidum, conjunctim & divifim, noftram plenariam Poteftatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & fpeciale, pro Nobis & Nomine noftro, cum Illuftriffimo & Sereniffimo Principe, Cariffimoque Confanguineo & Fratre noftro *Jacobo Scotorum Rege*, ejufve Commiffariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, fufficientem Poteftatem & Auctoritatem ab eo ad hoc habentibus, tàm de & fuper verâ, firmâ, perpetuâ, & reali Pace atque Concordiâ, quàm de & fuper Treugis & Guerrarum Abftinentiis, Ligis, Amicitiis, Affinitatibus, mutuifque hincinde Auxiliis & Affiftentiis quotiens opus fuerit præftandis, necnon Intelligentiis, Alligantiis & Confœderationibus quibufcumque inter *Nos* & dictum *Illuftriffimum Principem* Hæredefque & Succeffores, ac Regna, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vaffallos, Faventes, Confœderatos & Adhærentes noftros & fuos quofcumque, hincinde Ineundis, Capiendis, Componendis, Celebrandis & Habendis, Conveniendi, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, Pacifcendi, ac finaliter & integrè Determinandi & Concludendi,

Hujufmodique Pacem & Concordiam, ac Treugas & Guerrarum Abftinentias, Ligas, Amicitias, Fœdera, Affinitates, Intelli-
* XII. 799. gentias, Alligantias & * Confœderationes, aliafque Pactiones & Conventiones Componendi, Pacifcendi, Firmandi, Statuendi & pro perpetuo Roborandi,

Necnon, de & fuper omnibus & fingulis Contentionibus, Quæftionibus, Guerris, Caufis, Querelis, Litibus, Attemptatis & Demandis, unà cum fuis circumftantiis, emergentibus, incidentibus, dependentibus ac connexis, quæ, inter *Nos* & præfatum Illuftriffimum Principem *Scotorum Regem*, & Regna, Terras, Dominia, Patrias & Loca, Subditos, Vaffallos, Alligatos, Confœderatos & Adhærentes prædictos, hincinde pendere dinofcuntur, Tractandi, Conveniendi, Appunctuandi, & Componendi,

Necnon quofcumque Subditos noftros Malefactores, Homicidas, Fures, Latrones, juxta Leges & Confuetudines Merchiarum Regni noftri Angliæ, debitè puniri Promittendi,

Necnon Rebelles dicti Confanguinei noftri, in Regnum noftrum Fugientes, certis modo & formâ eidem Confanguineo noftro aut fuo fufficienti Deputato Tradendos & Deliberandos, Annuendi & Confentiendi,

Necnon Leges, Statuta & Ordinationes, pro Punitione hujufmodi Malefactorum, de novo Statuendi, Condendi & Ordinandi,

Ac etiam de & fuper Litteris fcriptis & Bullis Apoftolicis, omnium & fingulorum Præmifforum Confirmatoriis, Approbatoriis & Ratificatoriis, a Sede Apoftolicâ, pro meliore Confervatione Præmifforum, per Nos impetrandis, habendis & obtinendis, cum Claufulis & Articulis de Sententiâ Excommunicationis in Nos & Perfonam noftram, ac de Sententia Interdicti in Regnum noftrum, Patrias, Dominia & Terras noftras, fi Tractatum Pacis aut aliquod Capitulum ejufdem Pacis feu Tractatûs, quem inter Nos & dictum Principem, feu noftros aut ejus Comiffarios, Iniri & Concludi contigerit, Violaverimus aut Violari permiferimus, Tractandi, Concordandi, Appunctuandi, Obligandi & Concludendi, ac cuicumque Privilegio, tàm Juris quàm Facti, fub quâcumque Verborum ferie conceffo aut Concedendo, alicui Capitulo præfentis Tractatûs quovis modo derogatorio, palàm, exprefsè & in vim Pacti, Nomine noftro Renunciandi,

Ac etiam Securitates, Cautiones, Promiffa, Obligationes, Litteras & Scripta figillata, pro Præmifforum complemento, Nomi-

Comes, & *Poftulatus Moravienfis*, [illegible] tores præfati Excellentiffimi Principis noftri *Jacobi Regis Scotorum*, Sigilla noftra appofuimus, & Præfentes Manuum noftrarum Subfcriptione munivimus.

Datum *in Anglia*, *in Regio Palatio de Richemond*, Vicefimo Quarto Die Menfis Januarii, Anno Domini fecundum Curfum & Computationem Ecclefiarum Scoticanæ & Anglicanæ Millefimo Quingentefimo Primo.

ROBERTUS GLASOUEN.
PATRIK ERLE OFF BOTHVILE.
A. MORRAVIEN.

Sub Sigillis fuis ceræ rubræ a duplicibus Caudis Pergameni Pendentibus.

Indentura pro Reformatione Attemptatorum.

HÆC INDENTURA, FACTA inter Nos, — Ann D. 1502. An. 17. H. 7. Ex Autogr.

Robertum, Miferatione Divinâ, *Glafguenfem Archiepifcopum*, *Patricium Comitem de Bothvile* Dominum de Halys ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ Gardianum Occidentalium Marchiarum ejufdem, & *Andream Poftulatum Ecclefiæ Cathedralis Moravienfis*, Illuftriffimi & Excellentiffimi Principis *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scotorum* ad Infrafcripta Commiffarios, Oratores, Ambaffiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios fpeciales & generales, ex unâ,

Et, Reverendiffimum ac Reverendum in Chrifto Patres, *Henricum*, Miferatione præmiffâ, *Cantuarienfem Archiepifcopum* totius Angliæ Primatem, & Apoftolicæ Sedis Legatum Illuftriffimi & Potentiffimi Principis *Henrici* Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ* Magni Sigilli Cuftodem, *Ricardum Wintonienfem Epifcopum* ejufdem Domini Regis Angliæ Privati Sigilli Cuftodem, & Nobilem & Potentem Dominum *Thomam Comitem Surriæ* Thefaurarium Angliæ, ejufdemque Regis ad Infrafcripta Commiffarios, Oratores, Ambaffiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios fpeciales & generales, parte ex alterâ,

TESTATUR quòd, cùm jamdudùm inter Nos Oratores, Procuratores, Commiffarios, & Legatos prædictos, virtute & auctoritate quarumdam Commiffionum Nobis in ea parte a prædictis Principibus noftris datarum & conceffarum, eorumdem Principum Nomine & Mandato, quædam Capitula perpetuæ Pacis, Amicitiæ, Ligæ, Unionis, & Confœderationis, pro ipfis fuifque Hæredibus & legittimis Succefforibus hæreditariè & legitimè Succedentibus, eorumque Regnis, Terris, Dominiis, & Subditis perpetuò duraturarum, ad Laudem & Gloriam Dei, Pacem & Honorem Principum noftrorum prædictorum, ac Subditorum fuorum Quietem, Commodum, & Utilitatem, inita, concordata, & conclufa fuerint, ficuti ex ejufdem Tractatûs, cujus Data eft Die Datæ Præfentium, Infpectione luculentiùs apparere poteft,

Nos Commiffarii, Oratores, & Procuratores prædicti, ad firmiorem & ftabiliorem Pacis, Amicitiæ, & Confœderationis prædictarum Obfervationem & Continuationem, Nominibus & Mandatis

vel Subditi extiterit vel extiterint, & ipsos sic Convictum vel Convictos non solum Officiis suis privabit, sed etiam Ipsum & Ipsos, prout eidem Principi, secundùm ejus Honorem & Conscientiam, dictorumque Homicidarum, Furium, Latronum, & aliorum Malefactorum Offensarum qualitates & quantitates, dignum & visum fuerit, Puniet & Cohercebit; & nichilominus Princeps ille pro hujusmodi Homicidarum, Furium, Latronum, & aliorum Malefactorum prædictorum Captione & Deliberatione Operam, Curam & Diligentiam secundùm ejus Honorem & Conscientiam fieri & præstari faciet.

Item, Conventum & Conclusum est quòd Homicidæ modo & formâ sequentibus puniantur, videlicet, si contingat de cætero aliquem vel aliquos Subditum vel Subditos dicti *Regis Angliæ* ejusve Hæredum vel Successorum prædictorum, aliquem vel aliquos Subditum vel Subditos dicti *Regis Scotiæ* ejusve Hæredum vel Subditorum prædictorum, infra Marchias Angliæ vel Limites Marchiarum Scotiæ, violenter Interficere, Gardianus Marchiarum prædictarum Angliæ, vel ejus Locumtenens aut Locumtenentes, Deputatus aut Deputati, cum omni cura & diligentia, omni Favore postposito, ac dolo, fraude & sinistra machinatione quibuscunque in hac Parte cessantibus, Prosequentur & quilibet eorum Prosequetur, ut talis Interfector seu Interfectores Capiantur: qui, si quoquo modo Capti fuerint, ducantur ad Dietam per Gardianos utriusque Marchiæ, vel per eorum Locatenentes vel Deputatos appunctuandam: ubi, si per Leges aut Consuetudines Marchiarum legittimè convincantur, vel aliquis eorum convincatur, tunc Gardianus Marchiarum Angliæ ejusve Locumtenens vel Locumtenentes, Deputatus vel Deputati, talem Interfectorem vel Interfectores, ut supra Convictum vel Convictos, Gardiano Marchiarum Scotiæ ejusve Locumtenenti vel Locumtenentibus, Deputato vel Deputatis Liberabit seu Liberari faciet; qui Gardianus Marchiarum Scotiæ, ejusve Locumtenens vel Locumtenentes, Deputatus vel Deputati, ipsum Homicidam vel Homicidas, sic ut supra Convictum vel Convictos, & sibi Consignatum vel Consignatos, pro hujusmodi Homicidio ultimo Supplicio demandare possit:

Et, simili modo, si contingat de cætero aliquem vel aliquos Subditum vel Subditos dicti *Regis Scotiæ*, ejusve Hæredum vel Successorum prædictorum, aliquem vel aliquos Subditum vel Subditos dicti *Regis Angliæ*, ejusve Hæredum vel Successorum prædictorum, infra Marchias Scotiæ vel Limites Marchiarum Angliæ violenter interficere, Gardianus prædictarum Marchiarum Scotiæ, ejusve Locumtenens vel Locumtenentes, Deputatus vel Deputati, cum omni cura & diligentia, omni favore postposito, ac Dolo, Fraude vel Machinatione quibuscunque in ea Parte cessantibus Prosequentur & quilibet eorum Prosequetur ut talis Interfector vel Interfectores capiantur: qui, si quoquo modo Capti fuerint, ducantur ad Dietam per Gardianos utriusque Marchiæ vel per eorum Locumtenentes vel Deputatos appunctuandam: ubi, si per Leges
• XII. 802. & Consuetudines Marchiarum legittimè • Convincantur vel eorum aliquis Convincatur, tunc Gardianus Marchiarum Scotiæ, ejusve Locumtenens vel Locumtenentes, Deputatus vel Deputati, talem Interfectorem seu Interfectores, sic ut supra Convictum vel Convictos, Gardiano Marchiarum Angliæ ejusve Locumtenenti vel Locumtenentibus, Deputato vel Deputatis Liberabit seu Liberari faciet; qui Gardianus Marchiarum Angliæ, ejusve Locumtenens vel Locumtenentes, Deputatus vel Deputati, ipsum Homicidam vel Homicidas, sic ut supra Convictum vel Convictos, & sibi Consignatum vel Consignatos, pro hujusmodi Homicidio ultimo Supplicio demandare possit.

Item, Conventum & Conclusum est quòd, si aliquis Subditus Partium prædictarum, qui passus fuerit Rapinam vel Spolium a Subdito alterius earumdem, propriâ Auctoritate suâ propter hoc Spoliationem, Prisas vel Districtiones Personarum vel Bonorum fecerit, eo ipso cadat a Causa sua, & nichilominus secundum Delicti exigentiam puniatur.

Item, Conventum & Conclusum est quòd, si aliquid, contra præsentem Tractatum Pacis, Confœderationis, & Amicitiæ, aut aliquem Articulum seu Capitulum ejusdem, per Ligeos, Subditos, Vassallos, Inhabitantes, vel Incolas prædictos vel eorum aliquem unius vel alterius Partium prædictarum, vel alium vel alios quemcunque vel quoscunque, per Terram sive per Mare vel Aquas dulces, fieri vel attemptari contingat, propterea non erunt nec censebuntur Ruptæ, Infirmatæ vel Adnullatæ prædictæ Pax, Confœderatio, & Amicitiæ, sed nichilominus in suo Robore permanebunt, & Attemptata hujusmodi debitè reformabuntur,

Et si hujusmodi Reformationes, per Gardianos Marchiarum aut eorum Locatenentes, post Requisitionem sive Interpellationem, per Partem Gravatam & Querelantem in ea Parte, debitè factas, immediatè non fiant, tunc Princeps, cujus Subditus Gravatum aut Dampnificatum se prætendit, per Literas suas Requiret Principem, per cujus Subditum aut Subditos Dampnum aut Injuria irrogata prætenditur, ut Dampnificato justitia ministretur & Dampna resarciantur: & Casu quo Princeps • requisitus, infra Sex • XII. 803.
Menses hujusmodi Requisitionem proximò & immediatè sequentes, Parti Querelanti Justitiam non ministraverit seu ministrari fecerit, non propterea Princeps, cujus Subditus Dampnificatus prætenditur, Bellum aut Guerras quovis modo movebit, nec Pacem directè aut indirectè infringet aut violabit, seu ab aliis infringi aut violari permittet: sed, dictis Sex Mensibus elapsis, licebit eidem Principi in Casu denegatæ aut non ministratæ Justitiæ, postquam de denegata Justitia debitè sibi constiterit, Literas Reprisaliarum suo Subdito aut Subditis sic Dampnificato aut Dampnificatis, contra & super omnes & singulos Subditos illius Marchiæ, si per Terram, vel Portus & eorum Crecas ac Villas & Villagia super Littoribus ipsorum Portuum & Crecarum existentia eorumque Inhabitantes & Incolas, si per Mare, ubi & in quo vel in qua vel in quibus hujusmodi Attemptans vel Dampnificans, tempore Dampni vel Attemptati facti, habitabat vel moram traxit, & non contra alium vel alios quovis modo dare & concedere, nec propterea prædictæ Paci, Amicitiæ, Ligæ, aut Confœderationi in aliquo censeatur Derogatum, sed omnia in prædicta Pace, Liga, Amicitiâ, & Confœderatione inita & conclusa in suo Robore, Virtute, & Firmitate nichilominus manebunt, tanquam & si nichil in contrarium Actum, Factum, Gestum, aut Attemptatum fuisset.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd Hæredes & prædicti Successores Principum prædictorum & eorum singuli successive, infra Sex Menses proximò & immediatè sequentes Mortem sui Antecessoris vel Prædecessoris Regis, Literas suas, præsentis Tractatûs & omnium & singulorum Articulorum in eodem contentorum Ratificatorias & Confirmatorias, Sigillo suo sigillatas, & Manu suâ subscriptas, alteri Principi tunc Superstiti & pro tempore existenti Tradet & Deliberabit, Tradive & Deliberari faciet.

Item, Conventum & Concordatum est quòd præsens Tractatus, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, citra Festum Nativitatis Dominicæ, quod secundùm Computationem Ecclesiarum Scoticanæ & Anglicanæ erit in Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, per Literas Patentes utriusque Regum præ-

1502. R Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac ex certa
An. 17. Scientia & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per
H. 7. Præsentes Damus & Concedimus Venerabili in Christo Patri *Johanni Arundell Coventrensi & Lichfeldensi Episcopo* Custodiam
Pat. 17. H. 7 omnium & omnimodorum Temporalium & realium Possessionum
p. 2. Episcopatûs Exoniensis, ac eidem Episcopatui quomodolibet & u-
m. 31. bicumque infra Regnum nostrum Angliæ pertinentium, annexorum sive spectantium, ac omnia Exitus, Proficua, Firmas, Redditus, Reventiones, & Emolumenta omnium & singulorum Possessionum Temporalium prædictorum, in Manibus nostris existentium, & Nobis qualitercumque emergentia, ratione ultimæ Vacationis Episcopatûs prædicti, per Translationem Venerabilis in Christo Patris *Richardi Redmayn* nunc *Eliensis Episcopi* a Sede Exoniensi prædictâ (videlicet) a tempore prædictæ Translationis, & a tempore quo dictus Episcopatus Exoniensis sic vacavit hucusque provenientia, & quamdiu Temporalia prædicta in Manibus nostris fore contigerint, & exnunc durante Vacatione illâ proventura,

Habenda & Occupanda omnia & singula Temporalia prædicta cum omnibus & singulis eorumdem pertinentiis, & Percipienda omnia Exitus, Proficua, Firmas, Redditus, Reventiones, & Emolumenta prædicta, a dicto tempore Vacationis prædictæ, durante eadem Vacatione, *eidem Johanni*, tàm per Manus suas & Ministrorum suorum proprias, quàm per Manus omnium & singulorum Receptorum, Ballivorum, Appruatorum, Firmariorum, Tenentium, sive Occupatorum Possessionum Temporalium prædictorum & eorum cujuslibet inde Parcelæ, ac per Manus omnium & singulorum Escaetorum nostrorum in Comitatibus illis, in quibus Possessiones & Temporalia illa seu aliqua inde Parcella separatim existunt sive existit, adeò plenè, liberè & integrè, prout Nos ea haberemus, ratione Vacationis Episcopatûs illius, ac toto tempore ejusdem Vacationis, si præsens Concessio nostra *eidem Johanni* inde facta non fuisset, absque Compoto, Responso seu aliquo alio Nobis pro Præmissis seu aliquo Præmissorum Reddendo, Solvendo, seu Faciendo quovis modo,

Eo quod expressa mentio de vero Valore Annuo Temporalium prædictorum, aut de Certitudine Exituum, Proficuorum, Firmarum, Redditùum, Reventionum, & Emolumentorum prædictorum, seu aliquâ aliâ Certitudine, aut * de aliis Donis sive Conces-
* XIII. 2. sionibus per Nos *eidem Johanni* ante hæc tempora factis, in Præsentibus facta non existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium facto, edito, ordinato, sive proviso, aut aliquâ aliâ rationabili Causâ seu Materiâ quacumque, in aliquo non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus Temporalium Sarum.

Ann. D. R EX Escaetori suo in Comitatibus Suthamptoniæ & Wiltesiæ, Salutem.
1502. Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem in Christo Patrem
An. 17. *Edmundum nuper Episcopum Herefordensem* a vinculo, quo eidem
H. 7. Ecclesiæ Herefordensi, cui tunc præerat, tenebatur, absolverit,
Pat. 17. & ipsum ad Ecclesiam Sarum transtulerit, ipsumque in Episcopum
H. 7. dictæ Ecclesiæ Sarum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas
p. 1. m. Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, No-
19. bis constat,

stræ prajudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentæ, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Episcopi*, sic ad dictam Ecclesiam Sarum Translati, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Episcopo*, sic ad eandem Ecclesiam Translato, Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Sommers. & Dors.
Escaetori Regis in Com. Oxon & Berk.
Escaetori Regis in Com. Surr. & Sussex.
Escaetori Regis in Com. Lincoln.
Escaetori Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.
Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Londoniæ *ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Episcopo Sarum.

R EX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd, 1502.
Cùm Episcopatus Sarum, per Translationem Venerabilis in Chri- An. 17.
sto Patris *Henrici nuper Episcopi ibidem*, jamdudùm vacaverit, H. 7.
Et quòd Nobis per *Decanum & Capitulum dictæ Ecclesiæ* & Suc- Ibid. m.
cessores suos, pro Custodia ejusdem Episcopatûs & Temporalium 18.
ejusdem, Episcopatu illo Vacante, si per unum Annum vacaverit, *de Mille & viginti & una Libris Septem Solidis & Undecim Denariis* pro Anno illo,

Et, si minori vel majori tempore quàm per Annum hujusmodi Vacatio duraverit, tunc per eosdem *Decanum & Capitulum* & Successores suos prædictos, pro Rata dictorum *Mille & Viginti & unius Librarum, Septem Solidorum & Undecim Denariorum per Annum*, pro Rata temporis, Nobis proinde respondere debeant,

De Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Reverendo in Christo Patri Dilecto & Fideli Consiliario nostro *Edmundo Sarum Episcopo* & Assignatis suis omnes & omnimodas ac tantas & hujusmodi Denariorum Summas, necnon Exitus & Proficua Temporalium Episcopatûs prædicti, quæ ad Nos ratione Vacationis prædictæ quoquo modo pertinent aut pertinere deberent,

Habenda & Percipienda *eidem nunc Episcopo* & Assignatis suis, per Manus præfatorum *Decani & Capituli* & Successorum * suo- * XIII. 3.
rum, ad Usum *præfati nunc Episcopi* & Assignatorum suorum, de Dono nostro, adeò liberè, plenè & integrè, prout Nos vel Hæredes nostri, ratione Vacationis prædictæ, haberemus & perciperemus, si præsens Concessio nostra *præfato nunc Episcopo* inde facta non fuisset, absque Compoto, Responso, seu aliquo Nobis vel

& Salinarum, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionabus Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Cornelii de Berghes*, ac *Domini de Berssell*, Militum *Ordinis nostri Velleris Aurei*, & *Indoci Prant* Militis, Camerariorum nostrorum, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo *Henrico Anglicorum Rege*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tàm de & super vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Amicitiis, Confœderationibus, Treugis, & Guerrarum Abstinentiis, Fœderibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quàm de & super quibuscumque Commerciis, Excercitiis Commerciorum, ac mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum,

Inter Nos, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra quæcumque, & *dictum Sacratissimum Principem*, Hæredes & Successores suos, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque Ineundis, Capiendis, Pacifcendis, Conveniendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

* XIII. 4. * Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, & Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vasallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos hincinde pendere dinoscuntur,

Communicandi, Tractandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Pacifcendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic Appunctuatis & Conclusis, Litteras validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, consimilesque Litteras ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiamsi talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale,

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Com-missarios suos, sub certis modo & forma, inire, contrahere, atque perficere volumus, sicuti in Literis nostris Patentibus, manuali Subscriptione ac Magno Sigillo nostro munitis, desuper confectis, plenius liquet & continetur;

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitate, Probitate, Circumspectione, & Industria Dilecti & Fidelis Consiliarii & Capellani nostri *Galfridi Blythe* Decani Ecclesiæ Cathedralis Eborum, quamplurimum confidentes,

Ipsum nostrum verum & indubitatum Oratorem, Commissarium, Procuratorem, Legatum, Deputatum, & Nuncium specialem Facimus, Ordinamus, * Constituimus, & Deputamus per Præsentes, * XIII. 5.

Dantes & Concedentes eidem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale prædictas Literas nostras Patentes Transportandi, & eidem Serenissimo Excellentissimoque Principi, pro Nobis & Nomine nostro, Tradendi & Deliberandi,

Receptis tamen ab eo prius consimilibus suis Literis Patentibus ejusdem effectûs & vigoris, Manuali suâ Subscriptione ac Magno suo Sigillo pari modo munitis,

Ipsasque Literas Patentes præfati Serenissimi atque Excellentissimi Principis, sic, ut præfertur, munitas, ab eo pro Nobis & Nomine nostro Recipiendi, Acceptandi, ac Nobis Afferendi & Deliberandi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, Expediendi, & Perimplendi, quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Maii, Anno Regni sui decimo septimo.

Pro Rege memorato de Subsidio concedendo.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1502.

Cùm publicas Clades & horrendas Christianæ Religionis Calamitates Nobiscum consideremus, nullum Genus Hominum usquam inventum est, posteaquàm Sceleratissima illa Mahameti Secta invaluit, cui Christiana Religio plus debeat quàm Illustrissimis *Hungariæ Regibus*, & maximè Serenissimo *Lancislao moderno Regi*, Confratri nostro, qui præclaro ingentique Animo omnes Barbarorum & Infidelium nepharios Conatus, multis jam Annis, non modò strenuè propulsavit, verùm etiam ad Vindicandam Christianam Rempublicam ex atrocissima eorum Servitute in pristinam suam & Libertatem & Dignitatem summo studio summaque diligentiâ laborare conatus est. *An. 17. H. 7. Franc. 17. H. 7. m. 1.*

Quæ cùm ita sint, nichil sanctius nichilque Deo Optimo Maximoque acceptabilius esse duximus, quàm quòd *præfato Illustrissimo Regi*, præsertim in hoc instanti Periculo, & in tàm sancto præclaro Divinoque Opere, aliquod Subsidium gratuitum, sub certis modo & formâ, a Nobis foret præstandum, maximè cùm nos in Persona nostra ire, aut Copias vel Armorum Gentes a Regno nostro ad tanta tamque remota loca trajicere non facile finit Locorum Distantia.

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitate, provida Circumspectione, & Industria Prædile-

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictum Commissarium, Oratorem, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium nostrum Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo septimo die Maii, Anno Regni sui decimo septimo.

Tractatus cum Rege Romanorum super Intercursu Mercatorum.

Ann. D. 1502. *Ao. 17. H. 7. Ex Autogr.*

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, *Cornelius de Bergis* Aurei Velleris Miles, Dominus Temporalis de Melin & Zenenberghe, &c. Marescallus Illustrissimi Principis Domini *Philippi Archiducis Austriæ*, *Henricus de Wittam* Miles Aurei Velleris Dominus Temporalis de Berssee, Gubernator Domini *Karoli Ducis Luxembergensis*, *&c.* *Judocus Praut* Miles, Dominus Temporalis de Blaesbelt, Ambassiatores, Procuratores, Oratores, & Commissarii in hac parte Sacratissimi ac Invictissimi Principis *Maximiliani Romanorum Regis* semper Augusti, Salutem.

Sciatis quòd Nos, pro dicto Sacratissimo Rege Romanorum, suisque Hæredibus & Successoribus, atque ejus & eorum Nomine, Auctoritate Nobis ab eodem Rege per Literas suas Patentes commissâ (quarum Tenor inferiùs sequitur) cum Venerabilibus Viris *Karolo Somerset* uno Militum *Ordinis Garterii* ac Capitaneo Gardæ Illustrissimi *Regis Angliæ*, ac Magistro *Guillelmo Warham* Legum Doctore Electo in Episcopum Londoniensem, Ambassiatoribus, Procuratoribus, Oratoribus, & Commissariis dicti Illustrissimi *Regis Angliæ* ad Infrascripta per ipsius Regis Angliæ Literas Patentes Deputatis (quarum etiam inferiùs Tenor sequitur) Convenimus, Contraximus, & Conclusimus, ac per Præsentes Convenimus, Contrahimus, & Concludimus omnes & singulos Mercium & Mercandisarum Intercursûs sequentes Articulos,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd omnes & singuli Mercatores Regni Angliæ, Dominii Hiberniæ, Villæ & Merchiarum Calesii, & eorum Factores, Familiares, Negotiorum Gestores, & Ministri, Nautæ, Magistri Navium & Marinarii poterunt de cætero Navigare, Ire, Transire, & Redire, per Terram, Mare, & Aquas dulces, necnon Eundo & Redeundo Conversari, Esse & Morari securè & liberè in Patriis, Terris, & Dominiis Serenissimi *Regis Romanorum*, & etiam in Portubus & Litoribus Patriarum, Terrarum, & Dominiorum prædictorum, per ipsum *Regem Romanorum* auctorizatis (in Villis, videlicet, ubi Custumarii & alii Officiarii Regales sunt ordinati ad Vacandum & Attendendum pro & super Introitu & Exitu Navium, Mercatorum, & Mercandisarum) & non alibi nec in aliis Locis, cum eorum Bonis & Mercandisis in Patris, Terris, & Dominiis ipsius *Regis Romanorum* non prohibitis, ac cum Navibus quibuscumque, & cum Mercatoribus Patriarum, Terrarum, & Dominiorum prædictorum, seu eorum Factoribus, Familiaribus, & Negotiorum Gestoribus, ac Ministris, necnon cum omnibus aliis Mercatoribus, cujuscunque Nationis existant, & eorum Factoribus, Familiaribus, Negotiorum Gestoribus, & Ministris, de quibuscunque Mercandisis & Rebus non prohibitis liberè mercari; Terrarum alicujus Principis Principum prædictorum per ipsos Principes seu eorum Officiarios quovis pacto Redargui vel aliqua Pœna Mulctari possint, vel quòd per eosdem ipsis Mercatoribus aliquod Dampnum, Præjudicium, vel Impedimentum fieri aut inferri possit per viam Facti, occasione Guerræ vel Deprædationum aut Attemptatorum factorum vel fiendorum, vel alio modo ex Causa quacumque; Solvendo tamen, quantum attinet ad Mercatores utriusque Partis Partium prædictarum, pro Rebus, Bonis, & Mercandisis suis Jura & Theolonea pro eisdem debita & consueta.

ITEM, Conventum est quòd præsentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta uterque Princeps Principum prædictorum, per Literas suas Patentes, Magnis Sigillis suis sigillatas, & Manibus suis propriis subscriptas & subsignatas, infra Duos Menses Datæ Præsentium proximè & immediatè sequentes, Acceptabit, Confirmabit, & Ratificabit,

Omnesque & singulos tàm Juris quàm Facti Defectus, & præsertim si qui sint ratione Commissionis aut Commissionum Principum prædictorum, ita ut, si ad præsentem Tractatum, aut ad aliquod in eodem contentum, & Nominibus eorumdem Principum per Nos conclusum, in aliqua sua Parte, aliqua Commissio Commissionum prædictarum non satis ampla ac sufficiens videatur, per suas Litteras Confirmatorias, ut præmittitur, signatas & sigillatas, Supplebit,

Beneficioque omnium & singulorum Canonum ac Legum (quos quidem Canones ac Leges pro hic expressis habemus) quibus, propter Defectum alicujus Commissionis Commissionum prædictarum, alicui Articulorum præsentis Tractatûs, in Parte vel in toto derogari possit, in dictis suis Litteris Confirmatoriis, palàm & expressè Renunciabit, & Nos Commissarii Principum prædictorum eorumdem Nominibus Renunciamus per Præsentes:

Promittetque uterque Princeps Principum prædictorum, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula Capitula præsentis Tractatûs, & in eis aut eorum aliquo contenta, quantum ad eos pertinet, purè, fideliter ac inviolabiliter tenere, adimplere, & observare, & ab aliis teneri, adimpleri, & observari facere, nec contra ea aut eorum aliquod facere aut venire, fierive aut veniri ullo unquam tempore consentire vel permittere:

Quas quidem Litteras Confirmatorias & Ratificatorias, ut præmittitur sigillatas & subsignatas, uterque Principum prædictorum, infra dictos Duos Menses, in Civitate Londoniarum, Commissariis, sufficienter in ea parte deputatis, vicissim Tradet & Deliberabit, Tradive & Deliberari faciet.

ITEM, Conventum est quòd Sacratissimus *Romanorum Rex* omnia & singula Capitula præsentis Tractatûs, vel saltem Tenorem & Effectum eorumdem, in Dignioribus Civitatibus & Opidis Patriarum suarum, immediatè post Traditionem dictarum Literarum Confirmatoriarum, publicari, notificari, ac proclamari faciet cum effectu,

* Et dictus Serenissimus *Rex Angliæ* omnia & singula hujusmodi Capitula præsentis Tractatûs, vel saltem Tenorem & Effectum eorumdem, immediatè post Traditionem dictarum Litterarum, ut præmittitur, Confirmatoriarum, in Dignioribus Civitatibus & Opidis Regni sui Publicari, Notificari, & Proclamari faciet cum effectu. * XIII. 8.

Sequitur Tenor Commissionis prædictorum Oratorum & Commissariorum Sacratissimi Regis Romanorum.

Maximilianus, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* REX semper Augustus, ac *Ungbariæ*, *Dalmatiæ*, *Croatiæ*, *&c.* REX, ARCHIDUX *Austriæ*, DUX *Burgundiæ*, *&c.*

Dat;

Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vasallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos, hincinde pendere dinoscuntur,

Communicandi, Tractandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Pascifcendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint Vallandi, Roborandi, & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic appunctuatis & conclusis, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi, & Deliberandi,

Consimilesque Literas ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi, Exigendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale:

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regis, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros

* XIII, 9. * Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo die Septembris, Anno Regni nostri Decimo septimo.

Per ipsum Regem.

WARHAM.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos, Sacratissimi *Regis Romanorum* Commissarii antedicti, Sigilla nostra Præsentibus apposuimus, & Nomina nostra Manibus nostris propriis subscripsimus,

Data apud *Andwerpiam* Die Decimâ nonâ Mensis Junii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo.

Pro Imperatore, de Subsidio contra Turcos.

Ann. D. 1502. *An. 17. H. 7. Ex Autogr.*

CUM ad Tuitionem & Defensionem Christianæ Fidei, & præsertim contra perfidissimam & iniquissimam Turcorum Gentem,

Qui contra Christianos indiès Bella movent, eorumque Domos, Prædia, Villas, Dominia Igne & Ferro iniquissimè vastant, nonnullosque Christianos super Dei Altaria, in contemptum Christianæ Religionis, in Ecclesiis mactant, ac eorumque Liberos in Cunis adhuc vagientes dampnantissimè Gladio transfurrunt,

Omnes Christiani Principes Manus suas adjutrices apponere teneantur, nemo tamen omnium Christianorum Principum, ad hujusmodi non solum propulsandas, sed & ulciscendas Injurias, majori curâ & sollicitudine quàm Illustrissimus *Angliæ Rex* indies afficitur,

lesimo Quingentesimo secundo.

** Sequitur Tenor Commissionis,* * XIII. 10.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm Sacratissimus Princeps *Maximilianus Romanorum Rex* Frater & Consanguineus noster Carissimus, ex sua pia & devota Dispositione ac Intentione, ad Laudem Dei Omnipotentis ac Defensionem Christianæ Religionis, quandam Expeditionem sive armatam Potentiam contra perfidos & infideles Turcos,

Christi Salvatoris nostri Atrocissimos Hostes & Inimicos, ipsius nostri Salvatoris Fidem & Religionem indiès Destruere & Devastare, necnon Patrias, Civitates, & Loca Fidelium Christianorum omnium Arte, Dolo, Astutiâ, totisque viribus infestare & captivare, suæque Ditioni subjicere nitentes,

Concedente Altissimo, in brevi instituere & destinare intendit,

Cumque Nos ad tàm remota Loca in Persona ire aut Gentes Armorum a Regno nostro mittere non facile sinit Locorum Distantia, Nolentes tamen ipsi Sacratissimo Principi in tàm sancto pio ac laudabili decile Proposito, sub certis modo & formâ Auxilium, Assistentiam, & Succursum eidem præstare contenti simus,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitate, Industriâ, & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Karoli Somerset* unius Militum Ordinis nostri Garterii ac Capitanei Gardæ nostræ, ac Magistri *Willielmi Warham* Legum Doctoris Rotulorum Cancellariæ nostræ Custodis in Episcopum Londoniensem Electi, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum *præfato Sacratissimo Principe* Fratre & Consanguineo nostro Carissimo aut ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, de & super mutuis Auxiliis & Assistentiis, certisque Pecuniarum Summis, aut certa Pecuniarum Summa *præfato Sacratissimo Principi*, ad tam sanctum pium ac devotum Propositum, juxta Arbitrium & Discretionem ejusdem Disponendis, per Nos Præstandis, Donandis, sive Concedendis,

Ac de & super Tempore, Loco, Modo, Formâ, ac Conditione hujusmodi Pecuniarum Summarum, tàm Solutionis, Traditionis, & Deliberationis, quàm Receptionis, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi,

Ac Nos & Hæredes nostros ad Solutionem, Traditionem, Deliberationemque hujusmodi Pecuniarum Summarum, per sua Scripta Obligatoria, Sigillis suis sigillata, & Manibus suis subscripta, Promittendi, Obligandi, & Astringendi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi, quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale,

Ac

bus sive pertinentibus, una cum Potestate faciendi omnes Officiarios dicto Officio ab antiquo debitos & consuetos, in tàm amplis modo & formâ, prout aliqua alia Persona seu aliquæ aliæ Personæ, dictum Officium peranteà occupans sive occupantes, usi sunt, habuerunt seu perceperunt in eodem; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Restrictione, seu Provisione, in contrarium habita seu facta, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium Exon.

Ann. D. 1502. *An.* 17. *H.* 7. *Ibid. m.* 1.

REX Escaetori suo in Comitatu Devoniæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem in Christo Patrem *Johannem nuper Episcopum Coventrensem & Lichfeldensem*, a vinculo, quo dictæ Coventriæ & Lichfeldiæ Ecclesiis, invicem unitis, quibus tunc præerat, tenebatur, de Apostolicæ plenitudinis Potestate Absolvens, ipsum ad Exoniensem Ecclesiam Vacantem Auctoritate Apostolicâ transtulerit, ipsumque in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Johannes* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Litteris Bullatis contentis, coram Nobis palam & expresse renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere graciosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Johannis*, Nobis pro Temporalibus dictæ Ecclesiæ Exoniensis debitam, & *eidem Johanni* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, prout moris est, Restituimus;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Johanni* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimila Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Suthampt.
Escaetori Regis in Com. Surr. & Suffex.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Cornub.

Et Mandatum est Militibus, &c.

fy zow particularly of the Feis, to be given ... to the Gentillwomen and Officiaris, chosin and assignit be zow to attend upon the Service of zoure Dother our Derrest Falow and Quene within oure Realme; quhais Names are contenit in ane Bill gevin be zow to oure said Ambassiatour thereapoun and send be him to ws:

Derrest Fader,

Albeit that, be the Tenoure of the Treatie, past hereuppoun, it is notht Requirit that we suld Assignne ony sic Feis; Nevertheles we ar content and wil gladelie, for zoure pleisur, gif assignne and mak be Pait unto the said Persouns, attending upon the Service of oure said Derest Falow, competent Feis Zerely, according to thare Qualiteis and Behaving, as we traist ze sal be content.

Richt Excellent Richt Hie and Mythty Prince our Richt Dere and Entierly belovit Fader, we pray God hawe zow in his Haly Keping.

Gevin under our Signete *at Edinburgh*, the xij Day of July.

Zour Son;

JAMES R.

Sub Sigillo de Cera rubea.

Ratificatio Tractatus de Intercursu.

MAximilianus, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* REX semper Augustus, *Ungbariæ*, *Dalmatiæ*, &c. REX, ARCHIDUX *Austriæ*, DUX *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carintiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, & *Gheldriæ*, LANTGRAVIUS *Alsatiæ*, PRINCEPS *Sueviæ*, COMES PALATINUS *in Habspurg*, & *Hanoniæ* PRINCEPS, & COMES *Burgundiæ*, *Hanoniæ*, *Flandriæ*, *Thirolis*, *Goriciæ*, *Artesiæ*, *Hollandiæ*, * *Zeelandiæ*, *Ferretis*, *Kiburg*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, MARCHIO *Sacri Romani Imperii super Anasum* & *Burgoniæ*, DOMINUS *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Slavonicæ*, *Mechliniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Ann. D. 1502. *An.* 17. *H.* 7. *Ex Aut. togr.* * XIII. 13.

Cùm quædam Mercium & Mercandisatum Intercursûs Capitula,

Inter, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, *Cornelium de Bergis* Aurei Velleris Militem Dominum Temporalem de Malin & Zenenberghe &c. Marescallum Illustrissimi Principis Domini *Philippi Archiducis Austriæ* Charissimi Filii nostri, *Henricum de Wittam* Militem Aurei Velleris Dominum Temporalem de Beersel Gubernatorem Domini *Karoli Ducis Lucemburgensis*, & *Judocum Praet* Militem Dominum Temporalem de Blaelvelt, nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominiis, Subditis, Vasallis, Amicis, Alligatis, Faventibus, & Adhærentibus nostris quibuscumque, ex una, & Venerabiles ac Egregios Viros *Karolum Somerset* unum Militum Ordinis Garterii ac unum Camerariorum & Capitaneum Gardæ Illustrissimi *Regis Angliæ*, ac Magistrum *Willielmum Warham*

... dulces, necnon Eundo & Redeundo Conversari, Esse & Morari secure & liberè in Patriis, Terris, & Dominiis Serenissimi *Regis Romanorum*, & etiam in Portubus & Litoribus Patriarum, & Dominiorum prædictorum, per ipsum *Regem Romanorum* auctorizatis (in Villis, videlicet, ubi Custumarii & alii Officiarii Regales sunt ordinati ad Vacandum & Attendendum pro & super Introitu & Exitu Navium, Mercatorum, & Mercandisarum) & non alibi nec in aliis Locis, cum eorum Bonis & Mercandisis, in Patriis, Terris, & Dominiis ipsius *Regis Romanorum* non prohibitis, ac cum Navibus quibuscumque, & cum Mercatoribus Patriarum, Terrarum, & Dominiorum prædictorum, seu eorum Factoribus, Familiaribus, & Negotiorum Gestoribus, ac Ministris, necnon cum omnibus aliis Mercatori-
* XIII. bus, cujuscunque Nationis existant, & eorum Factoribus, * Fa-
14. miliaribus, Negotiorum Gestoribus, & Ministris, de quibuscunque Mercandisis & Rebus non prohibitis liberè mercari, emere, Commercium habere & vendere, ac Mercandisas facere,

Poteruntque ad & in prædictos Portus & Litora Patriarum, Terrarum, & Dominiorum præfati Domini *Regis Romanorum* tàm eorum propria Bona quàm aliena, ut præfertur, non prohibita, ducere vel duci facere, & ab ipsis Portubus seu Littoribus, quotienscumque, quandocumque & quocumque voluerint, cum prædictis Bonis, Mercandisis, & Navibus, securè recedere & redire:

Et pari modo omnes & singuli Mercatores Patriarum, Terrarum, & Dominiorum præfati Domini *Regis Romanorum*, & eorum Factores, Familiares, Negotiorum Gestores, & Ministri, Nautæ, Magistri Navium, & Marinarii poterunt de cætero securè & liberè Navigare, Ire, Transire, & Redire per Terram, Mare, & Aquas dulces, necnon Eundo & Redeundo Conversari, Esse & Mercari securè & liberè in dictis Regno Angliæ, Dominio Hiberniæ, Villà & Marchiis Calesii, & etiam in Portubus & Litoribus eorumdem, per præfatum Dominum *Regem Angliæ* auctorizatis (in Villis, videlicet, ubi Custumarii & alii Officiarii Regii sunt ordinati ad Vacandum & Attendendum pro & super Introitu & Exitu Navium, Mercatorum, & Mercandisarum) & non alibi nec in aliis Locis, cum eorum Bonis & Mercandisis, in dicto Regno Angliæ, Dominio Hiberniæ, vel Villà & Merchiis Caletiæ, non prohibitis, ac cum Navibus quibuscumque, & cum Mercatoribus Angliæ, Hiberniæ, & Caletiæ, ac Merchiarum ejusdem, seu eorum Factoribus, Familiaribus, Negotiorum Gestoribus ac Ministris, necnon cum omnibus aliis Mercatoribus cujuscumque Nationis existant, & eorum Factoribus, Familiaribus, Negotiorum Gestoribus, & Ministris de quibuscumque Mercandisis & Rebus non prohibitis liberè Mercari, Emere, Commercium habere, & Vendere ac Mercandisas facere,

Poteruntque ad & in prædictos Portus Angliæ, Hiberniæ, ac Caletiæ, tàm eorum propria Bona quàm aliena, ut præfertur, non prohibita, ducere vel duci facere, & ab ipsis Portubus seu Littoribus, quotienscumque, quandocumque & quocumque voluerint, cum prædictis Bonis, Mercandisis, & Navibus, liberè & securè Recedere & Redire,

Absque eo quod aliqui Mercatores Regnorum, Patriarum, & Terrarum alicujus Principis Principum prædictorum per ipsos Principes seu eorum Officiarios quovis pacto Redargui vel aliqua Pœna Mulctari possint, vel quòd per eosdem ipsis Mercatoribus aliquod Dampnum, Præjudicium, vel Impedimentum fieri aut inferri possit per viam Facti, occasione Guerræ vel Deprædationum

Data apud *Andwerpiam*, decimo nono die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo.

Sic Signata,

S O M E R S E T.
W I L L I E L M. W A R H A M.

Nos, omnia & singula supradicta Capitula ac omnia & singula in eisdem contenta & specificata, Rata, Firma, & Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, necnon Tenore Præsentium Concedimus & Confirmamus, ac omnia & singula in eisdem contenta firmiter & inconcussè Tenere & Observare, ac ab aliis Teneri & Observari Verbo Regio Promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium his Præsentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Datum in *Civitate nostra Augusten.* die vicesimâ octavâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regnorum nostrorum, videlicet, Romani decimo septimo, Unghariæ verò decimo tertio.

Per Regem.

M A R M I E R.

Tractatus de Transfugis non Recepcandis Ratificatio.

MAximilianus, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* REX Ann. D.
semper Augustus, ac *Unghariæ*, *Dalmatiæ*, *Croatiæ*, *&c.* 1502.
REX, ARCHIDUX *Austriæ*, DUX *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, An. 17.
Brabantiæ, *Stiriæ*, *Carintiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Lucembur-* H. 7.
giæ, & *Gheldriæ*, LANGRAVUS *Alsatiæ*, PRINCEPS Ex Au-
Zuevie, COMES PALATINUS *in Habspurg*, & *Hanoniæ* togr.
PRINCEPS, & COMES *Burgundiæ*, *Hanoniæ*, *Flandriæ*, *Tirolis*, *Gorциæ*, *Artesiæ*, *Hollandiæ*, *Zeellandiæ*, *Ferretis*, *Kiburg*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, MARCHIO *Sacri Romani Imperii super Anasum & Bourgauviæ*, DOMINUS *Frisiæ*, *Marchiniæ*, *Sclavonicæ*, *Mechliniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Cùm,

Inter, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, *Cornelium de Berghes* Aurei Velleris Militem Dominum Temporalem de Melin & Zenenberghe, &c. Marescallum Illustrissimi Principis Domini *Philippi Archiducis Austriæ* Charissimi Filii nostri, *Henricum de Wittam*, etiam Aurei Velleris Militem, Dominum Temporalem de Beersselle Gubernatorem Domini *Karoli Ducis Luxemburgensis*, & *Judocum Prant* Militem Dominum Temporalem de Blaesvelt, Oratores, Procuratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios nostros speciales ex una, &, Venerabiles Egregios Viros, *Karolum Somerset* unum Militum Ordinis Garterii ac unum Camerariorum

&

ma sequenti, Convenimus, Contraximus, & Conclusimus, ac per Præsentes Convenimus, Contrahimus, & Concludimus,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd dictus *Rex Romanorum*, nec per Se, nec per alios, in Terras, Patrias, Dominia, Districtus, & Jurisdictiones, aut alia Loca quæcumque Imperii aliquem vel aliquos dicti *Regis Angliæ* Rebellem, Proditorem, aut Transfugam, Rebelles, Proditores, aut Transfugas, de Crimine Læsæ Majestatis Suspectum Reputatum seu Convictum, Suspectos, Reputatos seu Convictos, cujuscumque Statûs, Gradûs, aut Conditionis existant, etiam si Ducali aut aliâ Dignitate quacumque præfulgeant, quovismodo Receptabit, nec ab aliis Receptari tacitè vel occultè consentiet, sed palàm & expresè cum effectu, quantum in eo erit, Prohibebit, Contradicet, & Impediet:

Nec hujusmodi Rebelli, Proditori, sive Transfugæ, Rebellibus, Proditoribus, aut Transfugis, infra Terras, Patrias, Dominia, Obedientias, Portus, Districtus, Jurisdictiones, aut alia Loca Imperii, nec extra Terras, Patrias, Obedientias, Portus, Districtus, Jurisdictiones, Verbo, Facto, aut Scripto vel alio modo quocumque, Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, Naves, Pecunias, Gentes Armorum, Victualia, aut aliam Assistentiam quamcunque publicè vel occultè dabit, aut a suis Subditis dari aut præstari consentiet, sed palàm & expresè sic facientibus, cum effectu, melioribus modo, & viâ, & formâ quibus poslit, Resistet, & eosdem pro Viribus impediet: Nec idem *Rex Romanorum* alicui Rebelli, Proditori, aut Transfugæ prædicti *Regis Angliæ* de Crimine Læsæ Majestatis quoquo modo Suspecto, etiam si Ducali aut aliâ Dignitate quacumque præfulgeant, qui nunc sunt in Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Territoriis, Districtibus, Jurisdictionibus, aut aliquo Obedientiarum Loco Imperii, nec per Se, nec suos Subditos, Verbo Facto aut Scripto aut alio modo quocumque Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, Naves, Pecunias, Gentes Armorum, Victualia, aut aliam Assistentiam quamcumque publicè vel occulte dabit aut a Subditis Imperii dari aut præstari consentiet, sed palàm & expresè sic facientibus cum effectu melioribus modo viâ & formâ quibus possit Resistet & eosdem pro viribus quantum in eo erit impediet.

ITEM, Conventum est quòd præsentem Tractatum omnia & singula Capitula in eodem contenta præfatus *Rex Romanorum*, per Litteras suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas, & Manu suâ propriâ subscriptas & subsignatas, infra Duos Menses Datam Præsentium proximè & immediatè sequentes, Acceptabit, Confirmabit, & Ratificabit, necnon omnia & singula ad præsentem Tractatum quoquo modo spectantia faciet, quæ (salvo Jurejurando per Eum quovismodo Imperio præstito) facere possit,

Omnesque & singulos tàm Juris quàm Facti Defectus, & præsertim si qui sint Ratione suæ Commissionis, ita ut si ad præsentem Tractatum aut ad aliquod in eodem contentum, in aliqua sua parte, non satis ampla ac sufficiens ea Commissio videatur, per suas Litteras Confirmatorias, ut præmittitur signatas & sigillatas, suplebit,

Beneficioque omnium & singulorum Canonum ac Legum (quos
*XIII. 17. quidem * Canones ac Leges pro hic expressis habebit) quibus,
propter Defectum dictæ Commissionis, alicui Articulorum præsentis Tractatûs, in parte vel in toto, derogari possit, in dictis suis Litteris Confirmatoriis, palàm & expresè renunciabit; & Nos Commissarii ejusdem *Regis Romanorum* Nomine ejusdem renunciamus per Præsentes:

Quas quidem Litteras Affirmatorias, ut præmittitur sigillatas &

Artesiæ, *Hollandiæ*, *Zeelandiæ*, *Ferretis*, *Kiburg*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, MARCHIO *Sacri Romani Imperii super Anasum & Burgoviæ*, DOMINUS *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Sclavoniæ*, *Mechliniæ*, *Portusnaonis & Salinarum*, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Cornelii de Berghes*, ac *Domini de Bressele*, Militum *Ordinis nostri Velleris Aurei*, & *Judoci Praet* Militis Camerariorum nostrorum, quamplurimum confidentes, *XIII. 19.

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo *Henrico Anglicorum Rege*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tàm de & super vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Amicitiis, Confœderationibus, Treugis, & Guerrarum Abstinentiis, Fœderibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quàm de & super quibuscumque Commerciis, Excercitioque Commerciorum, ac mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum,

* *Inter Nos*, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, *XIII. 18.
Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra quæcumque, & *dictum Sacratissimum Principem*, Hæredes & Successores suos, atque Regna Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua quæcumque, Subditos, Vasallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque Ineundis, Capiendis, Pasciscendis, Conveniendis, Componendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, ac Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vasallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos hincinde pendere dinoscuntur,

Communicandi, Tractandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Pasciscendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic Appunctuatis & Conclusis, Litteras validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, consimilesque Litteras ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiamsi talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum

... quam de & super qui-
buscumque Commerciis Exercitioque Commerciorum ac mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum,

Inter Nos, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra * quæcumque, & dictum *Sacratissimum Principem*, Hæredes, & Successores suos, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque Ineundis, Capiendis, Pasciscendis, Conveniendis, Componendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

* XIII. 19.

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, ac Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos, hincinde pendere dinoscuntur,

Communicandi, Tractandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Pasciscendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Affecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic appunctuatis & conclusis, Literas vallidas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi,

Consimilesque Literas ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo octavo Die Septembris, Anno Regni nostri Decimo septimo.

Per ipsum Regem.

WARHAM.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos, Sacratissimi *Regis Romanorum* Commissarii antedicti, Sigilla nostra Præsentibus apposuimus, & Nomina nostra Manibus nostris propriis subscripsimus.

&c. REX, ARCHIDUX *Austriæ*, DUX *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carintiæ*, *Carnoliæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, & *Geldriæ*, LANTGRAVIUS *Alsatiæ*, PRINCEPS *Zueviæ*, COMES PALATINUS *in Habsburg*, *&* *Hongariæ* PRINCEPS & COMES *Burgundiæ*, *Hanoniæ*, *Flandriæ*, *Thirolis*, *Goriciæ*, *Artesiæ*, *Hollandiæ*, *Zeellandiæ*, *Ferretis*, *Kiburg*, *Namurci*, & *Zeutphaniæ*, MARCHIO *Sacri Romani Imperii super Anasum & Bourgawiæ*, DOMINUS *Frisiæ*, *Marchinæ*, *Slavonicæ*, *Mechliniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

An. 17. *H.* 7. *Ex Autogr.*

Cùm Nos, auditis Immanissimorum Turcorum, adversus Christianum Populum, sævissimis Crudelitatibus, cruentissimis Cædibus, & miserabilibus Captivitatibus, ad eorumdem ausus nepharios compescendos, & Orthodoxæ Fidei illatas Injurias Vindicandas, cum Exercitu Potenti Insurgere, & adversus ipsos Truculentissimos Turcos personaliter proficisci decreverimus, ad Facultates nostras oculos convertimus,

Et, quoniam ad tantam Belli molem sustinendam, nisi aliorum Principum Præsidiis adjuti essemus, ipsæ Facultates nostræ non suppetebant, nonnullos Reges & Principes Christianos, tùm Literis tùm Nunciis, Requisivimus, ut huic tàm sancto, tàm pio, & necessario Operi, Opem, Auxilium, & Subsidium impartirentur,

Atque, inter cæteros Christianos Reges, Serenissimum & Potentissimum Principem *Henricum Angliæ Regem*, Fratrem & Consanguineum nostrum Charissimum, Rogatum habuimus ut, quoniam suum Regnum & Potentia ab ipsa Gente Turcorum procul & longè sint constituta, sic quòd sibi admodùm Difficile esset Exercitum Terrestrem aut Maritimum parare & illuc destinare, huic saltem nostræ Expeditioni contra Rabidos Hostes Crucis Christi Subsidium aliquod concedere & conferre dignaretur,

Qui, tanquam Princeps verè Catholicus, his nephandissimis Turcorum Crudelitatibus intimè compatiens, ad nostrum speciale & singulare Desiderium, quamvis per nonnullos Reges & Principes sæpiùs & instanter Requisitus fuerit ut hujusmodi Subsidium per eorum Manus contra ipsos Turcos exponendum eis concederet & donaret, tamen ob illum præcipuum Zelum & Amorem quem ad Fidei Christianæ Tuitionem gerit, obque illam Sanguinis necessitudinem, mutuam Amicitiam, Confœderationem, & intimum Amorem, quibus invicem connectimur, ut eo melius & commodius hanc sanctam & necessariam Expeditionem, contra perfidos Turcos per Nos sumendam, ad debitum effectum deducere possemus, Summam *Decem Millium Librarum Sterlingorum*, in eandem Sanctam Expeditionem per Nos exponendam & convertendam, concessit & largitus est,

Quam quidem Summam & quamlibet ejus Partem fatemur Nos a Deputatis præfati *Regis Angliæ* integraliter Recepisse, & de qua per Præsentes Declaramus Nobis plenariè esse satisfactum.

In cujus Rei Testimonium his Præsentibus, Manu propriâ subscriptis, Sigillum nostrum apponi fecimus.

Datum in *Civitate nostra Augusten.* Die Vicesimâ octavâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regnorum

Universis et singulis, ad quorum Notitias præsentes Litteræ pervenerint, *Cornelius de Bergis*, Aurei Velleris Miles Dominus Temporalis de Melin & Zenenberghe, &c. Marescallus, Illustrissimi Principis Domini *Philippi Archiducis Austriæ*, *Henricus de Wittam* Miles Aurei Velleris, Dominus Temporalis de Berssel Gubernator Domini *Karoli Ducis Luxemburgensis*, *&c.* *Judocus Praet* Miles Dominus Temporalis de Blaesveit, Ambassiatores, Procuratores, Oratores, & Commissarii in hac parte Sacratissimi, ac Invictissimi Principis *Maximiliani Romanorum Regis* semper Augusti, Salutem.

Sciatis quod Nos, pro dicto Sacratissimo *Rege Romanorum*, suisque Hæredibus & Successoribus, atque ejus & eorum Nomine, Auctoritate, Nobis ab eodem Rege per Literas suas Patentes commissa (quarum Tenor inferius sequitur) cum, Venerabilibus & Egregiis Viris, *Karolo Somerset* uno Militum Ordinis Garterii ac Capitaneo Gardæ Illustrissimi *Regis Angliæ*, ac Magistro *Willielmo Warham* Legum Doctore Electo in Episcopum Londoniensem, Ambassiatoribus, & Commissariis dicti Illustrissimi *Regis Angliæ* ad infrascripta per ipsius *Regis Angliæ* Literas Patentes Deputatis (quarum etiam inferiùs Tenor sequitur) Convenimus, Contraximus, & Conclusimus, ac per Præsentes Convenimus, Contrahimus, & Concludimus omnes & singulos Mercium & Mercandisarum Intercursus sequentes Articulos,

Inprimis, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd omnes, *&c. prout supra sub Datâ posteà notatâ.*

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos, Sacratissimi *Regis Romanorum* Commissarii antedicti, Sigilla nostra apposuimus, & Nomina nostra Manibus nostris propriis subscripsimus.

Dat. apud *Andwerpiam*, die decimo nono Mensis Junii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo.

Nos, omnia & singula supradicta Capitula ac omnia & singula in eisdem contenta & specificata, Rata, Firma, & Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, necnon Tenore Præsentium Concedimus & Confirmamus, ac omnia & singula in eisdem contenta firmiter & inconcussè Tenere & Observare, ac ab aliis Teneri & Observari Verbo Regio Promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium * his Præsentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum
* XIII. 22. Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.* Quarto decimo die Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regni verò nostri Decimo septimo.

Ann. D. 1502. An. 17. H. 7. Franc. 17. H. 7. m. 4.

De Pace & Amicitia Ratificatio Regis.

REX universis & singulis, ad quorum notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm quædam Pacis & Amicitiarum Capitula,

Inter, Dilectos & Fideles Commissarios nostros, *Karolum Somerset*, unum Militum Ordinis Garterii ac unum Camerariorum & Legum Doctore, Electo in Episcopum Londoniensem, Ambassiatoribus, Procuratoribus, Oratoribus, & Commissariis dicti Illustrissimi *Regis Angliæ* ad Infrascripta per ipsius *Regis Angliæ* Literas Patentes Deputatis (quarum etiam inferiùs Tenor sequitur) Convenimus, Contraximus, & Conclusimus, ac per Præsentes Convenimus, Contrahimus, & Concludimus omnes & singulos Pacis & Amicitiarum sequentes Articulos.

Inprimis, inter Nos, Oratores, Ambassiatores, & Commissarios, Nominibus Principum nostrorum, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd inter Carissimum *Romanorum* & Serenissimum *Angliæ Reges* eorum Hæredes & Successores, Regna, Patrias, & Dominia, Terras, Districtus, & Jurisdictiones, ac alia Loca quæcumque sub eorum Obedientia vel Jurisdictione existentia, Jure hæreditario vel Successorio ad eos aut eorum alterum spectantia & pertinentia, necnon Vassallos, Ligeos, Homines, Subditosque suos quoscumque præsentes & futuros, tàm Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscumque Gradûs, Præeminentiæ, Statûs, aut Conditionis existant, sit bona, realis, sincera, vera, integra, & firma Pax, Amicitia, Liga, Confœderatio, & Guerrarum Abstinentia, per Terram, Mare, & Aquas dulces, & ubique Locorum de cætero & in antea semper * perpetuis futuris temporibus duratura. * XIII. 23.

Item, Conventum & Conclusum est quòd nullus dictorum Principum movebit aut faciet per Se aut Subditos suos, aut per alios quoscumque moveri aut fieri permittet Guerram per Terram, Mare, neque Aquas dulces adversus alterum dictorum Principum eorumve Subditos aut Ligeos suos, nec dabit Auxilium, Consilium, vel Favorem publicè vel occultè, ut hujusmodi Guerra moveatur vel excitetur quovismodo.

Item, pro securiori Firmitate & Observatione Pacis, Amicitiæ, Confœderationis, & Intelligentiæ prædictarum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd neuter Regnum prædictorum, in sua Regna, Patrias, Dominia, Portus, Districtus, Territoria, Obedientias, vel Jurisdictiones, quovismodo Receptabit, aut a Subditis suis eorum alter receptari permittet aliquem vel aliquos eorum vel alterius eorum Rebellem, Proditorem, aut Transfugam, Rebelles, Proditores, aut Transfugas, cujuscumque Dignitatis, Statûs, Gradûs, aut Conditionis existant, etiam si Ducali aut aliâ Dignitate quacumque præfulgeant, de Crimine Læsæ Majestatis Suspectum, Reputatum, seu Convictum, Suspectos, Reputatos, aut Convictos, nec hujusmodi Rebelli, Proditori, sive Transfugæ, Rebellibus, Proditoribus, sive Transfugis, in suis aut alienis Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Obedientiis, Portubus, Districtubus, Jurisdictionibus dabit, aut a Subditis suis dari seu præstari permittet, Verbo, Facto aut Scripto, aut alio modo quocumque, Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, aut Assistentiam publicè vel occultè.

Item, Conventum est quòd si alter Regum prædictorum aliquem vel aliquos suum vel suos fuisse & esse Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos, & in sua Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, vel Districtus, aut eorum aliquem receptum esse vel acceptos aut ibidem latitare aut se tenere, per Litteras suas alteri significarit, aut declaraverit; tunc Pars illa, quæ hujusmodi Literas recepit vel cui taliter Significatum aut Declaratum fuerit, hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos, infra Decem Dies, a Die Significationis prædictæ proximò & continuè numerandos, tenebitur illum & illos illicò proscribere & bannire sub Pœna Capitali, & talem Proscriptionem sive Bannum Contempnentem vel Contempnentes eadem Pœnâ statim & sine dilatione

* XIII. 24. * *Velleris*, quamprimùm post Datam Præsentium fieri possit, admittent & acceptabunt: & eodem Ordine palàm & publicè utentur; ac omnia & singula Statuta, Ordinationes, & Consuetudines ejusdem Ordinis, nisi quatenus cum eis Dispensatum fuerit, inviolabiliter observabunt.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd in præsentibus Pace & Amicitiâ Comprehendentur, Amici, Confœderati, & Alligati utriusque Principis, si Comprehendi voluerint, & eorum Regna & Dominia, & super hoc Animos suos declaraverint, & idem infra Sex Menses extunc proximò sequentes desideraverint; & specialiter pro Parte Excellentissimi *Regis Angliæ*,

Rex Lodovicus Franciæ,
Et *Hispaniæ*; *Portugaliæ*, *Scotiæ*, atque *Daciæ* Reges,
Archidux *Austriæ*,
Duces *Venetiarum*, *Ferrariæ*, & *Sabaudiæ*,
Necnon *Societates Mercatorum Hanzæ Theutonicæ*,
Et pro Parte *Regis Romanorum*,
Rex Ludovicus Franciæ,
Et *Hispaniæ* & *Scotiæ* Reges,
Necnon *Philippus Carissimus Filius suus Austriæ* Archidux.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd omnes & singuli Hæredes & Successores omnium & singulorum *Regum Angliæ & Romanorum* infra Sex Menses proximò & immediatè sequentes Obitum Principis Decedentis, Literas suas, omnium & singulorum Capitulorum in præsenti Tractatu & Datur. ejusdem Comprehensorum & Conclusorum Ratificatorias & Confirmatorias, Magnoque suo Sigillo sigillatas alteri eorundem Principum Hæredibus & Successoribus suis Tradent & Deliberabunt, Tradive & Deliberari facient.

Item, Conventum est quòd præsentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta uterque Princeps Principum prædictorum, per Literas suas Patentes, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis propriis subscriptas & subsignatas, infra duos Menses Datam Præsentium proximè & immediatè sequentes, Acceptabit, Confirmabit, & Ratificabit,

Omnesque & singulos tàm Juris quàm Facti Defectus, & præsertim si qui sint ratione Commissionis aut Commissionum Principum prædictorum, ita ut, si ad præsentem Tractatum, aut ad aliquod in eodem contentum, & Nominibus eorundem Principum per Nos conclusum, in aliqua sua Parte, aliqua Commissio Commissionum prædictarum non satis ampla ac sufficiens videatur, per suas Litteras Confirmatorias, ut præmittitur signatas & sigillatas, Supplebit,

Beneficioque omnium & singulorum Canonum ac Legum (quos quidem Canones & Leges pro hic expressis habebit) quibus, propter Defectum Commissionum prædictarum, alicui Articulorum præsentis Tractatûs, in Parte vel in toto derogari possit, in dictis suis Litteris Confirmatoriis, palàm & expressè Renunciabit, & Nos Commissarii Principum prædictorum eorundem Nominibus Renunciamus per Præsentes:

Quas quidem Literas Confirmatorias & Ratificatorias, ut præmittitur sigillatas & subsignatas, uterque Princeps Principum prædictorum, infra dictos duos Menses, in Civitate Londoniarum, Commissariis, sufficienter in ea parte deputatis, vicissim Tradet & Deliberabit, Tradive & Deliberari faciet.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd uterque Princeps Principum prædictorum, infra Quatuor Menses proximè & immediatè sequentes Datam dictarum Litterarum Confirmatoriarum, per utrumque Principem Principum prædictorum,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Karoli Somerset* unius Militum Ordinis nostri Garterii, Capitanei Gardæ nostræ, ac Magistri *Willielmi Warham* Legum Doctoris, Rotulorum Cancellariæ nostræ Custodis in Episcopum Londoniensem Electi, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Autoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo *Maximiliano Romanorum Rege*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tàm de & super vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Amicitiis, Confœderationibus, Treugis, & Guerrarum Abstinentiis, Fœderibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quàm de & super quibuscumque Commerciis Exercitioque Commerciorum ac mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum,

Inter Nos, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra quæcumque, & dictum *Sacratissimum Principem*, Hæredes, & Successores suos, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque Ineundis, Capiendis, Pascicendis, Conveniendis, Componendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Dependentibus, Incidentibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, & Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos, hincinde pendere dinoscuntur,

Conveniendi, Tractandi, Communicandi, atque ea omnia & singula Componendi, Pascicendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic Appunctuatis & Conclusis, Litteras validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi,

Consimilesque Litteras ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiamsi talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros

Actum,

Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo *Henrico Anglicorum Rege*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tàm de & super vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Amicitiis, Confœderationibus, Treugis, & Guerrarum Abstinentiis, Fœderibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quàm de & super quibuscumque Commerciis, Exercitioque Commerciorum, ac mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum,

Inter Nos, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra quæcumque, & *dictum Sacratissimum Principem*, Hæredes & Successores suos, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque Ineundis, Capiendis, Pasciscendis, Conveniendis, Componendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, ac Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos hincinde pendere dinoscuntur,

Communicandi, Tractandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Pasciscendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic Appunctuatis & Conclusis, Litteras validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, consimilesque Litteras ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiamsi talia sint quæ Mandatum de se exigant magis speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quidquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, * Deputatos, & Nuncios nostros Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum. • XIII. 27.

In cujus rei Testimonium præsentem fieri jussimus, Manu nostra signatam, Sigilloque nostro impendenti munitam.

Dat. in *Opido nostro Kausbeure*, die vicesimâ quartâ Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo secundo, Regnorum nostrorum (videlicet) Romani decimo septimo, Unghariæ verò decimo tertio.

Sic Signatum,

Sub Plica, MAXIM.

Et super Plicam,

Per Regem.

MARMIER,

Consiliarii nostri *Willielmi Warham dictæ Ecclesiæ Londoniæ Electi* in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat, m. 14.

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo*, Temporalia prædicta cum pertinentiis, in Balliva tua, sine Dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Langley*, primo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Dilecto & Fideli Regis Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori Regis in eadem Civitate.
Escaetori Regis in Com. Surr. & Sussex.
Escaetori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, &c.

---

* De Restitutionibus Temporalium Dunolm. • XIII. 28.

REX Escaetori suo in Comitatu Northumbriæ, Salutem. Ann. D. 1502.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem in Christo Patrem *Willielmum, nuper Karliolensem Episcopum*, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ Karliolensi, cui tunc præerat, tenebatur, absolverit, & ipsum ad Ecclesiam Dunolmensem transtulerit, ipsumque in Episcopum dictæ Ecclesiæ Dunolmensis præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, nobis constat, An. 18. H. 7. ibid. m. 6.

Nos,

Pro eo quòd idem Venerabilis *Pater* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius Venerabilis in Christo Patris, Nobis pro Temporalibus dicti Episcopatûs Dunolmensis debitam, & Ei Temporalia illa restituimus;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Venerabili in Christo Patri* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta, salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quinto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Eborum,

Es-

* XIII. 29. ceret, suique Hæredes & * Successores solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent Nobis & dictis Hæredibus nostris aut nostris seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis Loco & Terminis antedictis, donec & quousque ad Summam *Septingentarum Quadraginta & Quinque Milium Coronatum Auri*, per ipsum nuper *Regem Carolum* Gallorum Principem, Hæredes & Successores suos Nobis & dictis Hæredibus nostris, ut prædictum est, plenè & integrè solutum & contentum foret, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi Principis *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis *apud Stapulas supra Mare* dictâ Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno Sigillo suo apud *Mountilz* Sextadecimâ die Mensis Decembris extunc proximò sequente Confirmatas, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis apud *Amboys* Tertia decimâ die ejusdem Mensis Decembris Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Frater & Consanguineus noster *Rex Ludowicus* nunc Gallorum Princeps, pro Se, Hæredibus & Assignatis suis, Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit, atque ad fidelem & debitam Solutionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronatum Auri* Loco & Terminis in Literis dicti nuper *Regis Caroli* Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes, Magno suo Sigillo munitas & Manu subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum Papam modernum*, unà cum Decreto de prædictis Solutionibus sub Pœna Cameræ Apostolicæ observandis, Approbatas & Confirmatas, Se, Hæredesque & Successores suos astrinxit, prout in Literis suis desuper confectis (quarum data est *Parisius* Quartadecimâ die Mensis Julii Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Octavo) plenius continetur, verùm etiam per alia Scripta sub Pœna Excommunicationis latæ Sententiæ Se obligavit,

Et, quia prima dies Mensis Novembris, quæ erit unus Terminus Solutionis antedictæ, in qua Summa *Viginti & quinque Millium Francorum in Coronis Auri*, in prædicta Villa nostra Calesii, ut præmittitur solvi debeat (videlicet) Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo propediem est ventura,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum *Ricardi Nanfan* Militis, Deputati Locumtenentis Villæ nostræ Calesiæ, *Antonii Browne* Militis, Constabularii Castri nostri Ibidem, *Sampsonis Norton* Militis, Janitoris Villæ nostræ prædictæ, & *Francisci Marzen* quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Deputatos, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputatos Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Tribus & Duobus eorum (quorum alterum prædictorum *Ricardi Nanfan* & *Francisci* unum esse volumus) plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale cum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis dicti Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri carissimi *Regis Ludowici* apud Villam nostram Calesii Nomine nostro Tractandi & Communicandi, & ab ipsis diraliium Regni Scotiæ, Gardianum Occidentalium Merchiarum ejusdem, & Venerabilem in Christo Patrem *Andream Postulatum Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, Ambassiatores, Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Jacobi Scotorum Regis* Fratris & Consanguinei nostri Carissimi, pro eodem Fratre nostro, Hæredibus, & Successoribus suis, atque Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Subditis, Vassallis, Faventibus, Confœderatis, & Adhærentibus suis, Partibus ex altera, jampridem hincinde Communicata, Tractata, Appunctuata, Conventa, Percussa, Concordata fuerint & Conclusa, sicuti in Literis desuper confectis plenius apparet & continetur,

Quarum Literarum Tenor sequitur, & est talis,

Hæc Indentura,

Facta inter Nos, *Robertum*, Miseratione Divinâ, *Glasguensem Archiepiscopum*, *Patricium Comitem Bothwell* Dominum Halis ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ, Gardianum Occidentalium Marchiarum ejusdem, & *Andream Postulatum Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scotorum* ad Infrascripta Commissarios, Oratores, Ambaxiatores, & Nuncios speciales, & generales ex una, & Reverendissimum & Reverendum in Christo Patres, *Henricum*, Miseratione præmissâ, *Cantuariensem Archiepiscopum*, totius Angliæ Primatem & Apostolicæ Sedis Legatum, Illustrissimi & Potentissimi Principis, *Henrici*, Dei gratia, *Regis Angliæ & Franciæ Domini Hiberniæ* Magni Sigilli Custodem, *Ricardum Wintoniensem Episcopum* ejusdem Domini Regis Angliæ Privati Sigilli Custodem, & Nobilem ac Potentem Dominum *Thomam Comitem Surriæ* Thesaurarium Angliæ, ejusdem Regis ad Infrascripta Commissarios, Oratores, Ambaxiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales Partibus ex alterâ,

Testatur quod Nos Commissarii & Oratores Principum prædictorum, *&c. prout supra de Dat. in Angliâ in Regio Palatio de Richemond*, Vicesimo quarto die Mensis Januarii, Anno Domini secundùm Cursum & Computationem Ecclesiarum Scoticanæ & Anglicanæ Millesimo Quingentesimo primo.

Nos igitur *Rex Henricus antedictus*, visis, perspectis & examinatis per Nos Capitulis, Pactis, & Compositionibus præinsertis, quæ justa & honesta videntur & maximè Nobis placent, Volentes & Decernentes ea omnia & singula nostris Literis Patentibus, Manibus propriis subscriptis, ac nostro Regio Sigillo munitis, Confirmare, Approbare, & Corroborare, idcircò prædicta Capitula, Pacta, Concordata, & Conclusa, prout supra inserta sunt, ac omnia & singula in eis contenta, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Tenore Præsentium, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, ac Rata, Grata, Firma, & Illibata habemus, ac ea omnia & singula de novo Concedimus & Firmamus,

Et, ad validiorem Præmissorum Firmitatem, & Robur, Fidem nostram & Verbum Regium interponimus & obligamus, ac etiam ad Sacrosancta Dei Evangelia, coram Secretario nostro & in præsentia Commissariorum hincinde prædictorum & aliorum Regni nostri Magnatum Procerum & Consiliariorum nostrorum Manibus nostris propriis per nos reverenter tacta, Jurejurando astrinximus

... Regnoque ac Terris, Dominiis & Subditis nostris, ac præfati Filii nostri carissimi perpetuò duratura, per præfatos Oratores jamdudum initæ, concordatæ, & conclusæ, ac in quodam Tractatu de Dato *Vicesimi quarti Diei Mensis Januarii* Anno Domini Millesimo Quingentesimo primo contentæ & specificatæ, certos Articulos, virtute quarumdam Commissionum nostrarum & præfati illustrissimi Filii & Consanguinei nostri eis in hac parte datarum & concessarum, nostro dictique Illustrissimi Principis & Filii nostri Nominibus tractaverint, convenerint, concordaverint, & concluserint, sicuti in quibusdam Indenturis, inter præfatos Commissarios nostros ejusdemque Filii & Consanguinei nostri supradictos desuper hincinde confectis, plenius atque effusiùs apparet & continetur,

Quarum quidem Indenturarum Tenor sequitur, & est talis:

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos *Robertum*, Miseratione Divinâ, *Glasguensem Archiepiscopum*, *Patricium Comitem Bothvile* Dominum de Halys, & *Andream Postulatum Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Jacobi*, Dei gratia, *Regis Scotorum* ad Infrascripta Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales ex una, & Reverendissimum ac Reverendum in Christo Patrem *Henricum*, Miseratione præmissâ, *Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem, *Ricardum Wyntoniensem Episcopum*, & *Thomam Comitem Surriæ* ejusdem Regis ad Infrascripta Commissarios, &c. Partibus ex altera,

TESTATUR quòd, cùm jamdudùm inter Nos Oratores prædictos, *&c. prout supra.*

Dat. in *Anglia in Regio Palatio de Richemont* Vicesimo quarto die Mensis Januarii, Anno Domini secundùm Cursum & Computationem Ecclesiarum Scoticanæ & Anglicanæ Millesimo Quingentesimo primo.

Nos autem *Henricus Rex Angliæ supradictus* omnes & singulos supradictos Articulos, ac omnia & singula in eisdem contenta & specificata, Rata, Firma, & Grata habentes, ea omnia & singula
• XIII. 32. pro * Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris Laudamus, Acceptamus, &c. necnon, Tenore Præsentium, Concedimus & Confirmamus, ac omnia & singula in eisdem contenta firmiter & inconcussè Tenere, &c. promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus Manu propriâ subscriptis Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.* Tricesimo primo die Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regni verò nostri decimo octavo.

QUIBUS OMNIBUS & singulis præinsertis per Nos visis, perspectis, & diligenter examinatis, nobis maximè cordi est ut omnia & singula in eis contenta plenè & integrè adimpleantur, observentur, & teneantur, atque in omnibus & per omnia prout supra narrata & specificata sunt debitè Executioni demandentur.

Nos igitur *Henricus Rex Angliæ antedictus* ea omnia & singula prædicta Capitula, Pacta, Concordata & Conclusa, prout supra inserta sunt & specificata, ac omnia & singula in eisdem contenta, Tenore Præsentium, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, necnon Rata, Grata, Firma, & Illibata firmiter & inconcussè Observare & Perimplere, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.* tricesimo primo die Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regni verò nostri Decimo octavo.

---

* *Super Juramentis Regis Scotorum præstandis, de Potestatibus.* • XIII. 33.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1502.
Cum *inter Nos* & Illustrissimum Principem Filium & Consanguineum nostrum carissimum *Jacobum Scotorum Regem*, per An. 18.
Commissarios, Procuratores, Ambassiatores, Legatos, Deputatos, H. 7.
& Nuncios nostros, & suos hincinde sufficienter auctorizatos, Scot. 18.
quædam certa Conventiones, Tractatus, & Capitula, tàm dè & H. 7.
super vera, *firma Pace*, Concordia, Amicitia, Liga, Intelligentia, m. 7.
Unione, & Confœderatione, ac de & super & pro Reformatione quorumcumque Attemptatorum & Transgressionum, per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hincinde quomodocumque fiendorum & perpetrandorum, quàm de & super Matrimonio inter ipsum Filium & Consanguineum nostrum & Illustrissimam Dominam *Margaretam nostram* & Præcarissimæ Consortis nostræ *Elizabethæ Reginæ Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente celebrando, & in facie Ecclesiæ solemnizando, inita, conventa, appunctuata, concordata fuerint, percussa, & conclusa, sicuti in separalibus Literis nostris Patentibus confirmatoriis, desuper confectis, manuali Subscriptione & Magno Sigillo nostro munitis & sigillatis, eidem Illustrissimo Principi transmittendis & Nomine nostro deliberandis, pleniùs apparet & continetur,

Et quia in Tractatibus & Capitulis prædictis, inter alia specificatur & continetur,

Quòd uterque nostrùm prædictorum Principum omnia & singula Articulos & Capitula, in prædictis Tractatibus contenta & specificata, juxta vim, formam, & effectum eorumdem, firmiter tenere & inviolabiliter & inconcussè observare super Sancta Dei Evangelia, per nos hincinde Manu tangenda, Sacramentum præstaremus corporale,

Nos igitur, prout nostro convenit Regio Honori & Dignitati, omnia & singula Conventiones, Articulos, & Capitula, in Tractatibus prædictis & eorum quolibet contenta & specificata, in hanc usque Diem, quantum in Nobis est & ad Nos attinet, suis

Locis

* XIII. 34. * *Acquietantia pro Annuitate Franciæ sæpememorata.*

Ann. D. 1502. An. 18. H. 7. Franc. 18. H. 7. m. 7.

REX universis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die confectionis Præsentium, ab Illustrissimo Fratre & Consanguineo nostro *Rege Lodowico Gallorum Principe*, per Manus apud Villam nostram Calesii, *Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis primo Die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo, secundo solvi debitorum, qui erat unus Terminus pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* per, perhennis memoriæ, *Regem Carolum* novissimè Defunctum Nobis debitarum & solvendarum, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis apud *Stapulas supra Mare* Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo *apud Mountilz* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatis, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis *apud Amboys* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Princeps *Rex Lodowicus* Consanguineus noster antedictus pro Se, Hæredibus, & Assignatis suis Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit, atque ad fidelem & debitam Solutionem & Satisfactionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri*, Loco & Terminis, in dictis Literis dicti nuper *Regis Caroli* Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes Magno suo Sigillo munitas & Manu suâ subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum Papam modernum*, unà cum Decreto, de prædictis Solutionibus sub Pœna Cameræ Apostolicæ Observandis, Approbatas & Confirmatas, Se Hæredesque & Successores suos astrinxit & submisit, prout in Literis desuper confectis (quarum Data est *Parisius* Quartadecimâ Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo octavo plenius continetur) verùm etiam per alia Scripta sub Pœna Excommunicationis latæ Sententiæ se obligavit,

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* fatemur Nobis pro Termino prædicto fideliter esse Solutum, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum *Regem Lodowicum* Hæredesque suos superinde fore Quietos & exinde plenè Exoneratos:

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto Die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ann. D. 1502. An. 18. H. 7. Pat. 18. H. 7. p. 2. m. 16.

Mansionum infra Aulam Westmonaster. de Concessione.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, in consideratione veri & fidelis Servitii quod Dilectus Serviens noster *Matheus Baker* unus Armigerorum pro

Amicis, Alligatis, Faventibus, & Adhærentibus suis, Partibus ex altera, quædamque alia Capitula Pacis & Amicitiarum, præter & ultra Capitula prædicta, pro Nobis & pro ipso Invictissimo ac Sacratissimo Principe, pro Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Districtubus, Jurisdictionibus, & aliis Locis sibi subditis & subjectis, ratione & jure Imperii sibi pertinentibus & spectantibus, ad & per totum tempus Vitæ utriusque nostrûm Principum prædictorum, & per unum Annum post Obitum alterius nostrûm ultimi Decedentis duratura, Conventa, Contracta fuerint atque Conclusa, sicuti in separalibus Literis nostris & suis confirmatoriis desuper indè confectis plenius apparet & continetur,

Et quia, inter cætera prædictarum Pacis & Amicitiarum Capitula, continetur & specificatur,

Quòd Nos ac prædictus Sacratissimus Princeps,

Infra Quatuor Menses post Traditionem & Liberationem dictarum Literarum Confirmatoriarum proximò & immediatè sequentes, per Sacrosancta Dei Evangelia, per Nos & utrumque nostrum corporaliter tacta, & per Sacrosanctum Corpus Domini nostri Jesu Christi quod in Sacratissima Hostia Altaris tunc præsens erit, & quod tunc apertè videbimus & inspiciemus, in Præsentia illius vel illorum quem vel quos Nos Principes antedicti hincinde ad hoc duxerimus deputandum, sine dilatione aut excusatione quacumque, quatenus nos concernunt & attingunt,

JURAREMUS *quòd, durante Vitâ nostrâ naturali, bonâ Fide, sine Fraude & Dolo ac quavis Machinatione, Cavillatione & sinistrâ Interpretatione, benè, fideliter, purè, sincerè, & absolutè Tenebimus, Observabimus, & Adimplebimus prædictos Tractatus Amicitiæ, Pacis, & Confœderationis, ac omnia & singula Capitula & Contenta in eisdem, juxta vim, formam, & effectum eorumdem,*

Quodque prædictus Invictissimus ac Sacratissimus Romanorum Rex, *illustrissimusque Princeps* Philippus Archidux Austriæ *Carissimus ejusdem Regis Romanorum Primogenitus*, Ordinem Dignissimum Garteræ, *quamprimùm fieri poterit, admitterent & acceptarent, & eodem Ordine palàm & publicè uterentur,*

Sicuti in Literis Tractatuum prædictorum similiter apparet & continetur,

Nos igitur,

Omnia & singula Articulos & Capitula in Literis prædictis contenta & specificata pro Parte nostra firmiter Perimplere & Observare ac debitè Executioni demandare cupientes & optantes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thomæ Brandon* Militis pro Corpore nostro, & *Nicholai West* Clerici, Legum Doctoris, Capellani nostri, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale ad præfatum Sacratissimum Principem personaliter accedendi, & ab eo Juramentum suum, per Sacrosancta Dei * Evangelia Manu * XIII. 36.
suâ tacta, & per Sacrosanctum Corpus Domini nostri Jhesu Christi per eum corporaliter visum, juxta formam Capitulorum prædictorum, in Præsentiis Commissariorum & Oratorum nostrorum prædictorum, & aliorum Notariorum Publicorum, Dandum

Ann. D. 1502. An. 18. H. 7. Ibid.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Nos, per Literas nostras Patentes, Constituerimus, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, *Thomam Brandon* Militem pro Corpore nostro, & *Nicholaum West* Clericum, Legum Doctorem, Capellanum nostrum, nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Deputatos speciales,

Dantes & inter alia Concedentes eisdem plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale ad Sacratissimum & Invictissimum Principem Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum *Maximilianum Romanorum Regem* semper Augustum (quem *in Confratrem dignissimi Ordinis Garteræ*, unà cum aliis ipsius Ordinis, suis condignis & exigentibus Meritis, elegerimus) personaliter Accedendi, Juramentumque Corporale ab ipso Sacratissimo Principe *Romanorum Rege*, pro omnium & singulorum Legum, Ordinationum, Statutorum, & Serimoniarum Ordinis prædicti observantia, juxta vim, formam, & effectum eorumdem, & laudabiles Consuetudines in ea parte usitatas & approbatas, pro Nobis & Nomine nostro Petendi, Exigendi, & Requirendi, ipsumque Juramentum realiter & cum effectu præstari Videndi,

Et, quia forsan idem Sacratissimus *Romanorum Rex* ad quorumdam Statutorum hujusmodi observantiam minimè astringi, sed super eisdem Dispensationem nostram requirere ac impetrare velit, ea propter Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus Oratorum & Commissariorum nostrorum prædictorum quamplurimum confidentes,

Dedimus & Concessimus eis ex superhabundanti plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem cum præfato Invictissimo & Sacratissimo Principe de & super Præmissis Communicandi, & cum eo super Statutorum hujusmodi non Observantia, pro Nobis & * Nomine nostro, prout opus fuerit, &

* XIII. 37. eidem Sacratissimo Principi, ac dictis Oratoribus & Commissariis nostris visum fuerit, Dispensandi, Juramentumque prædictum, quoad Statuta sic expedienda, Remittendi & Relaxandi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Potestatibus ad Terras Incognitas Investigandum.

Ann. D. 1502. An. 18. H. 7. Pat. 18. H 7. p. 2. m. 2.

REX universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

NOTUM SIT VOBIS ET MANIFESTUM quòd, ex certis Considerationibus Nos moventibus, de Advisamento Concilii nostri, Concessimus & Licentiam dedimus, prout per Præsentes Concedimus, & Licentiam damus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Dilectis Subditis nostris, *Hugoni Elyot* & *Thomæ Asshehurste*, Mercatoribus Villæ nostræ Bristolliæ, ac, Dilectis Nobis, *Johanni Gunsalus* & *Francisco Fernandus*, Armigeris, in Insulis de Surrys, sub Obedientia *Regis Portugaliæ* Oriundis, & eorum cuilibet, ac cujuslibet eorum Hæredibus, Attornatis, Factoribus, seu Deputatis, ac eis & eorum cuilibet plenam & liberam Auctoritatem, nis & aliorum prænominatorum Morari & Inhabitare, Divitiasque, Fructus, & Emolumenta Terrarum, Patriarum, & Locorum prædictorum Adquirere & Obtinere.

Dantes insuper & Concedentes præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, & eorum cuilibet plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem omnes & singulos Homines, Marinarios, cæterasque Personas, ad Insulas, Patrias, Provincias, Terras firmas, & Loca prædicta ex Causa prædicta se diverentes & confluentes, tàm in Comitiva dictorum *Hugonis*, & aliorum prænominatorum, quàm in Comitiva aliorum illuc imposterùm Recursum habere * contingentium, tàm supra Mare * XIII. 38.
quàm in singulis Patriis, Terris firmis, & Locis hujusmodi postquam inventa & recuperata fuerint, Regendi & Gubernandi, Legesque, Ordinationes, Statuta, & Proclamationes pro bono & quiete, Regimine & Gubernatione dictorum Hominum, Magistrorum, Marinariorum, & aliarum Personarum prædictarum Faciendi, Stabiliendi, Ordinandi, & Constituendi, & superinde Proclamationes faciendi, ac omnes & singulos quos in hac parte Contrarios & Rebelles, ac Legibus, Statutis, & Ordinationibus prædictis Inobedientes invenerint, ac omnes illos qui Furtum, Homicidia, seu Rapinas commiserint & perpetraverint, aut aliquas Mulieres Insularum seu Patriarum prædictarum, contra earum Voluntatem aut aliter, Rapuerint & Violaverint, juxta Leges & Statuta per ipsos in hac parte ordinata Castigandi & Puniendi,

Ac etiam Concessimus præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, Hæredibus & Assignatis suis quòd, postquam aliquæ Insulæ, Patriæ, Terræ firmæ, Regio seu Provincia imposterùm per *ipsum Hugonem* & alios prænominatos inventa fuerint, tunc non licebit alicui seu aliquibus Subdito seu Subditis nostris, durante Termino Quadraginta Annorum proximò & immediatè sequentium, ad ipsas Villas, Patrias, Insulas, Terras firmas, & Loca, Causâ Mercandisandi ac Bona acquirendi, absque Licentia nostra Regia, & dictorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum, Hæredum & Assignatorum suorum, cum suis Navibus Frequentare aut se Divertere, aut in eadem Ingredi, seu in eisdem pro aliquibus Bonis Acquirendis Intromittere; &, post Terminum dictorum Quadraginta Annorum, quòd nullus ex nostris Subditis ad aliquam Terram firmam, Insulam, Patriam, seu Locum, per ipsos *Hugonem* & *Thomam*, & alios prædictos sic noviter inventa, Navigare & Frequentare præsumat, absque Licentia nostra prædicta, & dictorum *Hugonis* & cæterorum prædictorum, sub Pœna Amissionis & Forisfacturæ omnium Bonorum & Mercandisarum, Rerum & Navium quorumcumque, ad ea Loca sic noviter inventa Navigare & in eadem Ingredi præsumentium (videlicet) una Medietas inde erit ad opus nostrum, & alia Medietas ad opus dictorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum & Hæredum suorum.

Et ulterius ex habundanti Gratia nostra Concessimus & per Præsentes Concedimus pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, & eorum cuilibet, Hæredibus & Assignatis suis, quòd ipsi & eorum quilibet Mercandisas, Mercimonia, Aurum & Argentum in Massa, Lapides preciosos, & alia Bona quæcumque de Crescentia Patriarum, Insularum, & Locorum prædictorum, per ipsos sic Recuperandorum & Inveniendorum, tàm in dictis Navibus & Barellis, quàm aliis quibuscumque Navibus Exteris a dictis Patriis, Insulis, Terris firmis, & Locis in hoc Regnum nostrum Angliæ ad quemcumque Portum seu alium Locum ejusdem Adducere & Cariare, & Adduci seu Cariari facere possit & valeat, eáque Vendere

Bonis aliqualiter solvendis seu petendis;

Et, si contingat aliquem vel aliquos Mercatorem seu Mercatores hujus Regni nostri ad dictas Insulas, Patrias, & Loca, sub Licentia dictorum Subditorum nostrorum, aut absque Licentia sua, causâ habendi Mercandisas vel Mercimonia, Adventare & Laborare ad Bona & Mercimonia ab eisdem Partibus in hoc Regnum nostrum Adducere, tunc Volumus & Concedimus, per Præsentes, præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, & Hæredibus & Assignatis suis quòd ipsi, durante Termino Quadraginta Annorum antedicto, habeant de quolibet hujusmodi Mercatore (solutis Nobis Custumis, Subsidiis, & aliis Devertis Nobis in hac parte debitis & consuetis) *Vicesimam Partem* omnium hujusmodi Bonorum & Mercimoniorum per ipsos a dictis Insulis, Patriis, & Locis quolibet Viagio, durante dicto Termino Quadraginta Annorum, in hoc Regnum nostrum Angliæ Traducendorum & Capiendorum, Habendam & Capiendam hujusmodi *Vicesimam Partem* in Portu ubi contigerit dicta Bona Discarcari & Exonerari; Proviso semper quòd prædictus *Hugo* & alii prædicti Hæredes & Assignati sui; & non alii omninò imposterùm, dicto Termino Quadraginta Annorum durante, sint Factores & Attornati in dictis Insulis, Terris firmis, & Patriis, pro quibuscumque hujusmodi Mercatoriis, aliisque Personis, illuc ex Causa prædicta Confluentibus, in & pro eorum factis Mercatoriis in eisdem; Proviso etiam quòd nulla Navis, cum Bonis & Mercanditiis a dictis Partibus sic noviter inventis Carcata & Onustata, postquam in aliquem Portum hujus Regni nostri Adducta fuerint, non Exonerentur de eisdem Bonis & Mercandisis, nisi in Præsentia prætatorum *Hugonis* & aliorum prædictorum, eorumve Hæredum seu Deputatorum ad hoc assignandorum, sub Pœna Forisfacturæ eorumdem Bonorum & Mercandisarum; unde una Medietas ad opus nostrum, & alia Medietas præfatis *Hugoni*, & aliis prænominatis, & Hæredibus suis applicentur.

Et, si imposterùm aliqui Extranei aut aliæ Personæ ad ipsas Partes, contra Voluntatem ipsorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum, causâ habendi Divitias Navigare, & ea Vi & Armis ingredi, ac dictos *Hugonem* & alios prædictos aut Hæredes suos ibidem Insultare ac eos Expellere & Debellare, aut aliàs inquietare præsumpserint, quòd tunc Volumus, ac eisdem Subditis nostris, Tenore Præsentium, Potestatem Damus & Committimus ipsos Extraneos, licet sint Subditi & Vassalli alicujus Principis Nobiscum in Liga & Amicitia existentis, totis suis viribus, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, Expugnandi, Resistendi, & Guerram contra eos Levandi & Faciendi, Eosque Capiendi, Subpeditandi, & Incarcerandi ibidem quousque Fines & Redemptiones eisdem Subditis nostris fecerint moraturos, aut aliàs secundùm sanam Discretionem ipsorum Subditorum nostrorum & Hæredum suorum Castigandi & Puniendi,

Et etiam præfatis Subditis nostris cæterisque Personis prædictis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem Damus & Committimus sub se quoscumque Capitaneos, Locatenentes, & Deputatos in singulis Civitatibus, Villis, Oppidis, & Locis dictarum Insularum, Provinciarum, Patriarum, & Locorum prædictorum, ad Regendum & Gubernandum omnes & singulas Personas in eisdem Partibus sub Regimine & Gubernatione dictorum Subditorum nostrorum ibidem Commorantium, ac ad Justitiam eisdem secundùm Tenorem & Effectum Ordinationum, Statutorum, & Proclamationum prædictorum debitè Exequendum & Administrandum, per Literas suas Patentes, Sigillis eorum Sigillandas, quovis modo;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid præfati *Hugo*, *Thomas*, *Johannes*, & *Franciscus*, & eorum quilibet, pro Præmissorum complemento fecerint, fierique procuraverint in hac parte; & quòd Nos aut Hæredes nostri nullo unquam tempore in futurum ipsos aut eorum aliquem Hæredesve & Assignatos suos in Jure, Titulo, & Possessione suis inquietabimus, impediemus, aut molestiam eis faciemus, nec per alios nostros Subditos aut alios quoscumque, quantum in Nobis fuerit, fieri seu procurari permittemus seu procurabimus; nec ipsos Hæredes & Assignatos suos, pro aliqua Causa imposterùm emergente seu contingente, ab eisdem Terris firmis, Patriis, Provinciis, & Locis nullo modo Amovebimus aut Amoveri seu Expelli per Subditos nostros procurabimus;

Proviso semper quòd, si contingat ipsos *Hugonem*, *Thomam*, *Johannem*, & *Franciscum*, aut eorum aliquem, Hæredes seu Assignatos suos, aut eorum aliquem, aliqua Loca, Insulas, Terras, Regiones, Provincias, & Patrias imposterùm Reperire, investigare, seu Recuperare, quæ antehac ab aliis Subditis nostris aut ab aliquibus Hæredum & Successorum suorum, Potestatem per alias Literas nostras Patentes sub Magno Sigillo nostro in ea parte a Nobis habentibus, Reperta, Inventa, Investigata, & Recuperata non fuerunt, quòd tunc Volumus & per Præsentes Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, & eorum cuilibet, Hæredibus & Assignatis suis, quòd ipsi & eorum quilibet Insulas, Patrias, Provincias, & alia Loca prædicta, cum eorum Navibus, Hominibus, Servientibus, & Rebus suis quibuscumque, ad libitum suum Ingredi, Tenere, Excercere, pacificeque securè Inhabitare ac Inhabitari facere & occupari, absque Contradictione seu Impedimento nostri aut Hæredum nostrorum, vel aliquorum aliorum Ligeorum nostrorum quorumcumque, possint & valeant;

Et quòd nullus ex aliis nostris Subditis ad aliquam Insulam, Terram, Regionem, Patriam, & Provinciam seu Locum, per ipsos *Hugonem*, *Thomam*, *Johannem*, & *Franciscum* sic noviter Inventa, Navigare & Frequentare, aut in eadem Ingredi, Causâ Acquirendi seu Habendi Fructus, Merces & Mercimonia in eisdem crescentia, præsumat, absque Licentiam nostram Regiam, & præfatorum *Hugonis*, *Thomæ*, *Johannis*, & *Francisci* optinerent specialem, sub Pœna Amissionis & Forisfacturæ omnium Bonorum, Mercanditarum, Rerum, & * Navium quorumcumque, ad ea Loca sic per ipsos noviter Inventa Navigare & in eadem Ingredi præsumentium, (videlicet), una Medietas inde erit ad opus nostrum, & alia Medietas ad opus dictorum *Hugonis*, *Thomæ*, *Johannis*, & *Francisci*, Hæredum & Assignatorum suorum.

* XIII. 41.

Et quamquam, per alias Literas nostras Patentes, de Data Decimi noni Diei Mensis Maii, Anno Regni nostri Sextodecimo, Concesserimus & Commiserimus, Dilecto Nobis, *Richardo Warde*, *Johanni Thomas*, & *Johanni Farnandus*, ac præfatis *Hugoni Eliot*, *Thomæ Asshehurst*, *Johanni Gunsalus*, & *Francisco Farnandus*, Hæredibus, Attornatis, Factoribus, seu Deputatis suis, & eorum cuilibet, Potestatem & Facultatem Navigandi ad omnes Partes, Regiones, & Fines Maris ad Inveniendum, & Recuperandum, & Discooperiendum Insulas, Patrias, & Provincias memoratas, ac ad singula alia in eisdem Literis contenta & specificata, juxta Tenorem & Effectum earumdem, exercendum & exequendum; nolumus tamen quòd iidem *Richardus Warde* *Johannes*

Nos, jam animadvertentes laudabilem Intentionem prædictorum *Hugonis*, *Thomæ Asshehurste*, *Johannis Gunsalus*, & *Francisci*, quam ad Honorem & Utilitatem hujus Regni, nostrique Complacenciam habent & gerunt, pensantesque eorum grandia Custus & Onera gravia, etiam Pericula tàm Personarum quàm Bonorum & Rerum suorum quorumcumque, in tàm gravi Tempestuoso, Periculoso Longoque Maris Negotio quæ veresimile sunt passuri, ex habundanti Gratia nostra Concessimus & Licentiam dedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, præfatis *Hugoni*, *Thomæ Asshehurste*, *Johanni Gunsalus*, & *Francisco*, & eorum cuilibet, Hæredibus & Assignatis suis & eorum cujuslibet, quòd ipsi & eorum quilibet unam aliam Navem Portagii Centum & Viginti Doliorum, cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Auro & Argento, cæterisque Mercandisis & Mercimoniis, de Crescentia Patriarum, Insularum, Provinciarum, & aliorum Locorum, per ipsos sic imposterùm noviter Recuperandorum, Carcatam & Onustam, in hoc Regnum, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcunque totiens quotiens sibi placuerit, durante Termino Quinque Annorum, a tempore Recuperationis Insularum & Patriarum prædictarum proximò & immediatè sequentium, Conducere & Transportare, ibidemq; Discarcare, ac de Bonis, Rebus, Mercandisis, Jocalibus, cæterisque Præmissis Libitum suum facere possint & valeant, & eorum Hæredes & Assignati possint & valeant, & eorum quilibet possit & valeat, licitè & impunè, absque aliquibus Custumis, Subsidiis, seu aliis Deveriis, Nobis pro eisdem aut aliqua eorumdem Parcella debitis, Nobis aliqualiter solvendis, & absq; aliquo Impedimento, Impetitione, Contradictione, Molestatione, seu * Gravamine quocumque nostri aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque. * XIII. 42.

Et ulterius,

Cùm, inter cætera, in Literis nostris Patentibus (quarum Data est apud *Westmonasterium* dicto decimo nono die Maii Anno Regni nostri Sextodecimo) contenta & specificata, certis Considerationibus Nos moventibus, Concesserimus præfatis *Johanni Gunsalus* & *Francisco* quòd essent imperpetuùm Indigenæ & Ligei nostri & Hæredum nostrorum, & in omnibus Causis, Querelis, Rebus, & Materiis quibuscumque haberentur, pertractarentur, & gubernarentur, tanquam veri & fideles Ligei nostri infra Regnum nostrum Angliæ oriundi, & non aliter nec alio modo,

Quodque iidem *Johannes Gunsalus* & *Franciscus* & omnes Liberi sui solverent aut solvi facerent, & eorum quilibet solveret aut solvi faceret talia Custumas, Subsidia, & alia Deveria, pro Bonis, Mercibus, Mercandisis, & Mercimoniis suis, in Regnum nostrum Angliæ Adducendis, vel extra idem Regnum nostrum Angliæ Educendis, qualia Alienigenæ Nobis solvant, aut solvere debent, vel consueverunt,

Et quòd iidem *Johannes Gunsalus* & *Franciscus* solverent & eorum alter solveret Nobis & Hæredibus nostris tot & tanta Custumas, Subsidia, & alia Deveria, pro Bonis & Mercandisis suis, prout Alienigenæ Nobis solvere & reddere tenerentur,

Nos tamen,

Ob certas Causas, Nos jam moventes, præfatos *Johannem Gunsalus* & *Franciscum* ad Custumas & Subsidia, Nobis pro eorum Bonis, Mercandisis, & Mercimoniis, sicuti Alienigenas solvenda, nolentes, ut prædictum est, Onerari, set eis & eorum utrique Gratiam facere uberiorem,

De Gratia nostra speciali Dedimus & Concessimus, ac Licentiam Damus & Concedimus per Præsentes, pro Nobis & Hæredibus nostris, præfatis *Johanni Gunsalus* & *Francisco* quòd ipsi & eorum alter, Hæredes sui aut Hæredes eorum alterius, talia Custumas, Subsidia, & alia Deveria, pro Bonis, Mercibus, Mercandisis, & Mercimoniis suis quibuscumque, in Regnum nostrum Angliæ Adducendisve extra idem Regnum Educendis, qualia alii Ligei nostri infra Regnum nostrum Angliæ oriundi Nobis solvant, aut solvere deberent & consueverunt, dictis Literis nostris, in contrarium indè factis, non obstantibus.

* *De Pacis Fœdere observando, Juramentum Regis Scotorum.* * XIII. 43.

Th'Oth of Kinge James *for Observinge of the Treaties of Peace.*

I James, *by the Grace of Gode*, King of Scotlande *Promise, and by the Holy Ewvangelies and Canon of the Holy Messe, by me Bodily touchied, Swere that I shall, for my parte, wele and trewly Kepe and Observe the Treatie of Perpetuell Peax and Amitie, and every Article of the same, now lately passed and Concluded by sufficiente Auctorite, and in the Names of Us the said King on that oone Partie, and the Right Excellente the Right High and Mighty* Prince Henry, *by the Grace of God*, Kinge of Engelande, and Lorde of Irlande *on that othre Partie, berenge Date the* xxiiith *Day of the Moneth of January last passed, and the same as fer as in me is I shall cause in likewise to be Observed and Kept by my Subgiette.* Ann. D. 1502. An. 18. H. 7. Ex Autogr.

And in Witnesse of this my Promys and Oeth, I have subscribed this my Writenge with myne owne Hande at Glasgune *the* xth *Day of the Moneth of Decembre, and of oure Reigne the* xvth *Yere.*

James R.

Super Juramentis Regis Scotorum Instrumentum Publicum.

In Dei Nomine Amen. Ann. D. 1502. An. 18. H. 7. Ex Autogr.

Per præsens Publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter quòd,

Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Indictione sextâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti*, Anno undecimo, Mensis verò Decembris Die Decimo,

In Ecclesiâ Metropolitanâ Glasguensi, prope dexteram Partem magni Altaris in eadem Ecclesiâ Glasguensi, infra Regnum Scotiæ notoriè situatâ,

Præsentibus tunc ibidem Me Notario Publico subscripto & Testibus infra scriptis,

Egregii Præstantissimi & Prænobiles Viri, Dominus *Thomas Darcy* Miles pro Corpore Excelentissimi in Christo Principis & Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ, ac Domini Hiberniæ* Illustrissimi, ipsiusque Villæ Berwici Capitaneus, & *Henricus Babington* Clericus, Sacræ Theologiæ Professor, ipsius Excellentissimi Principis Regis Angliæ Consiliarii, Oratores, Legati, Deputati, & Nuncii speciales, plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, eis ad Infrascripta ab ipso Excellentissimo Principe *Henrico Rege Angliæ* data & concessa, habentes,

De quorum Potestate, Auctoritate, & Mandato hujusmodi michi Notario Publico subscripto, per Literas dicti Excellentissimi Principis *Regis Angliæ*, ejus Magno Sigillo sigillatas, quas in præsenti Instrumento inferius scripsi & annotavi, sufficienter constabat & constat,

Ad Præsentiam Illustrissimi in Christo Principis & Domini Domini *Jacobi Regis Scotorum*, tunc & ibidem personaliter præsentis, accesserunt,

Et eundem Illustrissimum Principem *Jacobum Regem Scotorum*, Nomine & ex Parte præfati Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ*, requisiverunt & ab eo petierunt, quatinus Serenitas sua Regia dignaretur Juramentum Corporale, super Sacrosancta Dei Euvangelia, per ipsum personaliter tacta, jurare & facere quòd

bus infrascriptis idem Illustrissimus Princeps *Jacobus Rex Scotorum* super Sacrosancta Dei Euvangelia, per ipsum personaliter tacta, Juravit & Juramentum præstitit corporale sub ea quæ sequitur formâ verborum,

I JAMES, *by the Grace of God*, &c.
At Glasgwne *the Tenth Day of the Moneth of Decembre and of our Reigne the fifteenth Yere.*

Quod quidem Juramentum, in quadam Pergameni Cedula scriptum, idem Illustrissimus Princeps *Jacobus Rex Scotorum* Manu & Nomine suis propriis subscripsit & signavit; Tenor prioris Juramenti, de quo supra fit mentio, sequitur in hæc verba,

I JAMES, *be the Grace of God*, &c.
And in Witnes of this my Promyss and Aith I have subscribed this my Writyng with my own Hand at Edinburgh *the xxij Day of the Moneth of Februarie, and of our Regne the fourteenth Yere.*

Tenor verò Commissionis sive Litterarum præfati Excellentissimi Principis Henrici Regis Angliæ, *superiùs memoratarum, sequitur, & est talis,*

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm *inter Nos* & Illustrissimum Principem Filium & Consanguineum nostrum carissimum *Jacobum Scotorum Regem*, per Commissarios, Oratores, Procuratores, Ambassiatores, Legatos, Deputatos, & Nuncios nostros & suos hincinde sufficienter auctorizatos, quædam certa Conventiones, Tractatus, & Capitula, tàm de & super *vera & firma Pace*, Concordia, Amicitia, Liga, Intelligentia, Unione, & Confœderatione, ac de & super & pro Reformatione quorumcumque Attemptatorum & Transgressionum per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hincinde quomodocumque fiendorum & perpetrandorum, quàm de & super Matrimonio inter ipsum Filium & Consanguineum nostrum & Illustrissimam Dominam *Margaretam nostram* & Præcarissimæ Consortis nostræ *Elizabethæ Reginæ Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente, celebrando & in facie Ecclesiæ solemnizando, inita, conventa, appunctuata, concordata fuerint, perculsa, & conclusa, sicuti in separalibus Literis nostris Patentibus confirmatoriis, desuper confectis, manuali Subscriptione & Magno Sigillo nostro munitis & sigillatis eidem Illustrissimo Principi transmittendis & Nomine nostro deliberandis, pleniùs apparet & continetur,

Et quia in Tractatibus & Capitulis prædictis, inter alia, specificatur & continetur,

Quòd uterq; nostrûm prædictorum Principum omnia & singula Articulos & Capitula, in prædictis Tractatibus contenta & specificata, juxta vim, formam, & effectum eorumdem, firmiter tenere
* XIII. 45. *& * inviolabiliter & inconcussè observare super Sacrosancta Dei Evangelia, per nos hincinde Manu tangenda, Sacramentum præstaremus corporale*,

Nos igitur, prout nostro convenit Regio Honori & Dignitati, omnia & singula Conventiones, Articulos, & Capitula, in Tra-

Per ipsum Regem.

Super quibus omnibus & singulis præfati Dominus *Thomas Darcy* Miles & *Henricus Babyngton*, Nomine & ex Parte Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* suprascripti, & dictus Illustrissimus Princeps *Jacobus Scotorum Rex* pro parte sua, petierunt a Me Notario Publico subscripto eis fieri tradi & deliberari unum vel plura Instrumentum vel Instrumenta.

Acta fuerunt hæc prout suprascribuntur & recitantur sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis,

Præsentibus tunc ibidem,

Reverendis & Venerabilibus in Christo Patribus Dominis,
Andreâ Episcopo Moraviensi,
Roberto Abbate de Paslete,
Nobilibus Dominis,
Jacobo Domino Hammylton,
Alexandro Domino Home Cameratio Scotiæ,
Egregiis Viris Magistris,
Ricardo Murhed Decano Ecclesiæ Glasguensis dictique Regis Scotiæ Consiliario & Secretario,
Gawino Dunbarre Decano Ecclesiæ Moraviensis Clerico Rotulorum & Registrario,
David Ervnt Archidiacono Laudon.
Archibaldo Layng Presbitero Notario Publico Diœcesis Sancti Andreæ in Scotia,
Rogero Hastyng Milite,
Hugone Kyllyngall Armigero,
Edwardo Raynforth,
Johanne Ellys,
Et *Thoma Arneter*,
Generosis, Eboram & Dunelmensis Diœcesuum in Anglia,
Cum diversis aliis Testibus ad Præmissa vocatis pariter & rogatis.

Et ego Johannes Deyce *Clericus Coventriensis & Lichfeldensis Diœcesis Publicus Auctoritate Apostolicâ Notarius Curiæque Eborum Registrarius & * Actorum Scriba, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis agebantur & fiebant, unà cum prænominatis Testibus præsens personaliter interfui, eaque sic fieri vidi & audivi; ideo præsens Publicum Instrumentum, Manu meâ propriâ scriptum, exinde confeci, subscripsi, publicavi, & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque ac Nomine meis solitis & consuetis signavi rogatus & requisitus in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.* * XIII. 46.

J. DEYCE.

In certis Conventionibus, Tractatibus, & Capitulis indentatis,

Tàm de & super verâ & firmâ Pace, Concordiâ, Amicitiâ, Ligâ, Intelligentiâ, Unione, & Confœderatione, ac de & super & pro Reformatione quorumcumque Attemptatorum & Transgressionum per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hincinde quomodocumque fiendorum & perpetrandorum, quàm de & super Matrimonio, inter ipsum Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* & Illustrissimam Principem Dominam *Margaretam* præfati Excellentissimi *Regis Angliæ* & Præcarissimæ Consortis suæ *Elizabethæ Reginæ Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente, Celebrando & in facie Ecclesiæ Solemnisando, per Commissarios, Oratores, Procuratores, Ambassiatores, Legatos, Deputatos, & Nuncios utriusque Principum prædictorum hincinde sufficienter auctorizatos, nuper initis, conventis, appunctuatis, concordatis, perculsis, & conclusis,

Specificata & Contenta,

Realiter & cum effectu Observabit, Perimplebit, & debitè Executioni Demandabit, juxta formam & Tenorem Juramenti, per ipsum Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* primitùs præstiti & subscripti, ac præfato Excellentissimo Principi *Regi Angliæ* transmissi, & super præsenti Requisitione exhibiti,

Cujus Tenor inferiùs continetur,

Quibus quidem Requisitioni & Petitioni, ut præmittitur factis, præfatus Excellentissimus & Illustrissimus Princeps *Jacobus Scotorum Rex* talia vel similia in effectu protulit verba,

Ego benè fateor me dictum Juramentum fecisse & subscripsisse,
* XIII. 47. *sed non benè * advertebam illud verbum* FRANCIÆ, *insertum in eodem primo Juramento, nec illud verbum in Juramento meo jam præstando includo nec impono, set pro beneplacito Patris mei* Regis Angliæ *paratus ero jurare & Juramentum præstare ad observandum omnia & singula, inter ipsum Patrem meum & me Conventa Appunctuata & Conclusa, totiens quotiens dicto Patri meo placuerit, sua mihi Paternitas similiter faciens.*

Et tunc statim coram Reverendissimo in Christo Patre & Domino Domino *Roberto*, Miseratione Divinâ, *Glasguensi Archiepiscopo*, & Testibus infrascriptis, idem Excellentissimus & Serenissimus Princeps *Jacobus Scotorum Rex*, super Sacrosancta Dei Euvangelia, per ipsum tunc & ibidem personaliter tacta, Juravit & Juramentum præstitit corporale istâ quæ subsequitur formâ.

I JAMES, &c.

Quod quidem Juramentum, in quadam Cedula Pergamenâ scriptum, idem Illustrissimus Princeps *Jacobus Scotorum Rex* Manu & Nomine suis propriis tunc ibidem subscripsit, & suâ Subscriptione Manuali munivit.

Tenor verò præscriptæ Commissionis sequitur & est talis.

HENRICUS, &c.

Super quibus omnibus & singulis præfati Domini, *Thomas* & *Henricus*, Nomine & ex Parte dicti Serenissimi *Regis Angliæ*, a Me Notario Publico subscripto sibi fieri petierunt unum & plura Instrumentum & Instrumenta.

Acta erant hæc, in Ecclesia Metropolitana Glasguensi antedicta,

Henricus, in Fine Septimæ Lineæ computando ab ultimâ Lineâ, Approbo & Ratifico, ac omnium suspicione carere volo.

A. L.

---

* *Tractatuum de Reformatione Attemptatorum, & de Pace* * XIII.
per Regem Scotorum Confirmatio. 43.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad Ann. D.
quorum Notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem. 1502.
Cùm Reverendissimus in Christo Pater *Robertus Glasguensis* An. 18.
Archiepiscopus, Prædilectusque Consanguineus noster *Patricius Co-* H. 7.
mes de Bothvile Dominus Halis Magnus Regni nostri Admirallus Ex Au-
ac Gardianus Occidentalium Marchiarum ejusdem, & Reverendus togr.
Pater *Andreas* Postulatus *Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, nostri veri & indubitati Commissarii, Oratores, Ambassiatores, Legati, Procuratores, Deputati, & Nuncii speciales & generales, ex una, ac Reverendissimus & Reverendus in Christo Patres *Henricus Cantuariensis Archiepiscopus* totius Angliæ Primas & Apostolicæ Sedis Legatus, nuper Custos Magni Sigilli Excellentissimi & Illustrissimi Principis Patrisque & Consanguinei nostri Carissimi *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ, &c.* ac *Domini Hiberniæ*, *Ricardus Wintoniensis Episcopus* ejusdem *Regis Angl.* Privati Sigilli Custos, ac Nobilis & Potens Dominus *Thomas Comes Surriæ* Thesaurarius Angliæ, præfatique Excellentissimi Principis & Patris nostri Commissarii, Oratores, Ambassiatores, Legati, Procuratores, Deputati, & Nuncii speciales & generales, Partibus ex alterâ,

Ad firmiorem & stabiliorem Observationem & Continuationem cujusdam perpetuæ Pacis, Amicitiæ, & Confœderationis, pro Nobis & dicto Illustrissimo Principe Patre nostro carissimo, nostrique & ipsius Patris nostri Hæredibus & legitimè Successoribus hæreditariè & legitimè Succedentibus, Regnisque ac Terris, Dominiis & Subditis nostris, ac præfati Patris nostri carissimi perpetuò duraturæ, per præfatos Oratores jamdudùm initæ, concordatæ, & conclusæ, ac in quodam Tractatu de Datâ *Vicesimo quarto Die Mensis Januarii* Anno Domini Millesimo Quingentesimo primo contentæ & specificatæ,

Certos Articulos, virtute quarumdam Commissionum nostrarum & præfati Illustrissimi Principis Patris & Consanguinei nostri, eis in hac parte datarum & concessarum, nostro dictique Illustrissimi Principis & Patris nostri Nominibus tractaverint, convenerint, concordaverint, & concluserint, sicuti in quibusdam Indenturis, inter præfatos Commissarios nostros ejusdemque Patris & Consanguinei nostri supradictos, desuper hincinde confectis, pleniùs atque effusiùs apparet & continetur,

Quarum quidem Indenturarum Tenor sequitur, & est talis,

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos *Henricum Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem, &c.

In cujus Rei Testimonium huic Parti istius Indenturæ, penes dictum Illustrissimum & Serenissimum Principem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* remansuræ, Nos prædicti *Archiepiscopus*, *Episcopus*, & *Comes*, Commissarii, Oratores, & Procuratores præfati Illustrissimi & Christianissimi Principis Domini *Henrici* Re-

ltrissimi Principis Patrisque & Consanguinei nostri Carissimi, *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ*, *&c. ac Domini Hiberniæ*, *Ricardum Wintoniensem Episcopum* ejusdem Regis Angliæ Privati Sigilli Custodem, ac Nobilem & Potentem Dominum *Thomam Comitem Surreiæ* Thesaurarium Angliæ, præfatique Excellentissimi Principis Patris & Consanguinei nostri Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales, Partibus ex altera, quædam Pacta, Conventiones, & Capitula, de & pro Matrimonio, Deo annuente, inter Nos prædictum *Jacobum Scotorum Regem*, & Serenissimam Illustrissimamque Dominam *Margaretam Filiam Primogenitam* prædicti Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* & Præcarissimæ Consortis suæ *Elizabethæ Reginæ Angliæ* ritè celebrando & in facie Ecclesiæ legitimè Solemnizando, jampridem inita, tractata, conventa, concordata, appunctuata, perculsa fuerint & conclusa, prout in quibusdam Indenturis, desuper hincinde confectis, pleniùs atque effusiùs apparet & continetur,

Quarum Indenturarum Tenor sequitur, & est talis;

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos *Henricum Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem Apostolicæ Sedis Legatum Illustrissimi & Christianissimi Principis *Henrici*, Dei gratia, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ* Magni Sigilli Custodem, *Ricardum Wintoniensem Episcopum* ejusdem Domini Regis Privati Sigilli Custodem, & *Thomam Comitem Surreiæ* Thesaurarium Angliæ, ejusdemque Domini Regis ad infrascripta Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales ac generales, ex una; & Reverendissimum in Christo Patrem *Robertum Glasguensem Archiepiscopum*, *Patricium Comitem de Bothvile* Dominum de Halis ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ Gardianum Occidentalium Marchiarum ejusdem, & Reverendum Patrem *Andream* Postulatum *Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scotorum* similiter ad infrascripta Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales, Partibus ex altera,

TESTATUR quòd, &c.

In cujus Rei Testimonium huic Parti istius Indenturæ, penes Excellentissimum & Serenissimum Principem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* remansuræ, Nos prædicti *Archiepiscopus*, *Episcopus*, & *Comes*, Commissarii, Oratores, Ambassiatores, & Procuratores præfati Excellentissimi & Potentissimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ*, Sigilla nostra apposuimus, & præsentes Manuum nostrarum subscriptione munivimus.

Datum in Anglia in *Regio Palatio de Richemont*, Vicesimo quarto Die Mensis Januarii, Anno Domini, secundùm Cursum & Computationem Ecclesiarum Scoticanæ & Anglicanæ, Millesimo, Quingentesimo primo.

mi & Illustrissimi Principis Patrisque & Consanguinei nostri Carissimi *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ*, *&c.* ac *Domini Hiberniæ*, *Ricardum Wintoniensem Episcopum* ejusdem Regis Angliæ Privati Sigilli Custodem, ac Nobilem & Potentem Dominum *Thomam Comitem Surreiæ* Thesaurarium Angliæ, præfatique Excellentissimi Principis Patris & Consanguinei nostri Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales, pro eodem nostro Patre & Consanguineo; suisque Hæredibus & Successoribus, atque Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Subditis, Vasallis, Faventibus, Confœderatis, & Adhærentibus suis, Partibus ex altera,

Jampridem hincinde Communicata, Tractata, Appunctuata, Conventa, Perculsa, Concordata fuerint & Conclusa, sicuti in Literis desuper confectis pleniùs atque effusiùs apparet & continetur,

Quarum quidem Literarum Tenor sequitur, & est talis,

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos, *Henricum Cantuariensem Archiepiscopum*, *&c.*

In cujus Rei, Testimonium huic Parti istius Indenturæ, penes dictum Excellentissimum & Illustrissimum Principem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* remansuræ, Nos prædicti *Archiepiscopus*, *Episcopus*, & *Comes*, Commissarii, Oratores, & Procuratores præfati Illustrissimi & Christianissimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ* Sigilla nostra apposuimus, & præsentes Manuum nostrarum subscriptione munivimus.

Dat. in *Regio Palatio de Richemont* in Anglia, Vicesimo quarto Die Mensis Januarii, Anno Domini, secundùm Cursum & Computationem Ecclesiarum Anglicanæ & Scoticanæ, Millesimo Quingentesimo primo.

NOS igitur *Rex Jacobus antedictus*, visis, perspectis & examinatis per Nos Capitulis, Pactis, & Compositionibus præinsertis, quæ justa & honesta videntur & maximè Nobis placent, Volentes & Decernentes ea omnia & singula Literis nostris Patentibus, Manibus propriis subscriptis, ac nostro Regio Sigillo munitis, Confirmare, Approbare, & Corroborare, ideircò prædicta Capitula, Pacta, Concordata, & Conclusa, prout supra inserta sunt, ac omnia & singula in eis contenta, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Tenore Præsentium, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, ac Rata, Grata, Firma, & Illibata habemus, ac ea omnia & singula de novo Concedimus & Firmamus,

Et, ad validiorem Præmissorum Firmitatem & Robur, Fidem nostram & Verbum Regium interponimus & * obligamus, ac etiam ad Sacrosancta Dei Evangelia, coram Secretario nostro & in præsentia Commissariorum hincinde prædictorum & aliorum Regni nostri Magnatum Procerum & Consiliariorum nostrorum Manibus nostris propriis per nos reverenter tacta, Jurejurando astrinximus & astringimus per Præsentes quòd omnia & singula in

* XIII. 51.

cani Moraviensis nostrorum Rotulorum & Registri ac Concilii Clerici, quamplurimum confidentes,

Ipsos & Duos eorum conjunctim (dicto Reverendo Patre existente uno eorumdem) nostros Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem nostris Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, & Duobus eorum conjunctim (dicto Reverendo Patre existente uno ut præmittitur) nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale Conveniendi cum Nobili Viro *Thomâ Darcy* Milite Villæ Berwici Capitaneo, ac Spectabili & Scientifico Viro *Henrico Babintoun* Sacræ Theologiæ Professore, Commissariis, Oratoribus, Legatis, Deputatis, & Nunciis Excellentissimi & Illustrissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Patris & Consanguinei nostri carissimi per eum Nobis destinatis,

Ac nostras Litteras Confirmatorias, in Ternis Formis divisim confectas, & sub nostro Magno Sigillo sigillatas, & Manibus nostris propriis Subscriptas & Subsignatas,

Super quibusdam Capitulis Pacis & Amicitiarum inter *Nos* & prædictum *Illustrissimum Principem*, ac Matrimonii inter *Nos* & Serenissimam Principissam *Margarretam ejus Primogenitam Filiam* Consortem nostram carissimam, necnon Reformatione Attemptatorum, &c. aliàs per nostros & suos Commissarios initis & conclusis,

Prædictis suis Commissariis ejus Nomine pro Nobis & Nomine nostro Tradendi & Deliberandi,

Consimilesq; Litteras Confirmatorias, pro Parte dicti Illustrissimi Principis Patris & Consanguinei nostri Carissimi, etiam in Ternis Formis divisim confectas, & sub suo Magno Sigillo sigillatas, & Manibus suis propriis subscriptas & subsignatas, Petendi, Exigendi, Acceptandi, & Recipiendi,

Instrumentaq; super Deliberatione & Receptione Litterarum prædictarum Petendi, Requirendi, Levandi, & Nobis Tradendi,

* XIII. 52. * Ac omnia alia & singula Faciendi, Gerendi, & Procurandi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna.

Dat. sub Magno Sigillo nostro apud *Edinburgh* Decimo nono Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, & Regni nostri Decimo quinto.

Sigillo avulso.

De dictis Literis hincinde mutuo traditis.

Ann. D. 1502. An. 18. H. 7 Ex Autogr.

IN DEI NOMINE AMEN.
Per præsens Publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter quòd,

Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Indictione sextâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno undecimo, Mensis verò Decembris Die Vicesimo,

In Hospitio quondam *Walteri Barterham* infra Burgum de Edinburght in Regno Scotiæ notoriè situato,

Præsentibus Me Notario Publico subscripto & Testibus infrascriptis,

sic, ut præmittitur, alternatim Deliberatæ & Receptæ, placerent prædicto Excellentissimo Principi *Regi Angliæ*, & ipse affirmaverit, ac per Litteras suas significaverit Filio suo *Regi Scotiæ* ipsas Litteras Confirmatorias fore sufficientes & in Jure validas, quòd tunc dictæ Litteræ Confirmatoriæ, sic Traditæ, Deliberatæ, & Receptæ, haberentur per Principes suprascriptos pro bonis & efficacibus deliberatis & receptis ex utraque Parte Principum prædictorum,

Et, in Casu quo visum fuerit eidem Excellentissimo Principi *Regi Angliæ* ipsas Litteras Confirmatorias non esse sufficientes, nec in Jure validas, sed eas peccare & deficere in Materiâ, Scripturâ, vel Formâ, quòd extunc licebit utrique Principi Principum prædictorum Litteras suas proprias Reformare, Corrigere, vel Emendare, ac eas de Novo scribi & in competentiorem Formam redigi facere sigillatas & Manu suâ propriâ * signare, servatâ omninò in effectu Conformitate in Reformatione Litterarum hujusmodi, & præfatas Litteras Confirmatorias ut præfertur hincinde Deliberatas & Receptas iteratò Reliberare & mutuo Recipere, & alias Litteras Confirmatorias Competentiores & Validiores & Sufficientes, loco dictarum Litterarum, sic in eventu Reliberatarum & Receptarum, hincinde Tradere & Recipere, ac in locum ipsarum Litterarum minus Validarum Surrogare, Firmare, & Stabilire, easque Observare & Adimplere, prout ac si Die & Loco suprascriptis fuissent & essent per ipsas Partes mutuò Traditæ & Receptæ. * XIII. 53.

Et insuper præfati Commissarii *Regis Scotorum* asseruerunt & promiserunt tunc ibidem suprascriptis Oratoribus *Regis Angliæ*, quòd quidam *Leon*, infra Regnum Scotiæ nominatus *Rex Armorum*, Iter arriperet, absque morâ, cum Litteris *Regis Scotiæ* directis *Regi Angliæ*, & Reportantibus effectum suprascriptum, ad optandum & habendum Voluntatem & Complacentiam ipsius Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* Quid & Qualiter in de & super Præmissis Serenitas sua Regia duxerit faciendum.

Et præfati Oratores & Commissarii Principum prædictorum tradiderunt & hincinde deliberaverunt Litteras Commissionum suarum, eis per præfatos Principes in hac parte ut asseruerunt factas, & eorum Magnis Sigillis sigillatas.

Super quibus omnibus & singulis præfati Oratores & Commissarii Principum prædictorum a Me Notario Publico subscripto sibi fieri petierunt unum vel plura Instrumentum vel Instrumenta.

Acta fuerunt hæc prout suprascribuntur & recitantur sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis,

Præsentibus tunc Ibidem;

Egregiis & Circumspectis Viris Magistris,
Georgio Hepburne Præposito Ecclesiæ Collegiatæ de Lincloudane,
Willielmo Wawne Canonico Ecclesiæ Cathedralis Abirdonensis,
Jacobo Forman Rectore de Acworth,
Nobilibusque Viris,
Rogero Hastyng,
Et *Johanne Home* de Duns;
Militibus,
Providis Circumspectisque Viris Magistris;
Georgio Newton,

Jo-

Ws inglore Empleiance.

Writtin, undir oure Signet at *Edinburgh*, the sixteenth Day of Februarie, and of our Regne the sixteenth Zere.

JAMES R.

Locus Sigilli.

Dilecto Consanguineo nostro Alexandro Domino Hume, &c.

SCHEVES.

De Conductu pro Eleemosinario Regis.

Till ane Ritht Worshipfull Clerc and our traist and wele beloves Frende Maister Alexander Lye, *Almoner to the Ritht Hie and Mythty Prince the King of Inglande.*

REX SCOTORUM.

Ann. D. 1503. *An.* 18. *H.* 7. *Ex Autogr.*

R*Ithe Traste and Weilbelovite We grete zou wele.*

And tor samekill as we ar informet that ze ar remanyng on the Marchis to cum to Ws with certane Charge fra oure Derrest Bruithere the *King of Ingland*,

We have commaundit oure Cousing the *Lord Hume* to Meit zow, and mak zow be souerly Convoyt to oure Presens, like as oure *Herald Snandone* sal informe zou at mar lyntht,

To quhome ze wil gif ferme Credence in it he schewis zow in oure Name in the Premissis.

And God have zow in his keping.

Writtin, under oure Signet, at *Edinburgh*. the xix Day of Februare.

JAMES R.

SCHEVES.

Litera nuper Ambassiatorum Scotie ad Regem.

To the Rytht Excellent Rythe Hie and Mithty Prince the Kinges Grace of Ingland.

Ann. D. 1503. *An.* 18. *H.* 7. *Ex Autogr.*

R*Ythe Excellent Rytht Hie and Mithty Prynce,*

We commend Ws, with all our lawly Service, to zour maist gracius Excellence, thanking the sammyn, with all hertly Humilite, of the greit Noblite Benignite and Humanite baith schawin and causit be shawin till ws within zoure Realme, cummyng to zoure gud Grace and Being thaire, with the sammyn baith in zoure Palace of Rychemont in London and all the way in oure returnyng Hame to Scotland.

And we have schawin at lenth till oure Soverain Lord and

REX universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Ann. D. 1503. *A.* 18. *H.* 7. *Franc* 18. *H.* 7. *m.* 3.

Cùm *inter Nos* & Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* Consanguineum & Filium nostrum Carissimum, pro Conservatione Regnorum & Dominiorum nostrorum illorumque perpetuo & felici Regimine, sint certæ Conventiones, Tractatus, & Capitula super vera, firma, perpetua Pace, Concordia, Amicitia, Liga, & Confœderatione, inter ac per Nos & dictum Illustrissimum Principem sub nostris Magnis Sigillis & Subscriptionibus Manualibus Approbata & Ratificata,

In quibus, inter alia, expressè & specificè cavetur quòd uterque nostrorum Principum prædictorum Literas Confirmatorias, omnium & singulorum in dictis Tractatibus & Capitulis contentorum & specificatorum, a *Summo Pontifice* Sanctissimoque Domino nostro Papa impetraret, ac alter alteri easdem Literas Confirmatorias Originales, citra primum Diem Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, vicissim & mutuò transmitteret & liberaret,

Nos igitur,

De Fidelitatibus, Probitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Reverendorum in Christo Patrum, *Hadriani Herefordensis*, & *Silvestri Wigorniensis*, Episcoporum, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem nostris Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis, & eorum alteri, nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale coram dicto Sanctissimoque Domino nostro *Papa*, Nomine nostro & pro Nobis, Comparendi,

Prædictaq; Conventiones, Tractatus, & Capitula, Nomine nostro, per suam Sanctitatem confirmari Supplicandi, Petendi, & Requirendi, & Confirmationi hujusmodi Consentiendi,

Bullasq; Apostolicas sub Plumbo Pœnales, dictis Conventionibus, Tractatibus, & Capitulis, pro Observatione eorumdem, conformes, Expediendi & Levandi,

Processusque, coram quibuscumque Judicibus, ad hoc delegatis, fieri & desuper fulminari Petendi, Audiendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendi, Gerendi, Exercendi, & Expediendi quæ circa Præmissa & ea tangentia necessaria fuerint seu etiam oportuna;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum habere & habituros totum & quicquid per dictos nostros Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios, & eorum alterum, in Præmissis aut aliquo Præmissorum, Actum, Factum, Gestumve fuerit, seu quomodolibet Procuratum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

testatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo *Henrico Anglicorum Rege*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tàm de & super vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Amicitiis, Confœderationibus, Treugis, & Guerrarum Abstinentiis, Fœderibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quàm de & super quibuscumque Commerciis, Exercitioque Commerciorum, ac mutuo & amicabili Intercursu Mercium & Mercandisarum,

Inter Nos, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra quæcumque, & *dictum Sacratissimum Principem*, Hæredes & Successores suos, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque Ineundis, Capiendis, Pascicendis, Conveniendis, Componendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, ac Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos hincinde pendere dinoscuntur,

Communicandi, Tractandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Pascicendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic Appunctuatis & Conclusis, Litteras validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, consimilesque Litteras ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiamsi talia sint quæ Mandatum de se exigant magis speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quidquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, * Deputatos, & Nuncios nostros Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

* XIII. 27.

In cujus rei Testimonium præsentem fieri jussimus, Manu nostra signatam, Sigilloque nostro impendenti munitam.

Dat. in *Opido nostro Kausbeure*, die vicesimâ quartâ Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo secundo, Regnorum nostrorum (videlicet) Romani decimo septimo, Ungharie verò decimo tertio.

Sic Signatum,

Sub Plica, MAXIM.

Et super Plicam,

Per Regem.

MARMIER.

dilissimi in Christo Patris *Thomæ ultimi Episcopi* ibidem ad Archiepiscopatum Eborum nuper vacantem, Personam Dilecti & Fidelis Consiliarii nostri *Willelmi Warham dictæ Ecclesiæ Londoniæ Electi* in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat, H. 7. p. 1. m. 14.

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expresse Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo*, Temporalia prædicta cum pertinentiis, in Balliva tua, sine Dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Langley*, primo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Dilecto & Fideli Regis Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori Regis in eadem Civitate.

Escaetori Regis in Com. Surr. & Sussex.

Escaetori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, &c.

---

* De Restitutionibus Temporalium Dunolm.

* XIII. 28.

REX Escaetori suo in Comitatu Northumbriæ, Salutem. Ann. D. 1502.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem in Christo Patrem *Willielmum, nuper Karliolensem Episcopum*, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ Karliolensi, cui tunc præerat, tenebatur, absolverit, & ipsum ad Ecclesiam Dunolmensem transtulerit, ipsumque in Episcopum dictæ Ecclesiæ Dunolmensis præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, nobis constat, An. 18. H. 7. Ibid. m. 6.

Nos,

Pro eo quòd idem Venerabilis *Pater* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius Venerabilis in Christo Patris, Nobis pro Temporalibus dicti Episcopatûs Dunolmensis debitam, & Ei Temporalia illa restituimus;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Venerabili in Christo Patri* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta, salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quinto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Eborum,

Es-

nuper *Rex Carolus* solveret & deliberaret, solvive & deliberari fa-
* XIII. 39. ceret, suique Hæredes & * Successores solverent & deliberarent, solvive & deliberari facerent Nobis & dictis Hæredibus nostris aut nostris seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis Loco & Terminis antedictis, donec & quousque ad Summam *Septingentarum Quadraginta & Quinque Milium Coronatum Auri*, per ipsum nuper *Regem Carolum* Gallorum Principem, Hæredes & Successores suos Nobis & dictis Hæredibus nostris, ut prædictum est, plenè & integrè solutum & contentum foret, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi Principis *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis *apud Stapulas supra Mare* dictâ Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno Sigillo suo apud *Monstila* Sextadecimâ die Mensis Decembris extunc proximò sequente Confirmatas, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis apud *Amboys* Tertia decimâ die ejusdem Mensis Decembris Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Frater & Consanguineus noster *Rex Ludowicus* nunc Gallorum Princeps, pro Se, Hæredibus & Assignatis suis, Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit, atque ad fidelem & debitam Solutionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronatum Auri* Loco & Terminis in Literis dictis nuper *Regis Caroli* Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes, Magno suo Sigillo munitas & Manu subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum Papam modernum*, unà cum Decreto de prædictis Solutionibus sub Poena Cameræ Apostolicæ observandis, Approbatas & Confirmatas, Se, Hæredesque & Successores suos astrinxit, prout in Literis suis desuper confectis (quarum data est *Parisius* Quartadecimâ die Mensis Julii Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Octavo) pleniùs continetur, verùm etiam per alia Scripta sub Poena Excommunicationis latæ Sententiæ Se obligavit,

Et, quia prima dies Mensis Novembris, quæ erit unus Terminus Solutionis antedictæ, in qua Summa *Viginti & quinque Millium Francorum in Coronis Auri*, in prædicta Villa nostra Calesii, ut præmittitur solvi debeat (videlicet) Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo propediem est ventura,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum *Ricardi Nanfan* Militis, Deputati Locumtenentis Villæ nostræ Calesiæ, *Antonii Browne* Militis, Constabularii Castri nostri ibidem, *Sampsonis Norton* Militis, Janitoris Villæ nostræ prædictæ, & *Francisci Marzen* quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Deputatos, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputatos Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Tribus & Duobus eorum (quorum alterum prædictorum *Ricardi Nanfan* & *Francisci* unum esse volumus) plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale cum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis dicti Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri carissimi *Regis Lodowici* apud Villam nostram Calesii Nomine nostro Tractandi & Communicandi, & ab ipsis di-

Patricium Comitem Bothwell Dominum Halis ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ, Gardianum Occidentalium Merchiarum ejusdem, & Venerabilem in Christo Patrem *Andream Postulatum Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, Ambassiatores, Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Jacobi Scotorum Regis* Fratris & Consanguinei nostri Carissimi, pro eodem Fratre nostro, Hæredibus, & Successoribus suis, atque Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Subditis, Vassallis, Faventibus, Confoederatis, & Adhærentibus suis, Partibus ex altera, jampridem hincinde Communicata, Tractata, Appunctuata, Conventa, Percussa, Concordata fuerint & Conclusa, sicuti in Literis desuper confectis pleniùs apparet & continetur,

Quarum Literarum Tenor sequitur, & est talis,

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos, *Robertum*, Miseratione Divinâ, *Glasguensem Archiepiscopum*, *Patricium Comitem Bothwell* Dominum Halis ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ, Gardianum Occidentalium Marchiarum ejusdem, & *Andream Postulatum Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scotorum* ad Infrascripta Commissarios, Oratores, Ambaxiatores, & Nuncios speciales, & generales ex una, & Reverendissimum & Reverendum in Christo Patres, *Henricum*, Miseratione præmissâ, *Cantuariensem Archiepiscopum*, totius Angliæ Primatem & Apostolicæ Sedis Legatum, Illustrissimi & Potentissimi Principis, *Henrici*, Dei gratia, *Regis Angliæ & Franciæ Domini Hiberniæ* Magni Sigilli Custodem, *Ricardum Wintoniensem Episcopum* ejusdem Domini Regis Angliæ Privati Sigilli Custodem, & Nobilem ac Potentem Dominum *Thomam Comitem Surriæ* Thesaurarium Angliæ, ejusdem Regis ad Infrascripta Commissarios, Oratores, Ambaxiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales Partibus ex alterâ,

TESTATUR quòd Nos Commissarii & Oratores Principum prædictorum, *&c. prout supra de Dat. in Angliâ in Regio Palatio de Richemond*, Vicesimo quarto die Mensis Januarii, Anno Domini secundùm Cursum & Computationem Ecclesiarum Scoticanæ & Anglicanæ Millesimo Quingentesimo primo.

Nos igitur *Rex Henricus antedictus*, visis, perspectis & examinatis per Nos Capitulis, Pactis, & Compositionibus præinsertis, quæ justa & honesta videntur & maximè Nobis placent, Volentes & Decernentes ea omnia & singula nostris Literis Patentibus, Manibus propriis subscriptis, ac nostro Regio Sigillo munitis, Confirmare, Approbare, & Corroborare, idcircò prædicta Capitula, Pacta, Concordata, & Conclusa, prout supra inserta sunt, ac omnia & singula in eis contenta, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Tenore Præsentium, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, ac Rata, Grata, Firma, & Illibata habemus, ac ea omnia & singula de novo Concedimus & Firmamus,

Et, ad validiorem Præmissorum Firmitatem, & Robur, Fidem nostram & Verbum Regium interponimus & obligamus, ac etiam ad Sacrosancta Dei Evangelia, coram Secretario nostro & in præsentia Commissariorum hincinde prædictorum & aliorum Regni nostri Magnatum Procerum & Consiliariorum nostrorum Manibus nostris propriis per nos reverenter tacta, Jurejurando astrin-

ximus

& legitimè Succedentibus, Regnisque ac Terris, Dominiis & Subditis nostris, ac præfati Filii nostri carissimi perpetuò duratura, per præfatos Oratores jamdudùm initæ, concordatæ, & conclusæ, ac in quodam Tractatu de Dato *Vicesimi quarti Diei Mensis Januarii* Anno Domini Millesimo Quingentesimo primo contentæ & specificatæ, certos Articulos, virtute quarumdam Commissionum nostrarum & præfati illustrissimi Filii & Consanguinei nostri eis in hac parte datarum & concessarum, nostro dictique Illustrissimi Principis & Filii nostri Nominibus tractaverint, convenerint, concordaverint, & concluserint, sicuti in quibusdam Indenturis, inter præfatos Commissarios nostros ejusdemque Filii & Consanguinei nostri supraditictos desuper hincinde confectis, plenius atque effusiùs apparet & continetur,

Quarum quidem Indenturarum Tenor sequitur, & est talis:

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos *Robertum*, Miseratione Divinâ, *Glasguensem Archiepiscopum*, *Patricium Comitem Bothvile* Dominum de Halys, & *Andream Postulatum Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scotorum* ad Infrascripta Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales ex una, & Reverendissimum ac Reverendum in Christo Patrem *Henricum*, Miseratione præmissâ, *Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem, *Ricardum Wyntoniensem Episcopum*, & *Thomam Comitem Surriæ* ejusdem Regis ad Infrascripta Commissarios, &c. Partibus ex altera,

TESTATUR quòd, cùm jamdudùm inter Nos Oratores prædictos, *&c. prout supra.*

Dat. in *Anglia in Regio Palatio de Richemont* Vicesimo quarto die Mensis Januarii, Anno Domini secundùm Cursum & Computationem Ecclesiarum Scoticanæ & Anglicanæ Millesimo Quingentesimo primo.

Nos autem *Henricus Rex Angliæ supradictus* omnes & singulos supradictos Articulos, ac omnia & singula in eisdem contenta & specificata, Rata, Firma, & Grata habentes, ea omnia & singula
• XIII. 32. pro * Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris Laudamus, Acceptamus, &c. necnon, Tenore Præsentium, Concedimus & Confirmamus, ac omnia & singula in eisdem contenta firmiter & inconcussè Tenere, &c. promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium his Præsentibus Manu propriâ subscriptis Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.* Tricesimo primo die Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regni verò nostri decimo octavo.

QUIBUS OMNIBUS & singulis præinsertis per Nos visis, perspectis, & diligenter examinatis, nobis maximè cordi est ut omnia & singula in eis contenta plenè & integrè adimpleantur, observentur, & teneantur, atque in omnibus & per omnia prout supra narrata & specificata sunt debitè Executioni demandentur.

Nos igitur *Henricus Rex Angliæ antedictus* ea omnia & singula prædicta Capitula, Pacta, Concordata & Conclusa, prout supra inserta sunt & specificata, ac omnia & singula in eisdem contenta, Tenore Præsentium, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, necnon Rata, Grata, Firma, & Illibata firmiter & inconcussè Observare & Perimplere, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium his Præsentibus, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.* tricesimo primo die Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regni verò nostri Decimo octavo.

---

* *Super Juramentis Regis Scotorum præstandis, de Potestatibus.* • XIII. 33.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1502. An. 18. H. 7. Scot. 18. H. 7. m. 7.

Cum *inter Nos* & Illustrissimum Principem Filium & Consanguineum nostrum carissimum *Jacobum Scotorum Regem*, per Commissarios, Procuratores, Ambassiatores, Legatos, Deputatos, & Nuncios nostros, & suos hincinde sufficienter auctorizatos, quædam certa Conventiones, Tractatus, & Capitula, tàm dè & super *vera, firma Pace*, Concordia, Amicitia, Liga, Intelligentia, Unione, & Confœderatione, ac de & super & pro Reformatione quorumcumque Attemptatorum & Transgressionum, per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hincinde quomodocumque fiendorum & perpetrandorum, quàm de & super Matrimonio inter ipsum Filium & Consanguineum nostrum & Illustrissimam Dominam *Margaretam nostram* & Præcarissimæ Consortis nostræ *Elizabethæ Reginæ Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente celebrando, & in facie Ecclesiæ solemnizando, inita, conventa, appunctuata, concordata fuerint, percussa, & conclusa, sicuti in separalibus Literis nostris Patentibus confirmatoriis, desuper confectis, manuali Subscriptione & Magno Sigillo nostro munitis & sigillatis, eidem Illustrissimo Principi transmittendis & Nomine nostro deliberandis, pleniùs apparet & continetur,

Et quia in Tractatibus & Capitulis prædictis, inter alia specificatur & continetur,

Quòd uterque nostrûm prædictorum Principum omnia & singula Articulos & Capitula, in prædictis Tractatibus contenta & specificata, juxta vim, formam, & effectum eorumdem, firmiter tenere & inviolabiliter & inconcussè observare super Sancta Dei Evangelia, per nos hincinde Manu tangenda, Sacramentum præstaremus corporale,

Nos igitur, prout nostro convenit Regio Honori & Dignitati, omnia & singula Conventiones, Articulos, & Capitula, in Tractatibus prædictis & eorum quolibet contenta & specificata, in hunc usque Diem, quantum in Nobis est & ad Nos attinet, suis

Locis

* XIII. * *Acquietantia pro Annuitate Franciæ sæpememorata.*
34.

Ann. D. REX universis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salu-
1502. tem.

An. 18. Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die confectionis Præsentium,
H. 7. ab Illustrissimo Fratre & Consanguineo nostro *Rege Lodowico Gal-*
Franc. 18. *lorum Principe*, per Manus apud Villam
H. 7. *m.* nostram Calesii, *Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis*
7. *Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis primo Die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo, secundo solvi debitorum, qui erat unus Terminus pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* per, perhennis memoriæ, *Regem Carolum* novissimè Defunctum Nobis debitarum & solvendarum, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis apud *Stapulas supra Mare* Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo *apud Mountilz* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatis, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis *apud Amboys* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Princeps *Rex Lodowicus* Consanguineus noster antedictus pro Se, Hæredibus, & Assignatis suis Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit, atque ad fidelem & debitam Solutionem & Satisfactionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri*, Loco & Terminis, in dictis Literis dicti nuper *Regis Caroli* Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes Magno suo Sigillo munitas & Manu suâ subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum Papam modernum*, unà cum Decreto, de prædictis Solutionibus sub Pœna Cameræ Apostolicæ Observandis, Approbatas & Confirmatas, Se Hæredesque & Successores suos astrinxit & submisit, prout in Literis desuper confectis (quarum Data est *Parisius* Quartadecimâ Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo octavo plenius continetur) verùm etiam per alia Scripta sub Pœna Excommunicationis latæ Sententiæ se obligavit,

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* fatemur Nobis pro Termino prædicto fideliter esse Solutum, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum *Regem Lodowicum* Hæredesque suos superinde fore Quietos & exinde plenè Exoneratos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto Die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ann. D.
1502.
An. 18. *Mansionum infra Aulam Westmonaster. de Concessione.*
H. 7.

Pat. 18. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
H. 7. *p.* 2. Sciatis quòd, in consideratione veri & fidelis Servitii quod
m. 16. Dilectus Serviens noster *Matheus Baker* unus Armigerorum pro

jusso spectantibus & pertinentibus, ac pro Subditis; Vassallis, Amicis, Alligatis, Faventibus, & Adhærentibus suis, Partibus ex altera, quædamque alia Capitula Pacis & Amicitiarum, præter & ultra Capitula prædicta, pro Nobis & pro ipso Invictissimo ac Sacratissimo Principe, pro Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Districtubus, Jurisdictionibus, & aliis Locis sibi subditis & subjectis, ratione & jure Imperii sibi pertinentibus & spectantibus, ad & per totum tempus Vitæ utriusque nostrûm Principum prædictorum, & per unum Annum post Obitum alterius nostrûm ultimi Decedentis duratura, Conventa, Contracta fuerint atque Conclusa, sicuti in separalibus Literis nostris & suis confirmatoriis desuper indè confectis pleniùs apparet & continetur,

Et quia, inter cætera prædictarum Pacis & Amicitiarum Capitula, continetur & specificatur,

Quòd Nos ac prædictus Sacratissimus Princeps,

Infra Quatuor Menses post Traditionem & Liberationem dictarum Literarum Confirmatoriarum proximò & immediatè sequentes, per Sacrosancta Dei Evangelia, per Nos & utrumque nostrum corporaliter tacta, & per Sacrosanctum Corpus Domini nostri Jesu Christi quod in Sacratissima Hostia Altaris tunc præsens erit, & quod tunc apertè videbimus & inspiciemus, in Præsentia illius vel illorum quem vel quos Nos Principes antedicti hincinde ad hoc duxerimus deputandum, sine dilatione aut excusatione quacumque, quatenus nos concernunt & attingunt,

JURAREMUS *quòd, durante Vitâ nostrâ naturali, bonâ Fide, sine Fraude & Dolo ac quavis Machinatione, Cavillatione & sinistrâ Interpretatione, benè, fideliter, purè, sincerè, & absolutè Tenebimus, Observabimus, & Adimplebimus prædictos Tractatus Amicitiæ, Pacis, & Confœderationis, ac omnia & singula Capitula & Contenta in eisdem, juxta vim, formam, & effectum eorumdem,*

Quodque prædictus Invictissimus ac Sacratissimus Romanorum Rex, *illustrissimusque Princeps* Philippus Archidux Austriæ *Carissimus ejusdem Regis Romanorum Primogenitus*, Ordinem Dignissimum Garteræ, *quamprimùm fieri poterit, admitterent & acceptarent, & eodem Ordine palàm & publicè uterentur,*

Sicuti in Literis Tractatuum prædictorum similiter apparet & continetur,

Nos igitur,

Omnia & singula Articulos & Capitula in Literis prædictis contenta & specificata pro Parte nostra firmiter Perimplere & Observare ac debitè Executioni demandare cupientes & optantes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thomæ Brandon* Militis pro Corpore nostro, & *Nicholai West* Clerici, Legum Doctoris, Capellani nostri, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale ad præfatum Sacratissimum Principem personaliter accedendi, & ab eo Juramentum suum, per Sacrosancta Dei * Evangelia Manu * XIII.
suâ tacta, & per Sacrosanctum Corpus Domini nostri Jhesu Chri- 36.
sti per eum corporaliter visum, juxta formam Capitulorum prædictorum, in Præsentiis Commissariorum & Oratorum nostrorum prædictorum, & aliorum Notariorum Publicorum, Dandum

quorundam Statutorum Ordinis praedicti.

Ann. D. 1502. An. 18. H. 7. Ibid.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm Nos, per Literas nostras Patentes, Constituerimus, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, *Thomam Brandon* Militem pro Corpore nostro, & *Nicholaum West* Clericum, Legum Doctorem, Capellanum nostrum, nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Deputatos speciales,

Dantes & inter alia Concedentes eisdem plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale ad Sacratissimum & Invictissimum Principem Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum *Maximilianum Romanorum Regem* semper Augustum (quem *in Confratrem dignissimi Ordinis Garteræ*, unà cum aliis ipsius Ordinis, suis condignis & exigentibus Meritis, elegerimus) personaliter Accedendi, Juramentumque Corporale ab ipso Sacratissimo Principe *Romanorum Rege*, pro omnium & singulorum Legum, Ordinationum, Statutorum, & Serimoniarum Ordinis prædicti observantia, juxta vim, formam, & effectum eorumdem, & laudabiles Consuetudines in ea parte usitatas & approbatas, pro Nobis & Nomine nostro Petendi, Exigendi, & Requirendi, ipsumque Juramentum realiter & cum effectu præstari Videndi,

Et, quia forsan idem Sacratissimus *Romanorum Rex* ad quorumdam Statutorum hujusmodi observantiam minimè astringi, sed super eisdem Dispensationem nostram requirere ac impetrare velit, ea propter Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus Oratorum & Commissariorum nostrorum prædictorum quamplurimum confidentes,

Dedimus & Concessimus eis ex superhabundanti plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem cum præfato Invictissimo & Sacratissimo Principe de & super Præmissis Communicandi, & cum eo super Statutorum hujusmodi non Observantia, pro Nobis & * Nomine nostro, prout opus fuerit, & eidem Sacratissimo Principi, ac dictis Oratoribus & Commissariis nostris visum fuerit, Dispensandi, Juramentumque prædictum, quoad Statuta sic expedienda, Remittendi & Relaxandi,

* XIII. 37.

Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo octavo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Potestatibus ad Terras Incognitas Investigandum.

Ann. D. 1502. An. 18. H. 7. Pat. 18. H 7. p. 2. m. 2.

REX universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

NOTUM SIT VOBIS ET MANIFESTUM quòd, ex certis Considerationibus Nos moventibus, de Advisamento Concilii nostri, Concessimus & Licentiam dedimus, prout per Præsentes Concedimus, & Licentiam damus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Dilectis Subditis nostris, *Hugoni Elyot* & *Thomæ Asshehurste*, Mercatoribus Villæ nostræ Bristolliæ, ac, Dilectis Nobis, *Johanni Gunsalus* & *Francisco Farnandus*, Armigeris, in Insulis de Surrys, sub Obedientia *Regis Portugaliæ* Oriundis, & eorum cuilibet, ac cujuslibet eorum Hæredibus, Attornatis, Factoribus, seu Deputatis, ac eis & eorum cuilibet plenam & liberam Auctoritatem,

...ire, & in eadem sub Protectione & Regimine dictorum Hugo-*nis* & aliorum prænominatorum Morari & Inhabitare, Divitiasque, Fructus, & Emolumenta Terrarum, Patriarum, & Locorum prædictorum Adquirere & Obtinere.

Dantes insuper & Concedentes præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, & eorum cuilibet plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem omnes & singulos Homines, Marinarios, cæterasque Personas, ad Insulas, Patrias, Provincias, Terras firmas, & Loca prædicta ex Causa prædicta se divertentes & confluentes, tàm in Comitiva dictorum *Hugonis*, & aliorum prænominatorum, quàm in Comitiva aliorum illuc imposterùm Recursum habere * contingentium, tàm supra Mare quàm in singulis Patriis, Terris firmis, & Locis hujusmodi postquam inventa & recuperata fuerint, Regendi & Gubernandi, Legesque, Ordinationes, Statuta, & Proclamationes pro bono & quiete, Regimine & Gubernatione dictorum Hominum, Magistrorum, Marinariorum, & aliarum Personarum prædictarum Faciendi, Stabiliendi, Ordinandi, & Constituendi, & superinde Proclamationes faciendi, ac omnes & singulos quos in hac parte Contrarios & Rebelles, ac Legibus, Statutis, & Ordinationibus prædictis Inobedientes invenerint, ac omnes illos qui Furtum, Homicidia, seu Rapinas commiserint & perpetraverint, aut aliquas Mulieres Insularum seu Patriarum prædictarum, contra earum Voluntatem aut aliter, Rapuerint & Violaverint, juxta Leges & Statuta per ipsos in hac parte ordinata Castigandi & Puniendi,

* XIII. 38.

Ac etiam Concessimus præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, Hæredibus & Assignatis suis quòd, postquam aliquæ Insulæ, Patriæ, Terræ firmæ, Regio seu Provincia imposterùm per *ipsum Hugonem* & alios prænominatos inventa fuerint, tunc non licebit alicui seu aliquibus Subdito seu Subditis nostris, durante Termino Quadraginta Annorum proximò & immediatè sequentium, ad ipsas Villas, Patrias, Insulas, Terras firmas, & Loca, Causâ Mercandisandi ac Bona acquirendi, absque Licentia nostra Regia, & dictorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum, Hæredum & Assignatorum suorum, cum suis Navibus Frequentare aut se Divertere, aut in eadem Ingredi, seu in eisdem pro aliquibus Bonis Acquirendis Intromittere; &, post Terminum dictorum Quadraginta Annorum, quòd nullus ex nostris Subditis ad aliquam Terram firmam, Insulam, Patriam, seu Locum, per ipsos *Hugonem* & *Thomam*, & alios prædictos sic noviter inventa, Navigare & Frequentare præsumat, absque Licentia nostra prædicta, & dictorum *Hugonis* & cæterorum prædictorum, sub Pœna Amissionis & Forisfacturæ omnium Bonorum & Mercandisarum, Rerum & Navium quorumcumque, ad ea Loca sic noviter inventa Navigare & in eadem Ingredi præsumentium (videlicet) una Medietas inde erit ad opus nostrum, & alia Medietas ad opus dictorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum & Hæredum suorum.

Et ulterius ex habundanti Gratia nostra Concessimus & per Præsentes Concedimus pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, & eorum cuilibet, Hæredibus & Assignatis suis, quòd ipsi & eorum quilibet Mercandisas, Mercimonia, Aurum & Argentum in Massa, Lapides preciosos, & alia Bona quæcumque de Crescentia Patriarum, Insularum, & Locorum prædictorum, per ipsos sic Recuperandorum & Inveniendorum, tàm in dictis Navibus & Batellis, quàm aliis quibuscumque Navibus Exteris a dictis Patriis, Insulis, Terris firmis, & Locis in hoc Regnum nostrum Angliæ ad quemcumque Portum seu alium Locum ejusdem Adducere & Cariare, & Adduci seu Cariari facere possit & valeat, eaque Vendere

... Bonis aliquibus solvendis seu petendis;

Et, si contingat aliquem vel aliquos Mercatorem seu Mercatores hujus Regni nostri ad dictas Insulas, Patrias, & Loca, sub Licentia dictorum Subditorum nostrorum, aut absque Licentia sua, causâ habendi Mercandisas vel Mercimonia, Adventare & Laborare ad Bona & Mercimonia ab eisdem Partibus in hoc Regnum nostrum Adducere, tunc Volumus & Concedimus, per Præsentes, præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, & Hæredibus & Assignatis suis quòd ipsi, durante Termino Quadraginta Annorum antedicto, habeant de quolibet hujusmodi Mercatore (solutis Nobis Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis Nobis in hac parte debitis & consuetis) *Vicesimam Partem* omnium hujusmodi Bonorum & Mercimoniorum per ipsos a dictis Insulis, Patriis, & Locis quolibet Viagio, durante dicto Termino Quadraginta Annorum, in hoc Regnum nostrum Angliæ Traducendorum & Capiendorum, Habendam & Capiendam hujusmodi *Vicesimam Partem* in Portu ubi contigerit dicta Bona Discarcari & Exonerari; Proviso semper quòd prædictus *Hugo* & alii prædicti Hæredes & Assignati sui, & non alii omninò imposterùm, dicto Termino Quadraginta Annorum durante, sint Factores & Attornati in dictis Insulis, Terris firmis, & Patriis, pro quibuscumque hujusmodi Mercatoriis, aliisque Personis, illuc ex Causa prædicta Confluentibus, in & pro eorum factis Mercatoriis in eisdem; Proviso etiam quòd nulla Navis, cum Bonis & Mercandisis a dictis Partibus sic noviter inventis Carcata & Onustata, postquam in aliquem Portum hujus Regni nostri Adducta fuerint, non Exoneretur de eisdem Bonis & Mercandisis, nisi in Præsentia præfatorum *Hugonis* & aliorum prædictorum, eorumve Hæredum seu Deputatorum ad hoc assignandorum, sub Pœna Forisfacturæ eorumdem Bonorum & Mercandisarum; unde una Medietas ad opus nostrum, & alia Medietas præfatis *Hugoni*, & aliis prænominatis, & Hæredibus suis applicetur.

Et, si imposterùm aliqui Extranei aut aliæ Personæ ad ipsas Partes, contra Voluntatem ipsorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum, causâ habendi Divitias Navigare, & ea Vi & Armis ingredi, ac dictos *Hugonem* & alios prædictos aut Hæredes suos ibidem Insultare ac eos Expellere & Debellare, aut aliàs inquietare præsumpserint, quòd tunc Volumus, ac eisdem Subditis nostris, Tenore Præsentium, Potestatem Damus & Committimus ipsos Extraneos, licet sint Subditi & Vassalli alicujus Principis Nobiscum in Liga & Amicitia existentis, totis suis viribus, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, Expugnandi, Resistendi, & Guerram contra eos Levandi & Faciendi, Eosque Capiendi, Subpeditandi, & Incarcerandi ibidem quousque Fines & Redemptiones eisdem Subditis nostris fecerint moraturos, aut aliàs secundùm sanam Discretionem ipsorum Subditorum nostrorum & Hæredum suorum Castigandi & Puniendi,

Et etiam præfatis Subditis nostris cæterisque Personis prædictis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem Damus & Committimus sub se quoscumque Capitaneos, Locatenentes, & Deputatos in singulis Civitatibus, Villis, Oppidis, & Locis dictarum Insularum, Provinciarum, Patriarum, & Locorum prædictorum, ad Regendum & Gubernandum omnes & singulas Personas in eisdem Partibus sub Regimine & Gubernatione dictorum Subditorum nostrorum ibidem Commorantium, ac ad Justitiam eisdem secundùm Tenorem & Effectum Ordinationum, Statutorum, & Proclamationum prædictorum debitè Exequendum & Administrandum, per Literas suas Patentes, Sigillis eorum Sigillandas, quovis modo;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid præfati *Hugo*, *Thomas*, *Johannes*, & *Franciscus*, & eorum quilibet, pro Præmissorum complemento fecerint, fierique procuraverint in hac parte; & quòd Nos aut Hæredes nostri nullo unquam tempore in futurum ipsos aut eorum aliquem Hæredesve & Assignatos suos in Jure, Titulo, & Possessione suis inquietabimus, impediemus, aut molestiam eis faciemus, nec per alios nostros Subditos aut alios quoscumque, quantum in Nobis fuerit, fieri seu procurari permittemus seu procurabimus; nec ipsos Hæredes & Assignatos suos, pro aliqua Causa imposterùm emergente seu contingente, ab eisdem Terris firmis, Patriis, Provinciis, & Locis nullo modo Amovebimus aut Amoveri seu Expelli per Subditos nostros procurabimus;

Proviso semper quòd, si contingat ipsos *Hugonem*, *Thomam*, *Johannem*, & *Franciscum*, aut eorum aliquem, Hæredes seu Assignatos suos, aut eorum aliquem, aliqua Loca, Insulas, Terras, Regiones, Provincias, & Patrias imposterùm Reperire, Investigare, seu Recuperare, quæ antehac ab aliis Subditis nostris aut ab aliquibus Hæredum & Successorum suorum, Potestatem per alias Literas nostras Patentes sub Magno Sigillo nostro in ea parte a Nobis habentibus, Reperta, Inventa, Investigata, & Recuperata non fuerunt, quòd tunc Volumus & per Præsentes Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, præfatis *Hugoni*, *Thomæ*, *Johanni*, & *Francisco*, & eorum cuilibet, Hæredibus & Assignatis suis, quòd ipsi & eorum quilibet Insulas, Patrias, Provincias, & alia Loca prædicta, cum eorum Navibus, Hominibus, Servientibus, & Rebus suis quibuscumque, ad libitum suum Ingredi, Tenere, Excercere, pacificeque securè Inhabitare ac Inhabitari facere & occupari, absque Contradictione seu Impedimento nostri aut Hæredum nostrorum, vel aliquorum aliorum Ligeorum nostrorum quorumcumque, possint & valeant;

Et quòd nullus ex aliis nostris Subditis ad aliquam Insulam, Terram, Regionem, Patriam, & Provinciam seu Locum, per ipsos *Hugonem*, *Thomam*, *Johannem*, & *Franciscum* sic noviter Inventa, Navigare & Frequentare, aut in eadem Ingredi, Causâ Acquirendi seu Habendi Fructus, Merces & Mercimonia in eisdem crescentia, præsumat, absque Licentiam nostram Regiam, & præfatorum *Hugonis*, *Thomæ*, *Johannis*, & *Francisci* optinerent specialem, sub Pœna Amissionis & Forisfacturæ omnium Bonorum, Mercandisarum, Rerum, & * Navium quorumcumque, ad ea * XIII. 41.
Loca sic per ipsos noviter Inventa Navigare & in eadem Ingredi præsumentium, (videlicet), una Medietas inde erit ad opus nostrum, & alia Medietas ad opus dictorum *Hugonis*, *Thomæ*, *Johannis*, & *Francisci*, Hæredum & Assignatorum suorum.

Et quamquam, per alias Literas nostras Patentes, de Data Decimi noni Diei Mensis Maii, Anno Regni nostri Sextodecimo, Concesserimus & Commiserimus, Dilecto Nobis, *Richardo Warde*, *Johanni Thomas*, & *Johanni Farnandus*, ac præfatis *Hugoni Eliot*, *Thomæ Asshehurst*, *Johanni Gunsalus*, & *Francisco Farnandus*, Hæredibus, Attornatis, Factoribus, seu Deputatis suis, & eorum cuilibet, Potestatem & Facultatem Navigandi ad omnes Partes, Regiones, & Fines Maris ad Inveniendum, & Recuperandum, & Discooperiendum Insulas, Patrias, & Provincias memoratas, ac ad singula alia in eisdem Literis contenta & specificata, juxta Tenorem & Effectum earumdem, exercendum & exequendum; nolumus tamen quod iidem *Richardus Warde*, *Johannes*

ceiendum habent & gerunt, pariterque eorum grandia Custus & Onera gravia, etiam Pericula tàm Personarum quàm Bonorum & Rerum suorum quorumcumque, in tàm gravi Tempestuoso, Periculoso Longoque Maris Negotio quæ veresimile sunt passuri, ex habundanti Gratia nostra Concessimus & Licentiam dedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, præfatis *Hugoni*, *Thomæ Asshehurste*, *Johanni Gunsalus*, & *Francisco*, & eorum cuilibet, Hæredibus & Assignatis suis & eorum cujuslibet, quòd ipsi & eorum quilibet unam aliam Navem Portagii Centum & Viginti Doliorum, cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Auro & Argento, cæterisque Mercandisis & Mercimoniis, de Crescentia Patriarum, Insularum, Provinciarum, & aliorum Locorum, per ipsos hic imposterùm noviter Recuperandorum, Carcatam & Onustam, in hoc Regnum, Jurisdictiones, & Territoria nostra quæcunque totiens quotiens sibi placuerit, durante Termino Quinque Annorum, a tempore Recuperationis Insularum & Patriarum prædictarum proximò & immediatè sequentium, Conducere & Transportare, ibidemq; Discarcare, ac de Bonis, Rebus, Mercandisis, Jocalibus, cæterisque Præmissis Libitum suum facere possint & valeant, & eorum Hæredes & Assignati possint & valeant, & eorum quilibet possit & valeat, licitè & impunè, absque aliquibus Custumis, Subsidiis, seu aliis Deveriis, Nobis pro eisdem aut aliqua eorumdem Parcella debitis, Nobis aliqualiter solvendis, & absq; aliquo Im-
XIII. pedimento, Impetitione, Contradictione, Molestatione, seu *
42. Gravamine quocumque nostri aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque.

Et ulterius,

Cùm, inter cætera, in Literis nostris Patentibus (quarum Data est apud *Westmonasterium* dicto decimo nono die Maii Anno Regni nostri Sextodecimo) contenta & specificata, certis Considerationibus Nos moventibus, Concesserimus præfatis *Johanni Gunsalus* & *Francisco* quòd essent imperpetuùm Indigenæ & Ligei nostri & Hæredum nostrorum, & in omnibus Causis, Querelis, Rebus, & Materiis quibuscumque haberentur, pertractarentur, & gubernarentur, tanquam veri & fideles Ligei nostri infra Regnum nostrum Angliæ oriundi, & non aliter nec alio modo,

Quodque iidem *Johannes Gunsalus* & *Franciscus* & omnes Liberi sui solverent aut solvi facerent, & eorum quilibet solveret aut solvi faceret talia Custumas, Subsidia, & alia Deveria, pro Bonis, Mercibus, Mercandisis, & Mercimoniis suis, in Regnum nostrum Angliæ Adducendis, vel extra idem Regnum nostrum Angliæ Educendis, qualia Alienigenæ Nobis solvant, aut solvere debent, vel consueverunt,

Et quòd iidem *Johannes Gunsalus* & *Franciscus* solverent & eorum alter solveret Nobis & Hæredibus nostris tot & tanta Custumas, Subsidia, & alia Deveria, pro Bonis & Mercandisis suis, prout Alienigenæ Nobis solvere & reddere tenerentur,

Nos tamen,

Ob certas Causas, Nos jam moventes, præfatos *Johannem Gunsalus* & *Franciscum* ad Custumas & Subsidia, Nobis pro eorum Bonis, Mercandisis, & Mercimoniis, sicuti Alienigenas solvenda, nolentes, ut prædictum est, Onerari, set eis & eorum utrique Gratiam facere uberiorem,

De Gratia nostra speciali Dedimus & Concessimus, ac Licentiam Damus & Concedimus per Præsentes, pro Nobis & Hæredibus nostris, præfatis *Johanni Gunsalus* & *Francisco* quòd ipsi & eorum alter, Hæredes sui aut Hæredes eorum alterius, talia Custumas, Subsidia, & alia Deveria, pro Bonis, Mercibus, Mercandisis, & Mercimoniis suis quibuscumque, in Regnum nostrum Angliæ Adducendis sive extra idem Regnum Educendis, qualia alii Ligei nostri infra Regnum nostrum Angliæ oriundi Nobis solvant, aut solvere deberent & consueverunt, dictis Literis nostris, in contrarium indè factis, non obstantibus.

Th'Oth of Kinge James for Observinge of the Treaties of Peace.

I James, *by the Grace of Gode*, King of Scotlande *Promise, and* Ann. D.
by the Holy Ewvangelies and Canon of the Holy Messe, by me 1502.
Bodily touchied, Swere that I shall, for my parte, wele and trewly An. 18.
Kepe and Observe the Treatie of Perpetuell Peax and Amitie, and H. 7.
every Article of the same, now lately passed and Concluded by suf- Ex Autogr.
ficiente Auctorite, and in the Names of Us the said King on that oone Partie, and the Right Excellente the Right High and Mighty Prince Henry, *by the Grace of God*, Kinge of Engelande, and Lorde of Irlande *on that othre Partie, berenge Date the xxivth Day of the Moneth of January last passed, and the same as fer as in me is I shall cause in likewise to be Observed and Kept by my Subgiettis.*

And in Witnesse of this my Promys and Oeth, I have subscribed thes my Writenge with myne owne Hande at Glasgune *the xth Day of the Moneth of Decembre, and of oure Reigne the xvth Tere.*

James R.

Super Juramentis Regis Scotorum Instrumentum Publicum.

IN Dei Nomine Amen. Ann. D.
Per præsens Publicum Instrumentum cunctis appareat eviden- 1502.
ter quòd, An. 18.
Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Indictione H. 7.
sextâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Ex Autogr.
Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti*, Anno undecimo, Mensis verò Decembris Die Decimo,

In Ecclesiâ Metropolitanâ Glasguensi, prope dexteram Partem magni Altaris in eadem Ecclesiâ Glasguensi, infra Regnum Scotiæ notoriè situatâ,

Præsentibus tunc ibidem Me Notario Publico subscripto & Testibus infra scriptis,

Egregii Præstantissimi & Prænobiles Viri, Dominus *Thomas Darcy* Miles pro Corpore Excellentissimi in Christo Principis & Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ, ac Domini Hiberniæ* Illustrissimi, ipsiúsque Villæ Berwici Capitaneus, & *Henricus Babington* Clericus, Sacræ Theologiæ Professor, ipsius Excellentissimi Principis Regis Angliæ Consiliarii, Oratores, Legati, Deputati, & Nuncii speciales, plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, eis ad Infrascripta ab ipso Excellentissimo Principe *Henrico Rege Angliæ* data & concessa, habentes,

De quorum Potestate, Auctoritate, & Mandato hujusmodi michi Notario Publico subscripto, per Literas dicti Excellentissimi Principis *Regis Angliæ*, ejus Magno Sigillo sigillatas, quas in præsenti Instrumento inferius scripsi & annotavi, sufficienter constabat & constat,

Ad Præsentiam Illustrissimi in Christo Principis & Domini Domini *Jacobi Regis Scotorum*, tunc & ibidem personaliter præsentis, accesserunt,

Et eundem Illustrissimum Principem *Jacobum Regem Scotorum*, Nomine & ex Parte præfati Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ*, requisiverunt & ab eo petierunt, quatinus Serenitas sua Regia dignaretur Juramentum Corporale, super Sacrosancta Dei Euvangelia, per ipsum personaliter tacta, jurare & facere
quòd

Et tunc & ibidem coram Reverendissimo in Christo Patre & Domino Domino *Roberto*, Miseratione Divinâ, *Glasguensi Archiepiscopo*, Præsentibus me Notario Publico subscripto & Testibus infrascriptis idem Illustrissimus Princeps *Jacobus Rex Scotorum* super Sacrosancta Dei Euvangelia, per ipsum personaliter tacta, Juravit & Juramentum præstitit corporale sub eâ quæ sequitur formâ verborum,

I James, *by the Grace of God*, &c.
At Glasgune *the Tenth Day of the Moneth of Decembre and of our Reigne the fifteenth Tere.*

Quod quidem Juramentum, in quadam Pergameni Cedula scriptum, idem Illustrissimus Princeps *Jacobus Rex Scotorum* Manu & Nomine suis propriis subscripsit & signavit; Tenor prioris Juramenti, de quo supra fit mentio, sequitur in hæc verba,

I James, *be the Grace of God*, &c.
And in Witnes of this my Pronyss and Aith I have subscribed this my Writyng with my own Hand at Edinburgh *the xxij Day of the Moneth of Februarie, and of our Regne the fourteenth Tere.*

Tenor verò Commissionis sive Litterarum præfati Excellentissimi Principis Henrici Regis Angliæ, *superiùs memoratarum, sequitur, & est talis,*

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm *inter Nos* & Illustrissimum Principem Filium & Consanguineum nostrum carissimum *Jacobum Scotorum Regem*, per Commissarios, Oratores, Procuratores, Ambassiatores, Legatos, Deputatos, & Nuncios nostros & suos hincinde sufficienter auctorizatos, quædam certa Conventiones, Tractatus, & Capitula, tàm de & super *vera & firma Pace*, Concordia, Amicitia, Liga, Intelligentia, Unione, & Confœderatione, ac de & super & pro Reformatione quorumcumque Attemptatorum & Transgressionum per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hincinde quomodocumque fiendorum & perpetrandorum, quàm de & super Matrimonio inter ipsum Filium & Consanguineum nostrum & Illustrissimam Dominam *Margaretam nostram* & Præcarissimæ Consortis nostræ *Elizabethæ Reginæ Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente, celebrando & in facie Ecclesiæ solemnizando, inita, conventa, appunctuata, concordata fuerint, perculsa, & conclusa, sicuti in separalibus Literis nostris Patentibus confirmatoriis, desuper confectis, manuali Subscriptione & Magno Sigillo nostro munitis & sigillatis eidem Illustrissimo Principi transmittendis & Nomine nostro deliberandis, pleniùs apparet & continetur,

Et quia in Tractatibus & Capitulis prædictis, inter alia, specificatur & continetur,

Quòd uterq; nostrûm prædictorum Principum omnia & singula Articulos & Capitula, in prædictis Tractatibus contenta & specificata, juxta vim, formam, & effectum eorumdem, firmiter tenere * XIII. 45. *& * inviolabiliter & incontusè observare super Sacrosancta Dei Evangelia, per nos hincinde Manu tangenda, Sacramentum præstaremus corporale,*

Nos igitur, prout nostro convenit Regio Honori & Dignitati, omnia & singula Conventiones, Articulos, & Capitula, in Tractentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, tricesimo primo Die Octobris, Anno Regni nostri Decimo octavo.

Per ipsum Regem.

Super quibus omnibus & singulis præfati Dominus *Thomas Darcy* Miles & *Henricus Babyngton*, Nomine & ex Parte Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* suprascripti, & dictus Illustrissimus Princeps *Jacobus Scotorum Rex* pro parte sua, petierunt a Me Notario Publico subscripto eis fieri tradi & deliberari unum vel plura Instrumentum vel Instrumenta.

Acta fuerunt hæc prout suprascribuntur & recitantur sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis,

Præsentibus tunc ibidem,

Reverendis & Venerabilibus in Christo Patribus Dominis,
Andreâ Episcopo Moraviensi,
Roberto Abbate de Paslete,
Nobilibus Dominis,
Jacobo Domino Hammylton,
Alexandro Domino Home Cameratio Scotiæ;
Egregiis Viris Magistris,
Ricardo Murhed Decano Ecclesiæ Glasguensis dictique Regis Scotiæ Consiliario & Secretario,
Gawino Dunbarre Decano Ecclesiæ Moraviensis Clerico Rotulorum & Registrario,
David Ernst Archidiacono Laudon.
Archibaldo Layng Presbitero Notario Publico Diœcesis Sancti Andreæ in Scotia,
Rogero Hastyng Milite,
Hugone Kyllyngall Armigero,
Edwardo Raynforth,
Johanne Ellys,
Et *Thoma Armerer*,
Generosis, Eborum & Dunelmensis Diœcesuum in Anglia,
Cum diversis aliis Testibus ad Præmissa vocatis pariter & rogatis.

Et ego Johannes Deyce *Clericus Coventrensis & Lichfeldensis Diœcesis Publicus Auctoritate Apostolicâ Notarius Curiæque Eborum Registrarius & * Actorum Scriba, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis agebantur & fiebant, unà cum prænominatis Testibus præsens personaliter interfui, eaque sic fieri vidi & audivi; ideò præsens Publicum Instrumentum, Manu meâ propriâ scriptum, exinde confeci, subscripsi, publicavi, & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque ac Nomine meis solitis & consuetis signavi rogatus & requisitus in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.* * XIII. 46.

J. Deyce.

gem, Nomine & ex Parte præscripti Serenissimi *Regis Angliæ*, requisiverunt & ab eo petiêrunt quatinus Serenitas sua Regia Juramentum Corporale, super Sacrosancta Dei Euvangelia, per ipsum personaliter tacta, jurare & facere dignaretur quòd ipse Excellentissimus & Illustrissimus Princeps *Scotorum Rex Jacobus* omnia & singula Conventiones, Articulos, & Capitula,

In certis Conventionibus, Tractatibus, & Capitulis indentatis,

Tàm de & super verâ & firmâ Pace, Concordiâ, Amicitiâ, Ligâ, Intelligentiâ, Unione, & Confœderatione, ac de & super & pro Reformatione quorumcumque Attemptatorum & Transgressionum per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hincinde quomodocumque fiendorum & perpetrandorum, quàm de & super Matrimonio, inter ipsum Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* & Illustrissimam Principem Dominam *Margaretam* præfati Excellentissimi *Regis Angliæ* & Præcarissimæ Consortis suæ *Elizabethæ Reginæ Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente, Celebrando & in facie Ecclesiæ Solemnisando, per Commissarios, Oratores, Procuratores, Ambassiatores, Legatos, Deputatos, & Nuncios utriusque Principum prædictorum hincinde sufficienter auctorizatos, nuper initis, conventis, appunctuatis, concordatis, perculis, & conclusis,

Specificata & Contenta,

Realiter & cum effectu Observabit, Perimplebit, & debitè Executioni Demandabit, juxta formam & Tenorem Juramenti, per ipsum Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* primitùs præstiti & subscripti, ac præfato Excellentissimo Principi *Regi Angliæ* transmissi, & super præsenti Requisitione exhibiti,

Cujus Tenor inferiùs continetur,

Quibus quidem Requisitioni & Petitioni, ut præmittitur factis, præfatus Excellentissimus & Illustrissimus Princeps *Jacobus Scotorum Rex* talia vel similia in effectu protulit verba,

*Ego benè fateor me dictum Juramentum fecisse & subscripsisse, sed non benè * advertebam illud verbum* FRANCIÆ, *insertum in eodem primo Juramento, nec illud verbum in Juramento meo jam præstando includo nec impono, set pro beneplacito Patris mei* Regis Angliæ *paratus erò jurare & Juramentum præstare ad observandum omnia & singula, inter ipsum Patrem meum & me Conventa Appunctuata & Conclusa, totiens quotiens dicto Patri meo placuerit, sua michi Paternitas similiter faciens.* * XIII. 47.

Et tunc statim coram Reverendissimo in Christo Patre & Domino Domino *Roberto*, Miseratione Divinâ, *Glasguensi Archiepiscopo*, & Testibus infrascriptis, idem Excellentissimus & Serenissimus Princeps *Jacobus Scotorum Rex*, super Sacrosancta Dei Euvangelia, per ipsum tunc & ibidem personaliter tacta, Juravit & Juramentum præstitit corporale istâ quæ subsequitur formâ.

I JAMES, &c.

Quod quidem Juramentum, in quadam Cedula Pergamenâ scriptum, idem Illustrissimus Princeps *Jacobus Scotorum Rex* Manu & Nomine suis propriis tunc ibidem subscripsit, & suâ Subscriptione Manuali munivit.

Tenor verò præscriptæ Commissionis sequitur & est talis.

HENRICUS, &c.

Super quibus omnibus & singulis præfati Domini, *Thomas* & *Henricus*, Nomine & ex Parte dicti Serenissimi *Regis Angliæ*, a Me Notario Publico subscripto sibi fieri petierunt unum & plura Instrumentum & Instrumenta.

Acta erant hæc, in Ecclesia Metropolitana Glasguensi antedicta, *quâ hoc præsens Publicum Instrumentum meum, Manu propriâ scriptum, exinde confeci, Nomineque & Signo meo solitis & consuetis subscripsi & signavi in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum rogatus & requisitus.*

Et illam Rasuram in his Verbis (videlicet) *Dominus Thomas* & *Henricus*, in Fine Septimæ Lineæ computando ab ultimâ Lineâ, Approbo & Ratifico, ac omnium suspitione carere volo.

A. L.

---

* *Tractatuum de Reformatione Attemptatorum, & de Pace per Regem Scotorum Confirmatio.* * XIII. 48.

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1502.

Cùm Reverendissimus in Christo Pater *Robertus Glasguensis Archiepiscopus*, Prædilectusque Consanguineus noster *Patritius Comes de Bothvile* Dominus Halis Magnus Regni nostri Admirallus ac Gardianus Occidentalium Marchiarum ejusdem, & Reverendus Pater *Andreas* Postulatus *Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, nostri veri & indubitati Commissarii, Oratores, Ambassiatores, Legati, Procuratores, Deputati, & Nuncii speciales & generales, ex una, ac Reverendissimus & Reverendus in Christo Patres *Henricus Cantuariensis Archiepiscopus* totius Angliæ Primas & Apostolicæ Sedis Legatus, nuper Custos Magni Sigilli Excellentissimi & Illustrissimi Principis Patrisque & Consanguinei nostri Carissimi *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ*, &c. ac *Domini Hiberniæ*, *Ricardus Wintoniensis Episcopus* ejusdem *Regis Angl.* Privati Sigilli Custos, ac Nobilis & Potens Dominus *Thomas Comes Surriæ* Thesaurarius Angliæ, præfatiq; Excellentissimi Principis & Patris nostri Commissarii, Oratores, Ambassiatores, Legati, Procuratores, Deputati, & Nuncii speciales & generales, Partibus ex alterâ, An. 18. H. 7. Ex Autogr.

Ad firmiorem & stabiliorem Observationem & Continuationem cujusdam perpetuæ Pacis, Amicitiæ, & Confœderationis, pro Nobis & dicto Illustrissimo Principe Patre nostro carissimo, nostrique & ipsius Patris nostri Hæredibus & legitimè Successoribus hæreditariè & legitimè Succedentibus, Regnisque ac Terris, Dominiis & Subditis nostris, ac præfati Patris nostri carissimi perpetuò duraturæ, per præfatos Oratores jamdudùm initæ, concordatæ, & conclusæ, ac in quodam Tractatu de Datâ *Vicesimo quarto Die Mensis Januarii* Anno Domini Millesimo Quingentesimo primo contentæ & specificatæ,

Certos Articulos, virtute quarumdam Commissionum nostrarum & præfati Illustrissimi Principis Patris & Consanguinei nostri, eis in hac parte datarum & concessarum, nostro dictique Illustrissimi Principis & Patris nostri Nominibus tractaverint, convenerint, concordaverint, & concluserint, sicuti in quibusdam Indenturis, inter præfatos Commissarios nostros ejusdemque Patris & Consanguinei nostri supradictos, desuper hincinde confectis, pleniùs atque effusiùs apparet & continetur,

Quarum quidem Indenturarum Tenor sequitur, & est talis,

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos *Henricum Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem, &c.

In cujus Rei Testimonium huic Parti istius Indenturæ, penes dictum Illustrissimum & Serenissimum Principem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* remansuræ, Nos prædicti *Archiepiscopus*, *Episcopus*, & *Comes*, Commissarii, Oratores, & Procuratores præfati Illustrissimi & Christianissimi Principis Domini *Henrici* Re-

ftrissimi Principis Patrisque & Consanguinei nostri Carissimi, *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ*, *&c.* ac *Domini Hiberniæ*, *Ricardum Wintoniensem Episcopum* ejusdem Regis Angliæ Privati Sigilli Custodem, ac Nobilem & Potentem Dominum *Thomam Comitem Surreiæ* Thesaurarium Angliæ, præfatique Excellentissimi Principis Patris & Consanguinei nostri Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales, Partibus ex altera, quædam Pacta, Conventiones, & Capitula, de & pro Matrimonio, Deo annuente, inter Nos prædictum *Jacobum Scotorum Regem*, & Serenissimam Illustrissimamque Dominam *Margaretam Filiam Primogenitam* prædicti Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* & Præcarissimæ Consortis suæ *Elizabethæ Reginæ Angliæ* ritè celebrando & in facie Ecclesiæ legitimè Solemnizando, jampridem inita, tractata, conventa, concordata, appunctuata, perculsa fuerint & conclusa, prout in quibusdam Indenturis, desuper hincinde confectis, pleniùs atque effusiùs apparet & continetur,

Quarum Indenturarum Tenor sequitur, & est talis,

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos *Henricum Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem Apostolicæ Sedis Legatum Illustrissimi & Christianissimi Principis *Henrici*, Dei gratia, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ* Magni Sigilli Custodem, *Ricardum Wintoniensem Episcopum* ejusdem Domini Regis Privati Sigilli Custodem, & *Thomam Comitem Surreiæ* Thesaurarium Angliæ, ejusdemque Domini Regis ad infrascripta Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales ac generales, ex una, & Reverendissimum in Christo Patrem *Robertum Glasguensem Archiepiscopum*, *Patricium Comitem de Bothvile* Dominum de Halis ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ Gardianum Occidentalium Marchiarum ejusdem, & Reverendum Patrem *Andream* Postulatum *Ecclesiæ Cathedralis Moraviensis*, Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scotorum* similiter ad infrascripta Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales, Partibus ex altera,

TESTATUR quòd, &c.

In cujus Rei Testimonium huic Parti istius Indenturæ, penes Excellentissimum & Serenissimum Principem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* remansuræ, Nos prædicti *Archiepiscopus*, *Episcopus*, & *Comes*, Commissarii, Oratores, Ambassiatores, & Procuratores præfati Excellentissimi & Potentissimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ*, Sigilla nostra apposuimus, & præsentes Manuum nostrarum subscriptione munivimus.

Datum in Anglia in *Regio Palatio de Richemont*, Vicesimo quarto Die Mensis Januarii, Anno Domini, secundùm Cursum & Computationem Ecclesiarum Scoticanæ & Anglicanæ, Millesimo, Quingentesimo primo.

mi & Illustrissimi Principis Patrisque & Consanguinei nostri Carissimi *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ*, *&c.* ac *Domini Hiberniæ*, *Ricardum Wintoniensem Episcopum* ejusdem Regis Angliæ Privati Sigilli Custodem, ac Nobilem & Potentem Dominum *Thomam Comitem Surreiæ* Thesaurarium Angliæ, præfatique Excellentissimi Principis Patris & Consanguinei nostri Commissarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales, pro eodem nostro Patre & Consanguineo; suisque Hæredibus & Successoribus, atque Regnis, Terris, Patriis, Dominiis, Subditis, Vasallis, Faventibus, Confœderatis, & Adhærentibus suis, Partibus ex altera,

Jampridem hincinde Communicata, Tractata, Appunctuata, Conventa, Perculsa, Concordata fuerint & Conclusa, sicuti in Literis desuper confectis pleniùs atque effusiùs apparet & continetur,

Quarum quidem Literarum Tenor sequitur, & est talis,

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos, *Henricum Cantuariensem Archiepiscopum*, *&c.*

In cujus Rei, Testimonium huic Parti istius Indenturæ, penes dictum Excellentissimum & Illustrissimum Principem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* remansuræ, Nos prædicti *Archiepiscopus*, *Episcopus*, & *Comes*, Commissarii, Oratores, & Procuratores præfati Illustrissimi & Christianissimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ* Sigilla nostra apposuimus, & præsentes Manuum nostrarum subscriptione munivimus.

Dat. in *Regio Palatio de Richemont* in Anglia, Vicesimo quarto Die Mensis Januarii, Anno Domini, secundùm Cursum & Computationem Ecclesiarum Anglicanæ & Scoticanæ, Millesimo Quingentesimo primo.

NOS igitur *Rex Jacobus antedictus*, visis, perspectis & examinatis per Nos Capitulis, Pactis, & Compositionibus præinsertis, quæ justa & honesta videntur & maximè Nobis placent, Volentes & Decernentes ea omnia & singula Literis nostris Patentibus, Manibus propriis subscriptis, ac nostro Regio Sigillo munitis, Confirmare, Approbare, & Corroborare, idcircò prædicta Capitula, Pacta, Concordata, & Conclusa, prout supra inserta sunt, ac omnia & singula in eis contenta, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Tenore Præsentium, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, ac Rata, Grata, Firma, & illibata habemus, ac ea omnia & singula de novo Concedimus & Firmamus,

Et, ad validiorem Præmissorum Firmitatem & Robur, Fidem nostram & Verbum Regium interponimus & * obligamus, ac etiam ad Sacrosancta Dei Evangelia, coram Secretario nostro & in præsentia Commissariorum hincinde prædictorum & aliorum Regni nostri Magnatum Procerum & Consiliariorum nostrorum Manibus nostris propriis per nos reverenter tacta, Jurejurando astrinximus & astringimus per Præsentes quòd omnia & singula in

* XIII. 51.

Magni Camerarii Regni nostri, & Magistri [illegible] Decani Moraviensis nostrorum Rotulorum & Registri ac Concilii Clerici, quamplurimum confidentes,

Ipsos & Duos eorum conjunctim (dicto Reverendo Patre existente uno eorumdem) nostros Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem nostris Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, & Duobus eorum conjunctim (dicto Reverendo Patre existente uno ut præmittitur) nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale Conveniendi cum Nobili Viro *Thomâ Darcy* Milite Villæ Berwici Capitaneo, ac Spectabili & Scientifico Viro *Henrico Babintoun* Sacræ Theologiæ Professore, Commissariis, Oratoribus, Legatis, Deputatis, & Nunciis Excellentissimi & Illustrissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Patris & Consanguinei nostri carissimi per eum Nobis destinatis,

Ac nostras Litteras Confirmatorias, in Ternis Formis divisim confectas, & sub nostro Magno Sigillo sigillatas, & Manibus nostris propriis Subscriptas & Subsignatas,

Super quibusdam Capitulis Pacis & Amicitiarum inter *Nos* & prædictum *Illustrissimum Principem*, ac Matrimonii inter *Nos* & Serenissimam Principissam *Margarretam ejus Primogenitam Filiam* Consortem nostram carissimam, necnon Reformatione Attemptatorum, &c. aliàs per nostros & suos Commissarios initis & conclusis,

Prædictis suis Commissariis ejus Nomine pro Nobis & Nomine nostro Tradendi & Deliberandi,

Consimilesq; Literas Confirmatorias, pro Parte dicti Illustrissimi Principis Patris & Consanguinei nostri Carissimi, etiam in Ternis Formis divisim confectas, & sub suo Magno Sigillo sigillatas, & Manibus suis propriis subscriptas & subsignatas, Petendi, Exigendi, Acceptandi, & Recipiendi,

Instrumentaq; super Deliberatione & Receptione Litterarum prædictarum Petendi, Requirendi, Levandi, & Nobis Tradendi,

* XIII. 51. * Ac omnia alia & singula Faciendi, Gerendi, & Procurandi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna.

Dat. sub Magno Sigillo nostro apud *Edinburgh* Decimo nono Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, & Regni nostri Decimo quinto.

Sigillo avulso.

De dictis Literis hincinde mutuo traditis.

Ann. D. 1502. An. 18. H. 7 Ex Autogr.

IN DEI NOMINE AMEN.

Per præsens Publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter quòd,

Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Indictione sextâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno undecimo, Mensis verò Decembris Die Vicesimo,

In Hospitio quondam *Walteri Barterham* infra Burgum de Edinburght in Regno Scotiæ notoriè situato,

Præsentibus Me Notario Publico subscripto & Testibus infrascriptis,

[illegible] tunc [illegible] quod, [illegible] sic, ut præmittitur, alternatim Deliberatæ & Receptæ, placerent prædicto Excellentissimo Principi *Regi Angliæ*, & ipse affirmaverit, ac per Litteras suas significaverit Filio suo *Regi Scotiæ* ipsas Litteras Confirmatorias fore sufficientes & in Jure validas; quòd tunc dictæ Litteræ Confirmatoriæ, sic Traditæ, Deliberatæ, & Receptæ, haberentur per Principes suprascriptos pro bonis & efficacibus deliberatis & receptis ex utraque Parte Principum prædictorum,

Et, in Casu quo visum fuerit eidem Excellentissimo Principi *Regi Angliæ* ipsas Litteras Confirmatorias non esse sufficientes, nec in Jure validas, sed eas peccare & deficere in Materiâ, Scripturâ, vel Formâ, quòd extunc licebit utrique Principi Principum prædictorum Litteras suas proprias Reformare, Corrigere, vel Emendare, ac eas de Novo scribi & in competentiorem Formam redigi facere sigillatas & Manu suâ propriâ signare, servatâ omninò in effectu Conformitate in Reformatione Litterarum hujusmodi, & præfatas Litteras Confirmatorias ut præfertur hincinde Deliberatas & Receptas iteratò Reliberare & mutuo Recipere, & alias Litteras Confirmatorias Competentiores & Validiores & Sufficientes, loco dictarum Litterarum, sic in eventu Reliberatarum & Receptarum, hincinde Tradere & Recipere, ac in locum ipsarum Litterarum minus Validarum Surrogare, Firmare, & Stabilire, easque Observare & Adimplere, prout ac si Die & Loco suprascriptis fuissent & essent per ipsas Partes mutuò Traditæ & Receptæ. * XIII. 53.

Et insuper præfati Commissarii *Regis Scotorum* asseruerunt & promiserunt tunc ibidem suprascriptis Oratoribus *Regis Angliæ*, quòd quidam *Leon*, infra Regnum Scotiæ nominatus *Rex Armorum*, Iter arriperet, absque morâ, cum Litteris *Regis Scotiæ* directis *Regi Angliæ*, & Reportantibus effectum suprascriptum, ad optandum & habendum Voluntatem & Complacentiam ipsius Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* Quid & Qualiter in de & super Præmissis Serenitas sua Regia duxerit faciendum.

Et præfati Oratores & Commissarii Principum prædictorum tradiderunt & hincinde deliberaverunt Litteras Commissionum suarum, eis per præfatos Principes in hac parte ut asseruerunt factas, & eorum Magnis Sigillis sigillatas.

Super quibus omnibus & singulis præfati Oratores & Commissarii Principum prædictorum a Me Notario Publico subscripto sibi fieri petierunt unum vel plura Instrumentum vel Instrumenta.

Acta fuerunt hæc prout suprascribuntur & recitantur sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis,

Præsentibus tunc Ibidem;

Egregiis & Circumspectis Viris Magistris,
Georgio Hepburne Præposito Ecclesiæ Collegiatæ de Lincloudane,
Willielmo Wawne Canonico Ecclesiæ Cathedralis Abirdonensis,
Jacobo Forman Rectore de Acworth,
Nobilibusque Viris,
Rogero Hastyng,
Et *Johanne Home* de Duns;
Militibus,
Providis Circumspectisque Viris Magistris;
Georgio Newton,

Jo-

Writtin, undir oure Signet at *Edinburgh*, the fixteenth Day of Februarie, and of our Regne the fixteenth Zere.

JAMES R.

Locus Sigilli.

Dilecto Consanguineo nostro Alexandro Domino Hume, &c.

SCHEVES.

De Conductu pro Eleemosinario Regis.

Till ane Ritht Worshipfull Clerc and our traist and wele beloves Frende Maister Alexander Lye, *Almoner to the Ritht Hie and Mythty Prince the King of Inglande.*

REX SCOTORUM.

Ann. D. 1503. *An.* 18. *H.* 7. *Ex Autogr.*

RIthe *Trafte and Weilbelovite We grete zou wele.*

And for famekill as we ar informet that ze ar remanyng on the Marchis to cum to Ws with certane Charge fra oure Derrest Bruithere the *King of Ingland*,

We have commaundit oure Cousing the *Lord Hume* to Meit zow, and mak zow be fouerly Convoyt to oure Presens, like as oure *Herald Snaudone* sal informe zou at mar lyntht,

To quhome ze wil gif ferme Credence in it he schewis zow in oure Name in the Premissis.

And God have zow in his keping.

Writtin, under oure Signet, at *Edinburgh*, the xix Day of Februare.

JAMES R.

SCHEVES.

Litera nuper Ambassiatorum Scotiæ ad Regem.

To the Rytht Excellent Rytht Hie and Mithty Prince the Kinges Grace of Ingland.

Ann. D. 1503. *An.* 18. *H.* 7. *Ex Autogr.*

RYtht *Excellent Rytht Hie and Mithty Prynce*,

We commend Ws, with all our lawly Service, to zour maist gracius Excellence, thanking the sammyn, with all hertly Humilite, of the greit Noblite Benignite and Humanite baith schawin and causit be shawin till ws within zoure Realme, cummyng to zoure gud Grace and Being thaire, with the sammyn baith in zoure Palace of Rychemont in London and all the way in oure returnyng Hame to Scotland.

And we have schawin at lenth till oure Soverain Lord and

REX universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Ann. D. 1503.

Cùm inter Nos & Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum* A. 18.
Regem Consanguineum & Filium nostrum Carissimum, pro H. 7.
Conservatione Regnorum & Dominiorum nostrorum illorumque Franc 18.
perpetuo & felici Regimine, sint certæ Conventiones, Tracta- H. 7. m.
tus, & Capitula super vera, firma, perpetua Pace, Concordia, 3.
Amicitia, Liga, & Confœderatione, inter ac per Nos & dictum Illustrissimum Principem sub nostris Magnis Sigillis & Subscriptionibus Manualibus Approbata & Ratificata,

In quibus, inter alia, expressè & specificè cavetur quòd uterque nostrorum Principum prædictorum Literas Confirmatorias, omnium & singulorum in dictis Tractatibus & Capitulis contentorum & specificatorum, a *Summo Pontifice* Sanctissimoque Domino nostro Papa impetraret, ac alter alteri easdem Literas Confirmatorias Originales, citra primum Diem Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, vicissim & mutuò transmitteret & liberaret,

Nos igitur,

De Fidelitatibus, Probitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Reverendorum in Christo Patrum, *Hadriani Herefordensis*, & *Silvestri Wigorniensis*, Episcoporum, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, ac, Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem nostris Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis, & eorum alteri, nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale coram dicto Sanctissimoque Domino nostro *Papa*, Nomine nostro & pro Nobis, Comparendi,

Prædictaq; Conventiones, Tractatus, & Capitula, Nomine nostro, per suam Sanctitatem confirmari Supplicandi, Petendi, & Requirendi, & Confirmationi hujusmodi Consentiendi,

Bullasq; Apostolicas sub Plumbo Pœnales, dictis Conventionibus, Tractatibus, & Capitulis, pro Observatione eorumdem, conformes, Expediendi & Levandi,

Processusque, coram quibuscumque Judicibus, ad hoc delegatis, fieri & desuper fulminari Petendi, Audiendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendi, Gerendi, Excercendi, & Expediendi quæ circa Præmissa & ea tangentia necessaria fuerint seu etiam oportuna;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum habere & habituros totum & quicquid per dictos nostros Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios, & eorum alterum, in Præmissis aut aliquo Præmissorum, Actum, Factum, Gestumve fuerit, seu quomodolibet Procuratum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

inde Parcella separatim exitum sive exitus, adeo plene libere & integrè prout Nos ea haberemus, ratione Vacationis Episcopatûs illius, a toto tempore ejusdem Vacationis, si præsens Concessio nostra eidem *Galfrido* indè facta non fuisset, absque Compoto, Responso, seu aliquo alio Nobis pro Præmissis seu aliquo Præmissorum reddendo, solvendo, seu faciendo quovis modo,

Eo quòd expressa mentio de vero Valore Annuo Temporalium prædictorum, aut de Certitudine Exituum, Proficuorum, Firmarum, Redditůum, Reventionum, & Emolumentorum prædictorum, seu aliqua alia Certitudine, aut de aliis Donis sive Concessionibus, per Nos *eidem Galfrido* ante hæc tempora factis, in Præsentibus facta non existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione in contrarium facto, edito, ordinato, sive proviso, aut aliquâ aliâ Causâ seu Materiâ quacumque, in aliquo non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Tractando super Donatione propter Nuptias.

Ann. D. 1503. An. 18. H. 7. Scot. 18. H. 7. m. 10.

REX universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm jampridem,

Inter nostros & Illustrissimi Principis Consanguinei & Filii nostri Carissimi *Jacobi Scotorum Regis* Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales, per utrumque nostrûm dictorum Principum sufficienter hincinde auctorizatos,

Quædam Pacta, Conventiones, & Capitula,

De & super Matrimonio, inter prædictum Illustrissimum Principem *Scotorum Regem* Serenissimumq; & Illustrissimam Dominam *Margaretam nostram* & Præcarissimæ Consortis nostræ *Elizabethæ nuper Reginæ Angliæ Filiam Primogenitam* Contrahendo,

Inita, Tractata, conventa, concordata, appunctuata fuerint & conclusa, prout in Literis nostris & suis Confirmatoriis, * Magnis Sigillis nostris munitis, & Manibus nostris hincinde subscriptis, desuper confectis, latiùs & effusiùs continetur, * XIII. 57.

Quod quidem Matrimonium, inter præfatum Serenissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* & Dominam *Margaretam Filiam nostram*, nuper riè & legitimè per Verba de præsenti Contractum fuit, & in facie Ecclesiæ, Deo annuente, brevè solempnizabitur & perficietur.

Et quia in Pactis, Conventionibus, & Capitulis prædictis expressè & specificè, inter alia, continetur,

Quòd idem Illustrissimus Princeps *Scotorum Rex*, citra *Primum Diem Mensis Julii, qui erit in Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio*, eidem Præclarissimæ Filiæ nostræ, ad Terminum Vitæ suæ, talem & tantam Donationem propter Nuptias inter eos celebrandas, qualem & quantam aliqua Regina Scotiæ unquam habuit, in Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, efficacioribus viis & mediis quibus de jure fieri posset, faceret, daret, & concederet, ipsamque, vel ejus Commissarium, Procuratorem, vel Deputatum, Commissarios, Procuratores, vel Deputatos, ad hoc Deputatos, ad hoc missos & destinatos, citra eundem Primum Diem Julii, in realem, corporalem, plenam, & pacificam Possessionem eorumdem effectualiter mitteret & induceret, mittive & induci faceret,

Et si Annui Redditus dictarum Villarum, Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, & Prædiorum ad Minorem Summam quàm *Duarum Millium Librarum Sterlingorum*, secundum Computationem,

Quodque idem Illustrissimus *Scotorum Rex*, durante Vitâ suâ naturali, Sumptibus & Expensis suis, *præfatæ Filiæ nostræ* omnia & singula, quæ ad Apparatum Corporis sui, Ornatum Domorum suarum, Vecturas, Equitatus, Suppellectilem, Utensilia, Victum, & Vestitum sua, ac Rem Familiarem & Domesticam, & alias Res quascumque, secundum Honorem, Statum, Gradum, & Dignitatem ejusdem Filiæ nostræ, necessaria fuerint seu quomodolibet condecentia, necnon Familiaribus, Domesticis, & Servientibus *præfatæ Filiæ* nostræ, tàm Viris quàm Fœminis (quorum quidem Servientum Viginti quatuor erunt Anglici, partim Viri, partim Fœminæ, ad Optionem & Electionem ejusdem Filiæ nostræ) Esculenta, Potulenta, Stipendia, Vestitus, Vecturas, Equitatus, ac omnia & singula alia, quæ eisdem Familiaribus, Domesticis, & Servientibus, secundùm Honorem & Condecentiam Statûs & Dignitatis præfatæ Filiæ nostræ, similiter necessaria fuerint seu * convenientia, supportaret, exhiberet, præstaret, & * XIII. 58.
ministraret, supportari, exhiberi, præstari, & ministrari faceret,

Et, quotiens & quando contigerit aliquem vel aliquam dictorum Servientum Anglicorum Obire, totiens & tunc liceret *dictæ Filiæ nostræ*, durante Vitâ suâ, in Locis Demortuorum vel Demortuarum, usque ad Numerum Duodecim Personarum, alios vel alias Anglicos vel Anglicas, ad Sumptus & Expensas prædictos, substituere & subrogare,

Et, præter vel ultra dicta Apparatum, Ornatum, Victum, & Vestitum, & alia prædicta supra specificata necessaria condecentia & convenientia, idem Serenissimus *Rex Scotorum*, durante Vitâ suâ naturali, *eidem Filiæ nostræ*, ad Usum proprium *ejusdem Filiæ nostræ*, ex dictis Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus *Mille Libras*, legalis & usualis Monetæ Scotiæ jam Currentis & habentis Cursum in Regno Scotiæ, quæ faciunt & constituunt *Quingentas Marcas* Sterlingorum Monetæ jam Currentis & habentis Cursum in Regno Angliæ, in Festis Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, traderet, daret, & solveret, tradive, dari, solvi faceret,

Cum quibus quidem *Mille Libris prædictis* eadem Filia nostra, Loco & Nomine prædictorum Villarum, Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, Prædiorum, & Redditůum, durante Vitâ naturali præfati Domini *Jacobi Serenissimi Regis* tantùm, teneret & reputaret Se contentam, & de eisdem Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, durante Vitâ ejusdem Serenissimi *Regis Scotorum*, Se nullatenus intromitteret,

Liceretque *eidem Filiæ nostræ* prædictam Summam *Mille Librarum* & quamlibet indè Parcellam, de tempore in tempus, durante Vitâ præfati Domini *Jacobi Regis Scotorum*, in suos proprios & alienos Usus, sine impedimento ipsius Domini *Jacobi Regis Scotorum* vel cujuscumque alterius, liberè ad votum suum convertere & disponere,

Et, si contingeret *præfatam Filiam nostram* dictum Serenissimum *Regem Scotorum* supervivere, & post Mortem ejus Superstitem fore, eadem Filia nostra, post Mortem ejusdem Serenissimi *Regis Scotorum*, in prædictis Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus Statum, Titulum, & Possessionem suos prædictos, durante Vitâ *ejusdem Filiæ nostræ*, continuaret & retineret, continuare & retinere posset & deberet, Fructusque, Exitus, Proficua, & Redditus, ex eisdem provenientes, ubicumque *ipsam Filiam nostram* postea habitare vel morari, vel ad quæcumque Regna vel Partes extra idem Regnum Scotiæ Se transferre, transire, vel migrare placuerit vel contigerit, pacificè, integrè, & plenè, sine aliquali Diminutione, Impedimento, Expulsione, Interruptione, vel Contradictione Hæredum vel Successorum præfati Serenissimi *Regis Scotorum*, aut alicujus vel aliquorum aliorum quorumcumque, durante Vitâ ejusdem Filiæ nostræ, ad suum Usum proprium perciperet & haberet, percipere & habere posset & deberet,

Ac

ditibus, habuit, ac de vero Valore annuo omnium & singulorum eorumdem Dominiorum, Maneriorum, Villarum, Terrarum, Prædiorum, Redditurum, ac aliarum Rerum, aliisque Proficuis & Commoditatibus eorumdem, & ad quantam Summam, tàm tempore Pacis quàm Belli, annuatim, ultra Onera & Expensas, se extendant, diligenter Inquirendi, Investigandi, & Cognoscendi,

Et, si talis Donatio ad Minorem Summam quàm *Duarum Millium Librarum Sterlingorum*, quæ constituunt & faciunt *Sex Millia Librarum Monetæ Scotiæ*, deductis Oneribus & Expensis quibuscumque, annuatim se extendant, tunc de toto & omni eo, quod in ea parte dictæ Summæ defuerit, in aliis Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, in aliquibus Locis citra Mare Scoticum situatis, usque ad prædictam Summam *Duarum Millium Librarum Sterlingorum*, quæ constituunt & faciunt *Sex Millia Librarum Monetæ currentis & habentis Cursum in Scotia*, citra decimum quintum diem Julii prædictum, per præfatum Illustrissimum Principem *Scotorum Regem* Supplendo & realiter Perficiendo, ac eidem *Dominæ Margaretæ* ad Terminum Vitæ suæ Assignando, Dando, & Concedendo, Exigendi & Recipiendi,

Ac etiam omnia & singula Cartas, Scripta, Literas Patentes, Munimenta, & Instrumenta quæcumque, quæ pro Securitate & firmiori Robore prædictæ Donationis propter Nuptias, vel pro dicto Supplemento, vel pro reali & corporali Possessione inde habenda & adipiscenda, in debita forma, secundum Jura, Leges, Statuta, & Consuetudines Regni Scotiæ, necessaria & requisita fuerint seu oportuna, concipi, scribi & in debita forma expediri Requirendi,

Necnon realem, corporalem, plenam, & pacificam Possessionem, in & de prædictis Dominiis, Villis, Maneriis, Prædiis, Terris, & Redditibus, ac cæteris Præmissis, pro prædicta Donatione propter Nuptias, pro *præfata Filia nostra*, ad Terminum Vitæ suæ, Exigendi, Petendi, Requirendi, Habendi, Capiendi, Nanciscendi, & Adipiscendi,

Ac alias Literas Patentes, Declaratorias dicti Illustrissimi Filii nostri *Scotorum Regis*, sub Magno Sigillo suo sigillatas, & Manu suâ propriâ subscriptas & consignatas (quibus fatebitur prænominatam *Dominam Margaretam* fuisse & esse in plena reali & pacifica Possessione dictorum Dominiorum, Villarum, & aliorum Præmissorum, pro dicta Donatione propter Nuptias datorum) quòd omnia alia, quæ idem Serenissimus Filius noster *Scotorum Rex*, ratione Præmissorum, tenetur perficere & exequi, plenariè & integrè perficiuntur, perimplentur, ac debitæ & reali Executioni demandantur, componi & fieri Petendi,

Ac etiam omnia & singula Cartas, Scripta, Literas Patentes, Munimenta, & Instrumenta prædicta, & cætera quæcumq; prædictam Donationem propter Nuptias, ut præmittitur, concernentia, per ipsum Serenissimum Principem *Scotorum Regem* in hac parte Promissa, Concessa, & Confessata, ab ipso vel a suis Commissariis in ea parte sufficienter auctorizatis, in Villa nostra Berwici, pro Nobis & præfata Filia nostra, & Nomine nostro ac dictæ Filiæ nostræ, citra Primum Diem Mensis Julii proximò futurum, Tradenda & Liberanda, Petendi & Recipiendi,

Et hujusmodi Scripta, Literas Patentes, & cætera Munimenta, sic tradita, liberata, & recepta, ad Nos, ad Usum *dictæ Filiæ nostræ*, securè Ducendi & Deferendi, juxta vim, formam & effectum Capituli supradicti.

dictos Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quarto Die Maii, Anno Regni sui Decimo octavo.

Pro Capella Windesora, Transcriptum Bulle Alexandri Papæ.

UNIVERSIS Sanctæ Matris Ecclesiæ Filiis, ad quos præsentes Litteræ, sive hoc præsens Publicum Transumpti Instrumentum, pervenerint sive pervenerit, *Willielmus* Permissione Divinâ, *Londoniensis Episcopus*, Salutem in Domino ac Fidem credulam Præsentibus adhibere. Ann. D. 1503. *An. 18. H. 7. Ex Orig.*

Ad vestræ Universitatis Notitiam deducimus, ac volumus deduci per Præsentes, quòd,

Anno Domini adhuc instanti Millesimo Quingentesimo tertio, Indictione sextâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti Moderni* Anno Undecimo, Mensis Maii Die decimo sexto,

Coram Nobis,

In Capella sive Oratorio, infra Palatium nostrum Episcopale Londoniense situato, ad effectum infrascriptorum judicialiter & pro Tribunali sedentibus,

In Notarii Publici subscripti Scribæ nostri, in hac parte specialiter assumpti, ac Testium infra nominatorum Præsentiâ,

Comparuit personaliter Egregius Vir Magister *Willielmus Barons* Legum Doctor, Magister sive Custos Rotulorum Illustrissimi *Domini nostri Regis* in Cancellariâ suâ, ac pro & ex parte ejusdem Domini nostri Regis quasdam præfati Sanctissimi *Domini nostri Papæ* Literas sive Bullas Apostolicas, ipsius Sigillo Plumbeo more Romanæ Curiæ bullatas, nobis originaliter & effectualiter præsentavit, produxit, & exhibuit,

Nos quoque, ex parte *prædicti Domini nostri Regis*, debitâ cum instantia, requisivit quatinus dictas Litteras Apostolicas,

Quas, ut dicebat idem Magister *Willielmus Barons* Custos Rotulorum antedictus, præfatus *Dominus noster Rex*, in eisdem Originalibus Literis principalis principaliter nominatus, non habuit Duplicatas,

Et expediens visum esset & necesse *eidem Domino Regi*, in diversis præsertim sui Regni Angliæ partibus, non modicè inter se distantibus, eis diversimodè uti & eas exercere,

* Possent quoque hujusmodi Literæ, sive Bullæ Apostolicæ Originales, si originaliter exhiberentur aut portarentur, propter Viarum Discrimina & alios adversos Casus, qui frequenter accidunt, verisimiliter, quod absit, deperire, * XIII. 61.

Hujusmodi Literas diligenter inspicere, palpare, & examinare curaremus,

Et, si ipsas Litteras, per Nos sic inspectas, non Viciatas, non Rasas, non Abolitas, non Cancellatas, nec in aliquâ earum parte Suspectas reperiremus, ipsas Litteras per Notarium Publicum transumi exemplarique & subscribi, atque in publicam & autenticam Transumpti Formam redigi præcipere & mandare, necnon, ut hujusmodi Transumpto, sicuti dictis Litteris Apostolicis Originalibus,

tes, prædictas Originales Litteras Apostolicas Bullatas, sic, ut supra, coram Nobis, in Notarii Publici subscripti ac Testium inferius nominatorum Præsentiâ, Palpavimus, Inspeximus, & ad effectum infrascriptum Publicavimus,

Ac ipsas per Notarium Publicum subscriptum Scribam nostrum, in hac parte per Nos assumptum, Transumi, Subscribi, & in Publicam Formam Redigi, ejus Signo & Nomine solitis & consuetis Signari fecimus & Exemplari,

Cui quidem Transumpto, sic in publicam Transumpti Formam redacto, ubicunque & in quibuscunque Locis publicis affixo & affigendo, adeò plenam Fidem adhibendam fore sicuti Literis sive Bullis Apostolicis antedictis Decrevimus, sicque Decernimus, in Judicio & extra, etiam ubilibet in agendis.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præmissorum Nos *Willielmus Episcopus* antedictus has præsentes Literas Testimoniales, sive hoc præsens Publicum Instrumentum, prædictarum Apostolicarum Literarum Originalium verum Transumptum in se continentes sive continens, exinde fieri, ac per providum Virum Magistrum *Nicholaum Collys* Notarium Publicum subscriptum Scribam nostrum, in hac parte assumptum, subscribi & signari Mandavimus, nostrique Sigilli jussimus & fecimus appensione communiri.

Data & Acta sunt hæc Præmissa, prout suprascribuntur & recitantur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis,

Præsentibus tunc ibidem,

Venerabilibus Viris,
Willielmo Mors,
Et *Johanne Yownge*,
Legum,
Et *Thoma Wodyngton*,
Decretorum,
Doctoribus,
Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

* XIII. 62. * *Et quia ego* Nicholaus Collys *Clericus Lincolniensis Diœcesis, Publicus Sacrâ Auctoritate Apostolicâ Notarius, necnon Curiæ Cantuariensis Procurator Generalis, ac prædicti Reverendi Patris ac Domini Domini* Willielmi, *Permissione Divinâ*, Londoniensis Episcopi, *Scriba in hac parte assumptus, præfatarum Literarum Apostolicarum Originalium Præsentationi & Exhibitioni, earumque Inspectioni & Publicationi, necnon Decreto prædictis, cæterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, per ipsum Reverendum Patrem ac coram eo, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mensque, Die, & Loco prædictis, agerentur ac fierent, unà cum prænominatis Testibus, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, ac dictas Originales Litteras, quarum verus Tenor superius continetur, vidi & inspexi, ac de Mandato ipsius Reverendi Patris exemplavi & transumpsi, præsensque Transumptum, manu alienâ fideliter scriptum, exinde confeci & publicavi, atque in hanc publicam Transumpti Formam redegi:*

Quiaque, factâ Collatione Fideli præsentis Transumpti cum Literis Apostolicis Originalibus antedictis, ea in omnibus concordare ac convenire repperi & inveni, nil addito vel mutato quod factum immutet vel vitiet intellectum, ideò præsentes Testimonii Litteras sive præsens Publicum Instrumentum Signo & Nomine meis solitis & consuetis, unà cum prædicti Reverendi Patris Sigilli appensione, de Mandato ejusdem signavi, ac Manu propriâ hic me subscripsi, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum etiam rogatus & requisitus.

Sub Sigillo, Pyxide Stanneâ incluso, pendente a Filis sericis viridis Coloris.

Die Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo primo, sigillatis, & posteà per Litteras nostras Patentes, Magno Sigillo nostro sigillatas, & Manibus nostris propriis signatas & subscriptas, Approbatis, Roboratis, & Confirmatis, pleniùs continetur;

Ad quem quidem Tractatum referimus, & pro hic inserto habere volumus.

Nos verò *Jacobus Scotorum Rex* memoratus, Conventionem, Tractatum, & Conclusionem prædictas læto & grato animo, contemplatione Matrimonii, Deo dante, inter Nos personaliter solempnizandi, adimplere & perficere cupientes, Tenore & Vigore dicti Contractûs, Damus & Concedimus, & per Præsentes Assignamus *præfatæ Dominæ Margaretæ*, in perfectionem & complementum prædictæ Donationis propter Nuptias, omnia & singula Comitatus, Dominia, * Castra, Palatia, Turres, For- * XIII.
talitia, Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Victualia, Prata, 63.
Boscos, & Pasturas subscripta, cum pertinentiis; videlicet,

Totum & integrum *Dominium nostrum Forestæ de Ettrik*, necnon totam *Forestam nostram de Ettrik*, cum pertinentiis, vocatam *Ettrik Forrest*, in Vicecomitatu nostro de Selkerk, cum *Turre Fortalitio sive Manerio de Newerk* infra Forestam prædictam:

Totum & integrum *Comitatum nostrum Marchiæ ac Dominia de Dunbar & Coubransperh*, cum Cunicularìis & Lacubus, cum suis pertinentiis (Castro nostro de Dunbar & Custodia ejusdem Nobis specialiter Reservato & Excepto) Jacentia in Constabularia de Hadingtonn infra Vicecomitatum nostrum de Edinburgh:

Palatium etiam nostrum Linlithqw aliter Lithqw, necnon totum Dominium nostrum de Linlithqwschire aliter Lithqwschire in Vicecomitatu nostro de Lithqw:

Totum & integrum *Dominium nostrum de Strivelingschire* cum pertinentiis, ac Castrum nostrum de Striveling cum pertinentiis,

Totum & integrum *Comitatum nostrum de Menteith*,

Ac *Dominium nostrum & Castrum de Downe* cum pertinentiis in Comitatu sive Vicecomitatu nostro de *Perth:*

Palatium nostrum de Methven, ac totum Dominium nostrum de Methven, cum pertinentiis, in Vicecomitatu nostro *de Perth* prædicto:

Necnon omnia Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Victualia, Prata, Boscos, & Pasturas nostra cum pertinentiis, *in Foresta de Ettrik, Comitatu Marchiæ, Dominio de Dunbar, Lithqwschire, Strivelingschire, Menteith, Dominio de Downe*, & *Methven* prædictis,

Quorum Redditus, Exitus, Proficua, & Proventus faciunt & constituunt *Duo Millia Librarum Sterlingorum Monetæ Anglicanæ*, quæ faciunt & constituunt *Sex Millia Librarum* Monetæ currentis & Cursum habentis infra Regnum nostrum, ultra omnia Onera & Expensas quascumque,

Unà cum liberè Tenentium Servitiis, Molendinis, Multuris, & eorum Sequelis, Aucupationibus, Venationibus, Piscationibus, Petariis, Turbariis, Carbonariis, Lapicidiis, Lapide & Calce Fabrilibus, Brasinis, Brueriis, & Genestis, cum Herezeldis, Bludewicis, & Marchetis Mulierum, cum Furca & Fossa, Sok, Sak, Tholl, Theine, Infangtheif, Outfangtheif, Pott, & Gallous, Wrak, Waith, & War, Forestis & Warennis, cum Viridi & Venatione, ac etiam cum Donationibus omnium Officiorum, & cum plenâ Auctoritate & Potestate Præficiendi, Ordinandi, & Constituendi omnes Officiarios seu Officiales ad eadem Officia & eorum quodlibet, ac cum Pensionibus, Portionibus, Annuitatibus, Corrodiis, Officiis, Pedagiis, Gabellis, Vectigalibus, Libertatibus, Liberisque Consuetudinibus, Proficuis, Commoditatibus, & Emolimentis quibuscumque, & omnibus aliis Rebus ad eadem Comitatus, Dominia, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia & cætera Præmissa, seu ad eorum aliquod vel aliqua qualiter-

Cariſſimo Fratre noſtro *Jacobo Sancti Andreæ Archiepiſcopo* Commendatorio de Dunfermeling, &c.
Roberto Archiepiſcopo Glaſguenſi,
Willielmo Epiſcopo Abirdonenſi noſtri Secreti Sigilli Cuſtode,
Andrea Epiſcopo Moravienſi, Commendatorio de Pettynweme in Scotiâ & Cotinghame in Anglia,
Dilectis Conſanguineis noſtris,
Archibaldo Comite de Ergile Domino Campbele de Lorne Magiſtro Hoſpitii,
Patricio Comite de Boithvill Domino Halys Magno Admiraldo Regni noſtri,
Alexandro Comite de Huntlie Domino Gordun & Badzenach,
Alexandro Domino Hume Magno Camerario noſtro,
Andrea Domino Gray Juſticiario noſtro,
Georgio Domino Seytoun,
Patricio Domino Lyndeſay,
Venerabilibus in Chriſto Patribus,
Johanne Priore Monaſterii noſtri Sancti Andreæ,
Georgio Abbate Monaſterii noſtri Sanctæ Crucis,
Et,
Dilectis Clericis noſtris,
Magiſtris, *Ricardo Murehed* Decano Glaſguenſi Secretario noſtro,
Et *Gawino Dunbar* Decano Moravienſi noſtrorum Rotulorum & Regiſtri ac Concilii Clerico,

Apud *Edinburgh* Viceſimo quarto Die Menſis Maii, Anno Domini Milleſimo Quingenteſimo tertio, & Regni noſtri Decimo quinto.

JAMES REX.

Sub Sigillo Magno, de Cera viridi, pendente a Filis ſericis intertextis, rubei cæruleique Colorum.

Commiſſio ad mittendum prædictam Margaretam in pacificam Saſinam Dotis prætactæ.

Ann. D. 1503. *An. 18. H. 7. Ex Autogr.*

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, Vicecomitibus noſtris de Selkirk, Edinburgh, Linlithqw, Striveling, & Perth, Salutem.

Cùm Nos, per Litteras noſtras Patentes (quarum Data eſt Viceſimo quarto Die Maii, Anno Domini Milleſimo Quingenteſimo tertio) Dederimus, Conceſſerimus, & per eaſdem Aſſignaverimus Præclariſſimæ Dominæ *Margaretæ*, Illuſtriſſimi & Potentiſſimi Principis *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ Filiæ Primogenitæ*, Conſorti noſtræ Cariſſimæ, in perfectionem & complementum Donationis propter Nuptias, omnia & ſingula Comitatus, Dominia, Caſtra, Palatia, Turres, Fortalitia, Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Victualia, Prata, Boſcum, & Paſturas ſubſcriptas, cum Pertinentiis; videlicet,

Totum & integrum *Dominium noſtrum Foreſtæ de Ettrik*, necnon totam *Foreſtam noſtram de Ettrik*, cum pertinentiis, vocatam *Ettrik Foreſt* in Comitatu ſive Vicecomitatu *de Selkirk*, ſimul cum

Viceſimo ſexto Die Menſis Maii, Anno Domini Milleſimo Quingenteſimo tertio, & Regni noſtri Decimo quinto.

JAMES REX.

Sub Sigillo Magno de Cera viridi pendente a Cauda Pergamenæ.

De Attornatis ejuſdem Margaretæ, in omnibus ſuis Negotiis, Recipiendis.

Ann. D. 1503. *An. 18. H. 7. Ex Autogr.*

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, omnibus probis Hominibus ſuis, ad quos præſentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd ſuſcepimus Nobilem Dominum *Thomam Dominum Dacre*, *Robertum Shireborn* Decanum Eccleſiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniæ, *Johannem Cartingtoun*, & *Ricardum Eringtoun*, Anglicos, vel eorum aliquos vel aliquem, Attornatos vel Attornatum Sereniſſimæ Principiſſæ noſtræque Conſortis Cariſſimæ *Dominæ Margaretæ*, Primogenitæ Filiæ Illuſtriſſimi & Potentiſſimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Patris noſtri Cariſſimi, in omnibus Negotiis & Loquelis Placitis & Querelis motis ſeu movendis, ipſam Sereniſſimam Principiſſam tangentibus ſeu tangere valentibus, quibuſcumque Diebus & Locis, contra quoſcumque, & coram quibuſcumque,

Quare Vobis Præcipimus & Mandamus quatenus dictos *Thomam*, *Robertum*, *Johannem*, & *Ricardum*, vel eorum Aliquos vel Aliquem, Quos vel Quem Præſentes vel Præſentem eſſe contigerit, tanquam Attornatos vel Attornatum *prædictæ Sereniſſimæ Principiſſæ* in Præmiſſis recipiatis; Præſentibus poſt Annum minimè valituris.

In cujus rei Teſtimonium has Litteras noſtras ſibi fieri fecimus Patentes, apud *Edinburgh*, Viceſimo ſexto Die Menſis Maii, Anno Regni noſtri Decimo quinto.

JAMES REX.

Att. &c.

Sigillo avulſo.

---

* *De Saſina Comitatus de Dunber & Dominii de Cowburnſpeche Attornato Margaretæ, ratione Dotis propter Nuptias, tradita.* • XIII. 66.

Ann. D. 1503. *An. 18. H. 7. Ex Autogr.*

IN DEI NOMINE AMEN.

Per hoc præſens Publicum Inſtrumentum cunctis pateat evidenter quòd,

Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quingenteſimo tertio, Die verò Menſis Maii xxix, Indictione ſexta, Pontificatûs Sanctiſſimi in Chriſto Patris ac Domini noſtri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentia, *Papæ Sexti* Anno undecimo,

In noſtrorum Notariorum Publicorum & Teſtium ſubſcriptorum

Cujus Tenor sequitur & est talis,

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, Vicecomitibus nostris de Selkrig, Edinburgh, Linlithquewe, Striveling, & Perth, Salutem.

Cùm Nos, per Litteras nostras Patentes (quarum Data est Vicesimo quarto Die Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio) Dederimus, Concesserimus, & per easdem Assignaverimus Preclarissimæ Dominæ *Margaretæ*, Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ Filiæ Primogenitæ*, Consorti nostræ Carissimæ, in perfectionem & complementum Donationis propter Nuptias, omnia & singula Comitatus, Dominia, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia, Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Victualia, Prata, Boscum, & Pasturas subscriptas, cum Pertinentiis; videlicet,

Totum & integrum *Forestam nostram & Dominium de Ettrik*, necnon totam *Forestam nostram* cum pertinentiis vocatam *Attrick Forest*, in Comitatu sive Vicecomitatu *de Selkrig*, simul cum *Turre*, *Fortalitio*, *sive Manerio de Newerk* infra Forestam prædictam:

Totum & integrum Comitatum nostrum Marchiæ ac Dominia *de Dunbar & Coubrandspeth* cum Cunicularis & Lacubus cum suis pertinentiis:

Palatium nostrum de Linlithquewscir in Comitatu sive Vicecomitatu de Lithtquew:

Totum & integrum Dominium nostrum *de Strivelingschire*
• XIII. 67. cum * pertinentiis, ac Castrum nostrum de Striveling cum Pertinentiis:

Totum Comitatum nostrum *de Mentecht* cum pertinentiis,

Ac Dominum & Castrum *de Downe* cum Pertinentiis:

Palatium nostrum Methwen ac totum Dominium de Methwen cum Pertinentiis, in Comitatu sive Vicecomitatu de Perthe;

Necnon omnia Terras, Tenementa, Firmas, Redditus, Victualia, Boscum, & Pasturas nostra, cum Pertinentiis, in Foresta de Ettrik, Comitatu Marchiæ, Dominiis de Dunber, Linlichtquew, Strevilingschire, Montecht, Dominiis de Downe & Methwen prædictis, prout in eisdem Literis Patentibus pleniùs poterit apparere.

Vobis igitur & cuilibet vestrûm Præcipimus & Mandamus quatinus ad dicta Comitatus, Dominia, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia, & cætera Præmissa adeatis & aggrediamini, & *præfatam Dominam Margaretam*, per *Thomam Dacre* Dominum Dacre, *Robertum Scherborne* Decanum Ecclesiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniensis, Consiliarios ipsius *Dominæ Margaretæ*, *Johannem Cartintone*, & *Ricardum Eringtone*, Armigeros, Oratores tàm pro Parte dicti *Regis Angliæ* Patris nostri quàm pro Parte dictæ Præclarissimæ *Dominæ Margaretæ* Nobis Carissimæ, seu eorum aliquem vel aliquos, Nomine & Jure Ipsius *Dominæ Margaretæ*, in liberam, plenam, realem, corporalem, & pacificam Possessionem & Sasinam, de & in omnibus & singulis prædictis Comitatibus, Dominiis, Castris, Palatiis, Turribus, Fortalitiis, & cæteris Præmissis, cum Pertinentiis, secundùm Formam & Effectum dictarum Literarum nostrarum Patentium, mittatis & ponatis; & hoc nullo modo omittatis;

Ad quod faciendum vobis & vestrûm cuilibet, conjunctim & divisim, nostram plenariam, in hac parte, Tenore Præsentium, committimus Potestatem.

Datum, sub Testimonio Magni Sigilli nostri apud *Edinburgh*, Vicesimo sexto Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, & Regni nostri decimo quinto

& Testibus suprascriptis ... & singula sic fieri & dici vidi, scivi & audivi, ac in Notam cepi, ideò hoc præsens Instrumentum, Manu meâ scriptum, subscripsi, & Signo Nomineque meis solitis & consuetis signavi, in Testimonium Præmissorum requisitus.

ROBERTUS ZOUNG *Notarius Apostolicus.*

Et ego Matheus Dowelli *Presbiter in Edinburgo Sancti Andreæ*
*Diœcesis, * Publicus Sacris Auctoritatibus Apostolicâ Regali & Imperiali Notarius, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut* • XIII. 68.
præmittitur, agerentur, dicerentur, & fierent, unà cum Testibus suprascriptis & Notario suprascripto, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi, scivi & audivi & in Notam cepi, ideò hoc præsens Publicum Instrumentum, Manu suprascripti Notarii Scriptum, subscripsi, ac Signo & Nomine meis solitis & consuetis, unà cum Signo & Subscriptione sæpefati Notarii suprascripti, signavi rogatus & requisitus, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.

MATTHEUS DOWEYLL.

De consimili Sasina Comitatus de Menteith.

IN DEI NOMINE AMEN. Ann. D. 1503. *An.* 18. *H.* 7. *Ex Autogr.*

Per hoc præsens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter quòd,

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Mensis verò Maii Die vicesimo nono, Indictione sexta, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno undecimo, & Regni Excellentissimi Principis & Domini nostri Domini *Jacobi Quarti*, Dei gratiâ, *Scotorum Regis* Illustrissimi Anno Decimo quinto,

In mei Notarii Publici Testiumque subscriptorum Præsentia personaliter constituti, Nobilis & Potens Dominus *Thomas Dominus Dacre*, & *Ricardus Erington* Armiger, Commissarii, Ambassiatores, Oratores, & Deputati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, eadem Gratiâ, *Regis Angliæ*, ac Attornati & Procuratores Præclarissimæ Dominæ Dominæ *Margaretæ* Principissæ, præfati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Regis Angliæ Filiæ Primogenitæ*, dictique nostri Excellentissimi Principis *Regis Scotorum Consortis Carissimæ*, quoddam Præceptum Sasinæ, Cerâ viridi Cancellariæ ejusdem Domini nostri Excellentissimi *Regis Scotorum* more sigillarum, in Manibus suis tenentes & habentes, accesserunt ad Præsentiam Nobilis etiam Armigeri *Wilhelmi Magistri de Ruthwen* Vicecomitis Principalis de Perth, & ab eodem Sasinam Statum & Possessionem totius *Comitatûs de Menteith* ac Dominii & *Castri de Dovnne*, cum Pertinentiis, virtute dicti Præcepti, optaverunt & humiliter petierunt;

Cujus quidem Præcepti Tenor sequitur, & est talis,

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, Vicecomitibus nostris de Selkirk, Edinburgh, Linlithqw, & Pertht, Salutem.

Cùm Nos, *&c. prout supra* Dat. sub Testimonio Magni Sigilli nostri apud *Edinburgh* Vicesimo sexto Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, & Regni nostri Decimo quinto.

Post

Ann. D. 1503. An. 18. H. 7. Ex Autogr.

cum diversis aliis Testibus ad Præmissa vocatis atque rogatis.

Et ego Johannes Murray, *Artium Magister, Clericus Sancti Andreæ Diœcesis, Publicus Apostolicâ & Regali Auctoritatibus Notarius, Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, agerentur, dicerentur, & fierent, unà cum prænominatis Testibus, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula suprascripta sic dici & fieri scivi, vidi & audivi, ac in Notam cepi, & in hanc Publicam Formam, Manu meâ scriptam, redegi, hic me subscribendo, Signoque & Nomine meis solitis & consuetis, unà cum Appensione Sigilli dicti Vicecomitis de Perthe, in Signum Executionis sui Officii, signavi rogatus & requisitus in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum.*

JOHANNES MURRAY.

Sub Sigillo Ceræ albæ, a duplici caudâ Pergamenæ pendente.

De Saisina Dominii de Methven.

Ann. D. 1503. An. 18. H. 7. Ex Autogr.

IN DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præsens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter quod,

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Mensis verò Maii Die Vicesimo nono, Indictione sextâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno undecimo, & Regni Excellentissimi Principis & Domini nostri Domini *Jacobi Quarti*, Dei gratiâ, *Scotorum Regis* Illustrissimi Anno decimo quinto,

In mei Notarii Publici & Testium subscriptorum Præsentia personaliter constituti, Nobilis & Potens Dominus *Thomas Dominus Dacre*, & *Ricardus Erington* Armiger, Commissarii, Ambassiatores, Oratores, & Deputati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ*, ac Attornati & Procuratores Præclarissimæ Dominæ, Dominæ *Margaretæ Principissæ*, præfati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Regis Angliæ Filiæ Primogenitæ*, ac dicti nostri Excellentissimi Principis *Regis Scotorum Consortis Carissimæ*, quoddam Præceptum Sasinæ, Cerâ viridi Cancellariæ ejusdem Domini nostri Excellentissimi *Regis Scotorum* more sigillatum, in Manibus suis tenentes & habentes, accesserunt ad Præsentiam Nobilis etiam Armigeri *Willielmi Magistri de Ruthwen* Vicecomitis Principalis de Perth, & ab eodem Saisinam, Statum & Possessionem totius *Dominii de Methwen*, cum Palatio ejusdem, cum Pertinentiis, virtute dicti Præcepti, opraverunt & humiliter petierunt,

Cujus quidem Præcepti Tenor sequitur, & est talis.

Jacobus, Dei Gratiâ, *Rex Scotorum* Vicecomitibus nostris de Selkirk, Edinburgh, Linlithqw, Striveling, & Perth, Salutem. Cùm Nos, *&c. ut supra in Commissione dat. 26 Maii.*

Post cujus quidem Præcepti perlecturam idem Vicecomes, vigore & virtute sui Officii, personaliter dictum *Dominium & Pa-*

Et ego Johannes Murray, *Artium Magister, Clericus Sancti Andreæ Diœcesis, Publicus Apostolicâ & Regali Auctoritatibus Notarius, Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, agerentur, & fierent, unà cum prænominatis Testibus, præsens personaliter interfui, atque omnia & singula suprascripta sic dici fieri vidi, scivi & audivi, ac in Notam sumpsi, & in hanc publicam Formam Instrumenti, Manu alterius Fidedigni fideliter scriptam redegi, hic me subscribendo, Signoque & Nomine meis solitis & consuetis, unà cum appensione Sigilli dicti Vicecomitis de Perthe, in signum Executionis sui Officii, signavi rogatus & requisitus, in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum.*

JOHANNES MURRAY.

Sigillo avulso.

De Sasina Dominii de Strivelingshir, per ipsum Jacobum Regem Attornatis Margaretæ Reginæ collata.

Ann. D. 1503. A. 18. H. 7. Ex Autogr.

IN DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præsens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter quod,

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Mensis verò Maii Die penultimo, Indictione sextâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno undecimo, & Regni Excellentissimi Principis & Domini nostri, Domini *Jacobi Quarti*, Dei Gratiâ, *Scotorum Regis* Illustrissimi Anno decimo quinto,

In Dominorum Testium meique Notarii Publici subscriptorum Præsentia personaliter existens dictus Excellentissimus Princeps & Dominus noster, Dominus *Jacobus Scotorum Rex* Illustrissimus, super Solum Dominii de Strivelingschir & infra Castrum ejusdem, & ibidem suæ Majestatis Regiæ Serenissimæ Manibus Statum, Sasinam, & Possessionem regalem, corporalem, & realem totius & integri prædicti Dominii de Strivelingschire & Castri de Striveling, cum Pertinentiis, Nobili & Potenti Domino *Thomæ Domino Dacre* & *Ricardo Erington* Armigero, Commissariis, Ambassiatoribus, Oratoribus, & Procuratoribus Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, eadem Gratiâ, *Regis Angliæ*, Præsentibus & Acceptantibus, tanquam Attornatis & Procuratoribus conjunctim & divisim Præclarissimæ Principissæ *Margaretæ*, Divinâ Clementiâ, *Reginæ Scotiæ*, dicti Illustrissimi Principis *Regis Angliæ Filiæ Primogenitæ*, & nostri Excellentissimi & Serenissimi Principis *Regis Scotorum Consortis Carissimæ*, secundùm Formam & Effectum Literarum suarum Patentium desuper memoratæ *Dominæ Margaretæ* Serenissimæque Principissæ Confectarum, ac Contractuum per Oratores & Ambassiatores utriusque Principum antea super eisdem initorum, per Terræ & Lapidis Fundi ejusdem Traditionem, ut moris est, & in talibus fieri consuetum, dedit, contulit, pariterque donavit.

Super quibus omnibus & singulis sic, ut præmittitur, peractis idem *Dominus Dacre*, Nomine quo supra, a me Notario Publico subscripto sibi fieri petiit hoc præsens Publicum Instrumentum, seu Publica Instrumenta.

* Acta erant hæc, infra prædictum Castrum de Striveling, * XIII. Horâ 11,

scripta sic dici & fieri vidi, scivi & audivi, ac in Notam cepi, & in hanc publicam Instrumenti Formam Manu meâ propriâ scriptam Redegi, Roboratam & Approbatam subscriptione dicti Secretarii Illustrissimi Principis Regis Scotorum *Serenissimi, ac Signo & Nomine meis solitis & consuetis signavi, hic me subscribendo in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum requisitus.*

JOHANNES MURRAY.

De Sasina Dominii de Lithgwschire.

Ann. D. 1503. *An. 18. H. 7. Ex Autogr.*

IN DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præsens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter quòd,

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio, Mensis verò Maii Die ultimo, Indictione Sexta, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno undecimo, & Regni Excellentissimi Principis & Domini nostri, Domini *Jacobi Quarti*, Dei gratiâ, *Scotorum Regis* Illustrissimi Anno Decimo quinto,

In mei Notarii Publici & Testium subscriptorum Præsentia personaliter constituti, Nobilis & Potens Dominus *Thomas Dominus Dacre*, & *Ricardus Eringtonne* Armiger, Commissarii, Ambassiatores, Oratores, & Deputati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ*, ac Attornati & Procuratores Præclarissimæ Dominæ, Dominæ *Margaretæ* Principissæ, præfati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Regis Angliæ Filiæ Primogenitæ*, ac dicti nostri Excellentissimi Principis *Scotorum Regis Consortis Carissimæ*, quoddam Præceptum Sasinæ, Cerâ viridi Cancellariæ ejusdem Domini nostri Excellentissimi *Regis Scotorum* more sigillatum, in Manibus suis tenentes & habentes, accesserunt ad Præsentiam Nobilis etiam Armigeri *Patricii Hamylton* de Kincanill Vicecomitis Principalis de Linlithqw,

Et ab eodem Sasinam, Statum, & Possessionem totius Dominii de Linlithqw aliàs Lithqwschire, cum Palatio ejusdem cum pertinentiis, virtute * dicti Præcepti, optaverunt & humiliter petierunt; * XIII. 72.

Cujus quidem Præcepti Tenor sequitur, & est talis.

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, Vicecomitibus nostris de Selkirk, Edinburgh, Linlithqw, Striveling, & Perth, Salutem. Cùm Nos, per Litteras nostras Patentes (Quarum Data est Vicesimo sexto Die Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio) dederimus, *&c. prout Dat. sub Testimonio Magni Sigilli nostri apud* Edinburgh *Decimo sexto Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, & Regni nostri Decimo quinto.*

Post cujus quidem Præcepti perlecturam *idem Vicecomes*, vigore & virtute sui Officii, personaliter *dictum Dominium de Linlithqwschire alter Lithqwschire* & *Palatium de Linlithqw alter Lithqw* adivit, & ibidem super Solum ejusdem, Statum, Sasinam & Possessionem corporalem & realem eorundem, cum Pertinentiis, per Terræ & Lapidis Traditionem, ac Inclusionem præfatorum *Thomæ, Domini Dacre*, & *Ricardi Erington* Armigeri in dicto Palatio, ut moris est, in talibus fieri consuetum, ipsis, tanquam Attornatis & Procuratoribus prælibatæ Præclarissimæ Dominæ *Margaretæ Principissæ*, conjunctim & divisim, juxta formam, seriem

rentur, decernentur, & peteus, ...
sens personaliter interfui, eaque omnia & singula suprascripta sic dici & fieri vidi, scivi & audivi, ac in Notam cepi, & in hanc publicam Instrumenti Formam, Manu alterius fidedigni fideliter scriptam, redegi, hic me subscribendo Signoque & Nomine meis solitis & consuetis, unà cum appensione Sigilli dicti Vicecomitis de Linlithqw in Signum Executionis sui Officii, rogatus & requisitus, in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum.

JOHANNES MURRAY.

Sub Sigillo præfati Vicecomitis de Linlithqw de Cerâ rubeâ, pendente a duplici caudâ Pergamenæ.

---

* *De Sasina Dominii Forestæ de Ettrik.* * XIII 73.

Ann. D. 1503. *An. 18. H. 7. Ex Autogr.*

IN DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præsens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter quòd,

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Mensis verò Junii Die primo, Indictione sexta, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno undecimo, & Regni Excellentissimi Principis & Domini nostri, Domini *Jacobi Quarti*, Dei gratiâ, *Scotorum Regis* Illustrissimi Anno decimo quinto,

In mei Notarii Publici & Testium subscriptorum Præsentia personaliter constituti, Nobilis & Potens Dominus *Thomas Dominus Dacre*, & *Ricardus Eringtonne* Armiger, Commissarii, Ambassiatores, Oratores, & Deputati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ*, ac Attornati & Procuratores Præclarissimæ Dominæ, Dominæ *Margaretæ Principissæ*, præfati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Regis Angliæ Filiæ Primogenitæ*, dictiq; nostri Excellentissimi Principis *Regis Scotorum Consortis Carissimæ*, quoddam Præceptum Sasinæ, Cerâ viridi Cancellariæ ejusdem Domini nostri Excellentissimi *Regis Scotorum* more sigillatum, in Manibus suis tenentes & habentes, accesserunt ad Præsentiam Nobilis & Circumspecti Armigeri *Johannis Murray* de Farelohyll Vicecomitis de Selkirk,

Et ab eodem Sasinam, Statum & Possessionem totius & integri *Dominii Forestæ de Ettrik*, necnon totius *Forestæ de Ettrik*, cum Pertinentiis, vocatæ *Ettrik Forest*, in Comitatu sive Vicecomitatu de Selkirk, simul cum *Turre, Fortalitio, sive Manerio de Newerk* infra Forestam prædictam, virtute dicti Præcepti, optaverunt & humiliter petierunt;

Cujus quidem Præcepti Tenor sequitur, & est talis.

Jacobus Dei gratiâ, *&c.*

Post cujus quidem Præcepti perlecturam *idem Vicecomes*, vigore & virtute sui Officii, personaliter *dictum Dominium ac Forestam de Ettrik* adivit, & ibidem super Solum ejusdem Statum, Sasinam & Possessionem corporalem & realem eorundem, cum *Turre & Manerio de Newerk*, cum Pertinentiis, per Terræ & Lapidis Traditionem, ac Inclusionem præfatorum *Thomæ Domini Dacre* & *Ricardi Eringtone* Armigeri in dicto Palatio, ut moris est in talibus fieri consuetum, ipsis, tanquam Attornatis & Procuratoribus prælibatæ Præclarissimæ Dominæ *Margaretæ Principissæ*, conjunctim & divisim, juxta formam, seriem & effectum dicti Præcepti,

pendente a duplici caudâ Pergamenæ.

De antedictis Donationibus Auctoritate Parliamenti Regni Scotiæ Ratificandis.

Ann. D. 1503. *An.* 18. *H.* 7. *Ex Autogr.*

JAcobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, universis & singulis, ad quorum Noititias præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Cùm jampridem,

Inter Commissarios, Ambassiatores, Oratores, & Deputatos nostros, ex una, & Commissarios, Oratores, Ambassiatores, & Deputatos Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ* Patris nostri Carissimi, Partibus ex alterâ,

Concordatum, Conventum, & Conclusum fuerat, quòd Nos cum Præclarissima Domina *Margareta Principissa, ejusdem Illustrissimi Regis Filia Primogenita*, juxta Morem & Consuetudinem Ecclesiæ, legitimo Matrimonio copularemur,

Et, inter alia, in eisdem Conventione & Tractatu Concordatum & Conclusum fuerat quòd Nos, citra primum diem Mensis Julii, qui erit Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, eidem *Dominæ Margaretæ*, ad tantam Donationem propter Nuptias, qualem & quantam Donationem aliqua Regina Scotiæ unquam habuit, in Villis, Dominiis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, efficacioribus Viis & Mediis quibus de Jure fieri possit, faceremus, daremus, & concederemus,

Ipsamque vel ejus Commissarium, Procuratorem, vel Deputatum, Commissarios, Procuratores, vel Deputatos, ad hoc missos & destinatos, citra eundem primum diem Julii, in realem, corporalem, plenam, & pacificam Possessionem eorumdem effectualiter mitteremus & induceremus, mittive & induci faceremus,

Prout per Conventionem, Tractatum, & Conclusionem prædictas, in Scriptis, sub Sigillis tàm Commissariorum, Oratorum, Ambassiatorum, & Deputatorum nostrorum, quàm Principis & Patris nostri *Regis Angliæ* prædicti, & de Datâ Vicesimi quarti Diei Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo primo, sigillatis, & posteà per Litteras nostras Patentes, Magno Sigillo nostro sigillatas, & Manibus nostris propriis signatas & subscriptas, Approbatis, Roboratis, & Confirmatis, pleniùs continetur;

Ad quem quidem Tractatum Nos referimus, & pro hic inserto habere volumus;

Nos igitur *Jacobus Scotorum Rex*, ut universis & singulis, has Litteras nostras Patentes visuris vel audituris, luculentiùs apparere posset, nunciamus pariter & intimamus atque fatemur, pro plenaria Perfectione, Executione, & Complemento prædictæ Donationis propter Nuptias, prout tenemur & obligamur, Nos Dedisse & per Litteras nostras Patentes (quarum Data est Vicesimo quarto die Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio) Concessisse eidem *Dominæ Margaretæ*, ad Terminum Vitæ suæ, omnia & singula Comitatus, Dominia, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia, Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Victualia, Prata, Boscum, & Pasturas subscriptas, cum pertinentiis, videlicet,

Officiis, Pedagiis, Gabellis, Vectigalibus, Libertatibus, Liberisque Consuetudinibus, Proficuis, Commoditatibus, & Emolumentis quibuscumque, & omnibus aliis Rebus ad eadem Comitatus, Dominia, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia & cætera Præmissa, seu eorum aliquod vel aliqua qualitercunque spectantia, sive de Jure, Statuto, vel Consuetudine pertinentia, secundùm Formam & Naturam Matrimonialis Contractûs desuper confecti,

Habenda & Tenenda omnia prædicta Comitatus, Dominia, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia, & cætera Præmissa, cum Pertinentiis, præfatæ *Dominæ Margaretæ*, Nobis Carissimæ, ad Terminum Vitæ suæ, absque Impetitione Vasti, prout in eisdem Litteris nostris Patentibus pleniùs continetur,

Ac etiam, ad ulteriorem Executionem & Effectum eorumdem, fatemur Nos, per Litteras nostras Patentes (quarum Data est Vicesimo sexta die Mensis Maii) Vicecomites nostros de Selkirk, Edinburgh, Lithqw, Striveling, & Perth, nostros veros Commissarios, conjunctim & divisim, Ordinasse, Assignasse, & in Loco nostro Posuisse, pro Nobis & Nomine nostro, ad Mittendum & Ponendum prædictam *Dominam Margaretam*, per *Thomam Dacre* Dominum Dacre, *Robertum Scherebourne* Clericum Decanum Ecclesiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniæ, Consiliarios prædictæ *Dominæ Margaretæ*, *Johannem Cartington*, & *Ricardum Eryngtoun*, Armigeros, & eorum aliquos vel aliquem, Commissarios & Procuratores prædictæ *Dominæ Margaretæ*, Vice, Jure, & Nomine ejusdem, ad Terminum Vitæ suæ, in realem, plenam, corporalem, & pacificam Saisinam & Possessionem de & in omnibus prædictis Comitatibus, Dominiis, Castris, Palatiis, Turribus, Fortalitiis, & cæteris Præmissis,

Necnon fatemur quod dicti Procuratores nostri, Ratione & Vigore dictæ Commissionis & Litterarum nostrarum Patentium prædictarum, prædictam *Dominam Margaretam*, per ipsos Procuratores & Commissarios ipsius *Dominæ Margaretæ*, Vice & Nomine ejusdem, in plenam, realem, & corporalem Possessionem & Saisinam omnium prædictorum Comitatuum, Dominiorum, Castrorum, Palatiorum, Turrium, Fortalitiorum, & cæterorum Præmissorum, secundùm vim, formam, & effectum earumdem Litterarum nostrarum Patentium, miserunt realiter & cum effectu posuerunt,

Quodque etiam eadem *Domina Margareta* corporalem & pacificam Possessionem omnium & singulorum Promissorum nacta & adepta est secundùm Leges & Consuetudines Regni nostri Scotiæ, hujusmodique Possessione, sic per eam nactâ, pacificè & quietè gaudet, absque Expulsione, Perturbatione, seu Impedimento quocumque Nostri aut Hæredum nostrorum vel Successorum, durante Vita suâ naturali, etiam & gaudebit,

Et quòd omnia & singula prædicta ad Summam *Duorum Millium Librarum Sterlingorum*, secundùm Computationem * & Æstimationem quæ nunc fit & habetur in Anglia, quæ faciunt & constituunt *Sex Millia Librarum* Monetæ nunc currentis & habentis cursum in Regno nostro Scotiæ, deductis Oneribus & Expensis quibuscunque, annuatim clarè se extendunt, * XIII, 76.

Affirmamus insuper, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula Præmissa, per Nos in istis Litteris nostris Patentibus recitata, specificata, & confessata, in omnibus & per omnia fuisse & esse vera, necnon quòd irrotulantur Inter Recordia Cancellariæ nostræ ad perpetuam rei memoriam,

Pollicendo & Promittendo, prout per Præsentes Pollicemur & Pro-

Decimo quinto.

JAMES REX.

Sub Magno Sigillo, de Cera viridi, pendente a Filis sericis intertextis, rubei cœruleique Colorum.

55 *Confirmatio Tractatus, de Matrimonio Henrici Principis Walliæ cum Katerina Infante.*

Ann. D. 1503. An. 19. H. 7. Ex Autogr.

FErdinandus & Elizabetha, Dei gratiâ, REX & REGINA *Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ* citra & ultra Farum, *Granatæ, Toleti, Valentiæ, Galiciæ, Majoricarum, Hispalis, Sardiniæ, Cordubæ, Corsicæ, Murciæ, Giennis, Algarbii, Algeziræ, Gibraltaris*, & *Insularum Canariæ*, COMES & COMITISSA *Barcinonæ*, DOMINI *Viscay* & *Molinæ*, DUCES *Athenarum* & *Neopatriæ*, COMITES *Rossilionis* & *Ceritaniæ*, MARCHIONES *Oristanni* & *Gociani*,

In omnibus hujus Seculi Negotiis quod magis in animo nostro fixum semper habuimus atque habemus, illud proculdubio est, non solum Amicitiam & Fœdera, quæ inter Nos sunt & Serenissimum *Enricum Angliæ Regem* Charissimum Fratrem nostrum & inter Regna & Subditos utriusque Partis, conservare, verùm illa eadem omnibus Amoris & Consanguinitatis Vinculis roborare atque augere, ita ut nihil addi ulterius possit:

Invitat Nos ad id præclara in omni genere Virtus, quâ Serenissimus *Angliæ Rex* Frater noster Dilectissimus plurimùm præstat, &, inter cætera, ejus integerrima Fides:

Nihil enim gratius nihilque jocundius Nobis est quàm cum eo Amicitiam Consanguinitatemque habere, qui Fidem tanti faciat ut illam Vitæ anteponat:

* XIII. 77. * Accedit ad hoc Amor, Consanguinitas, atque Amicitia, quæ inter Nos & Prædecessores nostros fuere, Regni ejus & Dominiorum amplitudo, ac Utilitas Regnorum & Dominiorum utriusque Partis;

Quæ quidem omnia Nos meritò inclinant ita velle Utilitatem prædicti Serenissimi Regis Fratris nostri ejusque Regiæ Domûs Angliæ, sicut propriam nostram & Regiæ Domûs nostræ:

Acumulatur etiam ad hoc publica Christianorum Utilitas; nam cùm Domus istæ Hispaniarum & Angliæ benè Unitæ sint, maximè Deo inservire poterunt, & Christianæ Reipublicæ magna Beneficia conferre; &, si hæc Unio ante hæc Necessaria aut Utilis fuit, nunc, propter Christianorum Discordias & Bella, hanc novam Unionem Consanguinitatis atque Cognationis, quæ inter Nos & Serenissimum *Angliæ Regem* Fratrem nostrum Dilectissimum, per Medium Oratorum & Procuratorum utriusque Partis, nuper firmata extitit, Christiano Populo, intestinis Seditionibus laboranti, utilissimam & singularem Medelam fore non dubitamus, tantoque libentiùs ad illam Confirmandam venimus, quanto Nobis Gratissima est.

Quapropter universis & singulis *Notum facimus* quòd,

Cùm, inter Nos & præfatum Serenissimum *Enricum Angliæ Regem* Fratrem nostrum Dilectissimum, per *Ferdinandum Duque de Estrada* Magistrum Aulæ Consiliarium, Oratorem, & Procuratorem nostrum, nomine nostro, in vim Mandati seu Procurationis a Nobis eidem concessæ, necnon per, Reverendos in Christo Patres, *Willielmum Londoniensem, Ricardum Wintoniensem*, Episcopos, & *Willielmum Barons* Legum Doctorem, Oratores, Commissarios, & Procuratores præfati Serenissimi *Regis Angliæ* Fratris nostri, ejus Nomine, vigore Mandati seu Procurationis a Majestate sua eisdem Episcopis & Legum Doctori concessæ, Tractatum, Compositum, Concordatum, & Capitulatum sit, ut Illustrissimus *Enricus* PRINCEPS *Walliæ*, DUX *Cornubiæ*, COMESQUE *Cestriæ* Filius Legitimus & Hæres dicti Serenissimi *Re*hincinde hactenus accrevit, & in prædictorum Principum Cordibus adeò radicata consistit quòd, Divinâ favente Gratiâ, nulla prorsus Temporum varietate Minui aut dissolvi facile possit:

Cumque prædicti Principes, animadvertentes præfatam Amicitiam, Unionem, Ligam, Intelligentiam, & Confœderationem; si Sanguinis necessitudine & Liberorum Conjunctione Vallata foret, longè firmiorem stabilioremque posse sortiri Effectum, inter, bonæ Memoriæ, Illustrissimum *Arturum*, quondam *Walliæ Principem*, & Potentissimi *Regis Angliæ* prædicti Filium Primogenitum, & Serenissimam Dominam *Catherinam*, prædictorum Invictissimorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, &c. Filiam Carissimam & Amantissimam*, * Matrimonium per Verba de præsenti contrahi procurârunt, & in Facie Ecclesiæ cum omni Solempnitate Juris & aliis Cerimoniis in ea parte debitis & requisitis, juxtà vim formam & effectum Tractatûs & Conventionis, inter præfatos Principes Initi & Conclusi, realiter & cum effectu solemnizari fecerunt, & quamvis prematurâ Morte, quod non sine dolore referimus, præfati quondam *Principis Arturi* prædictum Matrimonium, quod inter ipsum *Principem* & Serenissimam Dominam *Katerinam* prædictam Contractum, Celebratum, & Consummatum fuerat, Solutum sit, ob singularem tamen Affectionem incredibilem mutuumque Amorem, quo præfati Principes jamdudum adinvicem, præ cæteris Principibus Christianis, Colligati atque Uniti sunt, & ad Amicitiam, Ligam, Intelligentiam, Unionem, Affinitatem, & Confœderationem prædictas Continuandas, Confovendas, Augendas, & Amplificandas, ac perpetuò Observandas, tùm etiam ob ipsius Illustrissimæ Dominæ *Catherinæ* Modestiam, cæterasque Virtutes ac Naturæ dotes quas Serenissimus *Rex Angliæ* in ea videt esse maximas, & quæ suam Serenitatem ad hanc Affinitatem Renovandam & Restaurandam magis invitant, * XIII. 78.

Considerando præterea quòd non parva sunt aut negligenda Matrimonii Bona, cùm ex hoc, tanquam Seminario Reipublicæ, manant Liberi, Nepotes, Posterique omnes, solent etiam per hoc mutuum Charitatis Vinculum omnia fore Tranquilla, Fausta atque Fortunata;

Idcircò Principes prædicti, Divinâ favente Gratiâ, Moti, ad Omnipotentis Dei Laudem, Gloriam & Honorem, Catholicæ Fidei Exaltationem, & Reipublicæ Christianæ Tuitionem & Defensionem, ac pro Pace, Quiete, & Tranquilitate, proque Majoribus Commodis & Utilitatibus Regnorum & Subditorum utriusque Principis Principum prædictorum, inter Illustrissimum Principem Dominum *Enricum* PRINCIPEM *Walliæ*, DUCEM *Cornubiæ*, & COMITEM *Cestriæ*, Secundogenitum Serenissimi *Regis Angliæ*, & Serenissimam Principem Dominam *Catherinam* præfatorum Serenissimorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, &c. Filiam Quartam*, sufficienti Dispensatione in ea parte a Sede Apostolicâ impetratâ primitùs & obtentâ, Matrimonium contrahendum & celebrandum fore deliberaverunt & decreverunt, & ob eam rem feliciter perficiendam Fecerunt, Ordinârunt, & Constituerunt eorum Commissarios, Procuratores, Oratores, & Nuncios speciales, videlicet, pro parte Illustrissimi *Regis Angliæ prædictos Episcopos & Guiellelmum Barons* Custodem Rotulorum Cancellariæ ejusdem Regis, & pro Parte præfatorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* præfatum Magnificum Nobilem Virum *Ferdinandum Duque d'Estrada* Magistrum Aulæ & Consiliariorum præfatorum *Regis & Reginæ Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* cum sufficienti Authoritate & Potestate Tractandi, Conveniendi, Communicandi, Concordandi, & Concludendi de & super Matrimonio prædicto, ejusque Dependentibus, Incidentibus, Emergentibus, & Connexis, tàm super Dote quàm super Donatione propter Nuptias, prout ex eorum Commissionibus pleniùs apparet & continetur,

Qua-

Catherina, prout & quemadmodum legitimi Vir & Uxor id facere debent,

Possintque iidem Oratores, Commissarii, & Procuratores nostri, Nomine nostro & prædicti Filii nostri, Petere & Recipere similem Promissionem & Obligationem a dictis Illustrissimis *Rege & Regina* pro Seipsis, & Nomine prædictæ Illustrissimæ Principis & *Infantis Catherinæ*, videlicet, quòd ipsa Princeps *Domina Catherina* Infans Castellæ, Aragonum, ut præfertur, faciet Sponsalia & contrahet Matrimonium, per Verba de Præsenti, juxta Ordinem Sanctæ Matris Ecclesiæ Romanæ, cum dicto Illustrissimo Principe *Enrico Filio nostro*, & confirmabit & celebrabit cum eo dictum Matrimonium, prout & quemadmodum legitimi Vir & Uxor facere debent,

Et ut possint iidem Commissarii nostri Concedere & Firmare quod prædicta fieri deberent & adimpleri Modis, Formis, Temporibus, & Locis quibus dictis Oratoribus & Procuratoribus nostris benè visum fuerit, & prout ea concordabunt, concedent, capitulabunt, & firmabunt,

Damus etiam Potestatem & Facultatem præfatis Oratoribus & Procuratoribus nostris ut possint Concordare & Firmare cum dictis Serenissimis *Rege & Regina* Dotem quam ipsi dare teneantur cum dicta Principe & *Infante Catherina* Filia sua, tàm in Jocalibus atque Lapidibus Preciosis & in Argento, & Vestibus & Ornamentis Personæ & Domûs suæ, quàm in Pecuniis, Summam, videlicet, & Quantitatem quæ eisdem Oratoribus & Procuratoribus nostris benè visa fuerit, ac Terminis & Locis quibus illam dare & solvere teneantur, & Conditiones, Pacta, & Conventiones quæ in Solutione ejusdem Dotis poni & concedi & firmari debent,

Et nichilominus damus eisdem Oratoribus & Procuratoribus nostris Potestatem & Facultatem ut possint communicare & tractare super Augmento Dotis & Donatione propter Nuptias, quæ debet dari & assignari dictæ *Principi* & *Infanti Catherinæ* pro Sustentatione sui Statûs, & in quibus Civitatibus, Villis, & Locis, & Redditibus, prout dictis Oratoribus & Procuratoribus nostris benè visum fuerit,

Et demùm possint facere & firmare omnia & singula quæ, pro Expeditione & Complemento dicti Matrimonii, necessaria, convenientia & oportuna eis videbuntur, & de prædictis omnibus & singulis possint concordare, facere, & firmare, Nomine nostro, cum præfatis Serenissimis *Rege & Regina* Consanguineis nostris, fierique facere, petere & Instare quæcumque Capitula & quoscumque Contractus cum illis Pactis, Conditionibus, Obligationibus, Juramentis, Securitatibus, Pœnis, Submissionibus, Renunciationibus & Promissionibus quibus voluerint,

Et generaliter omnia & singula facere & firmare, cujuscumque Naturæ, Qualitatis, & Importantiæ fuerint aut esse poterint, in prædictis & circa ea, quæ Nos facere possemus si in Præmissis personaliter adessemus, etiam si talia sint quæ ad ea Conficiendum Præceptum exigant magis speciale,

Damusque etiam & Concedimus dictis Procuratoribus & Oratoribus nostris plenum Posse quòd possint Jurare in Animam nostram, quod Tenebimus, Observabimus, & Adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quæ supra dictis & circa ea, Nomine nostro, Concordabunt, Capitulabunt, Jurabunt, Concedent, & Firmabunt, omni fraude, cautelâ, & dolo cessantibus; possintque simile Juramentum Petere & Accipere ab eisdem Serenissimis *Reg*

Scientia deliberatè & consulto, eis omnibus melioribus Viâ, Modo, & Formâ, quibus de Jure & aliàs possumus & valemus, Facimus, Constituimus, Creamus, & Ordinamus nostrum verum, certum, legitimum, & indubitatum Procuratorem, Oratorem, & Nuncium specialem, & ad Infrascripta Generalem, ita tamen quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec e contra, vos *eundem Ferdinandum Duque d'Estrada*, videlicet, ut, pro Nobis & Nomine nostro, possitis tractare & concordare & firmare, cum prædicto Serenissimo *Rege Angliæ* Fratre nostro, Sponsalia & Matrimonium prædictæ Illustrissimæ Principis & *Infantis Catherinæ* Filiæ nostræ Charissimæ, cum dicto Illustrissimo *Principe Walliæ Enrico* Filio legitimo & Hærede dicti Serenissimi *Regis Angliæ* Fratris nostri, & promittere quòd Nos faciemus & curabimus dabimusque Operam cum effectu quòd dicta Illustrissima Princeps & *Infans Catherina* Filia nostra prædicta Sponsalia & Matrimonium faciet, concedet, & contrahet, per Verba de Præsenti Matrimonium facientia, juxta Ordinem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, cum dicto Illustrissimo *Enrico Principe Walliæ* Filio legitimo & Hærede dicti Serenissimi *Regis Angliæ* Fratris nostri, cùm ipse ad legitimam pervenerit Ætatem, ad illud faciendum, concedendum, & contrahendum, & quòd posteà celebrabit & consummabit dictum Matrimonium cum dicto Illustrissimo *Enrico Principe Walliæ*, prout & quemadmodùm legitimi Vir & Uxor id facere debent,

Possitisque, Nomine nostro & prædictæ Principis & *Infantis Catherinæ* Filiæ nostræ, petere & recipere similem Promissionem & Obligationem a dicto Serenissimo *Rege Angliæ* Fratre nostro, pro Seipso & Nomine prædicti *Enrici Principis Walliæ* ejus Filii, videlicet, quòd, cum *ipse Princeps* ad legitimam pervenerit Ætatem, ut præfertur, faciet Sponsalia & contrahet Matrimonium, per Verba de Præsenti, juxta Ordinem Sanctæ Matris Ecclesiæ Romanæ cum dicta Illustrissima Principe & *Infante Catherina* Filia nostra, & consummabit & celebrabit cum ea dictum Matrimonium, prout & quemadmodum legitimi Vir & Uxor id facere debent,

Et possitis Concedere & Firmare quòd prædicta fieri debent & adimpleri Modis, Formis, Temporibus, & Locis quibus vobis, dicto Oratori & Procuratori nostro benè visum fuerit, & prout ea vos concordabitis, concedetis, capitulabitis, & firmabitis,

Damus etiam Potestatem & Facultatem vobis, præfato Oratori & Procuratori nostro, ut possitis Concordare & Firmare, cum dicto Serenissimo *Rege Angliæ* Fratre nostro, Dotem quam Nos dare teneamur cum dicta Principe & *Infante Catherina* Filia nostra, tàm in Jocalibus quàm in Lapidibus Preciosis & in Argento & Vestibus & Ornamentis Personæ & Domûs suæ, quàm in Pecuniis, * Summam, videlicet, & Quantitatem quæ vobis benè * XIII.
visa fuerit, ac Terminis & Locis quibus illam dare & solvere tenemur, & Conditiones, Pacta, & Conventiones quæ in Solutione & Restitutione ejusdem Doti poni, & concedi, & firmari debent, 81.

Et nichilominus Damus vobis Potestatem & Facultatem, ut possitis Petere & Concedere Augmentum Dotis & Donationis propter Nuptias & Cameram, quæ debent dari & assignari dictæ Principi & *Infanti Catherinæ* Filiæ nostræ pro Sustentatione sui Statûs, & in quibus Civitatibus, Villis, & Redditibus, prout vobis, dicto Oratori & Procuratori, benè visum fuerit,

Et demùm possitis facere & firmare omnia & singula quæ, pro

vitate Domini Millesimo Quingentesimo secundo.

Qui quidem Commissarii, Oratores, Procuratores, & Deputati, vigore & virtute suarum Commissionum prædictarum, sæpiùs de & super prædicto Matrimonio, ejusque dependentibus, incidentibus, emergentibus, & connexis prædictis, Communicantes, Tractantes, tandem in hos sequentes Articulos convenerunt, concordarunt, & concluserunt.

INPRIMIS, inter præfatos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Deputatos, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd præfatus Dominus *Rex Angliæ*, pro Inclitissimo Principe *Henrico Filio suo Secundogenito prædicto*, & prædicti Domini, *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* pro præfata Serenissima *Domina Catherina* Filia sua Quarta, impetrabunt seu impetrari facient & procurabunt cum effectu a Sede Apostolica Dispensationem, sub Plumbo, more Romanæ Curiæ ac sub melioribus modo & formâ & verbis, quibus de Jure efficaciùs valere poterit, ut dictus Illustrissimus *Princeps Henricus* & præfata Serenissima *Domina Catherina* possint invicem Matrimonium contrahere per verba de præsenti, non obstante impedimento Publicæ Honestatis Justitiæ, eo quòd præfata Serenissima *Domina Catherina* contraxit Matrimonium, per verba de præsenti, cum præfato *Domino Arthuro* prælibati *Regis Angliæ* Primogenito ejusdemque Inclitissimi *Enrici* Fratre & Germano, non obstante etiam quòd sint Affines in Primo Affinitatis Gradu, eo quòd idem Matrimonium inter prænominatos *Dominum Arthurum* & Serenissimam *Dominam Catherinam* in facie Ecclesiæ solemnizatum & postea fuerat consummatum, & quòd Bulla, sic impetranda, ejus sit Vigoris, Effectûs, & Efficaciæ, quòd dictum Matrimonium & om-
* XIII. nia ex eodem sequutura * perinde valeant, ac si nulla talia Impe-
82. dimenta quoquo modo contigissent aut intervenissent.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est inter præfatos Oratores, Commissarios, & Procuratores quòd dictus Illustrissimus *Rex Angliæ*, pro Inclitissimo *Henrico Filio suo Secundogenito* & præfati Domini *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* pro Serenissima *Domina Catherina Filia sua*, *&c.* procurabunt, omnemque Diligentiam, Laborem, Curam, Opem atque Operam præstabunt & impendent pro Viribusque efficient, ac eorum quilibet præstabit & impendet pro Viribusque efficiet, infra Duos Menses, Traditionem Litterarum Patentium præfatorum *Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *&c.* præsentis Tractatûs Confirmatoriarum & Ratificatoriarum, Magno Sigillo suo sigillatarum & Manibus suis subscriptarum, præfato *Regi Angliæ* factarum & deliberatarum, necnon Traditionem sive Præsentationem dictæ Dispensationis, sic, ut præfertur, impetratæ, prælibato Inclitissimo Principi *Henrico* & præfatæ Dominæ *Catherinæ* factam, tunc proximè & immediatè sequentes, idem *Dominus Enricus* & præfata *Domina Catherina* Matrimonium per verba de præsenti invicem contrahent.

ITEM, cùm jamdudùm memorati Principes *Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c. Rex & Regina*, pro Matrimonio inter prædictum, Piæ Memoriæ, Dominum *Arthurum Principem Walliæ* præfati *Regis Angliæ* Primogenitum & memoratam *Dominam Catherinam* contrahendo, per Litteras suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas & Manibus suis subscriptas, promiserunt & obligarunt Se suosque Hæredes & Successores ad Dandum & Solvendum prælibato *Angliæ Regi* suisve Executoribus & Deputatis in Dotem & Nomine Dotis, cum præfata Serenissima *Domina Catherina* Filia sua Quarta, *Ducenta Milia Scutorum Auri* (unoquoque Scuto Quatuor Solidos & Duos Denarios Sterlingos Monetæ Angliæ valente) Valoris vel in alia [illegible] *Ducentorum Millium Scutorum Auri* Medietate, viz. *Centum Millibus Scutorum*, prædictus *Rex Angliæ*, dictos *Regem & Reginam Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* & eorum Hæredes & Successores, Liberat, Acquietat, Exonerat, & Absolvit per Præsentes,

Alia verò *Centum Millia Scutorum Auri Valoris prædicti* Solvenda, præfati *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* solvent seu solvi facient præfato *Regi Angliæ* ejusve Executoribus vel Deputatis, Tempore, Loco, Modo, & * Formâ subscriptis, * XIII.
videlicet, iidem *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *&c.* eorumve 83.
Hæredes vel Successores solvent seu solvi facient *Sexaginta & quinque Milia Scutorum Auri Valoris supradicti* in Pecunia numerata, præfato *Regi Angliæ* ejusve Executoribus vel Deputatis in Civitate Londoniæ, infra Decem Dies proximos ante vel post Solempnizationem dicti Matrimonii inter præfatum *Dominum Henricum* & præfatam *Dominam Catherinam* celebrandi & solempnizandi, in Scutis Aureis Valoris prædicti, vel in alia Moneta Aurea æquivalenti, in Partem Solutionis præfatæ Summæ *Centum Milium Scutorum Aureorum*, quæ quidem Solempnizatio erit cùm præfatus *Dominicus Henricus* Quintumdecimum Ætatis suæ Annum compleverit, dùm tamen Illustrissimo *Regi Angliæ*, Decem Diebus ante Solempnizationem dicti Matrimonii, clarè & planè constiterit totam & integram Summam *Duorum Centum Millium Scutorum Auri*, per eosdem *Regem & Reginam Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* eidem *Regi Angliæ*, *&c.* modo & formâ præmissis Solvendam & Liberandam, in Pecunia numerata, Vasis Aureis Argenteis vel Deauratis, ac in Jocalibus ac Margaritis Valoris antedicti, &, ut præmittitur, æstimandis, tunc in Civitate Londoniæ esse Solutam,

Ex eisdem Loco & Tempore prædicti *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *&c.* solvent seu solvi facient præfato *Regi Angliæ* ejusve Executoribus vel Deputatis, *Quindecim Milia Scutorum Auri* Valoris prædicti in Vasis seu Vasellis Auri, Argenti seu Deaurati, justo Precio, per illius Operis Expertos Opifices Indigenas, ad hoc per Regiam Majestatem Angliæ Deputandos & Jurandos, in Civitate Londoniæ commorantes, Eixstimandis, qui, in vim Juramenti sui unamquamque Unciam Auri Argenti & Deaurati juxta ejus verum Valorem, prout Uncia valebit in eo loco in quo fienda est Solutio tempore Solutionis, Quæ Vasa seu Vasella, per Unciam, ut supra Appreciata, prædictus *Rex Angliæ* ejusve Executores seu Deputati in Partem Solutionis accipiet, pro illo Precio Unciæ tantum ut illi Appreciatores illo tempore accipere voluerint, aut eodem tempore vendi poterint,

Similiter & eodem Temporis contextu & Loco, ut supra, præfati *Rex & Regina Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* solvent seu solvi facient, præfato *Regi Angliæ* ejusve Executoribus vel Deputatis, alia *Viginti Milia Scutorum Valoris prædicti*, in plenam & perfectam Solutionem atque Contentationem totius Summæ pro præfato Matrimonio promissæ, in Jocalibus Margaritarum & aliorum Lapidum Preciosorum justo Pretio, per illius Operis Expertos Indigenas, Londoniæ commorantes, ad hoc per Regiam Majestatem Angliæ deputandos & jurandos, existimandis; quæ Jocalia, sic ut supra Appreciata, prædictus *Rex Angliæ* ejusve Executores seu Deputati in Partem Solutionis accipiet, pro illo Pretio tantum ut illi Appreciatores eodem tempore accipere voluerint vel aliis eodem tempore vendi poterint,

Ad quam quidem Solutionem *Centum Milium Scutorum Valoris antedicti*, Tempore, Loco, Modoque & formâ prædictis, sæpememorato *Angliæ Regi* ejusve Executoribus vel Deputatis fideliter & integraliter, per eosdem *Regem & Reginam Castellæ*, *Legionis*,

Arago-

Dominum Henricum & præfatam *Dominam Catherinam*, ut præmittitur, in facie Ecclesiæ Celebrandi, in Persona sua propria, aut per sufficientem Deputatum suum sive Deputatos suos, Litteras Patentes quas eadem *Domina Catherina* habet, de & super prædicta Donatione propter Nuptias, Magno Sigillo dicti *Domini Arthuri*, munitas & sigillatas, in Cancellariam præfati Domini *Henrici Principis Walliæ*, *&c.* Anullandas, Cassandas, Cancellandas, & Irritandas, tradet, restituet, sursum reddet, & deliberabit, tradive, restitui, sursum reddi, & deliberari faciet.

Et dicti Oratores præfati Domini *Regis Angliæ*, ejus Nomine & Mandato, Concedunt & Promittunt per Præsentes quòd præfatus Dominus *Henricus Princeps Walliæ* præfatæ *Dominæ Catherinæ*, in Die Solemnizationis Matrimonii prædicti, per Litteras suas Patentes Magno Sigillo suo munitas & sigillatas, in Donationem propter Nuptias Concedet Tertiam Partem omnium Terrarum, Tenementorum, & Redditaum Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, & Comitatûs Cestriæ, in tàm amplis modo & formâ sicut eadem *Domina Catherina* habuit per Literas Patentes præfati *Domini Arthuri*, præfatusque *Rex Angliæ*, *&c.* easdem Literas Patentes præfati Domini *Henrici Principis Walliæ*, in unum Mensem proximum post Datam earumdem Litterarum, per Litteras suas Patentes Magno Sigillo suo sigillatas, eisdem modo & formâ Ratificabit & Confirmabit, sicut Confirmavit prædictas Litteras Patentes præfati *Domini Arthuri*; eademque Serenissima *Domina Catherina* cum ipsa solâ Donatione propter Nuptias, absque quacunque alia ulteriori alterius cujuscumque Donationis propter Nuptias Petitione vel Exactione, erit & manebit contenta, nec quicquam amplius posthac, de Possessionibus, Terris, aut Tenementis præfatorum Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, & Comitatûs Cestriæ, neque ratione primi neque secundi Matrimonii, Vindicabit, sed omni Juri tali sive nunc competenti expresse Renunciabit, & dictus Dominus Orator *Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* Nomine & Auctoritate Supremorum suorum, Promittit & per Præsentes se Obligat, quòd dicta Illustrissima *Domina Catherina*, infra unum Mensem proximè & immediatè sequentem Traditionem & Liberationem Litterarum præsentis Tractatûs Confirmatoriarum dictorum *Regis & Reginæ* Parentum suorum, omnia & singula in præsenti Articulo contenta, quatenus eam tangunt aut tangent, melioribus modo & formâ quibus de Jure fieri poterit, Ratificabit & Confirmabit.

ITEM, pro uberiori Dilectione nutrienda, & ad Honorem & Complacentiam præfatorum Dominorum *Regis & Reginæ Castellæ*, *Legionis*, *Aragonum*, *&c.* Conventum, Conclusum, & Concordatum est quòd, postquam dicta *Domina Catherina* fuerit Regina Angliæ, ultra prædictam Dotem Tertiæ Partis Principatûs, Ducatûs, & Comitatûs prædictorum, habebit in Dotalitio ad Valorem Tertiæ Partis Redditaum omnium Terrarum, Tenementorum, & Dominiorum Coronæ Angliæ pertinentium, quæ prædicta Dotalitia habebit durante ejus Vitâ.

ITEM, Conventum & Concordatum est quòd si contingat pertinere dictæ *Dominæ Catherinæ* Successio dictorum Regnorum Castellæ, Legionis, Aragonum, &c. per Obitum suorum Fratrum & Sororum eâ Majorum, quod Deus avertat, quòd tunc præfata *Domina Catherina* succedat in eisdem Regnis & Dominiis, ac si ibidem Vitam ageret & præsens personaliter fuisset.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, si contingat eandem *Dominam Catherinam* fore Angliæ Reginam, constante dicto Matrimonio, quòd etiam tunc adeò ample & ita honorificè, juxta Consuetudinem aliarum Reginarum ejusdem Re- sufficiens videatur, per suas Litteras Confirmatorias, ut præmittitur, signatas Supplebit, Beneficioque omnium & singulorum Canonum & Legum, quas quidem Canones ac Leges Oratores, Commissarii, & Procuratores prædicti pro hic expressas habent, quibus propter Defectum alicujus Commissionis Commissionum prædictarum alicui Articulorum præsentis Tractatûs in parte vel in toto derogari possit, in dictis suis Literis Confirmatoriis palàm & expressè Renunciabit, & dicti Oratores, Commissarii, & Procuratores Principum prædictorum eorumdem Nominibus Renuntiant per Præsentes, quas quidem Literas Confirmatorias & Ratificatorias, ut præmittitur, sigillatas ac subsignatas uterque Principum prædictorum, infra dictos Sex Menses, in Civitate Londoniæ, Commissariis suis, sufficienter in ea parte deputatis, vicissim tradet & deliberabit, tradive & deliberari faciet.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium præfati Oratores, Commissarii, & Procuratores supradicti *Regis Angliæ*, *&c.* Sigilla sua Præsentibus apposuerunt, & Nomina sua Manibus suis propriis subscripserunt.

Dat. apud *Richemont* Vicesimo tertio Die Junii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio.

WILLIELMUS LONDON.
RICHARDUS WINTON.
WILLIELMUS BARONS.

Nos igitur *Rex & Regina prædicti*, visis, perspectis maturè & diligenter examinatis per Nos Capitulis, Pactis, & Compositionibus præinsertis, quia justa & honesta sunt, Nobisque maximè placent & conducunt, omnia & singula supradicta Capitula ac omnia in eisdem contenta & specificata, Rata, Grata, Firma, & Illibata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Laudamus, Approbamus, & Corroboramus, necnon, Tenore Præsentium, Concedimus, Confirmamus, & Innovamus, omnesque & singulos tàm Juris quàm Facti Defectus, & præsertim si qui sint ratione Commissionis nostræ prædictæ, ita ut si ad præsentem Tractatum aut ad aliquod in eodem contentum & nostris Nominibus Conclusum in aliqua sua Parte dicta nostra Commissio non satis ampla ac sufficiens videretur, supplemus per Præsentes, Beneficioque omnium & singulorum Canonum aut Legum, quas quidem Canones atque Leges pro hic expressas habemus, quibus propter Defectum Commissionis nostræ antedictæ alicui Articulorum præsentis Tractatûs in parte * vel in toto derogari possit, palàm & expressè Renunciamus in his Scriptis, * XIII. 86.

Promittentes, bonâ Fide & Verbo Regio, Tenere, Complere, & realiter & cum effectu Observare omnia & singula in præmissis Capitulis, prout Nobis incumbunt, contenta & expressa, nec ullo unquam tempore in contrarium venturi, quemadmodùm prædictus Orator noster Nomine nostro plenius & copiosiùs promisit, obligavit, & concessit, ac sub Pœnis, Vinculis, & Obligationibus per ipsum Oratorem in præinsertis Capitulationibus & Compositionibus appositis & expressis, pro quibus omnibus & singulis firmiter & inviolabiliter Tenendis, Complendis, & Observandis omnia Bona nostra Patrimonialia & Fiscalia præsentia & futura Submittimus & Obligamus.

Et ad validiorem Præmissorum Firmitatem & Robur, Fidem nostram & Verbum Regium interponimus & obligamus, & etiam per Immortalem Deum & Signum Sanctæ Crucis ✠ ac Sacrosancta Dei Evangelia Manibus nostris propriis reverenter tacta, coram

ite, una cum prænominatis Testibus interfui, eaque sic fieri vidi & audivi, & in Notam sumpsi, ideò præsens Publicum Instrumentum, alterius Manu scriptum, inde confeci, & in hanc Publicam Formam redegi in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum & Clausi.

Almacan *Secretarius.*

Signum mei Lupi Cunchillos *Serenissimorum Potentissimorumque* Regis & Reginæ *prædictorum Supremorum Dominorum meorum Secretarii, ac Apostolicâ & Regiâ Auctoritatibus Notarii Publici, qui Præmissis omnibus & singulis, quæ fuerunt Acta, Firmata, & Jurata, per præfatam Dominam Reginam, Segoviæ, unà cum prænominatis Testibus interfui, ideoque præsens Publicum Instrumentum, alterius Manu fideliter scriptum, inde confeci, & in hanc Publicam Formam redegi in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.*

Constat de Raso Correcto, ubi legitur, *Domino Enrico Enriquez Præceptore Majore Legionis* & Clausi.

Cunchillo *Secretarius.*

---

*XIII. 87. * *De Restitutionibus Temporalium Coventr. & Lich.*

Ann. D. 1503. An. 19. H. 7. Pat. 19. H. 7 p. 1. m. 36.

REX Escaetori suo in Comitatu Staffordiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem in Christo Patrem *Johannem Exoniensem, nuper Coventrensem & Lichefeldensem Episcopum*, a vinculo, quo eisdem Ecclesiis, invicem unitis, quibus tunc præerat, tenebatur, Apostolicæ Potestatis plenitudine Absolvens, ipsum ad Ecclesiam Exoniensem tunc Vacantem Auctoritate Apostolicâ duxerit Transferendum, Præficiendo ipsum in dictæ Ecclesiæ Exoniensis Episcopum & Pastorem, de Persona Dilecti Nobis *Galfrid: Coventrensis & Lichefeldensis Electi* eadem Auctoritate providerit, ipsumque dictarum Ecclesiarum Coventrensis & Lichefeldensis præfecerit in Episcopum & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Electi*, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto Die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Derb.
Escaetori Regis in Com. Warr.

de Examinandi & respondere Compellendi, ac etiam ... terminandi, necnon tot & tales Dominos, Proceres, & Magnates hujus Regni nostri Angliæ, *ejusdem Edwardi Pares*, per quos Rei veritas in hac parte * meliùs sciri poterit, ad Diem & Locum prædicta, ex hac Causa, coram vobis venire & comparere Astringendi, Veritateque indè compertâ ad Judicium, inde per hujusmodi Senescallum Reddendum, secundùm Leges & Consuetudines Regni nostri Angliæ, hac vice versus *præfatum Edwardum*, Procedendi, Sententiandi, & Adjudicandi, ac Executionem indè facere Præcipiendi, * XIII. 88.

Cæteraque omnia & singula, quæ ad Officium Senescalli Angliæ in hac parte pertinent & requiruntur, hac vice Faciendi & Excercendi,

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta;

Damus autem universis & singulis Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, ac aliis Magnatibus Regni nostri prædicti, & aliis quorum interest in hac parte, quòd vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Assistentes & Auxiliantes in omnibus, prout decet;

Mandavimus enim Justiciariis nostris, ad Placita coram Nobis tenenda assignatis, quod Indictamentum prædictum, cum omnibus illud tangentibus, ex causa prædicta, vobis deliberent;

Mandavimus etiam Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti quòd, ad certos Diem & Locum, quos ei scire feceritis, *præfatum Edwardum* coram vobis Venire faciat.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium.*

Per ipsum Regem.

Bulla Julii Papæ Notificans suam Electionem.

JULIUS EPISCOPUS *Servus Servorum Dei* Venerabili Fratri *Archiepiscopo Eborum*, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Ann. D. 1503. An. 19. H. 7. Ex Cod. penes Norrey.

Salvator noster Dominus Jesus Christus, ut ab æterna morte liberaret Humanum Genus, Mortalitatem nostræ Carnis assumpsit, Sacrosanctamque Universalem Ecclesiam, suâ Passione fundatam in Terris, usque ad Consummationem Seculi perpetuare voluit, & Gregis sui Oves pascendas, per variam Successionem Pastorum, qui eas Verbo & Opere ad æternam Gloriam invitarent, Disposuit;

Sanè cum, felicis Recordationis, *Pius Papa Tertius*, Prædecessor noster Quintodecimo Kalend. Novembris, sicut Domino placuit, ex hac Mortali Vitâ ad Immortalitatem migrasset, post Funeris ipsius ac Solemnium Exequiarum, ut moris est, Celebrationem, Venerabiles Fratres nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, de quorum Numero tunc eramus, Romæ in Palatio Apostolico apud Basilicam Beati Petri Apostolorum Principis, in quo idem Prædecessor noster, dùm viveret, habitabat & Cursum præsentis Vitæ finierat, in Conclavi, pro Electione futuri Pontificis celebrandâ, modo & tempore congruis, in virtute Altissimi convenerunt, *XIII. 90.

Ubi, variis Consiliis & maturis Deliberationibus præhabitis, factâ Celebratione Missæ in Honorem Spiritûs Sancti, post diligentem Tractatum, prout tantæ Rei quâ nulla major in Terris agitur) Gravitas requirebat, prædicti Fratres, ejus qui invocatus fuit Gratiâ Cordibus eorum infusâ, licet in alios Majoribus Meritis Insignes convenire potuissent,

gens quondam *Arthurus* Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Angliæ Regis Illustris Primogenitus*, pro Conservandis Pacis & Amicitiæ Nexibus & Fœderibus, inter Carissimum in Christo Filium nostrum *Ferdinandum* & Carissimam in Christo Filiam nostram *Elisabetham* Ispaniarum & Siciliæ Catholicos ac præfatum Angliæ Regem & Reginam, Matrimonium per Verba legitimè de Præsenti contraxissetis, illudque Carnali Copulâ forsan consumavissetis, dictus *Arthurus*, Prole ex hujusmodi Matrimonio non susceptâ decessit,

Cùm autem, sicut eadem Petitio subjungebat, ad hoc ut hujusmodi Vinculum Pacis & Amicitiæ inter præfatos Reges & Reginam diutius permaneat, cupiatis Matrimonium inter vos per Verba legitimè de Præsenti contrahere, supplicari Nobis fecistis, ut Vobis in Præmissis de oportunæ Dispensationis Gratiâ providere de Benignitate Apostolicâ dignaremur,

Nos igitur, qui inter singulos Christi Fideles, præsertim Catholicos Reges & Principes, Pacis & Concordiæ amænitatem vigere intensis desideriis affectamus, Vosque & quemlibet Vestrûm a quibuscumque Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & Pœnis, a Jure vel ab Homine quavis Occasione vel Causâ latis, si quibus quomodolibet Innodati existitis, ad effectum Præsentium duntaxat consequendum, harum seriè Absolventes & Absolutos fore censentes, hujusmodi Supplicationibus inclinati, vobiscum ut impedimento Affinitatis hujusmodi, ex Præmissis proveniente, ac Constitutionibus Apostolicis, cæterisque contrariis nequaquam obstantibus, Matrimonium per Verba legitimè de Præsenti inter Vos contrahere, & in eo postquam Contractum fuerit, etiam si jam forsan hactenus de Facto publicè vel clandestinè contraxeritis ac illud Carnali Copula consummaveritis, licitè remanere valeatis, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, de specialis Dono Gratiæ *Dispensamus*,

Ac vos & quemlibet vestrûm, si contraxeritis, ut præfertur, ab Excessu hujusmodi ac Excommunicationis Sententia, quam propterea incurristis, eadem Auctoritate *Absolvimus*,

Prolem ex hujusmodi Matrimonio, sive Contracto sive Contrahendo, susceptam forsan vel suscipiendam legitimam Decernendo,

Proviso quòd Tu Filia *Catherina* propter hac Rapta non fueris.

Volumus autem quòd, si hujusmodi Matrimonium de Facto contraxistis, Confessor, per Vos & quemlibet Vestrûm eligendus, Pœnitentiam salutarem propterea Vobis injungat, quam adimplere teneamini;

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Absolutionis, Dispensationis, & Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contra ire; siquis autem hoc attemptare præsumpserit,
• XIII. 90. • Indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus Se noverit incursurum.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Septimo Kal. Januarii, Pontificatûs nostri Anno primo.

SIGISMUNDUS.
D. DE COMITIBUS.

* *Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis sericis flavi rubeique Coloris.*

De Restitutione Temporalium Cicestr.

REX Escaetori suo in Comitatu Sussexiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper Vacante Ecclesiâ Cicestriensi, per Mortem, bonæ Memoriæ, *Edmundi ultimi Episcopi* ejusdem Ecclesiæ, Venerabilem Patrem *Richardum, nuper Episcopum Roffensem*, a Vinculo, quo eidem Ecclesiæ Roffensi tenebatur, absolverit, & ipsum ad dictam Ecclesiam Cicestriensem transtulerit, ipsumque in Episcopum dictæ Ecclesiæ Cicestriensis præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat, Ann. D. 1504. An. 19. H. 7. Ibid.

Nos,

Pro eo quòd idem *Richardus*, sic ad dictam Ecclesiam Cicestriensem Translatus, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expresè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Richardi*, sic ad eandem Ecclesiam Cicestriensem • Translati, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem; • XIII. 91.

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Richardo*, sic ad eandem Ecclesiam Cicestriensem Translato, Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetori subscripto, in Comitatu subscripto, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori suo in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Custodia Temporalium Karliol.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1504.

Sciatis quòd,

Cùm Episcopatus Karlio'ensis, per Translationem Reverendi in Christo Patris *Willielmi Dunolmensis Episcopi* Episcopatûs prædicti, Quintodecimo die Octobris, Anno Regni nostri Decimo octavo, vacaverit, An. 19. H. 7. Pat. 19. H. 7. p. 1. m. 11.

Quo prætextu, juxta nostram Regiam Prærogativam, Jura Prærogativa, & Custodia omnium & singulorum Temporalium, Castrorum, Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum & Possessionum quorumcumque ejusdem Episcopatûs, ac omnes Redditus, Firmæ, Reventiones, Proventus, Proficua, & Emolumenta quæcumque Temporalium, Castrorum, Dominiorum

forum, per *ipsum nunc Episcopum*, aut aliquem Officiariorum seu Ministrorum nostrorum, pertineat, pro tempore Vacationis prædictæ Reddenda vel Solvenda, penitùs Remittimus & Relaxamus, ac per *ipsum nunc Episcopum* & Successores suos, ac omnes & singulos Officiarios & Ministros nostros prædictos indè * quantum in Nobis est imperpetuum Exoneramus & finaliter Acquietamus per Præsentes;

* XIII. 92.

Eo quòd expressa mentio de certo Tempore Vacationis Episcopatûs prædicti, aut de Temporalibus prædictis seu Exitibus eorumdem, in Præsentibus facta non existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, seu Provisione, in contrarium ante hæc tempora facto, edito, proviso, sive ordinato, aut aliquâ aliâ, Re, Causa, vel Materia quacumque, in aliquo non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo primo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Dote Margaretæ, Confirmatio in Parliamento Scoticano.

Ann. D. 1504. An. 19. H. 7. Ex Autogr.

IN DEI NOMINE AMEN.

Per hoc præsens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter & innotescat quòd,

Anno Gratiæ & Dominicæ Incarnationis Millesimo Quingentesimo tertio, secundum Cursum & Calculum Ecclesiæ Scoticanæ, Mensis vero Martii Die decimo tertio, Indictione septimâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Julii*, Divina Providentiâ, *Papæ Secundi* Anno primo,

In Parliamento Excellentissimi & Serenissimi Principis & Domini nostri Metuendissimi Domini *Jacobi*, Dei gratiâ, *Scotorum Regis* Illustrissimi, ipso pro Tribunali sedente, Regalibus Trabeatus & Vestitus, Coronam Capite Sceptrum Regium Manu gestans, unà cum Prælatis, Baronibus, liberè Tenentibus, & Burgorum Commissariis, Tres Regni sui Status repræsentantibus, universaliter per singula Provinciæ Climata Congregatis & ibidem convenientibus, scil. primitùs vocatis, & Curia Parliamenti affirmatis,

Idem Serenissimus, Excellentissimus, Supremusque Dominus noster *Rex*, cum maturis Avisamento, Deliberatione, unanimi Consensu, & Assensu Trium Regni sui Statuum prædictorum, Approbavit, Ratificavit, ac Auctoritate & Solempnitate Parliamenti Confirmavit omnes & singulas Donationes, Concessiones, Infeodationes, Contributiones Comitatuum, Dominiorum, Terrarum, Castrorum, Maneriorum, Palatiorum, Fortalitiorum, Turrium, Forestarum, Parcarum, Officiorum, Limitum, & Bondarum cum Pertinentiis, aliàs per ipsum Excellentissimum Principem Dominum nostrum Serenissimum infra Regnum suum factas & concessis Excellentissimæ & Inclitissimæ Principissæ *Margaretæ Reginæ Scotorum* ejus Consorti Præclarissimæ in Vitalem Redditum, unà cum Dominio de Kilmernok ac Castro ejusdem, cum suis Tenentibus & Tenandriis, Ecclesiarum Capellaniarumque Advocationibus & suis Pertinentiis quibuscunque, eidem Excellentissimæ *Reginæ* in Donationem propter Nuptias, tempore Solempnizationis Matrimonii in Facie Ecclesiæ similiter Promissorum & Concessorum, cum omnibus & singulis eorum Commoditatibus, Libertatibus, & aliis Proficuis, ac cum Cartis Evidentiis desuper nunc & antea confectis, in omnibus suis Punctis & Articulis, Conditionibus, Modis, & Circumstantiis quibuscunque, Formâ pariter & Effectu, in omnibus & per omnia secun-

David Episcopo Lismorensi,

Nobilibus & Præpotentibus Dominis,

Georgeo Comite de Huntlie Domino Gordoun & Baidzenauch;

Archibaldo Comite de Ergile Domino Campbell & Lorn, Magistro Hospitii dicti nostri Excellentissimi Principis,

Johanne Comite de Mortoun Domino de Dalkeith,

Patricio Comite de Boithwille Domino Halis,

Johanne Comite Craufurdiæ Domino Lyndesay,

Willielmo Comite Marescallo Scotiæ Domino Keith;

Jacobo Comite de Arane Domino Hamiltoun,

Venerabilibus in Christo Patribus,

Johanne Priore Sancti Andreæ ejusdemque Vicario Generali,

Georgeo Abbate Sanctæ Crucis prope Edinburgh,

Nobilibus etiam Dominis,

Alexandro Domino Hume Magno Camerario Scotiæ,

Andrea Domino lie Gray Justitiario Generali totius Regni Scotiæ,

Hugone Domino Montgumry,

Johanne Domino Oliphant,

Cum diversis aliis, Comitibus, Episcopis, Prioribus, Abbatibus, Baronibus, Prælatis, Armigeris, Burgensibus, Burgorum Commissariis, Magnatibus, Proceribus, Clericis & Laicis, Testibus ad Præmissa requisitis, &c.

Et ego Johannes Murray, *Artium Magister, Clericus Sancti Andreæ Diœcesis, Publicus Apostolicâ & Regali Auctoritatibus Notarius, ac Scriba sæpedicti Parliamenti Curiæ, quia prælibatis Approbationi, Ratificationi, Confirmationi, Sigillorum appensionis Mandato, Consensui & Concessioni, aliisque Præmissis singulis, dum, ut prænarratum est, dicerentur, mandarentur, & fierent, unà cum Dominis & Testibus prætactis, præsentialiter interfui, eaque singula sigillatim sic dici, mandari & fieri vidi, audivi & scivi, ac in Notam cepi, ex quo hoc publicum Instrumentum, Manu alterius, me variis aliis detento & occupato Negotiis, fideliter scriptum, fieri feci, Signoque, Nomine & Subscriptione meis solitis in similibus & consuetis signavi, in Fidem Veritatis & Robur omnium Præmissorum, instanter requisitus.*

JOHANNES MURRAY.

De Commissariis, ad exigendum Literas Confirmationis supradictæ Exemplificatorias.

* XIII 91.

REX universis & singulis, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1504. An. 19. H. 7. Scot. 19. H. 7. m. 6.

Cùm, hiis superioribus diebus, inter nostros & Illustrissimi Principis Consanguinei & Filii nostri carissimi *Jacobi Scotorum Regis* Commissarios, Oratores, Ambaxiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, per utrumque nostrûm prædictorum Principum, per Literas nostras & suas, sufficienter hincinde auctorizatos, quædam Pacta, Conventiones, & Capitula de & super Matrimonio, inter ipsum Filium & Consanguineum nostrum *Scotorum Regem* & Illustrissimam Dominam *Margaretam Filiam nostram Primogenitam*, nunc ipsius *Regis Scotorum Reginam & Contheralem*, celebrato, & in Facie Ecclesiæ solemnizato, inita, conventa, appunctuata, concordata, percussa fuerint & conclusa, sicuti in Literis nostris Patentibus Confirmatoriis, desuper confectis, Manuali Subscriptione & Magno Sigillo nostro munitis & sigillatis,

Carisfimæ, fine Diminutione & Revocatione alicujus alterius Parliamenti Scotiæ de cætero tenendi, fine Expulfione, Interruptione, feu Contradictione quacumque habere, tenere, &c, ut prædicitur, posfidere posfit, juxta vim, formam, & effectum Capituli fupradicti,

Et quia de hujufmodi Parliamento, in dicto Regno Scotiæ habito, tento & celebrato, aut de aliquo Actu, Ordinatione, Provifione, five Statuto, pro Approbatione, Ratificatione, & Confirmatione dictæ Donationis propter Nuptias, *præfatæ Filiæ noftræ*, ut præmittitur, datæ, Auctoritate ejufdem Parliamenti ftatuto, ordinato, ftabilito, & provifo, nondùm Nobis plenè conftat, ut fuperinde in Scriptis aut alio modo certiorati feu certitudinaliter informati aut inftructi fumus,

Eapropter Nos,

De omnibus & fingulis Circumftantiis, Præmiffa qualitercumque concernentibus, pleniùs certiores fieri cupientes,

De Fidelitatibus, Induftriis, & providis Circumfpectionibus, Dilectorum & Fidelium Confiliariorum noftrorum, *Radulphi Verney* Militis, *Henrici Babyngton* Clerici Doctoris Theologiæ, & *Edwardi Benftede* Armigeri, quamplurimùm confidentes,

Ipfos noftros veros & indubitatos Commiffarios, Oratores, Factores, Negotiorum Geftores, Deputatos, & Nuncios fpeciales Facimus, Ordinamus, Asfignamus, & Conftituimus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eifdem; ac Duobus eorum, plenam Poteftatem & Auctoritatem ac Mandatum fpeciale ad præfatum Illuftrisfimum Principem Filium & Confanguineum noftrum perfonaliter Accedendi,

Ac cum eodem Illuftrisfimo Principe, ejufve Commiffariis, Procuratoribus, Deputatis, five Nunciis, Procuratore, Deputato, five Nuncio, fufficientem Poteftatem & Auctoritatem ab eodem Confanguineo noftro ad hoc habentibus, Conveniendi, Communicandi, Tractandi & Appunctuandi de & fuper illo Actu & Ordinatione, in dicto Parliamento Regni Scotiæ, fuper Stabilimento, Roboratione, Ratificatione, & Confirmatione prædictæ Donationis propter Nuptias, *præfatæ Filiæ* * *noftræ Reginæ*
* XIII. 95. per Illuftrisfimum *Regem Scotorum* datæ & collatæ, atque Auctoritate ejufdem Parliamenti Roboratæ & Confirmatæ, ipfumque Actum Videndi, Legendi, Examinandi, & effectualiter Intelligendi,

Ac etiam de Recordo Irrotulari, & fuperinde Literas Exemplificatorias validas & efficaces Magno Sigillo ac Signo Manuali *ipfius Illuftrisfimi Principis* Filii noftri fubfcriptas & munitas Fieri, ac eis Tradi & Liberari, pro Nobis & Nomine noftro & *ipfius Reginæ Filiæ noftræ*, Petendi, Requirendi, & Exigendi, ac Nobis in hoc Regnum noftrum Angliæ Tranfportandi, Adducendi, ac Nobis Tradendi & Liberandi,

Cæteraque omnia & fingula, quæ in Præmiffis feu circa ea neceffaria & requifita fuerint feu quomodolibet oportuna, Faciendi, Agendi, Exequendi, & Expediendi, ita & eodem modo ficut faceremus aut facere posfemus fi in Perfona interesfemus, etiam fi Mandatum de fe magis exigant fpeciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid dicti Commiffarii, Oratores, Factores, Negotiorum Geftores, Deputati, & Nuncii noftri, vel Duo eorum, fecerint in Præmiffis, feu aliquo Præmisforum.

bratæ, Dedimus & Concesfimus eidem Carisfimæ Conjugi noftræ in Vitali Redditu & in Donationem propter Nuptias *Dominium noftrum de Kilmernok* cum Caftro & Fortalitiis ejufdem, ac cum Tenentibus, Tenandriis, liberè Tenentium Servitiis, Advocationibus & Donationibus Ecclefiarum & Capellaniarum dicti Dominii cum pertinentiis, jacens infra Vicecomitatum noftrum de Aire, juxta Tenorem Confirmationis & Ratificationis per Nos & Tres Regni noftri Status in noftro Parliamento ante Datam Præfentium ultimò tento defuper factarum, prout in hujufmodi latiùs continetur,

Vobis igitur Præcipimus & Mandamus quatenus, ad Capitale Manerium five Manfionem prædicti Dominii de Kilmernok accedatis, & præfatæ Carisfimæ Conjugi noftræ, aut fuis certis Attornato vel Attornatis, Latori feu * Latoribus Præfentium, Sta- * XIII. 96.
tum, Safinam, & Posfesfionem in Vitali Redditu prædictorum Dominii, Caftri, & Fortalitiorum ejufdem cum Tenentibus, Tenandriis, Libere tenentium Servitiis, Advocationibus & Donationibus Ecclefiarum & Capellaniarum cum pertinentiis, juxta Formam & Tenorem noftrarum Donationis & Confirmationis fibi, ut præmittitur, factarum, noftro Nomine tradatis & deliberetis, & fine dilatione & hoc nullo modo omittatis,

Ad quod faciendum vobis dicto Vicecomiti noftro, veftrifque Ballivis, conjunctim & divifim, plenariam in hac parte, Tenore Præfentium, committimus Poteftatem.

Datum fub Teftimonio Magni Sigilli noftri apud *Edinburgh* penultimo Die Menfis Martii, Anno Domini Millefimo Quingentefimo quarto, & Regni noftri Decimo fexto.

Poft cujus quidem Præcepti Regii Perlecturam & Publicationem idem *Hugo Vicecomes* prædictus, virtute & vigore ejufdem Præcepti & fui Officii, Statum & Safinam realem feu actualem, ac Posfesfionem in Vitali Redditu prædicti Dominii totius & integri *de Kilmernok* Caftri ac Fortalitiorum ejufdem cum Tenentibus, Tenandriis, Liberetenentium Servitiis, Advocationibus & Donationibus Ecclefiarum feu Capellaniarum cum pertinentiis, juxta Formam & Tenorem dicti Præcepti, ac Literarum præfati Excellentisfimi Principis Confirmationis & Donationis per fuam Serenitatem Regiam fuique Tres Regni Status in Parliamento antedicto defuper factarum, *prænarrato Edwardo* præfente & acceptante, tanquam Attornato prælibatæ *Sereniffimæ Principisfæ*, & ejus Nomine per Terræ & Lapidis Traditionem, ac in dicto Caftro Inductionem pacificam, ut moris eft, in talibus fieri confuetum, dedit, contulit, pariterque deliberavit.

Super quibus omnibus & fingulis prænarratis, actis & geftis, idem *Edwardus Beynftead* Attornatus, Nomine quo fupra, fibi fieri petiit hoc præfens Publicum Inftrumentum.

Acta erant hæc apud *dictum Caftrum de Kilmernok* Horâ undecimâ ante Meridiem vel eo circa, fub Anno, Die, Menfe, Indictione, & Pontificatu quibus fupra,

Præfentibus ibidem,

Honorabilibus Viris & Armigeris,
Conftantio Dunlope de Hunthall,
David Craufurde de Kerf.

tegr.

rum quorumlibet, præsertim dùm Catholicorum Regum & Principum Vota id exposcunt, Necessitatibus simul & Commoditatibus, cum Divini Cultûs Augmento & Animarum Christi Fidelium Salute, valeat salubriter provideri, quantum cum Deo possumus, intendamus, & in hiis, prout in Domino conspicimus expedire, ejusdem Officii partes favorabiliter impendamus.

Sanè pro Parte Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Angliæ Regis* Illustris Nobis nuper Expositum fuit quòd,

Cùm ipse *Henricus Rex*, de propria Salute recogitans, & cupiens Terrena in Cœlestia & Transitoria in Æterna felici Commercio commutare, piâ ductus Devotione, infra Septa Monasterii Westmonasterii Ordinis Sancti Benedicti Londoniensis Diœcesis, Sedi Apostolicæ immediatè subjecti, unam Capellam sub Invocatione Beatæ Mariæ Virginis, cum una Cantaria & Augmento Trium Monachorum Presbyterorum & Duorum Conversorum ultra Numerum qui in dicto Monasterio existere consuevit vel esse debuit, qui inibi pro Animæ suæ Salute celebrare teneantur, ac unam Domum Eleemosinariam seu Hospitale pro Tredecim Viris Pauperibus, quorum unus Presbyter Secularis existat, & in prædicta Capella celebret, & Tribus Mulieribus etiam Pauperibus in ipsa Domo Recipiendis ac perpetuò Confovendis & Alendis, Fundare & Ædificare jam inceperit,

Et, ut dicti Monachi Presbyteri, & Duo Conversi, ac Tredecim Viri, & Tres Mulieres possint pro eorum Sustentatione condecentem & necessariam Subventionem recipere, cupit dictus *Henricus Rex* Prioratum de Luffeldia dicti Ordinis Lincolniensis Diœcesis, qui Conventualis existit, necnon Ecclesias Collegiatas sive Liberas Capellas Regias Sancti Martini Magni & de Tykhill, eidem Sedi Apostolicæ immediatè subjectas, Londoniensis & Eboracensis Diœcesium, illiusque & illarum Ordinem, Dignitates, Nomina & Qualitates, ac Canonicatus & Præbendas in eisdem Capellis Regiis sive Ecclesiis Collegiatis & illis subjecta, etiam continuam Residentiam requirentia, quibuscunque Nominibus censeantur, ac Camerarii sive Camerariatûs, necnon Decani Custodis Magistri sive Præsidentis, ac alia Officia quæcunque, in eisdem Prioratu & Ecclesiis sive Capellis Regiis existentia, quæ omnia *ipsius Henrici* & pro tempore existentis Regis Angliæ Juris Patronatûs existunt, illorumque omnium Dependentias, Fundationes, Statuta quoque, & Ordinationes Supprimi & Extingui,

Necnon Prioratûs & Ecclesiarum Collegiatarum sive Capellarum Regiarum de Luffeldia Sancti Martini Magni & de Tykhill, ac Dignitatum, Canonicatuum, & Præbendarum atque Officiorum, sic, ut præfertur, Supprimendorum & Extinguendorum illisque Annexorum, Structuras, Ædificia, Terras, Tenementa, & Bona omnia, illorumq; Fructus, Redditus, & Proventus pro necessitatibus Monasterii, Capellæ, Cantoriæ, & Domûs Elemosinariæ sive Hospitalis prædictorum, & pro nonnullis aliis Piis & Caritatis Operibus, quæ idem *Henricus Rex* pro Animæ suæ Salute infra prædictum Monasterium & alibi fieri constituit & ordinavit, dicto Monasterio, in quo Corpus, claræ Memoriæ, *Henrici Sexti* etiam *Angliæ Regis* Patrui & Prædecessoris sui collocari cupit, suamque in eodem Monasterio, in quo etiam communis Angliæ Regum Sepultura consistere dinoscitur, Sepulturam eligere & habere intendit, perpetuò applicari, appropriari, & assignari,

Quare pro Parte præfati *Henrici Regis* Nobis fuit humiliter Supplicatum ut in Præmissis ejus Voto annuere, aliàsque oportunè providere de Benignitate Apostolicâ dignaremur,

Nos igitur, qui dudùm inter alia Voluimus quòd, Petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ... ratum de Luffeldia, ac Dignitates, Canonicatus, & Præbendas, ac Officia hujusmodi Obtinentibus, sive illa aliàs quomodolibet Dimittentibus, seu etiam extunc, si quovis modo vacent, liceat Dilectis Filiis *Abbati, Priori & Conventui dicti Monasterii* per se, vel alium, seu alios corporalem Structurarum, Ædificiorum, & Bonorum, ac Fructuum, Reddit000uum, & Proventuum, Prioratuum, Dignitatum, Canonicatuum, & Præbendarum, ac Officiorum Suppressorum hujusmodi Possessionem propriâ Auctoritate liberè apprehendere & perpetuò retinere, illorumque Fructus, Redditus, & Proventus in Monasterii, necnon Capellæ Erigendæ, Cantariæ, Domûs Eleemosinariæ, seu Hospitalis Monachorum quoque & Ministrorum ac Pauperum eorumdem Usus Utilitatemque, ac alia Onera per dictum *Henricum Regem* forsan ordinanda convertere, ipsosque Prioratum, Capellas, sive Ecclesias de Luffeldia Sancti Martini & de Tikhill, per seipsos, aut alium, vel alios per eos deputandos, regere & gubernare, Diœcesanorum Locorum & cujusvis alterius Licentiâ super hiis minimè requisitâ:

Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris *Wintoniensi*, *Norwicensi*, & *Sarisbiriensi* Episcopis, per Apostolica Scripta Mandamus quatinus ipsi, vel Duo aut Unus eorum, per se, vel alium, seu alios, præsentes Literas & in eis contenta, ubi & quando expedire cognoverint, & quotiens pro parte *Abbatis, Prioris & Conventûs prædictorum* fuerint desuper requisiti, solemniter Publicantes, ac eis in Præmissis efficacis Defensionis Præsidio assistentes, faciant Auctoritate nostrâ eosdem *Abbatem, Priorem & Conventum* pacificâ Possessione Structurarum, Ædificiorum, & Bonorum illorumque Fructuum, Redditu000um, & Proventuum perceptione, ac aliorum prædictorum gaudere, non permittentes eosdem super illis per quoscumque quomodolibet impediri vel molestari,

Contradictores per Censuram Ecclesiasticam Appellatione postpositâ Compescendo;

Non obstantibus Præmissis ac priori Voluntate nostrâ prædictâ & aliis Apostolicis, necnon, bonæ Memoriæ, *Othonis* & *Ottoboni* olim in Regno Angliæ dictæ Sedis Legatorum in Provincialibus quoque & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, ac Fundationibus, Statutis, & Consuetudinibus Prioratûs de Luffeldia, ac Regiarum Capellarum sive Ecclesiarum Sancti * Martini Magni & de Tikhill, necnon Monasterii & Ordinis prædictorum Juramento Confirmatione Apostolicâ vel quavis Firmitate aliâ Roboratis contrariis quibuscumque, seu si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede Indultum, quòd Interdici, Suspendi, vel Excommunicari non possint, per Literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi Mentionem, & quibuslibet aliis Privilegiis, Indulgentiis, & Literis Apostolicis generalibus vel specialibus quorumcumque Tenorum existant, per quæ Præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis Tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris Literis mentio specialis;

Proviso quòd *Prioratus de Luffeldia & Capellæ Regiæ sive Ecclesiæ Sancti Martini Magni & de Tikhill* hujusmodi propterea ad Prophanos Usus non redigantur, & quòd dictæ Regiæ Capellæ sive Ecclesiæ Sancti Martini Magni & de Tikhill Divinis non fraudentur Obsequiis, sed in dicta Capella sive Ecclesia Sancti Martini Magni per Duos Canonicos Duorum Canonicatuum & Præbendarum Sacerdotalium, quorum Canonici per ejusdem loci Statuta antiqua ad continuam Residentiam tenebantur, & tàm in ea quàm in dicta Regia Capella sive Ecclesia de Tikhill, per Vicarios & Cantariarum Cantaristas sive Capellanos ac Pueros Choristas,

* XIII. 100.

Ann. D. 1504. An. 19 H. 7. Ex Autogr.

* XIII. 99.

• XIII. 100. * *Pro Capella Regia Westmonasterii Bulla Confirmationis una cum Exemptione.*

Ann. D. 1504. *An. 19. H 7.* *Ex Autogr.*

JULIUS EPISCOPUS, *Servus Servorum Dei*, ad perpetuam rei memoriam.

Admonet injunctum Nobis desuper Apostolicæ Servitutis Officium, ut singulorum Catholicorum Principum & Regum Votis, per quæ in Ecclesiis & Monasteriis Divini Cultûs Augmentum suscipere, & Animarum Salus provenire possit, ac etiam Pauperibus Miserabilibusq; Personis de oportuna necessariaq; Subventione valeat salubriter provideri, libenter annuamus, ac Favoribus prosequamur oportunis.

Sanè pro Parte Dilectorum Filiorum, *Johannis Abbatis ac Prioris & Conventûs* Monasterii Westmonasterii Ordinis Sancti Benedicti Londoniensis Diœcesis, Nobis nuper exhibita Petitio continebat, quòd carissimus in Christo Filius noster *Henricus Angliæ Rex Illustris Septimus*, de ejus propriâ Salute recogitans, ac cupiens Terrena in Cœlestia & Transitoria in Æterna felici Commercio commutare, piâ ductus Devotione, quandam Capellam cum unâ Cantariâ, sub Invocatione Beatæ Mariæ Virginis cum Augmento Trium Monachorum Presbyterorum & Duorum Conversorum, ultra Numerum qui in dicto Monasterio existere consuevit vel esse debuit, qui inibi pro Animæ suæ Salute celebrare & orare tenerentur, ac unam Domum Eleemosinariam pro Tredecim Viris Pauperibus, quorum unus sit Presbyter Secularis, in prædicta Capella celebraturus, & Tribus Mulieribus etiam Pauperibus in ipsa Domo Recipiendis ac perpetuò Confovendis & Alendis infra Septa dicti Monasterii Sedi Apostolicæ immediatè subjecti, Fundare & Ædificare seu Ædificari facere incepit unà cum Deputatione & Ordinatione certarum Pecuniarum, singulis Ebdomadis Verbum Dei Clero & Populo inibi Evangelizantibus & publicè Prædicantibus, necnon in Eleemosinas pro Pauperum & quorumdam Scolarium in Universitate Studii Oxoniensis Sustentatione & aliis nonnullis Piis Operibus erogandarum, exhibendarum, & distribuendarum, prout in quibusdam Literis seu Instrumentis ac Cartis desuper confectis dicitur pleniùs contineri.

Quare, pro Parte prædictorum *Abbatis, Prioris & Conventûs* Nobis extitit humiliter Supplicatum ut Fundationi, Deputationi, & Ordinationi prædictis pro illarum Subsistentia firmiori Robur Apostolicæ Confirmationis adjicere, ac Capellam & Domum Eleemosinariam seu Hospitale prædicta, cum quibuscunque Possessionibus, Terris, Tenementis, Prioratibus, Ecclesiis, Capellis, Decimis, Pensionibus, Portionibus, Bonis, Privilegiis, & Pertinentiis universis, quæ impræsentiarum Concessione, Donatione, Largitione, & Liberalitate dicti *Henrici Regis* Fundatoris eorumdem & nostrâ potiuntur, aut in futurum Concessione Pontificum, Largitione Regum vel Principum, Oblatione Fidelium, seu aliis quibuscunque Modis præstante Domino poterunt adipisci, sub nostra & Romanæ Ecclesiæ Protectione, Tutela, Tuitione, & Defensione suscipere, aliasque in Præmissis oportunè providere de Benignitate Apostolicâ dignaremur;

Nos igitur, attendentes quòd singulis Christi Fidelibus, Justa Petentibus, Sedes prædicta Apostolica benignè annuere consuevit, & eorum Petitiones ad exauditionis Gratiam consuetis specialiùs admit-

ubi & quando expedire cognoverint, & quotiens pro Parte *Abbatis, Prioris, & Conventus* prædictorum seu alicujus eorum fuerint desuper requisiti, solemniter Publicantes, ac eis in Præmissis efficacis Defensionis Præsidio Assistentes, faciant Auctoritate nostrâ eosdem *Abbatem, Priorem, & Conventum* pacificâ Possessione Capellæ & Domûs Eleemosinariæ seu Hospitalis hujusmodi ac Terrarum, Tenementorum, Prioratuum, Ecclesiarum, Capellarum, Decimarum, Pensionum, Portionum, & aliorum Præmissorum gaudere, non permittentes eosdem super illis per quoscunque quomodolibet impediri vel molestari, aut Capellæ & Domûs Eleemosinariæ seu Hospitalis hujusmodi Fundationes, Statuta, Constitutiones, Ordinationes, Privilegia, Consuetudines, Librosque & Cartas, seu alia Scripta quæcunque desuper per præfatum *Henricum Regem* concepta, facta, & ordinata, & per Nos, ut præfertur, roborata & confirmata in aliquo infringi, minui, auferri, aut quoquo modo violari,

Contradictores, Molestatores, & Perturbatores quoslibet per Censuram Ecclesiasticam Appellatione postpositâ Compescendo:

Non obstantibus quibusvis Apostolicis, necnon bonæ Memoriæ *Ottonis & Ottoboni* olim in Regno Angliæ dictæ Sedis Legatorum, ac in Provincialibus & Sinodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus, Constitutionibus & Ordinationibus, Fundationibus, Statutis, & Consuetudinibus Monasterii & Ordinis prædictorum Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quavis Firmitate aliâ roboratis contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter vel divisim ab eâdem sit Sede Indultum quòd Interdici, Suspendi, vel Excommunicari non possint per Literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis Privilegiis, Indulgentiis, & Literis Apostolicis generalibus vel specialibus, quorumcunque Tenorum existant, per quæ Præsentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis Tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris Literis mentio specialis,

Nos enim præsentes Literas omniaque & singula in eis contenta per quascunque Revocationes, etiam Derogatoriarum Derogatorias, aliasque fortiores & efficaciores Clausulas in se continentes, quæ a Nobis vel Sede prædictâ forsan imposterùm etiam ex quibuscunque Causis emanare contigerit, nullatenus revocari seu suspendi posse, sed semper in suis Robore & Firmitate permanere, Irritum quoque & Inane quicquid secus super hiis a quoquam quavis Auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari Decernimus.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Ratificationis, Confirmationis, Supplectionis, Exemptionis, Liberationis, Susceptionis, Statuti, Mandati, & Decreti infringere, &c.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto, Decimo Kal. Junii, Pontificatûs nostri Anno Primo.

SIGISMUNDUS.

D. DE COMITIBUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis sericis flavi rubeique Colorum.

vitandum eo libentius inducerentur, Presbyteris prædictis, qui inibi pro tempore celebrarent & pro Statu *præfati Regis*, dum Vitam duceret in Humanis, & postquam ab hac Luce migrâsset, pro Animæ suæ ac Animarum, pro quibus iidem Presbyteri inibi celebrarent, Deum orarent Salute, illam Indulgentiam, quam Celebrantes pro Defunctis in Capellâ *Scala Cœli nuncupatâ*, in Ecclesiâ Trium Fontium extra Muros Urbis Cisterciensis Ordinis, & Animæ pro quibus inibi celebratur & oratur, consequuntur, Auctoritate Apostolicâ Elargitus est,

Et insuper, omnibus & singulis Christi Fidelibus, verè Pœnitentibus & Confessis, qui Capellam prædictam singulis Diebus Dominicis Quadragesimæ, a Primis Vesperis usque ad Secundas Vesperas inclusivè, & in Die Sextæ Feriæ Majoris Ebdomadis *Veneris Sanctæ nuncupatâ* devotè visitarent, &, ut præfertur, orarent pro singulis Dominicis Septem & Veneris sancta Diebus hujusmodi, Viginti Annos & totidem Quadragenas de injunctis eis Pœnitentiis misericorditer in Domino Relaxavit, prout in suis inde confectis Litteris pleniùs continetur.

Cum autem, sicut accepimus, dictus *Henricus Rex* dictam Capellam non in dicta Ecclesia Sancti Georgii, sed infra Septa Monasterii Beati Petri Westmonasteriensis Ordinis Sancti Benedicti Londoniensis Diœcesis, cum Augmento Trium Monachorum Presbyterorum, & Duorum Conversorum ultra Numerum, qui in dicto Monasterio Beati Petri existere consuevit vel esse debet, qui inibi pro animæ suæ salute celebrare teneatur, necnon unam Domum Eleemosinariam pro Tredecim Viris Pauperibus, quorum unus existat Presbyter Secularis in prædicta Capella etiam celebraturus, & Tribus Mulieribus etiam Pauperibus in ipsa Domo Recipiendis, ac perpetuò Confovendis & Alendis, Fundare & Dotare inceperit, ac Sepulturam suam in dicta Capella eligere intendat; Nos, ut Presbyteri qui in dicta Capella infra dicta Septa Construendâ celebraverint & Deum oraverint, ac alii Christi Fideles illam dictis Diebus visitaverint, ut præfertur, & pro quibus Preces ad Deum erogabunt, ut præfertur, hujusmodi Indulgentiarum & Remissionum Participes esse possint

• XIII. 103. • providere volentes, de Omnipotentis Dei Misericordiâ, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus Auctoritate confisi, tàm Tribus Monachis & Seculari Presbytero prædictis quàm aliis qui Missis in Capella aut Domo prædictâ pro tempore celebraverint, & pro Statu *præfati Regis*, dùm Vitam duxerit in Humanis, & postquam ab hac Luce migraverit, ut præfertur, pro Animæ suæ ac Animarum pro quibus ipsi Monachi & Presbyteri inibi celebraverint & Deum oraverint Salute, ac illi pro quibus celebratum fuerit per modum Suffragii, easdem prorsùs Indulgentias & Peccatorum Remissiones, quas Celebrantes in dicta Capella *Scala Cœli* nuncupatâ, & Animæ pro quibus inibi celebratur & oratur, consequuntur, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, elargimur,

Et insuper omnibus & singulis utriusque Sexûs Christi Fidelibus, verè Pœnitentibus & Confessis, qui Capellam prædictam singulis diebus Dominicis Quadragesimæ a Primis Vesperis usque ad Secundas Vesperas inclusivè, & in prædictâ Die Feriæ Sextæ majoris Ebdomadis *Veneris Sanctâ nuncupata* devotè visitaverint, &, ut præfertur, oraverint pro singulis Diebus Dominicis prædictis, Septem Annos & totidem Quadragenas, & pro ipsâ Die *Veneris Sancta* Majoris Ebdomadæ Viginti Annos, & consimiles totidem Quadragenas, injunctis eis Pœnitentiis misericorditer in Domino Relaxamus, præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domi-

sepulturæ ...

Miracula Intercessione, ut piè creditur, dicti *Henrici Sexti Regis* Dominus operarentur, & ad illius Sepulchrum Frequentia Populi confluere cepisset, dicti Æmuli Corpus ipsum (quâ mente ducti ignoratur) ex ipso Monasterio de Chertesey propriâ Auctoritate & absque Sedis Apostolicæ Licentiâ Exhumatum, ad Ecclesiam Castri Windesoræ, ubi impræsentiarum requiescit, transferri fecerunt.

Nos igitur, attendentes Indecens fore, tàm celebris Famæ Regem Regiæ Sepulturæ Honore, non sine injuriâ & læsione præfati Monasterii Westmonasterii fraudari, tuis in hac parte Supplicationibus, • utpotè honestis & convenientibus inclinati, • XIII. 104.
Tibi præfatum Corpus ex eadem Ecclesiâ (cùm ad hoc Dilectorum Filiorum Decani & Capituli ipsius Ecclesiæ, prout per eorum Patentes Litteras suo Sigillo munitas, ut asseris, expressus accesserit Assensus) Exhumari, & ad dictum Monasterium Westmonasterii Transferri, in eoque cum Ceremoniis & Honoribus, more aliorum Regum, debitis & consuetis sepeliri faciendi, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, Licentiam & Facultatem concedimus,

Non obstantibus Præmissis, ac Apostolicis, necnon, bonæ Memoriæ, *Ottonis* & *Ottoboni*, olim in Regno Angliæ dictæ Sedis Legatorum, in Provincialibus quoque & Sinodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, necnon quibusvis Privilegiis, Indultis, Statutis, & Consuetudinibus dictæ Ecclesiæ, Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quàvis Firmitate aliâ Roboratis, cæterisque Contrariis quibuscunque.

Nulli ergo omninò Hominum liceat hanc Paginam nostræ Concessionis infringere, &c.

Datum *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo quarto, Tertiodecimo Kal. Junii, Pontificatûs nostri Anno Primo.

SIGISMUNDUS.

Super Plicam,

D. DE COMITIBUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis Sericis rubei croceique Colorum.

Contra Abutentes Immunitatibus Ecclesiarum.

JULIUS EPISCOPUS, *Servus Servorum Dei*, ad perpetuam rei memoriam. Ann. D. 1504.

Romanum decet Pontificem taliter providere quòd Immunitates, quæ Ecclesiis ob Reverentiam Divini Nominis & ad Præsidium Innocentium providâ Moderatione Concessæ fuerunt, Malis ad Pejora perpetranda Audaciam non præbeant, sed illis taliter moderari quòd exinde & Ecclesiis Privilegia conserventur & Delinquentium effrænata Temeritas compescatur, *An. 19. H. 7. Ex Original.*

Sanè, sicut accepimus, in Regno Angliæ sæpenumerò contingit quòd Rei vel Suspecti Criminis Læsæ Majestatis, Homicidæ voluntarii, publici Latrones, ac Itinerum & publicarum Viarum Effractores & Insidiatores, ad Loca Ecclesiastica tàm Secularia quàm Regularia confugiunt, confidentes inde Se propter Immunitatem Ecclesiæ concessam extrahi non posse, ac etiam postquam in Locis prædictis sunt constituti de novo etiam prædicta Crimina ac alia similia vel pejora committere non verentur, inde Ex-

Statuti, Ordinationis, Derogationis, Voluntatis, & Decreti infringere vel ei Ausu temerario contra ire; siquis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus Se noverit incursurum.

Dat. *Romæ apud Sanctum Petrum*, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo quarto, Tertio decimo Kal. Junii, Pontificatûs nostri Anno primo.

SIGISMUNDUS.

D. DE COMITIBUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis sericis flavi rubeique Coloris.

De Tractando super Intercursu Burgundiæ.

Ann. D. 1504. *An. 19. H. 7. Franc. 15. H. 7. m. 1.*

REX, &c. omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cum jamdudum,

Inter nostros & Illustrissimi Principis *Philippi Archiducis Austriæ, Ducis Burgundiæ, &c.* Filii & Consanguinei nostri Carissimi Commissarios, Oratores, Procuratores, & Deputatos,

Quidam Articuli & Capitula annotata & specificata in Tractatu, de & super Commerciis, Exercitioque Commerciorum, atque mutuo & utili Intercursu Mercium & Mercandisarum, pro Nobis, Regnis, Patriis, Dominiis, Subditis, & Vasallis nostris & suis inita, conventa, concordata fuerint & conclusa, sicuti in Literis dictorum Commissariorum, desuper confectis, & per Nos Principes antedictos Confirmatis, latiùs & effusius continetur & specificatur,

Et quoniam jampridem ex Subditis nostris Mercatoribus Regni nostri, ad Partes ipsius Consanguinei nostri pro Facto Mercantiæ confluentibus, plura alia Theolonia, Vectigalia, Custumæ Gabellæ, & Onera nova inusitata, insolita, & inaudita pro Personis, Mercibus, & Mercandisis, Bonis & Rebus suis, quàm antiquitùs solvere consueverunt exiguntur & extorquentur, eaque solvere minùs justè per Subditos prædicti Consanguinei nostri sunt astricti & compulsi, aliisque nonnullis modis multipliciter Inquietati sunt & Gravati; in ipsorum Mercatorum Dispendium & Gravamen non modicum, & contra Tenorem & Effectum Tractatûs supradicti, ac Libertatum & Privilegiorum dictis Subditis & Mercatoribus nostris ante hæc Concessorum & Indultorum,

Nos igitur,

Pro ipsorum in hac parte Attemptatorum debitâ Reformatione, ac ad omnes Ambiguitates & Differencias Tollendas, necnon pro firmiori Observantia Articulorum & Capitulorum prædictorum, fiendâ, habendâ, & imperpetuùm observandâ;

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Johannis Yonge* Clerici Legum, & *Johannis Tayllour* Decretorum, Doctorum, & *Roberti Rydon* Clericii Concilii nostri, necnon, Dilectorum Nobis, *Johannis Clerk* Gubernatoris Mercatorum Na-

ctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Liberandi, Literasque alias consimilis effectûs & vigoris ex altera Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula qualitercumque concernentia Faciendi, Exercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus si in Persona interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Deputatos nostros, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Knoll*, Quarto Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Proclamatio pro Rege, de omnibus Debitis, Querelis, & Demandis quibuscunque, ad Exonerationem Conscientiæ, Satisfaciendis.

REX, &c. Vicecomitibus Londoniæ & Middlesexiæ, Salutem. Ann D. 1504. *An. 19. H. 7. Pat. 19. H. 7. p. 2. m. 6.*

Præcipimus vobis, &c.

FOR ASMOCH *as the Kyng our Sovereigne* Henry, *by the Grace of God*, Kyng of England and of Fraunce and Lord of Ireland, *amonges other his greate and notable Actis concernyng th'Admynystration of Justice, hath, for the Pleasour of God, the Discharge of his Conscience, and the tender Zele and fervent Love thath he berith to his Subjectys, alweis had a speciall regard, mynd, and desyre in noo * maner wyse to doo any Wronge or to be Indebted to any Personne or Personnes in any Somme or Sommes of Money, neither for Loone ner Prest that his Highnes hath had in tyme passed, ner for any thing that his Grace hath Bought or that hath be Delyvered to the Use of his Honorable House or Warderobe, ner for any other Cause or Matier, ner to have any Mannys Landes, Goodes, ner Catallis otherwyse than good reason and conscience woll require, or that by the due order and cours of his Lawes hath be adjudged,* * XIII, 107.

Our seid Sovereigne Lord *therfore willeth and desyrith, and for the Discharge of his Conscience chargeth, that if ther be any Personne or Personnes that reasonable and truely can and may Clayme and Demaunde of his Highnes any Somme or Sommes of Money for any Lone or Prest that he hath made, or for any thing that he hath Bought, or that hath be Delyvered to the Use of his Honorable House or Warderobe, or that can proveable Shewe and Prove that our seid Sovereigne Lord hath doon hym any Wronge, or hath had any of his Landes, Goodes, or Catallis otherwyse than by good Reason and Conscience, or by the due Order and Course of his Lawes, that the same Personne or Personnes, having resonable Complaynt for any of the Premissis, put theire Compleyntes in Wrytyn, and delyver the same at any tyme at theire pleasour betwixte this* and

Norff. & Suff.
Notyngh. & Derb.

Et Cancellario Lancastriæ.

• XIII. 108. ¶¶

* *De Restitutionibus Temporalium Bathon. & Wellen. pro Hadriano Cardinale.*

Ann. D. 1504. *An. 20. H. 7. Pat. 20. H. 7. p. 1 m. 8.*

REX Escaetori suo in Comitatu Somersetiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem in Christo Patrem *Hadrianum Tituli Sancti Crisogoni Presbiterum Cardinalem*, nuper *Herefordensem Episcopum*, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ Herefordensi, cui tunc præerat, tenebatur, Apostolicæ Potestatis plenitudine Absolvens, ipsum ad Ecclesias Bathoniensem & Wellensem, invicem canonicè unitas, per Obitum, bonæ Memoriæ, *Oliveri ultimi Episcopi* ibidem, Vacantes, Auctoritate Apostolicâ duxerit Transferendum, Præficiendo ipsum in prædictarum Bathoniensis & Wellensis Ecclesiarum Episcopum & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Cardinalis* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Cardinalis*, & Temporalia dicti Episcopatûs Bathoniensis & Wellensis, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Cardinali* Temporalia Episcopatûs illius, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio Die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus Regis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Oxon. & Berk.
Escaetori Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus,
Escaetori Regis in Com. Sutht.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro eodem Cardinale, super Renunciatione Verborum in Bullis Papalibus, & Juramentis Regi, Domino suo Supremo, faciendis.

Ann. D. 1504. *An. 20. H. 7. Franc. 20. H. 7. m. 5.*

REX, &c. Reverendo in Christo Patri Domino *Silvestro Episcopo Wygorniensi*, Venerabili Viro Domino *Roberto Shirborne* Ecclesiæ Sancti Pauli Londoniæ Decano, nostris in Romana Curia Oratoribus, ac Magistro *Hugoni Yng* Sacræ Theologiæ Professori, Salutem.

Cùm omnes & singuli Archiepiscopi & Episcopi hujus nostri in verbum, inferiùs descriptum, ab eodem Reverendissimo Domino *Cardinali* Recipiendi, Exigendi, & cum effectu præstari videndi,

Ipsumque Cardinalem ut hujusmodi Renunciationem & Juramentum, per ipsum sic, ut præmittitur, fienda & præstanda, Manu & Subscriptione suis signet & muniat Requirendi, & ut ita fiat cum effectu Videndi,

Literas quoque & Instrumenta Publica super hujusmodi Renunciatione & Juramento fieri Petendi,

Et Notarium sive Notarios Publicos unum vel plures; ut ipsa Instrumenta conficiant, necnon Testes, qui tunc præsentes erunt, ut Veritati Testimonium perhibeant, Rogandi & Requirendi,

Ipsaque Instrumentum vel Instrumenta; taliter fienda, verum ordinem Rei gerendæ & Renunciationis ac Juramenti Tenores in se continens vel continentia, Nobis Destinandi & Transmittendi,

Et generaliter omnia & singula Faciendi, Gerendi, & Exercendi, quæ in prædictis & quolibet prædictorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, ac quæ rei qualitas exigit & requirit, & quæ Nos ipsi facere & exercere possemus si præsentes & personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ de se Mandatum exigant magis speciale.

Tenor Renunciationis sequitur, & est talis,

EGO ADRIANUS, *Miseratione Divinâ*, Tituli Sancti Crisogoni Presbiter Cardinalis, Episcopus Bathoniensis & Wellensis,

Coram vobis Reverendo Patre Episcopo Wygorniensi, *Domino* Roberto Shurborne *Decano Sancti Pauli Londoniæ, &* Hugone Yng *in Theologia Professore,*

Commissariis ad hoc a Serenissimo atque Excellentissimo Principe Domino Henrico, *Dei gratiâ*, Regi Angliæ & Franciæ & Domino Hiberniæ ejus Nominis Septimo, DOMINO MEO SUPREMO, *sufficienter & legittimè deputatis,*

Expressè Renuncio, & in hiis Scriptis, Manu & Sigillo meis in Præsentia Notariorum & Testium subscriptorum munitis, totaliter Cedo omnibus & quibuscumque Verbis Clausulis & Sententiis, in Bullis Apostolicis, michi factis de prædicto Episcopatu Bathoniensi & Wellensi, contentis & descriptis, quæ sunt vel quovismodo in futurum esse poterunt Præjudicialia sive Dampnosa præfato Serenissimo Regi, DOMINO MEO SUPREMO, *Hæredibus suis de Corpore suo legittimè procreatis Angliæ Regibus, Coronæ aut Regno suæ Majestatis, Juribusve Consuetudinibus aut Prærogativis ejusdem Regni, & quoad hoc me integraliter submitto & pono in Gratia suæ Celsitudinis,*

Humillimè Supplicans suam Majestatem dignetur michi concedere Temporalia dicti Episcopatûs Bathoniensis & Wellensis, quæ Recognosco Tenere a sua Majestate tanquam a DOMINO MEO SUPREMO.

Tenor Juramenti sequitur, & est talis,

Et Ego, idem Adrianus Cardinalis prædictus, *Juro ad hæc Sancta Dei Evangelia, per me corporaliter tacta, quòd ab hac Die in antea, Vitâ meâ Naturali durante, ero fidelis & verus Ligeus, ac Fidelitatem in Ligeantia mea purè & sincerè servabo,*

Fideleque & verum Obsequium secundum optimum Posse meum faciam & impendam Serenissimo Principi Henrico ejus nominis Septimo, *Dei gratiâ*, Angliæ & Franciæ Regi ac Domino Hiberniæ Do-

... meo supremo, pariter faciam & implebo;

ITA ME DEUS ADJUVET ET SANCTA DEI EVANGELIA.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus Temporalium Hereforden. ex Translatione Hadriani Cardinalis.

Ann. D. 1504. *An.* 20. *H.* 7. *Pat.* 20. *H.* 7. *p.* 1. *m.* 26.

REX Escaetori suo in Comitatu Herefordensi ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus, Salutem.

Cum Dominus *Summus Pontifex*, nuper Vacante Sede Episcopali Herefordensi, per Translacionem Venerabilis in Christo Patris *Hadriani Cardinalis Sancti Crisogoni, nuper Episcopi ibidem*, ad Episcopatum Bathoniensem & Wellensem tunc certo modo Vacantem, Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Doctorem *Richardum Mayew*, ejusdem Ecclesiæ Herefordensis Electum, in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Consiliarius noster* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Consiliarii nostri*, & Temporalia dicti Episcopatûs, prout moris est, restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Consiliario nostro* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, primo die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

* XIII. 111.

* Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Salop. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Escaetori Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus.

Dilecto sibi Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Cantuariensem tunc Vacantem, Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Magistrum *Willielmum Barons* in ipsius Ecclesiæ Londoniensis Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat, Pat. 20. H. 7. p. 1. m. 26.

Nos,

Pro eo quod *idem Consiliarius noster* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Consiliarii nostri*, & Temporalia dicti Episcopatûs Londoniensis & Wellensis, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Consiliario nostro* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio die Novembris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus Regis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Essex. & Hertf.

Escaetori Regis in Com. Surr. & Sussex.

Dilecto sibi Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

---

* *Notificatio Mortis Reginæ Isabellæ, per Ferdinandum Regem.* * XIII. 112.

Ann. D. 1504. *An.* 20. *H.* 7. *Bibl. Cotton. Vespas. C.* 12.

M*UY Esclarecido Rey nostro muy Caro & muy Amado Hermano*,

Nos *el Rey de Aragon, de las dos Sicilias, &c.* Administrador y Governador de los Reynos de Castilla, de Leon, y de Granada, &c. por la Serenissima *Reyna Dona Juana* nostra muy Cara & muy Amada Fija, vas embiamos mucho a Saludar, como a quel que mucho amamos y preciamos, y para quien querriamos que Dios diesse tanta vida Salud y honrra quanta vos mismo deseays,

Oydia dela fecha desta ha plazido a nostro Sennor Uenar parasi ala Serenissima *Reyna Donna Isabel*, nostra muy Cara & muy Amada Muger, y ahun que su Muerte es para Nos el mayor trabajo que en esta vida Nos podia venir, por que perdimos la Mejor y mas Excelente Muger que unca Rey tuno, y, por mia parte, & dolor d'Ella Nos atraviesa has entrannas, y no dudamos que vos, *como Hermano*, a qui en Ella tanto quiso, y Nos tanto amamos, sentireys la perdida desa real persona y nostro trabajo;

Pero por otra parte, viendo que Ella Murio tam Santa y Catholica-mente como bivio, de que de esperar que nostro Sennor

Et ideo Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, fine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Knoll*, vj die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Devon.
Escaetori Regis in Com. Surr. & Suffex.
Escaetori Regis in Com. Sutht.
Escaetori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

XIII. 113.

* *Pro Rege Armorum.*

Ann. D. 1505. *An.* 20. *H.* 7. *Pat.* 20. *H.* 7. *m.* 11.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm non sit Novum set jam diu ab antiquis temporibus Usitatum quòd, inter cæteros Officiales & Ministros, quos Principum lateribus, pro eorum Magnificentia atque Gloria, adhæreri decet, eorum, quibus Officii Armorum Cura committitur, Copiam habere debeat, ut nec tempus Bellorum neque Pacis sine convenientibus & aptis Ministris debeat præteriri,

Nos igitur,

Considerationis aciem in laudabilia Servitia, quæ Dilectus Nobis *Thomas Writhe*, aliàs dictus *Walyngford*, Filius *Johannis Wrythe* nuper dicti *Garter* defuncti, in his quæ ad Officium illud spectare intelliguntur, exercuit, dirigentes,

Eundem propterea, & non minus ob Solertiam & Sagacitatem, quas in eo satis habemus exploratas, in *Principalem Heraldum & Officiarium incliti nostri Ordinis Garterii Armorumque Regem Anglicorum*, ex Gratiâ nostrâ speciali Ereximus, Facimus, Constituimus, & Ordinavimus, & Creavimus, ac per Præsentes Erigimus, Facimus, Constituimus, Ordinamus, Creamus, & Coronamus, ac ei Officium illud, necnon *le Garter* Stilum, Titulum, Libertates, & Præeminentias hujusmodi Officio convenientia & concordantia, ac ab antiquo consueta, Damus & Concedimus, ac ipsum in eisdem realiter Investimus,

Habendum, Occupandum, & Excercendum Officium illud, ac Nomen, Stilum, Titulum, & præeminentias prædicta *eidem Thomæ*, durante Beneplacito nostro, cum omnibus Juribus, Proficuis, Commoditatibus, & Emolumentis eidem Officio qualitercumque debitis pertinentibus sive spectantibus,

Et ulterius Concessimus & per Præsentes Concedimus præfato *Thomæ*, in Regem Armorum Anglicorum ut præfertur Erecto, ratione & causâ Officii illius (videlicet) durante Vita *Rogeri Machado* aliàs dicti *Clarencewx Regis Armorum* Partium Australium *Quadraginta Marcas per Annum*, & post Decessum *ipsius Rogeri Quadraginta Libras per Annum*, pro Vadiis & Feodis Officii prædicti, de Parva Custuma nostra in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, per Manus Custumariorum sive Collectorum Custumæ prædictæ in Portu prædicto pro tempore existenti, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis Archangeli per æquales Portiones, unà cum tali Liberata Vesturæ qualem & eisdem modo & forma prout aliquis alius hujusmodi *Rex Armorum* sive *Principalis Heraldi*...

nariam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, Nomine nostro, & pro Nobis, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Subditis, & Vassallis nostris quibuscumque, cum Carissimo Consanguineo nostro Domino *Georgio* DUCE *Saxoniæ*, LANGRAFIO *in Thoringen*, MARGRAFIO *de Meyssen*, *Regiæ Romanorum Magestatis & Sacri Imperii* Gubernatore Hæreditario *in Frisia*, sive ejus Oratore, Ambassiatore, Commissario, Procuratore, & Deputato, sive Oratoribus, Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis, Potestatem sufficientem ab eodem Consanguineo nostro habentibus, de & super Amicitiâ, Ligâ, & Confœderatione inter Nos habendâ & concludendâ Communicandi, Tractandi, Conveniendi, Appunctuandi, Componendi, & finaliter Concludendi,

Necnon de & super hujusmodi Communicatis, Tractatis, Appunctuatis, & Conclusis Literas nostras Patentes, eorumdem omnium & singulorum Confirmatorias, Magno Sigillo nostro sigillatas, pro parte nostra Tradendi & Liberandi,

Literásque alias consimilis vigoris & effectûs, Magno Sigillo *præfati Consanguinei nostri* sigillatas, ab Oratore sive Oratoribus ejusdem Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula qualitercumque concernentia Exercendi & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus si in Persona nostra interessemus, ac etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, ea omnia & singula Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo secundo die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Subditis Ispaniarum de Licentia concessa.

REX, &c. Ann. D. 1505. *An.* 20. *H.* 7. *Ibid.*

Cùm veræ Paci Concordiæ atque Amicitiæ, inter Præexcellentes præsertim & Constantes Principes, ea sit insita Lex & Natura, ut quanto magis experimento Gratitudinis Cognationis Affinitatisve necessitudine renovantur, tanto uberiùs augentur, ampliant, & crescunt, saniorésque Fructus veri Amoris & Benevolentiæ tàm inter seipsos quàm eorum Regna, Terras, Patrias, Dominia, & Subditos pariunt, proferunt, & producunt,

Hinc est quòd Nos,

Considerantes illum constantem firmum & benivolum Animum, quem Serenissimus atque Potentissimus Princeps *Ferdinandus Aragonum & utriusque Ciciliæ Rex, ac Castellæ, Legionis, Granatæ, &c. Gubernator & Administrator* Frater noster Charissimus, tàm ad Nos quàm ad Pacem & Amicitiam, inter Nos initam & conclusam, non modò inconcussè observandam & confovendam, set etiam augendam & ampliandam, gerit,

Animadvertentes insuper renovatam Affinitatem inter Nos & prædictum Serenissimum Fratrem nostrum, mediante Matrimonio quod inter Illustrissimum *Henricum Walliæ* PRINCIPEM, *Cornubiæ* DUCEM, *ac Cestriæ* COMITEM Filium & Hæredem nostrum Charissimum, & Serenissimam Dominam *Principissam Katerinam* præfati Fratris nostri Filiam Dilectissimam jamdudùm

Ann. D. 1505. An. 20. H. 7. Pat. 20. H. 7. p. 2. m. 21.

REX Escaetori suo in Comitatu Herefordiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatui adjacentibus, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper Vacante Ecclesiâ Cathedrali Menevensi, per Mortem, bonæ Memoriæ, *Johannis ultimi Episcopi Loci illius*, eidem Ecclesiæ Menevensi de Dilecto & Fideli Clerico & Consiliario nostro Magistro *Roberto Shirbourn* providerit, & ipsum in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Robertus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expresse renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Roberti*, & Temporalia dicti Episcopatûs Restituimus eidem,

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Roberto* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo Die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimile Breve dirigitur Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Londoniæ *ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

---

* XIII. 116.

** Super Annuo Censu de Recipiendo & Acquietando.*

Ann. D. 1505. An. 20. H. 7. Franc. 20. H. 7. m. 2.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Cùm,

Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo Nonagesimo secundo, Die verò tertiâ Mensis Novembris,

Inter nostros &, perhennis Memoriæ, *Regis Caroli* dudùm Gallorum Principis Commissarios, Procuratores, Oratores, Deputatos, & Nuncios,

Inter cætera, Conventum, Concordatum, & Conclusum fuerat, quòd idem nuper *Rex Carolus* Solveret & Deliberaret, Solvive & Deliberari faceret, Nobis & Hæredibus nostris, nostrove Deputato vel Deputatis, seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, Summam *Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri*,

Quam quidem Summam *Septingentarum Quadraginta & Quinque Millium Coronarum Auri* præfatus nuper *Rex Carolus* confessus fuerit & declaraverit Se Nobis tunc debuisse, Seque & Hæredes atque Successores suos per Literas suas Nomine suo subsignatas Obligaverit, & pro Se & dictis Hæredibus ac Successoribus suis Consentiit & Promisit solvere & deliberare, solvive & deliberari

tionibus sub Poena Cameræ Apostolicæ observandis, Approbatas & Confirmatas, Se Hæredesque & Successores suos astrinxit, prout in Literis suis desuper confectis (quarum Data est *Parisius* Quartadecimâ Die Mensis Julii Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo) pleniùs continetur, verum etiam per alia Scripta sub Poena Excommunicationis latæ Sententiæ Se obligavit,

Et, quia prima Die Mensis Maii, qui erit unus Terminus Solutionis antedictæ, in qua Summa *Viginti & quinque Millium Francorum in Coronis Auri*, in prædicta Villa nostra Calesii ut * * XIII. 117.
præmittitur, solvi debeat (videlicet) Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto propediem est ventura,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum *Ricardi Nanfan* Militis Deputati nostri Villæ nostræ Calesiæ, *Anthonii Broun* Militis Locumtenentis Castri nostri ibidem, *Hugonis Conwey* Militis Thesaurarii ejusdem Villæ, *Sampsonis Norton* Militis Janitoris Villæ prædictæ, & *Johannis Wiltesshire* Contrarotulatoris ejusdem Villæ, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputatos Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes eisdem Quatuor, Tribus, vel Duobus eorum (quorum alterum prædictorum *Ricardi* & *Johannis* unum esse volumus) plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale cum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis dicti Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri carissimi *Regis Lodowici* apud Villam nostram Calesii Nomine nostro Tractandi & Communicandi, & ab ipsis dictam Summam *Viginti & Quinque Millium Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses ut præmittitur valente) Nobis dicto primo Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto, per ipsum nunc *Gallorum Principem* debitam & solvendam, Recipiendi, & eorum Solutiones Acceptandi, ipsique Serenissimo Principi *Lodowico* Consanguineo nostro & dictam Summam ejus Nomine solventibus, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, vel Nunciis prædictis, de & pro hujusmodi Receptis Literas nostras Acquietantiæ & Exonerationis Magno Sigillo nostro sigillatas Nomine nostro Tradendi & Deliberandi,

Cæteráque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid præfati Commissarii, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputati Nomine nostro fecerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Quartadecima Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo octavo plenius continetur) verùm etiam per alia Scripta sub Pœna Excommunicationis latæ Sententiæ se obligavit,

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* fatemur Nobis pro Termino prædicto fideliter esse Solutum, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum *Regem Lodowicum* Hæredésque suos superinde fore Quietos & exinde plenè Exoneratos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quarto Die Maii.

Per ipsum Regem.

De Commissariis, pro Solutione ultima Dotis Margaretæ Scotorum Reginæ, constitutis.

Ann. D. 1505. An. 20. H. 7. Scot. 20. H. 7. m. 5.

REX universis & singulis, ad quorum notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm dudum,

Inter Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros ex una, & Commissarios, Procuratores, Oratores, Deputatos, & Nuncios Illustrissimi Principis *Jacobi Scotorum Regis* Filii nostri Carissimi Partibus ex altera,

Concordatum, Conventum, & Conclusum fuerat quòd Nos, Hæredes vel Successores nostri, Nomine Dotis & pro totali plena & integra Dote pro Serenissimâ Dominâ *Margaretâ Filiâ nostrâ Primogenitâ*, eidem Illustrissimo Principi *Scotorum Regi* Matrimonio inter ipsos copulandâ, *Triginta Millia Aureorum Nobilium Anglicorum, vocatorum* ANGELLES NOBLES, *in eisdem Nobilibus* (unoquoque Nobile valente Viginti Grossos bonæ & legalis Monetæ Angliæ nunc cursum habentis in Anglia) aut in alia bona & legali Moneta Aurea vel Argentea Angliæ æquivalente dictis *Triginta Millibus Aureorum Nobilium Anglicorum, vocatorum* ANGELLES NOBLES, *eidem Scotorum Regi*, aut ejus Procuratori sive Commissario sufficienter auctorizato, solveremus aut solvi faceremus in forma sequente; videlicet,

Die Solempnisationis dicti Matrimonii, in facie Ecclesiæ, inter præfatum Illustrissimum *Principem Scotorum* & præfatam *Dominam Margaretam*, in propriis suis Personis, faciendæ, vel infra Sex Dies proximo sequentes eundem Diem Solempnisationis, præfato *Domino Jacobo*, aut ejus sufficienti Deputato, *in Villa de Edinburgh*, solveremus aut solvi faceremus Summam *Decem Millium dictorum Aureorum Nobilium in eisdem Nobilibus*, vel, ut dictum est, in alia Moneta æquivalente,

Et in eodem Die, ad Annum vel infra Sex Dies proximò & immediatè sequentes finem ejusdem Anni, qui erit Annus Primus completus post Solempnisationem prædicti Matrimonii (videlicet) in Anno Domini Millesimo Quingentesimo quarto, in *Villa de Coldyngham* Summam *Decem Millium dictorum Aureorum Nobilium, in eisdem Nobilibus*, vel, ut prædictum est, in alia Moneta æquivalente,

Et in fine Anni tunc proximò & immediatè sequentis finem ejusdem Anni, qui erit Secundus Annus completus post Solempnisationem Matrimonii prædicti (videlicet) in Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto, in Villa de *Coldyngham*, prædictam Summam *Decem Millium dictorum Aureorum Nobilium in eisdem Nobilibus*, vel, ut dictum est, in alia Moneta æquivalente, in plenam, perfectam, & ultimam Solutionem dictæ Dotis dictorum secundo, Approbatos, Roboratos, & Confirmatos, [illegible] ret,

Nos verò Præmissa pro hac vice ea quæ per Nos implenda sint adimplere & perficere cupientes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *J. Prioris de Tynmouth*, ac *Willielmi Cope* Coferarii Hospitii nostri, & *Cristofori Clapham* Janitoris Villæ nostræ Berwici plenè confidentes,

Ipsos nostros indubitatos Commissarios, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, & Deputatos nostros Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes eisdem & Duobus eorum plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale prædictam Summam *Decem Millium Aureorum Nobilium* in eisdem Nobilibus, vel in alia Moneta in hoc Regno nostro currente vel æquivalente, in plenam, integram, perfectam, & ultimam Solutionem & Satisfactionem dictæ Dotis, dictorumque *Triginta Millium Nobilium Aureorum*, pro eadem Dote, ut præmissum est, concessorum (videlicet) pro Tertio & ultimo Termino Solutionis Solutionum prædictarum, præfato *Scotorum Regi* aut ejus in hac parte Commissario aut Commissariis, sufficienter auctorizato vel auctorizatis, *in Villa de Coldingham supradicta* & tempore prædicto, Tradendi, Solvendi, & Liberandi, necnon ab *eodem Rege*, aut ejus Commissario aut Commissariis prædictis Literas Acquietantiales & Exonerationis Solutionis dictorum *Decem Millium Nobilium Aureorum vocatorum* ANGELLES NOBLES, in eisdem Nobilibus, vel in alia Moneta in hoc Regno nostro currente vel æquivalente, in bona, debita, ac sufficienti forma conceptas & factas, ipsiusque *Scotorum Regis* Magno Sigillo sigillatas, & Manu suâ propriâ subscriptas & subsignatas, pro Nobis & Nomine nostro, Petendi, Exigendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, nono Die Julii.

Per ipsum Regem.

---

* *Commissio Ducis Saxoniæ ad Tractandum de Amicitia.* * XIII.

210. §§

Ann. D. 1505. An. 21. H. 7. Ex Autogr.

GEORGIUS, Dei gratiâ, DUX *Saxoniæ*, LANTGRAVIUS *Thuringiæ*, MARGGRAVIUS *Missniæ*, Romanorum Regiæ Majestatis ac Sacri Imperii *Hæreditarius Gubernator* Frisiæ, præsentes publicè attestamur,

Quoniam superioribus exactis diebus Serenissimus Princeps & Dominus Dominus *Henricus Angliæ & Franciæ Rex* Consanguineus noster Charissimus, ad exequendum Fœdus Æstate superiore decursâ usque ad ejus perfectionem hucusque percussum, Nobis locum in Calisiæ Oppido ad Dietam illam tenendam assignavit, ut ad illud nostros Oratores cum nostris Patentibus Litteris, Majore nostro Sigillo roboratis, sufficienti suffultos Mandato, mitteremus;

Sex quia cum Nobis cœptum opus, eo quòd publico Commodo conducit, exequi animus sit, quare Præsentium Portitores, Insignem (videlicet) Equitem Dominum *Willielmum Trugses* in Walk-

Volentes igitur crudeli prædictorum destitutrici Discordiæ præcludi viam, ac eidem omne Fomentum auferre, & ea propter cum omnibus Serenissimis Regibus, Catholicæque Fidei Principibus, quantum in Nobis erit, Pacem ac Amicitiam habere cupiamus,

Visum est tamen Nobis, inter cæteros, singularem Amicitiam, Ligam, & Confœderationem cum Serenissimo & Magnipotentissimo Domino Domino *Henrico*, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ Rege* ac *Domino Hiberniæ* Domino ac Consanguineo & Amico nostro Carissimo inire, habere, & manutenere: Idque Nobis non minùs perquam utile & expediens esse quàm carum, gratum, & jocundum.

Cùm igitur, retroactis Diebus, inter Clarissimum Eximium ac Magnificum Virum Magistrum *Nicolaum West* Legum Doctorem, Oratorem, Procuratorem, sive Commissarium Serenissimi ac Magnipotentissimi Domini Domini *Henrici Angliæ & Franciæ Regis ac Domini Hiberniæ* Domini ac Consanguinei & Amici nostri Carissimi ex una, & Strenuum ac Nobilem Militem Dilectum & Fidelem • nostrum Regentem in Frisia & Consilia-
• XIII. 121. rium à Secretis Dominum *Wilhelmum Truchses* in Waltpurg Oratorem, Ambassiatorem, Commissarium, sive Procuratorem nostrum ex altera; quidam Articuli, sive quædam Capitula Tractata, Communicata, & Concordata fuerint, sicuti in Litteris desuper confectis, suis propriis Manibus subscriptis, pleniùs apparet & continetur,

Quorum Articulorum, Capitulorum, sive Litterarum Tenor sequitur sub hac formâ.

INPRIMIS, Tractatum & Concordatum est, quòd inter Illustrissimum & Serenissimum Principem *Henricum Septimum*, Dei gratiâ, *Angliæ Franciæque Regem & Dominum Hiberniæ* ex Parte una, Illustrissimumque Principem Dominum *Georgium*, Dei gratiâ, DUCEM *Saxoniæ*, LANDGRAFIUM *in Doringen*, MARCHGRAFIUM *in Meyssen*, Regis Romanorum Magestatis & Sacri Imperii *Gubernatorem Hæreditarium* in Frisiâ ex Parte altera, Regna, Dominia, Patrias, & Loca quæcunque, necnon & eorum Vasallos, Homines, & Subditos, tàm Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscunque Gradûs, Statûs, & Conditionis fuerint, tàm per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, ac ubique Locorum, ab hac Die de cætero bona, realis, sincera, vera, integra, perfecta, firma Amicitia, Concordia, Liga, Unio, Confœderatio, & Pax firma atque perpetua sit habita, & pro futuris perpetuis temporibus inconcussè & inviolabiliter custodita & conservata; ita quòd Partes prædictæ, viz. præfatus Serenissimus *Rex Angliæ & Franciæ*, & antedictus Illustrissimus Princeps *Georgius Dux Saxoniæ*, sui Hæredes, eorumque Successores sint veri, fideles, & perpetui Amici, Concordes, Alligati, Vincti, & Confœderati.

ITEM, quòd omnes & singuli utriusque dictorum Principum eorumque Hæredum & Successorum, aut eorum alterius Vasalli & Subditi, sive sint Principes, Archiepiscopi, Episcopi, Duces, Merchiones, Comites, Barones, Mercatores, aut cujusvis Statûs Conditionisve existant, durante Pace antedictâ, ubivis Locorum sese mutuis Officiis prosequantur, & honestâ Affectione pertractent, possintque liberè tutè & securè absque alicujus Offensâ aut Salvo-conductu sive Licentiâ ubique Perlustrare per Terram, per Mare & Aquas dulces Navigare, hincindèque ad Portus, Dominia, & Districtus quoscumque utriusque ipsorum Princi-

& Stipendia Multum attinet, illa taxabuntur & moderabuntur, 122.
habito respectu ad Forum Victualium quod in Partibus tunc temporis continget, secundùm Loci & Temporis Sterilitatem & Ubertatem: Qui quidem Armati ei cui sic conceduntur fideliter servient, quamdiu eos duxerit Retinendos, eisdémque, ut præfertur, Stipendia fideliter persolverit.

ITEM, Conventum & Concordatum est, quòd dictâ Amicitiâ durante neuter nostrûm quovis modo Receptabit, aut a Subditis suis Receptari permittet aliquem Rebellem seu aliquos Rebelles, Proditorem seu Proditores, de Crimine Læsæ Magestatis suspectum vel suspectos, convictum vel convictos; Transfugam aut Transfugas ex Subditis alterius nostrûm scelestam Factionem contra alterum nostrûm machinantem seu machinantes: nec hujusmodi Rebellibus seu Proditoribus, Rebelli sive Proditori ubicunque, sive in aliquo nostræ obedientiæ Loco, sive alibi existat vel existant, Verbo, Facto, aut Scripto Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, Naves, Pecunias, Victualia, aut aliam Assistentiam quamcumque publicè vel occultè Dabit aut Præstabit, nec a suis Subditis Dari aut Præstari permittet; sed hujusmodi Proditorem sive Proditores, Rebellem sive Rebelles, tanquam proprium Rebellem sive Rebelles, Proditorem sive Proditores, Inimicum sive Inimicos Capitalem sive Capitales ubique locorum prosequetur: Ita quòd ubicunque eum vel eos capere poterit, statim & sine dilatione aut excusatione quacunque Pœnâ Capitis & Mortis puniet aut puniri faciet; & præsertim si hujusmodi Rebellem sive Rebelles, Proditorem sive Proditores ad aliquem Locum Obedientiæ nostræ, vel alterius nostrûm declinare, ibique esse, morari vel latitare cognoverit: Aut si hoc per Litteras alterius nostrûm, cujus hujusmodi Rebellis sive Rebelles, Subditi sive Subditus extiterint sive extiterit, alteri ex Nobis significatum fuerit, Eum vel Eos immediatè, ut præfertur, capiet aut capi faciet, & sine dilatione aut excusatione quacunque Pœnâ Capitis & Mortis puniet aut puniri faciet, Vigore hujus Amicitiæ, Confœderationis, & Ligæ.

ITEM, Coventum & Concordatum est quòd, si inter præfatum Serenissimum *Angliæ & Franciæ Regem, &c.* & præfatum Illustrissimum *Principem*, eorumve Regna, Patrias, Dominia, Terras, Civitates, Oppida, Portus, Castra, aliqua Contentio, Controversia sive Querela exorta fuerit, eadem Controversia, Contentio, sive Querela per Duos Consiliarios Serenissimi *Regis*, & alios Duos Consiliarios præfati Illustrissimi *Principis*, qui in Villa Calesiæ infra Duos Menses a tempore delatæ Querelæ convenire debent, amicabiliter primùm tractetur, & infra unum Mensem a tempore quo sic in eadem Villa Calesiæ convenerint, amicabili Compositione terminetur & finiatur: Cæterùm si eadem Querela, Contentio, sive Controversia, sic, ut præmittitur, Diffinita sive Terminata non fuerit; Conventum & Concordatum est, quòd iidem Consiliarii, sepositis omnibus Amore, Odio, Favore, Partialitate, & Timore quocunque infra unum Mensem tunc proximè & immediatè sequentem, eandem Querelam, Contentionem, sive Controversiam, juxta & secundùm quòd suis sanis Conscientiis, quos in ea parte in Domino oneramus, & uterque nostrûm onerat, æquum videbitur, omninò Diffinient & Terminent; quorum quidem Sententiam, Decretum, Deffinitionem, sive Determinationem uterque nostrûm approbabit, nichil unquam quibusvis Remediis, quibus omnibus & singulis uterque nostrûm renunciat per Præsentes, contra eam attempturus.

ITEM, ut dispendiosa Litium Prorogatio Æquitatis compendio coherceatur, & utriusque nostrûm Subditis Justitiæ complementum faciliùs ministretur, Conventum & Concordatum est quòd,

quo-

Ann. D. 1506. REX omnibus, præsentes Literas visuris vel audituris, Salutem.

An. 21. NOVERINT UNIVERSI quòd,

H. 7. Ad Laudem & Honorem Omnipotentis Dei Creatoris nostri,
Franc. 21. & Gratiosæ Virginis Mariæ Matris suæ, necnon propter singula-
H. 7. m. rem Amorem, Affectionem, & Dilectionem quas semper habui-
3. mus & habemus erga Serenissimum & Potentissimum Principem *Philippum*, Dei gratia, REGEM *Castellæ*, *Legionum*, *& Granatæ*, PRINCIPEM *Aragonum & utriusque Ciciliæ*, ARCHIDUCEM *Austriæ*, DUCEM *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carintiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, *& Geldriæ*, COMITEM *Flandriæ*, *Habsburgen. Thirolis*, *Arthesii*, *Burgundiæ* PALATINUM *& Hanoniæ* LANDGRAVIUM *Elsatiæ*, MARCHIONEM *Burgoviæ & Sacri Romani Imperii*, *Hollandiæ*, *Zelandiæ*, *Ferretis*, *Kiburcy*, *Namurci*, *& Zutphaniæ* COMITEM, DOMINUM *Frisiæ*, MARCHIONEM *Sclavoniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, *& Mechelinæ* Fratrem Consanguineum & Filium nostrum Carissimum, ac etiam propter nonnullas alias Causas rationabiles ac bonos Respectus & Considerationes in hac parte Nos moventes, & præsertim propter Bonum Publicum totius Christianitatis,

Cum *præfato Philippo* Fratre Consanguineo & Filio nostro Carissimo Fecimus, Convenimus, Conclusimus, & Concordavimus, Facimus, Convenimus, Concludimus, & Concordamus, per Præsentes, bonam, sinceram, veram, integram, fidelem, perfectam, & firmam Amicitiam, Unionem, Ligam, Confœderationem, & Pacem, per Terram, Mare, & Aquas dulces, *inter Nos* & præfatum *Regem Castellæ* nostrosque & ipsius Hæredes ac Successores, Regna, Patrias, Dominia, Terras, Vassallos, & Subditos quoscumque præsentes & futuros tàm Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscumque Gradûs seu Conditionis existant, etiam si Archiepiscopali, Ducali, vel quacumque aliâ Dignitate, Statu, aut Gradu præfulgeant, futuris temporibus perpetuò duraturam.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quòd nec Nos, nec Hæredes aut Successores nostri, quicquam agemus, faciemus, tractabimus, vel attemptabimus, agent, facient, tractabunt, vel attemptabunt, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari faciemus, consentiemus, favent aut consentient, quocumque in Loco, sive in Terra, sive in Mari, Portubus vel Aquis dulcibus, occasione quacumque, nullumq; præstabimus aut præstabunt Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum quòd per alium vel alios quoscumque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum dictorum *Regis Castellæ*, Hæredum vel Successorum suorum, sed quibuscumque sic, ut præmittitur, contra *prædictum Regem* Hæredesve aut Successores suos infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas prædictas aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus, expressè & cum effectu Contradicemus, Renitemur, Obstabimus, & Impedimentum realiter Præstabimus.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quòd neque Nos, neque Hæredes aut Successores nostri præstabimus vel præstabunt Auxilium, Consilium, vel Favorem Hostibus vel Inimicis præfati *Regis Castellæ*, Hæredumve aut Successorum suorum, eosdem aut eorum aliquem per Terram, Mare, vel Aquas
* XIII. dulces Infestare vel Invadere * volentibus, & si aliquis vel aliqui,
124. cujuscumque statûs, gradûs, aut conditionis fuerint, sive Alligati aut Confœderati nostri sint sive non, Regna, Patrias, Dominia, & Terras præfati *Regis Castellæ*, Hæredum & Successorum suo-

Rebellibus, Proditori seu [illegible] sius *Regis Castellæ*, Hæredum aut Successorum suorum, inobedienti Subdito, vel inobedientibus Subditis, cujuscumque gradûs, statûs, aut conditionis existat vel existant, ubicumque Locorum extiterit seu extiterint, Verbo, Facto aut Scripto Auxilium; Consilium, vel Favorem, Victualia, Hospitia, Stipendia, Pecunias, Naves, Gentes Armorum, sive aliud quodcumque Subsidium ministrabimus, dabimus, præstabimus, aut concedemus, ministrabunt, dabunt, præstabunt, aut concedent, sive ab alio vel aliis quibuscumque dari aut præstari, ministrari vel concedi permittemus aut permittent, sed eundem sive eosdem, tanquam proprium Rebellem sive Rebelles, Profugum seu Profugos, Proditorem seu Proditores, tanquam Capitalem Inimicum sive Inimicos, ubicumque Locorum prosequemur & prosequentur, & ab aliis quibuscumque sic prosequi curabimus & efficiemus, curabunt & efficient cum effectu

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quòd nec Nos, nec Hæredes aut Successores nostri, nec Subditi nostri, nec quivis alius sub Obedientia, Districtu, Jurisdictione; aut Ditione nostris, vel eorum aliquis Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos suos prædictos; cujuscumque statûs, gradûs, aut conditionis existat vel existant, in Regna nostra, Patrias, Dominia, Terras, Portus; Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quovismodo admittemus sive recipiemus, admittent sive recipient, nec ab aliis quibuscumque recipi vel admitti permittemus seu permittent, &, casu quo deinceps hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum vel Profugos suos infra nostra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Obedientias, Jurisdictiones, aut Districtus esse, latitare, aut quocumque alio modo etiam Vi & Casu fortuito existere seu applicare, acceperimus vel quoquo modo intellexerimus, sciamus, aut aliquo modo suspitionem hujusmodi habuerimus, acceperint vel quoquo modo intellexerint, sciant, aut Suspitionem habuerint, tunc, absque omni fraude, dolo, malo ingenio, dilatione, excusatione, sinistrâ Verborum interpretatione, aut dissimulatione quacumque, aut alio * quovis quæsito colore, * XIII.
illum sive illos Rebellem sive Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos suos, cujuscumque gradûs, statûs, 125.
conditionis, aut dignitatis existat seu existant, statim & immediatè & absque quacumque dilatione, capiemus aut capi faciemus, capient aut capi facient, realiter & cum effectu: Eundemque sive Eosdem, sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter Mandabimus & Committemus, mandabunt & committent, atque illum sive illos sic tutè & securè tenebimus & custodiemus, tenebunt & custodient: Et præfatum *Regem Castellæ*, per Literas nostras propriâ Manu subscriptas & signatas, ejus rei quamprimùm poterimus aut poterint advisare, monere, & certiorem facere curabimus & curabunt: atque illum sive illos, sic, ut præfertur, Captum sive Captos, Custoditum sive Custoditos, quamprimùm per Literas dicti *Regis Castellæ*, Hæredum aut Successorum ad hoc requisiti fuerimus sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, usque ad & in Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Regis Castellæ*, per Nos, Subditos aut Officiarios salvò & securè conduci faciemus & facient realiter & cum effectu: ipsumque Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos, sic, ut prædicitur, in Regna, Patrias, Terras, Dominia dicti *Regis Castellæ* Conductum vel Conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Regis, per Literas suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctorizatis (videlicet) in aliquo Loco ad hoc

Literas suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctoritatis, videlicet, in aliquo Loco ad hoc tutò & securè, infra prædicta Regna, Patrias, & Dominia dicti Regis, statim, incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore aut causa, & absque aliquo in contrarium facto vel attemptato, purè, simpliciter, absolutè, & absque aliqua conditione vel contradictione quacumque, trademus & deliberabimus, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciemus & facient, Sumptibus * tamen & Expensis, pro hujusmodi solummodo Conductu
§ XIII. 126. necessariis & rationabilibus, per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore hujusmodi Traditionis & Deliberationis, Personis, quæ hujusmodi Conductum fecerunt, indilatè solvendis.

ITEM, Promittimus, Concordamus, & Concludimus quòd, si de nostro aut præfati *Regis Castellæ* expresso Consensu, Assensu, & Concordia contra aliquem Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates, Bellum aut Guerras simul inferri aut moveri contigerit, nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquod Appunctuamentum cum illo vel illis aut aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur aut inferetur, sine expressa præfati *Regis Castellæ* Scientia, Consensu, Assensu, & Voluntate, faciemus aut fieri consentiemus.

Et,

Quia præfatus *Rex Castellæ* Frater Consanguineus & Filius noster Carissimus, simili modo & formâ Se, Hæredes & Successores suos Nobis, Hæredibus & Successoribus nostris Astrinxit, Obligavit, & Confœderavit, & inde Nobis suas Literas, Manu suâ subscriptas & tam Magno quàm Secreto Sigillo suo munitas, in bona & sufficienti forma dedit, tradidit, & deliberavit,

Nos Promisimus & per Præsentes Promittimus, bonâ Fide super Honore nostro, & in Verbo Regio, & super Partem Ligni veræ Sanctæ Crucis ac super Canonem Missæ & Sancta Dei Evangelia per Nos corporaliter tacta solempniter Juravimus quòd præsentem Tractatum, & omnia & singula in eodem contenta bene, fideliter, & inviolabiliter Tenebimus, Observabimus, & Perimplebimus, ac Teneri, Observari, & Adimpleri faciemus, absque eo quod contra ea vel eorum aliquod quoquo modo directè vel indirectè ullo unquam tempore veniemus, aut quicquam faciemus, fierive vel veniri permittemus aut consentiemus.

In cujus rei Testimonium præsentes Literas Manu nostrâ propriâ subsignavimus, & tàm Magni quàm Privati Sigilli nostri appensione munivimus.

Dat. in *Castro seu Palatio nostro Wyndesore*, Nono Die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto, & Anno Regni nostri Vicesimo primo.

Per ipsum Regem.

dictas, & earum quamlibet, ac omnia & singula in eisdem contenta, Nos Inivimus, Tractavimus, Concordavimus, & Acceptavimus, tàm Nomine Metuendissimi Principis *Romanorum Regis* Genitoris nostri Carissimi & pro Se, quàm pro Nobis, Hæredibus, ac Successoribus nostris;

Promittentes quòd ea omnia & singula præfatus Serenissimus *Rex & Genitor noster* integraliter Observabit & Adimplebit juxta eorumdem Formam & Tenorem, & quòd infra Quatuor Menses, proximè sequentes Datum Præsentium, suas Litteras Ratificatorias, Manu suâ signatas & suo Magno Sigillo sigillatas, Præsentibus similes, prædicto Fratri, Consanguineo & Patri nostro Carissimo *Regi Angliæ* mittet; qui tunc tenebitur alias suas consimiles tradere & mittere ipsi *Romanorum Regi.*

Et, si contingat (quod minime credatur) quod præfatus *Rex Romanorum* hoc facere neglexerit, remanebunt tamen nichilominus omnia & singula, quæ infrascripta sunt, quantum ad Nos, Hæredes, & Successores nostros attinet, firma & stabilia, & per Nos, Hæredes, Successores, & Subditos nostros juxta sui Formam & Tenorem Observabuntur & Adimplebuntur inviolabiliter.

Et,

Quia præfatus *Rex Angliæ* Frater, Consanguineus & Pater noster Carissimus, simili modo & formâ Se, Hæredes, & Successores suos Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris Astrinxit, Obligavit, & Confœderavit, & indè Nobis suas Litteras, Manu suâ subscriptas, & tàm Magno quàm Privato Sigillis suis munitas, in bona & sufficienti Forma, dedit, tradidit, & deliberavit,

Nos Promisimus & per Præsentes Promittimus, bonâ Fide, super Honore nostro, in Verbo Regio, super Partem Ligni veræ Sanctæ Crucis & super Canonem Missæ & Sancta Dei Evangelia per Nos corporaliter tacta solempniter Juramus quòd præsentem Tractatum & omnia & singula in eodem contenta benè, fideliter & inviolabiliter Tenebimus, Observabimus, & Perimplebimus, ac Teneri, Observari, & Adimpleri faciemus, absque eo quòd contra ea vel eorum aliquod quoquo modo, directè vel indirectè ullo unquam tempore veniemus, aut quicquam faciemus fieri, vel veniri permittemus aut consentiemus.

In cujus rei Testimonium præsentes Litteras Manu nostrâ propriâ subsignavimus, & tàm Magni quàm Secreti Sigilli nostri appensione munivimus.

Datum in *Castro seu Palatio* prædicti Fratris, Consanguinei & Patris nostri Carissimi *Windezoræ*, Nono Die Februarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto, Regni verò nostri secundo.

Yo el Rey PHIL.

De Communicando & Tractando super Matrimonio Regis, cum Margareta, Vidua Sabaudiæ.

Ann. D. 1506.

REX, universis & singulis, ad quorum notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem. *An. 21. H. 7.*

Cùm in quodam Tractatu,

De Data Vicesimi Diei Mensis Martii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto, *Franc. 21. H. 7. m*

Inter 1 i.

ftabit, quod ipsi & eorum quilibet exhibebit, faciet, & praestabit, omnem Operam, Opem, & Diligentiam sibi possibilem, ac talem & tantam qualem & quantam in suis propriis Rebus & Negotiis & Causis urgentissimis faceret, aut quoquo modo facere posset aut vellet, apud praefatum *Regem Castellae, &c. Archiducem Austriae, &c.* ejusque Haeredes & Successores, eorumque Locumtenentes & alios eorum Officiales quoscumque; eosdem & eorum quemlibet; diligenter, realiter & cum effectu, omnibus viis & modis sibi possibilibus; & non minus quam in Causis suis propriis faceret, aut facere posset aut vellet, sollicitabit, exhortabit, & requiret, ac quantum in ipso erit realiter & cum effectu curabit, de tempore in tempus, quotiens & quando opus fuerit, vel Res & Causa hoc postulaverit, vel per Nos, nostrosve Executores aut Assignatos requisitus fuerit & interpellatus fuerit, quòd praefatus *Rex Castellae, &c. Archidux Austriae, &c.* ejusve Haeredes aut Successores praefato *Regi Angliae* ejusve Executoribus vel Assignatis, Terminis, Locis, Temporibus, Modisque & formis in praedicto Tractatu pleniùs & planiùs expressatis & declaratis, tàm Summam *Trescentarum Millium Coronarum Franciae, boni Auri, & justi ac legalis Ponderis*, pro Matrimonio praedicto, quàm etiam Summam *Triginta Millium Octingentarum & Quinquaginta Coronarum Franciae*, pro Dotibus dictae *Dominae Margaretae* ex Hispania & Sabaudia, constante dicto Matrimonio, annuatim Solvenda, similiter boni Auri & justi ac legalis Ponderis, & earumdem Summarum quamlibet Partem benè, firmiter & fideliter solvet, tradet, & deliberabit, solvive, tradi, & deliberari faciet, ac etiam quòd omnia & caetera alia & singula inter Nos & praefatum *Regem Castellae, &c. Archiducem Austriae, &c.* antehac qualitercumq; Conventa, Concordata, & Conclusa, per praefatum *Regem Castellae*, quatenus ipsum concernunt vel concernere poterunt, debitè, firmiter & fideliter Observabuntur & Adimplebuntur,

Et insuper quòd praefati Principes & Domini & eorum quilibet, post praestitum hujusmodi Juramentum, rogabunt & rogabit Notarios praedictos ut super Praemissis unum vel plura conficiant Instrumentum vel Instrumenta auctenticum vel auctentica; eorumdemq; Instrumentorum unum, in publicam formam redactum, Commissario vel Commissariis nostris tunc praesenti vel praesentibus, tunc & ibidem tradent & deliberabunt, tradet & deliberabit, tradive & deliberari facient & faciet, prout in Tractatu praedicto desuper concordato & concluso, pleniùs & clariùs continetur.

Nos igitur *Rex Angliae* praedictus,

Cupientes Praemissa & eorum quodlibet, uti inter nostros & praedicti *Regis Castellae, &c. Archiducis Austriae, &c.* Commissarios & Oratores Conventa, Concordata, & Conclusa sunt, benè & fideliter expediri, & adimpleri, & debitè Executioni mandari,

Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Magistrum *Johannem Yonge* Legum Doctorem (de cujus Fidelitate, Industriâ, & Circumspectione pleniùs confidimus), nostrum verum & legittimum Oratorem, Procuratorem, Nuncium, & Commissarium specialem Constituimus, Facimus, Ordinamus, & Deputamus per Praesentes,

Dantes & Concedentes eidem plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, praedictos Principes & Dominos & eorum quemlibet personaliter Accedendi,

• XIII. 129. • Et cum eisdem de & super praefati Juramenti praestatione & caeteris Praemissis & eorum Circumstantiis Conveniendi, Tractandi, & Concludendi,

& Deputamus per Praesentes,

Dantes & Concedentes, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo Die Maii.

De Securitate pro Dotibus Margaretae praelibata.

REX, universis & singulis, ad quorum notitias praesentes Literae pervenerint, Salutem. Ann. D. 1506.

Cùm in quodam Tractatu, *An. 21. H. 7.*

De Data Vicesimi Diei Mensis Martii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto, *Franc. 11 H. 7. m. 10.*

Inter nostros ex una, & Excellentissimi, Illustrissimi ac Potentissimi Principis *Philippi*, Dei gratia, *Regis Castellae, &c. Archiducis Austriae, &c.* Fratris, Consanguinei & Filii nostri Charissimi Ambassiatores, Legatos, Oratores, Nuncios, Procuratores, & Commissarios Partibus ex altera, Inito, Concordato, & Concluso,

De & pro Matrimonio, *inter Nos* & Serenissimam Principem Dominam *Margaretam Ducissam Sabaudiae*, Sacratissimi *Romanorum Regis* semper Augusti *Primogenitam & Filiam unicam*, necnon praefati *Regis Castellae Sororem Carissimam*, Deo duce, habendo & contrahendo,

Inter alia contineatur quòd praefatus *Rex Castellae, Archidux Austriae, &c.* coram aliquo Judice, a Summo Pontifice & a Sede Apostolicâ, ad suam instantem Petitionem & Impetrationem, ad hoc specialiter delegato, pro Tribunali Sedente, a Duobus Notariis Publicis, in Actorum Scribas per eundem Judicem assumptis, & aliis Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, ac in Praesentia Commissarii seu Commissariorum praefati *Regis Angliae* ad hoc Deputati seu Deputatorum, citra Finem Mensis Junii proximò sequentem post Datam Praesentium, in Persona sua comparebit, Seque gratis, liberè, spontè & voluntariè submittet & supponet eidem Judici delegato ac ejus Jurisdictioni & Cohertioni,

• Necnon coram eodem Judice, sic pro Tribunali sedente in Praesentia Commissarii seu Commissariorum Notariorum ac Testium praedictorum, liberè, gratis, spontè & ex ejus certa Scientia Recognoscet & Confitebitur, palàm, publicè & expressè, Se, Haeredes & Successores suos, per Contractum, Conventionem, & Pactum validum & solempne, Debere & justè Teneri & Obligari praefato *Regi Angliae* & ejus Executoribus & Assignatis, ad Solvendum eidem *Regi Angliae* ejusve Executoribus & Assignatis ipsiusve aut ipsorum Deputato vel Deputatis, tàm Summam *Trecentarum Millium Coronarum Franciae, boni Auri, & justi ac legalis Ponderis*, pro Matrimonio praedicto, quàm etiam Summam *Triginta Millium Octingentarum & Quinquaginta Coronarum Franciae*, pro Dotibus dictae *Dominae Margaretae* ex Hispania & Sabaudia, constante dicto Matrimonio, annuatim Solvendarum, similiter boni Auri, & justi ac legalis Ponderis (unaquaque Corona valente Quatuor Solidos Sterlingorum Monetae Angliae) vel earumdem verum Valorem in Moneta boni Auri Sterlingi habente Cursum in Anglia, Locis, Terminis, Modisque & Formis in Tractatu praedicto specificatis, • XIII. 130.

Effectualiterque requiret idem *Rex Castellae, &c. Archidux Austriae, &c.* praefatum Judicem, pro Tribunali sedentem, ut in Eum Sententiam Excommunicationis in Scriptis ferat & fulminet, exnunc prout extunc & extunc prout exnunc, nisi, ut in dicto Tractatu

ctandi, & Concludendi,

Necnon & prædictis Comparitioni, Submissioni, Suppositioni, Recognitioni, Confessioni, & Requisitioni, ac cæteris Præmissis, ac etiam eorumdem & cujuslibet eorum Executioni & Expeditioni, personaliter Interessendi, & Præsentiam suam Præstandi, ipsaque & eorum quodlibet effectualiter expediri, & Executioni mandari Videndi & Audiendi,

Ac insuper Instrumentum Publicum & Auctenticum superinde, in Publicam Formam, ut præmittitur, redactum, ab eodem *Rege Castellæ, &c. Archiduce Austriæ, &c.* Petendi, Requirendi, & Recipiendi, juxta modum, formam, & effectum in prædicto Tractatu specificatos & declaratos,

Cæteraq; omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Exequendi, fierique excerceri & exequi Petendi, Audiendi, & * Videndi, quæ in Præmissis seu circa ea vel eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum exigant magis speciale quàm Præsentibus est expressum, & quæ Nos ipsi faceremus seu facere possemus si præsentes personaliter interessemus;

* XIII.* 331.

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, & sub Obligatione omnium & singulorum Bonorum nostrorum Præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, & Firmum atque Stabile pro perpetuo habituros totum & quicquid dictus Orator, Nuncius & Commissarius, pro Nobis & Nomine nostro, fecerit de & in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Decimo Die Maii.

De Securitate antedicta.

Ann. D. 1506. An. 21. H. 7. Franc. 21. H. 7. m. 9.

REX universis, &c. Salutem.

Cùm in quodam, Tractatu, *&c. ut supra usque ibi*, faciet cum effectu, *& tunc sic*,

Cùm tamen poterit forsitan contingere nullum Judicem a Summo Pontifice, ad Impetrationem præfati *Regis Castellæ*, ob Temporis brevitatem, vel Locorum distantiam, vel aliam Causam, infra tempus ad hoc limitatum, vel ante adventum Oratoris nostris nostri ad eundem *Regem Castellæ*, ad suprascripta delegari, Moraque hujusmodi Oratoris nostri ad eundem *Regem Castellæ* nimium protelaretur, si hujusmodi Delegationis Impetrationem præstolaretur,

Ne igitur prædicta & eorum Executio eam ob causam differretur, idemque *Rex Castellæ* contentus sit omnia & singula Præmissa, quæ coram dicto Judice delegato faceret, adimpleret, & exequeretur, tàm effectualiter & formaliter, in omnibus & per omnia, coram aliquo Judice ordinario veluti Archiepiscopo vel Episcopo Regnorum, Castellæ, Legionis, & Aragonum facere exequi expedire & adimplere, sicut & non minus quàm coram præfato Judice delegato facere expedire exequi & adimplere deberet & teneretur,

Nos *Rex Angliæ* prædictus,

Cupientes nichilominus Præmissa & eorum quodlibet benè & fideliter expediri, adimpleri, & debitè Executioni mandari,

Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Magistrum *Nicho-*

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio Die Maii.

Confirmatio Tractatus de Intercursu.

REX universis & singulis, &c. Salutem. Ann. D. 1506. An. 21. H. 7. Franc. 21. H. 7. m. 8.

Cùm quædam Pacis Amicitiarum & Mercium Intercursûs atque Mercatorum Communicationis Capitula,

Inter Reverendissimum in Christo Patrem *Willielmum*, Permissione Divinâ, *Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem & Apostolicæ Sedis Legatum Cancellarium Angliæ, *Richardum*, Permissione Divinâ, *Wyntoniensem Episcopum* Privati Sigilli nostri Custodem, *Thomas Dokwra* Priorem Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, & *Nicholaum West* Legum Doctorem, Consiliarios nostros, & Oratores, Ambassiatores, Procuratores, & Commissarios nostros speciales, ex una, & Nobiles & Potentes Dominos *Michaelem de Croy* Dominum de Sempy & de Parwez Militem Ordinis Velleris Aurei Camerarium, *Johannem le Sauvage* etiam Militem Dominum Deschambeke Præsidentem Flandriæ, *Petrum Anchemant* Secretarium Ordinarium, & *Thomam Isaak* dictum *Thoison d'Or* Regem Armorum Primarium, omnes Consiliarios, Oratores, Ambassiatores, Procuratores, & Commissarios Serenissimi Excellentissimi ac Potentissimi Principis Fratris Consanguinei & Filii nostri Carissimi *Philippi*, Dei gratiâ, REGIS *Castellæ*, *Legionis*, *& Granatæ*, ARCHIDUCIS *Austriæ*, PRINCIPIS *Arragonum & utriusque Ceciliæ*, DUCIS *Burgundiæ*, *Brabantiæ*, *&c.* COMITIS *Flandriæ*, *&c.* pro ipso Filio nostro, Terris, Patriis, Dominiis, Civitatibus, Opidis, Castris, Villis, Districtibus, & Jurisdictionibus suis Brabantiæ, Flandriæ, Limburgiæ, Lucemburgiæ, Arthesii, Hannoniæ, Holandiæ, Zelandiæ Namurci & Mechliniæ, eorumdemque Mercatoribus & Subditis, Partibus ex altera,

Jampridem hincinde Conventa, Concordata, & Conclusa fuerint, sicuti in Literis desuper confectis pleniùs apparet & continetur,

Quarum Literarum Tenor sequitur, & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, *Michaell de Croy* Dominus de Sempi & de Pawes Miles Ordinis Velleris Aurei Camerarius, *Johannes le Sauvage* etiam Miles Dominus Deschambeke Præsidens Flandriæ, *Petrus Anchemant* Secretarius Ordinarius, & *Thomas Isaak* dictus *Thoison d'Or* Rex Armorum Primarius, omnes Consiliarii, Oratores, Ambassiatores, Procuratores, & Commissarii Serenissimi Excellentissimi ac Potentissimi Principis Domini *Philippi*, Dei gratiâ, REGIS *Castellæ*, *Legionis*, *& Granatæ*, ARCHIDUCIS *Austriæ*, PRINCIPIS *Arragonum & utriusque Ceciliæ*, DUCIS *Burgundiæ*, *Brabantiæ*, *&c.* COMITIS *Flandriæ*, *&c.* ab eodem sufficientem Commissionem ad Infrascripta habentes, necnon *Willielmus*, Permissione Divinâ, *Cantuariensis Episcopus* totius Angliæ Primas Apostolicæ Sedis Legatus Cancellarius Invictissimi Principis Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, *& Domini Hiberniæ*, *Richardus*, Permissione Divinâ, *Wintoniensis Episco-*

Inprimis, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quod omnia & singula Capitula omnium & singulorum Tractatuum, de & pro Mercium Intercursu, inter Oratores & Commissarios Regum prædictorum ante hæc tempora inita, concordata, & conclusa, in omnibus & per omnia (nisi quatenus Capitulis vel Articulis præsentis Tractatûs aut eorum alicui expresse repugnaverint & contradixerint) quatinus concernunt Mercium Intercursum, in suo Robore maneant & effectu; ita quòd per nulla, in præsenti Tractatu infrascripta aut inserta, vel sub quacumque verborum serie scribenda aut inserenda, a beneficio Articulorum sive Capitulorum præfatorum Tractatuum aut eorum alicujus, quatenus concernunt Mercium Intercursum, aliter quàm supradictum est, quovis modo recedatur;

Quos quidem omnes & singulos Tractatus prædictos, quatenus concernunt Mercium Intercursum, pro hic insertis habemus & haberi volumus.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd a Mercatoribus Subditis utriusque Principis, aut ab eorum aliquo, vel ab eorum Hæredibus & Successoribus, Factoribus, Attornatis, Negotiorum Gestoribus, Servitoribus, aut Ministris, ratione alicujus aut aliquorum Theolonii sive Theoloniorum, Vectigalium, Custumarum, aut Exactionum, ante Datam Præsentium per aliquem Principum prædictorum quovismodo prætensorum, eorum Hæredes aut Successores, Locatenentes, Burgimagistros, Capitaneos, Ballivos, Scabinos, Schulteros, Theolonarios, Publicanos, Custumarios, Legislatores, aut alios Officiarios sive Deputatos quoscumque, præsentes sive futuros, nichil omninò, per Viam Facti aut Juris, aut Titulo quovis vel Colore, exigetur aut requiretur, set quòd uterque Principum prædictorum, eorum Hæredes, Successores, Locatenentes, Burgimagistri, Capitanei, Ballivi, Scabini, Schulteri, Theolonarii, Custumarii, Publicani, & alii Officiarii sive Deputati quicumque, præsentes & futuri, ab omni Actione, Clameo, Petitione, Exactione, Levatione omnium & singularum Summarum Pecuniarum, quas & quam pro quibuscumque Theoloniis, Impositionibus, Custumis, Taxis, Vectigalibus, & Exactionibus aut eorum aliquo, ab Origine Mundi usque ad Datam Præsentium, contra Subditos Principum prædictorum respectivè habuerunt, habent, vel habere poterunt vel prætendunt, pro perpetuis futuris temporibus, per Præsentes exclusi habeantur & censeantur, nec pro eisdem Theoloniis, Impositionibus, Taxis, Vectigalibus, Custumis, aut Exactionibus, in Personis, Navibus, Bonis, Mercandisis, aut Rebus, præfati Mercatores aut Subditi, pro omni præterito tempore, quovis modo molestabuntur, set ab omnibus & singulis Theoloneis, Custumis & Impositionibus prædictis Liberi & Immunes imperpetuùm habeantur & reputentur.

Item, quòd nullorum Decretorum, Judiciorum, Sententiarum interlocutoriarum sive diffinitivarum, & Processuum Judiciariorum quorumcumque, per quemcumque seu quoscumque Judicem vel

* XIII. 134. * Judices, quacumque Commissione aut Auctoritate, in Terris, Patriis, Dominiis, aut Obedientiis dictorum Principum aut eorum alicujus, directè vel indirectè, contra Gubernatorem sive Magistrum & Societatem Nationis Anglicanæ, aut aliquem vel aliquos Mercatorem vel Mercatores ejusdem Societatis, eorumve Hæredes aut Successores, Factores, Attornatos, Negotiorum Gestores, Servientes, aut Ministros, vel contra aliquos Mercatores aut Subditos præfati *Regis Castellæ*, *&c. Archiducis Austriæ*, *&c.* eorúmve Hæredes aut Successores, Attornatos, Negotiorum Gestores, Servitores, aut Ministros, aut aliorum præfatorum Principum Subditos quoscumque, sub quacumque Verborum serie, de & super Theoloneis, Impositionibus, Taxis, Vectigalibus, aut Navigando, Renavigando, neque Anchorando vel ad Anchoram Morando, Eundo, vel inde Redeundo aut Revertendo, Theoloneum Zelandiæ vulgariter dictum Sewesshe Tolle aut Hountte Tolle, set solvent dumtaxat Theoloneum secundùm Taxam, in Privilegiis, eisdem Mercatoribus, per, Bonæ Memoriæ, *Dominum Ducem Philippum*, olim concessis, specificatam:

Et cùm præfati Mercatores Angliæ, eorum Successores, Factores, Attornati, Negotiorum Gestores, Servitores, & Ministri ad Opidum de Berghers, vel ad Opidum de Middelburgh, cum Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus suis, ut prædicitur, se conferant, non solvent ibidem, neque in aliquo alio, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, illuc Navigando, Renavigando, neque Anchorando vel ad Anchoram morando, Theoloneum Brabantiæ:

Et cùm Mercatores Angliæ, cum Pannis, Bonis, Navibus, aut Rebus suis, ad Opidum de Bruges venerint, non solvent ibidem, nec in aliquo alio Loco, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, illuc Navigando, Renavigando, neque Anchorando, vel ad Anchoram Morando, Eundo, vel inde Redeundo aut Revertendo, Theoloneum Zelandiæ, vocatum Sewesse Tolle.

Licebitque eisdem Mercatoribus in Fluctibus & Aquis Flandriæ & Zelandiæ Naves suas anchorare, & ad Anchoram cum eisdem morari & quiescere, & Merces suas ex Navibus suis in

* alias Naves quascumque Exonerare, & ad dicta Opida de Bruges, Andwerpiæ, Berghers, & Middelburgh, & eorum quod- * XIII. 135.

libet Vehere vel Vehi facere, absque Solutione alicujus Theolonei sive Custumæ, nisi Merces suas in Navibus vendiderint, vel ad Terram posuerint, aut Terras, Patrias, & Dominia præfati *Regis Castellæ*, *&c. Archiducis Austriæ*, *Ducis Burgundiæ* pertransierint, & ad alias Provincias easdem traduxerint.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd omnes & singuli Mercatores Terrarum, Patriarum, Dominiorum *dicti Regis Castellæ*, *&c. Archiducis Austriæ*, *&c.* venientes ad Regnum, Terras, Patrias, Dominia, Portus, Districtus, Jurisdictiones, & Obedientias præfati *Regis Angliæ*, cum suis Navibus, Bonis, Rebus, & Mercibus quibuscumque, solita & consueta Theolonea sive Custumas solvent, solvereque tenebuntur & obligabuntur, juxta & secundùm formam Tractatûs Mercium Intercursûs, de Data Vicesimi quarti Diei Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo quinto.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, nullo modo licebit præfato *Regi Castellæ*, *&c. Archiduci Austriæ*, nec dictis Burgimagistris, Capitaneis, Ballivis, Scabinis, Schultetis, Gubernatoribus Villarum, Opidorum, aut Civitatum sub Obedientia præfati *Regis Castellæ*, *&c. Archiducis Austriæ*, *&c.* existentium, aut eorum alicui, Pannos Anglicanos, ratione aliquorum Privilegiorum, per eundem *Regem Castellæ*, *&c. Archiducem Austriæ*, *&c.* aut ejus Progenitores sub quocumque Verborum Tenore concessorum, aut ratione Statutorum, Ordinationum, aut Consuetudinum dictorum Oppidorum, Civitatum, aut Villarum, ex aliqua Patria vel aliquibus Patriis præfati *Regis Castellæ*, *&c. Archiducis Austriæ*, *&c.* vel ab earumdem Patriarum Opido, Villa, Territorio, Jurisdictione, aut Loco, directè vel indirectè, ad tempus vel imperpetuum, Bannire vel Banniri facere, vel Opidanos, Cives, aut alios in eisdem aut eorum aliquo Inhabitantes vel Morantes, nè hujusmodi Pannos Anglicanos Scindant vel Utantur, Prohibere, aut aliqua Onera sive Gravamina super Emptores & Venditores eorumdem Pannorum imponere; Et, si quæ talia facta aut imposita sint, teneantur omnino deponere & ammovere, & pro sic Depositis & Ammotis per Præsentes habeantur, censeantur, & reputentur; Proviso tamen quòd præsens Ar-

ſtriæ, *&c.* ad & in alia Regna, Patrias, & Dominia quæcumque traducere & tranſportare, ac traduci & tranſportari facere.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt quòd, tàm Mercatores Angliæ quàm alii Mercatores, cujuſcumque Nationis exiſtant, ad & per totum Comitatum Flandriæ & quæcumque alia Dominia, Patrias, Terras, Opida, Villas, Civitates, Juriſdictiones, & Obedientias *dicti Regis Caſtellæ*, *&c. Archiducis Auſtriæ*, *&c.* præfatos Pannos Anglicanos, abſque aliquâ, ante hæc tempora factâ, vel in futurum, aliter quàm ſupradictum eſt, per *Regem Caſtellæ*, *&c. Archiducem Auſtriæ*, *&c.* faciendâ; Impoſitione, Exactione, Foriſfacturâ, aut Confiſcatione (niſi in Caſibus, quibus, propter Crimina, Jura Foriſfacturam, aut Confiſcationem expreſsè concedunt & requirunt) per ipſum *Regem Caſtellæ*, *&c. Archiducem Auſtriæ*, *&c.* Burgimagiſtros, Capitaneos, Ballivos, Scabinos, Schultetos, Gubernatores, Publicanos, Theolonarios, aut alios Officiarios quoſcumque; ſuper præfatos Mercatores Anglicos vel alios, cujuſcumque Nationis exiſtant, vel eorum aliquem, aut ſuper Pannos Anglicanos, directè vel indirectè, exigendâ vel levandâ, liberè & impunè ad alia Loca quæcumque quorumcumque aliorum Regnorum, Patriarum, & Dominiorum vehere, traducere, vehi ac traduci facere poſſint & valeant: Ac etiam Articulus de Depoſitione Floreni & aliorum Onerum, Mercatoribus Angliæ, & aliis Mercatoribus cujuſcumque Nationis Mercium & Pannorum Emptoribus, impoſitorum, in Tractatu de Mercium Intercurſu, de Data Viceſimi quinti Diei Menſis Aprilis, Anno Domini Milleſimo, Quadringenteſimo, Nonageſimo nono, in omnibus & per omnia tenebitur & obſervabitur; Mercatores tamen non Anglici a Solutione Cuſtumarum & Theoloneorum antiquorum, virtute præſentis Articuli, minimè excludantur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt, quòd nullæ Naves, Bona, Res, aut Merces Mercatorum & Subditorum alicujus Principum prædictorum, eorumdemve Subditorum, Hæredum aut Succeſſorum, Factorum, Procuratorum, Negotiorum Geſtorum, Attornatorum, Servitorum, aut Miniſtrorum, pro aliqua Cauſa, Culpa, Offenſo, aut Debito, Crimine, aut Delicto alicujus Perſonæ vel Perſonarum particularium vel privatarum, Arreſtabuntur, Moleſtabuntur, aut abire quovis modo Impedientur; ſet ſolùm Perſona Offendens & Delinquens, rea aut culpabilis, aut Ære alieno gravata, & ejuſdem Perſonæ, Naves, Bona, & Merces areſtari & detineri permittentur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt quòd, quotienſcumque contingat Mercatores Angliæ venire ad Nundinas Andwerpenſem, Bergenſem, vel alias Patriarum Domini *Regis Caſtellæ*, *&c. Archiducis Auſtriæ*, *&c.* ac etiam extra Nundinas, eis ibidem licebit emere tales Mercantias quales voluerint, & pro tali Precio in quo ſimul cum Venditoribus convenire poterunt, abſque eo quod Superior ipſorum Mercatorum Angliæ (vulgari nomine COURTMASTER nuncupatus) per ſe ſeu cum aliquibus ejuſdem Anglicanæ Nationis poſſit Mercibus, pro Anglicis emendis, Precium limitatum conſtituere, ſeu aliquam Pœnam ordinare in Tranſgrediendo illud certum Precium; ſalvis tamen Privilegiis ac Libertatibus, dictis Mercatoribus Anglicanis indultis & conceſſis; idem etiam obſervabitur ex Parte Subditorum *Regis Caſtellæ*, *&c. Archiducis Auſtriæ*, *&c.* & in Nundinis prædictis.

ITEM, neque de cætero licebit Nationi Anglicanæ Statuta ſeu Ordinationes facere contra aliqua Opida ſeu Perſonas Patriarum rius Principum prædictorum, ſed ea benè & honeſtè tractabunt & viſitabunt abſque Violentia, ferendo Pugionibus vel aliis Inſtrumentis quibuſcumque Barellos, Saccos, Ciſtas, Sarcinulas, ſeu alias Paccaturas quaſcumque; ſi verò, ex nulla rationabili aut probabili Cauſa, hujuſmodi Saccos, Barellos, Ciſtas, Sarcinulas, aut alias Paccaturas fregerint, apperuerint, aut diſſolverint, ad hujuſmodi Barellos, Saccos, Ciſtas, Sarcinulas, & Paccaturas Recerſiendum, Reparandum, & Repaccandum ſuis Sumptibus & Expenſis teneantur: Scrutatores autem hujuſmodi, in exequendo ſua Officia, in Patriis Principum prædictorum, nullas Exactiones faciant ſuper ipſos quorum Bona ſeu Merces ſcrutantur, nec eoſdem cogent ad Venditionem ſuarum Rerum, aut alicujus Partis, pro aliquo Precio, per ipſos Scrutatores contra Voluntatem Venditorum Statuto; Et temerè Contravenientes teneantur Pœnâ Incarcerationis per unum Menſem, unà cum Dampno & Intereſſe Partis Læſæ; & ulterius ad Beneplacitum Principis, in cujus Regno vel Patria deliquerint, eâ Pecuniarum Summâ mulctentur quæ Principi aut ſuis Conſiliariis vel Officiariis rationabilis videbitur.

ITEM, quia in Paccatura, Signatura & Nominatione Lanarum nonnulli Defectus, per Paccatores vel alios, poſt Noviſſimum Intercurſum factum, reperti ſunt, ut aſſerunt earumdem Lanarum Emptores, eo quod olim Triginta Sex vel Triginta Octo Lanarum genera in Stapula Caleſii vendi conſueverunt, hodiè verò tantum Decem vel Duodecim Lanarum Conditiones & Differentias, & eas quidem quæ melioris & carioris Precii ſunt, Deteriores verò non ſub ſuis Nominibus ſed melioribus mixtas, afferunt Venditores; ad hujuſmodi Erroribus obviandum, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt quòd Mercatores Stapulæ Caleſii deinceps ſub ſuis Nominibus & Patriis propriis fideliter ad dictam Stapulam adducent ſeu adduci facient genera Lanarum quæ ſequuntur; videlicet,

Bonas Lanas *de Lempſter*, Mediocres *Lempſter*,
Bonas Lanas *de Marche*, Mediocres *Marche*, Pejores *Marche*,
Bonas Lanas *de Cotteſwold*, Mediocres *Cotteſwold*, Pejores *Cotteſwold*,
Bonas Lanas *de Berkſhire*, Mediocres *Berkſhire*,
Bonas Lanas *juvenis Cotteſwold*, Mediocres *juvenis Cotteſwold*,
Bonas Lanas *de Lindeſey*, Mediocres *Lindeſey*,
Bonas Lanas *de Keſten*, Mediocres *Keſten*,
* Bonas Lanas *de Rutland*, Mediocres *Rutland*, * XIII. 138.
Bonas Lanas *de Holand*, Mediocres *Holand*,
Bonas Lanas *de Lowe Lindeſey*, Mediocres *Lowe Lindeſey*,
Bonas Lanas *de Northholand*,
Bonas Lanas *de Northfolk*, Mediocres *Northfolk*,
Bonas Lanas *de Kent*, Mediocres *de Kent*,
Bonas Lanas *de Lindeſey Mariſhe*, Mediocres *Lindeſey Mariſhe*,

Licebitque Subditis dicti *Regis Caſtellæ*, *&c. Archiducis Auſtriæ* *&c.* Lanas Caleſii Emere volentibus, eaſdem Lanas in ſua ac aliorum ſuæ Nationis Peritorum, quos ſecum adducere volent, Præſentia totaliter ex Serpelleriis & Saccis extrahere vel extrahi facere, & ſic Extractas per ſingula Vellera ſi voluerint videre & viſitare, eaſdemque Lanas Extractas & Viſitatas per ipſos aut per Paccatorem vel alium quemcumque etiam in eorum Præſentia in Saccos ſive Serpellerias reponere, recludere, vel repaccare, Sumptibus & Ex-

& eorum Deputati talia indebitè petentes, exigentes vel recipientes, & coram Consiliariis vel Officiariis Regis illius Patriæ, in qua sic deliquerint, inde Convicti, non solum Carceribus, ad Octo Dies ad minus in eisdem continuè remansuri, & ante Deliberationem ab eisdem Parti Læsæ satisfacturi, mancipabuntur, verùm etiam, ad Arbitrium Principis in cujus Regno vel Patria deliquerint, vel Consiliariorum aut Officiariorum suorum, condignâ Pœnâ Pecuniariâ mulctabuntur: Et nè hæc Ordinatio vel Conventio aliquem lateat Officiariorum prædictorum, & nè ejus Ignorantiam probabiliter prætendere valeant, Concordatum & Conclusum est quòd Finis istius Articuli, incipiendo (videlicet) ibi, *si quis Officiariorum*, &c. usque ad Finem, inseratur in Calce Tabulæ prædictæ; renovetur quoque Tabula cum Clausula per Cives & Opidanos Civitatis & Opidorum prædictorum quotiens opus fuerit.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd nec præsens Tractatus nec aliquis Articulus sive Capitulum, nec aliquid in eisdem contentum, ad Regna Castellæ, Legionis, Granatæ, aut alia ejusdem *Regis Castellæ* Regna quæcumque, aut eorumdem Regnorum Mercatores vel Subditos quoquo modo directè
* XIII. 139. vel indirectè extendatur, aut de eisdem Regnis * eorumdemve Regnorum Mercatoribus vel Subditis quovismodo intelligatur; sed quod supradicta omnia & singula pro Terris, Patriis, Dominiis, Civitatibus, Opidis, Castris, Villis, Districtibus, Jurisdictionibus Brabantiæ, Flandriæ, Limburgiæ, Lucemburgiæ, Arthesii, Hannoniæ, Hollandiæ, Zelandiæ, Namurci, & Mechliniæ, earumdemque Terrarum, Patriarum, Dominiorum, Civitatum, Opidorum, Castrorum, Villarum, Districtuum, Jurisdictionum Mercatoribus & Subditis dumtaxat Conventa, Concordata, & Conclusa fuisse & esse per Præsentes censeantur & habeantur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd Illustrissimus Dominus *Rex Angliæ* antedictus infra tres Menses proximò & immediatè sequentes Datam præsentis Tractatûs, Literas suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas & propriâ Manu suâ subscriptas, Confirmatorias ac Ratificatorias omnium & singulorum Capitulorum præsentis Tractatûs, quatenus ipsum Dominum *Regem Angliæ* aut ejus Subditos concernunt aut concernere poterunt, Commissariis dicti Domini *Regis Castellæ*, *&c. Archiducis Austriæ*, *&c.* in Villa Caletii, sufficienter in hac parte auctorisatis, tradet & deliberabit, aut tradi & deliberari faciet & mandabit: Et simili modo dictus Dominus REX *Castellæ*, *&c.* ARCHIDUX *Austriæ*, DUX *Burgundiæ*, *Brabantiæ*, COMES *Flandriæ*, *&c.* infra Tres Menses proximo & immediatè sequentes Datam præsentis Tractatûs, Literas suas Patentes, in bona & sufficienti formâ factas & conceptas, Magno Sigillo suo sigillatas & propriâ Manu suâ subscriptas & consignatas, Confirmatorias ac Ratificatorias omnium & singulorum Capitulorum præsentis Tractatus, quatenus ipsum Dominum *Regem Castellæ*, *&c. Archiducem Austriæ*, *&c* aut ejus Subitos concernunt aut concernere poterunt, Commissariis dicti Domini *Regis Angliæ* in Villa Caletii, sufficienter in ea parte autorisatis, tradet & deliberabit, tradive & deliberari faciet & mandabit.

Sequuntur Tenores Commissionum.

Philippus, Dei gratiâ, REX *Castellæ*, *Legionis*, *& Granadæ*, ARCHIDUX *Austriæ*, PRINCEPS *Arragonum*, DUX *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carintiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, & *Geldriæ*, COMES *Flandriæ*, *Habspurgen. Tirolis*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, PALATINUS *& Hanoniæ* LANDGRAVIUS *Elsatiæ*, MARCHIO *Burgoviæ*, *& Sacri Romani Imperii*, *Hollandiæ*, *Zeelandiæ*, *Ferretis*, *Kiburey*, *Na-*

Mandatum speciale, per ... rendi, pro & Nomine nostro, apud eundem Illustrissimum ac Potentissimum Principem Fratrem Consanguineum & optimum *Patrem nostrum Anglorum Regem*,

Et cum ipso, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Fratre & Consanguineo nostro habentibus, de & super quibuscumque hujusmodi Commerciis Excercitioque Commerciorum ac mutuo & amicabili Mercium & Mercatorum Intercursu, inter Nos, Hæredes, & Successores nostros, atque Regna, Terras, Patrias, Ditiones, Dominia, & Loca nostra & sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque, Continuandis & Observandis, ac de & super Reformatione quorumcumque Attemptatorum, si qua sint contra Formam & Tenorem Tractatûs Libertatum & Privilegiorum prædictorum illata & perpetrata, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi, atque de & super Theoloniis nostris Brabantiæ & Zelandiæ, pro quibus nuper orta est Quæstio, moderandis, &, si expedire videatur, ad certum tempus vel imperpetuum Quietandis,

Necnon super hujusmodi Appunctuatis, Concordatis, & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum præfato Fratre & Consanguineo nostro, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Distribuendi, Literasque alias consimilis effectûs & vigoris ex altera Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia & singula Præmissa & Præmissorum singula qualitercumque concernentia Faciendi, Excercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus si præsentes & personaliter interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum exigant magis speciale quàm Præsentibus sit expressum,

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio & Principis, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros, seu eorum Tres aut Duos Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus Rei Testimonium præsentes Literas Manibus nostris subsignavimus; necnon Magnum Sigillum nostrum eisdem duximus apponendum.

Datum in *Opido de Falemubbe* in Regno Angliæ, die Quartâ Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto ante Pascha, & Regni nostri Secundo.

Sic Signat.

PHILIPPUS.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint Salutem.

Cùm ex Parte Mercatorum Subditorum nostrorum, Terras, Ditiones, & Dominia Illustrissimi Principis, *Philippi*, Dei gratiâ, REGIS *Castellæ*, *Legionis*, *& Granatæ*, ARCHIDUCIS *Austriæ*, PRINCIPIS *Arragonum*, *&c.* DUCIS *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carintiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, & *Geldriæ*, COMITIS *Flandriæ*, *Habsburg. Tiro-*

atque Regna, Terras, Patrias, Ditiones, Dominia, & Loca nostra, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque, Continuandis & Observandis, ac de & super Reformatione quorumcumque Attemptatorum, si qua sint contra Formam & Tenorem Tractatûs Libertatum & Privilegiorum prædictorum illata & perpetrata, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi, atque Theoloneorum ipsius Filii nostri in Patriis suis Brabantiæ & Zelandiæ, pro quibus nuper orta est Quæstio, moderandi, &, si expedire videatur, ad certum tempus vel imperpetuum Quietationem petendi,

Necnon super hujusmodi Appunctuatis, Concordatis, & Conclusis, cæterisque omnibus & singulis, Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum præfato Filio nostro, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Distribuendi, Literasque alias consimilis effectûs & vigoris ex altera Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia & singula Præmissa & Præmissorum singula qualitercumque concernentia Faciendi, Exercendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus, si præsentes & personaliter interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum exigant magis speciale quàm Præsentibus sit expressum,

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio & Principis, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros, seu eorum Tres aut Duos, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, vicesimo die Aprilis, Anno Regni nostri vicesimo primo.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium atque Fidem, Nos Oratores, Ambassiatores, Procuratores, & Commissarii Principum prædictorum supranominati, præsentes Literas Manibus nostris subsignavimus & eisdem Sigilla nostra apposuimus.

Datum & Actum in *Civitate Lond.* die ultimo Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo Quingentesimo sexto.

Sic Signat.

MICHAEL CROI.
JOHANNES LE SAUVAGE.
PETRUS AUCHEMANT.
THOMAS ISAAK.
WILLIELMUS CANTUARIEN.
R. WINTON.
THOMAS DOCWRA Prior Sancti Johannis Jerusalem.
Et NICHOLAUS WEST.

Nos autem, omnia & singula supradicta Capitula, Conventa, Concordata, & Conclusa, ac omnia & singula superinde Confe-

ultimi præteriti) inter Nostros & præfatorum *Regis & Reginæ Castellæ, &c.* Commissarios & Oratores, in ea parte per Nos & ipsos respectivè, sufficienter auctorizatos, Conventum, Concordatum, & Conclusum fuerit,

Quòd Nos, præfatus Rex Angliæ, *tàm præfatum Tractatum nostrum Amicitiæ, cum eodem* Rege Castellæ *initum & conclusum, quàm memoratam Acceptationem & Ratificationem ejusdem, cum dicta Domina* Johanna Regina Castellæ, &c. *factam, per Litteras nostras Patentes, Magno & Privato Sigillis nostris sigillatas ac Manu nostrâ subscriptas, necnon & similem Cedulam, ut præfertur, annexam, etiam Manu nostrâ subscriptam, veros Tenores & Effectus eorumdem Tractatûs & Acceptationis in se respectivè continentes, in debita & sufficienti forma Innovaremus, & sub præfatis Sigillis nostris & Manu nostra subscripta de novo Expediremus Innovarive & de novo expediri faceremus, easdemque Literas præfato* Regi Castellæ, &c. *ejusve Commissario aut Commissariis, in Opido Calesiæ, infra Quatuor Menses, dictum Vicesimum Diem Martii proximò & immediatè sequentes, Traderemus & Deliberaremus, Tradive & Deliberari faceremus,*

Prout in Tractatu, de Data dicti Vicesimi Diei Mensis Martii, inter Oratores prædictos concordato & concluso, pleniùs continetur,

Nos,

Præfatus *Rex Angliæ*, volentes omnia & singula Præmissa, prout ritè inita, concordata, & conclusa sunt, pro Parte nostrâ debitè adimpleri & fideli Executioni mandari,

NOTUM FACIMUS universis quòd,

Ad Laudem & Honorem Omnipotentis Dei Creatoris nostri, & Gloriosæ Virginis Mariæ Matris suæ, necnon propter singularem Amorem, Affectionem, & Dilectionem quas semper habuimus & habemus erga præfatum *Regem Castellæ*, ac etiam propter nonnullas alias Causas rationabiles ac bonos Respectus & Considerationes in hac parte Nos moventes, & præsertim propter Bonum Publicum totius Christianitatis,

Cum *præfato Philippo* Fratre Consanguineo & Filio nostro Carissimo Fecimus, Convenimus, Conclusimus, & * Concordavimus, Facimus, Convenimus, Concludimus, & Concordamus, * XIII. 143.
per Præsentes, bonam, sinceram, veram, integram, fidelem, perfectam, & firmam Amicitiam, Unionem, Ligam, Confœderationem, & Pacem, per Terram, Mare, & Aquas dulces, *inter Nos* & præfatum *Regem Castellæ*, nostrosque & ipsius Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, Terras, Vassallos, & Subditos quoscumque præsentes & futuros, tàm Ecclesiasticos quàm Secalares, cujuscumque Gradûs seu Conditionis existant, etiam si Archiepiscopali, Ducali, vel quacumque aliâ Dignitate, Statu, aut Gradu præfulgeant, futuris temporibus perpetuò duraturam.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quòd nec Nos, nec Hæredes aut Successores nostri, quicquam agemus, faciemus, tractabimus, vel attemptabimus, agent, facient, tractabunt, vel attemptabunt, aut ab aliis agi, fieri, tractari, aut attemptari faciemus, consentiemus, facient aut consentient, quocumque in Loco, sive in Terra sive in Mari, Portubus vel Aquis dulcibus, occasione quacumque, nullumque præstabimus aut præstabunt Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum quòd per alium vel alios quoscumque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum dictorum

petuis temporibus, præfati *Regis Castellæ*, Hæredum & Successorum suorum Amicorum Amicus & Amici, & Inimicorum Inimicus & Inimici, sine aliquâ Exceptione; non obstantibus quibuscumque Alligantiis & Confœderationibus quas habemus, vel in futurum habere poterimus cum quibuscumque Regibus, Principibus, aut Communitatibus, qualescumque illi sint aut erunt; necnon Personam, Status, Honores, Dignitates, Causas, Res, & Negotia ipsius Serenissimi *Regis Castellæ*, Nobis intimo Amore, Fide & Amicitiarum Fœdere conjuncti, & quem loco Filii Carissimi & Dilectissimi Reputamus, taliter cordi habebimus & tractabimus, sicuti Pientissimum Patrem Dilectissimi Filii Honores, Status, Dignitates, Causas, Res, & Negotia habere, reputare, & tractare decet & convenit.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, cum præfato *Rege Castellæ*, quòd nec Nos, nec Hæredes aut Successores nostri, nec Subditi nostri, nec eorum aliquis, Rebelli seu Rebellibus, Proditori seu Proditoribus, Profugo seu Profugis ipsius *Regis Castellæ*, Hæredum aut Successorum suorum, inobedienti Subdito, vel inobedientibus Subditis, cujuscumque gradûs, statûs,
* XIII. 144. aut * conditionis existat vel existant, ubicumque Locorum extiterit seu extiterint, Verbo, Facto aut Scripto Auxilium, Consilium, vel Favorem, Victualia, Hospitia, Stipendia, Pecunias, Naves, Gentes Armorum, sive aliud quodcumque Subsidium ministrabimus, dabimus, præstabimus, aut concedemus, ministrabunt, dabunt, præstabunt, aut concedent, sive ab alio vel aliis quibuscumque dari aut præstari, ministrari vel concedi permittemus aut permittent, sed eundem sive eosdem, tanquam proprium Rebellem sive Rebelles, Profugum seu Profugos, Proditorem seu Proditores, tanquam Capitalem Inimicum sive Inimicos, ubicumque Locorum prosequemur & prosequentur, & ab aliis quibuscumque sic prosequi curabimus & efficiemus, curabunt & efficient cum effectu.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quòd nec Nos, nec Hæredes aut Successores nostri, nec Subditi nostri, nec quivis alius sub Obedientia, Districtu, Jurisdictione, aut Ditione nostris, vel eorum aliquis Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos suos prædictos, cujuscumque statûs, gradûs, aut conditionis existat vel existant, in Regna nostra, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quovismodo admittemus sive recipiemus, admittent sive recipient, nec ab aliis quibuscumque recipi vel admitti permittemus seu permittent; &, casu quo deinceps hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum vel Profugos suos infra nostra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Obedientias, Jurisdictiones, aut Districtus esse, latitare, aut quocumque alio modo etiam Vi & Casu fortuito existere seu applicare, acceperimus, vel quoquo modo intellexerimus, sciamus, aut aliquo modo suspitionem hujusmodi habuerimus, acceperint vel quoquo modo intellexerint, sciant, aut Suspitionem habuerint, tunc, absque omni fraude, dolo, malo ingenio, dilatione, excusatione, sinistrâ Verborum interpretatione, aut dissimulatione quacumque, aut alio quovis quæsito colore, illum sive illos Rebellem sive Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos suos, cujuscumque gradûs, statûs, conditionis aut dignitatis existat seu existant, statim & immediatè & absque quacumque dilatione, capiemus aut capi faciemus, capient aut capi facient, realiter & cum effectu: Eundemque sive Eosdem, sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter Mandabimus & Committemus, mandabunt & committent, atque illum sive illos sic tutè & securè tenebimus & custodiemus, tenebunt & custodient: Et præfatum *Regem Castellæ*, per Literas nostras propria Manu subscriptas & signatas, ejus rei quamprimùm poterimus quacumque, dolo, fraude, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, illum seu illos Rebellem sive Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos, realiter & cum effectu capiemus seu capi faciemus, capient seu capi facient, & Eum sive Eos & eorum quemlibet sic captum vel captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabimus & committemus, mandabunt & committent, atque in eisdem tutè & securè tenebimus & custodiemus, tenebunt & custodient: Atque illum sive illos sic captum vel captos, custoditum vel custoditos, quamprimùm per Literas dicti *Regis Castellæ*, Hæredum aut Successorum suorum, ad hoc requisiti fuerimus sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore aut causâ, usque ad & in Regna, Terras, Patrias, & Dominia ejusdem Regis, per nostros Subditos aut Officiarios, salvò & securè conduci faciemus realiter & cum effectu: ipsumque Rebellem sive Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, sic, ut præmittitur, in Regna, Patrias, Terras, & Dominia ejusdem Regis Conductum vel Conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Regis, per Literas suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctorisatis, videlicet, in aliquo Loco ad hoc tuto & securo, infra prædicta Regna, Patrias, Terras, & Dominia dicti Regis, statim, incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore aut causa, & absque aliquo in contrarium facto vel attemptato, purè, simpliciter, absolutè, & absque aliqua conditione quacumque, trademus & deliberabimus, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciemus & facient, Sumptibus tamen & expensis, pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore hujusmodi Traditionis & Deliberationis, Personis, quæ hujusmodi Conductum fecerunt, indilatè solvendis.

ITEM, Promittimus, Concordamus, & Concludimus quòd, si de nostro aut præfati *Regis Castellæ* expressis Consensu, Assensu, & Concordiâ contra aliquem Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates, Bellum aut Guerras simul inferri aut moveri contigerit, nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquod Appunctuamentum cum illo vel illis, aut aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur aut inferetur, sine expressâ præfati *Regis Castellæ* Scientia, Consensu, Assensu, & Voluntate, faciemus aut fieri consentiemus.

Et,

Quia præfatus *Rex Castellæ* Frater Consanguineus & Filius noster Carissimus, simili modo & formâ Se, Hæredes, & Successores suos Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris Astrinxit, Obligavit, & Confœderavit, & indè Nobis suas Litteras, Manu suâ subscriptas, & tàm Magno quàm Secreto Sigillo suis munitas, in bona & sufficienti Forma, dedit, tradidit, & deliberavit,

Nos Promisimus & per Præsentes Promittimus, bonâ Fide super Honore nostro, & in Verbo Regio, & super Partem Ligni veræ Sanctæ Crucis ac super Canonem Missæ & Sancta Dei Evangelia per Nos corporaliter tacta solempniter Juravimus quòd præsentem Tractatum & omnia & singula in eodem contenta benè, fideliter & inviolabiliter Tenebimus, Observabimus, & Perimplebimus, ac Teneri, Observari, & Adimpleri faciemus, absque eo quod contra ea vel eorum aliquod quoquo modo directè vel indirectè ullo unquam tempore veniemus, aut quicquam faciemus, fierive vel veniri permittemus aut consentiemus.

In cujus rei Testimonium præsentes Litteras Manu nostrâ propriâ subsignavimus, & tàm Magni quàm Privati Sigilli nostri appensione munivimus,

Dat.

aut quomodolibet tangere poterunt in futurum, inviolabiliter Observabimus, Intertenebimus, & Perimplebimus, Observarique, Interteneri, & Perimpleri faciemus, adeò benè, purè, firmiter, & fideliter, sicut si ipsas Amicitias, Ligas, & Confœderationes cum præfata *Domina Regina* Fecissemus, Concordavissemus, Conclusissemus, & Juravissemus, & sicuti si Præsentibus de verbo in verbum fuissent insertæ, absque eo quod in contrarium quicquam quoquo modo faciemus vel fieri permittemus.

In cujus Rei Testimonium præsentes Literas Manu nostrâ propriâ signavimus, & tàm Magnum quàm Privatum Sigillum nostrum eisdem apponi fecimus.

Dat. in *Castro nostro Richemondiæ* Decimo octavo die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo sexto, Regni verò nostri vicesimo primo.

HENRICUS R.

PORTER.

Instrumentum Publicum super Juramento Comitis Egmond.

Ann. D. 1506. *An. 21. H. 7. Ex Autogr.*

IN NOMINE DOMINI, AMEN.

Per hoc præsens Publicum Instrumentum Cunctis pateat evidenter & sit notum quòd,

Anno Domini Millesimo, Quingentesimo Sexto, Indictione nonâ, die verò Octavâ Mensis Junii, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Julii*, divinâ Providentiâ *Papæ Secundi*, Anno Tertio,

In Illustris ac Nobilis Viri Domini *Johannis Comitis de Egmonda* Locumtenentis Hollandiæ nostrorumque Notariorum publicorum & Testium infrascriptorum, ad hoc per antedictum Dominum *Johannem* Comitem & Locumtenentem specialiter vocatorum & rogatorum, Præsentia,

In Camerâ superiori Domûs & Inhabitationis *supradicti Comitis* Locumtenentis antedictæ Curiæ Hollandiæ sitâ & situatâ infra Oppidum seu Villam de Haga,

Personaliter constitutus Spectabilis & Egregius vir Dominus & Magister *Johannes Yong*, Legum Doctor, Serenissimi & Illustrissimi Principis ac Domini Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ ac Domini Hiberniæ* Orator & Commissarius ad Infrascripta specialiter & sufficienter deputatus, prout de suæ Commissionis Mandato, per Patentes Literas, Sigillo dicti *Regis Angliæ* sigillatas, quas antedictus Egregius Vir Magister *Johannes Yong* Orator & Commissarius antedictus, per eum tunc & ibidem exhibitas, publicè & altè perlegit (cujus Commissionis Tenor inferius est insertus & habetur) tenens in Manibus suis quendam Codicem,

In quo, ut asseruit, inter alia, continetur quidam Articulus Tractatûs Matrimonialis, per Serenissimos *Angliæ & Castellæ Reges* seu eorum Commissarios & Ambassiatores, inter dictum *Regem*
• XIII. 147. *Angliæ* ex una, & Serenissimam & Potentissimam Principem Dominam, Dominam *Margaretam Ducissam Sabaudiæ* Sacratissimi • *Romanorum Regis semper Augusti Primogenitam & Filiam Unicam* præfatique *Regis Castellæ Sororem*, Deo favente, futuros Conjuges, ex alia Partibus, Initi, concordati & conclusi,

Quem quidem Articulum præfatus Dominus *Johannes Yong*, ad Requisitionem dicti Illustris ac Nobilis Viri Domini *Johannis Comitis & Locumtenentis* prædicti, publicè, altè & intelligibiliter ibidem etiam perlegit,

In quo, inter cætera, continetur expressè, quòd memoratus

Dominus *Jacobus de Lucemburgo* Dominus de Flennes,
Dominus *Johanes de Lucemburgo* Dominus de Vile,
Dominus *Johannes Comes de Egmonda* Locumtenens de Hollandia,
Dominus *Michael de Croy* Dominus de Simpi,
Dominus *Florentius de Egmonda* Dominus de Ysselsteyn Admirallus Maris,
Dominus *Philibertus Dominus de Vere* dictus la Mouche,
Dominus *Johannes de Sauvage* Dominus Deschaubeliæ Præsidens Flandriæ,
Et Dominus *Jeronimus Lauweryn* Dominus de Waterfliet Thesaurarius,

In Præsentia Commissarii vel Commissariorum nostrorum, ad hoc per Nos deputandorum, ac coram Notariis & Testibus per prædictos Dominos ad hoc vocandis, citra Mensem Junii proximo futurum, super Canonem Missæ & Sancta Dei Evangelia, per ipsos & eorum quemlibet corporaliter tacta, Juramentum corporale facient & præstabunt, & eorum quilibet faciet & præstabit, quòd Ipsi & eorum quilibet exhibebunt, facient, & præstabunt, exhibebit, faciet, & præstabit, omnem Operam, Opem, & Diligentiam, sibi possibilem, ac talem & tantam qualem & quantam in suis propriis Rebus & Negotiis & Causis urgentissimis faceret aut quoquomodo facere posset aut vellet, apud præfatum *Regem Castellæ, &c. Archiducem Austriæ, &c.* ejusque Hæredes & Successores, eorumque Locumtenentes & alios eorum Officiales quoscunque, eosdemque & eorum quemlibet, diligenter, realiter & cum effectu, omnibus viis & modis sibi possibilibus, & non minus quam in Causis suis propriis faceret, aut facere posset, aut vellet, solicitabit, exhortabitur & requiret, ac quantum in ipso erit realiter & cum effectu curabit, de tempore in tempus, quotiens & quando opus fuerit, vel Res & Causa hoc postulaverit, vel per Nos nostrosve Executores aut Assignatos requisitus fuerit & interpellatus fuerit, quòd præfatus *Rex Castellæ, &c. Archidux Austriæ, &c.* ejusve Hæredes aut Successores præfato *Regi Angliæ* ejusve Executoribus vel Assignatis, Terminis, Locis, Temporibus, Modisque & formis • in prædicto Tractatu pleniùs & planiùs expressatis & declaratis, tàm Summam *Trecentarum Millium Coronarum Franciæ, boni Auri & justi ac legalis Ponderis,* • XIII. 148.
pro Matrimonio prædicto, quàm etiam Annuam Summam *Triginta Millium octingentarum & quinquaginta Coronarum Franciæ*, pro Dotibus dictæ *Dominæ Margaretæ*, ex Hispania & Sabaudia, constante dicto Matrimonio, Solvendarum, similiter boni Auri & Justi ac legalis Ponderis, & earumdem Summarum quamlibet Partem benè, firmiter & fideliter solvet, tradet & deliberabit, solvive, tradi, & deliberari faciet,

Ac etiam quòd omnia & cætera alia & singula, inter Nos & præfatum *Regem Castellæ, &c. Archiducem Austriæ, &c.* antehac qualitercumque Conventa, Concordata & Conclusa, per præfatum *Regem Castellæ*, quatenus ipsum concernunt vel concernere poterunt, debitè, firmiter & fideliter Observabuntur & Adimplebuntur,

Et insuper quòd præfati Principes & Domini & eorum quilibet, post præstitum hujusmodi Juramentum, rogabunt & rogabit Notarios prædictos, ut super Præmissis unum vel plura conficiant Instrumentum vel Instrumenta auctenticum vel auctentica, eorumdemque Instrumentorum Unum, in Publicam Formam redactum, Commissario vel Commissariis nostris, tunc Præsenti vel Præsentibus, tunc & ibidem tradent & deliberabunt, tradet & deliberabit, tradive & deliberari facient & faciet, prout in Tractatu prædicto desuper concordato & concluso pleniùs & clariùs continetur.

Nos

cius & Commissarius pro Nobis & Nomine nostro fecerit de & in Præmissis seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, decimo die Maii Anno Regni nostri Vicesimo primo.

ITEM, quòd præfatus *Rex Castellæ*, *&c.* *Archidux Austriæ*, *&c.* curabit & realiter faciet cum effectu quòd,

Dominus *Wilhelmus de Croy* Dominus de Chieure Locumtenens Generalis præfati *Regis Castellæ*, *&c.* *Archiducis Austriæ*, *&c.*

Dominus *Thomas de Plaine* Dominus de Maigny præfati Regis Cancellerius,

Dominus *Carolus de Croy* Princeps de Chimay,

Dominus *Henricus de Nassou* Dominus de Breda,

* XIII. 149. * Dominus *Jacobus de Lucemburgo* Dominus de Fiennes,

Dominus *Johannes de Lucemburgo* Dominus de Vile,

Dominus *Johannes Comes de Egmonda* Locumtenens de Hollandia,

Dominus *Michael de Croy* Dominus de Sempi,

Dominus *Florentius de Egmonda* Dominus de Yssellteyn Admirallus Maris,

Dominus *Philibertus Dominus de Vere* dictus de Mouche,

Dominus *Johannes de Sauvage* Dominus Deschanbeliæ Præsidens Flandriæ,

Et Dominus *Jeronimus Lauweryn* Dominus de Watervliet Thesaurarius,

Expedient dabunt & tradent, aut expediri dari & tradi facient, & eorum quilibet expediet, dabit & tradet, expediri, dari aut tradi faciet, præfato *Regi Angliæ* ejusve Deputato vel Deputatis, in Civitate Londoniæ, citra Primum Diem Mensis Augusti Datam præsentis Tractatûs proximè & immediate sequentem, suas Literas Obligatorias, in debita & sufficienti forma factas & expeditas, Manibus suis signatas & suis Sigillis sigillatas,

Per quas ipsi & eorum singuli astringent obligabunt & promittent Se Hæredes & Successores suos exhibituros facturos & præstituros omnem Operam Opem & Diligentiam sibi & eorum cuilibet possibilem, ac talem & tantam qualem & quantam in suis propriis Rebus Negotiis & Causis urgentissimis facerent aut quoquomodo facere possent deberent aut vellent, aut eorum aliquis faceret vel quoquomodo facere posset aut vellet, absque aliquo dolo, fraude aut alio quovis quæsito colore, apud præfatum *Regem Castellæ*, *&c.* *Archiducem Austriæ*, *&c.* ejusque Hæredes & Successores eorumque Locatenentes & alios eorum Officiales quoscunque, eosdemque & eorum quemlibet diligenter realiter & cum effectu omnibus viis & modis sibi & eorum cuilibet possibilibus & non minusquàm in causis suis propriis ut supra dictum est facerent aut facere possent aut vellent, Solicitaturos Exhortaturos & Requisituros & quantum in ipsis & eorum quolibet erit realiter & cum effectu Curaturos & Effecturos de tempore in tempus quotiens & quando opus fuerit, vel Res & Causa postulaverint, vel per præfatum *Angliæ Regem* ejusve Executores aut Assignatos ejusve aut eorum Deputatum vel Deputatos per suas Literas vel Nuncios Requisiti & Interpellati fuerint, quòd tàm dicta Summa *Trecentorum Milium Franciæ* boni Auri & Justi ac legalis Ponderis, quàm dicta Annua Summa *Triginta Milium Octingentarum & quinquaginta Coronarum Franciæ*, pro Dote Sabaudiæ & Hispaniæ Solvendarum, similiter boni Auri & justi ac legalis Ponderis, & earumdem Summarum quælibet Pars sive Particula, in Coronis prædictis, vel alia Moneta Auri Sterlingorum, ad earumdem Coronarum verum Va-

EGO Dominus Johannes Comes de Egmonda, *Locumtenens Hollandiæ*,

Coram vobis, venerabili Viro Magistro Johanne Yong *Legum Doctore Serenissimi & Illustrissimi Principis Domini* Henrici, *Dei gratiâ*, Regis Angliæ *&* Franciæ *&* Domini Hiberniæ *in hac parte Oratore & Commissario sufficienter auctorisato, necnon coram vobis Notariis Publicis & Testibus in hac parte vocatis specialiter & rogatis,*

JURO *super Canonem Missæ per me Impræsentiarum inspectum, & sancta Dei Evangelia per me corporaliter tacta, me Solicitaturum Procuraturum & quantum in me erit realiter Effecturum quòd Serenissimus Dominus meus* Rex Castellæ *omnia & singula Articulos & Capitula, in Articulo jam lecto & in Tractatu Matrimoniali inter Serenissimos* Angliæ & Castellæ Reges *vel eorum Commissarios jam proximè inito concordato & concluso contenta, juxta vim formam & effectum dicti Tractatûs & Articuli, debitè firmiter & fideliter Observabit, ac integerrimè Adimplebit:*

SIC ME DEUS ADJUVET ET HÆC SANCTA DEI EVANGELIA.

Et rogo & requiro vos, Domini Notarii, ut de hoc Juramento per me præstito Unum vel plura conficiatis Instrumentum vel Instrumenta auctenticum vel auctentica, & vos, hic Præsentes, in Testes ad perhibendum Testimonium de hoc meo Juramento pro Loco & Tempore oportunis.

Post cujus quidem Cedulæ Lecturam & Juramenti Præstationem, prout in ipsâ proximâ insertâ Cedulâ de verbo ad verbum continetur, idem Dominus *Johannes Comes* & Locumtenens de Hollandia prædictus Ipsammet Cedulam Manu suâ propriâ subscripsit, & eandem sic ut præmittitur subscriptam præfato Domino *Johanni Yong* ad Manus tradidit & deliberavit, nosque Notarios Publicos, ut desuper sibi, & omnibus quorum interest intererit aut interesse potent quomodolibet in futurum, conficeremus unum vel plura Publicum seu Publica Instrumentum seu Instrumenta, in auctentica forma, requisivit.

Acta fuerunt hæc omnia & singula prout supra scribuntur & recitantur sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, die & Loco prædictis,

Præsentibus tunc ibidem Egregiis & Circumspectis viris, Dominis & Magistris,

Jacobo Ruysch Decano Capellæ Hagen.

Florentio de Wingaerdin,

Wilhelmo erendiechi,

Gerardo de Myda,

Legum Doctoribus & Consiliariis Curiæ Hollandiæ,

Necnon,

Cornelio Cruesinch, Milite,

Johanne Thompson,

Et *Johanne Wyls*,

Anglicis & literatis Testibus ad Præmissa vocatis specialiter atque rogatis.

Et ego Willielmus Falke *Norwicensis Diœcesis, Curiæ Cantuariensis Procuratorum generalium Unus, de Auctoritate Apostolica Notarius Publicus, quia præmissæ Commissionis & Mandati Exhibitioni, Articuli Lecturæ, dicti Nobilis viri Juramenti superius nominati Præstationi, Cedulæque Juramenti subscriptæ Traditioni & Requisitioni prædictæ, cæterisque Præmissis omnibus & singulis,* dum

mi Principis ac Domini Domini *Henrici*, *Regis Angliæ & Franciæ ac Domini Hiberniæ* Orator & Commiſſarius ad Infraſcripta ſpecialiter & ſufficienter deputatus, prout de ſuæ Commiſſionis Mandato, per Patentes Litteras, Sigillo dicti *Regis Angliæ* ſigillatas, quas antedictus Egregius Vir Magiſter *Johannes Yong* Orator & Commiſſarius, per tunc tum & ibidem exhibitas, palàm & publicè oſtendit (cujus Commiſſionis Tenor inferiùs eſt infertus & habetur) tenens in Manibus ſuis quemdam Codicem,

In quo, ut aſſeruit, inter alia, continetur quidam Articulus Tractatûs Matrimonialis, per Sereniſſimos *Angliæ & Caſtellæ Reges* ſeu eorum Commiſſarios & Ambaſſiatores, inter dictum *Regem Angliæ* ex una, & Sereniſſimam & Potentiſſimam Principem Dominam Dominam *Margaretam Duciſſam Sabaudiæ* Sacratiſſimi *Romanorum Regis ſemper Auguſti Primogenitam & Filiam Unicam*, præfatique *Regis Caſtellæ Sororem*, Deo favente, futuros Conjuges, ex alia Partibus, Initi, concordati & concluſi,

Quem quidem Articulum præfatus Dominus *Johannes Yong*, ad Requiſitionem dicti Illuſtris ac Nobilis Viri Domini *Jacobi Domini de Fiennes* publicè altè & intelligibiliter ibidem etiam perlegit,

In quo, inter cætera, continetur expreſsè, quòd memoratus Dominus *Jacobus Dominus de Fiennes* prædictus jurare debet ſuper Canonem Miſſæ & ad Sancta Dei Evangelia, & nonnulli alii Domini & Principes in eodem Articulo nominati, ſic jurare debent & eorum quilibet ſimili modo jurare debet ſuper Canonem Miſſæ & ad Sancta Dei Evangelia, de faciendis & obſervandis tàm in dicto Articulo quàm in præfato Tractatu Matrimoniali contentis & expreſſis, prout & quemadmodum in eiſdem Articulo & Tractatu pleniùs continetur & habetur,

Quorum quidem Mandati ſeu Commiſſionis & Articuli hujuſmodi Tenores ſucceſſive ſequuntur, & ſunt tales.

Henricus, Dei Gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, univerſis & ſingulis ad quorum notitias præſentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm in quodam Tractatu,

De Data viceſimi Diei menſis Martii, Anno Domini Milleſimo, Quingenteſimo quinto,

Inter Noſtros ex una, & Excellentiſſimi Illuſtriſſimi & Potentiſſimi Principis *Philippi*, Dei Gratiâ, *Regis Caſtellæ*, *&c. Archiducis Auſtriæ*, *&c.* Fratris Conſanguinei & Filii noſtri Chariſſimi Ambaſſiatores, Legatos, Oratores, Nuncios, Procuratores & Commiſſarios Partibus ex altera, inito, concordato & concluſo,

De & pro Matrimonio, inter Nos & Sereniſſimam ac Præclariſſimam Principem Dominam *Margaretam Duciſſam Sabaudiæ* Sacratiſſimi *Romanorum Regis ſemper auguſti Primogenitam & Filiam unicam*, necnon præfati *Regis Caſtellæ Sororem Chariſſimam*, Deo duce, habendo & contrahendo,

Inter alia, continetur,

* XIII. 152. * Quòd præfatus *Rex Caſtellæ*, *&c. Archidux Auſtriæ*, *&c.* cujium octingentarum & quinquaginta Coronarum Franciæ*, pro Dotibus dictæ *Dominæ Margaretæ*, ex Huſpania & Sabaudia, conſtante dicto Matrimonio, Solvendarum, ſimiliter boni Auri & Juſti ac legalis Ponderis, & earumdem Summarum quamlibet Partem benè firmiter & fideliter ſolvet tradet & deliberabit, ſolvive tradi & deliberari faciet,

Ac etiam quòd omnia & cætera alia & ſingula, inter Nos & præfatum *Regem Caſtellæ*, *&c. Archiducem Auſtriæ*, *&c.* ante hac qualitercumque Conventa, Concordata & Concluſa, per præfatum *Regem Caſtellæ*, quatenus ipſum concernunt vel concernere poterunt, debitè, firmiter & fideliter Obſervabuntur & Adimplebuntur,

Et inſuper quòd præfati Principes & Domini & eorum quiliber, poſt præſtitum hujuſmodi Juramentum, rogabunt & rogabit Notarios prædictos, ut ſuper Præmiſſis unum vel plura conficiant Inſtrumentum vel Inſtrumenta auctenticum vel auctentica, eorumdemque Inſtrumentorum Unum, in Publicam Formam redactum, Commiſſario vel Commiſſariis noſtris, tunc Præſenti vel Præſentibus, tunc & ibidem tradent & deliberabunt, tradet & deliberabit, tradive & deliberari facient & faciet, prout in Tractatu prædicto deſuper concordato & concluſo pleniùs & clariùs continetur,

Nos igitur *Rex Angliæ* prædictus,

Cupientes Præmiſſa & eorum quodlibet, uti inter Noſtros & prædicti *Regis Caſtellæ*, *&c. Archiducis Auſtriæ*, *&c.* Commiſſarios & Oratores Conventa, Concordata, & Concluſa ſunt, benè & fideliter expediri, adimpleri, & debitè Executioni mandari,

Dilectum & Fidelem Conſiliarium noſtrum Magiſtrum *Johannem Yong* Legum Doctorem (de cujus Fidelitate, Induſtriâ, & Circumſpectione pleniùs confidimus) noſtrum verum & legitimum Oratorem, Procuratorem, Nuncium, & * Commiſſarium * XIII. 153.
ſpecialem Conſtituimus, Facimus, Ordinamus, & Deputamus per Præſentes,

Dantes & Concedentes eidem plenam Poteſtatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & ſpeciale, pro Nobis & Nomine noſtro, prædictos Principes & eorum quemlibet perſonaliter Accedendi,

Et cum eiſdem de & ſuper præfati Juramenti Præſtatione & cæteris Præmiſſis & eorum Circumſtantiis Conveniendi, Communicandi, Tractandi, & Concludendi,

Necnon & ipſius Juramenti Præſtationi, & cæterorum Præmiſſorum & eorum cujuſlibet Executioni & Expeditioni perſonaliter intereſſendi, & Præſentiam ſuam præſtandi,

Ipſamque effectualiter præſtari, expediri & executioni mandari Videndi & Audiendi,

Ac etiam Inſtrumentum Publicum & Auctenticum ſuperinde, in Publicam Formam, ut præmittitur, redactum, ab eiſdem Principibus & Dominis & eorum quolibet Petendi, Requirendi, & Recipiendi, juxta formam & effectum Tractatûs prædicti,

Cæteraque omnia & ſingula Faciendi, Exercendi, & Exequendi, fierique & exerceri & exequi Petendi, Audiendi & Videndi, quæ in Præmiſſis ſeu circa ea vel eorum aliquod neceſſaria fuerint ſeu

Thesaurarius,

Expedient dabunt & tradent, aut expediri dari & tradi facient; & eorum quilibet expediet, dabit & tradet, expediri, dari, & tradi faciet, præfato *Regis Angliæ* ejusve Deputato vel Deputatis, in Civitate Londoniæ, citra Primum Diem Mensis Augusti Datam præsentis Tractatus proximè & immediate sequentem, suas Literas Obligatorias, in debita & sufficienti forma factas & expeditas, Manibus suis signatas & suis Sigillis sigillatas,

Per quas ipsi & eorum singuli astringent obligabunt & promittent Se Hæredes & Successores suos exhibituros facturos & præstaturos omnem Operam Opem & Diligentiam sibi & eorum cuilibet possibilem; ac talem & tantam qualem & quantam in suis propriis Rebus Negotiis & Causis urgentissimis facerent aut quoquomodo facere possent deberent aut vellent; aut eorum aliquis faceret vel quoquomodo facere posset aut vellet, absque aliquo dolo, fraude aut alio quovis quæsito colore, apud præfatum *Regem Castellæ, &c. Archiducem Austriæ, &c.* ejusque Hæredes & Successores eorumque Locatenentes & alios eorum Officiales quoscumque, eosdemque & eorum quemlibet diligenter realiter & cum effectu omnibus viis & modis sibi & eorum cuilibet possibilibus & non minus quàm in causis suis propriis ut supra dictum est facerent aut facere possent aut vellent, Solicitaturos Exhortaturos & Requisituros & quantum in ipsis & eorum quolibet erit realiter & cum effectu Curaturos & Effecturos de tempore in tempus quotiens & quando opus fuerit, vel Res & Causa hoc postulaverint, vel per * præfatum *Angliæ Regem* ejusve Executores aut Assignatos eiusve aut eorum Deputatum vel Deputatos per suas Literas vel Nuncios Requisiti & Interpellati fuerint, quòd tàm dicta Summa *Trecentum Milium Coronarum Franciæ* boni Auri & justi ac legalis Ponderis, quàm dicta Annua Summa *Triginta Millium Octingentarum & quinquaginta Coronarum Franciæ*, pro Dotibus Sabaudiæ & Hispaniæ Solvendarum, similiter boni Auri & justi ac legalis Ponderis, & earumdem Summarum quælibet Pars sive Particula, in Coronis prædictis, vel alia Moneta Auri Sterlingorum, ad earumdem Coronarum verum Valorem, Locis & Terminis modo & formâ prædictis, præfato *Regi Angliæ* ejusve Executoribus aut Assignatis Ipsiusve aut eorum Deputato vel Deputatis benè firmiter & fideliter Solvantur,

* XIII. 154.

Et quòd omnia cætera alia & singula, inter eosdem Reges antehac qualitercumque Conventa & Conclusa, debitè firmiter & fideliter Observentur & Adimpleantur,

Et ad omnia & singula Præmissa & eorum quodlibet faciendum præfati Domini in hoc Articulo superiùs nominati, & eorum quilibet, coram Notariis & Testibus, ad hoc per eos vocatis & rogatis, ac in Præsentia Commissarii vel Commissariorum præfati *Regis Angliæ* ad hoc Deputati vel Deputatorum, citra Mensem Junii proximè futurum, super Canonem Missæ & Sancta Dei Evangelia, per ipsos & eorum quemlibet corporaliter tacta, Juramentum corporale facient & præstabunt & eorum quilibet faciet & præstabit, rogabuntque insuper & eorum quilibet rogabit Notarios prædictos ut super Præmissis Unum vel plura conficiant Instrumentum vel Instrumenta auctenticum seu auctentica, eorumdemque Instrumentorum unum in Publicam Formam redactum Commissario vel Commissariis præfati *Regis Angliæ* tunc præsenti vel præsentibus iidem Domini supranominati & eorum quilibet tunc & ibidem tradent & deliberabunt, tradet & deliberabit, tradive & deliberari facient & faciet.

QUIBUS QUIDEM Commissione & Articulo, sic ut præmittitur ibidem prout ubi supra Exhibitis & Perlectis, statim & incontinenti, coram dicto Domino *Johanne Jong* Oratore & Commissario & in nostrorum Notariorum Publicorum & Testium infrascriptorum Præsentia, sæpedictus Dominus *Jacobus de Lucemburgo* Dominus de Fiennes prædictus,

continetur, idem Dominus *Jacobus de Lucemburgo Dominus de* Fiennes prædictus Ipsammet Cedulam Manu suâ propriâ subscripsit, & eandem sic ut præmittitur subscriptam præfato Domino *Johanni Yong* ad Manus tradidit & deliberavit, nosque Notarios * Publicos, ut desuper sibi, & omnibus quorum interest intererit aut interesse poterit quomodolibet in futurum, conficeremus unum vel plura Publicum seu Publica Instrumentum seu Instrumenta, in auctentica forma, requisivit.

* XIII. 155.

Acta fuerunt hæc omnia & singula prout supra scribuntur & recitantur sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, die, & Loco prædictis,

Præsentibus ibidem;

Nobilibus Viris Dominis,
Johanne Feyrervilli Secretario dicti Regis Castellæ uno,
Waltero de Heesvelde præfati Domini Jacobi Domûs Magistro;
Necnon,
Johanne de Prato,
Jacobo de Bordryngen;
Ac Magistro *Willielmo Skynner* Artium Interprete,
Magistro *Thoma Walle*, aliàs *Guysnes*,
Johanne Thompson,
Et *Johanne Blacbole*;
Anglicis & literatis Testibus ad Præmissa vocatis specialiter atque rogatis.

Et ego Willielmus Falke *Norwicensis Diœcesis, Curiæ Cantuariensis Procuratorum generalium Unus, de Auctoritate Apostolica Notarius Publicus, quia præmissæ Commissionis & Mandati Exhibitioni, Articuli Lecturæ, dicti Nobilis viri Juramenti Præstationi, Cedulæque Juramenti superscripti Traditioni & Requisitioni, cæterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die & Loco prædictis, in præsentia Discreti Viri Domini* Henrici de Zuene *Notarii Publici subscripti, unà mecum in dicta Causa assumpti, agebantur & fiebant, cum prænominatis Testibus Præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, ideò hoc præsens Publicum Instrumentum, aliis Negotiis & Causis rationabilibus ad tunc detentus & districtus, per alium scribi feci, Manu tamen meâ propriâ subscripsi, publicavi & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque & Nomine meis solitis & consuetis signavi, in fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum rogatus & requisitus.*

Et ego Henricus de Zuene, *Presbiter Cameracensis Diœcesis, Publicus Sacris Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus Notarius, quia prædictæ Commissionis & Mandati Exhibitioni, Articuli Lecturæ, Juramenti Præstationi, & Cedulæ Traditioni, cæterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, per dictos Dominos & coram eis respectivè fierent & agerentur, unà cum provido Viro* Willielmo Falke *Norwicensis Diœcesis Notario Publico præscripto, & prænominatis Testibus, præsens interfui, eaque sic fieri vidi & audivi, ideò præsens Publicum Instrumentum, Manu alterius fideliter scriptum, exinde confeci, & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque & Nomine meis solitis hic me propriâ Manu subscripsi & signavi in Fidem & Testimonium Veritatis omnium & singulorum Præmissorum rogatus & requisitus.*

Consimile Instrumentum, 14 Juni A. D. 1506. A. 21. H. 7 cum hoc Lemmate; videlicet,

Juramentum Domini Caroli de Croy *Principis de Chimay, pro Matrimonio contrahendo inter* H. 7. *&* Margaretam Filiam Regis Romanorum.

Pro

biæ, *Commissario Serenissimi & Illustrissimi Principis Domini* Henrici, *Dei gratiâ*, Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ, *in hac parte Oratore & Commissario sufficienter auctorisato,*

Necnon coram vobis, Magistro Wilhelmo Benyngton *in Legibus Bacalario, Magistro* Roberto Robyns, *& Magistro* Egidio le Seneschall, *Notariis Publicis, & Reverendis in Christo Patribus & Dominis*, Domino Alfonso & Domino Jacobo Pacensi & Citinensi Episcopis, Domino Andrea de Burgo *Sacratissimi* Regis Romanorum semper Augusti *Oratore*, Domino Frederico de Croye Domino de Royulx, *& Magistro* Francisco de Mellun *Præposito Sancti Audomari, Testibus in hac parte vocatis specialiter & rogatis,*

JURO *super Canonem Missæ, per Me inpræsentiarum inspectum, & Sancta Dei Evangelia per Me corporaliter tacta, Me Exhibiturum, Facturum, & Præstaturum omnem Operam, Opem, & Diligentiam, michi possibilem, ac talem & tantam qualem & quantam in meis propriis Rebus, Negotiis, & Causis urgentissimis facerem aut quoquomodo facere deberem, possem aut vellem, absque aliquo dolo, fraude, aut quovis quæsito colore, apud Illustrissimum & Potentissimum Principem Dominum meum Metuendissimum* Dominum Philippum REGEM Castellæ, Legionis, &c. ARCHIDUCEM Austriæ, DUCEM Burgundiæ, COMITEM Flandriæ, &c. *ejusque Hæredes & Successores, eorumque Locatenentes, & alios eorum Officiales quoscumque, eosdemque & eorum quemlibet diligenter realiter & cum effectu, omnibus viis & modis michi possibilibus, & non minus quàm in propriis Rebus, Negotiis, & Causis meis urgentissimis facerem aut quoquo modo facere possem aut vellem, Solicitaturum, Procuraturum, Exhortaturum, & Requisiturum, quantum in me erit, realiter & cum effectu Curaturum & effecturum, de tempore in tempus, quotiens & quando opus fuerit, vel Res & Causa hoc postulaverint, vel per præfatum* Regem Angliæ *ejusve Executores aut Assignatos ejusve aut eorum Deputatum vel Deputatos per suas Literas vel Nuncios requisitus & interpellatus fuerim, quòd præfatus Princeps meus Hæredesve aut Successores sui omnia & singula Articulos & Capitula, cujusdam Tractatus Matrimonialis, inter Commissarios* Regum prædictorum *initi, concordati, & conclusi*, de Data Vicesimi Diei Martii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto (*ad quem Me refero & pro hic inserto haberi volo*) *atque omnia cætera & singula alia, inter præfatum* Angliæ Regem *& antedictum* Castellæ Regem *aut eorum Commissarios sufficienter in ea parte auctorisatos, ante hac qualitercumque Conventa & Conclusa, quatenus ipsum concernunt vel concernere possunt, benè firmiter & fideliter in omnibus & per omnia Observabit & Adimplebit;*

SIC DEUS ME ADJUVET ET HÆC SANCTA DEI EVANGELIA:

Super quibus omnibus & singulis Dominus *Florentius de Egmonda* Dominus de Yiselsten Admirallus Maris antedictus Nos Notarios Publicos subscriptos unum vel plura Instrumentum seu Instrumenta Publicumve Publica exinde conficere instanter requisivit.

Acta fuerunt hæc omnia & singula, prout suprascribuntur & recitantur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, die, & Loco suprascriptis;

cum Discretis Viris, Willielmo Benyngton *& Magistro* Egidio le Seneschal *Notariis Publicis subscripsi, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum rogatus specialiter & requisitus.*

R. ROBINS.

Et ego Egidio le Senescal *Clericus Tornensis ac Regis Castellæ Capellanus Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus Notarius Juratus, quia hujusmodi Juramenti Præstationi ejusdemque Circumstantiis ac cæteris Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis agebantur & fiebant, unà cum prænominatis Testibus præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, ideircò hoc præsens Publicum Instrumentum, Manu alterius fideliter scriptum, exinde confeci, & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque Nomine & Cognomine meis solitis signavi, ac Manu propriâ, unà cum Discretis Viris,* Willielmo Banyngton *in Legibus Bacalario, ac Magistro* Roberto Robins *Notariis Publicis, subscripsi, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum requisitus specialiter & rogatus.*

EGIDIUS LE SENESCAL.

De Restitutionibus Temporalium Episcopatus London.

REX Escaetori suo in Comitatu Middlesexiæ, Salutem. Ann. D:
Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper Vacante Ecclesia 1506.
Cathedrali Londoniensi, per Obitum, bonæ Memoriæ, *Willielmi* *An.* 21.
nuper Episcopi ibidem, Venerabilem in Christo Patrem *Ricar-* *H.* 7.
dum, nuper Cicestrensem Episcopum, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ *Pat.* 21.
Cicestrensi, cui tunc præerat, tenebatur, Absolvens, ad dictam *H.* 7.
Ecclesiam Londoniensem Transtulerit, ipsumque eidem Ecclesiæ *p.* 2.
Londoniensi in Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Li- *m.* 9.
teras Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Ricardus*, sic ad dictam Ecclesiam Londoniensem translatus, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè Renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

* Cepimus Fidelitatem *ipsius Ricardi*, sic ad dictam Ecclesiam * XIII.
Londoniensem translati, & Temporalia Episcopatûs illius, prout 158.
moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd *eidem Ricardo*, sic ad dictam Ecclesiam Londoniensem translato Temporalia prædicta cum pertinentiis, in Balliva tua, sine Dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Cicestren.* primo die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

tibus subscriptis, sub eadem Data, videlicet,

Escaetori Regis in Com. Norff. & Suff.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Essex. & Hertf.
Dilecto Regis Richardo Haddon *Majori Civitatis suæ Londoniæ ac Escaetori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Magistro præfato de Concessionibus.

Ann. D. 1506. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
Sciatis quòd,

An. 22. H. 7. Pat. 22. H. 7. p. 2. m. 24. Cùm Episcopatus Eliensis, Vicesimo quarto die Augusti, Anno Regni nostri Vicesimo primo, per Mortem, bonæ Memoriæ, *Ricardi Redmayn nuper Episcopi ibidem*, nuper vacaverit, ac idem Episcopatus ab eodem Vicesimo quarto die Augusti usque Quintum Diem Novembris, Anno Regni nostri Vicesimo secundo, per Mortem *ipsius Ricardi* vacâsset,

Et quòd Nobis, per *Priorem & Conventum* Ecclesiæ Cathedralis Eliensis & Successores suos, pro Custodia ejusdem Episcopatûs & Temporalium ejusdem Episcopatûs, illo Vacante, si per unum Annum vacaverit, de *Duobus Millibus Librarum* pro Anno illo, &c, si minori vel majori tempore quàm per Annum hujusmodi Vacatio duraverit, tunc per eosdem *Priorem & Conventum* & Successores suos prædictos de Rata dictarum *Duarum Millium Librarum* per Annum pro Rata temporis Vacationis prædictæ, Nobis respondere debeat,

* XIII. 159. * De Gratiâ nostrâ speciali ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Reverendo in Christo Patri *Jacobo nunc Eliensi Episcopo* & Assignatis suis omnes & omnimoda ac tantas & hujusmodi Denariorum Summas, necnon omnia & singula Exitus & Proficua, Reventiones & Emolumenta omnium & singulorum Temporalium Episcopatûs Eliensis prædicti, ac omnium Maneriorum, Dominiorum, Terrarum, Tenementorum, RedditLuum, Servitiorum, Reversionum, & Possessionum quorumcumque Episcopatûs prædicti, seu eidem Episcopatui quoquo modo pertinentia sive incumbentia, cum omnibus & singulis Fructubus, Commoditatibus, & Emolumentis de prædictis Temporalibus, Maneriis, Dominiis, Terris, Tenementis, Redditibus, Reversionibus, Servitiis, & cæteris Præmissis seu eorum aliquo vel aliqua eorumdem Parcella, quæ ad Nos, ratione Vacationis prædictæ, a tempore Mortis *prædicti Ricardi* nuper Episcopi, hucusque pertinent aut pertinere deberent,

Habenda, Levanda & Percipienda eidem *Jacobo* nunc Episcopo & Assignatis suis omnia & singula Præmissa, tam per Manus præfatorum *Prioris & Conventûs* & Successorum suorum, quàm per Manus Receptorum & Ballivorum nostrorum quorumcumque pro tempore existentium, necnon per Manus Receptorum, Ballivorum, Tenentium, Firmariorum & Occupatorum prædictorum Temporalium, Maneriorum, Dominiorum, Terrarum, Tenementorum prædictorum & cæterorum Præmissorum & cujuslibet inde Parcellæ pro tempore existentium, ac per Manus *ipsius Jacobi* nunc Episcopi & Assignatorum suorum, de Dono nostro adeò liberè plenè & integrè prout Nos vel Hæredes nostri ratione Vacationis prædictæ haberemus, si præsens Concessio nostra *præfato Jacobo* nunc Episcopo inde facta nunc fuisset, absque Compoto

natos, sive Deputatos suos & eorum alterius, [illegible] nigenas *Mille & Trescenta Quintalia sive Kyntalla* [illegible] dictæ Sanctæ Cruciatæ ex Partibus [illegible] quibuscumque aliis Partibus & Locis Ultramarinis provide[illegible]

Ac eadem Mille & Trescenta Quintalia [illegible] sic provisa in una Navi vel diversis Navibus Angliæ, Hispan. aut aliarum Partium Exterarum quarumcumque, una vice vel diversis vicibus, ad eorum & cujuslibet eorum libitum, * Carcare & Onerare, seu Carcari & Onerari facere, * XIII. 160.

Ac eadem *Mille Trescenta Quintalia Aluminum*, sic Carcata & Onerata, in hoc Regnum nostrum Angliæ, unâ vice vel diversis vicibus, Traducere & Carcare, seu Traduci & Carcari facere,

Et ibidem eadem Alumina, ubicumque quandocumque & quotienscumque præfatis *Augustino* & *Antonio* Factoribus, Attornatis, & Deputatis suis aut eorum alicui vel aliquibus placuerit, Vendere, Exponere, Alienare, & Escambiare, seu Venditioni ponere ad eorum & cujuslibet eorum libitum & placitum, ac ad eorum & cujuslibet eorum maximum Proficuum & Avantagium possint, & valeant, possitque & valeat licitè & impunè, absque Molestatione, Impedimento, Interruptione, Perditione, Dampno, Forisfacturâ, seu Gravamine quocumque nostrûm, vel Hæredum nostrorum, aut Custumariorum, Contrarotulatorum, Scrutatorum, sive aliquorum aliorum Officiariorum, Ministrorum, aut Subditorum nostrorum quorumcumque; aliquibus Statutis sive Ordinationibus de Implicamentis, aut aliquibus aliis Statutis, Actubus, Ordinationibus, Provisionibus, Proclamationibus, sive Restrictionibus in contrarium factis sive faciendis, non in aliquo obstantibus, & hoc a die Datæ Præsentium usque ad Diem ultimam Mensis Aprilis proximò venturam,

Decernentes Nos quòd, infra dictum tempus, nullus alius vel nulli alii, nisi prædicti *Augustinus* & *Antonius* & eorum Factores & Deputati, Vendere possit aut possint in dicto Regno nostro alia Alumina ex quibuscumque Partibus vel Regionibus advecta vel advehenda, portata vel portanda, sed quòd solummodo ipsis *Augustino* & *Antonio* & eorum cuilibet, & eorum Factoribus & Deputatis liceat dicta eorum Alumina, usque ad dictam Summam *Mille Trescentarum Quintalium*, Vendere & Venditioni exponere,

Dùm tamen dicti *Augustinus* & *Antonius* sive Attornati sui prædicti aliquam Quintaliam sive Centenam hujusmodi Aluminum ultra Pretium *Viginti Sex Solidorum & Octo Denariorum Sterlingorum*, non vendant, prout Pretium hujusmodi Aluminum in hac Civitate nostra Londoniæ in præsenti currit;

Proviso semper quòd Nobis de Custumis, Subsidiis, & aliis Deveriis, Nobis pro Aluminibus prædictis in hac parte debitis, fideliter respondeatur, ut ipsi *Augustinus* & *Antonius* Nobiscum convenerunt.

In cujus, &c,

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo quinto die Decembris.

Pro Elemosinario Regis.

Ann. D. 1507. REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.
An. 22. H. 7. Sciatis Nos Concessisse Dilecto Clerico nostro Magistro Pat. 22. H. 7. p. 2. m. 12. *Johani Ednam* Eleemosinario nostro, in Augmentationem Eleemosinæ nostræ, tàm omnia & omnimoda Bona & Catalla quorumcumque Personarum *Felonum de Se* & cujuslibet Personæ *Felonis*

p. 1. m. 6. *lao Duodo*, *Petro Tiepolo*, *Benedicto Grymani*, & *Stephano Fexano*, Mercatoribus de Venecia, ac omnibus & singulis aliis Mercatoribus & Personis quibuscumque Subditis seu sub Obediencia & Jurisdictione Dominii sive Seniorix Veneciarum, seu ipsa de Natione existentibus, quibuscumque Nominibus, Cognominibus seu Additione Nominum vel Cognominum censeantur, seu aliquis eorum censeatur aut nuncupetur, omnimoda Forisfacturas, Transgressiones, Pœnas, Mesprisiones, Contemptus & Impetitiones, nec non Contractiones & Præstationes ac alia Offensa & Malefacta quæcumque, per ipsos *Laurentium Pasqualigo*, *Antonium Bavaryn*, *Nicholaum Duodo*, *Petrum Tiepolo*, *Benedictum Grymani*, & *Stephanum Fexano* ac alios Mercatores & Personas Subditos seu sub Obedientia Dominii sive Seniorix Veneciarum, seu eorum aliquem vel aliquos qualitercumque, quandocumque, quomodocumque & quotienscumque ante Primum Diem Mensis Martii Anno Regni nostri Vicesimo secundo facta sive perpetrata, contra formam quorumcumque Statutorum, Actuum, Ordinationum sive Provisionum aut cujuscumque vel alicujus Statuti, Actûs, Ordinationis sive Provisionis in aliquo Parliamento nostro aut Progenitorum vel Prædecessorum nostrorum sive per Nos aut per Nos & nostrum Concilium vel aliter quovismodo editorum sive provisorum, editi sive provisi, necnon omnia & omnimoda Dampna, Pœnas, Forisfacturas, Deperdita, Judicia, Condempnationes, Injunctiones, Executiones, Impetitiones, Sectas, Querelas & Demanda ac Fines & Redemptiones, Amerciamenta, Pœnas pecuniarias & Corporales, Punitiones & Imprisonamenta quæcumque, quæ ad Nos ratione Præmissorum ac Infrascriptorum aut aliter qualitercumque pertinet aut pertinere poterit, vel quæ Nos solus vel Nos conjunctim cum aliis Personis vel alia Persona versus ipsos seu eorum aliquem vel aliquos, ratione vel occasione Præmissorum, seu eorum alicujus, vel aliter qualitercumque habemus, habuimus, seu habere poterimus aut deberemus quoquo modo:

PARDONAVIMUS etiam REMISIMUS & RELAXAVIMMS prædictis *Laurentio Pasqualigo*, *Antonio Bavaryn*, *Nicholao Duodo*, *Petro Tiepolo*, *Benedicto Grymani*, & *Stephano Fexano* ac omnibus & singulis aliis Mercatoribus & Personis quibuscumque Subditis seu sub Obedientia predicti Dominii sive Seniorix Veneciarum & eorum cuilibet omnes & omnimodas Usuras, Contractus Usurarum, Barganias corruptas, necnon Empciones, Venditiones & Mutationes Lanarum, Stannorum, Coriorum, Plumborum & aliorum Mercimoniorum Bonorum seu Mercandisarum quorumcumque, Inter Alienigenas & Alienigenas, ac inter Alienigenas & Indigenas, seu eorum Factores sive Attornatos, necnon omnes alias Emptiones, Venditiones & Mutationes injustas, illicitas & indebitas Intrationes in Libris Custumariorum aut aliorum Ministrorum seu Officiariorum nostrorum quorumcumque, tàm Lanarum, Pannorum, Stannorum, Plumborum & Coriorum quàm aliorum Bonorum, Catallorum, Mercimoniorum & Mercandisarum quorumcumque, necnon Solutiones Monetæ Auri contra formam quorumcumque Statutorum in hujusmodi Casu aditorum ante prædictum Primum Diem Mensis Martii qualitercumque aut aliter factas, unde Punitio caderet in Demandam, Debitum seu Finem & Redemptionem aut in alias Pœnas Pecuniarias sive Corporales seu in Forisfacturam Bonorum, Catallorum & Mercandisarum:

PARDONAVIMUS etiam REMISIMUS & RELAXAVIMUS eisdem Mercatoribus, & singulis aliis prædictis Subditis dictæ Seniorix Veneciarum, & eorum cuilibet omnimodas Transgressiones, Of-

Loca facta, inita seu perpetrata, necnon omnia & omnimoda Dampna, Pœnas, Forisfacturas, Dependita, Judicia, Condempnationes Denariorum, Sectas, Querelas, Calumpnia ac Fines, Redemptiones, Amerciamenta, Pœnas pecuniarias & corporales, Punitiones & Imprisonamenta quæcumque, quæ ad Nos ratione hujusmodi Cambiorum, Excambiorum & Recambiorum aut eorum alicujus, sive ratione cujusdam Statuti Anno Quartodecimo Regis *Ricardi Secundi* nuper Regis Angliæ pro Cambiis editi, seu ratione quorumcumque aliorum Statutorum, seu cujuscumque Statuti in hujusmodi Casu editorum, pertinet aut pertinere poterit, vel quæ Nos solus seu Nos conjunctim cum aliis Personis, vel alia Persona versus Ipsos seu eorum aliquem vel aliquos, ratione vel occasione Præmissorum, seu eorum alicujus, vel aliter habemus, habuimus seu habere poterimus aut deberemus quovismodo:

Et ulterius nos, de Gratia nostra uberiori, PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS eisdem *Laurentio Pasqualigo*, *Antonio Bavaryn*, *Nicholao Duodo*, *Petro Tiepolo*, *Benedicto Grymani*, & *Stephano Fexano* ac prædictis aliis Mercatoribus & Personis Subditis seu sub Obedientia dicti Dominii Seniorix Veneciarum omnimoda Mesprisiones, Confœderationes, Conspirationes, Cambipartias, Manutenentias, Riotas, Conventicula illicita, Concelamenta, Rebelliones, Abjurationes, Coadunationes & alias Transgressiones, Offensas, Negligentias, Extortiones, Ignorantias, Forisfacturas, Deceptiones, Contemptus & Malefacta quæcumque per ipsos seu eorum aliquem vel aliquos ante Diem prædictum qualitercumque facta seu perpetrata, unde ipsi seu eorum aliquis Indictati, Rectati, Appellati, Impetiti, Adjudicati vel Attincti existunt vel non existunt, aut eorum aliquis existit vel non existit, aut Indictari, Rectari, Appellari, Impetiri, Adjudicari vel Attingi contigerint, seu eorum aliquis contigerit in futurum, necnon Sectam Pacis nostræ quæ ad Nos pertinet versus ipsos Mercatores & Subditos seu eorum aliquem vel aliquos pertinet seu pertinere poterit occasione Præmissorum seu alicujus eorumdem, ac etiam omnia & omnimoda Judicia, Condempnationes, & Pœnas Mortis, ac alias Pœnas pecuniarias & corporales, Dampna recuperata vel recuperanda & Executiones versus ipsos Mercatores * & Sub- * XIII. 163.
ditos seu eorum aliquem vel aliquos, reddita seu adjudicata aut reddenda sive adjudicanda occasionibus prædictis seu earum aliqua, necnon Utlagarias si quæ in ipsos seu eorum aliquem hiis occasionibus seu earum aliqua fuerint promulgatæ & Executiones eorumdem, & firmam Pacem nostram inde eis & eorum cuilibet Concedimus per Præsentes:

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS eisdem Mercatoribus de Venecia ac prædictis Subditis dictæ Civitatis de Venecia & eorum cuilibet omnimodos Felonias, Raptus Mulierum contra Voluntatem suam, ante dictum Diem factos sive perpetratos, ac etiam Utlagarias, si quæ in ipsos seu eorum aliquem fuerint promulgatæ, & firmam Pacem nostram eis & eorum cuilibet Concedimus per Præsentes:

Ac etiam, de Gratia nostra speciali, ac ex certa scientia & mero motu nostris, Dedimus & Concessimus prædictis *Laurentio Pasqualigo*, *Antonio Bavaryn*, *Nicholao Duodo*, *Petro Tyepolo*, *Benedicto Grymani* & *Stephano Fexano* ac prædictis omnibus & singulis Mercatoribus, & Personis quibuscumque Subditis & sub Obedientia dicti Dominii sive Seniorix Veneciarum, & eorum cuilibet, omnia & singula Bona & Catalla, Mercandisas & Mercimonia quæcumque ipsorum Mercatorum de Venecia & Subditorum

ſis Denariis & Pecuniarum Summis in quibus dicti *Laurentius Paſqualigo*, *Antonius Bavaryn*, *Nicholaus Duodo*, *Petrus Tiepolo*, *Benedictus Grymani*, *& Stephanus Fexano*, ac alii Mercatores & Subditi Dominii ſive Seniori æ prædictæ, aut eorum aliquis vel aliqui conjunctim vel diviſim, nobis, aut alicui alii ſive aliquibus aliis ad uſum noſtrum, per quæcumque Scripta Obligatoria, tenentur & obligantur, aut eorum aliquis tenetur & obligatur:

Ac inſuper ſciatis quòd Nos, certis Cauſis & Conſiderationibus nos ſpecialiter moventibus, de Gratia noſtra ſpeciali ac ex certa Scientia & mero Motu noſtris, Conceſſimus & Licentiam Dedimus, ac per Præſentes Concedimus & Licentiam Damus, pro Nobis & Hæredibus noſtris, præfatis *Laurentio Paſqualigo*, *Antonio Bavaryn*, *Nicholao Duodo*, *Petro Tiepolo*, *Benedicto*, *& Stephano Fexano*, ac omnibus & ſingulis aliis Mercatoribus & Perſonis Subditis ſeu ſub Obedientia dicti Dominii ſive Senioriæ Veneciarum, in Regno noſtro Angliæ commorantibus,
* XIII. 164. Moram facientibus, & ad idem Regnum noſtrum Angliæ,* Villam Caleſii, Terram Hiberniæ, & Marchias Walliæ, durante Termino Decem Annorum, a dicto Primo die Menſis Martii, Anno Regni noſtri viceſimo ſecundo, proximò ſequentium & plenariè complendorum, Reſtantibus, Reſortientibus ſeu Confluentibus, quòd Ipſi per Se, & eorum quilibet per Se, Factores, Deputatos, Attornatos & Servientes ſuos, durante Termino Decem Annorum, a dicto Primo die Menſis Martii, Anno Regni noſtri Viceſimo ſecundo proximò ſequentium & plenariè complendorum, poſſint & valeant, & eorum quilibet poſſit & valeat per Se, Factores, Deputatos, Attornatos & Servientes ſuos, Emere, Vendere, Mercandiſare, Deliberare, Recipere, Bargannizare & Commutare, Cambiare, Excambiare, Recambiare & Intromittere Barganneas & Conventiones facere & tractare, tàm in Civitate noſtra Londoniæ quàm alibi in quibuſcumque aliis Partibus & Locis hujus Regni noſtri Angliæ, Villæ Caleſii, Terræ Hiberniæ & Marchiarum Walliæ, ubicumque, quandocumque & quotienſcumque voluerint ſeu eorum aliquis voluerit, Lanas, Pannos laneos, Stannum Plumbum Coria ac omnia & omnimoda alia Bona & Catalla debita & Mercandiſas, Mercimonia & Pecuniarum ſummas quæcumque & quaſcumque, quibus placuerint ſeu eorum alicui placuerit, cujuſcumque fuerint Generis aut Naturæ, quæ in præſenti in Manibus, Poſſeſſione, Ordine, Diſpoſitione, Gubernatione ſive Regimine dictorum Mercatorum de Venecia, ac omnium & ſingulorum aliorum Mercatorum & aliarum Perſonarum Subditorum ſive ſub Obedientia dicti Dominii ſive Senioriæ Veneciarum, in Regno noſtro Angliæ Commorantium Moram facientium & in idem Regnum noſtrum Angliæ Villam Caleſii Terram Hiberniæ & Marchiam Walliæ durante dicto Termino Decem Annorum Reſtantium, Reſidentium, Reſortientium ſive Confluentium, ſeu eorum alicujus vel aliquorum aliorum, ad eorum ſeu alicujus vel aliquorum eorum uſus exiſtunt, aut in futurum, durante dicto Termino ſive Tempore Decem Annorum, erunt, & quæ tàm cuicumque ſive quibuſcumque Perſonæ vel Perſonis Mercatori vel Mercatoribus, qui pro tempore hujuſmodi Mercandiſationis, Emptionis, Venditionis, Cambiationis, Excambiationis, Recambiationis, Bargannizationis, Conventionis & Tractationis non fuerunt aut erunt Reſidens ſive Reſidentes in hoc Regno noſtro Angliæ, quàm eiſdem Mercatoribus de Venetia & ſingulis aliis Mercatoribus & Perſonis Subditis, & ſub Obedientia dicti Dominii ſive Senioriæ Veneciarum ſeu eorum alicui vel aliquibus pertinent & ſpectant ſeu in futurum durante dicto Termino ſive Tempore Decem Annorum ſpectabunt & pertinebunt, cum quacumque ſive quibuſcumque Perſona ſeu Perſonis Mercatore vel Mercatoribus Indigenis Alienigenis & Angligenis ac Subditis noſtris, Emere, Vendere, Mercandiſare, Deliberare, Recipere, Cambiare, Excambiare, Recambiare, Bargannizare, Intromittere, ac Conventiones Facere & Tractare, tàm in Civitate Londoniæ quàm alibi in quibuſcumque aliis Partibus & Locis hujus Regni noſtri Angliæ, ubicumque quandocumque & quotienſcumque voluerint, ſeu eorum aliquis voluerit, Lanas, Pannos laneos, Coria, Stannum, Plumbum, ac omnia & omnimoda alia Bona & Catalla Debita Mercandiſas & Mercimonia Denariorum & Pecuniarum Summas quæcumque & quaſcumque, cujuſcumque fuerint Generis ſeu Nationis, quibus placuerint ſeu eorum alicui placuerit, cum prædictis Mercatoribus de Venecia & aliis Perſonis Subditis dicti Dominii ſive Senioriæ Veneciarum, in hoc Regno noſtro Angliæ commorentibus, Moram facientibus, & ad idem Regnum Angliæ durante Termino prædicto reſortiantibus, confluentibus, ſive reſtantibus, ac eiſdem Mercatoribus de Venecia & aliis Perſonis Subditis dicti Dominii ſive Senioriæ Veneciarum, abſque aliqua Foriſfactura ſeu Deperdito Bonorum, Mercandiſarum, Mercimoniorum, & Rerum illarum aut alicujus inde Parcellæ, Pretii vel Valoris inde aut alicujus inde Partis:

Ac etiam, ex ſpeciali Gratia noſtra, Dedimus & Conceſſimus, ac per Præſentes Damus & Concedimus tàm præfatis Mercatoribus de Venecia, & aliis Mercatoribus & Perſonis ac Subditis dicti Dominii ſive Senioriæ de Venecia, in Regno noſtro prædicto Commorantibus, Moram facientibus, & ad idem Regnum noſtrum, durante Termino prædicto Reſorciantibus & Confluentibus, & eorum cuilibet, quàm prædictis aliis Mercatoribus & Perſonis Indigenis, Alienigenis, Angligenis, & Subditis noſtris, cum quibus dicti Mercatores & Subditi dicti Dominii ſive Senioriæ de Venecia, durante Termino prædicto, tractabunt & mercandiſabunt, & eorum cuilibet, omnia & omnimoda Bona & Catalla, Mercandiſas, Mercimonia, & Res, ac Denarios & Pecuniarum Summas ipſorum Mercatorum & Subditorum dicti Dominii ſive Senioriæ de Venecia, ac prædictorum aliorum Mercatorum & Perſonarum Indigenarum, Alienigenarum, & Subditorum noſtrorum Tractantium & Mercandiſantium ut ſupra, ſeu eorum alicujus, nobis ſeu alicui alii ſive aliquibus aliis, occaſione vigore ſeu virtute alicujus Statuti, Actûs, Ordinationis, Libertatis, Privilegii, Conceſſionis, Proviſionis, Proclamationis, ſive Reſtrictionis, Præmiſſa ſeu aliquod Præmiſſorum concernentium ſive ſpectantium, quotienſcumque quomodocumque & quandocumque ante hæc tempora foriſfacta ſive pertinentia, aut in futurum, durante Termino ſupradicto, foriſfacta ſive pertinere contingentia; habenda eis & eorum cuilibet, de Dono noſtro, abſque aliquo Nobis vel Hæredibus noſtris inde reddendo aut reſponſo faciendo, adeò plenè & integrè, prout Nos ea haberemus ſi iſta Conceſſio noſtra eis & eorum cuilibet inde facta non fuiſſet; aliquibus Statutis, Actubus, Ordinationibus, Proviſionibus, Proclamationibus, vel Reſtrictionibus, in contrarium factis, editis, vel proviſis, ſeu in futurum fiendis, aut aliquo Privilegio vel aliquâ Libertate ſeu Gratiâ, aut aliquâ aliâ Re, Civitati noſtræ Londoniæ aut Subditis noſtris ejuſdem, ſeu alicui alii Civitati, Villæ, Comitatui, Terræ, Juriſdictioni, aut Loco in contrarium factis, eſtabilitis, confirmatis, ſeu conceſſis, aut in futurum fiendis confirmandis ſive concedendis, aut aliquâ alia Re, Causâ, vel Materiâ quacumque in aliquo non obſtantibus:

Et ulterius Concedimus per Præſentes præfatis Mercatoribus & Subditis dicti Dominii ſive Senioriæ Veneciarum, & eorum cuilibet, quòd, ſi præſentes Literæ noſtræ non ſint ſufficientes validæ & efficaces pro Exonerationibus ſuis & eorum cujuſlibet, ac pro Exonerationibus prædictorum Mercatorum & aliarum Perſonarum Indigenarum, Alienigenarum, & Angligenarum, & Subditorum

Nos,

Ipsas Pacem, Amicitiam, Ligam, & Confœderationem inviolabiliter observari, ac omnia & singula contra Formam & Effectum eorumdem Pacis, Amicitiæ, Ligæ, & Confœderationis Attemptata & Perpetrata debitè Reparari & Reformari volentes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Roberti Rydo*, Consiliarii nostri, & *Edwardi Ratclyff* Armigeri, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, & Nuncios nostros speciales Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, prout per Præsentes Facimus, Constituimus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eis & eorum alteri, conjunctim & divisim, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale, in aliquo Loco congruo & oportuno, infra le Estmarchias nostras versus Scotiam, Conveniendi cum Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis prædicti Carissimi Filii nostri *Scotorum Regis*, sufficientem Potestatem in hac parte habentibus,

Ac Tractandi & Communicandi de & super quibuscumque Querelis, Litibus, Differentiis, Quæstionibus, Gravaminibus, Offensis, Furtis, Homicidiis, & Attemptatis, tàm per Subditos & Ligeos nostros quàm per Subditos & Ligeos præfati Filii nostri Carissimi, in Merchiis prædictis, per Terram, Mare & Aquas dulces, contra formam dictarum Pacis, Amicitiæ, Ligæ, & Confœderationis *inter Nos* & ipsum *Regem Scotorum* Filium nostrum Carissimum, ut præmittitur, captarum, initarum, & conclusarum, hincinde habitis, motis, factis, commissis & perpetratis,

Ipsasque Lites, Querelas, Differentias, Quæstiones, Gravamina, Offensas, Furta, Homicidia, & Attemptata prædicta Audiendi, Discutiendi, & Fine debito Terminandi,

Necnon debitam Reformationem & Reparationem hujusmodi Querelarum, Gravaminum, & Attemptatorum, ac cæterorum Præmissorum fieri Petendi ac fieri Promittendi,

Et super Præmissis & eorum Dependentiis Appunctuandi & Concludendi,

Universaque & singula, quæ pro Reformatione & Reparatione Præmissorum necessaria fuerint ac qualitercumque debita & requisita, juxta Leges & Consuetudines Marchiarum prædictarum, Excercendi & Exequendi, Executionique Demandandi,

Aliamque Dietam, seu *alias Dietas*, pro Meliori Expeditione
* XIII. 167. Præmissorum * si necesse fuerit, Statuendi & Præfigendi;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum habituros & Gratum totum & quicquid prædicti Commissarii seu Procuratores nostri, Nomine nostro, fecerint seu eorum alter fecerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Knoll*, undecimo die Aprilis.

Consimiles Literæ Patentes diriguntur Commissariis supradictis, seu eorum alteri, infra Westmarchia & Middelles Marchias versus Scotiam, in forma prædicta, sub eadem Data.

... without any
Prest or other Charge to be sette upon hym for the same;

And thise our Letters shal be unto you sufficiaunt Warrant and Discharge in that behalf.

Yeven undre Prive Seal at our *Manour of Richemont*, the Thirde Day of May, the xxij Yere of our Reigne.

T Kylt.

De Hospitali Concesso Oratori Hispanniæ.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quod Nos, de Gratia nostra speciali, ac certis Con- 1507.
siderationibus Nos specialiter moventibus, Dedimus & Concessi- *An.* 22.
mus, ac per Præsentes Damus & Concedimus Prædilecto nostro *H.* 7.
Doctori *Roderico Gundisalvo* de Puebla Oratori Hispanniæ, Cu- *Pat.* 22.
stodiam sive Magistratum Domûs sive Hospitalis de Shirburn, jam *H.* 7.
Vacantem per Mortem ultimi Incumbentis ejusdem, & ad nostram *p.* 1.
* Donationem, ratione Vacationis Sedis Dunolmensis & Tempo- *m.* 8.
ralium ipsius jam in Manibus nostris existentium, pleno Jure spe- * XIII.
ctantem, 168.

Ac dictum Doctorem *Rodericum* Custodem sive Magistrum prædictæ Domûs sive Hospitalis Facimus & Constituimus per Præsentes,

Habendum, Tenendum, & Gaudendum sibi dictum Magistratum, durante Beneplacito nostro, cum omnibus Proficuis, Juribus, & Pertinentiis universis antedicto Hospitali sive Domui quovis modo spectantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Provisionalis Tractatus de Intercursu.

M*Aximilianus*, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* Rex Ann. D.
semper Augustus, ac *Hungariæ*, *Dalmatiæ*, & *Croatiæ*, 1507.
&c. & *Carolus*, eadem Gratiâ, Princeps *Hispaniarum*, u- *An.* 22.
triusque Ciciliæ de Jherusalem, *&c.* Archiduces *Austriæ*, *H.* 7.
Duces *Burgondiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carinthiæ*, Ex Autogr.
Carniolæ, *Limburgiæ*, *Luxemburgiæ*, & *Gheldriæ*, Comites
Habsburgen. *Flandriæ*, *Tirolis*, *Arrthesiæ*, *Burgondiæ*, Palatini *&* *Hannoniæ* Lantoravi *Alsatiæ*, Marchiones *Burgoniæ & Sacri Romani Imperii*, *Hollandiæ*, *Zeelandiæ*, *Ferretis*, *Kiburgi*, *Namurci*, *&* *Zuytphaniæ* Comites, Domini *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Sclavoniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, *&* *Mechliniæ*, universis sit manifestum,

Cùm, superioribus Annis, inter Procuratorem nostrum generalem & Theolonarios nostros Brabantiæ & Zelandiæ ex una, & Gubernatorem ac Mercatores Regni Angliæ ex altera, occasione dictorum Theoloneorum, diversæ Quæstiones exortæ sint, propter quas Mercium Intercursus ac Mercatorum Communica-

citra quoque præjudicium Jurium utriusque nostrûm Partium ac aliorum Tractatuum super Materiâ ipsius Intercursûs aliàs Inhitorum; a quibus, per hujusmodi Tractatum Provisionis, neutra Partium recessisse censeatur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Nos Partes prædictas, quòd, cùm Mercatores Anglici, eorumve Actores, Factores, Negotiorum Gestores, Ministri, & Servitores, cum * Navibus, Rebus, Mercibus, aut Bonis suis, ad Oppidum Andwarpiæ in Brabantia se conferent, non solvent ibidem, neque in aliquo alio Loco, per Terram, Mare, aut Aquas dulces, illuc Navigando vel Renavigando, neque Anchorando vel ad Anchoram Morando, Eundo vel Redeundo, pro Bonis, Rebus, Navibus, aut Mercibus suis Theoloneum Zeelandiæ, vocatum *Seuwsche Tollen*, aut *Hound Tollen*, aut aliquam aliam Exactionem vel Impositionem; sed solvent duntaxat Theoloneum secundùm Taxam, in Privilegiis, eisdem Mercatoribus per, bonæ Memoriæ, Dominum *Ducem Philippum* olim concessis, specificatam: Et, cùm præfati Mercatores eorumve Factores, Actores, Negotiorum Gestores, Servitores, & Ministri, ad Oppidum de Berghes vel ad Oppidum de Middelburg, cum Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus suis, se conferent, non solverint ibidem, nec in aliquo alio Loco, per Terram, Mare, vel Aquas dulces illuc Navigando, Renavigando, neque Anchorando, vel ad Anchoram morando, eundo, vel redeundo, pro Bonis, Rebus, Navibus, & Mercibus suis, Theoloneum Brabantiæ aut aliquam aliam Exactionem vel Impositionem, sed duntaxat solvent Theoloneum Zellandiæ vocatum *Seuwsche Tollen*.

*XIII. 169.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd omnes & singuli Mercatores Brabantiæ, Flandriæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, Arthesii, Hanoniæ, Hollandiæ, Zellandiæ, Namurci, & Mechliniæ, venientes ad Regna, Patrias, Terras, & Dominia præfati Serenissimi *Regis Angliæ*, aut inde recedentes, cum suis Navibus, Bonis, Rebus, & Mercibus quibuscunque solvent, solvereque tenebuntur & obligabuntur Theolonea sive Custumas juxta & secundùm vim, formam, & effectum dicti Tractatûs Mercium Intercursûs, de Datâ Vicesimi quarti Diei Mensis Februarii, Anni Domini Millesimi, Quadringentesimi, Nonagesimi quinti.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd a neutris Partium prædictarum Mercatoribus sive Subditis prædictis, eorumve Actoribus, Factoribus, Negotiorum Gestoribus, Servitoribus, aut Ministris, ratione alicujus aut aliquorum Theolonei sive Theoloneorum, Impositionum, Taxarum, Vectigalium, Custumarum, aut Exactionum, ante Datam Præsentium per aliquam Partium prædictarum quovismodo prætensorum, nichil omninò, per Nos Principes prædictos nostrosve Hæredes aut Successores, Locatenentes, Burgimagistros, Capitaneos, Ballivos, Scabinos, Sculteтos, Theolonarios, Publicanos, Custumarios, Legislatores, aut alios Officiarios, sive Deputatos quoscunque præsentes sive futuros, per viam Facti aut Juris, aut alio quovis colore, exigetur aut requiretur; sed quòd Nos Principes prædicti, & quilibet Nostrûm, Hæredesque, Successores, ac Locatenentes nostri, Burgimastri, Capitanei, Ballivi, Scabini, Sculteti, Theolonarii, Custumarii, Publicani, & alii Officiarii sive Deputati quicunque præsentes & futuri, & eorum quilibet, ab omni Actione, Clameo, Petitione, Exactione, & Levatione omnium & singularum Summarum Pecuniarum, quas aut quæ pro quibuscunque Theoloneis, Impositionibus, Custumis, Taxis, Vectigalibus, & Exactionibus, aut eorum aliquo, ab Origine Mundi usque ad Datam Præsentium, contra Subditos prædictos vel eorum aliquem, conjunctim vel divisim, habuerimus vel habuerint, habemus vel

stimonium Sigillum, quo Nos *Carolus* [illegible] dum Provisionis usi fuimus, Præsentibus jussimus apponendum.

Datum in *Oppido nostro Brugensi*, Die Quintâ Mensis Junii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo, Regnorum verò nostrorum Romanorum Vicesimo secundo, Hungariæ verò decimo septimo.

Per Dominos *Regem* & *Archiducem* in eorum Concilio,

Dominâ *Margaretâ Austriæ & Burgondiæ ac Ducissâ Sabaudiæ*,
Ac Domino *Comite de Nassou*,
Domino de Fiennes & de Berghes,
Domino Hugone de Meleun, Vicecomite Gandensi,
Domino Johanne le Sauvaige, Milite Præside Flandriæ,
Præpositis Ecclesiarum Sancti Odomari in Sancto Odomaro, & Petri Calletensis,
Et aliis Præsentibus.

De Pardonatione pro Episcopo Exoniensi.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ 1507.
Scientiâ & mero Motu nostris, PARDONAVIMUS, REMI- An. 22.
SIMUS, & RELAXAVIMUS, ac per Præsentes PARDONA- H. 7.
MUS, REMITTIMUS, & RELAXAMUS Venerabili in Chri- Pat. 22.
sto Patri *Hugoni Oldam*, aliàs dicto *Hugoni Oldeham Episcopo Exo-* H. 7.
niensi, aliàs dicto *Hugoni Episcopo Exoniensi*, seu quocumque No- p. 2.
mine sive Additione Nominis Officii seu Dignitatis idem Episco- m. 4.
pus censeatur, omnes & omnimodas Solutiones & Liberationes quarumcumque Peciarum Auri Cunati infra Regnum nostrum Angliæ ac alibi, ac quorumcumque Platarum, Vasorum, Bullionum, Massarum, & Jocalium Auri vel Argenti operati aut non operati per *ipsum Episcopum*, aut per aliquam aliam Personam pro eodem Episcopo aut Nomine suo alicui Personæ aut aliquibus Personis extraneis natis extra Obedientiam nostram, per viam Escambii aut aliter Solutorum sive Liberatorum, contra formam cujusdam Actûs in Parliamento nostro apud Westmonasterium Anno Regni nostri Quarto tento, inde editi, aut cujuscumque alterius Actûs sive Ordinationis inde ante hæc tempora editi sive provisi, necnon Forisfacturam Rupturam & Violationes quorumcumque Statutorum ante hæc tempora editorum, ac omnimoda Bona & Catalla & Denariorum Summas, Nobis occasionibus prædictis forisfacta, *eidem Episcopo* Damus & Concedimus per Præsentes, Habenda *eidem Episcopo* ex Dono nostro, absque aliquo inde Nobis reddendo seu solvendo:

PARDONAVIMUS insuper, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimoda Forisfacturas, Fines, Pœnas, Debita, Deperdita, Adjudicata sive Adjudicanda, Contemptus & Offensas, per *ipsum Episcopum*, ante præsentem Diem, contra formam tàm omnium & singulorum Statutorum de Signis Liberatis Pannorum & Capiciorum ac Retentionibus quibuscumque, ac etiam omnes & omnimodas Actiones, Sectas, Querelas, & Demandas quas vel quæ Nos versus ipsum *Episcopum* solum vel versus ipsum *Episcopum* cum alio vel aliis habemus seu habere poterimus aut deberemus ratione Præmissorum seu alicujus eorumdem:

Ac insuper de uberiori Gratia nostra Concessimus *eidem Episcopo* per Præsentes quòd ipse, de cætero, durante Vitâ suâ, prætextu

vembris.

Per ipsum Regem.

Consimila Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Northumbr.
Escaetori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Tractatus Matrimonialis pro Filia Regis cum Principe Hispaniarum, Confirmatio per Imperatorem.

Ann. D. 1508. An. 23. H. 7. Ex Autogr.

MAximilianus, divinâ favente Clementiâ, *Electus Romanorum* IMPERATOR semper Augustus, REX *Germaniæ* & *Hungariæ*, *Dalmatiæ*, *Croatiæ*, *&c.* ARCHIDUX *Austriæ*, DUX *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carinthiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, & *Gheldriæ*, LANTGRAVIUS *Alsatiæ*, PRINCEPS *Sueviæ*, PALATINUS *in Habsburg*, *&* *Hanoniæ*, PRINCEPS & COMES *Burgundiæ*, *Flandriæ*, *Tirolis*, *Goritiæ*, *Arthesiæ*, *Hollandiæ*, *Zelandiæ*, *Ferretis*, *Kiburgi*, *&* *Dusburgi*, MARCHIO *Sacri Romani Imperii super Anasum &* *Burgoniæ*, DOMINUS *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Slavoniæ*, *Mechlmiæ*, *Portusnaonis*, *&* *Salinarum*, Recognoscimus & notum facimus, Tenore Præsentium, universis & singulis præsentes Literas visuris & inspecturis,

Cùm nuper, ad Dei Omnipotentis Laudem & Gloriam & totius Christianæ Religionis Exaltationem & Augmentum, Magnifici & Honorabiles Fideles Nobis Dilecti, *Jacobus de Lucemburgo* Dominus de Fiennes Consanguineus Locumtenens & Capitaneus noster Generalis Comitatuum Flandriæ & Arthesiæ, *Johannes Dominus de Bergis*, Consiliarii & Cambellani nostri ac Milites Aurei Velleris, necnon *Laurentius de Gorrenodo* Baro Monthanesii Gubernator Patriarum Bressiæ, *Johannes le Sauvaige* Dominus de Scaubeca Præsidens Consulatûs * Flandriæ, & *Philippus Haneton* Primus Secretarius & Audientiarius noster in Provinciis nostris Burgundiæ Superioris & Inferioris, tanquam Oratores, Procuratores, Commissarii, & Deputati nostri, tàm Nomine nostro proprio quàm etiam tutorio Illustris *Karoli Archiducis Austriæ*, *Principis Hispaniarum*, *Ducis Burgundiæ*, *Brabantiæ*, *&c.* Filii ac Nepotis nostri Carissimi, ac etiam tanquam Oratores, Procuratores, Commissarii, & Deputati *dicti Nepotis nostri* per eum, de Auctoritate, Voluntate, Assensu, & Consensu nostro tanquam Avi Paterni legittimique Tutoris & Administratoris Personæ ac Bonorum dicti Nepotis nostri, Patentibus nostris ac suis Literis & Mandatis debitè expeditis sufficienter suffulti, Jussu & Mandato nostro, modo quo supra, in Oppido Calesiæ, *Die Vicesimo primo Decembris Anni præteriti*, Convenerint, Tractaverint, & Concluserint cum Venerabili *Ricardo Episcopo Wintoniensi* Custode Privati Sigilli Serenissimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ & Franciæ*, *&c.* Fratris & Consanguinei ac Confœderati nostri Carissimi, *Thoma Comite de Sorrey* Thesaurario Angliæ, *Thoma Dockwra* Priore Sancti Johannis Jherosolimitani in Anglia, *Gilberto de Talbot* Deputato Calesiæ, *Nicolao West* Legum Doctore, Consiliariis,

* XIII. 172.

optimo inventum est, in quo potentissima quamquam de Virgine, tamquam secretiore in Umbraculo nasci voluit:

Pro stabili igitur firmissimoque Fundamento perpetui Fœderis mutuæque atque indissolubilis Amicitiæ utriusque Domûs Angliæ & Burgundiæ, ad Laudem & Gloriam Omnipotentis Dei Salvatoris nostri primi hujus Sanctissimi Sacramenti Institutoris, tàm Fidei Religionisque Christianæ Vim, Robur, & Incrementum Principibus nostris, suis Successoribus, eorum Regnis, Patriis, ac Subditis saluberrimè consulere cupientes, per Nos Oratores prædictos, ad hoc specialiter ordinatos, deputatos, & auctorisatos per prædictum *Regem Romanorum*, tàm per Se *ut Regem Romanorum*, quàm per Eundem *ut Avum & Tutorem præfati Principis Hispaniarum*, *ac eundem Principem* Auctoritate & Assensu Tutoris sui prædicti, necnon prædictam *Dominam Ducissam*, per Literas & Commissiones suas distinctas hic inferiùs insertas, cum Reverendo in Christo Patre, Illustribus Spectabilibus ac Præstantissimis, *Ricardo Wintoniensi Episcopo* Custode Privati Sigilli * Illustrissimi, Excellentissimi & Potentissimi Principis, *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Domini Hiberniæ*, *Thoma Comite Surrey* Thesaurario Angliæ, *Thoma Dockwra* Priore Sancti Johannis Jerosolimitani in Anglia, *Gilberto Talbot* Milite Ordinis Garterii Deputato præfati *Regis Angliæ* Villæ suæ Calesii, & Magistro *Nicholao West* Legum Doctore, præfati *Regis Angliæ* Consiliariis, & ad Infrascripta ejusdem Regis Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis, per Literas & Commissiones suas similiter hic inferiùs insertas ordinatis & auctorisatis, super Matrimonio, Autore Duceque Deo Contrahendo inter dictum Illustrissimum *Principem Hispaniarum*, *Archiducem Austriæ*, *Ducem Burgundiæ*, *&c.* Parte ex una, & Præclarissimam atque Illustrissimam Dominam Dominam *Mariam* præfati Illustrissimi, Excellentissimi ac Potentissimi *Regis Angliæ*, *&c.* *Filiam* Charissimam ex altera, Tractavimus, Convenimus, & Conclusimus in Formam & Modum qui sequitur. * XIII. 173.

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclusum est inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores, Commissarii, & Procuratores *Regis Romanorum*, tàm ut *Regis Romanorum* quàm ut ejusdem Regis ut præfati *Principis Hispaniarum Avi Paterni & Tutoris legittimi*, ac etiam dicti *Principis Hispaniarum*, Auctoritate tamen Consensu & Assensu dicti sui Tutoris, necon dictæ *Margaretæ Ducissæ Sabaudiæ præfati Karoli Amitæ*, promiserunt & per Præsentes promittunt, quòd præfatus Serenissimus & Excellentissimus *Princeps Carolus Princeps Hispaniarum*, *Archidux Austriæ*, *Dux Burgundiæ*, *Comes Flandriæ*, *&c.* per Oratorem vel Oratores, Commissarium vec Commissarios, Procuratorem vel Procuratores suum vel suos, ad hoc sufficienter auctorisatum vel auctorisatos, & constitutum vel constitutos, atque ad Serenissimam & Illustrissimam Principem & Dominam, Dominam *Mariam dicti Regis Angliæ Filiam* Carissimam, in Regnum Angliæ missum vel missos Sponsalia, per verba ad hoc apta, citra Festum Paschæ proximò & immediatè futurum post Datam præsentis Tractatus, coram Duobus Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus Notariis & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, cum eadem Serenissima Principe Domina *Maria* realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores *Regis Angliæ* promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd præfata Serenissima Princeps *Domina Maria* Sponsalia, per Verba ad hoc apta, cum præfato *Principe Hispaniarum*

placuerit, aliquo tempore postquam præfatus *Princeps Hispaniarum* Quartum decimum Ætatis suæ Annum impleverit, & post transactos Quadraginta Dies supradictum Quartum decimum Annum expletum immediatè sequentes, ad eundem *Principem Hispaniarum* mittere Oratorem seu Oratores, Commissarium vel Commissarios, Procuratorem vel Procuratores per præfatam *Dominam Mariam* ad Matrimonium, ut præfertur, inter eosdem *Principem Hispaniarum* & *Dominam Mariam* contrahendum sufficienter auctorisatum vel auctorisatos, tunc præfatus *Princeps Hispaniarum*, coram Notariis & Testibus ad hoc vocatis & rogatis, cum eodem Commissario vel Commissariis, Oratore vel Oratoribus, Procuratore vel Procuratoribus, ad eum sic ut præfertur misso vel missis, ac sufficienter ad hoc ut præfertur auctorisato vel auctorisatis, Matrimonium per Verba de Præsenti ad hoc apta Realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & prædicti Oratores dicti *Regis Angliæ* Promiserunt, & per Præsentes Promittunt quòd *idem Rex* Hæredesve & Successores sui, suis Sumptibus & Expensis, transmittet & traducet, transmitti seu traduci facient præfatam *Dominam Mariam* Filiam suam Carissimam, taliter tàmque honorificè ut decet talem tantamque Principem transmitti seu traduci, infra Tres Menses prædictum Contractum Matrimonialem, post præfati *Principis Hispaniarum* Quartum decimum Ætatis suæ Annum expletum, per Verba de Præsenti ut præfertur Contractum, proximè & immediatè sequentes usque ad & in *Opidum de Sclusa*, idemque *Princeps Hispaniarum*, infra Octo Dies, dictam Traductionem in prædictum *Opidum de Sclusa* factam proximè & immediatè sequentes, cum præfata *Domina Maria* palàm, publicè & solempniter, juxta Canonicas Sanctiones &, ut Moris est, in facie Ecclesiæ Matrimonium publicè contrahet & solempnisabit; Volunt tamen concedunt & concludunt Oratores Partium prædictarum quòd præfata *Domina Maria*, post prædictam Traductionem continuè erit & manebit in Custodia Commissariorum præfati *Regis Angliæ*, donec & quousque prædictum Matrimonium, inter dictum *Principem Hispaniarum* & ipsam *Dominam Mariam*, fuerit in facie Ecclesiæ debitè Celebratum & Solempnisatum.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores dicti *Regis Angliæ* Promiserunt, & per Præsentes Promittunt quòd idem *Rex Angliæ* Hæredesve aut Successores sui, pro Matrimonio præfatæ *Dominæ Mariæ* cum præfato *Principe Hispaniarum* habendo & contrahendo Nomine Dotis Dotalitii seu Donationis propter Nuptias, dabit solvet & deliberabit, seu dari solvi & deliberari faciet præfato *Principi Hispaniarum* ejusve Deputato sive Deputatis, Summam *Ducentarum & quinquaginta Millium Coronarum Auri*, vel earumdem verum Valorem, Terminis, Locis, Modisque & Formâ subsequentibus;

Videlicet, idem *Rex Angliæ* Hæredesve aut Successores sui, ejusve aut eorum Deputatus seu Deputati, ante Solempnisationem dicti Matrimonii, Consignabit vel consignabunt, deponet vel deponent in Manibus Mercatorum Societatis *Jeronimi Friscobaldi*, aut alterius Mercatoris sufficientis & ydonei in *Opido Brugensi* commorantis, *Centum Millia Coronarum Auri*; Quæ quidem *Centum Millia Coronarum Auri*, vel earumdem verum Valorem, idem *Rex Angliæ*, Hæredesve aut Successores sui, ejusve aut eorum Deputatus vel Deputati, solvet aut solvi faciet, solventve aut solvi facient præfato *Principi Hispaniarum*, ejus Deputato vel Deputatis ad hoc sufficienter auctorisato vel auctorisatis, in eadem Villa sive *Opido Brugensi*, in Pecunia Numerata, infra Quatuor Dies So-

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Angliæ* Promittunt, quòd Illustrissimus *Rex Angliæ*, pro Solutione dictorum *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, pro Dote & Nomine Dotis dictæ *Dominæ Mariæ* Filiæ suæ dicto *Principi Hispaniarum* bene & fideliter facienda Modo, Formâ, Locis & Terminis superiùs specificatis, non solum obligabit Se, Hæredes & Successores suos, Regna, Patrias, Terras, Villas & Opida sua quæcumque, ac omnia Bona sua mobilia & immobilia, Personasque & omnia Bona omnium & singulorum Subditorum suorum ubicumque fuerint reperta, per suas Literas Patentes, Magno suo Sigillo sigillatas, & Manu subscriptas, & in debita ac sufficienti forma factas, præfato *Principi Hispaniarum* Hæredibus & Successoribus suis, verum etiam curabit & realiter & cum effectu faciet quòd *Major Stapulæ Calesiæ & Societas ejusdem* obligabunt Se & Societatem Stapulæ præfato *Principi Hispaniarum* Hæredibus & Successoribus suis, per Literas suas Patentes & auctenticas, in debita & sufficienti forma factas, tamquam Particulares Personasque nunc sunt & quæ pro tempore erunt, ita quòd Obligatio Corporis seu Collegii non deroget Obligationi Particulari, nec è contra, ac eorum Successores eorumque omnium & singulorum Bona mobilia & immobilia ubicumque fuerint reperta tàm per Terram quàm per Mare, quod prædicti *Major & Societas* eorumve Successores dictam Summam *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, si per Ipsum *Regem Angliæ* aut ejus Hæredes aut Successores ut præmittitur non solvatur, realiter & cum effectu eidem *Principi Hispaniarum* Hæredibus & Successoribus suis ejusve aut eorum Assignatis & Deputatis, similibus Modis, Locis & Terminis quibus per præfatum *Regem Angliæ* soluta fuisset, solvent aut solvi facient.

Et, pro Defectu hujusmodi Solutionis, licebit præfato *Principi Hispaniarum*, Hæredibus & Successoribus suis, de & super Personis Bonis & Rebus dictorum *Majoris & Societatis Stapulæ prædictæ* ubicumque Repertis, prædicta *Ducenta & Quinquaginta Millia Coronarum Auri* vel earumdem verum Valorem levare, capere, exigere & detinere: &, Casu quo prædictæ Literæ Obligatoriæ dicti *Regis Angliæ* aut *dictæ Stapulæ* per præfatum *Principem Hispaniarum* ejusve Commissarium vel Commissarios repertæ fuerint, Ratione Formæ aut Materiæ earumdem aut alio quovismodo, minus sufficientes aut Invalidæ, Dictus *Rex Angliæ*, per præfatum *Principem Hispaniarum* super hoc certior factus, totiens quotiens Requisitus fuerit, tenebitur alias Literas debitas & sufficientes debiteque & sufficienter Reformatas, infra Duos Menses dictum Certificatorium proximò sequentes, præfato *Principi Hispaniarum* ejusve Deputato vel Deputatis ad hoc sufficienter auctorisato vel auctorisatis tradere & deliberare cum effectu.

ITEM, ut prædicta Sponsalia & Matrimonium, inter præfatos *Principem Hispaniarum* & *Dominam Mariam*, Locis, Terminis, Modisque & Formis supradictis indubiè realiter & cum effectu XIII.
contrahantur solempnisentur & debitum sortiantur effectum, Con- 176.
ventum, Concordatum & Concessum est, inter Oratores prædictos, quòd præfatus *Rex Romanorum* Nomine suo proprio tamquam *Rex Romanorum*, ac etiam Tutorio nomine & tamquam Avus & Tutor ejusdem *Principis Hispaniarum*, ac dictus *Princeps Hispaniarum*, Auctoritate & expresso Consensu ejusdem Regis Avi & Tutoris sui, necnon præfata Domina *Margareta Ducissa Sabaudiæ*, per Se paratas & distinctas Literas suas Patentes, Magnis suis Sigillis vallatas & Manibus suis subscriptas, præfato Serenissimo *Regi Angliæ* Hæredibus & Successoribus suis obligabunt, & eorum quilibet obligabit Se Hæredes & Successores suos, Regna, Terras, Patrias, Dominia, Villas & Opida sua quæcumque

Villas, Oppida, ac omnes & singulos Opidanos pro tempore existentes, & Communitates suas, ac omnia & singula Bona sua mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, sub Pœna *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* quòd prædictum Matrimonium inter prænominatum *Principem Hispaniarum* & præfatam *Dominam Mariam*, cùm ad maturam & legitimam nubendi Ætatem pervenerint, juxta formam præsentis Tractatûs ut præmittitur, debitè perficietur:

Et, si fortè steterit aut stabit per præfatum *Principem Hispaniarum* vel Parentes suos, vel eorum aliquem, aut alium quemcumque, aut per quemcumque modum aut eventum præterquam per præfatam *Dominam Mariam*, aut ejus Partem, vel per Mortem alterius contrahentium (quod Deus avertat) quo minus dictum Matrimonium, per Verba de Præsenti, post completum decimum quartum Ætatis ejusdem Principis Annum, ut præmittitur, contrahatur, & Modis, Terminis, Locis & Formis supradictis in facie Ecclesiæ debitè solempnisetur, tunc & in eo casu dicti *Rex Romanorum*, *Princeps Hispaniarum*, *Ducissa Sabaudiæ*, Hæredes & Successores sui, dictam Summam *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, ac dicti *Princeps de Chimay*, *Comites*, *Barones* & *Domini prædicti*, necnon præfati *Burgimagistri*, *Gubernatores*, *Scabini*, *Consules*, *Thesaurarii & Communitates*, eorumve Hæredes aut Successores prædictam *
* XIII. 177. Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, in Pœnam hujusmodi Repudiationis, præfato *Regi Angliæ* Hæredibus & Successoribus suis sine dilatione, contradictione, resistentia vel excusatione quacumque, in Civitate Londoniarum, solvere tenebuntur; licebitque præfato *Regi Angliæ* suisve Hæredibus aut Successoribus, si prædicta Summa *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & qualibet ejus Pars, per dictum *Regem Romanorum Principem Hispaniarum* & *Dominam Ducissam* ut præfertur solvenda, vel si prædicta Summa *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* per dictos *Principem*, *Comites Barones* & *Dominos Gubernatores*, *Scabinos*, *Consules*, *Thesaurarios* & *Communitates* ut præfertur solvenda, & qualibet ejus Pars ut præmittitur non solvatur, eandem Summam *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem a præfato *Rege Romanorum*, *Principe Hispaniarum*, & *Ducissa Sabaudiæ*, Hæredibus & Successoribus suis, eorúmque Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Villis, Opidis & Subditis, eorúmque Bonis mobilibus & immobilibus, præsentibus & futuris, ubicumque repertis, necnon dictam Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* de & super omnibus & singulis Personis Bonis mobilibus & immobilibus dictorum *Principis de Chimay*, *Comitum*, *Baronum*, *Dominorum*, & *Burgimagistrorum*, *Gubernatorum*, *Consulum*, *Thesaurariorum & Communitatum* & eorum Hæredum & Successorum, ubicumque tàm per Terram quàm per Mare repertorum, sine contradictione aut Resistentia quibuscumque liberè exigere, levare, capere, possidere & detinere:

Et parimodo Illustrissimus *Rex Angliæ* prædictis *Regi Romanorum* & *Principi Hispaniarum*, per Literas suas Patentes Manu suâ subscriptas & suo Magno Sigillo sigillatas, obligabit Se Hæredes & Successores suos, Regna, Patrias, Terras & Dominia sua quæcumque, ac Bona sua omnia mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon Personas & Bona omnium & singulorum Subditorum suorum, cujuscumque Gradûs,

Villas Opida ac omnes & singulos Opidanos pro tempore existentes & Communitates suas, ac omnia & singula bona eorumdem Opidanorum sive Communitatum præsentia & futura ubicumque * fuerint reperta, sub Pœna *Quinquaginta* * XIII.
Millium Coronarum Auri, quòd præfatum Matrimonium inter 178.
præfatum *Principem Hispaniarum* & præfatam *Dominam Mariam*, cùm ad maturam & legittimam Nubendi Ætatem pervenerint, juxta formam præsentis Tractatûs ut præmittitur debitè perficietur:

Et, si forte steterit aut stabit per præfatam *Dominam Mariam*, vel Parentes suos, vel eorum aliquem, aut alium quemcumque, aut per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatum *Principem Hispaniarum* aut ejus Partem, vel per Mortem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) quo minus dictum Matrimonium, per Verba de Præsenti, post completum Quartum decimum Ætatis *ejusdem Principis* Annum, ut præmittitur, contrahatur Modis, Terminis, Locis & Formis supradictis, & in facie Ecclesiæ debitè solempnisetur, tunc & in eo casu dictus *Rex Angliæ*, ac dictus *Princeps Walliæ*, Hæredes & Successores sui, dictam Summam *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, ac dicti *Comites*, *Barones & Domini*, *Majores*, *Aldermanni*, *Vicecomites*, *Ballivi*, *Constabularii & Communitates* Civitatum, Opidorum & Villarum, eorumve Hæredes & Successores dictam Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, in Pœnam hujusmodi Repudiationis, dictis *Regi Romanorum* & *Principi Hispaniarum*, Hæredibusve aut Successoribus suis, sine dilatione aut excusatione quacumque solvere tenebuntur; licebitque prædictis *Regi Romanorum* & *Principi Hispaniarum*, suisve Hæredibus & Successoribus, si prædicta Summa *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & qualibet ejus Pars per dictum Regem *Angliæ* & Principem *Walliæ* ut præmittitur solvenda, sive prædicta Summa *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* per dictos *Comites*, *Barones & Dominos*, *Majores*, *Aldermannos*, *Vicecomites*, *Ballivos*, *Constabularios & Communitates* ut præfertur solvenda, & qualibet ejus Pars ut præmittitur, non solvatur, eandem Summam *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, & quamlibet ejus Partem, a præfatis *Rege Angliæ* & *Principe Walliæ*, eorumve Hæredibus aut Successoribus, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Villis, Opidis & Subditis, eorumque Bonis mobilibus & immobilibus præsentibus & futuris ubicumque repertis, necnon dictam Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* de & super omnibus & singulis Personis Bonis mobilibus & immobilibus dictorum *Comitum*, *Baronum* & *Dominorum*, *Majorum*, *Aldermannorum*, *Vicecomitum*, *Ballivorum*, *Constabulariorum & Communitatum* & eorum Hæredum & Successorum ubicumque tàm per Terram quàm per Mare Repertorum, sine contradictione aut resistentia quacumque, libere exigere, levare, capere, possidere & detinere.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, quòd non solùm omnes & singulæ Literæ Obligatoriæ utriusque Partis Partium prædictarum, verùm etiam omnes & singulæ Literæ præsentis Tractatûs Confirmatoriæ, de quibus fit mentio in præsenti Tractatu, in debita & sufficienti forma expeditæ, Commissariis utriusque Partis, ad hoc debitè auctorisatis hinc inde, in Civitate Londoniarum, citra Festum Paschæ proximò futurum post Datam præsentis Tractatûs, &

ante

Principem Hispaniarum supervixerit,

Quas quidem Literas Patentes, in debita & sufficienti forma, ut præfertur, confectas & expeditas, præfatus *Princeps Hispaniarum*, Die & Tempore Solemnizationis Matrimonii prædicti, Commissariis dicti *Regis Angliæ* tunc præsentibus, præfato *Regi Angliæ*, ejusve Hæredibus aut Successoribus tradendas, ad Usum & Utilitatem præfatæ *Dominæ Mariæ*, tradet & deliberabit, seu tradi & deliberari faciet; Proviso tamen quòd Minuta & verum Exemplum dictarum Literarum Patentium, ante Traductionem præfatæ *Dominæ Mariæ*, ad præfatum *Regem Angliæ* & ejus Concilium mittatur, ad effectum quòd matura cum Deliberatione videantur & examinentur an benè sufficienter & utiliter concipiantur in Commodum & Utilitatem dictæ *Dominæ Mariæ*:

Et, casu quo prædictæ Literæ Donationis & Concessionis, nomine Dotalitii Doarii sive Donationis propter Nuptias, ut præmittitur, faciendæ, per præfatum *Regem Angliæ* ejusve Hæredes & Successores, ejusve aut eorum Commissarium vel Commissarios repertæ fuerint, ratione Formæ aut Materiæ earumdem aut alia quovis modo, minus sufficientes aut invalidæ, dictus *Princeps Hispaniarum*, per præfatum *Regem Angliæ* ejusve Hæredes, Successores, vel Commissarios prædictos super hoc certior factus, totiens quotiens requisitus fuerit, tenebitur alias Literas autenticas debitas & sufficientes debitéque & sufficienter reformatas & emendatas, præfato *Regi Angliæ* seu ejus Hæredibus vel Successoribus, aut ejus vel eorum Deputato seu Deputatis, in ea parte sufficienter auctorisatis, ad Usum & Utilitatem præfatæ *Dominæ Mariæ*, tradere & deliberare, seu tradi & deliberari facere, infra duos Menses Diem quâ dictus *Princeps Hispaniarum* fuerit de prædictarum Literarum Insufficientia, ut præfertur, certior factus proximè & immediatè sequentes.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores dictorum *Regis Romanorum*, *Principis Hispaniarum*, & *Dominæ Ducissæ* promiserunt, & per Præsentes promittunt præfatum *Principem Hispaniarum* mandaturum & realiter effecturum quòd omnia & singula prædicta Castra, Castella, Dominia, Opida, Villæ, Terræ, Patriæ, Redditus, & Proventus, Reddituumque & Proventuum Assignationes, per sæpedictum *Principem Hispaniarum*, per Literas suas Patentes, Manu suâ subscriptas, & suo Magno Sigillo sigillatas, pro Dotalitio, Doario, sive Donatione propter Nuptias, præfatæ *Dominæ Mariæ*, ut præfertur, datas & concessas, dandas & concedendas, infra Tres Menses dicti Matrimonii Solemnizationem proximò & immediatè sequentes, ultra & præter dictas Literas Patentes, per Consensum & Judicium Hominum Feudalium, Dominorum, & Locorum a quibus descendunt & dependent, melioribus modis, viis, & formis quibus de Jure aut illarum Patriarum observatâ præscriptíque Consuetudine fieri possit, & quibus illa omnia aut eorum aliqua fuerint assecurata præfatæ *Dominæ Margaretæ*, aliquo tempore Vitæ suæ, præfatæ *Dominæ Mariæ* plenè & perfectè assecurabuntur & secura efficientur.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, & Oratores præfatorum *Regis Romanorum*, *Principis Hispaniarum*, & *Ducissæ* promiserunt, & per Præsentes promittunt quòd, præter & ultra prædictam Dotem, Doarium, sive Donationem propter Nuptias, præfata *Domina Maria* habebit, tenebit, & possidebit, ad Usum & Utilitatem suam propriam, tale & tantum Dotalitium, Doarium, sive Donationem propter Nuptias, ...

dictum *Principem Hispaniarum* sine Liberis ex isto Matrimonio procreatis Discedere, tunc & in eo Casu omnia Bona Mobilia, Jocalia, Clenodia, Supellectilia, & alia quæcumque, per ipsam *Dominam Mariam* relicta, erunt remanebunt & spectabunt *ad ipsum Principem*, absque eo quod dictus *Rex Angliæ* aut sui Hæredes aliquod Jus in eis prætendere poterunt aut debeant; Proviso quòd dicta *Domina Maria*, in isto Casu, de prædictis Bonis mobilibus, Jocalibus, Clenodiis, Supellectilibus, & aliis supradictis, ad Valorem *Viginti Millium Coronarum Auri*, liberè Testari & per Testamentum suum Disponere possit & valeat.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, Auctoritate, Consensu, & Assensu prædictis, quòd prædictus *Rex Angliæ*, & præfatus *Rex Romanorum* tam suo Nomine *ut Rex Romanorum* quàm Nomine & Auctoritate Tutoria pro dicto *Principe Hispaniarum* ut Avus & Tutor ejusdem, ac idem *Princeps* Auctoritate, Consensu, & Assensu prædictis, necnon dicta *Domina Ducissa* specialiter Beneficio cujuscunque Restitutionis in integrum, de Jure, Consuetudine, aut Statuto Minoribus concesso quòd non sit Tutor aut quòd non sit solus aut in solidum Tutor, quòd Onus Tutelæ in Se non assumpsit, aut Tutelæ sive Administrationi Se non immiscuit, Exceptioni Contractûs in Rem & Utilitatem Pupilli non facti aut gesti, Exceptioni non Numeratæ Dotis non Numeratæ Pecuniæ Rei non sic Gestæ, necnon Legibus, Statutis, aut Consuetudinibus Tutoris realem & personalem Præsentiam in Causis & Negotiis Pupillum tangentibus, requirentibus, & exigentibus, simulati Contractûs, necnon Legibus Prædia Minorum sive Judicis Decreto aut alio modo obligari aut ypothecari prohibentibus, Exceptioni Pœnæ non solvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponsalibus & Matrimoniis appositæ, & generaliter omnibus Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, & Provocationibus, Exceptionibus & Defensionibus, & aliis Juris & Facti Beneficiis quibuscumque purè, spontè, & absolutè in Scriptis & in vim Pacti in suis Literis Confirmatoriis expressè renuntiabunt & quilibet eorum renuntiabit, & Nos dicti Oratores utriusque Partis Partium prædictarum, tàm Nomine dicti *Regis Angliæ*, quàm Nomine *Regis Romanorum* ut Regis Romanorum & *ejusdem Regis* ut Avi & Tutoris prædicti, ac præfati *Principis Hispaniarum* Auctoritate, Consensu, & Assensu dicti *Regis Romanorum*, ac Nomine *præfatæ Ducissæ*, specialiter * Beneficio cujuscumque * XIII.
Restitutionis in integrum, de Jure, Consuetudine, aut Statuto, 181.
Minoribus concesso quòd non sit Tutor, aut quòd non sit solus aut in solidum Tutor, quòd Onus Tutelæ in Se non assumpsit, aut Tutelæ sive Administratori Se non immiscuit, Exceptioni Contractûs in Rem & Utilitatem Pupilli non Facti non Gesti, Exceptioni non Numeratæ Dotis non Numeratæ Pecuniæ, Rei non sic Gestæ, necnon Legibus, Statutis, aut Consuetudinibus Tutoris realem & personalem Præsentiam in Causis & Negotiis Pupillum tangentibus, requirentibus, & exigentibus, simulati Contractûs, necnon Legibus Prædia Minorum sive Judicis Decreto aut alio modo obligari & ypothecari prohibentibus, Exceptioni Pœnæ non solvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponsalibus & Matrimoniis appositæ, & generaliter omnibus Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, & Provocationibus, Exceptionibus & Defensionibus, & aliis Juris & Facti Beneficiis quibuscunque purè, spontè, & absolutè in hiis Scriptis, & in vim Pacti renunciamus.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, quòd tàm præfatus *Rex Angliæ*, quàm dictus *Rex Romanorum* tàm

gratiâ, PRINCEPS *Hispaniarum* utriusque Siciliæ Jerusalem, &c. ARCHIDUCES *Austriæ*, DUCES *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carinthiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Luxemburgiæ*, *& Gheldriæ*, COMITES *Habsburgen. Flandriæ*, *Thirolis*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, PALATINI *& Hanoniæ* LANTGRAVII *Alsatiæ*, MARCHIONES *Burgoviæ ac Sacri Romani Imperii*, *Hollandiæ*, *Zeellandiæ*, *Ferretis*, *Kiburgi*, *Namurci*, *& Zutphaniæ* COMITES, DOMINI *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Sclavoniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, *& Mechliniæ*, universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Jacobi de Luxemburgo* Domini de Fiennes Consanguinei Locumtenentisque & Gubernatoris nostri Comitatuum Flandriæ & Arthesii, *Johannis Domini de*
* XIII. 182. *Berghes*, Consiliariorum & Chambellanorum nostrorum * Militúmque Ordinis nostri Aurei Velleris, *Laurentii de Gorrenodo* Baronis Monthanesii Gubernatoris Bressiæ, *Johannis le Sauvaige* Præsidentis Flandriæ Militis Consiliarii nostri, & Magistri *Philippi Haneton* Audientiarii & Primi Secretarii nostri quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos Ordinavimus, Fecimus, & Constituimus, Ordinamus, Facimus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, Quatuor aut Tribus ex eis, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, ita tamen quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra, pro Nobis & Nominibus nostris (videlicet) Nomine *nostri Regis* tàm pro Nobis & Nomine nostro proprio tanquam *Rege Romanorum* quàm Tutorio Nomine & tanquam Avo Paterno & Legitimo Gubernatore & Administratore Corporis & Bonorum nostri *Principis Hispaniarum*, & Nos *Carolus* Auctoritate & expresso Consensu *nostri Regis* ut Avi & Tutoris supradicti, cum Serenissimo Excellentissimo & Potentissimo Principe *Henrico*, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ Rege* Fratre Consanguineo & Confœderato nostro Carissimo, ejusve Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ad hoc ab eo sufficientem Potestatem & Auctoritatem habentibus, de & super Sponsalibus, per verba ad hoc apta, & futuro Matrimonio, inter Nos *Principem Hispaniarum* & Serenissimam ac Præclarissimam Principem & Dominam *Dominam Mariam* dicti *Regis Angliæ Filiam* naturalem & legitimam, Deo Duce, Contrahendo & Solempnisando, prout meliùs firmiùs & convenientiùs de jure fieri poterit, ac de & super Dote & Dotalitio, Doario & Donatione propter Nuptias, causâ & contemplatione ejusdem Matrimonii hinc & inde singula singulis congruè referendo constituendis, dandis, tradendis, & solvendis, necnon de & super Quantitatum & Pecuniarum Summarum Terminis, Locis, Modis, Formis, & Conditionibus pro hujusmodi Dotis, & Dotalitii, Doarii, sive Donationis propter Nuptias Constitutione, Cessione, Donatione, Traditione, & Solutione, ejusdémque Solutionis ex Causis inter Oratores utriusque Partis Appunctuandis & Concordandis Cessatione, ac etiam de & super Tempore, Loco, Modo, & Formâ Traductionis præfatæ *Dominæ Mariæ* Regis Angliæ Filiæ in Terras & Patrias nostras pro dicto Matrimonio *inter Ipsam* & Nos *Principem Hispaniarum*

vel per Mortem naturalem alterius nostrum Contrahentium (quod Deus avertat) steterit quo minus dictum Matrimonium inter Nos *Principem Hispaniarum* & *Dominam Mariam* Locis, Terminis, Modisque & Formis inter Oratores utriusque Partis desuper concordandis & concludendis, per Verba de Præsenti, ad hoc apta, contrahatur & in facie Ecclesiæ debitè solemnisetur, Stipulandi, Petendi, Exigendi, & Obtinendi,

Ac de & super eisdem Literis Obligatoriis, sub eadem forma ac Pœnæ quantitate in eisdem Literis apponendis, earumdemque Literarum Traditione & Deliberatione Communicandi, Tractandi, Conveniendi, & Concludendi,

Consimilesque Securitates, Cautiones, Promissa, Obligationes, Scripturas, & Literas Obligatorias Pœnales, Nominibus nostris (videlicet) *nostro Rege* tàm pro Nobis ac Nomine nostro proprio tamquam *Rege Romanorum* quàm Tutorio Nomine & tanquam Tutore nostri *Principis Hispaniarum*, & Nomine *nostro Principe*, de Auctoritate, Consensu, & Assensu *nostri Regis* Tutoris & Avi prædicti, in debita & sufficienti forma factas & expeditas, necnon Literas Obligatorias similiter Pœnales tot & talium *Dominorum*, *Baronum*, *Burgimagistrorum*, *Scabinorum*, & *Consulum* Communitatum, Oppidorum, & Villarum Nobis subditorum, quot & quales sive qualia per Commissarios præfati *Regis Angliæ* nominabuntur, similiter in debita & sufficienti forma Factas, Signatas, Sigillatas, & respectivè expeditas, quibus quidem Literis Obligatoriis *Nos* necnon dicti *Domini*, *Barones*, *Burgimagistri*, *Scabini*, & *Consules*, Se & eorum quemlibet Hæredes & Successores nostros & suos, ac Regna, Terras, Patrias, Dominia, Civitates, Villas, & omnia Bona nostra & sua mobilia & inmobilia præsentia & futura ubicunque fuerint reperta, necnon omnes & singulos Subditos nostros & Concives ac Opidanos suos ac Communitates suas, eorumdemque omnia & singula Bona præsentia & futura, ubicumque fuerint reperta, singula singulis congruè referendo, præfato *Regi Angliæ* Hæredibus & Successoribus suis Obligabimus & Obligabunt, & eorum quilibet Obligabit sub certâ Pecuniarum Summâ, Pœnæ nomine, per Commissarios utriusque Partis limitandâ, nominandâ, & determinandâ, præfato *Regi Angliæ Principi Walliæ*, ac Hæredibus & Successoribus suis solvendâ, & per eosdem liberè absque contradictione cujuscunque, de & super *Nobis* & prædictis *Dominis*, *Baronibus*, *Burgimagistris*, *Scabinis*, *& Consulibus*, Hæredibus & Successoribus nostris & suis, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Civitatibus, Villis, Opidis, Communitatibus, Subditis, Concivibus, & Opidanis, & Bonis prædictis, ac eorum singulis ubicunque locorum repertis levandâ, exigendâ, recipiendâ, & detinendâ, si per Nos nostrosve Parentes aut eorum aliquem aut per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatum *Regem Angliæ Principem Walliæ* vel dictam *Dominam Mariam* aut ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) steterit quominus dictum Matrimonium inter *Nos Principem Hispaniarum* & ipsam *Dominam Mariam* Locis, Terminis, Modisque & Formis, inter Oratores nostros desuper concordandis & concludendis, per Verba de Præsenti, ad hoc apta, contrahatur, & in Facie Ecclesiæ solemnisetur, Nomine nostro Promittendi & Concedendi, ac de & super eisdem Literis Obligatoriis & earum Formis & Pœnis & Pœnarum Quantitate, in eisdem Literis apponendis, earumdem Literarum Traditione & Deliberatione, Communicandi, Tractandi, Conveniendi, & Concludendi,

Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo, Regnorum verò nostri Regis, videlicet, Romanorum Vicesimo secundo, & Hungariæ Decimo octavo.

Et super Plicam est scriptum id quod sequitur.

Per Dominos *Regem* & *Archiducem* in eorum Concilio,

Dominâ *Margaretâ Austriæ & Burgundiæ Ducissâ Viduâ Sabaudiæ*,
Comitibus de Nassou & de Buren.
Domino de Chieures de Ville de Zeuenberghe,
Domino *Florentio de Egmonda*,
Domino *Johanne de Vorst* Milite Cancellario Brabantiæ,
Magistro *Johanne Pieters* Præside Magni Concilii,
Et aliis Præsentibus.

Sic signat'

VERDE RUÉ.

Sequitur Tenor Commissionis prædictæ Dominæ Ducissæ.

Margareta Austriæ & Burgundiæ DUCISSA *Vidua Sabaudiæ*, COMITISSA *Baugian & de Villariis*, ac Patriarum *Bressiæ*, *Vuandi*, *& Fonogmati*, *&c.* DOMINA universis sit Manifestum quòd,

Cùm Sacratissimus & Invictissimus Illustrissimique Principes Domini *Maximilianus Romanorum Rex* semper Augustus, & *Karolus Princeps Hispaniarum* Archidux Austriæ, &c. Domini Genitor ac Nepos nostri Metuendissimi & Honorandissimi, suos creaverunt & deputaverunt speciales Oratores, Commissarios, & Procuratores, Magnificos & benè Dilectos nostros, Dominum *Jacobum de Luxemburgo* Dominum de Fiennes Locumtenentem & Gubernatorem Comitatuum Flandriæ & Arthesii Consanguineum nostrum, *Johannem Dominum de Berghes* Milites Ordinis Aurei Velleris, *Laurentium de Gorrenodo* Baronem Montanelii Gubernatorem Bressiæ, *Johannem le Sauvaige* Præsidem Flandriæ Militem, & *Philippum Haneton* Audientiarium & Primum Secretarium dictorum Dominorum Regis & Principis, ad Tractandum Matrimonium vel Sponsalia per Verba de futuro inter præfatum Illustrissimum Dominum *Principem & Archiducem* Nepotem nostrum ex una, & Illustrissimam Dominam *Mariam Filiam* Serenissimi & Potentissimi Domini *Angliæ Regis* Consanguinei nostri Honorandissimi ex alia, & super viribus dicti Matrimonii ac Sponsalibus, Dotéque, & Dotalitio, ac Donatione propter Nuptias, Locisque ac Terminis Solutionis earumdem, aliisque hinc inde requisitis, Conveniendum, Terminandum, & finaliter Concludendum, & aliàs prout in Literis eorum Facultatum latiùs continetur, ad quas debita habeatur Relatio,

Cùmque requisitæ fuerimus in hujusmodi Tractatu fiendo nostram præbere Facultatem Assensúmque & Consensum tamquam dicti *Domini Principis* Amita, quamvis de Necessitate minimè requiratur, ac tamen dictæ Requisitioni Nobis factæ favorabiliter annuendo,

De integerrimâ Fide, Probitate, & Industria dictorum Dominorum Oratorum meritò confisæ, eosdem, in quantum Nos attinet & Nomine quo supra, etiam Oratores nostros circa Præmissa Decrevimus & Decernimus per Præsentes,

Ad prædictum Matrimonium de Assensu & Consensu nostris quantum expediat, ac etiam de & super Obligatione Pœnæ Nomine nostro fienda, pro Securitate & Complemento ipsius Matrimonii Fidelium nostrorum, *Thomæ Dockwra* Prioris Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, Magistri *Nicholai West* Legum Doctoris, & *Gilberti Talbot* Militis Deputati nostri Calesii, Consiliariorum nostrorum, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos Ordinavimus, Fecimus, & Constituimus, Ordinamus, Facimus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, Quatuor aut Tribus ex eis, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro cum Sacratissimo Principe *Maximiliano*, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* REGE semper Augusto, ac *Hungariæ*, *Dalmatiæ*, *Croatiæ*, *&c.* Avo Paterno ac Tutore legitimo Gubernatore & Administratore Corporis & Bonorum Illustrissimi & Serenissimi Principis *Caroli*, eadem Gratiâ, PRINCIPIS *Hispaniarum utriusque Siciliæ & Jerusalem*, *&c.* & cum eodem Principe *Carolo*, Auctoritate tamen & expresso Consensu ejusdem Regis ut Avi & Tutoris sui, ARCHIDUCIBUS *Austriæ*, DUCIBUS *Burgundiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carinthiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Luxemburgiæ*, *& Gheldriæ*, COMITIBUS *Habsburgen. Flandriæ*, *Thirolis*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, PALATINIS *& Hannoniæ*, LANTGRAVIIS *Alsatiæ*, MARCHIONIBUS *Burgoviæ & Sacri Romani Imperii*, *Hollandiæ*, *Zeellandiæ*, *Ferretis*, *Kiburgi*, *Namurci*, *& Zutphaniæ* COMITIBUS, DOMINIS *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Sclavonicæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, *& Mechliniæ*, Fratre & Consanguineo ac Confœderatis nostris, ac Serenissima & Praeclarissima Domina Domina *Margareta Austriæ & Burgundiæ Vidua Ducissa Sabaudiæ*, præfati *Regis Romanorum Filia unica* & dicti *Principis Hispaniarum Amita* Consanguinea nostra Carissima, eorumve Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ad hoc ab eisdem *Rege Romanorum* tàm per Se & Nomine suo proprio tamquam *Rege Romanorum* quàm ab eodem Tutorio Nomine & tamquam Avo & Tutore præfati *Principis Hispaniarum*, & ab eodem *Principe Hispaniæ* de expressis Consensu & Auctoritate præfati *Regis Romanorum* Tutoris & Avi sui, ac præfata *Domina Ducissa* conjunctim vel divisim sufficientem Potestatem & Auctoritatem habentibus, de & super Sponsalibus, per verba ad hoc apta, & Matrimonio per Verba de Præsenti similiter ad hoc apta inter præfatum *Principem Hispaniarum* & Serenissimam ac Præclarissimam Principem & Dominam *Dominam Mariam Filiam nostram Carissimam*, Deo Duce, Contrahendo & Solempnisando, prout meliùs, firmiùs, & convenientiùs de jure fieri poterit, ac de & super Dote & Dotalitio, Doario & Donatione propter Nuptias, causâ & contemplatione ejusdem Matrimonii hinc & inde, singula singulis congruè referendo, constituendis, concedendis, dandis, trahendis, & solvendis, necnon de & super Quantitatum & Pecuniarum Summarum Terminis, Locis, Modis, Formis, & Conditionibus pro hujusmodi * Dotis, & Dotalitii, * XIII. 186.
Doarii, sive Donationis propter Nuptias Constitutione, Concessione, Donatione, Traditione, & Solutione, ejusdemq; Solutionis, ex Causis inter Oratores utriusque Partis Appunctuandis & Concordandis, Cessatione, ac etiam de & super Tempore, Loco, Modo, & Formâ Traductionis præfatæ *Filiæ nostræ* in Terras & Patrias præfati *Principis Hispaniarum*, pro dicto Matrimonio *inter Ipsam* & eandem *Filiam nostram* Contrahendo & Solempnisando, Statuendis & Præfigendis, Tractandi, Communicandi, Conveniendi, & Concludendi,

Ac insuper, pro Præmissorum omnium & singulorum Complemento, & quòd prædictum Matrimonium inter præfatum *Principem Hispaniarum* & *Filiam nostram* prædictam, & Solempnisatio

Deus avertat) steterit quo minus dictum Matrimonium inter præfatum *Principem Hispaniarum* & *Dominam Mariam* Locis, Terminis, Modisque & Formis, inter Oratores utriusque Partis desuper concordandis & concludendis, per Verba de Præsenti, ad hoc apta, contrahatur & in facie Ecclesiæ debite solemnisetur, Stipulandi, Petendi, Exigendi, & Obtinendi,

Ac de & super eisdem Literis Obligatoriis, & earum Formis ac Pœnis ac Pœnarum Quantitate, in eisdem Literis apponendis, earumdemq; Literarum Traditione & Deliberatione Communicandi, Tractandi, Conveniendi, & Concludendi,

Consimilesque Cautiones, Securitates, Promissa, Obligationes, & Scripturas, & Literas Obligatorias Pœnales, in debita & sufficienti forma factas, Manu & Magno Sigillo nostris communitas; necnon Literas Obligatorias similiter Pœnales tot & talium *Dominorum*, *Majorum*, *Vicecomitum*, *Ballivorum*, *Constabulariorum* Civitatum, Opidorum, Villarum, & Communitatum Nobis subditorum, quot & quales sive qualia per Commissarios præfati *Regis Romanorum*; *Principis Hispaniarum*, & *Dominæ Ducissæ* nominabuntur, similiter in debita & sufficienti forma factas, & suis Manibus subscriptas, ac suis Sigillis (videlicet) Sigillis Armorum & Sigillis communibus respective sigillatas,

• XIII. 187. Quibus quidem Literis * Obligatoriis *Nos* necnon dicti *Domini*, *Majores*, *Vicecomites*, *Ballivi*, & *Constabularii*, & eorum singuli, Nos & Se Hæredesque & Successores nostros & suos, ac Regna, Terras; Patrias, Dominia, Civitates, Villas, Opida, & omnia Bona nostra & sua mobilia & immobilia præsentia & futura, ubicunque fuerint reperta, necnon omnes & singulos Subditos nostros & Concives ac Opidanos suos & Communitates suas, eorumdemque omnia & singula Bona præsentia & futura, ubicumque fuerint reperta; singula singulis congrue referendo, præfato *Regi Romanorum*, *Principi Hispaniarum*, & *Ducissæ Sabaudiæ*, Hæredibus & Successoribus suis Obligamus & Obligabunt, & eorum quilibet Obligabit, sub certâ Pecuniarum Summâ, Pœnæ nomine; per Commissarios utriusque Partis limitandâ, nominandâ, & determinandâ, præfato *Regi Romanorum*, *Principi Hispaniarum*, & *Dominæ Ducissæ*, ac Hæredibus & Successoribus suis solvendâ, & per eosdem, liberè & absque contradictione cujuscunque, de & super *Nobis* & prædictis *Dominis*, *Majoribus*, *Vicecomitibus*, *Ballivis*, & *Constabulariis*, Hæredibus & Successoribus nostris & suis, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Civitatibus, Villis, Opidis, Communitatibus, Subditis, Concivibus, & Opidanis, & Bonis prædictis, ac eorum singulis ubicunque locorum repertis levandâ, exigendâ, recipiendâ, & detinendâ, si per præfatam *Dominam Mariam* Filiam nostram ejusve Parentes aut eorum aliquem aut alium quemcunque, aut per quemcunque modum vel eventum, præterquam per præfatum Dominum *Principem Hispaniarum* vel ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) steterit quominùs dictum Matrimonium inter *Ipsam* & præfatam *Principem Hispaniarum* Locis, Terminis, Modisque & Formis, inter Oratores nostros desuper concordandis & concludendis, per Verba de Præsenti, ad hoc apta, contrahatur, & in Facie Ecclesiæ solemnisetur, Nomine nostro Promittendi & Concedendi,

Ac de & super eisdem Literis Obligatoriis & earum Formis & Pœnis & Pœnarum Quantitate, in eisdem Literis apponendis, earumdemque Literarum Traditione & Deliberatione, Commu-

PORTER.

* In quorum omnium & singulorum Robur & Testimonium has • XIII. 188.
præsentes Literas Manibus nostris subsignavimus & Sigillis nostris communivimus.

Datum in *Opido Calesiæ*, Vicesimo primo Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo.

Sic signatas super Plicam.

J. DE LUXEMB.
J. DE BERGHES.
L. DE GORRENOD.
J. LE SAUVAIGE.
HANETON.

Quocirca, animadvertentes quanta Commoda ex ipso Matrimonio nedùm Populis & Regionibus ipsorum futurorum Jugalium, sed toti Christianæ Religioni proculdubio sint speranda, tàm ex futura Sobole quàm utriusque ipsorum Jugalium optimâ Illustratione & præclarâ Indole, non immeritò singulari Affectione movemur, illius Matrimonii perfectionem desiderare & annuere: visis itaque præinsertis Literis & Capitulationibus ac illarum continentia diligenter perspecta, maturo superinde habito Consilio cum Principibus, Comitibus, Baronibus, & Proceribus nostris, non per Errorem aut improvidè, sed de nostra certa Scientia Motuque proprio, omnia & singula per dictos Oratores nostros Gesta, Negotiata, Capitulata, & Conclusa; in præinsertis Literis seriatim descripta & contenta, Rata & Grata habentes, pro Nobis ac Nomine nostro proprio, nostrisque Hæredibus & Successoribus quibuscunque, tàm conjunctim quàm divisim, Laudavimus, Confirmavimus, Ratificavimus, & Approbavimus, Laudamusque, Confirmamus, Ratificamus, & Approbamus, ac Roboris firmitatem perpetuò obtinere Volumus & Declaramus per Præsentes;

Promittentes, bonâ Fide nostrâ in Verbo Regio, omnia & singula, in prædictis Literis & Capitulationibus contenta & descripta, tàm conjunctim quàm divisim, in quantum Nos concernunt & concernere possunt, Nomine nostro proprio Rata, Grata, & Firma habere eaq; adimplere & inviolabiliter observare, juxta dictorum Articulorum præinsertorum seriem & continentiam, sub Pœnis ac Renunciationibus in ipsis Literis & Capitulationibus ad plenum contentis & descriptis, & præsertim renuntiamus expressè, purè, spontè, absolutè, & in vim pacti per Præsentes specialiter Beneficio cujuscunque Restitutionis in integrum de Jure, Consuetudine, aut Statuto Minoribus concesso; quòd non sumus Tutor, aut quòd non sumus solus aut in solidum Tutor, quòd Onus Tutelæ non assumpsimus aut Tutelæ sive Administrationi Nos non immiscuimus, Exceptioni Contractûs in Rem & Utilitatem Pupilli non facti aut gesti, non Numeratæ Dotis, non Numeratæ Pecuniæ, Rei non sic Gestæ, necnon Legibus, Statutis, aut Consuetudinibus Tutoris realem & personalem, in Causis & Negotiis Pupillum tangentibus, requirentibus, & exigentibus, simulati Contractûs, necnon Legibus Prædia Minorum sive Judi-

Ex Autogr.

LANTGRAVIUS *Alsatiæ*, PRINCEPS *Zueviæ*, PALATINUS *in Hapsburg & Hanoniæ*, PRINCEPS & COMES *Burgundiæ*, *Flandriæ*, *Tyrolis*, *Goritiæ*, *Arthesiæ*, *Hollandiæ*, *Zeellandiæ*, *Ferretis*, *Kiburgi*, *Namurci*, *& Dusburgii*, MARCHIO *Sacri Romani Imperii super Anasum & Burgoniæ*, DOMINUS *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Sclavoniæ*, *Mechliniæ*, *Portusnaonis*, *& Salinarum*, universis & singulis, præsentes Litteras inspecturis, Notum sit & Manifestum quòd, cùm *Die Vicesimo primo Mensis Decembris*, *Anni Millesimi Quingentesimi Septimi*, Magnifici & Honorabiles Fideles Nobis Dilecti *Jacobus de Luxemburgo*, Dominus de Fiennes, Consanguineus, Locumtenensque & Capitaneus noster Generalis Comitatuum nostrorum Flandriæ & Arthesii, *Johannes Dominus de Berghes*, Consiliarius & Cambellanus noster, *Laurentius de Gorrenodo* Baro Monthanesii Gubernator Bressiæ, *Johannes le Sauvaige* Dominus de Scaubeca Præses Consulatûs nostri Flandriæ, & *Philippus Haneton* Primus Secretarius & Audientiarius noster in Provinciis nostris Burgundiæ Superioris & Inferioris, tanquam Oratores, Procuratores, Commissarii, & Nuncii nostri speciales, ad hoc specialiter per Nos, tanquam Tutorem & Administratorem Personæ ac Bonorum Illustris *Caroli* ARCHIDUCIS *Austriæ*, PRINCIPIS *Hispaniarum*, DUCIS *Burgundiæ*, *Brabantiæ*, *&c.* Filii ac Nepotis nostri Charissimi, ac per *ipsum Principem* de nostris Assensu, Auctoritate, & Consensu nostris Litteris Patentibus constituti & deputati, cum Venerabili *Ricardo Episcopo Wintoniensi* Custode Privati Sigilli Serenissimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ & Franciæ*, *&c.* Fratris & Consanguinei ac Confœderati nostri Carissimi, *Thomâ Comite de Sorrey* Thesaurario Angliæ, *Thomâ Dockwra* Priore Sancti Johannis Jherosolimitani in Anglia, *Gilberto de Talbot* Deputato Caletiæ, & *Nicolao West* Legum Doctore, Consiliariis, Oratoribus, Commissariis, & Deputatis præfati *Regis Angliæ*, ad hoc etiam per Litteras suas sufficienter constitutis & deputatis, nonnullas Ligas, Amicitias, Confœderationes, & Intelligentias perpetuas inter præfatum *Regem Angliæ* ejusque Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, ac Subditos ex una, ac præfatum Illustrem *Carolum Archiducem Austriæ Principem Hispaniarum*, *&c.* Nepotem nostrum Charissimum, ac ejus Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, & Subditos ex alia, Inierint, Convenerint, Tractaverint, & Concluserint, latiùs contentas, declaratas, & insertas in Literis super hoc confectis, & per dictos Oratores, Procuratores, ac Commissarios nostros, Deputatis ipsius *Regis Angliæ* prænominatis traditis & expeditis,

Quarum quidem Litterarum Tenor sequitur, & est talis:

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitiam præsentes Literæ pervenerint, *Nos*,

Jacobus de Luxemburgo Dominus de Fiennes de Erkingham de Armentieres de Zotteghem, &c. Locumtenens & Gubernator Comitatuum Flandriæ & Arthesii, *Johannes Dominus de Berghes*, *&c.* Milites Ordinis Aurei Velleris, Consiliarii & Cambellani Sacratissimi ac Potentissimorum & Excellentissimorum Principum *Maximiliani*, Divinâ favente Clementiâ, REGIS *Romanorum* semper Augusti, & Domini *Karoli*, eâdem Gratiâ, PRINCIPIS *Hispaniarum*, *&c.* ARCHIDUCUM *Austriæ*, DUCUM *Burgundiæ*, *Brabantiæ*, *&c.* COMITUM *Flandriæ*, *&c.* *Laurentius de Gorrenodo* Baro Monthanesii, Gubernator Patriarum Bressiæ, *Johannes le Sauvaige* Miles, Dominus de Scaubeca Præses Consulatûs Flandriæ, & *Philippus Haneton* Primus Secretarius & Audientiarius, Oratores, Ambassiatores, Procuratores, Commissarii, & Nuncii speciales præfatorum Dominorum nostrorum, *Regis Romanorum*

Gradu præfulgeant, si bona, sincera, vera, integra, nocua, perfecta, & firma Amicitia, Unio, Liga, Confœderatio, & Pax per Terram, Mare, & Aquas dulces, ac ubivis Locorum futuris temporibus perpetuò duratura.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est inter Oratores prædictos, & præfati Oratores *Regis Angliæ* Promiserunt, & per Præsentes Promittunt, quòd nec idem *Rex Angliæ*, nec Hæredes aut Successores sui, quicquam aget, faciet, tractabit, vel attemptabit, agent, facient, tractabunt, vel attemptabunt, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari faciet vel facient, aut consentiet vel consentient, quocunque in Loco, sive in Terra, sive in Mari, Portubus, vel Aquis dulcibus, occasione quacumque, nullumque præstabit aut præstabunt Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum, quòd per Alium, vel Alios quoscunque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attempetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredumve aut Successorum suorum, sed quibuscumque sic, ut præmittitur, contra prædictum *Principem Hispaniarum*, Hæredesve aut Successores suos, infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas prædictas aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus, expressè & cum effectu contradicet & contradicent, renitetur & renitentur, obstabit & obstabunt, & Impedimentum realiter præstabit & præstabunt.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & præfati Oratores *Regis Romanorum* & *Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, Promiserunt & per Præsentes Promittunt, quòd nec idem *Princeps Hispaniarum*, nec Hæredes aut Successores sui, quicquam aget, faciet, tractabit, vel attemptabit, agent, facient, tractabunt, vel attemptabunt, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari faciet vel facient, aut consentiet vel consentient, quocumque in Loco, sive in Terrâ, sive in Mari, Portubus, vel Aquis dulcibus, occasione quacumque, nullumque præstabit aut præstabunt Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum, quòd per Alium vel alios quoscumque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attempetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum dicti *Regis Angliæ*, Hæredumve aut Successorum suorum, sed quibuscumque sic, ut præmittitur, contra prædictum *Regem Angliæ*, Hæredesve aut Successores suos, infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas prædictas aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus expressè & cum effectu contradicet & contradicent, renitetur & renitentur, obstabit & obstabunt, & Impedimentum realiter præstabit & præstabunt.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est, Nominibus & * Auctoritatibus quibus supra, & Oratores præfati *Regis* * XIII.
Angliæ Promiserunt & per Præsentes Promittunt, quòd neque 191.
præfatus *Rex Angliæ*, neque Hæredes aut Successores sui, præstabit aut præstabunt Auxilium, Consilium, vel Favorem Hostibus vel Inimicis præfati *Principis Hispaniarum*, Hæredumve aut Successorum suorum, eosdem, aut eorum aliquem, per Terram, Mare, vel Aquas dulces infestare vel invadere volentibus; & si aliquis vel aliqui cujuscunque Statûs, Gradûs, aut Conditionis fuerint, sive Alligati aut Confœderati sui sint, sive non, Regna, Patrias, Dominia, & Terras præfati *Principis Hispaniarum*, Hæredum aut successorum suorum, quæ in præsenti possidet, aut in futurum de Jure possidere debet, per Viam Guerræ hostiliter invaserint vel aggressi fuerint, aut Injuriam vel Dampnum eidem *Principi Hispaniarum*, Hæredibus, Successoribus, aut Subditis suis, infra Regna, Patrias, Terras, & Dominia sua prædicta inferre aut facere voluerint, præfatus *Rex Angliæ* bonâ Fide, realiter, & cum effectu, eosdem *Principem*, Hæredes, & Successo-

res

... per viam Guerræ hostiliter invaserint vel Dampnum eidem *Regi Angliæ*, Hæredibus, Successoribus, aut Subditis suis, infra Regna, Patrias, Terras, & Dominia sua prædicta inferre aut facere voluerint, præfatus *Princeps Hispaniarum*, bonâ Fide, realiter, & cum effectu, eosdem *Regem Angliæ*, *Hæredes & Successores suos*, Auxiliis Militaribus Gentium Armorum, Expensis tamen ipsius *Regis Angliæ*, Hæredum, aut Successorum suorum, pro Tuitione & Defensione eorumdem, quotiens opus fuerit, adjuvabit vel adjuvabunt, quantò citiùs commodè poterit vel poterunt, postquam debitè ad hoc requisitus fuerit vel fuerint; In quorum Auxiliorum Præstatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit Facultatis Ratio, ut scilicet præfatus *Princeps Hispaniarum*, Hæredes aut Successores sui non ultra teneatur vel teneantur, quàm tunc commodè facerè poterit vel poterint, consideratâ Temporis & Locorum oportunitate, ac Statu Rerum suarum; ac insuper pro Defensione & Tuitione Personæ
• XIII. 192. & Statûs præfati *Regis Angliæ*, * ejusque Hæredum & Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, & Dominiorum prædictorum, contra Invasores, & hostiles Agressores eorumdem Regnorum, Patriarum, & Dominiorum, qualescumque fuerint, præfatus *Princeps Hispaniarum*, Hæredes, & Successores sui, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut colore quocumque, erit & erunt de cætero perpetuis futuris temporibus præfati *Regis Angliæ*, Hæredum, & Successorum suorum, Amicorum Amicus & Amici; & Inimicorum Inimicus & Inimici, sine aliqua Exceptione; Non obstantibus quibuscumque Alligantiis, & Confœderationibus quas habet aut habent vel in futurum habere poterit vel poterint cum quibuscumque Regibus, Principibus aut Communitatibus, qualescunque illi sint aut erunt: Præfatus quoque *Priceps Hispaniarum* Personam, Status, Honores, Dignitates, Causas, Res, & Negotia ipsius Serenissimi *Regis Angliæ*, sibi intimo Amore, Fide, & Amicitiarum Fœdere conjuncti, quem loco Patris Charissimi & Dilectissimi habet & reputat, taliter cordi habebit & tractabit, sicut Amantissimum Filium Pientissimi Patris Honores, Status, Dignitates, Causas, Res & Negotia habere, reputare, & tractare decet & convenit.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus, Consensu & Assensu quibus supra, & Oratores præfati *Regis Angliæ* Promiserunt & per Præsentes Promittunt, quòd nec præfatus *Rex Angliæ*, nec Hæredes, aut Successores sui, nec Subditi sui, nec eorum aliquis, Rebelli seu Rebellibus, Proditori seu Proditoribus, Profugo seu Profugis ipsius *Principis Hispaniarum*, Hæredum aut Successorum suorum, Inobedienti Subdito, vel Inobedientibus Subditis, cujuscumque Gradûs, Statûs, aut Conditionis existat vel existant, ubicumque Locorum extiterit seu extiterint, Verbo, Facto aut Scripto, Auxilium, Consilium, vel Favorem, Victualia, Hospitia, Stipendia, Pecunias, Naves, Gentes Armorum, sive aliud quodcunque dari, aut præstari, ministrari vel concedi permittet aut permittent, sed eundem sive eosdem tanquam proprium Rebellem sive Rebelles, Profugum sive Profugos, Proditorem seu Proditores, tanquam Capitalem Inimicum sive Inimicos, ubicumque locorum prosequetur & prosequentur, & ab aliis quibuscumque sic prosequi curabit & efficiet, curabunt & efficient cum effectu.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum*, & ... fectim & immediate, & absque dilatione quacumque capiet aut capi faciet, capient aut capi facient realiter & cum effectu; Eundemque sive Eosdem sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabit & committet, mandabunt & committent, atque Illum sive Illos sic tutè & securè tenebit & custodiet, tenebunt & custodient, & præfatum *Principem Hispaniarum*, Hæredes & Successores suos per Litteras suas propriâ Manu subscriptas & signatas de eâ Re quamprimùm poterit aut poterint, advisare monere & certiorem facere curabit & curabunt, atque Illum sive Illos, sicut præfertur, captum sive captos, custoditum sive custoditos, quamprimùm per Litteras dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredum aut Successorum suorum, ad hoc requisitus fuerit sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ usque ad & in Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Principis Hispaniarum* per suos Subditos & Officiarios salvò & securè conduci faciet, & facient realiter & cum effectu, ipsumque Rebellem seu Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum seu Profugos, sicut prædicitur, in Regna, Terras, Patrias, & Dominia dicti *Principis Hispaniarum* conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Principis Hispaniarum, per Litteras suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctorisatis, viz. in aliquo Loco ad hoc tuto & securo infra prædicta Regna, Patrias, Terras & Dominia dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredum vel Successorum suorum, statim & incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, & absque aliquo in contrarium facto aut attemptato, purè, simpliciter, absolutè & absque conditione quâcumque tradet & deliberabit, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciet & facient, Sumptibus tamen & Expensis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore Traditionis & Deliberationis hujusmodi Personis, quæ hujusmodi Conductum fecerint, indilatè solvendis.

Item, Conventum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum* & *Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, Promiserunt & per Præsentes Promittunt quòd nec præfatus *Princeps Hispaniarum*, nec Hæredes aut Successores, nec Subditi sui, nec quivis alius sub Obedientiâ, Districtu, Jurisdictione, aut Ditione suis, nec eorum aliquis Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos dicti *Regis Angliæ*, cujuscunque Gradûs, Statûs aut Conditionis existat vel existant, in sua Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quovismodo admittet sive recipiet, admittent sive recipient, nec ab aliis quibuscumque recipi vel admitti permittet seu permittent. Et casu quo deinceps hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum vel Profugos, infra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Obedientias, Jurisdictiones, aut Districtus dicti *Principis Hispaniarum*, Esse, Latitare, aut quocumque alio modo, etiam Vi, aut Casu fortuito existere seu applicare acceperit, seu quoquomodo intellexerit, sciat, aut aliquo modo intellexerint, sciant, aut Suspicionem habuerint: tunc absque omni fraude, dolo, malo ingenio, dilatione, excusatione, sinistrâ verborum interpretatione, aut dissimulatione quacumque, aut alio quovis quæsito colore,

paniarum, Hæredes, aut Successores sui, per Literas suas, Manu suâ propriâ signatas & subscriptas, præfatum *Regem Angliæ*, Hæredes, aut Successores suos, advisaverit, monuerit, sive certiorem fecerit, advisaverint, monuerint, sive certiorem fecerint, suum vel suos Rebellem vel Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, infra sua Regna, Dominia, Terras, Patrias, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus, quoquo modo etiam Vi, Casu fortuito, aut alio modo quocunque venire, existere, manere, applicare, aut latitare, idem *Rex Angliæ* Hæredes & Successores sui, sic moniti, advisati, seu certiorati, statim incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sive sinistra interpretatione, & dissimulatione quacumque, dolo, fraude, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, Illum seu Illos, Rebellem sive Rebelles, Proditorem sive Proditores, Profugum seu Profugos realiter & cum effectu capiet seu capi faciet, capient seu capi facient, & Eum sive eos, & eorum quemlibet, sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabit & committet, mandabunt & committent, atque in eisdem tutè & secure tenebit, & custodiet, tenebunt & custodient; Atque Illum sive Illos sic captum vel captos, custoditum vel custoditos, quamprimùm per Literas dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredum, aut Successorum suorum, ad hoc requisitus fuerit vel fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistrà interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore & causâ, usque ad & in Regna, Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Principis Hispaniarum*, per suos Subditos aut Officiarios, salvò & secure conduci faciet & facient realiter & cum effectu, Ipsumque Rebellem sive Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, sicut præmittitur, in Regna, Patrias, Terras, & Dominia ejusdem *Principis Hispaniarum* conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem *Principis Hispaniarum*, per Litteras suas Manu suâ subscriptas ad hoc Auctorisatis, videlicet in aliquo Loco ad hoc tuto & securo infra Regna prædicta, Patrias, Terras, & Dominia dicti *Principis Hispaniarum*, statim incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistrà interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, & absque aliquo in Contrarium facto vel attemptato purè, simpliciter, absolute, & absque aliquâ conditione vel contradictione quacumque, tradet & deliberabit, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciet & facient: Sumptibus tamen & Expensis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore hujusmodi Traditionis & Deliberationis, Personis quæ hujusmodi Conductum fecerint indilate solvendis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter
• XIII. 195. Oratores prædictos, • & Oratores præfatorum *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd si dictus *Rex Angliæ*, Hæredes aut Successores sui, per Litteras suas, Manu suâ propriâ signatas & subscriptas, præfatum *Principem Hispaniarum*, Hæredes aut Successores suos advisaverit, monuerit, sive certiorem fecerit, advisaverint, monuerint, sive certiorem fecerint, suum vel suos Rebellem sive Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, infra sua Regna, Dominia, Terras, Patrias, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quoquo modo, etiam Vi, Casu fortuito, aut alio modo quocumque venire, existere, manere, applicare, aut latitare, idem *Princeps Hispaniarum*, Hæredes & Successores sui sic moniti, advisati, seu certiorati, statim incon-moveri contigerit, præfatus *Rex Angliæ* nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquod Appunctuamentum cum illo vel illis, aut aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur aut inferetur, sine expressa præfati *Principis Hispaniarum* Scientia, Consensu, Assensu, & Voluntate faciet aut fieri consentiet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, promiserunt, & per Præsentes promittunt quòd, si de præfatorum *Regis Angliæ & Principis Hispaniarum* expressis Consensu, Assensu, & Concordiâ contra aliquem Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates, Bellum aut Guerras simul inferri aut moveri contigerit, præfatus *Princeps Hispaniarum* nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquod Appunctuamentum cum illo vel illis, aut cum aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur vel inferetur, sine expressâ præfati *Regis Angliæ* Scientiâ, Consensu, Assensu, & Voluntate faciet aut fieri consentiet.

Quas quidem Ligas, Confœderationes, & Promissiones prædictas, & earum quamlibet, ac omnia & singula in Capitulis supradictis contenta, præfati Oratores dictorum *Regis Romanorum* & • *Principis Hispaniarum* pro præfato *Rege Romanorum*, pro Se & • XIII. 196.
per Se, ac Nomine suo, tanquam *Rege Romanorum*, ac etiam pro *eodem Rege* & præfato *Principe Hispaniarum*, de ejusdem *Regis Romanorum* Tutoris & Avi sui Auctoritate, Consensu, & Assensu, eorumque Hæredibus & Successoribus Inierunt, Tractaverunt, Concordaverunt, Concluserunt, & Acceptaverunt, & per Præsentes Ineunt, Tractant, Concordant, Concludunt, & Acceptant; Promittentes per Præsentes, quòd ea omnia & singula idem Sacratissimus *Rex Romanorum* tanquam *Rex Romanorum* integraliter observabit & adimplebit, juxta eorundem Formam & Tenorem; Et quòd citra Festum Paschæ proximè & immediatè futurum post Datam Præsentium, & ante Contractum Sponsalium, inter præfatum *Principem Hispaniarum* & Serenissimam Dominam *Dominam Mariam dicti Regis Angliæ Filiam Charissimam*, Deo Duce, contrahendorum, suas Litteras, hujus Tractatûs & omnium & singulorum Capitulorum in eodem Contentorum, Ratificatorias, Confirmatorias, & Acceptatorias, Nomine suo proprio, ut *Rege Romanorum*, Manu suâ signatas & suo Magno Sigillo sigillatas, Præsentibus similes, præfato *Regi Angliæ* ejusve Deputato vel Deputatis, ad hoc sufficienter auctorisato vel auctorisatis *in Civitate Londoniarum* tradet, tradive faciet; Qui quidem *Rex Angliæ* tunc & ibidem tenebitur alias suas Literas Patentes consimiles præfato *Regi Romanorum*, ejusve Commissario ad hoc sufficienter auctorisato, similiter tradere & deliberare, tradive & deliberari facere; Et si contingat, quod minimè creditur, quòd præfatus *Rex Romanorum* hoc facere neglexerit, remanebunt nichilominus omnia & singula quæ suprascripta sunt, quantum ad præfatum *Principem Hispaniarum* Hæredes & Successores suos attinet, Firma & Stabilia, & per *eundem Principem*, Hæredes, Successores, & Subditos suos, juxta sui Formam & Tenorem, inviolabiliter observabuntur & adimplebuntur.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, quòd neque præfatus *Rex Angliæ* neque præfatus *Rex Romanorum* per hujus Tractatûs Ratificationem, Acceptationem, aut Confirmationem, aut per aliquid in eodem contentum, possit aut debebit recedere a Tractatibus Pacis, Amicitiarum, Ligæ, & Confœderationum, inter eosdem Reges per eorum Commissarios antehac initis,

Litteras Ratificatorias & Confirmatorias, sic, ut præfertur, factas, dictus *Princeps Hispaniarum* præfato *Regi Angliæ*, ejusve Deputato vel Deputatis, ad hoc auctorisato vel auctorisatis, infra Duos Menses, dictam Requisitionem & Interpellationem, Requisitiones & Interpellationes proximè & immediatè sequentes, *in Civitate Londoniarum* tradet & deliberabit, seu tradi & deliberari faciet; idemque *Rex Angliæ* consimiles Literas Ratificatorias & Confirmatorias, præfati *Principis Hispaniarum* Oratoris Deputato, vel Commissario ad hoc sufficienter auctorisato, tunc & ibidem similiter tradere & deliberare tenebitur & obligabitur, prout per Præsentes tenetur & obligatur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, quòd tàm præfatus *Rex Angliæ* quàm dictus *Princeps Hispaniarum* Auctoritate, Consensu, & Assensu dicti *Regis Romanorum* Avi & Tutoris sui, præsentem Tractatum, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, per suas Literas Patentes, in debitâ & sufficienti formâ factas, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manu suâ subscriptas, Confirmabit & Ratificabit, supiendo omnes & singulos tàm Juris quàm Facti Defectus, si qui tales sint, ac etiam Beneficio omnium Legum & Canonum, necnon omnibus & singulis tàm Juris quàm Facti Exceptionibus, etiam specialem & expressam Renuntiationem requirentibus, in vim Pacti renunciando; Quibus etiam omnibus & singulis Nos dicti Oratores, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, expressè & in vim Pacti in his Scriptis Renunciamus;

Quas quidem Litteras Ratificatorias & Confirmatorias, prædictus *Princeps Hispaniarum* citra Festum Paschæ proximè futurum, & antequam suus Orator sive Commissarius pro Sponsalibus cum dicta *Domina Maria* contrahendis, in Angliam venerit, in Civitate Londoniarum præfato Domino *Regi Angliæ*, ejusve Commissario ad hoc sufficienter deputato tradet & deliberabit, aut tradi & deliberari faciet; & idem *Rex Angliæ* consimiles suas Literas Patentes Commissario dicti *Principis Hispaniarum* ad hoc sufficienter auctorisato, tunc & ibidem tradet & deliberabit, aut tradi & deliberari faciet.

Sequitur Tenor Commissionis præfatorum Regis Romanorum & Principis Hispaniarum,

MAXIMILIANUS, Dei gratiâ, *Romanorum* REX semper Augustus, *Hungariæ*, *Dalmatiæ*, *Croatiæ*, *&c.* & *Karolus*, eadem gratiâ, PRINCEPS *Hispaniarum*, utriusque Siciliæ, Jerusalem, &c. ARCHIDUCES *Austriæ*, DUCES *Burgundiæ*, *Lothoringiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carinthiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, & *Gheldriæ*, COMITES *Hapsburgen. Flandriæ*, *Thirolis*, *Arthesii*, *Burgundiæ*, PALATINI & *Hannoniæ*, LANTGRAVII *Alsatiæ*, MARCHIONES *Burgoviæ ac Sacri Romani Imperii*, *Hollandiæ*, *Zelandiæ*, *Ferretis*, *Kiburgi*, *Namurci*, & *Zutphaniæ*, COMITES, DOMINI *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Sclavoniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, & *Mechliniæ*, universis & singulis, præsentes Literas visuris & lecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd Nos,

De Fidelitate, providis Circumspectionibus, & Industriis, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Jacobi de Luxemburgo* Domini de Fiennes Consanguinei Locumtenentisq; & Gubernatoris nostri [...]

tificatorias, & Approbatorias, tempore, modo, loco, & formâ, prout inter *Nostros* & præfati *Regis Angliæ* Oratores, Procuratores, & Commissarios Conventum fuerit, Concordatum & Conclusum, daturos, tradituros, & deliberaturos;

Dantes insuper præfatis nostris Oratoribus & Commissariis Auctoritatem & Facultatem Promittendi, quòd Nos *Princeps Hispaniarum* ea omnia & singula, per ipsos Oratores nostros tractanda, capitulanda, & concludenda, dum ad congruam Ætatem pervenerimus, de novo Confirmabimus, Ratificabimus, & Approbabimus, cum Clausulis ad hoc debitis & requisitis.

In cujus Rei Testimonium has nostras præsentes Literas Sigillo nostro Archiducali, quo hactenus in modum Provisionis usi fuimus, jussimus communiri.

Datum in *Opido nostro Mechliniensi*, Die duodecimâ Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo, Regnorum verò nostri Regis, videlicet, Romanorum Vicesimo secundo, & Hungariæ, &c. Decimo octavo.

Et super Plicam est scriptum id quod sequitur.

Per Dominos *Regem* & *Archiducem* in eorum Concilio,

Dominâ *Margaretâ Austriæ & Burgundiæ Ducissâ Viduâ Sabaudiæ*,

Comitibus de Nassau & de Buren.

Dominis de Chievres de Ville de Zenenberghe,

Domino *Florentio de Egmonda*,

Domino *Johanne de Vorst* Milite Cancellario Brabantiæ,

Magistro *Johanne Pieters* Præside Magni Concilii,

Et aliis Præsentibus.

Sic signat'

VER DE RUE.

Sequitur Tenor Commissionis præfati Regis Angliæ.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus Venerabilis in Christo Patris *Ricardi Episcop: Wintoniensis* Custodis Privati Sigilli nostri, ac Charissimi Consanguinei nostri *Thomæ Comitis Surriæ* Thesaurarii nostri Angliæ, necnon, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Thomæ Dockura* Prioris Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, Magistri *Nicholai West* Legum Doctoris, & *Gilberti Talbot* Militis Deputati nostri Calesiæ, Consiliariorum nostrorum, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, Quatuor aut Tribus eorum, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro * Nobis & Nomine nostro * XIII.
cum Sacratissimo Principe *Maximiliano*, Divinâ favente Clementiâ, 199.

inter nostros & prætatorum *Regis Romanorum* & *Principis Hispaniarum* Oratores, Procuratores, & Commissarios conventum fuerit, concordatum, & conclusum, daturos, tradituros, & deliberaturos.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, octavo Die Mensis Decembris, Anno Regni nostri Vicesimo tertio.

PORTER.

In quorum omnium & singulorum Robur & Testimonium has præsentes Literas Manibus nostris subsignavimus & Sigillis nostris communivimus.

Datum in *Opido Calesiæ* Vicesimo primo Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo.

Sic signatas super Plicam,

J. DE LUXEMBURG.
J. DE BERGHES.
L. DE GORRENODO.
J. LE SAUVAIGE.
HANETON.

Fueritque in Decimo tertio dicti præinserti Tractatûs Articulo inter cætera Conventum, Tractatum, Concordatum, & Conclusum, quòd Nos Nomine nostro proprio & privato, ac sub Titulo nostro *Regis Romanorum*,

Præsentem Tractatum in omnibus & singulis suis Articulis, Partibus, Punctis, & Capitulis, Ratum & Gratum habebimus, illumque Acceptabimus, & inviolabiliter Observabimus: & eâ causâ Literas nostras Patentes, Signo nostro Manuali & Sigillo nostro communitas, præfato Serenissimo *Regi Angliæ*, Fratri & Consanguineo nostro Carissimo, ejusve Commissariis vel Deputatis, in Civitate Londoniarum expediri & deliberari mandavimus, citra Festum Paschæ proximè futurum, prout latiùs in dicto Tractatu, & signanter in prædicto Decimo tertio illius Articulo expresse cavetur.

Hinc est quòd Nos,

Præinsertum Ligarum, Fœderum, Amicitiæ, ac perpetuæ Intelligentiæ Tractatum, per dictos nostros ac dicti *Regis Angliæ* Oratores factum & conclusum, cum omnibus & singulis suis Partibus, Punctis, Articulis, & Capitulis, tàm in specie quàm in genere, Ratum & Gratum habentes, Conventionique ac Promissioni dictorum Oratorum nostrorum * circa Præmissa factis, ut par est, satisfacere volentes, * XIII. 200.

Eundem Tractatum, ac omnia & singula in eodem contenta, pro Nobis & Nomine nostro proprio & privato, & sub Titulo *Electi Romanorum Imperatoris*, Laudavimus, Acceptavimus, Confirmavimus, Ratificavimus, & Approbavimus, Laudamusque, Ratificamus, Acceptamus, Confirmamus, Emologamus, & Approbamus, ac Roboris firmitatem perpetuò obtinere volumus & declaramus per præsentes,

Promittentes bonâ fide nostrâ, in verbo Cæsareo, ac sub Titulo & Dignitate nostris, omnia & singula in dicto præinserto Ligarum Amicitiæ ac perpetuæ Intelligentiarum Tractatu contenta & descripta, tàm in specie, quàm in genere, Rata, Grata, & firma habere; eaque cum omnibus & singulis suis Articulis, Partibus, & Punctis, singula singulis referendo, pro nostrâ Parte, & in quantum Nos attinet, nostra interest & intererit, inviolabiliter & perpetuò observa-

MAXIM.

Ad Mandatum Domini Imperatoris.

RENNER.

Sub Sigillo præfati Imperatoris & Principis de Cera rubea albâ infixâ, pendente a cauda Pergamenæ.

Tractatus suprascripti Confirmatio per Imperatorem & Principem Hispaniarum conjunctim.

MAximilianus, divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* IMPERATOR & semper Augustus, *Germaniæ*, *Hongariæ*, *Dalmatiæ*, *Croatiæ*, *&c.* REX, & *Carolus*, Dei gratiâ, ARCHIDUCES *Austriæ*, PRINCEPS *Hispaniarum*, *utriusque Siciliæ & Jerusalem*, *&c.* DUCES *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carinthiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, *& Gheldriæ*, COMITES *Flandriæ*, *Habsburgi*, *Thirolis*, *Arthesiæ*, *Burgundiæ*, PALATINI *Hannoniæ*, LANTGRAVI *Alsatiæ*, PRINCIPES *Sueviæ*, MARCHIONES *Burgoviæ & Sacri Romani Imperii*, *Hollandiæ*, *Zelandiæ*, *Ferretis*, *Kiburgi*, * *Namurci*, *& Zutphaniæ* COMITES, DOMINUS *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Sclavoniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, *& Mechliniæ*, universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Ann. D. 1508. An. 23. H. 7. Ex Autogr. * XIII. 201.

Sciatis quòd,

Cùm, *Die Vicesimo primo Mensis Decembris*, novissimè præteriti, Dilecti & Fideles nostri, *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Fiennes Consanguineus Locumtenens & Capitaneus noster Generalis Comitatuum nostrorum Flandriæ & Arthesii, *Johannes Dominus de Berghes* Consiliarius & Cambellanus noster, *Laurentius de Gorrenodo* Baro Monthanesii Gubernator Bressiæ, *Johannes le Sauvage* Dominus de Scaubeca Præses Consulatûs nostri Flandriæ, & *Philippus Haneton* Primus Secretarius & Audientiarius noster, Oratores, Procuratores, Commissarii, & Nuncii nostri ad hoc specialiter per Nos *Maximilianum* prædictum tanquam Avum Paternum Tutorem & Administratorem legitimum Personæ & Bonorum nostri *Caroli Principis Hispaniarum*, & Nos *Carolum Principem prædictum* etiam Nomine nostro, de Auctoritate tamen, Assensu, & Consensu nostri *Imperatoris tunc Regis Romanorum*, Inierint, Convenerint, Tractaverint, & Concluserint cum, Reverendo in Christo Patre, Illustribus & Magnificis, *Ricardo Episcopo Wintoniensi* Custode Privati Sigilli Serenissimi Excellentissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ Domini Hiberniæ*, *&c.* Fratris Consanguinei & Confœderati nostri Charissimi, *Thomâ Comite de Surrey* Thesaurario Angliæ, *Thomâ Dockwra* Priore Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, *Gilberto de Talbot* Deputato Calesiæ, & *Nicholao West* Legum Doctore, Consiliariis, Oratoribus, Commissariis, & Deputatis præfati *Regis Angliæ*, ad hoc etiam per Literas sufficienter constitutis & deputatis, nonnullas Ligas, Amicitias, Confœderationes, & Intelligentias perpetuas inter præfatum *Regem Angliæ* ejusque Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, & Subditos ex una, & Nos *Principem Hispaniarum*, Hæredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Dominia, & Subditos ex aliâ Partibus, latiùs contentas, declaratas, & insertas in Literis super hoc confectis, per dictos Oratores, Procuratores, ac Commissarios nostros, Deputatis ipsius *Regis Angliæ* prænominatis & expeditis,

Quorum

Articulos sequentes.

Inprimis, inter Nos Oratores prædictos, Nominibus, Auctoritate, & Consensu quibus supra, &c. Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd inter præfatos *Regem Angliæ* & *Principem Hispaniarum*, eorumque Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, Terras, Vassalos, & Subditos quoscumque præsentes & futuros, tàm Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscunque Statûs, Gradûs, seu Conditionis existant, etiamsi Archiepiscopali, Ducali, vel quacunque aliâ Dignitate, Statu, aut Gradu præfulgeant, sit bona, sincera, vera, integra, fidelis, perfecta, & firma Amicitia, Unio, Liga, Confœderatio, & Pax per Terram, Mare, & Aquas dulces, ac ubivis Locorum futuris temporibus perpetuò duratura.

Item, Conventum, Concordatum & Conclusum est inter Oratores prædictos, & præfati Oratores *Regis Angliæ* Promiserunt, & per Præsentes Promittunt, quòd nec idem *Rex Angliæ*, nec Hæredes aut Successores sui, quicquam aget, faciet, tractabit vel attemptabit, agent, facient, tractabunt, vel attemptabunt, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari faciet vel facient, aut consentiet vel consentient, quocunque in Loco, sive in Terra, sive in Mari, Portubus, vel Aquis dulcibus, occasione quacumque, nullumque præstabit aut præstabunt Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum, quòd per Alium, vel Alios quoscunque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredumve aut Successorum suorum, sed quibuscumque sic, ut præmittitur, contra prædictum *Principem Hispaniarum*, Hæredesve aut Successores suos, infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas prædictas aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus, expresse & cum effectu contradicet & contradicent, renitetur & renitentur, obstabit & obstabunt, & Impedimentum realiter præstabit & præstabunt.

Item, Conventum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & præfati Oratores *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, Promiserunt & per Præsentes Promittunt, quòd nec idem *Princeps Hispaniarum*, nec Hæredes aut Successores sui, quicquam aget, faciet, tractabit, vel attemptabit, agent, facient, tractabunt, vel attemptabunt, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari faciet vel facient, aut consentiet vel consentient, quocumque in Loco, sive in Terrâ, sive in Mari, Portubus, vel Aquis dulcibus, occasione quacumque, nullumque præstabit aut præstabunt Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum, quòd per Alium vel alios quoscumque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum dicti *Regis Angliæ*, Hæredumve aut Successorum suorum, sed quibuscumque sic, ut præmittitur, contra prædictum *Regem Angliæ*, Hæredesve aut Successores suos, infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas prædictas aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus expresse & cum effectu contradicet & contradicent, renitetur & renitentur, obstabit & obstabunt, & Impedimentum realiter præstabit & præstabunt.

Item, Conventum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra Promiserunt, & per Præsentes Promittunt, quòd neque præfatus *Princeps Hispaniarum*, neque Hæredes aut Successores sui præstabit vel præstabunt Auxilium, Consilium, vel Favorem Hostibus vel Inimicis præfati *Regis Angliæ*, Hæredumve aut Successorum suorum, eosdem, aut eorum aliquem per Terram, Mare, vel Aquas dulces infestare vel invadere volentibus; ut si aliquis vel aliqui cujuscunque Statûs, Gradûs, vel Conditionis fuerint, sive Alligati aut Confœderati sui sint, sive non, Regna, Patrias, Dominia, & Terras præfati *Regis Angliæ*, Hæredum & Successorum suorum quæ in præsenti possidet vel in futurum de Jure possidere debet, per viam Guerræ hostiliter invaserint vel aggressi fuerint, aut Injuriam vel Dampnum eidem *Regi Angliæ*, Hæredibus, Successoribus, aut Subditis suis, infra Regna, Patrias, Terras, Dominia sua prædicta inferre aut facere voluerint, præfatus *Princeps Hispaniarum*, bonâ Fide, realiter, & cum effectu, eosdem *Regem Angliæ, Hæredes & Successores suos*, Auxiliis Militaribus Gentium Armorum, Expensis tamen ipsius *Regis Angliæ*, Hæredum, aut Successorum suorum, pro Tuitione & Defensione eorundem, quotiens opus fuerit, adjuvabit vel adjuvabunt, quantò citiùs commodè poterit vel poterunt, postquam debitè ad hoc requisitus fuerit vel fuerint; In quorum Auxiliorum Præstatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit Facultatis Ratio, ut scilicet præfatus *Princeps Hispaniarum*, Hæredes aut Successores sui non ultra teneatur vel teneantur, quàm tunc commodè facere poterint, consideratâ Temporis & Locorum oportunitate, ac Statu Rerum suarum; ac insuper pro Defensione & Tuitione Personæ & Statûs præfati *Regis Angliæ*, ejusque Hæredum & Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, & Dominiorum prædictorum, contra Invasores, & hostiles Agressores eorumdem Regnorum, Patriarum, & Dominiorum, qualescumque fuerint, præfatus *Princeps Hispaniarum*, Hæredes, & Successores sui, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut colore quocumque, erit & erunt de cætero perpetuis futuris temporibus præfati *Regis Angliæ*, Hæredum, & Successorum suorum Amicorum Amicus & Amici, & Inimicorum Inimicus & Inimici, sine aliqua Exceptione; Non obstantibus quibuscumque Alligantiis, & Confœderationibus quas habet aut habent, vel in futurum habere poterit vel poterint cum quibuscumque Regibus, Principibus aut Communitatibus, qualescunque illi sint aut erunt: Præfatus quoque *Princeps Hispaniarum* Personam, Status, Honores, Dignitates, Causas, Res, & Negotia ipsius * Serenissimi *Regis Angliæ*, sibi intimo Amore, Fide, & Amicitiarum Fœdere conjuncti, quem loco Patris Charissimi & Dilectissimi habet & reputat, taliter cordi habebit & tractabit, sicut Amantissimum Filium Pientissimi Patris Honores, Status, Dignitates, Causas, Res & Negotia habere, reputare, & tractare decet & convenit.

* XIII. 204.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus, Consensu & Assen-

quetur & prosequentur, & ab aliis quibuscumque sic prosequi curabit & efficiet, curabunt & efficient cum effectu.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Angliæ* Promiserunt & per Præsentes Promittunt, quòd nec præfatus *Rex Angliæ*, nec Hæredes, aut Successores sui, nec Subditi sui, nec quivis alius sub Obedientiâ, Dictrictu, Jurisdictione, aut Ditione suis, nec eorum aliquis Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos dicti *Principis Hispaniarum*, cujuscumque Status, Gradûs aut Conditionis existat vel existant, in sua Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quovismodo admittet sive recipiet, admittent sive recipient, nec ab Aliis quibuscumque recipi vel admitti permittet vel permittent, & Casu quo deinceps hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum vel Profugos infra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Obedientias, Jurisdictiones, aut Districtus dicti *Regis Angliæ* Esse, Latitare, aut quocumque alio modo, etiam Vi aut Casu fortuito existere seu applicare acceperit, seu quoquomodo intellexerit, sciat, aut aliquo modo suspitionem habuerit, acceperint, vel quoquo modo intellexerint, sciant, aut Suspitionem habuerint: tunc absque omni fraude, dolo, malo ingenio, dilatione, excusatione, sinistrâ verborum interpretatione, aut dissimulatione quacumque, aut alio quovis quæsito colore, Illum seu Illos Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos, cujuscumque Gradûs, Status, Conditionis, aut Dignitatis existat sive existant, statim & immediatè, & absque dilatione quacumque capiet aut capi faciet, capient aut capi facient realiter & cum effectu; Eundemque sive Eosdem sic captum sive captos, Vinculis

* XIII. 205. & Carceribus effectualiter mandabit & * committet, mandabunt & committent, atque Illum sive Illos sic tutè & securè tenebit & custodiet, tenebunt & custodient, & præfatum *Principem Hispaniarum*, Hæredes & Successores suos per Litteras suas propriâ Manu subscriptas & signatas de eâ Re quamprimùm poterit aut poterint, advisare, monere & certiorem facere curabit & curabunt, atque Illum sive Illos, sicut præfertur, captum sive captos, custoditum sive custoditos, quamprimùm per Litteras dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredum aut Successorum suorum, ad hoc requisitus fuerit sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ usque ad & in Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Principis Hispaniarum*, per suos Subditos & Officiarios salvò & securè conduci faciet, & facient realiter & cum effectu, ipsumque Rebellem seu Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum seu Profugos, sicut prædicitur, in Regna, Terras, Patrias & Dominia dicti *Principis Hispaniarum* conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Principis Hispaniarum, per Litteras suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctorisatis, videlicet, in aliquo Loco ad hoc tuto & securo infra prædicta Regna, Patrias, Terras & Dominia dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredum vel Successorum suorum, statim & incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, & absque aliquo in contrarium facto aut attemptato, purè, simpliciter, absolutè & absque conditione quâcumque tradet & deliberabit, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciet & facient, Sumptibus tamen & Expensis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore Traditionis & Deliberationis hujusmodi Personis, quæ hujusmodi Conductum fecerint, indilatè solvendis.

fuerit sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, usque ad & in Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Regis Angliæ* per suos Subditos aut Officiarios, salvò & securè conduci faciet & facient realiter & cum effectu, Ipsumque Rebellem seu Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, sicut prædicitur, in * Reg- * XIII. 206.
na, Terras, Patrias, & Dominia dicti *Regis Angliæ*, conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem *Regis Angliæ*, per Litteras suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctorisatis, videlicet in aliquo Loco ad hoc tuto & securo infra prædicta Regna, Terras, Patrias, & Dominia dicti *Regis Angliæ*, Hæredum, & Successorum suorum, statim & incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, & absque aliquo in contrarium facto aut attemptato, purè, simpliciter, absolutè, & absque conditione quacumque tradet & deliberabit, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciet & facient; Sumptibus tamen & Expensis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore Traditionis & Deliberationis hujusmodi Personis, quæ hujusmodi Conductum fecerint, indilatè solvendis.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Angliæ* Promiserunt, & per Præsentes Promittunt, quòd si dictus *Princeps Hispaniarum*, Hæredes, aut Successores sui, per Literas suas, Manu suâ propriâ signatas & subscriptas, præfatum *Regem Angliæ*, Hæredes, aut Successores suos, advisaverit, monuerit, sive certiorem fecerit, advisaverint, monuerint, sive certiorem fecerint, suum vel suos Rebellem vel Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, infra sua Regna, Dominia, Terras, Patrias, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus, quoquo modo etiam Vi, Casu fortuito, aut alio modo quocumque venire, existere, manere, applicare, aut latitare, idem *Rex Angliæ* Hæredes & Successores sui, sic moniti, advisati, seu certiorati, statim incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sive sinistra interpretatione, & dissimulatione quacumque, dolo, fraude, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, Illum seu Illos, Rebellem sive Rebelles, Proditorem sive Proditores, Profugum seu Profugos realiter & cum effectu capiet seu capi faciet, capient seu capi facient, & Eum sive eos, & eorum quemlibet, sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabit & committet mandabunt & committent, atque in eisdem tutè & securè tenebit, & custodiet, tenebunt & custodient; Atque Illum sive Illos sic captum vel captos, custoditum vel custoditos, quamprimùm per Literas dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredum, aut Successorum suorum, ad hoc requisitus fuerit vel fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore & causâ, usque ad & in Regna, Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Principis Hispaniarum*, per suos Subditos aut Officiarios, salvò & securè conduci faciet & facient realiter & cum effectu, Ipsumque Rebellem sive Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, sicut præmittitur, in Regna, Patrias, Terras, & Dominia ejusdem *Principis Hispaniarum* conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem *Principis Hispaniarum*, per Litteras suas Manu suâ subscriptas ad hoc Auctorisatis, videlicet in aliquo Loco ad hoc tuto & securo infra Regna prædicti *Principis Hispaniarum*, statim incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, & absque

ftarim incontinenti & absque omni dilatione, excusatione, sinistrâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, & absque aliquo in contrarium facto vel attemptato, purè, simpliciter, absolutè, & absque aliquâ conditione, vel contradictione quacumque, tradet & deliberabit, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciet & facient: Sumptibus tamen & Expensis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore hujusmodi Traditionis & Deliberationis, Personis quæ hujusmodi Conductum fecerint indilatè solvendis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & præfati Oratores *Regis Angliæ* promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd, si de præfatorum *Regis Angliæ* & *Principis Hispaniarum* expressis Consensu, Assensu, & Concordiâ contra aliquem Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates, Bellum aut Guerras simul inferri aut moveri contigerit, præfatus *Rex Angliæ* nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquod Appunctuamentum cum illo vel illis, aut aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur aut inferetur, sine expressa præfati *Principis Hispaniarum* Scientia, Consensu, Assensu, & Voluntate faciet aut fieri consentiet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum* & *Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, promiserunt, & per Præsentes promittunt quòd, si de præfatorum *Regis Angliæ* & *Principis Hispaniarum* expressis Consensu, Assensu, & Concordiâ contra aliquem Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates, Bellum aut Guerras simul inferri aut moveri contigerit, præfatus *Princeps Hispaniarum* nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquod Appunctuamentum cum illo vel illis, aut cum aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur vel inferetur, sine expressâ præfati *Regis Angliæ* Scientiâ, Consensu, Assensu, & Voluntate faciet aut fieri consentiet.

Quas quidem Ligas, Confœderationes, & Promissiones prædictas, & earum quamlibet, ac omnia & singula in Capitulis supradictis contenta, præfati Oratores dictorum *Regis Romanorum* & *Principis Hispaniarum* pro præfato *Rege Romanorum*, pro Se & per Se, ac Nomine suo, tanquam *Rege Romanorum*, ac etiam pro *eodem Rege* & præfato *Principe Hispaniarum*, de ejusdem *Regis Romanorum* Tutoris & Avi sui Auctoritate, Consensu, & Assensu, eorumque Hæredibus & Successoribus Inierunt, Tractaverunt, Concordaverunt, Concluserunt, & Acceptaverunt, & per Præsentes Ineunt, Tractant, Concordant, Concludunt, & Acceptant; Promittentes per Præsentes, quòd ea omnia & singula idem Sacratissimus *Rex Romanorum* tanquam *Rex Romanorum* integraliter observabit & adimplebit, juxta eorumdem Formam & Tenorem; Et quòd citra Festum Paschæ proximè & immediatè
*XIII. 108. futurum post Datam * Præsentium, & ante Contractum Sponsalium, inter præfatum *Principem Hispaniarum* & Serenissimam Dominam *Dominam Mariam dicti Regis Angliæ Filiam Charissimam*, Deo Duce, contrahendorum, suas Litteras, hujus Tractatu contravenire aut derogare; sed quòd idem Tractatus in omnibus & per omnia in suo pleno & perfecto Robore maneat & Effectu, præsenti Tractatu, vel aliquo in eodem contento, in aliquo non obstante.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum* & *Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra Promiserunt, & per Præsentes Promittunt, quòd præfatus *Princeps Hispaniarum* tàm dictum Tractatum Amicitiarum inter præfatum *Regem Angliæ*, & Bonæ Memoriæ *Philippum nuper Regem Castellæ*, *Patrem suum*, pro se, Hæredibus, & Successoribus suis, initum, concordatum, & Conclusum, de Datâ *Noni Diei Mensis Februarii*, *Anno Domini Millesimo*, *Quingentesimo quinto*, Et omnia & singula Capitula in eodem Tractatu contenta, quàm etiam præsentem Tractatum, & omnia & singula Capitula in eodem contenta, postquam Decimum quartum Ætatis suæ Annum attigerit, per Litteras suas Pattentes, in debitâ & sufficienti formâ factas, Manu suâ subscriptas, & Magno Sigillo suo sigillatas, & harum Seriem de Verbo ad Verbum continentes, quandocumque & quotiensumque per dictum *Regem Angliæ*, ejusve Hæredes aut Successores, per Nuncios aut Litteras ad hoc requisitus & interpellatus fuerit, Confirmabit & Ratificabit, easdemque Litteras Ratificatorias & Confirmatorias, sic, ut præfertur, factas, dictus *Princeps Hispaniarum* præfato *Regi Angliæ*, ejusve Deputato vel Deputatis, ad hoc auctorisato vel auctorisatis, infra Duos Menses, dictam Requisitionem & Interpellationem, Requisitiones & Interpellationes proximè & immediatè sequentes, *in Civitate Londoniarum* tradet * & deliberabit, seu tradi * XIII. 109.
& deliberari faciet; idemque *Rex Angliæ* consimiles Litteras Ratificatorias & Confirmatorias, præfati *Principis Hispaniarum* Oratoris Deputato, vel Commissario ad hoc sufficienter auctorisato, tunc & ibidem similiter tradere & deliberare tenebitur & obligabitur, prout per Præsentes tenetur & obligatur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, quòd tàm præfatus *Rex Angliæ* quàm dictus *Princeps Hispaniarum*, Auctoritate, Consensu, & Assensu dicti *Regis Romanorum* Avi & Tutoris sui, præsentem Tractatum, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, per suas Literas Patentes, in debitâ & sufficienti formâ factas, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manu suâ subscriptas, Confirmabit & Ratificabit, supplendo omnes & singulos tàm Juris quàm Facti Defectus, si qui tales sint, ac etiam Beneficio omnium Legum & Canonum, necnon omnibus & singulis tàm Juris quàm Facti Exceptionibus, etiam specialem & expressam Renunciationem requirentibus, in vim Pacti renunciando; Quibus etiam omnibus & singulis Nos dicti Oratores, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, expressè & in vim Pacti in hiis Scriptis Renunciamus.

Quas quidem Litteras, Ratificatorias & Confirmatorias, prædictus *Princeps Hispaniarum* citra Festum Paschæ proximè futurum, & antequam suus Orator sive Commissarius pro Sponsalibus cum dicta *Domina Maria* contrahendis, in Angliam venerit, in Civitate Londoniarum præfato Domino *Regi Angliæ*, ejusve Commissario ad hoc sufficienter deputato tradet & deliberabit, aut tradi & de-

& Auctoritate ejusdem Regis, Tutoris Avi & Domini nostri Metuendissimi, cum Serenissimo & Potentissimo Principe *Henrico Angliæ & Franciæ Rege* Fratre Consanguineo ac Confœderato nostro Charissimo, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ad hoc ab eodem *Rege Angliæ* Potestatem & Auctoritatem sufficientem habentibus, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Conveniendi, & Concludendi de & super Amicitiâ, Ligâ, Confœderationibus, & Intelligentiis *inter Nos*, Nominibus quibus supra, Hæredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Subditos, Alligatos, & Confœderatos nostros ex una, & præfatum *Regem Angliæ*, Hæredes & Successores suos, ejusque Regna, Terras, Patrias, Dominia,
• XIII. Subditos, Alligatos, • & Confœderatos, Partibus ex alterâ, In-
210. eundis, Habendis, Capiendis, Conveniendis, & Concludendis;

Ac de & super Præmissis, sicut præfertur, appunctuatis, conventis, conclusis, Literas validas & efficaces, Magnis Sigillis suis communitas, Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Necnon consimiles Litteras nostras Patentes, Manibus & Sigillis nostris similiter communitas Promittendi, Tradendi, & Deliberandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi & Exequendi, quæ circa Præmissa necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, ac etiam si talia sint, quæ de se Mandatum magis exigant speciale, quàm Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & Verbo Regio ac Principis, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros & observaturos totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos, aut eorum aliquem, Actum, Gestum, Conventum, seu Conclusum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum; Et superinde Litteras nostras Patentes Ratificatorias, Confirmatorias, & Approbatorias, tempore, modo, loco, & formâ, prout inter *Nostros* & præfati *Regis Angliæ* Oratores, Procuratores, & Commissarios Conventum fuerit, Concordatum & Conclusum, daturos, tradituros, & deliberaturos;

Dantes insuper præfatis nostris Oratoribus & Commissariis Auctoritatem & Facultatem Promittendi, quòd Nos *Princeps Hispaniarum* ea omnia & singula, per ipsos Oratores nostros tractanda, capitulanda, & concludenda, dum ad congruam Ætatem pervenerimus, de novo Confirmabimus, Ratificabimus, & Approbabimus, cum Clausulis ad hoc debitis & requisitis.

In cujus Rei Testimonium has nostras præsentes Literas Sigillo nostro Archiducali, quo hactenus in modum Provisionis usi fuimus, jussimus communiri.

Datum in *Opido nostro Mechlinensi*, Die duodecimâ Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo, Regnorum verò nostri Regis, videlicet, Romanorum Vicesimo secundo, & Hungariæ, &c. Decimo octavo.

Et super Plicam est scriptum id quod sequitur.

Per Dominos *Regem* & *Archiducem* in eorum Concilio,

Dominâ *Margaretâ Austriæ & Burgundiæ Ducissâ*, *Viduâ Sabaudiæ*,
Comitibus de Nassau & de Buren.
Dominis de Cheures de Ville de Zenenberghe,
Domino *Florentio de Egmonda*,
Domino *Johanne de Vorst*, Milite Cancellario Brabantiæ,
Magistro *Johanne Pieters*, Præside Magni Concilii,
Et aliis Præsentibus.

Sic signat'

VER DE RUE.

& eundem *Principem Hispaniarum*, Hæredes & Successores ejusdem Principis, ejusque Terras, Patrias, Dominia, Subditos, Alligatos, & Confœderatos, Partibus ex altera, Ineundis, Habendis, Capiendis, Conveniendis;

Ac de & super Præmissis, sicut præfertur, appunctuatis, conventis, conclusis, Literas Patentes validas & efficaces, Manu & Magnis Sigillis suis communitas, Petendi, Exigendi, & Recipiendi;

Necnon consimiles Literas nostras Patentes, Manu & Sigillis nostris similiter communitas, Promittendi, Tradendi, & Deliberandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi & Exequendi quæ circa Præmissa necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale, quàm Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros & observaturos totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos, aut eorum aliquem, Actum, Gestum, Conventum, seu Conclusum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum; Et superinde Literas nostras Patentes Ratificatorias, Confirmatorias, & Approbatorias tempore, loco, modo, & formâ, prout inter nostros & præfatorum *Regis Romanorum* & *Principis Hispaniarum* Oratores, Procuratores, & Commissarios conventum fuerit, concordatum, & conclusum, daturos, tradituros, & deliberaturos.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*, octavo Die Mensis Decembris, Anno Regni nostri Vicesimo tertio.

PORTER.

In quorum omnium & singulorum Robur & Testimonium has præsentes Literas Manibus nostris subsignavimus & Sigillis nostris communivimus.

Datum in *Opido Calesiæ*, Vicesimo primo Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo.

Sic signatas super Plicam,

J. DE LUXEMBURG.
J. DE BERGHES.
L. DE GORRENODO.
J. LE SAUVAIGE.
HANETON.

Fueritque in Decimo tertio dicti præinserti Tractatûs Articulo inter cætera Conventum, Tractatum, Concordatum, & Conclusum, quòd,

Nos *Maximilianus*, tunc *Rex*, nunc verò *Romanorum Imperator*, tàm Nomine nostro proprio & privato, ac sub Titulo nostro *Regis Romanorum*, quàm Tutorio & Administratorio Nomine Personæ & Bonorum *nostri Karoli Principis Hispaniarum*,

Et Nos *Princeps Hispaniarum* de Auctoritate, Assensu & Consensu *nostri Imperatoris*,

Prædictum Tractatum in omnibus & singulis suis Articulis, Partibus, Punctis, & Capitulis, Ratum & Gratum habebimus, illumque Acceptabimus, Confirmabimus, Ratificabimus, Approbabimus ac inviolabiliter Observabimus: & eâ causâ Literas nostras Pa-

Partibus, sub *Die Vicesimo Mensis Junii*, *Anno Domini Millesimo, Quingentesimo secundo:*

Ac inde per Nos *Imperatorem* Literis nostris Patentibus & separatis sub Die *Vicesimo octavo Mensis Julii Anni prædicti*, Ac etiam per ipsum Regem aliis Literis suis Patentibus, etiam separatim expeditis datis, *Decimo quarto Die Augusti*, *ipsius Anni Quingentesimi secundi*, Confirmatis, Ratificatis, & Approbatis,

Indeque per utrumque Nostrûm solemniter Juratis,

Nec etiam a Tractatu Pacis Amicitiæ, Ligæ & Confœderationis, inter præfatum *Regem Angliæ*, &, celebris Memoriæ, *Philippum nuper Regem Castellæ* Filium *nostri Imperatoris* Carissimum, Dominum & Genitorem *nostri Principis Hispaniarum*, *Windesore* pro Se Hæredibus & Successoribus suis, inito, concordato & concluso, de Data *Nono Diei Mensis Februarii*, *Anni Domini Millesimi Quingentesimi quinti*,

Nec Eidem aut alicui eorumdem Tractatuum Capitulo quoquo modo contra venire aut derogare, neque illis per Præmissa quovis modo derogatum iri, quinymo eosdem Tractatus hic proximè designatos, cum omnibus & singulis Clausulis & Capitulis in eis contentis, in suo Robore permanere, ac debitum executionis effectum sortiri debere Decernimus & Declaramus; præsenti Tractatu, superiùs ad longum inserto, inde confecto, aliisque, quæ in contrarium obici possent, non obstantibus.

In quorum Præmissorum Testimonium hiis Literis Patentibus, Manibus nostris propriis subscriptis & signatis, Sigillum nostrum jussimus appendi.

Datum in *Opido nostro Mechliniensi*, Die Vicesimâ sextâ Mensis Martii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo, Regnorum verò nostri, Imperatoris (videlicet) Germaniæ Vicesimo tertio, & Hongariæ, &c. Decimo octavo.

MAXIM.
CHARLES.

PER DOMINOS;
IMPERATOREM,
ET ARCHIDUCEM.

RENNER.

Super Tractatu & Matrimonio prælibato, Obligatio Dominorum & Opidorum, pro Pœnalitate.

Ann. D. 1508. An. 23. H. 7. Ex Autogr.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Nos,
Karolus de Croy Princeps de Chimay,
Henricus Comes de Nassou Dominus de Breda,
Johannes Comes de Egmonda,
Fredericus de Egmonda Comes de Buren. Dominus Disselsteyn,
Jacobus de Luxemburgo Dominus de Fiennes,
Johannes Dominus de Berghes,
* XIII. 213. *Guillermus de Croy* Dominus de Chieures,
* *Johannes de Luxemburgo* Dominus de Ville;

Et per dictos *Imperatorem Principem Hispaniarum & Dominam Ducissam* ac *Angliæ Regem*, per suas distinctas & separatas Literas Patentes, magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis subscriptas, Confirmato, Ratificato & Approbato,

Inter cætera continetur,

Quòd prænominati Princeps & Domina Maria, *infra Quadraginta Dies proximè & immediatè sequentes postquam dictus* Princeps Hispaniarum *Decimum quartum Ætatis suæ Annum perimpleverit*, *Matrimonium per Verba de Præsenti realiter & cum effectu contraherent*, *& idem Matrimonium in facie Ecclesiæ debitè solempnisarent Locis*, *Terminis*, *Modisque & Formis in dicto Tractatu specificatis*,

Quodque præfati tunc Romanorum Rex, *nunc verò* Romanorum Imperator, & Princeps Hispaniarum *curarent ac realiter & cum effectu facerent quòd non solùm Nos supranominati* Princeps de Chimay, Comites, Barones, & Domini, *per Literas nostras Patentes validas & efficaces*, *Sigillis Armorum nostrorum sigillatas & Manibus nostris subscriptas*, *Obligaremus Nos Hæredes & Successores nostros*, *ac omnia & singula Bona nostra mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque tàm per Terram quàm per Mare fuerint reperta*, *verùm etiam quòd Nos* Burgimagistri, Legislatores, Scabini, Consules, Thesaurarii, & Communitates *Villarum & Opidorum prædictorum*, *tamquam Corpora & Collegia*, *ac etiam tamquam Particulares Personæ*, *quæ nunc sunt & pro tempore erunt*, *ita quòd Obligatio Corporis seu Collegii non deroget Obligationi Particulari*, *nec è contra*, *per Literas nostras Patentes auctenticas validas & efficaces*, *Sigiliis nostris communibus sigillatas*, *Obligaremus Nos Hæredes & Successores nostros*, *ac omnes Villas & Opida nostra*, *omnesque & singulos Cives & Opidanos pro tempore existentes*, *ac Communitates nostras*, *eorumque & nostra omnia & singula Bona mobilia & immobilia præsentia & futura*, *ubicumque fuerint reperta*, *præfato* Regi Angliæ *ac Hæredibus & Successoribus suis*, *sub Pœna* Quinquaginta Millium Coronarum Auri, *præter & ultra Summam* Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri,
quâ præfati * *Sacratissimus* Romanorum Imperator *ut Avus Pa-* * XIII. 214.
ternus & Tutor dicti Principis Hispaniarum, *ac* idem Princeps *Auctoritate prædictâ*, *& prælibata* Domina Margareta *Amita ejusdem Principis Carissima præfato* Regi Angliæ *ac Hæredibus & Successoribus suis*, *Nomine Pœnæ*, *virtute prædicti Tractatûs*, *sese Obligarent & Astringerent*, *quòd dictum Matrimonium inter prænominatos* Principem Hispaniarum & Dominam Mariam, *cùm ad Maturam & legittimam Nubendi Ætatem pervenerint*, *Locis*, *Terminis*, *Modisque & Formis in dicto Tractatu pleniùs specificatis*, *debitè perficietur & cum effectu*,

Quodque, *si forte steterit per præfatum* Principem Hispaniarum, *vel Parentes suos*, *vel eorum aliquem*, *aut alium quemcumque modum vel eventum*, *præterquam per præfatam* Dominam Mariam, *aut ejus Partem*, *vel per Mortem alterius Contrahentium* (*quod Deus avertat*) *quo minus dictum Matrimonium*, *per Verba de Præsenti*, *infra Quadraginta Dies post completum xiv. Ætatis ejusdem* Principis *Annum proximè & immediatè sequentes*, *contrahatur*, *& Modis*, *Terminis*, *Locis ac Formis*, *in supradicto Tractatu contentis*, *in Facie Ecclesiæ debitè solempnisetur*, *tunc & eo Casu Nos*, *dicti* Princeps de Chimay, Comites, Barones, & Domini, Burgimagistri, Scabini, Consules, Thesaurarii, & Communitates *Villarum*

omnia & singula Bona nostra & sua mobilia & immobilia ubicumque fuerint reperta, præfatis *Regi Angliæ*, Hæredibus & Successoribus suis, in *Quinquagintis Millibus Coronarum Auri*, nomine pœnæ, præter & ultra Summam *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, quâ præfati Metuendissimi Domini nostri *Romanorum Imperator* Avus & Tutor prædictus & *Hispaniarum Princeps* ut prædictum est Sese Obligarent & Astringerent, quòd dictum Matrimonium inter prænominatos *Principem Hispaniarum* & *Dominam Mariam* cùm ad legittimam nubendi Ætatem pervenerint, juxta formam dicti Tractatûs debitè perficietur,

Et, si fortè steterit per dictum Dominum *Hispaniarum Principem*, vel Parentes suos, aut eorum aliquem, aut alium quemcumque, vel per quemcumque Modum vel Eventum, præterquam per præfatam *Dominam Mariam*, aut ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) quo minus dictum Matrimonium, per verba de Præsenti, infra Quadraginta Dies post completum decimum quartum ejusdem *Principis* Annum proximè sequentes, Modis, Terminis, Locis & Formis in prædicto Tractatu specificatis & contentis, contrahatur & in facie Ecclesiæ debitè solempnisetur,

• XIII. 215. • Tunc & in eo Casu Nos prædicti, *Princeps*, *Comites*, *Barones*, *& Domini*, *Burgimagistri*, *Legislatores*, *Scabini*, *Consules*, *Thesaurarii & Communitates* prædicti RECOGNOSCIMUS ET FATEMUR per Præsentes Nos debere dictis *Regi Angliæ* Hæredibus & Successoribus suis dictam Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, Promittimusque per Præsentes quòd eandem Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* Dictis *Anglorum Regi* Hæredibusve aut Successoribus suis, in Pœnam hujusmodi Repudiationis, sine dilatione aut excusatione quacumque, Solvemus Solvive faciemus, Volumusque per Præsentes & Concedimus pro Nobis dictis *Principe de Chimay*, *Comitibus*, *Baronibus*, *Dominis*, *Burgimagistris*, *Legislatoribus*, *Scabinis*, *Consulibus*, *Thesaurariis & Communitatibus* prædictis, Hæredibusque & Successoribus nostris, quòd, in casu prædictæ Repudiationis & non Solutionis Summæ prædictæ, Licebit præfato *Regi Angliæ* Hæredibus & Successoribus suis Dictam Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, & quamlibet ejus Partem, de & super Personis Bonis mobilibus & immobilibus nostris, Hæredumque & Successorum Communitatum Civium Opidanorum nostrorum, ubicumque tàm per Terram quàm per Mare Repertis, sine contradictione aut Resistentia quacumque, liberè exigere, levare, capere, possidere & detinere;

Renuntiantes in hac parte expressè, in vim Pacti, sub Nominibus & Qualitatibus quibus supra, omnibus & singulis tàm Juris quàm Facti Exceptionibus & Defensionibus, aliisque Juris & Facti Beneficiis, & generaliter omnium Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, Provocationibus & Beneficiis quibus contra Præmissa seu ipsorum aliqua Nos Juvare possemus seu aliàs quomodolibet tueri, & præsertim Exceptioni Pœnæ non Solvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponsalibus & Matrimoniis appositæ, ac Juri dicenti generalem Renunciationem non valere nisi præcesserit specialis;

Proviso tamen quòd, casu quo dictum Matrimonium inter præfatos *Principem Hispaniarum* & *Dominam Mariam* contrahatur & debitè solempnisetur, vel si per præfatam *Dominam Mariam* vel Parentes suos vel eorum aliquem aut alium quemcumque aut per Mortem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) aut per quemcumque alium Modum vel Eventum, præterquam per præfatum *Principem Hispaniarum* aut ejus Partem, steterit quo minus dictum Matrimonium Locis, Terminis, Modisque & Formis, ut præfertur, contrahatur & solempnisetur, vel si prædicta *Summa*

F. de Croy. *Charles.*
J. de Luxembourg.

---

* *De Concessione Cambiorum.* • XIII. 216.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D.
Sciatis quòd Nos, 1508.
De Fidelitate & provida Circumspectione Dilecti *Petri Corsy* An. 23.
de Florentia Mercatoris plurimùm confidentes, H. 7.
Commisimus *eidem Petro* Custodiam & Appruamentum Incrementi Cambii, Escambii, & Recambii nostri, per quascumque Personas, ad partes exteras, extra Regnum nostrum Angliæ, & a partibus exteris quibuscumque, in idem Regnum nostrum fiendorum & escambiendorum; videlicet, de Tribus Denariis accrescend' & Nobis solvend' de & pro Escambio & Recambio cujuslibet Ducati Aurei, & juxta Ratam inde ultra unum Denarium de quolibet hujusmodi Ducato ante hæc tempora solvi consuet', ac ipsum Custodem & Appruatorem Incrementi Cambii, Escambii, & Recambii prædictorum Facimus & Constituimus per Præsentes, Franc. 23. H. 7. m. 2.

Habendum & Occupandum Officium prædictum *præfato Petro* per Se vel per sufficientem Deputatum suum a Festo Purificationis Beatæ Mariæ Virginis ultimò præterito usque ad Festum Paschæ quod erit in Anno Domini Millesimo Quingentesimo nono,

Reddendo Nobis pro Custodia prædicta *Ducentas & Quadraginta Libras tantum & non ultra per Annum* (videlicet) unam Medietatem ad Festum Sancti Michaelis Archangeli proximò futurum, & alteram inde Medietatem ad Festum Paschæ ex tunc proximò sequens, absque Compoto aut aliquo alio Nobis inde reddendo seu solvendo,

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, Dedimus & Concessimus per Præsentes *præfato Petro* omnes & omnimodas Forisfacturas, Pœnas pecuniarias, & Denariorum Summas quascumque, Nobis per quascumque Personas, ratione virtute seu vigore aliquorum Statutorum vel Ordinationum tempore *Regis Richardi Secundi* Progenitoris nostri, aut tempore aliquorum aliorum Progenitorum sive Prædecessorum nostrorum nuper Regum Angliæ, aut in aliquo Parliamento nostro de Cambiis, Escambiis, vel Recambiis hujusmodi, aut de Securitate in hac parte in Cancellariâ nostrâ inveniendâ, editorum sive ordinatorum, nobis infra tempus prædictum qualitercumque & quotienscumque forisfaciendas sive emergendas, & omne id quod ad Nos occasione præmissorum forisfieri aut pertinere poterit quovis modo in futurum,

Habendas & Percipiendas eisdem *Petro* & Assignato suo, tàm per Manus quarumcumque Personarum hujusmodi Forisfacturas & Pœnas imposterùm incurrere forisfacere contingentium, quàm per Manus Thesaurarii & Camerariorum nostrorum de Scaccario pro tempore existentium, per Tallias de hujusmodi Forisfacturis super sola exhibitione harum Literarum nostrarum levandas, & eisdem *Petro* & Assignato suo, de tempore in tempus, absque difficultate aliquâ liberandas, absque aliquo Nobis pro forisfacturis illis solvendo;

Eo quod expressa mentio de certitudine Præmissorum in Præmissis facta non existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione aut aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, in aliquo non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste

Teste Rege apud *Westmonasterium*, secundo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Thoma Woolsey Dispensatio ad Tertium Incompatibile.

Ann. D. 1508. *An. 23. H. 7. Ex Orig.*

JULIUS EPISCOPUS, *Servus Servorum Dei*, Dilecto Filio *Thomæ Wuley* Rectori Parrochialis Ecclesiæ de Lymyngton Bathoniensis & Wellensis Diœcesis Magistro in Artibus, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Litterarum Scientia, Vitæ ac Morum Honestas, aliáque laudabilia Probitatis & Virtutum Merita, super quibus apud Nos fidedigno commendaris Testimonio, Nos inducunt ut Te specialibus Favoribus & Gratiis prosequamur.

Dudùm siquidem, felicis Recordationis, *Alexander Papa Sextus* Prædecessor noster, Tecum ut unà cum Parrochiali Ecclesia de Lymyngton Bathoniensis & Wellensis Diœcesis, quam tunc ut asserebas obtinebas, unum & sine illis quæcunque alia Duo Curata seu aliàs invicem Incompatabilia Beneficia Ecclesiastica, etiam si Parrochiales Ecclesiæ vel earum perpetuæ Vicariæ, Cantariæ, Liberæ Capellæ, Hospitilia, vel annualia Servitia Clericis Secularibus in Titulum perpetui Beneficii Ecclesiastici assignari solita, aut Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis vel Collegiatis, & Dignitates ipsæ in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores seu in Collegiatis Ecclesiis hujusmodi Principales, aut talia mixtim forent, & ad Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia hujusmodi consuevissent qui per Electionem assumi, eisque Cura immineat Animarum, si Tibi aliàs canonicè conferentur aut elegereris, præsentareris, vel aliàs assumereris ad Illa & instituereris in eis, recipere & insimul quoad Viveres retinere, Illáque simul vel successivè simpliciter vel ex causa Permutationis quotiens tibi placeret demittere, & loco Dimissi vel Dimissorum aliud vel alia simile vel dissimile, aut similia vel dissimilia Beneficium seu Beneficia Ecclesiasticum vel Ecclesiastica, duo duntaxat Curata seu aliàs invicem Incompatibilia similiter recipere, & insimul quoad viveres, ut præfertur, retinere valeres, Apostolicâ Auctoritate dispensavit, prout in ipsius *Alexandri* Prædecessoris Litteris desuper confectis pleniùs continetur,

Nos igitur, volentes Te, qui ut asseris dictam Ecclesiam de Lymyngton adhuc, necnon perpetuam Vicariam Parrochialis Ecclesiæ de Lyde Cantuariensis Diœcesis ex dicta Dispensatione obtines, præmissorum Meritorum tuorum intuitu, Favore prosequi Gratiæ ampliores, Téque a quibusvis Excommunicationis Suspensionis & Interdicti aliisque Ecclesiasticis Sententiis Censuris & Pœnis, a Jure vel ab Homine quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet Innodatus existis, ad effectum Præsentium duntaxat consequendum, harum serie Absolventes & Absolutum fore censentes, necnon omnia & singula alia Beneficia Ecclesiastica sine Cura quæ obtines, ac cum Cura & sine Cura quæ expectas, necnon in quibus & ad quæ Jus Tibi quomodolibet competit, quæcunque quotcunque & qualiacunque sint, eorumque ac Ecclesiæ de Lymyngton & Vicariæ de Lyde, hujusmodi * Fru-

* XIII. 218.

E. BALLOUS.
W. DE EUCKENNOUR.
G. DESATAZAN.
A. VINES.
A. DRA. EU.
P. TUBA.
F. BREGREY.
P. LANTOF.

RICARDUS.

Super Plicam,

D. DE COMITIBUS.

JULIUS PAPA SECUNDUS.

Sub Sigillo plumbeo pendente a Filis fericis crocei rubeique colorum.

Pardonatio Episcopi Bangorien.

REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1508.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, PARDONAVIMUS, REMISIMUS, RELAXAVIMUS, ac per Præsentes PARDONAMUS, REMITTIMUS, & RELAXAMUS, *Johanni*, Permissione Divinâ, *Bangoriensi Episcopo*, aliàs dicto *Johanni Abbati Monasterii beatæ Mariæ de Pratis Leycestre*, aliàs dicto *Johanni Episcopo*, Permissione Divinâ, *Bangoriensi* ac *Abbati Monasterii beatæ Mariæ de Pratis Leycestre*, alias dicto *Johanni Penny*, seu quocumque alio Nomine Dignitatis seu Additione Nominis *idem Johannes* censeatur, omnimoda Proditiones, Concelamenta eorumdem, Murdra, Raptus Mulierum, Felonias, Indictamenta, Præsentationes, Deceptiones, Contemptus, Concelamenta, Extortiones, Commortheas, Falsitates, Conspirationes, &c.

An. 24. H. 7. Pat. 24. H. 7. p. 3. m. 4.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, quinto die Septembris.

---

* *Tractatus Matrimonii, ex parte Dominæ Ducissæ de Austria & Burgundia, Confirmatio.* * XIII. 219.

MArgareta de Austria & Burgundia DUCISSA, VIDUA Sabaudiæ, COMITISSA *Baugiaci & de Villariis*, ac *Patriarum Bressiæ, Vuandi, & Foncigniaci, &c.* DOMINA, universis & singulis harum nostrarum testimonio Litterarum Notum sit & manifestum,

Ann. D. 1508. *An. 24. H. 7. Ex Aug. 1027.*

Cùm nuper,

Ad Dei Omnipotentis Laudem, & totius Christianæ Religionis Exaltationem,

Magnifici Spectabiles & Dilecti nostri, *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Fyennes Consanguineus noster Locumtenensque & Capitaneus Comitatuum Flandriæ & Arthesii, *Johannes Dominus de Berghes*, Consiliarii & Chambellani Sacratissimi Domini *Maximi*,

Omnia igitur & singula, per dictos Dominos, Oratores, Procuratores, Commissarios, & Deputatos utriusque Partis circa Præmissa gesta, narrata, & conclusa, ac in prædesignatis Literis seriatim descripta & contenta, Rata & Grata habentes, in quantum Nos attinent, Laudavimus, Ratifficavimus, & Confirmavimus, Laudamusque, Ratifficamus, & Confirmamus per Præsentes, ac Roboris Firmitatem perpetuò obtinere volumus & declaramus;

Promittentes, bonâ Fide nostrâ in Verbo Principissæ, omnia & singula in dictis Litteris & Capitulationibus contenta & descripta, in quantum Nos concernunt & concernere possunt, Rata, Grata, & Firma habere & inviolabiliter observare, juxta dictorum Capitulorum Continentiam & Tenorem, illisque nullatenus per Nos aut Alium contravenire aut Contraire, vel venire volenti in aliquo consentire clàm, palàm, tacitè, vel expressè, sub Pœnis in dictis Literis & Capitulationibus adjectis;

Renunciantes purè & absolutè, & in vim Pacti, per Præsentes, omnibus & singulis tàm Juris quàm Facti Exceptionibus & Deffensionibus, aliisque Juris & Facti Beneficiis, & generaliter omnium Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, & Provocationibus, quibus * contra Præmissa seu eorum aliqua Nos juvare possemus, seu aliis quomodolibet tueri, & præsertim Juri dicenti generalem Renunciationem non valere nisi præcesserit specialis,

* XIII. 220.

Supplentes etiam per Præsentes omnes & singulos tàm Juris quàm Facti Deffectus, & præsertim si qui sint tales ratione Commissionis per Nos Commissariis nostris prædictis attributæ, si ad prædictum Tractatum, Nomine nostro, per Oratores nostros prædictos conclusum, in aliqua sui Parte Commissio nostra prædicta non satis ampla, aut aliter insufficiens videatur.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium fecimus has Manu nostrâ signatas appensione Sigilli nostri communiri.

Dat. *Mechliniæ*, Die primâ Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo octavo.

MARGUERITE.

Sub Sigillo præfatæ Margueretæ de Cerâ rubeâ pendente a caudâ Pergameni.

Ejusdem Dominæ Ducissæ Obligatio pro Pœnalitate.

Ann. D. 1508. *An. 24. H. 7. Ex Autogr.*

M*Argareta de Austria & Burgundiæ* DUCISSA, VIDUA *Sabaudiæ*, COMITISSA *Baugiaci & de Villariis, ac Patriarum Bressiæ, Vuandi, & Foucigniaci, &c.* DOMINA, universis & singulis ad quorum Noctitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm in quodam Tractatu,

De Datâ *Vicesimi primi Diei Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo,*

Inter Serenissimum Dominum *Maximilianum*, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum Imperatorem Electum* semper Augustum Dominum & Genitorem nostrum Metuendissimum tanquam Avum Tutoremque & legitimum Administratorem Personæ & Bonorum Illustrissimi Principis Domini *Caroli*, Dei gratiâ, PRIN-

Angliæ, *sub Pœna* Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, *quòd prædictum Matrimonium inter dictum* Dominum Principem Hispaniarum *&* Dominam Mariam, *cùm ad legitimam Nubendi Ætatem pervenerint, debitum juxta formam dicti Tractatus sortietur effectum,*

Nos quoque eandem & consimilem pro dicta Summa fabiremus Obligationem pro * *Nobis, Hæredibusque & Successoribus nostris, Obligantes propterea Bona nostra quæcumque mobilia & immobilia præsentia & futura, unà cum omnibus Subditis nostris & Personis ac Bonis eorundem,* * XIII. 221.

Quodque, si fortè steterit per dictum Dominum Principem, *vel Parentes suos, aut eorum aliquem, vel alium quemcumq; modum aut eventum, præterquam per* præfatam Dominam Mariam, *aut ejus Partem, vel per Mortem alterius dictorum Contrahentium (quod Deus avertat) quominus dictum Matrimonium, per Verba de Præsenti, post completum Quartumdecimum Ætatis dicti* Principis Hispaniarum *Annum, ut præmittitur, contrahatur, & Modis, Terminis, Locis, & Formis in supradicto Tractatu conventis in facie Ecclesiæ debitè solempnisetur, tunc & in eo Casu* dicti Domini Romanorum Imperator, *&* Hispaniarum Princeps *Nomine & Auctoritate supradicta, Hæredes & Successores sui,* Nos *quoque, dictam* Summam Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, *& quamlibet ejus Partem, in Pœnam hujusmodi Repudiationis,* dicto Regi Angliæ, *Hæredibus aut Successoribus suis sine dilatione aut excusatione quacunque solvere tenemur,.*

Quodque etiam liceret præfato Regi Angliæ, *suisve Hæredibus & Successoribus, si dicta* Summa Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, *& qualibet ejus Pars, in Casu prædicto, modo & formâ in dicto Tractatu contentis, non solvatur, eandem* Summam Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, *& quamlibet ejus Partem, de & super Patriis, Terris, & Dominiis nostris quibuscunque, ac Bonis nostris omnibus mobilibus & immobilibus præsentibus & futuris, necnon de & super Personis & Bonis omnium & singulorum Subditorum nostrorum prædictorum, ac Hæredum & Successorum nostrorum, ubicunque tàm per Terram quàm per Mare repertis, sine Contradictione aut Resistentia quacunque, liberè exigere, levare, capere, possidere, & detinere,*

Nos igitur, omnibus & singulis prædictis, Nomine nostro promissis concordatis & conclusis, satisfacere cupientes, Tenore Præsentium, OBLIGAMUS Nos, Hæredes & Successores nostros, Patrias, Terras & Dominia nostra quæcumque, ac Bona nostra omnia mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon Personas & Bona omnium & singulorum Subditorum nostrorum, cujuscumque Status, Gradûs, aut Conditionis existant, præfato *Regi Angliæ*, Hæredibus, & Successoribus suis, in *Ducentis Quinquaginta Milibus Coronarum Auri* Nomine Pœnæ, quòd dictum Matrimonium inter dictum Dominum *Principem Hispaniarum* & Dominam *Mariam*, cùm ad legitimam Nubendi Ætatem pervenerint, juxta formam dicti Tractatûs debitè perficietur,

Et, si fortè per eundem *Principem* steterit, aut per Parentes ejus, aut eorum aliquem, vel alium quemcumque, aut per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatam Dominam *Mariam*, aut ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) quominus dictum Matrimonium, per Verba de Præsenti, infra Quadraginta Dies, proximè & immediatè sequentes post completum quartumdecimum Ætatis dicti *Principis Hispaniarum* Annum, Modis, Terminis, Locis & Formis in prædicto Tractatu specificatis & contentis contrahatur & in facie Ecclesiæ debitè solempnisetur,

Tunc

... nobis per præfatum *Angliæ Regem*, ejusve Hæredes & Successores, aut eorum Oratores vel Procuratores, ad hoc deputandos, bonâ Fide Restituantur sine Renitentia quacumque.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium fecimus has Manu nostrâ signatas, appensione Sigilli nostri communiri.

Datum *Mechliniæ*, Die primâ Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo octavo.

MARGUERITE.

Per Dominam Ducissam præmentionatam.

MARINX.

Sub Sigillo rubei coloris pendente a caudâ Pergamenæ.

Obligatio Imperatoris per Se pro Pœnalitate.

Ann. D. 1508. An. 24. H. 7. Ex Autogr.

MAximilianus, divinâ favente Clementiâ, *Electus Romanorum* IMPERATOR semper Augustus, ac *Germaniæ*, *Hungariæ*, *Dalmatiæ*, *Croatiæ*, *&c.* REX, ARCHIDUX *Austriæ*, DUX *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Karinthiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *& Gheldriæ*, LANTGRAVIUS *Alsatiæ*, PRINCEPS *Sueviæ*, PALATINUS *in Habsburg. & Hanoniæ*, COMES *Burgundiæ*, *Flandriæ*, *Tyrolis*, *Goriciæ*, *Arthesii*, *Hollandiæ*, *Zeelandiæ*, *Ferretis*, *Kiburgi*, *Namurci*, *& Dusburgii*, MARCHIO *Sacri Romani Imperii super Anasum & Burgoniæ*, DOMINUS *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Slavonicæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, & *Mechliniæ*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes nostræ Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm in quodam Tractatu,

De Data *Vicesimi primi Diei Mensis Decembris*, *Anno Domini Millesimo*, *Quingentesimo Septimo*,

Inter Nos *Maximilianum* tunc *Regem* nunc verò *Electum Romanorum Imperatorem*, tàm ut *Regem Romanorum* quàm ut Avum Paternum & legitimum Tutorem Gubernatorem & Administratorem Personæ & Bonorum Serenissimi Principis Filii & Nepotis nostri Carissimi *Karoli*, Dei gratiâ, ARCHIDUCIS *Austriæ*, PRINCIPIS *Hispaniarum utriusque Jherusalem & Ceciliæ*, *&c.* ac præfatum *Karolum Archiducem & Principem Hispaniarum*, Auctoritate tamen & expressis Consensu & Assensu nostris tamquam Avi, Tutoris, & Gubernatoris prædicti, necnon Illustrissimam ac Carissimam Filiam nostram *Margaretam Austriæ & Burgundiæ Ducissam Viduam Sabaudiæ* ex unâ, & Serenissimum Principem *Henricum*, etiam Divinâ favente Clementiâ, *Angliæ & Franciæ Regem Dominum Hiberniæ*, *&c.* Fratrem Confœderatum & Consanguineum nostrum Carissimum, Partibus ex alterâ,

Per Oratores nostros & suos hincinde sufficienter auctorisatos, constitutos, & deputatos,

Pro Matrimonio, inter præfatum *Archiducem Austriæ Principem Hispaniarum* Filium & Nepotem nostrum & Serenissimam Principissam *Mariam præfati Regis Angliæ Filiam*, Deo Duce, habendo, contrahendo, & solempnisando,

rum Auri, *& quamlibet ejus Partem*, *in Pœnam hujusmodi Repudiationis*, præfato Regi Angliæ *Hæredibusve aut Successoribus suis*, *sine Dilatione aut Excusatione quacumque solvere teneremur*,

Quodque etiam liceret præfato Regi Angliæ, *suisve Hæredibus & Successoribus*, *dictam Summam* Ducentarum & Quinquaginta Milium Coronarum Auri, *& quamlibet ejus Partem*, *in Casu quo modo & formâ prædictis & in dicto Tractatu contentis non solvatur*, *de & super Regnis*, *Patriis*, *Terris*, *& Dominiis nostris quibuscumque*, *ac Bonis nostris omnibus & singulis mobilibus & immobilibus præsentibus & futuris*, *necnon de & super Personis & Bonis omnium & singulorum Subditorum nostrorum*, *ubicumque tàm per Terram quàm per Mare repertis*, *sine Contradictione aut Resistentia quacumque*, *liberè exigere*, *levare*, *capere*, *possidere & detinere*,

Nos igitur, *Maximilianus Electus Romanorum Imperator* omnibus & singulis prædictis, Nomine nostro promissis, concordatis, & conclusis, satisfacere cupientes, Tenore Præsentium, OBLIGAMUS Nos, Hæredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Terras, & Dominia nostra quæcunque, ac Bona nostra omnia mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon Personas & Bona omnium & singulorum Subditorum nostrorum cujuscumque Status, Gradûs, aut Conditionis existant, præfato *Regi Angliæ*, Hæredibus & Successoribus suis, in *Ducentis & Quinquaginta Milibus Coronarum Auri*, nomine pœnæ, quòd dictum Matrimonium inter præfatum Archiducem *Principem Karolum & Dominam Mariam*, cùm ad legitimam Nubendi Ætatem pervenerint, juxta formam dicti Tractatûs, perficietur,

Et, si fortè steterit per præfatum Archiducem & *Principem Karolum*, per Nos, aut alios Parentes suos, aut eorum aliquem, aut alium quemcumque, aut per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatam *Principissam Mariam*, aut ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) quominus dictum Matrimonium, per Verba de Præsenti, infra Quadraginta Dies, proximè & immediatè sequentes post completum Quartumdecimum Ætatis præfati Principis *Karoli* Annum, Modis, Terminis, Locis, & Formis in prædicto Tractatu specificatis & contentis, contrahatur, & in facie Ecclesiæ debitè solemnisetur, tunc & in eo Casu Nos *Maximilianus Electus Romanorum Imperator* * Recognoscimus & Fatemur, per Præsentes, Nos debere præfato *Regi Angliæ* dictam Summam *Ducentarum & Quinquaginta Milium Coronarum Auri*, & quamlibet ejus Partem; Promittimusque per Præsentes quòd Nos, Hæredes vel Successores nostri dictam Summam *Ducentarum & Quinquaginta Milium Coronarum Auri*, & quamlibet ejus Partem, dicto *Regi Angliæ*, Hæredibusve aut Successoribus suis, in Pœnam hujusmodi Repudiationis, sine dilatione aut excusatione quacumque solvemus solvive faciemus, * XIII. 224.

Volumus insuper & per Præsentes Concedimus quòd, in Casu prædictæ Repudiationis & non Solutionis Summæ prædictæ, licebit præfato *Regi Angliæ*, suisve Hæredibus & Successoribus, dictam Summam *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, & quamlibet ejus Partem, de & super Regnis, Patriis, Terris, & Dominiis nostris quibuscumque, ac de & super omnibus & singulis Bonis nostris mobilibus & immobilibus præsentibus & futuris ubicumque repertis, necnon de & super Personis & Bonis omnium & singulorum Subditorum nostrorum prædictorum

Ad Mandatum Domini Imperatoris.

RENNIE.

Sub Sigillo de Cerâ rubeâ & albâ Cerâ munitâ, Pyxide incluso, & pendente a cauda Pergamenæ.

Literæ Pœnales pro Obligatione Imperatoris & Principis conjunctim.

Ann. D. 1508. *An. 24. H. 7. Ex Autogr.* MAximilianus, divinâ favente Clementiâ, *Electus Romanorum* IMPERATOR semper Augustus, ac *Germaniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, &c.* REX, & *Karolus*, Dei gratiâ, ARCHIDUCES *Austriæ*, PRINCEPS *Hispaniarum, utriusque Ceciliæ & Jherusalem*, DUCES *Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantiæ, Stiriæ, Karinthiæ, Carniolæ, Limburgiæ, Lucemburgiæ, & Gheldriæ*, LANTGRAVII *Alsatiæ*, PRINCIPES, *Zweviæ*, PALATINI *in Habsburg & Hanoniæ*, PRINCIPES & COMITES *Burgundiæ, Flandriæ, Tyrolis, Goritiæ, Arthesiæ, Hollandiæ, Zeelandiæ, Ferretis, in Kiburg, Namurci, Dusburgii*, MARCHIONES *Sacri Romani Imperii super Anasum & Burgouiæ*, DOMINI *Frizæ, Marchiæ, Sclavonicæ, Portusnaonis, Salinarum, & Mechliniæ*, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

• XIII. 225. • Cùm in quodam Tractatu,

De Data *Vicesimi primi Diei Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septimo*,

Inter Nos *Maximilianum* tunc *Regem* nunc verò *Electum Romanorum Imperatorem*, tàm ut *Regem Romanorum* quàm ut Avum Paternum ac legitimum Tutorem Gubernatorem & Administratorem Personæ & Bonorum nostri *Karoli* ARCHIDUCIS *Austriæ*, PRINCIPIS *Hispaniarum utriusq; Sicilia, Jherusalem, &c.* ac Nos præfatum *Archiducem & Principem*, Auctoritate tamen & expresso Consensu præfati nostri tunc *Regis* nunc verò *Romanorum Imperatoris* ut Avi, Tutoris, Gubernatoris, & Administratoris prædicti, ARCHIDUCIS *Austriæ*, DUCIS *Burgundiæ, Brabantiæ, &c.* COMITIS *Habsburgen. &c. Flandriæ, Arthesii, &c.* DOMINI *Sclavonicæ, Mechliniæ, &c.* necnon Illustrissimam ac Carissimam Filiam nostri Imperatoris & Amitam nostri Archiducis & Principis *Margaretam Austriæ & Burgundiæ, &c. Ducissam Viduam Sabaudiæ* ex unâ, & Serenissimum Principem *Henricum*, Divinâ favente Clementiâ, *Angliæ Regem Dominum Hiberniæ* Fratrem Confœderatum & Consanguineum nostri *Imperatoris*, Dominum & Socerum nostri *Archiducis & Principis* Carissimum, Partibus ex alterâ,

Per Oratores nostros & suos hincindè sufficienter auctorisatos, constitutos, & deputatos,

Pro Matrimonio, inter Nos præfatum *Karolum Archiducem & Principem* & Serenissimam Principissam Dominam *Mariam præfati Regis Angliæ Filiam*, Deo Duce, habendo, contrahendo, & solempnisando,

Nuper Convento, Concordato & Concluso,

Et per *Nos Imperatorem Archiducem Principem Hispaniarum* & *Filiam* & *Amitam* nostram prænominatam & præfatum *Regem Angliæ*, per nostras & suas distinctas & separatas Litteras Patentes, Magnis Sigillis nostris & suis sigillatas, & Manibus nostris suis subscriptas, Confirmato, Ratificato, & Approbato,

Inter cætera continetur,

Quòd Nos Archidux Austriæ Princeps Hispaniarum, &c. & *ejus Partem, in Pœnam hujusmodi Repudiationis*, dicto Regi Angliæ, *Hæredibusve aut Successoribus suis, sine Dilatione aut Excusatione quacumque solvere teneremur*,

Quodque etiam liceret præfato Regi Angliæ, *suisve Hæredibus & Successoribus, dictam Summam* Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, *& quamlibet ejus Partem, in Casu quo modo & formâ in dicto Tractatu contentis, non solvatur, de & super Regnis, Patriis, Terris, & Dominiis nostris & cujusque* • *Nostrum quibuscumque, ac Bonis nostris omnibus & singulis mobilibus & immobilibus præsentibus & futuris, necnon de & super Personis & Bonis omnium & singulorum Subditorum nostrorum prædictorum ac Hæredum & Successorum nostrorum ubicumq; tàm per Terram quàm per Mare repertis, sine Contradictione aut Resistentia quacumque, liberè exigere, levare, capere, possidere & detinere*, • XIII. 226.

Nos igitur, *Imperator*, tàm pro Nobis quam prout Avus paternus, Tutor, legitimus Gubernator, & Administrator Personæ & Bonorum præfati nostri *Karoli Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum, &c.* Nos etiam idem *Archidux & Princeps*, pro Nobis, Auctoritate tamen & expresso Consensu & Assensu nostri *Imperatoris*, Avi paterni, Tutoris, Gubernatoris & Administratoris prædicti, omnibus & singulis prædictis, Nomine nostro & utriusque Nostrûm promissis, concordatis, & conclusis, satisfacere cupientes; Tenore Præsentium, OBLIGAMUS Nos, Hæredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Terras, & Dominia nostra quæcumque, ac Bona nostra omnia mobilia & immobilia, præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon Personas & Bona omnium & singulorum Subditorum nostrorum cujuscumque Statûs, Gradûs, aut Conditionis existant, præfato *Regi Angliæ*, Hæredibus & Successoribus suis, in *Ducentis & Quinquaginta Millibus Coronarum Auri*, nomine pœnæ, quòd dictum Matrimonium inter prænominatum *Karolum* Archiducem & Principem & dictam *Dominam Mariam*, cùm ad legitimam Nubendi Ætatem pervenerimus, juxta formam dicti Tractatûs, debitè perficietur,

Et, si fortè steterit per Nos *Imperatorem*, per Nos *Karolum*, vel Parentes nostros, aut Nostrûm aliquem, aut alium quemcumque, aut per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatam Dominam *Mariam*, aut ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius nostrûm Contrahentium (quod Deus avertat) quominùs dictum Matrimonium, per Verba de Præsenti, infra Quadraginta Dies, proximè & immediatè sequentes post completum Quartumdecimum nostri *Karoli* Ætatis Annum, Modis, Terminis, Locis, & Formis in prædicto Tractatu specificatis & contentis, contrahatur, & in facie Ecclesiæ debitè solemnisetur, tunc & in eo Casu Nos *Imperator* tamquam Imperator & etiam tamquam Avus paternus, Tutor, legittimus Gubernator, & Administrator Personæ & Bonorum supradicti nostri *Karoli* Archiducis & Principis, &c. Nos verò idem *Karolus*, Auctoritate & expresso Consensu & nostri *Imperatoris*, Assensu Avi paterni, Tutoris, Gubernatoris, & Administratoris prædicti, *Recognoscimus* & *Fatemur*, per Præsentes, Nos debere præfato *Regi Angliæ* dictam Summam *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, & quamlibet ejus Partem; Promittimusque per Præsentes quòd Nos, Hæredes vel Successores nostri dictam Summam *Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, & quamlibet ejus Partem, dicto *Regi Angliæ*, Hæredibusve aut Successoribus suis, in Pœnam hujusmodi Repudiationis, sine dilatione aut excusatione quacumque solvemus solvive faciemus,

Volumus insuper & per Præsentes Concedimus quòd, in Casu prædictæ Repudiationis & non Solutionis Summæ prædictæ, licebit præfato *Regi Angliæ*, suisve Hæredibus aut Successoribus, dictam

CHARLES.

Per Dominos Imperatorem & Archiducem.

RENNER.

Sub Sigillo de Cera rubea.

Commissio Generalis ad Tradendum & Recipiendum Tractatus memoratos.

Ann. D. 1508. *An. 24. H. 7. Ex Autogr.*

MAximilianus, divina favente Clementiâ, *Electus Romanorum* IMPERATOR semper Augustus, ac *Germaniæ*, *Hungariæ*, *Dalmatiæ*, *Croaciæ*, *&c.* REX, & *Carolus*, Dei gratiâ, ARCHIDUCES *Austriæ*, PRINCEPS *Hispaniarum*, *utriusque Siciliæ*, *& Jherusalem*, DUCES *Burgundiæ*, *Lotharingiæ*, *Brabantiæ*, *Stiriæ*, *Carinthiæ*, *Carniolæ*, *Limburgiæ*, *Lucemburgiæ*, *& Gheldriæ*, LANTGRAVII *Alsatiæ*, PRINCIPES *Sueviæ*, PALATINI *in Habsburg. & Hannoniæ*, PRINCIPES & COMITES *Burgundiæ*, *Flandriæ*, *Tyrolis*, *Goriciæ*, *Arthesiæ*, *Hollandiæ*, *Zeelandiæ*, *Ferretis in Kiburgi*, *Namurci*, *& Dusburgii*, MARCHIONES *Sacri Romani Imperii*, *super Anasum & Burgouiæ*, DOMINI *Frisiæ*, *Marchiæ*, *Sclavoniæ*, *Portusnaonis*, *Salinarum*, *& Mechliniæ*, Recognoscimus & Notum facimus Tenore Præsentium Universis,

Cùm aliàs Nobiles Fideles Nobis Dilecti *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Fiennes Consanguineus Locumtenens & Gubernator noster Comitatuum Flandriæ & Arthesii, *Johannes* Dominus de Berghes super Zomam & de Walham, Consiliarii & Chambellani nostri, ac Milites Ordinis nostri Aurei Velleris, *Laurentius de Gorrenodo* Baro Monthanesii, Gubernator Bressiæ, *Johannes le Sauvaige* Miles, Præsidens Flandriæ, & *Philippus Haneton* Audientiarius & Secretarius noster, Consiliarii, Oratores, & Commissarii nostri per Nos nuper ad Serenissimum Principem Dominum *Henricum Regem Angliæ*, *& Dominum Hiberniæ*, Fratrem, Consanguineum, & Confœderatum nostrum Carissimum missi & deputati, vigore Mandati per Nos ipsis traditi, quemdam Tractatum Matrimonii inter Nos *Karolum* Archiducem Austriæ, Principem Hispaniarum, &c. supradictum, & Serenissimam *Dominam Mariam*, prædicti Serenissimi Domini *Regis Angliæ Filiam* Carissimam tractaverint, Amicitiasque Confœderationes antiquas renovaverint, & cum quibusdam Capitulis & Articulis concluserint atque firmaverint, Literasque desuper & Sigilla nostro nomine dederint,

Nosque, eosdem Tractatus deinde Ratificantes, similiter Literas & Sigilla desuper dederimus,

Et in eisdem Tractatibus & Litteris, inter cætera, contineatur,

Quòd non solum omnes & singulæ Literæ Obligatoriæ utriusq; Partis Partium prædictarum, verum etiam omnes & singulæ Litteræ prædictorum Tractatuum Confirmatoriæ, de quibus in eodem Tractatu fit mentio, in debitâ & sufficienti forma expeditæ Commissariis utriusque Partis hinc inde ad hoc debite auctorisatis in Civitate Londoniensi ante Festum Paschæ novissimè lapsum & ante Adventum Oratorum pro Sponsalibus tractandis & solemnizandis in Regnum Angliæ, *expediri & tradi debuissent; Nos quoque* Karolus Archidux stri Karoli, Auctoritate & expresso Consensu dicti Maximiliani Electi Romanorum Imperatoris, ut Avi, & Tutoris supradicti, hujusmodi Articulum seu Capitulum de Literis Confirmatoriis, Obligatoriis, & aliis in dictis Tractatibus declaratis, hinc inde, ut præfertur, Tradendi, Expediendi, Exequendi, Perficiendi, & ad effectum Deducendi, ipsasque Litteras debitè & in validâ formâ confectas, in dicto Articulo seu Articulis designatas, tàm generales quam speciales, & etiam nostras ac Nobilium & Oppidorum Obligatorias requisitas, Oratori vel Oratoribus dicti *Angliæ Regis* super hoc auctorisato vel auctorisatis, in Civitate Londoniensi realiter & cum effectu vice nostrâ Tradendi, Deliberandi, & Expediendi, Consimilesque Literas ab eodem *Rege Angliæ*, Illustrissimoque *Principe Walliæ* ejus Filio, & suis Nobilibus & Oppidis in eodem Tractatu designatis, eisdem vice nostrâ tradi & deliberari Petendi, Recipiendique, & Quietantiam de Receptâ Faciendi,

De Sponsalibusque prædictis invicem Tractandi & Concludendi, Illaque per præfatos Commissarios & Oratores nostros, vel aliquos ex ipsis, & quemlibet ipsorum in solidum, quos ad Infrascripta specialiter duntaxat vice nostri *Karoli* modo prædicto constituimus & deputamus, per Verba ad hoc apta & secundùm continentiam dicti Tractatûs, coram Duobus Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus Notariis, & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, cum eâdem Dominâ *Mariâ* Nomine nostri *Karoli* Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum, &c. realiter Contrahendi, & cum effectu sponsaliaque ipsa Solemnisandi, & Juramentum in his requisitum in Animam nostram Præstandi, & alia Faciendi prout meliùs & convenientiùs de Jure fieri poterit,

Omniaque & singula circa Executionem & Solemnisationem hujusmodi Sponsaliorum necessaria & oportuna, & quæ de Jure vel Consuetudine in hujusmodi actu Sponsaliorum requiruntur, vel fieri consueverunt, Dicendi & Exequendi, Gerendique & Excercendi quæ Nosmet faceremus, si præsentes & personaliter interessemus, etiam si talia forent, quæ de se Mandatum exigerent magis speciale, quàm Præsentibus sit expressum,

Ac insuper pro Nobis, Auctoritate Consensu & Assensu quibus supra, specialiter & expresse Renunciandi Beneficio cujuscumque Restitutionis in integrum de Jure, Consuetudini vel Statuto Minoribus concesso, quòd Nos *Imperator* non sumus Tutor, quòd Onus Tutelæ in Nos non assumpserimus, aut * Tutelæ vel Administrationi non immiscuerimus, Exceptioni Contractûs in rem & utilitatem Pupilli non facti & gesti, Exceptioni Rei non sic Gestæ, necnon Legibus Statutis & Consuetudinibus Tutoris realem & personalem Præsentiam in Causis & Negotiis Pupillum tangentibus requirentibus & exigentibus, simulati Contractûs, & generaliter omnibus Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, Provocationibus, Exceptionibus & Defensionibus, & aliis Juris & Facti Beneficiis quibuscumque purè, spontè & absolutè in Scriptis, & in vim Pacti realiter & cum effectu Renunciandi, Declarantes insuper, & spontè Consentientes per expressa, quòd omnia & singula, per eosdem Procuratores nostros supranominatos & quemlibet ipsorum in solidum circa Solemnisationem Sponsalium Modo prædicto & in vim præsentis Mandati fienda, gerenda, & exercenda, tanti Roboris & Efficaciæ in quocumque Judicio vel alibi sint & esse debeant, prout & si eadem omnia infra tempus, in dicto Tractatu expressum, facta & conclusa fuissent,

Promittentes bonâ Fide nostrâ, ac in Verbo nostro Cæsareo,

* XIII. 229.

dit Seigneur *Empereur*, & *Archiduc*, & les Deputez & Commis de Treshault, Tresexcellent, & Trespuissant Prince *Henry Roy d'Angleterre*, entre mon dit Seigneur *l'Archiduc* d'une Part, & Treshaulte & Puissant Princesse *Madame Marie*, Fille du dit Seigneur *Roy d'Angleterre* d'autre, pour plus grant Seurte d'icellui Mariage, soit, entre autres Choses, Dit, Ordonne, & Conclu,

Que aucuns Nobles, & autres bons Personnages en Nombre de Quinze, & avec eulx Douze bonnes Villes de Pais de par deca denommez es Lettres du dit Traicte, se Obligeront envers le dit Seigneur Roy d'Angleterre, *ses Hoirs, & ayans Cause, en la Payne de* Cincquante Mil Escus d'Or, *a payer icelle Somme au dit Seigneur* le Roy, *ses diz Hoirs, & ayans Cause, oultre & par dessus autres* Deux Cens Cinquante Mil Escus d'Or, *es quelz* l'Empereur *&* mon dit Seigneur *sont aussi Obligez envers Lui, ou cas que mon dit Seigneur venu a l'Eaige de Quatorze Ans, icellui Seigneur ne voulsist proceder au parfait le Consommation du dit Mariage, & que icellui Mariage par sa faulte ou par quelconque Cause procedant de son coste ne fust Consomme & Acomply quelle Payne de* Cincquante Mil Escuz d'Or, *le dit Seigneur* Roy d'Angleterre, *ses diz Hoirs & ayans Cause, pourroit & pourroient ou dit cas, & en de Fault de Payement d'icelle, lever & recouvrer de r les Biens meubles & immeubles des diz Quinze Personnaiges, & Douze bonnes Villes en ce Obligez, quelque part qu'il les pourroit ou pourroient trouver par Mer, ou par Terre, reaulment*
* XIII. 230. *& de fait * sans contradiction ou resistence quelconques; Ainsi que le tout est plus a plain contenu & declaire ou Trezieme Article du dit Traicte de ce faisant mention.*

Et il soit que le dit Seigneur *Empereur* Nous ait presentement requis, comme l'un des diz Quinze Personnaiges denommez du coste de Lui & de mon dit Seigneur *le Prince*, voulloir sur ce bailler nostre Seele & Obligation en tel Cas pertinens,

SAVOIR FAISONS que nous, desirans de tout nostre Cueur l'acomplissement du dit Mariage, & vueillans en ce & toutes autres Choses obeyr au dit Seigneur *Empereur*, avons Promis & Promectons de Bonne Foy par ces Presentes, que mon dit Seigneur *l'Archiduc*, venu au dit Eaige de Quatorze Ans, s'il advenoit, que Dieu ne vuille, que icellui Seigneur ne voulsist lors proceder au Parfait & Consummation du dit Mariage, ou que par sa Faulte, ou par quelconque autre Cause procedans de son Coste le dit Mariage n'estoit Consomme & Acomply, Nous en ce Cas survirons avec les autres Personnaiges, & bonnes Villes denommez de la Part de *l'Empereur*, & icellui Seigneur, comme dit est, aut dit Seigneur *Roy d'Angleterre*, ou a ses diz Hoyrs & ayans Cause, la ditte Somme *de Cinquante Mil Escuz d'Or*, Consentant & Accordant per cestes, que le dit Seigneur *Roy d'Engleterre*, ou ses diz Hoirs, & ayans Cause, ou dit Cas, & en faulte de Payement d'icelle Somme puissent & pourront Lever, Exiger, Recouvrer, & Retenir nostre Part & Portion d'icelle Somme de *Cinquante Mil Escuz d'Or* de & sur noz Biens meubles & immeubles, tout ainsi qu'il feroit & pourroit faire ou mesme Cas sur les Biens des diz autres Personnaiges & bonnes Villes pareillement en ce Obligez, le tout selon la forme & teneur du dit Traicte de Mariage, & des Lettres Obligatoires sur ce faittes, & donnees par les autres Obligez dessus nommez, Obligeant quant a ce tous & quelzconques nos Biens presens & avenir, quelque part qu'ilz soient sciruez & gisans.

Et Renoncant a tous Droictz, Loix, Coustumes, Franchises, & Exemptions, & autres Choses quelzconques, dont Nous nous pourrions ayder ou deffendre contre la Teneur de ces dites Presentes, au prejudice du dit Seigneur *Roy d'Angleterre*, ou ses diz

& Audientiarius noster, Consiliarii Oratores & Commissarii nostri per Nos nuper ad Serenissimum Principem Dominum *Henricum Regem Angliæ & Dominum Hiberniæ* Fratrem Consanguineum & Confœderatum nostrum Carissimum missi & Deputati, vigore * Mandati per Nos ipsis traditi, quemdam Tractatum Matrimonii inter Nos *Karolum Archiducem Austriæ Principem Hispaniarum, &c.* supradictum, & Serenissimam Dominam *Mariam* prædicti Serenissimi Domini *Regis Angliæ* Filiam Carissimam tractaverint, & cum quibusdam Capitulis & Articulis concluserint atque firmaverint, Litterasque desuper & Sigilla nostri nomine dederint, * XIII. 231.

Nosque, eundem Tractatum Capitula & Articulos deinde Ratificantes, similiter Literas & Sigilla desuper dederimus,

Et in eisdem Tractatu Litteris & Capitulis, inter cætera, continetur,

Quòd Nos præfatus, Carolus Archidux Austriæ Princeps Hispaniarum, &c. *per Oratorem vel Oratores, Commissarium vel Commissarios, Procuratorem vel Procuratores, nostrum vel nostros, Auctorisatum vel Auctorisatos, & Constitutum vel Constitutos, atque ad* præfatam Serenissimam Dominam Mariam dicti Regis Angliæ Filiam in Regnum Angliæ *missum vel missos, Sponsalia, per Verba ad hoc apta, citra Festum Paschæ proximè lapsum, coram Duobus Apostolicâ & Imperiali Auctoritatibus Notariis & Testibus, ad hoc specialiter vocatis & Rogatis, cum* eadem Domina Maria *realiter Contraheremus & cum effectu*,

Verùm cùm Præmissa, Loco & Tempore conventis & tractatis, tàm ob supervenientem Gravem Ægritudinem Serenissimo Domino *Regi Angliæ* prædicto (a qua nunc, Deo dante, optimè convaluit) quàm ob alia legittima Impedimenta nostra, per neutram Partium adimpleri potuerunt, sed Terminum prædictum usque quaque duxerimus inter Nos Ipsas Partes bonis Respectibus Prorogandum,

Hinc est quòd Nos,

Hujusmodi Tractatum Matrimonii & omnia quæ in eisdem Tractatu Capitulis & Articulis continentur firmiter & inconcusse observare in omnibus cupientes & intendentes, ac de Fide Industriâ & Circumspectione Nobilis & Fidelis Nobis Dilecti præfati scilicet *Johannis* Domini de Bergis super Zomam & de Walham Camerarii & Militis Ordinis nostri Aurei Velleris plenam gerentes fiduciam,

Ipsum nostrum verum & indubitatum Commissarium, Oratorem, Procuratorem, Factorem & Deputatum Fecimus, Creavimus, Constituimus atque Ordinavimus, & Tenore Præsentium Facimus, Creamus, Constituimus & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eidem plenam, per præsentes, Potestatem, Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, ita tamen quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra, pro Nobis & nominibus nostris (videlicet) Nomine *Maximiliani Romanorum Imperatoris Electi*, tàm pro Nobis & Nomine nostro proprio tamque Imperatore Romanorum quàm Tutorio Nomine & tanquam Avo paterno & legittimo Gubernatore & Administratore Personæ & Bonorum Nepotis nostri *Karoli* prædicti Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum, &c. Auctoritate & expresso Consensu nostri *Maximiliani Romanorum Imperatoris Electi*, ut Avi & Tutoris supradicti, hujusmodi Articulum seu Capitulum Exequendi, Perficiendi & ad effectum Deducendi, Sponsaliaque prædicta per Verba ad hoc apta coram Duobus Apostolica & Imperiali Auctoritatibus Notariis & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis cum eadem Domina *Maria* Nomine nostri *Karoli* Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum, &c. realiter Contrahendi & cum effectu, Sponsaliaque ipsa Solemnisandi,

RENNER.

Sub Sigillo de cerâ rubeâ.

Acquietantia pro Annuo Censu Franciæ.

Ann. D. 1508. *An.* 24. *H.* 7. *Franc.*24. *H.* 7. *m.* 2.

REX universis & singulis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die confectionis Præsentium, ab Illustrissimo Fratre & Consanguineo nostro *Rege Lodowico Gallorum Principe*, per Manus , apud Villam nostram Calesii, *Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis primo Die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo octavo solvi debitorum, qui erat unus Terminus pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* per, perhennis memoriæ, *Regem Carolum* novissimè Defunctum Nobis debitarum & solvendarum, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis apud *Stapulas super Mare* Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo *apud Mountibus* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatas, necnon suis Literis superinde Obligatoriis, Datis *apud Amboys* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Princeps *Rex Lodowicus* Consanguineus noster antedictus pro Se, Hæredibus, & Assignatis suis Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit,

Atque ad fidelem & debitam Solutionem & Satisfactionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri*, Loco & Terminis, in Literis dicti nuper *Regis Caroli* Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes Magno suo Sigillo munitas & Manu suâ subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum nuper Papam*, unà cum Decreto de prædictis Solutionibus sub Pœna Cameræ Apostolicæ Observandis, Approbatas & Confirmatas, Se, Hæredesq; & Successores suos astrinxit & submisit, prout in Literis suis desuper confectis (quarum Data est *Parisius* Quartadecimâ Die Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo octavo) pleniùs continetur, verùm etiam per alia Scripta sub Pœna Excommunicationis latæ Sententiæ se obligavit,

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri*, fatemur Nobis pro Termino prædicto fideliter esse Solutum, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum *Regem Lodowicum* Hæredesque suos superinde fore Quietos & exinde plenè Exoneratos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, Quinto die Novembris.

Fiat Commissio,

dinationum, Provisionum, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, undecimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Cicestren.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem. Ann. D. 1508.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ *An.* 24.
Scientiâ & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac *H.* 7.
per Præsentes Damus & Concedimus Venerabili in Christo Patri *Ibid.*
Roberto Cicestrensi Episcopo omnia & singula Exitus & Proficua, *m.* 5.
Firmas, Redditus, Reventiones, Jura, Avantagia, Commoditates, Feodi Firmas, & alia Emolumenta quæcumq; cum omnibus & singulis suis pertinentiis & dependentiis, omnium & singulorum Castrorum, Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Hundredorum, Villarum, Villatarum, Hamelettorum, Molendinorum, Vivariorum, Piscariarum, Pasturarum, Morarum, Mariscorum, Forestarum, Chacearum, Parcorum, Warennarum, Communium, Vastorum, Purpresturarum, Boscorum, Feriarum, Mercatorum, Tolnetarum, Officiorum, Visuum Franciplegii, Letarum Curiarum, Libertatum, Franchesiarum, Escaetarum, Feodorum Militum, Servitiorum, Wardorum, Maritagiorum, Releviorum, Heriettorum, Custumarum & Consuetudinum, Tenentium tam Liberorum quàm Nativorum, ac Sectarum & Servitiorum eorumdem Tenentium, ac omnium aliarum Rerum Possessionum & Hæreditamentorum quorumcumque Temporalium Episcopatûs Cicestrensis, seu eidem Episcopatui vel Temporalibus Episcopatûs illius quovismodo pertinentia sive spectantia, ac omnimodas Advocationes Ecclesiarum, Abbatiarum, Prioratuum, Collegiorum, Hospitalium, Præbendarum, Cantariarum, Heremitagiorum, Liberarum Capellarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum * quorumcumque de Advocatione Episcopatûs prædicti quovismodo contingentes sive emergentes, per Nos ante præsentem Diem minimè Collatas Datas sive Præsentatas, * XIII. 234.

Quæ ad Nos pertinent seu pertinere deberent aut in Manibus nostris existunt seu existere deberent ratione vel causâ ultimæ Vacationis Episcopatûs illius hucusque quovismodo provenientia, crescentia, emergentia sive contingentia,

Habenda, Levanda, Percipienda, Retinenda, Gaudenda, Utenda & Possidenda omnia & singula Præmissa, cum eorum Juribus & Pertinentiis universis, *eidem Episcopo* a Festo Sancti Michaelis Archangeli, Anno Regni nostri vicesimo tertio, hucusque, tàm per Manus suas & Ministrorum suorum proprias, quàm per Manus omnium & singulorum nunc & nuper Escaetorum, Vicecomitum, Custodum, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, vicesimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Com-

[illegible] Personæ & Bonorum nostri *Karoli Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum*, Nos quoque *Karolus* præfatus de expressis Consensu & Assensu nostri *Maximiliani Romanorum Imperatoris Electi* ut Avi & Tutoris supradicti, mandamus districtè seroque Tibi per Præsentes præcipimus quatinus indilatè, his visis, omnibus Excusationibus & aliis Negotiis postpositis, te transferas in Oppido nostro Bruxellensi, vel alibi ubi opus fuerit,

Et illic recipias a Dilecto & Fideli Consiliario & Custode sive Thesaurario Clenodiorum & Jocalium nostrorum *Theoderico de Heetvelde* Scutifero illud sumptuosum & pretiosum Jocale seu Clenodium (videlicet) Lilium, *la Riche Fleur de Lis* vulgariter nuncupatum,

Quodque Jocale sive Clenodium tecum deferas, & cum eodem quantò celerius poteris ad Angliam Te transferas,

Cumque ibidem applicueris, Carissimum ac Dilectissimum Fratrem & Consanguineum nostri *Imperatoris*, & Socerum & Dominum Præhonorandum nostri *Karoli*, *Regem Angliæ* accedas, illicque vel ad Manus suas, vel Deputatorum suorum, pro Se-
* XIII. curitate Summæ *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* * boni
235. Valoris & justi Ponderis, quam Summam præfatus Frater & Consanguineus nostri *Maximiliani*, Dominus verò & Socer Perhonorandus nostri *Karoli*, *Rex Angliæ* benivole liberalique Animo mutuare Nobis promisit, præfatum Jocale & Clenodium Nomine nostro Impignores Tradas & Deliberes,

Eandem quoque Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* Nomine & Vice nostris recipias,

Litteras quoque de Summa & Pecunia recepta Tradas & Conficias,

Ac insuper cum præfato *Rege Angliæ* Fratre & Consanguineo nostri *Maximiliani*, Domino & Socero perhonorando nostri *Karoli*, ejusve Deputato vel Deputatis de Termino sive Terminis, de Summa & Mutuo prædictis restituendis, necon de Jocali & Clenodio prætacto Exonerando & Recuperando Communices Tractes Convenias & Concludas, desuperque Literas tuas, Nomine nostro & pro Obligatione utriusque Nostrûm necessarias, etiam Tradas & Conficias, similes quoque Literas ab eodem Fratre, Consanguineo, Domino, & Socero nostro *Rege Angliæ* pro Restitutione Pignoris, in Restituendo Mutuo Termino sive Terminis super hiis advisandis & concludendis, petas exigas & recipias, omniaque & singula supradicta & quæ circa hæc requirentur & forent necessaria Agendi, Tractandi, Faciendi, Concludendi, Promittendi, & Obligandi,

Nos *Maximilianus* Electus Romanorum Imperator tanquam Avus paternus, Tutor, & Administrator legitimus Personæ & Bonorum nostri *Karoli* Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum &c. Nos quoque idem *Karolus* de expressis Consensu & Assensu nostri *Maximiliani* Avi & Tutoris supradicti, Damus & Concedimus Tibi per easdem nostras præsentes Litteras Mandatum expressum & speciale, cum Auctoritate & Potestate plenaria & sufficienti, promittimusque in Bonâ Fide & Verbis Cæsareo & Principis, omnia quæ per Te in hiis Acta, Gesta, Tractata, Conclusa, & Promissa forent vel fuerint habere & tenere Grata, Rata, atque Firma, illaque inviolabiliter observare, nunquam contra eadem dicere, facere, ire, nec dici, iri, vel fieri faciemus, permittemus, neque consentiemus.

In cujus Rei Testimonium has nostras Litteras Manibus nostris propriis subsignavimus, Sigilloque nostro, quo Nos *Maximilianus* Romanorum Imperator Electus, Nos quoque *Karolus* Archidux

[illegible]
pertinentiis, in Ballivâ tuâ, * sine dilatione, Liberes in formâ * XIII;
prædictâ; salvo Jure cujuslibet. 236.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, duodecimo Die Decembris.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Notyngh.
Escaetori Regis in Com. Lincoln.
Escaetori Regis in Com. Midd.
Escaetori Regis in Com. Northumbr.
Escaetori Regis in Com. Glouc. ac Marchiis Walliæ eidem Comitatus adjacentibus.
Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Eborum *ac Escaetori suo in eadem Civitate.*
Dilecto Regis Majori Villæ suæ de Kyngeston super Hull *ac Escaetori suo in eadem Villa.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Restitutione Temporalium pro Episcopo Cicestren.

REX Escaetori suo in Comitatibus Surriæ & Sussexiæ, Salutem. Ann. D. 1509.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem Patrem *Robertum*, *An. 24*
nuper Episcopum Menevensem, a vinculo, quo eidem Ecclesiæ Me- *H. 7.*
nevensi, cui tunc præerat, tenebatur, absolverit, & Ipsum ad *Ibid.*
Ecclesiam Cicestrensem, vacantem per Translationem Venerabilis *m. 17.*
Patris *Richardi nuper Episcopi* ejusdem Episcopatûs Cicestrensis, transtulerit, ipsumque in Episcopum dictæ Ecclesiæ Cicestrensis præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Robertus*, sic ad dictam Ecclesiam Cicestrensem Translatus, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expresse renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiose,

Cepimus Fidelitatem *ipsius Roberti*, sic ad dictam Ecclesiam Cicestrensem Translati, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideò Tibi Præcipimus quòd eidem *Roberto*, sic ad dictam Ecclesiam Cicestrensem Translato, Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo tertio Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in formâ prædictâ & sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Kanc. & Midd.

Dilecto

rum Nepotis sui Carissimi *Karoli Archiducis Principis Hispaniarum* supradicti, quàm etiam Nomine ipsius *Karoli* Archiducis & Principis Auctoritateque & Consensu præfati *Maximiliani* Romanorum Imperatoris Electi ut Avi & Tutoris supradicti, Sponsalia, per Verba ad hoc apta, cum Clarissima Domina *Maria*, antefati Metuendissimi Domini nostri *Regis Angliæ Filia*, Nomine præfati Illustrissimi *Karoli* Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum, &c. & pro eo, realiter & cum effectu Contrahendi, cæteraque Faciendi, prout in suæ Procurationis Mandato, tunc ibidem, ut præmittitur, realiter exhibito & perlecto, Sigilloque Sacratissimæ Cæsariæ Majestatis atque Ipsius Archiducis Hispaniarum, quo in Negotiis communiter eos tangentibus, ut asseritur, utuntur, sigillato, atque per eosdem ut apparuit subscripto & signato, plenius continetur, ex una,

Necnon supradicta Clarissima Domina *Maria* Regia Filia personaliter & pro Seipsâ, Partibus ex alterâ,

Post certas Orationes,

Matrimonium & ejus Dignitatem, ac nonnulla alia Commoda & Quietem Regnorum & Reipublicæ Christianæ quæ exinde subsequuntur, concernentes,

Per Reverendissimum Patrem Dominum *Willielmum Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem & Apostolicæ Sedis Legatum Angliæ Cancellarium primo, & per Nobilem Virum Dominum *Johannem le Sauvage* Militem Dominum de Scaubeca Præsidentem Consulatûs Flandriæ secundo loco, elegantissimè propositas,

Sponsalia, in Præsentia supradicta, publicè adinvicem contraxerunt sub infrascripta forma verborum; videlicet,

Primo, præfatus Nobilis & Illustris Vir & Dominus Dominus *Johannes de Berghis* super Zomam, Commissarius, Orator, Procurator, & Factor supradictus, & eo Nomine accepit præfatam Clarissimam *Dominam Mariam* per Manum Dextram, & dixit eidem, ad Recitationem præfati Domini *Johannis le Sauvaige*, sub hac forma,

Le Treshault & Puissant Prince & mon Tresredoubte Souverain Seigneur Charles, *par la Grace de Dieu*, Prince d'Espaigne, Archiduc d'Austriche, Duc de Bourgoingne, &c. *par moy* Jehan *Seigneur de Berghes*, *son Commissaire & Procureur ad ce, par sa Commission & especialle Procuration presentement Leue Declairee & Publice, souffisaument constitute & ordonne, & moy moyennant & a vous ce signiffiant*, Vous prent, *Dame Marie*, a sa Femme et Espouze, et en vous se consent come a sa vraye Femme et Espouze,

Et mon dit Tresredoubte Seigneur vous Promet, & moy pour Luy vous Promestz, que, d'ores en avant & durant sa naturelle Vie, il vous aura tiendra & reputera pour sa Femme & Espouze,

Et sur ce, en Vertu & Pouoir dessus dit, Il, & Moy pour Luy, vous en baille sa Foy.

Et incontinenter, retractis eorum Manibus, ipsa Clarissima *Domina* Maria, denuò accipiens prænotatum Nobilem & Illustrem Virum Dominum *Johannem de Berghis*, Oratorem & Procuratorem prædictum, per Manum Dextram, dixit eidem Verba sequentia; videlicet,

Necnon,

Reverendissimo in Christo Patre & Domino Domino *Willielmo*, Dei gratiâ, *Cantuariensi Archiepiscopo* totius Angliæ Primate & Apostolicæ Sedis Legato Angliæ Cancellario:

Præpotenteque Domino Domino *Edwardo Stafford Duce Bukkingham:*

Reverendis Patribus,

Ricardo Wintoniensi Custode Privati Sigilli,

Ricardo Londoniensi,

Ricardo Norwicensi,

Et *Jacobo Eliensi*,

Dei gratiâ, *Episcopis:*

Necnon,

Illustribus Viris,

Thoma Fitz Alayn Comite de Arundella,

Johanne Veer Comite Oxoniæ Magno Camerario & Admirallo Angliæ,

Henrico Percy Comite Northumbriæ,

Georgio Talbott Comite Salopiæ, Senescallo Hospitii Regii,

Henrico Bourgchier Comite Essexiæ,

Ricardo Grey Comite Kantiæ,

Thoma Stanley Comite Derbiæ,

Edwardo Courtenay Comite Devoniæ,

Thoma Ormonde Comite Ormond:

Charolo Somersett Domino Herbert Camerario Regio,

Thoma Dokwra Priore Sancti Johannis Jerusalem in Anglia,

Henrico Stafford Filio Domini *Henrici nuper Ducis Bukkingham*,

Willielmo Willoughby Domino Willoughby,

Edwardo Sutton Domino de Dudley,

Roberto Radclyff Domino Fitzwater,

Thoma West Domino de la Warre,

Georgio Fitzhugh Domino Fitzhugh,

Thoma Fenys Domino Dacre de South,

Johanne Bourgchier Domino de Bernes,

Willielmo Blount Domino Mountjoye,

Roberto Willoughby Domino de Broke,

Thoma Darcy Domino Darcy;

Ac aliis,

Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego *Ricardus Spenter*, Clericus Lincolniensis Diœcesis, Publicus Auctoritatibus Apostolicâ & Imperiali Notarius, præfatique Reverendissimi in Christo Patris & Domini Domini *Willielmi*, Permissione Divinâ, *Cantuariensis Archiepiscopi* totius Angliæ Primatis & Apostolicæ Sedis Legati in ipsius Curia Causarum & Negotiorum Audientiæ Registrarius Registrique Custos & Actorum Scriba in eadem, quia Literarum Commissionum sive Mandati Procuratorii Originalis, de quo supra fit mentio, Productioni, Exhibitioni, Lecturæ, Sponsaliorum Contractui, & Verborum, tàm per Nobilem & Illustrem Virum Dominum *Johannem de Berghis* super Zomam Commissarium, Oratorem, Procuratorem, & Factorem supradictum, Nomine quo supra Procuratorio, quàm supra specificatam Clarissimam *Dominam Mariam*, hincinde ut præfertur factæ prolationi, * subarrationi Anuli Traditioni & Receptioni, cæterisque Præmissis omnibus & singulis, dùm sic, ut præfertur, coram prænominato Illustrissimo Potentissimoque Prin- * XIII. 239.

Litera de Impignoratione Jocalis supradicti.

Ann. D. 1508. *An. 24. H. 7. Ex Autogr.*

UNIVERSIS ET SINGULIS, præsentes Litteras visuris vel auditurıs, *Thomas Isaac*, dictus *Toison d'Or*, *Maximiliani*, Divinâ favente Clementiâ, *Electi Romanorum* IMPERATORIS semper Augusti, *ac Hungariæ*, *Dalmatiæ*, *Croatiæ* REGIS, & *Caroli*, eadem gratiâ ARCHIDUCUM *Austriæ*, PRINCIPIS *Hispaniarum utriusque Siciliæ* & *Jherusalem*, DUCUM *Burgundiæ*, *Brabantiæ*, *&c.* COMITUM *Flandriæ*, *&c.* Consiliarius & *Armorum Rex*, ac ad Infrascripta per eorum Literas Patentes (quarum Tenor de verbo ad verbum inferiùs inseritur) Commissarius sufficienter & legitimè constitutus, Salutem in omnium Salvatore.

Cùm præfati Metuendissimi Domini mei, *Imperator* (videlicet) Auctoritate sua tanquam Avus paternus, legittimusque Tutor, Gubernator, & Administrator Personæ & Bonorum præfati *Principis Hispaniarum*, idemque *Princeps* expressis Consensu & Assensu præfati Imperatoris ut Avi & Tutoris supradicti, ob nonnullas necessarias Causas & urgentes Considerationes, in dictis suis Litteris Patentibus specificatas ipsos ad hoc moventes, per eisdem suas Litteras Patentes districtè michi præfato *Thomæ* præceperint quatenus indilatè, visis dictis suis Litteris Patentibus, me transferrem ad Dilectum & Fidelem Consiliarium suum & Custodem sive Thesaurarium Cleonodiorum & Jocalium suorum *Theodoricum de Hartveld* Scutiferum,

Et ab eodem reciperem illud Sumptuosum & Pretiosum Jocale seu Cleonodium (videlicet) Lilium *le Riche Fleur de Lys* vulgariter nuncupatum,

Quodque idem Jocale mecum deferens cum eodem quantò celeriùs possem ad Illustrissimum Excellentissimum & Potentissimum Principem *Regem Angliæ* dicti *Imperatoris* Fratrem, & præfati *Principis Hispaniarum* Socerum & Consanguineum Carissimum, accederem, & ad Manus ejusdem *Regis Angliæ* vel Deputatorum suorum, pro Securitate * Summæ *Quinquaginta Milium Coronarum Auri*, quam Summam præfatus *Rex Angliæ* benevolo liberalique Animo *præfato Imperatori* & *Principi Hispaniarum* per viam Cambii mutuare promisit, præfatum Jocale impignorarem, traderem, & deliberarem, *XIII. 240.

Eandem quoque Summam *Quinquaginta Milium Coronarum Auri* Nomine & Vice suis reciperem, Litterasque de Summâ & Pecuniâ receptâ conficerem & traderem,

Ac insuper, cum præfato *Rege Angliæ* ejusve Deputato vel Deputatis, de Termino sive Terminis, pro Summa & Mutuo prædictis Restituendis ac Jocale prædictum Exonerando & Recuperando, tractarem, convenirem, & concluderem,

Desuperque Litteras meas, Nominibus suis & pro Obligatione utriusque eorum necessarias, etiam conficerem & traderem, similes quoque Litteras ab eodem *Rege Angliæ*, pro Restitutione Pignoris, in Restituendo Mutuo, Termino sive Terminis super hiis advisandis & concludendis, peterem, exigerem, & reciperem,

Omniaque & singula supradicta & quæ super hæc requirerentur & forent necessaria agerem, facerem, tractarem, concluderem, promitterem, & obligarem, prout in prædictis Litteris Patentibus pleniùs continetur,

SCIATIS igitur Me prædictum *Thomam Isaac*, dictum *Toison d'Or*, statim acceptis dictis Literis Patentibus prædictorum Metuendissimorum Dominorum meorum *Imperatoris* & *Principis* vel Assignatis, ejusve vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & infra Terminum prædictum benè & fideliter faciendam, Vice & Nomine dictorum Dominorum meorum & Auctoritate quâ supra, eosdem Dominos meos, *Maximilianum* (videlicet) Imperatorem & *Carolum* Principem Hispaniarum, & eorum utrumque, ejusque & eorum Hæredes & Successores, & eorum ac utriusque eorum Regna, Patrias, Terras, Dominia, & Bona sua mobilia & immobilia quæcumque, præfato *Regi Angliæ* ejusque Executoribus vel Assignatis Astringo & Obligo per Præsentes.

Tenor verò Mandati sive Commissionis prædictorum, de verbo in verbum, sequitur & est talis,

Maximilianus, &c. ut supra in Commissione Dat. vicesimo septimo Die Novembris.

* In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium præsentes Manu meâ subscripsi, & Sigilli mei appensione munivi. *XIII. 241.

Dat. *apud Richemounte*, vicesimo Primo die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo octavo.

Lapides verò Pretiosi & Margaritæ, quibus prædictum Jocale ornatum, unà cum vero Pondere totius integri Jocalis prædicti, exprimuntur & declarantur in Scedulâ hiis præsentibus Litteris annexâ.

THOMAS IZAACQ, dictus THOISON D'OR.

Sub Rubeo Sigillo pendente a caudâ pergamenæ.

Cy s'ensuyvent les Parties qui sont en la Fleur de Lis, qui est d'Or,

PREMIEREMENT, dedens le grant Flouron de la dite Fleur de Liz, dessus une Croix garnye d'un Crucefix, le tout de la Vraye Croix, en chascun des Piez & Mains du dite Crucefix est ung fort bien petit Dyamant, poyntu a facon de Clou; qui sont en Nombre Troys Dyamans,

ITEM, y a encoires Six Chattons chascun de Quatre Perles assez d'une sorte qui sont en tout Vingt & quatre Perles, avecques une petite poynte de Dyamant au milieu de chascun Chatton, ung peu plus Grosses que les aultres.

ITEM, au dessus du Chief du dite Crucefix a ung Chaton de Troys Perles aussi assez d'une sorte deux petiz Dyamandz poyntus, & d'un petit Ruby au milleu, avecques Quatre Saffirs & Troys Ballaitz, les ungs sont ung peu meilleurs que les aultres.

ITEM, au de hors d'icellui grant Flouron y a Six Ballaitz, troys Saffirs, & dix trousses de Perles, assez d'une sorte (assavoir) chascune Trousse de Quatre Perles qui sont en nombre pour les dits Dix Troussez Quarante Perles: & y a une petite poynte de Dyamand au millieu de chacune Trousse de la sorte des aultres petis, qui sont speciffiez cy dessus.

ITEM, au Destre Flouron dedens a aussi une Piece de la vraye Croix assise sur une Piece de Soys vermiel, & a l'entour d'icellui Flouron a unze Trousses de Perles assez de la mesme sorte des aultres, & chascune Trousse a Quatre Perles qui sont pour ce Quarante & quatre Perles, & une petite poynte de Dyamand au millieu de chacune Trousse, qui sont aussi de la sorte des aultres; Aussi y a Cinq Ballaitz & une Esmeraulde & Quatre Saffirs.

ITEM,

Et Poyse la dite Fleur de Liz, garnye comme dessus, tant en Or, Argent, Pierrerye, que des aultres Choses estans en la dite Fleur de Liz, *Deux Centz unze Unces & Demye*, qui font *Vingt six Marcs, troys Unces & Demye*, de Poix de Troye.

De Pardonatione pro Episcopo Londoniensi.

Ann. D. 1509. An. 1. H. 8. Pat. 1. p. 2. m. 24.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali ac certa Scientia & mero Motu nostris PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS, ac per Praesentes PARDONAMUS, REMITTIMUS, & RELAXAMUS *Richardo Fitz James Londoniae Episcopo*, aliàs dicto *Richardo Fitz James Episcopo Londoniensi*, aliàs dicto *Richardo Londoniensi Episcopo*, aliàs dicto *Richardo Fitz James* nuper *Episcopo Cicestrensi*, aliàs dicto *Richardo Fitz James* nuper *Episcopo Roffensi*, aliàs dicto *Richardo Fitz James* nuper *Roffensi Episcopo*, seu quocumque alio Nomine, Cognitione sive Additione Nominis aut Cognominis vel Dignitatis *idem Episcopus* censeatur seu nominetur, omnimoda Offensas, Transgressiones, Mesprisiones, Contemptus, Necligentias, Concelamenta, Deceptiones, Falsitates, Impetitiones & alia Malefacta quaecumque, ac omnimoda Forisfacturas, Fines, Amerciamenta, Poenas, Debita & Deperdita Adjudicata sive Adjudicanda occasione Praemissorum seu aliquorum eorumdem per *ipsum Episcopum* ante praesentem Diem qualitercumque facta forisfacta sive perpetrata, unde Punitio caderet in Demandum Debitum seu in Finem & Redemptionem, aut in alias Poenas pecuniarias sive in Forisfacturas Bonorum & Catallorum *ipsius nunc Episcopi*, vel in Onerationem Personae ipsius *nunc Episcopi*; Statutis Actubus sive Ordinationibus aliquibus in hujusmodi Casubus editis seu provisis seu eorum aliquo vel aliquâ aliâ Materiâ, Re vel Causâ quacumque non obstantibus:

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimoda Offensas, Transgressiones, Mesprisiones, Contemptus, Negligentias, Concelamenta, Deceptiones, Impetitiones & alia Malefacta quaecumque, per *ipsum Episcopum* ante praesentem Diem qualitercumque facta sive perpetrata, contra formam omnium & singulorum Statutorum de Laboratoribus, Servientibus, Mendicantibus, Vacabundis, & de Signis & Liberatis Pannorum, Capiciorum Retentiones, Conventiones, Bargainas & Promissiones illicitas, ac de Chevanciis, Usuris & Barganiis illicitis ac contra formam Statuti & Ordinationum de Provisionibus, necnon de Placitis, Prosecutionibus, Sectis seu Querelis in alia Curia Christianitatis seu alibi contra regaliam Coronam seu Dignitatem nostras ante haec tempora editorum & provisorum; ac etiam omnimodas Forisfacturas versus *ipsum Episcopum* Praesentatas seu Praesentandas, Fines, Amerciamenta, Poenas, Debita, Deperdita, Assensa seu Assidenda, Adjudicata seu Adjudicanda super seu versus *eundem Episcopum* seu per Ipsum vel aliquem Praedecessorum suorum Nobis forisfacta ratione Praemissorum seu eorum alicujus.

PARDONAVIMUS insuper & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimoda Retentiones, Concelamenta & Deceptiones omnimodas Decimarum, Quotarum, Quintarum Decimarum, Taxarum, Tallagiorum Subsidiorum, Auxiliorum Parvorum & Magnorum, & Denariorum Summas quae Nobis pertinent aut pertinere debent & cujuslibet Partis eorum & aliarum praestationum quarumcumque, necnon Collectiones, Receptiones, Retentiones & Detentiones eorum, & cujuslibet Parcellae eorumdem, ac Denariorum Summas quascumque Nobis per *ipsum Episcopum* seu aliquem Praedecessorum suorum pro Praemissis sive pro aliquo Praemissorum seu pro aliqua alia Causa qualitercumque spectantes debitas sive pertinentes absque aliquo Compoto Nobis inde reddendo, faciendo seu solvendo:

Necnon PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS, ac per praesentes PARDONAMUS, REMITTIMUS & RELAXAMUS *eidem Episcopo* omnimoda Demanda, Transgressiones, Offensas, Necligentias, Contemptus, Mesprisiones, Impetitiones & Fracturas sive Infractiones per *ipsum Episcopum* ante praesentem Diem contra formam tàm quorumcumque Statutorum, Ordinationum, & Provisionum factorum sive ordinatorum de Perquisitionibus, Acceptationibus, Lectionibus, Publicationibus, Notificationibus & Executionibus quibuscumque quarumcumque Literarum, Brevium, Bullarum Apostolicarum sive aliorum Instrumentorum & omnium aliorum Statutorum & Provisionum, praetextu quorum aliqua Secta versus *eundem Episcopum* per Indictamenta, Praesentationes, Informationes per Billam vel per *Breve de Praemunire facias* seu quocumque alio modo pro aliqua Materia ante praesentem Diem facta fieri valeat quàm quorumcumque aliorum Statutorum Poenalium factorum sive perpetratorum ante eundem praesentem Diem; Statutis, Ordinationibus & Provisionibus illis non obstantibus:

PARDONAVIMUS etiam REMISIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimoda Forisfactas, Malefacta & Offensas per Ipsum vel aliquem Praedecessorum suorum perpetrata versus Ipsum quoquomodo aut aliquos Praedecessores suos Praesentata seu Praesentanda, Adjudicata vel Adjudicanda coram aliquibus Justiciariis, Commissionariis sive Commissariis vel Ministris nostris, & Amerciamenta, Fines, Poenas, Debita & Deperdita super & versus *eundem Episcopum* aut super aliquem Praedecessorum Assessa vel Assidenda, Adjudicata seu Adjudicanda, vel per Ipsum aut aliquem Praedecessorum suorum Nobis forisfacta vel forisfacienda quacumque ex Causa ante praesentem Diem contra formam seu effectum Statutorum, Actuum sive Ordinationum, pro Ripariis, Gurgitibus, Stagnis, Pilis, Lokkis, Hebbyng, Weris aut Mothis factis, aedificatis, exaltatis, elargatis vel extentis vel non depositis, aut non prosternatis, inde editorum & provisorum, & Fines, Amerciamenta & Debita Nobis Actionibus praemissis sive eorum alicujus debitè spectantia *praefato* * *Episcopo* DAMUS & CONCEDIMUS HABENDA sibi ex Dono nostro absque Compoto seu aliquo alio proinde Nobis reddendo, faciendo vel solvendo: * XIII. 244.

Ac insuper PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnes & omnimodas Solutiones & Liberationes quarumcumque Peciarum Auri Cunati infra Regnum nostrum Angliae seu alibi, ac quorumcumque Vasorum, Platarum, Bulliorum, Massarum & Jocalium Auri vel Argenti, Operati vel non Operati per *ipsum Episcopum* aut per aliquam aliam Personam pro *eodem Episcopo* aut Nomine suo alicui Mercatori aut aliae Personae vel

[illegible] & omnimoda Exitus & Pro-
ficua per *eundem Episcopum* ratione Præmissorum seu eorum alicu-
jus præcepta, & ea *eidem Episcopo* DAMUS & CONCEDIMUS per
Præsentes.

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS
eidem Episcopo omnimodas Prostrationes, Abruptiones, sive Per-
missiones Cadendi aliquarum Domorum, ac etiam omnimodas In-
clausuras aliquarum Terrarum Arrabilium, & easdem Terras ad
Pasturam mittendas occupandas sive appruandas contra formam
cujusdam Actûs sive Statuti in Parliamento nostro tento apud West-
monasterium Anno Regni nostri Secundo in hujusmodi Casu edi-
ti & provisi, ac omnia Exitus & Proficua de Domibus & Terris
illis per *ipsum Episcopum* percepta Nobis aliquo modo spectantia si-
ve debentia *eidem Episcopo* DAMUS & CONCEDIMUS per Præsen-
tes.

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS,
ac per Præsentes PARDONAMUS, REMITTIMUS & RELAXAMUS *ei-
dem Episcopo* omnimodas Uniones, Annexationes, Appropriatio-
nes & Consolidationes quorumcumque Hospitalium, Beneficio-
rum, Ecclesiarum, Capellarum, Cantariarum per *ipsum Episco-
pum* aut alicujus Prædecessorum suorum ante hæc tempora unito-
rum, factorum, Appropriatorum, annectorum sive consolidato-
rum, & easdem Uniones, Annexationes, Appropriationes sive
Consolidationes & earum quamlibet CONFIRMAMUS, RATIFICA-
MUS & APPROBAMUS per Præsentes.

Ac insuper PARDONAVIMUS, REMISIMUS, RELAXAVIMUS, ac
per Præsentes PARDONAMUS, REMITTIMUS & RELAXAMUS
eidem Episcopo omnes & singulas Captiones & Receptiones ali-
quarum Literarum procuratoriarum & Literarum Attornatarum
sive earum alicujus ac Captiones ad Firmam & quascumque Admi-
nistrationes per Indenturam vel aliter seu alio modo de aliquibus
Personis Alienigenis aliquorum Beneficiorum infra Regnum An-
gliæ, necnon omnes & omnimodas Portationes Auri, Argenti seu
alterius Thezauri & Commoditatum & eorum cujuslibet sive eo-
rum alicujus extra Regnum Angliæ, per Literas Escambii Mercan-
* XIII. 245. distas sive aliquo * alio modo quocumque ad Proficuum aliquorum
Alienigenarum de aut pro hujusmodi Beneficiis aut pro Firma sive
Administratione eorumdem sive eorum alicujus contra formam ali-
quorum Statutorum inde nuper editorum:

Et insuper PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS
eidem Episcopo omnimodas Intrusiones, Transgressiones, Intratio-
nes & Ingressus per Se vel per Prædecessores suos in omnia & sin-
gula Maneria, Terras, Tenementa seu Possessiones & Hæredita-
menta quæcumque quorumcumque Tenentium nostrorum aut Te-
nentium Progenitorum seu Prædecessorum nostrorum, aut cujus-
cumque Tenentis nostri sive Tenentis Progenitorum nostrorum,
aut cujuscumque Hæredum alicujus nuper Tenentis nostri vel ali-
quorum nuper Tenentium nostrorum sive Progenitorum seu Præ-
decessorum nostrorum, in Custodia nostra existentia aut ad Nos
pertinentia sive spectantia, cujuscumque Dignitatis, Honoris, Sta-
tûs aut Conditionis iidem Tenentes nostri aut Tenentes Progenito-
rum nostrorum Hæredes seu Hæres alicujus nuper Tenentes nostri
aut Tenentis Progenitorum nostrorum aut aliquorum nuper Te-
nentium nostrorum sive Progenitorum nostrorum fuerint vel fuerit,
ac Warda & Maritagia necnon Forisfacturas & Valores Marita-
giorum eorumdem Tenentium & eorum cujuslibet, ac omne id
quod ad Nos pertinet seu Nobis pertinere debuisset ratione Custo-
diæ Wardagiorum & Maritagiorum illorum, ac Perceptiones Re-
ceptiones & Detentiones singulorum Exituum & Proficuum om-
nium & singulorum Præmissorum per *ipsum Episcopum* habitas re-
ceptas sive detentas, ac omnia eadem Exitus, Redditus, Reven-
tiones & Proficua *eidem Episcopo* per Præsentes DAMUS & CON-
CEDIMUS:

Insuper PARDONAMUS *eidem Episcopo* omnia Compota, Debi-
ta, Præstita & Arreragia Compotorum ac Denariorum Summas
Nobis aut Progenitoribus nostris per ipsum *Episcopum* de aut pro
quæ facta sive perpetrata, [illegible]
Capturas & Violationes quorumcumque Statutorum per *ipsum Epi-
scopum* ante præsentem Diem qualitercumque factas sive perpetra-
tas, & Sectam Pacis nostræ quæ ad Nos versus *ipsum Episcopum*
pertinet occasione Præmissorum sive alicujus eorumdem ac omni-
moda Judicia, Pœnas Mortis, & Executiones versus *ipsum Episco-
pum* reddita sive adjudicanda occasionibus prædictis seu eorum ali-
quâ, ac etiam Utlagarias si quæ in *ipsum Episcopum* hiis occasio-
nibus seu eorum aliqua fuerint promulgatæ & Executiones eorum-
dem, ac etiam omnes alias Utlagarias versus *eundem Episcopum*
tàm ad Sectam nostram quàm ad Sectam aliquorum vel alicujus
alterius promulgatas, ac etiam omnia debitè Executiones, Pœnas
& Demandas quæ ratione Præmissorum aut alicujus eorum Nobis
attingere * possint aliquo modo ante Datam Præsentium, & fir- * XIII.
mam Pacem nostram Ei inde Concedimus; ita tamen quòd stet 246.
recto in Curia nostra si quis versus eum loqui voluerit de Præmis-
sis vel aliquo Præmissorum:

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS
eidem Episcopo omnia & omnimoda Amerciamenta, Fines, Foris-
facturas, Exitus & Proficua, Intrusiones in Terras & Tenementa
nostra, seu in Terras & Tenementa sua, ut in Jure Episcopatûs
sui, absque debita Liberatione eorumdem habitâ; unà cum Exiti-
bus eorumdem, ac omnia & omnimoda Debita, Compota, Præ-
stita, Arreragia Firmarum, Compotorum, Securitatum, Promis-
siones, Barganias, Conventiones & Denariorum Summas qual-
cumque Nobis per *ipsum Episcopum* qualitercumque debita sive
pertinentia, & omne id quod ad Nos versus *ipsum Episcopum* de
& pro omnibus & singulis Præmissis vel eorum aliquo in his Li-
teris Patentibus nostris specificatis pertinet seu pertinere poterit aut
debet ullo modo, necnon omnimoda Actiones, Querelas, Pro-
cessus, Redemptiones, Sectas, Prosecutiones, Condempnationes,
Executiones & Demanda quæcumque quæ vel quas Nos solus vel
Nos conjunctim cum aliis Personis vel alia Persona coram Nobis
& Consilio nostro vel Coram Nobis in Cancellaria nostra aut Ju-
sticiariis nostris de uno vel de alio Banco seu coram Baronibus de
Scaccario nostro aut coram quibuscumque aliis Judicibus vel Ju-
sticiariis nostris in quacumque Curia nostra habuimus, exigimus
vel vendicamus, aut habere, exigere vel vendicare poterimus ullo
modo versus *ipsum Episcopum*, Hæredes, Executores seu Assigna-
tos suos pro Præmissis vel aliquo Præmissorum, seu pro aliqua alia
Causa, Materia, Re seu Occasione quacumque in *prædictum E-
piscopum* occasione aliquorum Præmissorum seu eorum alicujus aut
ex aliqua alia Causa quacumque promulgatas, & Firmam Pacem
nostram Ei inde Concedimus, ac omnia & singula Bona & Ca-
talla *ipsius Episcopi* ratione Præmissorum seu eorum alicujus foris-
facta debita sive pertinentia *eidem Episcopo* Damus & Concedimus
per Præsentes Habenda *eidem Episcopo* de Dono nostro absque ali-
quo inde solvendo Nobis seu reddendo sine Compoto inde facien-
do; eo quòd expressa mentio de verò Valore Annuo aut de Certi-
tudine Præmissorum in Præsentibus minimè facta existit, aut ali-
quo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione seu Restrictione in
contrarium inde facto, edito, proviso sive ordinato, aut aliquâ aliâ
Re Causâ vel Materiâ quacumque in aliquo non obstantibus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*, decimo septimo die Fe-
bruarii.

Per ipsum Regem.

